Bundel - 1b. Commissie Ruimte Oordeelsvormend van 31 oktober 2023

0.1 Afsprakenlijst oordeelsvormende commissie Ruimte en Maatschappij en Bestuur van 31-10-2023
AFSPRAKENLIJST Oordeelsvormende Commissie Ruimte 31-10-2023

1 Opening door de voorzitter van de gecombineerde Commissie Ruimte en Maatschappij en Bestuur, mevrouw G. Holtrop

2 Vaststelling van de agenda
Agenda Gecombineerde Oordeelsvormende commissie R en M&B 02-11-2023

3 Actieve informatie uit het college

4 Mededelingen vanuit de fracties

5 RUIMTE

5.1 Vaststellen Bestemmingsplan 'Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan' en beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen'.
Portefeuillehouder: L.B. Kabout
Het doel van dit bestemmingsplan is het bieden van een juridisch-planologisch kader voor de bouw van maximaal 22 woningen aan de Ophelialaan – Jac. P. Thijsselaan.
Het beeldkwaliteitsplan bevat eisen voor de vorm, beeld en sfeer van de bebouwing en de inrichting van de buitenruimte en de samenhang tussen beide.
Vergaderorde:
1.Inventarisatie vragen aan portefeuillehouder en beantwoording;
2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel;
3.Fracties gaan met elkaar in gesprek;
4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord;
5.Conclusie bespreking voorstel.
Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van16 november 2023.
20230919 RAADSVOORSTEL bestemmingsplan Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan en bkp De Hoeksteen
RAADSBESLUIT bestemmingsplan Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan en bkp De Hoeksteen
20230908 reactienota zienswijzen ontwerp bestemmingsplan 8 aug ANONIEM
Bestemmingsplan Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan
NL.IMRO.0358.07R-VG01 20230726
Beeldkwaliteitsplan de Hoeksteen aangepast 9 oktober 2023 (bouwhoogte van 7 naar 8m op blz 8)
20231017 Memo 45 toezegging beantwoording vraag uit de beeldvormende cie R inzake BP De Hoeksteen of er afwijkende afmetingen zijn t.o.v. de Startnotitie

6 Kerkenvisie Aalsmeer
Portefeuillehouder: W. Kikkert
Het doel van de Kerkenvisie is het in beeld brengen van de mate van bedreiging van het waardevolle religieuze erfgoed en het proactief vergroten van het duurzaam toekomstperspectief in samenwerking met de kerkeigenaar.
Vergaderorde:
1.Inventarisatie eventuele laatste vragen aan portefeuillehouder en beantwoording;
2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel;
3.Fracties gaan met elkaar in gesprek;
4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord;
5.Conclusie bespreking voorstel.
Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 16 november 2023.
20230919 RAADSVOORSTEL kerkenvisie Aalsmeer DEF
20231017 Aangepast raadsbesluit Kerkenvisie Aalsmeer vs2
230509_Kerkenvisie_Aalsmeer_klein

7 MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR

Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren
Het doel van de programmabegroting is het vaststellen van de bestuurlijke en financiële kaders voor het komende begrotingsjaar. Het oordeel over begroting geven de fracties in de raadsvergadering van 9 november. Het voorstel is om bij dit agendapunt te spreken over moties en amendementen die betrekking hebben op de Programmabegroting 2024.
Vergaderorde:
1.Inventarisatie eventuele laatste aanvullende vragen aan portefeuillehouder en beantwoording;
2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel;
3.Fracties gaan met elkaar in gesprek;
4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord;
5.Conclusie bespreking voorstel.
Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 9 november 2023.

- 20230926 RAADSVOORSTEL programmabegroting 2024 def
- 20230926 RAADSBESLUIT Programmabegroting 2024 Aalsmeer
- 20230926 Programmabegroting 2024 Aalsmeer - definitief
- Motie 500 woningen
- Motie bestaanszekerheid
- Motie klimaatbeleid
- Amendement stopzetten onderzoek Drechtdoorsteek
- 20231031 MEMO 46 Beantwoording vragen CDA, FA en AA inzake de Programmabegroting
- CDA Motie Babbelbankjes
- CDA Motie Budget Kinderraad
- CDA Motie instellen evenementenfonds
- Motie onderhoud groen

8 Septembercirculaire 2023
Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren
Het doel van het voorstel is de ontwikkelingen van de septembercirculaire 2023 te vertalen naar hun betekenis voor de Programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2027.
Vergaderorde:
1.Inventarisatie eventuele laatste aanvullende vragen aan portefeuillehouder en beantwoording;
2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel;
3.Fracties gaan met elkaar in gesprek;
4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord;
5.Conclusie bespreking voorstel.
Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 9 november 2023.

- 20231010 getekend rvs septembercirculaire 2023
- RAADSBESLUIT septembercirculaire 2023
- Septembercirculaire+gemeentefonds+2023

9 Regionale samenwerking: AM advies inzake de MRA agenda
De regio raadsleden hebben dit onderwerp geagendeerd met het verzoek een uitspraak te doen over het position paper Amstelland-Meerlanden. Ook worden de fracties verzocht een uitspraak te doen of dit document voldoet dit als input voor de MRA-agenda 2024-2028.

- Gespreksnotitie reactie AM-overleg op MRA
- Positioneringsdocument Amstelland-Meerlanden regio

10 Luchtvaartzaken
Dit is een terugkerend agendapunt. Het doel van dit agendapunt is dat fracties of de portefeuillehouder Schiphol onderwerpen oordeelsvormend ter bespreking kunnen aandragen op het gebied van Schiphol en overlast van het vliegverkeer.
Actuele onderwerpen ter bespreking 48 uur vooraf aanmelden bij de griffie. Reguliere voorstellen ter besluitvorming worden afzonderlijk via de agendacommissie geagendeerd.

- Motie Schiphol
- motie bezwaar groei Schiphol
- motie belasten schiphol

11 Vragenkwartier

12 Sluiting

Gemeente Aalsmeer

AFSPRAKENLIJST GECOMBINEERDE OORDEELSVORMENDE COMMISSIE RUIMTE EN MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR
D.D. 31 OKTOBER 2023

OORDEELSVORMENDE COMMISSIE R EN M EN B

Aanwezig:
Voorzitter: mevrouw G. Holtrop
Griffier: de heer O.F. Matheijsen
Leden:

CDA:	de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen en B.P. Adema
VVD:	de dames E.S.I. Mijwaart, M. Vleghaar en C.A.M. Simon-van Oosterhout en de heren J.G.E. Bouwmeester, J. de Vries, D.G. van der Zwaag en E.P. Abbenhuës
Absoluut Aalsmeer:	de heren W.T.J.M. Koster en D. Kuin
D66:	mevrouw M.J. Geisler en de heren S.J.R. de Vries en J. van der Tol
GroenLinks:	mevrouw P. Lakerveld en de heer R.P. Fransen
PvdA:	de heren J.H. Buisma en F.A. Nisters
FlorAalsmeer:	mevrouw J. Keessen en de heer D.J. Biesheuvel

Portefeuillehouders: de heren G.E. Oude Kotte, L.B. Kabout, W. Kikkert en S.A.S. Spaargaren

Agenda punt	Onderwerp	Afspraak
1.	Opening door de voorzitter, mevrouw G. Holtrop	

2.	Vaststelling van de agenda	Mevrouw Keessen ziet graag dat er bij agendapunt 10, Luchtvaartzaken, ruimte is om de portefeuillehouder te bevragen over zijn uitlatingen in de beeldvormende commissie van 12-10-2023. De agenda is conform vastgesteld.
3.	Actieve informatie uit het college	Er is geen actieve informatie uit het college.
4.	Mededelingen vanuit de fracties	De heer Van Willegen deelt mee dat bij het onderwerp Programmabegroting 2024 het CDA nog vier moties zal indienen.
	RUIMTE	
5.	**Vaststellen bestemmingsplan Ophelialaan – Jac. P. Thijsselaan en beeldkwaliteitsplan De Hoeksteen** Portefeuillehouder: L.B. Kabout	Door naar de raadsvergadering van 16-11-2023 als akkoordstuk.
6.	**Kerkenvisie Aalsmeer** Portefeuillehouder: W. Kikkert	Door naar de raadsvergadering van 16-11-2023 als akkoordstuk.
	MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR	
7.	**Programmabegroting 2024 Moties en amendementen** Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren Toezegging: 1. Op verzoek van FlorAalsmeer en VVD zal een feitenrelaas inzake de Drechtdoorsteek worden opgesteld waaronder de beantwoording van de vraag wie wanneer heeft besloten dat de Drechtdoorsteek onderdeel is geworden van de Westeinderscheg; 2. Naar aanleiding van de motie onderhoud openbaar groen zal wethouder	Door naar de raadsvergadering van 09-11-2023 als behandelstuk.

Spaargaren, zodra het onderzoek naar de afspraken/bestek en de controle op de uitvoering door de toezichthouders is afgerond, nog met een reactie komen richting raad;

3. Wethouder Kikkert heeft, inzake de motie uitbreiding babbelbankjes, aangegeven contact op te nemen met de buurtverbinder/Participe.

Moties GL/PvdA	**Besproken:**
Stimuleren van alternatieve Woonvormen voor doelgroepen in Aalsmeer	Motie besproken in commissie; PvdA geeft aan dat deze motie meegaat naar de begrotingsraad van 09-11-2023
In kaart brengen van bestaanszekerheid en kansenongelijkheid voor inwoners van Aalsmeer	Motie besproken in commissie; GL geeft aan dat deze motie meegaat naar de begrotingsraad van 09-11-2023
Oprichting van een klimaatportefeuille voor integrale aanpak in Aalsmeer	Motie besproken in commissie; GL geeft aan dat deze motie meegaat naar de begrotingsraad van 09-11-2023
Amendement FA	
Staken van het onderzoek naar de Drechtdoorsteek	Amendement is besproken en wordt teruggetrokken.
Moties CDA	
Uitbreiding Babbelbankjes	Motie is besproken in commissie; CDA geeft aan dat deze motie meegaat naar de begrotingsraad van 09-11-2023
Budget Kinderraad	Motie is besproken in commissie; CDA geeft aan dat deze motie meegaat naar de begrotingsraad van 09-11-2023
Instellen evenementenfonds	Motie is besproken in commissie; CDA geeft aan dat deze motie meegaat naar de begrotingsraad van 09-11-2023
Onderhoud openbaar groen	Motie is besproken; CDA neemt de motie terug en wacht de reactie van de wethouder eerst af m.b.t. het onderzoek naar afspraken/bestek en de controle door de toezichthouders.

<table>
<tr><td>8.</td><td>Septembercirculaire 2023
<u>Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren</u></td><td>Door naar de raadsvergadering van 09-11-2023 als behandelstuk.</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Regionale samenwerking: AM advies inzake de MRA agenda</td><td>GL wil dit onderwerp nu niet bespreken; het onderwerp verdient meer aandacht.
CDA wil op pagina 8 extra aandacht voor de verbreding van de N231.
AA wil graag dat het door de Raad van de Leefomgeving uitgebrachte rapport inzake bedrijventerreinen wordt meegenomen in de overwegingen.
De heer S. de Vries geeft aan dat mogelijke aanpassingen wel urgentie verdienen om nog te kunnen worden verwerkt in het AM advies.
FlorAalsmeer wil graag dat dit agendapunt z.s.m. door de agendacommissie wordt geagendeerd.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>Luchtvaartzaken

<table><tr><th>Moties:</th><th>Besproken</th></tr><tr><td>Focus op Bewonerswelzijn en Gezondheid bij Schipholbeleid</td><td>Motie is besproken en wordt nogmaals besproken in de raadsvergadering van 09-11-2023</td></tr><tr><td>Bezwaar vergunning groei Schiphol</td><td>Deze motie wordt besproken en in stemming gebracht in de raadsvergadering van 02-11-2023</td></tr><tr><td>Schiphol belasten voor vliegverkeer boven Aalsmeer/ Kudelstaart</td><td>Deze motie is niet besproken maar gaat door naar de raad van 09-11-2023</td></tr></table></td><td>De opmerkingen welke in de beeldvormende commissie van 12-10-2023 door de portefeuillehouder zijn gemaakt, worden nader geduid door de portefeuillehouder.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>Vragenkwartier</td><td>Er zijn geen vragen ingediend voor het vragenkwartier</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>Sluiting</td><td>De voorzitter sluit de vergadering om 23.40 uur</td></tr>
</table>

Gemeente Aalsmeer

AGENDA VOOR DE GECOMBINEERDE VERGADERING VAN DE COMMISSIE RUIMTE EN MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR
op dinsdag 31 oktober 2023, 20.00 uur

OORDEELSVORMEND

Doel van oordeelsvormende bespreking is dat de raadsfracties de voor- en nadelen van het voorgestelde raadsbesluit hebben verkend en afgewogen en dat het inzichtelijk is voor de commissie aan welke voorwaarden het besluit moet voldoen voor een fractie om hier mee in te kunnen stemmen.

Tijd	Agenda punt	Onderwerp
20.00	1.	**Opening door de voorzitter van de Commissie Maatschappij en Bestuur, mevrouw G. Holtrop** **Griffier: O.F. Matheijsen**
20.02	2.	**Vaststelling van de agenda**
	3.	**Actieve informatie uit het college**
	4.	**Mededelingen uit de fracties**
		RUIMTE
20.05	5.	**Vaststellen bestemmingsplan Ophelialaan – Jac. P. Thijsselaan en beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen'** Portefeuillehouder: L.B. Kabout *Het doel van dit bestemmingsplan is het bieden van een juridisch-planologisch kader voor de bouw van maximaal 22 woningen aan de Ophelialaan – Jac. P. Thijsselaan. Het beeldkwaliteitsplan bevat eisen voor de vorm, beeld en sfeer van de bebouwing en de inrichting van de buitenruimte en de samenhang tussen beide.* **Vergaderorde:** 1.Inventarisatie vragen aan portefeuillehouder en beantwoording; 2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel; 3.Fracties gaan met elkaar in gesprek; 4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord; 5.Conclusie bespreking voorstel. Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 16 november 2023.
20.20	6.	**Kerkenvisie Aalsmeer** Portefeuillehouder: W. Kikkert *Het doel van de Kerkenvisie is het in beeld brengen van de mate van bedreiging van het waardevolle religieuze erfgoed en het proactief vergroten van het duurzaam toekomstperspectief in samenwerking met de kerkeigenaar.* **Vergaderorde:**

		1.Inventarisatie eventuele laatste vragen aan portefeuillehouder en beantwoording; 2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel; 3.Fracties gaan met elkaar in gesprek; 4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord; 5.Conclusie bespreking voorstel. Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 16 november 2023.
		MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR
20.35	7.	**Programmabegroting 2024 Moties en amendementen** Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren *Het doel van de programmabegroting is het vaststellen van de bestuurlijke en financiële kaders voor het komende begrotingsjaar. Het oordeel over begroting geven de fracties in de raadsvergadering van 9 november. Het voorstel is om bij dit agendapunt te spreken over moties en amendementen die betrekking hebben op de Programmabegroting 2024.* **Vergaderorde:** 1.Inventarisatie eventuele laatste aanvullende vragen aan portefeuillehouder en beantwoording; 2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel; 3.Fracties gaan met elkaar in gesprek; 4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord; 5.Conclusie bespreking voorstel. Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 9 november 2023.
21.30	8.	**Septembercirculaire 2023** Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren *Het doel van het voorstel is de ontwikkelingen van de septembercirculaire 2023 te vertalen naar hun betekenis voor de Programmabegroting 2023 en de meerjaren-raming 2024-2027.* **Vergaderorde:** 1.Inventarisatie eventuele laatste aanvullende vragen aan portefeuillehouder en beantwoording; 2.Fracties geven voorlopig oordeel over voorstel; 3.Fracties gaan met elkaar in gesprek; 4.Indien nodig krijgt portefeuillehouder nog kort het woord; 5.Conclusie bespreking voorstel. Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 9 november 2023.
21.50	9.	**Regionale samenwerking: AM advies inzake de MRA agenda** *De regio raadsleden hebben dit onderwerp geagendeerd met het verzoek een uitspraak te doen over het position paper Amstelland-Meerlanden. Ook worden de fracties verzocht een uitspraak te doen of dit document voldoet dit als input voor de MRA-agenda 2024-2028.*
22.00	10.	**Luchtvaartzaken** Dit is een terugkerend agendapunt. Het doel van dit agendapunt is dat fracties of de portefeuillehouder Schiphol onderwerpen oordeelsvormend ter bespreking kunnen aandragen op het gebied van Schiphol en overlast van het vliegverkeer. *Actuele onderwerpen ter bespreking 48 uur vooraf aanmelden bij de griffie.*

		Reguliere voorstellen ter besluitvorming worden afzonderlijk via de agendacommissie geagendeerd.
22.20	11.	**Vragenkwartier**
22.35	12.	**Sluiting**

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl>
19/09/2023 19:32:52 CEST
ID: 63fb1cb4-1a73-4b8c-ae0c-d24973261487
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
19/09/2023 16:57:09 CEST
ID: 63fb1cb4-1a73-4b8c-ae0c-d24973261487
Auth: Scribble

Zaaknummer:	Z23-021697
Voorstel van:	college van burgemeester en wethouders
Behandelend ambtenaar:	A.Rustenhoven/B.Hooijschuur 020-5404911 a.rustenhoven@amstelveen.nl
Datum:	19 september 2023
Portefeuillehouder:	wethouder mr. L.B. Kabout

Onderwerp

Vaststelling bestemmingsplan ' Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan en beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen'.

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijzen, overeenkomstig de Nota van Beantwoording;
2. het bestemmingsplan 'Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan' met planidentificatie NL.IMRO.0358.05AG-VG01 gewijzigd vast te stellen;
3. te bepalen dat voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van de ondergrond welke is ontleend aan de Topografie BGT met datum 15 februari 2022;
4. het beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen' ongewijzigd vast te stellen;
5. op grond van artikel 6.12, lid 2, van de Wet ruimtelijke ordening af te zien van het vaststellen van een exploitatieplan.

Samenvatting

Het ontwerpbestemmingsplan 'Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan' en met het ontwerp beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen' hebben ter inzage gelegen van 9 juni t/m 20 juli. Er zijn 6 zienswijzen ingediend op het ontwerpbestemmingsplan en 2 zienswijzen op het ontwerp beeldkwaliteitsplan. De 6 zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan. De bestemming water is aangepast, zodat de watergang overal minimaal 2,5 meter breed is, fietspad is als ondergeschikte functie bij de bestemming groen verwijderd en er is een strook groen bestemd tussen een particuliere tuin en de nieuwe watergang. Er zijn 2 zienswijzen ingediend op het ontwerp beeldkwaliteitsplan, maar deze hebben niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitsplan.

Doel

Met dit bestemmingsplan wordt een juridisch-planologisch kader geboden voor de bouw van maximaal 22 woningen aan de Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan. Met het beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen' wordt de beeldkwaliteit vastgelegd en toegevoegd aan de Welstandsnota Aalsmeer. Dit sluit aan bij de woonagenda en het raadsprogramma 2022-2026. Conform de Woonagenda legt de gemeente voor alle nieuw opgeleverde woningen een zelfbewoningsplicht van minimaal 5 jaar op. De woningen sluiten aan bij het sociale programma zoals besloten bij de startnotitie. Er wordt beoogd invulling te geven aan

Aantal woningen	Gebruiksoppervlak (GO in m2)	Segment in % cf. Woonagenda 2020 geïndexeerd naar 2022	Locatie
1	Circa 46	4,5% Goedkope koop (<213.000)	Hoofdgebouw voormalige school
1	Circa 93	4,5% Middeldure koop (>308.000 en <386.000)	Hoofdgebouw voormalige school
6	Circa 110-143	27% Dure koop (>386.000)	Hoofdgebouw voormalige school
6	Circa 50-60	27% Goedkope koop (<213.000)	Op achterterrein school
6	Circa 60-70	27% Middeldure koop (>213.000 en <308.000)	Op achterterrein school
2	Circa 60-93	9% Middeldure koop (>308.000 en <386.000)	Jac. P. Thijsselaan 2

Afbeelding 12: Woningbouwprogramma De Hoeksteen

Figuur 3: Tabel woningen (afbeelding 12 in startnotitie)

de wens om de 6 goedkope koopwoningen op het achterterrein van de school als sociale huurwoningen op de markt te zetten.

Prestatie

Het bestemmingsplan Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan' en het beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen' vaststellen.

Voorgeschiedenis en context

Het betreffende bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan hebben betrekking op de herontwikkeling naar woningbouw van de locaties Ophelialaan 230 (inclusief 228a) en de Jac. P. Thijsselaan 2 te Aalsmeer, gelegen in de wijk Stommeer. Het plangebied van deze locaties wordt ook wel de "De Hoeksteen" genoemd. De aanleiding voor het onderhavige bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan" is het vertrek van de basisschool (PCBS) De Hoeksteen, na het opgaan van de basis-school in het nieuwe IKC Triade in de wijk Hornmeer. De gemeente is eigenaar van de betreffende gronden en gebouwen. Dit biedt de mogelijkheid om het vrijkomende terrein van De Hoeksteen te herontwikkelen. In de huidige situatie worden de gebouwen gebruikt door maatschappelijke organisaties. Daarnaast heeft de gemeente ook de woning aan de Jac. P. Thijsselaan 2 in eigendom, wat ook onderdeel uitmaakt van het plangebied. Het plangebied maakt deel uit van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan. Bij de herontwikkeling wordt uitgegaan van een passende transformatie van het hoofdgebouw van de voormalige school De Hoeksteen, waarbij woningen in het historisch waardevolle gebouw worden ingepast. Op 16 maart 2023 heeft de gemeenteraad een zogenaamde Startnotitie voor het project De Hoeksteen vastgesteld. Met de vaststelling van de Startnotitie heeft de raad tevens aangegeven dat een bestemmingsplanprocedure kan worden opgestart. Het ontwerp bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan" en ontwerp beeldkwaliteitsplan De Hoeksteen hebben van 9 juni t/m 20 juli ter inzage gelegen. Er zijn 6 zienswijzen ingediend op het ontwerp bestemmingsplan, waarvan er 1 buiten de termijn is ingediend en formeel niet ontvankelijk is. Er zijn 2 zienswijzen ingediend op het ontwerp beeldkwaliteitsplan, maar deze hebben niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitsplan.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

1. *Ingediende zienswijzen en Nota van beantwoording*

Het ontwerp bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan" en ontwerp beeldkwaliteitsplan De Hoeksteen hebben van 9 juni t/m 20 juli ter inzage gelegen. Er zijn 6 zienswijzen ingediend op het ontwerp bestemmingsplan, waarvan er 1 buiten de termijn is ingediend en formeel niet ontvankelijk is. Deze zienswijze is wel meegenomen in de beantwoording, omdat er voor het indienen van beroep geen zienswijze hoeft te zijn ingediend. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. De bestemming water is aangepast, zodat de watergang overal minimaal 2,5 meter breed is, fietspad is als ondergeschikte functie bij de bestemming groen verwijderd en er is een strook groen bestemd tussen een particuliere tuin en de nieuwe watergang. Er zijn 2 zienswijzen ingediend op het ontwerp beeldkwaliteitsplan, maar deze hebben niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitsplan.

2. *Voorstel aan de gemeenteraad om bestemmingsplan*

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 9 juni t/m 20 juli 2023 ter inzage gelegen. Dit is gepubliceerd in de gebruikelijke media op 8 juni. Er zijn 6 zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn vooral gericht op het water, groen en privacy. De zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan. De bestemming water is aangepast, zodat de watergang overal minimaal 2,5 meter breed is en er is een strook groen bestemd tussen een particuliere tuin en de nieuwe watergang.

3. *Topografische ondergrond.*

Op grond van de wet- en regelgeving is bepaald dat bij de vaststelling van het bestemmingsplan dient te worden aangegeven welke ondergrond voor de digitale verbeelding is gebruikt.

4. Voorstel aan de gemeenteraad om beeldkwaliteitsplan vast te stellen
Het ontwerp beeldkwaliteitsplan heeft vanaf 9 juni t/m 20 juli 2023 ter inzage gelegen. Dit is gepubliceerd in de gebruikelijke media op 8 juni. Er zijn 2 zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het ontwerp beeldkwaliteitsplan.

5. Geen exploitatieplan vaststellen
Ingevolge de Wro stelt de Gemeenteraad een exploitatieplan vast voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen (artikel 6.12). In dit geval wordt afgezien van het opstellen van een exploitatieplan, omdat dit een gemeentelijk project is en de gronden in eigendom van de gemeente zijn.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

N.v.t.

Participatie

Op 10 februari 2022 is voor belangstellenden een digitale informatieavond gehouden over de concept startnotitie "De Hoeksteen. belangstellenden Er was gelegenheid om vragen te stellen en reacties naar voren te brengen over de concept startnotitie 'De Hoeksteen' van het bouwplan. Vlak daarna is aanvullend gesproken met omwonenden die daaraan behoefte hadden. Vervolgens zijn de mogelijkheden verkend om naar aanleiding van de reacties de startnotitie aan te passen. Deze aanpassingen zijn inzichtelijk gemaakt voor de belanghebbenden en teruggekoppeld in een bijeenkomst op 20 juni 2022. Op deze tweede fysieke informatiebijeenkomst zijn de aanpassingen aan het bouwplan uitgelegd en besproken. De concept startnotitie is na goedkeuring door college van B en W vrijgegeven voor participatie. Dat houdt in dat belanghebbenden 4 weken de gelegenheid hebben gekregen om te reageren op de concept startnotitie. Er zijn 15 reacties ingediend. Deze reacties hebben geleid tot aanpassing van de startnotitie. Deze aangepaste startnotitie is door uw raad op 16 maart 2023 vastgesteld en vormt de basis voor het opstellen van het bestemmingsplan.

Het ontwerpbestemmingsplan en ontwerp beeldkwaliteitsplan hebben gedurende zes weken ter inzage gelegen van vrijdag 9 juni tot en met donderdag 20 juli 2023. Gedurende de termijn van ter inzage legging heeft eenieder de gelegenheid gekregen om schriftelijk zienswijzen kenbaar te maken. Er zijn 6 zienswijzen ingediend op het ontwerpbestemmingsplan en 2 zienswijzen op het ontwerp beeldkwaliteitsplan. Naar aanleiding van de zienswijzen hebben er op locatie gesprekken plaatsgevonden met de indieners van een zienswijze en andere omwonenden die daar behoefte aan hadden. Veel zienswijzen en zorgen zijn gericht zijn op de uitvoering van het project, bijvoorbeeld hoe het groen wordt in gericht. Het bestemmingsplan regelt de specifieke inrichting niet en dit is tijdens het bezoek uitgelegd. De inrichting van het plangebied komt namelijk pas in een volgende fase aan de orde en wordt bij de uitvoering van het project nader uitgewerkt in een ontwerp inrichtingsplan voor de openbare ruimte. Daar worden de omwonenden verder bij betrokken. Door middel van een brief is uitleg gegeven over het participatietraject van de inrichting van de openbare ruimte en hoe de bewoners daarbij betrokken worden na het onherroepelijk worden van dit bestemmingsplan.

Kantekeningen en risico's

Tegen de vaststelling van een bestemmingsplan kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Beroep staat open voor personen die een zienswijze tegen het ontwerp bestemmingsplan hebben ingediend, maar ook voor belanghebbenden die geen zienswijze hebben ingediend.

Financiën

Dit betreft een gemeentelijk project en de gronden zijn in eigendom van de gemeente. Er is daarom geen exploitatieplan nodig. Met de ontwikkelende partij wordt een koopovereenkomst gesloten. Hiermee is het kostenverhaal voor de gemeente verzekerd. Via een separaat voorstel wordt de raad gevraagd de sluitende grondexploitatie voor dit project vast te stellen.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan staat rechtstreeks beroep open bij de Raad van State. Beroep kan worden ingesteld door belanghebbenden die wel of niet een tijdige zienswijze hebben ingediend en niet-belanghebbenden die tijdig een zienswijze hebben ingediend. Het indienen van beroep schorst de gevolgen van het besluit niet.
Indien beroep wordt ingesteld, kan tevens een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend bij de voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.
Het besluit tot vaststelling van het beeldkwaliteitsplan staat niet open voor beroep.

Het bestemmingsplan treedt in werking met ingang van de dag na die waarop de beroepstermijn afloopt. Bij de voorzitter van de Afdeling kan tegelijkertijd, naast het indienen van beroep, een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend. In dat geval treedt het besluit van de gemeenteraad pas in werking nadat op dat verzoek is beslist.

Evaluatie

N.v.t.

Duurzaamheidsaspecten

De woningen moeten volgens het bouwbesluit minimaal voldoen aan de eis van BENG (Bijna energie neutraal) en worden aardgas loos gerealiseerd. Collectieve warmte-oplossingen hebben de voorkeur omdat deze de piekvraag naar energie beperken en daarmee het elektriciteitsnet minder belasten.

Bijlagen

Bestemmingsplan Ophelialaan – Jac. P. Thijsselaan.
Beeldkwaliteitsplan De Hoeksteen.
Nota van beantwoording (anoniem en niet anoniem).

De secretaris,
drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,
mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders, d.d. 19 september 2023, zaaknummer Z23-021697;

gelet op artikel 3.8 en 6.12 van de Wet Ruimtelijke ordening;

Besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijzen, overeenkomstig de Nota van Beantwoording;
2. het bestemmingsplan 'Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan' met planidentificatie NL.IMRO.0358.05AG-VG01 gewijzigd vast te stellen;
3. te bepalen dat voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van de ondergrond welke is ontleend aan de Topografie BGT met datum 15 februari 2022;
4. het beeldkwaliteitsplan 'De Hoeksteen' ongewijzigd vast te stellen;
5. op grond van artikel 6.12, lid 2, van de Wet ruimtelijke ordening af te zien van het vaststellen van een exploitatieplan.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 16 november 2023

De griffier,

O. van Kolck

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

Nota van Beantwoording

Beantwoording van ingekomen zienswijzen op de

Ontwerp bestemmingsplan ‘Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan’ en ontwerp beeldkwaliteitsplan De Hoeksteen.

Aalsmeer, 8 augustus 2023

Inleiding
Het ontwerp bestemmingsplan ‘Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan’ en het ontwerp beeldkwaliteitsplan ‘De Hoeksteen’ hebben vanaf 9 juni 2023 t/m 20 juli 2023 ter inzage gelegen.

Wijze van beantwoording
De ingediende 6 zienswijzen zijn hierna weergegeven. De zienswijze van reclamant F is buiten de formele terinzagelegging ingediend en daarmee niet ontvankelijk. Voor het indienen van beroep is het niet meer vereist om vooraf een zienswijze in te dienen. Daarom is de niet ontvankelijke zienswijze toch meegenomen in de beantwoording. Links staat naast de nummering een opsomming van de punten uit de zienswijze en in de kolom daarnaast vindt per punt de beantwoording plaats. In de rechterkolom wordt aangegeven of de reactie leidt tot aanpassing van het voorstel met indien van toepassing een korte toelichting daarop. In enkele gevallen wordt bij de beantwoording van de zienswijze verwezen naar een antwoord bij een andere zienswijze. Daar is dan ook vermeld of de zienswijze al dan niet tot een aanpassing leidt. De indieners ontvangen het totaaloverzicht inclusief eventuele bijlagen.

Ingediende zienswijze	Beantwoording zienswijze	Planaanpassing
Reclamant A		
1. Reclamant is samen met zijn gezin woonachtig op de Berkenlaan en zijn terrein grenst direct aan het plangebied. In het bestemmingsplan staat beschreven dat "het plangebied aan alle andere zijden [wordt] omsloten door achtertuinen van woonbebouwing". Die beschrijving is niet helemaal accuraat: tussen die andere zijden en het plangebied bevindt zich nl. ook nog een sloot. De huidige breedte van de sloot geeft reclamant een gevoel van veiligheid in die zin dat het een natuurlijke barrière vormt voor eventuele kwaadwillenden. Na de sloot bevindt zich vervolgens een flinke hoeveelheid bomen en bosschages. Deze 'muur van groen' ontneemt het achterliggende terrein van De Hoeksteen geheel aan zicht van reclamant. Dat geeft veel privacy en comfort. Dat waren overigens ook belangrijke redenen voor reclamanten om deze woning aan te kopen (toen hadden deze plannen zich nog niet aangekondigd). Met de voorgestelde plannen lijkt het voorgaande zowel voor wat betreft de sloot als het groen anders te worden.	Met de voorgestelde plannen wordt de situatie achter tuin van reclamant iets anders. Enkele bomen die niet gezond zijn worden verwijderd en bepaald wordt of deze kunnen worden aangevuld met nieuw groen (kunnen bomen zijn). De watergang wordt achter de tuin van reclamant niet verbreed. De watergang, gelegen tegen de erfgrens van reclamant, heeft de bestemming water gekregen met een breedte van ca 2,5 meter. Hiermee is verzekerd dat dit een watergang blijft. Achter de bestemming water heeft het bestaande groen een bestemming 'groen' gekregen. Vanaf de bestemming 'water' is deze bestemming 'groen' ca 11 meter diep. Hiermee is verzekerd dat dit deel van het plangebied groen blijft.	Nee
2. <u>Sloot</u> De genoemde sloot ('watergang' volgens de toelichting bij het bestemmingsplan) bevindt zich aan reclamant zijn achterterrein, zijnde de zuidrand van het plangebied. Deze watergang heeft ook beschoeiingen. In §6.2 van de toelichting bij het bestemmingsplan wordt besproken dat de watergang	De bestaande watergang wordt niet smaller achter de tuin van reclamant. In de startnotitie, beeldkwaliteitsplan en bestemmingsplan staat binnen welke kaders de inrichting van de	Nee

	zal worden aangepast met de uitvoering van het plan: "De bestaande watergang aan de zuidrand blijft bestaan, maar zal planinwaarts worden verbreed en worden voorzien van een talud/oever. Aan de zuidwestrand/westzijde wordt een nieuwe watergang gerealiseerd met een natuurvriendelijke oever (flauw talud). Per saldo blijft het wateroppervlak gelijk". De volzin dat het wateroppervlak 'per saldo' gelijk blijft, kan betekenen dat de sloot bijv. smaller wordt achter reclamant zijn huis, maar op een andere plek breder. In de plannen is nergens terug te zien of te lezen hoe breed de gehele watergang en/of het talud minimaal blijft. Ook het beeldkwaliteitsplan biedt geen enkel inzicht in de breedte van de watergang en/of het talud volgens het bestemmingsplan. Dat zou reclamant graag concreet uitgewerkt zien. Overigens zouden – om enigszins tegemoet te komen aan het zorgpunt van de veiligheid – bijvoorbeeld óók de beschoeiingen van de aangrenzende percelen één op één vervangen kunnen worden, zodat daarop een hek, heg of andersoortige afscheiding (stevig) kan worden geplaatst.	buitenruimte gerealiseerd kan worden. In het inrichtingsplan wordt de watergang, het talud, de oevers verder uitgewerkt. Deze wordt pas opgesteld wanneer duidelijk wordt welke ontwikkelaar het project gaat realiseren. Dat zal zijn na een tender procedure. Vooralsnog maakt het vervangen van de beschoeiing aan de zijde van reclamanten geen onderdeel uit van de plannen. Bovendien is dit een uitvoeringsaspect. Dergelijk aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan. Zie verder de beantwoording onder 1.	
3.	<u>Groen</u> Onder de term 'groen' wordt op grond van artikel 3 in de toelichting 'openbaar groen' verstaan. Bij 'openbaar groen' zijn – anders dan nu feitelijk het geval is – gelet op de begripsomschrijving kennelijk ook andere functies mogelijk, zoals speelvoorzieningen en voet- en fietspaden. Klaarblijkelijk wordt de huidige 'muur van groen' afgebroken. Daar maakt reclamant zich zorgen over. Zeker ook omdat aan het slot van H5 van de toelichting bij het bestemmingsplan – waarin wordt besproken hoe planspecifiek invulling wordt gegeven aan het groen – is vermeld dat: • Het betreffende stuk bestaande groen door de nieuwbouw 'kleiner wordt'. Wat de 'kwaliteitsimpuls' inhoudt die dat kleiner worden zou moeten compenseren, wordt echter niet inzichtelijk gemaakt. • Bomen die niet behouden kunnen worden dienen één op één gecompenseerd te worden 'binnen het plangebied'. Oftewel, niet per se op dezelfde plek. En dat terwijl er twee tot drie 'risicobomen' die niet behouden zullen worden zich direct aan	De muur van groen blijft achter de tuin van reclamant in tact. Dat is nodig omdat dit belangrijk leefgebied is en moet blijven voor de gewone dwergvleermuis en de ransuil. Het groen (vooral natuur extensieve grasveld) wordt vooral verwijderd ten behoeve van de woningen, de watergang en verhardingen, enkele bomen vanwege de sterk verminderde kwaliteit. Het groen wordt gecompenseerd en geïntensiveerd daar waar de watergang wordt verbreed en waar bomen zijn verwijderd. Dit dient bij te dragen aan de leefomgeving van de gewone dwergvleermuis en de ransuil. Het bestemmingsplan maakt de compensatie mogelijk. Na een	Ja, fietspaden wordt als ondergeschikte functie uit artikel 3 verwijderd.

de overkant van reclamant zijn stuk sloot bevinden (zie de bomeninventarisatie in het beeldkwaliteitsplan). Die zorgen worden niet weggenomen door de bomeninventarisatie, nu die inventarisatie slechts beschrijft hoe de huidige situatie ís, terwijl het bestemmingsplan – waarvan de bomeninventarisatie onderdeel uitmaakt – bovenal goed inzichtelijk zou moeten maken hoe de nieuwe situatie wórdt. Overigens wordt in dezelfde alinea van de toelichting bij het bestemmingsplan (slot van H5) de term 'gesloten groen' gebruikt als tegenhanger van 'open groen'. De term 'gesloten groen' wordt nergens gedefinieerd, maar reclamant kan zich zo voorstellen dat daarin géén andere functies mogelijk zijn. Wellicht is het mogelijk om het stuk groen tussen de te realiseren parkeerplaatsen (volgens de afbeelding met de verkavelingsschets en impressies in §2.2) en de in het verlengde daarvan liggende achtertuinen van de bestaande woningen (waaronder de woning van reclamant) te kwalificeren als 'gesloten groen', ook omdat dat in lijn zou zijn met de huidige situatie.	onherroepelijk bestemmingsplan volgen het bouwplan en het inrichtingsplan dat concrete invulling geeft aan de woningen maar ook aan het groen. Daarin wordt inzichtelijk hoe de nieuwe situatie wordt. Een voetpad is nodig voor onderhoud aan het groen en de watergang. Een fietspad zal er niet worden aangelegd, dus deze ondergeschikte functie zal uit de regels gehaald worden. Hoe het groen precies vorm gegeven gaat worden is een uitvoeringsaspect. Dergelijk aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan.	
4. <u>Toetsing aan eisen/voorwaarden beschermd dorpsgezicht</u> Tot slot is niet voldoende inzichtelijk of a) het bestemmingsplan wordt getoetst door de welstandscommissie (of welke commissie dan ook bevoegd is om te oordelen over hoe bouwplannen – particulier dan wel van de overheid – zich verhouden tot het beschermd dorpsgezicht) en zo ja, wat de uitkomst van die toets was en hoe die uitkomsten in het bestemmingsplan zijn verwerkt; dan wel b) of die commissie een dergelijke toets gaat verrichten en hoe de uitkomsten daarvan zullen worden verwerkt in het bestemmingsplan.	Het beeldkwaliteitsplan is getoetst door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en wordt toegevoegd aan de Welstandsnota (en is als bijlage toegevoegd aan de toelichting van het bestemmingsplan). Wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is kan er, na selectie van de ontwikkelaar/bouwer, een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend worden. Deze aanvraag dient weer getoetst te worden door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Deze toetst het aan de Welstandsnota waar het Beeldkwaliteitsplan dan onderdeel vanuit maakt. In het bestemmingsplan is een dubbelbestemming 'Waarde -	Nee

	Cultuurhistorie Gemeente' (artikel 9) opgenomen. Het bouwplan dient hieraan getoetst te worden. Dat betekent dat het bouwplan getoetst moet worden aan bijlage 1 van de regels de "Waardestelling beschermd' dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer". Deze toetsing wordt door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit gedaan.	
ZIENSWIJZE ONTWERP BEELDKWALITEITSPLAN (reclamant A)		
1. Het "Beeldkwaliteitsplan" van 10 mei 2023 geeft in geen enkel beeld de historische karakteristieken weer! Plus als afsluiter op blz. 15 staat nog vermeld: "er bestaat de mogelijkheid gemotiveerd van de richtlijnen uit dit Beeldkwaliteitsplan af te wijken" De getoonde beelden in het "Beeldkwaliteitsplan" geven nu niet bepaald de indruk bij een aansluiting op het "Beschermd Dorpsgezicht"	Het Beeldkwaliteitsplan begint met de ligging binnen het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De redengevende omschrijving van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht is opgenomen in de Welstandsnota Aalsmeer. Hierin is opgenomen dat het gevelbeeld aan de straatzijde in alle opzichten gehandhaafd moet worden zowel qua kleur, detaillering als gevelbeeld. Juist de beleving vanaf de straatzijde is hierbij van belang. Dit is ook de reden geweest om het voormalige schoolgebouw "De Hoeksteen" (hoewel niet aangewezen als monument) toch te handhaven en met behoud van het gebouw hieraan een andere invulling te geven. Voor het vervangen van de woning aan de Jac. P. Thijsselaan, is in het Beeldkwaliteitsplan opgenomen dat nieuwbouw zich dient te voegen in de bestaande karakteristiek van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, hierbij dient te worden aangesloten bij het historisch materiaalgebruik, de maat en schaal van de woningen in de	Nee

	directe omgeving. Op deze wijze is geborgd dat de beleving vanaf straatzijde in overeenstemming is met de uitgangspunten van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De woningen op het achter terrein zijn niet zichtbaar vanaf de openbare weg, voor deze woningen zijn meer vrijheden opgenomen ten aanzien van de uiterlijke verschijningsvorm. Bovendien biedt dit de mogelijkheid om hier zo optimaal mogelijk geluid adaptief te bouwen. De hardheidsclausule op blz. 15 geeft de mogelijkheid gemotiveerd van het Beeldkwaliteitsplan af te wijken. Dit biedt de mogelijkheid plannen die op onderdelen afwijken van het Beeldkwaliteitsplan, maar toch de instemming hebben van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, van een positief welstandsadvies te kunnen worden voorzien.	
2. Woonbebouwing achterterrein Beeldkwaliteitsplan Bij 5 blz. 10, staat dan beschreven: Architectuur De bebouwing heeft een traditioneel uiterlijk en bestaat uit een eenvoudige hoofdvorm. Moderne vertalingen van het "archetype" zijn zeker welkom, deze kunnen afwijken van genoemde kaders, mits correct invulling wordt gegeven aan de archetypische vorm en materialisatie zoals in dit plan bedoeld. Op het achterterrein is modulair bouwen een van de uitgangspunten."	Zie de beantwoording onder 1.	Nee
Reclamanten B.	**Beantwoording zienswijze**	**planaanpassing**

1. <u>Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht</u> • Onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, ondanks de beschrijvingen over "het buurtje", zo maar een andere keuze maakt. • Iedere particulier in "dit buurtje" dient zich te conformeren aan de voorwaarden van dit GBD • Op welke gronden is er besloten om hiervan nu toch af te wijken? • Welke motivatie kan er worden aangegeven dat er "in uitzonderlijke gevallen" van kan worden afgeweken? <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot het "Gemeentelijk Beschermd Dorpsgezicht"</u> Analyse huidige situatie Startnotitie Bij 2.2 blz. 4 Analyse vastgoed, staat dan beschreven: "Wel ligt het gehele plangebied binnen het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht" Bij 2.2 blz. 6 Analyse vastgoed, staat dan beschreven: "De latere bijgebouwen van de school dateren uit 1978, 1995 en 2001." Bij 2.3 blz. 6 Stedenbouwkundige analyse, staat dan beschreven: "Toch is de architectuur van de woningen in grote lijnen samenhangend te noemen" Bij 2.4 blz. 6 Analyse openbare ruimte, staat dan beschreven: "De groene omgeving is van grote waarde voor de kwaliteit van leven in het gebied en vergroot de aantrekkingskracht van de locatie van het plangebied." In bijlage 2 van de Startnotitie is bij 3.10.1 Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht in welstandsnota, beschreven: Voorschriften behorende bij de waardestelling van het gemeentelijke beschermde dorpsgezicht: De Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan (Stommeer) <u>Toetsingskader Startnotitie</u> Bij 3.3 blz. 12 Beschermd Dorpsgezicht, staat dan beschreven: "Cultuur historische waarde, met historische achtergrond" "Stedenbouwkundige waarde, Het is een bijzonder tuinwijkje bij het dorp Aalsmeer, met een groen, informeel en lommerrijk	Als het bestemmingsplan onherroepelijk is kan er een aanvraag om omgevingsvergunning voor een bouwplan ingediend worden. Deze aanvraag wordt dan onder andere getoetst aan de regels in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is een dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie Gemeente' (artikel 9) opgenomen. Het bouwplan dient hieraan getoetst te worden. Dat betekent dat het bouwplan getoetst moet worden aan bijlage 1 van de regels de "Waardestelling beschermd' dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer". Deze toetsing wordt door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit gedaan. Afwijken van de redengevend beschrijving (bijlage 1 van de regels) kan alleen bij een positief advies van de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en voor specifieke onderdelen genoemd in artikel 9 van de regels. Het beeldkwaliteitsplan is getoetst door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en wordt toegevoegd aan de Welstandsnota. Wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is kan er, na selectie van de ontwikkelaar/bouwer, een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend worden. Deze aanvraag dient weer getoetst te worden door de	Nee

karakter.” “Architectonische waarde, De toepassing van conventionele materialen, zorgvuldige traditionele detaillering en bijpassende stijlmiddelen zijn van belang.” “De onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit adviseert het college ten aanzien van welstand (ruimtelijke kwaliteit) en erfgoed (borging van de karakteristieken van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht aan de hand van de waarde stelling en de gebied specifieke voorschriften die zijn toegevoegd aan de welstandsnota). De commissie beoordeelt aan de hand van deze ruimtelijke voorschriften elk voorstel voor een nieuw project in zijn specifieke context en richt zich op behoud van de karakteristiek van het gebied” <u>Toetsingskader Startnotitie</u> Bij 3.3 blz. 13 Beschermd Dorpsgezicht, staat dan beschreven: “In uitzonderlijke gevallen (als de context hierom vraagt) kan hiervan, op onderdelen, gemotiveerd worden afgeweken” <u>Randvoorwaarden Gemeentelijk Beschermd Dorpsgezicht Startnotitie</u> Bij 4.3.3 blz. 19/20 staat dan beschreven: “De later bijgebouwde lokalen op het achter terrein van de school vertegenwoordigen geen historische waarde en dragen niet bij aan de waarden zoals opgenomen in het toetsingskader beschermd dorpsgezicht en worden gesloopt.” “In zijn algemeenheid dient de nieuwbouw in maat en schaal aan te sluiten bij de ruimtelijke karakteristieken van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht.” De hieronder weergegeven tekst aldus overgenomen uit: Waardestelling beschermd dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan (Stommeer) 2013, WZNH adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit. “Het beschermde gedeelte bestaat uit drie straten: de Berkenlaan die loopt tussen de Jac.P. Thijsselaan aan de noordoostelijke en de Kastanjelaan aan de zuidwestelijke zijde. Ongeveer in het midden van de Berkenlaan ligt aan de noordkant een plantsoentje en iets westelijker staat het doodlopende Elzenlaantje loodrecht op de Berkenlaan. De basisschool De Hoeksteen aan de Ophelialaan 230	Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Deze toetst het aan de Welstandsnota waar het Beeldkwaliteitsplan dan onderdeel vanuit maakt en toetst het ook aan bijlage 1 van de regels de “Waardestelling beschermd' dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer”. Het Beeldkwaliteitsplan begint met de ligging binnen het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De redengevende omschrijving van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht is opgenomen in de Welstandsnota Aalsmeer. Hierin is opgenomen dat het gevelbeeld aan de straatzijde in alle opzichten gehandhaafd moet worden zowel qua kleur, detaillering als gevelbeeld. Juist de beleving vanaf de straatzijde is hierbij van belang. Dit is ook de reden geweest om het voormalige schoolgebouw “De Hoeksteen” (hoewel niet aangewezen als monument) toch te handhaven en met behoud van het gebouw hieraan een andere invulling te geven. Voor het vervangen van de woning aan de Jac. P. Thijsselaan, is in het Beeldkwaliteitsplan opgenomen dat nieuwbouw zich dient te voegen in de bestaande karakteristiek van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, hierbij dient te worden aangesloten bij het historisch materiaalgebruik, de maat en schaal van de woningen in de directe omgeving. Op deze wijze is geborgd dat de beleving vanaf	

	is bij het beschermde dorpsgezicht gerekend omdat het gebouw met de erfafscheiding en het naastgelegen huis aan de Ophelialaan 228 ruimtelijk, historisch en architectonisch gezien een geheel vormen met de rest van het dorpsgezicht. Dit buurtje verdient bescherming om de kleine korrel en het sobere karakter van de bebouwing in de ruime, groene setting ook voor de toekomst te waarborgen." Terwijl op 08-11-2022 (en nog steeds) op de website van de gemeente Aalsmeer terug te lezen is: https://www.aalsmeer.nl/wonen-leven/project/de-hoeksteen "De ambitie is dat hier in totaal 22 woningen komen. In het ruimtelijk kader zijn specifieke planvoorwaarden opgenomen met als speerpunten het behoud van het beschermd dorpsgezicht, oog voor de natuur en het bouwen van geluid adaptieve woningen." Het "Beeldkwaliteitsplan" van 10 mei 2023 geeft in geen enkel beeld de historische karakteristieken weer! Plus als afsluiter op blz. 15 staat nog vermeld: "er bestaat de mogelijkheid gemotiveerd van de richtlijnen uit dit Beeldkwaliteitsplan af te wijken" Bij de aanbouw/verbouw in 1978, 1995 en 2001 was er toen een andere eigenaar. Beoordeling klaslokalen is dan ook geheel anders dan woningen. De huidige aanwezige rust, ruimte, uitzicht en lommerrijk staan, voor onze omgeving en dit buurtje, zo mooi omschreven in het "Gemeentelijk Beschermd Dorpsgezicht". Deze invullingen vinden wij totaal niet terug in de Startnotitie Onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, ondanks de beschrijvingen over "het buurtje", zo maar een andere keuze maakt. Iedere burger, in deze omgeving, dient rekening te houden met dit "Beschermd Dorpsgezicht"! ➢ Dan behoeft nu de gemeente Aalsmeer zelf, bij dit specifieke project in "dit buurtje", hier geen rekenschap van te geven? ➢ Omdat de nieuwbouw vanaf de straat niet zichtbaar is? ➢ Welke straat? ➢ Het is toch straks ook weer een straat, in "dit buurtje"? Overal in de beschrijvingen komt steeds "het buurtje" terug. Vragen die nu overblijven zijn onder andere:	straatzijde in overeenstemming is met de uitgangspunten van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De woningen op het achter terrein zijn niet zichtbaar vanaf de openbare weg, voor deze woningen zijn meer vrijheden opgenomen ten aanzien van de uiterlijke verschijningsvorm. Bovendien biedt dit de mogelijkheid om hier zo optimaal mogelijk geluid adaptief te bouwen. De hardheidsclausule op blz. 15 geeft de mogelijkheid gemotiveerd van het Beeldkwaliteitsplan af te wijken. Dit biedt de mogelijkheid plannen die op onderdelen afwijken van het Beeldkwaliteitsplan, maar toch de instemming hebben van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, van een positief welstandsadvies te kunnen worden voorzien.	

➢ Op welke gronden is er besloten om hiervan nu toch af te wijken? ➢ Welke motivatie kan er worden aangegeven dat er "in uitzonderlijke gevallen" van kan worden afgeweken?		
2. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot de Bouwhoogte</u> ➢ Overal wordt er een maximale bouwhoogte van 7,5 meter genoemd ➢ Wij willen een garantie van deze maximale bouwhoogte, vanaf huidig maaiveld en niet met een verhoogde fundering Op verschillende punten en beschrijvingen in de Startnotitie is melding gemaakt van de maximale bouwhoogte van 7,5 meter. Onder andere bij ➢ 3.1 blz. 10 van de Startnotitie ➢ 4.4 blz. 20 van de Startnotitie ➢ 2.c blz. 4 van de Nota van Beantwoording Waarbij een extra vermelding is opgemerkt bij 4.a blz. 9 in de Nota van Beantwoording; zijnde: "Het toekomstige peil van de woningen moet nog worden bepaald bij uitwerking van het bestemmingsplan en bouwplan. Over het algemeen geldt dat de nieuwe woningen net wat hoger liggen dan de omgeving om wateroverlast te voorkomen." De opmerking over wateroverlast begrijp ik niet. Er worden rondom sloten gecreëerd, bij de herinrichting. In de online informatieavond, van 10 februari 2022, bevestigde de heer Leo Kiep, van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling, dat de uiteindelijke bouwhoogte gemeten zal worden vanaf het huidige maaiveld en dus niet van een verhoogde fundering. De verhoogde fundering heeft wel plaatsgevonden met de bouw van de huidige gymzaal, vandaar mijn bezorgdheid in deze.	De maximale bouwhoogte van 7,5 meter is vastgelegd op de verbeelding van het bestemmingsplan. In artikel 2.2 van de regels is bepaald hoe je de bouwhoogte moet meten. Artikel 2.2 staat het volgende: *vanaf het peil tot aan de nok van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;* In artikel 1.57 van de regels staat het volgende: *a. voor een (te realiseren) gebouw, waarvan de gevel direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg naast die gevel;* *b. voor een (te realiseren) bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg;* *c. voor een (te realiseren) gebouw waarvan de gevel niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het bestaande aansluitende, afgewerkte maaiveld ter plaatse van de voorgevel, of in het geval van ligging in het talud van een dijk ter plaatse van de naar de dijk gekeerde gevel, waarbij plaatselijke niet bij het verdere verloop van het terrein passende ophogingen anders dan noodzakelijk voor de bouw, buiten beschouwing blijven;* *d. voor een (te realiseren) bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het bestaande aansluitende, afgewerkte maaiveld, waarbij plaatselijke niet bij*	Nee

	het verdere verloop van het terrein passende ophogingen anders dan noodzakelijk voor de bouw, buiten beschouwing blijven; *e. indien in of op het water wordt gebouwd: het Normaal Amsterdams Peil dan wel een ander plaatselijk aan te houden oppervlaktewaterpeil.* Gezien artikel 2.2 en 1.57 van de regels zal de bouwhoogte niet gemeten worden vanaf de verhoogde fundering, maar vanaf het omliggende afgewerkte maaiveld. De bouwhoogte van maximaal 7,5 meter zal naar verwachting ruimschoots voldoende zijn om woningen, bestaande uit maximaal 2 bouwlagen, te kunnen realiseren.	
3. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot het Kopen of Huren</u> ➢ De Startnotitie is in de Raadsvergadering van 16 maart 2023, met meerderheid van stemmen, als koopwoningen voor 22 starters aangenomen. ➢ Volstrekt onaanvaardbaar dat er nu toch huizen voor de sociale huur worden toegewezen voor dit project. De eerste beschrijvingen over het project De Hoeksteen gaf aan: "De ambitie is om het hoofdgebouw van de voormalige school te transformeren in een woongebouw met 7 ruimere koopwoningen in het dure segment en 1 kleine koopwoning in het lage middensegment. De aan- en bijgebouwen en de woning aan de Jac.P.Thijsselaan 2 worden gesloopt. Op het vrijkomende terrein worden 18 nieuwe koopwoningen in het lage middensegment gerealiseerd. Belangrijk is de nog te realiseren woningen aan te laten sluiten bij cultuurhistorische waarden van het gebied en omgeving, de woningen geluidsadaptief te laten ontwerpen en in	De raad heeft 16 maart 2023 de wens uitgesproken om 6 sociale huurwoningen in het programma op te nemen in plaats van de 6 goedkope koopwoningen. Het gaat over de woningen op het achterterrein van de school. Het betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting	Nee

te bedden in een natuurvriendelijke leefomgeving. Dit resulteert dan in realisatie van in totaal 26 nieuwe woningen." In de Startnotitie De Hoeksteen Met nummer Z21-012009 - D21-248532 Met de datum 15 december 2022 Bij 1.3 blz. 3 Projectdoelstelling, staat dan beschreven: "De doelstelling van het project is het tot stand brengen van woningbouw in de wijk Stommeer op de locatie De Hoeksteen. Het plangebied is één van de inbreidingslocaties in de wijk Stommeer. Aalsmeer kent een groot tekort aan woningen. Met voorliggend plan wordt een bijdrage geleverd aan het terugdringen van de grote woningbouwbehoefte. Deze doelstelling wordt als volgt vormgegeven: Een woningbouwprogramma met in totaal 22 koopwoningen, dat conform de volgende prijsklasseverdeling dient te worden gerealiseerd: ➢ 7 koopwoningen 32% in het goedkope segment ➢ 6 koopwoningen 27% in het dure segment ➢ 9 koopwoningen 41% in het middeldure segment, waarvan 6 koopwoningen in het lage middeldure segment." Het bovenstaande is ook nog eens opgenomen in > dezelfde Startnotitie onder 4.1 blz. 15 Randvoorwaarden woningbouwprogramma > het Raadsvoorstel van 17 januari voor de Raadsvergadering van 16 maart De Raadscommissie Ruimte heeft op 7 en 21 februari 2023 ruim voldoende de tijd voor deze Startnotitie genomen. Ondanks enkele opmerkingen over Eigen Haard. Maar dan is de Startnotitie uiteindelijk toch, in de Raadsvergadering van 16 maart 2023, met meerderheid van stemmen aangenomen. Met andere woorden dat er voor 22 starters een koopwoning beschikbaar zal komen. Dan plotseling een bericht in de Nieuwe Meerbode van 22 juni 2023 waarin melding wordt gemaakt van een verandering van 6 woningen van koop naar sociale huur. Hoe geloofwaardig is dit? Hoe betrouwbaar is de lokale overheid?		
4. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot het Slopen en Heien</u> ➢ Prima dat er naar aanleiding van vragen rekening zal worden gehouden met een speciale manier van heien.	De risico's die reclamanten benoemen zijn uitvoeringsaspecten die een ontwikkelaar moet meenemen alvorens deze start met de bouw. Dergelijk	Nee

➢ Echter is er voor het slopen totaal géén aandacht ➢ Niet onbelangrijk om maatregelen hiervoor schriftelijk vast te leggen Planspecifieke randvoorwaarden Startnotitie Bij 4.9 blz. 27/28 Randvoorwaarden energie en bodem, staat dan beschreven: "De gebouwen in en rondom het plangebied zijn vaak niet onderheid, bij de uitvoering van de werkzaamheden dient hier rekening mee gehouden te worden. De ontwikkelaar dient voorzorgsmaatregelen te treffen om schade te voorkomen en te monitoren bij direct omwonenden. Dit door, op verzoek, een bouwkundige vooropname van gebouwen zowel in- als exterieur of een nulmeting op een nader te bepalen afstand van het plangebied. Dit dient te worden uitgevoerd door een gecertificeerd bureau. De nieuwbouw dient met schroefpalen te worden gefundeerd." Ook in de Nota van Beantwoording is hier aandacht voor bij 4.c. blz. 9/10 Prima beschrijvingen voor de uitvoering straks. Echter…..voor het slopen van de bijgebouwen van De Hoeksteen zijn helemaal geen maatregelen, voor deze sloopwerkzaamheden, opgenomen. Niet echt onbelangrijk, mede gezien de ervaringen bij de sloop van de apotheek, op de hoek van de Kastanjelaan en Ophelialaan. Hier was: ➢ Géén afstemming ➢ Géén Plan van Aanpak ➢ Géén nulmeting ➢ Géén monitoring Een extra punt van aandacht.	aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan. Voordat specialisten bouwwerken mogen slopen wordt een sloopmelding gedaan bij de Omgevingsdienst. De sloop- en bouwwerkzaamheden moeten voldoen aan de regels van het Bouwbesluit.	
5. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Verkeer, Parkeren en Bebouwing</u> ➢ Parkeren alléén op de daarvoor bestemde plaatsen ➢ Parkeernorm geeft aan 36 parkeerplekken, met 32 op het terrein; waarom staan er dan maar 30 ingetekend? ➢ Niet doorrijden naar achteren; hoe dit te handhaven? ➢ Bewoners krijgen géén eigen tuin; tegenstrijdige beschrijvingen	In paragraaf 6.3 op bladzijde 31 van de toelichting van het bestemmingsplan is ter onderbouwing van het onderdeel parkeren het volgende opgenomen: *Het onderhavige plan met 22 woningen op de locatie 'Ophelialaan 230 - Jac. P. Thijsselaan 2' leidt tot een nieuwe parkeervraag. In het kader van de voorgestane 22 woningen is de*	Nee

➢ Géén algemeen grasveld – feestveld – speelveld inrichten; beslist anders invullen ➢ Geef iedereen zijn eigen tuin Randvoorwaarden verkeer en parkeren Startnotitie Bij 4.7 blz. 25, staat dan beschreven: "Verkeer De ontsluiting van het plangebied voor gemotoriseerd verkeer dient vanaf de Ophelialaan plaats te vinden." Bij 4.7 blz. 26, staat dan beschreven: "Voor de bereikbaarheid van de nood- en hulpdiensten dient in het plangebied een keermogelijkheid te worden gerealiseerd bij doodlopende wegen." Dit kan toch niet inhouden dat de nieuwe bewoners straks ook gewoon naar achteren kunnen doorrijden? Randvoorwaarden geluidadaptief bouwen Startnotitie Bij 4.2 blz. 16, staat dan beschreven: "Om toch een aanvaardbaar woon- en leefklimaat buiten de woningen te realiseren dient elke woning te worden voorzien van een buitenruimte in de vorm van een (afsluitbare) serre/tuinkamer. Deze serre/tuinkamer dient een geluidisolatie van minimaal 15 dB voor luchtvaartlawaai te hebben. Daarbij is het streven om zo goed mogelijk te borgen dat de serre/tuinkamer niet bij de woonkamer/woning wordt betrokken maar echt tot de buitenruimte blijft behoren." De nieuwe huizen krijgen dus géén tuin, alléén een tuinkamer. Echter staat dan bij 4.2 blz. 17 beschreven: "De tuinen dienen zo veel als mogelijk een niet reflecterende bodem te hebben. Daarbij valt te denken aan gras en lage beplanting om bij te dragen aan minder geluidreflectie en dus een beleving van een lager geluidniveau" Maar…..men krijgt toch helemaal géén tuin? Daarom is het belangrijk dat het foerageergrasveld hiervoor niet als algemene tuin en recreatie- en feestveld zal worden ingevuld. Voorstel: geef iedereen zijn eigen tuin(tje) aan huis! Verkavelingsschets Startnotitie Bij 5.1 blz. 28, staat dan beschreven:	*parkeervraag, ofwel de behoefte aan parkeerplaatsen, bepaald. De parkeervraag wordt berekend op basis van de bij de woningen behorende parkeernorm. De bepaling van de parkeervraag met betrekking tot het onderhavige plan is hierna gegeven. De gemeente Aalsmeer heeft in de Nota Parkeernormen 2016 de parkeernormen vastgelegd. Uitgangspunt is dat het parkeren binnen het plangebied wordt opgelost. Gezien de ligging van de woning, is het uitgangspunt voor de Jac. P. Thijsselaan 2 om het parkeren op eigen terrein (perceel) op te lossen. Daarin geldt een norm van 1,5 plekken voor woningen kleiner dan 100m2 en 1,9 plekken per woning met een grootte tussen de 100m2 en 140m2. Een woning groter dan 140m2 kent een parkeernorm van 2,2. In het plan zijn 16 (16 x 1,5) kleine woningen en 6 (6 x 1,9) middelgrote woningen* *voorzien. De totale parkeernorm komt afgerond naar boven uit op 36. De parkeerplekken in het openbaar gebied ten behoeve van de huidige school mogen gebruikt worden in de parkeerbalans van het plangebied, mits er in de huidige situatie aantoonbaar geen knelpunt ontstaat als gevolg van een verandering in het dubbelgebruik. Het gebruik van de parkeerplaatsen ten behoeve van de school vindt namelijk op andere momenten plaats, dan het parkeren voor bewoners. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van aanwezigheidspercentages, genoemd in de Nota parkeernormen 2016. De langsparkeerplaatsen aan de Ophelialaan en Jac. P. Thijsselaan blijven gehandhaafd en uit parkeeronderzoek blijkt dat deze parkeerplaatsen grotendeels niet* *gebruikt worden. Aan de achter-/zuidzijde van het schoolgebouw worden op het eigen terrein 30 parkeerplaatsen gerealiseerd. Er worden 2 parkeerplaatsen gerealiseerd bij de 2 woningen aan de Jac. P. Thijsselaan. De overige 4 benodigde parkeerplaatsen kunnen worden gevonden in de bestaande beschikbare parkeerplaatsen in de Jac. P. Thijsselaan. Binnen en bij het plangebied is gezien het bovenstaande voldoende ruimte en*	

"Deze verkavelingsschets is te zien in onderstaande afbeelding, maar is tevens in groter formaat in bijlage 4 van deze startnotitie opgenomen" De parkeernorm is vastgesteld op 36, met 32 parkeerplekken op het "oude schoolterrein". Waarom staan er dan maar 30 plekken ingetekend? Zie hiervoor onder andere de schets bij 5.1 blz. 28 (15+15) en in bijlage 4 (14+16). Bij 5.1 blz. 28, staat dan beschreven onder: Bebouwing, parkeren en verharding "De bijzondere verspringing van de nieuwe smalle rijwoningen op het achter terrein van de voormalige school ontstaat hier een eigentijdsere uitstraling, waarbij de massa en korrel blijft aansluiten bij het beschermd dorpsgezicht." De getoonde beelden in het "Beeldkwaliteitsplan" geven nu niet bepaald de indruk bij een aansluiting op het "Beschermd Dorpsgezicht" Woonbebouwing achterterrein Beeldkwaliteitsplan Bij 5 blz. 10, staat dan beschreven: "Architectuur De bebouwing heeft een traditioneel uiterlijk en bestaat uit een eenvoudige hoofdvorm. Moderne vertalingen van het "archetype" zijn zeker welkom, deze kunnen afwijken van genoemde kaders, mits correct invulling wordt gegeven aan de archetypische vorm en materialisatie zoals in dit plan bedoeld. Op het achterterrein is modulair bouwen een van de uitgangspunten."	*parkeergelegenheid om de 36 benodigde parkeerplaatsen te realiseren en beschikbaar te hebben voor de beoogde woningen.* De weg naar achteren is voor calamiteiten en eventueel laden en lossen. De weg zal daarmee sporadisch gebruikt worden. Gezien de zware geluidsbelasting op het gebied wordt aangesloten bij geluid adaptief bouwen. Dat betekent dat de woningen geen of slechts een beperkte buitenruimte hebben. De gezamenlijke buitenruimte dient daarbij een niet reflectieve bodem te hebben (zo veel mogelijk gras en lage beplanting).	
6. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Randvoorwaarden voor groen en natuur</u> ➢ Het zogenaamde foerageGebied van de dwergvleermuis, onder andere op het kruidenrijk grasveld van 8 x 28 meter, beslist anders invullen ➢ Het grasveld beplanten met bomen en struiken; ook goed voor de biodiversiteit ➢ Als alternatief voor dit foerageGebied is er, zelfs binnen de 100 meter, een geweldige oplossing beschikbaar; zijnde het Seringenpark. Er hangen al vier kasten in de buurt, namelijk bij de Ophelialaan 232 ➢ Onaanvaardbaar dat de nieuwe bewoners dit grasveld als feestveld gaan gebruiken	Om een ontheffing Wet natuurbescherming te krijgen van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is zorgvuldig nagegaan welke maatregelen genomen moesten worden om de ontheffing te verkrijgen zodat het project doorgang kon vinden. De ontheffing hiervoor is dan ook verleend door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De inrichting van het terrein moet voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing. Het kruidenrijk grasveld is	Nee

➢ Verder is het niet aan de gemeente Aalsmeer om onze tuin, voor minimaal 10 jaar, als extra foerageGebied te bestempelen. Natuurbescherming: gewone dwergvleermuis Startnotitie Bij 4.5.2 blz. 22, staat dan beschreven: "Op grond van deze startnotitie dient te worden geborgd dat het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis blijft behouden. De permanente verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis moeten dan aan de volgende punten voldoen. Deze dienen: - Binnen het kerngebied van de aanwezige vleermuizenpopulatie, binnen geschikt leefgebied en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst te worden. De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 m van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst;." Bij 4.5.2 blz. 23, staat dan beschreven: "Inmiddels zijn door RPS vier vleermuiskasten opgehangen aan de woning (Ophelialaan 232) Voor het essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuis is het van belang dat een aaneengesloten foerageergebied aanwezig is met voldoende groen en open plaatsen. Door een deel van het grasveld te behouden en de aanwezigheid van open, groene tuinen rondom het plangebied (er vanuit gaande dat deze tenminste 10 jaar een dergelijke indeling behouden) welke aansluiten op het grasveld blijft een voldoende groot foerageergebied voor gewone dwergvleermuis aanwezig.." Analyse huidige situatie Startnotitie Bij 2.4 blz. 6 Analyse openbare ruimte, staat dan beschreven: "De groene omgeving is van grote waarde voor de kwaliteit van leven in het gebied en vergroot de aantrekkingskracht van de locatie van het plangebied." Randvoorwaarden "Ten oosten van de nieuw aan te leggen watergang dient een kruidenrijk grasland van tenminste 8 meter behouden te blijven. Deze 8 meter is aanvullend op de watergang en niet inclusief de watergang." Dit "kruidenrijk grasveld" van 224 m² (8x28 mtr) kan anders worden ingevuld; zijnde met bomen en struiken.	voorgeschreven in de ontheffing en hier kan niet van afgeweken worden. Bovendien is dit in de huidige situatie ook een grasveld behorende bij de voormalige school en was daarmee toegankelijk voor o.a. scholieren. De gemeente kan inderdaad niet voorschrijven dat tuinen van particulieren op een bepaalde manier worden en blijven ingericht. Wel mogen er ook in particuliere tuinen geen activiteiten plaatsvinden in strijd met de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming geldt immers voor iedereen.	

	Dit laatste om te voorkomen dat het grasveld als recreatie- en feestveld zal worden gebruikt, door de nieuwe bewoners. Als alternatief foerageergebied is er, zelfs binnen de 100 meter, een geweldige oplossing beschikbaar, van dit foerageergebied; zijnde het Seringenpark. Met voldoende open groen voor de dwergvleermuis. De vier kasten hangen al aan de gevel bij Ophelialaan 232. Verder kan het niet zo zijn dat de gemeente Aalsmeer kan bepalen dat wij ons grasveld, in onze tuin, voor tenminste 10 jaar onveranderd laten.		
7.	<u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Veiligheid en Privacy</u> ➢ Veiligheid en Privacy is een belangrijke factor voor de huidige bewoners ➢ In de beschrijvingen wordt er nu niet of onvoldoende rekening mee gehouden ➢ De huidige heg kan blijven staan ➢ De grenswaarde te bepalen op 11,5 meter inclusief de te graven sloot, met een minimale breedte van 250 cm Borgen veiligheid en privacy Startnotitie Bij 4.6 blz. 25, staat dan beschreven: "Door het dempen een bestaande watergang en de komst van een nieuwe watergang is er zorg vanuit de omgeving over de veiligheid en privacy ten aanzien van de achtertuinen. In de uitwerking van het inrichtingsplan openbare ruimte dienen passende maatregelen te worden genomen om de veiligheid en privacy ten aanzien van de huidige achtertuinen te borgen." Verder kan worden opgemerkt dat, uit de beschrijvingen in de Startnotitie over de grensbepaling circa 5 meter (als grens) is genoemd; dit is dus 11,5 meter. Zijnde: ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte aan onze zijde ➢ 2,5 meter voor de sloot ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte ➢ 5,0 meter voor de groenstrook	De gemeente is gestart met een traject om samen met de omwonenden tot afspraken te komen over de veiligheid en privacy ten aanzien van de huidige achtertuinen te borgen. Dit traject zal - met tussenpozen - doorlopen worden tot de overdracht aan de nog te selecteren ontwikkelaar/bouwer. Er komt of er blijft in de nieuwe situatie een watergang van 2,5 meter breed lopen langs de erfgrens van de bewoners aan de Berkenlaan (bij huurders aan de Ophelialaan niet namelijk). De verbeelding zal worden aangepast op de delen waar de bestemming water smaller is dan 2,5 meter. De 5 meter is nodig voor leefgebied. Daarbinnen is voldoende ruimte voor een strook om onderhoud aan de watergang uit te voeren. Zie de beantwoording onder 6. Het kruidige grasveld mag dus niet beplant worden met struiken of ander groen. Dat is in de strijd met de verleende ontheffing Wet natuurbescherming en	Ja, bestemming water wordt aangepast.

Te maken afspraken over de afbakening van het terrein ➢ De huidige heg zal blijven staan Waarbij ook het "kruidenrijk grasveld" van 224 m² (8x28 mtr) anders zal worden ingevuld; zijnde met bomen en struiken. Dit laatste om te voorkomen dat het grasveld als recreatie- en feestveld zal worden gebruikt, door de nieuwe bewoners, met alle nodige overlast tot gevolg. Zie ook mijn oplossing van dit foerageergebied; zijnde het Seringenpark bij de beschrijvingen van Natuurbescherming. Dan kan de bedoelde strook gewoon met de voorgestelde bomen en struiken worden vol gezet. Ook goed voor de biodiversiteit. De huidige omwonenden zitten niet bepaald te wachten op een feest- en speelveld in hun achtertuin! Dit alles om voor ons de nodige veiligheid en voldoende privacy te waarborgen.	daarmee in strijd met de Wet natuurbescherming.	
8. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Watergang en Waterberging</u> ➢ Aan onze kant van de watergang een beschermingszone (baggerruimte) van minimaal 2 meter breed ➢ Een watergang, van minimaal 2,5 meter breed, aan de achterzijde van ons perceel ➢ Aansluitend op de watergang een beschermingszone (baggerruimte) van minimaal 2 meter breed ➢ Plus aansluitend op de beschermingszone een groenstrook van tenminste 5 meter ➢ Waarbij bij de laatste strook niet alléén met gras zal worden ingezaaid ➢ Voor wateroverlast geldt een waterbergingseis ➢ Waar staan deze berekeningen voor de waterberging? ➢ Hoe worden deze berekeningen aangetoond? Natuurbescherming: gewone dwergvleermuis Startnotitie Bij 4.5.2 blz. 23, staat dan beschreven: "Conform de plannen van de gemeente dient langs de gehele watergang rondom het plangebied een natuurvriendelijke oever aangelegd te worden met een groenstrook van tenminste 5 meter breed."	Aan de zijde van het particuliere eigendom zal geen beschermingszone komen. Deze is ook niet nodig om onderhoud te kunnen plegen aan de watergang. Een beschermingszone aan de zijde van het plangebied is voldoende. Wel is er een strook van 1,5 bestemd als groen langs kadastrale grens van reclamanten. In paragraaf 6.2 van de toelichting is het onderdeel water onderbouwd. Aangezien er geen toename van het verhard oppervlak van meer dan 500 m2 is, geldt de 15% eis niet. Desondanks wordt er 90 m2 nieuw water gerealiseerd. Zie verder de beantwoording onder 7.	Ja, bestemming water wordt aangepast.

	Bij 4.6 blz. 24 bij Randvoorwaarden water, staat dan beschreven: "De maatgeving voor het nieuwe water dient 2,5 meter breed te zijn". "In principe dient aan beide zijden van overige watergangen een beschermingszone van 2 meter te worden gerealiseerd." "Aan de zijde waar particulieren eigendommen grenzen aan de nieuwe watergang wordt bij het opstellen van het inrichtingsplan openbare ruimte bekeken of deze beschermingszone noodzakelijk is of dat een andere oplossing, zoals beschoeiing kan worden gerealiseerd. Bij het opstellen van het inrichtingsplan openbare ruimte wordt de exacte begrenzing tussen de watergang en achtertuinen van de betreffende eigenaren ter plaatse afgestemd." In de Nota van Beantwoording, van 9 januari 2023, is opgenomen Bij 5 e blz. 12 "De afstand tussen de grenzen van de achtertuinen en het de grens van het bouwvlak waarbinnen de nieuwe woningen op het achter terrein van de school is circa 5 meter te zien in bijlage 4 van de startnotitie." Helaas staan er in de Bijlage 4 van de Startnotitie, helemaal géén exactheden voor wat betreft de afmetingen beschreven. Verder kan worden opgemerkt dat, uit de beschrijvingen in de Startnotitie, deze circa 5 meter (als grens) moet worden gelezen als 11,5 meter. Zijnde: ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte ➢ 2,5 meter voor de sloot ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte ➢ 5,0 meter voor de groenstrook Deze berekening is ook in de online informatieavond, van 10 februari 2022, door de heer Leo Kiep van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling bevestigd. Bijlage 2: Startnotitie Aanvullend beleid, wet- en regelgeving plangebied De Hoeksteen 3.10 Sectoraal gemeentelijk beleid Bij 3.10.7 Klimaatadaptatie, staat dan beschreven: Onder Wateroverlast: inrichting voor extreme buien "Nieuwbouw: Voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen geldt een waterbergingseis van 70 mm voor het te ontwikkelen gebied. Deze waterberging moet primair een plaats vinden in oppervlaktewater		

(minimaal 10% van het plangebied). De openbare ruimte en privaat terrein moeten zo zijn ontworpen en ingericht dat de resterende berging hier plaatsvindt en het water zonder schade kan worden vastgehouden, geborgen en afgevoerd. Dit moet worden aangetoond in het ontwerp." Dit moet worden aangetoond in het ontwerp. Waar vind ik deze berekeningen voor de waterberging terug?		
reclamanten C.	**Beantwoording zienswijze**	**planaanpassing**
1. Paragraaf 4.2.2 Bro-partners Hier wordt gesproken over het verzoek van het vervangen van een duiker door een open watergang. Omdat deze niet binnen het plangebied ligt zal deze niet vervangen worden. Reclamanten wil de gemeente erop wijzen dat met de huidige duiker er geen doorstroming van water is en de sloot geregeld "droog" staat bij weinig regen. Reclamanten zouden graag zien dat er altijd voldoende water in de sloot staat (ook als het lange tijd niet geregend heeft) zodat deze niet droog komt te staan. Een open doorgang is hiervoor een vereiste. Omdat het plangebied in de toekomst openbaar terrein is zorgt een sloot met een jaarrond voldoende hoge waterstand tevens voor voldoende veiligheid voor de bewoners van de achtertuinen in de Berkenlaan, zonder dat deze bewoners een nieuwe dichte erfafscheiding moeten maken om deze veiligheid alsnog te kunnen waarborgen.	De bedoelde duiker (onder de schuur behorende bij de woning aan de Jac. P. Thijsslaan 4) maakt geen onderdeel uit van het plangebied van het bestemmingsplan en is een bestaand onderdeel van het watersysteem. De gemeente dient er voor zorg te dragen dat de duiker goed wordt onderhouden en functioneert. Dit aspect maakt geen onderdeel uit van het bestemmingsplan en is een uitvoeringsaspect.	Nee
2. Paragraaf 5.4.5 Groenvisie In de alinea "planspecifiek" wordt vermeld dat het bestaande groen tussen de beoogde nieuwbouw en de achtertuinen van de Berkenlaan kleiner wordt maar wel een kwaliteitsimpuls krijgt. Hier wordt niets vermeld over de hoogte van het groen. I.v.m. de huidige privacy verwachten reclamanten dat de nieuwe groenstrook voldoende hoog is om de privacy van de bewoners van de achtertuinen van de Berkenlaan te waarborgen.	Dit is een uitvoeringsaspect en dergelijke aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan. Bij de uitvoering kan daar concreet naar worden gekeken met betrokken partijen (ontwikkelaar/bouwer en gemeente). In de huidige situatie is de strook water met groen ca 5 meter tot aan de speelplaats van de school. In de nieuwe situatie wordt de strook water met groen ca 7,5 meter tot aan het	Nee

	bouwvlak en voor een gedeelte is deze strook zelfs 14 meter. De verwachting is daarmee dat de privacy van reclamanten ongeveer hetzelfde blijft met de nieuwe ontwikkeling.	
3. Algemeen Er wordt nergens gesproken over een sloopplan. Gezien de situatie die is ontstaan bij het slopen van de apotheek in de kastanjelaan zouden wij het zeer op prijs stellen als er een sloopplan wordt gemaakt, rekening houdend met het feit dat de woningen in de directe omgeving van het plangebied niet onderheid zijn. 4. Als laatste zouden reclamanten willen voorstellen dat de eventuele huurwoningen bestemd worden voor ouderen. Er zijn voldoende ouderen in Aalsmeer die momenteel alleen of met zijn tweeën een eengezinswoning huren. Deze mensen zouden graag kleiner willen wonen maar het aanbod daarvoor ontbreekt. Als deze ouderen verhuizen komen er weer eengezinswoningen vrij voor gezinnen. Een win-win situatie naar mening van reclamanten.	De risico's die reclamanten benoemen zijn uitvoeringsaspecten die een ontwikkelaar moet meenemen alvorens deze start met de bouw. Dergelijk aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan. Voordat specialisten bouwwerken mogen slopen wordt een sloopmelding gedaan bij de Omgevingsdienst. De sloop- en bouwwerkzaamheden moeten voldoen aan de regels van het Bouwbesluit. Het toewijzen van huurwoningen aan een doelgroep is geen ruimtelijk relevant aspect en is daarom niet te regelen in een bestemmingsplan.	Nee
ZIENSWIJZE ONTWERP BEELDKWALITEITSPLAN (reclamanten c)		
1. Woonbebouwing achter Er wordt bij de raamopeningen niet gesproken over waar deze geplaatst worden. I.v.m. privacy verwachten wij dat er geen raamopeningen in de zijmuur van de hoekwoningen worden geplaatst zodat directe inkijk in de tuinen voorkomen wordt.	Het Beeldkwaliteitsplan geeft niet aan waar raamopeningen gerealiseerd moeten worden. Dat is ook niet het doel van het Beeldkwaliteitsplan. Het Beeldkwaliteitsplan geeft alleen randvoorwaarden aan ten aanzien van de architectonische uitstraling.	Nee
reclamanten D.	**Beantwoording zienswijze**	**planaanpassing**
1. Ten eerste gaan reclamanten niet akkoord met de informatie die ze uit de krant hebben moeten vernemen dat Eigen Haard of vergelijkbare andere club gaat deelnemen in dit project. Het worden allemaal koop woningen en NIET anders.	De raad heeft 16 maart 2023 de wens uitgesproken om 6 sociale huurwoningen in het programma op te nemen in plaats van de 6 goedkope koopwoningen. Het gaat over de	Nee

	woningen op het achterterrein van de school. Het betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting	
2. Ten tweede willen reclamanten op papier de garantie dat de heg in de huidige vorm blijft bestaan.	De intentie is om de heg in stand te houden.	Nee
3. Ten derde, de sloot achter het huis van reclamanten krijgt een talud aan beide zijde zoals de eerste plannen ons hebben voorgehouden. (dit is voor reclamanten een stukje privé want dan kunnen anderen niet zomaar over de sloot springen). Het is nm nog steeds zo dat er in de achtertuin van reclamanten gebouwd wordt.	De bestaande watergang wordt doorgetrokken achter het perceel van reclamanten. Het vormgeven van de watergang is een uitvoeringsaspect wat niet hoeft te worden geregeld in een bestemmingsplan.	Nee
4. Ten vierde; reclamanten willen een hek van minimaal 2 meter hoog over de gehele lengte van hun perceel om onze privacy en veiligheid waarborgen. Dit was in de oude situatie ook zo omdat er rond de school een hek stond welke na schooltijd op slot ging.	Indien reclamanten een hek willen op hun perceel is dat een zaak van reclamanten. De gemeente gaat geen hek plaatsen op particuliere grond, dan wel een hek geplaatst door reclamanten vergoeden. Bovendien vormt de nieuwe watergang een afscheiding tussen de particulieren tuinen en het plangebied die reclamanten een gevoel van privacy en veiligheid kunnen geven.	Nee
5. Laat hierbij heel duidelijk zijn dat als er niet schriftelijk op deze punten een akkoord komt reclamanten tegen het wijzigen bestemmingsplan later in deze fase in verweer gaan. Het is in de startnotitie anders aan reclamanten verkocht dan op dit moment gebeurt en dat is iets wat reclamanten erg scherp maakt.	Het is reclamanten hun goed recht om later in verweer te gaan. De gemeente heeft het initiatief genomen om zo snel als mogelijk tot komen tot afspraken ten aanzien van de achtertuinen en het plangebied. Dit is gestart met de brief van d.d. 29 juni 2023. Medio augustus/september worden er afspraken ingepland met de omwonenden. Bij elke particuliere eigenaar wordt dan gekeken naar de situatie en gepoogd daarbij afspraken	Nee

	te maken die uiteindelijk worden opgenomen in het inrichtingsplan.	
reclamanten E.	**Beantwoording zienswijze**	**planaanpassing**
1. Toekomstige situatie en omgeving (sectie 2.2) De verkavelingsschets zoals die is opgenomen in de toelichting komt echter niet in overeen met de afspraken en richtlijnen uit de startnotitie. De startnotitie specificeert dat de nieuwe watergang tussen het bouwgebied en de naastgelegen percelen worden aangelegd op basis van de volgende regels: • Vanaf de perceelgrens komt er een baggerzone van 2m breed • De watergang krijgt een breedte van 2.5m • Aan de kant van de nieuw te bouwen woningen komt een baggerzone van 2m. Dit alles omdat het onderhoud door de projectontwikkelaar te laten uitvoeren. De verkavelingsschets suggereert echter dat de watergang direct op de erfgrens komt te liggen. Dit is in strijd met de afspraak op basis waarvan de Startnotitie is geschreven. Het zou betekenen dat de bestaande beukenhaag in gevaar komt, en dat onderhoud van de waterweg voor een deel vanaf het perceel van de buren moet plaatsvinden. Dit is voor ons onacceptabel. De afbeelding in de Verbeelding (Bijlage 5) bevestigt dit vermoeden. n de Nota van Beantwoording van 9 januari 2023 staat als reactie van de gemeente Aalsmeer bij punt 4b het volgende: "De watergang krijgt alleen aan de zijde van het gemeentelijke perceel een strook van 2 meter om baggerwerkzaamheden uit te kunnen voeren. De situatie aan de kant van particuliere eigendommen ten aanzien van de watergang wordt opgelost met een beschoeiing. Dit wordt aangepast in de Startnotitie. In paragraaf 4.6 en 5.1 van de startnotitie is dit aangepast. De gemeente laat de bestaande beschoeiing aan de zijde van de bewoners van de Berkenlaan zoals deze nu is. Dit wordt opgenomen in de startnotitie."	Het klopt dat de watergang zoveel mogelijk op de erfgrens komt te liggen. De bestaande watergang loopt tot halverwege nummer 29 langs de erfgrens. Deze wordt zoveel als mogelijk doorgetrokken langs de bestaande erfgrens. De onderhoudszone komt alleen aan de zijde van het bouwplan. Het is niet noodzakelijk om aan 2 zijden van de watergang een onderhoudszone te hebben. Met de uitvoering zal rekening gehouden worden met particuliere tuinen door een strook van 1,5 meter te bestemmen als groen.	Ja, er wordt een strook van 1,5 meter bestemd als groen tussen de erfgrens van reclamanten en de bestemming water.

We verzoeken u dan ook met klem on de om de genoemde schetsen aan te passen en in de tekst aan te geven wat de regels zijn met betrekking tot de afmetingen en maatvoering watergangen en de bijbehorende baggerzones en oevers. De regels voor wat betreft de watergangen zijn duidelijk beschreven in de startnotitie: Bij de uitbreiding van de watergang moet worden voldaan aan de uitvoeringsregels omtrent het graven en dempen van oppervlaktewater. De te dempen (delen) oppervlaktewater hebben volgens de legger van Waterschap Rijnland de status "overig water". De maatgeving voor het nieuwe water dient 2,5 meter breed te zijn. In principe dienen de diepte 0,6 meter en de bodembreedte 0,4 meter te zijn. Wanneer de maatgeving van de omgeving afwijkt dan wordt in overleg met waterschap Rijnland maatwerk toegepast. In principe dient aan beide zijden van overige watergangen een beschermingszone van 2 meter te worden gerealiseerd. Dit is inzichtelijk in onderstaande afbeelding.		
2. Toelichting Bijlage 1 (Quickscan Wnb) en Bijlage 2 (aanvullend onderzoek Wnb). In genoemde bijlagen is beschreven wat de verwachtte invloed zal zijn op flora en fauna. Opmerkelijk is de inhoud van paragraaf 4.3 van bijlage 1 van de toelichting: "Waarnemingen NDFF: geen beschermde grondgebonden zoogdieren gemeld. Verspreidingsgegevens: egel, konijn, ree, vos, bosmuis, veldmuis, rosse woelmuis, bosmuis, hermelijn, wezel en bunzing. Tijdens het veldonderzoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Ook zijn er geen sporen van grondgebonden zoogdieren waargenomen." Op ons perceel (Berkenlaan 25) hebben we de genoemde waargenomen, met uitzondering van reeën, hermelijnen en vossen. We kunnen ons niet voorstellen dat deze diersoorten zich zouden beperken tot ons perceel. Verspreid over onze tuin vinden we nestel, schuil- en voederplaatsen voor deze zoogdieren. Het is niet verrassend dat deze soorten niet zijn aangetroffen tijdens het veldonderzoek dat plaatsvond op 6 februari 2020. In de winter	Er is onderzoek uitgevoerd naar aanwezige Flora & Fauna in het kader van de Wet natuurbescherming. De dieren waargenomen op uw perceel zijn niet waargenomen binnen het plangebied. Wij moeten dan ook uitgaan van de resultaten van dit onderzoek.	Nee.

zijn deze egels in winterslaap en muizensoorten zoeken in die tijd de bescherming van huizen en schuren in de omgeving. Wij hebben dan ook onze bedenkingen bij de waarde van de Wnb quickscan.		
reclamanten F. (buiten de formele termijn ingediend)	**Beantwoording zienswijze**	**planaanpassing**
1. De beloofde landmeter, waarmee wij officieel een afspraak mee hadden, is niet bij ons langs geweest, schijnbaar wel bij een aantal buren, maar kon naar verluid, zijn benodigde piketpaaltjes op andere punten in de grond slaan en had daarvoor dus schijnbaar een bezoek aan ons perceel niet meer nodig. Hij heeft zich dan ook niet afgemeld en heeft ook geen kaartje in de brievenbus gedaan en achteraf ons ook geen mailtje gestuurd met enige uitleg, een bijzondere gang van zaken.	Onze excuses voor het niet nakomen van de gemaakte afspraak. Er zal nagegaan worden of een nieuwe afspraak alsnog nodig is.	Nee
2. Wij hebben ruim 25 jaar geleden deze woning en perceel gekocht, omdat er vooral veel rust en ruimte was, geen woningen aan de achterkant, nu komt de gemeente met het bizarre plan om op de postzegel grond, een veel te groot aantal woningen te bouwen. Bij de eerste presentatie, ook in de gemeenteraad is er alleen gesproken dat er alleen maar koopwoningen zouden komen, nu zijn we geïnformeerd dat er nu het plan ligt om van het geheel 6 sociale huurwoningen te realiseren, waar wij niet gelukkig mee zijn. Het gehele plan leent zich, zeker ook met de sfeer die de omgeving, het beschermde dorpsgezicht uitstraalt, er uitstekend voor, om juist alleen maar senioren te laten wonen. Heel veel alleen staande senioren in de gemeente Aalsmeer, zouden graag hun huidige eensgezinswoningen verruilen voor iets kleiners, met minder tuinzorgen, maar juist in een rustige omgeving. I.s.m. de Open Hof kerk, zou een medische ondersteuning/wijkzorg mogelijk ook nog te realiseren zijn.	Met het ontwerpen van het bouwplan is o.a. rekening gehouden met de bestaande omgeving. De raad heeft 16 maart 2023 de wens uitgesproken om 6 sociale huurwoningen in het programma op te nemen in plaats van de 6 goedkope koopwoningen. Het gaat over de woningen op het achterterrein van de school. Het betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting Het toewijzen van huurwoningen aan een doelgroep is geen ruimtelijk relevant aspect en is daarom niet te regelen in een bestemmingsplan.	Nee
3. Wij maken ons zorgen om de te verwachten overlast aan muziek, geschreeuw, geluid, autobewegingen wat leidt tot mogelijke waardevermindering van onze woning.	De nieuw te bouwen woningen komen in een bestaande woonwijk. De nieuwe bewoners zullen niet meer geluid mogen produceren als bestaande	Nee

	bewoners doen in uw omgeving. Wij zijn daarom ook van oordeel dat op voorhand geen sprake is van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat. Bovendien is bij overlast artikel 37 van Boek 5 BW van toepassing. Wanneer er mogelijk sprake is van onrechtmatige hinder, zal op dit artikel een beroep kunnen worden gedaan. Het artikel bepaalt namelijk: 'De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die volgens artikel 162 van Boek 6 onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder toebrengen zoals door het verspreiden van rumoer, trillingen, stank, rook of gassen, door het onthouden van licht of lucht of door het ontnemen van steun. Alle belangen afwegende wordt eventuele planschade (waardevermindering) niet zodanig geacht dat dit ertoe zou moeten leiden dat het project niet kan worden uitgevoerd. Voor eventuele tegemoetkoming in planschade bestaat bovendien een afzonderlijke procedure met eigen rechtsbeschermingsmogelijkheden. Indien reclamanten van mening zijn dat hun onroerende zaak minder waard wordt als gevolg van de planologische wijziging, dan kunnen zij ingevolge artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening een verzoek tot een tegemoetkoming in planschade indienen. De planschadeprocedure staat los van de bestemmingsplanprocedure.	

4. Als er dan toch gebouwd zal gaan worden, dan vinden wij als buren van het project, dat de gemeente een aantal zaken voor ons als gedupeerden zou moeten realiseren: Een brede sloot van minimaal 3 meter breed, met minimaal 80 cm diep water, waar mensen niet zomaar over heen kunnen springen en waar wij sproeiwater voor de tuin uit kunnen halen, door nalatigheid van de gemeente is de sloot verwaarloosd. De gemeente moet zorgdragen voor de realisatie / herstel van de brede sloot, niet een afvoerbeekje, inclusief een degelijke schoeiing aan beide zijden van het water, dus ook aan de kant van de Berkenlaan.	Er komt of er blijft in de nieuwe situatie een watergang van 2,5 meter breed lopen langs de erfgrens van de bewoners aan de Berkenlaan (bij huurders aan de Ophelialaan niet namelijk). De verbeelding zal worden aangepast op de delen waar de bestemming water smaller is dan 2,5 meter. De diepte van de watergang wordt minimaal 0.6 meter conform de eisen van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Op deze manier is er een voldoende robuuste watergang tussen de particuliere tuinen en het bouwplan.	Ja, bestemming water wordt aangepast.
5. Wij kijken nu al vele jaren tegen een hoge en brede buffer van dichte bossage van bomen en struiken, waardoor wij alleen maar de daktoppen van de school zien, deze duidelijke natuurlijke afscheiding dient gewoon weer terug te komen. De Gemeente moet ons deze natuurlijke groene uitzicht, van hoog tot laag, blijvend garanderen. Uitgaande van de uitleg/plattegrond in Maart, kan de bebouwing niet dichter dan 11,5 meter gemeten vanuit 0,8 meter vanaf onze slootkant starten.	In de huidige situatie is de strook water met groen ca 5 meter tot aan de speelplaats van de school. In de nieuwe situatie wordt de strook water met groen ca 7,5 meter tot aan het bouwvlak. Door hiervoor een bestemming groen en water op te nemen is hiermee verzekerd dat dit een watergang en een groenstrook blijft.	Nee
6. Ook de hekken die nu rond het perceel van De Hoeksteen staan, zien wij weer graag terugkomen, zeker met de ervaring die eigenaren halverwege de Berkenlaaan ervaren, dat er bewoners vanuit de Opheliaan, de sloot overspringen en groente en fruit uit de moestuinen 'lenen'.	Indien reclamanten een hek willen op hun perceel is dat een zaak van reclamanten. De gemeente gaat geen hek plaatsen tussen het plangebied en de particuliere tuinen. Bovendien vormt de watergang van 2,5 meter breed een voldoende afscheiding tussen de tuin van reclamanten en het plangebied.	Nee
7. Zoals al meerdere keren aangegeven vanuit de omwonenden, zouden wij het op prijs stellen, dat de projectleider persoonlijk een bezoek zal brengen aan ons perceel, om onze kant van het verhaal vanuit ons zicht te bekijken.	Er wordt een afspraak gemaakt met de omwonenden die een zienswijze hebben ingediend.	Nee

TOELICHTING

Bestemmingsplan
Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 3
1.1 Aanleiding, achtergrond en doelstelling 3
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 3
1.3 Geldende bestemmingsplannen 5
1.4 Juridische procedures 5
1.5 Leeswijzer 6
HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING 7
2.1 Huidige situatie en omgeving 7
2.2 Toekomstige situatie en omgeving 7
HOOFDSTUK 3 PLANOPZET EN JURIDISCHE REGELING 9
3.1 Algemeen 9
3.2 De bestemmingen 9
HOOFDSTUK 4 UITVOERBAARHEID 12
4.1 Economische uitvoerbaarheid 12
4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 12
4.3 Handhaving 13
HOOFDSTUK 5 BELEIDSKADER 16
5.1 Inleiding 16
5.2 Rijksbeleid 16
5.3 Provinciaal en regionaal beleid 21
5.4 Gemeentelijk beleid 22
HOOFDSTUK 6 OMGEVINGSASPECTEN EN -KWALITEIT 27
6.1 Bodem 27
6.2 Water 28
6.3 Verkeer en Parkeren 31
6.4 Geluid 32
6.5 Luchtkwaliteit 34
6.6 Externe veiligheid 35
6.7 Natuur en Ecologie 35
6.8 Cultuurhistorie en Archeologie 37
6.9 Milieueffectrapportage (m.e.r.) 37
6.10 Luchthaven Schiphol 38
6.11 Bezonningsstudie 41

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding, achtergrond en doelstelling

Het bestemmingsplan is onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) het belangrijkste publiekrechtelijke instrument om ruimtelijke doelstellingen te realiseren.

Het onderhavige bestemmingsplan heeft betrekking op de herontwikkeling van de locaties Ophelialaan 230 (inclusief 228a) en de Jac. P. Thijsselaan 2 te Aalsmeer, gelegen in de wijk Stommeer. Het plangebied van deze locaties en het onderhavige bestemmingsplan wordt ook wel de "De Hoeksteen" genoemd.

De aanleiding voor het onderhavige bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan" is het vertrek van de basisschool (PCBS) De Hoeksteen, na het opgaan van de basisschool in het nieuwe IKC Triade in de wijk Hornmeer. De gemeente is eigenaar van de betreffende gronden en gebouwen. Dit biedt de mogelijkheid om het vrijkomende terrein van De Hoeksteen te herontwikkelen. In de huidige situatie worden de gebouwen gebruikt door maatschappelijke organisaties. Daarnaast heeft de gemeente ook de woning aan de Jac. P. Thijsselaan 2 in eigendom. Het doel is om beide locaties samen te voegen tot één (project)gebied. De gemeente beoogt het plangebied te herontwikkelen naar woningbouw, met deels sloop-nieuwbouw en met deels een gebouwtransformatie.

Het plangebied maakt deel uit van een beschermd dorpsgezicht. Bij de herontwikkeling wordt uitgegaan van een passende transformatie van het hoofdgebouw van de voormalige school De Hoeksteen, waarbij woningen in het historisch waardevolle gebouw worden ingepast.

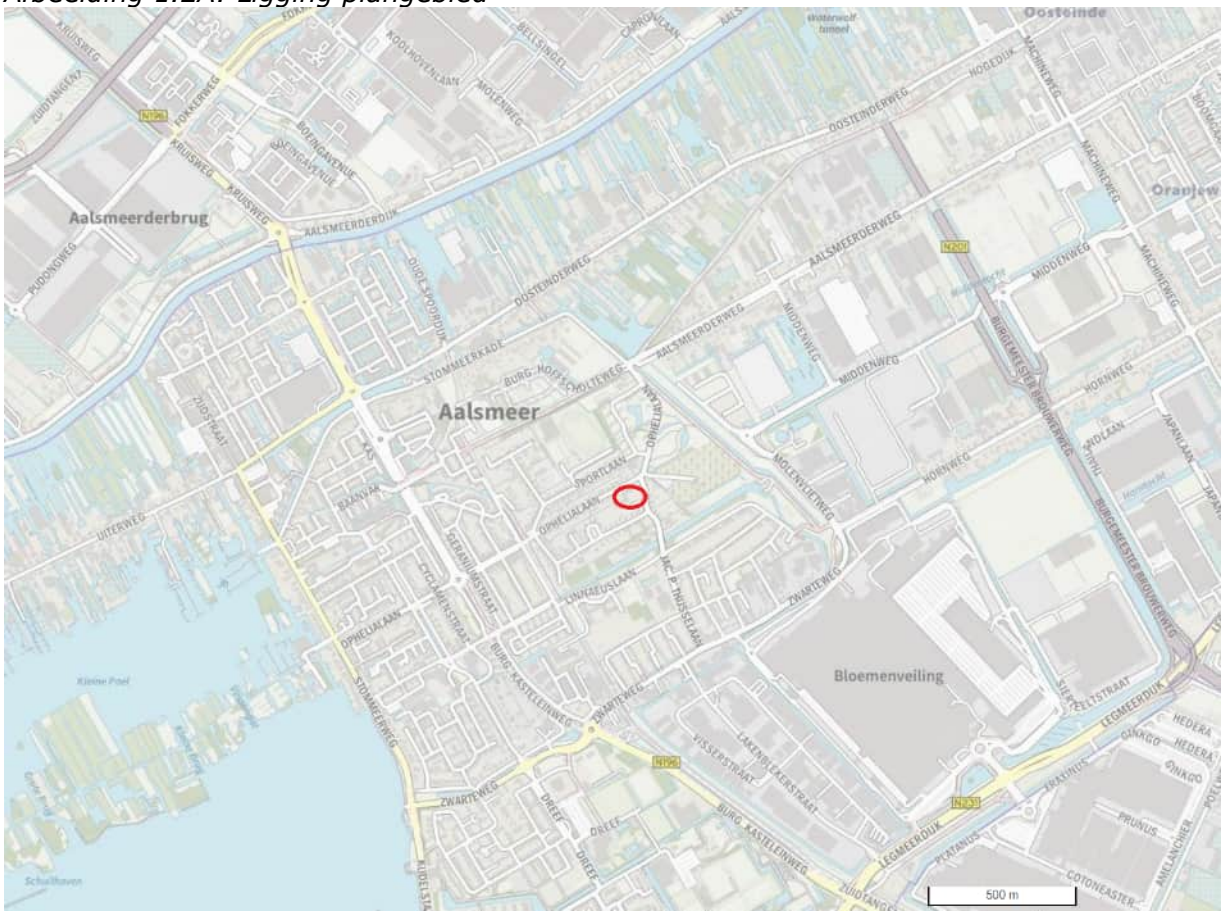
Op 16 maart 2023 heeft de gemeenteraad een zogenaamde Startnotitie voor het project De Hoeksteen vastgesteld. Met de vaststelling van de Startnotitie heeft de raad tevens aangegeven dat een bestemmingsplanprocedure kan worden opgestart.

In het kader van de beoogde herontwikkeling met woningen, en de benodigde wijziging van het planologisch kader, is het onderhavige bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan" opgesteld.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied bestaat uit twee locaties en is gelegen aan de (kruising van de) wegen Ophelialaan en Jac. P. Thijsselaan. Langs deze wegen staat veelvuldig bebouwing. Het gebied ligt redelijk centraal in Aalsmeer, tussen de hoofdwegen N196 (westelijk) en N201 (oostelijk), en nabij het Seringenpark en de Algemene begraafplaats Aalsmeer. De Ophelialaan sluit aan op de N196. Het plangebied wordt begrensd door de Ophelialaan aan de noordzijde, de Jac. P. Thijsselaan aan de oostzijde en door woonpercelen aan de zuid- en westzijde.

Afbeelding 1.2A: Ligging plangebied

Afbeelding 1.2B: Ligging en globale begrenzing plangebied, en omgeving plangebied

1.3 Geldende bestemmingsplannen

Dit bestemmingsplan vervangt gedeeltelijk de volgende bestemmingsplannen:
- Stommeer, vastgesteld op 25 april 2013.
- Paraplubestemmingsplan Parkeernormen, vastgesteld op 28 september 2019.
- Paraplubestemmingsplan Kamerverhuurbedrijf Aalsmeer, vastgesteld op 2 december 2021.

Deze geldende bestemmingsplannen komen met het in werking treden van dit bestemmingsplan gedeeltelijk te vervallen, namelijk ter plaatse van het onderhavige plangebied.

De vigerende/voorgaande bestemmingen van het bestemmingsplan "Stommeer" op de onderhavige locatie zijn 'Maatschappelijk', 'Groen' en 'Wonen - 3'. Binnen de eerste twee bestemmingen zijn woningen niet toegestaan en kan de beoogde bebouwing niet worden gerealiseerd, en in het bouwvlak van de bestemming 'Wonen - 3' kan slechts één woning worden gerealiseerd. Om de voorgestane ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gedeeltelijk te worden herzien. Door middel van deze planaanpassing, ofwel het onderhavige bestemmingsplan, wordt de realisatie van de beoogde woningen mogelijk gemaakt.

1.4 Juridische procedures

Het vigerende bestemmingsplan "Stommeer" kent ter plaatse van het onderhavige plangebied geen bestemmingen ten behoeve van de voorgestane woningen en nieuwbouw. Derhalve is voor het project een juridisch planologische procedure noodzakelijk om de voorgestane ontwikkeling (planologisch) toe te staan en om daarna de benodigde omgevingsvergunning voor het bouwen te kunnen verlenen. De juridisch planologische procedure betreft een bestemmingsplanprocedure op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Bestemmingsplan
Vanwege het feit dat het onderhavige woningproject niet past binnen de regels van het vigerende bestemmingsplan, is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. Dit betreft het onderhavige bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan". De bestemmingsplanprocedure ziet er als volgt uit.

De procedure voor het bestemmingsplan wordt op basis van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening (Wro) en afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (Awb) gevoerd.
De bestemmingsplanprocedure start met de kennisgeving van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, via digitale weg in het Gemeenteblad en op de gemeentelijke website (RoPubliceer).
Het ontwerpbestemmingsplan wordt zes weken ter inzage gelegd en binnen deze termijn kan een ieder zienswijzen bij de gemeente(raad) indienen. De ingediende zienswijzen worden - voor zover nodig/mogelijk - verwerkt in het (vast te stellen) bestemmingsplan.

Na de vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad ligt het vastgestelde bestemmingsplan zes weken ter inzage, en kan een beroepschrift bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State worden ingediend. Tevens kan een verzoek om een voorlopige voorziening bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State worden ingediend.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk twee worden de uitgangspunten van het nieuwe ruimtegebruik gegeven en de visie voor het plangebied beschreven. Hoofdstuk drie bevat de juridische vertaling van de visie van het bestemmingsplan. In hoofdstuk vier komt de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aan bod. Om een indruk te krijgen wat met het bestemmingsplan wordt beoogd en hoe het juridisch vertaald wordt, is het lezen van deze hoofdstukken voldoende.

Hoofdstuk vijf en zes geven de achtergronden, toelichting en motivatie op de gemaakte keuzen weer die uiteindelijk hebben geleid tot de planopzet. In hoofdstuk vijf gaat verder in op de beleidskaders. In het laatste hoofdstuk komen de omgevingsaspecten aan bod.

HOOFDSTUK 2 PLANBESCHRIJVING

2.1 Huidige situatie en omgeving

Het plangebied is gelegen aan de (kruising van de) wegen Ophelialaan en Jac. P. Thijsselaan. De lanen maken onderdeel uit van de historische hoofdstructuur van Aalsmeer. De wegen worden gekenmerkt door aanliggende woonbebouwing, met nabij de kruising de bebouwing van de school De Hoeksteen. Ten noordoosten van het plangebied ligt aan de kruising, tegenover de voormalige school, de Open Hof Kerk en verderop het Seringenpark. Ook de begraafplaats van Aalsmeer is nabijgelegen. Verder is het plangebied aan alle andere zijden omsloten door achtertuinen van woonbebouwing.

2.2 Toekomstige situatie en omgeving

Het nieuw te realiseren bouwplan bestaat uit totaal 22 woningen. Het bestaande schoolgebouw wordt omgebouwd naar 8 woningen. De overige gebouwen op het terrein worden gesloopt. Op het achterterrein komt er nieuwbouw van 12 woningen. Aan de Jac. P. Thijsselaan worden 2 nieuwe woningen gebouwd.

Hieronder een verkavelingsschets en impressies.

Voor deze ontwikkeling is een beeldkwaliteitsplan opgesteld (zie bijlage 7). Dit

beeldkwaliteitsplan zal worden toegevoegd aan de Welstandsnota. Bouwplannen moeten dan getoetst worden aan dit beeldkwaliteitsplan.

HOOFDSTUK 3 PLANOPZET EN JURIDISCHE REGELING

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkeling van het plangebied juridisch is vertaald. In het voorgaande hoofdstuk is beschreven welke ontwikkelingen in het plangebied plaatsvinden. In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke juridisch-planologische instrumenten daarbij worden ingezet.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) die per 1 juli 2008 in werking is getreden verplicht gemeenten tot het opstellen van een bestemmingsplan voor het gehele grondgebied. In de Wro en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is nader uitgewerkt uit welke onderdelen een bestemmingsplan in ieder geval moet bestaan.

Het juridische deel van het bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding en de regels. Deze onderdelen zijn bindend voor de burger. De regels bevatten het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van de gronden en gebouwen en bepalingen omtrent de toegelaten bebouwing. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor de toepassing van de regels alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen. De toelichting is niet juridisch bindend, maar wordt als handvat en beleidskader/interpretatiekader voor het bestemmingsplan gebruikt.

De bruikbaarheid van deze instrumenten is geheel afhankelijk van het doel van het bestemmingsplan en de gewenste bestemmingsmethodiek van de gemeente Aalsmeer. Uitgangspunt is dat het bestemmingsplan moet voorzien in een passende regeling voor de komende tien jaar, dit is de geldigheidsduur van een bestemmingsplan.

3.2 De bestemmingen

artikelsgewijze beschrijving regels en bestemmingen

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Begrippen (artikel 1)
hierin worden de begrippen gedefinieerd die in de planregels worden gebruikt.

Wijze van meten (artikel 2)
hierin wordt aangegeven hoe de diverse maten worden gemeten en de inhoud en oppervlakte van bouwwerken worden berekend om zo een eenduidige toepassing van de bebouwingregeling te bewerkstelligen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Groen (artikel 3)
De bestemming Groen is bedoeld voor openbaar groen. Binnen de bestemming zijn wel andere functies mogelijk die binnen groen gerealiseerd kunnen worden. Dit zijn bijvoorbeeld water, bruggen, speelvoorzieningen, bermen, toegangspaden, voetpaden en een fietsenberging ter plaatse van de aanduiding fietsenberging.

Verkeer - verblijfsgebied (artikel 4)
De bestemming Verkeer en verblijf is bedoeld voor langzaamrijdend verkeer, fietsers, en parkeren. Het verblijven in deze ruimte is gelijkwaardig aan de verkeersfunctie.

Water (artikel 5)
De bestemming water is bedoeld voor watergangen.

Wonen - 1 (artikel 6)
De bestemming Wonen - 1 is bedoeld voor aaneengebouwde en gestapelde woningen. Op de verbeelding is het maximale aantal woningen aangegeven en tevens de maximale goot- en bouwhoogte.

Wonen - 2 (artikel 7)
De bestemming Wonen - 1 is bedoeld voor aaneengebouwde en twee-aaneengebouwde woningen. Op de verbeelding is het maximale aantal woningen aangegeven en tevens de maximale goot- en bouwhoogte.

Wonen - 3 (artikel 8)
De bestemming Wonen - 1 is bedoeld voor twee-aaneengebouwde woningen. Op de verbeelding is het maximale aantal woningen aangegeven en tevens de maximale goot- en bouwhoogte.

Waarde - Cultuurhistorie Gemeente (artikel 9)
Deze dubbelbestemming is opgenomen omdat het plangebied valt in het aangewezen beschermd Dorpsgezicht Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Anti-dubbeltelregel (artikel 10)
Deze bepaling dient om te voorkomen dat bijvoorbeeld een grondoppervlak dat in een bepaald geval al eens als berekeningsgrondslag voor de toelaatbare oppervlakte aan bebouwing heeft gediend, later nog eens als berekeningsgrondslag voor een ander bouwwerk wordt gebruikt, maar dat dan tot gevolg heeft dat in het eerste geval een situatie ontstaat die afwijkt van het plan.

Algemene bouwregels (artikel 11)
In dit artikel (toegelaten overschrijdingen) wordt aangegeven in welke gevallen de in dit plan aangegeven bestemmingsgrenzen, bouwgrenzen en/of hoogtematen overschreden mogen worden. Dit betreffen bijvoorbeeld liftkokers, schoorstenen en balkons.

Algemene afwijkingsregels (artikel 12)
In dit artikel wordt bepaald in het kader van welke algemene afwijkingen in het plangebied gebruik gemaakt kan worden.

Luchtvaartverkeerszone-LIB (artikel 13 t/m 16)
Hier wordt aangegeven waar de gronden binnen de gebiedsaanduidingen en vrijwaringszones (Luchtvaartverkeerzones LIB) voor bedoeld zijn.

Overige regels (artikel 17)
Vanwege het voorkomen van verschillende overlappende dubbelbestemmingen in het gebied is besloten op deze plaats de onderlinge verhouding van de verschillende dubbelbestemmingen te regelen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht (artikel 18)
Samengevat wordt hierin gewaarborgd dat bouwwerken en gebruiksvormen die bij de totstandkoming van het plan reeds bestaan, maar nu in strijd raken met het plan, mogen blijven bestaan. Daarbij wordt het hierin mogelijk gemaakt om op te treden tegen eerder ontstaan illegaal gebruik.

Slotregel (artikel 19)
Voor de duidelijkheid, o.a. bij benoeming en verwijzing, is hierin een eenduidige naam voor het gehele plan inclusief de toelichting aangegeven.

HOOFDSTUK 4 UITVOERBAARHEID

4.1 Economische uitvoerbaarheid

4.1.1 Financieel-economische haalbaarheid
Het gehele plangebied, inclusief de opstallen van de school en de bijgebouwen, is in eigendom bij de gemeente.

Schoolgebouw
Voor de transformatie van het schoolgebouw en de bebouwing van de naastgelegen kavel dient een ontwerpproces te worden doorlopen, waarbij een architect wordt geselecteerd die een schetsontwerp, voorlopig ontwerp en definitief ontwerp maakt. Voor de kosten van dit ontwerpproces heeft de raad tijdens de besluitvorming over de Startnotitie een voorbereidingskrediet van € 242.000,- beschikbaar gesteld.

Grondexploitatie
Het project wordt gerealiseerd op grond die volledig in eigendom is van de gemeente. Dit betekent dat de gemeente de kosten van dit project dekt uit de opbrengsten door gronduitgifte. Hiertoe wordt door de raad een gemeentelijke grondexploitatie vastgesteld op het moment dat ook in de raad het bestemmingsplan wordt vastgesteld. De haalbaarheidsstudie heeft uitgewezen dat er een positief resultaat behaald kan worden (prijspeil 2022). Voor de gronduitgifte zal vervolgens een tender worden uitgeschreven, oftewel een competitie waarbij gegadigden worden uitgenodigd een grondbieding te doen op basis van het gewenste Woningbouwprogramma. Ook kunnen andere gunningscriteria deel uitmaken van de tender zoals bijvoorbeeld duurzaamheid. Uitgangspunt is dat de opbrengst uit de grondbieding hoger is dan de kosten van het project.

4.1.2 Verhaal van kosten
De gemeente is op grond van artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening verplicht om bij het mogelijk maken van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening, een exploitatieplan vast te stellen ten behoeve van het verhalen van de door de gemeente te maken kosten, tenzij voorafgaand aan de vaststelling van de bestemmingswijziging een overeenkomst tot stand is gekomen waarin dit kostenverhaal is verzekerd.
Aangezien de gemeente het kostenverhaal via gronduitgifte heeft verzekerd hoeft er geen exploitatieplan te worden vastgesteld noch een overeenkomst inzake kostenverhaal te worden gesloten. Het kostenverhaal is kortom anderszins verzekerd.

4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

4.2.1 Inspraak
Er is een digitale informatieavond gehouden op 10 februari 2022, waarbij eenieder kon worden ingelicht over de concept startnotitie 'De Hoeksteen' van het bouwplan en waarbij gelegenheid is gegeven om vragen te stellen en reacties naar voren te brengen. Vlak daarna is aanvullend gesproken met omwonenden die daaraan behoefte hadden. Vervolgens zijn de mogelijkheden verkend om naar aanleiding van de reacties de startnotitie aan te passen. Deze aanpassingen zijn inzichtelijk gemaakt voor de belanghebbenden en teruggekoppeld in een bijeenkomst op 20 juni 2022.
Op 20 juni 2022 heeft er een tweede fysieke informatiebijeenkomst plaatsgevonden waar de aanpassingen aan het bouwplan gepresenteerd zijn.

De concept startnotitie is na goedkeuring door college van B en W vrijgegeven voor participatie. Dat houdt in dat belanghebbenden 4 weken de gelegenheid hebben gekregen om te reageren op de concept startnotitie.

Het ontwerp is gedurende zes weken ter inzage gelegd van vrijdag 9 juni tot en met donderdag 20 juli 2023. Gedurende de termijn van ter inzage legging heeft eenieder de gelegenheid gekregen om schriftelijk zienswijzen kenbaar te maken. Er zijn 6 zienswijzen ingediend. De beantwoording van de zienswijzen is terug te vinden in bijlage 10, nota van beantwoording.

4.2.2 Bro-partners

In het kader van het wettelijk vooroverleg op grond van het Besluit op de ruimtelijke ordening is het voorontwerp toegezonden aan de hieronder genoemde provinciale en rijksdiensten en andere instanties op 17 maart 2023.
De toezending is gedaan met het verzoek om binnen 3 weken te reageren en met de mededeling, dat indien niet binnen die termijn zal zijn gereageerd, wordt aangenomen, dat het voorontwerp bestemmingsplan geen aanleiding heeft gegeven tot het maken van opmerkingen.

1. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;
2. Hoogheemraadschap van Rijnland;
3. Waternet;
4. Steunpunt Monumenten en Archeologie (MOOI Noord-Holland);
5. Gasunie;
6. Liander;
7. Brandweer Amstelland;

De instanties welke staan vermeld onder de nummers 3 t/m 5 hebben niet gereageerd, zodat mag worden aangenomen, dat het voorontwerp geen aanleiding heeft gegeven tot het maken van opmerkingen.

De instanties welke staan vermeld onder de nummers 6 en 7 hebben te kennen gegeven, dat zij geen opmerkingen hebben, dan wel dat het voorontwerp geen onderwerpen raken waarbij deze instanties belang hebben.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft gereageerd en gevraagd of de toelichting aangevuld kan worden met het huidige beleid. Het beleid is verwerkt in de toelichting. Daarnaast hebben ze ook verzocht om een duiker te vervangen door een open watergang. Deze duiker ligt buiten het plangebied en maakt daarmee geen onderdeel uit van deze ontwikkeling. In het kader van dit bestemmingsplan zal daarom ook de duiker niet vervangen worden door een open watergang.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland heeft schriftelijk gereageerd op het voorontwerp bestemmingsplan. Op basis van deze reactie is de toelichting aangevuld met een paragraaf over geluid van de luchthaven in relatie tot de te bouwen woningen.

4.3 Handhaving

4.3.1 Uitvoerings- en handhavingsbeleid

Handhaving op het gebied van ruimtelijke ordening spitst zich toe op het gebruik van de gronden en opstallen, de maatvoering van bouwwerken en het uitvoeren van werken en

werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning nodig is. Handhaving kan kortweg worden omschreven als: elke handeling die er op is gericht de naleving van rechtsregels te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Handhaving is geen doel op zich maar draagt bij aan de realisatie van de ruimtelijke doelstellingen die met het bestemmingsplan worden beoogd en de bescherming van de verschillende belangen die worden gewaarborgd.

Een bestemmingsplan bevat daarom een handhavingsparagraaf. Hierin wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop de gemeente het juridische normenkader van het bestemmingsplan handhaaft, dat door middel van de planregels in samenhang met de planverbeelding in het leven is geroepen.

Het niet naleven van een bestemmingsplan komt neer op het ondergraven van één van de meest waardevolle en invloedrijkste instrumenten van de gemeentelijke overheid. Daarnaast is het een inbreuk op en aantasting van de belangrijkste waarborgen die de burger en bedrijven op gemeentelijk niveau hebben. De maatschappij mag immers verwachten en eisen van de gemeentelijke overheid dat zij de regelgeving die zij in het bestemmingsplan heeft opgenomen ook zal handhaven. Het niet naleven en handhaven van het bestemmingsplan tast de geloofwaardigheid van de gemeente in het algemeen aan. Om deze redenen is het noodzakelijk het bestemmingsplannen te handhaven en te blijven handhaven.

De gemeente is verplicht om uitvoerings- (vergunningverlening) en handhavingsbeleid vast te stellen in een of meer documenten, waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen wij onszelf stellen bij de uitvoering en handhaving en welke activiteiten we daarvoor zullen uitvoeren. Deze verplichting is nu al opgenomen in het Besluit omgevingsrecht en komt ook in de Omgevingswet terug.

De gemeente heeft aan deze verplichting invulling gegeven in het actuele VTH beleidsplan, waarin zowel het uitvoerings- als het handhavingsbeleid is opgenomen. Deze nota beschrijft de visie, doelstellingen, prioriteiten, uitgangspunten en strategieën op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het is gebaseerd op een analyse van de problemen die zich kunnen voordoen met betrekking tot de naleving van de geldende wetgeving, waaronder dit bestemmingsplan. Een andere belangrijk uitgangspunt zijn de toepasselijke algemeen verbindende voorschriften, de beleidskaders en een analyse van inzichten, technieken en werkwijzen die gebruikt kunnen worden voor de uitvoering.

Het gehele uitvoerings- en handhavingsbeleid geeft ten minste inzicht in:
- De prioriteiten bij de uitvoering van voorgenomen activiteiten.
- De methodiek die de gemeente gebruikt om te bepalen of gestelde doelen worden bereikt.
- De objectieve criteria voor het beoordelen van aanvragen voor en beslissingen over een omgevingsvergunning en het afhandelen van meldingen.
- De werkwijze bij vergunningverlening en het afhandelen van meldingen.
- De afspraken die door de gemeente met de Omgevingsdienst en met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt.
- De wijze waarop het toezicht op de naleving van het bij of krachtens de betrokken wetten bepaalde wordt uitgeoefend om de gestelde doelen te bereiken.
- De wijze waarop bestuurlijke sancties en de termijnen die bij het geven en uitvoeren daarvan worden gehanteerd en de strafrechtelijke handhaving onderling worden afgestemd, waarbij tevens aandacht wordt besteed aan de aard van de geconstateerde overtredingen.
- De wijze waarop de gemeente handelt na overtredingen die zijn begaan door of in naam van de eigen gemeente of van andere organen behorende tot de overheid.

In de jaarlijkse uitvoeringsprogramma’s worden deze prioriteiten vertaald in daadwerkelijke activiteiten. Jaarlijks evalueren we de uitgevoerde inspanningen en

toetsen we de bijdrage aan de beleidsdoelstellingen. Doen we nog de juiste dingen op de juiste wijze of signaleren we ontwikkelingen die een aanpassing van het (ruimtelijke) beleid vragen? Het uitvoeringsprogramma, jaarverslag en de evaluatie worden toegestuurd aan de gemeenteraad.

HOOFDSTUK 5 BELEIDSKADER

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste ruimtelijke beleidskaders. Achtereenvolgens komt het relevante rijks-, provinciale, regionale en gemeentelijk beleid aan bod. Het beleid en de wetgeving op milieugebied wordt behandeld in hoofdstuk 6.

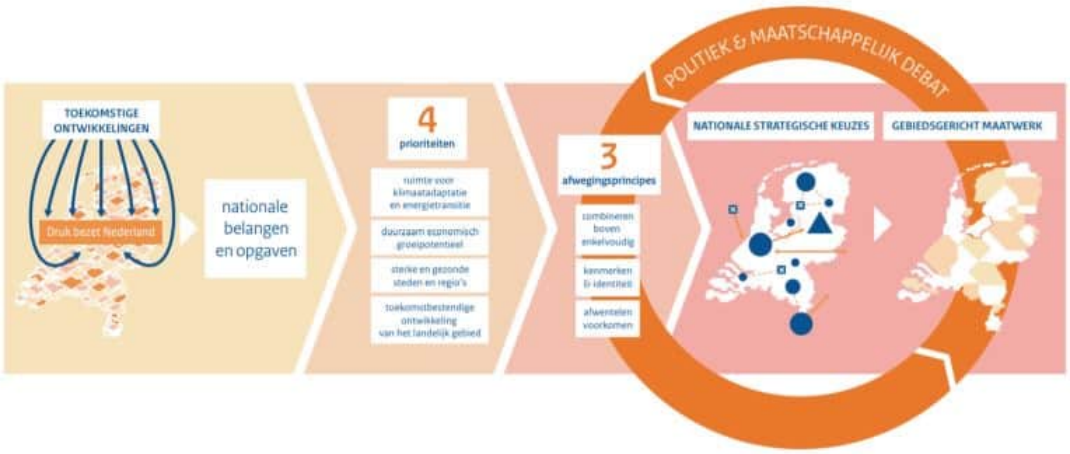
5.2 Rijksbeleid

5.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Hierin zijn de kaders van het nieuwe rijksbeleid opgenomen. Deze Omgevingsvisie is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012). De NOVI is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding van die wet. Vanwege het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt de NOVI als structuurvisie uit onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Zodra de Omgevingswet in werking is getreden, zal deze structuurvisie gelden als een omgevingsvisie, zoals in de nieuwe wet bedoeld. In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) wordt door het Rijk een langetermijnvisie gegeven op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI bestaat uit een visie, toelichting en uitvoeringsagenda. De combinatie van deze drie documenten zorgt voor een toetsing die leidt tot nationale strategische keuzes en gebiedsgericht maatwerk.

De NOVI heeft de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vervangen. De SVIR (het beleid) gaat geheel op in de NOVI, behalve enkele onderdelen van bijlage 6, 'Essentiële onderdelen Nota Mobiliteit'. De NOVI richt zich op nationale belangen, en de nationale belangen opgenomen in de SVIR maken onderdeel uit van de NOVI.

Afbeelding 5.2: Afwegen met de NOVI. Bron: Nationale Omgevingsvisie.

De NOVI beschrijft een toekomstperspectief met de ambities: wat willen we bereiken? Vervolgens worden de 21 nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven. Die opgaven zijn in feite het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen.

De vier prioriteiten
De Uitvoeringsagenda beschrijft de vier prioriteiten. De opgaven uit de toelichting kunnen veelal niet apart van elkaar worden aangepakt. Als een samenhangende, integrale aanpak nodig is, over de sectoren heen, vraagt dit een andere inzet. De samenhang tussen opgaven manifesteert zich rond vier prioriteiten.
- Ruimte voor klimaatadaptie en energietransitie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Drie afwegingsprincipes
Het doel van de Omgevingswet is het bereiken van een balans tussen: '(a) het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en (b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften'. Beschermen en ontwikkelen sluiten elkaar niet per definitie uit en kunnen elkaar zelfs versterken. Echter, gaan beschermen en ontwikkelen niet altijd en overal zonder meer samen en zijn soms echt onverenigbaar. Een optimale balans tussen deze twee vergt steeds een zorgvuldige afweging en prioritering van ongelijksoortige belangen. Om dit afwegingsproces en de omgeving inclusieve benadering richting te geven, is in de NOVI een drietal afwegingsprincipes geformuleerd:
- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
- Afwentelen voorkomen.

Relevantie plangebied
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een NOVI-gebied. Voorliggend plan voorziet in een nieuwe ruimtelijke kwaliteit op gedeeltelijk braakliggend terrein en draagt daarmee bij aan de woon- en leefomgeving in Aalsmeer (sterke en gezonde steden en regio's).

5.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en Amvb Ruimte
Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en gemeenten overgelaten. Hieronder valt bijvoorbeeld het landschapsbeleid. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR 3 Rijksdoelen geformuleerd:
- de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
- de bereikbaarheid verbeteren;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor die belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken ('je gaat er over of niet'). Buiten deze belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.
Tevens werkt het Rijk aan eenvoudigere regelgeving. Daarbij verwacht het Rijk dat medeoverheden zich eveneens inzetten voor meer eenvoud en verdere integratie op het gebied van ruimtelijke regelgeving. Hierdoor neemt de bestuurlijke drukte af en ontstaat er ruimte voor regionaal maatwerk.

Rol provincies en gemeenten bij ruimte en mobiliteit
De provincies en gemeenten krijgen in het nieuwe ruimtelijke en mobiliteitsbeleid meer bevoegdheden. Bijvoorbeeld op het gebied van landschappen, verstedelijking en het behoud van groene ruimte. Provincies en gemeenten zijn volgens het kabinet beter op de hoogte van de situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties. Daardoor kunnen zij beter afwegen wat er in een gebied moet gebeuren. Gemeenten krijgen ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei, aansluitend op de woonwensen van mensen. Bij beheer en ontwikkeling van natuur krijgen boeren en particulieren in het landelijk gebied een grotere rol. Bij gebiedsontwikkeling wordt de daadwerkelijke vraag van bewoners, bedrijven en organisaties leidend. Om zorgvuldig ruimtegebruik te bevorderen, wordt een ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Dat betekent: eerst kijken of er vraag is naar een bepaalde nieuwe ontwikkeling, vervolgens kijken of het bestaande stedelijk gebied of bestaande bebouwing kan worden hergebruikt en, mocht nieuwbouw echt nodig zijn, zorgen voor een optimale (multimodale) bereikbaarheid. Het Rijk vindt de stedelijke regio's van mainports, brainport, greenports en valleys van nationale betekenis. Gebiedsontwikkelingen van nationaal belang zoals de Zuidas en Structuurvisie Mainport Schiphol Amsterdam Haarlemmermeer worden doorgezet. Om nieuwe projecten van de grond te krijgen, zoekt het Rijk in samenwerking met marktpartijen en andere overheden naar nieuwe vormen van financiering.

Bereikbaarheid verbeteren
Om de bereikbaarheid te verbeteren, zet het Rijk in op investeren, innoveren en instandhouden. Het Rijk geeft vanuit het verlengde Infrastructuurfonds na 2020 prioriteit aan het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten voor de main-, brain- en greenports. Bij het verbeteren van de bereikbaarheid wordt sterk gelet op het samenspel tussen alle modaliteiten in samenhang met ruimtelijke ontwikkeling.

Op de weg wordt doorgaand verkeer en bestemmingsverkeer zo veel mogelijk gescheiden, In de Randstad wordt voor snelwegen de standaard 2x4 rijstroken Op het spoor kunnen reizigers vanaf 2020 spoorboekloos reizen (op de drukste trajecten 6 intercity's en 6 sprinters per uur). Verder wordt veel geld uitgetrokken voor wegenonderhoud. Daarnaast wordt er innovatief omgegaan met benutting van infrastructuur, zoals ruimere openstelling spitsstroken, introductie intelligente transportsystemen en afspraken met werkgevers over terugdringen woon- werkverkeer.

Juridische doorwerking
De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) definieert de beleidsverantwoordelijkheid van het rijk inzake de ruimtelijke ordening en mobiliteit. Deze verantwoordelijkheid zal betrekking hebben op basisnormen op het gebied van milieu, leefomgeving, (water)veiligheid en het beschermen van unieke ruimtelijke waarden; (inter)nationale hoofdnetten en ruimtelijke voorwaarden voor versterking van de economische structuur. De structuurvisie moet de Nota Mobiliteit, de Nota Ruimte, de Mobiliteitsaanpak en Randstad 2040 vervangen.

De nationale belangen uit de structuurvisie worden in de Amvb Ruimte juridisch geborgd. Deze Amvb komt in de plaats van de eerdere ontwerp-Amvb Ruimte die in 2009 aan de Tweede kamer is aangeboden. De Amvb Ruimte wordt in juridische termen aangeduid als: Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De Amvb is deels opgebouwd uit hoofdstukken afkomstig van de 'oude' Amvb en deels uit nieuwe onderwerpen.

De Amvb is een van de uitvoeringsinstrumenten die kunnen worden ingezet om het Rijksbeleid in het beleid van lagere overheden te laten implementeren. De Amvb Ruimte bevat de juridische kaders voor onder meer het bundelen van verstedelijking, de rijksbufferzones, nationale landschappen, de ecologische hoofdstructuur, de kust, grote rivieren, militaire terreinen, de mainportontwikkeling van Rotterdam en de Waddenzee. Hiermee kan bijvoorbeeld precies aangegeven worden in welke zones bestemmingsplannen geen bestemmingen mogen bevatten die verdere verstedelijking toestaan. Dit moet leiden tot snellere besluitvorming en minder bestuurlijke drukte.

Relevantie onderhavige plan
Geen van de in de structuurvisie opgenomen onderwerpen heeft invloed op het onderhavige plan. Het onderhavige plan heeft geen invloed op de nationale belangen die in de structuurvisie worden benoemd. De structuurvisie vormt derhalve geen belemmering voor het project Herontwikkeling De Hoeksteen en het onderhavige bestemmingsplan.

5.2.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)
Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft de juridische kaders die nodig zijn om het vigerend ruimtelijk rijksbeleid te borgen en legt daarmee nationale ruimtelijke belangen vast. De ruimtelijke onderwerpen van nationaal belang zijn daardoor beperkt. Het Barro bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken.

Relevantie onderhavige plan
Geen van de in het Barro geregelde onderwerpen heeft invloed op het onderhavige plan. Het onderhavige plan heeft geen invloed op de nationale belangen die in het Barro zijn geborgd. Het Barro vormt derhalve geen belemmering voor het project Herontwikkeling De Hoeksteen en het onderhavige bestemmingsplan.

5.2.4 Ladder voor duurzame verstedelijking
De "Ladder voor duurzame verstedelijking" heeft als doel een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. De ladder voor duurzame verstedelijking is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geïntroduceerd en is vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), in artikel 3.1.6, lid 2. De onderbouwing van de behoefte aan woningen en andere functies wordt gedaan aan de hand van de ladder voor duurzame verstedelijking.

De ladder voor duurzame verstedelijking is sinds 1 juli 2017 gewijzigd. Het principe van de ladder is hetzelfde gebleven. Met betrekking tot de (nieuwe) ladder staat in het Bro, in artikel 3.1.6, lid 2, de volgende bepaling opgenomen:
"De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien."

Relevantie onderhavige plan
De ladder voor duurzame verstedelijking dan wel artikel 3.1.6, lid 2 Bro is van toepassing op het project Herontwikkeling De Hoeksteen en het onderhavige bestemmingsplan, omdat er sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Derhalve wordt hierna de behoefte aan het plan ofwel de woningen onderbouwd.

<u>Onderbouwing behoefte woningen (nut en noodzaak project/plan)</u>

Algemeen
De sluiting van de school De Hoeksteen, de verouderde uitstraling van het terrein en de leegstand van het schoolgebouw hebben gezorgd voor een behoefte aan andere functies dan de huidige/voormalige functie van het gebied.
Gezien de woongebieden in de omgeving van de planlocatie, is het wenselijk om, in verband met de kwaliteit van de leefomgeving, de onderhavige locatie te herontwikkelen. Woningbouw op de locatie van het onderhavige plangebied wordt gezien als de oplossing voor het verouderde en ongebruikte perceel. Grondgebonden woningen in bestaande en nieuwe bebouwing is een invulling waaraan behoefte is. Die behoefte, en de mate waarin, wordt hierna onderbouwd.

De (regionale) behoefte aan woningen dient te worden onderbouwd in het kader van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Bij een bestemmingsplan, dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient te worden beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele behoefte. De voorgenomen woningen in het onderhavige plan (project Herontwikkeling De Hoeksteen), in Aalsmeer, beoogt te voorzien in een (regionale) behoefte aan woningen. Het betreft in meerdere woongebouwen met in totaal 22 grondgebonden woningen. In het onderhavige bestemmingsplan wordt de realisatie van maximaal 22 woningen mogelijk gemaakt, waarvan tenminste 25% sociale koopwoningen moeten betreffen.
Ter onderbouwing van de sociale huur- en/of koopwoningen woningbouw op de onderhavige locatie wordt gebruik gemaakt van het rapport

"Oplegger Regionaal Actieprogramma Wonen 2016 t/m 2020 Amstelland-Meerlanden, Amsterdam, Zaanstreek-Waterland" (voorheen Stadsregio Amsterdam) en de 'Monitor Woningbouw 2021' van de provincie Noord-Holland. Met de gegevens in deze rapportages is de 'ladder-toets woningen' in dit bestemmingsplan opgesteld.

Eind 2016 heeft de voormalige stadsregio Amsterdam het Regionaal Actieprogramma (RAP) Stadsregio 2016-2020 opgesteld, welke in juli 2017 aangevuld is. Het RAP en de 'oplegger' met aanvullingen vormen samen het geldende RAP voor de regio. Het RAP is een belangrijk document voor het voldoen aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening. In dit geval wordt het RAP gebruikt om de regionale kwantitatieve en kwalitatieve behoefte naar woningbouw te toetsen.
Daarnaast is gekeken naar de Monitor Woningbouw (2021) van de provincie Noord-Holland, welke de basis vormt voor de regionale woonafspraken tussen de provincie en de regio's. De Monitor Woningbouw 2021 kijkt naar de productie, plancapaciteit en woningbehoefte.
De 22 woningen zijn aangemeld en opgenomen in de monitor.

Regio
De provincie Noord-Holland heeft in 2010 in de woonvisie vier deelregio's bepaald. Eén daarvan is de Stadsregio Amsterdam (SRA). Sinds januari 2017 is de SRA opgedeeld in drie deelregio's, te weten Amstelland-Meerlanden, Amsterdam en Zaanstreek-Waterland. In het RAP 2016-2020 worden deze drie regio's beschouwd als de marktregio Amsterdam. De inhoudelijke ambities en doelstellingen blijven ongewijzigd. Aalsmeer en daarmee het plangebied is gelegen in de regio Amstelland-Meerlanden en in de marktregio Amsterdam. Voor de onderhavige toets van woningbehoefte wordt dus naar deze regio's gekeken.

Kwantitatieve behoefte
In artikel 6.3 van de Omgevingsverordening (zie ook paragraaf 5.3.2) wordt bepaald dat een bestemmingsplan uitsluitend kan voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als deze ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakte schriftelijke afspraken. Voor wat betreft de regionale afstemming is artikel 2 van de 'Uitvoeringsregeling regionale afspraken nieuwe stedelijke ontwikkelingen 2017' van toepassing. In de provinciale woningbouwmonitor plancapaciteit is het plangebied opgenomen als woningbouwlocatie met maximaal 1000 woningen. De locatie is bovendien door de Metropoolregio Amsterdam (MRA) opgenomen op de lijst van kansrijke locaties om te komen tot de beoogde versnelling van de woningbouwproductie in verband met de aanzienlijke opgave in de metropoolregio.

Kwalitatieve behoefte
In de Gebiedsvisie Aalsmeer 2020 (zie paragraaf 5.4.1) heeft de gemeente aangegeven wat betreft woningbouw de lijn van een beheerste bevolkingsgroei te volgen. Kwaliteit gaat voor kwantiteit. De centrale ambitie in de Woonvisie Aalsmeer 2011-2020 (zie paragraaf 5.4.4) is in te willen spelen op de bestaande woonwensen en dat stelt de gemeente voor de opgave een grotere variatie in het woningaanbod te realiseren. Uit de analyse blijkt dat, naast de blijvende grote vraag naar eengezinswoningen, zeker ook in

specifieke woonbehoeften van jongeren, starters en ouderen moet worden voorzien. De sociale huurvoorraad vervult een belangrijke functie in het huisvesten van de aandachtsgroep. De gemeente ziet graag dat de omvang van de sociale huurvoorraad ook in de toekomst van voldoende omvang en kwaliteit moet zijn om de aandachtsgroep voldoende keuze te bieden. Voor de middeninkomens wordt ingezet op een betere bereikbaarheid van koop- en huurwoningen in het midden en duurdere segment.
De beoogde ontwikkeling van het plangebied voorziet in rijwoningen en beperkt in twee-onder-één-kap woningen. Een deel van de woningen is bedoeld voor sociale huur of koop. De beoogde woningen van het plan voorzien in een financieel divers aanbod.

Conclusie
De voorgestane ontwikkeling van het plangebied voorziet in zowel een kwantitatieve als kwalitatieve behoefte. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de uitgangspunten van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking.

5.2.5 Luchthavenindelingbesluit Schiphol

De kaders van het Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol vormen geen belemmering voor het onderhavige plan. Dit staat toegelicht in paragraaf 6.10.

5.3 Provinciaal en regionaal beleid

5.3.1 Omgevingsvisie NH2050
De "Omgevingsvisie NH2050 - Balans tussen economische groei en leefbaarheid" is op 19 november 2018 door Provinciale Staten van Noord-Holland vastgesteld. De Omgevingsvisie NH2050 betreft een structuurvisie op grond van de Wet ruimtelijke ordening. In de omgevingsvisie heeft de provincie haar ruimtelijke toekomstvisie vastgelegd en heeft zij tevens aangegeven hoe zij deze visie denkt te zullen realiseren.

Het uitgangspunt van de omgevingsvisie is dat Noord-Holland een relatief hoog welvaarts- en welzijnsniveau heeft. Om deze ook voor de toekomst vast te kunnen houden, richt de provincie zich op een goede balans tussen economische groei en leefbaarheid. Zodanig dat bij veranderingen in het gebruik van de fysieke leefomgeving de doelen voor een gezonde en veilige leefomgeving overeind blijven.

In de omgevingsvisie worden ambities genoemd op het gebied van de leefomgeving, het gebruik van de leefomgeving en de energietransitie.

De ambities ten aanzien van de leefomgeving luiden als volgt. Een klimaatbestendig en waterrobuust Noord-Holland. In het kader van gezondheid en veiligheid, het behouden en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het vergroten van de biodiversiteit van Noord-Holland.

Voor het gebruik van de leefomgeving gelden de volgende ambities.
Een duurzame economie met innovatie als belangrijke motor, daardoor is er ruimte voor ontwikkeling van circulaire economie, duurzame landbouw, energietransitie en experimenten.

Verder wil de provincie vraag en aanbod van woon- en werklocaties beter afstemmen (kwantitatief en kwalitatief). Daarbij moet woningbouw, in overeenstemming met de kwalitatieve behoeftes en trends, vooral in en aansluitend op de bestaande verstedelijkte gebieden worden gepland. Duurzaamheid van de totale woningvoorraad is het uitgangspunt.

De derde ambitie binnen deze categorie is het effectief, veilig en efficiënt kunnen verplaatsen van inwoners, bedrijven en producten van Noord-Holland, waarbij negatieve gevolgen van de mobiliteit op klimaat, gezondheid, natuur en landschap steeds nadrukkelijk worden meegewogen.
Als laatste geldt het behouden en versterken van de unieke kwaliteiten van de diverse landschappen en de cultuurhistorie.
Voor energietransitie is de overkoepelende ambitie dat Noord-Holland in 2050 volledig klimaatneutraal is en gebaseerd op hernieuwbare energie. Daarom is er ruimte voor de noodzakelijke energietransitie en daarvoor benodigde infrastructuur. Dit alles rekening houdende met de ambities voor verstedelijking en landschap.

Relevantie onderhavige plan
Per project wordt door de gemeente Aalsmeer bekeken hoe bij de ambities van de provincie kan worden aangesloten.

Bij de veranderingen in de fysieke leefomgeving door het onderhavige project zal er sprake zijn van een aantrekkelijke, gezonde en veilige leefomgeving. Er zullen leegstaande verouderde panden en ongebruikt terrein verdwijnen, terwijl een cultuurhistorisch waardevol pand blijft behouden. De nieuwbouw en gebouwtransformatie en bijbehorende nieuwe inrichting van het perceel zorgt voor verbeteringen in de fysieke leefomgeving. De nieuwe woningen zullen voldoen aan de nu geldende eisen ten aanzien van energie. De woningen zullen geen gasaansluiting kennen. Tevens wordt bij de woningen extra rekening gehouden met de geluidsbelasting vanwege het vliegverkeer van Schiphol.

Het onderhavige project is niet of nauwelijks te beschouwen als nieuwe verstedelijking. Aangezien er sprake is van een transformatie van een bestaand bebouwd gebied en verhard terrein, en van inbreiding, hoeft er geen stedelijke uitbreiding plaats te vinden. Dit komt het behoud van landschap ten goede. De beoogde stedelijke inbreiding is nodig om te kunnen voldoen aan de woningbehoefte.

5.3.2 Omgevingsverordening NH2020
De provincie heeft op 22 oktober 2020 een nieuwe verordening vastgesteld, zijnde de Omgevingsverordening NH2020. Deze verordening is op 19 december 2022 gewijzigd vastgesteld. In de Omgevingsverordening NH2020 worden de eerste stappen gezet op de sturingsfilosofie uit de Omgevingsvisie NH2050 te vertalen in juridische regels. Deze sturingsfilosofie luidt als volgt: we gaan uit van het principe 'Lokaal wat kan, regionaal wat moet', gelet op de diversiteit aan regio's, om ruimte te bieden aan maatwerk en om vorm te kunnen geven aan een wendbare samenleving. Hierbij staat de opgave centraal.

Planspecifiek
Het plangebied ligt binnen de LIB 5 zone van Schiphol. Deze zone is toegelicht in paragraaf 6.4 en vormt verder geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Conclusie
Verder zijn er geen relevante aanvullende eisen ten aanzien van het voorgenomen plan vanuit de Omgevingsverordening NH2020 waarmee gesteld kan worden dat het plan in overeenstemming is met het provinciale ruimtelijke beleid.

5.4 Gemeentelijk beleid

5.4.1 Gebiedsvisie Aalsmeer 2020
Het actuele ruimtelijke beleid van de gemeente is neergelegd in de Gebiedsvisie Aalsmeer 2020, vastgesteld door de gemeenteraad op 26 november 2009. De

Gebiedsvisie heeft de status van structuurvisie op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

Ingevolge de gebiedsvisie dient het ruimtelijke beleid van de gemeente gericht te zijn op een duurzame en kwalitatief sterke ontwikkeling van economie, wonen en recreatie met als voorwaarde het behoud van de leefbaarheid, het dorpse karakter, de bereikbaarheid en het op peil brengen van voorzieningen. De aandacht dient verlegd te worden van uitbreiding naar verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Functies of ontwikkelingen die dit frustreren moeten worden tegengegaan.

Uit de gebiedsvisie volgen een aantal thema's die in het kader van de kwaliteit van de leefomgeving aandacht behoeven. Daarbij gaat het in de eerste plaats om de aanwezigheid van groen en water in de woonomgeving. Bij nieuwe ontwikkelingen in de woonbuurten dient het structurerende groen en water in de wijk te worden behouden en, waar mogelijk, versterkt. Op grond van de Gebiedsvisie wordt de kwaliteit van de woonomgeving ook gedefinieerd door de mate waarin sprake is van een kenmerkende, samenhangende structuur. Nieuwe ontwikkelingen dienen deze samenhang en herkenbaarheid als uitgangspunt te nemen en te bekrachtigen. Op het gebied van wonen wil de gemeente de accenten verleggen en meer aandacht besteden aan de kwaliteit van de woonomgeving. Maar tegelijkertijd wil Aalsmeer ook het woningaanbod op peil houden en in de toekomst geschikte woningen kunnen blijven aanbieden, passend bij de vraag en het karakter van Aalsmeer. Het gaat dus om een accentverschuiving: blijven bouwen, maar met meer oog voor kwaliteit.

Planspecifiek
Volgens de bij de gebiedsvisie behorende kaart ligt de (woningbouw)ontwikkeling in het gebied wat is aangeduid als wonen. Er wordt daarmee aangesloten bij de ambitie voor een duurzame en kwalitatief sterke ontwikkeling van wonen. De voorliggende ontwikkeling past binnen het ruimtelijk beleid van de gemeente, zoals in de Gebiedsvisie beschreven.

5.4.2 Aalsmeers verkeer- en vervoerplan
Voor de bereikbaarheid van Aalsmeer is de aanleg van de 'omgelegde N201' van cruciaal belang. De omlegging van de N201 leidt tot een gehele nieuwe verkeersstructuur in Aalsmeer. Voor de toekomst is de opgave de gemeente bereikbaar te houden en tegelijkertijd de woonkernen te ontlasten. In het eind 2009 vastgestelde Aalsmeers verkeer- en vervoerplan (AVVP) zijn drie doelstellingen vastgelegd:
- het verbeteren van de regionale en lokale bereikbaarheid met alle vervoerswijzen;
- zorgen voor een verkeersveilige leefomgeving;
- zorgen voor een leefbaar verblijfsklimaat.

In de AVVP zijn diverse wensbeelden opgenomen voor de wegcategorisering binnen Aalsmeer. In het AVVP is per kern ingegaan op de gemaakte afwegingen voor de verkeerssituatie. De belangrijkste discussiepunten in Kudelstaart hebben betrekking op de Kudelstaartseweg, Hoofdweg, de Mijnsherenweg en de Bilderdammerweg. Het gaat hierbij vooral om de verkeersveiligheid. De belangrijkste keuzes die betrekking hebben op Kudelstaart vinden plaats op de Kudelstaartseweg en de Mijnsherenweg. De variaties in snelheid laten een verschuiving van intensiteit zien tussen beide wegen.

In het AVVP is ook gekeken naar routes voor goederenvervoer. Uitgangspunt is dat de werkgebieden en bedrijventerreinen goed toegankelijk moeten zijn voor vrachtverkeer zonder dat sprake is van overlast in woon- en werkgebieden. De wegen voor goederenvervoer moeten voldoende breed zijn en er geldt in principe een maximum snelheid van 50 km/uur. Ten aanzien van het goederenvervoer is het wensbeeld dat deze over de Hoofdweg en Mijnsherenweg rijdt en daarmee Kudelstaart bediend.

Ten aanzien van het fietsverkeer moet deze op korte afstanden (< 7,5 kilometer) een serieus alternatief vormen voor de interne autoverplaatsingen. Aalsmeer moet daarom een herkenbare fietsinfrastrucuur krijgen, waarbij - naast veiligheid - comfort en snelheid uitgangspunten zijn. Dit betekent naast directe en veilige routes ook goede en voldoende stallingvoorzieningen bij de belangrijkste (publiekstrekkende) bestemmingen. De nadruk in het fietsbeleid ligt op verbeteren van utilitaire verbindingen. De aanleg van ontbrekende schakels in de regionale en lokale hoofdroutes heeft de hoogste prioriteit, omdat hiervan het meeste effect wordt verwacht.

Planspecifiek
Het plan de Hoeksteen sluit aan op bestaande infrastructuur en is daarmee dan ook in overeenstemming met het verkeers- en vervoersplan.

5.4.3 Nota Parkeernormen Aalsmeer
Eind 2012 heeft het CROW (Landelijk kenniscentrum voor verkeer en vervoer) nieuwe parkeerkencijfers gepubliceerd. De 'oude' cijfers dateren van 2004 en dienden als basis voor de parkeernormen zoals vastgesteld in het Aalsmeer Verkeer- en Vervoerplan (AVVP). In het AVVP zijn echter alleen normen opgenomen voor de categorie 'wonen'.

De aanleiding voor deze Nota Parkeernormen Aalsmeer is als volgt:
- Naast de normen voor de categorie wonen zijn er nog geen parkeernormen vastgesteld voor Aalsmeer en Kudelstaart;
- De parkeernormen uit 2004 en uit het AVVP zijn niet meer actueel;
- De nieuwe kencijfers van het CROW zijn gebaseerd op de meest actuele en recente ervaringscijfers;
- Parkeernormen moeten vanaf 2018 zijn opgenomen in bestemmingsplannen. Door in toekomstige bestemmingsplannen via de regels een verwijzing op te nemen naar deze Nota Parkeernormen inclusief toepassingsregels wordt aan deze verplichting voldaan en geldt voor iedereen een eenduidig kader.

Het vaststellen van parkeernormen en toepassingsregels is om diverse redenen belangrijk en nuttig. Door het parkeren nadrukkelijk te toetsen en de juiste parkeernorm zo vroeg mogelijk in een planproces te bepalen wordt parkeeroverlast voorkomen en wordt de verkeersveiligheid verbeterd. Indien een ontwikkelaar namelijk te weinig parkeerplaatsen realiseert op eigen terrein, gaan er ook mensen in de omgeving parkeren met mogelijk parkeeroverlast en verkeersonveilige situaties tot gevolg.

Voor burgers, bedrijven en ontwikkelaars is met deze nota duidelijk welke normen gehanteerd worden bij een aanvraag. Bovendien bevat de nota duidelijke toepassingsregels om uit te leggen hoe de parkeernormen gehanteerd moeten worden. Hierdoor zorgen we er als gemeente voor dat er voldoende parkeerplaatsen aanwezig zijn en dat mogelijk verwachte parkeerproblemen vanaf het begin van het planproces worden voorkomen.

Planspecifiek
Middels een voorwaardelijke verplichting in de regels wordt gewaarborgd dat er voldoende parkeerplaatsen wordt gerealiseerd bij de woningen conform de Parkeernota van Aalsmeer.

5.4.4 Woonagenda 2020 en raadsprogramma 2022 - 2026
De Woonagenda 2020 formuleert (op hoofdlijnen) de volgende 3 opgaven:
1. Een passende woningvoorraad: meer gericht op één- en tweepersoonshuishoudens;
2. Toekomstbestendige woningen: aardgasloos en zoveel mogelijk energieneutraal;
3. Leefbare buurten: gericht op zowel fysieke (woonmilieu, klimaatadaptatie, wonen en vliegen) als sociale (voorkomen van segregatie) aspecten.

In de woonvisie wordt expliciet aandacht gevraagd voor de huisvesting van specifieke

doelgroepen zoals jongeren, starters en ouderen naast gezinnen. De meeste jongeren zijn gezien hun gemiddelde inkomen vaak aangewezen op het goedkope en lage middensegment. Een segment dat in Aalsmeer beperkt beschikbaar is. Opgave uit de Woonagenda is om het segment woningen dat toegankelijk is voor jongeren te vergroten.

Voor grote woningbouwprojecten met meer dan 50 woningen schrijft de woonagenda een prijsklasseverdeling voor in het woningbouwprogramma. Deze is, bij prijspeil 2022, als volgt:
- 25% van de woningen met een sociale huur tot €763,- per maand en/of goedkope koopwoningen met een v.o.n.-prijs tot €213.000,-
- 35% woningen in het middeldure segment met een huur tussen €763,- en €957,- per maand en koopwoningen met een v.o.n.-prijs tussen de €213.000,- en €386.000,-
- 40% dure woningen met een huur hoger dan €957,- per maand en koopwoningen met een v.o.n.-prijs hoger dan €386.000,-

Planspecifiek
Voor het kleine project, zoals de Hoeksteen, zou volgens de woonagenda in de segmentering maatwerk mogen worden toegepast (voor projecten met minder dan 50 woningen). In de concept startnotitie was toen nog gekozen voor maatwerk met 27% dure koopwoningen en het merendeel (73%) aan koopwoningen in het lage middensegment.

In het nieuwe raadsprogramma 2022-2026 is de ambitie gesteld om in de prijsklasseverdeling meer goedkope woningen te realiseren. Vanuit het College is gevraagd om voor dit project zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de ambities uit het raadsprogramma 2022-2026. Dit leidt tot onderstaande prijsklasseverdeling, bij prijspeil 2022:
- 35% van de woningen met een sociale huur tot €763,- per maand en/of goedkope koopwoningen met een v.o.n.-prijs tot €213.000,-
- 30% woningen in het middeldure segment met een huur tussen €763,- en €957,- per maand en koopwoningen met een v.o.n.-prijs tussen de €213.000,- en €386.000,-
- 35% dure woningen met een huur hoger dan €957,- per maand en koopwoningen met een v.o.n.-prijs hoger dan €386.000,-

Conform de Woonagenda legt de gemeente voor alle nieuw opgeleverde woningen een zelfbewoningsplicht van minimaal 5 jaar op.

5.4.5 Groenvisie
Op 2 oktober 2014 heeft de gemeenteraad van Aalsmeer de Groenvisie 'Groen en blauw voor jou' vastgesteld. De visie geeft inzicht in de koers voor beleid, inrichting en beheer van het groen voor heel Aalsmeer. Een doel van de groenvisie is het verbeteren van de ruimtelijke structuur door samenhang van groen en water te bevorderen.

Het plangebied is gelegen in het bebouwd gebied waar het groen de status 'bovenwijks groen' en 'wijkgroen' heeft gekregen. Het bovenwijks groen betreft onderdelen van de groenstructuur die een hoofdrol spelen in de structuur van het beouwd gebied en beeldbepalend zijn voor Aalsmeer. Bovenwijks groen heeft een functie voor de gehele gemeente en soms zelfs daarbuiten. Het wijkgroen bevat onderdelen van de groenstructuur die beeldbepalend zijn voor het groene karakter van de wijken. Het wijkgroen is van belang voor de leefkwaliteit van de Aalsmeerse wijken. Belangrijk verschil met het bovenwijks groen is dat het wijkgroen meer integraal onderdeel uitmaakt van de afzonderlijke wijken. Akkerbouwgronden zijn zeer beperkt aanwezig. De akkerbouwgrond ten zuiden van Kudelstaart behoort tot de hoofdgroenstructuur vanwege het open karakter.

Een aantal parken in Aalsmeer heeft een bijzonder karakter en uitstraling waardoor ze zowel van (recreatieve) betekenis zijn voor de bewoners van Aalsmeer als voor bezoekers van Aalsmeer Het gaat hierbij om de het Hornmeerpark, het Seringenpark, Stokkeland, het Boomkwekerskerkhof en het park bij Kudelstaart. De wijkparken hebben een belangrijke recreatieve betekenis voor de omwonenden in de betreffende wijk. De begraafplaats bij de katholieke kerk Kudelstaart behoort tot de hoofdgroenstructuur vanwege de hier aanwezige beplanting en/of cultuurhistorishe waarde.

De Aalsmeerse leefkwaliteit wordt versterkt door waardevol groen te behouden en de functionaliteit van het groen te versterken. Dit leidt ertoe dat Aalsmeer door bewoners en bezoekers als een waterrijke en groene, bloemrijke gemeente wordt ervaren.
Om deze functionaliteit te versterken staan twee doelen centraal :

1. het verbeteren van de ruimtelijke structuur door groene-blauwe samenhang aan te brengen en verbindingen te leggen;
2. het verbeteren van de toegankelijkheid en beleefbaarheid van het groen en water voor omwonenden en recreanten.

In Aalsmeer kunnen vier verschillende typen woongebieden worden onderscheiden: het oude dorpscentrum, de klassieke uitbreidingen, de moderne uitbreidingen en de bebouwingslinten. Binnen elk gebied zijn specifieke groenkwaliteiten te vinden. Het groenbeleid is erop gericht die specifieke kwaliteiten te versterken.

Planspecifiek
Een specifiek doel voor klassieke uitbreidingswijken zoals Stommeer, en dus voor het betreffende plangebied, is versterking van de belevingswaarde van groen door de afwisseling van open en gesloten groen te versterken. Hieronder vallen het versterken van zichtlijnen en het vergroten van zicht op water en bosschages. De groene omgeving is van grote waarde voor de kwaliteit van leven in het gebied en vergroot de aantrekkingskracht van het plangebied. Het groen bevindt zich overwegend in een goede conditie en is daarmee randvoorwaardelijk van belang voor het project. Bomen die in slechte conditie zijn en bomen die aan de rand van de nieuwe watergang staan worden verwijderd. Het openbare groen aan randen van het plangebied aan de Ophelialaan en de Jac. P. Thijsselaan blijft behouden en wordt daar waar mogelijk (vooral de hoek) verbeterd. Het bestaande groen tussen de beoogde nieuwbouw op het achterterrein van de voormalige school en de achtertuinen van de bestaande woningen aan de Ophelialaan en Berkenlaan wordt door de nieuwbouw kleiner, maar krijgt een kwaliteitsimpuls om zo het belangrijke foerageergebied van de gewone dwergvleermuis in de zuidoosthoek en langs het water te borgen. Gezonde vitale bomen blijven in ieder geval behouden, waaronder de boom waarin de ransuil zich heeft gevestigd.
Bomen die niet behouden kunnen worden, dienen één op één of anders kwalitatief (waaronder leibomen) gecompenseerd te worden binnen het plangebied. In het plangebied moet zoveel als mogelijk nieuw groen gerealiseerd worden in het kader van klimaatadaptatie, ter bevordering van de leefomgevingskwaliteit van de natuur (foerageergebied van de vleermuizen), als afscherming ten aanzien van de bestaande (zij- en) achtertuinen en voor de positieve invloed op de perceptie van geluid.
De beoogde inrichting van het plangebied is in overeenstemming met de Groenvisie.

HOOFDSTUK 6 OMGEVINGSASPECTEN EN -KWALITEIT

6.1 Bodem

Beleidskader en wettelijk kader
Het bodembeleid heeft tot doel een balans te vinden tussen bodemgebruik en bescherming van bodemfuncties. Met bescherming wordt bedoeld dat een bodemgebruik duurzaam, veilig en gezond is. Bescherming is niet alleen tegen verontreiniging gericht, maar in principe tegen elke aantasting die het gebruik benadeeld.

Het beleid voor bodembescherming kent drie sporen. Het eerste spoor bestaat uit het oplossen van de knelpunten die zijn ontstaan door historische verontreinigingen. Hiervoor is een programmatische aanpak opgesteld, die in de Wet bodembescherming is opgenomen. Het doel, om in 2015 geen locaties meer te hebben waar acute gezondheidsrisico optreden, is in Aalsmeer bereikt. Het tweede spoor richt zich op het voorkomen van nieuwe aantasting door het stellen van regels aan activiteiten in en op de bodem. De Wet milieubeheer vormt hiervoor de basis. Het derde spoor is het ruimtelijke spoor (Wro en Bro) dat tot doel heeft te komen tot een 'goede ruimtelijke ordening'. Dit gebeurt door een nieuwe gebruiksfunctie alleen te bestemmen op gronden met voldoende bodemkwaliteit. Als ijkpunt kunnen de bodemnormen uit de Regeling bodemkwaliteit worden toegepast. Bij bestaand bodemgebruik worden momenten van grondverzet aangegrepen om de bodemkwaliteit zo nodig te verbeteren.
In gebieden met intensief bodemgebruik is het niet altijd mogelijk om de juiste bodemkwaliteit tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten te bereiken. Het Besluit bodemkwaliteit (Bkk) biedt dan de mogelijkheid om op projectniveau af te wijken van de generieke normen, mits op gebiedsniveau de kwaliteit niet vermindert en dit beleid door lokaal bestuur wordt vastgesteld. In Aalsmeer is wel gebiedsspecifiek beleid opgenomen in de Nota bodembeheer (2019), maar dat is niet van toepassing op deze locatie.

Bodemkwaliteit plangebied
In het verkennend (water)bodemonderzoek (projectnummer 22HB0299-A1) op de locatie De Hoeksteen aan de Ophelialaan 228a-230(a) te Aalsmeer wordt geconcludeerd dat er geen beperkingen aanwezig zijn voor de voorgenomen locatieontwikkeling.

Grond
- de onderzochte grond is licht verontreinigd met zware metalen en/of PAK;
- de kleihoudende bovengrond is conform het Provinciaal beleid van Noord-Holland licht verontreinigd met PFOS en PFOA, waarbij geen sanerende handelingen noodzakelijk zijn;
- de grond wordt indicatief ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie.

Grondwater
- het grondwater is licht verontreinigd met zink en vinylchloride.

Waterbodem
- het slib is verspreidbaar in zoet oppervlaktewater en op aangrenzend perceel en valt in klasse A.

Indien het wordt toegepast op de landbodem valt het slib in klasse industrie.

Veiligheid
- indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de grond en waterbodem is het regime Basishygiëne van toepassing.

Opgemerkt wordt dat:
- de veiligheidskundige van de uitvoerende partij voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden een definitieve uitspraak dient te doen over de te nemen veiligheidsmaatregelen;
- de voor het werk te treffen veiligheidsmaatregelen opgenomen dienen te zijn in een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan).

Eindconclusie
Uit de resultaten van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er geen beperkingen aanwezig zijn voor de voorgenomen locatieontwikkeling.

Aanbevelingen
Aanbevolen wordt:
- de voorliggende rapportage aan alle betrokken partijen te overleggen;
- indien ontgravingswerkzaamheden c.q. afvoer van grond plaatsvindt van meer dan 50 m³ niet-sterk verontreinigde grond, minimaal 5 werkdagen van tevoren een 'Melding verplaatsing niet-ernstig verontreinigde grond' ingevolge de Wet Bodembescherming te overleggen aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;
- tijdens de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden alert te zijn op afwijkende bodemlagen;
- bij de bouw- en herinrichtingswerkzaamheden rekening te houden met de aangetoonde bodemkwaliteit;
- de aangetroffen septictank voorafgaand aan de locatieontwikkeling te verwijderen.

Conclusie
Uit de resultaten van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er geen beperkingen aanwezig zijn voor de voorgenomen locatieontwikkeling.

6.2 Water

Beleid

Waterbeheerprogramma 6 (WBP6)
Goed waterbeheer is van levensbelang om in Rijnland te kunnen wonen, werken en genieten. Hoe pakken we dat aan en wat zijn de plannen voor de komende 6 jaar? Op deze website presenteert Rijnland zijn waterbeheerprogramma (WBP6) voor 2022 - 2028. Zie: Over WBP6 | Waterbeheerprogramma 6 (wbp6rijnland.nl).

Blauwe lens
De gevolgen, kansen en oplossingen van klimaatverandering voor het beheergebied van het hoogheemraadschap van Rijnland zijn onderzocht. Het resultaat van dit onderzoek is het Rapport Blauwe Lens (Rapport Blauwe Lens). De Blauwe Lens leert ons dat het gebied en het watersysteem veerkrachtiger en flexibeler moeten worden. Een belangrijk inzicht is dat we de problemen niet moeten afwentelen op onze omgeving, maar water juist moeten inzetten als ordenende kracht in ruimtelijke ontwikkeling. Met deze constatering bevestigt De Blauwe Lens de noodzaak om water leidend te maken.

Keur van Rijnland 2020
Er zijn regels voor wat je als bewoner of bedrijf wel en niet mag doen in en bij water, dijken en gemalen. Zo houden we het watersysteem schoon en veilig. Voor water gerelateerde werkzaamheden zijn er regels vastgelegd in de Keur van Rijnland 2020 samen met bijbehorende uitvoeringsregels. De uitvoeringsregels kan een zorgplicht, een algemene regel en een beleidsregel/vergunningplicht bevatten.

Rijnland is op dit moment bezig met het klimaatrobuuster maken van haar huidige regels. Op het moment van de vergunningaanvraag wordt getoetst aan de regels die op dat moment gelden.

Waterparagraaf (project specifieke zaken)

Regionale uitwerking Blauwe Lens

Rijnland streeft naar een klimaatbestendige inrichting en leefomgeving met daarbij als aandachtspunten water robuustheid, verkoeling en aan behoud of ontwikkeling van natuurwaarden, landschap en cultuurhistorie. Rijnland is onderverdeeld in vier gebiedstypen. Per gebied is er een uitwerking met betrekking tot een waterrobuuste inrichting, een droogtebestendige inrichting en een natuurinclusieve inrichting. Het gebied waarin u te werk gaat heeft als ondergrond voornamelijk veen.

Keur en beleidsregels

Rijnland heeft belangen om watergangen en waterkeringen in stand te houden, kwel tegen te gaan en te snelle afwatering te voorkomen. Om deze belangen te beschermen zijn onze beleidsregels opgesteld in de Keur.

Watergangen

Watergangen zorgen ervoor dat we genoeg ruimte hebben om te veel regenwater te bergen, zorgen voor voldoende afvoer van water en voor voldoende aanvoer van water. Er zijn regels opgesteld om activiteiten die plaatsvinden in en rondom de watergangen goed de laten verlopen, zodat het belang van het watersystem blijft gewaarborgd. Een legger is een register waarin van alle wateren in het Rijnlandse beheergebied het volgende is weergegeven: de ligging en de vereiste afmetingen, wie verantwoordelijk is voor het onderhoud en wat dit onderhoud inhoudt, zie: Legger oppervlaktewateren (rijnland.net).

Klimaatadaptatie

Nationale maatlat klimaatadaptatie

De ontwikkeling van de maatlat duurt een half jaar en gebeurt samen met de (bouw)sector. Naast de landelijke koepels van publieke en private sector worden decentrale overheden, bedrijven en experts betrokken via interviews en een klankbordgroep. Zij hebben namelijk al ervaring met ontwerpen, ontwikkelen, en bouwen van klimaatadaptieve gebieden en gebouwen. Zij brengen deze ervaringen in en denken mee over de invulling van de maatlat. De maatlat wordt binnenkort opgeleverd. Ontwikkeling van landelijke maatlat voor een groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving gestart! - Klimaatadaptatie (klimaatadaptatienederland.nl).

Noord-Holland en de Metropoolregio Amsterdam hebben een bouwopgave van zo'n 325.000 woningen tot 2050. De opgave is deze nieuwbouwlocaties zo te realiseren dat zij voorbereid zijn op de steeds extremere weersomstandigheden: het risico op hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen ten gevolge van de wereldwijde klimaatverandering. Om richting te geven aan deze opgave is een Basisveiligheidsniveau voor klimaatbestendige nieuwbouw opgesteld voor de Metropoolregio Amsterdam en de provincie Noord-Holland.

Het basisveiligheidsniveau bestaat uit uitgangspunten en doelvoorschriften voor nieuwbouw (gebiedsontwikkeling) op de thema's wateroverlast, droogte, hitte, overstromingen en natuur inclusief bouwen. Het beschrijft een totaalpakket aan doelvoorschriften waar nieuwbouw binnen de Metropoolregio Amsterdam en provincie Noord-Holland aan zou moeten voldoen om klimaatbestendig te zijn, schade door het veranderende klimaat te verminderen en de leefbaarheid te vergroten.

Deltaprogramma ruimtelijke adaptatie

De basis van regelgeving voor klimaatadaptatie is het Deltaprogramma ruimtelijke adaptatie. In het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie staan alle projecten en maatregelen die

ervoor gaan zorgen dat Nederland in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht. De stresstesten, risicodialogen en de uitvoeringsagenda's zijn hier onderdeel van.

Waterbewustzijn
Om te zorgen dat ons gebied beter bestand is tegen de gevolgen van klimaatverandering is het noodzakelijk om de (gebouwde) omgeving hier op aan te passen middels technologische en praktisch maatregelen. Het betrekken van de (toekomstige) bewoners is net zo noodzakelijk.

Er zijn verschillende reden waarom het betrekken van (toekomstige) bewoners en/of gebruikers zo belangrijk en waardevol is. Ten eerste is het belangrijk dat zij zich er (meer) van bewust zijn dat ook zij in hun dagelijkse leven te maken kunnen krijgen met klimaatproblemen, zoals wateroverlast en droogte. Wanneer deze context wordt geschept, groeit het draagvlak en begrip voor deze maatregelen en zal ook de relevantie en noodzaak voor een klimaat adaptieve inrichting toenamen. Het waterbewustzijn neemt toe.

(Toekomstige) Bewoners en/of gebruikers betrekken bij een project kan op verschillende manieren. Van belang is dat er altijd een informatieve basis verstrekt wordt waarop men het waterbewustzijn kan bouwen. De gemeente en/of projectontwikkelaar (in samenwerking met het waterschap) kan ook sturen op advisering van de (toekomstige) bewoners en/of gebruikers. Bijvoorbeeld over nemen van waterbesparende maatregelen binnenshuis (of hergebruik van water) of hoe men de tuin zo kan inrichten dat deze aantrekkelijk is voor diverse dieren. Wanneer de planning dit toe laat is het ook mogelijk om (toekomstige) bewoners en/of gebruikers te betrekken bij het ontwerpproces. Dit kan leiden tot meer creatieve besluitvorming, meer draagvlak en het gevoel van eigenaarschap.

Relevantie plangebied
Bij ruimtelijke plannen dient een watertoets te worden uitgevoerd. Doel van de watertoets is om de relatie tussen planvorming en waterhuishouding te versterken. Ruimtelijke ontwikkelingen dienen daartoe te worden getoetst door de waterbeheerder. Bij een watertoets moeten de gevolgen voor de waterhuishouding in beeld worden gebracht.
In het plangebied is het beleid van het Hoogheemraadschap van Rijnland (HvR) van toepassing. Activiteiten moeten voldoen aan de eisen die worden gesteld vanuit de Keur. Bij (de uitvoering van) het onderhavige plan en de beoogde ontwikkeling dient rekening te worden gehouden met het beleid en de Keur van het Hoogheemraadschap van Rijnland (HvR).

Het onderhavige plangebied ligt niet binnen de beschermingszones van een waterkering.

Aan de zuidrand, en door en langs de westzijde van het plangebied, bevindt zich een watergang met beschoeiingen. De watergang zal worden aangepast met de uitvoering van het plan. Het deel van de watergang dat onder een pleindeel en bebouwing doorloopt wordt gedempt en verplaatst. De bestaande watergang aan de zuidrand blijft bestaan, maar zal planinwaarts worden verbreed en worden voorzien van een talud/oever. Aan de zuidwestrand/westzijde wordt een nieuwe watergang gerealiseerd met een natuurvriendelijke oever (flauw talud). Per saldo blijft het wateroppervlak gelijk.

Elke demping van water dient voor 100% te worden gecompenseerd binnen het peilgebied. Bij een toename van verharding met meer dan 500 m2 dient binnen het betreffende peilgebied 15% van het extra verhard oppervlak als open water te worden gecompenseerd.

In het onderhavige plangebied wordt, in het kader van de voorgestane ontwikkeling, 110 m2 water gedempt (van de 372 m2 water in het plangebied) en 200 m2 nieuw water gerealiseerd (totaal 462 m2 water in het plangebied). Een toename van 90 m2.

Bovendien wordt het water in het nieuwe bestemmingsplan expliciet bestemd, niet het geval bij het nu geldende bestemmingsplan.

In het plangebied wordt 812 m2 bebouwing gesloopt en er komt 451 m2 aan nieuwe bebouwing terug. Er is daarmee geen sprake van een toename van verhard oppervlak met de realisatie van de bouwplannen, maar een afname van het verhard oppervlak van 361 m2.

Grondwater
Het maaiveld wordt niet verlaagd, en het grondwaterpeil ligt doorgaans 1 meter onder maaiveld. Aangezien er bij de nieuwbouw tevens geen (semi-)verdiepte delen worden gerealiseerd die nabij de grondwaterstand zitten, is het grondwater geen aandachtspunt of belemmering voor het onderhavige plan.

Vooroverleg HvR
Het onderhavige (bouw)plan is voorgelegd aan het Hoogheemraadschap van Rijnland (HvR). HvR heeft aangegeven geen bezwaren te hebben tegen het plan.

Conclusie
Met het onderhavige plan is er geen sprake van functies en activiteiten die, per saldo, leiden tot een aantasting van de waterhuishouding. Het verhard oppervlak neemt af met het project. De, met de aanpassing van de watergang gepaarde, demping van water, wordt gecompenseerd met een nieuwe watergang met een natuurvriendelijke oever. Het aspect water is geen belemmering voor het onderhavige bestemmingsplan.

6.3 Verkeer en Parkeren

Als een project of ruimtelijk plan voorziet in de toevoeging van verkeersaantrekkende functies dienen de gevolgen voor de verkeer- en parkeersituatie te worden beoordeeld. Allereerst wordt inzicht gegeven in de parkeervraag.

Parkeren
Het onderhavige plan met 22 woningen op de locatie 'Ophelialaan 230 - Jac. P. Thijsselaan 2' leidt tot een nieuwe parkeervraag. In het kader van de voorgestane 22 woningen is de parkeervraag, ofwel de behoefte aan parkeerplaatsen, bepaald. De parkeervraag wordt berekend op basis van de bij de woningen behorende parkeernorm. De bepaling van de parkeervraag met betrekking tot het onderhavige plan is hierna gegeven.

De gemeente Aalsmeer heeft in de Nota Parkeernormen 2016 de parkeernormen vastgelegd. Uitgangspunt is dat het parkeren binnen het plangebied wordt opgelost. Gezien de ligging van de woning, is het uitgangspunt voor de Jac. P. Thijsselaan 2 om het parkeren op eigen terrein (perceel) op te lossen. Daarin geldt een norm van 1,5 plekken voor woningen kleiner dan 100m2 en 1,9 plekken per woning met een grootte tussen de 100m2 en 140m2. Een woning groter dan 140m2 kent een parkeernorm van 2,2. In het plan zijn 16 (16 x 1,5) kleine woningen en 6 (6 x 1,9) middelgrote woningen voorzien. De totale parkeernorm komt afgerond naar boven uit op 36. De parkeerplekken in het openbaar gebied ten behoeve van de huidige school mogen gebruikt worden in de parkeerbalans van het plangebied, mits er in de huidige situatie aantoonbaar geen knelpunt ontstaat als gevolg van een verandering in het dubbelgebruik. Het gebruik van de parkeerplaatsen ten behoeve van de school vindt namelijk op andere momenten plaats, dan het parkeren voor bewoners. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van aanwezigheidspercentages, genoemd in de Nota parkeernormen 2016. De langsparkeerplaatsen aan de Ophelialaan en Jac. P. Thijsselaan blijven

gehandhaafd en uit parkeeronderzoek blijkt dat deze parkeerplaatsen grotendeels niet gebruikt worden.

Aan de achter-/zuidzijde van het schoolgebouw worden op het eigen terrein 30 parkeerplaatsen gerealiseerd. Er worden 2 parkeerplaatsen gerealiseerd bij de 2 woningen aan de Jac. P. Thijsselaan. De overige 4 benodigde parkeerplaatsen kunnen worden gevonden in de bestaande beschikbare parkeerplaatsen in de Jac. P. Thijsselaan.

Binnen en bij het plangebied is gezien het bovenstaande voldoende ruimte en parkeergelegenheid om de 36 benodigde parkeerplaatsen te realiseren en beschikbaar te hebben voor de beoogde woningen.

Verkeersgeneratie
Van een verkeersaantrekkende werking is bij het onderhavige plan in beperkte mate sprake. Aangezien de planlocatie in de huidige situatie niet meer wordt gebruikt, zal er sprake zijn van een verkeerstoename.

Per grondgebonden woning wordt uitgegaan van 7 motvoertuigbewegingen per etmaal. Uitgaande van 22 grondgebonden woningen wordt een toename verwacht van 154 mvt/etmaal. Er zijn in het voorjaar van 2022 tellingen gehouden op de Ophelialaan. Tussen de Aalsmeerderweg en de Parklaan zijn ca. 3300 mvt/etmaal geteld. Aangezien de toename van de verkeersintensiteit op de Ophelialaan, Jac. P. Thijsselaan, Zwartweg en N-wegen vanwege de onderhavige woningen beperkt is, zal de verkeersgroei naar verwachting niet tot verkeersproblemen leiden.

Voor de bereikbaarheid van de nood- en hulpdiensten dient in het plangebied een keermogelijkheid te worden gerealiseerd bij doodlopende wegen.

Bij de afwikkeling van verkeer tijdens de bouw dient afgestemd te worden met bereikbaarheidsregie Aalsmeer om zodoende de aan- en afvoer goed vast te leggen. Vooralsnog gaat de voorkeur uit naar dat het bouwverkeer dan via de Ophelialaan, Aalsmeerderweg, Middenweg en uiteindelijk via de N201 aan en af komt rijden.

Conclusie
Bij het project worden voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd. De verkeerstoename vanwege het onderhavige plan is beperkt. De aspecten verkeer en parkeren zijn geen belemmering voor het onderhavige plan voor de 22 woningen op de locatie 'Ophelialaan 230 - Jac. P. Thijsselaan 2'.

6.4 Geluid

Beleidskader
In het algemeen maakt een bestemmingsplan de aanwezigheid van geluidproducerende bronnen, zoals industrie en wegverkeer, ruimtelijk mogelijk. Ook worden bestemmingen mogelijk gemaakt die een zekere mate van rust behoeven, zoals woningen en ziekenhuizen.

De beoordeling van het aspect geluid in ruimtelijke plannen vindt zijn grondslag voor spoor- en wegverkeerslawaai en gezoneerde industrieterreinen in de Wet geluidhinder en voor vliegverkeerlawaai in de Wet luchtvaart en het bijbehorende Luchthavenindelingbesluit. Daarnaast vindt de beoordeling van geluid zijn grondslag in de Wet ruimtelijke ordening, op grond van een goed woon- en leefklimaat.

In de Wet geluidhinder zijn voorkeursgrenswaarden vastgesteld. Als daar niet aan voldaan kan worden, is het in bepaalde situaties mogelijk om zogenoemde hogere

waarden vast te stellen. De gemeenteraad van Amstelveen heeft de "Deelnota Hogere Waarden" vastgesteld. In deze nota is de procedure uitgewerkt om de hogere waardenprocedure te doorlopen. In het hogere waardenbeleid is een aantal aspecten opgenomen die bij de afweging van een hogere waarde een rol speelt. Deze aspecten zijn:
1. het heersende geluidsniveau;
2. het toetsingskader om af te wijken van het heersende geluidsniveau;
3. cumulatie en compensatie.

Industrie algemeen
Voor de kleinere bedrijfsterreinen waarvoor zonering niet verplicht is geven de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening (VROM 1998) en de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering', richtlijnen over de wijze waarop met het aspect geluid in bestemmingsplannen moet worden omgegaan. De Handreiking geeft onder meer, ter voorkoming van geluidshinder bij geluidsgevoelige bestemmingen, streefwaarden.
Voor de grote industrieterreinen, spoor- en verkeerswegen is in de Wet geluidhinder (Wgh) een wettelijk kader ontwikkeld voor geluidzonering gekoppeld aan een systeem van grenswaarden.

Wegverkeer
Tijdens de voorbereiding van een bestemmingsplan moet inzicht worden gegeven in de geluidsbelasting op nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen die gesitueerd worden binnen de zone van een weg. In geval sprake is van aanleg van een nieuwe weg zal ook de geluidsbelasting veroorzaakt door verkeer op de nieuwe weg op de bestaande geluidgevoelige bestemmingen in beeld moeten worden gebracht.

Luchtverkeer
Bij de ingebruikname van de vijfde baan van Schiphol (Polderbaan) op 20 februari 2003 is het Luchthavenindelingbesluit (Lib) in werking getreden. Hiermee zijn nieuwe beperkingen gesteld aan het ruimtegebruik rond de luchthaven. Naast het luchthavengebied is een beperkingengebied aangegeven. In het beperkingengebied zijn een aantal deelgebieden onderscheiden, waarvoor verschillende regels gelden. Het gaat om o.a. een geluidssloopzone en een beperkingen geluidszone. Deze bepalingen moeten in de bestemmingsplannen worden verwerkt.

Planspecifiek
Er is een geluidsonderzoek (kenmerk M+P.GWA.22.02.1) uitgevoerd.
De nieuwe woningen in het plan de Hoeksteen te Aalsmeer ondervinden een verhoogde geluidsbelasting ten gevolge van het vliegverkeer op Schiphol en bij twee woningen is sprake van een verhoogde geluidsbelasting vanwege wegverkeer over de 30 km/u wegen. Dit heeft geen consequentie voor het vast te stellen bestemmingsplan. Wel stelt het Bouwbesluit 2012 [3] eisen aan de geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie voor deze woningen vanwege het vliegverkeer.

Voor nieuwbouwwoningen dient de geluidswering van de gevels en het dak minimaal gelijk te zijn aan de geluidsbelasting vanwege luchtvaart van 59 dB – een maximale binnenwaarde van 33 dB = 26 dB. Echter: omdat de geluidspieken van individuele vliegtuigpassages slaapverstoringen kunnen veroorzaken en slaapverstoringen een negatief effect op de gezondheid hebben, wordt in het kader van een goede ruimtelijke ordening geadviseerd om aan de woningen een geluidwering aan te brengen van minimaal 32 dB. Op deze manier ontstaat er een aanvaardbaar woon - en leefklimaat.

Voor de te transformeren woningen geldt dat moet worden uitgegaan van een rechtens verkregen niveau. Dit is gelijk aan het niveau dat op enig moment door technische voorschriften is verkregen en niet lager is dan de eisen voor een bestaand bouwwerk. Het is daarbij mogelijk dat voor de te transformeren woningen geen wettelijke eisen voor de geluidswering bestaan ook gezien het bouwjaar 1932 van de voormalige school.

Het Bouwbesluit 2012 [3] geeft als eis voor het binnenniveau voor nieuwbouwwoningen een maximale waarde van 33 dB. Ten opzichte van de heersende geluidsbelasting voor het luchtvaartlawaai van 59 dB ter plaatse levert dit een karakteristieke geluidwering op van minimaal 26 dB. Met de wettelijke eisen voor de geluidwering vanwege het luchtvaartlawaai zal ook de geluidswering voldoende zijn voor het wegverkeerslawaai.

Om te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening ten aanzien van een acceptabel woon- en leefklimaat en de ontwikkellocatie een verhoogde geluidbelasting ten gevolge van vliegtuiggeluid ondervindt, wordt geadviseerd ook aan de woningen in het te transformeren bestaande schoolgebouw een geluidwering conform nieuwbouweisen aan te brengen. In dit geval betekent dat een geluidwering van de gevels en het dak van minimaal 26 dB. Ook hier geldt echter dat geluidspieken van individuele vliegtuigpassages slaapverstoringen kunnen veroorzaken en slaapverstoringen hebben een negatief effect op de gezondheid. Daarom wordt ook bij het te transformeren schoolgebouw geadviseerd om een geluidwering aan te brengen van minimaal 32 dB. Op deze manier ontstaat er een aanvaardbaar woon - en leefklimaat.

6.5 Luchtkwaliteit

Wettelijk kader, en beleid
Het belangrijkste wettelijke kader is de Wet luchtkwaliteit die is opgenomen in de Wet milieubeheer. Daarnaast zijn enkele Algemene Maatregelen van Bestuur van belang, namelijk het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" en de "Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)".

Als nationaal beleid is enkele jaren geleden het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) opgezet en vastgelegd.
Een project of plan zal moeten voldoen aan één of meerdere van de andere luchtkwaliteitseisen die zijn vastgesteld bij de invoering van het NSL en in de Wet luchtkwaliteit (wijziging van de Wet milieubeheer) zijn opgenomen.
De luchtkwaliteitseisen staan in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. Eén luchtkwaliteitseis is het voldoen aan grenswaarden uit bijlage 2 Wet milieubeheer.

Met de Wet luchtkwaliteit (Wlk) is gestreefd naar meer flexibiliteit als het gaat om de koppeling van luchtkwaliteitseisen en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is met name terug te vinden in een verdeling in projecten die in betekende mate (IBM) of niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de luchtkwaliteit. NIBM-projecten hoeven niet langer getoetst te worden aan de grenswaarden.

Besluit niet in betekenende mate [NIBM] bijdragen, en Regeling NIBM bijdragen
In het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" en de daarop gebaseerde "Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" is geregeld welke projecten niet meer getoetst hoeven te worden. Projecten, die maximaal 3% van de grenswaarde (= 1,2 µg/m3 voor zowel NO2 als PM10) bijdragen aan de lokale luchtkwaliteit, vallen onder de definitie van NIBM en hoeven niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden uit de Wm.
Bij ministeriële regeling kunnen categorieën van gevallen worden aangewezen waarbij een besluit, aangaande een project, in ieder geval niet in betekenende mate bijdraagt. In de "Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)" zijn categorieën projecten opgenomen die niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de luchtkwaliteit.
In de 'Regeling NIBM bijdragen' is onder meer opgenomen dat voor woningbouwlocaties van een bepaalde omvang sprake is van niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de luchtkwaliteit ofwel dat het woningbouwproject geen aanmerkelijke negatieve invloed heeft op de luchtkwaliteit. Voor woningbouwprojecten is de regeling van toepassing op

woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3.000 woningen omvat.

Luchtkwaliteitssituatie plan(gebied)
Het onderhavige plan omvat 22 woningen. Met dit aantal woningen zal het plan en project Herontwikkeling De Hoeksteen niet in betekende mate (NIBM) bijdragen aan de luchtkwaliteit. Dit kan worden geconstateerd op grond van de "Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)".
Verder blijkt uit het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (cimlk.nl) dat de concentraties aan de luchtverontreinigende stoffen NO2, PM10 en PM2,5 in de omgeving van het onderhavige plangebied ruim onder de grenswaarden (voor jaargemiddelde concentraties) liggen, in zowel 2018, 2020 als 2030. Dit volgt uit het toets-/rekenpunt van het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (cimlk.nl) liggend vlakbij het plangebied (langs de Molenvlietweg).
De huidige luchtkwaliteit ter plaatse van de onderhavige locatie is ruim voldoende zodat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Conclusie
Er is ten aanzien van het onderhavige plan sprake van 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtkwaliteit. Met NIBM bijdragen wordt voldaan aan de eisen van de Wet milieubeheer. Er is bij het plan en project Herontwikkeling De Hoeksteen geen relevant effect op de luchtkwaliteit. Tevens is de huidige luchtkwaliteit in de omgeving van het plangebied ruim voldoende.
De luchtkwaliteit, of een geringe verandering daarvan, vormt geen belemmering voor het onderhavige bestemmingsplan.

6.6 Externe veiligheid

Beleidskader en wettelijk kader
Bij externe veiligheid gaat het om de vraag of de veiligheid van personen in de omgeving van een risico-opleverende activiteit met gevaarlijke stoffen voldoende is gewaarborgd. Het gaat hier met name om de risico's van inrichtingen met gevaarlijke stoffen en de risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de (hoofd)wegen, spoorwegen en waterwegen en door buisleidingen. De veiligheidskaders en -normen zijn vastgelegd in respectievelijk het Besluit externe veiligheid inrichtingen, Besluit externe veiligheid transportroutes en Besluit externe veiligheid buisleidingen.
De risicokaart (Noord-Holland) geeft inzicht in de risico's in de woon- en werkomgeving. Op de risicokaart staan meerdere typen risicobronnen en ongevallen. De gegevens zijn afkomstig van gemeenten, waterschappen, provincies en Rijk.

Planspecifiek
Het plangebied ligt niet binnen het invloedgebied van de dichtstbijzijnde hogedruk aardgasleiding. Er is geen LPG-tankstation, Bevi-inrichting of route gevaarlijke stoffen in de buurt waarmee rekening moet worden gehouden. Wel ligt het plangebied binnen de LIB5 zone (zie paragraaf 6.10). Externe veiligheid is dan ook geen belemmering voor de ontwikkeling die mogelijk gemaakt wordt met dit bestemmingsplan.

6.7 Natuur en Ecologie

Wettelijk kader

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Doel van deze wet is de bescherming van soorten en leefgebieden. De wet is een implementatie van Europeesrechtelijke en internationale verplichtingen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn).
De Wet natuurbescherming beslaat zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming. De wet kent een beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, voor soorten van de Habitatrichtlijn en voor andere soorten. Het komt er onder andere op neer dat soorten niet opzettelijk gedood, gevangen of verstoord mogen worden. Ook het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen is verboden. Vrijwel alle vogels zijn beschermd ingevolge de Vogelrichtlijn. Habitatrichtlijnsoorten zijn bijvoorbeeld alle vleermuissoorten. Onder de andere soorten vallen bijvoorbeeld de ringslang en grote modderkruiper. Gedeputeerde Staten kunnen in sommige gevallen ontheffing verlenen van de verbodsbepalingen voor de andere soorten. Met betrekking tot de gebiedsbescherming wordt hoofdzakelijk gekeken naar de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Plangebied

Soortenbescherming
Op basis van eerder uitgevoerde quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming (RPS advies- en ingenieursbureau bv, referentie NL202003918-R20-219 d.d. 17 maart 2020) is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is ten aanzien van vleermuizen, huismus en gierzwaluw voor de gebouwen aan de Ophelialaan 230 en onderzoek naar vleermuizen voor het woonhuis aan de Jac. P. Thijsselaan. In 2020 is het aanvullend soortgericht onderzoek (RPS advies- en ingenieursbureau bv, referentie NL202003918-R20-942 d.d. 23 november 2020) naar vleermuizen, huismus en gierzwaluw uitgevoerd voor de Ophelialaan 230 en de Jac. P. Thijsselaan. Tijdens het vleermuizenonderzoek is een voortplantingsplaats van ransuil aangetroffen in een boom op het terrein van Ophelialaan 230. Daarom is ook een aanvullend onderzoek naar ransuil uitgevoerd. Andere beschermde natuurwaarden waarvoor aanvullend onderzoek of een ontheffingsaanvraag nodig zijn, anders dan vleermuizen, huismus, gierzwaluw en ransuil, zijn niet in het geding. Wel dienen de opgenomen voorzorgsmaatregelen opgevolgd te worden uit de quickscan rapportages.

In onderhavig rapport worden de resultaten van het aanvullend onderzoek naar vleermuizen, huismus, gierzwaluw en ransuil behandeld met de effectanalyse. Ten behoeve van het verkrijgen van een ontheffing is het activiteitenplan opgesteld.

Gebiedsbescherming
Het meest dichtbij gelegen Natura 2000-gebied is Botshol. Botshol ligt op circa 9,5 kilometer afstand. De Nieuwkoopse Plassen & De Haeck liggen op 11,5 kilometer en Kennermerland-Zuid op 13,5 kilometer afstand.
De verspreiding van emissies en de bijdrage aan de stikstofdepositie ten gevolge van het project De Hoeksteen is op 14 maart 2023 berekend met het rekenprogramma AERIUS Calculator (zie bijlage 4). Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase en bouwfase blijkt dat de stikstofdepositie niet meer dan 0,00 mol/ha/jaar bedraagt; de uitvoerfiles (GML) zijn bijgevoegd. Het onderhavige plan zal afzonderlijk of in combinatie met andere plannen geen relevante significante cumulatieve effecten kunnen veroorzaken ter plaatse van nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Conclusie

Soortenbescherming
Naar aanleiding van de aangetroffen en te verwachten beschermde soorten, de negatieve effecten op deze soorten en de daaraan gekoppelde voorzorgs- en mitigerende maatregelen kan de volgende conclusie getrokken worden ten aanzien van de toetsing aan de Wet natuurbescherming:

- Negatieve effecten op gewone dwergvleermuis zijn aan de orde doordat de uitvoering van de werkzaamheden leiden tot het verdwijnen van één zomer-, paar- en winterverblijfplaats. Dit leidt tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Hiervoor zijn voorzorgs- en mitigerende maatregelen opgenomen en er is een ontheffing aangevraagd. De ontheffing is verleend op 8 maart 2023 (zie bijlage 6).
- Negatieve effecten op ransuil zijn niet aan de orde omdat de enige nestplaats behouden blijft. Zowel de nestboom als de omringende (hogere) bomen worden behouden. Zo blijft er genoeg beschutting voor de ransuil. Tevens worden de werkzaamheden buiten de broedperiode, namelijk in de periode 1 september tot 15 februari, van de ransuil gepland. Het behoud van de boom wordt gewaarborgd doordat het de bestemming 'groen' krijgt en in eigendom van de gemeente blijft. Daarnaast wordt er voorzien in twee alternatieve nestplaatsen, zoals weergegeven in bijlage 3A van de ontheffing. Op deze manier is er voldoende aangetoond dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de ransuil. Dit betekent dat het verbod van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb niet wordt overtreden.

Gebiedsbescherming
Uit het stifstokstof depositieonderzoek blijkt dat de ontwikkeling 'De Hoeksteen' afzonderlijk of in combinatie met andere plannen geen relevante significante cumulatieve effecten kunnen veroorzaken ter plaatse van nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

6.8 Cultuurhistorie en Archeologie

In de beleidsnota Archeologie wordt aangegeven wat de archeologische verwachtingswaarde binnen de gemeente is en wanneer bij ruimtelijke ingrepen nader archeologisch onderzoek vereist is. Het plangebied is in de nota en de bijbehorende kaart gekwalificeerd als “archeologie vrij”, zodat bij nieuwe ontwikkelingen geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Ten behoeve van het bestemmingsplan zijn de cultuurhistorische waarden in het gebied in beeld gebracht. Het plangebied ligt in een beschermd Dorpsgezicht Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan. Hiervoor is in de planregels dubbelbestemming opgenomen. Nader onderzoek naar cultuurhistorische waarden is niet noodzakelijk.

6.9 Milieueffectrapportage (m.e.r.)

Het instrument en de procedure milieueffectrapportage (m.e.r.) is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in (samenhang met) het Besluit milieueffectrapportage.

Voor alle plannen en projecten waarbij de activiteit is opgenomen in (Bijlage D van) het Besluit milieueffectrapportage (Besluit mer) moet door het bevoegd gezag worden beoordeeld of een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

Via een m.e.r.-beoordeling worden de milieueffecten van de gewenste ontwikkeling onderzocht. Op basis hiervan wordt beoordeeld en beslist of een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

Volgens onderdeel D 11.2 van de Bijlage bij het Besluit mer dient er voor de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen een m.e.r.-beoordeling te worden gedaan.

Relevantie onderhavige plan
Het onderhavige plan betreft geen stedelijk ontwikkelingsproject of een andere activiteit opgenomen in het (Bijlage D van) het Besluit milieueffectrapportage. Daarom hoeft voor het onderhavige plan geen m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen. Er hoeft in beginsel niet te worden beoordeeld of voor het onderhavige plan dan wel planologisch besluit een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Wel dient te worden beoordeeld of vanwege het plan 'belangrijke nadelige milieugevolgen' zijn te verwachten.

Er zijn geen 'belangrijke nadelige milieugevolgen' vanwege het onderhavige plan te verwachten, zoals blijkt uit alle beschreven relevante milieuaspecten in hoofdstuk 6. Derhalve hoeft er geen milieueffectrapport te worden gemaakt voor het onderhavige bestemmingsplan. Het mer-beoordelingsbesluit hierover is genomen op 22 maart 2023 (zie bijlage 5).

6.10 Luchthaven Schiphol

6.10.1 Wettelijk kader - Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol

Het oorspronkelijke Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol is op 31 augustus 2004 gewijzigd in werking getreden. Met het LIB wordt in kaartmateriaal een zogenaamd beperkingengebied vastgesteld. Het LIB bevat voor dat beperkingengebied regels waarbij beperkingen zijn gesteld ten aanzien van de bebouwing en het gebruik van gronden, voor zover die beperkingen noodzakelijk zijn met het oog op de veiligheid en de geluidsbelasting in verband met de nabijheid van de luchthaven Schiphol.

Per 4 november 2015 is een wijziging van het Luchthavenindelingbesluit (LIB) in werking getreden (zie Staatsblad met nr. 389). Doel van deze wijziging is om de vliegveiligheid rondom Schiphol in afdoende mate te borgen. Hiervoor zijn de zogenaamde toetshoogtes in de omgeving van Schiphol aanzienlijk verlaagd. Bestemmingsplannen dienen deze verlaagde toetshoogtes in acht te nemen. Gebouwen hoger dan de toetshoogtes kunnen alleen toegestaan worden indien het Rijk hiervoor een verklaring van geen bezwaar (vvgb) heeft afgegeven of een positief radar advies heeft afgegeven. Het instrument "radar advies" is een nieuw instrument naast het reeds bestaande vvgb. Voor de radartoets gelden afzonderlijke toetshoogtes; deze zijn opgenomen in een nieuwe kaart in bijlage 4a bij het LIB.

De procedures - in het kader van een aanvraag van een omgevingsvergunning - voor een vvgb en een radaradvies gelden allebei afzonderlijk van elkaar maar kunnen ook samenvallen wanneer verschillende toetsvlakken worden doorsneden.

De genoemde beperkingen betreffen:
- de bebouwing en het gebruik van grond in verband met het externe-veiligheidsrisico vanwege het luchthavenverkeer;
- de bebouwing en het gebruik van grond in verband met de geluidbelasting vanwege het luchthavenluchtverkeer;
- de maximale hoogte van objecten in, op of boven de grond, in verband met de veiligheid van het luchthavenluchtverkeer;
- bebouwing die, of van een gebruik dat, vogels aantrekt, in verband met de veiligheid van het luchthavenluchtverkeer.

Op 1 januari 2018 is het LIB gewijzigd in werking getreden. De regelwijziging ziet op een eigen bevoegdheid voor het lokaal bestuur om binnen bestaand stedelijk gebied woningen toe te voegen. In het gebied binnen zone 4 (van de kaart van bijlage 3 LIB) blijft wel de grens van 25 woningen per bouwplan gehandhaafd. In het bestaand stedelijk gebied tussen de grens van zone 4 en de 20 Ke-contour gelden nu en ook onder

het regime van het nieuwe LIB geen kwantitatieve beperkingen aan woningbouw. In het landelijk gebied zijn volgens het LIB nieuwe woningbouwlocaties niet toegestaan.

6.10.2 Situatie plan(gebied) en relevantie onderhavige plan

Het onderhavige plangebied ligt binnen het beperkingengebied geluidsgevoelige gebouwen, betreffende nummer 4 van bijlage 3 van het LIB Schiphol. Voor dit 'zone 4' gebied geldt als beperking dat maximaal 25 woningen per bouwplan is toegestaan binnen bestaand stedelijk gebied. Het onderhavige plan omvat maximaal 22 woningen, en voldoet daarmee aan artikel 2.2.1c van het LIB.

Het onderhavige plangebied valt binnen het beperkingengebied voor hoogtes van het LIB. De algemene bouwhoogtebeperking voor de planlocatie betreft 26 meter ten opzichte van NAP. De bouwhoogtebeperking in verband met radar voor de planlocatie betreft 40 tot 41 meter ten opzichte van NAP.
De onderhavige bouwplannen en bebouwing kennen een maximale bouwhoogte van 9 meter ten opzichte van het peil en circa 6 meter ten opzichte van het NAP.
De onderhavige bouwwerken kennen een bouwhoogte die voldoet aan de toegestane bouwhoogtes van het LIB. Alle bebouwing van het plan voldoet aan de toegestane bouwhoogtes van het LIB.

Het onderhavige plan betreft geen bebouwing en functie die een vogelaantrekkende werking heeft.

<u>Rekenschap geven: externe veiligheid</u>
Het onderhavige plangebied ligt binnen het afwegingsgebied geluid en externe veiligheid ofwel binnen de 20 Ke-contour, betreffende nummer 5 van bijlage 3 van het LIB Schiphol. De kans op een vliegtuigongeval binnen het plangebied is zeer klein te noemen. Deze is in ieder geval kleiner dan 1 op de 1 miljoen per jaar, gelet op de ligging buiten de LIB 3 zone. Een dergelijke kans wordt in het algemeen (bij andere risicobronnen) als zo gering gezien dat het risico aanvaardbaar wordt geacht. Er wordt uiteraard alles aan gedaan om het vliegverkeer zo veilig mogelijk te laten verlopen. De (rijks)overheid stelt strenge eisen aan luchthavens, de verkeersleiding en luchtvaartmaatschappijen. De eisen gelden voor vliegtuigen (technische veiligheid) maar ook voor persoonlijke veiligheid. Er zijn regels voor bemanningen, voor mensen die op of in de buurt van een luchthaven werken en voor reizigers. De rijksoverheid controleert of de organisaties aan de gestelde eisen voldoen. De gemeente kan geen maatregelen treffen om ongelukken met vliegverkeer te voorkomen (bronmaatregelen).

Beschrijving maatregelen
1. De noord- en hulpdiensten treden in het geval van een vliegtuigongeval volgens het hiervoor geldende protocol op. De kwaliteit van de nood- en hulpdiensten wordt door intensieve monitoring steeds verbeterd. Sinds de Bijlmerramp zijn de lokale rampenplannen verbeterd. Lokale bestuurders zijn en worden getraind in het leiding geven tijdens crisissituaties.
2. Voor een snelle en adequate hulpverlening in geval van een ramp is het van belang dat de locatie voor hulpdiensten goed bereikbaar is en dat mensen de mogelijkheid hebben om te vluchten. Het plangebied is voor hulpdiensten goed bereikbaar voor gemotoriseerd verkeer. Daar komt bij dat de uitrijpost van brandweer en ambulance hemelsbreed op nog geen kilometer afstand van de locatie ligt. Hulpdiensten kunnen daardoor zeer snel ter plaatse zijn.
3. De directe omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door veel openheid. Het Seringenpark, de begraafplaats en het sportpark zijn open gebieden waar inwoners in geval van een ramp naartoe kunnen vluchten dan wel opgevangen worden. Bijkomend voordeel is dat zowel in het park als aan de rand van de begraafplaats zich oppervlaktewater bevindt. In geval van een ramp kan dit gebruikt worden als bluswater.

4. Door de type bebouwing in de Ophelialaan en de Jac. P. Thijsselaan en de aanwezigheid van de onbebouwde gebieden wordt de omgeving van het plangebied gekenmerkt door een lage bebouwingsdichtheid. Ook het bouwplan zelf is bescheiden van aard. Het gaat om 22 woningen. Daardoor zijn er in het gebied relatief weinig mensen woonachtig. Ook dit verkleint de kans op dodelijke slachtoffers op de grond in geval van een vliegtuigongeluk.

Gelet op de ligging van de woningen nabij de uitrijpost van hulpdiensten, (blus)water en groen, het lage woningaantal in combinatie met de zeer lage kans op een groen, het lage woningaantal in combinatie met de zeer lage kans op een vliegtuigongeval, wordt deze ontwikkeling aanvaardbaar geacht.

Belangenafweging geluidbelasting vs. noodzaak tot woningbouw
In juli 2016 is er tussen regio, Rijk en luchtvaartsector een akkoord bereikt binnen het onderdeel "wonen en vliegen" van het SMASH-traject. Met dit akkoord is met het oog op de leefbaarheid en vitaliteit en in verband met de woningbouwopgave in de metropoolregio meer afwegingsruimte voor woningbouw overeengekomen voor het lokaal bestuur. Per 1 januari 2018 is conform deze afspraken het Luchthaven-indelingbesluit gewijzigd. Tevens is het beleid voor het gebied binnen de 20 Ke-contour in het Lib verankerd.

In samenhang met de vergroting van de lokale afwegingsruimte dienen gemeenten de afspraken na te komen die zijn gemaakt om te voorkomen dat de luchtvaartsector voor extra kosten komt te staan door nieuwe woningbouwontwikkelingen. Kern van deze afspraken is het rekenschap geven van vliegtuiggeluid in ruimtelijke plannen, mede met het oog op objectieve en vroegtijdige informatievoorziening van (toekomstige) bewoners. In samenspraak met de gemeenten in de regio is een handreiking opgesteld hoe op transparante wijze de afspraak over rekenschap geven in te vullen. Deze handreiking is in een provinciale beleidsregel vertaald. Bij de beoordeling van ruimtelijke plannen zal de provincie aan deze regel toetsen. Conform deze regel dient in ruimtelijke plannen een aantal stappen te worden doorlopen om te kunnen concluderen dat aan de afspraak over rekenschap geven is voldaan:
a. een weergave en beschrijving van de exacte ligging van de woningbouwlocatie in het beperkingengebied;
b. een beschrijving van de huidige geluidssituatie op die woningbouwlocatie;
c. een beschrijving van verwachte toekomstige ontwikkelingen die kunnen zorgen voor een verandering van de huidige geluidssituatie op de woningbouwlocatie;
d. een beschrijving van de belangen die met de beoogde woningbouw zijn gemoeid gelet op de leefbaarheid en de lokale vitaliteit, de kwaliteit van de locatie en/of de regionale woningbouwmarkt en woningbouwopgave;
e. een slotconclusie over de bevindingen naar aanleiding van de onderwerpen bedoeld in a., b., c. en d.

Ad a: De ligging in het beperkingengebied
De planlocatie is gelegen binnen de 20 Ke contour.

Ad b: de huidige geluidssituatie
Gegevens over de actuele geluidbelasting vanwege vliegtuigverkeer kunnen worden ontleend aan de geluidbelastingkaarten die elke vijf jaar volgens de Europese richtlijn omgevingslawaai worden opgesteld en de informatie op de website van het Bewonersaanspreekpunt Schiphol. In het kader van de Europese richtlijn omgevingslawaai karteren gemeenten de geluidsbelasting van een luchthaven als die groter of gelijk is aan 55 dB Lden of 50 dB Lnight. De huidige geluidbelastingkaarten dateren van juni 2017. Volgens deze kaarten ondervindt de planlocatie een geluidbelasting van meer dan 55 dB Lden en 50 dB Lnight.
Conform het Bouwbesluit 2012 bedraagt de minimale karakteristieke geluidwering van de gevel 20 dB bij een binnenniveau van 33 dB in de woningen. Voor de bepaling van de karakteristieke geluidwering van de gevels dient uitgegaan te worden van de

gecumuleerde geluidbelasting op de gevels.

Ad c: toekomstige ontwikkeling
De huidige operatie op Schiphol benaderde (voor de corona -pandemie) het maximale scenario van 500.000 vluchten. De beschreven actuele geluidbelasting benadert daarmee de geluidbelasting die op basis van het maximale aantal van 500.000 vluchten gerealiseerd zal worden. Afhankelijk van de specifieke weersomstandigheden zal dan de geluidbelasting per jaar enigszins kunnen verschillen. Gezondheidsrisico's van geluidoverlast worden vooral in verband gebracht met slaapverstoring. Van belang in dit verband is dat de Aalsmeerderbaan in beginsel 's nachts is gesloten. De nacht duurt van 23.00 uur tot 06.00 uur. De sluiting van de Aalsmeerderbaan in de nacht staat voor zover nu bekend ook in de toekomst niet onder druk.

ad d: het belang van woningbouw
Het gaat in dit geval om een vrijgekomen locatie waarvoor een passende invulling moet worden gevonden. Daarnaast voorziet woningbouw op deze locatie in een actuele behoefte, (zie paragraaf 5.2.4). Daarin wordt geconcludeerd dat deze behoefte voor deze woningbouwregio in ruime mate aanwezig is. Sterker nog, er dreigt een tekort aan locaties waarbinnen de grote behoefte kan worden ingelost. Dit vertaald zich o.a. in het door het Rijk uitgedragen beleid dat woningbouw binnen de 20 Ke-contour, mits binnen BSG, hier een bijdrage aan kan leveren. Een zoektocht naar een geschikte locatie buiten de 20 Ke-contour is dus nu niet aan de orde omdat voor deze specifieke locatie een herstructureringsopgave ligt die vanuit het oogpunt van leefbaarheid dient te worden opgepakt. Transformatie naar een andere kostendrager dan wonen is niet passend in het karakter van de directe omgeving, namelijk woningbouw.

Ad e: slotconclusie
Het wijzigen van de maatschappelijke bestemming (voormalige school) in het gebied en een herinvulling met woningbouw levert een kwaliteitsverbetering op. Wonen is, gezien het karakter van de omgeving, de enige voor de hand liggende bestemming. Hiertegen bestaan vanuit de afweging van de geluidbelasting vanwege vliegtuiggeluid geen zwaarwegende bezwaren. Geconcludeerd kan worden dat er groot belang aan het realiseren van de woningbouw wordt gehecht en dat daarbij de aanwezige geluidshinder zorgvuldig en transparant is meegewogen.

De woningen dienen conform het Bouwbesluit te worden gebouwd zodat het geluidsniveau in de woning niet hoger zal zijn dan 33 dB. Afhankelijk van persoonlijke omstandigheden kan vliegtuiglawaai voor hinder zorgen. Om deze reden is het van belang open en transparant te informeren over de mogelijkheid van vliegtuiglawaai. Door vroegtijdig te informeren over geluidhinder van vliegtuigen kan hinderbeleving worden voorkomen. Informatievoorziening over vliegtuiggeluid valt buiten de reikwijdte van dit bestemmingsplan. In het kader van het bouwproject wordt op een deugdelijke informatievoorziening van de toekomstige bewoners ingezet.

6.10.3 Conclusie
Het beperkingengebied van Schiphol vormt geen belemmering voor het onderhavige plan. Er wordt tevens afdoende rekening gehouden met het geluid vanwege het vliegverkeer van Schiphol.

6.11 Bezonningsstudie
In het kader van deze ontwikkeling is er een bezonningsstudie uitgevoerd (zie bijlage 8). Er is getoetst aan de lichte TNO-norm. De lichte TNO-norm is een gebruikelijke methode om de bezonning van woningen in een stedelijk gebied te beoordelen. In een stedelijke omgeving kunnen minder hoge eisen aan de bezonning worden gesteld en moet er mee

rekening worden gehouden dat bebouwing van invloed kan zijn op de bezonning. Om die reden is de lichte TNO-norm toegepast in plaats van de ‘strengere’ zware TNO-norm. Er wordt voldaan aan de lichte TNO-norm als de zon minimaal 2 uur per dag op het midden van de vensterbank aan de binnenkant van het raam van de woonkamer valt, gedurende de periode 19 februari t/m 21 oktober. Uit deze bezonningsstudie blijkt dat de bezonning voor de omliggende gebouwen, waarbij rekening is gehouden met hetgeen wat het nieuwe bestemmingsplan planologisch maximaal mogelijk maakt, voldoet aan de lichte TNO-norm.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 quickscan Wnb
Bijlage 2 aanvullend onderzoek Wnb
Bijlage 3 verkennend (water)bodemonderzoek
Bijlage 4 Rapport stikstofdepositie De Hoeksteen
Bijlage 5 mer beoordelingsbesluit
Bijlage 6 ontheffing Wnb
Bijlage 7 beeldkwaliteitsplan de Hoeksteen
Bijlage 8 bezonningsstudie
Bijlage 9 akoestisch onderzoek
Bijlage 10 nota van beantwoording

Postbus 75
4140 AB Leerdam
Prins Mauritsstraat 17
4141 JC Leerdam
T +31 88 99 04 800

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

Extra gebouwen Ophelialaan 230 Aalsmeer

Ref.: NL202003918-R20-219
17 maart 2020

Gemeente Amstelveen - Aalsmeer		**RPS advies- en ingenieursbureau bv**	
Contactpersoon	de heer J. Koch	Auteur	Dhr. J. Willemsen
Adres	Laan Nieuwer-Amstel 1 1182 JR AMSTELVEEN	Projectleider	Dhr. T. Denayère
		Gecontroleerd door	Mw. S. Tummers
		Projectreferentie	NL202003918-R20-219
		Versie	Concept
		Totaal aantal pagina's	28

Handtekening

Akkoord Tom Denayère
Projectleider

Handtekening

Akkoord Sanne Tummers
Adviseur Ecologie

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever. Alleen aan het originele complete rapport kunnen rechten worden ontleend. Dit rapport mag UITSLUITEND in zijn geheel worden gereproduceerd.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Doel van het onderzoek 5
1.3 Onderzoeksvragen 6
1.4 Leeswijzer 6

2 PROJECTOMSCHRIJVING 7
2.1 Projectgebied 7
2.2 Werkzaamheden en planning 8
2.2.1 Werkzaamheden 8
2.2.2 Planning 9

3 WERKWIJZE QUICKSCAN 10
3.1 Bureaustudie 10
3.2 Veldbezoek 10
3.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep 11
3.4 Maatregelen 11

4 AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN 12
4.1 Vaatplanten 12
4.2 Mossen en korstmossen 12
4.3 Grondgebonden zoogdieren 13
4.4 Vleermuizen 14
4.5 Vogels 16
4.5.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats 16
4.5.2 Broedvogels 18
4.6 Reptielen 18
4.7 Amfibieën 19
4.8 Vissen 20
4.9 Ongewervelde diersoorten 20

5 EFFECTANALYSE 22
5.1 Grondgebonden zoogdieren 22
5.2 Vleermuizen 22
5.3 Vogels 23
5.4 Amfibieën 23
5.5 Conclusie effectanalyse 24

6 VOORZORGSMAATREGELEN 25
6.1 Zorgplicht 25
6.2 Broedvogels 25
6.3 Rugstreeppad 25

7 CONCLUSIES EN VERVOLONDERZOEK 27
7.1 Conclusies 27
7.2 Vervolgonderzoek 27

8 BRONNEN 28

BIJLAGEN

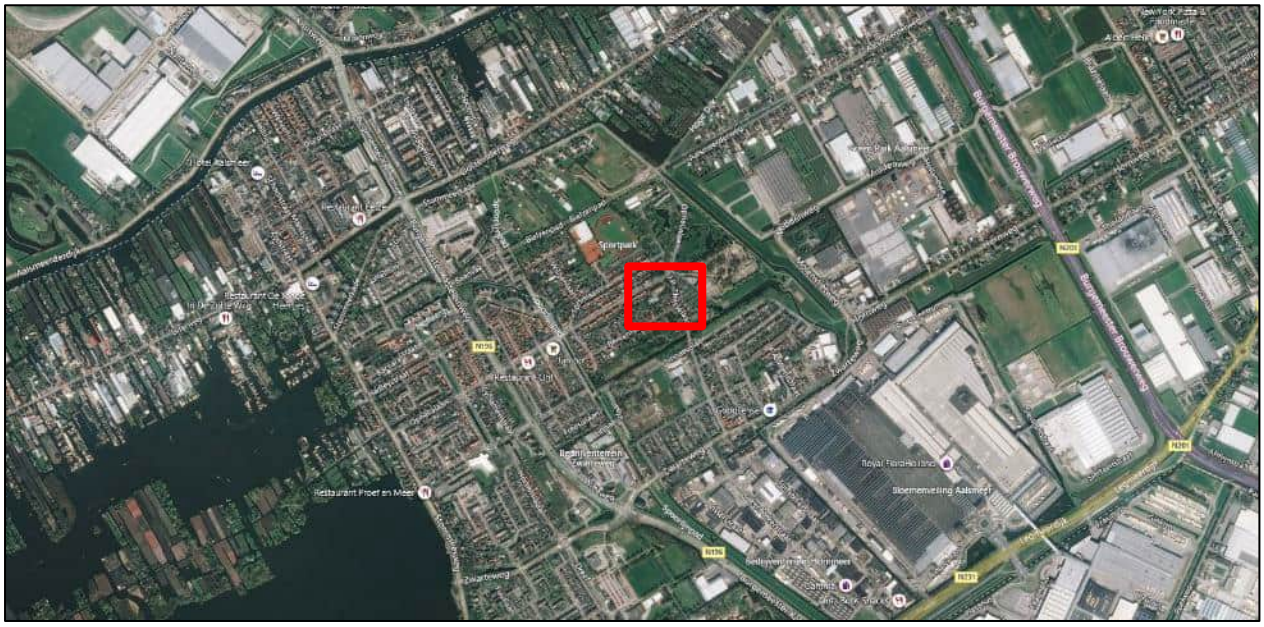
1. Natuurwetgeving
2. Foto’s projectgebied

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Aalsmeer is voornemens om meerdere gebouwen te herontwikkelen op het schoolplein van voormalige basisschool De Hoeksteen, Ophelialaan 230 in Aalsmeer. Het voormalige schoolgebouw zal gerenoveerd en aangepast worden en meerdere bijgebouwen worden gesloopt voor de ontwikkeling van nieuwbouw. Verschillende groenstroken worden verwijderd en een woonhuis langs de Jac. P. Thijsselaan zal ook gesloopt worden.

Zie figuur 1.1 voor de locatie van de Ophelialaan in Aalsmeer.

figuur 1.1: projectgebieden Ophelialaan in Aalsmeer (rood omlijnd). Bron: Bing Map.

RPS is gevraagd een quickscan uit te voeren om te onderzoeken welke beschermde flora en fauna voorkomen binnen het projectgebied, waar het gebouw aangepast dient te worden, bijgebouwen worden gesloopt en groen wordt verwijderd.

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Wet natuurbescherming (bijlage 1). Voor het onderhavige project is daarom een quickscan uitgevoerd. De quickscan is gericht op het onderdeel ‘Soortenbescherming’.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van de quickscan is inzicht te krijgen in de beschermde planten- en diersoorten die voorkomen of kunnen voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit de quickscan geven duidelijkheid of een aanvullend onderzoek en een daaruit volgende toetsing aan de Wet natuurbescherming (natuurtoets) noodzakelijk is.

1.3 Onderzoeksvragen

Het slopen van verschillende gebouwen, renovatie van bestaande gebouwen en verwijderen van groen zoals struiken en bomen op Ophelialaan 230 in Aalsmeer kan gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende beschermde flora en fauna. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. De onderzoeksvragen zijn als volgt:

- Welke beschermde soorten zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig of op basis van de aanwezige biotopen niet uit te sluiten?
- Is aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk om te kunnen vaststellen of beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden aanwezig zijn? Zo ja, voor welke soorten?
- Welke effecten ondervinden de aanwezige en te verwachten beschermde soorten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten die leiden tot overtreding van verbodsbepalingen?
- Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen?
- Welke maatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te mitigeren of te compenseren?
- Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.4 Leeswijzer

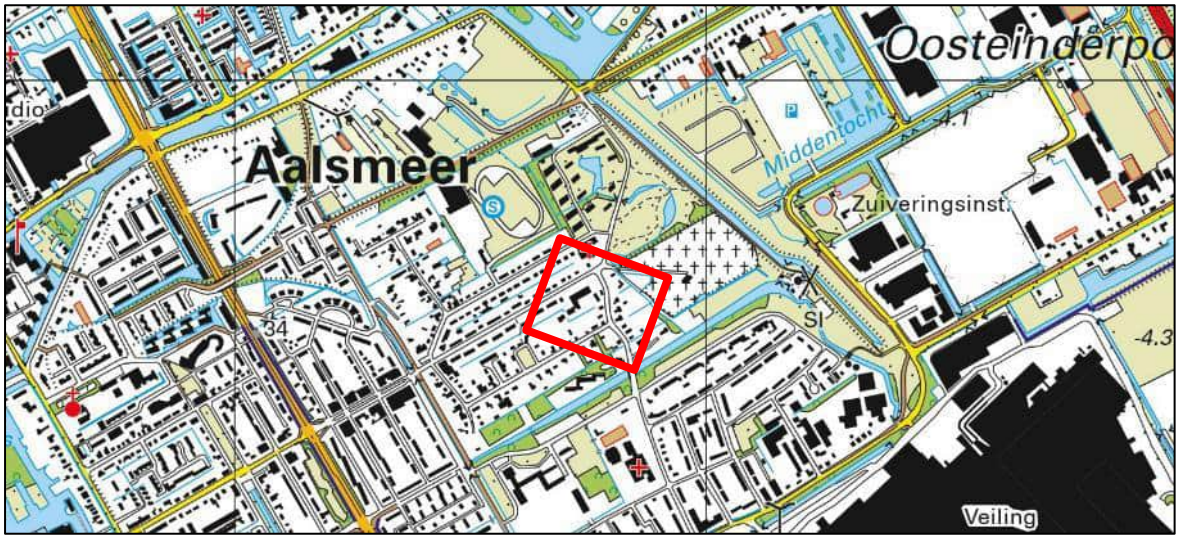
In hoofdstuk 2 is de ligging van het projectgebied beschreven en de (mogelijke) werkzaamheden die uitgevoerd worden. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 4 wordt de soortenanalyse beschreven van de soorten die verwacht worden en welke soorten er gevonden zijn tijdens de quickscan. In hoofdstuk 5 wordt de effectanalyse besproken, in hoofdstuk 6 worden voorzorgsmaatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om de werkzaamheden goed te laten verlopen en tot slot hoofdstuk 7 waar de conclusies beschreven zijn en worden de mogelijke vervolgonderzoeken beschreven die uitgevoerd dienen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

2.1 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Aalsmeer in de provincie Noord-Holland. De Amersfoort-coördinaten zijn 112-475. Rond het projectgebied liggen de volgende dorpen en steden; ten noorden Hoofddorp en Amstelveen, ten zuiden Kudelstaart, ten oosten stadscentrum van Aalsmeer en ten westen het dorp Rijsenhout.

In figuur 2.1 is de ligging van de Ophelialaan in Aalsmeer weergegeven en in figuur 2.2 toont een luchtfoto van deze locatie.

figuur 2.1: overzicht (topografische kaart) van het projectgebied (rood omlijnd) Bron: CC-BY Kadaster.

Het projectgebied is gelegen in het noordwesten van Aalsmeer in een woonwijk. Ten oosten van het projectgebied is een begraafplaats aanwezig en ten westen en zuidwesten is een woonwijk gelegen. Rond het projectgebied zijn verschillende stukken groen in de vorm van solitaire bomen, laanbomen, struiken en grasvelden. Ten oosten van het schoolgebouw is een kleine watergang gelegen. Andere watergangen liggen buiten het projectgebied.

figuur 2.2: overzicht van het projectgebied (rode omlijning). Bron: Bing Maps.

Afbeelding 2.1 toont een impressie van het projectgebied.
Overige overzichtsfoto's zijn bijgevoegd in bijlage 2.

afbeelding 2.1: impressie van locatie Ophelialaan 230 in Aalsmeer.
1) voormalig schoolgebouw 2) schoolplein met bijgebouw in projectgebied 3) groenstrook in projectgebied.

2.2 Werkzaamheden en planning

2.2.1 Werkzaamheden

Van het projectgebied is niet helemaal precies bekend welke werkzaamheden uitgevoerd gaan worden. Van de verschillende deellocaties binnen het projectgebied is bekend wat er precies gedaan gaat worden. Deze locaties zijn aangegeven in figuur 2.3.

figuur 2.3: projectgebied met de verschillende onderdelen waar werkzaamheden worden uitgevoerd.

Donkerrood: te slopen noodlokalen.
Lichtrood: sloop bijgebouwen van voormalige school en woongebouw langs de Jac. P. Thijsselaan.
Oranje: het voormalige (hoofd)schoolgebouw wordt behouden, mogelijk renovatiewerkzaamheden aan binnen- en buitenzijde.
Groen: groene buitenruimte met (gehele en gedeeltelijke) herontwikkeling in verband met de nieuwbouw.

Voor het slopen van de gebouwen, renoveren van het voormalige schoolgebouw en het inrichten van het gebied voor nieuwbouw worden globaal de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Slopen verschillende gebouwen.
- Verwijderen bomen, struiken en ander groen.
- Verwijderen overig materiaal zoals speeltoestellen, tegels, enzovoorts.
- Inrichten werkterrein en werkdepot.
- Werkzaamheden nieuwbouw.
- Renoveren voormalig schoolgebouw.

2.2.2 Planning

Ten tijden van het opstellen van dit document is niet bekend wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden.

3 WERKWIJZE QUICKSCAN

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden, wordt een bureaustudie uitgevoerd naar bestaande, beschikbare verspreidingsgegevens. Daarnaast vindt een veldbezoek plaats. In dit hoofdstuk is de werkwijze van de quickscan beschreven.

3.1 Bureaustudie

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet (o.a. Verspreidingsatlas NDFF) te raadplegen. Beschikbare gegevens in de Nationale databank Flora en Fauna (NDFF) zijn geraadpleegd.

Door deze bestaande verspreidingsgegevens te raadplegen, wordt inzicht verkregen in de aanwezige beschermde soorten in of in de directe omgeving van het projectgebied.

De beschikbare gegevens zijn beoordeeld op de bruikbaarheid. Verspreidingsgegevens van vissen, amfibieën, reptielen, zoogdieren, vogels, insecten en weekdieren mogen maximaal 5 jaar oud zijn, planten maximaal 10 jaar. Hierbij gelden echter enkele uitzonderingen waardoor verspreidingsgegevens van sommige soorten niet ouder dan 1 of 3 jaar mogen zijn.

De bestaande gegevens worden veelal op uurhok- (5*5 km) of kilometerhokniveau (1*1 km) weergegeven. Een nadeel hiervan is dat dan nog niet met zekerheid bekend is of de betreffende planten- of diersoort ook daadwerkelijk in het projectgebied voorkomt en wat de functie van het gebied is voor deze soort. Daarnaast kan het voorkomen dat gebieden niet onderzocht zijn (of slechts op enkele soortgroepen), of dat de verspreidingsgegevens niet beschikbaar zijn gesteld.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek.

Het veldwerk is door een ecoloog van RPS uitgevoerd. In het onderstaande overzicht is weergegeven door welke ecoloog en op welke datum het veldbezoek heeft plaatsgevonden. Daarbij zijn voor de volledigheid ook de weersomstandigheden vermeld (bron: www.knmi.nl).

tabel 3.1: uitgevoerd veldonderzoek met weersomstandigheden

Weersomstandigheden				Onderzoeker	Onderzoeken
Datum	Temp.	Windkracht	Bewolking	Ter zake kundige	Doel onderzoeken
6 februari 2020	7 °C	2-3 Bft	Onbewolkt en zon	Dhr. J. (Jasper) Willemsen	Quickscan

Het veldonderzoek is op basis van zicht- en geluidswaarnemingen uitgevoerd, vanaf het maaiveld. Waar dit mogelijk was, is een inspectiecamera gebruikt. Daarnaast is met het veldbezoek een beeld verkregen van de aanwezige biotopen en het landgebruik van het gebied. Met deze informatie wordt beoordeeld of de planten- en diersoorten die in de bestaande verspreidingsgegevens (zoals de NDFF) zijn genoemd, ook in het projectgebied kunnen voorkomen of verwacht kunnen worden. Daardoor is het mogelijk de quickscan in een periode van het jaar uit te voeren waarin niet alle soortgroepen aanwezig of actief zijn.

3.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep

Met de verzamelde gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is beoordeeld of de voorgenomen ingreep (voor zover bekend voor een deelgebied) leidt tot negatieve effecten op de aanwezige en/of te verwachten beschermde soorten en hun leefgebied. In hoeverre het mogelijk is om een complete effect-analyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidings-gegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In deze analyse zijn de effecten zowel op de korte termijn (ten tijde van de werkzaamheden) als op de lange termijn (na afloop van de ingreep) meegenomen. Vervolgens is beoordeeld of overtreding van de verbods-bepalingen van de Wet natuurbescherming aan de orde is.

3.4 Maatregelen

Negatieve effecten op beschermde planten en dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. Indien negatieve effecten door de voorgenomen effecten aan de orde zijn, worden in eerste instantie voorzorgs-maatregelen opgenomen om de negatieve effecten alsnog te voorkomen.

Wanneer voorzorgsmaatregelen niet afdoende zijn om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen in een aparte natuurtoetsrapportage opgenomen te worden.

4 AANWEZIGE EN TE VERWACHTEN SOORTEN

Hieronder is beschreven welke beschermde of bedreigde soorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Onderstaand is het resultaat van de bureaustudie en het veldonderzoek.

Afhankelijk van in welke periode van het jaar het veldonderzoek heeft plaatsgevonden, is het mogelijk om per soort aan te geven wat de functie van het projectgebied is voor de soort (bijvoorbeeld leef-, voortplantings- en/of foerageergebied). In hoofdstuk 2 en bijlage 2 zijn enkele foto's weergegeven van het projectgebied.

Voor het projectgebied is per soortgroep eerst vermeld welke waarnemingen van soorten vermeld zijn vanuit de NDFF en de verspreidingsgegevens. Vervolgens is vermeld welke soorten (en/of sporen en geluiden) tijdens het veldbezoek zijn waargenomen.

Op basis van de aanwezige biotopen wordt tot slot aangegeven voor welke soorten het projectgebied een functie heeft, bijvoorbeeld als voortplantingsbiotoop, winterbiotoop of onderdeel van een groter foerageergebied.

4.1 Vaatplanten

Waarnemingen NDFF: geen beschermde vaatplanten gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde vaatplanten gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen. Soorten die zijn waargenomen zijn gewone vlier, straatgras, groene naaldaar, kransgras en gewoon varkensgras. Dit zijn in Nederland algemeen voorkomende soorten. Daarnaast zijn meerder gecultiveerde soorten waargenomen zoals verschillende soorten (aangeplante) struiken en bomen en soorten zoals sneeuwbes, forsythia en roos (egelantier)

Beschermde soorten worden niet verwacht op basis van afwezigheid van geschikt biotoop zoals kruidenrijke graslanden. De perken, straatkanten en tussen de tegels worden regelmatig schoongemaakt.

4.2 Mossen en korstmossen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde mossen en korstmossen gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde mossen en korstmossen gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde mossen en korstmossen waargenomen. Soorten zoals gewone citroenkorst, muurschotelkorst, bleek boomvorkje (figuur 4.1), heksenvingermos, gewoon purperschaaltje en fijn ladderm os zijn waargenomen. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten. Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor beschermde mossen en korstmossen is het voorkomen van beschermde mossen en korstmossen ook uitgesloten.

figuur 4.1: bleek boomvorkje op aangeplante boom in projectgebied.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Waarnemingen NDFF: geen beschermde grondgebonden zoogdieren gemeld.

Verspreidingsgegevens: egel, konijn, ree, vos, bosmuis, veldmuis, rosse woelmuis, bosmuis, hermelijn, wezel en bunzing.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Ook zijn er geen sporen van grondgebonden zoogdieren waargenomen.

Geschikt biotoop voor verschillende muizensoorten is aanwezig. Soorten zoals bosmuis, veldmuis en rosse woelmuis kunnen voorkomen in en rond het projectgebied door de aanwezigheid van grasvelden, ruigte, struiken, bomen en tuinen. Onder de bomen en struiken is een strooisellaag aanwezig waartussen muizen kunnen foerageren en verblijven. Daarnaast zijn houtstapels en andere objecten aanwezig wat ook geschikt is voor muizensoorten om zich in te verschuilen. Hierdoor is het niet uitgesloten dat verschillende algemene muizensoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden voorkomen.

Voor egels is er geschikt leefgebied aanwezig. Rondom de verschillende gebouwen en voormalig schoolgebouw zijn ruigtes, houtstapels en strooisellagen aanwezig waar egels kunnen verblijven, foerageren en mogelijk overwinteren, zie afbeelding 4.1. In de omgeving van het projectgebied zijn ook geschikte omstandigheden voor egels aanwezig in particuliere tuinen.

afbeelding 4.1: geschikte locatie voor egels (maar ook voor verschillende muizensoorten) om te foerageren, rusten en overwinteren. 1) onder en tussen struiken 2) strooisel laag langs heggen en struiken 3) rommelige hoekjes langs speelplaats met bladeren en hout.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen egels waargenomen. Het is niet uit te sluiten dat egels kunnen voorkomen in en rond het projectgebied.

Voor kleine marterachtige is geen geschikt leefgebied aanwezig. Kleine marterachtige komen voor in open landschappen waar grasvelden, ruigtes en houtwallen aanwezig zijn. Het projectgebied Ophelialaan in Aalsmeer is gelegen in bebouwd gebied waardoor geen open jachtterrein aanwezig is voor de marters. Door de afwezigheid van geschikt biotoop kan het uitgesloten worden dat kleine marterachtigen in en rond het projectgebied kunnen voorkomen.

Vossen komen voor in diverse biotopen. Geschikt leefgebied voor deze soort is aanwezig in en rond het projectgebied. Er zijn geen exemplaren waargenomen, evenals sporen en holen van deze soort. Het is echter niet uitgesloten dat deze soort incidenteel voorkomt in het projectgebied.

Ten aanzien van zwaar beschermde en kritische grondgebonden zoogdieren is geen geschikt biotoop binnen of in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig. Soorten als waterspitsmuis en Noordse woelmuis worden dan ook niet verwacht.

4.4 Vleermuizen

Waarnemingen NDFF: gewone dwergvleermuis.

Verspreidingsgegevens: laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, watervleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen
Tijdens het veldonderzoek is geconstateerd dat er geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn in het projectgebied. Het voormalige schoolgebouw en de naastgelegen bijgebouwen hebben spleten, scheuren, gaten (figuur 4.2) en toegang tot spouwmuren. Het voorkomen van verblijfplaatsen in het projectgebied is niet uit te sluiten in zowel de slopen bijgebouwen als in het te renoveren voormalige schoolgebouw.

figuur 4.2: gat in muur mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

In de te kappen bomen in de groenstroken zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen waargenomen. De bomen hebben geen spleten, gaten en loshangend schors waar vleermuizen in kunnen verblijven.

Foerageergebied en vaste vliegroutes
In en rond het projectgebied zijn verschillende elementen aanwezig welke geschikt zijn voor foeragerende en langsvliegende vleermuizen. De aanwezige bomen en struiken bieden geschikte omstandigheden voor foerageergebied. De watergang ten oosten van het projectgebied is geschikt voor verschillende insectensoorten die door vleermuizen gegeten kunnen worden. Zowel de watergang als de houtige vegetatie kunnen gebruikt worden als oriëntatie voor langs vliegende vleermuizen.

Daarnaast staan langs de weg verschillende bomen in een rij. Deze bomen kunnen gebruikt worden door vleermuizen als vliegroute van en naar verblijfplaatsen (in en rond het projectgebied) naar foerageergebied.

Het projectgebied kan een functie voor vleermuizen hebben ten aanzien van foerageergebied en/of ter oriëntatie op hun vliegroute tussen verblijfplaats en foerageergebied elders. In hoeverre de Ophelialaan in Aalsmeer een functie heeft als (essentieel) foerageergebied of (essentiële) vliegroute en welke vliegroutes precies worden gebruikt, is op basis van de quickscan niet te beoordelen.

4.5 Vogels

4.5.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats

Waarnemingen NDFF: huismus.

Verspreidingsgegevens: buizerd, sperwer, slechtvalk, ransuil, roek, kerkuil, steenuil, ooievaar en gierzwaluw.

Tijdens het veldonderzoek zijn geschikte leefgebieden voor verschillende vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats waargenomen. Het betreft soorten zoals buizerd, sperwer, slechtvalk, ransuil, kerkuil, huismus en gierzwaluw. Van soorten zoals huismus en gierzwaluw zijn in het projectgebied geschikte nestgelegenheden aanwezig. Van de overige vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats zijn geen nesten waargenomen in en rond het projectgebied.

Buizerd
Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten van deze soort waargenomen, ook zijn er geen vliegende exemplaren waargenomen. Deze soort broedt hoog in bomen waar ze individuele nesten maken in de toppen van een boom. De bomen zijn geschikt voor buizerds, omdat meerdere bomen hoog zijn. Buizerds broeden meer in landelijke omgevingen en niet in bewoonde gebieden zoals woonwijken en industrie-gebieden. Hierdoor is het uitgesloten dat buizerds in de toekomst gaan broeden in het projectgebied. Mogelijk maken buizerds gebruik van het projectgebied om te foerageren, als onderdeel van een groter foerageergebied.

Sperwer
Sperwers broeden in bosrijk gebied met hoge bomen waaronder struiken aanwezig zijn. De soort maakt zowel nesten hoog in een boom als in aanwezige (dichte) struiken. In het projectgebied zijn geen geschikte nestlocaties voor sperwers waargenomen. De sperwer kan wel gebruik maken van het projectgebied om te foerageren, als onderdeel van een groter foerageergebied.

Slechtvalk
Slechtvalken broeden in hoge gebouwen zoals kerktorens, elektriciteitsmasten en watertorens. Geen van deze geschikte nestlocaties zijn aanwezig in en rond het projectgebied. Slechtvalken zijn niet waargenomen tijdens het veldonderzoek. Slechtvalken maken mogelijk gebruik van het projectgebied om te foerageren, als onderdeel van een groter foerageergebied.

Ransuil
Ransuilen broeden in bosrijk gebied met hoge bomen en maken gebruik van oude ekster- en zwarte kraainesten om in te broeden. Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten van ekster en/of zwarte kraai waargenomen, waardoor het uitgesloten is dat ransuilen broeden in en rond het projectgebied. Ransuilen kunnen gebruik maken van het projectgebied om te foerageren, als onderdeel van een groter foerageer-gebied.

Kerkuil
Kerkuilen broeden in nestkasten, door de mens geplaatst in de buurt van boerderijen en in schuren. In het projectgebied zelf zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig.

Huismus
Huismussen broeden in de buurt van mensen, veelal onder dakpannen. In het projectgebied zijn mogelijk geschikte nestgelegenheden aanwezig. Onder de dakpannen van het voormalige schoolgebouw zijn gaten en spleten aanwezig waar huismussen in kunnen broeden, zie figuur 4.3. De overige gebouwen zijn niet

geschikt omdat hier geen dakpannen aanwezig zijn. In de omgeving van het projectgebied zijn ook geschikte nestgelegenheden voor huismussen aanwezig, deze vallen buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. De houtige vegetatie in het projectgebied kan functioneren als essentieel leefgebied voor huismussen die in of in de directe omgeving van het projectgebied een verblijfplaats hebben.

figuur 4.3: mogelijk geschikte nestgelegenheden voor huismus onder dakpannen van voormalig schoolgebouw.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden net als huismussen in stedelijk gebied. Onder dakpannen worden de nesten gemaakt evenals onder de nok van woningen. In en in de directe omgeving van het projectgebied zijn geschikte nestlocaties aanwezig, onder de dakpannen van verschillende woningen en onder de dakpannen van het voormalige schoolgebouw, zie figuur 4.4. In de omliggende bebouwing van de woonwijken zijn geschikte nestlocaties aanwezig. Het projectgebied kan als onderdeel van een foerageergebied worden gebruikt.

figuur 4.4: losliggende dakpannen welke mogelijk ruimtes bevatten waar gierzwaluwen in kunnen broeden.

4.5.2 Broedvogels

Waarnemingen NDFF: diverse struweel-, bos- en watervogels.

Verspreidingsgegevens: diverse struweel-, bos- en watervogels.

Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere nesten van broedvogels waargenomen in en rond het project-gebied. Tijdens het veldonderzoek zijn geen bezette nestenwaargenomen. Het gaat om nesten van duiven en merels. Daarnaast zijn meerdere broedvogels waargenomen. Soorten zoals houtduif, koperwiek, koolmees, merel, stadsduif en pimpelmees. Dit zijn algemeen in Nederland voorkomende soorten.

Het projectgebied is geschikt als leefgebied voor verschillende algemene broedvogels. In de verscheidene bomen en struiken kunnen struweelvogels voorkomen, alsmede rondom woningen waar nestkasten voor verschillende vogels aanwezig zijn.

4.6 Reptielen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde reptielen gemeld.

Verspreidingsgegevens: ringslang.

Het projectgebied ligt in het bekende verspreidingsgebied van de ringslang. Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde reptielen zoals ringslang waargenomen. Ook zijn geen verblijfplaatsen van reptielen waargenomen zoals broeihopen.

De watergang ten oosten van het projectgebied is ongeschikt voor ringslangen. In het water is veel flap en kroos aanwezig. Daarnaast is langs de watergang beschoeiing (figuur 4.5) aanwezig wat verhinderd dat

ringslangen vanuit het water het land op kunnen komen. De watergang heeft geen directe verbinding met andere watergangen in de buurt van het projectgebied. Hierdoor kan gesteld worden dat voor ringslang geen mogelijkheid is vanuit omliggend gebied het projectgebied te bereiken.

figuur 4.5: beschoeiing langs de watergang wat ringslangen bemoeilijkt in en uit het water te komen.

4.7 Amfibieën

Waarnemingen NDFF: geen beschermde amfibieën gemeld.

Verspreidingsgegevens: bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker, rugstreeppad en gewone pad.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen amfibieën waargenomen. De lucht-, bodem- en watertemperaturen zijn ten tijde van het veldbezoek te laag voor amfibieën om actief te zijn. Wel zijn in het projectgebied geschikte locaties waargenomen waar amfibieën kunnen voorkomen. Ten oosten van het projectgebied is een watergang aanwezig waar amfibieën in kunnen voorkomen, voortplanten en foerageren. Daarnaast zijn er geschikte omstandigheden zoals strooisellagen, snoeiafval, organisch materiaal en overig materiaal op de grond waaronder en waarin amfibieën kunnen overwinteren en verblijven. De watergang buiten het projectgebied kan als voortplantingswater gebruikt worden.

Rugstreeppad
In de huidige situatie is het projectgebied niet geschikt als leefgebied voor rugstreeppad. Ten tijde van de uitvoering van graafwerkzaamheden, waarbij goed vergraafbare grond aanwezig is, is het niet uit te sluiten dat rugstreeppad richting het projectgebied trekt tijdens het actieve seizoen (periode mei-september).

Door het ontbreken van geschikt biotoop worden soorten zoals poelkikker, heikikker en kamsalamander niet verwacht in en rond het projectgebied.

4.8 Vissen

Waarnemingen NDFF: geen beschermde vissen gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde vissen gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen vissen gevangen. De aanwezige watergang(en) aan de oostzijde van het projectgebied zitten vol met slib, zwerfafval en organisch materiaal. Het wateroppervlak is met kroos bedekt en op sommige plekken is flab en alg aanwezig, zie figuur 4.6. Het water is stilstaand en er is beschoeiing langs de waterkant. In het water zelf zijn geen waterplanten waargenomen. De sliblaag is zeer dik (>60 centimeter) en stinkt, wat duidt op een verminderde zuurstofhuishouding.

figuur 4.6: watergang met veel flap en kroos op het water. Zichtbaar is het zwerfafval in de watergang.

De watergang is geschikt voor algemeen voorkomende soorten zoals stekelbaars en baars. Door de afwezigheid van geschikte omstandigheden zoals niet stinkend slib, waterplanten en licht stromend water is de watergang ongeschikt voor beschermde vissoorten.

4.9 Ongewervelde diersoorten

Waarnemingen NDFF: geen beschermde ongewervelde diersoorten gemeld.

Verspreidingsgegevens: geen beschermde ongewervelde diersoorten gemeld.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen beschermde ongewervelde diersoorten waargenomen. Ook zijn er geen algemeen voorkomende soorten waargenomen, doordat de luchttemperatuur laag is waardoor ongewervelden niet actief zijn in de periode van het veldonderzoek.

In een boom is een insectenhotel geplaatst, zie figuur 4.7. Tijdens het veldonderzoek kon niet geconcludeerd worden of dit hotel in gebruik is door verschillende insecten en andere ongewervelden.

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en de afwezigheid van geschikte waardplanten wordt het voorkomen van andere beschermde ongewervelde diersoorten ook uitgesloten in het projectgebied.

figuur 4.7: insectenhotel aanwezig is boom.

5 EFFECTANALYSE

De voorgenomen ruimtelijke ingreep kan effecten hebben op aanwezige beschermde soorten. Indien negatieve effecten aan de orde zijn, zowel op de korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering), zijn zij in dit hoofdstuk beschreven.

De soortgroepen *grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, algemene amfibieën en rugstreeppad* kunnen van de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten ondervinden. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke negatieve effecten dit zijn. In hoofdstuk 6 zijn voorzorgsmaatregelen beschreven om negatieve effecten te voorkomen.

De uit te voeren werkzaamheden in het projectgebied hebben te maken met het slopen van verschillende gebouwen, het renoveren van een voormalig schoolgebouw, het verwijderen van groen en kappen van verschillende bomen en vervolgens nieuwbouw. Wanneer en op welke wijze deze werkzaamheden worden uitgevoerd, in welke periode, is ten tijde van het schrijven niet bekend.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen grondgebonden zoogdieren tijdelijk negatieve effecten ondervinden. Delen van hun leefgebied worden tijdelijk dan wel blijvend ongeschikt en verstoord. Hierbij kunnen voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van algemene muizensoorten, egels en andere algemene grondgebonden zoogdieren vernield of beschadigd raken en individuen worden gedood.

In hoeverre op de lange termijn weer geschikt leefgebied beschikbaar zal komen, is afhankelijk van de nieuwe inrichting van het terrein.

Voor algemene grondgebonden zoogdieren (uitgezonderd kleine marterachtigen) geldt een vrijstelling van overtreding van verbodsbepalingen via een provinciale verordening van de provincie Noord-Holland. Mits voldaan wordt aan het naleven van de zorgplicht, is voor deze soorten een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Na de werkzaamheden ontstaat een nieuwe situatie waar grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen waardoor op lange termijn geen negatieve effecten verwacht worden op de soortgroep.

5.2 Vleermuizen

Foerageergebied en vaste vliegroutes
Het kan niet uitgesloten worden dat vleermuizen in en rond het projectgebied de verschillende gebouwen, bomen en bosranden als vliegroute en foerageergebied gebruiken. Tijdens het veldonderzoek kon niet vast gesteld worden of het projectgebied onderdeel maakt van een mogelijk essentieel foerageergebied en vaste vliegroute. Omdat mogelijk verschillende bomen worden verwijderd en enkele gebouwen worden gesloopt is het mogelijk dat foerageergebied en vaste vliegroutes van vleermuizen wordt weggenomen. Om te achterhalen op welke manier het projectgebied gebruikt wordt door vleermuizen, wordt vervolgonderzoek geadviseerd.

Verblijfplaatsen
Tijdens het veldonderzoek is geconcludeerd dat de te slopen en te renoveren gebouwen gaten, spleten en losliggende dakpannen hebben waar vleermuizen mogelijk in kunnen verblijven. De sloop en renovatie leidt daardoor naar verwachting tot verstoring van vleermuizen, wegnemen van verblijfplaatsen en mogelijk doden van individuen. Aanvullend vleermuisonderzoek moet duidelijkheid geven over de functie van de

gebouwen binnen het projectgebied voor vleermuizen. Om te onderzoeken of de te slopen gebouwen verblijfplaatsen bevatten van vleermuizen wordt vervolgonderzoek geadviseerd.

5.3 Vogels

Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen
In het projectgebied zijn mogelijk voortplantings- of verblijfplaatsen aangetroffen van vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen. Voor soorten zoals huismus en gierzwaluw zijn mogelijk geschikte plaatsen aanwezig door ruimtes onder de dakpannen en losliggende dakpannen waarachter mogelijk ruimtes aanwezig zijn voor gierzwaluwen en huismussen. De sloop en renovatie en bijbehorende herinrichting van het terrein leidt mogelijk tot het wegnemen van vaste rust- en verblijfplaatsen, het verstoren van voortplanting en wegnemen van leefgebied. Aanvullend onderzoek naar de functie van het projectgebied voor huismus en gierzwaluw moet duidelijkheid geven over de functie van het projectgebied voor deze vogelsoorten. Geadviseerd wordt om vervolgonderzoek te doen naar de functie van het projectgebied voor huismus en gierzwaluw.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden en de nieuwe inrichting is het projectgebied minder geschikt als foerageergebied voor andere vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats. In de directe omgeving blijft voldoende foerageergebied beschikbaar, waardoor negatieve effecten op de lange termijn niet te verwachten zijn.

Broedvogels
Ten tijde van de uitvoering van werkzaamheden is het mogelijk dat broedende vogels aanwezig zijn in het projectgebied en/of in de directe omgeving daarvan. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Deze verbodsbepaling geldt te allen tijde, ongeacht het jaargetijde. Om overtreding van deze verbodsbepaling te voorkomen, dienen voorzorgsmaatregelen te worden genomen (zie hoofdstuk 6).

5.4 Amfibieën

Algemene amfibieën
De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op amfibieën. De mate van verstoring is mede afhankelijk van de uitvoeringsperiode. De kwetsbare perioden betreffen de voortplantingsperiode (maart-augustus) en overwinteringsperiode (november-februari). In de omgeving van het projectgebied is voldoende alternatief leefgebied aanwezig waar volwassen exemplaren alternatief leefgebied kunnen vinden.
Indien werkzaamheden ook in de aangrenzende watergang worden uitgevoerd, kunnen negatieve effecten op eieren, larven en parende amfibieën aan de orde zijn.

Op korte termijn zijn negatieve effecten te verwachten, op lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht voor de soortgroep.

Voor algemene amfibieën geldt een vrijstelling van overtreding van verbodsbepalingen via een provinciale verordening van de provincie Noord-Holland. Mits voldaan wordt aan het naleven van de zorgplicht, is voor deze soorten een ontheffingsaanvraag niet nodig.

Rugstreeppad
Bij aanwezigheid van goed vergraafbare grond voor de werkzaamheden, in de periode mei-september, is het mogelijk dat de rugstreeppad het projectgebied koloniseert. Bij aanwezigheid van tijdelijke waterplassen kan de rugstreeppad het projectgebied gebruiken voor de voortplanting. Binnen het projectgebied kan daarnaast land- en winterbiotoop ontstaan bij aanwezigheid van goed vergraafbare grond en/of onder stenen, puin en

ander materiaal wat een voldoende buffering biedt tegen weersinvloeden. Het wegnemen/vernielen van eieren en vernielen van voortplantingsplaats of rustplaatsen is niet toegestaan. Voorzorgsmaatregelen (zie hoofdstuk 6) dienen genomen te worden om negatieve effecten op rugstreeppad te voorkomen.

5.5 Conclusie effectanalyse

Tabel 5.1 toont een overzicht van de hierboven behandelde beschermde soorten en de effecten van de uitvoering van de werkzaamheden op die soorten.

tabel 5.1: aangetroffen en te verwachten beschermde en/of bedreigde flora en fauna

Soort/soortgroep	Beschermings-regime*	Overtreding verbodsbepalingen	Vervolgstappen
Alg. grondgebonden zoogdieren	AS, art 3.10 met/zonder vrijstelling vanuit provinciale verordening	vernielen voortplantingsplaats of rustplaats en doden van individuen	voorzorgsmaatregelen nemen
Vleermuizen	HRL, art 3.5	mogelijke verstoring/wegnemen van vliegroutes en foerageergebied. Mogelijk vernielen/wegnemen van vaste rust- en verblijfplaatsen	Advies vervolgonderzoek
Broedvogels	VRL, art 3.1	opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen	voorzorgsmaatregelen nemen ter voorkoming van overtreding verbodsbepalingen
Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats	VRL, art 3.1	mogelijke verstoring/wegnemen van leefgebied van huismus. Mogelijk vernielen/wegnemen van vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus en gierzwaluw	Advies vervolgonderzoek
Algemene amfibieën	AS, art. 3.10 met vrijstelling vanuit provinciale verordening	doden van individuen, verstoring voortplanting	voorzorgsmaatregelen nemen
Rugstreeppad	HRL, art 3.5	mogelijk doden van individuen, verstoring van voortplanting en vernielen voortplantingsplaats of rustplaats	voorzorgsmaatregelen nemen

6 VOORZORGSMAATREGELEN

Negatieve effecten op beschermde dieren dienen zo veel mogelijk te worden voorkomen. In dit hoofdstuk zijn de voorzorgsmaatregelen opgenomen ter voorkoming van verstoring of schade aan beschermde natuurwaarden.

Verschillende gebouwen worden gesloopt, het voormalige schoolgebouw wordt gerenoveerd, aanwezige houtige vegetatie zoals bomen en struiken worden verwijderd met vervolgens nieuwbouw. In dit hoofdstuk worden de voorzorgsmaatregelen beschreven die genomen dienen te worden in de minst kwetsbare periode.

Het nemen van de onderstaande opgenomen voorzorgsmaatregelen is noodzakelijk om een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van grondgebonden zoogdieren, broedvogels, algemene amfibieën en rugstreeppad te voorkomen.

Voor de soortgroepen vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen is een soortgericht vervolgonderzoek geadviseerd naar mogelijke verblijfplaatsen, nesten, leefgebied, foerageergebied en vliegroutes.

6.1 Zorgplicht

Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt te allen tijde de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

6.2 Broedvogels

Het verstoren van broedende vogels en het wegnemen of vernielen van eieren is niet toegestaan onder de Wet natuurbescherming. Een vaste broedperiode of -seizoen bestaat niet, de periode en duur van het broeden zijn afhankelijk van de vogelsoort en de weersomstandigheden.

Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen de volgende voorzorgsmaatregelen te worden nageleefd:

- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden moet het terrein gecontroleerd worden op de aanwezigheid van broedende vogels.
- Indien broedende vogels aanwezig zijn, zal in overleg met een ter zake kundige ecoloog worden bepaald welke afstand tot de broedlocatie aangehouden moet worden.
- Wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn, kan het projectgebied ongeschikt worden gemaakt door het verwijderen van de aanwezige vegetatie.
- Wanneer verstoring van broedende vogels en wegnemen of vernielen van eieren niet voorkomen kan worden, dient het werk uitgesteld te worden tot de jonge vogels zijn uitgevlogen en het nest niet meer gebruikt wordt.

6.3 Rugstreeppad

Wanneer zanderig terrein met plassen water tijdens de werkzaamheden niet afgeschermd of opgeruimd wordt, is het mogelijk dat de rugstreeppad dit gebied zal bevolken. Het creëren van geschikt voortplantingsgebied kan voorkomen worden door vorming van plassen (regen)water, in de periode mei-september, in het projectgebied te voorkomen.

Daarnaast kan voorkomen worden dat rugstreeppad het gebied kan gaan gebruiken door zo min mogelijk tijdens de werkzaamheden zandhopen, goed vergraafbare grond aan te brengen en /of opslag van materialen direct op de grond. Dit kan voor rugstreeppadden functioneren als geschikt landbiotoop en voor de overwinteringslocatie.

Afhankelijk van de werkwijze en de inrichting kan ervoor gekozen worden om voorafgaand aan de werkzaamheden een geschikt amfibieënscherm te plaatsen, zodanig dat zekerheid kan worden geboden dat rugstreeppadden niet binnen het terrein aanwezig zijn, ten tijde van de bouwwerkzaamheden.

Indien rugstreeppad ten tijde van de uitvoering toch wordt aangetroffen, dienen de werkzaamheden stil te worden gelegd en dient de begeleidende ecoloog aan te geven welke vervolgstappen (met mogelijke ontheffingsaanvraag) moeten worden genomen.

7 CONCLUSIES EN VERVOLONDERZOEK

7.1 Conclusies

Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden (sloop, renovatie, verwijderen groen en nieuwbouw) aan het voormalige schoolgebouw en de overige panden langs de Ophelialaan 230 in Aalsmeer is een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Uit deze quickscan komt het volgende naar voren:

- Beschermde vaatplanten, mossen en korstmossen, reptielen, vissen en ongewervelde diersoorten zijn niet aanwezig of worden in de huidige situatie niet verwacht op basis van het ontbreken van geschikt biotoop.
- Beschermde soorten die verwacht worden in het projectgebied zijn verschillende soorten vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, algemene amfibieën, rugstreeppad, vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats en algemene broedvogels.
- Ten tijde van de uitvoering van mogelijke grondwerkzaamheden is het mogelijk dat rugstreeppad het projectgebied koloniseert. Dit is aan de orde bij aanwezigheid van goed vergraafbare bodem en aanwezigheid van tijdelijke waterplassen in de periode mei-september. Binnen het projectgebied kan daarnaast land- en winterbiotoop ontstaan bij aanwezigheid van goed vergraafbare grond en/of onder stenen, puin en ander materiaal wat een voldoende buffering biedt tegen weersinvloeden.
- De geplande werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben op broedende vogels.
- Voor de soortgroepen vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaatsen (huismus en gierzwaluw) wordt vervolgonderzoek geadviseerd.
- Voor de overige soortgroepen behoeft geen vervolgonderzoek uitgevoerd te worden.
- Om negatieve effecten op algemene grondgebonden zoogdieren, algemene amfibieën, rugstreeppad en broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden uitgevoerd te worden zoals beschreven in hoofdstuk 6.

7.2 Vervolgonderzoek

Vleermuizen
Het vervolgonderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd in verschillende periodes. In de verschillende periodes wordt onderzocht of zowel de gebouwen als het groen voor vleermuizen onderdeel vormen van een mogelijk (essentieel) foerageergebied,(essentiële) vliegroute en vaste rust- en verblijfplaatsen. De onderzoeksperiode betreft 15 mei tot en met eind september, met 5 onderzoeksrondes.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde voortplantings- of verblijfplaats
Het onderzoek naar gierzwaluw en huismus wordt uitgevoerd respectievelijk in de periode 15 mei-15 juli en april- eind juni, met meerdere onderzoeksrondes conform de onderzoeksmethodes welke zijn opgenomen in de kennisdocumenten van BIJ12.

8 BRONNEN

Geraadpleegde internetpagina's:

- ndff-ecogrid.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.ravon.nl
- www.vleermuis.net
- www.bij12.nl
- www.wilde-planten.nl
- www.blwg.nl

Bijlage

1. Natuurwetgeving

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Al enige jaren is sprake van decentralisatie op het gebied van de diverse 'groene taken'. Met de Wet natuurbescherming is de tendens van decentralisatie formeel bekrachtigd en zijn enkele nieuwe instrumenten toegevoegd. De Wet natuurbescherming moet op termijn (2018) opgaan in de Omgevingswet. De bepalingen en instrumenten uit de Wet natuurbescherming zijn hier al (grotendeels) op voorbereid.

Het bevoegd gezag gaat over naar de provincie. Ten aanzien van projecten op nationale schaal blijft de Rijksdienst van Ondernemend Nederland bevoegd gezag.

Voor de Wet natuurbescherming zijn ten aanzien van de Soortenbescherming twee richtlijnen en een nationaal beschermingsregime van toepassing:

- Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijn;
- Nationale soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.1

Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

Lid 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Habitatrichtlijn
De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

Deze richtlijn is inclusief het Verdrag van Bern (bijlage II) en het Verdrag van Bonn (bijlage I).

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:
- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Verbodsbepalingen
Artikel 3.5
Lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
Lid 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
Lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
Lid 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationale soorten
De nationale soorten betreffen een bescherming van een lijst met zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers (onderdeel A) en planten (onderdeel B). Het betreffende bevoegd gezag stelt in een verordening vast voor welke van deze soorten de verbodsbepalingen onverminderd gelden en voor welke soorten een vrijstelling geldt.

Verbodsbepalingen
Artikel 3.10
Lid 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Houtopstanden
De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde "houtopstanden").

Het verbod op het geheel of gedeeltelijk vellen van houtopstanden is niet van toepassing op:
- Houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, bedoeld om te dienen als kerstbomen, niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs watergangen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunnen van een houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa welke ten minste eens per tien jaar worden geoogst. En bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid als aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter en aangelegd na 1 januari 2013.

De herplantplicht van houtopstanden geldt niet voor maatregelen ten behoeve van natuurontwikkelingen (in het kader van het halen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden en opgelegde mitigatie of compensatie in het kader van vergunningen of ontheffingen) en het creëren of onderhouden van brandgangen.

Provincies kunnen vrijstellingsregels of nadere regels voor een ontheffing voor herplantplicht opstellen.

Rode lijsten
Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:
- vogels;
- dagvlinders;
- zoogdieren;
- reptielen en amfibieën;
- paddenstoelen;
- libellen;
- krekels en sprinkhanen;
- korstmossen;
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rode Lijst soorten genieten geen wettelijke bescherming.

Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

Bijlage

2. Foto’s projectgebied

Postbus 75
4140 AB Leerdam
Prins Mauritsstraat 17
4141 JC Leerdam
T +31 88 99 04 800

NATUURTOETS WET NATUURBESCHERMING

Aanvullend onderzoek vleermuis – Jac. P. Thijsselaan 2 Aalsmeer

Ref.: NL202003918.006-R20-942
23 november 2020

Gemeente Amstelveen		**RPS advies- en ingenieursbureau bv**	
Contactpersoon	Mevr. Kegge	Auteur	F. Reijngoudt
Adres	Laan Nieuwer-Amstel 1	Projectleider	J. Janse
	1182 JR AMSTELVEEN	Gecontroleerd door	K. Maartense
		Projectreferentie	NL202003918.006-R20-942
		Versie	concept
		Totaal aantal pagina's	13

Handtekening

Akkoord Floor Reijngoudt
Adviseur ecologie

Handtekening

Akkoord Jan Janse
Projectleider

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever. Alleen aan het originele complete rapport kunnen rechten worden ontleend. Dit rapport mag UITSLUITEND in zijn geheel worden gereproduceerd.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel van het onderzoek 4
1.3 Onderzoeksvragen 4
1.4 Leeswijzer 4

2 PROJECTOMSCHRIJVING 5
2.1 Plangebied 5
2.2 Ingreep 6

3 METHODE 7
3.1 Opzet en uitvoering 7
3.2 Nadere analyse: geluidsopnamen 8
3.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep 8
3.4 Voorzorgsmaatregelen 8
3.5 Advies vervolgtraject 8

4 RESULTATEN VLEERMUISONDERZOEK 9
4.1.1 Gewone dwergvleermuis 9
4.1.2 Rosse vleermuis 10
4.1.3 Laatvlieger 11
4.2 Analyse effecten en consequenties ten aanzien van Wet natuurbescherming 11

5 CONCLUSIE 12

6 BRONNEN 13

BIJLAGEN

1. Natuurwetgeving
2. Verspreidingskaarten onderzoekrondes 1, 2, 3, 4 en 5

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Amstelveen is voornemens om meerdere gebouwen te herontwikkelen op het schoolplein van voormalige basisschool De Hoeksteen aan de Ophelialaan 230 in Aalsmeer. Het voormalige hoofdgebouw zal gerenoveerd en aangepast worden en de aangrenzende bijgebouwen worden gesloopt voor de ontwikkeling van nieuwbouw. Verschillende groenstroken worden verwijderd en een woonhuis langs de Jac. P. Thijsselaan wordt gesloopt.

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet worden getoetst of er sprake is van strijdigheid met de Wet natuurbescherming (bijlage 1). Voor dit project is door RPS een quickscan uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (NL202003918-R20-219). Hieruit is gebleken dat aanvullend onderzoek noodzakelijk is ten aanzien van vleermuizen.

In dit rapport worden de resultaten van het vleermuizenonderzoek beschreven en is aangegeven of door de werkzaamheden de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden en of een ontheffing noodzakelijk is.
De aanvullende soortgerichte onderzoeken voor de hoofd- en bijgebouwen en groenstroken aan de Ophelialaan 230 in Aalsmeer worden in een aparte rapportage behandeld, (RPS, 2020, NL202003918.005-R20-860).

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in het voorkomen van vleermuizen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit de natuurtoets geven duidelijkheid of de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is

1.3 Onderzoeksvragen

Het slopen van het gebouw kan gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende beschermde vleermuissoorten. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.
De onderzoeksvragen zijn als volgt:

1. Komen vleermuizen voor binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en welke functies heeft het plangebied voor deze soorten?
2. Welke effecten ondervinden de aanwezige vleermuizen van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten?
3. Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen?
4. Moeten maatregelen genomen worden om negatieve effecten te mitigeren of te compenseren?
5. Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.4 Leeswijzer

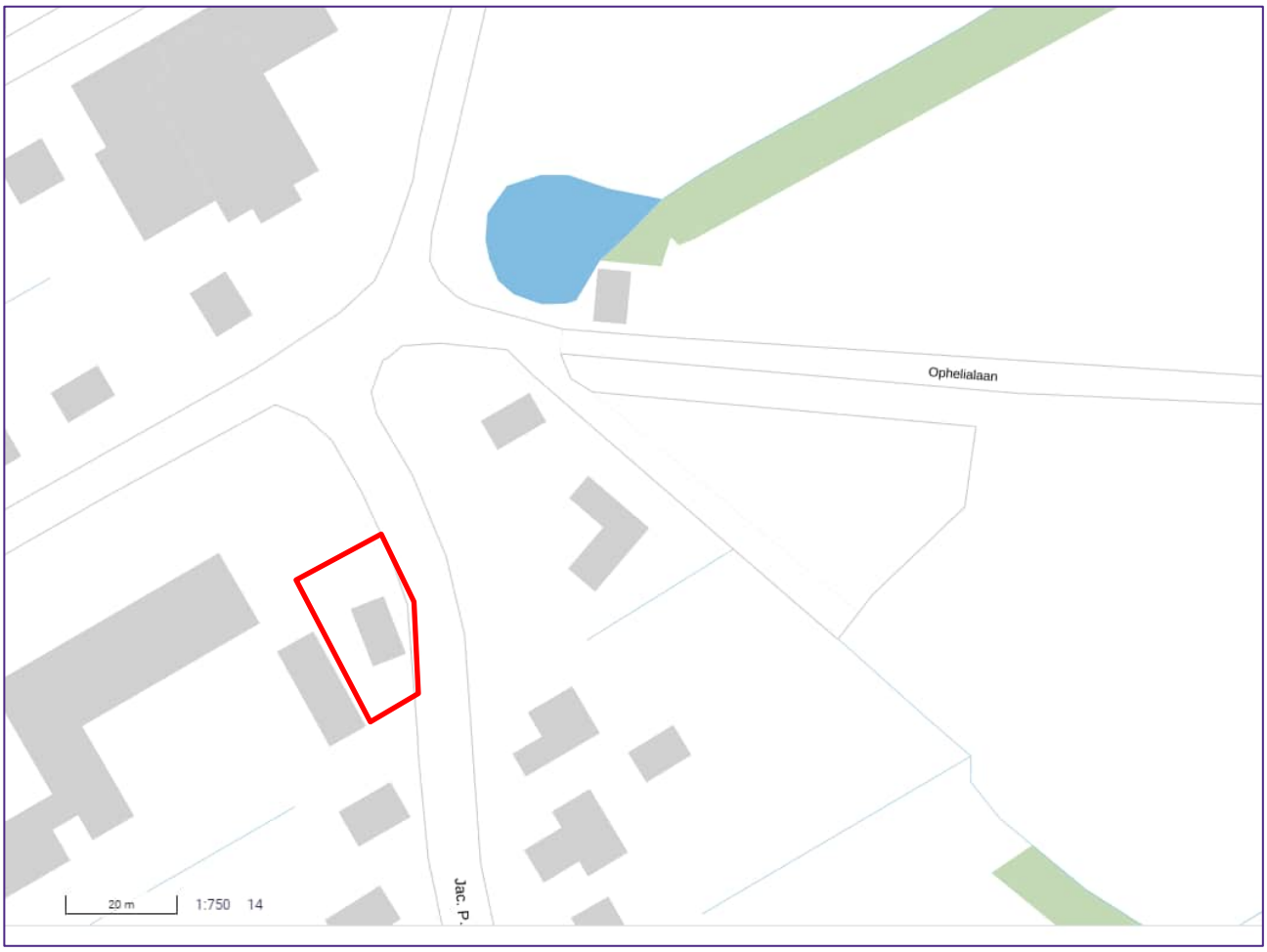
In hoofdstuk 2 zijn de ligging van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden en planning daarvan beschreven. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van de aanvullende onderzoeken en de effectanalyse. Tot slot zijn in hoofdstuk 5 de conclusies opgenomen.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

2.1 Plangebied

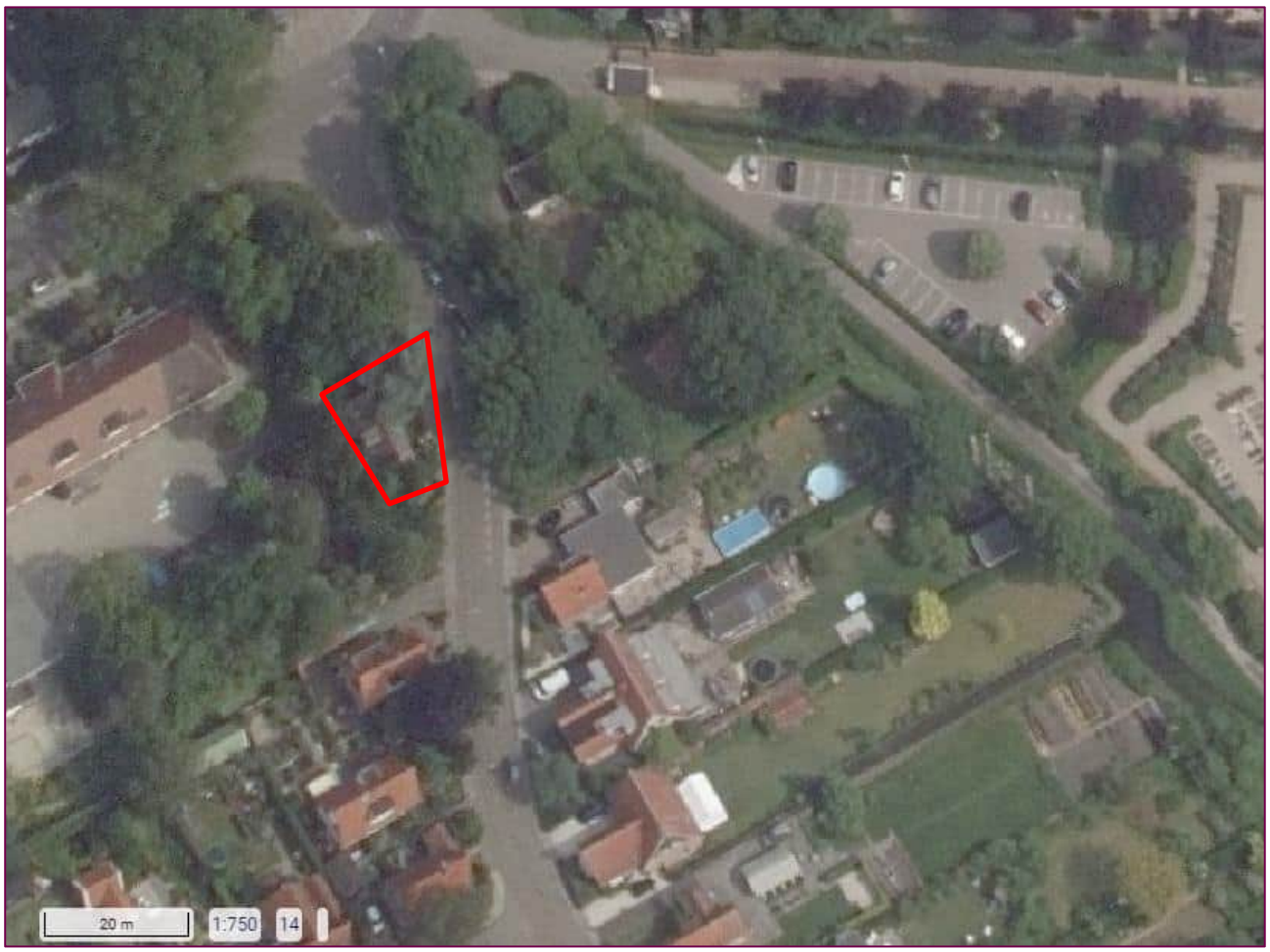
Het plangebied is gelegen in de gemeente Aalsmeer in de provincie Noord-Holland. De Amersfoort-coördinaten zijn 112-475. Rond het plangebied liggen de volgende dorpen en steden; ten noorden Hoofddorp en Amstelveen, ten zuiden Kudelstaart, ten oosten stadscentrum van Aalsmeer en ten westen het dorp Rijsenhout.

In figuur 2.1 is de globale ligging van de Jac. P. Thijsselaan in Aalsmeer weergegeven en figuur 2.2 toont een luchtfoto van het plangebied.

figuur 2.1: overzicht (topografische kaart) van het plangebied (rood omlijnd) Bron: pdok.nl/viewer

Het plangebied betreft een woonhuis aan de Jac. P. Thijsselaan 2 in Aalsmeer. Het woonhuis heeft een schuin dak met dakpannen. Aan de noordkant is een groenstrook. Daarnaast zijn rondom het woonhuis ook veel bomen aanwezig. Langs de Jac. P. Thijsselaan staan lantarenpalen en aan de oostkant van de weg is ook een groenstrook met aan de zuidkant woonhuizen aanwezig.

figuur 2.2: overzicht van het plangebied (rood omlijnd). Bron: pdok.nl/viewer

2.2 Ingreep

Voor het slopen van het gebouw worden globaal de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Slopen gebouw.
- Verwijderen bomen, struiken en ander groen.
- Verwijderen overig materiaal tegels enzovoorts.
- Inrichten werkterrein en werkdepot.

Ten tijde van het opstellen van dit document is niet bekend wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden.

3 METHODE

Om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden is nader onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen en de functie van het plangebied.

De inventarisatie is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017. Dit protocol is het resultaat van een evaluatie van het Vleermuisprotocol 2013 door deskundigen van Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In de laatste versie van het protocol zijn de meest recente ecologische inzichten verwerkt. Werken volgens dit protocol geeft een grote mate van zekerheid dat het onderzoek van voldoende kwaliteit is om een eventuele ontheffingsaanvraag te onderbouwen.

Deze manier van onderzoeken betreft een steekproef gebaseerd op momentopnames. Daarom kan niet uitgesloten worden dat soorten en/of functies niet waargenomen zijn tijdens de inventarisaties of soorten op een ander tijdstip wel aanwezig zijn in en rondom het plangebied. Deze manier van onderzoek doen is aanvaardbaar in termen van de Wet natuurbescherming, omdat de methode en inspanning voldoende invulling geven aan de zorgplicht (artikel 1.11). De initiatiefnemer heeft gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3.1 Opzet en uitvoering

Onderzoek is uitgevoerd tijdens het kraam- en paarseizoen van vleermuizen. Het plangebied is in vijf rondes onderzocht door één vleermuisdeskundige (zie tabel 3.1).

Op grond van ligging en aard van het plangebied is het noodzakelijk onderzoek te doen in de volgende perioden:

- Kraamperiode: 15 mei – juli: vaststellen aanwezigheid kraam- en zomerverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.
- Paarperiode: augustus – september: vaststellen paarverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied.

Gedurende zowel de kraamperiode als de paarperiode zijn de locaties door één persoon geïnventariseerd op aanwezigheid van vleermuizen met behulp van een batdetector (type: Anabat Walkabout) en warmtebeeldcamera.

Het plangebied is gedurende de kraamperiode tweemaal ’s avonds en eenmaal ’s ochtends geïnventariseerd. Tussen deze bezoeken is een tussenperiode van 10 – 30 dagen gehanteerd. Tijdens de paarperiode is het plangebied tweemaal ’s avonds, ruim na zonsondergang, geïnventariseerd. Tussen deze bezoeken is een tussenperiode van 10 – 20 dagen gehanteerd. Met deze onderzoeksinspanning kan een voldoende duidelijk beeld worden verkregen van de aanwezigheid van vleermuizen.

De onderzoekrondes zijn alleen uitgevoerd wanneer het weer daartoe voldoende geschikt is (voldoende hoge temperatuur, geen neerslag en/of harde wind). Alle waarnemingen zijn direct in een smartphone met GPS in het veld opgeslagen. Op grond van zwermende vleermuizen rond middernacht in de zomer en paarverblijfplaatsen in het najaar is een inschatting gemaakt of winterverblijfplaatsen aanwezig zijn.

tabel 3.1: onderzoekrondes ten aanzien van vleermuizen

Ronde	Datum	Tijdstip	Onderzochte functies	Naam medewerker	Weersomstandigheden
1	22-05-2020	21:30-00:00	Verblijfplaatsen, foerageergebied, vliegroutes	A. Huiding	15 ºC, droog, licht bewolkt
2	28-06-2020	04:30-06:45	Verblijfplaatsen, foerageergebied, vliegroutes	A. Huiding	14 ºC, droog, licht bewolkt
3	12-07-2020	21:30-23:45	Verblijfplaatsen, foerageergebied, vliegroutes	A. Huiding	18 ºC, droog, licht bewolkt
4	19-08-2020	20:30-22:45	Verblijfplaatsen, foerageergebied, vliegroutes	A. Huiding	21 ºC, droog, licht bewolkt
5	24-09-2020	20:00-22:30	Verblijfplaatsen, foerageergebied, vliegroutes	A. Huiding	17 ºC, droog, licht bewolkt

3.2 Nadere analyse: geluidsopnamen

Indien een soort niet met zekerheid in het veld kon worden bepaald, zijn geluidsopnamen gemaakt met de batdetector (type: Anabat Walkabout).

Vervolgens zijn de opgenomen geluiden in Batsound geanalyseerd aan de hand van de criteria uit de literatuur. Door zichtwaarnemingen is het gedrag en daarmee de functie van het gebied voor vleermuizen vastgesteld.

3.3 Effectanalyse voorgenomen ingreep

Uit het aanvullend soortgericht onderzoek volgt welke vleermuissoorten in het plangebied aanwezig zijn en welke functie(s) het plangebied heeft voor deze vleermuizen. Een effectanalyse is uitgevoerd om de te verwachten effecten, door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden, te bepalen. Het betreft hier een beschrijving van de verwachte tijdelijke negatieve effecten en/of negatieve effecten op de langere termijn als gevolg van de werkzaamheden. De effecten worden beoordeeld op het niveau van exemplaren.

3.4 Voorzorgsmaatregelen

Wanneer negatieve effecten als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden worden verwacht, dienen voorzorgsmaatregelen te worden opgesteld en nageleefd. Hiermee wordt de functionaliteit van het leef-gebied van aanwezige soorten gegarandeerd.

3.5 Advies vervolgtraject

Ten slotte wordt een advies gegeven voor het vervolgtraject. Uit de natuurtoets kan naar voren komen dat ondanks het nemen van voorzorgsmaatregelen een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde soorten niet kan worden voorkomen. In dat geval is de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

4 RESULTATEN VLEERMUISONDERZOEK

Gedurende het onderzoek zijn binnen het plangebied drie vleermuissoorten aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis.
- Rosse vleermuis.
- Laatvlieger.

In tabel 4.1 zijn per soort de waarnemingen en functies weergegeven. In bijlage 2 zijn de verspreidingskaarten van de onderzoekrondes opgenomen. Alle vleermuizen, die tijdens het onderzoek in en rondom het plangebied zijn waargenomen, zijn genoteerd. Hierdoor kan het zijn dat één vleermuis meerdere keren genoteerd is, als deze voor een langere tijd is blijven foerageren. Elke waarneming is weergegeven in de verspreidingskaarten.

In onderstaande toelichting wordt onderscheid gemaakt in kraamperiode en paarperiode. De eerste, tweede en derde onderzoeksrondes vallen onder de kraamperiode en de vierde en vijfde onderzoeksrondes vallen onder de paarperiode.

In onderstaande tabel en toelichting is gespecificeerd hoeveel vleermuizen daadwerkelijk tegelijkertijd zijn waargenomen in het plangebied en naar verwachting rondvliegen.

tabel 4.1: overzicht aangetroffen soorten en functies. Per soort zijn de aangetroffen functies en het aantal individuen (ind.) per functie weergegeven

Soort	Winterverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Zomerverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Foerageergebied	Essentieel foerageergebied	Vliegroute	Essentiële vliegroute
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja, 2 ind.	Nee	Ja, 2.	Nee
Rosse vleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja, 2 ind.	Nee	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja, 1 ind.	Nee	Nee	Nee

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Verblijfplaats
In de kraamperiode zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld. In de paarperiode zijn geen zomer-, paarverblijfplaatsen of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld. Sociale geluiden van gewone dwergvleermuis zijn niet waargenomen. Het plangebied heeft geen functie als vaste rust- of verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis.

Foerageergebied
Tijdens de drie onderzoekrondes in de kraamperiode zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Eén foerageerde de hele nacht rond de bomen ten noorden van het huis en langs het huis (binnen de begrenzing van het plangebied) en één foerageerde de gehele nacht rond de lantarenpalen ten noorden van het plangebied nabij de kruising met de Ophelialaan (buiten de begrenzing van het plangebied).

In de paarperiode is tijdens de vierde onderzoeksronde één foeragerende gewone dwergvleermuis ten noorden van het plangebied waargenomen. Deze foerageerde rond de lantarenpalen nabij de splitsing met de Ophelialaan (buiten de begrenzing van het plangebied). Daarnaast foerageerde één gewone dwergvleermuis rond de lantarenpalen ten oosten van het plangebied aan de andere kant van de Jac. P. Thijsselaan (buiten de begrenzing van het plangebied). Tijdens de vijfde onderzoeksronde foerageerde één gewone dwergvleermuis op dezelfde locatie als de vierde onderzoeksronde ten noorden van het plangebied. Vanwege de relatief lage aantallen individuen is geconcludeerd dat in en direct rondom het plangebied geen essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis aanwezig is.

Vliegroute
In de kraamperiode zijn tijdens alle drie de onderzoeksrondes twee vliegroutes vastgesteld waar twee gewone dwergvleermuizen gebruik van maakten. De gewone dwergvleermuizen vlogen richting het zuiden parallel aan de Jac. P. Thijsselaan langs het plangebied en richting het westen door de bosschage ten noorden van het plangebied.
In de paarperiode is door twee gewone dwergvleermuizen tijdens beide rondes alleen gebruik gemaakt van de vliegroute richting het zuiden langs het plangebied.
Alle vastgestelde vliegroutes liggen buiten de begrenzing van het plangebied.
Vanwege de relatief lage aantallen overvliegende individuen buiten de begrenzing van het plangebied is geconcludeerd dat in en direct rondom het plangebied geen essentiële vliegroute aanwezig is voor gewone dwergvleermuis.

4.1.2 Rosse vleermuis

Verblijfplaats
In de kraamperiode zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld. In de paarperiode zijn geen zomer-, paarverblijfplaatsen of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld. Sociale geluiden van rosse vleermuis zijn niet waargenomen. Het plangebied heeft geen functie als vaste rust- of verblijfplaats voor rosse vleermuis.

Foerageergebied
Uitsluitend tijdens de derde onderzoeksronde in de kraamperiode zijn later op de avond twee foeragerende rosse vleermuizen waargenomen. Deze foerageerde buiten de begrenzing van het plangebied rond de bomen en lantarenpalen ten noorden van het plangebied aan weerszijde van de Jac. P. Thijsselaan nabij de splitsing met de Ophelialaan. Tijdens de andere inventarisatierondes in de kraamperiode en in de paarperiode zijn geen rosse vleermuizen waargenomen.
Vanwege de relatief lage aantallen individuen die uitsluitend buiten de begrenzing van het plangebied zijn aangetroffen is geconcludeerd dat in en direct rondom het plangebied geen essentieel foerageergebied voor rosse vleermuis aanwezig is.

Vliegroute
Tijdens zowel de kraam- als de paarperiode is de rosse vleermuis uitsluitend foeragerend waargenomen. Vliegroutes zijn niet vastgesteld. Het is hierom uitgesloten dat het plangebied een functie vervuld als essentiële vliegroute voor rosse vleermuis.
.

4.1.3 Laatvlieger

Verblijfplaats
In de kraamperiode zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld. In de paarperiode zijn geen zomer-, paarverblijfplaatsen of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld. Sociale geluiden van laatvlieger zijn niet waargenomen. Het plangebied heeft geen functie als vaste rust- of verblijfplaats voor laatvlieger.

Foerageergebied
Uitsluitend tijdens de tweede onderzoeksronde in de kraamperiode is, later op de avond, kort een foeragerende laatvlieger waargenomen. Deze foerageerde rond de bomen en lantarenpaal ten oosten van het plangebied aan de overkant van de Jac. P. Thijsselaan buiten de begrenzing van het plangebied. Tijdens de andere onderzoeksrondes in de kraamperiode en in de paarperiode zijn geen laatvliegers waargenomen. Vanwege de relatief lage aantallen individuen die uitsluitend buiten de begrenzing van het plangebied is geconcludeerd dat in en direct rondom het plangebied geen essentieel foerageergebied voor laatvlieger aanwezig is.

Vliegroute
Tijdens zowel de kraam- als de paarperiode is de laatvlieger uitsluitend foeragerend waargenomen. Vliegroutes zijn niet vastgesteld. Het is hierom uitgesloten dat het plangebied een functie vervuld als essentiële vliegroute voor laatvlieger.

4.2 Analyse effecten en consequenties ten aanzien van Wet natuurbescherming

De voorgenomen ruimtelijke ingreep kan effecten hebben op aanwezige beschermde soorten. Indien negatieve effecten aan de orde zijn, zowel op korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering) zijn deze in deze paragraaf beschreven.

Gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger
In en rondom het plangebied zijn enkele individuen van gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger foeragerend en/of overvliegend waargenomen. Voor deze soorten heeft het plangebied geen essentiële functie als foerageergebied of vliegroute. Daarnaast zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig binnen het plangebied.

Negatieve effecten op foeragerende en overvliegende vleermuizen kunnen verwacht worden wanneer breed uitstralende bouwverlichting wordt toegepast in de periode april-november tussen zonsondergang en -opkomst. Foeragerende en passerende vleermuizen kunnen daarvan tijdelijk hinder ondervinden. Op de lange termijn worden geen negatieve effecten verwacht op aanwezige vliegroutes en foerageergebied omdat de aard van het gebied niet veranderd. Het aanvragen van een ontheffing voor gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger is niet noodzakelijk.

5 CONCLUSIE

Een woonhuis langs de Jac. P. Thijsselaan 2 in Aalsmeer wordt gesloopt. Ten aanzien van de Wet natuurbescherming is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen. In paragraaf 1.3 zijn onderzoeksvragen geformuleerd. Vanuit het uitgevoerde onderzoek zijn daarop de volgende antwoorden te geven:

1. Komen vleermuissoorten voor binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden en welke functies heeft het plangebied voor vleermuizen?
    a. Gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger zijn waargenomen tijdens het aanvullend onderzoek.
        i. Het plangebied en de directe omgeving heeft een functie als niet essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger.
        ii. Het plangebied heeft een functie als niet essentiële vliegroutes voor gewone dwergvleermuis.
        iii. Essentiele functies, waaronder verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aangetroffen in en direct rondom het plangebied.
2. Welke effecten ondervinden de aanwezige vleermuizen (en andere beschermde soorten) van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten?
    a. Gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger ondervinden negatieve effecten indien gebruik wordt gemaakt van breed uitstralende (bouw)verlichting.
3. Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen?
    a. In de periode april tot en met november tussen zonsondergang en zonsopkomst dient geen gebruik te worden gemaakt van breed uitstralende bouwverlichting. Hiermee wordt verstoring ten tijde van de uitvoering op foeragerende en overvliegende gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger voorkomen.
4. Zijn maatregelen nodig om negatieve effecten te mitigeren of te compenseren?
    a. Indien de voorzorgsmaatregel (punt 3) wordt nageleefd, is het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen niet noodzakelijk.
5. Is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?
    a. Voor vleermuizen is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

6 BRONNEN

Geraadpleegde literatuur:

- Barataud M. 2015. – Acoustic Ecology of European Bats. Species Identification, Study of their Habitats and Foraging Behaviour. Biotope, Mèze; Muséum national d'Histoire naturelle, Paris (Inventaires et biodiversité series), 352 p.
- Dietz, C. & Kiefer, A. (2017). Veldgids Vleermuizen van Europa. Zeist: KNNV Uitgeverij.
- Russ, J. (2012). British Bat Calls: A Guide to Species Identification. Exeter: Pelagic Publishing.

Internetpagina's:

- www.vleermuis.net
- ecogrid.ndff.nl
- wetten.overheid.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage

1. Natuurwetgeving

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Al enige jaren is sprake van decentralisatie op het gebied van de diverse 'groene taken'. Met de Wet natuurbescherming is de tendens van decentralisatie formeel bekrachtigd en zijn enkele nieuwe instrumenten toegevoegd. De Wet natuurbescherming moet op termijn (2018) opgaan in de Omgevingswet. De bepalingen en instrumenten uit de Wet natuurbescherming zijn hier al (grotendeels) op voorbereid.

Het bevoegd gezag gaat over naar de provincie. Ten aanzien van projecten op nationale schaal blijft de Rijksdienst van Ondernemend Nederland bevoegd gezag.

Voor de Wet natuurbescherming zijn ten aanzien van de Soortenbescherming twee richtlijnen en een nationaal beschermingsregime van toepassing:

- Vogelrichtlijn;
- Habitatrichtlijn;
- Nationale soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die in 1979 is vastgesteld en is gericht op de bescherming van vogelsoorten binnen de Europese Unie (EU). De richtlijn verplicht de lidstaten tot de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten op hun grondgebied en heeft betrekking op de bescherming van vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden.

De richtlijn draagt tevens zorg voor de extra bescherming van broed- en trekvogels die:

- met uitsterven worden bedreigd;
- gevoelig zijn voor veranderingen in de leefomgeving;
- als bijzonder zeldzaam beschouwd worden;
- bescherming nodig hebben vanwege de eisen die ze aan hun habitat stellen.

Verbodsbepalingen

Artikel 3.1

Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

Lid 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Habitatrichtlijn
De Europese Habitatrichtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn en richt zich op de bescherming van bijzondere planten- en diersoorten (uitgezonderd vogels) en hun leefgebieden.

Deze richtlijn is inclusief het Verdrag van Bern (bijlage II) en het Verdrag van Bonn (bijlage I).

De in de Habitatrichtlijn genoemde maatregelen zijn gericht op:
- het behoud van natuurlijke habitat en ecosystemen;
- de bescherming van leefgebieden van bepaalde dieren en planten.

Met de richtlijn wordt getracht een Europees ecologisch netwerk tot stand te brengen (Natura 2000), zodat migratie van planten- en diersoorten binnen de EU mogelijk wordt gemaakt.

In bijlage I van de Habitatrichtlijn wordt de beschermde habitat genoemd. In bijlage II zijn de planten- en diersoorten genoemd, waarvan de habitat beschermd moet worden om deze soorten in stand te houden. Een aantal van deze soorten heeft een prioritaire status, wat inhoudt dat niet alleen de soort, maar ook de leefomgeving hiervan als beschermd beschouwd moet worden.

In bijlage IV worden de soorten genoemd die strikte bescherming genieten. Het is verboden deze soorten te doden, te vangen, te verontrusten of hun habitat aan te tasten. Veel soorten uit bijlage IV zijn ook genoemd in bijlage II.

Verbodsbepalingen
Artikel 3.5
Lid 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
Lid 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
Lid 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
Lid 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationale soorten
De nationale soorten betreffen een bescherming van een lijst met zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers (onderdeel A) en planten (onderdeel B). Het betreffende bevoegd gezag stelt in een verordening vast voor welke van deze soorten de verbodsbepalingen onverminderd gelden en voor welke soorten een vrijstelling geldt.

Verbodsbepalingen
Artikel 3.10
Lid 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Houtopstanden
De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde "houtopstanden").

Het verbod op het geheel of gedeeltelijk vellen van houtopstanden is niet van toepassing op:
- Houtopstanden binnen de grenzen van de bebouwde kom;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, bedoeld om te dienen als kerstbomen, niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs watergangen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunnen van een houtopstand;
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa welke ten minste eens per tien jaar worden geoogst. En bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid als aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 meter en aangelegd na 1 januari 2013.

De herplantplicht van houtopstanden geldt niet voor maatregelen ten behoeve van natuurontwikkelingen (in het kader van het halen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden en opgelegde mitigatie of compensatie in het kader van vergunningen of ontheffingen) en het creëren of onderhouden van brandgangen.

Provincies kunnen vrijstellingsregels of nadere regels voor een ontheffing voor herplantplicht opstellen.

Rode lijsten
Op Rode lijsten staan soorten die worden bedreigd in hun voortbestaan. In Nederland is inmiddels voor negen soortgroepen een Rode lijst gepubliceerd in de Staatscourant:
- vogels;
- dagvlinders;
- zoogdieren;
- reptielen en amfibieën;
- paddenstoelen;
- libellen;
- krekels en sprinkhanen;
- korstmossen;
- zoetwatervissen.

De Rode lijsten komen voort uit het Verdrag van Bern. Dit verdrag vraagt bijzondere aandacht voor soorten die met uitsterven worden bedreigd en kwetsbaar zijn. Rode Lijst soorten genieten geen wettelijke bescherming.

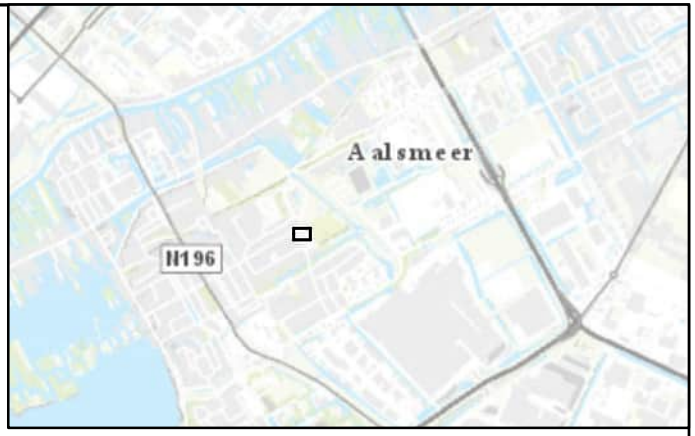
Provinciale en gemeentelijke overheden en terreinbeherende instanties worden geacht rekening te houden met de Rode lijsten bij het uitvoeren van beheer en het formuleren van beleid.

Bijlage

2. Verspreidingskaarten onderzoekrondes 1, 2, 3, 4 en 5

Maten in meters, tenzij anders vermeld
Diameters in millimeters, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld
Ligging bestaande kabels en leidingen ter indicatie ingetekend

Regionale ligging schaal 1:400

Legenda

Soort, Functie

- Gewone dwergvleermuis, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Overvliegen
- Plangebied

N

Project:
Jac P. Thijsselaan 2 Aalsmeer

Opdrachtgever:
Gemeente Amstelveen

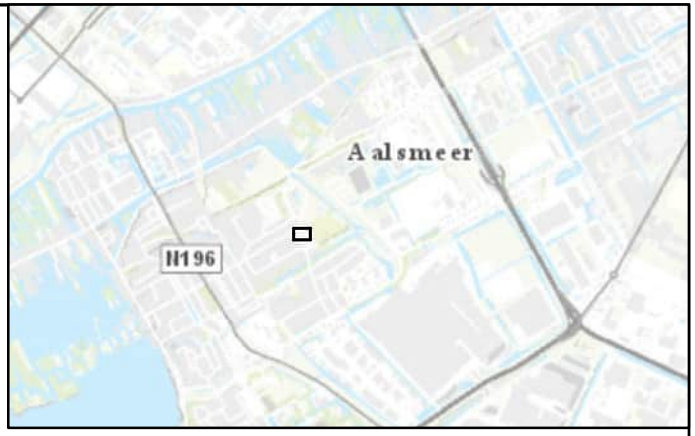
Omschrijving:
Resultaten vleermuisonderzoek ronde 1

Landschap en natuur
Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam
Postbus 75, 4140 AB Leerdam
T +31 88 - 99 04 800
W www.rps.nl

Projectnummer:	NL202003918.006
Projectleider:	J. Janse
Auteur:	F. Reijngoudt
Fase:	Definitief
Logo opdrachtgever:	

Formaat:	A4
Schaal:	1:400
Status:	Definitief
Datum:	18-11-2020
Blad:	1 van 1
Nummer:	NL202003918.006
Wijz:	

© ondergrond: Esri Nederland, Community Map Contributors

Regionale ligging schaal 1:400

Legenda

Soort, Functie

- Gewone dwergvleermuis, Foerageren
- Laatvlieger, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Overvliegen
- Plangebied

N

Maten in meters, tenzij anders vermeld
Diameters in millimeters, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld
Ligging bestaande kabels en leidingen ter indicatie ingetekend

Project:
Jac P. Thijsselaan 2 Aalsmeer

Opdrachtgever:
Gemeente Amstelveen

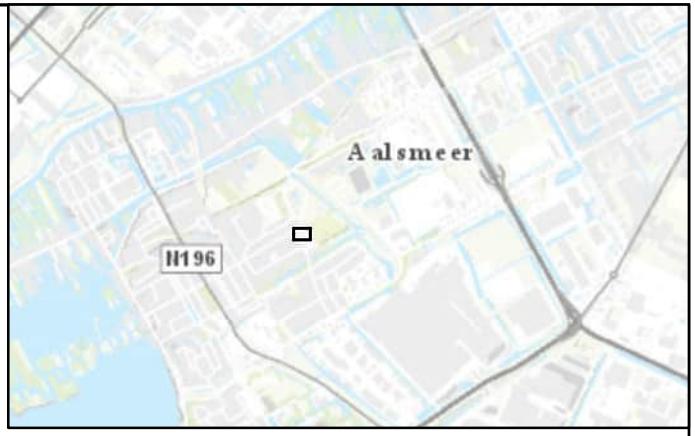
Omschrijving:
Resultaten vleermuisonderzoek ronde 2

Landschap en natuur
Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam
Postbus 75, 4140 AB Leerdam
T +31 88 - 99 04 800
W www.rps.nl

Projectnummer:	NL202003918.006
Projectleider:	J. Janse
Auteur:	F. Reijngoudt
Fase:	Definitief
Logo opdrachtgever:	

Formaat:	A4
Schaal:	1:400
Status:	Definitief
Datum:	18-11-2020
Blad:	1 van 1
Nummer:	NL202003918.006
Wijz:	

© ondergrond: Esri Nederland, Community Map Contributors

Regionale ligging schaal 1:400

Legenda

Soort, Functie

- Gewone dwergvleermuis, Foerageren
- Rosse vleermuis, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Overvliegen
- Plangebied

N

Maten in meters, tenzij anders vermeld
Diameters in millimeters, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld
Ligging bestaande kabels en leidingen ter indicatie ingetekend

Project:
Jac P. Thijsselaan 2 Aalsmeer

Opdrachtgever:
Gemeente Amstelveen

Omschrijving:
Resultaten vleermuisonderzoek ronde 3

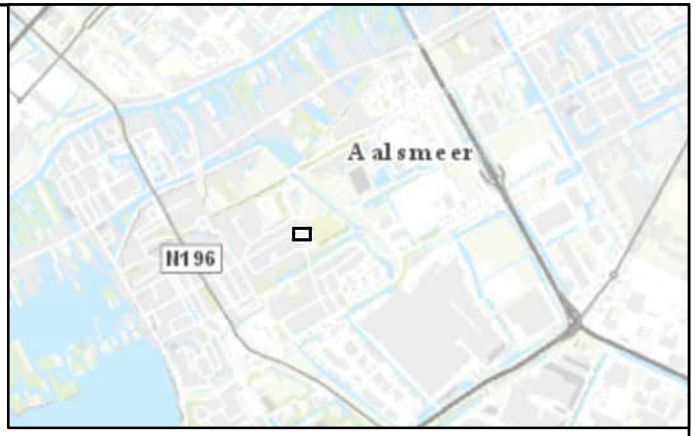
Landschap en natuur
Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam
Postbus 75, 4140 AB Leerdam
T +31 88 - 99 04 800
W www.rps.nl

Projectnummer:	NL202003918.006
Projectleider:	J. Janse
Auteur:	F. Reijngoudt
Fase:	Definitief
Logo opdrachtgever:	

Formaat:	A4
Schaal:	1:400
Status:	Definitief
Datum:	18-11-2020
Blad:	1 van 1
Nummer:	NL202003918.006
Wijz:	

© ondergrond: Esri Nederland, Community Map Contributors

Regionale ligging schaal 1:400

Legenda

Soort, Functie

- Gewone dwergvleermuis, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Overvliegen
- Plangebied

N

Maten in meters, tenzij anders vermeld
Diameters in millimeters, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld
Ligging bestaande kabels en leidingen ter indicatie ingetekend

Project:
Jac P. Thijsselaan 2 Aalsmeer

Opdrachtgever:
Gemeente Amstelveen

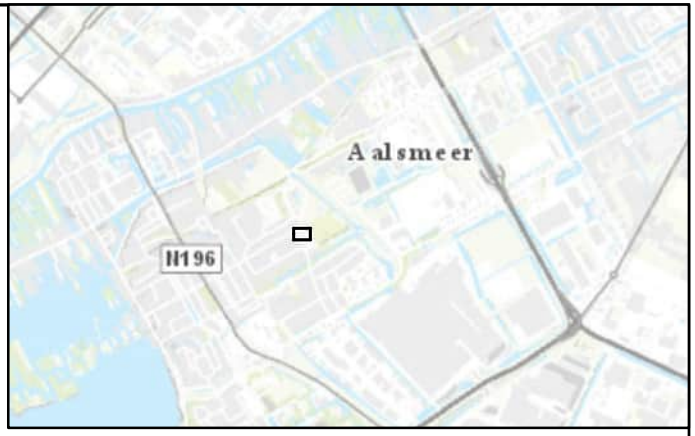
Omschrijving:
Resultaten vleermuisonderzoek ronde 4

Landschap en natuur
Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam
Postbus 75, 4140 AB Leerdam
T +31 88 - 99 04 800
W www.rps.nl

Projectnummer:	NL202003918.006
Projectleider:	J. Janse
Auteur:	F. Reijngoudt
Fase:	Definitief
Logo opdrachtgever:	

Formaat:	A4
Schaal:	1:400
Status:	Definitief
Datum:	18-11-2020
Blad:	1 van 1
Nummer:	NL202003918.006
Wijz:	

© ondergrond: Esri Nederland, Community Map Contributors

Regionale ligging schaal 1:400

Legenda

Soort, Functie

- Gewone dwergvleermuis, Foerageren
- Gewone dwergvleermuis, Overvliegen
- Plangebied

N

Project:
Jac P. Thijsselaan 2 Aalsmeer

Opdrachtgever:
Gemeente Amstelveen

Omschrijving:
Resultaten vleermuisonderzoek ronde 5

Landschap en natuur
Prins Mauritsstraat 17, 4141 JC Leerdam
Postbus 75, 4140 AB Leerdam
T +31 88 - 99 04 800
W www.rps.nl

Projectnummer:	NL202003918.006
Projectleider:	J. Janse
Auteur:	F. Reijngoudt
Fase:	Definitief
Logo opdrachtgever:	

Formaat:	A4
Schaal:	1:400
Status:	Definitief
Datum:	18-11-2020
Blad:	1 van 1
Nummer:	NL202003918.006
Wijz:	

Maten in meters, tenzij anders vermeld
Diameters in millimeters, tenzij anders vermeld
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P., tenzij anders vermeld
Ligging bestaande kabels en leidingen ter indicatie ingetekend

© ondergrond: Esri Nederland, Community Map Contributors

Verkennend (water)bodemonderzoek locatie De Hoeksteen, Ophelialaan 228a-230(a) te Aalsmeer

In opdracht van:

Naam	:	Gemeente Aalsmeer
Postadres	:	p/a Postbus 4
Postcode + plaats	:	1180 BA Amstelveen
Contactpersoon	:	Mevrouw C. Knip
Projectnummer	:	22HB0299-A1
Datum	:	22 juni 2022
Opgesteld door	:	De heer ing. J. Kalf
Gecontroleerd door	:	De heer drs. S. Brink
Aanleiding	:	Herontwikkeling
Protocol	:	NEN 5740 en NEN 5720
Veldwerk	:	Conform certificaat BRL 2000 (EC-SIK-20315)
Analyses	:	Eurofins-Omegam

HB Adviesbureau

Bezoek- en postadres	:	Comeniusstraat 7, 1817 MS Alkmaar Krijn Taconiskade 412, 1087 HW Amsterdam
Telefoonnummer	:	088-4720600
E-mail	:	info@hbadvies.nl
Internet	:	www.hbadvies.nl
NEN-EN-ISO 9001-2015	:	NCK.2018.272.ISO 9001.H162

Op alle offertes, werkzaamheden van en overeenkomsten met HB Adviesbureau zijn de DNR 2011 voorwaarden van toepassing, gedeponeerd ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam op 3 juli 2013 onder nummer 56/2013.
De voorwaarden staan vermeld op onze website www.hbadvies.nl.

2001/2002/2003

HB Adviesbureau verklaart hierbij dat ten aanzien van de uitgevoerde werkzaamheden zij op geen enkele wijze een relatie heeft met de opdrachtgever en/of eigenaar van de onderzoekslocatie, danwel dat sprake is van een gewaarborgde functiescheiding conform de geldende richtlijnen van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Hoewel HB Adviesbureau de grootste zorgvuldigheid betracht bij het uitvoeren van dit onderzoek kan het geen volledige zekerheid bieden omtrent de aan- of afwezigheid van een verontreiniging voor het gehele onderzoeksgebied. Het onderzoek betreft een momentopname. HB Adviesbureau aanvaardt op generlei wijze aansprakelijkheid voor gevolgen welke voortvloeien uit beslissingen welke genomen zijn op basis van de onderzoeksresultaten van het onderhavig bodemonderzoek.
HB Adviesbureau werkt uitsluitend samen met laboratoria, welke door de Raad van Accreditatie (RvA) geaccrediteerd zijn. De laboratoria bieden u de mogelijkheid om de juistheid en authenticiteit van de analyseresultaten te controleren.

INHOUDSOPGAVE **PAGINA**

1. INLEIDING EN DOEL 1

2. VOORONDERZOEK EN TOETSINGSKADER 2

2.1. Inleiding 2
2.2. Geraadpleegde informatiebronnen 2
2.3. Verkregen informatie 2
2.4. Onderzoekshypothese en -opzet 5
2.5. Toetsingskader 5

3. BESCHRIJVING VELDWERK 7

3.1. Uitvoering bodemonderzoek 7
3.2. Uitvoering waterbodemonderzoek standaard 7

4. RESULTATEN GROND 8

4.1. Veldwerk 8
4.2. Uitvoering analyses 8
4.3. Analyseresultaten 9

5. RESULTATEN GRONDWATER 12

5.1. Veldwerk 12
5.2. Uitvoering analyses 12
5.3. Analyseresultaten 12

6. RESULTATEN WATERBODEM 13

6.1. Veldwerk standaard 13
6.2. Uitvoering analyses 13
6.3. Analyseresultaten 13

7. VEILIGHEID 14

8. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 15

BIJLAGEN

I : Overzichtstekening met topografische ligging
II : Profielbeschrijvingen
III : Toetsingstabellen
IV : Analysecertificaten
V : Toetsingskader Wet bodembescherming
VI : Toetsingskader Besluit en Regeling bodemkwaliteit

1. INLEIDING EN DOEL

Door gemeente Aalsmeer is aan HB Adviesbureau opdracht verleend voor het uitvoeren van een verkennend (water)bodemonderzoek op de locatie De Hoeksteen aan de Ophelialaan 228a-230(a) te Aalsmeer. Een overzicht van de onderzoekslocatie met de topografische ligging is weergegeven in **bijlage I**.

Aanleiding voor het uitvoeren van het onderhavig onderzoek is de voorgenomen locatieontwikkeling waarbij een oud schoolgebouw zal worden opgesplitst voor woningen en een terreindeel zal worden ontwikkeld voor starterswoningen.

Doel van het onderzoek is het vastleggen van:
- de milieuhygiënische situatie op de locatie;
- de indicatieve verwerkingsmogelijkheden van de vrijkomende materialen (grond en waterbodem) en de milieuhygiënische kwaliteit hiervan;
- de in acht te nemen veiligheidsklasse conform de CROW 400 tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Met bovenstaande doelstellingen wordt nagegaan of er belemmeringen en/of beperkingen aanwezig zijn voor de voorgenomen herontwikkelingswerkzaamheden.

Voorafgaand aan de uitvoering van onderhavig onderzoek wordt eerst alle (historische) informatie verzameld. Vervolgens wordt met in achtneming van de doelstellingen van het onderzoek bepaald welke onderzoeksprotocol(len) gevolgd dient te worden en op welke wijze (strategie) het onderzoek uitgevoerd wordt. Het gehele voortraject voorafgaand aan de uitvoering van de veldwerkzaamheden wordt behandeld in hoofdstuk 2.

2. VOORONDERZOEK EN TOETSINGSKADER

2.1. Inleiding

In de NEN 5740 en NEN 5720 staat aangegeven dat een vooronderzoek (historisch onderzoek) uitgevoerd dient te worden conform de NEN 5725 en NEN 5717. Op basis van de verzamelde gegevens wordt een onderzoekshypothese opgesteld.

In de NEN 5725 is weergegeven welke inspanning noodzakelijk is bij welk soort aanleiding voor het uit te voeren vooronderzoek. Voor de uitvoering van het voorliggend onderzoek blijkt dat dient te worden voldaan aan de onderzoeksaspecten vallend onder:

A: Opstellen hypothese over de milieuhygiënische bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek.

G: Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit bij tijdelijke uitplaatsing en bij overig projectmatig grondverzet ten behoeve van het inschatten van arbeidshygiënische risico's.

De gegevens worden verkregen door onder andere het opvragen van informatie bij de opdrachtgever, diverse overheidsinstanties, (digitaal) kaartmateriaal en het uitvoeren van een terreininspectie. Middels (historisch) kaartmateriaal wordt het vroegere gebruik van de locatie vastgesteld en wordt, onder andere, achterhaald of op de onderzoekslocatie voorheen bebouwing, sloten en/of dammen aanwezig zijn (geweest).

2.2. Geraadpleegde informatiebronnen

Op de ter zake doende informatiebronnen is een screening uitgevoerd. Het locatiebezoek c.q. de terreininspectie heeft voorafgaand aan het uitvoeren van het veldwerk plaatsgevonden.

In tabel 2.1 is een overzicht weergegeven welke informatiebronnen zijn geraadpleegd en uit welke bron(nen) relevante gegevens zijn verkregen.

Tabel 2.1: Overzicht geraadpleegde informatiebronnen

Informatiebronnen	Geraadpleegd	Informatie beschikbaar
Opdrachtgever / eigenaar	√	√
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebeid	√	√
Bodemloket	√	√
Bodemkwaliteitskaart	√	√
Eerdere onderzoeksrapporten aanwezig	√	√
(Historisch) kaartmateriaal	√	√
Google Maps	√	√
Locatiebezoek / terreininspectie	√	√
Overige informatiebronnen	-	-

Opgemerkt wordt dat de voor het vooronderzoek geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en/of volledig zijn. Voor het verkrijgen van informatie is HB Adviesbureau afhankelijk van deze bronnen, waardoor HB Adviesbureau niet kan instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

Verwacht wordt dat met de uitgevoerde screening een representatief beeld van de onderzoekslocatie wordt verkregen zodat een betrouwbare onderzoekshypothese kan worden opgesteld.

2.3. Verkregen informatie

Met de verzamelde gegevens van de locatie wordt met de specifieke terreingegevens beoordeeld of het bodemonderzoek zal plaatsvinden conform de strategie voor een onverdachte of verdachte locatie. De mate van verdachtheid is afhankelijk van het (vroegere) gebruik van de locatie, de aard van de activiteiten die in het verleden op de locatie hebben plaatsgevonden of nog plaatsvinden en de aanwezigheid van potentiële bronlocaties.

In tabel 2.2 is een overzicht van de terreingegevens en is de eventuele aanwezigheid van potentiële verontreinigingsbronnen weergegeven. Tevens is aangegeven of tijdens het uitvoeren van de veldwerkzaamheden in de bodem aandachtspunten zijn aangetroffen welke aanleiding geven tot het aanpassen en/of aanvullen van de onderzoekshypothese of onderzoeksopzet. Derhalve is ook reeds aangegeven of tijdens de veldwerkzaamheden bodemlagen zijn aangetroffen waarin een bijmenging met puin aanwezig is (asbestverdacht).

Tabel 2.2: Overzicht terreingegevens en verontreinigingsbronnen

Terreingegevens	
Oppervlakte onderzoekslocatie	6.200 m², waarvan 230 m^2 waterbodem (125 m^1)
Kadastrale aanduiding	Gemeentecode: AMR03, sectie C, nummers: 3826, 4213, 4214, 1987 (deels) en 7052 (deels)
Vroeger gebruik van de locatie	Agrarisch en school
Huidig gebruik van de locatie	Diverse kleinschalige gebruikers waaronder kunstenaars, deels braakliggend
Toekomstig gebruik van de locatie	Wonen
Gebruik belendende percelen	Wonen
Oppervlaktewater op of langs de onderzoekslocatie	Op de zuidelijke erfgrens van de locatie bevindt zich een watergang
Verhardingen	Bestrating van tegels
Potentiële verontreinigingsbronnen	
Brandstoftank(s)	Aan de noordzijde van het pand Ophelialaan 228a is in het verleden een huisbrandolietank in gebruik geweest.
Gedempte sloten	Ja
Brand(plaats)	Niet bekend
Asbestverdacht materiaal	
Sloopwerkzaamheden	
Funderings-/ ophooglaag, puinbijmengingen	
Gebruik/ opslag chemische middelen/ olie	Opslag huisbrandolie in huisbrandolietank
Andere bronnen, bijzonderheden	Niet bekend

Algemene informatie

De onderzoekslocatie betreft de locatie van een niet meer in gebruik zijnde basisschool. Rondom de school bevindt zich een schoolplein met een tegelverharding en diverse bosschages. Op de zuidelijke en een klein deel van de noordwestelijke erfgrens van de locatie bevindt zich een watergang, waarbij een deel van de watergang kadastraal bij de onderzoekslocatie behoort en een deel van de watergang tot de belende percelen.

Een deel van aanwezige schoolgebouw zal worden gesloopt. Het oudste deel van het schoolgebouw daterend vanaf 1931 en zal worden opgesplitst voor woningen. Op het achterterrein is nieuwbouw van 18 woningen voorzien.

Informatie historisch onderzoek

Uit bestudeerd historisch kaartmateriaal (www.topotijdreis.nl) blijkt dat op de onderzoekslocatie een gedempte sloot aanwezig is. Volgens de bewoner van Ophelialaan 228 heeft er tussen zijn woning en de aan de noordzijde van het pand Ophelialaan 228a een ondergrondse huisbrandolietank (HBO-tank) gelegen. Deze tank is begin jaren ’80 van de locatie verwijderd. De ligging van de tank is tijdens het uitvoeren van de veldwerkzaamheden door deze bewoner aangewezen. Tevens is de ligging van een nabijgelegen septictank aangewezen. De voormalige aanwezigheid van de HBO-tank was voorafgaand aan de uitvoering van het veldwerk niet bekend.

Uit raadpleging van het bodeminformatiesysteem “NAZCA” van de Omgevingsdienst Noordzeekanaal-gebied blijkt dat aan de noordzijde van de onderzoekslocatie, ter hoogte van Ophelialaan 237, 243 en 245 HBO-tanks in gebruik zijn geweest. De HBO-tanks van Ophelialaan 237 en 245 met een inhoud van beide 3.000 liter zijn in 1994 gesaneerd. Van beide tanksaneringen is een tanksaneringscertificaat afgegeven (KIWA-certificaat: AK1732 voor Ophelialaan 237 en KIWA-certificaat: AK1858 voor Ophelialaan 245). De status van de ondergrondse huisbrandolietank op het perceel Ophelialaan 243 is onbekend.

Voorgaand onderzoek
Uit de controle van het Bodeminformatiesysteem van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied blijkt op de locatie niet eerder bodemonderzoek uitgevoerd. In de omgeving (binnen 50 m) van de onderzoekslocatie is de volgende relevante bodeminformatie bekend:

> **[1] Verkennend bodemonderzoek Berkenlaan 27 te Aalsmeer**
> *(Inbodem B.V., projectcode: AALSMAK 04.01.1999, januari 1999)*
> Uit de rapportage blijkt dat de bovengrond licht verontreinigd is met kwik, lood en minerale olie. In de ondergrond en het grondwater zijn geen verontreinigingen van de geanalyseerde parameters aangetoond.
>
> **[2] Verkennend bodemonderzoek J.P. Thijsselaan 3 te Aalsmeer**
> *(ECO Reest B.V., opdrachtnummer: AALSMAK 041128, 20 december 2004)*
> Uit de rapportage blijkt dat de bovengrond licht verontreinigd is met koper en PAK. In de ondergrond en zijn geen verontreinigingen van de geanalyseerde parameters aangetoond. Het grondwater is licht verontreinigd met arseen en chroom.

Van de aangrenzende percelen is geen informatie bekend (bij opdrachtgever en www.bodemloket.nl) die zou kunnen wijzen op een negatieve invloed op de kwaliteit van de waterbodem. Er zijn geen punt- of diffuse bronnen, beschoeiingen of overstorten e.d. bekend.

Verdachtheid t.a.v. PFAS
Poly- en PerFluor Alkyl Stoffen (PFAS) worden al decennia gebruikt in industriële en andere processen en in vele producten. Waarschijnlijk komen deze stoffen al langere tijd in de bodem voor. PFAS wordt in het algemeen in zeer lage gehalten in de bodem aangetroffen. Op specifieke bronlocaties worden sterk verhoogde gehalten aangetoond (brandplaatsen waar met blusschuim is gewerkt, bedrijven met bepaalde processen, verwerkingsplaatsen van afval e.d.). Onderhavige onderzoekslocatie wordt niet als bronlocatie aangemerkt.

De locatie is gezoneerd op de bodemkwaliteitskaart voor PFAS, waardoor geen sterke verontreinigingen met PFAS verwacht worden. Op de kaart Achtergrondconcentratieniveau (ACN) van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied is de locatie gesitueerd in de zone “Stedelijk/Industrieel”. In de zone is de achtergrondwaarde voor PFOS vastgesteld op 0,80 µg/kg ds voor de bovengrond (traject 0,0 tot 0,5 m-mv) en op 0,32 µg/kg ds voor de ondergrond (traject 0,5 tot 1,0 m-mv). Voor PFOA is de achtergrondconcentratie vastgesteld op 0,60 µg/kg ds voor de bovengrond (traject 0,0 tot 0,5 m-mv) en op 0,25 µg/kg ds voor de ondergrond (traject 0,5 tot 1,0 m-mv).

In verband met de voornomen nieuwbouw en herinrichtingswerkzaamheden zal een deel van de grondmonsters aanvullend worden onderzocht op PFAS.

Informatie locatie-inspectie
Naar aanleiding van de visuele inspectie zijn geen afwijkingen waargenomen welke wijziging in de onderzoeksopzet rechtvaardigen.

Verdachtheid t.a.v. asbest
Van een onderzoekslocatie dient binnen het vooronderzoek conform de NEN 5725 te worden vastgesteld of deze asbestverdacht is. Deze hypothese kan worden vastgesteld met behulp van de handreiking in de NEN 5725 (bijlage A). Hiervoor dienen de volgende vragen te worden beantwoord:
- Is er een asbestverdachte (bodembelastende) activiteit op de locatie aanwezig?
- Is er asbestverdacht materiaal op de locatie aanwezig?
- Is er puin in de bodem aanwezig en is deze te relateren aan asbest?

Op de onderzoekslocatie is door de veldwerkers, in bezit van een opleiding asbestherkenning, voorafgaand aan het onderzoek visueel aandacht besteed aan de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal ter plaatse van de aanwezige objecten en de watergangen (beschoeiingen en aangrenzende percelen). Tevens is het maaiveld van de locatie op globale wijze geïnspecteerd. Het opgeboorde materiaal is tijdens de veldwerkzaamheden beoordeeld.

Uit deze beoordeling zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Er kan derhalve gesteld worden dat de onderzoekslocatie asbest onverdacht is. Derhalve is er geen aanleiding aanwezig tot het uitvoeren van een verkennend asbest in grond/waterbodem onderzoek conform de NEN 5707/NEN 5720.

Informatie bodem(kwaliteits)kaart
Op basis van de vigerende bodemkwaliteitskaart is gebleken dat de onderzoekslocatie gelegen is in een gebied waarvan de zowel de bovengrond (0,0 tot 0,5 m-mv) als de ondergrond (0,5 tot 2,0 m-mv) voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse Landbouw en natuur.

2.4. Onderzoekshypothese en -opzet

Op basis van de beschikbare informatie uit het vooronderzoek is een onderzoekshypothese opgesteld. Aan de hand van de gestelde hypothese wordt vervolgens gekozen voor een onderzoeksprotocol met de bijhorende onderzoeksopzet (strategie). Hierbij is gebruikt gemaakt van de vigerende normen.

Het onderhavig onderzoek is uitgevoerd:
- conform de Nederlandse Norm "Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond" (NEN 5740);
- conform de Nederlandse Norm "Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek" (NEN 5717);
- conform de Nederlandse Norm "Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch onderzoek" (NEN 5720);
- conform de Nederlandse Norm "Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek" (NEN 5725).

In tabel 2.3 zijn de hypothesen weergegeven alsmede de daaraan gekoppelde c.q. gevolgde onderzoeksstrategieën.

Tabel 2.3 Onderzoekshypothesen en strategieën

Hypothese	Deellocatie	Verwachte stoffen	Protocol	Strategie	Toelichting
Verdacht	Gedempte sloot/ voormalige brandstoftank/ overig terrein	Zware metalen, minerale olie en/of PAK	NEN 5740	5.1/5.6	Op basis van de beschikbare bodemkwaliteitskaart en op basis van historische gegevens
Onverdacht	Watergang	-	NEN 5720	5.1.10	-

5.1 Onderzoeksstrategie voor een kleinschalige onverdachte locatie niet-lijnvormig (NEN 5740-ONV-NL);
5.6 Onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreinigende stof op schaal van monsterneming (VED-HE);
5.1.10 Lintvormig water, normale onderzoeksinspanning.

Opgemerkt wordt dat:
- ter plaatse van de gedempte sloot formeel gezien geen specificatie van de verwachte stoffen (dempingsmateriaal) kan worden gegeven. In het algemeen worden er verhoogde concentraties aan zware metalen, PAK en/of minerale olie verwacht, waardoor volstaan kan worden met de huidige onderzoeksopzet;
- ter plaatse van de voormalige brandstoftank worden er verhoogde concentraties aan minerale olie verwacht, waardoor volstaan kan worden met de huidige onderzoeksopzet;
- ter plaatse van de gedempte sloot en de tank boringen uit het algemeen boorregime worden geplaatst;
- de mate van verontreiniging met zware metalen, minerale olie en/of PAK naar verwachting overeenkomt met de achtergrondwaarde(n). Derhalve wordt de onderzoekslocatie onderzocht volgens de onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie (NEN 5740 ONV, kleinschalig onverdacht).

Verwacht wordt dat met bovenstaande onderzoeksopzet een voldoende representatief beeld van de bodemkwaliteit op de onderzoekslocatie wordt verkregen.

2.5. Toetsingskader

Indeling van de mate van verontreiniging vindt plaats op basis van de Wet bodembescherming, waarbij de analyseresultaten worden getoetst volgens het vigerend toetsingskader van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, welke opgenomen is in de Circulaire bodemsanering 2013. Voor een omschrijving van het toetsingskader van de Wet bodembescherming wordt verwezen naar **bijlage V**.

Om toepassings- en/of verwerkingsmogelijkheden aan te geven wordt een indeling gemaakt op basis van het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit. De resultaten van onderhavig onderzoek worden indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit om een indruk te krijgen van de verwerkingsmogelijkheden van de diverse grond(lagen). De resultaten kunnen worden gebruikt voor de afvoer van eventueel overtollige grond naar een grondbank/verwerker. Om de grond elders toe te passen dient een onderzoek te worden uitgevoerd conform de BRL 1000, protocol 1001 (partijkeuring AP04). Voor een omschrijving van het toetsingskader van het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit wordt verwezen naar **bijlage VI**.

PFAS
Ten aanzien van PFAS wordt geconformeerd aan het provinciaal beleid Beleidsregel PFAS, Provincie Noord-Holland, Besluit d.d. 20 november 2019, publicatie in provinciaal blad nummer 7634 en sinds 20 november 2019 van kracht). De gemeente Aalsmeer heeft een beleidsregel vastgesteld voor het toepassen van PFAS-houdende grond en baggerspecie op landbodem binnen de gemeente Aalsmeer (Gemeenteblad 2020, nr. 180108, kenmerk Z20-0343389 d.d. 15 juli 2020).

Opgemerkt wordt dat het lokale beleid leidend is ten opzichte van het handelingskader (geactualiseerd versie d.d. 13 december 2021).

Door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is een handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie opgesteld (geactualiseerd versie d.d. 13 december 2021). Door deze ontwikkeling hebben de grondbanken en verwerkers in navolging op dit handelingskader echter nu als eis gesteld dat alle grond welke nu wordt aangeboden onderzocht dient te zijn op de in het handelingskader genoemde stoffengroep PFAS.

In **bijlage II** zijn de (omgerekende) analyseresultaten en de toetsing weergegeven. De originele analysecertificaten met alle resultaten zijn weergegeven in **bijlage IV**.

3. BESCHRIJVING VELDWERK

3.1. Uitvoering bodemonderzoek

Het verrichten van boringen en het plaatsen van een peilbuis is onder verantwoording van de heer A. Dol conform protocol 2001 uitgevoerd op 25 mei 2022.

Een overzicht van de deellocaties en diepten van alle boringen en de peilbuis in meters minus maaiveld (m-mv) is weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1: Overzicht uitgevoerde boringen en diepten

Deellocatie	Boringen			Peilbuis
	0,5 m-mv	0,8 à 0,9 m-mv	1,2 à 1,5 m-mv	2,5 m-mv
Voormalige HBO-tank	-	-	-	06
Gedempte sloot	07	-	-	
Overig terrein	01, 02, 12	04, 05, 07, 09, 11, 13, 15, 16	03, 08, 10, 14	-

Opgemerkt wordt dat:
- het opgeboorde materiaal per bodemlaag over een traject van maximaal 0,5 m bemonsterd is en zintuiglijk beoordeeld is op bodemkundige en verontreinigingskenmerken;
- enkele (potentieel) verdachte deellocaties gecombineerd zijn uitgevoerd met de boringen uit het algemene boorregime;
- de bovenzijde van de filterperforatie van de peilbuis tijdens de veldwerkzaamheden circa 0,5 meter beneden de verwachte grondwaterstand is geplaatst;
- de boringen zijn geplaatst met behulp van een edelmanboor;
- bij de bemonstering tevens rekening is gehouden met de eisen uit de Handreiking PFAS bemonsteren, uitgave van Kenniscentrum PFAS, VVMA en VKB (versie 01 d.d. 25 juni 2020);
- de locatie van de septictank is middels een prikstok en een schep vastgesteld. De bovenzijde van de septictank bevindt zich op circa 0,6 m-mv.

De locaties van de boringen en de peilbuis is weergegeven in **bijlage I**. De peilbuis is direct na plaatsing en voor monsterneming afgepompt tot een constante elektrisch geleidingsvermogen (EGV) is bereikt.

De grondwaterbemonstering is volgens protocol 2002 uitgevoerd door de heer A. Dol op 3 juni 2022 (minimaal één week na plaatsing). Ten behoeve van de analyse van zware metalen is het grondwater in het veld gefiltreerd.

3.2. Uitvoering waterbodemonderzoek standaard

Het nemen van steekmonsters is onder verantwoording van de heer A. Dol conform protocol 2003 uitgevoerd op 25 mei 2022.

Een overzicht van de uitgevoerde veldwerkwerkzaamheden voor het waterbodemonderzoek zijn weergegeven in tabel 3.2.

Tabel 3.2: Overzicht uitgevoerde veldwerkzaamheden

Locatie	Slibsteken
Watergang	st01 t/m st10

Het slib is vanaf de walkant bemonsterd met behulp van een zuigerboor. Opgemerkt wordt dat er tussen slibsteken st03 en st04 een duiker aanwezig is. De slibsteken zijn in de lengterichting van de watergang evenredig verdeeld. In de breedte zijn de steken aselect over de watergang verdeeld, zodat een betrouwbaar beeld wordt verkregen van het gehele profiel van de waterbodem. In het veld is van 10 slibsteken een mengmonster (SMM1) van de waterbodem samengesteld.

Opgemerkt wordt dat bij de bemonstering tevens rekening is gehouden met de eisen uit de Handreiking PFAS bemonsteren, uitgave van Kenniscentrum PFAS, VVMA en VKB (versie 01 d.d. 25 juni 2020).

De bemonsterde locaties zijn weergegeven in **bijlage I**.

4. RESULTATEN GROND

4.1. Veldwerk

De bodemopbouw bestaat uit zand gevolgd door klei. Ter plaatse van de groenstrook rondom pand 230A ontbreekt de zandlaag. Opgemerkt wordt dat de er ter plaatse van een gesaneerde HBO-tank tot de maximale boordiepte van 2,5 m-mv geen klei aanwezig is. Dit betreft hoogstwaarschijnlijk aanvulzand dat is toegepast na de sanering van de tank.

De profielbeschrijvingen zijn weergegeven in **bijlage II**.

Tijdens het veldwerk zijn de in tabel 4.1 vermelde waarnemingen gedaan die een verontreiniging van de grond doet vermoeden.

Tabel 4.1: Zintuiglijke verdachte waarnemingen

Boring	Diepte (m-mv)	Zintuiglijke waarneming
01	0,00 - 0,50	Resten aardewerk
07	0,20 - 0,45	Matig koolashoudend
09	0,15 - 0,40	Matig koolashoudend
10	0,05 - 0,30	Resten koolas
	0,30 - 0,48	Matig koolashoudend
13	0,15 - 0,40	Zwak koolashoudend
14	0,30 - 0,65	Matig koolashoudend
15	0,20 - 0,45	Matig koolashoudend
Sporen <1%, zwak 1-5%, matig 5-10%, sterk 10-20%, uiterst 20-50%, (vrijwel) volledig >50%		

Opgemerkt wordt dat:
- ter plaatse van de gesaneerde HBO-tank zintuiglijk geen verontreiniging met olieproducten is aangetroffen;
- de aanwezigheid van bodemvreemde materialen kunnen duiden op verontreiniging met onder andere zware metalen, minerale olie en/of polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).

4.2. Uitvoering analyses

In tabel 4.2 is een overzicht van de uitgevoerde grondanalyses en bijbehorende motivatie weergegeven. Ten behoeve van het bepalen van de toetsingswaarden zijn de percentages aan lutum en/of organische stof van alle grond(meng)monsters vastgesteld.

Tabel 4.2: Uitgevoerde analyses grond

Monsteromschrijving	Zintuiglijke waarneming	Monster	Deelmonster en traject (m-mv)	Analyse op	Motivatie
Bovengrond, klei	Aardewerk <1%	MM1	01 (0,00 - 0,50) 02 (0,00 - 0,50) 03 (0,00 - 0,45) 08 (0,00 - 0,20) 12 (0,00 - 0,50)	Standaard pakket + PFAS	Bepalen algemene milieuhygiënische kwaliteit
Bovengrond, zand	-	MM2	04 (0,05 - 0,30) 05 (0,05 - 0,35) 06 (0,00 - 0,50) 07 (0,05 - 0,20) 09 (0,05 - 0,15) 11 (0,05 - 0,35) 14 (0,05 - 0,30) 15 (0,05 - 0,20) 16 (0,05 - 0,40)		
Sporen <1%, zwak 1-5%, matig 5-10%, sterk 10-20%, uiterst 20-50%, (vrijwel) volledig >50%					

Het Standaardpakket Landbodem en grond (variant A) bestaat uit de analyses op zware metalen (9 stuks), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK-10), polychloorbifenylen (PCB-7) en minerale olie (C_{10}-C_{40}). Door middel van dit standaardpakket wordt een algemeen beeld van de kwaliteit van de grond verkregen.

Vervolg tabel 4.2: Uitgevoerde analyses grond

Monsteromschrijving	Zintuiglijke waarneming	Monster	Deelmonster en traject (m-mv)	Analyse op	Motivatie
Bovengrond, zand	Koolas 1-10%	MM3	07 (0,20 - 0,45) 09 (0,15 - 0,40) 10 (0,05 - 0,30) 10 (0,30 - 0,48) 13 (0,15 - 0,40) 14 (0,30 - 0,65) 15 (0,20 - 0,45)	Standaard pakket	Bepalen algemene milieuhygiënische kwaliteit
Ondergrond, klei	-	MM4	03 (0,45 - 0,90) 03 (0,90 - 1,40) 05 (0,35 - 0,80) 07 (0,45 - 0,90) 08 (0,90 - 1,40) 09 (0,40 - 0,90) 11 (0,35 - 0,80) 13 (0,40 - 0,90) 15 (0,45 - 0,90) 16 (0,40 - 0,90)		
Ondergrond, zand	-	MM5	06 (0,50 - 1,00) 06 (1,00 - 1,50) 06 (1,50 - 2,00) 10 (0,48 - 0,85) 14 (0,65 - 0,90)		
Uitsplitsing MM1					
Bovengrond, klei	Aardewerk <1%	MM1-1	01 (0,00 - 0,50)	Kobalt	Vanwege de aangetoonde matige verontreiniging met kobalt in MM01
	-	MM1-2	02 (0,00 - 0,50)		
	-	MM1-3	03 (0,00 - 0,45)		
	-	MM1-4	08 (0,00 - 0,20)		
	-	MM1-5	12 (0,00 - 0,50)		
Sporen <1%, zwak 1-5%, matig 5-10%, sterk 10-20%, uiterst 20-50%, (vrijwel) volledig >50%					

Het Standaardpakket Landbodem en grond (variant A) bestaat uit de analyses op zware metalen (9 stuks), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK-10), polychloorbifenylen (PCB-7) en minerale olie (C_{10}-C_{40}). Door middel van dit standaardpakket wordt een algemeen beeld van de kwaliteit van de grond verkregen.

De monstersamenstelling heeft plaatsgevonden op basis van:
- onderlinge verschillen in bodemtype;
- type bijmenging in de bodem.

4.3. Analyseresultaten

Beoordeling milieuhygiënische kwaliteit (Wbb)

In tabel 4.3 zijn de maximale toetsingswaarden weergegeven en welke parameter(s) hierbij als maatgevend wordt beschouwd. Middels het aangeven van slechts de maximale toetsingswaarden wordt verwacht dat direct inzicht wordt verkregen in eventuele beperkingen. Voor een overzicht van de niet maatgevende overschrijdingen (indien aanwezig) wordt verwezen naar **bijlage II**. In deze bijlage is ook de toetsingstabel voor PFAS opgenomen.

Beoordeling indicatieve verwerkingsmogelijkheden (Bbk)

In tabel 4.3 zijn de indicatieve kwaliteitsklassen weergegeven ten behoeve van de toepassings- en/of verwerkingsmogelijkheden.

Veiligheidsmaatregelen (CROW 400)
In tabel 4.3 is eveneens de toepassing van arbeidshygiënische maatregelen conform de CROW 400 opgenomen. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 9.

Tabel 4.3: Maximale toetsingswaarden grond

Monster	Boring (traject m-mv)	Zintuiglijke waarnemingen	Maximale toetsingswaarde Wbb*				Maatgevende parameter(s) Wbb	Toetsing Bbk	CROW 400
			<AW	>AW	>T	>I			
MM1	01 (0,00 - 0,50) 02 (0,00 - 0,50) 03 (0,00 - 0,45) 08 (0,00 - 0,20) 12 (0,00 - 0,50)	Aardewerk <1%			X		Kobalt	Industrie	Basishygiëne
MM2	04 (0,05 - 0,30) 05 (0,05 - 0,35) 06 (0,00 - 0,50) 07 (0,05 - 0,20) 09 (0,05 - 0,15) 11 (0,05 - 0,35) 14 (0,05 - 0,30) 15 (0,05 - 0,20) 16 (0,05 - 0,40)	-		X			Lood, zink, PAK		
MM3	07 (0,20 - 0,45) 09 (0,15 - 0,40) 10 (0,05 - 0,30) 10 (0,30 - 0,48) 13 (0,15 - 0,40) 14 (0,30 - 0,65) 15 (0,20 - 0,45)	Koolas 1-10%		X			Barium, kobalt, nikkel, zink, PAK		
MM4	03 (0,45 - 0,90) 03 (0,90 - 1,40) 05 (0,35 - 0,80) 07 (0,45 - 0,90) 08 (0,90 - 1,40) 09 (0,40 - 0,90) 11 (0,35 - 0,80) 13 (0,40 - 0,90) 15 (0,45 - 0,90) 16 (0,40 - 0,90)	-		X			Kwik, lood, PAK		
MM5	06 (0,50 - 1,00) 06 (1,00 - 1,50) 06 (1,50 - 2,00) 10 (0,48 - 0,85) 14 (0,65 - 0,90)	-		X			Kobalt, nikkel, zink		
Uitsplitsing MM1									
MM1-1	01 (0,00 - 0,50)	Aardewerk <1%	X				-	Landbouw en natuur	Basishygiëne
MM1-2	02 (0,00 - 0,50)	-	X				-		
MM1-3	03 (0,00 - 0,45)	-	X				-		
MM1-4	08 (0,00 - 0,20)	-	X				-		
MM1-5	12 (0,00 - 0,50)	-	X				-		
Sporen <1%, zwak 1-5%, matig 5-10%, sterk 10-20%, uiterst 20-50%, (vrijwel) volledig >50%									

Beoordeling milieuhygiënische kwaliteit (Wbb)

In het mengmonster van de kleiige bovengrond (MM1) is een matige verontreiniging met kobalt en zijn lichte verontreinigingen met kwik, lood, nikkel en PAK aangetoond. Naar aanleiding van de matige verontreiniging zijn de individuele deelmonsters (MM1-1 t/m MM1-5) geanalyseerd op de kritische parameter kobalt. In de individuele deelmonsters zijn aansluitend geen verontreinigingen met kobalt aangetoond. De matige verontreiniging wordt hiermee niet bevestigd. De aanvankelijk gemeten matige verontreiniging is vermoedelijk te relateren aan enige heterogeniteit van het mengmonster. Gezien de grotere onderzoeksinspanning wordt het resultaat van de uitsplitsing als meer representatief geacht. Er is geen sprake van een matige verontreiniging met kobalt op de locatie.

De overig onderzochte grond is licht verontreinigd met zware metalen en/of PAK.

Opgemerkt wordt dat de aangetoonde verontreinigingen met zware metalen en PAK vermoedelijk deels worden veroorzaakt door de aangetroffen bijmenging met bodemvreemd materiaal in combinatie met de ligging van de onderzoekslocatie in het oude woongebied.

PFAS

De kleihoudende bovengrond is conform het Provinciaal beleid van Noord-Holland licht verontreinigd met PFOS en PFOA, waarbij geen sanerende handelingen noodzakelijk zijn. De zandige bovengrond is conform het Provinciaal beleid van Noord-Holland niet verontreinigd. Opgemerkt wordt dat PFAS diffuus verspreid voorkomen in de bodem en op veel plaatsen in gehalten boven de detectielimiet worden gemeten. Dit betreffen derhalve vermoedelijk verhoogde achtergrondwaarden.

Beoordeling indicatieve verwerkingsmogelijkheden (Bbk)

Uit de analyseresultaten is gebleken dat indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit de grond wordt ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie.

De analyseresultaten voor PFAS zijn, voor wat betreft de hergebruiksmogelijkheden, getoetst volgens het beleid van de gemeente Aalsmeer. De kleihoudende bovengrond is indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit toepasbaar en de zandige bovengrond is indicatief getoetst aan het Besluit bodemkwaliteit vrij toepasbaar.

Voor de toetsingsresultaten wordt verwezen naar **bijlage III**.

5. RESULTATEN GRONDWATER

5.1. Veldwerk

In tabel 5.1 zijn de resultaten van de uitgevoerde metingen aan het grondwater weergegeven. De elektrisch geleidingsvermogen (EGV), de troebelheid (NTU) en de zuurgraad (pH) van het grondwater zijn gemeten bij de monstername.

Tabel 5.1: Resultaten metingen grondwater

Peilbuis	Grondwaterstand (m-mv)	Troebelheid (NTU)	Geleidingsvermogen (µS/cm)	Zuurgraad (pH)
06	0,98	9	1.470	7,4

Aan het grondwater is geen kenmerk van een mogelijke verontreiniging waargenomen.

5.2. Uitvoering analyses

In tabel 5.2 is een overzicht van de uitgevoerde grondwateranalyses en de bijbehorende motivatie weergegeven.

Tabel 5.2: Uitgevoerde analyses grondwater

Peilbuis	Zintuiglijke waarneming	Analyse op	Motivatie
06	-	Standaardpakket	Bepalen algemene milieuhygiënische kwaliteit

Het standaardpakket voor grondwater (variant B) bestaat uit de analyses op zware metalen (9 stuks), vluchtige koolwaterstoffen (BTEXXS), naftaleen, vluchtige organo halogeenverbindingen (o.a. VOCl) en minerale olie (C10-C40). Door middel van dit standaardpakket wordt een algemeen beeld van de kwaliteit van het grondwater verkregen.

5.3. Analyseresultaten

In tabel 5.3 zijn de maximale toetsingswaarden weergegeven en welke parameter(s) hierbij als maatgevend wordt beschouwd. Voor een overzicht van de niet maatgevende overschrijdingen (indien aanwezig) wordt verwezen naar **bijlage II**.

Tabel 5.3: Maximale toetsingswaarden grondwater

Peilbuis	Zintuiglijke waarneming	Maximale toetsingswaarde				Maatgevende parameter(s)
		<S	>S	>T	>I	
06	-		X			Zink, vinylchloride

Het grondwater is licht verontreinigd met zink en vinylchloride.

Opgemerkt wordt dat de oorzaak van de verhoogd aangetoonde concentratie aan zink en met name vinylchloride niet bekend is.

De toetsing is weergegeven in **bijlage III**.

6. RESULTATEN WATERBODEM

6.1. Veldwerk standaard

In tabel 6.1 zijn de veldresultaten weergegeven van het waterbodemonderzoek.

Tabel 6.1: Veldresultaten waterbodemonderzoek

Locatie	Zintuiglijke waarneming	Monster	Maximale diepte waterkolom (meter)	Maximale dikte slib (meter)	Samenstelling vaste bodem
Watergang	Bladresten	SMM1	0,35	0,35	Klei

De profielbeschrijvingen zijn weergegeven in **bijlage II**.

Tijdens het veldwerk zijn geen waarnemingen gedaan die een verontreiniging van de waterbodem doet vermoeden. Tevens kan geconcludeerd worden dat er in het gestoken slib en aan de oevers visueel geen asbestverdacht materiaal is waargenomen.

6.2. Uitvoering analyses

In tabel 6.2 is een overzicht van de uitgevoerde slibanalyses en bijbehorende motivatie weergegeven. Ten behoeve van het bepalen van de toetsingswaarden zijn de percentages aan lutum en organische stof van de slib(meng)monsters vastgesteld.

Tabel 6.2: Uitgevoerde analyses slib

Locatie	Zintuiglijke waarneming	Monster	Analyse op	Motivatie
Watergang	Bladresten	SMM1	Standaardpakket + PFAS + OCB	Bepalen algemene milieuhygiënische kwaliteit
Sporen <1%, zwak 1-5%, matig 5-10%, sterk 10-20%, uiterst 20-50%, (vrijwel) volledig >50%				

Het standaardpakket waterbodem voor de regionale wateren (Variant A) bestaat uit de analyses op zware metalen (9 stuks), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK-10), polychloorbifenylen (PCB-7), minerale olie (C_{10}-C_{40}), organisch stof en lutum. Door middel van dit standaardpakket wordt een algemeen beeld van de kwaliteit van het slib verkregen.

6.3. Analyseresultaten

In tabel 6.3 zijn de toetsingsresultaten van het waterbodemonderzoek weergegeven.

Tabel 6.3: Toetsingsresultaten waterbodemonderzoek

Monster	Verspreiden in zoet oppervlaktewater (T6)		Verspreidbaar op aangrenzend perceel (T5)		Toepassen in oppervlaktewater (T3)				Toepassen op of in de bodem (T1)
	wel	niet	wel	niet	vrij toepasbaar *	klasse A	klasse B	niet toepasbaar **	
SMM1	X		X			X			Industrie

* concentratie overschrijdt de AW-waarde niet
** concentratie overschrijdt de I-waarde

Het slib is verspreidbaar in zoet oppervlaktewater en op aangrenzend perceel en valt in klasse A. Indien het wordt toegepast op de landbodem valt het slib in klasse industrie.

PFAS
Getoetst volgens het lokaal beleid van gemeente Aalsmeer is de waterbodem vrij toepasbaar.

De toetsing is weergegeven in **bijlage III**.

7. VEILIGHEID

Voor de uitvoering van werken in de (water)bodem dient te worden nagegaan of de toepassing van arbeidshygiënische maatregelen noodzakelijk zijn.

Indien sprake is van verontreinigde grond of waterbodem moet, bij de uitvoering van werkzaamheden in en met deze grond, veilig worden gewerkt conform de wettelijke voorschriften. De wettelijke voorschriften zijn vastgelegd in het Arbeidsomstandighedenbesluit, en de daaraan gekoppelde beleidsregels.

De voorlopige veiligheidsklasse conform CROW 400, zoals bepaald in onderhavige rapportage, hoeft niet bepaald te worden door de veiligheidskundige, maar de inzet van deze deskundigheid in zowel ontwerpfase (opstellen V&G plan) als uitvoeringsfase is verplicht. Dit is met name relevant omdat de veiligheidsklasse en de beheersmaatregelen niet direct aan elkaar te koppelen zijn en er inhoudelijke discussies kunnen ontstaan over de toe te passen beheersmaatregelen. Het niveau van de minimale deskundigheid is opgenomen in de CROW 400 (tabel M5-1).

Er moet ook in de ontwerpfase een expliciete onderbouwing aanwezig zijn die is opgesteld door de betrokken veiligheidskundige, inclusief een motivering van voorgestelde voorlopige beheersmaatregelen. Uiteindelijk is het echter aan de uitvoerende partij om de definitieve beheersmaatregelen te onderbouwen, met name daar waar men afwijkt van de voorlopige beheersmaatregelen.

In onderhavig geval vallen alle graafwerkzaamheden in de grond en waterbodem onder het regime **Basishygiëne**.

De voor het werk te treffen veiligheidsmaatregelen dienen te zijn opgenomen in een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan). De veiligheidskundige van de uitvoerende partij dient, voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden, een definitieve uitspraak te doen over de te nemen veiligheidsmaatregelen.

8. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In het verkennend (water)bodemonderzoek op de locatie De Hoeksteen aan de Ophelialaan 228a-230(a) te Aalsmeer wordt het onderstaande geconcludeerd:

Grond
- de onderzochte grond is licht verontreinigd met zware metalen en/of PAK;
- de kleihoudende bovengrond is conform het Provinciaal beleid van Noord-Holland licht verontreinigd met PFOS en PFOA, waarbij geen sanerende handelingen noodzakelijk zijn;
- de grond wordt indicatief ingedeeld in de bodemkwaliteitsklasse Industrie.

Grondwater
- het grondwater is licht verontreinigd met zink en vinylchloride.

Waterbodem
- het slib is verspreidbaar in zoet oppervlaktewater en op aangrenzend perceel en valt in klasse A. Indien het wordt toegepast op de landbodem valt het slib in klasse industrie.

Veiligheid
- indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de grond en waterbodem is het regime Basishygiëne van toepassing.

Opgemerkt wordt dat:
- de veiligheidskundige van de uitvoerende partij voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden een definitieve uitspraak dient te doen over de te nemen veiligheidsmaatregelen;
- de voor het werk te treffen veiligheidsmaatregelen opgenomen dienen te zijn in een Veiligheids- en Gezondheidsplan (V&G-plan).

Eindconclusie
Uit de resultaten van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er geen beperkingen aanwezig zijn voor de voorgenomen locatieontwikkeling.

Aanbevelingen
Aanbevolen wordt:
- de voorliggende rapportage aan alle betrokken partijen te overleggen;
- indien ontgravingswerkzaamheden c.q. afvoer van grond plaatsvindt van meer dan 50 m³ niet-sterk verontreinigde grond, minimaal 5 werkdagen van tevoren een 'Melding verplaatsing niet-ernstig verontreinigde grond' ingevolge de Wet Bodembescherming te overleggen aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;
- tijdens de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden alert te zijn op afwijkende bodemlagen;
- bij de bouw- en herinrichtingswerkzaamheden rekening te houden met de aangetoonde bodemkwaliteit;
- de aangetroffen septictank voorafgaand aan de locatieontwikkeling te verwijderen.

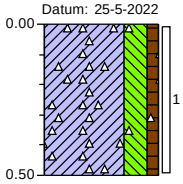
OVERZICHTSTEKENING
Projectcode: 22HB0299
Projectnaam : Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen
Formaat: A3 liggend

HB Adviesbureau
infra | sport | milieu | natuur
Comeniusstraat 7 • 1817 MS Alkmaar
Krijn Taconiskade 412 • 1087 HW Amsterdam
info@hbadvies.nl • hbadvies.nl • 088 472 0600

Meetpunt: 01

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

X: 112683.47
Y: 475484.45

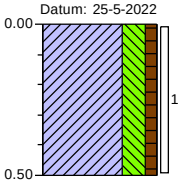

m-mv:	
0.00	gras
	Klei, sterk siltig, zwak humeus, resten aardewerk, grijsbruin, Edelmanboor
0.50	

Meetpunt: 02

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

X: 112684.23
Y: 475501.25

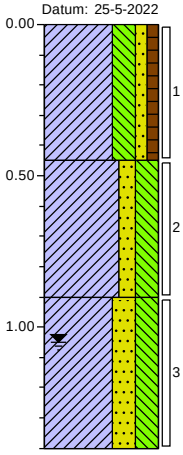

m-mv:	
0.00	gras
	Klei, sterk siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.50	

Meetpunt: 03

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

X: 112700.10
Y: 475488.12

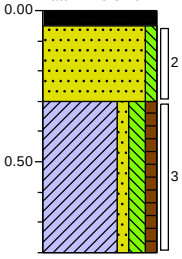

m-mv:	
0.00	gras
	Klei, sterk siltig, zwak zandig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.45	
	Klei, matig zandig, sterk siltig, sporen roest, roestbeige, Edelmanboor
0.90	
	Klei, sterk zandig, sterk siltig, matig roesthoudend, Edelmanboor
1.40	

Meetpunt: 04

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

X: 112702.95
Y: 475504.20

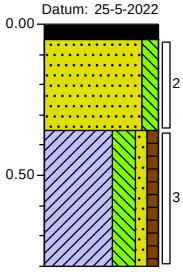

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	
	Zand, zeer fijn, zwak siltig, geelbeige, Edelmanboor
0.30	
	Klei, zwak zandig, matig siltig, zwak humeus, Edelmanboor
0.80	

Meetpunt: 05

X: 112723.42
Y: 475503.28

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

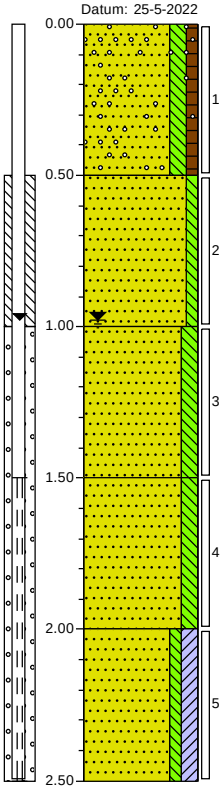

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	Zand, matig fijn, matig siltig, geelbeige, Edelmanboor
0.35	Klei, sterk siltig, zwak zandig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.80	

Meetpunt: 06

X: 112714.02
Y: 475522.05

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

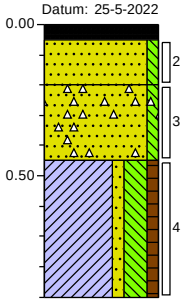

m-mv:	
0.00	Zand, matig fijn, matig siltig, zwak humeus, matig grindhoudend, grijsbruin, Edelmanboor
0.50	Zand, matig fijn, zwak siltig, donker, Edelmanboor
1.00	Zand, matig fijn, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
1.50	Zand, matig fijn, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
2.00	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig kleïig, lichtgrijs, Edelmanboor
2.50	

Meetpunt: 07

X: 112708.38
Y: 475543.16

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

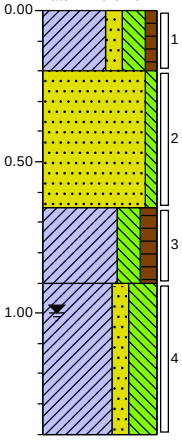

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige, Edelmanboor
0.20	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig koolashoudend, zwartgrijs, Edelmanboor
0.45	Klei, zwak zandig, sterk siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.90	

Meetpunt: 08

X: 112720.71
Y: 475552.00

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

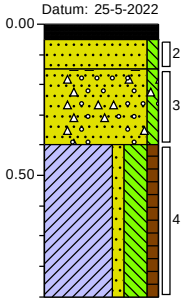

m-mv:	
0.00	erf
0.20	Klei, matig zandig, sterk siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.65	Zand, matig fijn, zwak siltig, geelbeige, Edelmanboor
0.90	Klei, sterk siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor
1.40	Klei, matig zandig, uiterst siltig, sporen roest, roestbeige, Edelmanboor

Meetpunt: 09

X: 112728.66
Y: 475562.70

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

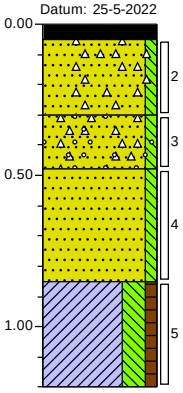

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige, Edelmanboor
0.15	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig koolashoudend, resten grind, donker zwartgrijs, Edelmanboor
0.40	
	Klei, zwak zandig, sterk siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.90	

Meetpunt: 10

X: 112752.63
Y: 475568.70

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

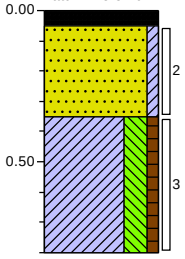

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, resten koolas, grijsbeige, Edelmanboor
0.30	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig koolashoudend, zwak grindhoudend, donker zwartgrijs, Edelmanboor
0.48	
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige, Edelmanboor
0.85	
	Klei, sterk siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
1.20	

Meetpunt: 11

X: 112768.23
Y: 475575.80

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

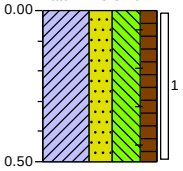

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	
	Zand, matig fijn, zwak kleïg, geelbeige, Edelmanboor
0.35	
	Klei, sterk siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.80	

Meetpunt: 12

X: 112780.48
Y: 475556.85

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

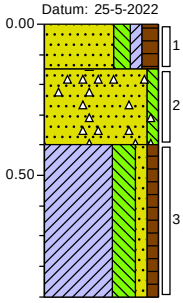

m-mv:	
0.00	erf
	Klei, sterk zandig, uiterst siltig, matig humeus, resten wortels, grijsbruin, Edelmanboor
0.50	

Meetpunt: 13

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

X: 112776.64
Y: 475532.01

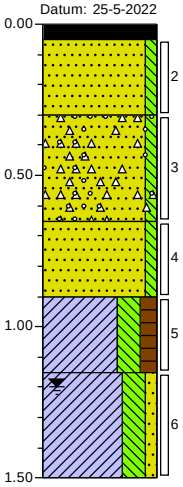

m-mv:	
0.00	braak
0.15	Zand, matig fijn, matig siltig, zwak kleiïg, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.40	Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak koolashoudend, donkergrijs, Edelmanboor
0.90	Klei, sterk siltig, zwak zandig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor

Meetpunt: 14

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

X: 112758.67
Y: 475549.22

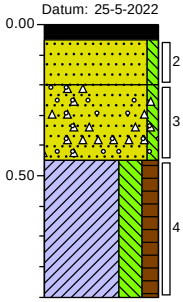

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsbeige, Edelmanboor
0.30	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig koolashoudend, zwak grindhoudend, donker zwartgrijs, Edelmanboor
0.65	Zand, zeer fijn, zwak siltig, grijsbeige, Edelmanboor
0.90	Klei, sterk siltig, matig humeus, donkerblauw, Edelmanboor
1.15	Klei, sterk siltig, zwak zandig, licht blauwgrijs, Edelmanboor
1.50	

Meetpunt: 15

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

X: 112749.89
Y: 475528.79

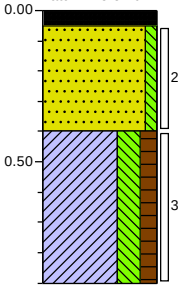

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	Zand, matig fijn, zwak siltig, geelbeige, Edelmanboor
0.20	Zand, matig fijn, zwak siltig, matig koolashoudend, matig grindhoudend, donker zwartgrijs, Edelmanboor
0.45	Klei, sterk siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.90	

Meetpunt: 16

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

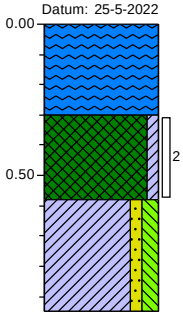
X: 112730.52
Y: 475535.34

m-mv:	
0.00	tegel
0.05	Zand, matig fijn, zwak siltig, geelbeige, Edelmanboor
0.40	Klei, sterk siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor
0.90	

Meetpunt: MM slib SL01 tm SL10

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

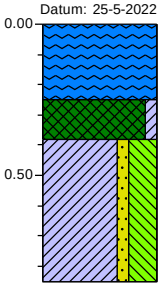

m-mv:	
0.00	waterspiegel
	Water, Edelmanboor
0.30	
	Slib, zwak kleiïg, donker zwartgrijs, Zuigerboor, Blad resten
0.58	
	Klei, zwak zandig, matig siltig, grijsblauw, Zuigerboor
0.95	

Meetpunt: st01

X: 112670.89
Y: 475498.48

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

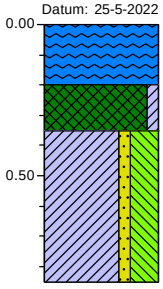

m-mv:	
0.00	
	Water
0.25	
	Slib, zwak kleiïg, donker, Zuigerboor
0.38	
	Klei, zwak zandig, uiterst siltig, Edelmanboor
0.85	

Meetpunt: st02

X: 112684.53
Y: 475506.29

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

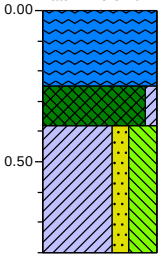

m-mv:	
0.00	
	Water
0.20	
	Slib, zwak kleiïg, donker zwartgrijs, Edelmanboor
0.35	
	Klei, zwak zandig, uiterst siltig, donker, Edelmanboor
0.85	

Meetpunt: st03

X: 112698.18
Y: 475512.47

Datum: 25-5-2022

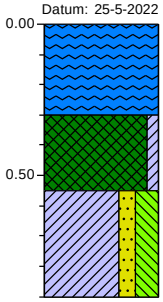

m-mv:	
0.00	
	Water
0.25	
	Slib, zwak kleiïg, donker, Zuigerboor, Steekvast
0.38	
	Klei, matig zandig, uiterst siltig, lichtgrijs, Zuigerboor
0.80	

Meetpunt: st04

X: 112707.10
Y: 475494.84

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

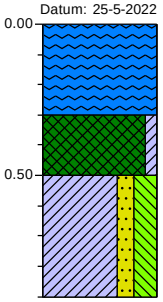

m-mv:	
0.00	Water, Veel blad resten in het slootje
0.30	Slib, zwak kleïig, donkergrijs, Edelmanboor, Veel takjes en bladresten
0.55	Klei, matig zandig, sterk siltig, licht, Edelmanboor
0.90	

Meetpunt: st05

X: 112712.55
Y: 475488.91

Datum: 25-5-2022

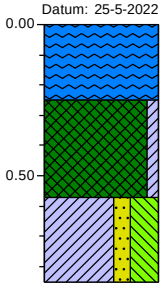

m-mv:	
0.00	Water, Veel blad resten in de sloot en waterplanten
0.30	Slib, zwak kleïig, donkergrijs, Zuigerboor
0.50	Klei, matig zandig, sterk siltig, grijsblauw, Edelmanboor
0.90	

Meetpunt: st06

X: 112722.08
Y: 475494.88

Boormeester: Arvid Dol
Datum: 25-5-2022

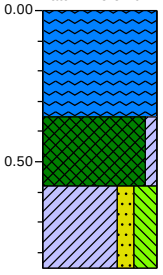

m-mv:	
0.00	Water, Veel water planten en blad resten
0.25	Slib, zwak kleïig, donker zwartgrijs, Zuigerboor
0.57	Klei, matig zandig, uiterst siltig, donkergrijs, Zuigerboor
0.85	

Meetpunt: st07

X: 112732.71
Y: 475500.16

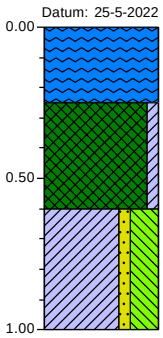
Datum: 25-5-2022

m-mv:	
0.00	Water, Veel blad resten in het water
0.35	Slib, zwak kleïig, donkergrijs, Zuigerboor, Blad resten
0.58	Klei, matig zandig, sterk siltig, lichtgrijs, Zuigerboor
0.85	

Meetpunt: st08

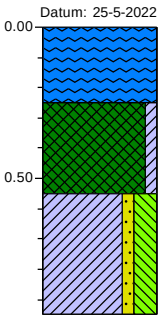
X: 112742.93
Y: 475507.20

m-mv:	
0.00	Water, Veel takjes en blad resten in het water
0.25	Slib, zwak kleïg, donkergrijs, Zuigerboor
0.60	Klei, zwak zandig, uiterst siltig, donkergrijs, Zuigerboor
1.00	

Meetpunt: st09

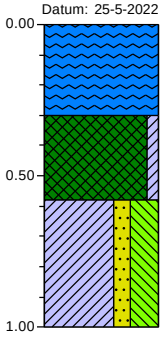
X: 112753.49
Y: 475512.44

m-mv:	
0.00	Water
0.25	Slib, zwak kleïg, donker zwartgrijs, Zuigerboor
0.55	Klei, zwak zandig, sterk siltig, donkergrijs, Zuigerboor
0.95	

Meetpunt: st10

X: 112764.19
Y: 475518.95

m-mv:	
0.00	Water
0.30	Slib, zwak kleïg, donkergrijs, Edelmanboor, Blad resten
0.58	Klei, matig zandig, uiterst siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
1.00	

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand
- slib
- water

peilbuis

- blinde buis
- casing
- hoogste grondwaterstand
- gemiddelde grondwaterstand
- laagste grondwaterstand
- zand afdichting
- bentoniet/mikoliet/klei afdichting
- grind afdichting
- filter

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1360386**
Toetsing	**T.12 - Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb**
Toetsversie	**BoToVa 3.1.0** Toetsdatum: 3 juni 2022 16:08

Monsterreferentie	**7196208**
Monsteromschrijving	MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-45) 08 (0-20) 12 (0-50)

Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I
Lutum/Humus							
Organische stof	% (m/m ds)	10.0	**10**				
Lutum	% (m/m ds)	10.7	**25**				
Droogrest							
droge stof	%	73.5	**73.5**	@			
Metalen ICP-AES							
barium (Ba)	mg/kg ds	56	**100**	@	190	555	920
cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.43	**0.49**	-	0.6	6.8	13
kobalt (Co)	mg/kg ds	82	**150**	>T(IND)	15	102.5	190
koper (Cu)	mg/kg ds	26	**34**	-	40	115	190
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.29	**0.35**	>AW(WO)	0.15	18.075	36
lood (Pb)	mg/kg ds	84	**100**	>AW(WO)	50	290	530
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190
nikkel (Ni)	mg/kg ds	23	**39**	>AW(WO)	35	67.5	100
zink (Zn)	mg/kg ds	86	**120**	-	140	430	720
Perfluorcarbonzuren							
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	0.3	**0.3**	@			
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	< 0.2	**0.14**	@			
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	0.1	**0.1**	@			
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluoroctaanzuur (PFOA) line	µg/kg ds	2.6	**2.6**	@			
perfluoroctaanzuur (PFOA) ver	µg/kg ds	0.2	**0.2**	@			
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	0.1	**0.1**	@			
perfluordecaanzuur (PFDeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluorundecaanzuur (PFUnD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluordodecaanzuur (PFDoD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluortridecaanzuur (PFTrDA	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluortetradecaanzuur (PFTe	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluorhexadecaanzuur (PFHx	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluoroctadecaanzuur (PFOD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
Perfluorsulfonzuren							
perfluorbutaansulfonzuur (PFB	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluorpentaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluorhexaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluorheptaansulfonzuur(PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	1.7	**1.7**	@			
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	0.7	**0.7**	@			
perfluordecaansulfonzuur (PFD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
Perfluorverbindingen - precursors							
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
10:2 fluortelomeer sulfonzuur	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
Perfluorverbindingen - overig							
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
N-ethylperfluoroctaansulfona	µg/kg ds	0.1	**0.1**	@			
perfluoroctaansulfonamide (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diest	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@			
Perfluorverbindingen - sommaties							
som PFOA	µg/kg ds	2.8	**2.8**	@			
som PFOS	µg/kg ds	2.4	**2.4**	@			
Minerale olie							
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	< 35	**< 24**	-	190	2595	5000

Polycyclische koolwaterstoffen							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**				
fenantreen	mg/kg ds	0.14	**0.14**				
anthraceen	mg/kg ds	0.11	**0.11**				
fluoranteen	mg/kg ds	0.39	**0.39**				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.14	**0.14**				
chryseen	mg/kg ds	0.22	**0.22**				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.13	**0.13**				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.17	**0.17**				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.12	**0.12**				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.11	**0.11**				
Sommaties							
som PAK (10)	mg/kg ds	1.6	**1.6**	>AW(WO)	1.5	20.75	40
Polychloorbifenylen							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00070**				
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00070**				
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00070**				
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00070**				
PCB - 138	mg/kg ds	0.001	**0.0010**				
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00070**				
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00070**				
Sommaties							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	**0.0052**	-	0.02	0.51	1

Toetsoordeel monster 7196208:	Overschrijding Achtergrondwaarde

Monsterreferentie	**7196209**							
Monsteromschrijving	MM2 04 (5-30) 05 (5-35) 06 (0-50) 07 (5-20) 09 (5-15) 11 (5-35) 14 (5-30) 15 (5-20) 16 (5-40)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	0.9	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	1.0	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	94.9	**94.9**	@				
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	21	**81**	@	190	555	920	
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	**< 0.24**	-	0.6	6.8	13	
kobalt (Co)	mg/kg ds	< 3	**< 7.4**	-	15	102.5	190	
koper (Cu)	mg/kg ds	6.2	**13**	-	40	115	190	
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.05**	-	0.15	18.075	36	
lood (Pb)	mg/kg ds	34	**54**	>AW(WO)	50	290	530	
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190	
nikkel (Ni)	mg/kg ds	8	**23**	-	35	67.5	100	
zink (Zn)	mg/kg ds	88	**210**	>AW(IND)	140	430	720	
Perfluorcarbonzuren								
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluoroctaanzuur (PFOA) line	µg/kg ds	0.1	**0.1**	@				
perfluoroctaanzuur (PFOA) ver	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluordecaanzuur (PFDeA)	µg/kg ds	0.2	**0.2**	@				
perfluorundecaanzuur (PFUnD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluordodecaanzuur (PFDoD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluortridecaanzuur (PFTrDA	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluortetradecaanzuur (PFTe	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluorhexadecaanzuur (PFHx	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluoroctadecaanzuur (PFOD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
Perfluorsulfonzuren								
perfluorbutaansulfonzuur (PFB	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluorpentaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluorhexaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluorheptaansulfonzuur(PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	1.1	**1.1**	@				
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	0.2	**0.2**	@				
perfluordecaansulfonzuur (PFD	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
Perfluorverbindingen - precursors								
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
10:2 fluortelomeer sulfonzuur	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
Perfluorverbindingen - overig								
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
N-ethylperfluoroctaansulfona	µg/kg ds	0.5	**0.5**	@				
perfluoroctaansulfonamide (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diest	µg/kg ds	< 0.1	**0.07**	@				
Perfluorverbindingen - sommaties								
som PFOA	µg/kg ds	0.2	**0.17**	@				
som PFOS	µg/kg ds	1.3	**1.3**	@				
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	< 35	**< 120**	-	190	2595	5000	

Polycyclische koolwaterstoffen							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**				
fenantreen	mg/kg ds	0.56	**0.56**				
anthraceen	mg/kg ds	0.19	**0.19**				
fluoranteen	mg/kg ds	0.77	**0.77**				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.26	**0.26**				
chryseen	mg/kg ds	0.37	**0.37**				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.2	**0.2**				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.28	**0.28**				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.23	**0.23**				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.18	**0.18**				
Sommaties							
som PAK (10)	mg/kg ds	3.1	**3.1**	>AW(WO)	1.5	20.75	40
Polychloorbifenylen							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**				
Sommaties							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	**< 0.024**	-	0.02	0.51	1

Toetsoordeel monster 7196209:	Overschrijding Achtergrondwaarde

Monsterreferentie	**7196210**							
Monsteromschrijving	MM3 07 (20-45) 09 (15-40) 10 (5-30) 10 (30-48) 13 (15-40) 14 (30-65) 15 (20-45)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	0.8	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	1.0	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	95.4	**95.4**	@				
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	61	**240**	@	190	555	920	
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	**< 0.24**	-	0.6	6.8	13	
kobalt (Co)	mg/kg ds	5.2	**18**	>AW(WO)	15	102.5	190	
koper (Cu)	mg/kg ds	14	**29**	-	40	115	190	
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.06	**0.09**	-	0.15	18.075	36	
lood (Pb)	mg/kg ds	28	**44**	-	50	290	530	
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190	
nikkel (Ni)	mg/kg ds	14	**41**	>AW(IND)	35	67.5	100	
zink (Zn)	mg/kg ds	66	**160**	>AW(WO)	140	430	720	
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	< 35	**< 120**	-	190	2595	5000	
Polycyclische koolwaterstoffen								
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**					
fenantreen	mg/kg ds	0.22	**0.22**					
anthraceen	mg/kg ds	0.1	**0.1**					
fluoranteen	mg/kg ds	0.4	**0.4**					
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.18	**0.18**					
chryseen	mg/kg ds	0.27	**0.27**					
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.13	**0.13**					
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.16	**0.16**					
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.12	**0.12**					
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.1	**0.1**					
Sommaties								
som PAK (10)	mg/kg ds	1.7	**1.7**	>AW(WO)	1.5	20.75	40	
Polychloorbifenylen								
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**					
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**					
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**					
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**					
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**					
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**					
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0035**					
Sommaties								
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	**< 0.024**	-	0.02	0.51	1	

Toetsoordeel monster 7196210:	Overschrijding Achtergrondwaarde

Monsterreferentie	**7196211**							
Monsteromschrijving	MM4 03 (45-90) 03 (90-140) 05 (35-80) 07 (45-90) 08 (90-140) 09 (40-90) 11 (35-80) 13 (40-90) 15 (45-90) 16 (40-90)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	2.9	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	21.5	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	70	**70.0**	@				
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	57	**64**	@	190	555	920	
cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.32	**0.41**	-	0.6	6.8	13	
kobalt (Co)	mg/kg ds	7.3	**8.2**	-	15	102.5	190	
koper (Cu)	mg/kg ds	19	**23**	-	40	115	190	
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.21	**0.23**	>AW(WO)	0.15	18.075	36	
lood (Pb)	mg/kg ds	57	**65**	>AW(WO)	50	290	530	
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190	
nikkel (Ni)	mg/kg ds	20	**22**	-	35	67.5	100	
zink (Zn)	mg/kg ds	74	**87**	-	140	430	720	
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	45	**160**	-	190	2595	5000	
Polycyclische koolwaterstoffen								
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**					
fenantreen	mg/kg ds	1.1	**1.1**					
anthraceen	mg/kg ds	0.68	**0.68**					
fluoranteen	mg/kg ds	3.3	**3.3**					
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	1.6	**1.6**					
chryseen	mg/kg ds	1.8	**1.8**					
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.83	**0.83**					
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	1.2	**1.2**					
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.75	**0.75**					
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.74	**0.74**					
Sommaties								
som PAK (10)	mg/kg ds	12	**12**	>AW(IND)	1.5	20.75	40	
Polychloorbifenylen								
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
Sommaties								
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	**< 0.017**	-	0.02	0.51	1	

Toetsoordeel monster 7196211:	Overschrijding Achtergrondwaarde

Monsterreferentie	**7196212**							
Monsteromschrijving	MM5 06 (50-100) 06 (100-150) 06 (150-200) 10 (48-85) 14 (65-90)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	2.9	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	1.0	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	84.3	**84.3**	@				
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	44	**170**	@	190	555	920	
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	**< 0.23**	-	0.6	6.8	13	
kobalt (Co)	mg/kg ds	4.6	**16**	>AW(WO)	15	102.5	190	
koper (Cu)	mg/kg ds	11	**22**	-	40	115	190	
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.05**	-	0.15	18.075	36	
lood (Pb)	mg/kg ds	23	**36**	-	50	290	530	
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	**< 1.0**	-	1.5	95.75	190	
nikkel (Ni)	mg/kg ds	13	**38**	>AW(WO)	35	67.5	100	
zink (Zn)	mg/kg ds	100	**230**	>AW(IND)	140	430	720	
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	< 35	**< 84**	-	190	2595	5000	
Polycyclische koolwaterstoffen								
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**					
fenantreen	mg/kg ds	0.11	**0.11**					
anthraceen	mg/kg ds	0.06	**0.06**					
fluoranteen	mg/kg ds	0.17	**0.17**					
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.06	**0.06**					
chryseen	mg/kg ds	0.12	**0.12**					
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**					
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.07	**0.07**					
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.05	**0.05**					
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.035**					
Sommaties								
som PAK (10)	mg/kg ds	0.74	**0.74**	-	1.5	20.75	40	
Polychloorbifenylen								
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.0024**					
Sommaties								
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	**< 0.017**	-	0.02	0.51	1	

Toetsoordeel monster 7196212:	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
>AW(IND)	> Achtergrondwaarde (Industrie)
>AW(WO)	> Achtergrondwaarde (Wonen)
>T(IND)	> Tussenwaarde (Industrie)
-	<= Achtergrondwaarde
N.B.	De vermelde tussenwaarde is door MijnLab berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1367166**
Toetsing	**T.12 - Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb**
Toetsversie	**BoToVa 3.1.0** Toetsdatum: 21 juni 2022 14:58

Monsterreferentie	**7213941**							
Monsteromschrijving	MM1-1 01 (0-50)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	9.8	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	22.1	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	74.3	**74.3**	@				
Metalen ICP-AES								
kobalt (Co)	mg/kg ds	7.5	**8.2**	-	15	102.5	190	

Toetsoordeel monster 7213941: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Monsterreferentie	**7213942**							
Monsteromschrijving	MM1-2 02 (0-50)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	7.0	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	28.9	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	76	**76.0**	@				
Metalen ICP-AES								
kobalt (Co)	mg/kg ds	9.6	**8.6**	-	15	102.5	190	

Toetsoordeel monster 7213942: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Monsterreferentie	**7213943**							
Monsteromschrijving	MM1-3 03 (0-45)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	11.3	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	25.6	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	74.3	**74.3**	@				
Metalen ICP-AES								
kobalt (Co)	mg/kg ds	9.9	**9.7**	-	15	102.5	190	

Toetsoordeel monster 7213943: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Monsterreferentie	**7213944**							
Monsteromschrijving	MM1-4 08 (0-20)							
Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	5.7	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	10.3	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	81.1	**81.1**	@				
Metalen ICP-AES								
kobalt (Co)	mg/kg ds	5	**9.2**	-	15	102.5	190	

Toetsoordeel monster 7213944: Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
N.B.	De vermelde tussenwaarde is door MijnLab berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1367166**
Toetsing	**T.12 - Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb**
Toetsversie	**BoToVa 3.1.0** Toetsdatum: 21 juni 2022 15:00

Monsterreferentie	**7213945**
Monsteromschrijving	MM1-5 12 (0-50)

Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	T	I	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	11.7	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	18.3	**25**					
Droogrest								
droge stof	%	79.2	**79.2**	@				
Metalen ICP-AES								
kobalt (Co)	mg/kg ds	5.4	**6.8**	-	15	102.5	190	

Toetsoordeel monster 7213945:	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
N.B.	De vermelde tussenwaarde is door MijnLab berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Projectnaam: *Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen*
Projectnummer: *22HB0299*

	gemeten waarden				
meng-monster	SOM PFOS (µg/kg)	SOM PFOA (µg/kg)	hoogste overige PFAS (µg/kg)	SOM overige PFAS (µg/kg)	organisch stofgehalte (% m/m)
MM1	2,40	2,80	0,30	0,60	10,00
MM2	1,30	0,17	0,50	0,70	0,90

Beoordelingskader Provincie Noord-Holland (bodemtypecorrectie 10-30%)

gecorrigeerde waarden			toetsingskader	PFOS	PFOA	PFAS
SOM PFOS (µg/kg)	SOM PFOA (µg/kg)	overige PFAS (µg/kg)	niet verontreinigd	< 1,5	< 1,7	< 1,5
			licht verontreinigd	≤ 110	≤ 1100	≤ 110
			ernstig verontreinigd	> 110	> 1100	> 110
2,40	2,80	0,30	verontreinigd, maar geen sanering noodzakelijk			
1,30	0,17	0,50	niet verontreinigd			

Beleidsregel gemeente Amsterdam/Aalsmeer/Amstelveen (bodemtypecorrectie 10-30%)

gecorrigeerde waarden				toetsingskader	PFOS	PFOA	PFAS	SOM PFAS
SOM PFOS (µg/kg)	SOM PFOA (µg/kg)	hoogste overige PFAS (µg/kg)	SOM overigePFAS (µg/kg)	vrij toepasbaar	≤ 1,5	≤ 1,7	≤ 1,5	≤ 6,0
				toepasbaar	≤ 3,0	≤ 7,0	≤ 3,0	≤ 12
				wonen	≤ 5,0	≤ 89	≤ 5,0	≤ 20
				industrie	≤ 50	≤ 170	≤ 50	≤ 200
2,40	2,80	0,30	0,60	toepasbaar				
1,30	0,17	0,50	0,70	vrij toepasbaar				

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1363548**
Toetsing	**T.13 - Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb**
Toetsversie	**BoToVa 2.1.0** Toetsdatum: 9 juni 2022 16:01

Monsterreferentie	**7204461**
Monsteromschrijving	06-1-1 06 (150-250)

Analyse	Eenheid	Analyseres.		Toetsoordeel	S	T	I	
Metalen ICP-MS (opgelost)								
barium (Ba)	µg/l	38		-	50	337.5	625	
cadmium (Cd)	µg/l	< 0.2		-	0.4	3.2	6	
kobalt (Co)	µg/l	2.1		-	20	60	100	
koper (Cu)	µg/l	2.2		-	15	45	75	
Kwik (Hg) (niet vluchtig)	µg/l	< 0.05		-	0.05	0.175	0.3	
lood (Pb)	µg/l	< 2		-	15	45	75	
molybdeen (Mo)	µg/l	2.3		-	5	152.5	300	
nikkel (Ni)	µg/l	3.9		-	15	45	75	
zink (Zn)	µg/l	66		>S	65	432.5	800	
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	µg/l	< 50		-	50	325	600	
Vluchtige aromaten								
benzeen	µg/l	< 0.2		-	0.2	15.1	30	
ethylbenzeen	µg/l	< 0.2		-	4	77	150	
naftaleen	µg/l	< 0.02		-	0.01	35.005	70	
o-xyleen	µg/l	< 0.1						
styreen	µg/l	< 0.2		-	6	153	300	
tolueen	µg/l	< 0.2		-	7	503.5	1000	
xyleen (som m+p)	µg/l	< 0.2						
Sommaties aromaten								
som xylenen	µg/l	0.2		-	0.2	35.1	70	
Vluchtige chlooralifaten								
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	< 0.1		-	0.01	150.005	300	
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	< 0.1		-	0.01	65.005	130	
1,1-dichloorethaan	µg/l	< 0.2		-	7	453.5	900	
1,1-dichlooretheen	µg/l	< 0.1		-	0.01	5.005	10	
1,1-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2						
1,2-dichloorethaan	µg/l	< 0.2		-	7	203.5	400	
1,2-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2						
1,3-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2						
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	< 0.1						
dichloormethaan	µg/l	< 0.2		-	0.01	500.005	1000	
monochlooretheen (vinylchlori	µg/l	0.33		>S	0.01	2.505	5	
tetrachlooretheen	µg/l	< 0.1		-	0.01	20.005	40	
tetrachloormethaan	µg/l	< 0.1		-	0.01	5.005	10	
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	< 0.1						
trichlooretheen	µg/l	< 0.2		-	24	262	500	
trichloormethaan	µg/l	< 0.2		-	6	203	400	
Sommaties								
som C+T dichlooretheen	µg/l	0.1		-	0.01	10.005	20	
som dichloorpropanen	µg/l	0.4		-	0.8	40.4	80	
Vluchtige gehalogeneerde alifaten - divers								
tribroommethaan (bromoform	µg/l	< 0.2		@			630	

Toetsoordeel monster 7204461:	Overschrijding Streefwaarde

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Streefwaarde
>S	> Streefwaarde
N.B.	De vermelde tussenwaarde is door MijnLab berekend en is niet afkomstig uit BoToVa

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1360343**
Toetsing	**T.1 - Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Toetsversie	**BoToVa 3.1.0**

Toetsdatum: 7 juni 2022 14:44

Monsterreferentie	**7196068**
Monsteromschrijving	SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)

Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	WO	IND
Lutum/Humus							
Organische stof	% (m/m ds)	10.2	**10**				
Lutum	% (m/m ds)	13.3	**25**				
Metalen ICP-AES							
barium (Ba)	mg/kg ds	71	**110**	@			
cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.65	**0.72**	WO	0.6	1.2	4.3
kobalt (Co)	mg/kg ds	8.2	**13**	-	15	35	190
koper (Cu)	mg/kg ds	25	**31**	-	40	54	190
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.19	**0.22**	WO	0.15	0.83	4.8
lood (Pb)	mg/kg ds	66	**76**	WO	50	210	530
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1.5	**1.5**	-	1.5	88	190
nikkel (Ni)	mg/kg ds	25	**38**	WO	35	39	100
zink (Zn)	mg/kg ds	160	**210**	IND	140	200	720
Perfluorcarbonzuren							
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluoroctaanzuur (PFOA) line	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluoroctaanzuur (PFOA) ver	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluordecaanzuur (PFDeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorundecaanzuur (PFUnD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluordodecaanzuur (PFDoD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluortridecaanzuur (PFTrDA	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluortetradecaanzuur (PFTe	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorhexadecaanzuur (PFHx	µg/kg ds	< 0.2	**0.1373**	@			
perfluoroctadecaanzuur (PFOD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
Perfluorsulfonzuren							
perfluorbutaansulfonzuur (PFB	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorpentaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorhexaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluorheptaansulfonzuur(PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	0.1	**0.09804**	@			
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
perfluordecaansulfonzuur (PFD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
Perfluorverbindingen - precursors							
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
10:2 fluortelomeer sulfonzuur	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
Perfluorverbindingen - overig							
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
N-ethylperfluoroctaansulfona	µg/kg ds	0.7	**0.6863**	@			
perfluoroctaansulfonamide (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diest	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@			
Perfluorverbindingen - sommaties							
som PFOA	µg/kg ds	0.1	**0.1373**	@			
som PFOS	µg/kg ds	0.2	**0.1667**	@			
Minerale olie							
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	210	**210**	IND	190	190	500

Polycyclische koolwaterstoffen							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.034**				
fenantreen	mg/kg ds	1.1	**1.1**				
anthraceen	mg/kg ds	0.71	**0.70**				
fluoranteen	mg/kg ds	3.7	**3.6**				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.58	**0.57**				
chryseen	mg/kg ds	0.98	**0.96**				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.28	**0.27**				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.29	**0.28**				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.22	**0.22**				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.2	**0.20**				
Sommaties							
som PAK (10)	mg/kg ds	8.1	**7.9**	IND	1.5	6.8	40
Polychloorbifenylen							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
PCB - 101	mg/kg ds	0.003	**0.0029**				
PCB - 118	mg/kg ds	0.003	**0.0029**				
PCB - 138	mg/kg ds	0.002	**0.0020**				
PCB - 153	mg/kg ds	0.002	**0.0020**				
PCB - 180	mg/kg ds	0.001	**0.00098**				
Sommaties							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.012	**0.012**	-	0.02	0.04	0.5
Organochloorbestrijdingsmiddelen							
2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	0.012	**0.012**				
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	0.08	**0.078**				
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	0.028	**0.027**				
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0.003	**0.0029**				
aldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
dieldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
endrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
isodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0007	0.0007	0.1
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0009	0.0009	0.1
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	**< 0.0014**	@			
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.001	0.001	0.5
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.002	0.002	0.5
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.003	0.04	0.5
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	@			
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
pentachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0025	0.0025	5
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0085	0.027	1.4
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.003		
Sommaties							
som DDD	mg/kg ds	0.092	**0.090**	WO	0.02	0.84	34
som DDE	mg/kg ds	0.029	**0.028**	-	0.1	0.13	1.3
som DDT	mg/kg ds	0.004	**0.0036**	-	0.2	0.2	1
som drins (3)	mg/kg ds	0.002	**< 0.0021**	-	0.015	0.04	0.14
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	-	0.002	0.002	0.1
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	-	0.002	0.002	0.1
som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	0.13	**0.13**	-	0.4		

Toetsoordeel monster 7196068:	Klasse industrie

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

IND	Industrie
WO	Wonen

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1360343**
Toetsing	**T.3 - Beoordeling kwaliteit van bagger en ontvangende bodem bij toepassing in een oppervlaktewaterlichaam**
Toetsversie	**BoToVa 2.1.0** Toetsdatum: 7 juni 2022 14:51

Monsterreferentie	**7196068**
Monsteromschrijving	SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)

Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	MWA	MWB	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	10.2	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	13.3	**25**					
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	71	**110**	@				
cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.65	**0.72**	A	0.6	4	14	
kobalt (Co)	mg/kg ds	8.2	**13**	-	15	25	240	
koper (Cu)	mg/kg ds	25	**31**	-	40	96	190	
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.19	**0.22**	A	0.15	1.2	10	
lood (Pb)	mg/kg ds	66	**76**	A	50	138	580	
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1.5	**1.5**	-	1.5	5	200	
nikkel (Ni)	mg/kg ds	25	**38**	A	35	50	210	
zink (Zn)	mg/kg ds	160	**210**	A	140	563	2000	
Perfluorcarbonzuren								
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluoroctaanzuur (PFOA) line	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluoroctaanzuur (PFOA) ver	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluordecaanzuur (PFDeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorundecaanzuur (PFUnD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluordodecaanzuur (PFDoD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluortridecaanzuur (PFTrDA	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluortetradecaanzuur (PFTe	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorhexadecaanzuur (PFHx	µg/kg ds	< 0.2	**0.1373**	@				
perfluoroctadecaanzuur (PFOD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorsulfonzuren								
perfluorbutaansulfonzuur (PFB	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorpentaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorhexaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorheptaansulfonzuur(PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	0.1	**0.09804**	@				
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluordecaansulfonzuur (PFD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorverbindingen - precursors								
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
10:2 fluortelomeer sulfonzuur	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorverbindingen - overig								
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
N-ethylperfluoroctaansulfona	µg/kg ds	0.7	**0.6863**	@				
perfluoroctaansulfonamide (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diest	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorverbindingen - sommaties								
som PFOA	µg/kg ds	0.1	**0.1373**	@				
som PFOS	µg/kg ds	0.2	**0.1667**	@				
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	210	**210**	A	190	1250	5000	

Polycyclische koolwaterstoffen							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.034**				
fenantreen	mg/kg ds	1.1	**1.1**				
anthraceen	mg/kg ds	0.71	**0.70**				
fluoranteen	mg/kg ds	3.7	**3.6**				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.58	**0.57**				
chryseen	mg/kg ds	0.98	**0.96**				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.28	**0.27**				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.29	**0.28**				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.22	**0.22**				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.2	**0.20**				
Sommaties							
som PAK (10)	mg/kg ds	8.1	**7.9**	A	1.5	9	40
Polychloorbifenylen							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0015	0.014	
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.002	0.015	
PCB - 101	mg/kg ds	0.003	**0.0029**	A	0.0015	0.023	
PCB - 118	mg/kg ds	0.003	**0.0029**	-	0.0045	0.016	
PCB - 138	mg/kg ds	0.002	**0.0020**	-	0.004	0.027	
PCB - 153	mg/kg ds	0.002	**0.0020**	-	0.0035	0.033	
PCB - 180	mg/kg ds	0.001	**0.00098**	-	0.0025	0.018	
Sommaties							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.012	**0.012**	-	0.02	0.139	1
Organochloorbestrijdingsmiddelen							
2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	0.012	**0.012**				
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	0.08	**0.078**				
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	0.028	**0.027**				
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0.003	**0.0029**				
aldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0008	0.0013	
dieldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.008	0.008	
endrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0035	0.0035	
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0005		
isodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.001		
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0007	0.004	4
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0009	0.0021	4
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	**< 0.0014**				
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.001	0.0012	
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.002	0.0065	
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.003	0.003	
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
pentachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0025	0.007	
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.0085	0.044	
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	-	0.003	0.0075	
Sommaties							
som DDD / DDE / DDTs	mg/kg ds	0.12	**0.12**	-	0.3	0.3	4
som drins (3)	mg/kg ds	0.002	**< 0.0021**	-	0.015	0.015	4
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	-	0.002	0.004	4
som HCHs (4)	mg/kg ds	0.003	**< 0.0027**	-	0.01	0.01	2
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	-	0.002		4
som OCBs (waterbodem)	mg/kg ds	0.14	**0.13**	-	0.4		

Toetsoordeel monster 7196068:	Klasse A

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
A	Maximale waarde kwaliteitsklasse A

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1360343**
Toetsing	**T.5 - Beoordeling kwaliteit van bagger bij verspreiden op een aangrenzend perceel (landbodem)**
Toetsversie	**BoToVa 3.1.0** Toetsdatum: 7 juni 2022 14:46

Monsterreferentie	**7196068**
Monsteromschrijving	SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)

Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	PAF %	T.Oordeel	I	MWverspr	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	10.2	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	13.3	**25**					
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	71	**110**	0.0				
cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.65	**0.72**	0.001	V	13	7.5	
kobalt (Co)	mg/kg ds	8.2	**13**	0.0		190		
koper (Cu)	mg/kg ds	25	**31**	0.0		190		
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.19	**0.22**	0.0		36		
lood (Pb)	mg/kg ds	66	**76**	0.181		530		
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1.5	**1.5**	0.0		190		
nikkel (Ni)	mg/kg ds	25	**38**	0.0		100		
zink (Zn)	mg/kg ds	160	**210**	3.819		720		
Perfluorcarbonzuren								
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluoroctaanzuur (PFOA) line	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluoroctaanzuur (PFOA) ver	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluordecaanzuur (PFDeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorundecaanzuur (PFUnD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluordodecaanzuur (PFDoD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluortridecaanzuur (PFTrDA	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluortetradecaanzuur (PFTe	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorhexadecaanzuur (PFHx	µg/kg ds	< 0.2	**0.1373**		@			
perfluoroctadecaanzuur (PFOD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
Perfluorsulfonzuren								
perfluorbutaansulfonzuur (PFB	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorpentaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorhexaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluorheptaansulfonzuur(PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	0.1	**0.09804**		@			
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
perfluordecaansulfonzuur (PFD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
Perfluorverbindingen - precursors								
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
10:2 fluortelomeer sulfonzuur	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
Perfluorverbindingen - overig								
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
N-ethylperfluoroctaansulfona	µg/kg ds	0.7	**0.6863**		@			
perfluoroctaansulfonamide (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diest	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**		@			
Perfluorverbindingen - sommaties								
som PFOA	µg/kg ds	0.1	**0.1373**		@			
som PFOS	µg/kg ds	0.2	**0.1667**		@			
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	210	**210**		V	5000	3000	

Polycyclische koolwaterstoffen						
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.034**	0.002		
fenantreen	mg/kg ds	1.1	**1.1**	1.510		
anthraceen	mg/kg ds	0.71	**0.70**	0.564		
fluoranteen	mg/kg ds	3.7	**3.6**	2.045		
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.58	**0.57**	0.030		
chryseen	mg/kg ds	0.98	**0.96**	0.128		
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.28	**0.27**	0.002		
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.29	**0.28**	0.029		
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.22	**0.22**	0.009		
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.2	**0.20**	0.027		
Sommaties						
som PAK (10)	mg/kg ds	8.1	**7.9**		40	
Polychloorbifenylen						
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0		
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0		
PCB - 101	mg/kg ds	0.003	**0.0029**	0.0		
PCB - 118	mg/kg ds	0.003	**0.0029**	0.0		
PCB - 138	mg/kg ds	0.002	**0.0020**	0.0		
PCB - 153	mg/kg ds	0.002	**0.0020**	0.0		
PCB - 180	mg/kg ds	0.001	**0.00098**	0.0		
Sommaties						
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.012	**0.012**		1	
Organochloorbestrijdingsmiddelen						
2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	0.012	**0.012**	0.0		
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	0.08	**0.078**	0.006		
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0		
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	0.028	**0.027**	0.049		
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0		
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0.003	**0.0029**	0.0		
aldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0	0.32	
dieldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.074		
endrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.263		
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0		
isodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.024		
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.024	4	
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**			
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**			
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.267	4	
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	**< 0.0014**	0.015		
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.001	17	
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.002	1.6	
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.203	1.2	
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.001		
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**			
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**			
pentachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.004	6.7	
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0	2	
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	0.0		
Sommaties						
som DDD	mg/kg ds	0.092	**0.090**		34	
som DDE	mg/kg ds	0.029	**0.028**		2.3	
som DDT	mg/kg ds	0.004	**0.0036**		1.7	
som drins (3)	mg/kg ds	0.002	**< 0.0021**		4	
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	0.036	4	
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	0.002	4	
Meersoorten potentiëel aangetaste fractie (msPAF)						
msPaf metalen	%		**3.994**		V	50
msPaf organisch	%		**9.423**		V	20

Toetsoordeel monster 7196068:	Verspreidbaar

Legenda

@	Geen toetsoordeel mogelijk
V	Verspreidbaar

Project	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Certificaten	**1360343**
Toetsing	**T.6 - Beoordeling kwaliteit van bagger bij verspreiden in een zoet oppervlaktewaterlichaam**
Toetsversie	**BoToVa 2.1.0** Toetsdatum: 7 juni 2022 14:48

Monsterreferentie	**7196068**
Monsteromschrijving	SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)

Analyse	Eenheid	Analyseres.	**Gestand.Res.**	Toetsoordeel	AW	MWA	MWB	
Lutum/Humus								
Organische stof	% (m/m ds)	10.2	**10**					
Lutum	% (m/m ds)	13.3	**25**					
Metalen ICP-AES								
barium (Ba)	mg/kg ds	71	**110**	@				
cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.65	**0.72**	V	0.6	4	14	
kobalt (Co)	mg/kg ds	8.2	**13**	V	15	25	240	
koper (Cu)	mg/kg ds	25	**31**	V	40	96	190	
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.19	**0.22**	V	0.15	1.2	10	
lood (Pb)	mg/kg ds	66	**76**	V	50	138	580	
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	1.5	**1.5**	V	1.5	5	200	
nikkel (Ni)	mg/kg ds	25	**38**	V	35	50	210	
zink (Zn)	mg/kg ds	160	**210**	V	140	563	2000	
Perfluorcarbonzuren								
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluoroctaanzuur (PFOA) line	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluoroctaanzuur (PFOA) ver	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluordecaanzuur (PFDeA)	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorundecaanzuur (PFUnD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluordodecaanzuur (PFDoD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluortridecaanzuur (PFTrDA	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluortetradecaanzuur (PFTe	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorhexadecaanzuur (PFHx	µg/kg ds	< 0.2	**0.1373**	@				
perfluoroctadecaanzuur (PFOD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorsulfonzuren								
perfluorbutaansulfonzuur (PFB	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorpentaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorhexaansulfonzuur (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluorheptaansulfonzuur(PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	0.1	**0.09804**	@				
perfluoroctaansulfonzuur (PFO	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
perfluordecaansulfonzuur (PFD	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorverbindingen - precursors								
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
10:2 fluortelomeer sulfonzuur	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorverbindingen - overig								
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
N-methylperfluoroctaansulfon	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
N-ethylperfluoroctaansulfona	µg/kg ds	0.7	**0.6863**	@				
perfluoroctaansulfonamide (PF	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
8:2 polyfluoralkyl fosfaat diest	µg/kg ds	< 0.1	**0.06863**	@				
Perfluorverbindingen - sommaties								
som PFOA	µg/kg ds	0.1	**0.1373**	@				
som PFOS	µg/kg ds	0.2	**0.1667**	@				
Minerale olie								
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	210	**210**	V	190	1250	5000	

Polycyclische koolwaterstoffen							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	**< 0.034**				
fenantreen	mg/kg ds	1.1	**1.1**				
anthraceen	mg/kg ds	0.71	**0.70**				
fluoranteen	mg/kg ds	3.7	**3.6**				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.58	**0.57**				
chryseen	mg/kg ds	0.98	**0.96**				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.28	**0.27**				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.29	**0.28**				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.22	**0.22**				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.2	**0.20**				
Sommaties							
som PAK (10)	mg/kg ds	8.1	**7.9**	V	1.5	9	40
Polychloorbifenylen							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0015	0.014	
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.002	0.015	
PCB - 101	mg/kg ds	0.003	**0.0029**	V	0.0015	0.023	
PCB - 118	mg/kg ds	0.003	**0.0029**	V	0.0045	0.016	
PCB - 138	mg/kg ds	0.002	**0.0020**	V	0.004	0.027	
PCB - 153	mg/kg ds	0.002	**0.0020**	V	0.0035	0.033	
PCB - 180	mg/kg ds	0.001	**0.00098**	V	0.0025	0.018	
Sommaties							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.012	**0.012**	V	0.02	0.139	1
Organochloorbestrijdingsmiddelen							
2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	0.012	**0.012**				
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	0.08	**0.078**				
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	0.028	**0.027**				
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0.003	**0.0029**				
aldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0008	0.0013	
dieldrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.008	0.008	
endrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0035	0.0035	
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0005		
isodrin	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.001		
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0007	0.004	4
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0009	0.0021	4
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	**< 0.0014**				
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.001	0.0012	
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.002	0.0065	
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.003	0.003	
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**				
pentachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0025	0.007	
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.0085	0.044	
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	**< 0.00069**	V	0.003	0.0075	
Sommaties							
som DDD / DDE / DDTs	mg/kg ds	0.12	**0.12**	V	0.3	0.3	4
som drins (3)	mg/kg ds	0.002	**< 0.0021**	V	0.015	0.015	4
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	V	0.002	0.004	4
som HCHs (4)	mg/kg ds	0.003	**< 0.0027**	V	0.01	0.01	2
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	**< 0.0014**	V	0.002		4
som OCBs (waterbodem)	mg/kg ds	0.14	**0.13**	V	0.4		

Toetsoordeel monster 7196068:	Verspreidbaar

Legenda	
@	Geen toetsoordeel mogelijk
V	Verspreidbaar

Projectnaam: *Ophelialaan 230 Aalsmeer-* *De Hoeksteen*
Projectnummer: *22HB0299*

	gemeten waarden				
meng-monster	SOM PFOS (µg/kg)	SOM PFOA (µg/kg)	hoogste overige PFAS (µg/kg)	SOM overige PFAS (µg/kg)	organisch stofgehalte (% m/m)
SMM1	0,17	<0,1	0,70	0,70	10,20

Beleidsregel gemeente Amsterdam/Aalsmeer/Amstelveen (bodemtypecorrectie 10-30%)

gecorrigeerde waarden				toetsingskader	PFOS	PFOA	PFAS	SOM PFAS
SOM PFOS (µg/kg)	SOM PFOA (µg/kg)	hoogste overige PFAS (µg/kg)	SOM overigePFAS (µg/kg)	vrij toepasbaar	≤ 1,5	≤ 1,7	≤ 1,5	≤ 6,0
				toepasbaar	≤ 3,0	≤ 7,0	≤ 3,0	≤ 12
				wonen	≤ 5,0	≤ 89	≤ 5,0	≤ 20
				industrie	≤ 50	≤ 170	≤ 50	≤ 200
0,17	<0,1	0,69	0,69	vrij toepasbaar				

eurofins | Omegam

HB Adviesbureau bv
T.a.v. de heer J. Kalf
Comeniusstraat 7
1817MS ALKMAAR

Uw kenmerk	:	22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen
Ons kenmerk	:	Project 1360386
Validatieref.	:	1360386_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode	:	ZXQM-SWMK-ZKDB-IZBJ
Bijlage(n)	:	4 tabel(len) + 5 oliechromatogram(men) + 3 bijlage(n)

Amsterdam, 3 juni 2022

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Eurofins Omegam volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Eurofins Omegam". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Eurofins Omegam,

Ing. J. Tukker
Manager productie

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Omegam B.V.
H.J.E. Wenckebachweg 120
NL-1114 AD Amsterdam-Duivendrecht
Nederland

T +31-(0)20-597 66 80

CSOmegam@eurofins.com
www.eurofins.nl

IBAN NL 16 BNPA 0227667980
BIC BNPANL2A
BTW nr. NL8139.67.132.B01
KvK nr. 34215654

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode : **1360386**
Uw project omschrijving : **22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever : **HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7196208 = MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-45) 08 (0-20) 12 (0-50)
7196209 = MM2 04 (5-30) 05 (5-35) 06 (0-50) 07 (5-20) 09 (5-15) 11 (5-35) 14 (5-30) 15 (5-20) 16 (5-40)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:		**25/05/2022**	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:		**25/05/2022**	**25/05/2022**
Startdatum	:		**25/05/2022**	**25/05/2022**
Monstercode	:		**7196208**	**7196209**
Uw Matrix	:		**Grond**	**Grond**
Monstervoorbewerking				
S AS3000 (steekmonster)			**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
S gewicht artefact		g	**n.v.t.**	**n.v.t.**
S soort artefact			n.v.t.	n.v.t.
S voorbewerking AS3000			**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
Algemeen onderzoek - fysisch				
S droge stof		%	**73,5**	**94,9**
S organische stof (gec. voor lutum)		% (m/m ds)	**10,0**	**0,9**
S lutumgehalte (pipetmethode)		% (m/m ds)	**10,7**	**< 1**
Anorganische parameters - metalen				
S barium (Ba)		mg/kg ds	**56**	**21**
S cadmium (Cd)		mg/kg ds	**0,43**	**< 0,20**
S kobalt (Co)		mg/kg ds	**82**	**< 3,0**
S koper (Cu)		mg/kg ds	**26**	**6,2**
S kwik (Hg) (niet vluchtig)		mg/kg ds	**0,29**	**< 0,05**
S lood (Pb)		mg/kg ds	**84**	**34**
S molybdeen (Mo)		mg/kg ds	**< 1,5**	**< 1,5**
S nikkel (Ni)		mg/kg ds	**23**	**8**
S zink (Zn)		mg/kg ds	**86**	**88**
Organische parameters - niet aromatisch				
S minerale olie (florisil clean-up)		mg/kg ds	**< 35**	**< 35**
Organische parameters - aromatisch				
Polycyclische koolwaterstoffen:				
S naftaleen		mg/kg ds	**< 0,05**	**< 0,05**
S fenantreen		mg/kg ds	**0,14**	**0,56**
S anthraceen		mg/kg ds	**0,11**	**0,19**
S fluoranteen		mg/kg ds	**0,39**	**0,77**
S benzo(a)antraceen		mg/kg ds	**0,14**	**0,26**
S chryseen		mg/kg ds	**0,22**	**0,37**
S benzo(k)fluoranteen		mg/kg ds	**0,13**	**0,20**
S benzo(a)pyreen		mg/kg ds	**0,17**	**0,28**
S benzo(ghi)peryleen		mg/kg ds	**0,12**	**0,23**
S indeno(1,2,3-cd)pyreen		mg/kg ds	**0,11**	**0,18**
S som PAK (10)		mg/kg ds	**1,6**	**3,1**
Organische parameters - gehalogeneerd				
Polychloorbifenylen:				
S PCB -28		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -52		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -101		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -118		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -138		mg/kg ds	**0,001**	**< 0,001**
S PCB -153		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S PCB -180		mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**
S som PCBs (7)		mg/kg ds	**0,005**	**0,005**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360386**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7196208 = MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-45) 08 (0-20) 12 (0-50)
7196209 = MM2 04 (5-30) 05 (5-35) 06 (0-50) 07 (5-20) 09 (5-15) 11 (5-35) 14 (5-30) 15 (5-20) 16 (5-40)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**25/05/2022**	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:	**25/05/2022**	**25/05/2022**
Startdatum	:	**25/05/2022**	**25/05/2022**
Monstercode	:	**7196208**	**7196209**
Uw Matrix	:	**Grond**	**Grond**

Organische parameters - per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS)

Perfluorcarbonzuren:				
Q	PFBA	µg/kg ds	**0,3**	**< 0,1**
Q	PFPeA	µg/kg ds	**< 0,2**	**< 0,1**
Q	PFHxA	µg/kg ds	**0,1**	**< 0,1**
Q	PFHpA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFOA lineair	µg/kg ds	**2,6**	**0,1**
Q	PFOA vertakt	µg/kg ds	**0,2**	**< 0,1**
Q	PFNA	µg/kg ds	**0,1**	**< 0,1**
Q	PFDA	µg/kg ds	**< 0,1**	**0,2**
Q	PFUnDA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFDoDA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFTrDA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFTeDA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFHxDA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFODA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Perfluorsulfonzuren:				
Q	PFBS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFPeS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFHxS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFHpS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	PFOS lineair	µg/kg ds	**1,7**	**1,1**
Q	PFOS vertakt	µg/kg ds	**0,7**	**0,2**
Q	PFDS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Perfluorverbindingen - precursors:				
Q	4:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	6:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	8:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	10:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Perfluorverbindingen - overig:				
Q	MeFOSAA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	MeFOSA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	EtFOSAA	µg/kg ds	**0,1**	**0,5**
Q	PFOSA	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
Q	8:2 DiPAP	µg/kg ds	**< 0,1**	**< 0,1**
	som PFOA	µg/kg ds	**2,8**	**0,2**
	som PFOS	µg/kg ds	**2,4**	**1,3**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode : **1360386**
Uw project omschrijving : **22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever : **HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7196210 = MM3 07 (20-45) 09 (15-40) 10 (5-30) 10 (30-48) 13 (15-40) 14 (30-65) 15 (20-45)
7196211 = MM4 03 (45-90) 03 (90-140) 05 (35-80) 07 (45-90) 08 (90-140) 09 (40-90) 11 (35-80) 13 (40-90) 15 (45-90) 16 (40-90)
7196212 = MM5 06 (50-100) 06 (100-150) 06 (150-200) 10 (48-85) 14 (65-90)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**25/05/2022**	**25/05/2022**	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:	**25/05/2022**	**25/05/2022**	**25/05/2022**
Startdatum	:	**25/05/2022**	**25/05/2022**	**25/05/2022**
Monstercode	:	**7196210**	**7196211**	**7196212**
Uw Matrix	:	**Grond**	**Grond**	**Grond**

Monstervoorbewerking					
S	AS3000 (steekmonster)		**uitgevoerd**	**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
S	gewicht artefact	g	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**
S	soort artefact		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
S	voorbewerking AS3000		**uitgevoerd**	**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
Algemeen onderzoek - fysisch					
S	droge stof	%	**95,4**	**70,0**	**84,3**
S	organische stof (gec. voor lutum)	% (m/m ds)	**0,8**	**2,9**	**2,9**
S	lutumgehalte (pipetmethode)	% (m/m ds)	**< 1**	**21,5**	**1,0**
Anorganische parameters - metalen					
S	barium (Ba)	mg/kg ds	**61**	**57**	**44**
S	cadmium (Cd)	mg/kg ds	**< 0,20**	**0,32**	**< 0,20**
S	kobalt (Co)	mg/kg ds	**5,2**	**7,3**	**4,6**
S	koper (Cu)	mg/kg ds	**14**	**19**	**11**
S	kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	**0,06**	**0,21**	**< 0,05**
S	lood (Pb)	mg/kg ds	**28**	**57**	**23**
S	molybdeen (Mo)	mg/kg ds	**< 1,5**	**< 1,5**	**< 1,5**
S	nikkel (Ni)	mg/kg ds	**14**	**20**	**13**
S	zink (Zn)	mg/kg ds	**66**	**74**	**100**
Organische parameters - niet aromatisch					
S	minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	**< 35**	**45**	**< 35**
Organische parameters - aromatisch					
Polycyclische koolwaterstoffen:					
S	naftaleen	mg/kg ds	**< 0,05**	**< 0,05**	**< 0,05**
S	fenantreen	mg/kg ds	**0,22**	**1,1**	**0,11**
S	anthraceen	mg/kg ds	**0,10**	**0,68**	**0,06**
S	fluoranteen	mg/kg ds	**0,40**	**3,3**	**0,17**
S	benzo(a)antraceen	mg/kg ds	**0,18**	**1,6**	**0,06**
S	chryseen	mg/kg ds	**0,27**	**1,8**	**0,12**
S	benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	**0,13**	**0,83**	**< 0,05**
S	benzo(a)pyreen	mg/kg ds	**0,16**	**1,2**	**0,07**
S	benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	**0,12**	**0,75**	**0,05**
S	indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	**0,10**	**0,74**	**< 0,05**
S	som PAK (10)	mg/kg ds	**1,7**	**12**	**0,74**
Organische parameters - gehalogeneerd					
Polychloorbifenylen:					
S	PCB -28	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**	**< 0,001**
S	PCB -52	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**	**< 0,001**
S	PCB -101	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**	**< 0,001**
S	PCB -118	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**	**< 0,001**
S	PCB -138	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**	**< 0,001**
S	PCB -153	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**	**< 0,001**
S	PCB -180	mg/kg ds	**< 0,001**	**< 0,001**	**< 0,001**
S	som PCBs (7)	mg/kg ds	**0,005**	**0,005**	**0,005**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360386**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Kwantificering van vertakte PFOS/PFOA is gebaseerd op DIN 38414-14.

Organische stof gehalte (gecorrigeerd voor lutum en vrij ijzer in de vorm van Fe2O3)
Het organische stofgehalte is gecorrigeerd voor het in het analysecertificaat gerapporteerde lutumgehalte. Indien het lutumgehalte niet is gerapporteerd is de correctie uitgevoerd met een lutumgehalte van 5,4% (gemiddeld lutumgehalte Nederlandse bodem, AS3010/AS3210, prestatieblad organische stofgehalte in grond/waterbodem). Indien het vrij ijzergehalte is bepaald en groter is dan 5 % m/m, is bij de berekening van het organische stof gecorrigeerd voor dat gehalte aan vrij ijzer.

Sommatie van concentraties voor groepsparameters
De sommatie is uitgevoerd volgens AS3000 paragraaf 2.5.2 en bijlage 3.

Sommatie van concentraties voor groepsparameters
De sommatie is uitgevoerd volgens AP04-A paragraaf A 1.9 Rapportage (versie 8).

Uw referentie	:	**MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-45) 08 (0-20) 12 (0-50)**
Monstercode	:	**7196208**

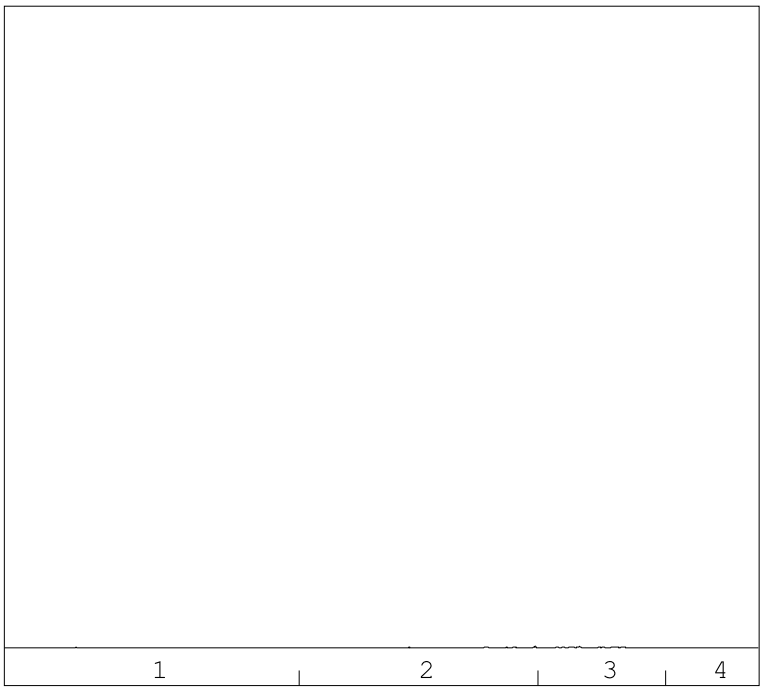
Opmerking(en) bij resultaten:		
perfluorpentaanzuur (PFPeA):	-	verhoogde rapportagegrens t.g.v. storingen in de monstermatrix

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **7196208**
Uw project omschrijving : **22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Uw referentie : **MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-45) 08 (0-20) 12 (0-50)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

→
oliefractieverdeling

minerale olie gehalte: <35 mg/kg ds

Minerale olie
Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

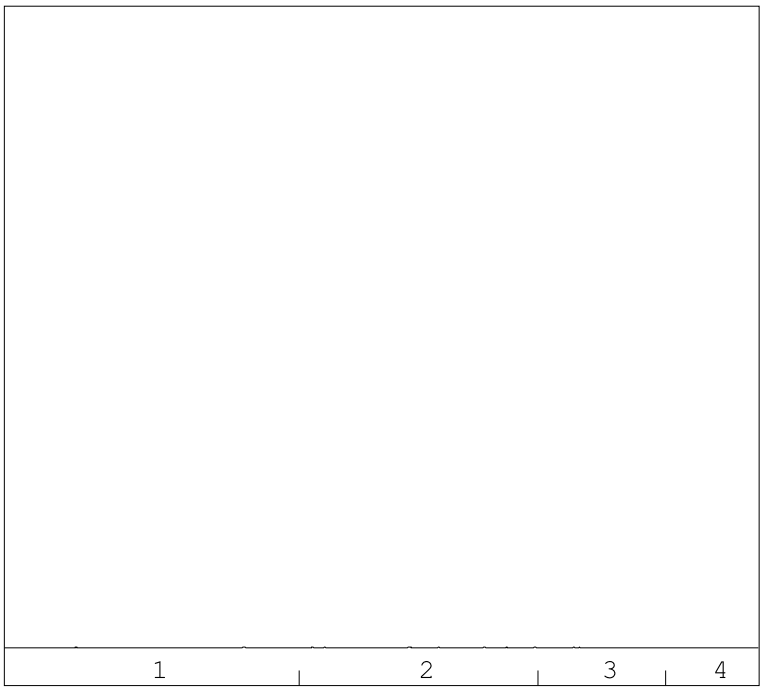
Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode	:	**7196209**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Uw referentie	:	**MM2 04 (5-30) 05 (5-35) 06 (0-50) 07 (5-20) 09 (5-15) 11 (5-35) 14 (5-30) 15 (5-20) 16 (5-40)**
Methode	:	**minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

minerale olie gehalte: <35 mg/kg ds

Minerale olie
Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

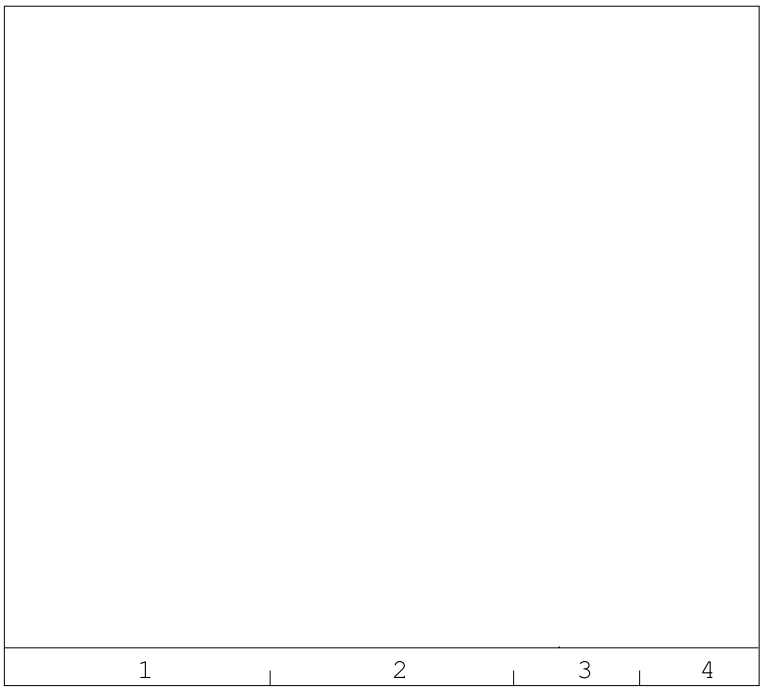
Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **7196210**
Uw project omschrijving : **22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Uw referentie : **MM3 07 (20-45) 09 (15-40) 10 (5-30) 10 (30-48) 13 (15-40) 14 (30-65) 15 (20-45)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

minerale olie gehalte: <35 mg/kg ds

Minerale olie
Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

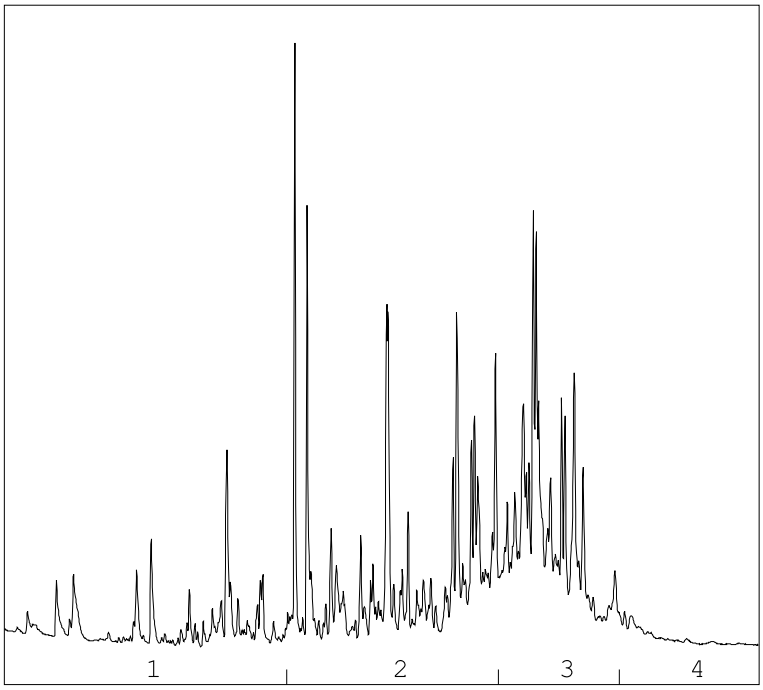
Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode	:	**7196211**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Uw referentie	:	**MM4 03 (45-90) 03 (90-140) 05 (35-80) 07 (45-90) 08 (90-140) 09 (40-90) 11 (35-80) 13 (40-90) 15 (45-90) 16 (40-90)**
Methode	:	**minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

→
oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	fractie > C10 - C19	6 %
2)	fractie C19 - C29	42 %
3)	fractie C29 - C35	49 %
4)	fractie C35 -< C40	3 %

minerale olie gehalte: 45 mg/kg ds

Minerale olie
Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

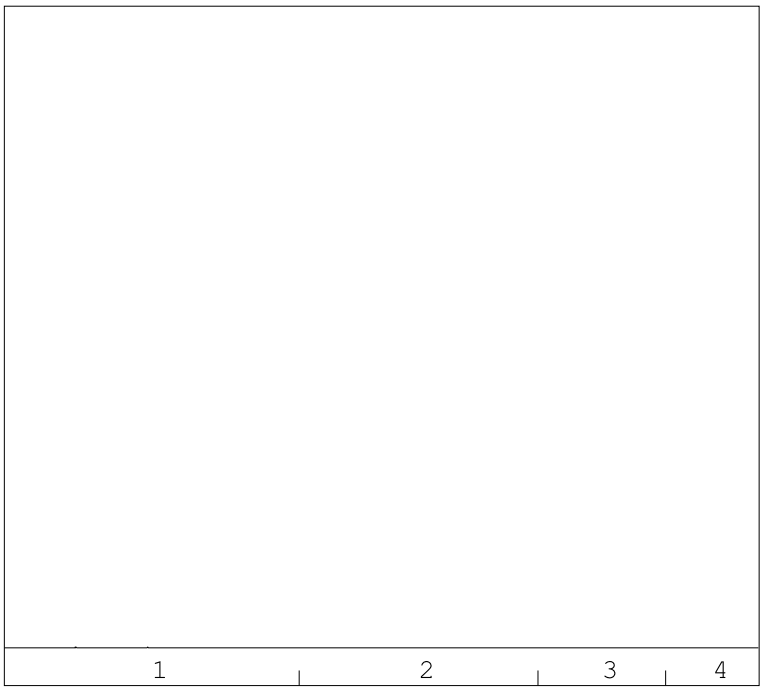
Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **7196212**
Uw project omschrijving : **22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Uw referentie : **MM5 06 (50-100) 06 (100-150) 06 (150-200) 10 (48-85) 14 (65-90)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

minerale olie gehalte: <35 mg/kg ds

Minerale olie
Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360386**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7196208	MM1 01 (0-50) 02 (0-50) 03 (0-45) 08 (0-20) 12 (0-50)	08	0-0.2	4115455AA
		03	0-0.45	4153495AA
		12	0-0.5	4115461AA
		02	0-0.5	4115453AA
		01	0-0.5	4115458AA
7196209	MM2 04 (5-30) 05 (5-35) 06 (0-50) 07 (5-20) 09 (5-15) 11 (5-35) 14 (5-30) 15 (5-20) 16 (5-40)	06	0-0.5	4153509AA
		14	0.05-0.3	4115471AA
		07	0.05-0.2	4115469AA
		09	0.05-0.15	4115452AA
		16	0.05-0.4	4115465AA
		15	0.05-0.2	4115464AA
		11	0.05-0.35	4115474AA
		05	0.05-0.35	4115460AA
		04	0.05-0.3	4115462AA
7196210	MM3 07 (20-45) 09 (15-40) 10 (5-30) 10 (30-48) 13 (15-40) 14 (30-65) 15 (20-45)	14	0.3-0.65	4115463AA
		07	0.2-0.45	3942168AA
		09	0.15-0.4	3942178AA
		10	0.05-0.3	4115457AA
		10	0.3-0.48	4153499AA
		15	0.2-0.45	4153490AA
		13	0.15-0.4	3942172AA
7196211	MM4 03 (45-90) 03 (90-140) 05 (35-80) 07 (45-90) 08 (90-140) 09 (40-90) 11 (35-80) 13 (40-90) 15 (45-90) 16 (40-90)	08	0.9-1.4	3942165AA
		03	0.45-0.9	4153496AA
		03	0.9-1.4	4153492AA
		07	0.45-0.9	3942176AA
		09	0.4-0.9	3942174AA
		16	0.4-0.9	4153510AA
		15	0.45-0.9	4153497AA
		13	0.4-0.9	3942171AA
		11	0.35-0.8	4153491AA
		05	0.35-0.8	3942166AA
7196212	MM5 06 (50-100) 06 (100-150) 06 (150-200) 10 (48-85) 14 (65-90)	06	0.5-1	4153501AA
		06	1-1.5	4153507AA
		06	1.5-2	4153502AA
		14	0.65-0.9	4115459AA
		10	0.48-0.85	4153493AA

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360386**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Bijlage Omschrijvingen PFAS

PFAS component	Volledige naam PFAS component
10:2 FTS	10:2 FTS (10:2 fluortelomeer sulfonzuur)
4:2 FTS	4:2 FTS (4:2 fluortelomeer sulfonzuur)
6:2 FTS	6:2 FTS (6:2 fluortelomeer sulfonzuur)
8:2 DiPAP	8:2 DiPAP (8:2 fluortelomeer fosfaat diester)
8:2 FTS	8:2 FTS (8:2 fluortelomeer sulfonzuur)
EtFOSAA	EtFOSAA (n-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat)
MeFOSA	MeFOSA (n-methylperfluoroctaansulfonamide)
MeFOSAA	MeFOSAA (n-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat)
PFBA	PFBA (perfluorbutaanzuur)
PFBS	PFBS (perfluorbutaansulfonzuur)
PFDA	PFDA (perfluordecaanzuur)
PFDoDA	PFDoDA (perfluordodecaanzuur)
PFDS	PFDS (perfluordecaansulfonzuur)
PFHpA	PFHpA (perfluor-n-heptaanzuur)
PFHpS	PFHpS (perfluorheptaansulfonzuur)
PFHxA	PFHxA (perfluorhexaanzuur)
PFHxDA	PFHxDA (perfluorhexadecaanzuur)
PFHxS	PFHxS (perfluorhexaansulfonzuur)
PFNA	PFNA (perfluornonaanzuur)
PFOA lineair	PFOA lineair (perfluoroctaanzuur)
PFOA vertakt	PFOA vertakt (perfluoroctaanzuur)
PFODA	PFODA (perfluoroctadecaanzuur)
PFOS lineair	PFOS lineair (perfluoroctaansulfonzuur)
PFOS vertakt	PFOS vertakt (perfluoroctaansulfonzuur)
PFOSA	PFOSA (perfluoroctaansulfonamide)
PFPeA	PFPeA (perfluorpentaanzuur)
PFPeS	PFPeS (perfluor-n-pentaansulfonzuur)
PFTeDA	PFTeDA (perfluor-n-tetradecaanzuur)
PFTrDA	PFTrDA (perfluortridecaanzuur)
PFUnDA	PFUnDA (perfluorundecaanzuur)

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360386**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Analysemethoden Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

voorbewerking AS3000	:	Conform AS3000 en NEN-EN 16179
Droge stof	:	Conform AS3010 prestatieblad 2
Organische stof (gec. voor lutum)	:	Conform AS3010 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN 5754
Lutumgehalte (pipetmethode)	:	Conform AS3010 prestatieblad 4; gelijkwaardig aan NEN 5753
Barium (Ba)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Cadmium (Cd)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Kobalt (Co)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Koper (Cu)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Kwik (Hg) (niet vluchtig)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Lood (Pb)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Molybdeen (Mo)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Nikkel (Ni)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Zink (Zn)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Minerale olie (florisil clean-up)	:	Conform AS3010 prestatieblad 7
PAKs	:	Conform AS3010 prestatieblad 6
PCBs	:	Conform AS3010 prestatieblad 8

In dit analysecertificaat zijn de met 'Q' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

PFAS	:	Eigen methode

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

eurofins | Omegam

HB Adviesbureau bv
T.a.v. de heer J. Kalf
Comeniusstraat 7
1817MS ALKMAAR

Uw kenmerk	:	22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen
Ons kenmerk	:	Project 1367166
Validatieref.	:	1367166_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode	:	KWST-EQBL-ARDE-PJZK
Bijlage(n)	:	3 tabel(len) + 2 bijlage(n)

Amsterdam, 21 juni 2022

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Eurofins Omegam volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Eurofins Omegam". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Eurofins Omegam,

Ing. J. Tukker
Manager productie

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Omegam B.V.
H.J.E. Wenckebachweg 120
NL-1114 AD Amsterdam-Duivendrecht
Nederland

T +31-(0)20-597 66 80

CSOmegam@eurofins.com
www.eurofins.nl

IBAN NL 16 BNPA 0227667980
BIC BNPANL2A
BTW nr. NL8139.67.132.B01
KvK nr. 34215654

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1367166**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7213941 = MM1-1 01 (0-50)
7213942 = MM1-2 02 (0-50)
7213943 = MM1-3 03 (0-45)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**25/05/2022**	**25/05/2022**	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:	**13/06/2022**	**13/06/2022**	**13/06/2022**
Startdatum	:	**13/06/2022**	**13/06/2022**	**13/06/2022**
Monstercode	:	**7213941**	**7213942**	**7213943**
Uw Matrix	:	**Grond**	**Grond**	**Grond**

Monstervoorbewerking					
S	AS3000 (steekmonster)		**uitgevoerd**	**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
S	gewicht artefact	g	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**
S	soort artefact		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
S	voorbewerking AS3000		**uitgevoerd**	**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
Algemeen onderzoek - fysisch					
S	droge stof	%	**74,3**	**76,0**	**74,3**
S	organische stof (gec. voor lutum)	% (m/m ds)	**9,8**	**7,0**	**11,3**
S	lutumgehalte (pipetmethode)	% (m/m ds)	**22,1**	**28,9**	**25,6**
Anorganische parameters - metalen					
S	kobalt (Co)	mg/kg ds	**7,5**	**9,6**	**9,9**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1367166**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7213944 = MM1-4 08 (0-20)
7213945 = MM1-5 12 (0-50)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:		**25/05/2022**	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:		**13/06/2022**	**13/06/2022**
Startdatum	:		**13/06/2022**	**13/06/2022**
Monstercode	:		**7213944**	**7213945**
Uw Matrix	:		**Grond**	**Grond**
Monstervoorbewerking				
S AS3000 (steekmonster)			**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
S gewicht artefact		g	**n.v.t.**	**n.v.t.**
S soort artefact			n.v.t.	n.v.t.
S voorbewerking AS3000			**uitgevoerd**	**uitgevoerd**
Algemeen onderzoek - fysisch				
S droge stof		%	**81,1**	**79,2**
S organische stof (gec. voor lutum)		% (m/m ds)	**5,7**	**11,7**
S lutumgehalte (pipetmethode)		% (m/m ds)	**10,3**	**18,3**
Anorganische parameters - metalen				
S kobalt (Co)		mg/kg ds	**5,0**	**5,4**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1367166**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Organische stof gehalte (gecorrigeerd voor lutum en vrij ijzer in de vorm van Fe2O3)
Het organische stofgehalte is gecorrigeerd voor het in het analysecertificaat gerapporteerde lutumgehalte. Indien het lutumgehalte niet is gerapporteerd is de correctie uitgevoerd met een lutumgehalte van 5,4% (gemiddeld lutumgehalte Nederlandse bodem, AS3010/AS3210, prestatieblad organische stofgehalte in grond/waterbodem). Indien het vrij ijzergehalte is bepaald en groter is dan 5 % m/m, is bij de berekening van het organische stof gecorrigeerd voor dat gehalte aan vrij ijzer.

Uw referentie	:	**MM1-5 12 (0-50)**
Monstercode	:	**7213945**

Opmerking bij het monster:	-	Het organisch stof gehalte kan het rendement van de ontsluiting (destructie) van de elementanalyse beïnvloed hebben.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1367166**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7213941	MM1-1 01 (0-50)	01	0-0.5	4115458AA
7213942	MM1-2 02 (0-50)	02	0-0.5	4115453AA
7213943	MM1-3 03 (0-45)	03	0-0.45	4153495AA
7213944	MM1-4 08 (0-20)	08	0-0.2	4115455AA
7213945	MM1-5 12 (0-50)	12	0-0.5	4115461AA

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1367166**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Analysemethoden Grond (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

voorbewerking AS3000	:	Conform AS3000 en NEN-EN 16179
Droge stof	:	Conform AS3010 prestatieblad 2
Organische stof (gec. voor lutum)	:	Conform AS3010 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN 5754
Lutumgehalte (pipetmethode)	:	Conform AS3010 prestatieblad 4; gelijkwaardig aan NEN 5753
Kobalt (Co)	:	Conform AS3010 prestatieblad 5 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

eurofins | Omegam

HB Adviesbureau bv
T.a.v. de heer J. Kalf
Comeniusstraat 7
1817MS ALKMAAR

Uw kenmerk	:	22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen
Ons kenmerk	:	Project 1363548
Validatieref.	:	1363548_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode	:	JYWN-UBOW-QCSF-VVUY
Bijlage(n)	:	2 tabel(len) + 1 oliechromatogram(men) + 2 bijlage(n)

Amsterdam, 9 juni 2022

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Eurofins Omegam volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Eurofins Omegam". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Eurofins Omegam,

Ing. J. Tukker
Manager productie

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Omegam B.V.
H.J.E. Wenckebachweg 120
NL-1114 AD Amsterdam-Duivendrecht
Nederland

T +31-(0)20-597 66 80

CSOmegam@eurofins.com
www.eurofins.nl

IBAN NL 16 BNPA 0227667980
BIC BNPANL2A
BTW nr. NL8139.67.132.B01
KvK nr. 34215654

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1363548**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7204461 = 06-1-1 06 (150-250)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**03/06/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:	**03/06/2022**
Startdatum	:	**03/06/2022**
Monstercode	:	**7204461**
Uw Matrix	:	**Grondwater**

Anorganische parameters - metalen			
Metalen ICP-MS (opgelost):			
S	barium (Ba)	µg/l	**38**
S	cadmium (Cd)	µg/l	**< 0,2**
S	kobalt (Co)	µg/l	**2,1**
S	koper (Cu)	µg/l	**2,2**
S	Kwik (Hg) (niet vluchtig)	µg/l	**< 0,05**
S	lood (Pb)	µg/l	**< 2**
S	molybdeen (Mo)	µg/l	**2,3**
S	nikkel (Ni)	µg/l	**3,9**
S	zink (Zn)	µg/l	**66**
Organische parameters - niet aromatisch			
S	minerale olie (florisil clean-up)	µg/l	**< 50**
Organische parameters - aromatisch			
Vluchtige aromaten:			
S	benzeen	µg/l	**< 0,2**
S	ethylbenzeen	µg/l	**< 0,2**
S	naftaleen	µg/l	**< 0,02**
S	o-xyleen	µg/l	**< 0,1**
S	styreen	µg/l	**< 0,2**
S	tolueen	µg/l	**< 0,2**
S	xyleen (som m+p)	µg/l	**< 0,2**
S	som xylenen	µg/l	**0,2**
Organische parameters - gehalogeneerd			
Vluchtige chlooralifaten:			
S	1,1,1-trichloorethaan	µg/l	**< 0,1**
S	1,1,2-trichloorethaan	µg/l	**< 0,1**
S	1,1-dichloorethaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,1-dichlooretheen	µg/l	**< 0,1**
S	1,1-dichloorpropaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,2-dichloorethaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,2-dichloorpropaan	µg/l	**< 0,2**
S	1,3-dichloorpropaan	µg/l	**< 0,2**
S	cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	**< 0,1**
S	dichloormethaan	µg/l	**< 0,2**
S	monochlooretheen (vinylchloride)	µg/l	**0,33**
S	tetrachlooretheen	µg/l	**< 0,1**
S	tetrachloormethaan	µg/l	**< 0,1**
S	trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	**< 0,1**
S	trichlooretheen	µg/l	**< 0,2**
S	trichloormethaan	µg/l	**< 0,2**
S	som C+T dichlooretheen	µg/l	**0,1**
S	som dichloorpropanen	µg/l	**0,4**
Vluchtige gehalogeneerde alifaten - divers:			
S	tribroommethaan (bromoform)	µg/l	**< 0,2**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1363548**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

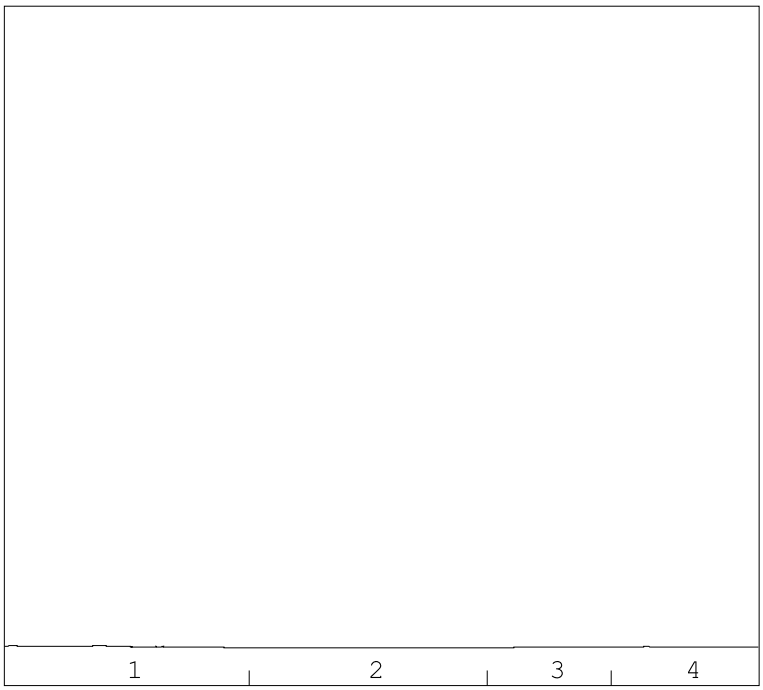
Sommatie van concentraties voor groepsparameters
De sommatie is uitgevoerd volgens AS3000 paragraaf 2.5.2 en bijlage 3.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **7204461**
Uw project omschrijving : **22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Uw referentie : **06-1-1 06 (150-250)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

minerale olie gehalte: <50 µg/l

Minerale olie
Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1363548**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7204461	06-1-1 06 (150-250)	06	1.5-2.5	0331952MM
		06	1.5-2.5	0436037YA

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1363548**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Analysemethoden Grondwater (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Barium (Ba)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg) (niet vluchtig)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	:	Conform AS3110 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie (florisil clean-up)	:	Conform AS3110 prestatieblad 5
Aromaten (BTEXXN)	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
Styreen	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
Chlooralifaten	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
monochlooretheen (vinylchloride)	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
1,1-Dichlooretheen	:	Conform AS3130 prestatieblad 1
Tribroommethaan	:	Conform AS3130 prestatieblad 1

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

eurofins | Omegam

HB Adviesbureau bv
T.a.v. de heer J. Kalf
Comeniusstraat 7
1817MS ALKMAAR

Uw kenmerk	:	22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen
Ons kenmerk	:	Project 1360343
Validatieref.	:	1360343_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode	:	LZKH-GLND-PIJR-ZAFK
Bijlage(n)	:	4 tabel(len) + 1 oliechromatogram(men) + 3 bijlage(n)

Amsterdam, 7 juni 2022

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Eurofins Omegam volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Eurofins Omegam". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Eurofins Omegam,

Ing. J. Tukker
Manager productie

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Omegam B.V.
H.J.E. Wenckebachweg 120
NL-1114 AD Amsterdam-Duivendrecht
Nederland

T +31-(0)20-597 66 80

CSOmegam@eurofins.com
www.eurofins.nl

IBAN NL 16 BNPA 0227667980
BIC BNPANL2A
BTW nr. NL8139.67.132.B01
KvK nr. 34215654

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360343**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7196068 = SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:	**25/05/2022**
Startdatum	:	**25/05/2022**
Monstercode	:	**7196068**
Uw Matrix	:	**Waterbodem**

Monstervoorbewerking			
S	gewicht artefact	g	**n.v.t.**
S	soort artefact		n.v.t.
Algemeen onderzoek - fysisch			
S	droge stof	% (m/m)	**40,6**
Q	gloeirest van slib	% (m/m ds)	**88,9**
Q	gloeiverlies van slib	% (m/m ds)	**11,1**
S	organische stof (gec. voor lutum)	% (m/m ds)	**10,2**
S	lutumgehalte (pipetmethode)	% (m/m ds)	**13,3**
Anorganische parameters - metalen			
S	barium (Ba)	mg/kg ds	**71**
S	cadmium (Cd)	mg/kg ds	**0,65**
S	kobalt (Co)	mg/kg ds	**8,2**
S	koper (Cu)	mg/kg ds	**25**
S	kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	**0,19**
S	lood (Pb)	mg/kg ds	**66**
S	molybdeen (Mo)	mg/kg ds	**1,5**
S	nikkel (Ni)	mg/kg ds	**25**
S	zink (Zn)	mg/kg ds	**160**
Organische parameters - niet aromatisch			
S	minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	**210**
Organische parameters - aromatisch			
Polycyclische koolwaterstoffen:			
S	naftaleen	mg/kg ds	**< 0,05**
S	fenantreen	mg/kg ds	**1,1**
S	anthraceen	mg/kg ds	**0,71**
S	fluoranteen	mg/kg ds	**3,7**
S	benzo(a)antraceen	mg/kg ds	**0,58**
S	chryseen	mg/kg ds	**0,98**
S	benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	**0,28**
S	benzo(a)pyreen	mg/kg ds	**0,29**
S	benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	**0,22**
S	indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	**0,20**
S	som PAK (10)	mg/kg ds	**8,1**
Organische parameters - gehalogeneerd			
Polychloorbifenylen:			
S	PCB -28	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -52	mg/kg ds	**< 0,001**
S	PCB -101	mg/kg ds	**0,003**
S	PCB -118	mg/kg ds	**0,003**
S	PCB -138	mg/kg ds	**0,002**
S	PCB -153	mg/kg ds	**0,002**
S	PCB -180	mg/kg ds	**0,001**
S	som PCBs (7)	mg/kg ds	**0,012**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360343**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7196068 = SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:	**25/05/2022**
Startdatum	:	**25/05/2022**
Monstercode	:	**7196068**
Uw Matrix	:	**Waterbodem**

Organische parameters - bestrijdingsmiddelen

	Organochloorbestrijdingsmiddelen:		
S	2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	**0,012**
S	4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	**0,080**
S	2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	**< 0,001**
S	4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	**0,028**
S	2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	**< 0,001**
S	4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	**0,003**
S	aldrin	mg/kg ds	**< 0,001**
S	dieldrin	mg/kg ds	**< 0,001**
S	endrin	mg/kg ds	**< 0,001**
S	telodrin	mg/kg ds	**< 0,001**
S	isodrin	mg/kg ds	**< 0,001**
S	heptachloor	mg/kg ds	**< 0,001**
S	heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	**< 0,001**
S	heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	**< 0,001**
S	alfa-endosulfan	mg/kg ds	**< 0,001**
S	endosulfansulfaat	mg/kg ds	**< 0,002**
S	alfa -HCH	mg/kg ds	**< 0,001**
S	beta -HCH	mg/kg ds	**< 0,001**
S	gamma -HCH (lindaan)	mg/kg ds	**< 0,001**
S	delta -HCH	mg/kg ds	**< 0,001**
S	chloordaan (cis)	mg/kg ds	**< 0,001**
S	chloordaan (trans)	mg/kg ds	**< 0,001**
S	pentachloorbenzeen	mg/kg ds	**< 0,001**
S	hexachloorbenzeen	mg/kg ds	**< 0,001**
S	hexachloorbutadieen	mg/kg ds	**< 0,001**
S	som DDD	mg/kg ds	**0,092**
S	som DDE	mg/kg ds	**0,029**
S	som DDT	mg/kg ds	**0,004**
S	som DDD /DDE /DDTs	mg/kg ds	**0,12**
S	som drins (3)	mg/kg ds	**0,002**
S	som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	**0,001**
S	som HCHs (4)	mg/kg ds	**0,003**
S	som chloordaan	mg/kg ds	**0,001**
	som OCBs (waterbodem)	mg/kg ds	**0,14**
	som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	**0,13**
	som penta/hexa chloorbenzenen	mg/kg ds	**0,001**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360343**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Uw Monsterreferenties
7196068 = SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)

Opgegeven bemonsteringsdatum	:	**25/05/2022**
Ontvangstdatum opdracht	:	**25/05/2022**
Startdatum	:	**25/05/2022**
Monstercode	:	**7196068**
Uw Matrix	:	**Waterbodem**

Organische parameters - per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS)

Perfluorcarbonzuren:			
Q	PFBA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFPeA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFHxA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFHpA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFOA lineair	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFOA vertakt	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFNA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFDA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFUnDA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFDoDA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFTrDA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFTeDA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFHxDA	µg/kg ds	**< 0,2**
Q	PFODA	µg/kg ds	**< 0,1**
Perfluorsulfonzuren:			
Q	PFBS	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFPeS	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFHxS	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFHpS	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFOS lineair	µg/kg ds	**0,1**
Q	PFOS vertakt	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	PFDS	µg/kg ds	**< 0,1**
Perfluorverbindingen - precursors:			
Q	4:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	6:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	8:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	10:2 FTS	µg/kg ds	**< 0,1**
Perfluorverbindingen - overig:			
Q	MeFOSAA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	MeFOSA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	EtFOSAA	µg/kg ds	**0,7**
Q	PFOSA	µg/kg ds	**< 0,1**
Q	8:2 DiPAP	µg/kg ds	**< 0,1**
	som PFOA	µg/kg ds	**0,1**
	som PFOS	µg/kg ds	**0,2**

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.
- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).
- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360343**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

De volgende informatie is indien van toepassing verstrekt door de opdrachtgever:
Project omschrijving, Monsterreferentie(s), Opgegeven bemonsteringsdatum, Matrix, Monsterdiepte, Potnr (Barcode), Veldgegevens, Veldwaarnemingen en Bemonsteringsdata. De opgegeven bemonsteringsdatum kan van invloed zijn op de geldigheid van de resultaten.

Kwantificering van vertakte PFOS/PFOA is gebaseerd op DIN 38414-14.

Organische stof gehalte (gecorrigeerd voor lutum en vrij ijzer in de vorm van Fe2O3)
Het organische stofgehalte is gecorrigeerd voor het in het analysecertificaat gerapporteerde lutumgehalte. Indien het lutumgehalte niet is gerapporteerd is de correctie uitgevoerd met een lutumgehalte van 5,4% (gemiddeld lutumgehalte Nederlandse bodem, AS3010/AS3210, prestatieblad organische stofgehalte in grond/waterbodem). Indien het vrij ijzergehalte is bepaald en groter is dan 5 % m/m, is bij de berekening van het organische stof gecorrigeerd voor dat gehalte aan vrij ijzer.

Sommatie van concentraties voor groepsparameters
De sommatie is uitgevoerd volgens AS3000 paragraaf 2.5.2 en bijlage 3.

Sommatie van concentraties voor groepsparameters
De sommatie is uitgevoerd volgens AP04-A paragraaf A 1.9 Rapportage (versie 8).

Uw referentie	:	**SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)**
Monstercode	:	**7196068**

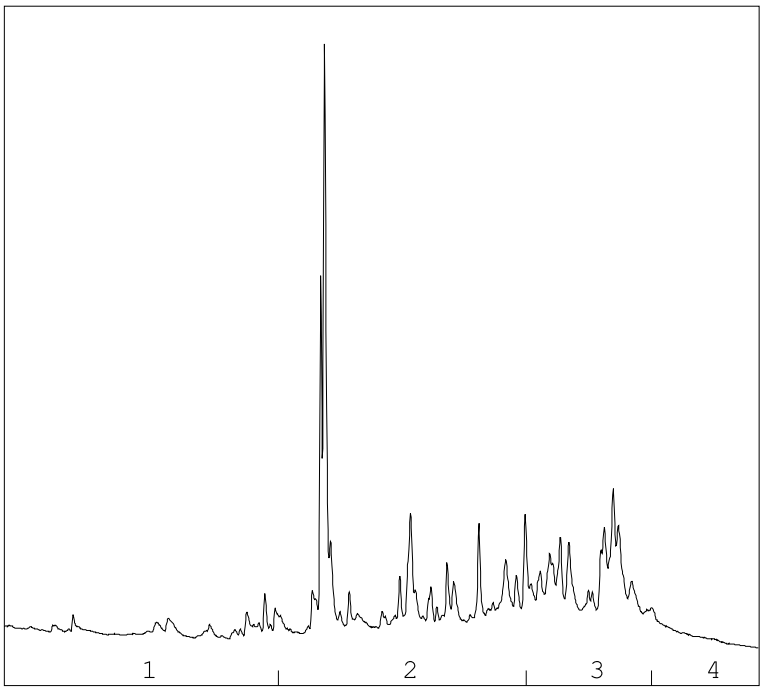
Opmerking(en) bij resultaten:		
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA):	-	verhoogde rapportagegrens t.g.v. storingen in de monstermatrix

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : **7196068**
Uw project omschrijving : **22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Uw referentie : **SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)**
Methode : **minerale olie (florisil clean-up)**

OLIECHROMATOGRAM

→
oliefractieverdeling

OLIEFRACTIEVERDELING

1)	fractie > C10 - C19	10 %
2)	fractie C19 - C29	51 %
3)	fractie C29 - C35	33 %
4)	fractie C35 -< C40	7 %

minerale olie gehalte: 210 mg/kg ds

Minerale olie
Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360343**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Barcodeschema's

Monstercode	*Uw referentie*	*uw monsterref.*	*uw diepte*	*uw barcode*
7196068	SMM1 MM slib SL01 tm SL10 (30-58)	MM slib SL01 tm SL10	0.3-0.58	3079923AE
		MM slib SL01 tm SL10	0.3-0.58	0505415BB

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360343**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Bijlage Omschrijvingen PFAS

PFAS component	Volledige naam PFAS component
10:2 FTS	10:2 FTS (10:2 fluortelomeer sulfonzuur)
4:2 FTS	4:2 FTS (4:2 fluortelomeer sulfonzuur)
6:2 FTS	6:2 FTS (6:2 fluortelomeer sulfonzuur)
8:2 DiPAP	8:2 DiPAP (8:2 fluortelomeer fosfaat diester)
8:2 FTS	8:2 FTS (8:2 fluortelomeer sulfonzuur)
EtFOSAA	EtFOSAA (n-ethylperfluoroctaansulfonamide acetaat)
MeFOSA	MeFOSA (n-methylperfluoroctaansulfonamide)
MeFOSAA	MeFOSAA (n-methylperfluoroctaansulfonamide acetaat)
PFBA	PFBA (perfluorbutaanzuur)
PFBS	PFBS (perfluorbutaansulfonzuur)
PFDA	PFDA (perfluordecaanzuur)
PFDoDA	PFDoDA (perfluordodecaanzuur)
PFDS	PFDS (perfluordecaansulfonzuur)
PFHpA	PFHpA (perfluor-n-heptaanzuur)
PFHpS	PFHpS (perfluorheptaansulfonzuur)
PFHxA	PFHxA (perfluorhexaanzuur)
PFHxDA	PFHxDA (perfluorhexadecaanzuur)
PFHxS	PFHxS (perfluorhexaansulfonzuur)
PFNA	PFNA (perfluornonaanzuur)
PFOA lineair	PFOA lineair (perfluoroctaanzuur)
PFOA vertakt	PFOA vertakt (perfluoroctaanzuur)
PFODA	PFODA (perfluoroctadecaanzuur)
PFOS lineair	PFOS lineair (perfluoroctaansulfonzuur)
PFOS vertakt	PFOS vertakt (perfluoroctaansulfonzuur)
PFOSA	PFOSA (perfluoroctaansulfonamide)
PFPeA	PFPeA (perfluorpentaanzuur)
PFPeS	PFPeS (perfluor-n-pentaansulfonzuur)
PFTeDA	PFTeDA (perfluor-n-tetradecaanzuur)
PFTrDA	PFTrDA (perfluortridecaanzuur)
PFUnDA	PFUnDA (perfluorundecaanzuur)

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

A N A L Y S E C E R T I F I C A A T

Projectcode	:	**1360343**
Uw project omschrijving	:	**22HB0299-Ophelialaan 230 Aalsmeer- De Hoeksteen**
Opdrachtgever	:	**HB Adviesbureau bv**

Analysemethoden Waterbodem (AS3000)

AS3000
In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. De matrix waterbodem is representatief voor slib en waterbodem. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Droge stof	:	Conform AS3210 prestatieblad 1
Organische stof (gec. voor lutum)	:	Conform AS3210 prestatieblad 2 en gelijkwaardig aan NEN 5754
Lutumgehalte (pipetmethode)	:	Conform AS3210 prestatieblad 3; gelijkwaardig aan NEN 5753
Barium (Ba)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Cadmium (Cd)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Kobalt (Co)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Koper (Cu)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Kwik (Hg) (niet vluchtig)	:	Conform AS3210 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Lood (Pb)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Molybdeen (Mo)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Nikkel (Ni)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Zink (Zn)	:	Conform AS3250 prestatieblad 4 en NEN-EN-ISO 17294-2 en destructie conform NEN 6961
Minerale olie (florisil clean-up)	:	Conform AS3210 prestatieblad 6
PAKs	:	Conform AS3210 prestatieblad 5
PCBs	:	Conform AS3210 prestatieblad 7
OCBs	:	Conform AS3220 prestatieblad 1 en 2

In dit analysecertificaat zijn de met 'Q' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Gloeirest van slib	:	Gelijkwaardig aan NEN 5754 en NEN-EN 12879
Gloeiverlies van slib	:	Gelijkwaardig aan NEN 5754 en NEN-EN 12879
PFAS	:	Eigen methode

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

Bijlage V: Toetsingskader Wet bodembescherming

Beoordelingskader

De analyseresultaten worden getoetst volgens het toetsingskader van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Circulaire bodemsanering 2013; Staatscourant 2013-16675, d.d. 27 juni 2013). Het toetsingskader dient voor de beoordeling van de chemische kwaliteit van grond en grondwater, waarbij de navolgende concentratieniveaus worden onderscheiden:

≤AW-waarde en S-waarde (niet verontreinigd) : betreft de milieukwaliteit, waarbij risico's voor de mens en het milieu verwaarloosbaar danwel niet aanwezig zijn.

>AW-waarde en S-waarde (licht verontreinigd) : geeft aan wanneer de milieukwaliteit, waarbij risico's voor de mens en het milieu verwaarloosbaar zijn, wordt overschreden.

>T-waarde (matig verontreinigd) : deze tussenwaarde heeft geen formele status in de Circulaire bodemsanering 2013 maar wordt gebruikt als prioriteitsstelling en/of als toetsingskader voor de noodzaak van het verrichten van een nader onderzoek naar de mate en omvang van een aangetoonde verontreiniging. De tussenwaarde is de concentratiegrens waarboven in beginsel nader onderzoek behoort te worden uitgevoerd, omdat het vermoeden van ernstige bodemverontreiniging bestaat. Voor grond betreft dit het rekenkundig gemiddelde van de AW-waarde en de I-waarde van een verontreinigende stof. Voor grondwater betreft dit het rekenkundig gemiddelde van de S-waarde en de I-waarde van een verontreinigende stof.

>I-waarde (sterk verontreinigd) : deze waarde geldt als criterium ter bepaling van het vaststellen of sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Indien deze waarde wordt overschreden mist de bodem in belangrijke mate functionele eigenschappen die essentieel zijn voor mens, plant of dier en is in principe sprake van een saneringsnoodzaak.

In de I-waarde is geïntegreerd:
- mate van verontreiniging;
- mogelijke effecten voor mens en milieu;
- mate en mogelijkheid tot verspreiding van of contact met de verontreiniging.

Indien een I-waarde wordt aangetoond, is het formeel gezien noodzakelijk om in een vervolgonderzoek vast te leggen of sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Geval van ernstige bodemverontreiniging : meer dan 25 m³ grond en/of 100 m³ grondwater (bodemvolume) boven de I-waarde.

Indien een geval van ernstige bodemverontreiniging wordt aangetoond dient de spoedeisendheid van een eventuele sanering vastgelegd te worden.

Spoedeisend geval van ernstige bodemverontreiniging : een geval van ernstige bodemverontreiniging, waarbij actuele humane, ecologische en/of verspreiding risico's aanwezig zijn, zodat een spoedige sanering noodzakelijk is. Opgemerkt wordt dat een bodemverontreiniging, welke na 1 januari 1987 veroorzaakt is door menselijke handelingen c.q. tekortkomingen in de preventie ervan (ongeacht of hierbij een I-waarde wordt overschreden) als een spoedeisend geval wordt gezien (zorgplicht).

Bepalen toetsingswaarden

Voor de toetsing van analyseresultaten van de grond aan het toetsingskader van de Circulaire bodemsanering 2013, dienen deze te worden omgerekend naar Standaardbodem (organische stof 10% en lutum 25%)

De toetsing aan de AW- en I-waarden voor de meeste metalen in de grond is afhankelijk van het gehalte aan lutum en/of organische stof.

De toetsing van organische verbindingen in de grond is afhankelijk van het gehalte aan organische stof. Bij organische verbindingen geldt een maximumwaarde voor het gehalte aan organische stof van 30% en een minimumwaarde van 2%, met dien verstande dat bij de berekening van PAK-totaal (10) 10% wordt aangehouden in plaats van 2%.

Opgemerkt wordt dat de detectielimiet van een analysemethode voor bepaalde verontreinigingen bepalend kan zijn voor de toetsing.

Bijlage VI: Toetsingskader Besluit en Regeling bodemkwaliteit

Teneinde een uitspraak te kunnen doen over de indicatieve verwerkingsmogelijkheden van vrijkomende grond zijn de beschikbare analyseresultaten indicatief getoetst volgens het vigerende Besluit- en Regeling bodemkwaliteit.

De Achtergrond(AW2000)waarden en de maximale waarden voor de bodemkwaliteitsklassen Wonen en Industrie zijn weergegeven in tabel 1 van bijlage B van de Regeling Bodemkwaliteit. De maximale waarden voor de grond zijn voor bepaalde verontreinigingen afhankelijk van het bodemtype. De detectielimiet van een analysemethode kan voor bepaalde verontreinigingen bepalend zijn voor de vaststelling van de AW-waarde. In het onderstaande overzicht worden een drietal toetsingswaarden genoemd, als toetsingskader voor de beoordeling van de chemische kwaliteit van grond als bouwstof binnen het kader van het Besluit bodemkwaliteit, te weten:

Achtergrondwaarden (AW2000)	Bij (gecorrigeerde) concentraties lager dan deze AW-waarden voor te onderzoeken (kritische) stoffen, is er aanleiding het materiaal onder de klasse “Landbouw en natuur” in te delen. Hierbij worden geacht geen risico’s aanwezig te zijn indien er sprake is van veel bodemcontact en gewasconsumptie en een hoge bescherming van het ecosysteem.
Maximale waarde Wonen	Bij (gecorrigeerde) concentraties lager dan deze maximale waarden voor te onderzoeken (kritische) stoffen, is er aanleiding het materiaal onder de klasse “Wonen” in te delen. Hierbij worden geacht geen risico’s aanwezig te zijn indien er sprake is van veel bodemcontact en enige gewasconsumptie en een gemiddelde bescherming van het ecosysteem.
Maximale waarde Industrie	Bij (gecorrigeerde) concentraties lager dan deze maximale waarden voor te onderzoeken (kritische) stoffen, is er aanleiding het materiaal onder de klasse “Industrie” in te delen. Hierbij worden geacht geen risico’s aanwezig te zijn indien er sprake is van weinig bodemcontact en geen gewasconsumptie en een matige bescherming van het ecosysteem.

Bij overschrijding van de maximale waarden voor de bodemfunctieklasse Industrie en onderschrijding van het saneringscriterium bestaan er mogelijkheden binnen een gebiedsspecifiek kader voor hergebruik van grond. Het gebiedsspecifiek kader dient formeel vastgesteld te zijn door het college van Burgemeester & Wethouders van de betreffende gemeente.

Om de mate van verontreiniging aan te geven wordt binnen het generieke kader gebruik gemaakt van de volgende terminologie. Bij toetsing dient rekening te worden gehouden met een toegestane overschrijding van de maximale waarden voor een beperkt aantal parameters* en lokale afwijkingen ten gevolge van gebiedsspecifiek beleid.

Klasse Landbouw en Natuur		Alle (gecorrigeerde) concentraties aan van toepassing zijnde (kritische) stoffen lager dan of gelijk aan de achtergrondwaarden (AW2000).
	Of	(gecorrigeerde) concentraties voor maximaal één of meer aan van toepassing zijnde (kritische) stoffen* lager dan twee maal de achtergrondwaarde voor grond. Voorwaarde is verder dat de maximale waarden voor de bodemfunctieklasse Wonen niet wordt overschreden. Deze grond wordt gelijkgesteld aan klasse Landbouw en Natuur en mag als zodanig worden toegepast.
Klasse Wonen		Alle (gecorrigeerde) concentraties aan van toepassing zijnde (kritische) stoffen lager dan of gelijk aan de maximale waarden voor de bodemfunctieklasse Wonen.
	Of	(gecorrigeerde) concentraties voor maximaal twee of meer aan van toepassing zijnde (kritische) stoffen* lager dan de sommatie van de achtergrondwaarde en de maximale waarde voor de bodemfunctieklasse Wonen. Voorwaarde is verder dat de maximale waarden voor de bodemfunctieklasse Industrie niet wordt overschreden. Deze grond wordt gelijkgesteld aan klasse Wonen en mag als zodanig worden toegepast.
Klasse Industrie		Alle (gecorrigeerde) concentraties aan van toepassing zijnde (kritische) stoffen lager dan of gelijk aan de maximale waarden voor de bodemfunctieklasse Industrie.
Niet (her)bruikbare grond		Eén of meer (gecorrigeerde) concentratie(s) aan van toepassing zijnde (kritische) stoffen hoger dan de maximale waarde voor de bodemfunctieklasse Industrie.

* Afhankelijk van het aantal onderzochte parameters

Bij de bepaling van de gemiddelde concentraties wordt opgemerkt dat wanneer geen sprake is van een overschrijding van de detectiegrenzen, conform de richtlijnen van het Besluit bodemkwaliteit, ter indicatie formeel gerekend wordt met een factor 0,7 maal de detectiegrenzen.

Bijlage VI: Toelichting toetsingskader Besluit en Regeling Bodemkwaliteit

Algemeen

Teneinde een indicatieve uitspraak te kunnen doen over de verwerkingsmogelijkheden van vrijkomende waterbodem zijn de beschikbare analyseresultaten indicatief getoetst volgens het vigerende Besluit- en Regeling bodemkwaliteit.
Met de inwerkingtreding van de Waterwet (22 december 2009) zijn de bepalingen uit de Wet bodembescherming met betrekking tot waterbodems komen te vervallen.

De toetsingswaarden zijn weergegeven in de tabellen 1 en 2 van bijlage B van de Regeling Bodemkwaliteit .

De gemeten waarden worden middels een bodemtypecorrectie omgerekend tot een gestandaardiseerde waarde. De gestandaardiseerde waarden voor metalen in de waterbodem zijn afhankelijk van het gehalte aan lutum en/of organische stof. De gestandaardiseerde waarden voor organische verbindingen zijn afhankelijk van het gehalte aan organische stof.

Bij de bepaling van de gemiddelde concentraties wordt opgemerkt dat wanneer geen sprake is van een overschrijding van de detectiegrenzen (tenzij een verhoogde detectiegrens), er vanuit mag worden gegaan dat de kwaliteit voldoende is (conform bijlage G IV van de Regeling bodemkwaliteit).

Bij toetsing dient rekening te worden gehouden met een toegestane overschrijding van de maximale waarden voor een beperkt aantal parameters en lokale afwijkingen ten gevolge van gebiedsspecifiek beleid.

Beoordelingskader

Het Besluit en Regeling bodemkwaliteit maakt onderscheid in de volgende beleidskaders:

<u>1) Toepassen op bodem onder oppervlaktewater</u>
Toepassen binnen het generieke kader wordt begrensd door de achtergrondwaarde en de interventiewaarde waterbodem. De interventiewaarde waterbodem is gelijk aan de grenswaarde klasse B. Onder de achtergrondwaarde mag grond en bagger vrij toegepast worden. Boven de interventiewaarde waterbodem (klasse B) mag nooit toegepast worden binnen het generieke kader. Tussen de interventiewaarde waterbodem en de achtergrondwaarde kan grond toegepast worden als zijnde Toepasbaar klasse A of Toepasbaar klasse B. Hierbij geldt als eis dat de kwaliteit van de ontvangende waterbodem niet verslechtert (stand still). Bij toepassing dient de kwaliteit van de ontvangende waterbodem derhalve ook bekend te zijn.

<u>2) Verspreiden op aangrenzend perceel</u>
In het Besluit bodemkwaliteit is vastgelegd dat vrijkomende bagger op het gehele aangrenzende perceel mag worden verspreid. Het verspreiden van baggerspecie op een aangrenzend perceel is onafhankelijk van de kwaliteit van de ontvangende landbodem mits de msPAF-toets voldoet.

Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende categorieën:
- vrij verspreidbaar
- verspreidbaar op aangrenzend perceel
- niet verspreidbaar op aangrenzend perceel (generieke kader)
- nooit verspreidbaar

<u>3) Verspreiden in zoet water</u>
Er wordt onderscheid gemaakt in de volgende categorieën:
- vrij verspreidbaar
- verspreidbaar in zoet water
- niet verspreidbaar in zoet water (generieke kader)
- nooit verspreidbaar

<u>4) Verspreiden van bagger in zout water</u>
Dit betreft de ‘zoute bagger toets’ (ZBT). Hier zijn aparte normen voor opgesteld die voor onderhavig onderzoek naar verwachting niet aan de orde zijn.

Rapport

Stikstofdepositie onderzoek

Project De Hoeksteen
Gemeente Aalsmeer

Auteur:	Laura Hilhorst
Projectleider:	Celine Knip
Datum:	15 maart 2023
Versie:	Definitief

Inhoud

1 Inleiding 3
2 Wettelijk kader 4
3 Natura 2000-gebieden 4
4 Opzet onderzoek 5
4.1 Uitgangspunten bouwfase 5
4.2 Uitgangspunten gebruiksfase 5
5 Resultaten en conclusie 6
Bijlage. Uitganspunten bouwfase 7

1 Inleiding

Het vertrek van de basisschool (PCBS) De Hoeksteen biedt de mogelijkheid om het vrijkomende terrein te herontwikkelen. In de huidige situatie worden de gebouwen gebruikt door maatschappelijke organisaties. Daarnaast heeft de gemeente ook de woning aan de Jac. P. Thijsselaan 2 in eigendom. Deze woning wordt momenteel tijdelijk anti-kraak verhuurd. De ambitie is om beide locaties samen te voegen tot één plangebied en dit te herontwikkelen. Bij de herontwikkeling wordt gedacht aan transformatie van het hoofdgebouw van de voormalige school De Hoeksteen. In de vrijgekomen ruimte worden in totaal 22 nieuwe woningen gerealiseerd.

De voorgenomen herontwikkeling van het plangebied vereist een stikstofdepositie onderzoek naar de potentiële effecten op omliggende Natura 2000-gebieden. Wanneer blijkt dat het plan meer dan 0,00 mol/ha/jaar bijdraagt aan de stikstofdepositie op overbelaste stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden is er sprake van een in potentie significant effect en kan het plan niet zondermeer worden vastgesteld.

Figuur 1. Ligging plangebied De Hoeksteen (bron: gemeente Aalsmeer)

2 Wettelijk kader

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn Natura 2000-gebieden beschermd tegen significante negatieve effecten, waaronder de gevolgen van stikstofdepositie. Voor het project is een nieuw bestemmingsplan opgesteld op grond waarvan, nadat het plan in werking is getreden, een omgevingsvergunning voor het bouwen kan worden verleend. Bij de omgevingsvergunning dient te worden aangetoond of al dan niet een 'Wet natuurbescherming vergunning' ofwel een natuurvergunning benodigd is en dient te worden aangehaakt bij de omgevingsvergunning. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. In 1979 is de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn, bestaande uit twee delen: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. Nederland kent ruim 160 Natura2000-gebieden, waarvan 118 gebieden met (overbelaste) stikstofgevoelige natuur.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) werd tot 2019 gebruikt als 'toestemming' voor een planologisch besluit. Tevens bood het PAS de mogelijkheid om, ten aanzien van stikstofdepositie, omgevingsvergunningen en natuurvergunning te verlenen. Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State uitgesproken dat het PAS geen grondslag biedt voor vrijstellingen en vergunningverlening en heeft daarmee het PAS onbruikbaar verklaard.

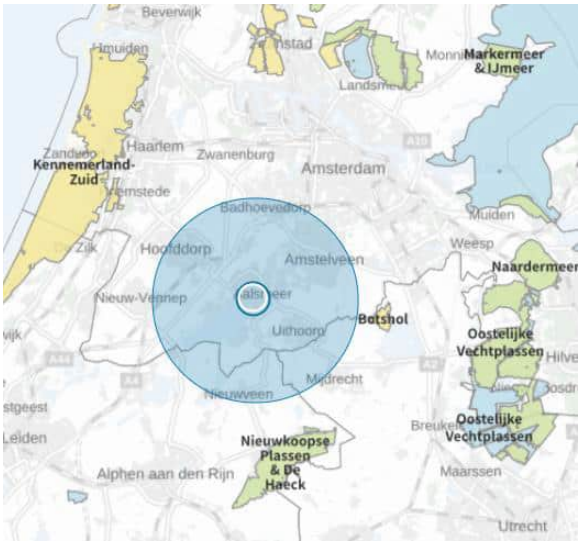
Omdat het PAS niet meer van toepassing is, dient (in nagenoeg) alle gevallen de (mogelijke) stikstofdepositie vanwege een plan of project te worden berekend. Derhalve is de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden als gevolg van dit plan berekend. Het door RIVM ontwikkelde rekenprogramma AERIUS Calculator blijft het meest actuele en best onderbouwde rekeninstrument voor het bepalen van de stikstofdepositie van projecten en activiteiten.

Een plan dat meer dan 0,00 mol/ha/jaar bijdraagt aan de stikstofdepositie op een overbelast stikstofgevoelig habitattype of leefgebied heeft in potentie een significant effect. Bij (wijziging van) plannen wordt het projecteffect bepaald ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie bij plannen is de feitelijke bestaande planologisch legale situatie ten tijde van vaststelling van het plan, zonder planologische uitbreidingsmogelijkheden.

Wanneer er sprake is van een toename in stikstofdepositie kan in een ecologische voortoets of passende beoordeling onderzocht worden of effecten daadwerkelijk op gaan treden als gevolg van het plan en of deze de natuurlijke kenmerken van het gebied aantasten.

3 Natura 2000-gebieden

Het meest dichtbij gelegen Natura 2000-gebied is Botshol. Botshol ligt op circa 9,5 kilometer afstand. De Nieuwkoopse Plassen & De Haeck liggen op 11,5 kilometer en Kennermerland-Zuid op 13,5 kilometer afstand.

Figuur 2. Situering van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied (bron: AERIUS Calculator)

4 Opzet onderzoek

Ten behoeve van de berekening van de stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden is een rekenmodel opgesteld met behulp van AERIUS Calculator, versie 2022. AERIUS Calculator rekent op basis van het Operationele Prioritaire Stoffen model (OPS) van het RIVM en standaard rekenmethode 2 (SRM2) uit de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Rbl 2007). In het onderzoek zijn de emissies van NO_x (stikstofoxiden) en NH_3 (ammoniak) in de gebruiksfase en bouwfase berekend.

Bouwfase (zie bijlage 1)
- inzet mobiele werktuigen
- stationair draaiende voertuigen
- verkeersbewegingen ten behoeve van bouwtransport

Gebruiksfase
- verkeersbewegingen

Er is niet gerekend met een referentiejaar, het onderzoek is daarmee een worst-case benadering.

4.1 Uitgangspunten bouwfase

Al het in te zetten materieel met een verbrandingsmotor (diesel-, benzine- of LPG aangedreven) zorgt voor de emissie van stikstofoxiden (NO_x) en daarmee voor een bepaalde bijdrage aan de stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Naast de inzet van mobiele werktuigen worden vrachtwagens ingezet voor de aan- en afvoer van materiaal en personenauto's en busjes voor de arbeiders en personeel. Aangezien het project zich nog in de planfase bevindt en nog geen aannemer(s) bekend zijn, is nog niet bekend welke diesel-, benzine of lpg aangedreven (mobiele) werktuigen in de bouwfase ingezet zullen worden. Daarmee is ook over bedrijfstijden, bouwjaar en vermogen van de werktuigen geen specifieke informatie beschikbaar. De benodigde informatie voor het uitvoeren van de AERIUS berekening is een inschatting op basis van verzamelde informatie van soortgelijke stikstofdepositie-onderzoeken.

Voor de duur van de bouwfase is worst-case uitgegaan dat de werkzaamheden in één jaar (2023) plaatsvinden. Er is aangenomen dat er gebruik wordt gemaakt van STAGE IV-klasse werktuigen uit 2014. De AUB rekenmethode2 (AdBlue, Uren, Brandstof) van TNO is sinds AERIUS versie 2021 de voorgeschreven rekenmethode voor de berekening van emissies van mobiele werktuigen. Indien het diesel-/brandstofverbruik en AdBlue verbruik niet bekend is kan deze met behulp van de AUB rekenmethode worden bepaald op basis van het aantal draaiuren, het vermogen en het bouwjaar van het werktuig. Conform de AUB rekenmethode is voor STAGE IV en V-klasse werktuigen (met een vermogen tussen 56 en 560 kW) 6% AdBlue van het dieselverbruik aangehouden. De STAGE klasse, het vermogen, het aantal draaiuren en de hoeveelheid diesel- en AdBlue verbruik worden in AERIUS ingevoerd. AERIUS berekent vervolgens op basis van de in AERIUS opgenomen emissiefactoren voor mobiele werktuigen de emissies die vrijkomen bij de inzet van de mobiele werktuigen.

Het stationair draaien van wegverkeer op de bouwplaats is gemodelleerd als vlak. Conform de rekeninstructie 'Stationaire emissies wegverkeer' is het stationair draaien van wegverkeer gemodelleerd onder de sector 'Anders'. waarbij de emissie NO_x en NH_3 met de hand zijn ingevuld en de overige kenmerken op de default waarden blijven staan. Voor het stationair draaien is uitgegaan van een half uur per vrachtwagen dat de locatie bezoekt gedurende de bouwfase.

4.2 Uitgangspunten gebruiksfase

De woningen krijgen geen aansluiting op het gastransportnet. Er vinden daarom geen emissies naar de lucht plaats ten gevolge van gasgestookte stookinstallaties. De voor stikstofdepositie relevante bronnen betreffen enkel de verkeersbewegingen ten gevolge van het plan. Voor het bepalen van de verkeersgeneratie is gebruik maakt van CROW-publicatie 381 'Toekomstbestendig parkeren' uit 2018. Aalsmeer heeft een adressendichtheid van 930 adressen per km^2, dit komt overeen met de categorie 'Weinig stedelijk' in het CROW. Voor de locatie is de categorie 'Rest bebouwde kom' aan gehouden. Daarnaast wordt er uitgegaan van 0,02 zware verkeersbewegingen per woning.

Type woning	CROW kental	Aantal woningen	Verkeersbewegingen per etmaal
Grondgebonden woningen	7,8	22	172

Tabel 1. Ingevoerde verkeersgegevens

De instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator geeft aan dat verkeer van en naar inrichtingen meegenomen dient te worden totdat het verkeer is opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Op basis hiervan is het verkeer van de projectlocatie meegenomen tot aan de N196.

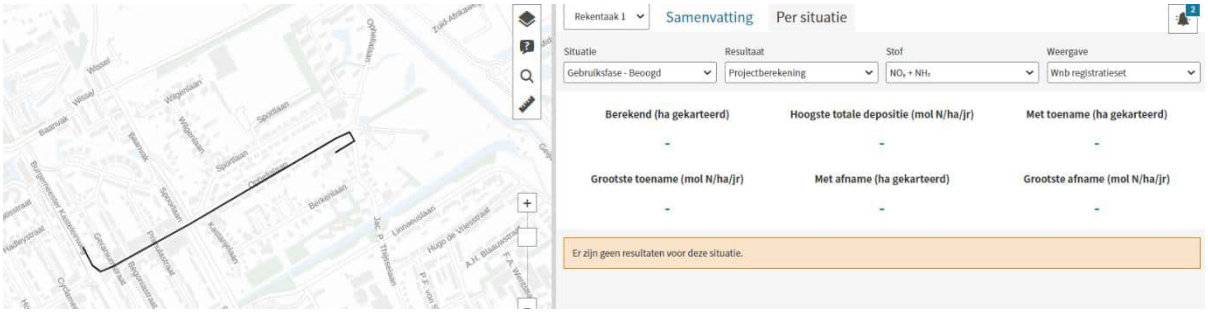
AERIUS rekent voor binnenstedelijke wegen conform de RIVM emissiefactoren 2021 voor 'doorstromend stadsverkeer'. De emissiefactoren voor bij 'normaal stadsverkeer' bij resp. lichte, middelzware en zware motorvoertuigen liggen circa 7%, 53% en 38% hoger. Door bij de binnenstedelijke wegen in AERIUS Calculator een stagnatiefactor van resp. 16%, 33% en 42% resp. lichte, middelzware en zware motorvoertuigen te hanteren, rekent AERIUS Calculator de emissie van een wegvak vergelijkbaar met de RIVM emissiefactoren voor 'normaal stadsverkeer'.

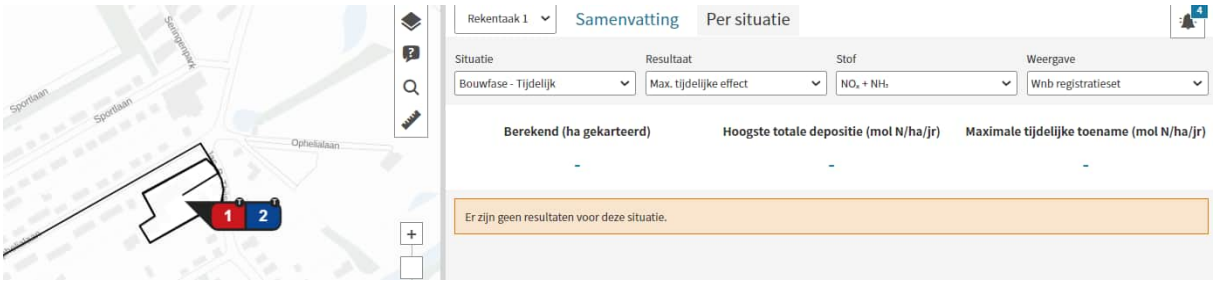
Voor de gebruiksfase is het rekenjaar 2025 aangehouden.

5 Resultaten en conclusie

De verspreiding van emissies en de bijdrage aan de stikstofdepositie ten gevolge van het project De Hoeksteen is op 14 maart 2023 berekend met het rekenprogramma AERIUS Calculator. Uit de uitgevoerde berekeningen van de gebruiksfase en bouwfase blijkt dat de stikstofdepositie niet meer dan 0,00 mol/ha/jaar bedraagt; de uitvoerfiles (GML) zijn bijgevoegd. Het onderhavige plan zal afzonderlijk of in combinatie met andere plannen geen relevante significante cumulatieve effecten kunnen veroorzaken ter plaatse van nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Het aanvragen van een vergunning het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde en het aspect stikstofdepositie vormt geen belemmering voor de realisatie van het plan.

Bijlage. Uitganspunten bouwfase

Project	De Hoeksteen					
Aantal woningen	22					
					Liter	*Liter*
Bouwrijp	**mobiele werktuig**	**vermogen (kW)**	**uren/woning**	**bedrijfsuren**	**brandstofverbruik***	**Adblue****
	shovel	100	3	66	663	40
	graafmachine	150	5	110	1627	98
Bouw						
	Shovel	136	5	110	1481	89
	Graafmachine	125	10	220	2731	164
	Heimachine	200	5	110	2149	129
	Betonpomp	200	5	110	2149	129
	Kranen	125	10	220	2731	164
	Verreiker	70	5	110	791	47
	Trilplaat	10	5	110	164	nvt
	Onvoorzien	150	5	110	1627	98
	uren/vrachtwagen	**bedrijfsuren**	**emissie NH3 (kg/j)**	**emissie NOX (kg/j)**		
Stationair draaien	0,5	132	0	11		
		bewegingen/woning	**bewegingen**			
Transport	Licht	60	1320			
	Midden	4	88			
	Zwaar	20	440			
Mobiele werktuigen	* LBPJ =(0.095* Pmax +0.54)* D					
	** 6% van het totale brandstofverbruik					
Stationair draaien	Emissiefactor NH3 (g/u)	0,916				
	Emissiefactor NOX (g/u)	85				

Gemeente Aalsmeer

Stedelijke Ontwikkeling

Uw contact L. Hilhorst
T (020) 540 43 22
F (020) 540 45 59
l.hilhorst@amstelveen.nl

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Gemeente Aalsmeer
afdeling Stedelijk Ontwikkeling
t.a.v. mevr. C. Knip
Laan Nieuwer Amstel 1
1182 JR Amstelveen

Datum 22 maart 2023
Ons kenmerk Z23-021697

Betreft Geen milieueffectrapport of m.e.r.-beoordeling nodig voor de voorgenomen activiteit

Geachte mevrouw Knip,

De gemeente Aalsmeer is voornemens het plangebied 'De Hoeksteen' te herontwikkelen naar woningbouw. Het plangebied is gelegen in de wijk Stommeer en bestaat uit het hoofdgebouw van de voormalige school De Hoeksteen (de bijgebouwen 228a en 230a achter het hoofdgebouw) en de woning aan de Jac. P. Thijsselaan 2. De aanleiding van het onderhavige bestemmingsplan is het vertrek van de basisschool (PCBS) De Hoeksteen. De gemeente is eigenaar van de betreffende gronden en gebouwen. Dit biedt de mogelijkheid om het vrijkomende terrein te herontwikkelen naar woningbouw, met deel sloop-nieuwbouw en met deels een gebouwtransformatie. In totaal worden er 22 nieuwe woningen gebouwd.

Het plangebied ligt in het bestemmingsplan 'Stommeer' (2013) en heeft de bestemming 'Maatschappelijk', 'Groen' en 'Wonen – 3'. Binnen deze bestemmingen zijn woningen niet toegestaan en kan de beoogde ontwikkeling niet worden gerealiseerd. Om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gedeeltelijk te worden herzien.

Voorafgaand aan de ter inzage legging van het ontwerp bestemmingsplan moet er besluit worden genomen over een m.e.r.-aanmeldnotitie. Het nemen van dit besluit is in onze gemeente gemandateerd aan het hoofd van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling.

Besluit
Het college van burgemeesters en wethouders van Aalsmeer,
gelet op artikel 7.17 Wet milieubeheer, en
gelet op bijlage III van Richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985,

besluit dat dit plan, op grond van de 'toelichting voorontwerp-bestemmingsplan Ophelialaan – Jac. P. Thijsselaan', niet leidt tot (significante) nadelige gevolgen voor het milieu. Er hoeft daarom geen milieueffectrapport (MER) of m.e.r.-beoordeling te worden opgesteld.

Over toestemmingen en voorzieningen
Voor het realiseren van dit project is nog een omgevingsvergunning nodig. Zonder deze omgevingsvergunning is realisatie van dit project niet mogelijk.

Publicatie
Tegen het besluit staat geen rechtsbescherming open. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning zijn wel appellabel.

Nadere informatie
Op onze website kunt u terecht voor algemene informatie. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met uw contactpersoon. De contactgegevens vindt u rechtsboven aan dit besluit.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
namens dezen,

mr. drs. G.A.A. Koppenaal
hoofd Stedelijke Ontwikkeling

Gemeente Aalsmeer
T.a.v. [redacted]
Laan Nieuwer-Amstel 1
1182 JR AMSTELVEEN

VERZONDEN - 8 MAART 2023

Zaaknummer : 372202/DMS372202
Behandelaar : de [redacted]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Ophelialaan 230, Aalsmeer

Geachte [redacted],

Op 22 april 2022 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 15 juli 2022, 23 september 2022 en 20 januari 2023 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling van voormalig basisschool 'De Hoeksteen' tot woningbouw. De werkzaamheden zullen bestaan uit sloop- en renovatiewerkzaamheden. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Gemeente Aalsmeer, ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.1, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk storen van exemplaren van de ransuil (*Asio otus*).
- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis *(Pipistrellus pipistrellus)*.
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis *(Pipistrellus pipistrellus)*.

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2026.
De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.372202/DMS372202.

Besluit
Wij besluiten om op grond van artikel 3.3 van de Wnb en 3.8, lid 1 van de Wnb aan Gemeente Aalsmeer ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis.
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis.

ten behoeve van de herontwikkeling van voormalig basisschool 'De Hoeksteen' tot woningbouw aan de Ophelialaan 230 te Aalsmeer.

Wij besluiten om op grond van artikel 3.3 van de Wnb aan Gemeente Aalsmeer géén ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.1, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk storen van exemplaren van de ransuil.

Voorschriften en beperkingen
Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige[1] op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften

Zomer-/paar-/winterverblijfplaats

11. De vier, op 29 september 2021, gerealiseerde tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis dienen gerealiseerd te zijn op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3B bij dit besluit.
12. Er dient voldaan te worden aan de gewenningsperiode van de gewone dwergvleermuis voordat er gestart kan worden met de werkzaamheden:
    - Zomerverblijfplaats <10 individuen: 3 maanden in de periode van april tot en met oktober
    - Paarverblijfplaats: 6 maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen

    De gewenningsperiode start op de datum dat de tijdelijke alternatieve kasten functioneel zijn, alleen de maanden buiten de winterrustperiode van de gewone dwergvleermuis tellen mee voor de gewenningsperiode (april tot en met oktober).

---

[1] Het bevoegd gezag verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de ecologisch deskundige:

- op een HBO-, dan wel of universitaire niveau een opleiding heeft genoten, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederlands bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied; en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

13. Het ongeschikt maken van de oorspronkelijke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis dient plaats te vinden **buiten** de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis voor de functie van die verblijfplaats, zijnde voor de:
    - Winterrustperiode: 1 november tot en met 31 maart;

    Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
14. De oorspronkelijke verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit, dient minimaal zeven dagen voor de start van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden met één of een combinatie van de volgende methoden:
    a. Het plaatsen van exclusion flaps;
    b. Het creëren van tochtgaten. Tocht dient gecreëerd te worden door gaten te maken in de muren, de hoeken van de panden te verwijderen of door het handmatig verwijderen van dakranden/boeiboorden. Het ongeschikt maken dient in aanwezigheid van een deskundige plaats te vinden.

    Bij het ongeschikt maken dient voorkomen te worden dat de aangetroffen soorten zich elders in de planlocatie vestigen. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient alleen uitgevoerd te worden wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn.
15. Na het ongeschikt maken, maar vóór de uitvoering van andere werkzaamheden, dient het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. De controleronde dient plaats te vinden door een deskundige met behulp van een batdetector.
16. De controleronde dient plaats te vinden binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis, welke globaal loopt van april tot en met oktober. Afhankelijk van de temperatuur en de periode dient de controleronde in de ochtend of in de avond te worden uitgevoerd, zoals hieronder aangegeven:
    - In de kraamperiode: ochtend
    - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur <10° Celsius: avond
    - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur >10° Celsius: ochtend of avond

    De kraamperiode loopt globaal van 15 mei tot en met 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van het moment van de controleronde dient door een deskundige te worden bepaald.
17. Maximaal twee dagen voorafgaande aan de werkzaamheden dienen de maatregelen, genoemd in voorschriften 13 en 14, ten behoeve van het ongeschikt maken van de verblijfplaats gecontroleerd te worden. Indien de maatregelen niet meer functioneel zijn, kan de aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten. Er dienen dan extra maatregelen genomen te worden om de gebouwen ongeschikt te maken en de controleronde, zoals genoemd in voorschriften 15 en 16, in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis dient te worden herhaald. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controleronde blijkt dat er geen soorten meer aanwezig zijn.
18. Ter permanente compensatie dient er minimaal 138 strekkende meters aan boeidelen, aan het hoofdgebouw, zoals weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit, te worden gerealiseerd. Er dient minimaal 1,2 cm ruimte tussen de boeidelen en de muur beschikbaar te zijn en tevens dienen er aan de onderzijde van de boeiboorden minimaal vier openingen, verspreid over de verschillende zijden van het hoofdgebouw, van minimaal 2cm bij 3cm, aangebracht te worden.
19. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen de kasten onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.
20. De ontheffinghouder dient de alternatieve tijdelijke verblijven minimaal één actief seizoen gelijktijdig met de alternatieve permanente kasten te laten hangen.
21. Voorafgaande aan het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen dient een deskundige te controleren of de verblijfplaatsen verlaten zijn. Indien de verblijfplaatsen in gebruik zijn, dienen deze te blijven hangen totdat deze zelfstandig zijn verlaten.
22. De tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de vereisten zoals gesteld in het kennisdocument: 'Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 1.0, juli 2017, van BIJ12'. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.

Essentieel foerageergebied

23. Direct na de sloopwerkzaamheden en voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden dient ter compensatie van een stuk verdwenen essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuis, zoals weergegeven in bijlage 3C bij dit besluit, alternatief foerageergebied volgens voorschriften 24 tot en met 27 gerealiseerd te worden. Het alternatieve foerageergebied dient onder begeleiding van een ter zake kundig ecoloog gerealiseerd te worden.
24. Er dient een gemengde haag met uitsluitend inheems plantenmateriaal met een minimale hoogte van 1,20 meter gerealiseerd te worden, zoals weergegeven in het blauw omlijnde gebied van bijlage 3C bij dit besluit.
25. In de haag, zoals weergegeven in bijlage 3C bij dit besluit, dienen leibomen aangeplant te worden. De leibomen betreffen inheemse soorten, eventueel fruitbomen welke lokaal (in Nederland) zijn gekweekt. De laagste (lei)takken van de leibomen zitten op uiterlijk 1,50 m vanaf maaiveld. De top van de leibomen (bovenste leitakken) is minimaal 2,50 m vanaf maaiveld.
26. Ten oosten van de nieuw aan te leggen watergang dient een kruidenrijk grasland van tenminste 8 meter breedte behouden te blijven, zoals weergegeven in de gele omlijning van bijlage 3C bij dit besluit. Het grasland dient verrijkt te worden met een inheems bloemrijk zaadmengsel gerelateerd aan de lokale flora.
27. Stuiken en bomen die, conform voorschrift 24 tot en met 26, niet aanslaan dienen te worden vervangen.

Verlichting

28. De ontheffinghouder dient voor de buitenverlichting in de aanleg- en gebruiksfase van het project uitstraling naar de omgeving (in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis) te voorkomen door de lampen naar beneden te richten dan wel de lichtbundel tot maximaal 45 graden vanaf de lichtmast op te richten. De verlichting dient van de verblijfplaatsen van de vleermuizen te zijn af gericht en enkel te bestaan uit vleermuisvriendelijke verlichting (zoals clearfield ledverlichting of innolumnis bat-lamp).

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 31 december 2026.

Overwegingen

Inhoudsopgave

A. Onderwerp aanvraag
B. Wettelijk kader
C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag
D. Slotoverwegingen
E. Procedure en samenhangende besluiten
F. Kennisgeving

Onderwerp aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de herontwikkeling van voormalig schoolgebouw 'De Hoeksteen' aan de Ophelialaan 230 te Aalsmeer ten behoeve van woningbouw, waarbij het hoofdgebouw zal worden gerenoveerd en de bijgebouwen gesloopt zullen worden, zoals in bijlage 1 bij dit besluit is weergegeven.

Binnen het plangebied is één zomer-/paar-/winterverblijfplaats met zeven individuen en een essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis aangetoond. Daarnaast is in een boom binnen het plangebied een nestplaats van een ransuil aanwezig. De nestboom met ransuil zal behouden blijven. De aangetoonde zomer-/paar-/winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zal door de werkzaamheden verdwijnen. Het essentiële foerageergebied zal deels behouden blijven en deels in westelijke richting worden verplaatst. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken, worden maatregelen voorgesteld. Het betreft maatregelen die zien op de beschikbaarheid van tijdelijke en permanente alternatieve verblijfsplaatsen in de directe omgeving van de te slopen/renoveren bebouwing op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit. Alsook het voorafgaand ongeschikt maken van de verblijfplaatsen in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis, maar buiten de meest kwetsbare perioden.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

Wettelijk kader

Soorten van de Vogelrichtlijn

De ransuil is een beschermde vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. De richtlijn ziet op de bescherming van individuele vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden. Op grond van artikel 3.1 van de Wnb is het verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.1, lid 1);
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1, lid 2);
- eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 3.1, lid 3);
- opzettelijk te storen (artikel 3.1, lid 4).

Het verbod, bedoeld in artikel 3.1, vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 3.1, tweede lid van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb.

Nesten van ransuil vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd.

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis is opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld holen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Het project betreft een herontwikkeling van bestaande bebouwing. Een andere locatie is derhalve door u niet als alternatief beoordeeld. De gebouwen worden momenteel gebruikt als antikraak woningen om vandalisme te voorkomen en in afwachting van de definitieve functie. Het hoofdgebouw zal worden gerenoveerd. Slopen wordt niet overwogen omdat het gebouw in technisch goede staat verkeert. De bijgebouwen verkeren in matige staat van onderhoud. Derhalve is voor deze bijgebouwen gekozen voor sloop en nieuwbouw. Renovatie van deze gebouwen had niet tot andere (positievere) effecten geleid ten aanzien van de gewone dwergvleermuis. U geeft aan dat in de nieuwe situatie minder bebouwing wordt gerealiseerd dan in de huidige situatie, waarbij de vrijgekomen ruimte zal worden benut om groen te realiseren. Met de planning wordt rekening gehouden met de meest kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Een andere planning is derhalve niet door u als alternatief beoordeeld.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In de afgelopen twintig jaar is de gemeente Aalsmeer gegroeid van 23.000 inwoners tot 31.500 inwoners. Er is een grote woningbouwbehoefte in de regio. Vanuit de woonvisie van Aalsmeer wordt gesproken over een behoefte van 15.000 extra woningen in de regio Amstelland Meerlanden, met een evenredige verdeling tussen huur- en koopwoningen[2]. Gezien de huidige staat van de bebouwing in het plangebied en het ontbreken van een passende maatschappelijke functie is deze locatie uitgekozen om woningen te realiseren. In het beoogde plan worden in totaal 26 nieuwe grondgebonden woningen gerealiseerd in verschillende prijssegmenten. Het project draagt daarmee naar uw zeggen bij aan een groot openbaar belang.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding
Gewone dwergvleermuis
De gewone dwergvleermuis is in Nederland en in de provincie Noord-Holland een algemeen voorkomende vleermuissoort. De soort wordt vrijwel overal aangetroffen. Ook in de stedelijke omgeving is dit de meest algemene soort[3]. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is als gunstig beoordeeld, waarbij zowel het verspreidingsgebied, de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als gunstig is beoordeeld[4]. Binnen het plangebied is een zomer-/paar-/winterverblijfplaats en essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis aangetoond, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2B bij dit besluit. Het essentiële foerageergebied zal met de ingreep behouden blijven. De aangetoonde verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis zal door de werkzaamheden verwijderd worden.

U geeft aan de potentiële verblijfplaatsen ongeschikt te maken door, buiten de meest kwetsbare periode, behoedzaam te slopen. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3B bij dit besluit zijn reeds vier alternatieve kasten opgehangen. Voor permanente compensatie worden in de nieuwbouw daklijsten aangebracht met voldoende ruimte en mogelijkheden voor alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.

Het essentiële foerageergebied wordt deels behouden en deels verlegd in westelijke richting. Door middel van het realiseren van een haag, kruidenmengsel en leibomen, voorafgaand aan het verwijderen van het huidige essentiële foerageergebied, zoals weergegeven in bijlage 3C bij dit besluit.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht
Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Gesignaleerde soorten
Wij willen u erop wijzen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding wordt gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van de huismus, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger in of in de nabije omgeving van het plangebied. U heeft er echter voor gekozen om voor deze soorten geen ontheffing aan te vragen. Wij willen u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten dreigt te overtreden, u de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog ontheffing voor deze soorten dient aan te vragen.

[2] Woonagenda Aalsmeer 2020, Gemeente Aalsmeer
[3] https://www.vleermuizenindestad.nl/gewone-dwergvleermuis
[4] Staat van instandhouding soorten en habitattypen Habitatrichtlijn en trends Vogelrichtlijn, 2007-2012, d.d. 7 december 2017, Compendium voor de Leefomgeving, bron: https://www.clo.nl/indicatoren/nl1604-svi-nederland

Vogels
U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen
Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing
Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Weigering verstoring:
Op grond van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb is het verboden de ransuil opzettelijk te storen. Vervolgens bepaalt artikel 3.1 lid 5 van de Wnb dat het verbod bedoeld in het vierde lid niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoorten.

Ransuil
De ransuil heeft als broedvogel een zeer ongunstige staat van instandhouding met een matige afname in Noord-Holland in de periode 1990-2020 . De staat van instandhouding van de ransuil als niet-broedvogel in Nederland is onbekend. In de provincie Noord-Holland is de trend over de periode 2008-2017 onzeker, terwijl in de periode 1990-2017 een sterke afname is te zien . Binnen het plangebied is een boom met nestplaats van een ransuil aanwezig. Naar uw zeggen wordt zowel de nestboom als de omringende (hogere) bomen behouden. Zo blijft er genoeg beschutting voor de ransuil. Tevens stelt u de werkzaamheden buiten de broedperiode, namelijk in de periode 1 september tot 15 februari, van de ransuil te plannen. De gemeente Aalsmeer legt het behoud van de boom vast in haar plannen waardoor de toekomst van de boom gewaarborgd kan worden. U geeft aan dat de gemeente dit zal communiceren met de toekomstige gebruikers van de nieuwbouw. Daarnaast is in verband met eerdere plannen al, voorafgaand aan de ontheffingsaanvraag, voorzien in twee alternatieve nestplaatsen, zoals weergegeven in bijlage 3A bij dit besluit.

Op basis van de door u ingediende aanvraag en de daarbij behorende gegevens achten wij voldoende aangetoond dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de ransuil. Dit betekent dat het verbod van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb niet wordt overtreden. Om deze reden weigeren wij uw aanvraag voor een ontheffing voor het opzettelijk storen van de ransuil.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie
Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de [redacted] via 088 102 13 00 of [redacted]@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

[redacted]
ng
DD NHN)

Bijlagen:
- Bijlage 1: Locatie plangebied
- Bijlage 2: Aangetoonde nest- en verblijfplaatsen
- Bijlage 3: Maatregelen

Kopie aan:
- Afdeling toezicht en handhaving ODNHN
- RPS advies- en ingenieursbureau

Rechtsbescherming
U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.
Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:
- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1: Locatie plangebied

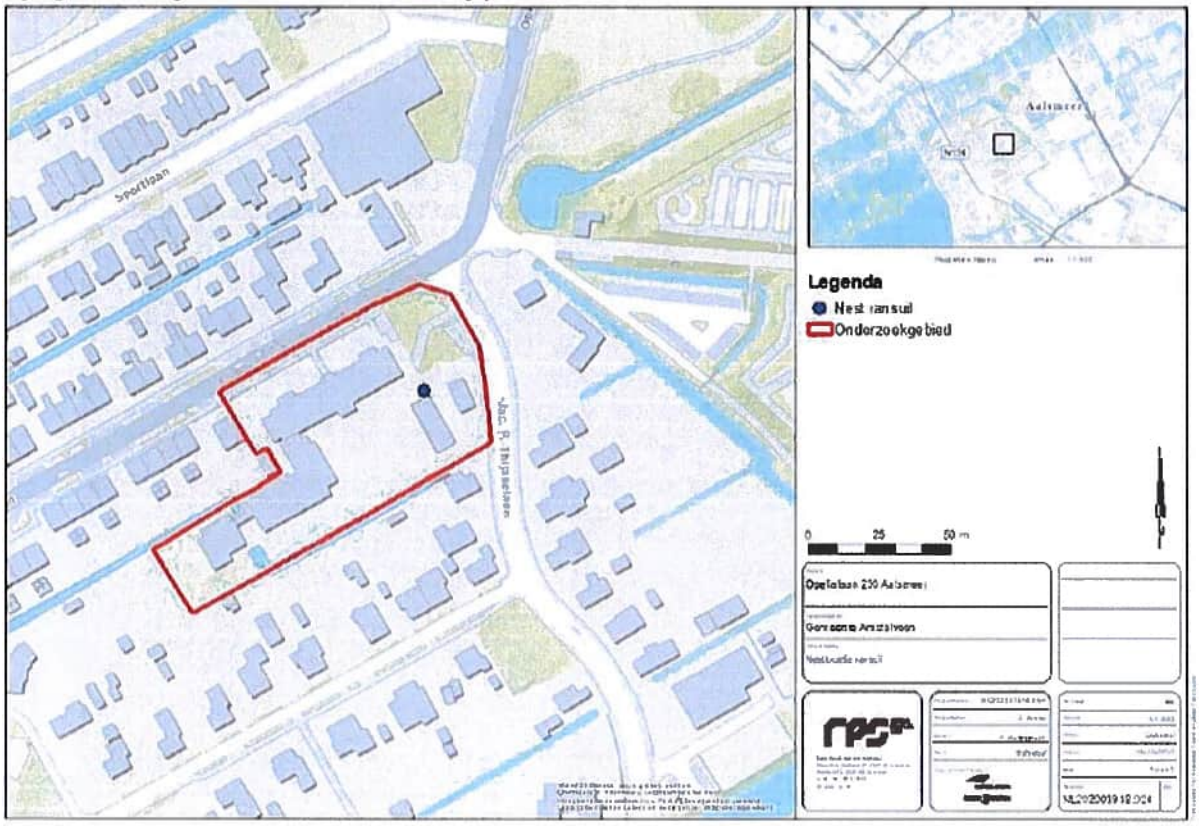

figuur 2.6: plangebied met de verschillende onderdelen waar werkzaamheden worden uitgevoerd

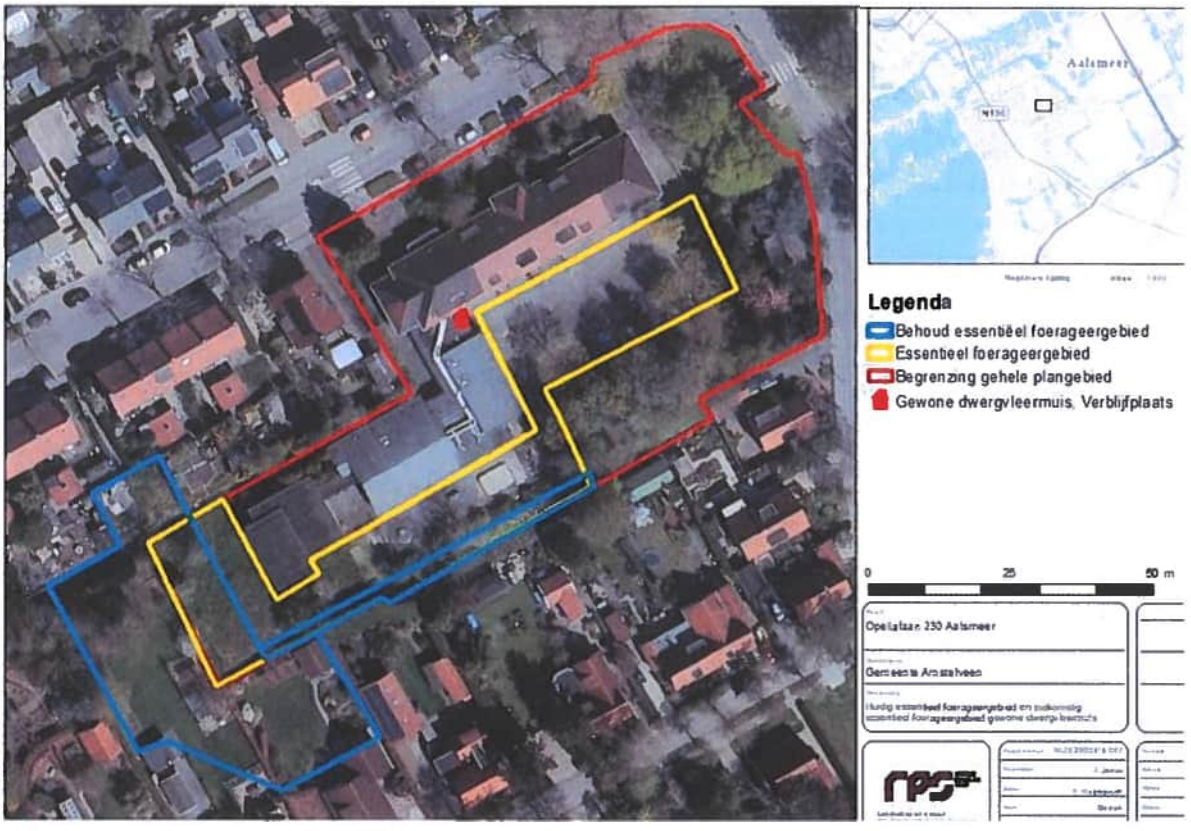
Donkerrood: reeds gesloopte noodlokalen.
Lichtrood: sloop bijgebouwen van voormalige school en woning langs de Jac. P. Thijsselaan.
Oranje: het voormalige (hoofd)schoolgebouw wordt behouden, wel renovatiewerkzaamheden aan binnen- en buitenzijde.
Groen: groene buitenruimte met (gehele en gedeeltelijke) herontwikkeling in verband met de nieuwbouw.

Plangebied met de verschillende werkzaamheden aangegeven

Bijlage 2: Aangetoonde nest- en verblijfplaatsen

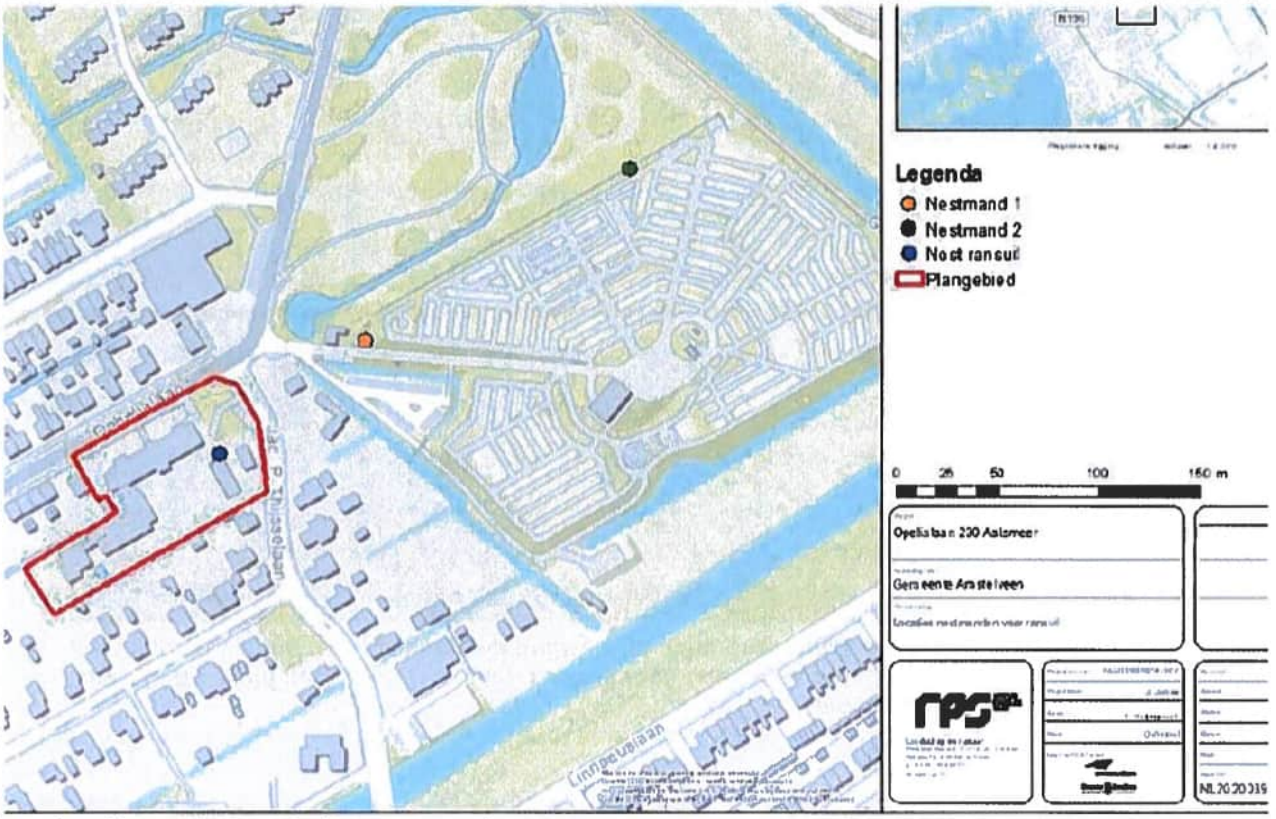

A. Nestplaats ransuil

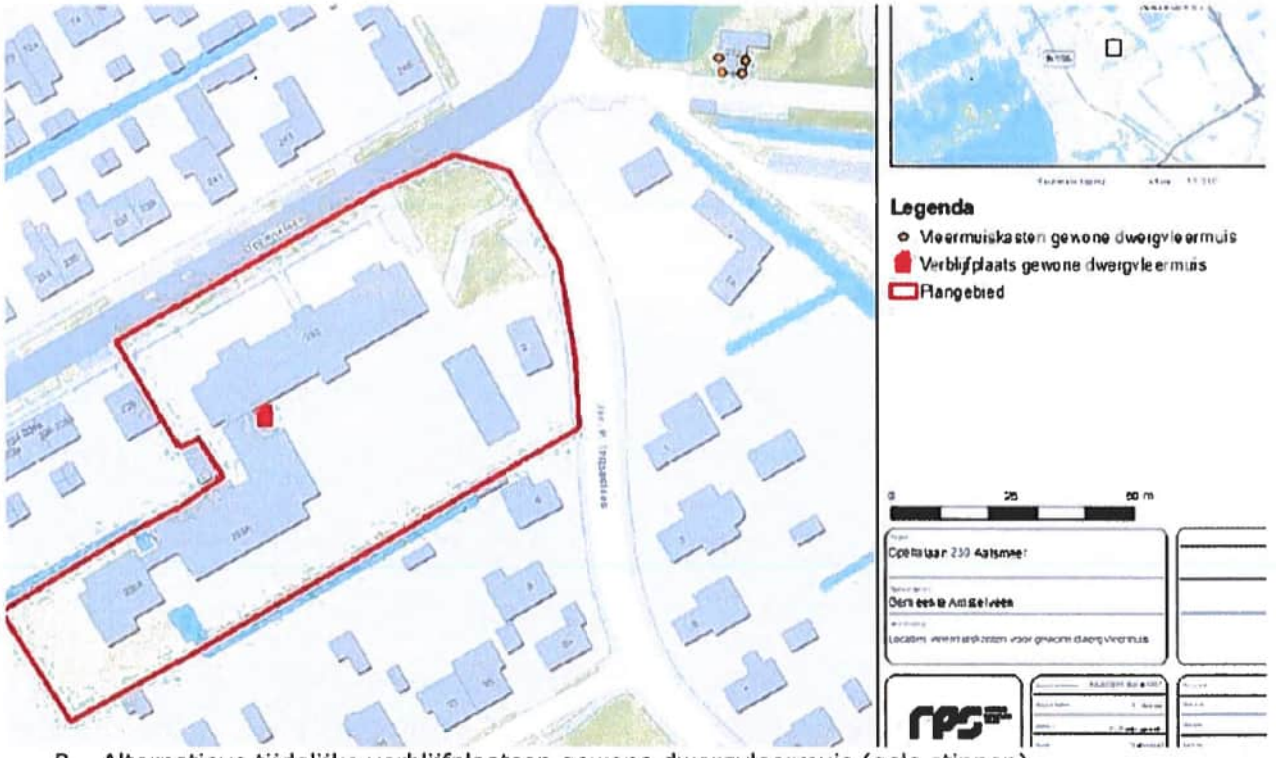

B. Essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis (gele omlijning), behoud foerageergebied (blauwe omlijning), verblijfplaats gewone dwergvleermuis (rode stip)

Bijlage 3: Maatregelen

A. Alternatieve nestplaatsen ransuil

B. Alternatieve tijdelijke verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis (gele stippen)

C. Alternatief foerageergebied (rood omlijnd) gewone dwergvleermuis, binnen de blauwe omlijning wordt een gemengde haag gerealiseerd, binnen de gele omlijning wordt een kruidenmengsel ingezaaid.

Beeldkwaliteitsplan “De Hoeksteen”

10 Mei 2023

Gemeente Aalsmeer

Inleiding

1. Doel
   - o Beschermd dorpsgezicht
   - o Procedure

2. Het ontwerp van beeldkwaliteit

3. Voormalig schoolgebouw
   - o Situering
   - o Massa en vorm
   - o Architectuur
   - o Kapvorm
   - o Plasticiteit
   - o Gevelopbouw
   - o Raamopeningen
   - o Daken
   - o Dakkapellen
   - o Erfscheidingen
   - o Terrasschermen

4. Woonbebouwing Jac. P. Thijsselaan
   - o Situering
   - o Massa en vorm
   - o Architectuur
   - o Kapvorm
   - o Plasticiteit
   - o Gevelopbouw
   - o Raamopeningen
   - o Daken
   - o Dakkapellen
   - o Erfscheidingen
   - o Terrasschermen

5. Woonbebouwing achterterrein
   - o Situering
   - o Massa en vorm
   - o Architectuur
   - o Kapvorm
   - o Plasticiteit
   - o Gevelopbouw
   - o Raamopeningen
   - o Daken
   - o Dakkapellen
   - o Erfscheidingen
   - o Terrasschermen

6. Buitenruimte

7. Hardheidsclausule

Bijlage: bomeninventarisatie

1. Doel

De aanleiding voor het opstellen van dit Beeldkwaliteitsplan is de herontwikkeling van het terrein van het voormalig schoolgebouw “De Hoeksteen” gelegen aan de Ophelialaan 230 in Aalsmeer. De gemeente is eigenaar van de betreffende gronden en gebouwen. Dit biedt de mogelijkheid om het vrijkomende terrein te herontwikkelen.

In de huidige situatie worden de gebouwen gebruikt door maatschappelijke organisaties. Daarnaast heeft de gemeente ook de woning aan de Jac. P. Thijsselaan 2 in eigendom. De ambitie is om beide locaties samen te voegen tot één plangebied en dit te herontwikkelen.

Ligging plangebied

Beschermd dorpsgezicht

Het plangebied maakt onderdeel uit van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht “Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan”. Het behoud van de ruimtelijke samenhang binnen het buurtje en de beleving van het straatbeeld staat voorop. Daarbij gaat het om de bebouwingskarakteristieken, architectonische stijl, de samenhang tussen huis en erf en de relatie tussen groen, openbare ruimte, erf en bebouwing. Het streven is om het groene beeld en de ruime opzet van de buurt te behouden. De heldere ruimtelijke hiërarchie tussen hoofdvolume en eventuele aanbouwen is beeldbepalend. Bij de herontwikkeling wordt gedacht aan transformatie van het voormalige schoolgebouw (met aandacht voor de historisch waardevolle kenmerken) en worden hierin 8 nieuwe grondgebonden woningen gerealiseerd. De aangebouwde delen uit 1978, 1995 en 2001 en de woning aan de Jac. P. Thijsselaan worden gesloopt. Op het vrijkomende terrein is ruimte voor maximaal 12 grondgebonden woningen en langs de Jac. P. Thijsselaan maximaal 2 grondgebonden woningen. Dit resulteert in realisatie van in totaal 22 nieuwe woningen binnen het project De Hoeksteen.

Procedure

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de procedurele rol van het beeldkwaliteitsplan. Burgemeester en wethouders hechten aan een goede beeldkwaliteit en duurzaamheid bij het herontwikkelen van deze locatie. Deze ambitie krijgt, met betrekking tot de uiterlijke verschijningsvorm een concrete vertaling in dit beeldkwaliteitsplan. Hierin wordt aangegeven op welke wijze een specifieke sfeer kan worden uitgewerkt met behulp van richtlijnen voor de stedenbouwkundige uitgangspunten en de architectuur en de inrichting van de buitenruimte. Dit document moet een inspiratie leveren aan iedereen die bij het ontwerpproces betrokken is.

2. Het ontwerp van beeldkwaliteit

De beeldkwaliteitsbeschrijving richt zich ten eerste op de verschijningsvorm, het beeld en de sfeer van de bebouwing en ten tweede op de inrichting van de buitenruimte. De samenhang tussen gebouw en buitenruimte bepaalt uiteindelijk de gemeenschappelijke beeldkwaliteit van dit gebied. Onder de regie van dit beeldkwaliteitsplan weet de initiatiefnemer (opdrachtgever/realisator en hun architect) op voorhand welke kwaliteitseisen worden gesteld aan de bebouwing. Toezicht in de vorm, beoordeling en advisering tijdens de bouwplanontwikkeling is vervolgens nodig om afstemming tussen bebouwing en inrichtingsplan tot het beste resultaat te laten leiden.

Bebouwingsvoorstel

3. Voormalig schoolgebouw

Situering
• Alzijdige bebouwing, primaire frontvorming gericht naar de Ophelialaan;
• Voorterrein met tuinmuren vormen een onlosmakelijk geheel.

Massa en vorm
• Behoud van de bouwmassa van het hoofdgebouw met nagenoeg een rechthoekige plattegrond;
• Behoud van de lager gelegen uitbouw aan de rechterzijde.

Architectuur
• Behoud van de uitstraling van het jaren 30 schoolgebouw.

Kapvorm
• Behoud van het schilddak met romaanse pannen aan voor- en achterzijde en aan de naar voren geplaatste (risalerende) entree.

Plasticiteit
• Handhaven eenvoudig hoofdvolume waarop ingrepen mogen plaatsvinden (loggia's, luifels etc.)

Gevelopbouw
• Behoud van de vensterindeling aan de voorzijde, waarbij de vensters zijn vervangen maar de indeling is behouden. Het kleurgebruik dient de architectuur te ondersteunen en te verrijken.

Raamopeningen
• Het terugbrengen van de authentiek raampartijen in de voorgevel die qua indeling lijken op de vensters uit de jaren '30. Het aanbrengen van openslaande tuindeuren aan de achterzijde die qua stijl aansluiten op de vormgeving van de bestaande raampartijen.

Daken
• Handhaven van het bestaande pannendak. Indien zonnecollectoren/panelen op het dak worden toegepast, moeten deze op een passende wijze in het dakvlak worden geïntegreerd.

Dakkapellen
• Geen nieuwe dakkapellen op het naar de straat gerichte dakvlak.

Erfscheidingen
• Behoud van de gemetselde erfafscheiding met laag hek aan de voorzijde;
• Maximale bouwhoogte gebouwde erfscheidingen 1 meter.

Terrasschermen
• Terrasschermen vormen een integraal onderdeel van de architectuur.
• Terrasschermen zijn uitsluitend aan de achterzijde toegestaan.

Gevelbeeld Ophelialaan. (Straatzijde met bestaande te handhaven dakkapellen)

Gevelbeeld binnenzijde. (Voorstel nieuwe dakkapellen)

4. Woonbebouwing Jac. P. Thijsselaan

Situering
- Frontvorming zowel aan de kant van de Jac. P. Thijsselaan als het binnenterrein;
- De woning(en) volgen de huidige verkavelingsstuctuur van de Jac. P. Thijsselaan;
- Losse bijgebouwen zijn niet toegestaan.

Massa en vorm
- Maximale goothoogte 4 meter, maximale bouwhoogte 7 meter;
- Uitsluitend vrijstaande of 2^1 kapwoningen (maximaal één bouwmassa);
- De woningen kennen een duidelijk heldere hoofdvorm.

Architectuur
- Nieuwbouw dient zich te voegen in de bestaande karakteristiek van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, hierbij dient te worden aangesloten bij het historisch materiaalgebruik, de maat en schaal van de woningen in de directe omgeving;
- Eigentijdse interpretatie van de bestaande woonbebouwing aan de Jac. P. Thijsselaan;
- De woning(en) hebben een zorgvuldige detaillering;
- Aan de architectonische uitwerking worden hoge eisen gesteld.

Kapvorm
- Geen plat dak, maar zadeldak, dan wel een samengesteld zadeldak;
- De woningen zijn voorzien van een nok, haaks op de weg gesitueerd.

Plasticiteit
- Eenvoudig hoofdvolume waarop ingrepen mogen plaatvinden.

Gevelopbouw
- Gevels bestaan uit hout of genuanceerde vormbaksteen metselwerk in oranje-, rood-, bruin- of donkere grijstinten of vergelijkbaar steenachtig materiaal;
- Gebruik van aluminium en plaatmateriaal aan de straatzijde is niet toegestaan;
- Het kleurgebruik dient de architectuur te ondersteunen of verrijken. Het gebruik van (combinaties van) heldere verzadigde kleuren en van fluorescerende kleuren is niet toegestaan;
- Felle contrasterende kleuren dienen voorkomen te worden.

Eigentijdse interpretatie

Bestaande woning Jac. P. Thijsselaan

Raamopeningen
• Raamopeningen zijn overwegend staand. De toepassing van houten kozijnen heeft de voorkeur, eventuele voorstellen voor kunststof kozijnen worden beoordeeld in hun specifieke context.

Daken
• Helende dakvlakken bestaan uit keramische dakpannen. Hoog verglaasde pannen worden niet toegepast. Indien zonnecollectoren/panelen op het dak worden toegepast moeten deze op een passende wijze (en kleur) in het dakvlak worden geïntegreerd.

Dakkapellen
• Dakkapellen zijn in beginsel niet gewenst; eventuele voorstellen voor dakkapellen worden beoordeeld in hun specifieke context.

Erfscheidingen
• Erfscheiding aan de kant van de Jac. P. Thijsselaan bestaat uit een groene haag;
• De erfscheiding tussen de woningen onderling is in het voorerf tot aan de gevellijn vrij aan de bewoners.

Terrasschermen
• Terrasschermen vormen een integraal onderdeel van de architectuur.

5. Woonbebouwing achterterrein

Situering
- De woningen zijn zodanig gesitueerd dat de geluidsbelasting tot een minimum wordt beperkt (geluid adaptief bouwen);
- De woningen zijn gepositioneerd op een binnenterrein in een groene setting.

Massa en vorm
- De woningen hebben een heldere hoofdvorm met een herkenbaar volume;
- Losse bijgebouwen zijn niet toegestaan.

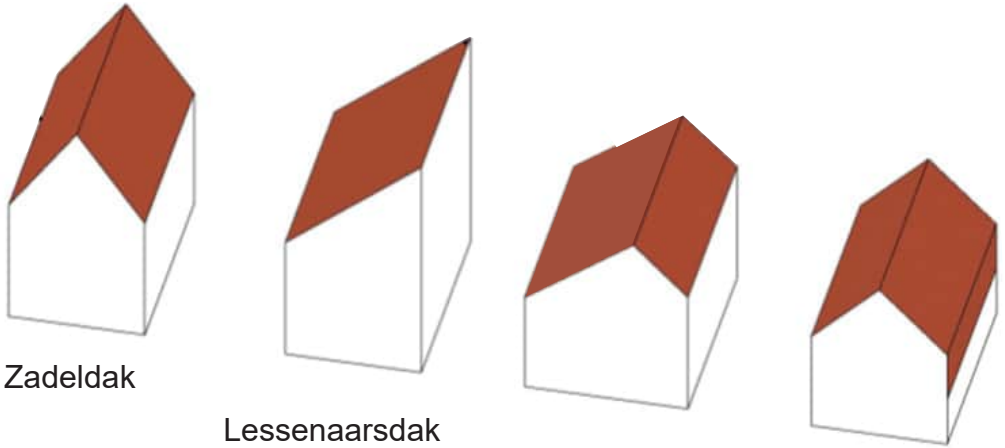
Architectuur
- De bebouwing heeft een traditioneel uiterlijk en bestaat uit een eenvoudige hoofdvorm. Moderne vertalingen van het “archetype” zijn zeker welkom, deze kunnen afwijken van genoemde kaders, mits correct invulling wordt gegeven aan de archetypische vorm en materialisatie zoals in dit plan bedoeld. Op het achterterrein is modulair bouwen een van de uitgangspunten.

Kapvorm

• De woningen hebben een lessenaarsdak of een zadeldak parallel of loodrecht op de kavelrichting, evt. Dakoverstekken zijn toegestaan mits, terughoudend en sober.

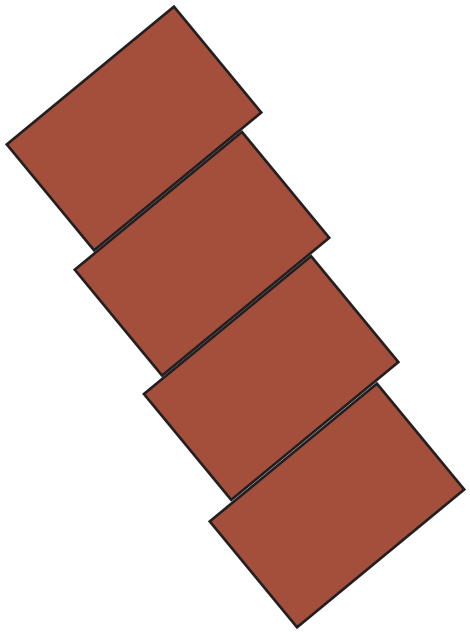

Zadeldak

Lessenaarsdak

Asymmetrische kap

Overgang dakgevel

Voorbeeld verkaveling
Woonbebouwing achterterrein

Voorbeeld zijgevels geheel
Als verticaal dak uitgevoerd

Plasticiteit
• Eenvoudig hoofdvolume waarop ingrepen mogelijk zijn;
• Onderscheid tussen langs- en kopgevels.

Gevelopbouw
• Sterke voorkeur voor natuurlijke en duurzame materialen (hout, steen etc.) Bij toepassing van gevelbekleding sterke voorkeur voor hout. In afwijking van het toepassing van natuurlijk hout, kan ook worden ingestemd met het toepassen van op hout gelijkende producten, mits deze zich t.a.v detaillering niet van hout zijn te onderscheiden, geen plaatmateriaal;
• Hemelwaterafvoer geïntregeerd vormgegeven;
• Groene uitstraling versterken door bijvoorbeeld verticaal groen en/of begroeide pergola constructie.

Raamopeningen
• Raamopeningen zijn overwegend staand. Uitgevoerd in hout of een op hout gelijkend materiaal.

Daken
- Keramische pannen (gebakken en sobere uitvoering), leien, zink of vegetatie. Zonnepanelen of pv-panelen (photo-voltaic panelen) zijn toegestaan, mits integraal vormgegeven;
- Sedemdaken verdienen de voorkeur.

Dakkapellen
- Dakkapellen zijn niet toegestaan.

Erfscheidingen
- Gebouwde erfscheidingen zijn niet toegestaan.

Terrasschermen
- Terrasschermen vormen een integraal onderdeel van de architectuur of afscherming door verspringende bebouwing.

6. Buitenruimte

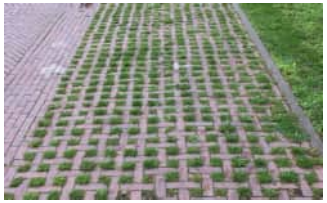
Algemeen
- Eenheid in materiaalgebruik;
- Beperken verhard oppervlak tot een minimum;
- De bestaande volwassen en kwalitatief goede bomen worden indien mogelijk ingepast in het gebied;
- Het verharde oppervlak uitvoeren in natuurlijke materialen (gebakken klinkers);
- Ruimte voor ontmoeting binnen het openbaar gebied;
- Buitenruimte is een prettige plek om te verblijven en om te ontmoeten.

Groenstructuur
- Uitgangspunt is de gebieden zoveel mogelijk een groene uitstraling te geven en de bestaande bomen zoveel mogelijk te behouden. De goede bomen zijn belangrijk, en het handhaven van zoveel mogelijk goede bomen is daarom essentieel voor het behoud van het groene karakter van het gebied.

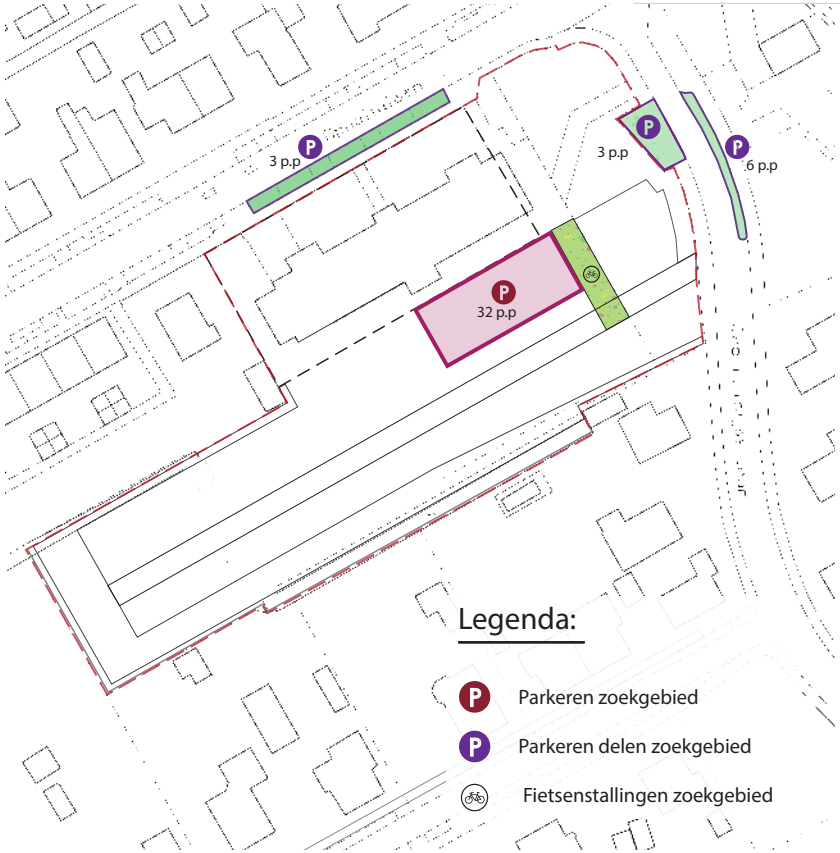
Inrichting openbare ruimte
- De openbare ruimte zal worden ingericht overeenkomstig de richtlijnen die hiervoor gelden binnen de gemeente Aalsmeer (LIOR).

Parkeren
- Parkeren in de openbare ruimte. Uitvoeren in natuurlijke materialen.

Vlakken, niet wenselijk

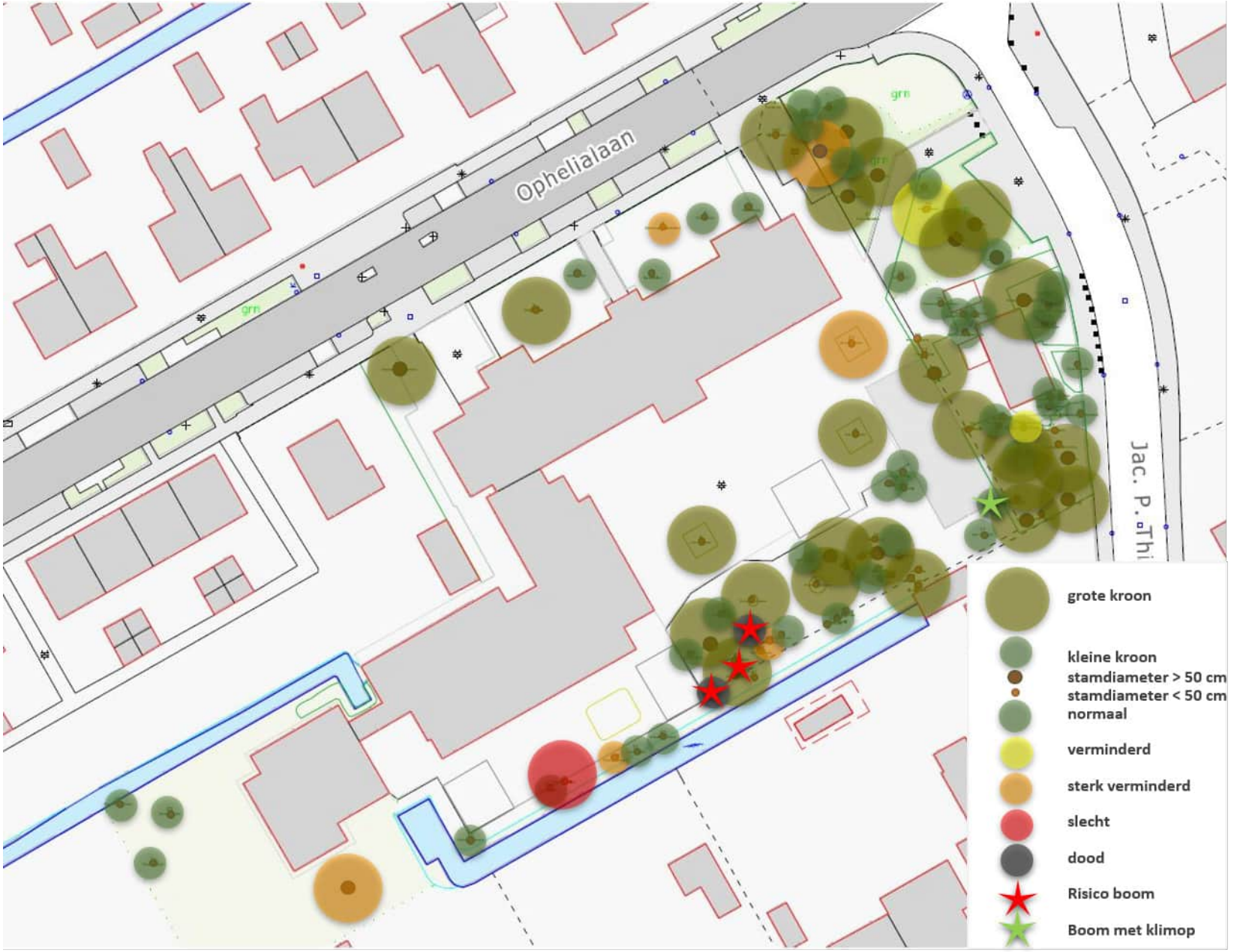

Massa, wenselijk

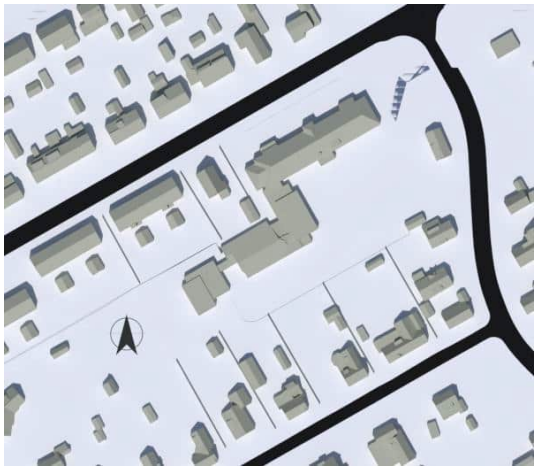
7. Hardheidsclausule

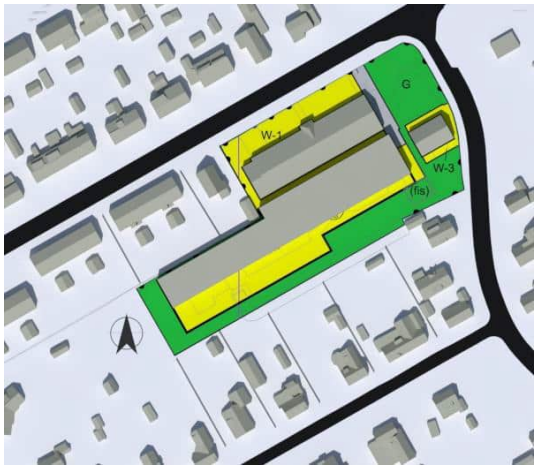
In dit Beeldkwaliteitsplan zijn richtlijnen voor de typologie van de bebouwing en richtlijnen van de openbare buitenruimte gegeven. Het kan voorkomen dat er een ontwerp voor de woningen wordt ingediend dat niet aan de in dit Beeldkwaliteitsplan genoemde beeldkwaliteitseisen voldoet maar wel van een positief welstandsadvies kan worden voorzien. In dat geval bestaat de mogelijkheid gemotiveerd van de richtlijnen uit dit Beeldkwaliteitsplan af te wijken.

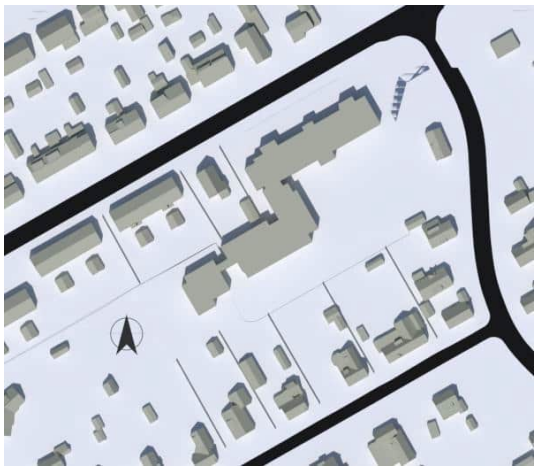

Bijlage: Bomeninventarisatie

Bezonningsonderzoek **2321-Z01**

Ophelialaan-Jac. P. Thijsselaan-Berkenlaan_ Aalsmeer A4 - formaat

Rotterdam, 11-04-2023

Inhoudsopgave

1 Aanleiding en doelstelling 3
2 Situatie 3
3 Uitgangspunten 4
4 Methoden 5
4.1 Visuele uitwerking van bezonning 5
4.2 Kwantitatieve uitwerking 5
4.2.1 Lichte TNO- bezonningsnorm 5
5 Resultaten 6
5.1 Visuele uitwerking bezonning 6
5.2 Kwantitatieve uitwerking 7
5.2.1 Lichte TNO-bezonningsnorm 7
6 Samenvatting & conclusie 8
Bijlage 1: 3D-schaduwafbeeldingen bezonning 10

1 Aanleiding en doelstelling

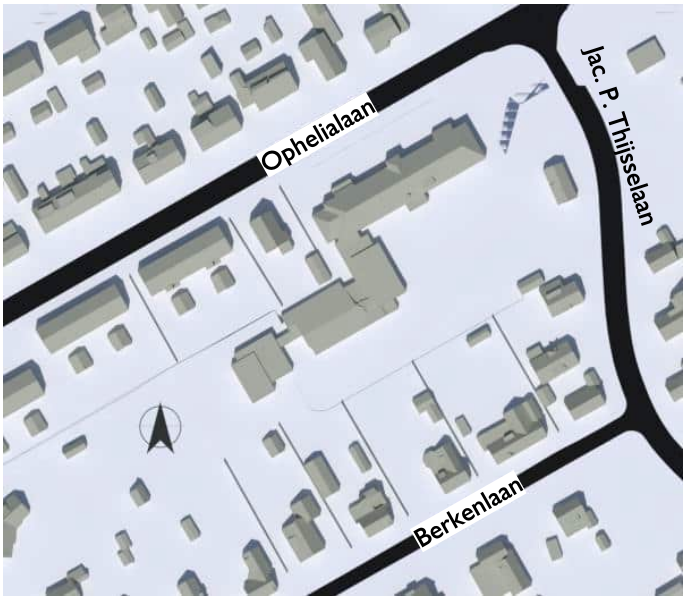
In opdracht van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling is dit onderzoek uitgevoerd. Dit naar aanleiding van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van een bouwplan.
Dit onderzoek is uitgevoerd met als doel de veranderende bezonningssituatie ter plaatse van woningen (BG)in de directe omgeving van het bouwplan visueel inzichtelijk te maken en te toetsen aan de lichte TNO bezonningsnorm.

De wijze van uitvoering wordt in het vervolg nader toegelicht.

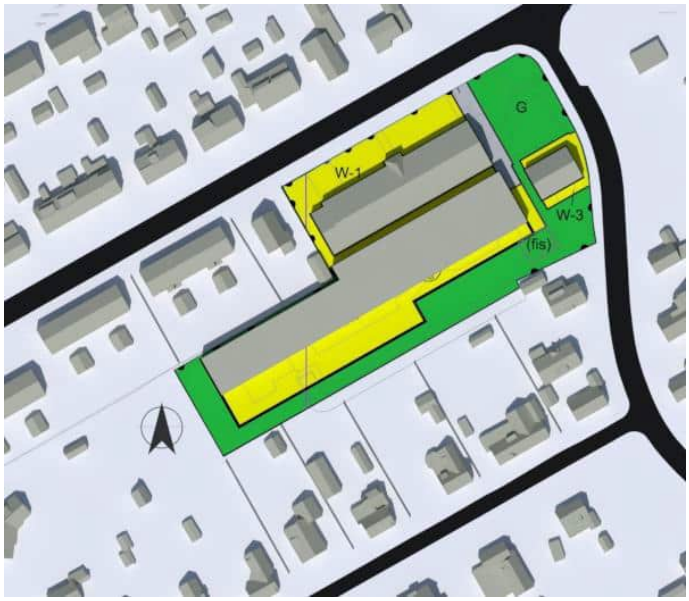
2 Situatie

Geogegevens	
Locatie	Ophelialaan te Aalsmeer
Lengtegraad	4.768058OL
breedtegraad	52.266046NB

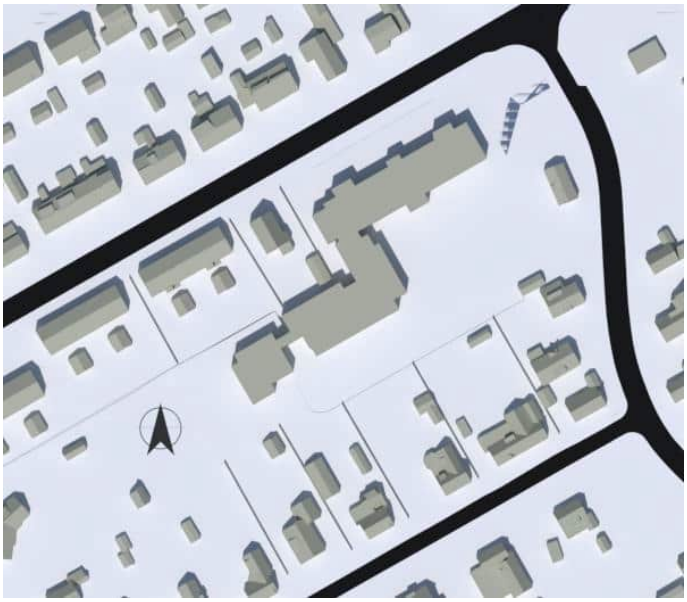
Tabel 1: Geogegevens

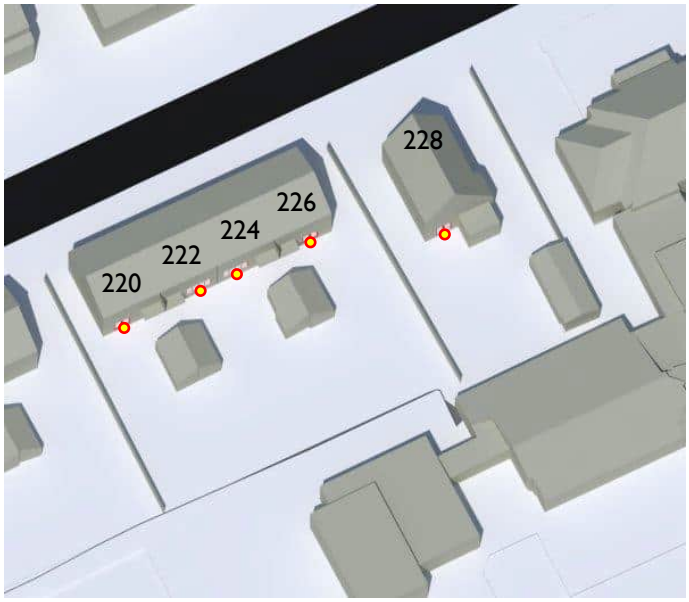
Afbeelding 1: Bestaande situatie (0s).

Afbeelding 2: Toekomstig bestemmingsplan (1s).

Afbeelding 3: Vigerend bestemmingsplan situaties(2s)

Afbeelding 4: Meetpunt(en) volgens TNO bezonningsnorm. Ophelialaan BG.

3 Uitgangspunten

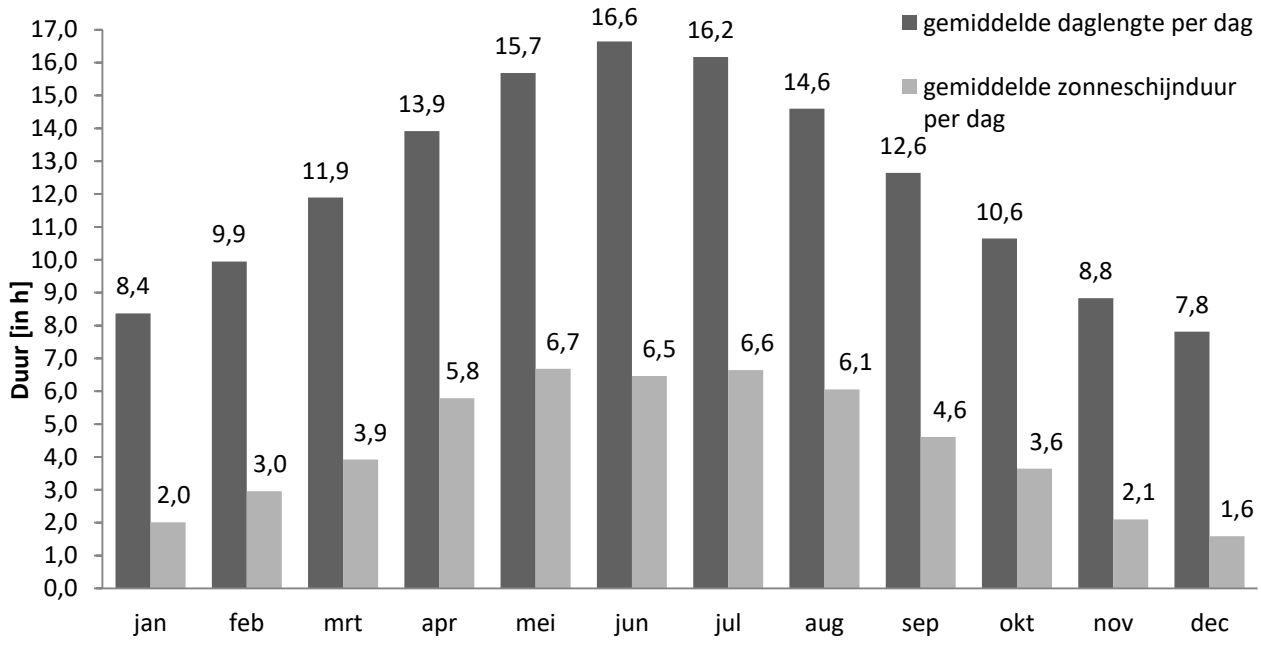
Voor dit onderzoek is een 3D-model van de omgevingssituatie opgezet. Er wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten en aannamen:

Algemeen

- In dit onderzoek zijn de volgende situaties onderzocht: Bestaande situatie(0s), toekomstige bestemmingsplan situatie(1s) en vigerende bestemmingsplan situatie(2s).
- Relevante gebouwde objecten die van invloed zijn op de bezonningsduur van het betreffende gebied zijn meegenomen. Het 3D-model in dit onderzoek is gebaseerd op de gegevens zoals omschreven in de colofon.
- De 3D verbeeldingen van de bestemmingsplannen zijn gebaseerd op de vastgestelde of beoogde bouwregels (nokhoogtes, goothoogtes, kap/dakvormen). De worst case scenario is gehanteerd bij de verbeelding. Namelijk de hoogste bouwhoogte aan de zijde van de Ophelialaan.
- Het gehele jaar wordt in dit onderzoek visueel inzichtelijk gemaakt. Let wel dat de lichte TNO bezonningsnorm de periode 19 feb tot en met 21 oktober betreft en 19 feb/21 okt maatgevend(toetsingsdatum) zijn als zijnde de kortste dagen binnen de door TNO vastgestelde normperiode.

Bezonning situatie

- Onder bezonning verstaan we de duur dat direct zonlicht een vlak raakt volgens een CIE clear sky conditie. Uit wordt uitgegaan van de mogelijke bezonningsduur. Dit betekent dat de zon ononderbroken schijnt.
- In onderstaande staafdiagram staan de gemiddelde zonneschijnduur (licht grijs) en de gemiddelde daglengte (donker grijs) weergegeven in een onbelemmerde situatie.

Grafiek 1: De gemiddelde daglengte en de gemiddelde zonneschijnduur gemeten per maand in De Bilt (bron: KNMI)

- Door relatief veel bewolking en een korte daglengte (weinig daguren) is de gemiddelde zonneschijnduur per dag laag (zie grafiek 1) in de periode van 21 oktober – 19 februari.

4 Methoden

4.1 Visuele uitwerking van bezonning

Doel is om een indruk te krijgen waar en wanneer er direct zonlicht (bezonning) mogelijk is en vermindering van bezonning optreedt. De verschillen in schaduwwerking zijn op peildata met een interval van 1,0 uur weergegeven. De daglengte neemt tussen 21 juni en 21 december navenant af. Daarom zijn de onderzochte peildata representatief voor de tussen haakjes aangegeven peildata.

Gehanteerde peildata:

- 21 december : Peildatum (kortste dag van het jaar)
- 21 januari (21 november) : Peildatum
- 19 februari (21 oktober) : Peildatum (toetsingsdatum en kortste dag binnen lichte TNO-normperiode
- 21 maart (23 september) : Peildatum en equinox (lengte van de dag en nacht is gelijk)
- 21 april (23 augustus) : Peildatum
- 21 mei (21 juli) : Peildatum
- 21 juni : Peildatum, langste dag van het jaar

4.2 Kwantitatieve uitwerking

4.2.1 Lichte TNO- bezonningsnorm

In Nederland is bezonning niet vastgelegd in landelijke wetgeving. Deze gangbare richtlijn heeft haar oorsprong in het Woonwaarderingstelsel uit 1962 en is van toepassing op woonkamers.

TNO stelt het volgende:[1]

Lichte TNO-bezonningsnorm (toetsingsdatum 19 februari):

- Ten minste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari - 21 oktober (gedurende 8 maanden) in het midden van de vensterbank aan de binnenkant raam.

Als een woonkamer meerdere gevelopeningen heeft wordt de TNO bezonningsduur bepaald door de waarden van de meetpunten bij elkaar op te tellen. Bij meerdere meetpunten met gelijktijdige bezonning mag slechts één maal de duur wordt gerekend. De positie van de betreffende meetpunten staan in afbeelding 4 aangegeven.

In geval van een pui zonder vensterbank wordt uitgegaan van een meetpunthoogte van 0,75m boven de vloer.

[1] Zonneveldt, L. , Groot, de, E.H. (2005), Rapport: Daglicht en bezonning in de woonomgeving, TNO Delft, p.3

5 Resultaten

5.1 Visuele uitwerking bezonning

Om de veranderende bezonningssituatie visueel inzichtelijk te maken zijn er 3d afbeeldingen van de genoemde peildata toegevoegd. Zie bijlage I. Hieronder een globale tekstuele duiding die in combinatie met bijlage I moet worden bekeken.

Periode/data	Ophelialaan 220 tot en met 228 BG	Jac. P. Thijsselaan BG	Berkenlaan BG
21 dec, 21 jan (21 nov), 19 feb	**0s vs 1s** • Van 21 dec tot 19 feb (en 21 dec tot 21 okt) zien we de invloed afnemen. • Afname ten hoogste ca. 1 tot 3,5 uur t.p.v. nr. 228 op delen van de gevels. • Invloed t.p.v. nr. 228 het grootst.	**0s vs 1s** • Geen afname	**0s vs 1s** • Geen afname
21 dec, 21 jan (21 nov), 19 feb	**2s vs 1s** • Van 21 dec tot 19 feb (en 21 dec tot 21 okt) zien we de invloed afnemen. • Beperkte afname van ten hoogste ca. 1 uur op delen van de gevels.	**2s vs 1s** • Geen afname	**2s vs 1s** • Geen afname
21 mrt (21 sept), 21 april (23 aug), 21 mei (21 juli), 21 juni	**0s vs 1s** • Van 21 mrt tot 21 juni (en 21 sept tot 21 juni) zien we de invloed afnemen. • Beperkte afname van ca. 0,5uur tot 0,75 uur op delen van de gevels, vanaf 21 april (tot 23 aug) nauwelijks meer invloed m.u.v. zijgevel nr. 228. • Invloed t.p.v. nr. 228 het grootst.	**0s vs 1s** • Van 21 mrt tot 21 juni (en 21 sept tot 21 juni) zien we de invloed minimaal toenemen. • Beperkte afname van ca. 0,25 uur op delen van de gevels.	**0s vs 1s** • Van 21 mrt tot 21 juni (en 21 sept tot 21 juni) zien we de invloed minimaal toenemen. • Beperkte afname van ca. 0,25 uur op delen van de achtergevels.
21 mrt (21 sept), 21 april (23 aug), 21 mei (21 juli), 21 juni	**2s vs 1s** • Van 21 mrt tot 21 juni (en 21 sept tot 21 juni) zien we de invloed verder afnemen. • Het betreffen minieme afnames op delen van de gevels.	**2s vs 1s** • Van 21 mrt tot 21 juni (en 21 sept tot 21 juni) zien we de invloed minimaal toenemen. • Geen afnames op 21 maart, verder beperkte afnames van ca. 0,25uur.	**2s vs 1s** • Enkel op 21 juni minimale invloed.

Tabel 2: Globale tekstuele duiding gevels.

De duur van afname is ter plaatse van de Ophelialaan het grootst. Deze woningen zijn in het vervolg getoetst aan de lichte TNO bezonningsnorm.

5.2 Kwantitatieve uitwerking

5.2.1 Lichte TNO-bezonningsnorm

In onderstaande tabellen staan de resultaten van de toetsingen weergegeven. De woningen betreffen die aan de Ophelialaan 220 tot en met 228 (BG). Deze zijn op toetsingsdatum 19 februari maatgevend voor alle direct omliggende woonfuncties.

Toetsing Lichte TNO-bezonningsnorm - 19 februari - Ophelialaan									
duur in [hh:mm]	0s (bestaande situatie)			1s (toekomstig bestemmingsplan)			2s (vigerend bestemmingsplan)		
	Meetpunten			Meetpunten			Meetpunten		
Meetpunt	*van*	*tot*	*duur*	*van*	*tot*	*duur*	*van*	*tot*	*duur*
MP-220-AGVL	09:49	16:10	06:21	09:59	16:10	06:11	09:49	16:10	06:21
MP-222-AGVL	08:37	13:34	07:20	09:51	13:34	06:06	09:27	13:34	06:30
	14:22	16:45		14:22	16:45		14:22	16:45	
MP-224-AGVL	09:42	16:17	06:35	09:51	16:17	06:26	09:42	16:17	06:35
MP-226-AGVL	08:43	12:59	06:21	10:00	12:59	05:04	10:06	12:59	04:58
	14:32	16:37		14:32	16:37		14:32	16:37	
MP-228-AGVL	08:50	16:10	07:20	10:40	16:30	05:50	10:50	16:30	05:40
Beoordeling:			voldoet			voldoet			voldoet

Tabel 3: Toetsing lichte TNO-bezonningsnorm.

Huisnummer	0s vs 1s		afname		2s vs 1s		afname/toename	
220	06:21	06:11	00:10	-3%	06:21	06:11	00:10	-3%
222	07:20	06:06	01:14	-17%	06:30	06:06	00:24	-6%
224	06:35	06:26	00:09	-2%	06:35	06:26	00:09	-2%
226	06:21	05:04	01:17	-20%	04:58	05:04	00:06	+2%
228	07:20	05:50	01:30	-20%	05:40	05:50	00:10	+3%

Tabel 4: Afname/toename TNO bezonningsduur.

6 Samenvatting & conclusie

In opdracht van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling van de gemeente Aalsmeer is dit onderzoek uitgevoerd. Dit naar aanleiding van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van een bouwplan.
Dit onderzoek is uitgevoerd met als doel de veranderende bezonningssituatie ter plaatse van woningen (BG)in de directe omgeving van het bouwplan visueel inzichtelijk te maken en te toetsen aan de lichte TNO bezonningsnorm.
Met bezonning wordt direct zonlicht bedoeld[2]. Door relatief veel bewolking en een korte daglengte (weinig daguren) is de gemiddelde zonneschijnduur per dag laag (zie grafiek 1) in de periode van 21 oktober – 19 februari.

De onderstaande vergelijkingen zijn in dit onderzoek beschouwd:

Bestaande situatie (0s) vs toekomstige bestemmingsplan situatie(1s)
Vigerend bestemmingsplan situaties(2s) vs toekomstige bestemmingsplan situatie(1s)

Op basis van zowel de visuele als cijfermatige uitwerking kan het volgende worden samengevat en geconcludeerd:

Visuele uitwerking

bestaande situatie (0s) vs toekomstige bestemmingsplan situatie(1s)

- Ten opzichte van de (0s) treden er ter plaatse van de Jac. P. Thijsselaan en de Berkenlaan (BG gevels) in de 1s beperkte afnames op.
    - Deze variëren op de verschillende peildata van geen afname tot ca. 0,25 uur afname.
- Ter plaatse van de Ophelialaan (BG gevels) is in de 1s enigszins langduriger invloed maar is ook deze beperkt te noemen.
    - Kanttekening hierbij is dat de achterzijde grofweg zuidoost is georiënteerd waardoor er daar veel bezonning mogelijk is gedurende de ochtend en dag.
    - In de periode 21 november tot en met 19 februari zien we hoofdzakelijk ca. 1 uur afname.
        - Enkel t.p.v. nr. 228 is de impact wat groter.
    - Op alle resterende peildata afnames van ten hoogste 0,75 uur.

Vigerend bestemmingsplan situaties(2s) vs toekomstige bestemmingsplan situatie(1s)

- Ten opzichte van de (2s) treden er ter plaatse van de Jac. P. Thijsselaan en de Berkenlaan (BG gevels) in de 1s beperkte afnames op.
    - De verschillen liggen minder uiteen dan in de 0s vs 1s vergelijking.
    - In de periode 21 november tot en met 19 februari zien we geen afnames.
    - Op alle resterende peildata afnames van ten hoogste 0,25 uur of in sommige gevallen geen afname.

- Ter plaatse van de Ophelialaan (BG gevels) is in de 1s enigszins langduriger invloed maar is ook deze beperkt te noemen.
    - Kanttekening hierbij is dat de achterzijde grofweg zuidoost is georiënteerd en waardoor er daar veel bezonning mogelijk is gedurende de ochtend en dag.
    - In de periode 21 november tot en met 19 februari zien we hoofdzakelijk ca. 1 uur afname.
    - Op alle resterende peildata minieme afnames.

Cijfermatige uitwerking

Uit toetsing van de lichte TNO bezonningsnorm(woonkamers) blijkt dat:

- Alle onderzochte woningen in alle situaties ruimschoots (blijven)voldoen aan de norm (>2 uur).
- Er ten hoogste een afname van 20% valt te verwachten (0s vs.1s, nr. 226 en 228, -1h:17 en -1h:20).
    - Ter uitleg blijkt een maand later op 21 maart dat er nauwelijks nog afname op de meetpunten is.
- In alle andere gevallen er beperkte afnames tot zelfs beperkte toenames vallen te verwachten (-3% tot -17% & +2% tot +3%).

Tot slot

Uit de visuele uitwerking blijkt in beide vergelijkingen dat er sprake is van invloed op de onderzochte BG gevels van de omliggende woonfuncties. Ter plaatse van de Ophelialaan en in het bijzonder nr. 228 zien we de meeste invloed.
Gezien de duur van afname op diversen peildata en de periodieke afname lijkt deze over het geheel genomen beperkt te zijn.
Bovendien laat de cijfermatige uitwerking zien dat alle woningen ruimschoots (blijven)voldoen aan de lichte TNO bezonningsnorm.

[2] De lichte TNO-bezonnningsnorm is in bedoeld voor woonkamers. Uit onderzoek is gebleken dat als er meer dan 2 uur bezonning per dag in een woonkamer kan toetreden er geen klachten optreden. Deze resultaten staan gepubliceerd in: Bitter, C. en Ierland, van, J.F.A.A. , Apprecation of sunlight in the home, in: Proceedings of sunlight in Buildings, Conference, New Castle, 1965, p.p. 27-37 Of: publicatie no. 242: TNO-IMG, Delft.

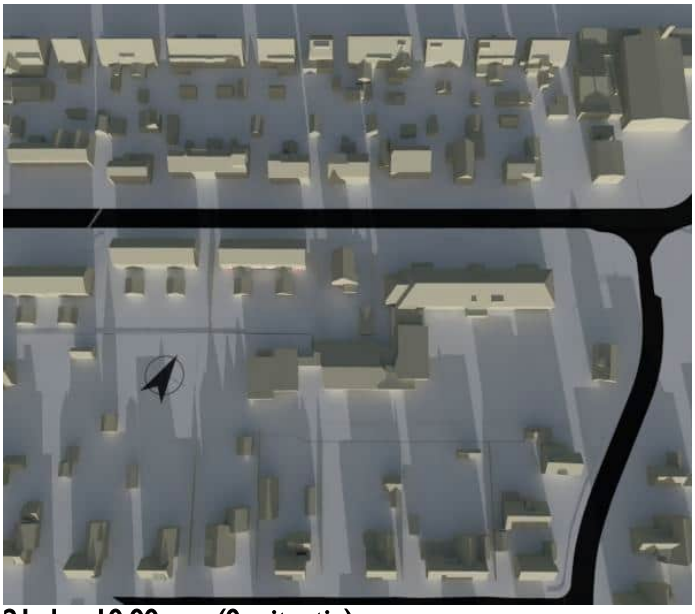

ir. Yvo Kraak
Dit onderzoek bevat 52 bladzijden.

Bijlage 1: 3D-schaduwafbeeldingen bezonning

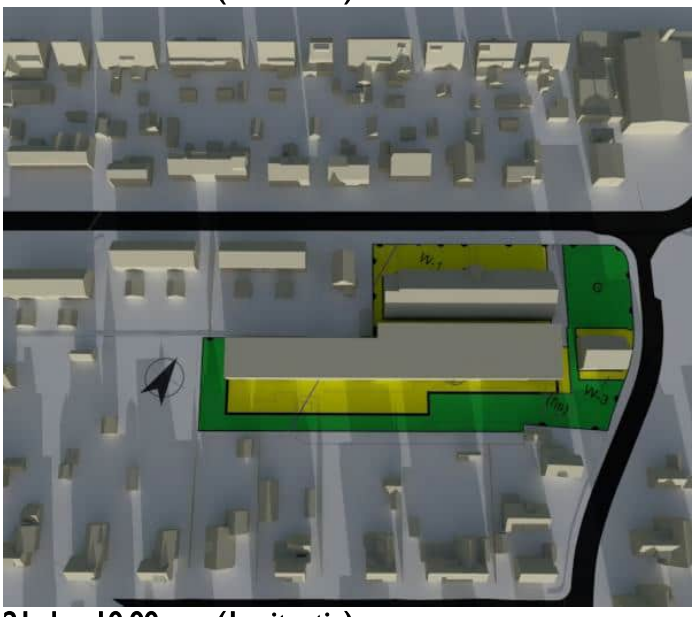
21-dec-9:00 uur (0s situatie)

21-dec-10:00 uur (0s situatie)

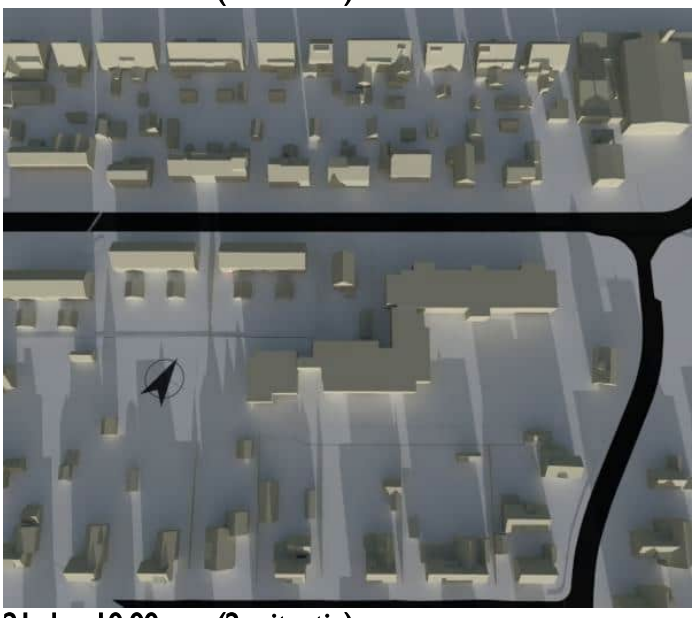
21-dec-9:00 uur (1s situatie)

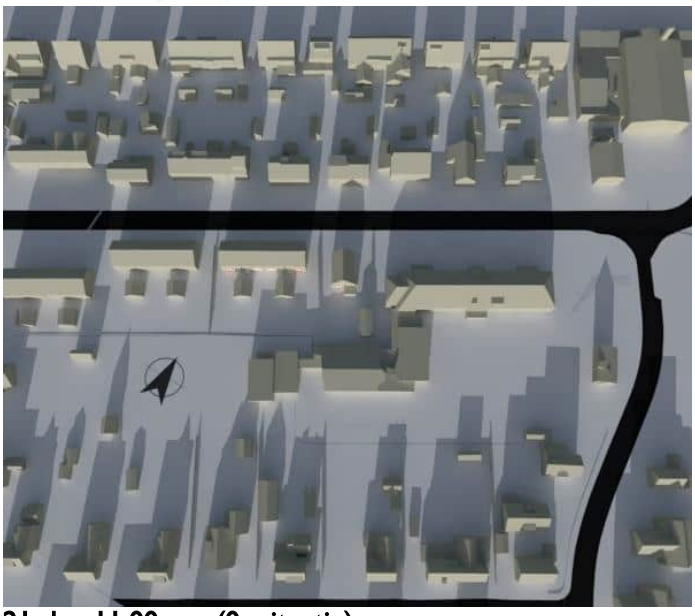
21-dec-10:00 uur (1s situatie)

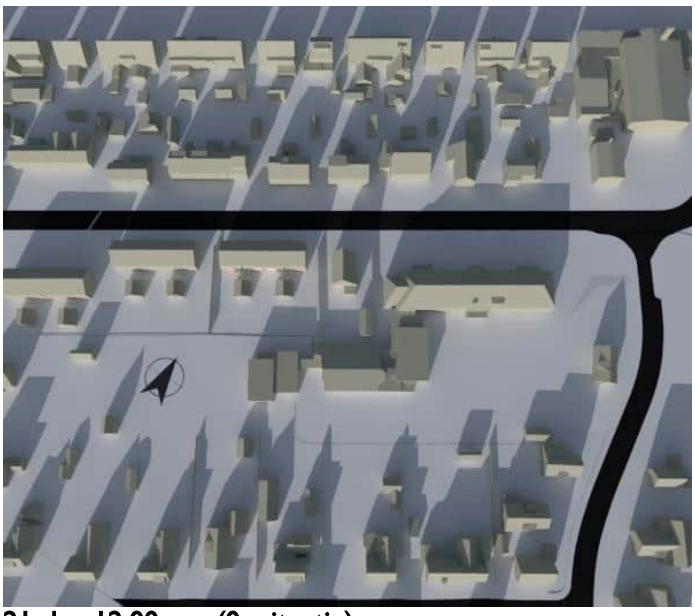
21-dec-9:00 uur (2s situatie)

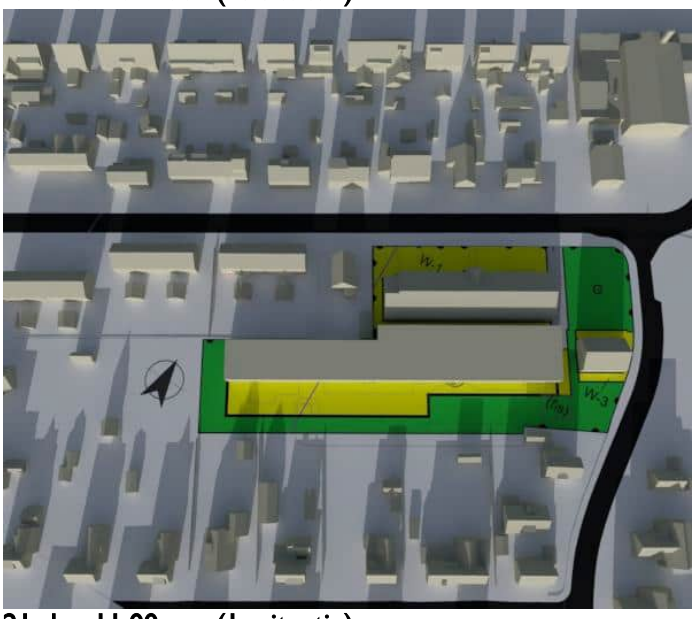
21-dec-10:00 uur (2s situatie)

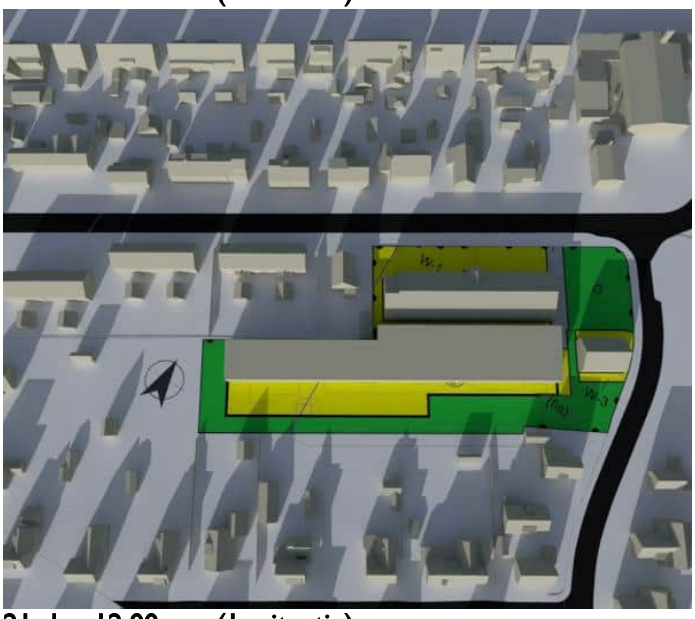
21-dec-11:00 uur (0s situatie)

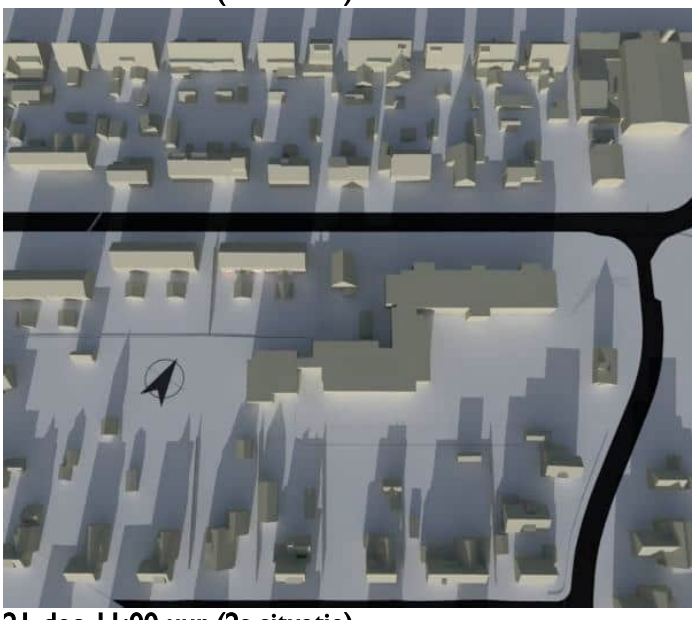
21-dec-12:00 uur (0s situatie)

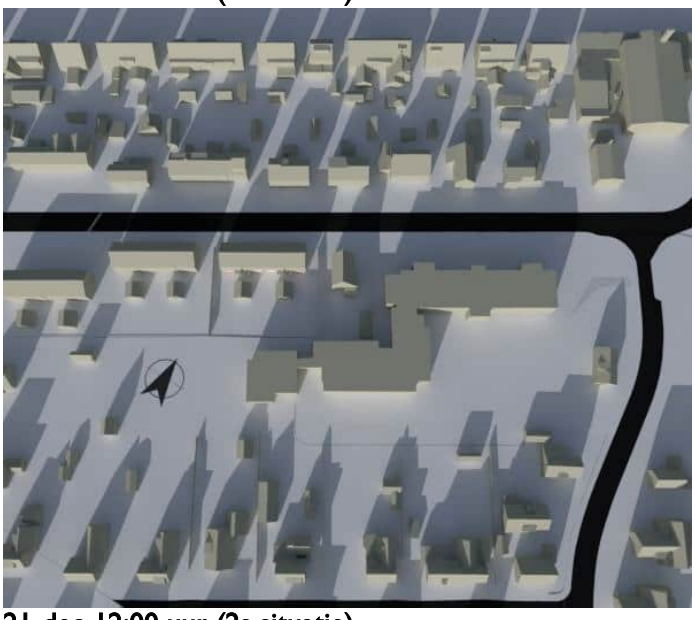
21-dec-11:00 uur (1s situatie)

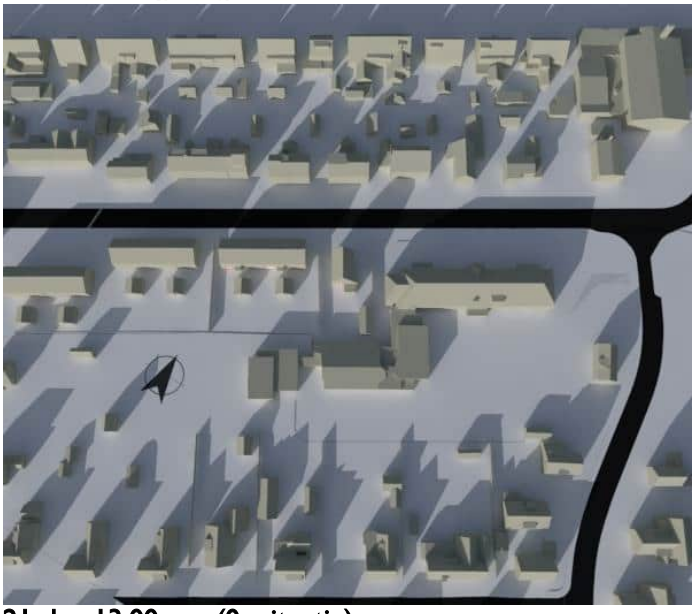
21-dec-12:00 uur (1s situatie)

21-dec-11:00 uur (2s situatie)

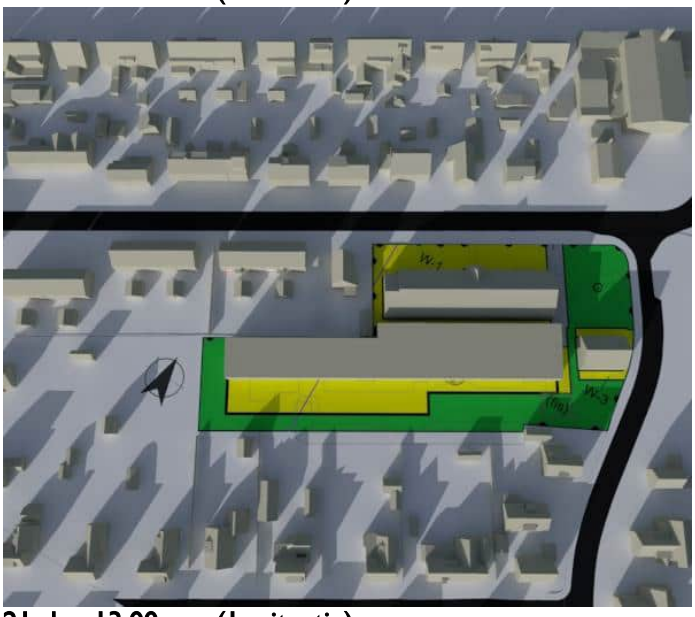
21-dec-12:00 uur (2s situatie)

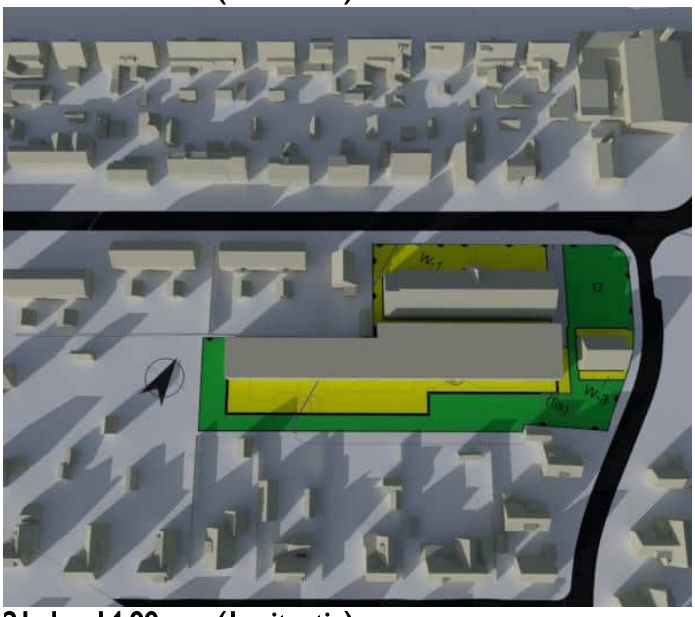
21-dec-13:00 uur (0s situatie)

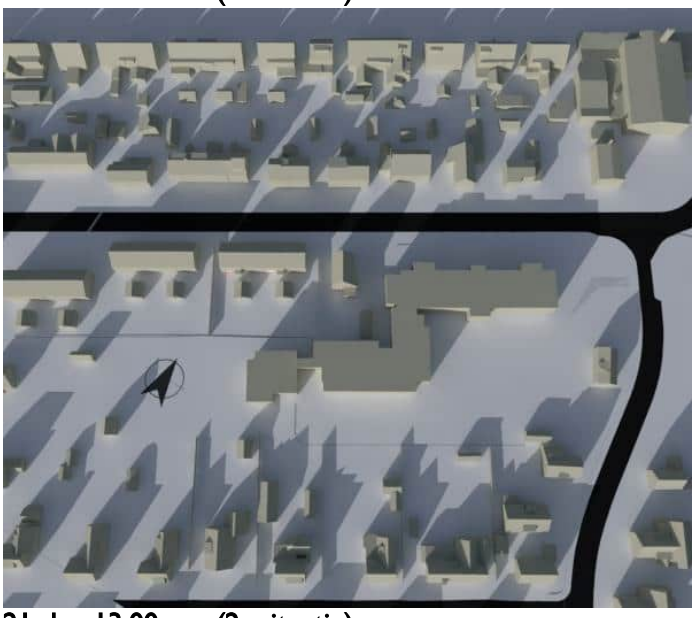
21-dec-14:00 uur (0s situatie)

21-dec-13:00 uur (1s situatie)

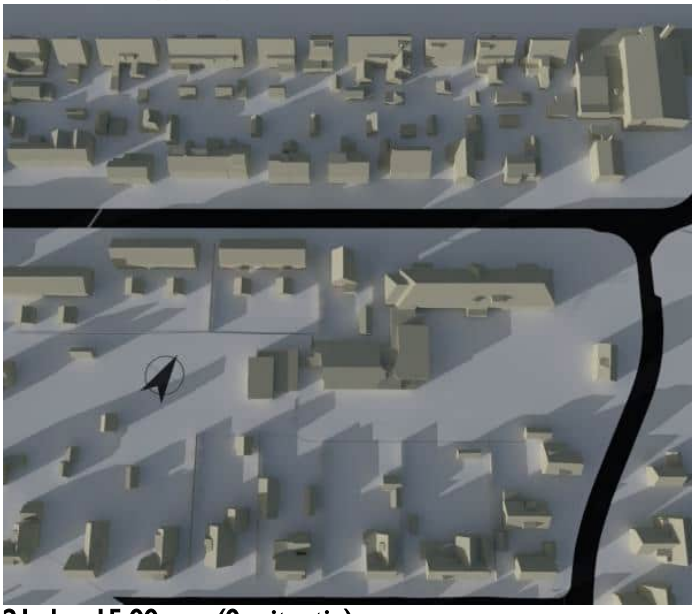
21-dec-14:00 uur (1s situatie)

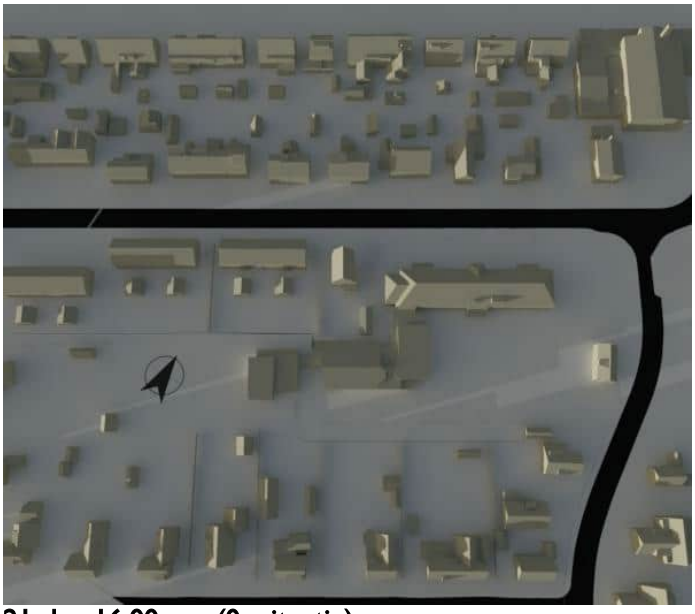
21-dec-13:00 uur (2s situatie)

21-dec-14:00 uur (2s situatie)

21-dec-15:00 uur (0s situatie)

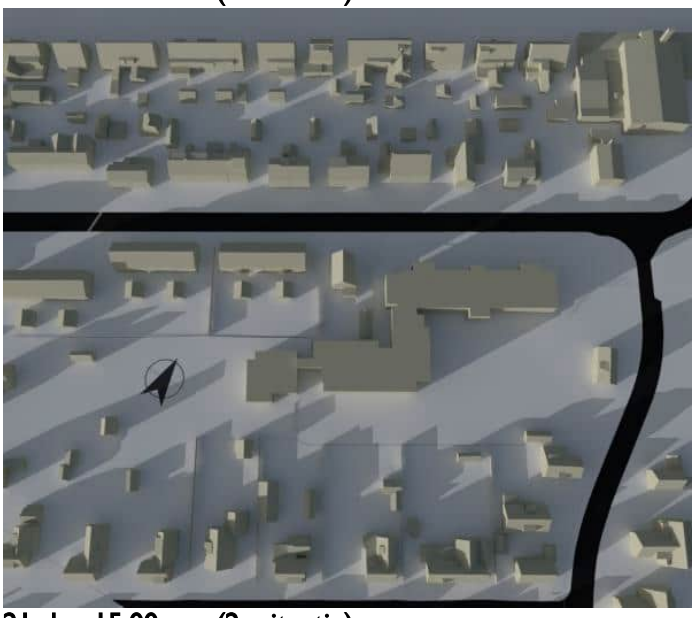
21-dec-16:00 uur (0s situatie)

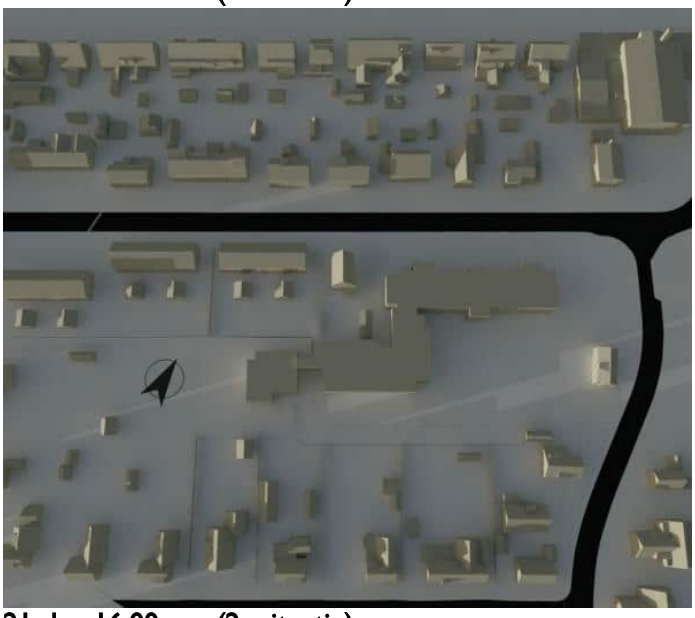
21-dec-15:00 uur (1s situatie)

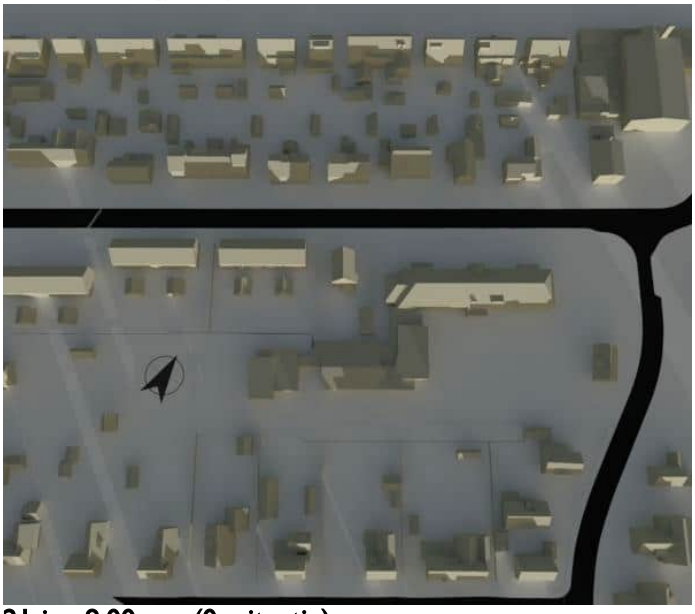
21-dec-16:00 uur (1s situatie)

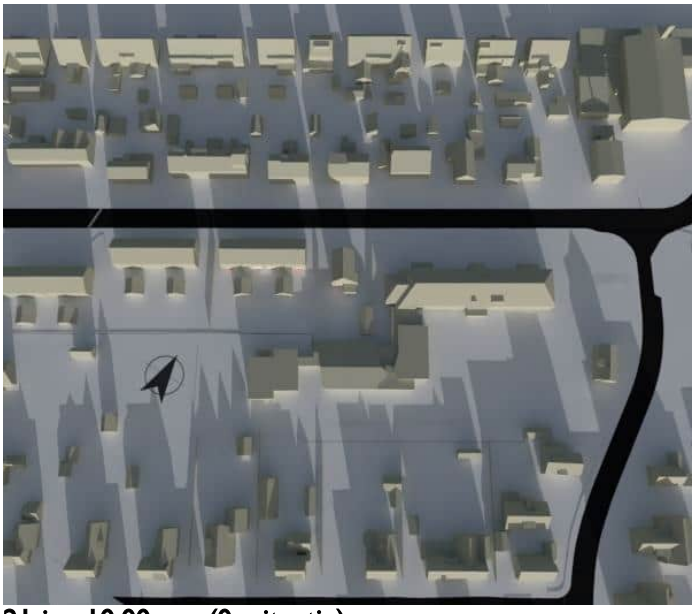
21-dec-15:00 uur (2s situatie)

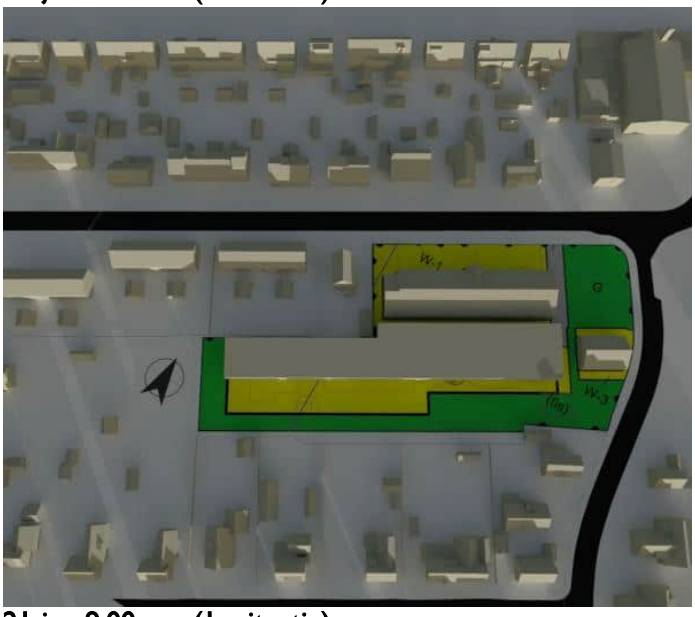
21-dec-16:00 uur (2s situatie)

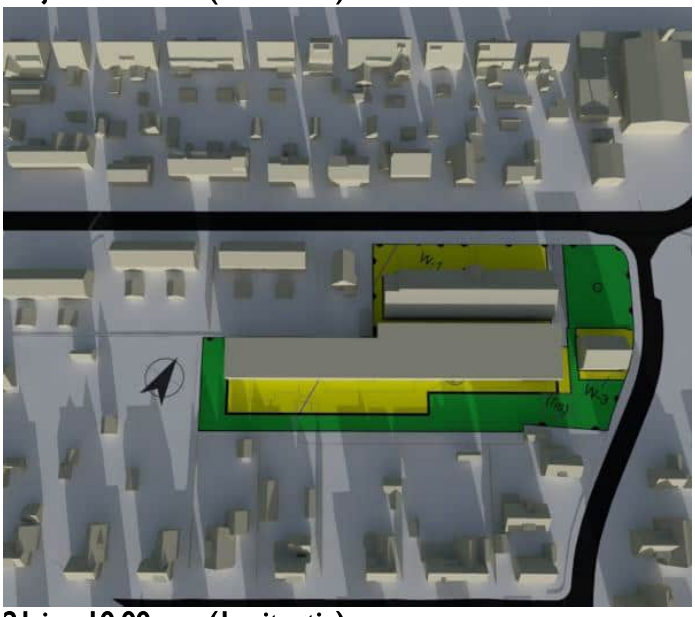
21-jan-9:00 uur (0s situatie)

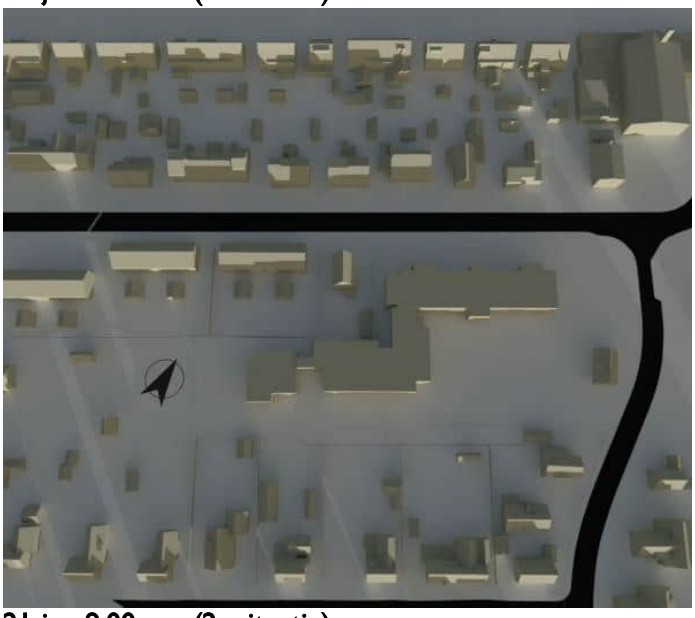
21-jan-10:00 uur (0s situatie)

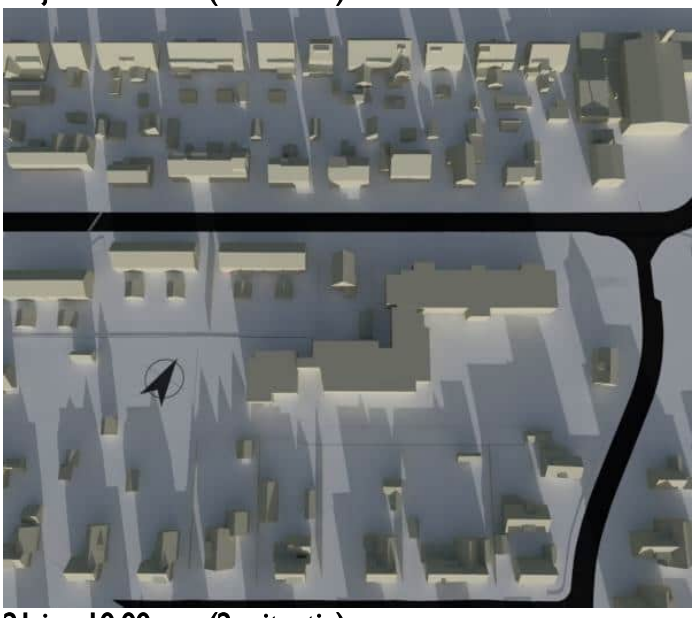
21-jan-9:00 uur (1s situatie)

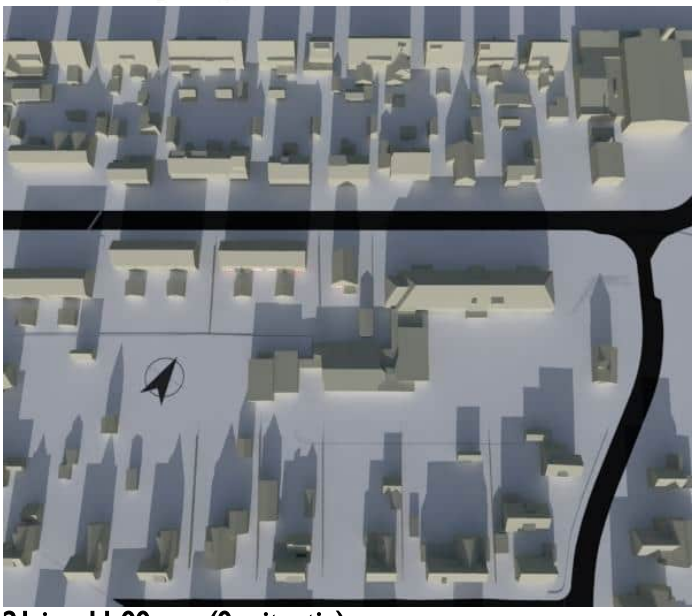
21-jan-10:00 uur (1s situatie)

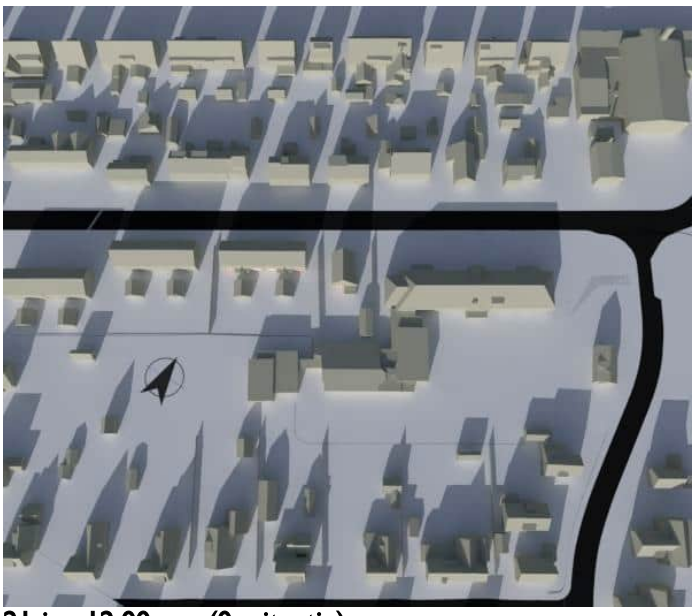
21-jan-9:00 uur (2s situatie)

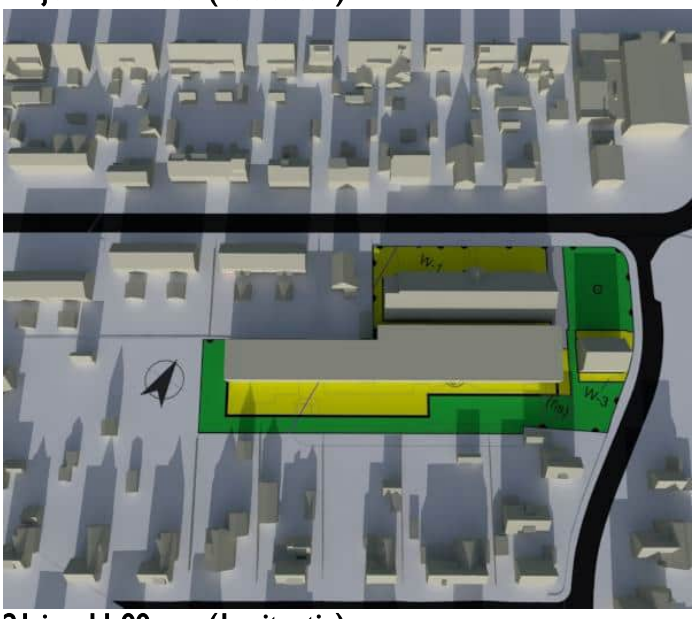
21-jan-10:00 uur (2s situatie)

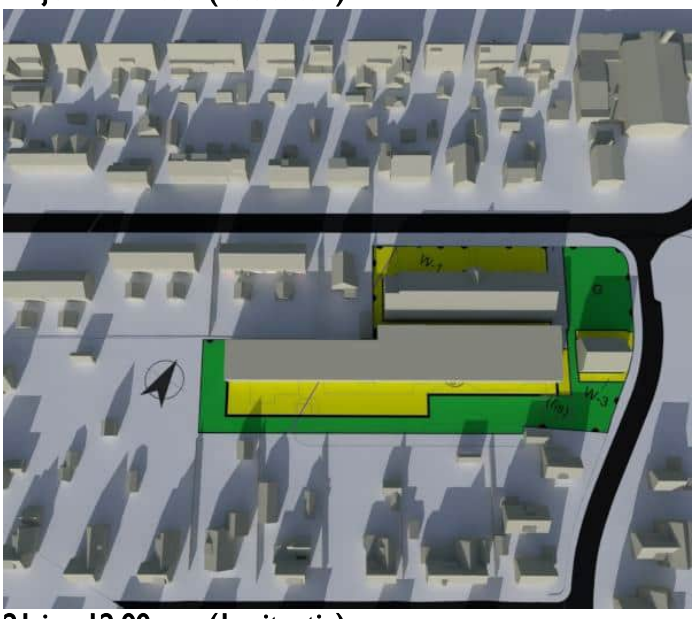
21-jan-11:00 uur (0s situatie)

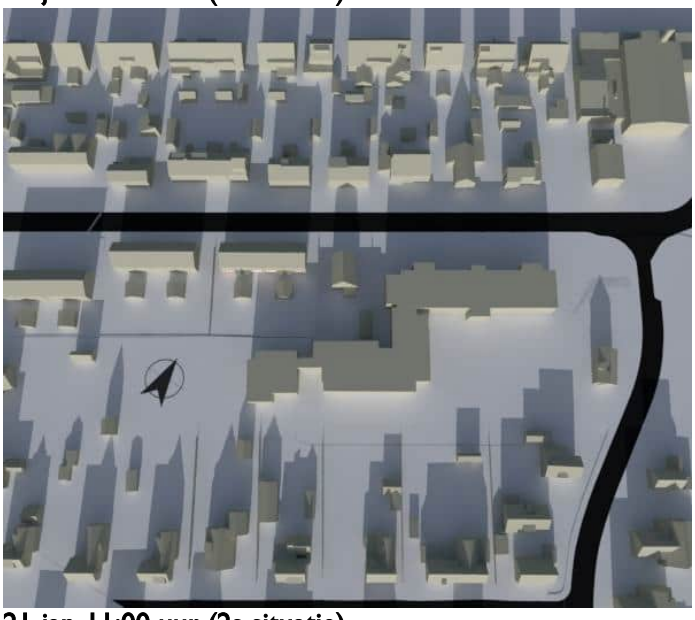
21-jan-12:00 uur (0s situatie)

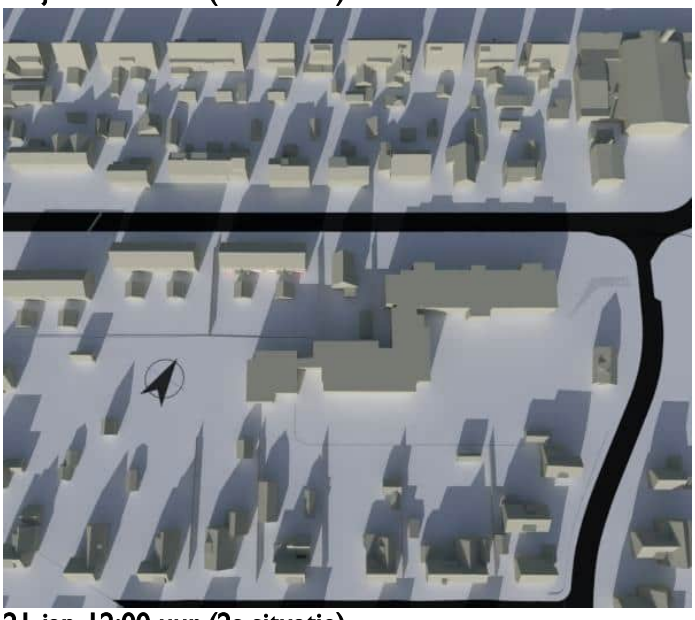
21-jan-11:00 uur (1s situatie)

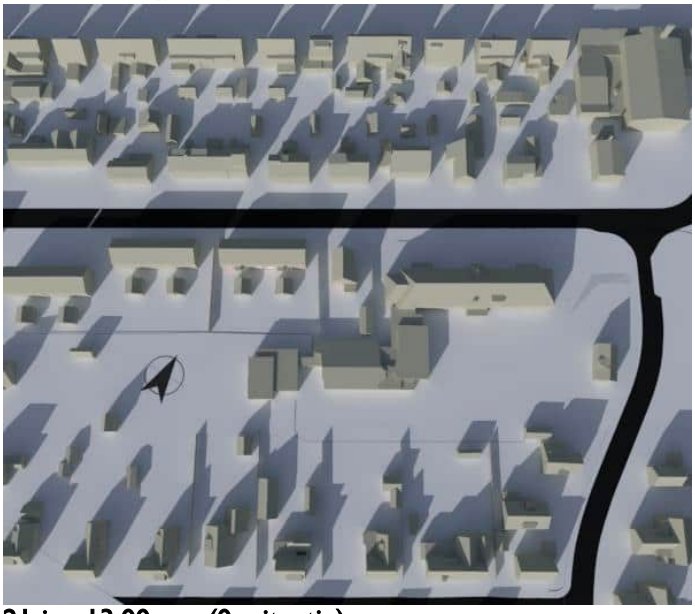
21-jan-12:00 uur (1s situatie)

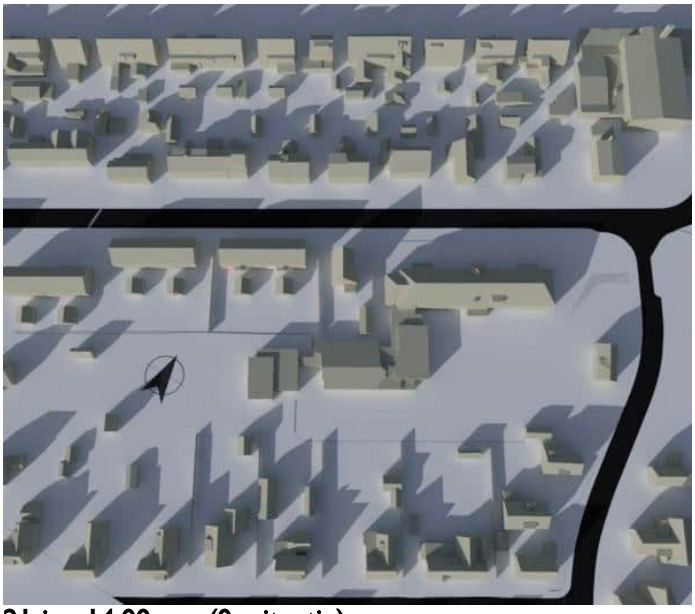
21-jan-11:00 uur (2s situatie)

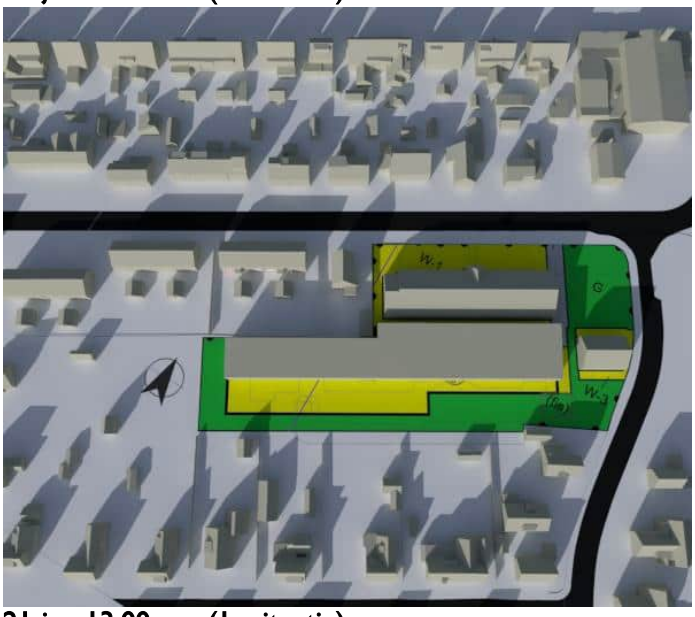
21-jan-12:00 uur (2s situatie)

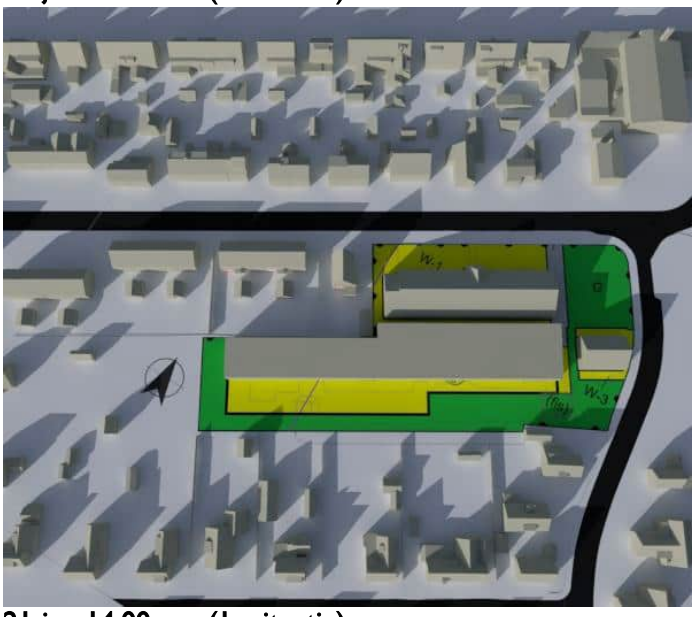
21-jan-13:00 uur (0s situatie)

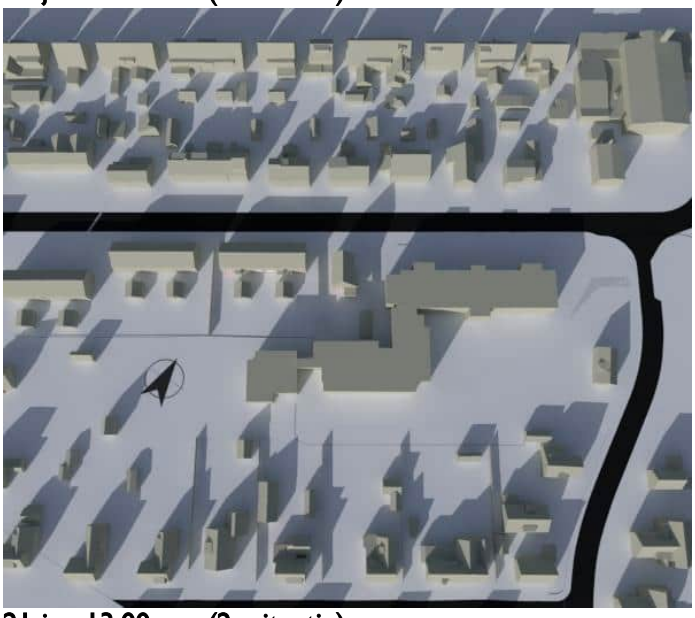
21-jan-14:00 uur (0s situatie)

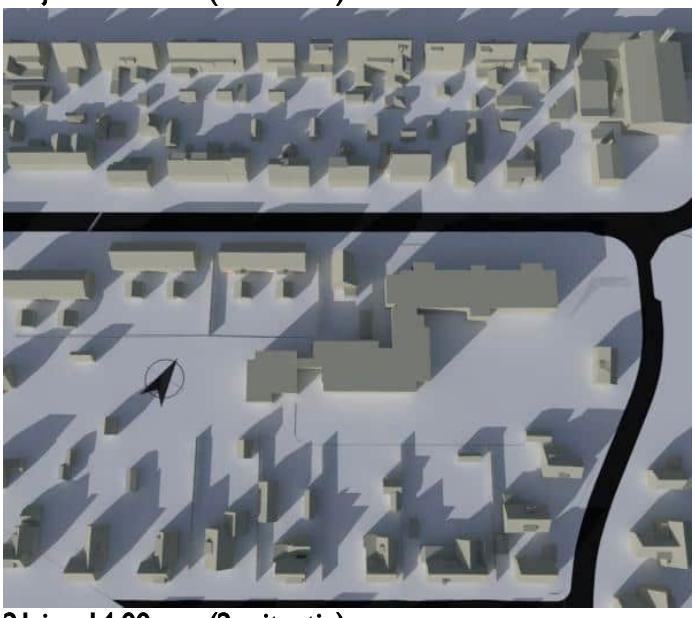
21-jan-13:00 uur (1s situatie)

21-jan-14:00 uur (1s situatie)

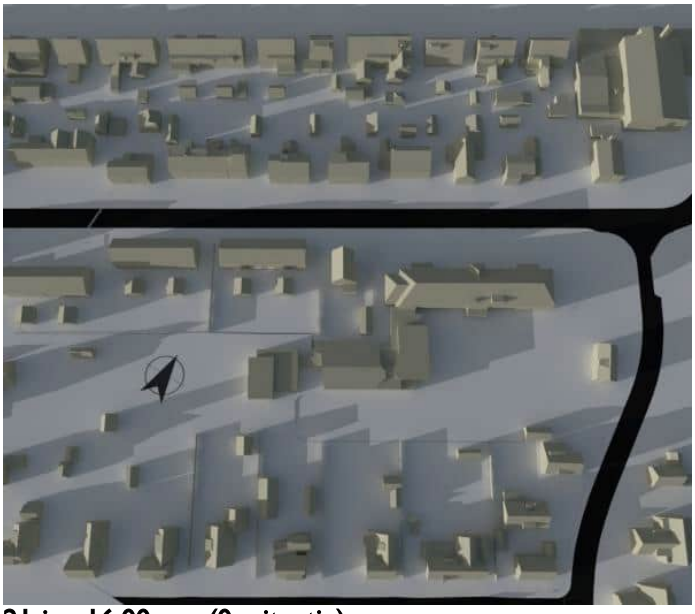
21-jan-13:00 uur (2s situatie)

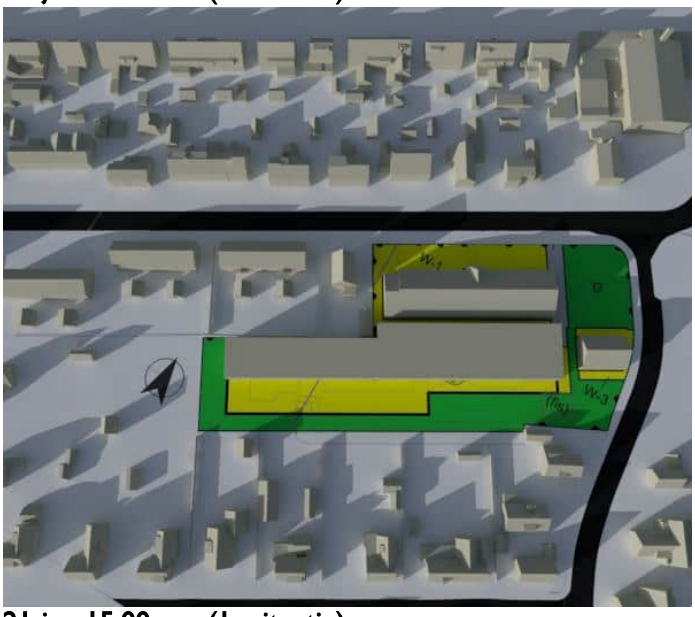
21-jan-14:00 uur (2s situatie)

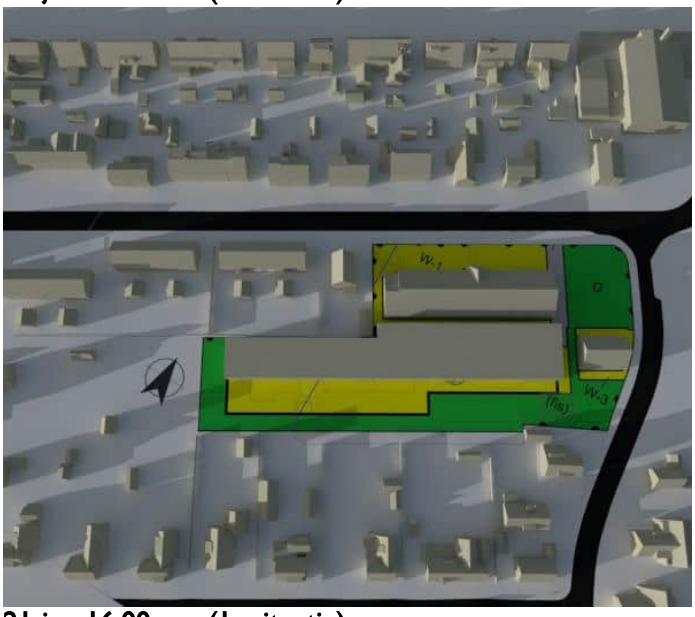
21-jan-15:00 uur (0s situatie)

21-jan-16:00 uur (0s situatie)

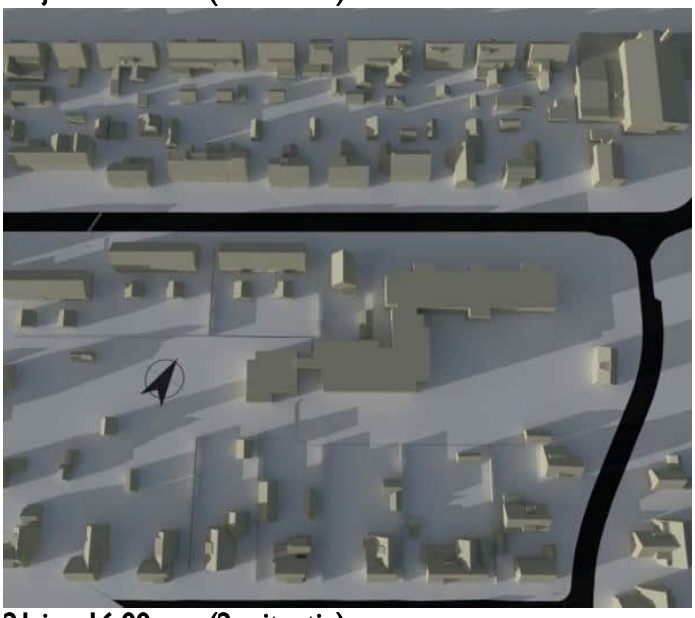
21-jan-15:00 uur (1s situatie)

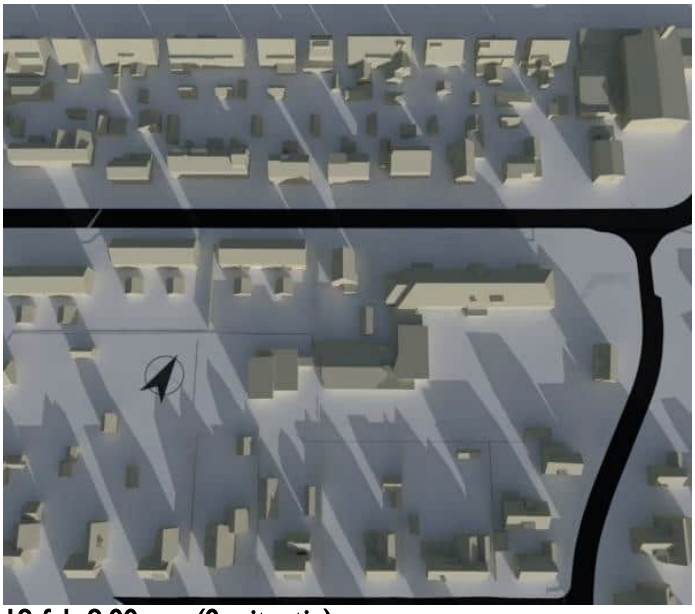
21-jan-16:00 uur (1s situatie)

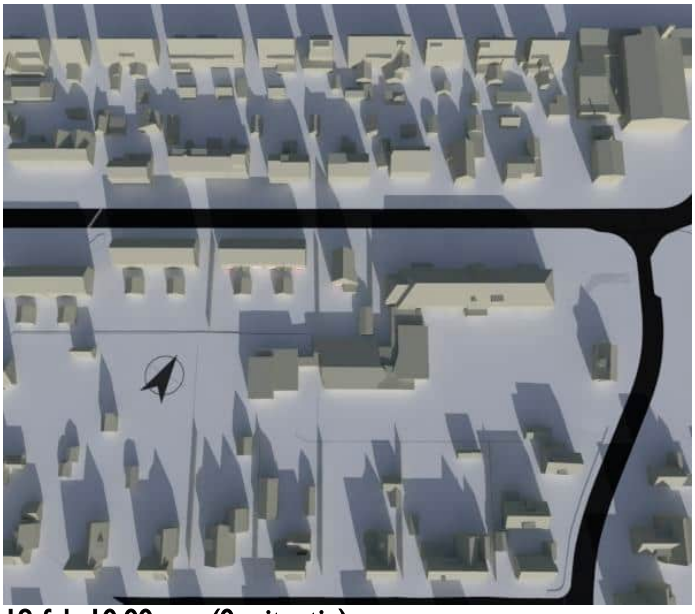
21-jan-15:00 uur (2s situatie)

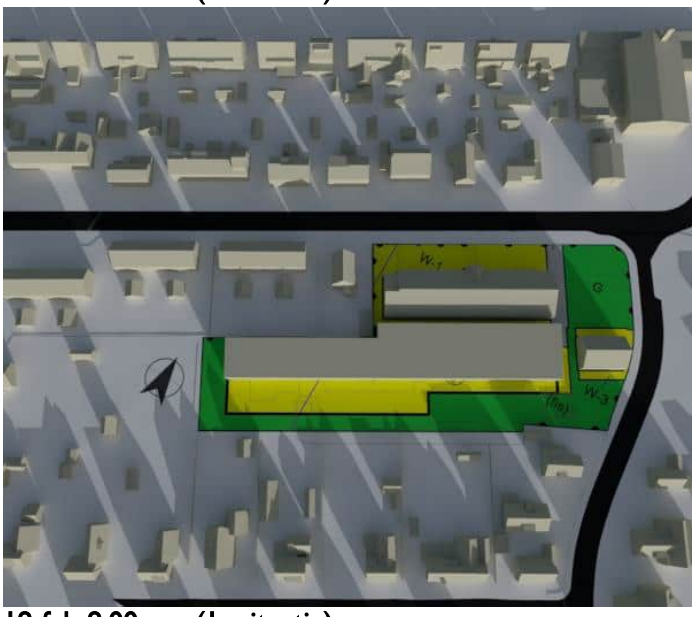
21-jan-16:00 uur (2s situatie)

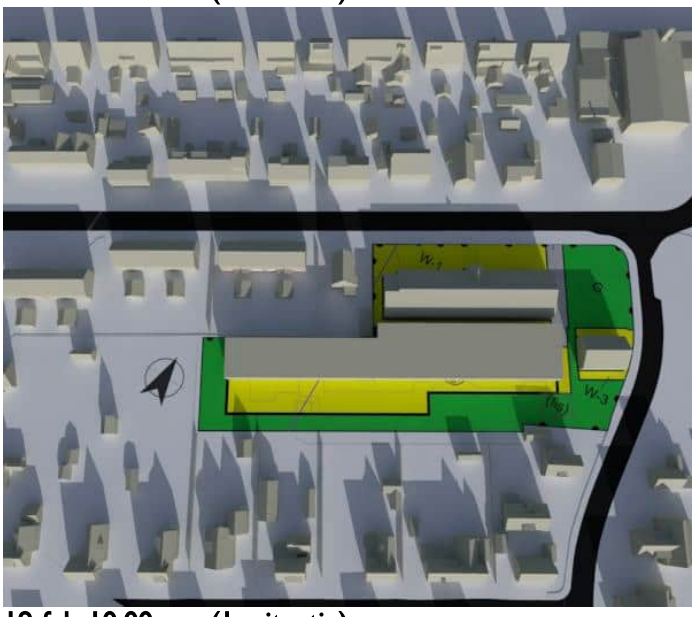
19-feb-9:00 uur (0s situatie)

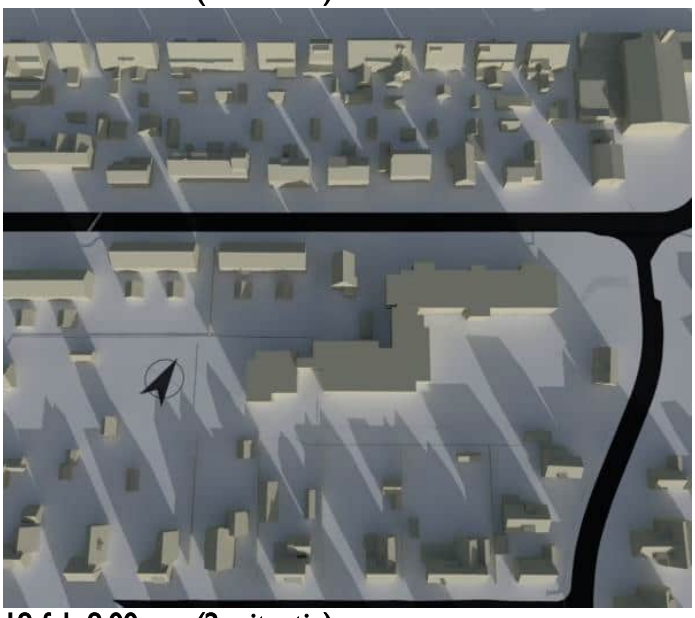
19-feb-10:00 uur (0s situatie)

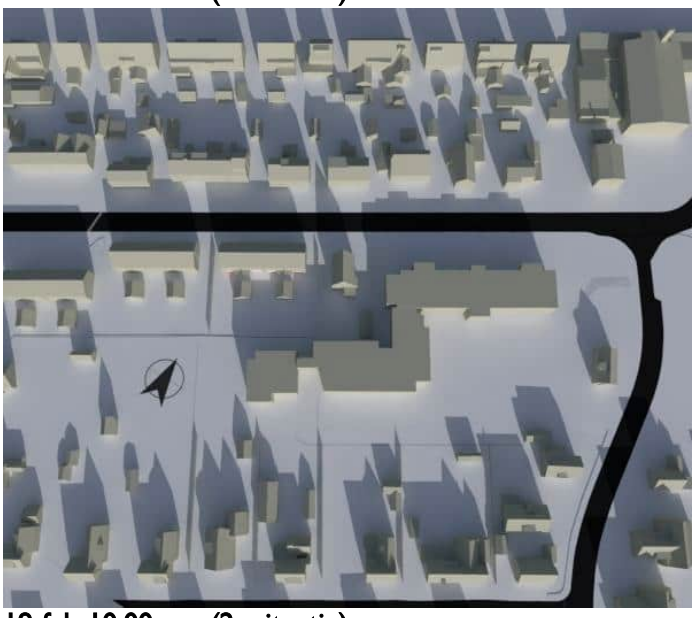
19-feb-9:00 uur (1s situatie)

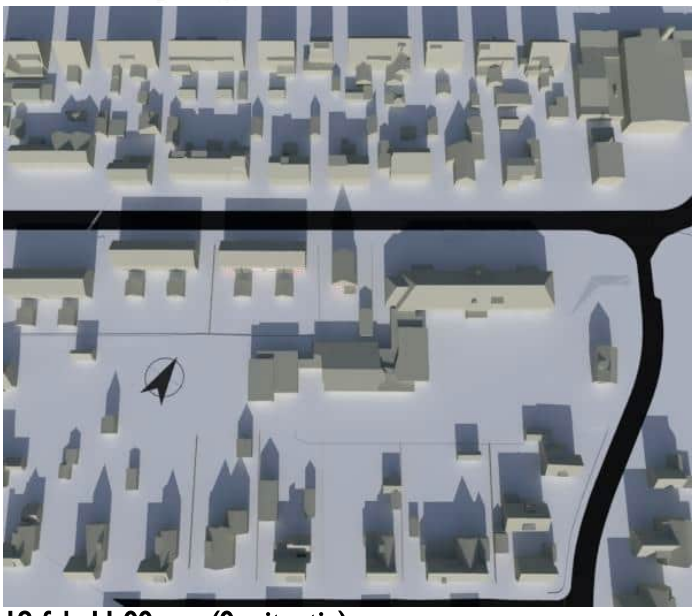
19-feb-10:00 uur (1s situatie)

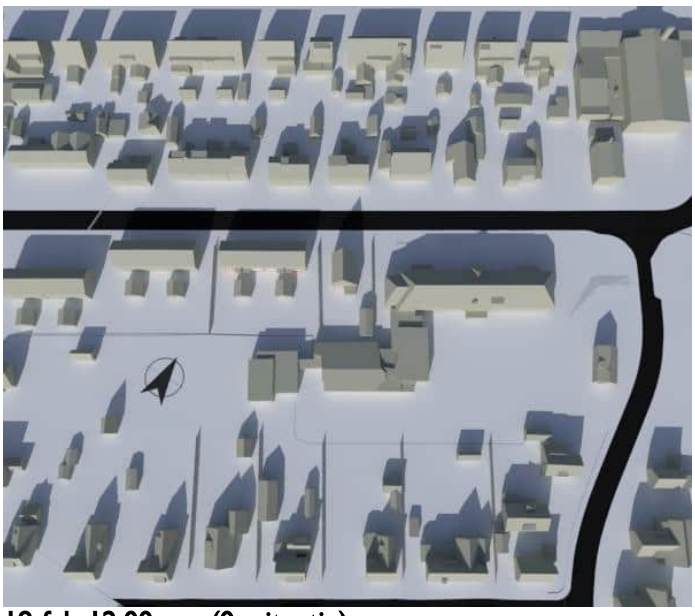
19-feb-9:00 uur (2s situatie)

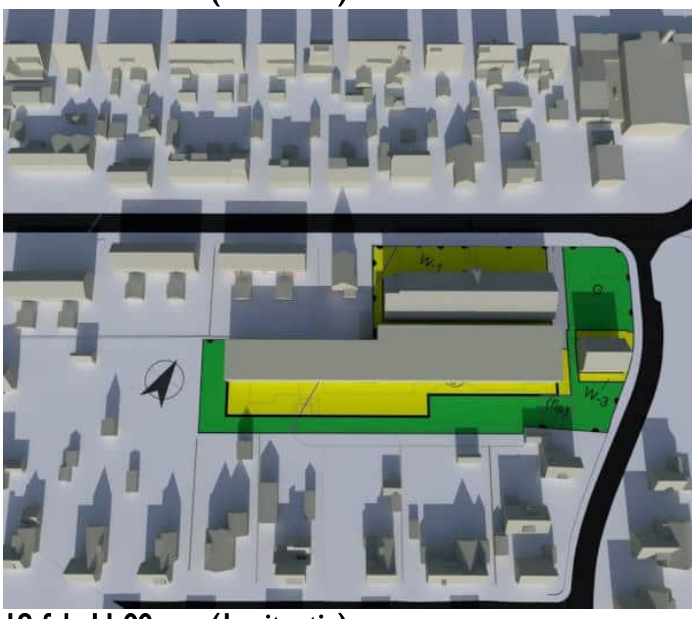
19-feb-10:00 uur (2s situatie)

19-feb-11:00 uur (0s situatie)

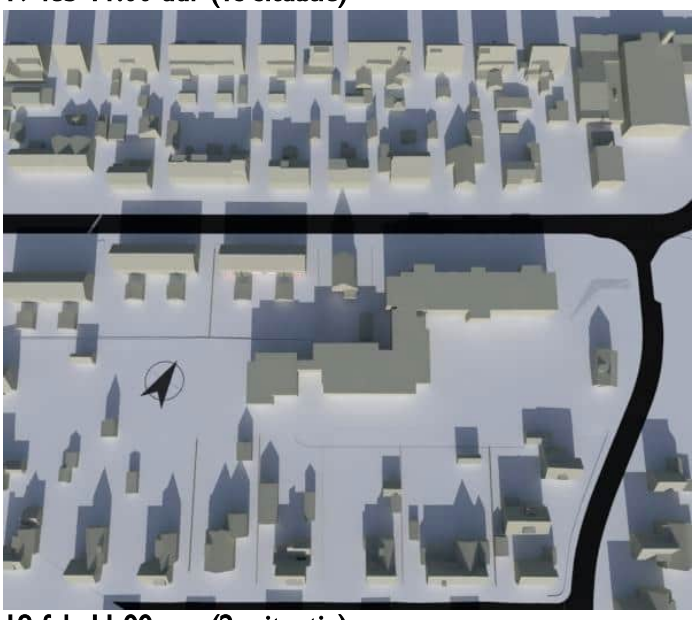
19-feb-12:00 uur (0s situatie)

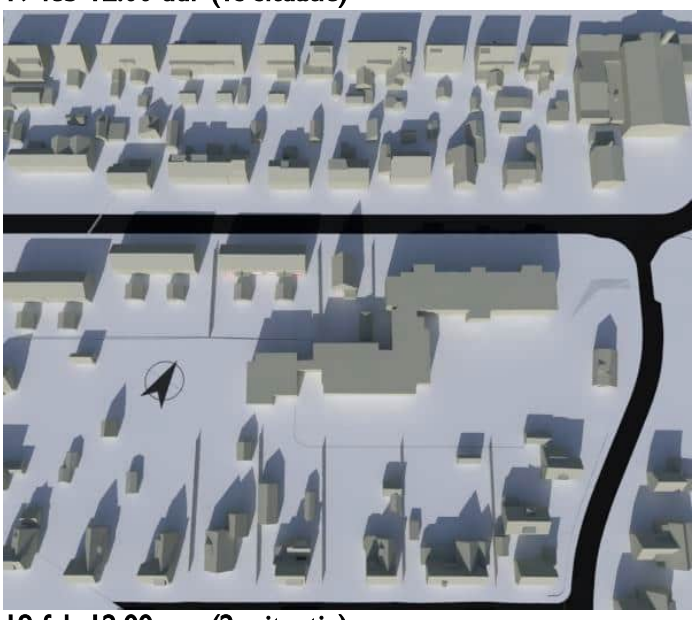
19-feb-11:00 uur (1s situatie)

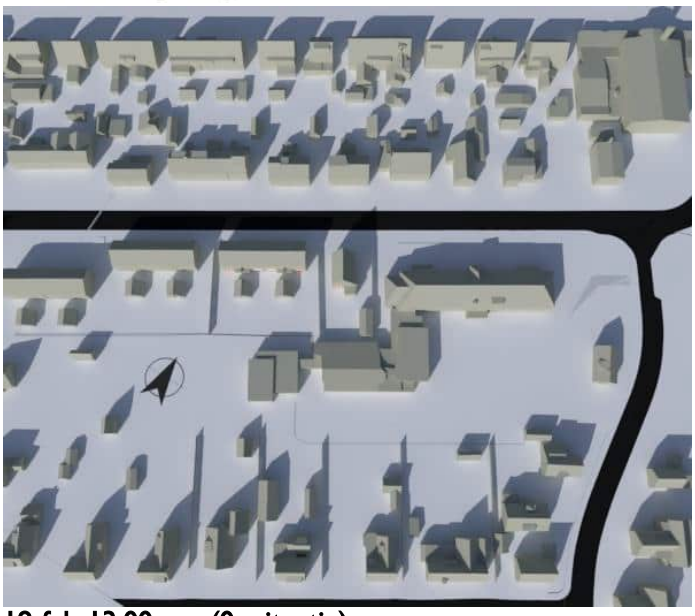
19-feb-12:00 uur (1s situatie)

19-feb-11:00 uur (2s situatie)

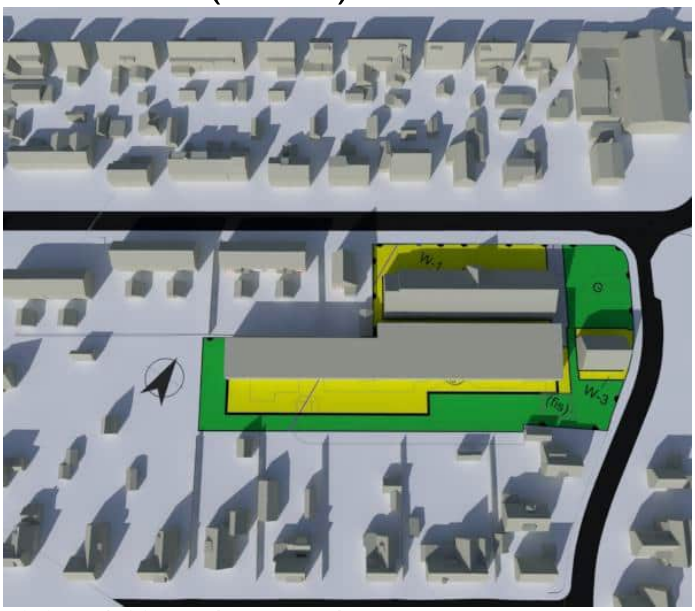
19-feb-12:00 uur (2s situatie)

19-feb-13:00 uur (0s situatie)

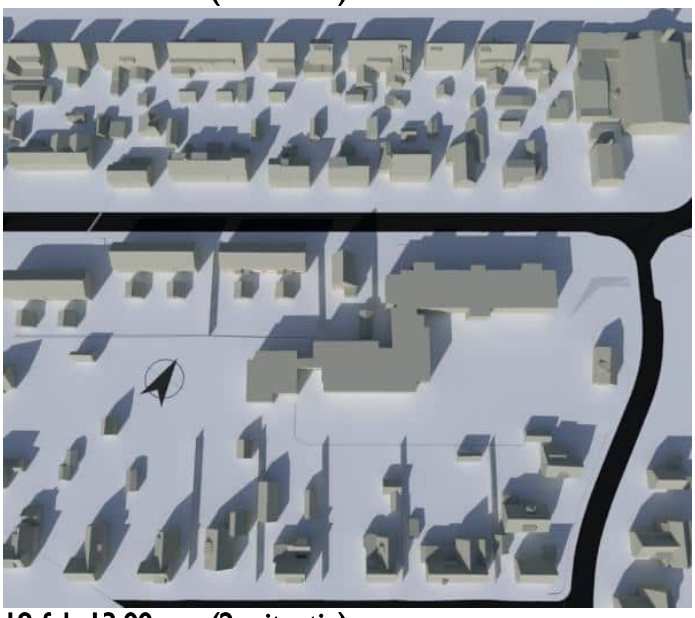
19-feb-14:00 uur (0s situatie)

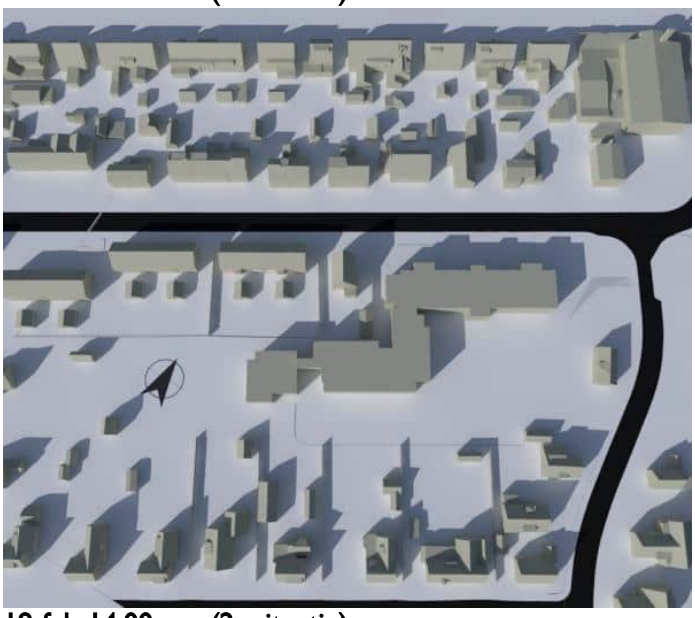
19-feb-13:00 uur (1s situatie)

19-feb-14:00 uur (1s situatie)

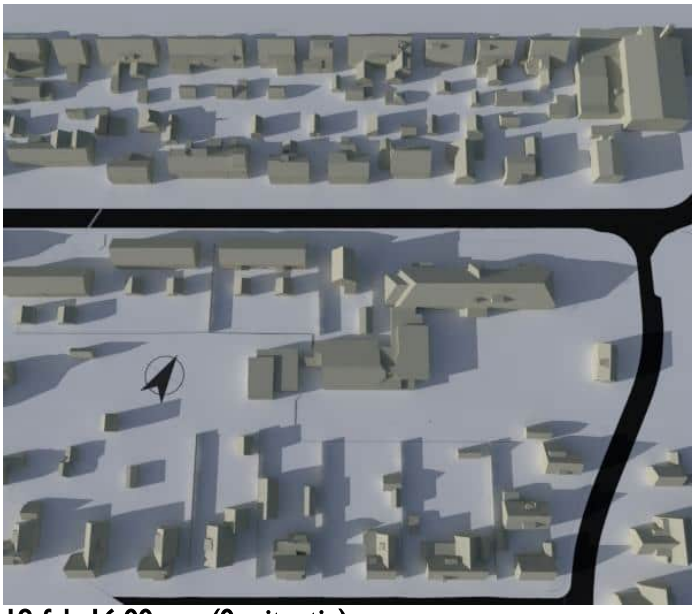
19-feb-13:00 uur (2s situatie)

19-feb-14:00 uur (2s situatie)

19-feb-15:00 uur (0s situatie)

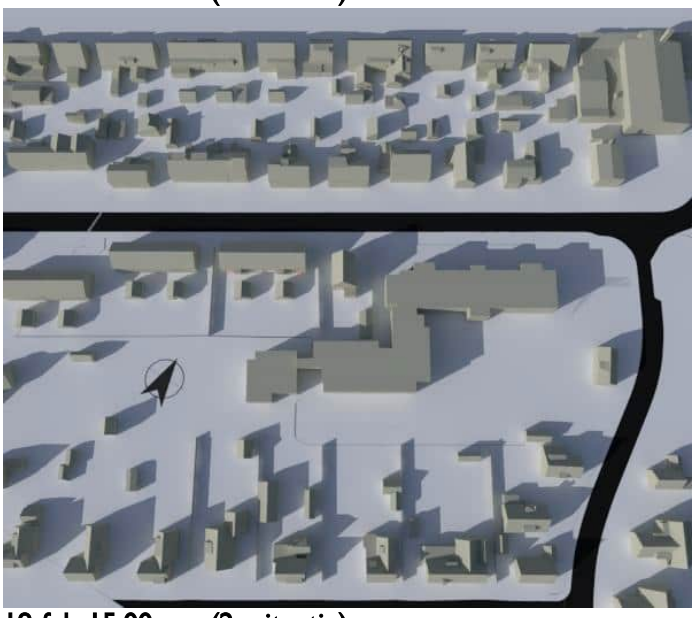
19-feb-16:00 uur (0s situatie)

19-feb-15:00 uur (1s situatie)

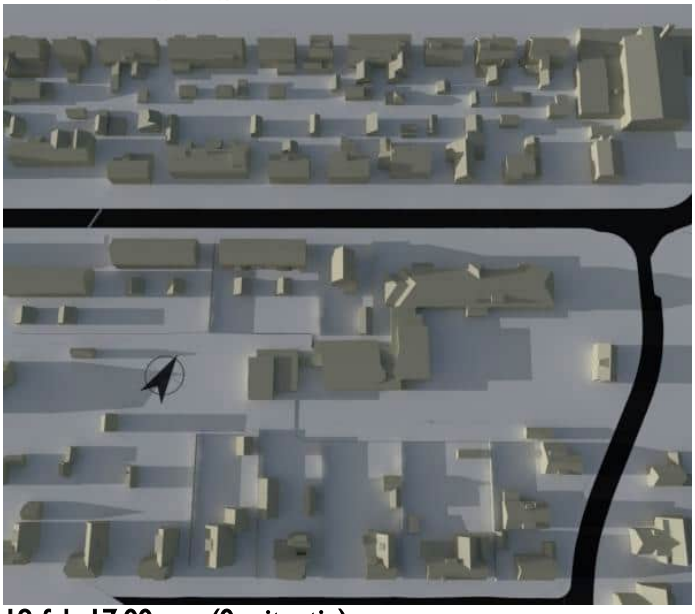
19-feb-16:00 uur (1s situatie)

19-feb-15:00 uur (2s situatie)

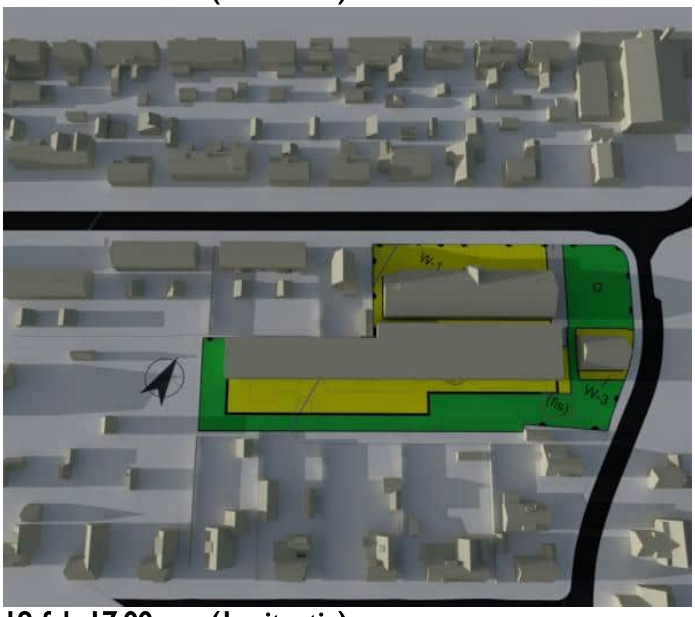
19-feb-16:00 uur (2s situatie)

19-feb-17:00 uur (0s situatie)

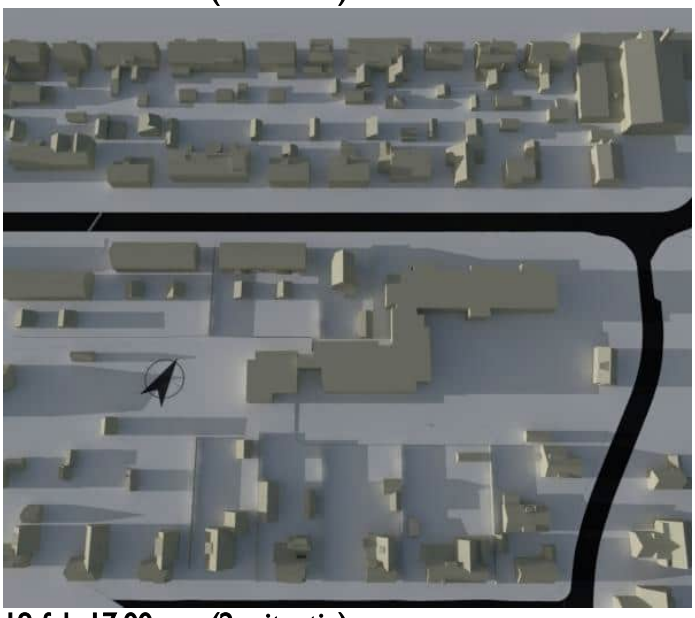
21-mrt-7:00 uur (0s situatie)

19-feb-17:00 uur (1s situatie)

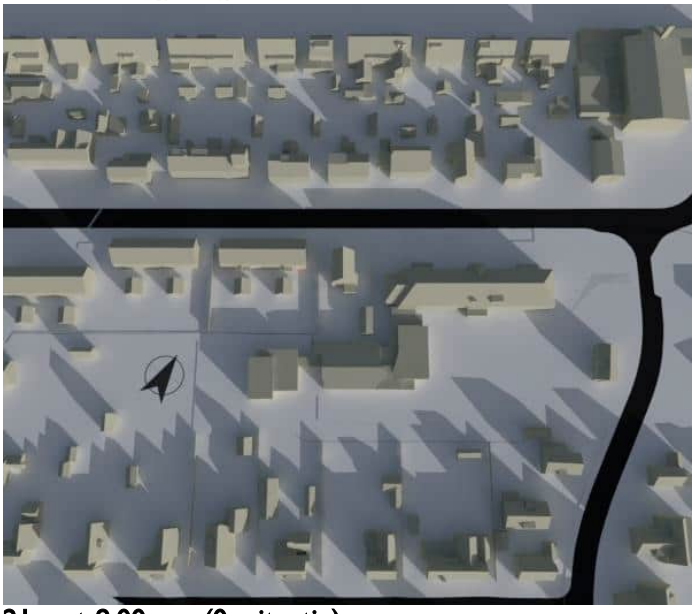
21-mrt-7:00 uur (1s situatie)

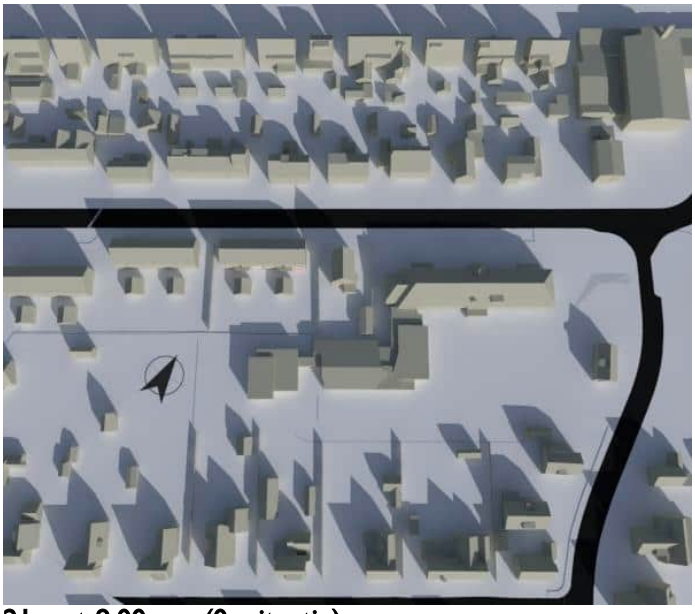
19-feb-17:00 uur (2s situatie)

21-mrt-7:00 uur (2s situatie)

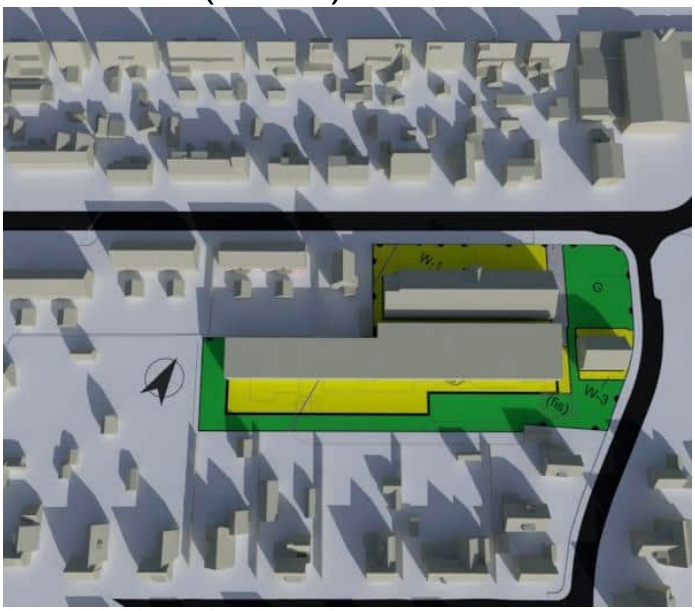
21-mrt-8:00 uur (0s situatie)

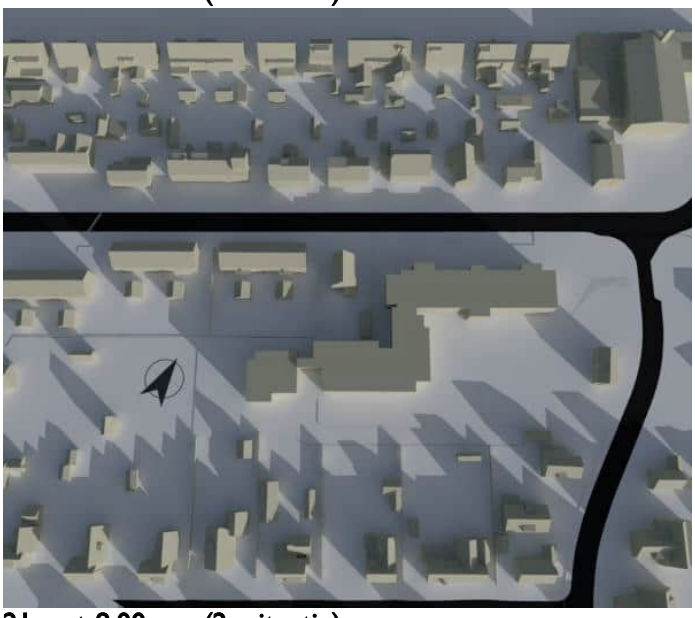
21-mrt-9:00 uur (0s situatie)

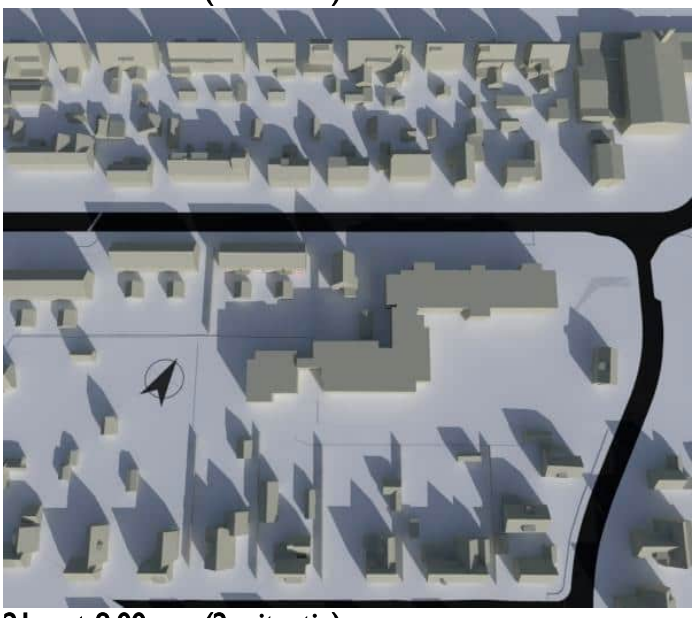
21-mrt-8:00 uur (1s situatie)

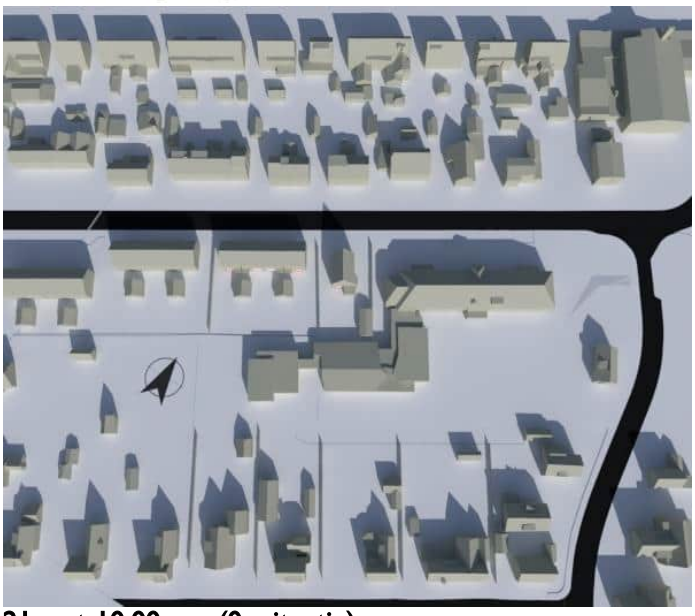
21-mrt-9:00 uur (1s situatie)

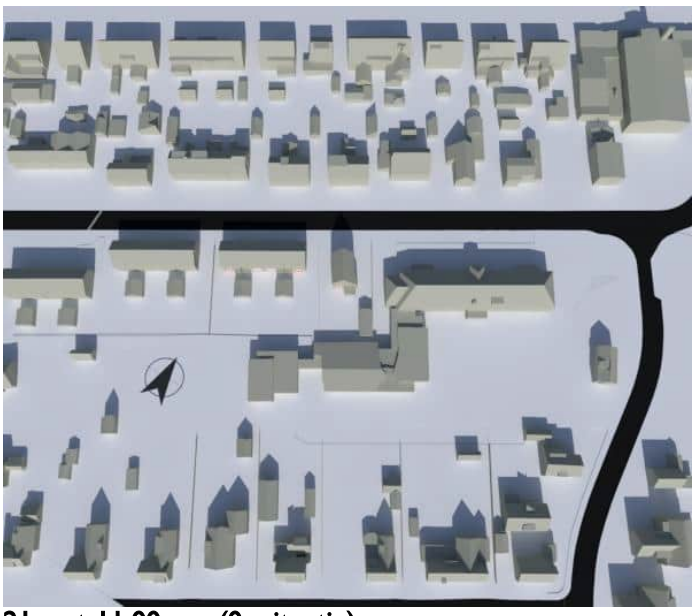
21-mrt-8:00 uur (2s situatie)

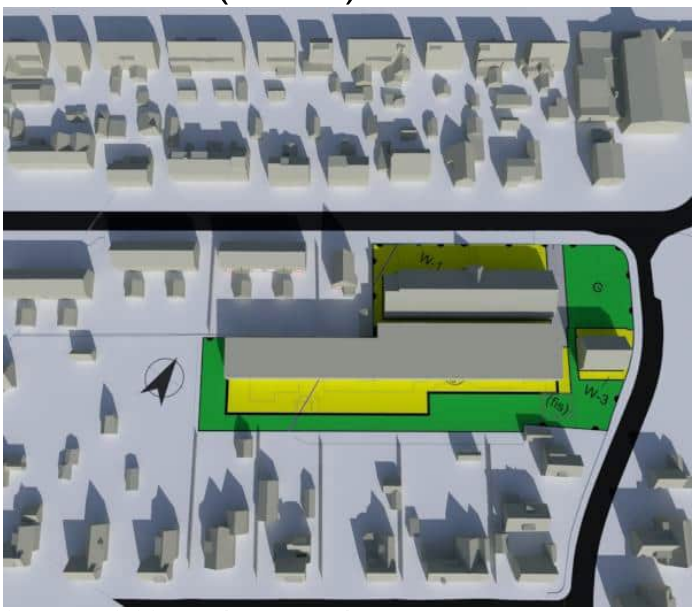
21-mrt-9:00 uur (2s situatie)

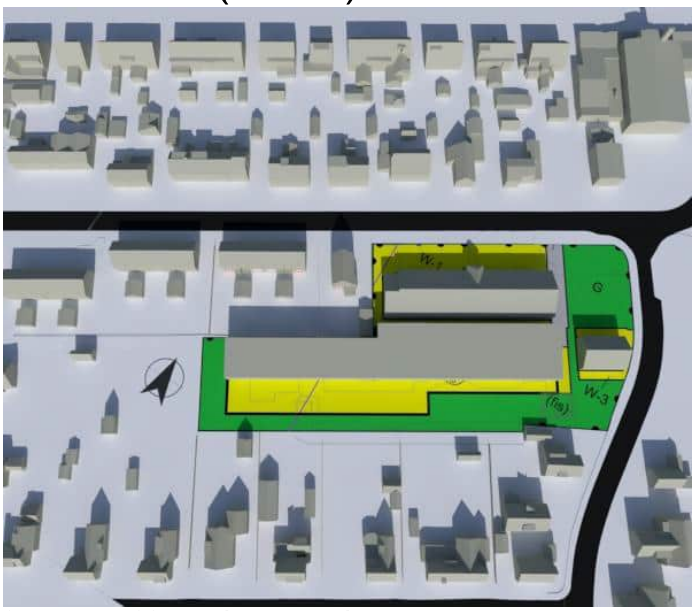
21-mrt-10:00 uur (0s situatie)

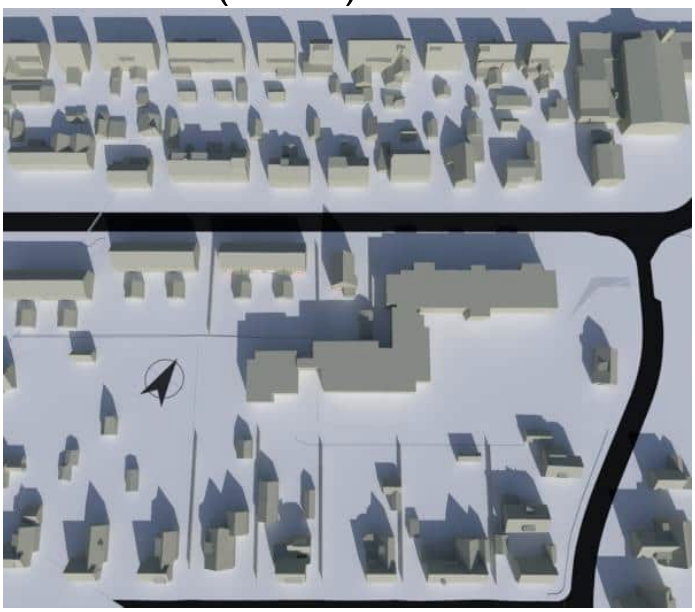
21-mrt-11:00 uur (0s situatie)

21-mrt-10:00 uur (1s situatie)

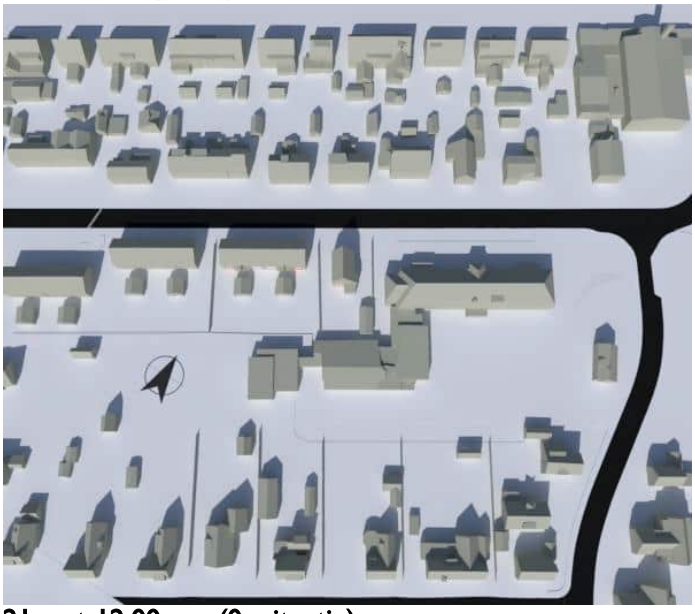
21-mrt-11:00 uur (1s situatie)

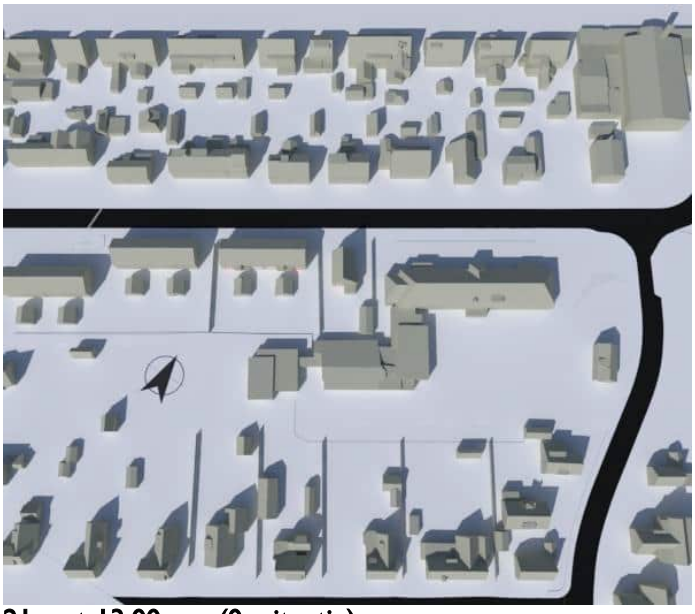
21-mrt-10:00 uur (2s situatie)

21-mrt-11:00 uur (2s situatie)

21-mrt-12:00 uur (0s situatie)

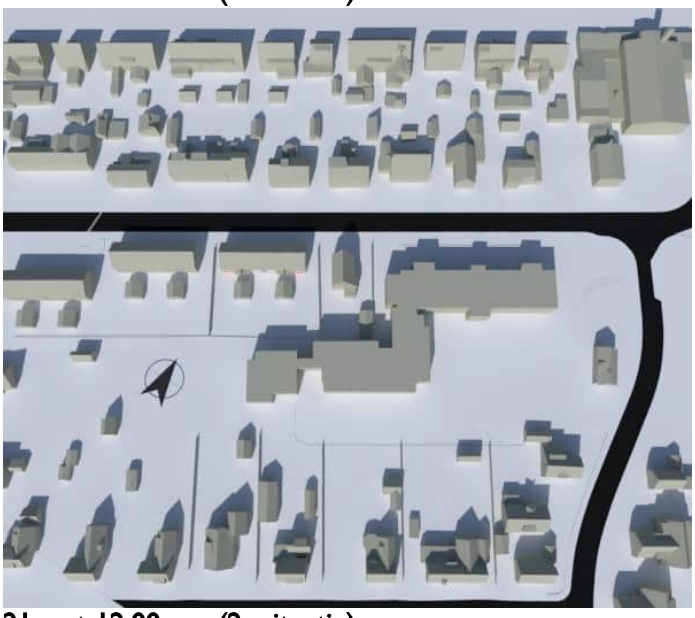
21-mrt-13:00 uur (0s situatie)

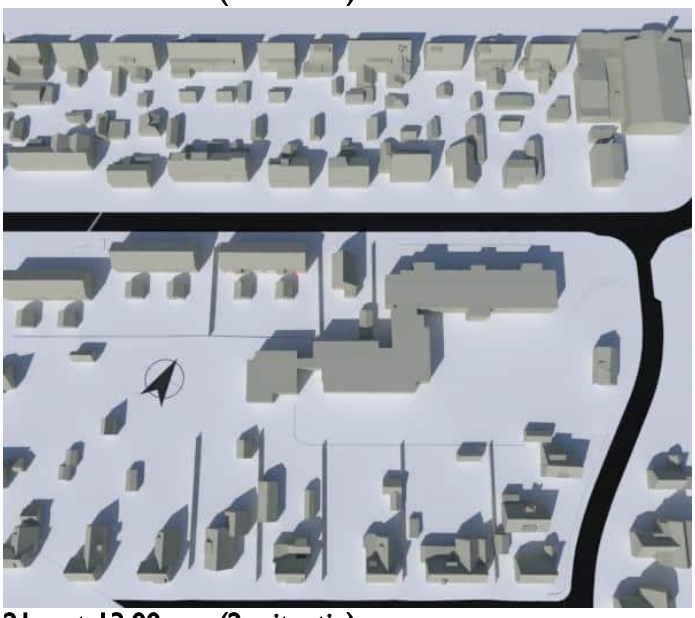
21-mrt-12:00 uur (1s situatie)

21-mrt-13:00 uur (1s situatie)

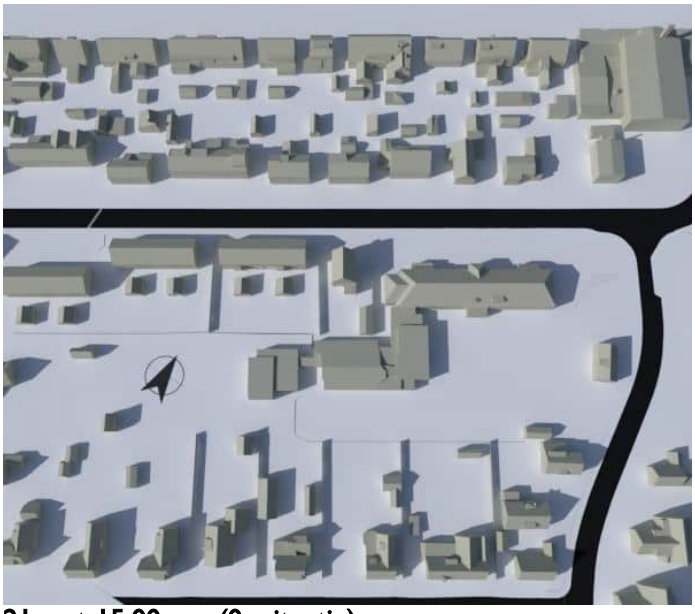
21-mrt-12:00 uur (2s situatie)

21-mrt-13:00 uur (2s situatie)

21-mrt-14:00 uur (0s situatie)

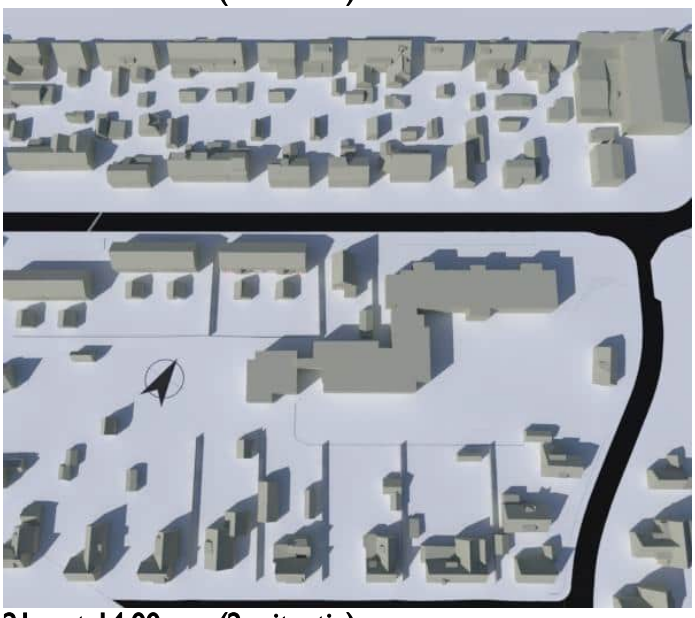
21-mrt-15:00 uur (0s situatie)

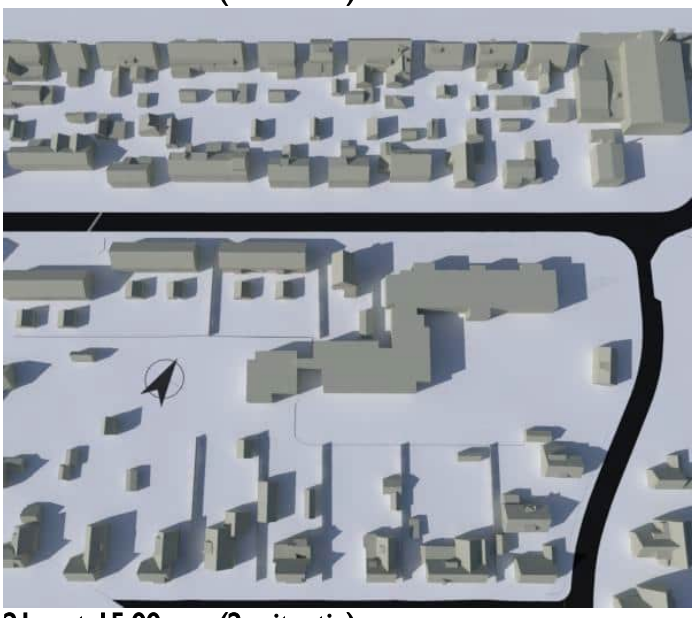
21-mrt-14:00 uur (1s situatie)

21-mrt-15:00 uur (1s situatie)

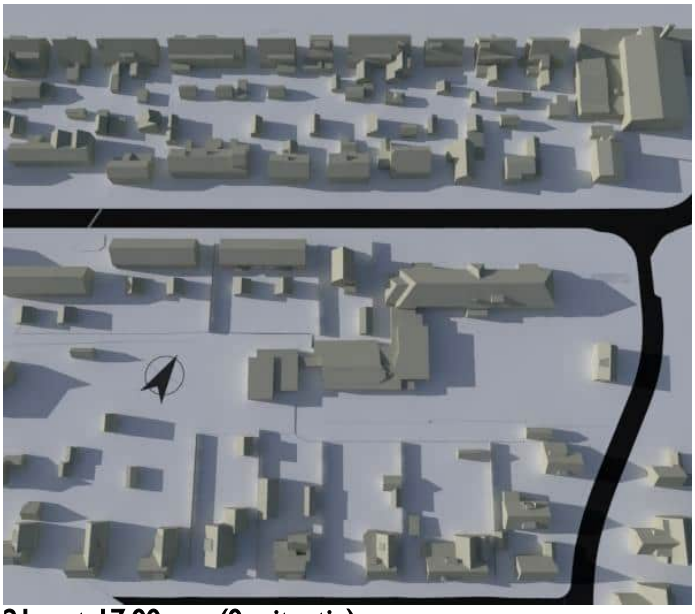
21-mrt-14:00 uur (2s situatie)

21-mrt-15:00 uur (2s situatie)

21-mrt-16:00 uur (0s situatie)

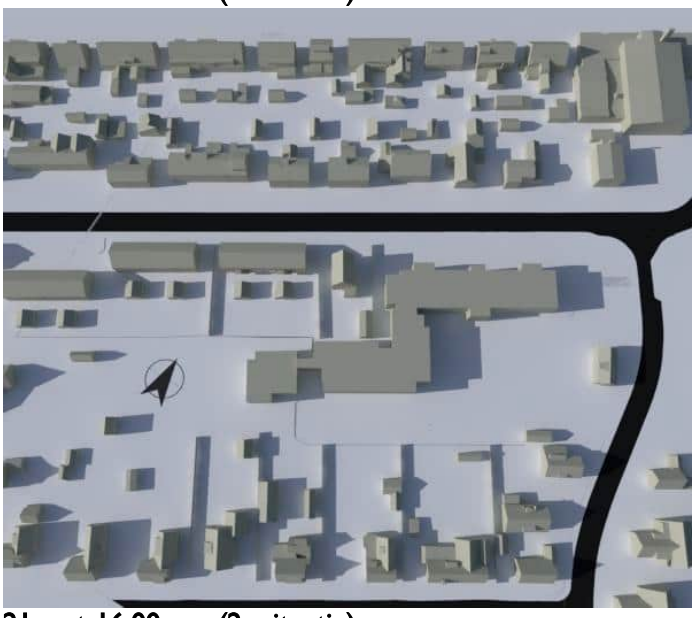
21-mrt-17:00 uur (0s situatie)

21-mrt-16:00 uur (1s situatie)

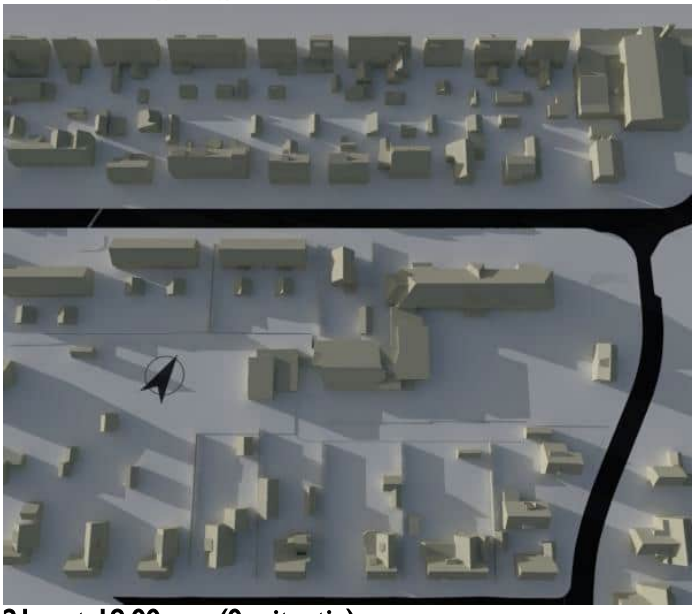
21-mrt-17:00 uur (1s situatie)

21-mrt-16:00 uur (2s situatie)

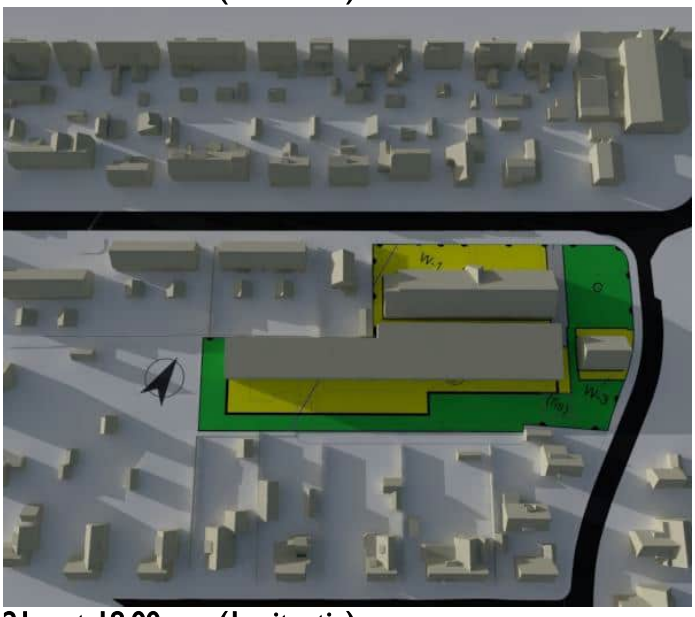
21-mrt-17:00 uur (2s situatie)

21-mrt-18:00 uur (0s situatie)

21-apr-7:00 uur (0s situatie)

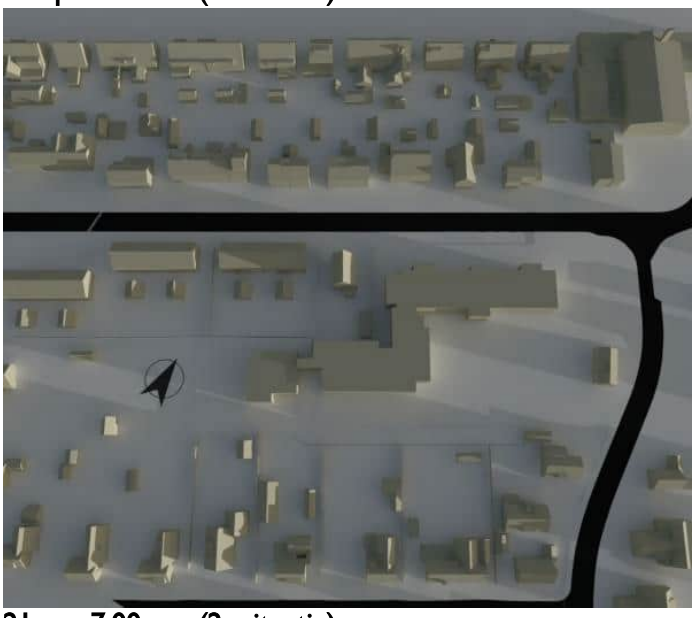
21-mrt-18:00 uur (1s situatie)

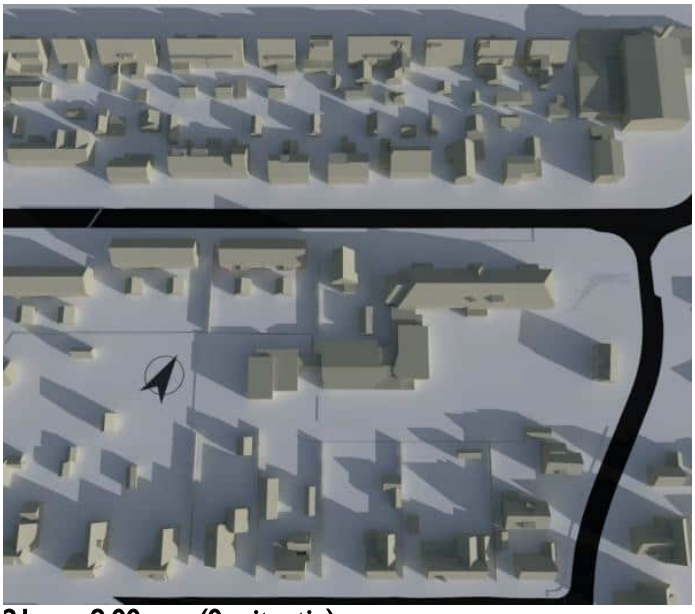
21-apr-7:00 uur (1s situatie)

21-mrt-18:00 uur (2s situatie)

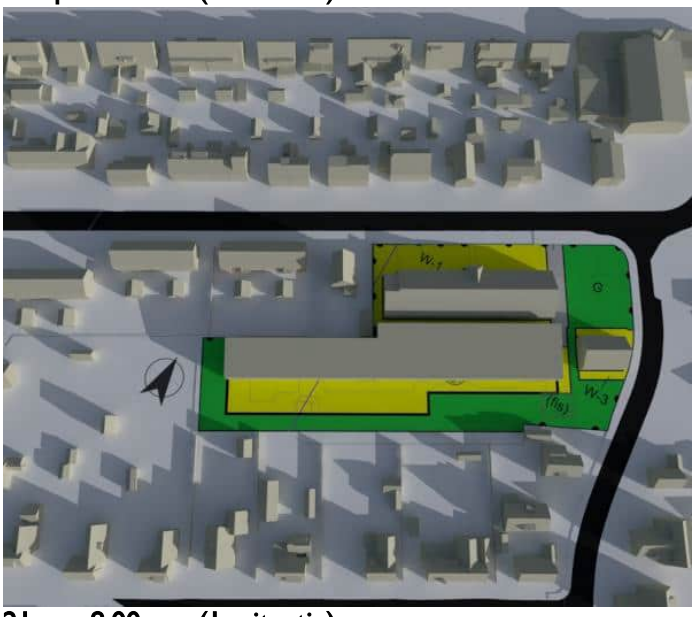
21-apr-7:00 uur (2s situatie)

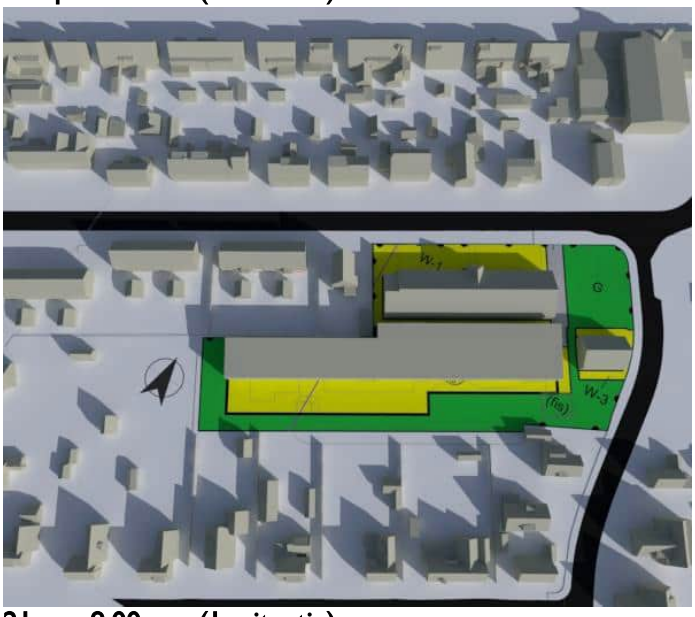
21-apr-8:00 uur (0s situatie)

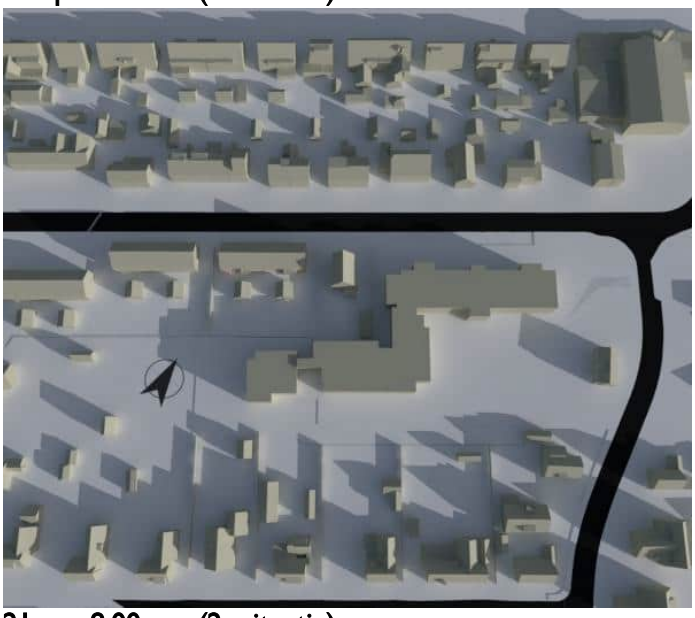
21-apr-9:00 uur (0s situatie)

21-apr-8:00 uur (1s situatie)

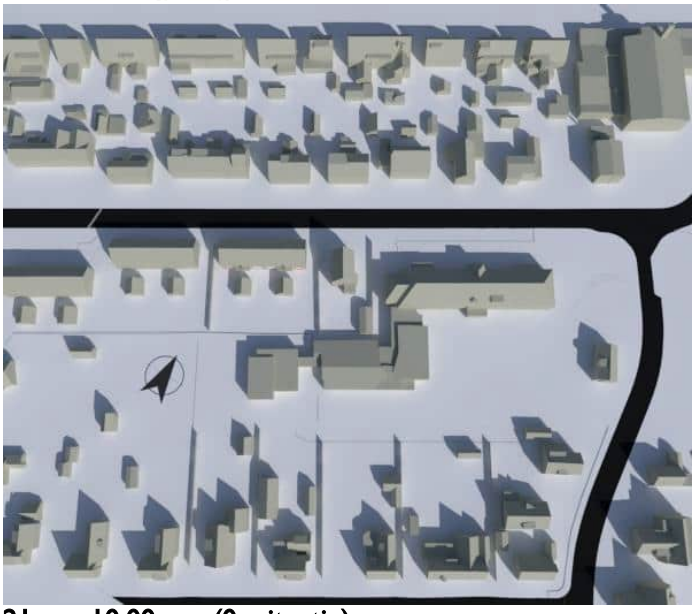
21-apr-9:00 uur (1s situatie)

21-apr-8:00 uur (2s situatie)

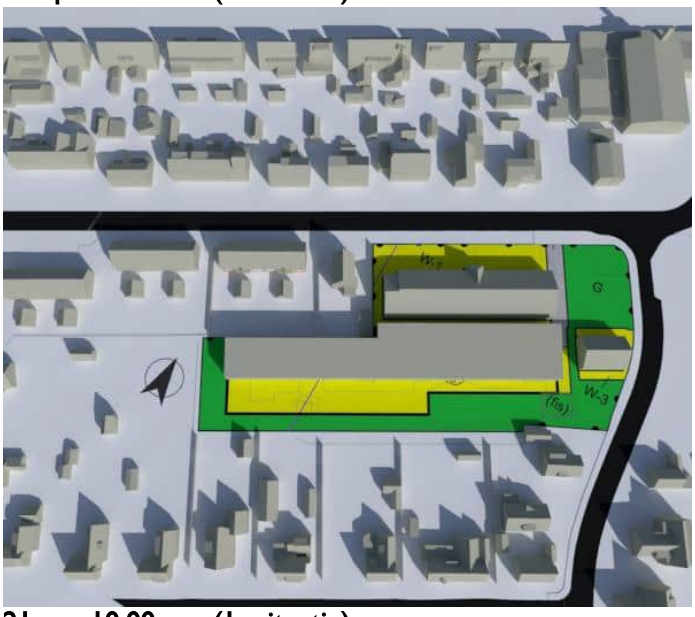
21-apr-9:00 uur (2s situatie)

21-apr-10:00 uur (0s situatie)

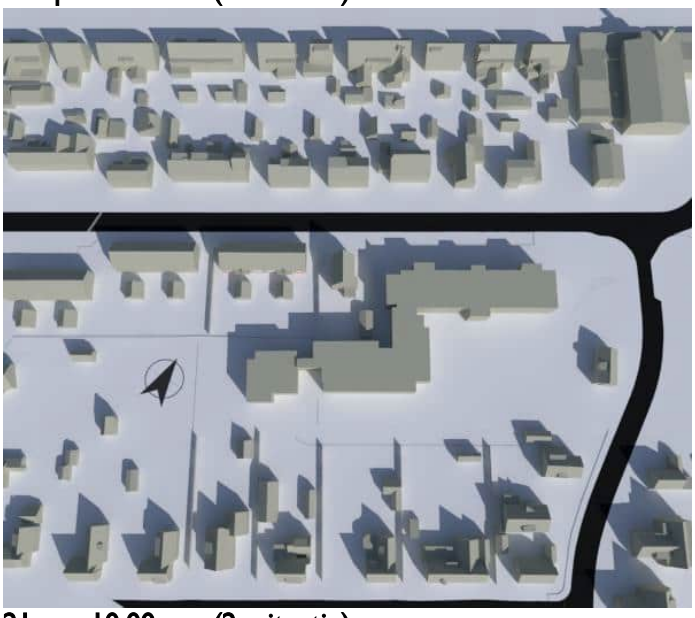
21-apr-11:00 uur (0s situatie)

21-apr-10:00 uur (1s situatie)

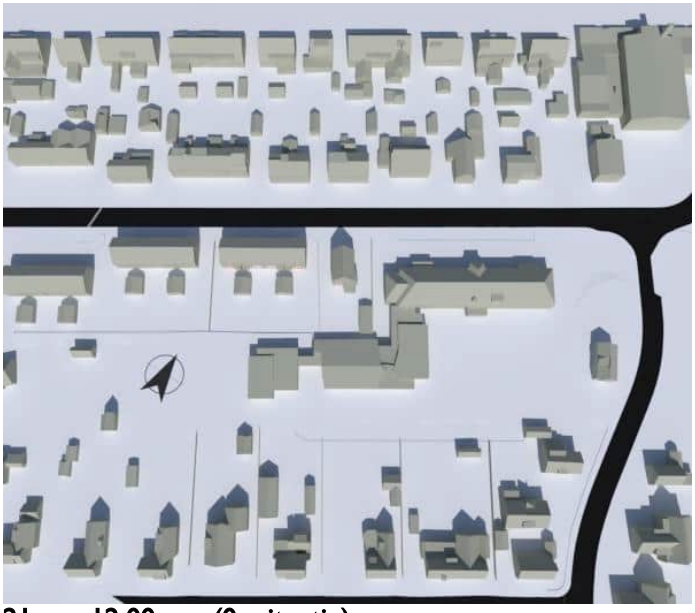
21-apr-11:00 uur (1s situatie)

21-apr-10:00 uur (2s situatie)

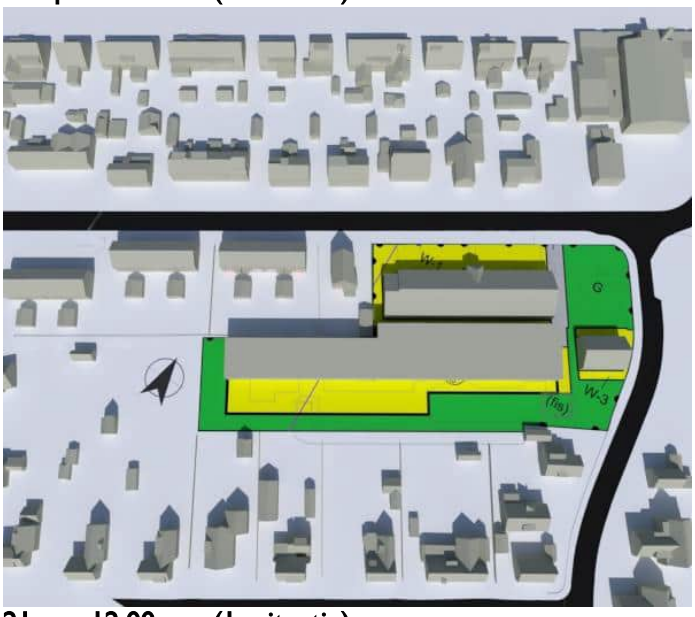
21-apr-11:00 uur (2s situatie)

21-apr-12:00 uur (0s situatie)

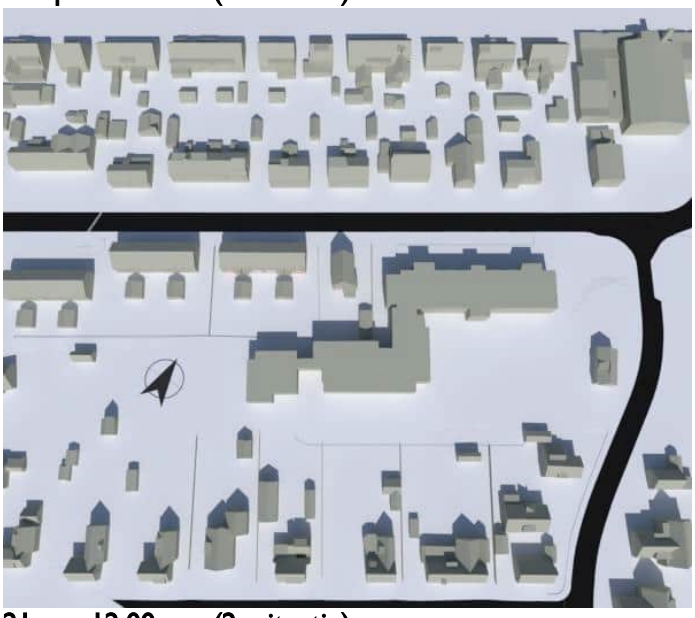
21-apr-13:00 uur (0s situatie)

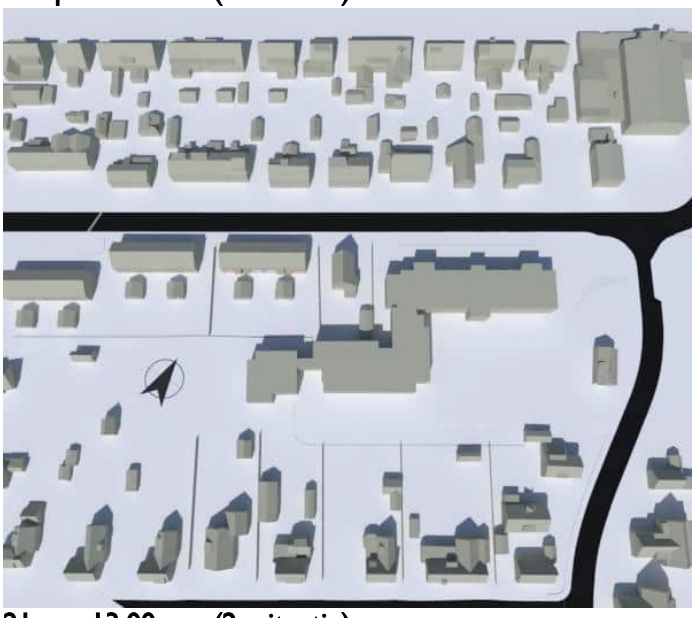
21-apr-12:00 uur (1s situatie)

21-apr-13:00 uur (1s situatie)

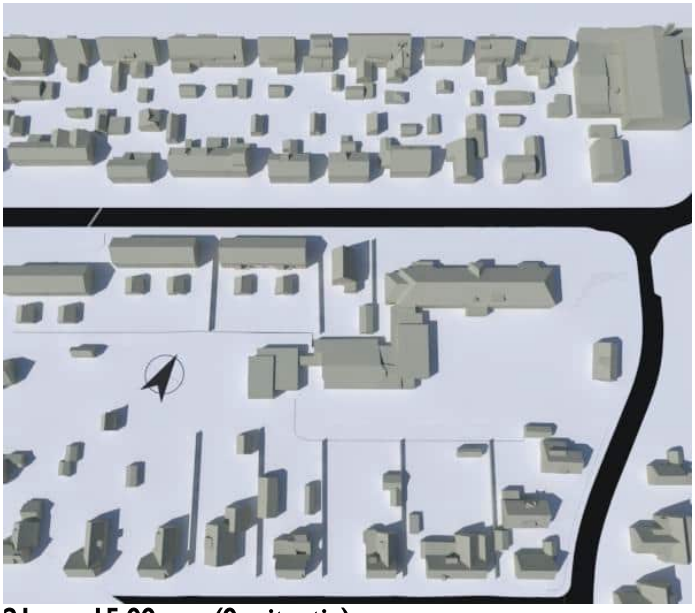
21-apr-12:00 uur (2s situatie)

21-apr-13:00 uur (2s situatie)

21-apr-14:00 uur (0s situatie)

21-apr-15:00 uur (0s situatie)

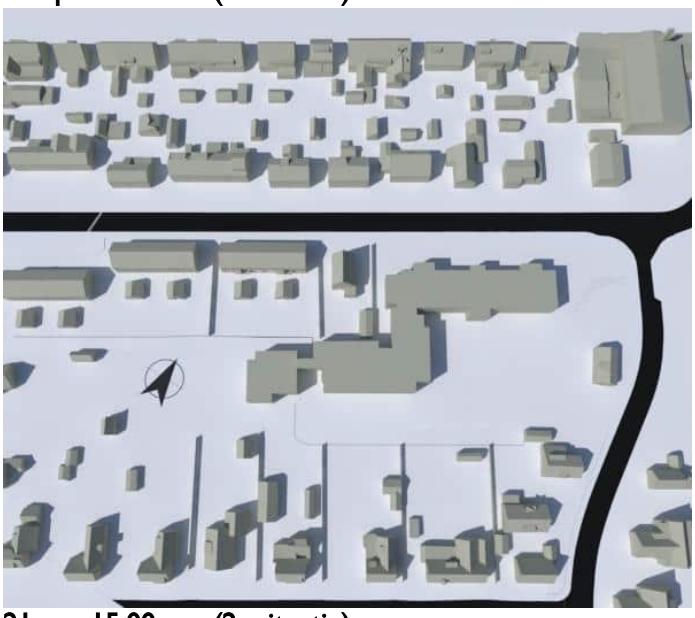
21-apr-14:00 uur (1s situatie)

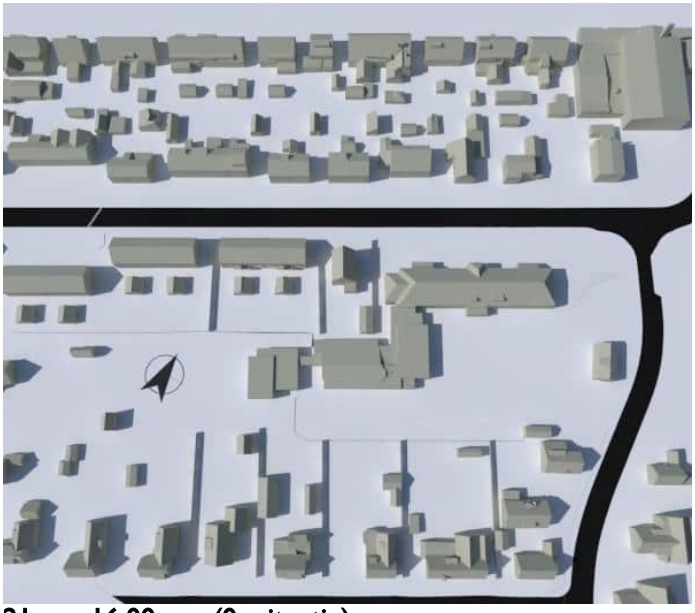
21-apr-15:00 uur (1s situatie)

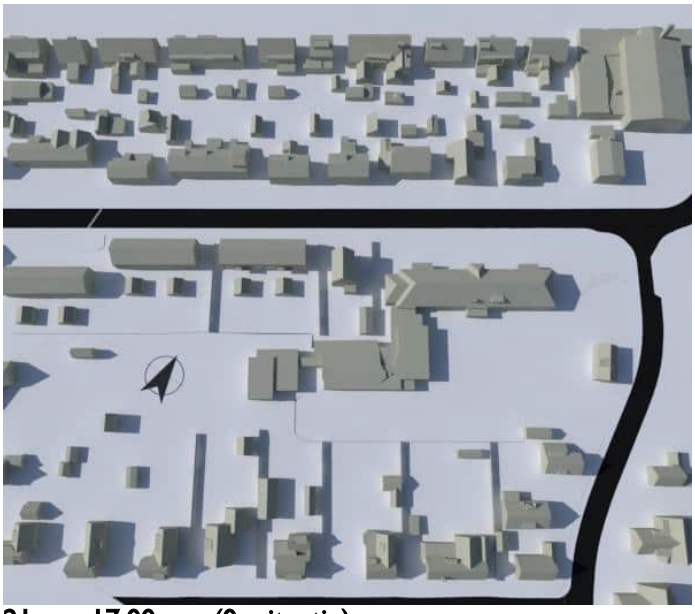
21-apr-14:00 uur (2s situatie)

21-apr-15:00 uur (2s situatie)

21-apr-16:00 uur (0s situatie)

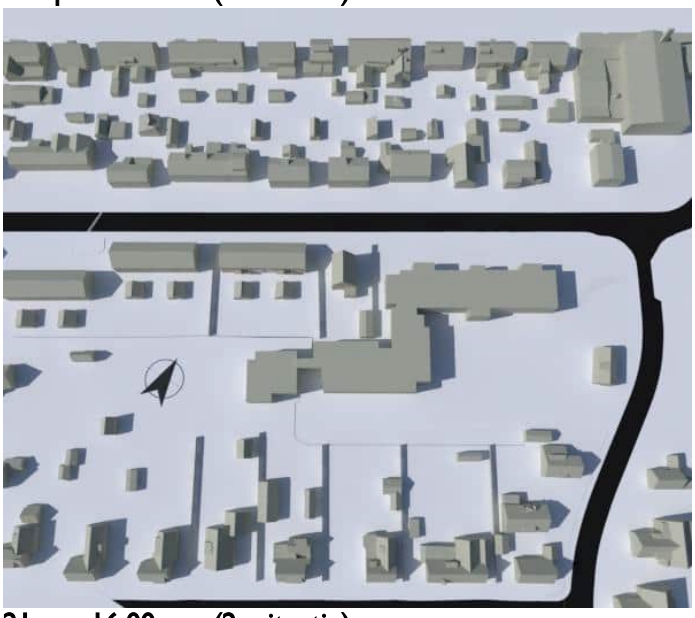
21-apr-17:00 uur (0s situatie)

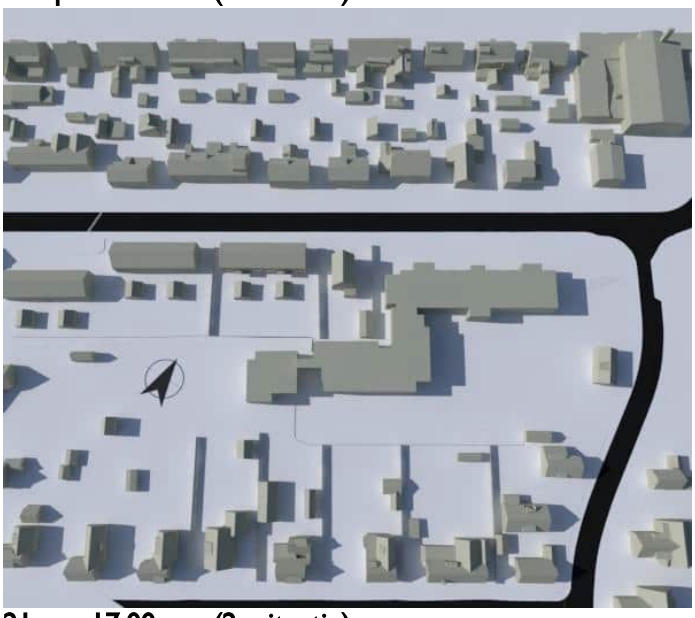
21-apr-16:00 uur (1s situatie)

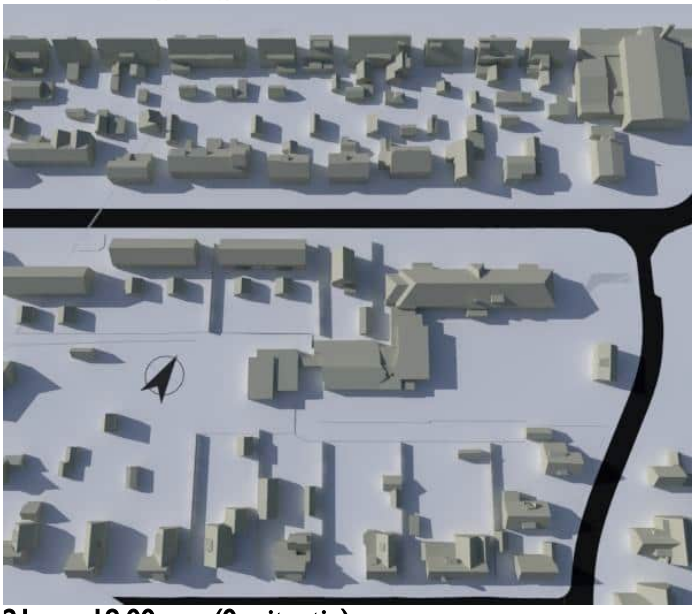
21-apr-17:00 uur (1s situatie)

21-apr-16:00 uur (2s situatie)

21-apr-17:00 uur (2s situatie)

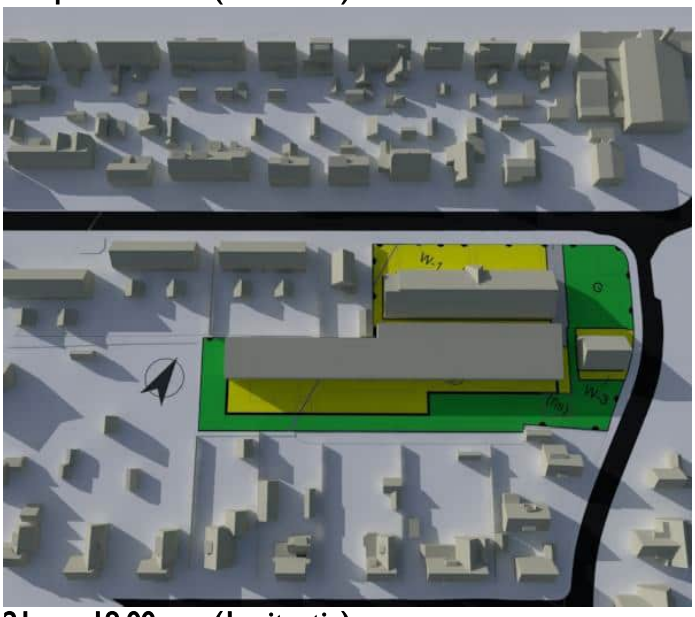
21-apr-18:00 uur (0s situatie)

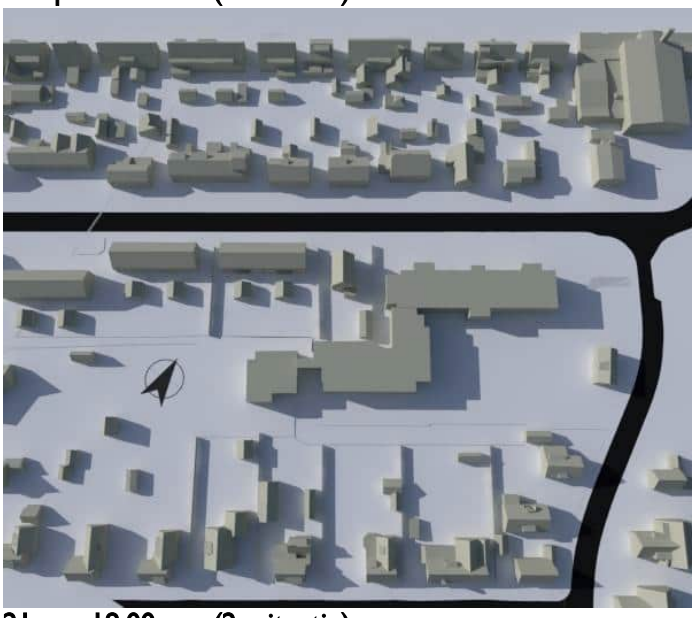
21-apr-19:00 uur (0s situatie)

21-apr-18:00 uur (1s situatie)

21-apr-19:00 uur (1s situatie)

21-apr-18:00 uur (2s situatie)

21-apr-19:00 uur (2s situatie)

21-apr-20:00 uur (0s situatie)

21-mei-6:00 uur (0s situatie)

21-apr-20:00 uur (1s situatie)

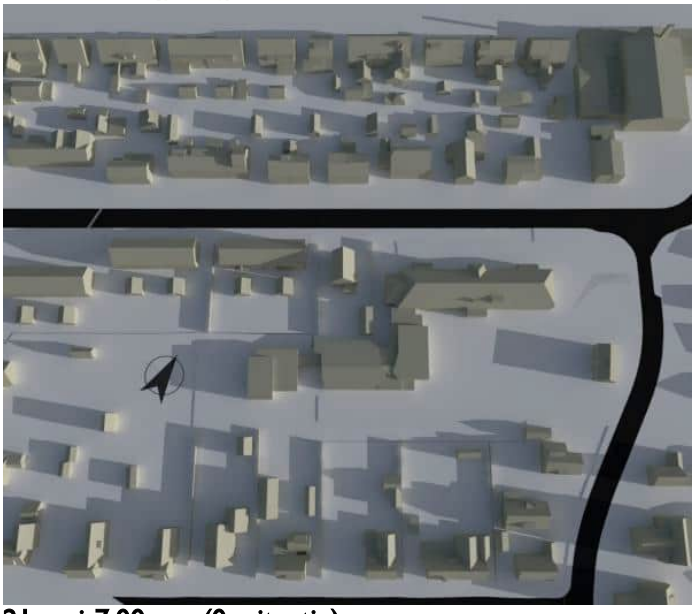
21-mei-6:00 uur (1s situatie)

21-apr-20:00 uur (2s situatie)

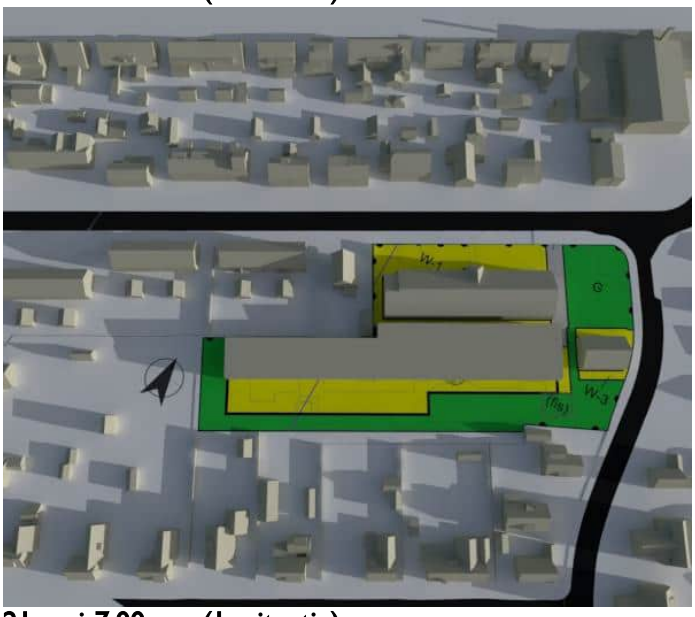
21-mei-6:00 uur (2s situatie)

21-mei-7:00 uur (0s situatie)

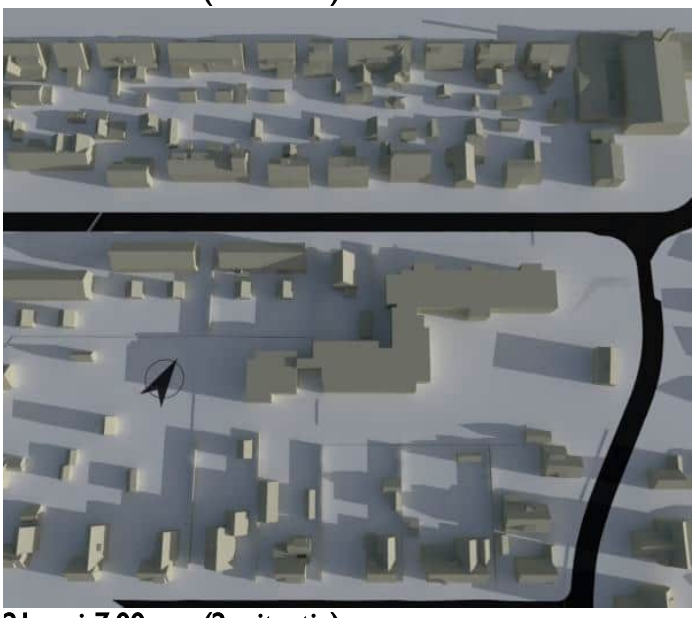
21-mei-8:00 uur (0s situatie)

21-mei-7:00 uur (1s situatie)

21-mei-8:00 uur (1s situatie)

21-mei-7:00 uur (2s situatie)

21-mei-8:00 uur (2s situatie)

21-mei-9:00 uur (0s situatie)

21-mei-10:00 uur (0s situatie)

21-mei-9:00 uur (1s situatie)

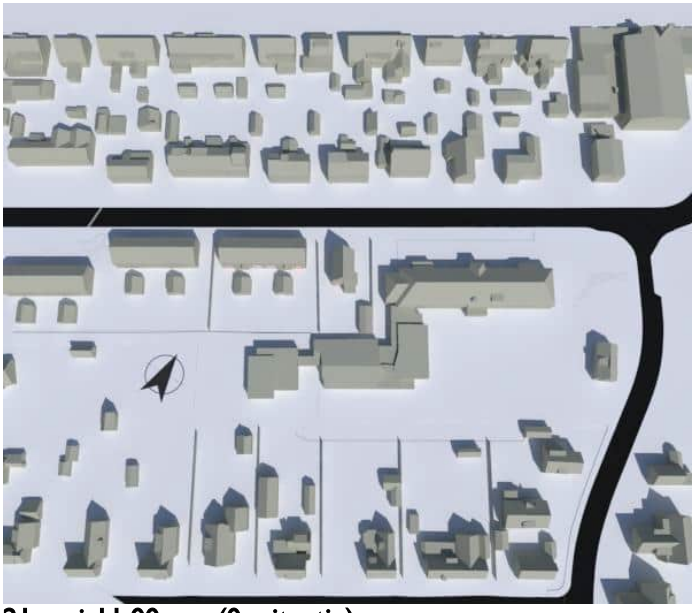
21-mei-10:00 uur (1s situatie)

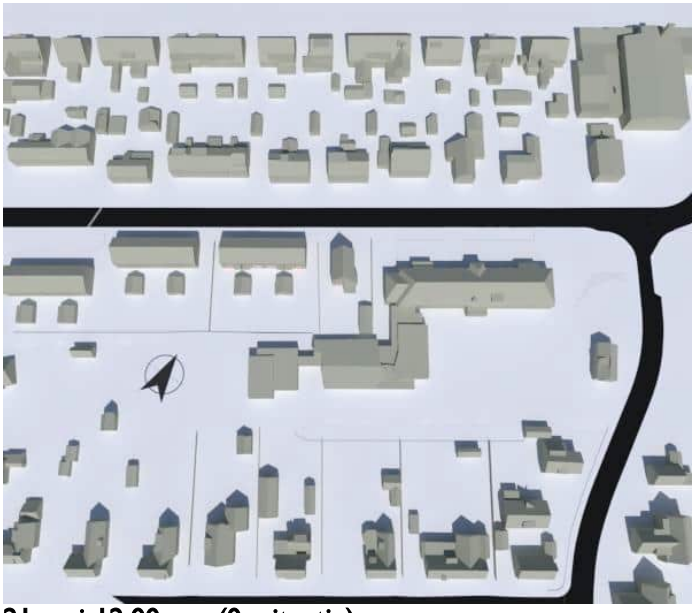
21-mei-9:00 uur (2s situatie)

21-mei-10:00 uur (2s situatie)

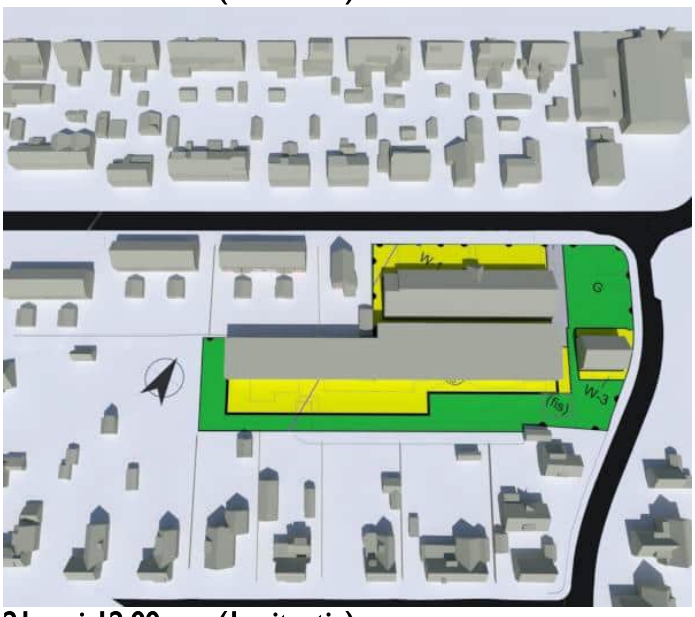
21-mei-11:00 uur (0s situatie)

21-mei-12:00 uur (0s situatie)

21-mei-11:00 uur (1s situatie)

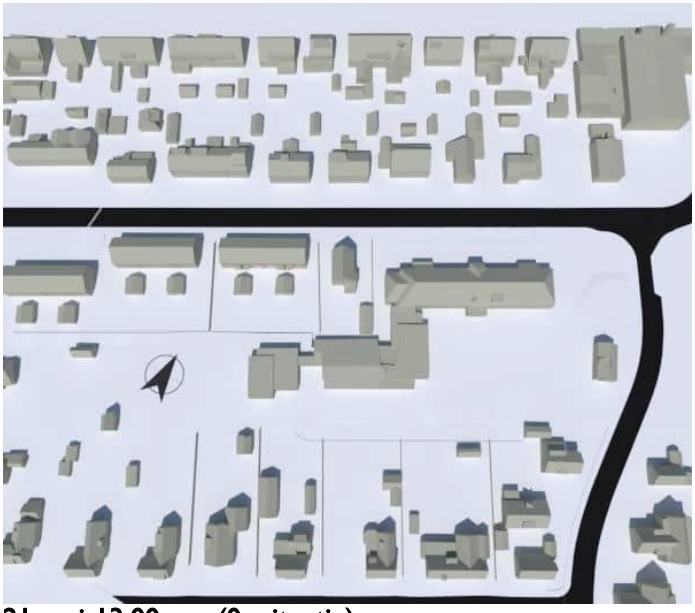
21-mei-12:00 uur (1s situatie)

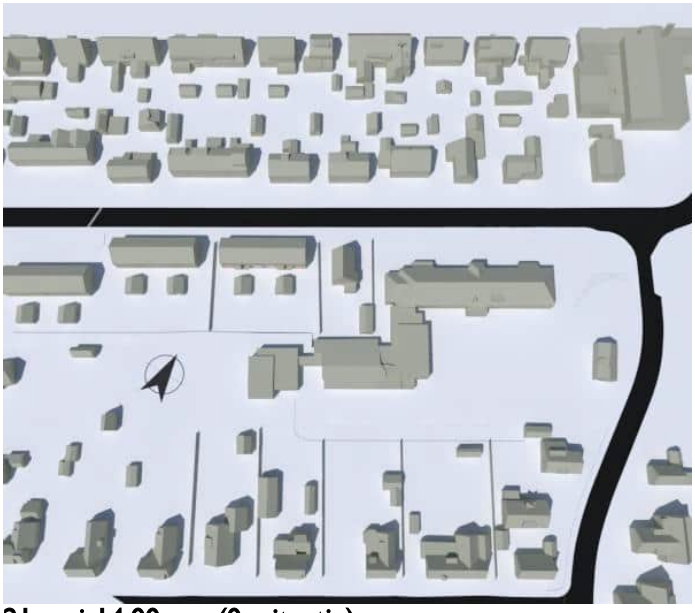
21-mei-11:00 uur (2s situatie)

21-mei-12:00 uur (2s situatie)

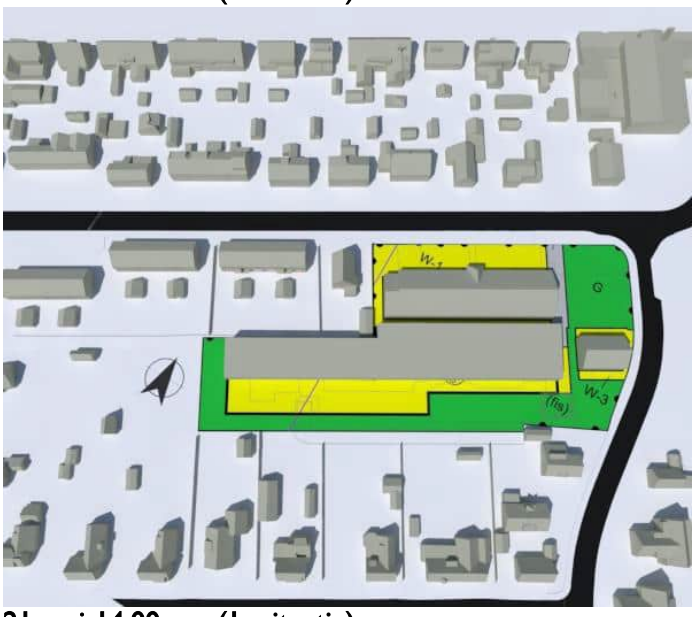
21-mei-13:00 uur (0s situatie)

21-mei-14:00 uur (0s situatie)

21-mei-13:00 uur (1s situatie)

21-mei-14:00 uur (1s situatie)

21-mei-13:00 uur (2s situatie)

21-mei-14:00 uur (2s situatie)

21-mei-15:00 uur (0s situatie)

21-mei-16:00 uur (0s situatie)

21-mei-15:00 uur (1s situatie)

21-mei-16:00 uur (1s situatie)

21-mei-15:00 uur (2s situatie)

21-mei-16:00 uur (2s situatie)

21-mei-17:00 uur (0s situatie)

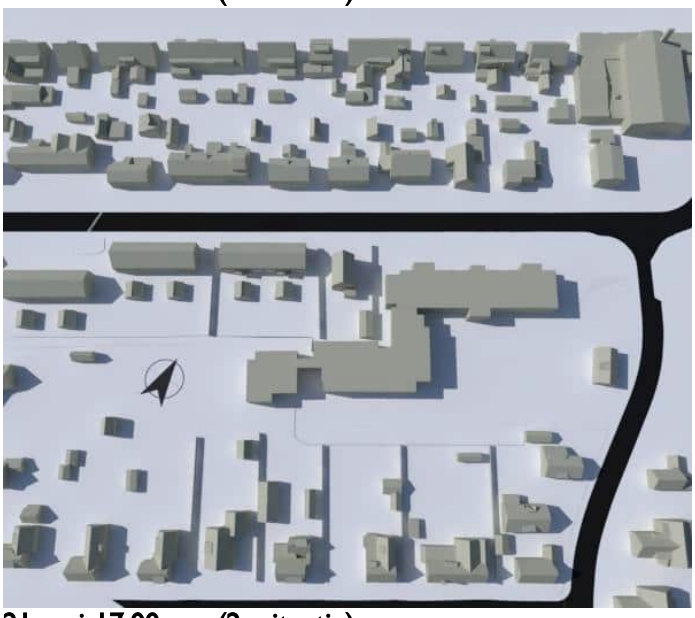
21-mei-18:00 uur (0s situatie)

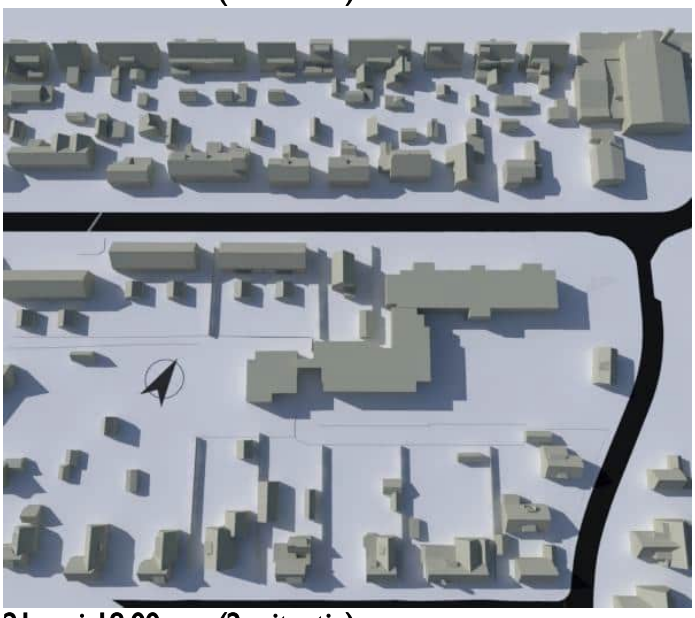
21-mei-17:00 uur (1s situatie)

21-mei-18:00 uur (1s situatie)

21-mei-17:00 uur (2s situatie)

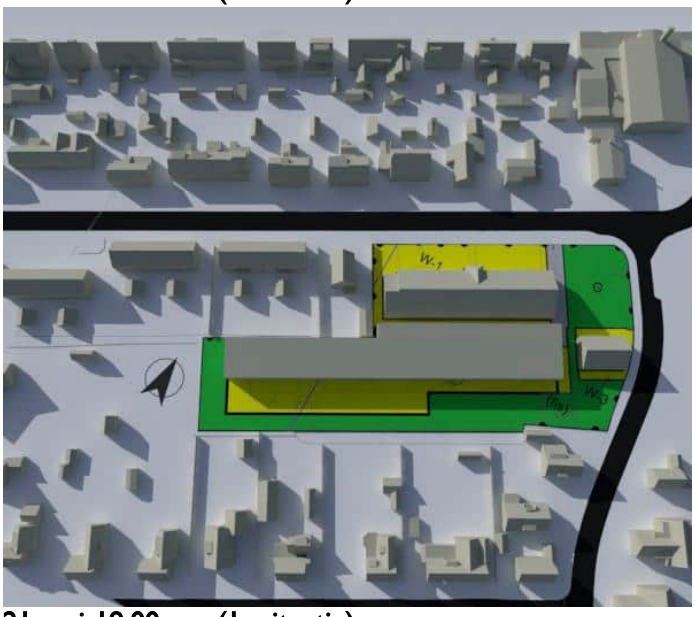
21-mei-18:00 uur (2s situatie)

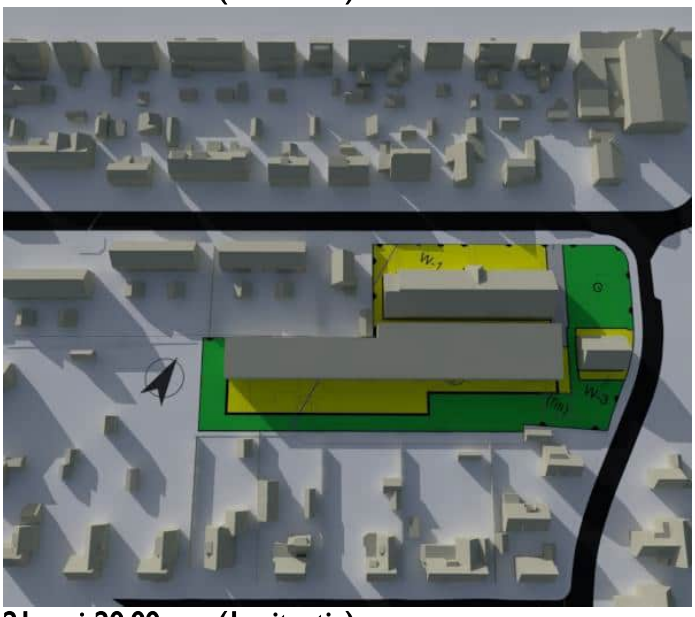
21-mei-19:00 uur (0s situatie)

21-mei-20:00 uur (0s situatie)

21-mei-19:00 uur (1s situatie)

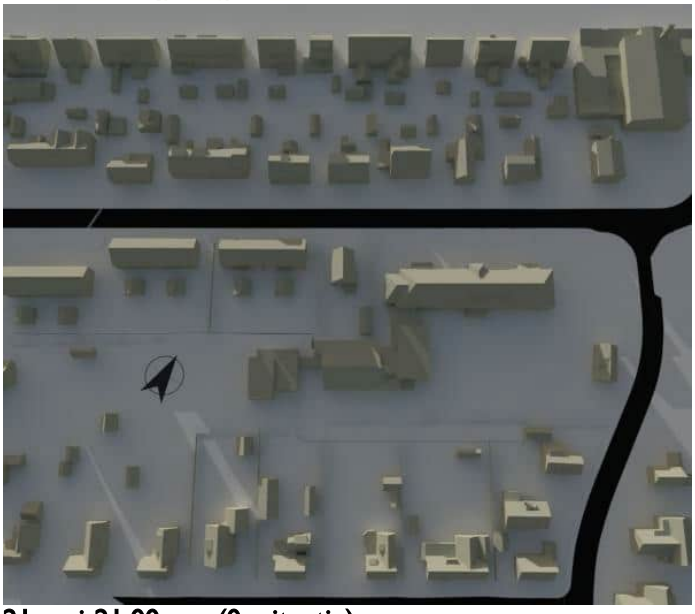
21-mei-20:00 uur (1s situatie)

21-mei-19:00 uur (2s situatie)

21-mei-20:00 uur (2s situatie)

21-mei-21:00 uur (0s situatie)

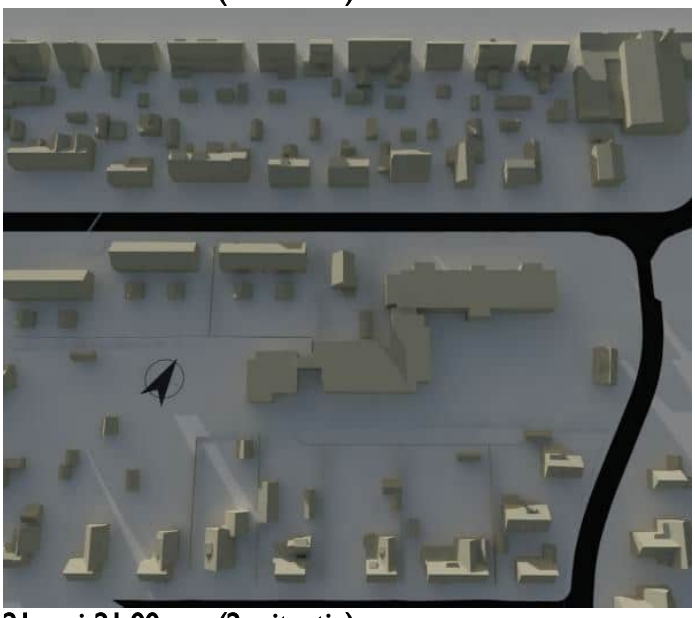
21-jun-6:00 uur (0s situatie)

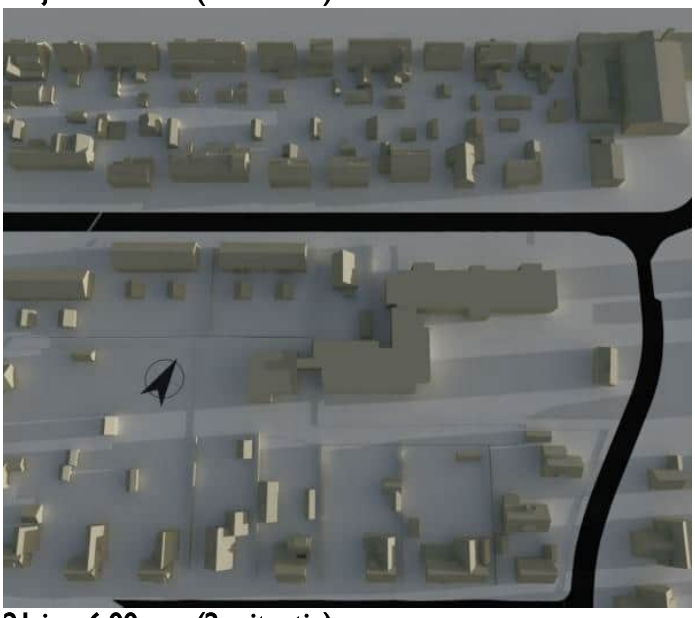
21-mei-21:00 uur (1s situatie)

21-jun-6:00 uur (1s situatie)

21-mei-21:00 uur (2s situatie)

21-jun-6:00 uur (2s situatie)

21-jun-7:00 uur (0s situatie)

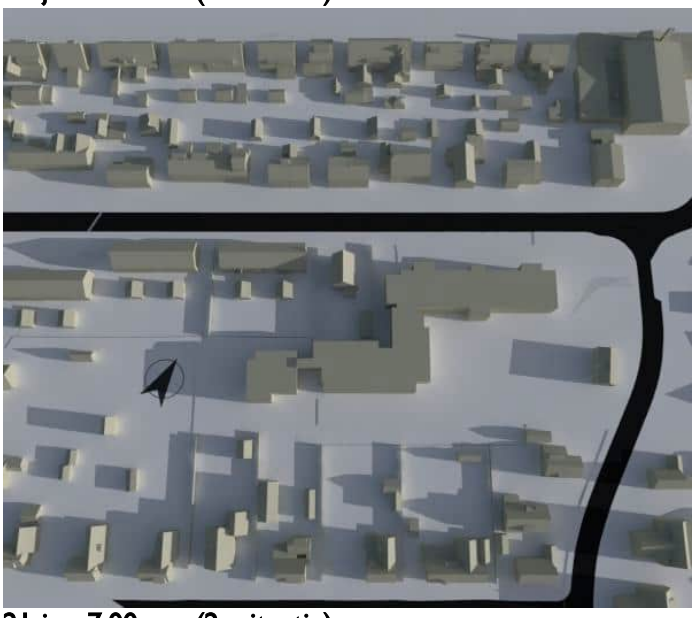
21-jun-8:00 uur (0s situatie)

21-jun-7:00 uur (1s situatie)

21-jun-8:00 uur (1s situatie)

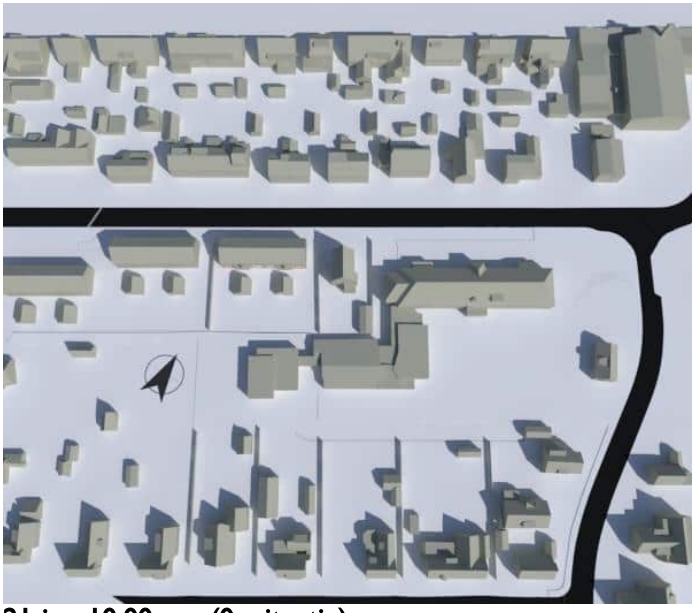
21-jun-7:00 uur (2s situatie)

21-jun-8:00 uur (2s situatie)

21-jun-9:00 uur (0s situatie)

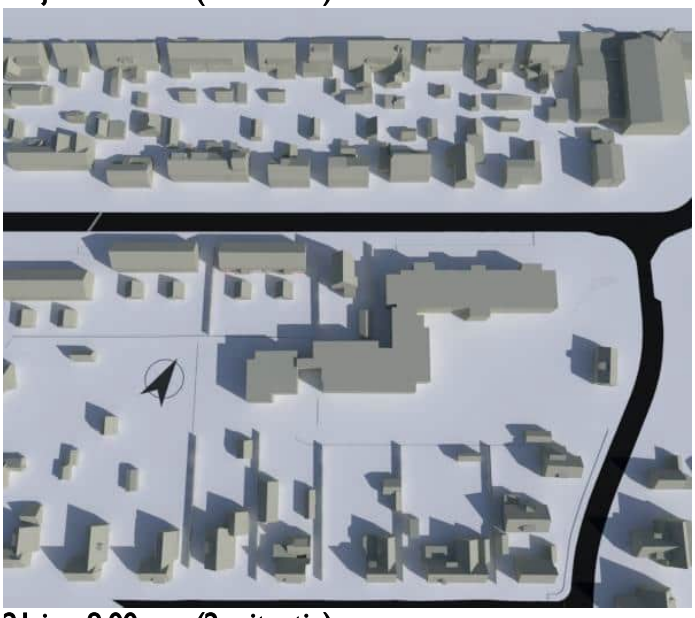
21-jun-10:00 uur (0s situatie)

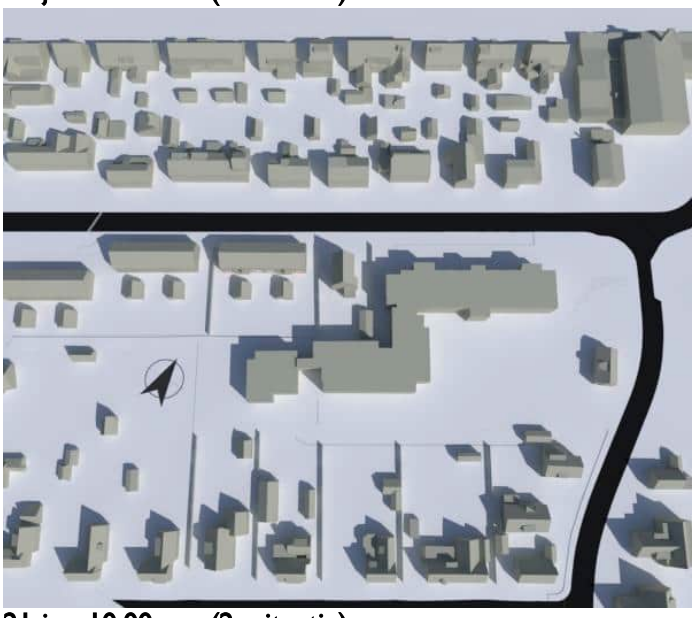
21-jun-9:00 uur (1s situatie)

21-jun-10:00 uur (1s situatie)

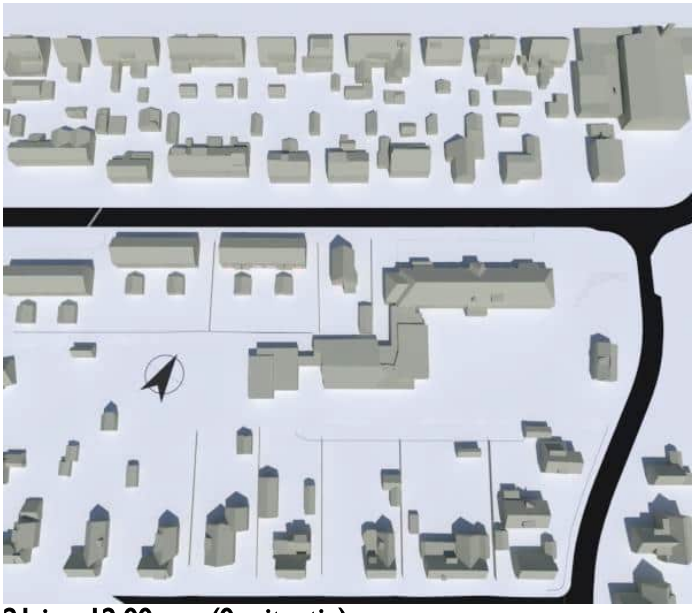
21-jun-9:00 uur (2s situatie)

21-jun-10:00 uur (2s situatie)

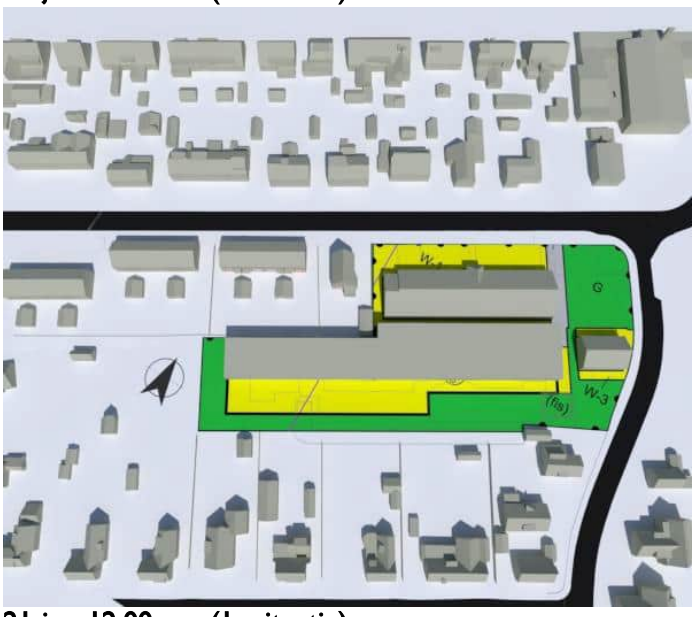
21-jun-11:00 uur (0s situatie)

21-jun-12:00 uur (0s situatie)

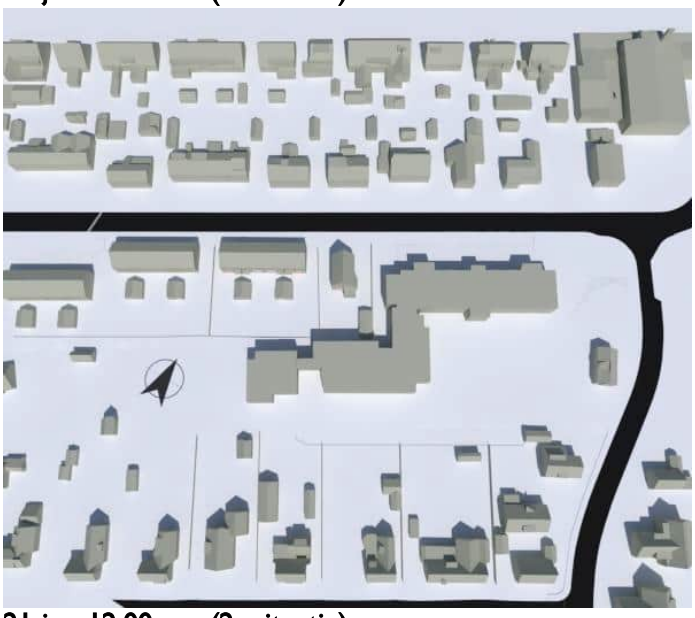
21-jun-11:00 uur (1s situatie)

21-jun-12:00 uur (1s situatie)

21-jun-11:00 uur (2s situatie)

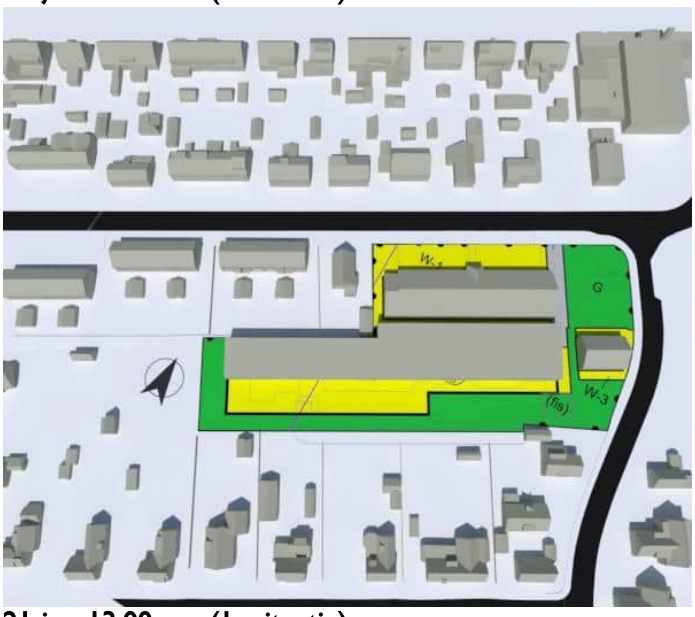
21-jun-12:00 uur (2s situatie)

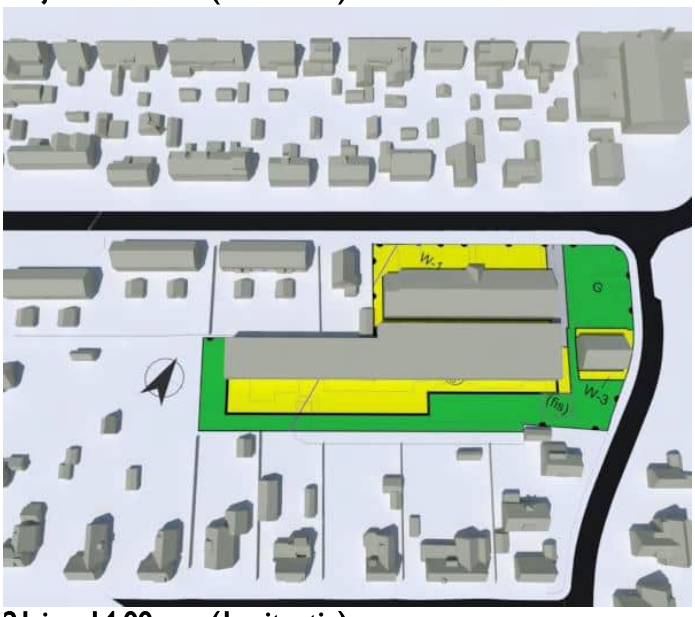
21-jun-13:00 uur (0s situatie)

21-jun-14:00 uur (0s situatie)

21-jun-13:00 uur (1s situatie)

21-jun-14:00 uur (1s situatie)

21-jun-13:00 uur (2s situatie)

21-jun-14:00 uur (2s situatie)

21-jun-15:00 uur (0s situatie)

21-jun-16:00 uur (0s situatie)

21-jun-15:00 uur (1s situatie)

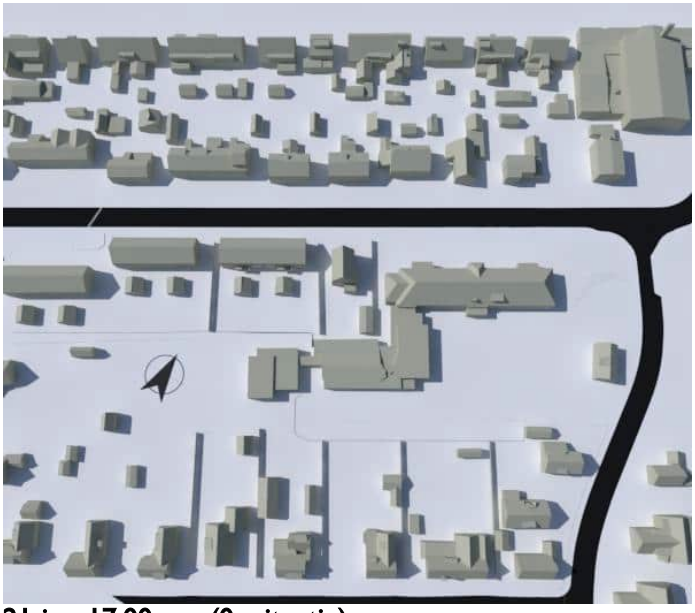
21-jun-16:00 uur (1s situatie)

21-jun-15:00 uur (2s situatie)

21-jun-16:00 uur (2s situatie)

21-jun-17:00 uur (0s situatie)

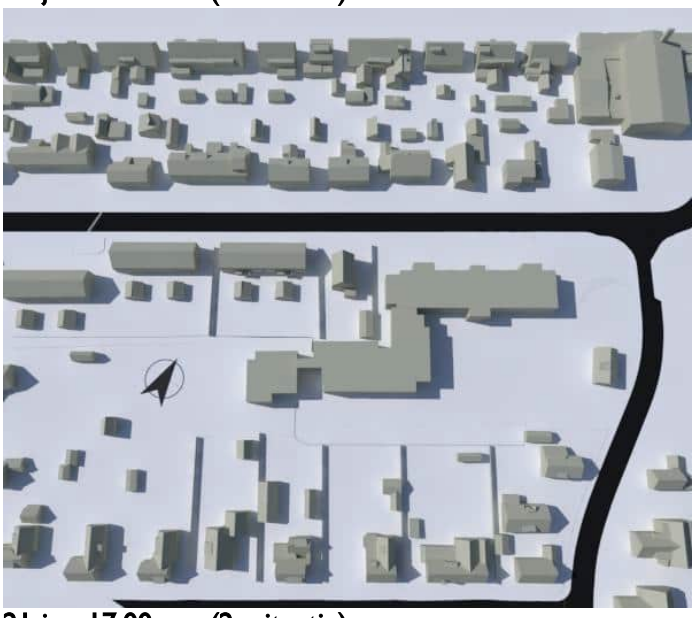
21-jun-18:00 uur (0s situatie)

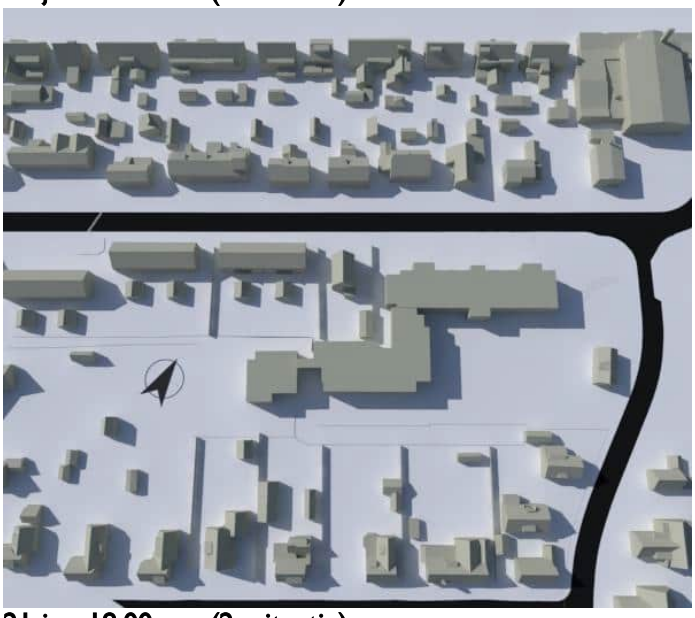
21-jun-17:00 uur (1s situatie)

21-jun-18:00 uur (1s situatie)

21-jun-17:00 uur (2s situatie)

21-jun-18:00 uur (2s situatie)

21-jun-19:00 uur (0s situatie)

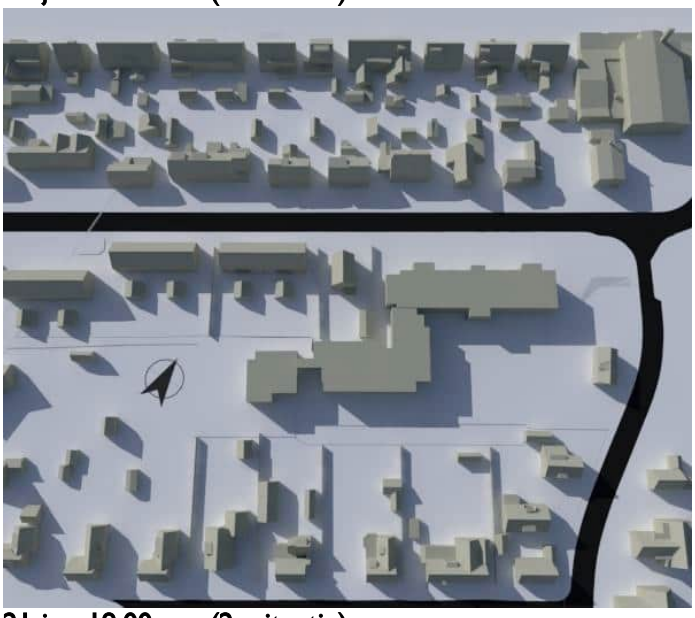
21-jun-20:00 uur (0s situatie)

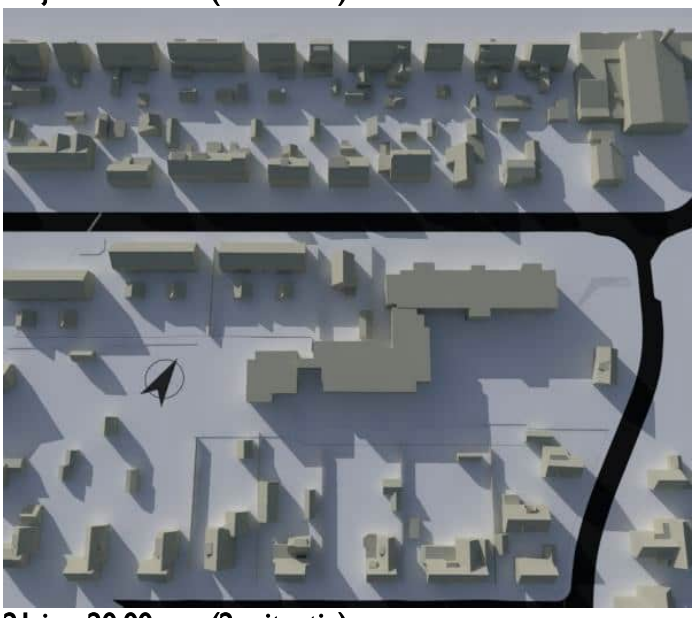
21-jun-19:00 uur (1s situatie)

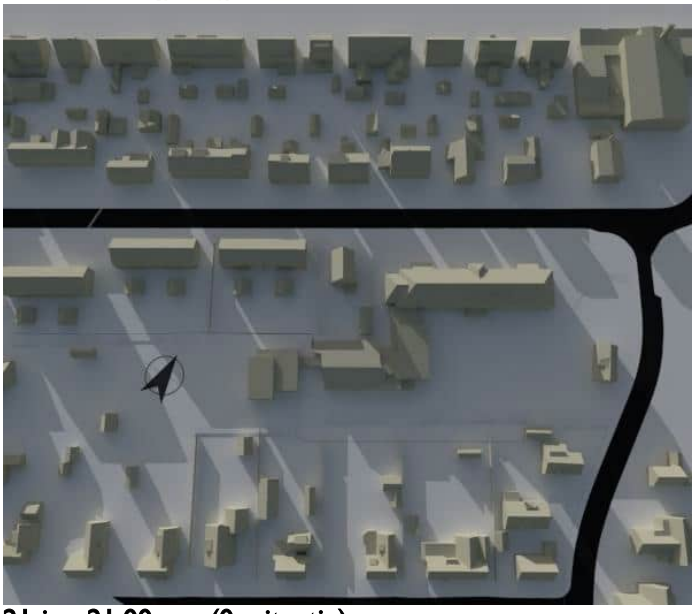
21-jun-20:00 uur (1s situatie)

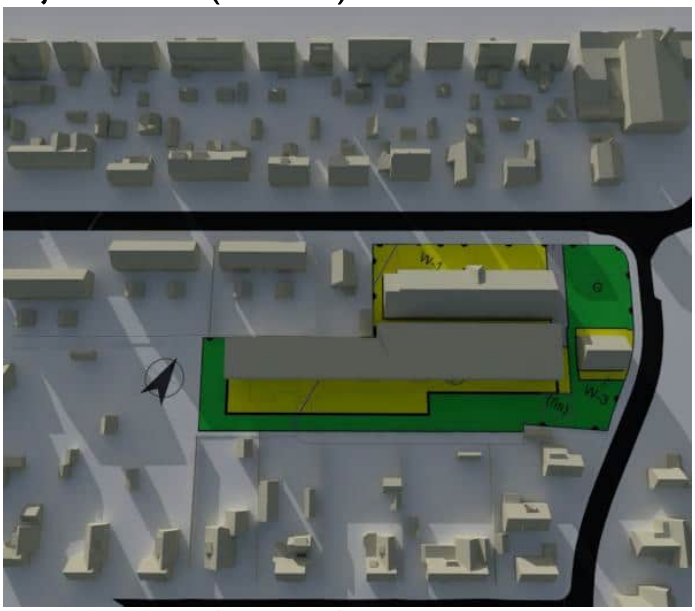
21-jun-19:00 uur (2s situatie)

21-jun-20:00 uur (2s situatie)

21-jun-21:00 uur (0s situatie)

21-jun-21:00 uur (1s situatie)

21-jun-21:00 uur (2s situatie)

Colofon

Opdrachtgever:
Afdeling Stedelijke Ontwikkeling van de gemeente Aalsmeer

Bezonningsonderzoek:
Dit onderzoek is gebaseerd op:

- Tekeningen digitaal aangeleverd door opdrachtgever
- Ruimtelijke plannen.nl
- AHN
- Open 3D-data van © 3D BAG by tudelft3d welke is gebruikt met uitzondering van de onderzochte woningen en bestemmingsplan verbeeldingen.

Bij de meting in het 3D-model is in de periode van 28 maart tot 31 oktober uitgegaan van zomertijd (UCT+2). Bij de overige meting van de hoeveelheid bezonning is uitgegaan van de wintertijd volgens de Midden-Europese Tijd (MET) of UCT+1.

bezonningsingenieur.nl maakt onderdeel uit van:

KRAAK & TACK
raadgevende ingenieurs | architecten
Zomerhofstraat 71 unit 136
3032 CK Rotterdam
E: info@kraak-tack.nl
W: www.bezonningsingenieur.nl
T: 010-3072240

M+P | Onderdeel van Müller-BBM groep
Mensen met oplossingen

Rapport

Onderzoek geluidsbelasting transformatie en nieuwbouwplan de Hoeksteen te Aalsmeer

M+P.GWA.22.02.1 | 25 mei 2023

Colofon

Opdrachtnemer	M+P raadgevende ingenieurs BV
Opdrachtgever	Gemeente Aalsmeer Postbus 253 1430 AG AALSMEER
Opdrachtnummer	-
Titel	Onderzoek geluidsbelasting transformatie en nieuwbouwplan de Hoeksteen te Aalsmeer
Rapportnummer	M+P.GWA.22.02.1
Revisie	3
Datum	25 mei 2023
Aantal pagina's	27
Auteur	ing. Marc Burgmeijer
Contactpersoon	ing. Marc Burgmeijer | 0297-320651 | aalsmeer@mp.nl
Redacteur	ir. Theodoor Höngens
M+P	Visserstraat 50 | 1431 GJ Aalsmeer Wolfskamerweg 47 | 5262 ES Vught www.mp.nl | onderdeel van de Müller-BBM groep | Lid NLingenieurs | ISO 9001 gecertificeerd

Copyright © M+P raadgevende ingenieurs BV | Niets van deze rapportage mag worden gebruikt voor andere doeleinden dan is overeengekomen tussen de opdrachtgever en M+P (DNR 2011 Artikel 46).

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Situatie bouwplan	5
3	Wettelijk kader geluidsbelasting	6
3.1	Wegverkeerslawaai	6
3.2	Luchtvaartlawaai	6
3.3	Gezoneerd industrieterrein Schiphol Oost	7
3.4	Geluidsbeleid gemeente Aalsmeer	7
3.4.1	Cumulatie van geluid	8
3.5	Gezondheidseffectscreening	9
4	Invoergegevens berekening	11
4.1	Bepalingsmethode	11
4.2	Invoergegevens	11
5	Geluidsbelasting	12
5.1	Luchtvaartlawaai	12
5.2	Wegverkeerslawaai	12
5.3	Cumulatie en gemeentelijk beleid	12
5.4	Invloed nieuwbouw op bestaande bebouwing	12
6	Conclusie en aanbevelingen	13
6.1	Aanbeveling geluidwerende maatregelen nieuwbouwwoningen	14
6.2	Geluidwerende maatregelen transformatiewoningen	14
7	Literatuur	15
bijlage A	Figuren	16
bijlage B	Rekenresultaten wegverkeerslawaai	23
bijlage C	Opgave verkeersintensiteiten	25

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Aalsmeer is een onderzoek uitgevoerd naar de geluidsbelasting ter plaatse van het te ontwikkelen woningbouwplan aan de Ophelialaan en Jac. P. Thijsselaan te Aalsmeer. Het betreft de realisatie van 8 woningen in de voormalige school en de nieuwbouw van 14 nieuwe woningen op het aangrenzende terrein. Onderzocht is de geluidsbelasting ten gevolge van de omliggende 30 km/u wegen en vanwege de nabijheid van luchthaven Schiphol.

Om de nieuwbouw mogelijk te maken is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

De geluidsbelasting ten gevolge van het wegverkeer is bepaald met *Standaard-Rekenmethode II* van de *Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 (RMG 2012)* [2] en getoetst aan de grenswaarden uit de *Wet geluidhinder* [1]. Het plan is getoetst aan het geluidsbeleid van de gemeente Aalsmeer [6].

Het onderzoek is gebaseerd op de verbeelding van het bestemmingsplan van de gemeente Aalsmeer gedateerd 14 maart 2023.

2 Situatie bouwplan

De situering van de nieuwbouw is aangegeven in figuur 4 van Bijlage A.

Het betreft de realisatie van 8 woningen in het bestaande schoolgebouw aan de Ophelialaan 230. De bijgebouwen aan de Ophelialaan 228a en 230 worden gesloopt evenals de woning aan de Jac. P. Thijsselaan 2. Hiervoor in de plaats komen 14 nieuwe woningen. Het totale plan behelst dus de toevoeging van 22 woningen.

De Jac. P. Thijsselaan en Ophelialaan zijn relatief druk bereden wegen. De wettelijke maximumsnelheid over deze wegen bedraagt 30 km/u.

De woningen zijn binnen het beperkingengebied van de luchthaven Schiphol gelegen.

3 Wettelijk kader geluidsbelasting

3.1 Wegverkeerslawaai

De regelgeving voor wegverkeerslawaai, met uitzondering voor Rijkswegen, is vastgelegd in de *Wet geluidhinder* [1]. In artikel 74 van de *Wgh* is bepaald dat een weg een zone heeft die zich uitstrekt vanaf de as van de weg tot de volgende breedte aan weerszijden van de weg:

a. in stedelijk gebied:
1°. voor een weg, bestaande uit een of twee rijstroken of een of twee sporen: 200 meter;
2°. voor een weg, bestaande uit drie of meer rijstroken of drie of meer sporen: 350 meter;

Voor onderstaande wegen is een uitzondering gemaakt. Deze wegen hebben geen geluidszone. het betreft dan een weg:

a. die gelegen is binnen een als woonerf aangeduid gebied, of
b. waarvoor een maximum snelheid van 30 km per uur geldt.

Binnen de geluidszone dient de geluidsbelasting te worden getoetst aan de voorkeursgrenswaarde.

De geluidsbelasting wordt uitgedrukt in L_{den} [dB]. Dit is een dosismaat voor het gewogen gemiddelde geluidsniveau per etmaal. De voorkeursgrenswaarde voor het wegverkeerslawaai bij nieuw te bouwen woningen bedraagt L_{den} = 48 dB.

Toetsing aan de voorkeursgrenswaarde vindt plaats per weg. Alvorens de berekende geluidsbelasting wordt getoetst aan de voorkeursgrenswaarde mag, conform artikel art. 110g *Wgh* [1], een correctie worden toegepast. De hoogte van deze aftrek is aangegeven in artikel 3.4 van het *Reken- en meetvoorschrift geluid 2012* [1]. De aftrek is afhankelijk van de ter plaatse als representatief te beschouwen snelheid van de lichte motorvoertuigen.

Voor rijsnelheden v < 70 km/uur geldt een aftrek van 5 dB.

In dit geval betreft het wegen binnen een 30 km/u zone. Deze wegen hebben geen zone en formeel is toetsing niet nodig. Wel dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening onderzocht te worden of sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. Gezien de verkeersintensiteit zijn deze wegen wel onderzocht. Hierbij wordt hetzelfde toetsingskader als voor gezoneerde wegen aangehouden.

3.2 Luchtvaartlawaai

In artikel 8.8 onder lid 1 van de Wet Luchtvaart [3] is bepaald dat voor de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan het Luchthavenindelingbesluit (LIB) [6] in acht moet worden genomen indien het plangebied is gelegen binnen het beperkingengebied of het afwegingsgebied.
Het beperkingengebied bebouwing ter plaatse van het bouwplan (bijlage 3 uit het LIB) is opgenomen in figuur 1 en in detail in figuur 2.

Hieruit blijkt dat de onderzochte locatie binnen de zone van gebied 4 *beperkingengebied geluidgevoelige gebouwen* valt. Er gelden aanvullende regels vanwege de aanwezigheid van de luchthaven Schiphol.

3.3 Gezoneerd industrieterrein Schiphol Oost

De locatie is gelegen nabij het gezoneerde industrieterrein Schiphol Oost. Binnen de zone gelden aanvullende regels met betrekking tot de geluidsbelasting.

De ligging van de zonegrens is weergegeven in figuur 3. De huidige zonegrens is juist buiten deze locatie gelegen. Er gelden geen aanvullende regels.

3.4 Geluidsbeleid gemeente Aalsmeer

De wettelijk maximaal verleenbare hogere waarden worden in de Beleidsnota geluid [6] van de regio Amstelland – de Meerlanden aangehouden. Voor aanvullende maatregelen, motivatie en procedures is hieronder de samenvatting van het stedelijk beleid opgenomen:

1.4 Hogere Waarden Beleid Regio Amstelland - de Meerlanden
De visie van de regio Amstelland - de Meerlanden voor het vaststellen van hogere waarden is behoud van het heersende geluidsniveau.
Bij de beoordeling van een verzoek om een hogere waarde wil de regio aansluiten bij de Stad en Milieubenadering. In deze benadering wordt gekeken naar alle mogelijke oplossingen waarbij de nadruk ligt op de optimale ruimtelijke inpassing. Deze benadering is toegelicht in paragraaf 1.3.2 (p.10).

Bij nieuwe situaties, bijvoorbeeld grotere uitleglocaties of herontwikkelingslocaties, kan in een vroeg stadium rekening gehouden worden met geluid, bijvoorbeeld door creatieve ruimtelijke inpassing van bijvoorbeeld afschermende bebouwing. Bij deze locaties is ook niet altijd sprake van een reeds bekend heersend geluidsniveau. Voor bestaande situaties is handhaving van het heersende geluidsniveau gewenst.

In het regionale beleid worden een aantal aspecten beschouwd bij de afweging om te komen tot een hogere waarde. Deze afweging vormt de basis van de motivatie voor de noodzaak van een hogere waarde.
Deze aspecten zijn:
1. het heersende geluidsniveau;
2. het toetsingskader om af te wijken van het heersende geluidsniveau;
3. cumulatie en compensatie.

In de onderstaande paragrafen wordt ingegaan op de verschillende aspecten van de afweging.

1.4.1 Heersende geluidsniveau
De regio wil bij de vaststelling van de hogere waarden aansluiten bij het heersende geluidsniveau (of referentieniveau) in het desbetreffende gebied. Het heersende geluidsniveau wordt bepaald door de activiteiten in een gebied en wordt afgeleid van de geluidsbelastingkaarten die worden opgesteld in het kader van de Europese Richtlijn Omgevingslawaai. Dit geldt echter alleen als er sprake is van kleinere woningbouwprojecten, bijvoorbeeld inbreidingslocaties of vervangende nieuwbouw. Bij de grotere uitleglocaties, bijvoorbeeld de aanleg van een woonwijk is er nog geen sprake van een heersend geluidsniveau en moet gestreefd worden naar de voorkeursgrenswaarde bij woningen. Indien de geluidsbelasting op de gevel van woningen zonder maatregelen voldoet aan het heersende geluidsniveau wordt de hogere waarde verleend. Bij het verlenen van een hogere waarde dienen maatregelen te worden getroffen aan de woning om te kunnen voldoen aan een binnenniveau van 33 dB Lden voor weg- en railverkeerslawaai en 35 dB(A) etmaalwaarde voor industrielawaai.

1.4.2 Toetsingskader om af te wijken van het heersende geluidsniveau
De regio Amstelland – de Meerlanden hanteert een toetsingskader dat aansluit bij het voorkeursprincipe voor geluidreducerende maatregelen uit de Wet geluidhinder, namelijk: bronmaatregelen, overdrachtsmaatregelen en maatregelen bij de ontvanger. Dit principe is vermeld in paragraaf 1.2.2 (p.7).

Aanvullend op dit algemene toetsingskader wil de regio de meerwaarde van de Stad en Milieubenadering in het regionale toetsingskader opnemen. De Stad- en Milieubenadering staat voor een integrale benadering van milieu en ruimtelijke ordening in de ruimtelijke planvorming. De meerwaarde van deze benadering is zuiniger en doelmatiger ruimtegebruik en een betere leefomgevingskwaliteit.

De regio maakt voor het toetsingskader gebruik van belangrijke elementen uit deze benadering.
Het toetsingskader bestaat uit de volgende elementen:

1. goede ruimtelijke inpassing;
2. bronmaatregelen;
3. overdrachtsmaatregelen;
4. juridische oplossingen.

Het toetsingskader moet de motivering leveren om een hogere waarde vast te stellen die afwijkt van het heersende geluidsniveau. Daarbij is van belang dat elk element is onderzocht en is overwogen. Pas als alle elementen uit het toetsingskader zijn onderzocht en overwogen kan op grond van de twee beoordelingscriteria uit de Wet geluidhinder worden besloten of een hogere waarde wordt vastgesteld.
De beoordelingscriteria zijn:
• de mogelijk te treffen maatregelen zijn onvoldoende doeltreffend én hebben niet tot gevolg dat de geluidsbelasting wordt gereduceerd tot de voorkeursgrenswaarde;
• de mogelijk te treffen maatregelen ondervinden overwegende bezwaren.
Uit de onderzoeksplicht volgt dat onderzocht is met welke maatregelen de geluidsbelasting kan worden gereduceerd tot voorkeursgrenswaarde Op grond van deze akoestische onderzoeken kan beoordeeld worden of maatregelen doeltreffend zijn.

Uit het toetsingskader van de regio moet duidelijk worden welke maatregelen zijn overwogen en wat eventuele bezwaren zijn. De resultaten van het toetsingskader geeft de argumenten voor de overwegende bezwaren van maatregelen en de motivatie voor het vaststellen van een hogere waarde.

Maatregelen zijn onvoldoende doeltreffend als de maatregelen gezamenlijk niet tot gevolg hebben dat aan de voorkeursgrenswaarde wordt voldaan. Dit kan worden aangetoond in een akoestisch onderzoek. Bezwaren voor het uitvoeren van de maatregelen kunnen van verschillende aard zijn zoals in paragraaf 1.2.3.1 (p.7) aangegeven. Deze bezwaren kunnen objectief aan te tonen zijn, zoals financiële bezwaren in een kosten-batenanalyse. Niet voor alle mogelijke bezwaren is een objectief beoordelingskader mogelijk, bijvoorbeeld bij stedenbouwkundige bezwaren. Daar speelt de gebiedsvisie en de daarop gebaseerde ontwikkelingen een rol, naast verschillende stedenbouwkundige inzichten. In bijlage 4 zijn diverse vragen weergegeven, per type geluidsbron, die moeten worden beantwoord om de argumenten achter bezwaren om maatregelen uit te voeren helder te krijgen. Op basis van de antwoorden kan een onderbouwde motivatie worden opgesteld om een hogere waarde vast te stellen.

3.4.1 Cumulatie van geluid

In de *Reken- en meetvoorschrift geluid 2012* [2] is in bijlage I een rekenmethode opgenomen *“cumulatie geluidsbelasting”.* Indien de grenswaarde (48 dB wegverkeer, 55 dB railverkeer of 50 dB industrielawaai) wordt overschreden, zal worden vastgesteld of er bijvoorbeeld bij een woning sprake is van een relevante geluidsbelasting vanwege meerdere bronnen. In deze rekenmethode wordt de cumulatieve geluidsbelasting (totaal gesommeerde geluidsbelasting) vanwege de relevante geluidsbronnen bepaald.

In artikel 110a van de *Wet geluidhinder 2012* [1] staat dat alleen een hogere grenswaarde mag worden vastgesteld als de gecumuleerde geluidsbelastingen niet leiden tot een onaanvaardbare geluidsbelasting. Er dient gemotiveerd te worden dat er rekening is gehouden met de gecumuleerde geluidsbelasting, bij de te treffen maatregelen.

In de Beleidsnota geluid [6] van de gemeente Amstelveen staat het volgende voorstel.

1.4.3 Cumulatie en compensatie
Burgemeester & Wethouders zijn verplicht om te oordelen over de gecumuleerde geluidsbelasting, indien een woning is gelegen in de zone van meerdere geluidbronnen, alvorens een hogere waarde vast te stellen.

De regio wil in dat oordeel niet alleen de hoogte van de cumulatieve geluidsbelasting baseren maar ook op compenserende factoren. De kwaliteit van de leefomgeving of de leefbaarheid van een gebied wordt niet alleen bepaald door de geluidsbelasting maar ook door onder andere compenserende factoren. Bij deze beoordeling wordt alleen ten hoogste een gecumuleerde geluidsbelasting geaccepteerd van de ten hoogste te verlenen hogere waarde +3 dB. In de praktijk houdt dit in dat één woning van slechts twee geluidbronnen een maximale geluidsbelasting mag ondervinden. Hierbij moet tevens in ogenschouw worden genomen of slechts één gevel is belast of meerdere gevels van dezelfde woning.

Mogelijke compenserende maatregelen kunnen worden getroffen op twee fronten, namelijk:
1. akoestische compensatie;
2. niet-akoestische compensatie.

Compenserende factoren kunnen de hinder doen afnemen, immers niet alleen decibellen op de gevel bepalen of iemand geluidhinder ondervindt.

Het nadeel van een hoge geluidsbelasting kan worden gecompenseerd door factoren die ook in de akoestische sfeer liggen. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende zaken:

- Een geluidluwe gevel;
- Een 'privé-gebied' (een tuin of balkon) aan de rustige kant van het huis;
- Aangepaste indeling van de woning;
- Gemeenschappelijke binnentuin.

Naast de akoestische compensatie zijn er ook niet-akoestische compenserende factoren die als positief element kunnen worden gezien in een omgeving. Het gaat dan bijvoorbeeld om:
- veel groen;
- aanwezigheid van een park;
- een goed openbaar vervoer;
- een kinderspeelplaatsje.

3.5 Gezondheidseffectscreening

Met de zogenaamde GES methodiek (Gezondheids Effect Screening) kan de milieugezondheidskwaliteit in beeld worden gebracht, zoals beschreven in het *Handboek GES Stad & Milieu* [8]. De GES methodiek geeft de mogelijkheid een kwalitatieve beoordeling aan de leefomgeving toe te kennen, naast de kwantitatieve beoordeling uit de wet- & regelgeving.

Om dit te bereiken is door VROM in samenwerking met de GGD een classificering opgesteld. Deze classificering is van toepassing op alle relevante milieuaspecten, van externe veiligheid tot geluid en luchtkwaliteit.
De GES methodiek is een vereenvoudigde methode voor het bepalen van de milieugezondheidskwaliteit. Voor een uitgebreide analyse van de gezondheidseffecten moet gebruik gemaakt worden van verdergaande analyses, zoals HIA (health impact assesment) of het bepalen van DALY's (Disability-Adjusted Life Years).

In tabel I is de geluidsbelasting (in L_{den} wegverkeerslawaai) ingedeeld in klassen van 5 dB met bijbehorende GES score en een omschrijving van de milieugezondheidskwaliteit. Het gaat hier om de geluidsbelastingen *exclusief* de aftrek volgens artikel 110g van de *Wet geluidhinder* [1]. De classificering is ook van toepassing op de cumulatieve geluidsbelasting.

tabel I *geluidsbelasting wegverkeer uitgedrukt in L_{den} [dB], GES score en milieugezondheidskwaliteit volgens GES methodiek*

geluidsbelasting, L_{den} [dB]	GES score	milieugezondheidskwaliteit
< 43	0	zeer goed
43 – 47	1	goed
48 – 52	2/3	redelijk
53 – 57	4	matig
58 – 62	5	zeer matig
63 – 67	6	onvoldoende
68 – 72	7	ruim onvoldoende
≥ 73	8	zeer onvoldoende

Een geluidsbelasting gelijk aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai van L_{den} = 48 dB (incl. aftrek) staat gelijk aan een *matige* milieugezondheidskwaliteit. Een geluidsbelasting tot de hoogte van de binnenstedelijke maximale ontheffingswaarde L_{den} = 63 dB (incl. aftrek) komt overeen met een *ruim onvoldoende* milieugezondheidskwaliteit.

4 Invoergegevens berekening

4.1 Bepalingsmethode

De geluidsbelasting is berekend voor de 30 km/u wegen, zowel de Jac. P. Thijsselaan en de Ophelialaan volgens de standaard rekenmethode II van het *Reken- en Meetvoorschrift Geluid 2012* [1]. Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van het programma Geomilieu v2022-4.

Bij de berekeningen is uitgegaan van gegevens inzake:
- de verkeersintensiteiten, onderverdeeld naar lichte, middelzware en zware motorvoertuigen;
- de rijsnelheden;
- het type wegdek;
- de weghoogte en het wegprofiel.

Voorts is rekening gehouden met:
- de afstand tussen de weg en de nieuw te bouwen woning;
- de aanwezigheid van groenstroken in verband met bodemdemping;
- reflecties afkomstig van tegenoverliggende bebouwing;
- afscherming vanwege tussenliggende bebouwing, schermen of wallen.

Er is gerekend met een standaard bodemfactor van $B = 0$, dit is een akoestisch hard bodemgebied. Zachte bodemgebieden zijn apart gemodelleerd.

De geluidsbelasting is berekend op zowel de gevel van de het bestaande schoolgebouw als op de randen van het toekomstige bouwvlak zonder de toekomstige bebouwing. Een grafische weergave van het rekenmodel en de ligging van de gebruikte waarneempunten is terug te vinden in figuur 5 van Bijlage A.

4.2 Invoergegevens

De aangehouden verkeersintensiteiten zijn opgeven door de gemeente Aalsmeer/Amstelveen. Deze opgave is opgenomen in Bijlage C. In tabel I zijn de aangehouden verkeersintensiteiten weergegeven voor 2033. De vermelde etmaalintensiteiten betreffen het jaargemiddelde omgerekend naar weekdag en opgehoogd net 1% groei per jaar naar 2033.

tabel I *geprognosticeerde etmaalintensiteiten en uurintensiteiten voor het peiljaar 2033*

wegvak	etmaal-intensiteit	dag	avond	nacht
Ophelialaan noord van Jac. P. Thijsselaan	2.318	6,83 %	3,50 %	0,50 %
Ophelialaan zuid van Jac. P. Thijsselaan	834	6,83 %	3,50 %	0,50 %
Jac. P. Thijsselaan	1.484	6,83 %	3,50 %	0,50 %

Uitgegaan is van de wettelijk toegestane rijsnelheid, te weten 30 km/u. Voor de wegdekverharding is uitgegaan van glad asfalt (DAB). De verdeling van de etmaalperioden en de voertuigcategorieën is ontleend aan de opgave zoals vermeld in Bijlage C.

5 Geluidsbelasting

5.1 Luchtvaartlawaai

De woningen zijn gelegen binnen het beperkingengebied voor bebouwing vanwege vliegverkeer op Schiphol. Omdat de woning is gelegen binnen gebied aangewezen met nummer 4 (de gronden bedoeld in artikel 2.2.1c van het LIB Schiphol [3]), zoals aangegeven in figuur 1 en figuur 2 is het oprichten van een nieuwe woning alleen mogelijk indien het betreft:

b. toevoeging binnen bestaand stedelijk gebied van niet meer dan 25 woningen per bouwplan of binnen lintbebouwing van niet meer dan 3 woningen per bouwplan;

Aan deze voorwaarde wordt in dit geval voldaan. Er worden maximaal 22 woningen toegevoegd.

De geluidsbelasting vanwege het vliegverkeer is te vinden op de geluidbelastingkaart uit 2021 [9] en bedraagt op deze locatie tussen de L_{den} = 55 dB en L_{den} = 60 dB. Gezien de ligging van de contouren kan worden aangenomen dat de geluidsbelasting hier L_{den} = 59 dB bedraagt. In figuur 6 is tevens de ligging van het plan ten opzichte van de geluidscontouren opgenomen.

5.2 Wegverkeerslawaai

In tabel III van Bijlage B zijn de rekenresultaten van het wegverkeerslawaai opgenomen. Uitgegaan is van maximaal 3 bouwlagen voor de 2 woningen aan de Jac. P. Thijsselaan en 2 bouwlagen voor de overige bebouwing inclusief het voormalige schoolgebouw. De geluidsbelasting is ter plaatse van de kavel voor twee woningen aan de Jac. P Thijsselaan maximaal L_{den} = 55 dB (50 dB inclusief aftrek art. 110g Wgh[1]) en daarmee 2 dB meer dan de voorkeursgrenswaarde die ook voor gezoneerde wegen geldt. Voor de overige waarneempunten is geen sprake van een verhoogde geluidsbelasting vanwege wegverkeer. Er is geen sprake van een ontoelaatbare geluidsbelasting vanwege wegverkeerslawaai.

5.3 Cumulatie en gemeentelijk beleid

Bij cumulatie worden de geluidsbronnen beschouwd waarbij voor die bronnen sprake is van een overschrijding van de grenswaarde. Er is geen sprake van een geluidsbelasting waarvoor een hogere waarde moet worden vastgesteld. Daarom hoeft ook niet te worden getoetst te worden aan het gecumuleerde geluid en aan het gemeentelijk geluidbeleid.

5.4 Invloed nieuwbouw op bestaande bebouwing

Binnen de aangewezen bouwvlakken is nog niet bepaald hoe de bebouwing vorm gaat krijgen. Het is onwaarschijnlijk dat toevoeging van bebouwing op deze locatie een significante invloed heeft op de geluidsbelasting bij omliggende woningen vanwege reflecties vanwege wegverkeer. Dit kan pas rekenkundig bepaald worden als de verkaveling bekend is. Voor of luchtvaartlawaai geldt hetzelfde, maar op voorhand kan worden gesteld dat de lage bebouwing een zeer beperkte invloed zal hebben op geluid in de omgeving.

6 Conclusie en aanbevelingen

De nieuwe woningen in het plan de Hoeksteen te Aalsmeer ondervinden een verhoogde geluidsbelasting ten gevolge van het vliegverkeer op Schiphol en bij twee woningen is sprake van een verhoogde geluidsbelasting vanwege wegverkeer over de 30 km/u wegen. Dit heeft geen consequentie voor het vast te stellen bestemmingsplan. Wel stelt het Bouwbesluit 2012[3] eisen aan de geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie voor deze woningen vanwege het vliegverkeer.

Voor nieuwbouwwoningen dient de geluidswering van de gevel minimaal gelijk te zijn aan de geluidsbelasting vanwege luchtvaart van 59 dB en een binnenwaarde 33 dB.

Voor de te transformeren woningen geldt dat moet worden uitgegaan van een rechtens verkregen niveau. Dit is gelijk aan het niveau dat op enig moment door technische voorschriften is verkregen en niet lager is dan de eisen voor een bestaand bouwwerk. Het is daarbij mogelijk dat voor de te transformeren woningen geen wettelijke eisen voor de geluidswering bestaan ook gezien het bouwjaar 1932 van de voormalige school.

In tabel II zijn de rekenresultaten samengevat met daarin de GES score voor de geluidsbelasting. Tevens is de gecumuleerde geluidsbelasting bepaald voor de waarneempunten die een geluidsbelasting ondervinden vanwege wegverkeer die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde. Dit ter informatie omdat formeel voor 30 km/u geen wettelijke grenswaarde bestaat en daarom cumulatie niet verplicht is.

tabel II *Rekenresultaten*

wnp	hoogte [m]	L_{den} [dB], na aftrek, binnenstedelijk Jac. P. Thijsselaan, 30 km/h	L_{den} [dB], na aftrek, binnenstedelijk Ophelialaan, 30 km/h	L_{den} [dB] luchtvaartlawaai	L_{cum} (L^*_{VL})	GES score
01_A	2,00	-	46	59	-	6
01_B	5,00	-	46	59	-	6
02_A	2,00	41	41	59	-	6
02_B	5,00	42	41	59	-	6
03_A	1,50	**50**	40	59	65	6
03_B	4,50	**50**	42	59	65	6
03_C	7,50	**49**	42	59	65	6
04_A	1,50	43	-	59	-	6
04_B	4,50	44	-	59	-	6
05_A	1,50	-	-	59	-	6
05_B	4,50	-	-	59	-	6

De GES score geeft een kwalificatie en die is in dit geval onvoldoende. Dit is het gevolg van het vliegverkeer op Schiphol en met name op de Aalsmeerbaan. Ondanks de onvoldoende GES score worden geen eisen gesteld aan de ruimtelijke indeling of aan de geluidswering van de te transformeren woningen.

6.1 Aanbeveling geluidwerende maatregelen nieuwbouwwoningen

Het Bouwbesluit 2012 [3] geeft als eis voor het binnenniveau voor nieuwbouwwoningen een maximale waarde van 33 dB. Ten opzichte van de heersende geluidsbelasting voor het luchtvaartlawaai van 59 dB ter plaatse levert dit een wettelijk vereiste karakteristieke geluidwering $G_{A,K}$ op van minimaal 26 dB.

De opgegeven geluidsbelasting voor het luchtvaartlawaai betreft een jaargemiddelde geluidsbelasting. De gemiddelde geluidsbelasting door vliegverkeer wordt echter veroorzaakt door individuele vliegtuigpassages die dan ruim hogere niveaus dan de gemiddelde geluidsbelasting veroorzaken. Juist de geluidspieken veroorzaken hinder door bijvoorbeeld slaapverstoring.

Bij de beoordeling van geluidscumulatie wordt hier rekening mee gehouden. De geluidsbelasting voor luchtvaartlawaai wordt conform bijlage I van het Reken- en meetvoorschrift geluid [2] als volgt uitgedrukt:

$L^*_{LL} = 0{,}98\ L_{LL} + 7{,}03$

waarin:
L_{LL}= luchtvaartlawaai.
L^*_{LL} = de geluidsbelasting vanwege wegverkeer die evenveel hinder veroorzaakt als een geluidsbelasting L_{LL} vanwege luchtvaartlawaai.

Met andere woorden: luchtvaartlawaai van 59 dB wordt als even hinderlijk beoordeeld als wegverkeerslawaai van 65 dB.

Om een aanvaardbaar binnenklimaat (in het kader van een goede ruimtelijke ordening) in de woning te realiseren wordt daarom aanbevolen om behalve te toetsen aan de vereiste karakteristieke geluidswering van $G_{A,K} \geq 26$ dB ook uit te gaan van een (werkelijke) geluidswering $G_A \geq 32$ dB. In de meeste gevallen zal de laatste waarde maatgevend zijn voor de geluidswerende maatregelen.

De wettelijke eisen met betrekking tot de karakteristieke geluidswering $G_{A,k} \geq 26$ dB zijn dan eveneens van toepassing.

6.2 Geluidwerende maatregelen transformatiewoningen

Om te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening ten aanzien van een acceptabel woon- en leefklimaat is ook voor de te transformeren woningen het wenselijk dat de geluidwering van de gevel gelijk wordt gesteld aan de nieuwbouw, dus $G_A \geq 32$ dB.

Wij adviseren dit voor zowel de nieuwbouw als voor de te transformeren bouw als regel op te nemen in het bestemmingsplan.

7 Literatuur

[1] *Wet geluidhinder*, Staatsblad 99 van 16 februari 1979 inclusief wijzigingen tot en met de Staatsblad 131 van 3 april 2017;

[2] *Reken- en meetvoorschrift geluid 2012,* nr. IENM/BSK-2012/37333, Staatscourant 11810 van 12 juni 2012 inclusief wijzigingen tot en met Staatscourant 23647 van 26 september 2022;

[3] *Bouwbesluit 2012,* Staatsblad 416 van 29 augustus 2011 inclusief wijzigingen tot en met Staatsblad 360 van 14 september 2022;

[4] *Wet luchtvaart*, Staatsblad 368 van 18 juni 1992 inclusief wijzigingen tot en met Staatsblad 271 van 10 juni 2021;

[5] NEN 5077:2006 inclusief wijzigingsblad NEN 5077:2006/C3:2012, *Geluidwering in gebouwen - Bepalingsmethoden voor de grootheden voor geluidwering van uitwendige scheidingsconstructies, luchtgeluidisolatie, contactgeluidisolatie, geluidniveaus veroorzaakt door installaties en nagalmtijd*;

[6] *Luchthavenindelingbesluit Schiphol (LIB)*, Staatsblad 591 van 26 november 2002 inclusief wijzigingen tot en met Staatsblad 484 van 27 oktober 2021;

[7] Deelnota hogere waarden- Beleidsnota geluid, Regio Amstelland-Meerlanden, DHV registratienummer MD-MO20070311 maart 2007;

[8] Gezondheideffectscreening (GES), Stad&Milieu. Handboek voor een gezonde inrichting van de woonomgeving., Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, versie 1.4, juni 2012;

[9] *Rapport Omgevingslawaai Aalsmeer*, Royal Haskoning DHV BI4200-MI-RP-220429-1522, 13 juni 2022.

Bijlage A

Figuren

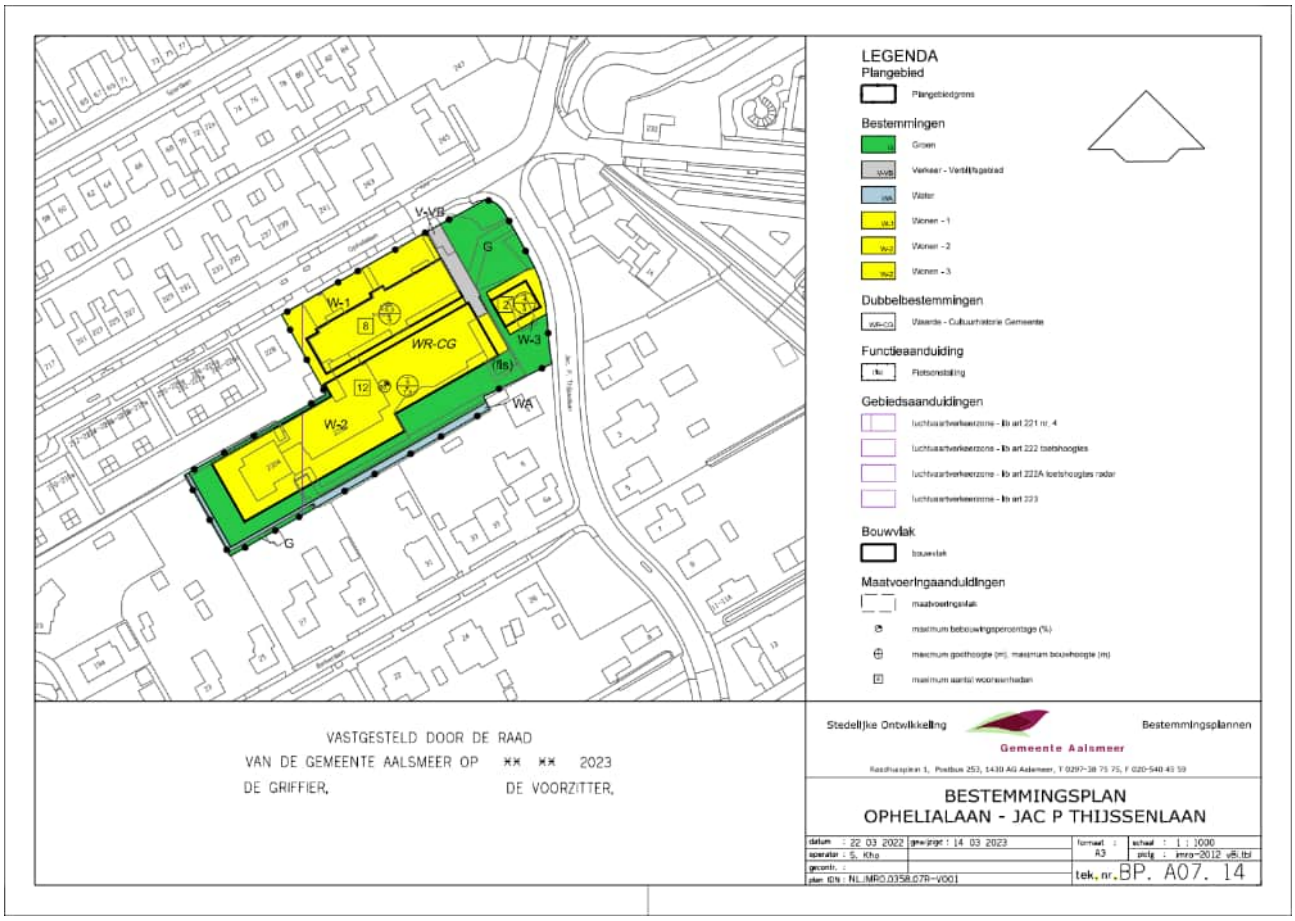
figuur 1 kaart bijlage 3 LIB

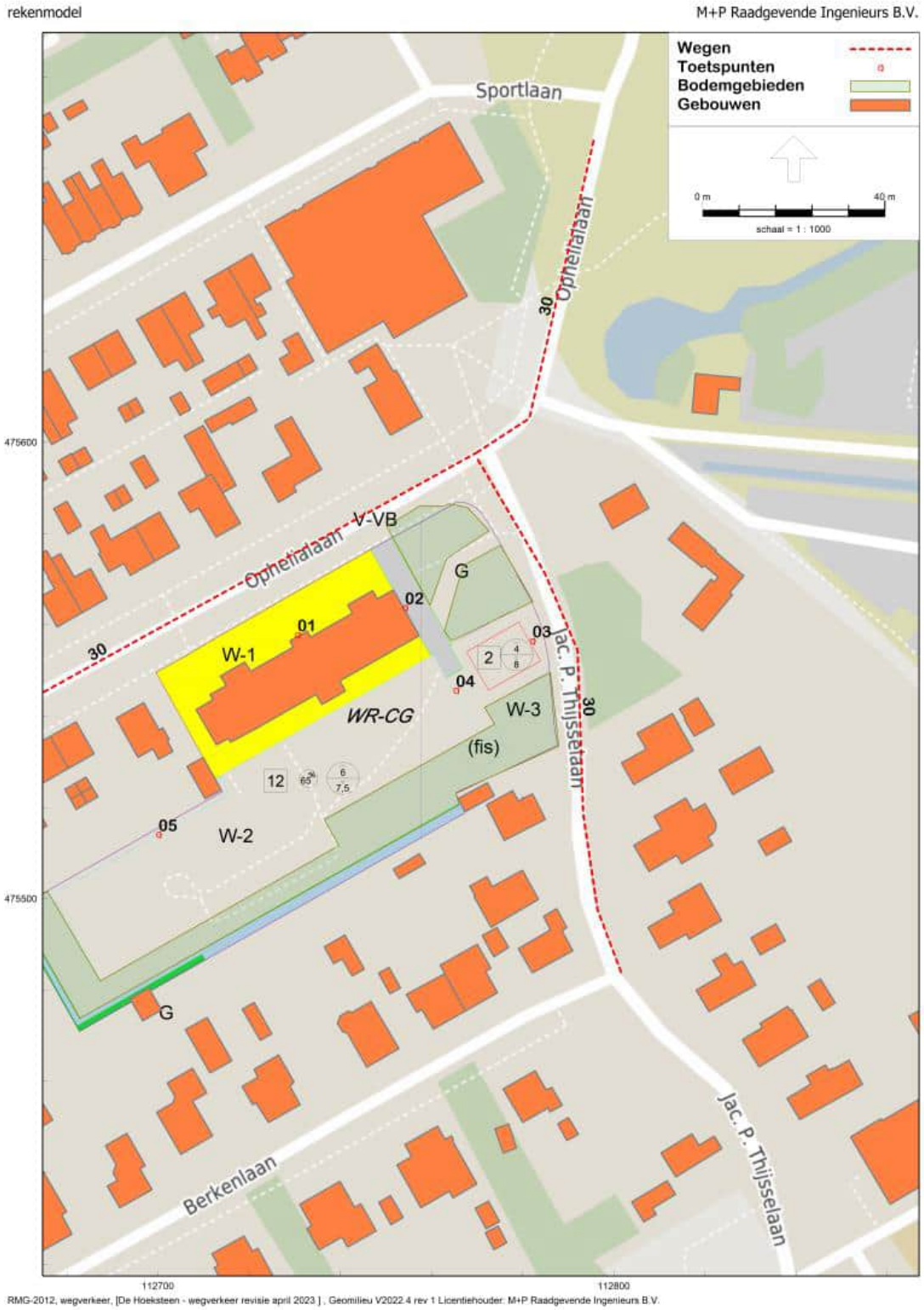
figuur 2 detail kaart bijlage 3 LIB met locatie woonhuis

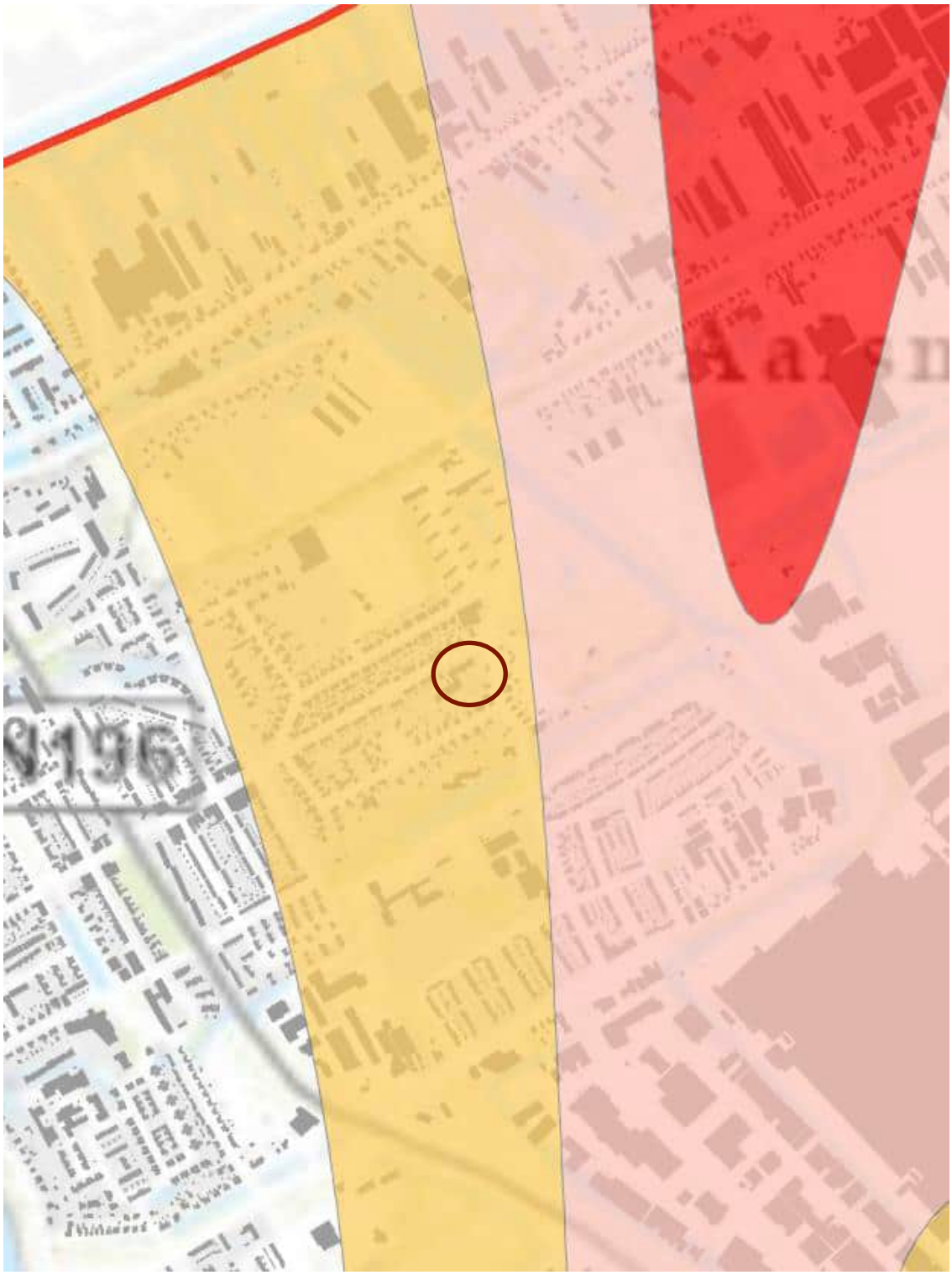
figuur 3 huidig bestemmingsplan met duiding zone industrielawaai

figuur 4 verbeelding gewijzigd bestemmingsplan

figuur 5 rekenmodel inclusief contour geluidsbelasting luchtvaartlawaai

figuur 6 ligging plan ten opzichte van geluidscontouren vliegverkeer, geel (55-60 dB), oranje (60-65 dB)

Bijlage B

Rekenresultaten wegverkeerslawaai

tabel III *Wegverkeerslawaai Ophelialaan excl. aftrek art. 110g*

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	bestaand gebouw	2,00	50,7	47,8	39,3	50,7
01_B	bestaand gebouw	5,00	51,0	48,1	39,6	51,1
02_A	bestaand gebouw	2,00	45,7	42,8	34,3	45,7
02_B	bestaand gebouw	5,00	46,4	43,5	35,1	46,5
03_A	kavel 2-woningen	1,50	45,1	42,2	33,7	45,2
03_B	kavel 2-woningen	4,50	46,7	43,8	35,4	46,8
03_C	kavel 2-woningen	7,50	47,2	44,3	35,9	47,3
04_A	kavel 12 woningen ZO	1,50	41,9	39,0	30,6	42,0
04_B	kavel 12 woningen ZO	4,50	43,5	40,6	32,2	43,6
05_A	kavel 12 woningen NW	1,50	38,8	35,9	27,5	38,9
05_B	kavel 12 woningen NW	4,50	40,6	37,7	29,2	40,6

tabel IV *Wegverkeerslawaai Jac. P. Thijsselaan excl. aftrek art. 110g*

Naam	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	bestaand gebouw	2,00	35,6	32,5	23,8	35,5
01_B	bestaand gebouw	5,00	37,1	34,0	25,3	37,0
02_A	bestaand gebouw	2,00	46,2	43,1	34,4	46,1
02_B	bestaand gebouw	5,00	47,1	43,9	35,2	47,0
03_A	kavel 2-woningen	1,50	55,4	52,2	43,5	55,3
03_B	kavel 2-woningen	4,50	55,1	52,0	43,3	55,0
03_C	kavel 2-woningen	7,50	54,3	51,2	42,5	54,2
04_A	kavel 12 woningen ZO	1,50	48,3	45,1	36,4	48,2
04_B	kavel 12 woningen ZO	4,50	49,2	46,1	37,4	49,1
05_A	kavel 12 woningen NW	1,50	36,4	33,3	24,5	36,3
05_B	kavel 12 woningen NW	4,50	37,5	34,4	25,7	37,4

Bijlage C

Opgave verkeersintensiteiten

De correcte cijfers voor 2030 zijn:

Etmaalintensiteiten

Straat		*mvt/etm 2030*	*km/u*	*code*
Ophelialaan	N van Thijsselaan	2500	30	A7
Ophelialaan	Z van Thijsselaan	900	30	A7
Jac. P. Thijsselaan		1600	30	A8

De intensiteiten hieronder betreffen mvt./etmaal op werkdagbasis.
Gebruikte software: OmniTRANS Next Analytics Noord-Holland Zuid 3.0
Gebruikt model: 2030: NZH3.0 2030TH mei 2021

Etmaalintensiteiten

Straat		*mvt/etm ~~2030~~ edit: 2018*	*km/u*	*code*
Ophelialaan	N van Thijsselaan	1900	30	A7
Ophelialaan	Z van Thijsselaan	900	30	A7
Jac. P. Thijsselaan		1000	30	A8

Wegvakcodering:

Aandeel etmaalverdeling

	aandeel in % van etmaalintensiteiten		
categorie	*07-19 uur*	*19-23 uur*	*23-07uur*
A	82	14	4
B	80	14	6
C	78	14	8
D	78	16	6

Verdeling vrachtverkeer

	aandeel in % van etmaalintensiteiten			*verhouding*
categorie	*07-19 uur*	*19-23 uur*	*23-07uur*	*mz/zw*
1	15	12	10	80/20
2	12	11	10	85/15
3	10	9	8	85/15
4	10	9	8	70/30
5	8	8	8	85/15
6	6	6	6	70/30

7	6	6	6	85/15
8	4	3	2	85/15

Verhouding weekdag/werkdag voor wegen met 50 km/h: 0,9

Over verhardingstypes heb ik helaas geen informatie beschikbaar

Met vriendelijke groet,

Paul Gilissen

sr. adviseur verkeer
afdeling Projecten en Advies Buitenruimte
team Beleid en Advies Buitenruimte

Gemeente Amstelveen/Aalsmeer

Gemeente Aalsmeer

Nota van Beantwoording

Beantwoording van ingekomen zienswijzen op de

Ontwerp bestemmingsplan ‘Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan’ en ontwerp beeldkwaliteitsplan De Hoeksteen.

Aalsmeer, 8 augustus 2023

Inleiding

Het ontwerp bestemmingsplan ‘Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan’ en het ontwerp beeldkwaliteitsplan ‘De Hoeksteen’ hebben vanaf 9 juni 2023 t/m 20 juli 2023 ter inzage gelegen.

Wijze van beantwoording

De ingediende 6 zienswijzen zijn hierna weergegeven. De zienswijze van reclamant F is buiten de formele terinzagelegging ingediend en daarmee niet ontvankelijk. Voor het indienen van beroep is het niet meer vereist om vooraf een zienswijze in te dienen. Daarom is de niet ontvankelijke zienswijze toch meegenomen in de beantwoording. Links staat naast de nummering een opsomming van de punten uit de zienswijze en in de kolom daarnaast vindt per punt de beantwoording plaats. In de rechterkolom wordt aangegeven of de reactie leidt tot aanpassing van het voorstel met indien van toepassing een korte toelichting daarop. In enkele gevallen wordt bij de beantwoording van de zienswijze verwezen naar een antwoord bij een andere zienswijze. Daar is dan ook vermeld of de zienswijze al dan niet tot een aanpassing leidt. De indieners ontvangen het totaaloverzicht inclusief eventuele bijlagen.

Ingediende zienswijze	Beantwoording zienswijze	Planaanpas-sing
Reclamant A		
1. Reclamant is samen met zijn gezin woonachtig op de Berkenlaan en zijn terrein grenst direct aan het plangebied. In het bestemmingsplan staat beschreven dat “het plangebied aan alle andere zijden [wordt] omsloten door achtertuinen van woonbebouwing”. Die beschrijving is niet helemaal accuraat: tussen die andere zijden en het plangebied bevindt zich nl. ook nog een sloot. De huidige breedte van de sloot geeft reclamant een gevoel van veiligheid in die zin dat het een natuurlijke barrière vormt voor eventuele kwaadwillenden. Na de sloot bevindt zich vervolgens een flinke hoeveelheid bomen en bosschages. Deze ‘muur van groen’ ontneemt het achterliggende terrein van De Hoeksteen geheel aan zicht van reclamant. Dat geeft veel privacy en comfort. Dat waren overigens ook belangrijke redenen voor reclamanten om deze woning aan te kopen (toen hadden deze plannen zich nog niet aangekondigd). Met de voorgestelde plannen lijkt het voorgaande zowel voor wat betreft de sloot als het groen anders te worden.	Met de voorgestelde plannen wordt de situatie achter tuin van reclamant iets anders. Enkele bomen die niet gezond zijn worden verwijderd en bepaald wordt of deze kunnen worden aangevuld met nieuw groen (kunnen bomen zijn). De watergang wordt achter de tuin van reclamant niet verbreed. De watergang, gelegen tegen de erfgrens van reclamant, heeft de bestemming water gekregen met een breedte van ca 2,5 meter. Hiermee is verzekerd dat dit een watergang blijft. Achter de bestemming water heeft het bestaande groen een bestemming ‘groen’ gekregen. Vanaf de bestemming ‘water’ is deze bestemming ‘groen’ ca 11 meter diep. Hiermee is verzekerd dat dit deel van het plangebied groen blijft.	Nee
2. <u>Sloot</u> De genoemde sloot (‘watergang’ volgens de toelichting bij het bestemmingsplan) bevindt zich aan reclamant zijn achterterrein, zijnde de zuidrand van het plangebied. Deze watergang heeft ook beschoeiingen. In §6.2 van de toelichting bij het bestemmingsplan wordt besproken dat de watergang zal worden	De bestaande watergang wordt niet smaller achter de tuin van reclamant. In de startnotitie, beeldkwaliteitsplan en bestemmingsplan staat binnen welke kaders de inrichting van de buitenruimte gerealiseerd kan worden. In	Nee

aangepast met de uitvoering van het plan: “De bestaande watergang aan de zuidrand blijft bestaan, maar zal planinwaarts worden verbreed en worden voorzien van een talud/oever. Aan de zuidwestrand/westzijde wordt een nieuwe watergang gerealiseerd met een natuurvriendelijke oever (flauw talud). Per saldo blijft het wateroppervlak gelijk”. De volzin dat het wateroppervlak ‘per saldo’ gelijk blijft, kan betekenen dat de sloot bijv. smaller wordt achter reclamant zijn huis, maar op een andere plek breder. In de plannen is nergens terug te zien of te lezen hoe breed de gehele watergang en/of het talud minimaal blijft. Ook het beeldkwaliteitsplan biedt geen enkel inzicht in de breedte van de watergang en/of het talud volgens het bestemmingsplan. Dat zou reclamant graag concreet uitgewerkt zien. Overigens zouden – om enigszins tegemoet te komen aan het zorgpunt van de veiligheid – bijvoorbeeld óók de beschoeiingen van de aangrenzende percelen één op één vervangen kunnen worden, zodat daarop een hek, heg of andersoortige afscheiding (stevig) kan worden geplaatst.	het inrichtingsplan wordt de watergang, het talud, de oevers verder uitgewerkt. Deze wordt pas opgesteld wanneer duidelijk wordt welke ontwikkelaar het project gaat realiseren. Dat zal zijn na een tender procedure. Vooralsnog maakt het vervangen van de beschoeiing aan de zijde van reclamanten geen onderdeel uit van de plannen. Bovendien is dit een uitvoeringsaspect. Dergelijk aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan. Zie verder de beantwoording onder 1.	
3. <u>Groen</u> Onder de term ‘groen’ wordt op grond van artikel 3 in de toelichting ‘openbaar groen’ verstaan. Bij ‘openbaar groen’ zijn – anders dan nu feitelijk het geval is – gelet op de begripsomschrijving kennelijk ook andere functies mogelijk, zoals speelvoorzieningen en voet- en fietspaden. Klaarblijkelijk wordt de huidige ‘muur van groen’ afgebroken. Daar maakt reclamant zich zorgen over. Zeker ook omdat aan het slot van H5 van de toelichting bij het bestemmingsplan – waarin wordt besproken hoe planspecifiek invulling wordt gegeven aan het groen – is vermeld dat: • Het betreffende stuk bestaande groen door de nieuwbouw ‘kleiner wordt’. Wat de ‘kwaliteitsimpuls’ inhoudt die dat kleiner worden zou moeten compenseren, wordt echter niet inzichtelijk gemaakt. • Bomen die niet behouden kunnen worden dienen één op één gecompenseerd te worden ‘binnen het plangebied’. Oftewel, niet per se op dezelfde plek. En dat terwijl er twee tot drie ‘risicobomen’ die niet behouden zullen worden zich direct aan de	De muur van groen blijft achter de tuin van reclamant in tact. Dat is nodig omdat dit belangrijk leefgebied is en moet blijven voor de gewone dwergvleermuis en de ransuil. Het groen (vooral natuur extensieve grasveld) wordt vooral verwijderd ten behoeve van de woningen, de watergang en verhardingen, enkele bomen vanwege de sterk verminderde kwaliteit. Het groen wordt gecompenseerd en geïntensiveerd daar waar de watergang wordt verbreed en waar bomen zijn verwijderd. Dit dient bij te dragen aan de leefomgeving van de gewone dwergvleermuis en de ransuil. Het bestemmingsplan maakt de compensatie mogelijk. Na een onherroepelijk bestemmingsplan volgen het bouwplan en het inrichtingsplan dat concrete	Ja, fietspaden wordt als ondergeschikte functie uit artikel 3 verwijderd.

overkant van reclamant zijn stuk sloot bevinden (zie de bomeninventarisatie in het beeldkwaliteitsplan). Die zorgen worden niet weggenomen door de bomeninventarisatie, nu die inventarisatie slechts beschrijft hoe de huidige situatie ís, terwijl het bestemmingsplan – waarvan de bomeninventarisatie onderdeel uitmaakt – bovenal goed inzichtelijk zou moeten maken hoe de nieuwe situatie wórdt. Overigens wordt in dezelfde alinea van de toelichting bij het bestemmingsplan (slot van H5) de term 'gesloten groen' gebruikt als tegenhanger van 'open groen'. De term 'gesloten groen' wordt nergens gedefinieerd, maar reclamant kan zich zo voorstellen dat daarin géén andere functies mogelijk zijn. Wellicht is het mogelijk om het stuk groen tussen de te realiseren parkeerplaatsen (volgens de afbeelding met de verkavelingsschets en impressies in §2.2) en de in het verlengde daarvan liggende achtertuinen van de bestaande woningen (waaronder de woning van reclamant) te kwalificeren als 'gesloten groen', ook omdat dat in lijn zou zijn met de huidige situatie.	invulling geeft aan de woningen maar ook aan het groen. Daarin wordt inzichtelijk hoe de nieuwe situatie wordt. Een voetpad is nodig voor onderhoud aan het groen en de watergang. Een fietspad zal er niet worden aangelegd, dus deze ondergeschikte functie zal uit de regels gehaald worden. Hoe het groen precies vorm gegeven gaat worden is een uitvoeringsaspect. Dergelijk aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan.	
4. <u>Toetsing aan eisen/voorwaarden beschermd dorpsgezicht</u> Tot slot is niet voldoende inzichtelijk of a) het bestemmingsplan wordt getoetst door de welstandscommissie (of welke commissie dan ook bevoegd is om te oordelen over hoe bouwplannen – particulier dan wel van de overheid – zich verhouden tot het beschermd dorpsgezicht) en zo ja, wat de uitkomst van die toets was en hoe die uitkomsten in het bestemmingsplan zijn verwerkt; dan wel b) of die commissie een dergelijke toets gaat verrichten en hoe de uitkomsten daarvan zullen worden verwerkt in het bestemmingsplan.	Het beeldkwaliteitsplan is getoetst door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en wordt toegevoegd aan de Welstandsnota (en is als bijlage toegevoegd aan de toelichting van het bestemmingsplan). Wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is kan er, na selectie van de ontwikkelaar/bouwer, een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend worden. Deze aanvraag dient weer getoetst te worden door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Deze toetst het aan de Welstandsnota waar het Beeldkwaliteitsplan dan onderdeel vanuit maakt. In het bestemmingsplan is een dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie Gemeente' (artikel 9) opgenomen. Het bouwplan dient hieraan getoetst te	Nee

	worden. Dat betekent dat het bouwplan getoetst moet worden aan bijlage 1 van de regels de “Waardestelling beschermd' dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer”. Deze toetsing wordt door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit gedaan.	
ZIENSWIJZE ONTWERP BEELDKWALITEITSPLAN (reclamant A)		
1. Het “Beeldkwaliteitsplan” van 10 mei 2023 geeft in geen enkel beeld de historische karakteristieken weer! Plus als afsluiter op blz. 15 staat nog vermeld: “er bestaat de mogelijkheid gemotiveerd van de richtlijnen uit dit Beeldkwaliteitsplan af te wijken” De getoonde beelden in het “Beeldkwaliteitsplan” geven nu niet bepaald de indruk bij een aansluiting op het “Beschermd Dorpsgezicht”	Het Beeldkwaliteitsplan begint met de ligging binnen het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De redengevende omschrijving van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht is opgenomen in de Welstandsnota Aalsmeer. Hierin is opgenomen dat het gevelbeeld aan de straatzijde in alle opzichten gehandhaafd moet worden zowel qua kleur, detaillering als gevelbeeld. Juist de beleving vanaf de straatzijde is hierbij van belang. Dit is ook de reden geweest om het voormalige schoolgebouw “De Hoeksteen” (hoewel niet aangewezen als monument) toch te handhaven en met behoud van het gebouw hieraan een andere invulling te geven. Voor het vervangen van de woning aan de Jac. P. Thijsselaan, is in het Beeldkwaliteitsplan opgenomen dat nieuwbouw zich dient te voegen in de bestaande karakteristiek van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, hierbij dient te worden aangesloten bij het historisch materiaalgebruik, de maat en schaal van de woningen in de directe omgeving. Op deze wijze is geborgd dat de beleving vanaf straatzijde in	Nee

	overeenstemming is met de uitgangspunten van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De woningen op het achter terrein zijn niet zichtbaar vanaf de openbare weg, voor deze woningen zijn meer vrijheden opgenomen ten aanzien van de uiterlijke verschijningsvorm. Bovendien biedt dit de mogelijkheid om hier zo optimaal mogelijk geluid adaptief te bouwen. De hardheidsclausule op blz. 15 geeft de mogelijkheid gemotiveerd van het Beeldkwaliteitsplan af te wijken. Dit biedt de mogelijkheid plannen die op onderdelen afwijken van het Beeldkwaliteitsplan, maar toch de instemming hebben van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, van een positief welstandsadvies te kunnen worden voorzien.	
2. Woonbebouwing achterterrein Beeldkwaliteitsplan Bij 5 blz. 10, staat dan beschreven: Architectuur De bebouwing heeft een traditioneel uiterlijk en bestaat uit een eenvoudige hoofdvorm. Moderne vertalingen van het “archetype” zijn zeker welkom, deze kunnen afwijken van genoemde kaders, mits correct invulling wordt gegeven aan de archetypische vorm en materialisatie zoals in dit plan bedoeld. Op het achterterrein is modulair bouwen een van de uitgangspunten.”	Zie de beantwoording onder 1.	Nee
Reclamanten B.	Beantwoording zienswijze	planaanpassing
1. <u>Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht</u>	Als het bestemmingsplan onherroepelijk is kan er een aanvraag om omge-	Nee

• Onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, ondanks de beschrijvingen over “het buurtje”, zo maar een andere keuze maakt. • Iedere particulier in “dit buurtje” dient zich te conformeren aan de voorwaarden van dit GBD • Op welke gronden is er besloten om hiervan nu toch af te wijken? • Welke motivatie kan er worden aangegeven dat er “in uitzonderlijke gevallen” van kan worden afgeweken? <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot het “Gemeentelijk Beschermd Dorpsgezicht”</u> Analyse huidige situatie Startnotitie Bij 2.2 blz. 4 Analyse vastgoed, staat dan beschreven: “Wel ligt het gehele plangebied binnen het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht” Bij 2.2 blz. 6 Analyse vastgoed, staat dan beschreven: “De latere bijgebouwen van de school dateren uit 1978, 1995 en 2001.” Bij 2.3 blz. 6 Stedenbouwkundige analyse, staat dan beschreven: “Toch is de architectuur van de woningen in grote lijnen samenhangend te noemen” Bij 2.4 blz. 6 Analyse openbare ruimte, staat dan beschreven: “De groene omgeving is van grote waarde voor de kwaliteit van leven in het gebied en vergroot de aantrekkingskracht van de locatie van het plangebied.” In bijlage 2 van de Startnotitie is bij 3.10.1 Gemeentelijk beschermd dorpsgezicht in welstandsnota, beschreven: Voorschriften behorende bij de waardestelling van het gemeentelijke beschermde dorpsgezicht: De Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan (Stommeer) <u>Toetsingskader Startnotitie</u> Bij 3.3 blz. 12 Beschermd Dorpsgezicht, staat dan beschreven: “Cultuur historische waarde, met historische achtergrond” “Stedenbouwkundige waarde, Het is een bijzonder tuinwijkje bij het dorp Aalsmeer, met een groen, informeel en lommerrijk ka-	vingsvergunning voor een bouwplan ingediend worden. Deze aanvraag wordt dan onder andere getoetst aan de regels in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is een dubbelbestemming ‘Waarde - Cultuurhistorie Gemeente’ (artikel 9) opgenomen. Het bouwplan dient hieraan getoetst te worden. Dat betekent dat het bouwplan getoetst moet worden aan bijlage 1 van de regels de “Waardestelling beschermd' dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer”. Deze toetsing wordt door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit gedaan. Afwijken van de redengevend beschrijving (bijlage 1 van de regels) kan alleen bij een positief advies van de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en voor specifieke onderdelen genoemd in artikel 9 van de regels. Het beeldkwaliteitsplan is getoetst door de onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en wordt toegevoegd aan de Welstandsnota. Wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is kan er, na selectie van de ontwikkelaar/bouwer, een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend worden. Deze aanvraag dient weer getoetst te worden door de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Deze toetst het aan de Welstandsnota waar het Beeldkwaliteitsplan dan onderdeel vanuit maakt en toetst het ook aan bijlage 1	

rakter.” “Architectonische waarde, De toepassing van conventionele materialen, zorgvuldige traditionele detaillering en bijpassende stijlmiddelen zijn van belang.” “De onafhankelijke Commissie Ruimtelijke Kwaliteit adviseert het college ten aanzien van welstand (ruimtelijke kwaliteit) en erfgoed (borging van de karakteristieken van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht aan de hand van de waarde stelling en de gebied specifieke voorschriften die zijn toegevoegd aan de welstandsnota). De commissie beoordeelt aan de hand van deze ruimtelijke voorschriften elk voorstel voor een nieuw project in zijn specifieke context en richt zich op behoud van de karakteristiek van het gebied” <u>Toetsingskader Startnotitie</u> Bij 3.3 blz. 13 Beschermd Dorpsgezicht, staat dan beschreven: “In uitzonderlijke gevallen (als de context hierom vraagt) kan hiervan, op onderdelen, gemotiveerd worden afgeweken” <u>Randvoorwaarden Gemeentelijk Beschermd Dorpsgezicht Startnotitie</u> Bij 4.3.3 blz. 19/20 staat dan beschreven: “De later bijgebouwde lokalen op het achter terrein van de school vertegenwoordigen geen historische waarde en dragen niet bij aan de waarden zoals opgenomen in het toetsingskader beschermd dorpsgezicht en worden gesloopt.” “In zijn algemeenheid dient de nieuwbouw in maat en schaal aan te sluiten bij de ruimtelijke karakteristieken van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht.” De hieronder weergegeven tekst aldus overgenomen uit: Waardestelling beschermd dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan (Stommeer) 2013, WZNH adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit. “Het beschermde gedeelte bestaat uit drie straten: de Berkenlaan die loopt tussen de Jac.P. Thijsselaan aan de noordoostelijke en de Kastanjelaan aan de zuidwestelijke zijde. Ongeveer in het midden van de Berkenlaan ligt aan de noordkant een plantsoentje en iets westelijker staat het doodlopende Elzenlaantje loodrecht op de Berkenlaan. De basisschool De Hoeksteen aan de Ophelialaan 230	van de regels de “Waardestelling beschermd' dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer”. Het Beeldkwaliteitsplan begint met de ligging binnen het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht. De redengevende omschrijving van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht is opgenomen in de Welstandsnota Aalsmeer. Hierin is opgenomen dat het gevelbeeld aan de straatzijde in alle opzichten gehandhaafd moet worden zowel qua kleur, detaillering als gevelbeeld. Juist de beleving vanaf de straatzijde is hierbij van belang. Dit is ook de reden geweest om het voormalige schoolgebouw “De Hoeksteen” (hoewel niet aangewezen als monument) toch te handhaven en met behoud van het gebouw hieraan een andere invulling te geven. Voor het vervangen van de woning aan de Jac. P. Thijsselaan, is in het Beeldkwaliteitsplan opgenomen dat nieuwbouw zich dient te voegen in de bestaande karakteristiek van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, hierbij dient te worden aangesloten bij het historisch materiaalgebruik, de maat en schaal van de woningen in de directe omgeving. Op deze wijze is geborgd dat de beleving vanaf straatzijde in overeenstemming is met de uitgangspunten van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht.	

	is bij het beschermde dorpsgezicht gerekend omdat het gebouw met de erfafscheiding en het naastgelegen huis aan de Ophelialaan 228 ruimtelijk, historisch en architectonisch gezien een geheel vormen met de rest van het dorpsgezicht. Dit buurtje verdient bescherming om de kleine korrel en het sobere karakter van de bebouwing in de ruime, groene setting ook voor de toekomst te waarborgen." Terwijl op 08-11-2022 (en nog steeds) op de website van de gemeente Aalsmeer terug te lezen is: https://www.aalsmeer.nl/wonen-leven/project/de-hoeksteen "De ambitie is dat hier in totaal 22 woningen komen. In het ruimtelijk kader zijn specifieke planvoorwaarden opgenomen met als speerpunten het behoud van het beschermd dorpsgezicht, oog voor de natuur en het bouwen van geluid adaptieve woningen." Het "Beeldkwaliteitsplan" van 10 mei 2023 geeft in geen enkel beeld de historische karakteristieken weer! Plus als afsluiter op blz. 15 staat nog vermeld: "er bestaat de mogelijkheid gemotiveerd van de richtlijnen uit dit Beeldkwaliteitsplan af te wijken" Bij de aanbouw/verbouw in 1978, 1995 en 2001 was er toen een andere eigenaar. Beoordeling klaslokalen is dan ook geheel anders dan woningen. De huidige aanwezige rust, ruimte, uitzicht en lommerrijk staan, voor onze omgeving en dit buurtje, zo mooi omschreven in het "Gemeentelijk Beschermd Dorpsgezicht". Deze invullingen vinden wij totaal niet terug in de Startnotitie Onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, ondanks de beschrijvingen over "het buurtje", zo maar een andere keuze maakt. Iedere burger, in deze omgeving, dient rekening te houden met dit "Beschermd Dorpsgezicht"! ➢ Dan behoeft nu de gemeente Aalsmeer zelf, bij dit specifieke project in "dit buurtje", hier geen rekenschap van te geven? ➢ Omdat de nieuwbouw vanaf de straat niet zichtbaar is? ➢ Welke straat? ➢ Het is toch straks ook weer een straat, in "dit buurtje"? Overal in de beschrijvingen komt steeds "het buurtje" terug. Vragen die nu overblijven zijn onder andere:	De woningen op het achter terrein zijn niet zichtbaar vanaf de openbare weg, voor deze woningen zijn meer vrijheden opgenomen ten aanzien van de uiterlijke verschijningsvorm. Bovendien biedt dit de mogelijkheid om hier zo optimaal mogelijk geluid adaptief te bouwen. De hardheidsclausule op blz. 15 geeft de mogelijkheid gemotiveerd van het Beeldkwaliteitsplan af te wijken. Dit biedt de mogelijkheid plannen die op onderdelen afwijken van het Beeldkwaliteitsplan, maar toch de instemming hebben van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, van een positief welstandsadvies te kunnen worden voorzien.	

➢ Op welke gronden is er besloten om hiervan nu toch af te wijken? ➢ Welke motivatie kan er worden aangegeven dat er “in uitzonderlijke gevallen” van kan worden afgeweken?		
2. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot de Bouwhoogte</u> ➢ Overal wordt er een maximale bouwhoogte van 7,5 meter genoemd ➢ Wij willen een garantie van deze maximale bouwhoogte, vanaf huidig maaiveld en niet met een verhoogde fundering Op verschillende punten en beschrijvingen in de Startnotitie is melding gemaakt van de maximale bouwhoogte van 7,5 meter. Onder andere bij ➢ 3.1 blz. 10 van de Startnotitie ➢ 4.4 blz. 20 van de Startnotitie ➢ 2.c blz. 4 van de Nota van Beantwoording Waarbij een extra vermelding is opgemerkt bij 4.a blz. 9 in de Nota van Beantwoording; zijnde: “Het toekomstige peil van de woningen moet nog worden bepaald bij uitwerking van het bestemmingsplan en bouwplan. Over het algemeen geldt dat de nieuwe woningen net wat hoger liggen dan de omgeving om wateroverlast te voorkomen.” De opmerking over wateroverlast begrijp ik niet. Er worden rondom sloten gecreëerd, bij de herinrichting. In de online informatieavond, van 10 februari 2022, bevestigde de heer Leo Kiep, van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling, dat de uiteindelijke bouwhoogte gemeten zal worden vanaf het huidige maaiveld en dus niet van een verhoogde fundering. De verhoogde fundering heeft wel plaatsgevonden met de bouw van de huidige gymzaal, vandaar mijn bezorgdheid in deze.	De maximale bouwhoogte van 7,5 meter is vastgelegd op de verbeelding van het bestemmingsplan. In artikel 2.2 van de regels is bepaald hoe je de bouwhoogte moet meten. Artikel 2.2 staat het volgende: *vanaf het peil tot aan de nok van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;* In artikel 1.57 van de regels staat het volgende: *a. voor een (te realiseren) gebouw, waarvan de gevel direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg naast die gevel;* *b. voor een (te realiseren) bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg;* *c. voor een (te realiseren) gebouw waarvan de gevel niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het bestaande aansluitende, afgewerkte maaiveld ter plaatse van de voorgevel, of in het geval van ligging in het talud van een dijk ter plaatse van de naar de dijk gekeerde gevel, waarbij plaatselijke niet bij het verdere verloop van het terrein passende ophogingen anders dan noodzakelijk voor de bouw, buiten beschouwing blijven;* *d. voor een (te realiseren) bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het bestaande aansluitende, afgewerkte maaiveld, waarbij plaatselijke niet bij het*	Nee

	verdere verloop van het terrein passende ophogingen anders dan noodzakelijk voor de bouw, buiten beschouwing blijven; *e. indien in of op het water wordt gebouwd: het Normaal Amsterdams Peil dan wel een ander plaatselijk aan te houden oppervlaktewaterpeil.* Gezien artikel 2.2 en 1.57 van de regels zal de bouwhoogte niet gemeten worden vanaf de verhoogde fundering, maar vanaf het omliggende afgewerkte maaiveld. De bouwhoogte van maximaal 7,5 meter zal naar verwachting ruimschoots voldoende zijn om woningen, bestaande uit maximaal 2 bouwlagen, te kunnen realiseren.	
3. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot het Kopen of Huren</u> ➢ De Startnotitie is in de Raadsvergadering van 16 maart 2023, met meerderheid van stemmen, als koopwoningen voor 22 starters aangenomen. ➢ Volstrekt onaanvaardbaar dat er nu toch huizen voor de sociale huur worden toegewezen voor dit project. De eerste beschrijvingen over het project De Hoeksteen gaf aan: "De ambitie is om het hoofdgebouw van de voormalige school te transformeren in een woongebouw met 7 ruimere koopwoningen in het dure segment en 1 kleine koopwoning in het lage middensegment. De aan- en bijgebouwen en de woning aan de Jac.P.Thijsselaan 2 worden gesloopt. Op het vrijkomende terrein worden 18 nieuwe koopwoningen in het lage middensegment gerealiseerd. Belangrijk is de nog te realiseren woningen aan te laten sluiten bij cultuurhistorische waarden van het gebied en omgeving, de woningen geluidsadaptief te laten ontwerpen en in te bedden in	In de raad van 16 maart 2023 heeft de wethouder een toezegging gedaan met betrekking tot 6 woningen op het achter terrein. In het verslag van de raadsvergadering staat het volgende: *Om daar nog specifiek op in te gaan: ja, wij zullen zeker dat gesprek voeren met Eigen Haard en te kijken van is daar nog wat mogelijk om dat ook in de sociale huursector te doen? We hebben ook aangegeven in de beantwoording dat dat voor wat betreft die zes woningen op het achter terrein financieel gezien in de startnotitie zou kunnen, dus we gaan dat proberen. Het is wel zo, u heeft niet gekozen voor een amendement hè, dus er ligt ook de mogelijkheid om het alsnog koop te laten zijn, wil ik ook duidelijk zijn, dat kan dus ook een uitkomst zijn, dat het alsnog 22 koop wordt. Maar we gaan die poging zeker doen en we zullen u daar*	Nee

een natuurvriendelijke leefomgeving. Dit resulteert dan in realisatie van in totaal 26 nieuwe woningen." In de Startnotitie De Hoeksteen Met nummer Z21-012009 - D21-248532 Met de datum 15 december 2022 Bij 1.3 blz. 3 Projectdoelstelling, staat dan beschreven: "De doelstelling van het project is het tot stand brengen van woningbouw in de wijk Stommeer op de locatie De Hoeksteen. Het plangebied is één van de inbreidingslocaties in de wijk Stommeer. Aalsmeer kent een groot tekort aan woningen. Met voorliggend plan wordt een bijdrage geleverd aan het terugdringen van de grote woningbouwbehoefte. Deze doelstelling wordt als volgt vormgegeven: Een woningbouwprogramma met in totaal 22 koopwoningen, dat conform de volgende prijsklasseverdeling dient te worden gerealiseerd: ➢ 7 koopwoningen 32% in het goedkope segment ➢ 6 koopwoningen 27% in het dure segment ➢ 9 koopwoningen 41% in het middeldure segment, waarvan 6 koopwoningen in het lage middeldure segment." Het bovenstaande is ook nog eens opgenomen in > dezelfde Startnotitie onder 4.1 blz. 15 Randvoorwaarden woningbouwprogramma > het Raadsvoorstel van 17 januari voor de Raadsvergadering van 16 maart De Raadscommissie Ruimte heeft op 7 en 21 februari 2023 ruim voldoende de tijd voor deze Startnotitie genomen. Ondanks enkele opmerkingen over Eigen Haard. Maar dan is de Startnotitie uiteindelijk toch, in de Raadsvergadering van 16 maart 2023, met meerderheid van stemmen aangenomen. Met andere woorden dat er voor 22 starters een koopwoning beschikbaar zal komen. Dan plotseling een bericht in de Nieuwe Meerbode van 22 juni 2023 waarin melding wordt gemaakt van een verandering van 6 woningen van koop naar sociale huur. Hoe geloofwaardig is dit? Hoe betrouwbaar is de lokale overheid?	*ook op de hoogte houden, dus dat is volgens mij ook wat u graag nog wilde horen en dan bij dezen.* Het betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.	

4. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot het Slopen en Heien</u> ➢ Prima dat er naar aanleiding van vragen rekening zal worden gehouden met een speciale manier van heien. ➢ Echter is er voor het slopen totaal géén aandacht ➢ Niet onbelangrijk om maatregelen hiervoor schriftelijk vast te leggen Planspecifieke randvoorwaarden Startnotitie Bij 4.9 blz. 27/28 Randvoorwaarden energie en bodem, staat dan beschreven: “De gebouwen in en rondom het plangebied zijn vaak niet onderheid, bij de uitvoering van de werkzaamheden dient hier rekening mee gehouden te worden. De ontwikkelaar dient voorzorgsmaatregelen te treffen om schade te voorkomen en te monitoren bij direct omwonenden. Dit door, op verzoek, een bouwkundige vooropname van gebouwen zowel in- als exterieur of een nulmeting op een nader te bepalen afstand van het plangebied. Dit dient te worden uitgevoerd door een gecertificeerd bureau. De nieuwbouw dient met schroefpalen te worden gefundeerd.” Ook in de Nota van Beantwoording is hier aandacht voor bij 4.c. blz. 9/10 Prima beschrijvingen voor de uitvoering straks. Echter…..voor het slopen van de bijgebouwen van De Hoeksteen zijn helemaal geen maatregelen, voor deze sloopwerkzaamheden, opgenomen. Niet echt onbelangrijk, mede gezien de ervaringen bij de sloop van de apotheek, op de hoek van de Kastanjelaan en Ophelialaan. Hier was: ➢ Géén afstemming ➢ Géén Plan van Aanpak ➢ Géén nulmeting ➢ Géén monitoring Een extra punt van aandacht.	De risico’s die reclamanten benoemen zijn uitvoeringsaspecten die een ontwikkelaar moet meenemen alvorens deze start met de bouw. Dergelijk aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan.	Nee
5. <u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Verkeer, Parkeren en Bebouwing</u> ➢ Parkeren alléén op de daarvoor bestemde plaatsen ➢ Parkeernorm geeft aan 36 parkeerplekken, met 32 op het terrein; waarom staan er dan maar 30 ingetekend?	In paragraaf 6.3 op bladzijde 31 van de toelichting van het bestemmingsplan is ter onderbouwing van het onderdeel parkeren het volgende opgenomen:	Nee

➢ Niet doorrijden naar achteren; hoe dit te handhaven? ➢ Bewoners krijgen géén eigen tuin; tegenstrijdige beschrijvingen ➢ Géén algemeen grasveld – feestveld – speelveld inrichten; beslist anders invullen ➢ Geef iedereen zijn eigen tuin Randvoorwaarden verkeer en parkeren Startnotitie Bij 4.7 blz. 25, staat dan beschreven: “Verkeer De ontsluiting van het plangebied voor gemotoriseerd verkeer dient vanaf de Ophelialaan plaats te vinden.” Bij 4.7 blz. 26, staat dan beschreven: “Voor de bereikbaarheid van de nood- en hulpdiensten dient in het plangebied een keermogelijkheid te worden gerealiseerd bij doodlopende wegen.” Dit kan toch niet inhouden dat de nieuwe bewoners straks ook gewoon naar achteren kunnen doorrijden? Randvoorwaarden geluidadaptief bouwen Startnotitie Bij 4.2 blz. 16, staat dan beschreven: “Om toch een aanvaardbaar woon- en leefklimaat buiten de woningen te realiseren dient elke woning te worden voorzien van een buitenruimte in de vorm van een (afsluitbare) serre/tuinkamer. Deze serre/tuinkamer dient een geluidisolatie van minimaal 15 dB voor luchtvaartlawaai te hebben. Daarbij is het streven om zo goed mogelijk te borgen dat de serre/tuinkamer niet bij de woonkamer/woning wordt betrokken maar echt tot de buitenruimte blijft behoren.” De nieuwe huizen krijgen dus géén tuin, alléén een tuinkamer. Echter staat dan bij 4.2 blz. 17 beschreven: “De tuinen dienen zo veel als mogelijk een niet reflecterende bodem te hebben. Daarbij valt te denken aan gras en lage beplanting om bij te dragen aan minder geluidreflectie en dus een beleving van een lager geluidniveau” Maar…..men krijgt toch helemaal géén tuin? Daarom is het belangrijk dat het foerageergrasveld hiervoor niet als algemene tuin en recreatie- en feestveld zal worden ingevuld. Voorstel: geef iedereen zijn eigen tuin(tje) aan huis! Verkavelingsschets Startnotitie	*Het onderhavige plan met 22 woningen op de locatie 'Ophelialaan 230 - Jac. P. Thijsselaan 2' leidt tot een nieuwe parkeervraag. In het kader van de voorgestane 22 woningen is de parkeervraag, ofwel de behoefte aan parkeerplaatsen, bepaald. De parkeervraag wordt berekend op basis van de bij de woningen behorende parkeernorm. De bepaling van de parkeervraag met betrekking tot het onderhavige plan is hierna gegeven. De gemeente Aalsmeer heeft in de Nota Parkeernormen 2016 de parkeernormen vastgelegd. Uitgangspunt is dat het parkeren binnen het plangebied wordt opgelost. Gezien de ligging van de woning, is het uitgangspunt voor de Jac. P. Thijsselaan 2 om het parkeren op eigen terrein (perceel) op te lossen. Daarin geldt een norm van 1,5 plekken voor woningen kleiner dan 100m2 en 1,9 plekken per woning met een grootte tussen de 100m2 en 140m2. Een woning groter dan 140m2 kent een parkeernorm van 2,2. In het plan zijn 16 (16 x 1,5) kleine woningen en 6 (6 x 1,9) middelgrote woningen voorzien. De totale parkeernorm komt afgerond naar boven uit op 36. De parkeerplekken in het openbaar gebied ten behoeve van de huidige school mogen gebruikt worden in de parkeerbalans van het plangebied, mits er in de huidige situatie aantoonbaar geen knelpunt ontstaat als gevolg van een verandering in het dubbelgebruik. Het gebruik van de parkeerplaatsen ten behoeve van de school vindt namelijk op andere momenten plaats, dan het parkeren voor bewoners. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van aanwezigheidspercentages, genoemd in de Nota parkeernormen 2016. De langsparkeerplaatsen aan de Ophelialaan en Jac. P. Thijsselaan blijven gehandhaafd en uit parkeeronderzoek blijkt dat deze parkeerplaatsen grotendeels niet gebruikt worden. Aan de achter-/zuidzijde van het schoolgebouw worden op het eigen terrein 30 parkeerplaatsen gerealiseerd. Er worden 2 parkeerplaatsen gerealiseerd bij de 2 woningen aan de Jac. P. Thijsselaan. De overige 4 benodigde parkeerplaatsen kunnen worden gevonden in de bestaande beschikbare parkeerplaatsen in de Jac. P. Thijsselaan. Binnen en bij het plangebied is gezien het bovenstaande voldoende ruimte en*	

	Bij 5.1 blz. 28, staat dan beschreven: “Deze verkavelingsschets is te zien in onderstaande afbeelding, maar is tevens in groter formaat in bijlage 4 van deze startnotitie opgenomen” De parkeernorm is vastgesteld op 36, met 32 parkeerplekken op het “oude schoolterrein”. Waarom staan er dan maar 30 plekken ingetekend? Zie hiervoor onder andere de schets bij 5.1 blz. 28 (15+15) en in bijlage 4 (14+16). Bij 5.1 blz. 28, staat dan beschreven onder: Bebouwing, parkeren en verharding “De bijzondere verspringing van de nieuwe smalle rijwoningen op het achter terrein van de voormalige school ontstaat hier een eigentijdsere uitstraling, waarbij de massa en korrel blijft aansluiten bij het beschermd dorpsgezicht.” De getoonde beelden in het “Beeldkwaliteitsplan” geven nu niet bepaald de indruk bij een aansluiting op het “Beschermd Dorpsgezicht” Woonbebouwing achterterrein Beeldkwaliteitsplan Bij 5 blz. 10, staat dan beschreven: “Architectuur De bebouwing heeft een traditioneel uiterlijk en bestaat uit een eenvoudige hoofdvorm. Moderne vertalingen van het “archetype” zijn zeker welkom, deze kunnen afwijken van genoemde kaders, mits correct invulling wordt gegeven aan de archetypische vorm en materialisatie zoals in dit plan bedoeld. Op het achterterrein is modulair bouwen een van de uitgangspunten.”	*parkeergelegenheid om de 36 benodigde parkeerplaatsen te realiseren en beschikbaar te hebben voor de beoogde woningen.* De weg naar achteren is voor calamiteiten en eventueel laden en lossen. De weg zal daarmee sporadisch gebruikt worden. Gezien de zware geluidsbelasting op het gebied wordt aangesloten bij geluid adaptief bouwen. Dat betekent dat de woningen geen of slechts een beperkte buitenruimte hebben. De gezamenlijke buitenruimte dient daarbij een niet reflectieve bodem te hebben (zo veel mogelijk gras en lage beplanting).	
6.	<u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Randvoorwaarden voor groen en natuur</u> ➢ Het zogenaamde foerageGebied van de dwergvleermuis, onder andere op het kruidenrijk grasveld van 8 x 28 meter, beslist anders invullen ➢ Het grasveld beplanten met bomen en struiken; ook goed voor de biodiversiteit ➢ Als alternatief voor dit foerageGebied is er, zelfs binnen de 100 meter, een geweldige oplossing beschikbaar; zijnde het Seringenpark. Er hangen al vier kasten in de buurt, namelijk bij de Ophelialaan 232 ➢ Onaanvaardbaar dat de nieuwe bewoners dit grasveld als feestveld gaan gebruiken	Om een ontheffing Wet natuurbescherming te krijgen van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is zorgvuldig nagegaan welke maatregelen genomen moesten worden om de ontheffing te verkrijgen zodat het project doorgang kon vinden. De ontheffing hiervoor is dan ook verleend door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De inrichting van het terrein moet voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing. Het kruidenrijk grasveld is voorgeschreven in de	Nee

➢ Verder is het niet aan de gemeente Aalsmeer om onze tuin, voor minimaal 10 jaar, als extra foeragegebied te bestempelen. Natuurbescherming: gewone dwergvleermuis Startnotitie Bij 4.5.2 blz. 22, staat dan beschreven: “Op grond van deze startnotitie dient te worden geborgd dat het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis blijft behouden. De permanente verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis moeten dan aan de volgende punten voldoen. Deze dienen: - Binnen het kerngebied van de aanwezige vleermuizenpopulatie, binnen geschikt leefgebied en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden geplaatst te worden. De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 m van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst;.” Bij 4.5.2 blz. 23, staat dan beschreven: “Inmiddels zijn door RPS vier vleermuiskasten opgehangen aan de woning (Ophelialaan 232) Voor het essentieel foerageergebied van gewone dwergvleermuis is het van belang dat een aaneengesloten foerageergebied aanwezig is met voldoende groen en open plaatsen. Door een deel van het grasveld te behouden en de aanwezigheid van open, groene tuinen rondom het plangebied (er vanuit gaande dat deze tenminste 10 jaar een dergelijke indeling behouden) welke aansluiten op het grasveld blijft een voldoende groot foerageergebied voor gewone dwergvleermuis aanwezig..” Analyse huidige situatie Startnotitie Bij 2.4 blz. 6 Analyse openbare ruimte, staat dan beschreven: “De groene omgeving is van grote waarde voor de kwaliteit van leven in het gebied en vergroot de aantrekkingskracht van de locatie van het plangebied.” Randvoorwaarden “Ten oosten van de nieuw aan te leggen watergang dient een kruidenrijk grasland van tenminste 8 meter behouden te blijven. Deze 8 meter is aanvullend op de watergang en niet inclusief de watergang.” Dit “kruidenrijk grasveld” van 224 m² (8x28 mtr) kan anders worden ingevuld; zijnde met bomen en struiken. Dit laatste om te voorkomen dat het grasveld als recreatie- en feestveld zal worden gebruikt, door de nieuwe bewoners.	ontheffing en hier kan niet van afgeweken worden. Bovendien is dit in de huidige situatie ook een grasveld behorende bij de voormalige school en was daarmee toegankelijk voor o.a. scholieren. De gemeente kan inderdaad niet voorschrijven dat tuinen van particulieren op een bepaalde manier worden en blijven ingericht. Wel mogen er ook in particuliere tuinen geen activiteiten plaatsvinden in strijd met de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming geldt immers voor iedereen.	

	Als alternatief foerageergebied is er, zelfs binnen de 100 meter, een geweldige oplossing beschikbaar, van dit foerageergebied; zijnde het Seringenpark. Met voldoende open groen voor de dwergvleermuis. De vier kasten hangen al aan de gevel bij Ophelialaan 232. Verder kan het niet zo zijn dat de gemeente Aalsmeer kan bepalen dat wij ons grasveld, in onze tuin, voor tenminste 10 jaar onveranderd laten.		
7.	<u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Veiligheid en Privacy</u> ➢ Veiligheid en Privacy is een belangrijke factor voor de huidige bewoners ➢ In de beschrijvingen wordt er nu niet of onvoldoende rekening mee gehouden ➢ De huidige heg kan blijven staan ➢ De grenswaarde te bepalen op 11,5 meter inclusief de te graven sloot, met een minimale breedte van 250 cm Borgen veiligheid en privacy Startnotitie Bij 4.6 blz. 25, staat dan beschreven: “Door het dempen een bestaande watergang en de komst van een nieuwe watergang is er zorg vanuit de omgeving over de veiligheid en privacy ten aanzien van de achtertuinen. In de uitwerking van het inrichtingsplan openbare ruimte dienen passende maatregelen te worden genomen om de veiligheid en privacy ten aanzien van de huidige achtertuinen te borgen.” Verder kan worden opgemerkt dat, uit de beschrijvingen in de Startnotitie over de grensbepaling circa 5 meter (als grens) is genoemd; dit is dus 11,5 meter. Zijnde: ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte aan onze zijde ➢ 2,5 meter voor de sloot ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte ➢ 5,0 meter voor de groenstrook Te maken afspraken over de afbakening van het terrein ➢ De huidige heg zal blijven staan	De gemeente is gestart met een traject om samen met de omwonenden tot afspraken te komen over de veiligheid en privacy ten aanzien van de huidige achtertuinen te borgen. Dit traject zal - met tussenpozen - doorlopen worden tot de overdracht aan de nog te selecteren ontwikkelaar/bouwer. Er komt of er blijft in de nieuwe situatie een watergang van 2,5 meter breed lopen langs de erfgrens van de bewoners aan de Berkenlaan (bij huurders aan de Ophelialaan niet namelijk). De verbeelding zal worden aangepast op de delen waar de bestemming water smaller is dan 2,5 meter. De 5 meter is nodig voor leefgebied. Daarbinnen is voldoende ruimte voor een strook om onderhoud aan de watergang uit te voeren. Zie de beantwoording onder 6. Het kruidige grasveld mag dus niet beplant worden met struiken of ander groen. Dat is in de strijd met de verleende ontheffing Wet natuurbescherming en daarmee in strijd met de Wet natuurbescherming.	Ja, bestemming water wordt aangepast.

	Waarbij ook het “kruidenrijk grasveld” van 224 m² (8x28 mtr) anders zal worden ingevuld; zijnde met bomen en struiken. Dit laatste om te voorkomen dat het grasveld als recreatie- en feestveld zal worden gebruikt, door de nieuwe bewoners, met alle nodige overlast tot gevolg. Zie ook mijn oplossing van dit foerageergebied; zijnde het Seringenpark bij de beschrijvingen van Natuurbescherming. Dan kan de bedoelde strook gewoon met de voorgestelde bomen en struiken worden vol gezet. Ook goed voor de biodiversiteit. De huidige omwonenden zitten niet bepaald te wachten op een feest- en speelveld in hun achtertuin! Dit alles om voor ons de nodige veiligheid en voldoende privacy te waarborgen.		
8.	<u>Specifieke beschrijvingen en afwegingen met betrekking tot Watergang en Waterberging</u> ➢ Aan onze kant van de watergang een beschermingszone (baggerruimte) van minimaal 2 meter breed ➢ Een watergang, van minimaal 2,5 meter breed, aan de achterzijde van ons perceel ➢ Aansluitend op de watergang een beschermingszone (baggerruimte) van minimaal 2 meter breed ➢ Plus aansluitend op de beschermingszone een groenstrook van tenminste 5 meter ➢ Waarbij bij de laatste strook niet alléén met gras zal worden ingezaaid ➢ Voor wateroverlast geldt een waterbergingseis ➢ Waar staan deze berekeningen voor de waterberging? ➢ Hoe worden deze berekeningen aangetoond? Natuurbescherming: gewone dwergvleermuis Startnotitie Bij 4.5.2 blz. 23, staat dan beschreven: “Conform de plannen van de gemeente dient langs de gehele watergang rondom het plangebied een natuurvriendelijke oever aangelegd te worden met een groenstrook van tenminste 5 meter breed.” Bij 4.6 blz. 24 bij Randvoorwaarden water, staat dan beschreven:	Aan de zijde van het particuliere eigendom zal geen beschermingszone komen. Deze is ook niet nodig om onderhoud te kunnen plegen aan de watergang. Een beschermingszone aan de zijde van het plangebied is voldoende. Wel is er een strook van 1,5 bestemd als groen langs kadastrale grens van reclamanten. In paragraaf 6.2 van de toelichting is het onderdeel water onderbouwd. Aangezien er geen toename van het verhard oppervlak van meer dan 500 m2 is, geldt de 15% eis niet. Desondanks wordt er 90 m2 nieuw water gerealiseerd. Zie verder de beantwoording onder 7.	Ja, bestemming water wordt aangepast.

“De maatgeving voor het nieuwe water dient 2,5 meter breed te zijn”. “In principe dient aan beide zijden van overige watergangen een beschermingszone van 2 meter te worden gerealiseerd.” “Aan de zijde waar particulieren eigendommen grenzen aan de nieuwe watergang wordt bij het opstellen van het inrichtingsplan openbare ruimte bekeken of deze beschermingszone noodzakelijk is of dat een andere oplossing, zoals beschoeiing kan worden gerealiseerd. Bij het opstellen van het inrichtingsplan openbare ruimte wordt de exacte begrenzing tussen de watergang en achtertuinen van de betreffende eigenaren ter plaatse afgestemd.” In de Nota van Beantwoording, van 9 januari 2023, is opgenomen Bij 5 e blz. 12 “De afstand tussen de grenzen van de achtertuinen en het de grens van het bouwvlak waarbinnen de nieuwe woningen op het achter terrein van de school is circa 5 meter te zien in bijlage 4 van de startnotitie.” Helaas staan er in de Bijlage 4 van de Startnotitie, helemaal géén exactheden voor wat betreft de afmetingen beschreven. Verder kan worden opgemerkt dat, uit de beschrijvingen in de Startnotitie, deze circa 5 meter (als grens) moet worden gelezen als 11,5 meter. Zijnde: ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte ➢ 2,5 meter voor de sloot ➢ 2,0 meter voor de beschermingszone, als baggerruimte ➢ 5,0 meter voor de groenstrook Deze berekening is ook in de online informatieavond, van 10 februari 2022, door de heer Leo Kiep van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling bevestigd. Bijlage 2: Startnotitie Aanvullend beleid, wet- en regelgeving plangebied De Hoeksteen 3.10 Sectoraal gemeentelijk beleid Bij 3.10.7 Klimaatadaptatie, staat dan beschreven: Onder Wateroverlast: inrichting voor extreme buien “Nieuwbouw: Voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen geldt een waterbergingseis van 70 mm voor het te ontwikkelen gebied. Deze waterberging moet primair een plaats vinden in oppervlaktewater (minimaal 10% van het plangebied). De openbare ruimte en privaat terrein moeten zo zijn ontworpen		

en ingericht dat de resterende berging hier plaatsvindt en het water zonder schade kan worden vastgehouden, geborgen en afgevoerd. Dit moet worden aangetoond in het ontwerp." Dit moet worden aangetoond in het ontwerp. Waar vind ik deze berekeningen voor de waterberging terug?		
reclamanten C.	Beantwoording zienswijze	planaanpassing
1. Paragraaf 4.2.2 Bro-partners Hier wordt gesproken over het verzoek van het vervangen van een duiker door een open watergang. Omdat deze niet binnen het plangebied ligt zal deze niet vervangen worden. Reclamanten wil de gemeente erop wijzen dat met de huidige duiker er geen doorstroming van water is en de sloot geregeld "droog" staat bij weinig regen. Reclamanten zouden graag zien dat er altijd voldoende water in de sloot staat (ook als het lange tijd niet geregend heeft) zodat deze niet droog komt te staan. Een open doorgang is hiervoor een vereiste. Omdat het plangebied in de toekomst openbaar terrein is zorgt een sloot met een jaarrond voldoende hoge waterstand tevens voor voldoende veiligheid voor de bewoners van de achtertuinen in de Berkenlaan, zonder dat deze bewoners een nieuwe dichte erfafscheiding moeten maken om deze veiligheid alsnog te kunnen waarborgen.	De bedoelde duiker (onder de schuur behorende bij de woning aan de Jac. P. Thijsslaan 4) maakt geen onderdeel uit van het plangebied van het bestemmingsplan en is een bestaand onderdeel van het watersysteem. De gemeente dient er voor zorg te dragen dat de duiker goed wordt onderhouden en functioneert. Dit aspect maakt geen onderdeel uit van het bestemmingsplan en is een uitvoeringsaspect.	Nee
2. Paragraaf 5.4.5 Groenvisie In de alinea "planspecifiek" wordt vermeld dat het bestaande groen tussen de beoogde nieuwbouw en de achtertuinen van de Berkenlaan kleiner wordt maar wel een kwaliteitsimpuls krijgt. Hier wordt niets vermeld over de hoogte van het groen. I.v.m. de huidige privacy verwachten reclamanten dat de nieuwe groenstrook voldoende hoog is om de privacy van de bewoners van de achtertuinen van de Berkenlaan te waarborgen.	Dit is een uitvoeringsaspect en dergelijke aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan. Bij de uitvoering kan daar concreet naar worden gekeken met betrokken partijen (ontwikkelaar/bouwer en gemeente). In de huidige situatie is de strook water met groen ca 5 meter tot aan de speelplaats van de school. In de nieuwe situatie wordt de strook water met groen ca 7,5 meter tot aan het bouwvlak en voor een gedeelte is deze strook zelfs 14 meter. De verwachting is daarmee	Nee

	dat de privacy van reclamanten ongeveer hetzelfde blijft met de nieuwe ontwikkeling.	
3. Algemeen Er wordt nergens gesproken over een sloopplan. Gezien de situatie die is ontstaan bij het slopen van de apotheek in de kastanjelaan zouden wij het zeer op prijs stellen als er een sloopplan wordt gemaakt, rekening houdend met het feit dat de woningen in de directe omgeving van het plangebied niet onderheid zijn. 4. Als laatste zouden reclamanten willen voorstellen dat de eventuele huurwoningen bestemd worden voor ouderen. Er zijn voldoende ouderen in Aalsmeer die momenteel alleen of met zijn tweeën een eengezinswoning huren. Deze mensen zouden graag kleiner willen wonen maar het aanbod daarvoor ontbreekt. Als deze ouderen verhuizen komen er weer eengezinswoningen vrij voor gezinnen. Een win-win situatie naar mening van reclamanten.	Dit zijn uitvoeringsaspecten van een bouwplan. Dergelijk aspecten hoeven niet te worden geregeld in een bestemmingsplan. Het toewijzen van huurwoningen aan een doelgroep is geen ruimtelijk relevant aspect en is daarom niet te regelen in een bestemmingsplan.	Nee
ZIENSWIJZE ONTWERP BEELDKWALITEITSPLAN (reclamanten c)		
1. Woonbebouwing achter Er wordt bij de raamopeningen niet gesproken over waar deze geplaatst worden. I.v.m. privacy verwachten wij dat er geen raamopeningen in de zijmuur van de hoekwoningen worden geplaatst zodat directe inkijk in de tuinen voorkomen wordt.	Het Beeldkwaliteitsplan geeft niet aan waar raamopeningen gerealiseerd moeten worden. Dat is ook niet het doel van het Beeldkwaliteitsplan. Het Beeldkwaliteitsplan geeft alleen randvoorwaarden aan ten aanzien van de architectonische uitstraling.	Nee
reclamanten D.	Beantwoording zienswijze	planaanpassing
1. Ten eerste gaan reclamanten niet akkoord met de informatie die ze uit de krant hebben moeten vernemen dat Eigen Haard of vergelijkbare andere club gaat deelnemen in dit project. Het worden allemaal koop woningen en NIET anders.	In de raad van 16 maart 2023 heeft de wethouder een toezegging gedaan met betrekking tot 6 woningen op het achter terrein. In het verslag van de raadsvergadering staat het volgende: *Om daar nog specifiek op in te gaan: ja, wij zullen zeker dat gesprek voeren met Eigen*	Nee

	Haard en te kijken van is daar nog wat mogelijk om dat ook in de sociale huursector te doen? We hebben ook aangegeven in de beantwoording dat dat voor wat betreft die zes woningen op het achter terrein financieel gezien in de startnotitie zou kunnen, dus we gaan dat proberen. Het is wel zo, u heeft niet gekozen voor een amendement hè, dus er ligt ook de mogelijkheid om het alsnog koop te laten zijn, wil ik ook duidelijk zijn, dat kan dus ook een uitkomst zijn, dat het alsnog 22 koop wordt. Maar we gaan die poging zeker doen en we zullen u daar ook op de hoogte houden, dus dat is volgens mij ook wat u graag nog wilde horen en dan bij dezen. Het betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.	
2. Ten tweede willen reclamanten op papier de garantie dat de heg in de huidige vorm blijft bestaan.	De intentie is om de heg in stand te houden.	Nee
3. Ten derde, de sloot achter het huis van reclamanten krijgt een talud aan beide zijde zoals de eerste plannen ons hebben voorgehouden. (dit is voor reclamanten een stukje privé want dan kunnen anderen niet zomaar over de sloot springen). Het is nm nog steeds zo dat er in de achtertuin van reclamanten gebouwd wordt.	De bestaande watergang wordt doorgetrokken achter het perceel van reclamanten. Het vormgeven van de watergang is een uitvoeringsaspect wat niet hoeft te worden geregeld in een bestemmingsplan.	Nee
4. Ten vierde; reclamanten willen een hek van minimaal 2 meter hoog over de gehele lengte van hun perceel om onze privacy en veiligheid waarborgen. Dit was in de oude situatie ook zo omdat er rond de school een hek stond welke na schooltijd op slot ging.	Indien reclamanten een hek willen op hun perceel is dat een zaak van reclamanten. De gemeente gaat geen hek plaatsen op particuliere grond, dan wel een hek geplaatst door reclamanten vergoeden. Bovendien vormt de nieuwe watergang een afscheiding tussen de particulieren tuinen en het plangebied die reclamanten een gevoel van privacy en veiligheid kunnen geven.	Nee

5. Laat hierbij heel duidelijk zijn dat als er niet schriftelijk op deze punten een akkoord komt reclamanten tegen het wijzigen bestemmingsplan later in deze fase in verweer gaan. Het is in de startnotitie anders aan reclamanten verkocht dan op dit moment gebeurt en dat is iets wat reclamanten erg scherp maakt.	Het is reclamanten hun goed recht om later in verweer te gaan. De gemeente heeft het initiatief genomen om zo snel als mogelijk tot komen tot afspraken ten aanzien van de achtertuinen en het plangebied. Dit is gestart met de brief van d.d. 29 juni 2023. Medio augustus/september worden er afspraken ingepland met de omwonenden. Bij elke particuliere eigenaar wordt dan gekeken naar de situatie en gepoogd daarbij afspraken te maken die uiteindelijk worden opgenomen in het inrichtingsplan.	Nee
reclamanten E.	Beantwoording zienswijze	planaanpassing
1. Toekomstige situatie en omgeving (sectie 2.2) De verkavelingsschets zoals die is opgenomen in de toelichting komt echter niet in overeen met de afspraken en richtlijnen uit de startnotitie. De startnotitie specificeert dat de nieuwe watergang tussen het bouwgebied en de naastgelegen percelen worden aangelegd op basis van de volgende regels: • Vanaf de perceelgrens komt er een baggerzone van 2m breed • De watergang krijgt een breedte van 2.5m • Aan de kant van de nieuw te bouwen woningen komt een baggerzone van 2m. Dit alles omdat het onderhoud door de projectontwikkelaar te laten uitvoeren. De verkavelingsschets suggereert echter dat de watergang direct op de erfgrens komt te liggen. Dit is in strijd met de afspraak op basis waarvan de Startnotitie is geschreven. Het zou betekenen dat de bestaande beukenhaag in gevaar komt, en dat onderhoud van de waterweg voor een deel vanaf het perceel van de buren moet plaatsvinden. Dit is voor ons onacceptabel. De afbeelding in de Verbeelding (Bijlage 5) bevestigt dit vermoeden. n de	Het klopt dat de watergang zoveel mogelijk op de erfgrens komt te liggen. De bestaande watergang loopt tot halverwege nummer 29 langs de erfgrens. Deze wordt zoveel als mogelijk doorgetrokken langs de bestaande erfgrens. De onderhoudszone komt alleen aan de zijde van het bouwplan. Het is niet noodzakelijk om aan 2 zijden van de watergang een onderhoudszone te hebben. Met de uitvoering zal rekening gehouden worden met particuliere tuinen door een strook van 1,5 meter te bestemmen als groen.	Ja, er wordt een strook van 1,5 meter bestemd als groen tussen de erfgrens van reclamanten en de bestemming water.

	Nota van Beantwoording van 9 januari 2023 staat als reactie van de gemeente Aalsmeer bij punt 4b het volgende: “De watergang krijgt alleen aan de zijde van het gemeentelijke perceel een strook van 2 meter om baggerwerkzaamheden uit te kunnen voeren. De situatie aan de kant van particuliere eigendommen ten aanzien van de watergang wordt opgelost met een beschoeiing. Dit wordt aangepast in de Startnotitie. In paragraaf 4.6 en 5.1 van de startnotitie is dit aangepast. De gemeente laat de bestaande beschoeiing aan de zijde van de bewoners van de Berkenlaan zoals deze nu is. Dit wordt opgenomen in de startnotitie.” We verzoeken u dan ook met klem on de om de genoemde schetsen aan te passen en in de tekst aan te geven wat de regels zijn met betrekking tot de afmetingen en maatvoering watergangen en de bijbehorende baggerzones en oevers. De regels voor wat betreft de watergangen zijn duidelijk beschreven in de startnotitie: Bij de uitbreiding van de watergang moet worden voldaan aan de uitvoeringsregels omtrent het graven en dempen van oppervlaktewater. De te dempen (delen) oppervlaktewater hebben volgens de legger van Waterschap Rijnland de status “overig water”. De maatgeving voor het nieuwe water dient 2,5 meter breed te zijn. In principe dienen de diepte 0,6 meter en de bodembreedte 0,4 meter te zijn. Wanneer de maatgeving van de omgeving afwijkt dan wordt in overleg met waterschap Rijnland maatwerk toegepast. In principe dient aan beide zijden van overige watergangen een beschermingszone van 2 meter te worden gerealiseerd. Dit is inzichtelijk in onderstaande afbeelding.		
2.	Toelichting Bijlage 1 (Quickscan Wnb) en Bijlage 2 (aanvullend onderzoek Wnb). In genoemde bijlagen is beschreven wat de verwachtte invloed zal zijn op flora en fauna. Opmerkelijk is de inhoud van paragraaf 4.3 van bijlage 1 van de toelichting:	Er is onderzoek uitgevoerd naar aanwezige Flora & Fauna in het kader van de Wet natuurbescherming. De dieren waargenomen op uw perceel zijn niet waargenomen binnen het plangebied.	Nee.

"Waarnemingen NDFF: geen beschermde grondgebonden zoogdieren gemeld. Verspreidingsgegevens: egel, konijn, ree, vos, bosmuis, veldmuis, rosse woelmuis, bosmuis, hermelijn, wezel en bunzing. Tijdens het veldonderzoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Ook zijn er geen sporen van grondgebonden zoogdieren waargenomen." Op ons perceel (Berkenlaan 25) hebben we de genoemde waargenomen, met uitzondering van reeën, hermelijnen en vossen. We kunnen ons niet voorstellen dat deze diersoorten zich zouden beperken tot ons perceel. Verspreid over onze tuin vinden we nestel, schuil- en voederplaatsen voor deze zoogdieren. Het is niet verrassend dat deze soorten niet zijn aangetroffen tijdens het veldonderzoek dat plaatsvond op 6 februari 2020. In de winter zijn deze egels in winterslaap en muizensoorten zoeken in die tijd de bescherming van huizen en schuren in de omgeving. Wij hebben dan ook onze bedenkingen bij de waarde van de Wnb quickscan.	Wij moeten dan ook uitgaan van de resultaten van dit onderzoek.	
reclamanten F. (buiten de formele termijn ingediend)	Beantwoording zienswijze	planaanpassing
1. De beloofde landmeter, waarmee wij officieel een afspraak mee hadden, is niet bij ons langs geweest, schijnbaar wel bij een aantal buren, maar kon naar verluid, zijn benodigde piketpaaltjes op andere punten in de grond slaan en had daarvoor dus schijnbaar een bezoek aan ons perceel niet meer nodig. Hij heeft zich dan ook niet afgemeld en heeft ook geen kaartje in de brievenbus gedaan en achteraf ons ook geen mailtje gestuurd met enige uitleg, een bijzondere gang van zaken.	Onze excuses voor het niet nakomen van de gemaakte afspraak. Er zal nagegaan worden of een nieuwe afspraak alsnog nodig is.	Nee
2. Wij hebben ruim 25 jaar geleden deze woning en perceel gekocht, omdat er vooral veel rust en ruimte was, geen woningen aan de achterkant, nu komt de gemeente met het bizarre plan om op de postzegel grond, een veel te groot aantal woningen te bouwen. Bij de eerste presentatie, ook in de gemeenteraad is er alleen gesproken dat er alleen maar koopwoningen zouden komen, nu zijn we geïnformeerd dat er nu het plan ligt om van het geheel 6 sociale huurwoningen te realiseren, waar wij niet gelukkig mee zijn. Het gehele plan leent zich, zeker ook met de sfeer die de omgeving, het beschermde dorpsgezicht	Met het ontwerpen van het bouwplan is o.a. rekening gehouden met de bestaande omgeving. In de raad van 16 maart 2023 heeft de wethouder een toezegging gedaan met betrekking tot 6 woningen op het achter terrein. In het verslag van de raadsvergadering staat het volgende:	Nee

uitstraalt, er uitstekend voor, om juist alleen maar senioren te laten wonen. Heel veel alleen staande senioren in de gemeente Aalsmeer, zouden graag hun huidige eensgezinswoningen verruilen voor iets kleiners, met minder tuinzorgen, maar juist in een rustige omgeving. I.s.m. de Open Hof kerk, zou een medische ondersteuning/wijkzorg mogelijk ook nog te realiseren zijn.	*Om daar nog specifiek op in te gaan: ja, wij zullen zeker dat gesprek voeren met Eigen Haard en te kijken van is daar nog wat mogelijk om dat ook in de sociale huursector te doen? We hebben ook aangegeven in de beantwoording dat dat voor wat betreft die zes woningen op het achter terrein financieel gezien in de startnotitie zou kunnen, dus we gaan dat proberen. Het is wel zo, u heeft niet gekozen voor een amendement hè, dus er ligt ook de mogelijkheid om het alsnog koop te laten zijn, wil ik ook duidelijk zijn, dat kan dus ook een uitkomst zijn, dat het alsnog 22 koop wordt. Maar we gaan die poging zeker doen en we zullen u daar ook op de hoogte houden, dus dat is volgens mij ook wat u graag nog wilde horen en dan bij dezen.* Het betreft een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting. Het toewijzen van huurwoningen aan een doelgroep is geen ruimtelijk relevant aspect en is daarom niet te regelen in een bestemmingsplan.	
3. Wij maken ons zorgen om de te verwachten overlast aan muziek, geschreeuw, geluid, autobewegingen wat leidt tot mogelijke waardevermindering van onze woning.	De nieuw te bouwen woningen komen in een bestaande woonwijk. De nieuwe bewoners zullen niet meer geluid mogen produceren als bestaande bewoners doen in uw omgeving. Wij zijn daarom ook van oordeel dat op voorhand geen sprake is van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat. Bovendien is bij overlast artikel 37 van Boek 5 BW van toepassing. Wanneer er mogelijk sprake is van onrechtmatige hinder, zal op dit artikel een beroep	Nee

	kunnen worden gedaan. Het artikel bepaalt namelijk: 'De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die volgens artikel 162 van Boek 6 onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder toebrengen zoals door het verspreiden van rumoer, trillingen, stank, rook of gassen, door het onthouden van licht of lucht of door het ontnemen van steun. Alle belangen afwegende wordt eventuele planschade (waardevermindering) niet zodanig geacht dat dit ertoe zou moeten leiden dat het project niet kan worden uitgevoerd. Voor eventuele tegemoetkoming in planschade bestaat bovendien een afzonderlijke procedure met eigen rechtsbeschermingsmogelijkheden. Indien reclamanten van mening zijn dat hun onroerende zaak minder waard wordt als gevolg van de planologische wijziging, dan kunnen zij ingevolge artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening een verzoek tot een tegemoetkoming in planschade indienen. De planschadeprocedure staat los van de bestemmingsplanprocedure.	
4. Als er dan toch gebouwd zal gaan worden, dan vinden wij als buren van het project, dat de gemeente een aantal zaken voor ons als gedupeerden zou moeten realiseren: Een brede sloot van minimaal 3 meter breed, met minimaal 80 cm diep water, waar mensen niet zomaar over heen kunnen springen en waar wij sproeiwater voor de tuin uit kunnen halen, door nalatigheid van de gemeente is de sloot verwaarloosd. De gemeente moet zorgdragen voor de realisatie / herstel van de brede sloot, niet een afvoerbeekje, inclusief een degelijke	Er komt of er blijft in de nieuwe situatie een watergang van 2,5 meter breed lopen langs de erfgrens van de bewoners aan de Berkenlaan (bij huurders aan de Ophelialaan niet namelijk). De verbeelding zal worden aangepast op de delen waar de bestemming water smaller is dan 2,5 meter. De diepte van de watergang wordt minimaal 0.6 meter conform de eisen van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Op deze manier is	Ja, bestemming water wordt aangepast.

schoeiing aan beide zijden van het water, dus ook aan de kant van de Berkenlaan.	er een voldoende robuuste watergang tussen de particuliere tuinen en het bouwplan.	
5. Wij kijken nu al vele jaren tegen een hoge en brede buffer van dichte bossage van bomen en struiken, waardoor wij alleen maar de daktoppen van de school zien, deze duidelijke natuurlijke afscheiding dient gewoon weer terug te komen. De Gemeente moet ons deze natuurlijke groene uitzicht, van hoog tot laag, blijvend garanderen. Uitgaande van de uitleg/plattegrond in Maart, kan de bebouwing niet dichter dan 11,5 meter gemeten vanuit 0,8 meter vanaf onze slootkant starten.	In de huidige situatie is de strook water met groen ca 5 meter tot aan de speelplaats van de school. In de nieuwe situatie wordt de strook water met groen ca 7,5 meter tot aan het bouwvlak. Door hiervoor een bestemming groen en water op te nemen is hiermee verzekerd dat dit een watergang en een groenstrook blijft.	Nee
6. Ook de hekken die nu rond het perceel van De Hoeksteen staan, zien wij weer graag terugkomen, zeker met de ervaring die eigenaren halverwege de Berkenlaaan ervaren, dat er bewoners vanuit de Opheliaan, de sloot overspringen en groente en fruit uit de moestuinen ‘lenen’.	Indien reclamanten een hek willen op hun perceel is dat een zaak van reclamanten. De gemeente gaat geen hek plaatsen tussen het plangebied en de particuliere tuinen. Bovendien vormt de watergang van 2,5 meter breed een voldoende afscheiding tussen de tuin van reclamanten en het plangebied.	Nee
7. Zoals al meerdere keren aangegeven vanuit de omwonenden, zouden wij het op prijs stellen, dat de projectleider persoonlijk een bezoek zal brengen aan ons perceel, om onze kant van het verhaal vanuit ons zicht te bekijken.	Er wordt een afspraak gemaakt met de omwonenden die een zienswijze hebben ingediend.	Nee

REGELS

Bestemmingsplan
Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS 5
Artikel 1 Begrippen 6
Artikel 2 Wijze van meten 13
HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS 14
Artikel 3 Groen 15
Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied 17
Artikel 5 Water 18
Artikel 6 Wonen - 1 19
Artikel 7 Wonen - 2 21
Artikel 8 Wonen - 3 23
Artikel 9 Waarde - Cultuurhistorie Gemeente 25
HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS 27
Artikel 10 Anti-dubbeltelregel 28
Artikel 11 Algemene bouwregels 29
Artikel 12 Algemene afwijkingsregels 30
Artikel 13 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.1 31
Artikel 14 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.2 32
Artikel 15 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.2a 33
Artikel 16 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.3 34
Artikel 17 Overige regels 35
HOOFDSTUK 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS 36
Artikel 18 Overgangsrecht 37
Artikel 19 Slotregel 38

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:
het bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan" van de gemeente Aalsmeer;

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0358.07R-VG01 met de bijbehorende regels (en eventuele bijlagen);

1.3 aan-huis-gebonden bedrijf
het door (één van) de hoofdbewoners bedrijfsmatig verlenen van diensten, niet zijnde een beroep aan huis, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid, niet vallend onder vergunningsplicht van de Wet milieubeheer en geheel of overwegend door middel van handwerk, dat door de beperkte omvang ervan in de woning en de daarbij behorende bijgebouwen kan worden uitgeoefend met overwegend behoud van de woonfunctie en dat een ruimtelijke uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.4 aan-huis-verbonden beroep:
het uitoefenen van een vrij beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op het terrein van de administratieve, juridische, medische, therapeutische, kunstzinnige, ontwerp-technische dienstverlening of hiermee gelijk te stellen dienstverlening door (één van) de hoofdbewoners, niet zijnde de uitoefening van detailhandel en prostitutie, dat door de beperkte omvang ervan in diens woning en de daarbij behorende bijgebouwen kan worden uitgeoefend met overwegend behoud van de woonfunctie en dat een ruimtelijke uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.5 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.6 aanduidingsvlak:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.7 aaneengebouwde woning:
een woning die deel uitmaakt van een bouwmassa bestaande uit drie of meer niet boven elkaar gebouwde hoofdgebouwen;

1.8 bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.9 bebouwingspercentage:
het deel van het bouwvlak uitgedrukt in procenten dat bebouwd mag worden;

1.10 bedrijf:
een inrichting of instelling gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen, vervaardigen, bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen danwel bedrijfsmatig verlenen van diensten (daaronder niet begrepen aan-huis-verbonden-beroepen, detailhandel, horeca, publieksgerichte dienstverlening, maatschappelijke en culturele voorzieningen en bedrijfsmatige sportdoeleinden);

1.11 beroeps- c.q. bedrijfsvloeroppervlakte:
de totale vloeroppervlakte van de ruimte die wordt gebruikt voor een aan-huis-verbonden beroep c.q. een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten en dergelijke;

1.12 beschermd dorpsgezicht:
aanwijzing als beschermd dorpsgezicht zoals bedoeld in de Erfgoedwet en de Erfgoedverordening van de gemeente Aalsmeer;

1.13 bestaand gebruik of bouwwerk:
een gebruik of een bouwwerk, zoals dat rechtmatig aanwezig is op het moment van de ter inzage legging van het ontwerp van het plan en gebouwd conform een vergunning, dan wel bebouwing zoals die mag worden gebouwd krachtens een vóór dat tijdstip aangevraagde vergunning;

1.14 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.15 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.16 bijbehorend bouwwerk:
uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.17 boeiboord:
de opstaande kant van een dakgoot, of opstaande kant bij platte daken;

1.18 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.19 bouwgrens:
de grens van een bouwvlak;

1.20 bouwlaag:
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren (of horizontale balklagen) is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.21 bouwperceel:
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.22 bouwperceelgrens:
een grens van een bouwperceel;

1.23 bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.24 bouwwerk:
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, met inbegrip van een gedeelte daarvan, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren;

1.25 bruto vloeroppervlakte (b.v.o.):
de som van de buitenwerks gemeten vloeroppervlakten van alle bouwlagen alsmede onderbouw en zolder, inclusief kolommen, trappenhuizen, gangen, liften, toiletten e.d.,

met uitzondering van (kruip)kelders met een hoogte van minder dan 1,50 meter en technische ruimten op daken;

1.26 carport:
een niet aan alle zijden met wanden omsloten overdekte ruimte ten behoeve van de stalling van (motor-)voertuigen;

1.27 containerbergingen:
bergingen voor de kliko's/rolemmer;

1.28 cultuurhistorische waarde:
de aan een bouwwerk of een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik, dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft achtergelaten danwel gemaakt van dat bouwwerk of dat gebied;

1.29 dak:
iedere bovenbeëindiging, vlak of hellend, van een gebouw;

1.30 dakkapel:
een toevoeging van ondergeschikte omvang binnen een hellend dakvlak, waarbij het karakter van het dak in stand blijft;

1.31 dakkaper:
een dakkapel met een schuin dakvlak in dezelfde hoek als het dak, waarbij de nok wordt verhoogd;

1.32 dakopbouw:
een toevoeging aan de bouwmassa van een (hoofd)gebouw vanaf het bestaande dakvlak, waarbij gehele of gedeeltelijke verhoging van het oorspronkelijk dakvlak plaatsvindt;

1.33 dakterras:
een vanuit een gebouw betreedbaar plat dakvlak, al dan niet voorzien van een vloerafscheiding (hekwerk, balustrade);

1.34 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.35 dienstverlenend bedrijf:
bedrijf waarvan de werkzaamheden bestaan uit het verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden, waaronder zijn begrepen kapperszaken, schoonheidsinstituten, fotostudio's en naar aard daarmee gelijk te stellen bedrijven en inrichtingen, evenwel met uitzondering van garagebedrijven en seksinrichtingen;

1.36 dove gevel:
een gevel zonder te openen delen;

1.37 druiplijn:
de lijn die van onderen het dak begrenst;

1.38 eerste bouwlaag:
de bouwlaag op de begane grond;

1.39 erf:
al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat

gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden;

1.40 erfafscheiding:

bouwwerk op of in de directe nabijheid van een erfgrens bedoeld om een erf, tuin of terrein af te scheiden;

1.41 erker:

een aan de voor- of zijgevel van een woning of een ander hoofdgebouw geplaatste uitbouw in één bouwlaag, waarvan de buitenzijde is begrensd door kozijnen, welke onlosmakelijk verbonden is met en deel uitmaakt van de hoofdmassa van die woning of dat gebouw en die uit functioneel oogpunt ondergeschikt en uit architectonisch oogpunt een aanvulling op de hoofdvorm te zijn;

1.42 evenement:

een voor publiek toegankelijke gebeurtenis in de openbare ruimte, op of aan de weg, binnen gebouwen of op het openbare water met uitzondering van manifestaties, betogingen, jaar- en weekmarkten;

1.43 gestapelde woning

een gebouw dat twee of meer geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen bevat.

1.44 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.45 goot:

opvangbak voor hemelwater;

1.46 hoofdgebouw:

gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is;

1.47 huishouden:

een alleenstaande dan wel twee personen met of zonder kinderen, die een gemeenschappelijke huishouding voeren of wensen te voeren;

1.48 kantoor:

(een ruimte of complex van ruimten voor) het bedrijfsmatig verlenen van diensten waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen;

1.49 karakteristiek:

panden, objecten en gronden die genomineerd zijn als Rijksmonument en welke voorbescherming genieten in het kader van de Erfgoedwet;

1.50 lessenaarsdak:

dak met één hellend, niet onderbroken, dakvlak;

1.51 maaiveld:

de bovenkant van het oorspronkelijke (aangelegde) terrein waar een bouwwerk zal worden opgericht of is opgericht;

1.52 mantelzorg:

het bieden van zorg aan een ieder die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische en/of sociale vlak, op vrijwillige basis en buiten organisatorisch verband;

1.53 nutsvoorzieningen:
voorzieningen ten behoeve van het openbaar nut, zoals afvalverzamelpunten, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwen, gasreduceerstations, transformatorhuisjes, schakelhuisjes, telefooncellen, apparatuur voor telecommunicatie (niet zijnde zendinstallaties voor mobiele telefonie of onderdelen daarvan) en voorzieningen voor transport van onder meer aardgas, water, elektriciteit, telecommunicatie, bouwwerken voor koude- en warmteopslag en alarmeringssignalen;

1.54 ondergronds bouwen:
het bebouwen en in gebruik nemen van de ruimte onder het maaiveld (zoals kelders en parkeergarages);

1.55 openbaar toegankelijk gebied:
weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer;

1.56 opslag:
het bedrijfsmatig opslaan, verhandelen of verpakken van goederen;

1.57 peil:
a. voor een (te realiseren) gebouw, waarvan de gevel direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg naast die gevel;
b. voor een (te realiseren) bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat direct aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg;
c. voor een (te realiseren) gebouw waarvan de gevel niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het bestaande aansluitende, afgewerkte maaiveld ter plaatse van de voorgevel, of in het geval van ligging in het talud van een dijk ter plaatse van de naar de dijk gekeerde gevel, waarbij plaatselijke niet bij het verdere verloop van het terrein passende ophogingen anders dan noodzakelijk voor de bouw, buiten beschouwing blijven;
d. voor een (te realiseren) bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het bestaande aansluitende, afgewerkte maaiveld, waarbij plaatselijke niet bij het verdere verloop van het terrein passende ophogingen anders dan noodzakelijk voor de bouw, buiten beschouwing blijven;
e. indien in of op het water wordt gebouwd: het Normaal Amsterdams Peil dan wel een ander plaatselijk aan te houden oppervlaktewaterpeil.

1.58 platte afdekking:
een horizontaal vlak ter afdekking van een gebouw;

1.59 praktijkruimte:
een gebouw of een gedeelte van een gebouw, dat door zijn inrichting en indeling geschikt is om te worden gebruikt voor (para)medische, juridische, therapeutische, ontwerptechnische, administratieve en kunstzinnige beroepen en daarmee gelijk te stellen beroepen;

1.60 seksinrichting:
een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotische/pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.61 standplaats:

het vanaf een vaste plaats op of aan de weg of op een andere voor het publiek toegankelijke en in de openlucht gelegen plaats uitoefenen van detailhandel of diensten al dan niet gebruikmakend van fysieke middelen, zoals een kraam, een wagen of een tafel;

1.62 straatmeubilair:

de bij of op de weg behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder begrepen: abri's, afvalbakken, (ondergrondse) afvalcontainers, alarmeringsinstallaties met bijbehorende antennes, bloemen- of plantenbakken, brandkranen, draagconstructies voor reclame, fietsenrekken, gedenktekens, lichtmasten, parkeermeters, schakelkasten, speeltoestellen, straatverlichting, telefooncellen met bijbehorende antennes, urinoirs, verkeersborden, verkeersgeleiders, verkeerslichten, vitrines, voorwerpen van beeldende kunst, bewegwijzering en zitbanken; onder straatmeubilair worden niet begrepen verkooppunten voor motorbrandstoffen;

1.63 tuinhuis:

een gebouw ten behoeve van een volkstuin, geen woonkeet en geen caravan of ander bouwsel op wielen zijnde, dat niet voor bewoning is bestemd;

1.64 twee-aaneengebouwde woning

een woning die deel uitmaakt van een blok van maximaal twee geschakelde hoofdgebouwen of twee aan elkaar gebouwde hoofdgebouwen

1.65 verblijfsrecreatie:

het totaal van mogelijkheden en voorzieningen om te recreëren op een bepaalde plaats waarbij recreatief nachtverblijf centraal staat, anders dan met gebruikmaking van een hotel, pension of woning dan wel een vaartuig;

1.66 verdieping:

een boven de begane grond gelegen bouwlaag;

1.67 volkstuin(en):

grond(en) waarop, anders dan ten dienste van een agrarisch bedrijf, op kleine schaal voedings- en/of siergewassen worden geteeld en voor eigen behoefte;

1.68 voorgevel:

de naar het openbaar toegankelijk gebied gekeerde gevel van een gebouw, of indien een perceel met meerdere zijden aan een weg grenst, de gevel die door de ligging, de situatie ter plaatse en/of de indeling van het gebouw als voorgevel moet worden aangemerkt;

1.69 voorgevelrooilijn:

de denkbeeldige lijn langs de voorgevel, of langs de zijgevel die naar een openbaar toegankelijk gebied is gekeerd, van een hoofdgebouw;

1.70 waterhuishoudkundige voorzieningen:

voorzieningen die het waterhuishoudingbelang dienen, zoals watergangen (sloten), kunstwerken, bruggen, onderhoudsstroken ten behoeve van het beheer en onderhoud van een watergang en dergelijke;

1.71 woning:

een gebouw of een gedeelte van een gebouw, dat dient voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden en daardoor is aan te merken als wooneenheid, niet zijnde een bijzondere woonvorm, dan wel voor de huisvesting van niet meer dan drie personen naast het huishouden dan wel vier personen wanneer er daarnaast geen huishouden in het gebouw is ondergebracht;

1.72 woongebouw:

een hoofdgebouw dat één of meer woningen bevat;

1.73 woonwagen:
een voor bewoning bestemd gebouw dat is geplaatst op een standplaats en dat in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst;

1.74 woonzorg:
een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat dient om te voorzien in een aangepaste woonbehoefte bijvoorbeeld ten behoeve van personen voor wie de normale woonvoorzieningen niet passend of toereikend zijn, zoals gehandicapten, of anderszins verzorgingsbehoevenden.

1.75 Zadeldak
dak met twee tegenoverliggende dakvlakken die bij de nok samenkomen

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 bebouwingspercentage:
het deel van het bouwvlak uitgedrukt in procenten dat bebouwd mag worden;

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de nok van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.3 de dakhelling:
de hoek, gemeten in graden, van een hellend dakvlak ten opzichte van een horizontaal vlak;

2.4 de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil (maaiveld) tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.5 de ashoogte van een windturbine:
vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine;

2.6 de inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.7 de oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, nederwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.8 vloeroppervlakte woning:
de som van de oppervlakten van alle bouwlagen, deel uitmakende van het hoofdgebouw, daar onder begrepen kelderruimten en zolderruimten voor zover de vrije hoogte ten minste 1,50 meter bedraagt, en met uitzondering van: ruimten waar kleinere vrije hoogte dan 1,50 meter aanwezig is, alsmede balkons, bijgebouwen, gemeenschappelijke berg-, verkeers- en wasruimten en loggia's;

2.9 het bebouwd oppervlak van een bouwperceel:
de oppervlakte van alle op een bouwperceel gelegen bouwwerken tezamen;

2.10 verticale diepte:
de diepte van een gebouw, gemeten vanaf de onderzijde van de begane grondvloer;

2.11 horizontale diepte:
de lengte van een gebouw, gemeten loodrecht vanaf de gevel.

HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. groen en groenvoorzieningen;
b. bermen en beplanting;
c. water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
d. nutsvoorzieningen;
e. voorzieningen ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag;
f. fietsenbergingen en fietsenstallingen ter plaatse van de functieaanduiding 'fietsenstalling';

met daaraan ondergeschikt:
g. voetpaden;
h. speelvoorzieningen;
i. kunstobjecten;
j. kunstwerken;
k. straatmeubilair;
l. een keerlus ten behoeve van de nood- en hulpdiensten;

met de daarbij behorende:
m. waterlopen, waterpartijen en oevervoorzieningen;
n. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
o. gebouwen uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'fietsenstalling'.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'fietsenstalling' mogen gebouwen worden gebouwd, waarvoor geldt dat:
a. het oppervlak van de gebouwen gezamenlijk niet meer mag bedragen dan 50 m^2;
b. de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 3 meter.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van kunstobjecten mag niet meer bedragen dan 6 meter;
b. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 meter;
c. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer bedragen dan 6 meter;
d. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 4 meter.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wordt in elk geval gerekend:
a. het gebruik van gronden ten behoeve van parkeren;
b. het gebruik van gronden als opslag-, stort- of bergplaats van al dan niet afgedankte voorwerpen, stoffen of producten, behoudens voor zover dat noodzakelijk is voor het op de bestemming gerichte beheer van de gronden;

c. het gebruik van gronden als staan- of ligplaats, alsmede kampeerterrein;
d. het gebruik van gronden voor het beproeven van voer- of vaartuigen, voor het beoefenen van auto- of motorsport of de (model) vliegsport en voor het houden van wedstrijden met motorvoertuigen of bromfietsen;
e. het gebruik van gronden voor sport- of wedstrijdterrein, parkeerterrein, landingsplaats of dagcamping dan wel voor de ruitersport.

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. wegen en straten;
b. parkeervoorzieningen;
c. voet- en fietspaden;
d. voorzieningen ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag;

met de daarbij behorende:
e. openbaar toegankelijke gebieden;
f. waterhuishoudkundige voorzieningen;
g. groenvoorzieningen;
h. speelvoorzieningen;
i. nutsvoorzieningen;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemeen

Op de in artikel 4.1 genoemde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd ten behoeve van de aldaar genoemde bestemming.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de hoogte van palen en (licht-)masten en andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, mag niet meer bedragen dan 10 meter;
b. de hoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer mag niet meer bedragen dan 3 meter.

4.3 Specifieke gebruiksregels

4.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wordt in elk geval gerekend:
a. het gebruik van de gronden voor de opslag van goederen.

Artikel 5 Water

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. waterlopen, waterplassen en recreatiewater;
b. water als netwerk voor de waterhuishouding, waaronder waterberging, wateraanvoer en waterafvoer;
c. de ontwikkeling en het beheer van natuur en landschap waaronder de natuurverbindingen en de natuurwaarden;
d. (dras)oevers en groenvoorzieningen langs de oevers, zoals rietkragen;

met de daarbij behorende:
e. bouwwerken;
f. al dan niet gebouwde voorzieningen met het oog op het beheer en onderhoud;
g. keermuren, oeverbeschoeiingen, duikers en andere bouwwerken ten behoeve van de waterhuishouding;

met daaraan ondergeschikte:
h. openbare nutsvoorzieningen.

5.2 Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. de hoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer dan 3 meter bedragen;

5.3 Strijdig gebruik

Steigers zijn niet toegestaan.

Artikel 6 Wonen - 1

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, in een woning zoals bedoeld in artikel 1.71, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf, zoals omschreven in lid 6.3.1;
b. voorzieningen ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag;

met de daarbij behorende:

c. ontsluitingswegen en andere verhardingen;
d. tuinen en erven;
e. parkeervoorzieningen;
f. inritconstructies;
g. groenvoorzieningen;
h. water, in de vorm van vijvers, sloten en daarmee gelijk te stellen waterlopen, met inbegrip van bijbehorende oevers en beschoeiingen;
i. speelvoorzieningen;
j. nutsvoorzieningen.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. een hoofdgebouw mag uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. er mogen uitsluitend aaneengebouwde en gestapelde woningen worden gebouwd;
c. de bouwhoogte van een hoofdgebouw mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven;
d. de goothoogte van een hoofdgebouw mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' is aangegeven;
e. het aantal woningen mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;
f. hoofdgebouwen dienen te worden voorzien van een kap, waarvan de dakhelling niet meer mag bedragen dan 60°. Deze contouren gelden voor tenminste twee dakvlakken;
g. bij woningen met een kap mag een dakkapel worden gerealiseerd uitsluitend aan de achterzijde, met dien verstande dat:
1. de hoogte, gemeten vanaf de voet van de dakkapel, minder is dan 1,5 meter;
2. zover gelegen op het dakvlak aan de straatzijde of op het dakvlak aan de zijde van de zijtuin, de dakkapel niet breder mag zijn dan de helft van de breedte van het dakvlak van het hoofdgebouw;
3. voor zover gelegen op het dakvlak aan de achtertuinzijde, de zijkanten van de dakkapel op meer dan 0,5 meter van de zijkanten van het dakvlak van het hoofdgebouw worden gerealiseerd;
4. de bovenzijde van de dakkapel ten minste 0,5 meter onder de noklijn van het dakvlak wordt gerealiseerd;
5. de onderzijde van de dakkapel ten minste 0,5 meter en maximaal 1 meter boven de gootlijn van het dakvlak wordt gerealiseerd;
6. per dakvlak meerdere dakkapellen zijn toegestaan, indien de dakkapellen op dezelfde bouwlaag worden gerealiseerd en deze dakkapellen tezamen voldoen aan de hiervoor opgenomen breedte- of afstandsmaten.

6.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

a. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen en bouwwerken ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag, zijn geen bijbehorende bouwwerken toegestaan.

6.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:
a. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen en bouwwerken ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag, zijn geen bouwwerken geen gebouwen zijnde toegestaan.

6.3 Specifieke gebruiksregels

6.3.1 Aan-huis-gebonden beroep of -bedrijf

Het uitoefenen van een aan-huis-gebonden beroep en/of bedrijf is toegestaan onder de volgende voorwaarden:
a. de woonfunctie blijft als primaire functie gehandhaafd;
b. het bruto-vloeroppervlak voor de uitoefening van het aan-huis-gebonden beroep danwel het aan-huis-gebonden bedrijf mag maximaal 30 % van de vloeroppervlakte van de woning bedragen, met inbegrip van de daarbij behorende bouwwerken;
c. het gebruik leidt niet tot een onevenredige aantasting van de verkeersontsluiting en parkeersituatie ter plaatse;
d. het beroep of bedrijf wordt alleen door de bewoner(s) uitgeoefend of gerund;
e. horeca-activiteiten en detailhandel zijn niet toegestaan;
f. buitenopslag en beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten in de openbare ruimte rond de woning, met uitzondering van in- en uitladen, zijn niet toegestaan.

6.3.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wordt in elk geval gerekend:
a. het gebruiken of doen gebruiken van meer dan 30% van de vloeroppervlakte van een woning, met inbegrip van de daarbij behorende aan- en/of bijgebouwen, als kantoor-, bedrijf- en/of praktijkruimte ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf;
b. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
d. het gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel en/of horeca.

6.3.3 Voldoende parkeergelegenheid en Parkeernormen

Ten aanzien van parkeren gelden de volgende regels:
a. bij nieuw- of verbouw in het kader van deze bestemming 'Wonen - 1', en bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of het gebruiken van gronden of bouwwerken, dient te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid conform het thans geldend beleid in de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer';
b. het niet voorzien in, en het niet in stand houden van, voldoende parkeergelegenheid, conform de parkeernormen bepaald in de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer', wordt gerekend tot strijdig gebruik.

6.3.4 Voorwaardelijke verplichting geluid

De gevels en daken van alle woningen moeten een geluidwering hebben van tenminste 32 dB.

Artikel 7 Wonen - 2

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen-2' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. wonen, in een woning zoals bedoeld in artikel 1.71, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf, zoals omschreven in lid 7.3.1;
b. voorzieningen ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag;

met de daarbij behorende:
c. ontsluitingswegen en straten;
d. parkeervoorzieningen;
e. voet- en fietspaden;
f. tuinen en erven;
g. water, in de vorm van vijvers, sloten en daarmee gelijk te stellen waterlopen, met inbegrip van bijbehorende oevers en beschoeiingen;
h. al dan niet gebouwde parkeervoorzieningen op eigen terrein met bijbehorende in- en uitritten;
i. groenvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen;
j. speelvoorzieningen;
k. kunstobjecten;
l. kunstwerken;
m. straatmeubilair.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:
a. een hoofdgebouw mag uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. er mogen uitsluitend twee-aaneengebouwde en aaneengebouwde woningen worden gebouwd;
c. de bouwhoogte van een hoofdgebouw mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven;
d. de goothoogte van een hoofdgebouw mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' is aangegeven;
e. het aantal woningen mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;
f. de kap dient uitgevoerd te worden als lessenaarsdak of (a-symetrisch) zadeldak;
g. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen, zijn er geen dakkapellen toegestaan.

7.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken van het hoofdgebouw gelden de volgende regels:
a. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen en bouwwerken ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag, zijn geen bijbehorende bouwwerken toegestaan. Indien de regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen gedurende de planperiode door het bevoegd gezag wordt gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging van deze regels.

7.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen en bouwwerken ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag, zijn geen bouwwerken geen gebouwen zijnde toegestaan.

7.3 Specifieke gebruiksregels

7.3.1 Aan-huis-gebonden-beroep of bedrijf

Het uitoefenen van een aan-huis-gebonden beroep en/of bedrijf is toegestaan onder de volgende voorwaarden:
a. de woonfunctie als primaire functie gehandhaafd blijft;
b. het bruto-vloeroppervlak voor de uitoefening van het aan-huis-gebonden beroep danwel het aan-huis-gebonden bedrijf mag maximaal 30 % van de vloeroppervlakte van de woning bedragen, met inbegrip van de daarbij behorende bouwwerken;
c. het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van de verkeersontsluiting en parkeersituatie ter plaatse;
d. het beroep of bedrijf alleen door de bewoner(s) wordt uitgeoefend;
e. er geen horeca-activiteiten en geen detailhandel plaatsvinden;
f. er geen buitenopslag plaatsvindt, noch beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten in de openbare ruimte rond de woning, met uitzondering van in- en uitladen.

7.3.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruiken of doen gebruiken van meer dan 30% van de vloeroppervlakte van een woning, met inbegrip van de daarbij behorende aan- en/of bijgebouwen, als kantoor-, bedrijf- en/of praktijkruimte ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf;
b. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning.

7.3.3 Voldoende parkeergelegenheid en Parkeernormen

Ten aanzien van parkeren gelden de volgende regels:
a. bij nieuw- of verbouw in het kader van deze bestemming 'Wonen - 2', en bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of het gebruiken van gronden of bouwwerken, dient te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid conform het thans geldend beleid in de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer';
b. het niet voorzien in, en het niet in stand houden van, voldoende parkeergelegenheid, conform de parkeernormen bepaald in de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer', wordt gerekend tot strijdig gebruik.

7.3.4 Voorwaardelijke verplichting geluid

De gevels en daken van alle woningen moeten een geluidwering hebben van tenminste 32 dB.

Artikel 8 Wonen - 3

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - 3' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. wonen, in een woning zoals bedoeld in artikel 1.71, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf, zoals omschreven in lid 8.3.1;
b. voorzieningen ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag;

met de daarbij behorende:
c. ontsluitingswegen en straten;
d. parkeervoorzieningen;
e. voet- en fietspaden;
f. tuinen en erven;
g. water, in de vorm van vijvers, sloten en daarmee gelijk te stellen waterlopen, met inbegrip van bijbehorende oevers en beschoeiingen;
h. al dan niet gebouwde parkeervoorzieningen op eigen terrein met bijbehorende in- en uitritten;
i. groenvoorzieningen;
j. speelvoorzieningen;
k. openbare nutsvoorzieningen.

8.2 Bouwregels

8.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:
a. een hoofdgebouw mag uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. er mogen uitsluitend twee-aaneengebouwde woningen worden gebouwd;
c. de bouwhoogte van een hoofdgebouw mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' is aangegeven;
d. de goothoogte van een hoofdgebouw mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' is aangegeven;
e. het aantal woningen mag maximaal bedragen wat ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;
f. hoofdgebouwen dienen te worden voorzien van een kap met een dakhelling van niet meer dan 60°. Deze contouren gelden voor tenminste twee dakvlakken;
g. de kap mag uitsluitend als zadeldak uitgevoerd worden waarvan de nokrichting haaks op de weg is gelegen;
h. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen, zijn er geen dakkapellen toegestaan.

8.2.2 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken van het hoofdgebouw gelden de volgende regels:
a. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen en bouwwerken ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag, zijn geen bijbehorende bouwwerken toegestaan. Indien de regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen gedurende de planperiode door het bevoegd gezag wordt gewijzigd, wordt rekening gehouden met de wijziging van deze regels.

8.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

a. behoudens vergunningvrije bouwwerken conform de thans geldende regelgeving ten aanzien van vergunningvrij bouwen en bouwwerken ten behoeve van ondergrondse warmte- en koudeopslag, zijn geen bouwwerken geen gebouwen zijnde toegestaan.

8.3 Specifieke gebruiksregels

8.3.1 Aan-huis-gebonden-beroep of bedrijf

Het uitoefenen van een aan-huis-gebonden beroep en/of bedrijf is toegestaan onder de volgende voorwaarden:
a. de woonfunctie als primaire functie gehandhaafd blijft;
b. het bruto-vloeroppervlak voor de uitoefening van het aan-huis-gebonden beroep danwel het aan-huis-gebonden bedrijf mag maximaal 30 % van de vloeroppervlakte van de woning bedragen, met inbegrip van de daarbij behorende bouwwerken;
c. het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van de verkeersontsluiting en parkeersituatie ter plaatse;
d. het beroep of bedrijf alleen door de bewoner(s) wordt uitgeoefend;
e. er geen horeca-activiteiten en geen detailhandel plaatsvinden;
f. er geen buitenopslag plaatsvindt, noch beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten in de openbare ruimte rond de woning, met uitzondering van in- en uitladen.

8.3.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruiken of doen gebruiken van meer dan 30% van de vloeroppervlakte van een woning, met inbegrip van de daarbij behorende aan- en/of bijgebouwen, als kantoor-, bedrijf- en/of praktijkruimte ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf;
b. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning.

8.3.3 Voldoende parkeergelegenheid

Ten aanzien van parkeren gelden de volgende regels:
a. bij nieuw- of verbouw in het kader van deze bestemming 'Wonen - 3', en bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of het gebruiken van gronden of bouwwerken, dient te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid conform het thans geldend beleid in de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer', waarvan tenminste 1 parkeerplaats per woning op eigen terrein wordt gerealiseerd;
b. het niet voorzien in, en het niet in stand houden van, voldoende parkeergelegenheid, conform de parkeernormen bepaald in de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer', wordt gerekend tot strijdig gebruik.

8.3.4 Voorwaardelijke verplichting geluid

De gevels en daken van alle woningen moeten een geluidwering hebben van tenminste 32 dB.

Artikel 9 Waarde - Cultuurhistorie Gemeente

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie Gemeente' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en het behoud en/of herstel van het beschermd dorpsgezicht in overeenstemming met de redengevende omschrijving in bijlage 1.

9.2 Bouwregels

De specifieke beschermingswaardige gevelelementen en dakvormen zoals omschreven in de redengevende omschrijving (bijlage 1) dienen te worden behouden.

9.3 Afwijken van de bouwregels

9.3.1 Afwijken ten behoeve van dakvorm

Met een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van het bepaalde in lid 9.2 met dien verstande dat:

a. ook andere kapvormen mogen worden gebruikt, indien hierdoor aan de waarde van het beschermd dorpsgezicht geen afbreuk wordt of zal worden gedaan en mits een andere nokrichting beter aansluit bij de aangrenzende bebouwing;
b. een dak wordt voorzien van een dakkapel(len).

9.3.2 Afwijken ten behoeve van de gevelopbouw- en indeling

Met een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van het bepaalde in lid 9.2 met dien verstande dat:

a. de nieuwe gevel voldoet aan de op het opnameformulier beschreven uitgangspunten, wordt opgetrokken uit in hoofdzaak de op het opnameformulier genoemde materialen en aan de waarde van het beschermd dorpsgezicht geen afbreuk wordt of zal worden gedaan;
b. ook andere materialen mogen worden gebruikt indien hierdoor aan de waarde van het beschermd dorpsgezicht geen afbreuk wordt of zal worden gedaan;

9.3.3 Voorwaarden voor afwijken

Deze genoemde omgevingsvergunningen kunnen slechts worden verleend indien er een positief advies ligt van de gemeentelijke Erfgoedcommissie.

9.4 Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk

9.4.1 Verbod, en omgevingsvergunningsplicht

Het is voor de gebouwen verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag deze bouwwerken geheel of gedeeltelijk te slopen.

9.4.2 Uitzonderingen

Het bepaalde in lid 9.4.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden die:

a. het normaal onderhoud betreffen;
b. in uitvoering dan wel vergund zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. het slopen van verbindingsconstructies (tussen gebouwen) betreffen.

HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Algemene bouwregels

11.1 Toegelaten overschrijdingen

Het is toegestaan de in dit plan aangegeven bestemmingsgrenzen, bouwgrenzen en/of hoogtematen te overschrijden:

a. ten behoeve van toegangen van bouwwerken, luifels, stoepen, stoeptreden, reclame-uitingen, vrijhangende balkons (al dan niet ondersteund door kolommen) bij woongebouwen, gaanderijen en funderingen en daarmee gelijk te stellen onderdelen van gebouwen, voor zover de bouwgrens met niet meer dan 2,50 meter wordt overschreden en deze onderdelen van gebouwen niet worden opgericht op gronden, bestemd voor verkeer en tevens een niet te bebouwen strook van 1 meter in acht wordt genomen ten opzichte van de gronden, bestemd voor verkeersdoeleinden;
b. vrijhangende balkons, gaanderijen, luifels en reclame-uitingen boven een verkeersbestemming is mogelijk indien er een vrije hoogte aanwezig is van 4,20 meter boven de rijweg, met inbegrip van een strook van 0,50 meter breedte ter weerszijden van die rijweg en een minimale vrije hoogte van 2,20 meter boven een ander deel van de weg;
c. ten behoeve van plaatselijke verhogingen op gebouwen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers, trappenhuizen en lichtkappen, alsmede technische voorzieningen, mits:

11.2 Ondergrondse bouwwerken

Voor het bouwen van ondergrondse bouwwerken gelden, behoudens in deze regels opgenomen afwijkingsmogelijkheden en specifieke regels, de volgende regels:

a. ondergrondse bouwwerken zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak, met uitzondering van (het ondergrondse deel van) bouwwerken, geen gebouwen zijnde voor tuinmeubilair, straatmeubilair, speelvoorzieningen, nutsvoorzieningen, inritconstructies en voorzieningen ten behoeve van warmte-koudeopslag en warmtepompen;
b. het oppervlak aan ondergrondse bouwwerken mag niet meer bedragen dan het toegestane oppervlak aan bouwwerken met een dak boven peil vermeerderd met 10%;
c. de verticale diepte van ondergrondse bouwwerken mag niet meer dan 4 meter beneden het peil bedragen;
d. het realiseren van ondergrondse bouwwerken mag geen nadelige effecten hebben op de archeologische waarden en de bodem- en waterhuishouding.

11.3 Parkeren

Bij nieuw- of verbouw, en bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk of het gebruiken van gronden of bouwwerken, dient te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid conform het thans geldend beleid in de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer'.

Artikel 12 Algemene afwijkingsregels

Met een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van:

a. de in de bestemmingsregels opgenomen maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages, uitsluitend indien dit nodig is voor een technische betere realisering van het plan. Dit is niet van toepassing bij toegelaten binnenplanse afwijkingen;
b. de bestemmingsregels en toestaan dat de inrichting van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of verkeersintensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels en toestaan dat bouwgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
d. de bestemmingsregels ten aanzien van de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
e. de bestemmingsregels ten aanzien van de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde, en ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 40 meter;
f. de bestemmingsregels ten behoeve van het oprichten van ondergrondse kelderruimte, met dien verstande dat:
    I. bestemmingsvlak dienen te worden gerealiseerd en conform de bestemming te worden gebruikt;
    II. het realiseren van ondergrondse bouwwerken geen nadelige effecten mag hebben op de bodem- en waterhuishouding. Hiertoe dient de aanvrager (vooraf) een watervergunning aan te vragen bij de Waterbeheerder;
g. de bestemmingsregels ten behoeve het bouwen van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes ten behoeve van de dienstverlening van overheidswege, het openbaar bestuur en openbare nutsbedrijven, zoals transformatorhuisjes, telefooncellen, gemaalgebouwtjes en wachthuisjes voor verkeersdiensten, mits de inhoud per gebouwtje niet meer bedraagt dan 50 m³ en de bouwhoogte niet meer dan 4 meter;
h. de bestemmingsregels ten behoeve van het realiseren van groene daken op hoofdgebouwen, dan wel bijbehorende bouwwerken, met dien verstande dat:
    I. de overschrijding van de voorgeschreven goot- en/of bouwhoogte bedraagt niet meer dan 10%;
    II. deze overschrijding met 10% heeft slechts betrekking op de extra (constructieve) opbouw op een dak dat nodig is om een groendak te kunnen toepassen, exclusief beplanting;
    III. groene daken mogen niet als dakterras of daktuin worden gebruikt als deze worden toegepast op woningen. Bij andere gebouwen dan woningen wordt het gebruik van een groendak als dakterras of daktuin per geval beoordeeld, waarbij vooral de privacy van naburige woonpercelen niet nadelig mag worden beïnvloed.

Geen omgevingsvergunning wordt verleend indien:
i. daardoor onevenredige afbreuk wordt gedaan (bijvoorbeeld door schaduwwerking) aan de ingevolge de bestemming gegeven gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en bouwwerken;
j. dit leidt tot aantasting van de ruimtelijke karakteristiek ter plaatse.

Artikel 13 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.1

13.1 Omschrijving

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaartverkeerzone-lib artikel 2.2.1' gelden beperkingen voor bebouwing en gebruik als bedoeld in het Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol.

13.2 Bouwregels

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'luchtvaartverkeerzone-lib artikel 2.2.1 nr. 4' gelden de beperkingen met betrekking tot bebouwing zoals gesteld in artikel 2.2.1c van het 'Luchthavenindelingbesluit Schiphol'.

13.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 13.2 indien de minister van Infrastructuur en Milieu een verklaring van geen bezwaar afgeven zoals bedoeld in artikel 8.9 van de Wet luchtvaart.

13.4 Specifieke gebruiksregels

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'luchtvaartverkeerzone-lib artikel 2.2.1 nr. 4' gelden de beperkingen met betrekking tot gebruik zoals gesteld in artikel 2.2.1c van het 'Luchthavenindelingbesluit Schiphol'. Daarbij is artikel 2.2.1e van het 'Luchthavenindelingbesluit Schiphol' eveneens van toepassing.

13.5 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 13.4 indien de minister van Infrastructuur en Milieu een verklaring van geen bezwaar afgeven zoals bedoeld in artikel 8.9 van de Wet luchtvaart.

Artikel 14 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.2

14.1 Omschrijving

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaartverkeerzone-lib artikel 2.2.2', zoals aangegeven op bijlage 2 van de planregels, gelden beperkingen met betrekking tot toetshoogten van gebouwen, andere bouwwerken geen gebouwen zijnde en objecten als bedoeld in het Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol.

14.2 Bouwregels

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaartverkeerzone-lib artikel 2.2.2' gelden beperkingen met betrekking tot de hoogte van gebouwen, andere bouwwerken geen gebouwen zijnde en objecten, zoals gesteld in artikel 2.2.2 van het 'Luchthavenindelingbesluit Schiphol'.

14.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 14.2 indien de minister van Infrastructuur en Milieu een verklaring van geen bezwaar afgeven zoals bedoeld in artikel 8.9 van de Wet luchtvaart.

Artikel 15 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.2a

15.1 Omschrijving

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaartverkeerzone-lib artikel 2.2.2a', zoals aangegeven op bijlage 3 van de planregels, gelden beperkingen van hoogten ter bescherming van het functioneren van radarapparatuur als bedoeld in het Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol.

15.2 Bouwregels

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaartverkeerzone-lib artikel 2.2.2a' gelden beperkingen met betrekking tot de hoogte van gebouwen, andere bouwwerken geen gebouwen zijnde en objecten, zoals gesteld in artikel 2.2.2a van het 'Luchthavenindelingbesluit Schiphol'.

15.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 15.2 indien uit een advies van de Inspectie Leefomgeving en Transport blijkt dat het object geen belemmering vormt voor het functioneren van radarapparatuur met het oog op veilig luchtverkeer.

Artikel 16 Luchtvaartverkeerzone - LIB artikel 2.2.3

16.1 Omschrijving

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaarverkeerzone-lib artikel 2.2.3', zoals aangegeven op bijlage 4 van de planregels, gelden beperkingen met betrekking tot de vogelaantrekkende werking als bedoeld in het Luchthavenindelingbesluit (LIB) Schiphol.

16.2 Specifieke gebruiksregels

Ter plaatse van de aanduiding 'luchtvaarverkeerzone-lib artikel 2.2.3' gelden beperkingen met betrekking tot de vogelaantrekkende werking zoals gesteld in artikel 2.2.3 van het 'Luchthavenindelingbesluit Schiphol'.

16.3 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 16.2 indien de minister van Infrastructuur en Milieu een verklaring van geen bezwaar afgeven zoals bedoeld in artikel 8.9 van de Wet luchtvaart.

Artikel 17 Overige regels

17.1 Wettelijke regelingen

Indien en voor zover in deze regels wordt verwezen naar een wet, een algemene maatregel van bestuur, een verordening, een richtlijn of een andere (wettelijke) regeling niet zijnde de 'Nota Parkeernormen Aalsmeer', dan geldt deze wet, algemene maatregel van bestuur, verordening, richtlijn of andere (wettelijke) regeling, zoals die luidt en van kracht is op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan.

17.2 Voorrangsregels

In het geval van strijdigheid van belangen tussen een bestemming en een dubbelbestemming, gaat het belang van de dubbelbestemming voor.

HOOFDSTUK 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS

Artikel 18 Overgangsrecht

18.1 Overgangsrecht bouwwerken

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een bouwvergunning of een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

18.2 Afwijken

Met een omgevingsvergunning kan eenmalig afgeweken worden van lid 18.1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 18.1 met maximaal 10%.

18.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

Lid 18.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

18.4 Overgangsrecht gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

18.5 Strijdig gebruik

Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 18.4, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

18.6 Verboden gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in lid 18.4, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

18.7 Uitzondering op het overgangsrecht gebruik

Lid 18.4 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsregels van dat plan.

Artikel 19 Slotregel

Deze regels kunnen worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan "Ophelialaan - Jac. P. Thijsselaan".

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van ... 2023

De griffier, de voorzitter,

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 redigerende beschrijving
Bijlage 2 lib toetshoogte art 222 – 2014
Bijlage 3 lib toetshoogte radar art 222a – 2014
Bijlage 4 lib vogels art 223 – 2009
Bijlage 5 verbeelding

Bijlage 1

Monumentenadviescommissie

WZNH
adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit

Waardestelling beschermd dorpsgezicht Gemeente Aalsmeer

Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan (Stommeer)

Het straatbeeld van de Berkenlaan

Emmastraat 111, 1814 DP Alkmaar | t 072 520 44 59 | f 072 520 44 60 | info@wznh.nu | www.wznh.nu
Rabobank 1086.36.135 | KVK 41 19 80 31 | BTW 0030 24 842 B01

Inhoud

3. Beschermd Dorpsgezicht
4. Inleiding
5. Ontstaan en ontwikkeling
10. Huidig ruimtelijk karakter
13. Nadere typering van te beschermen waarden
14. Begrenzing
16. Waardering
17.Toekomstige ontwikkelingen
19. Bronnen
19. Colofon
20. Noten bij de tekst

Beschermd Dorpsgezicht

Nederland kent meer dan 400 door het rijk aangewezen beschermde stads- en dorpsgezichten. De wettelijke grondslag hiervoor ligt in artikel 35 van de Monumentenwet 1988. Deze Monumentenwet omschrijft beschermde stads- en dorpsgezichten als 'Groepen van onroerende zaken die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun wetenschappelijke of cultuurhistorische waarde, en in welke groepen zich één of meer monumenten bevinden.'[i]

De gemeente Aalsmeer heeft in haar erfgoedverordening 2010 in artikel 12A geregeld dat er eveneens beschermde dorpsgezichten aangewezen kunnen worden. De bepaling dat er minstens één beschermd monument in een beschermd dorpsgezicht moet voorkomen, komt in de erfgoedverordening van Aalsmeer niet expliciet voor.
In 2011 heeft het Bureau Landzij in opdracht van de gemeente een *Globale Cultuurhistorische Analyse* gemaakt waarin een aantal gebieden als potentieel beschermd dorpsgezicht werden beschreven.[ii] In dit rapport zijn de geografische ondergrond, historische ontwikkelingen en cultuurhistorische karakteristieken van de gemeente in hoofdlijnen beschreven en zijn procesaanbevelingen gedaan.

De bedoeling van een beschermd dorpsgezicht is dat de hoofdstructuur van het gebied in stand blijft, en dat de functionele ontwikkeling in hoofdlijn blijft aansluiten op de historische ontwikkeling. Het doel van een aanwijzing is niet om het gebied te 'bevriezen' of 'op slot te zetten' en de individuele panden in het gebied zijn niet per definitie beschermd als gemeentelijk of rijksmonument. De bescherming van het dorpsgezicht heeft tot doel om ontwikkelingen en veranderingen aan gebouwen of de openbare ruimte in het beschermde gezicht meer bewust te doen toetsen aan de historische karakteristieken van het cultuurhistorisch waardevolle gebied. Het toetsen van de ontwikkelingen in een beschermd dorpsgezicht is bij uitstek maatwerk, waarbij de lokale cultuurhistorische waarden meegewogen moeten worden bij de beoordeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning.

Deze waardestelling van het dorpsgezicht Stommeer: de Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan omvat een beschrijving van de historische ontwikkeling van het gebied, waarna de belangrijkste identiteitsbepalende elementen en functies worden benoemd die in het bestemmingsplan gewaarborgd dienen te worden om het karakter van het gebied te beschermen.

Inleiding

Het dorpsgezicht Stommeer: de Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan is te karakteriseren als een lommerrijke, ruim opgezette, groene woonbuurt met bescheiden, traditionele huizen. De omschrijving in de Monumentenwet van het beschermde stads- of dorpsgezicht als groep van onroerende zaken die van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun onderlinge ruimtelijke of structurele samenhang dan wel hun cultuurhistorische waarde is voor dit buurtje evident van toepassing. De Berkenlaan is in 1999 al eens treffend beschreven als 'een van de mooiste laantjes van Aalsmeer-zuid'.[iii]
De straten met hun karakteristieke bebouwing zijn van een sobere schoonheid. De meeste huizen in dit buurtje, elk op hun eigen 'plaatsje', hebben historische wortels in de Landarbeiderswet die door de directeur van de Aalsmeerse Gemeentewerken op eigen wijze werd geïnterpreteerd. De straten vertonen een sterke ruimtelijke samenhang ondanks de diversiteit van de bebouwing; een samenhang die stevig verankerd is in een overdadig groene omgeving.

Het beschermde gedeelte bestaat uit drie straten: de Berkelaan die loopt tussen de Jac.P. Thijsselaan aan de noordoostelijke en de Kastanjelaan aan de zuidwestelijke zijde. Ongeveer in het midden van de Berkenlaan ligt aan de noordkant een plantsoentje en iets westelijker staat het doodlopende Elzenlaantje loodrecht op de Berkenlaan. De basisschool De Hoeksteen aan de Ophelialaan 230 is bij het beschermde dorpsgezicht gerekend omdat het gebouw met de erfafscheiding en het naastgelegen huis aan de Ophelialaan 228 ruimtelijk, historisch en architectonisch gezien een geheel vormen met de rest van het dorpsgezicht.
Dit buurtje verdient bescherming om de kleine korrel en het sobere karakter van de bebouwing in de ruime, groene setting ook voor de toekomst te waarborgen.

De Jac P. Thijsselaan

Ontstaan en ontwikkeling

De Stommeerpolder en het dorp

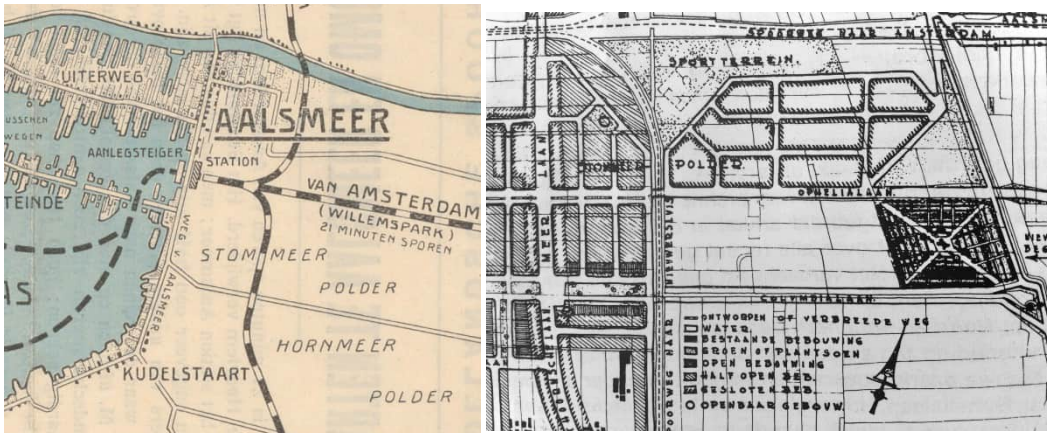
De Berkenlaan, Jac.P. Thijsselaan en Kastanjelaan liggen in de Stommeerpolder. De Stommeer komt op oude kaarten voor als een natuurlijk gevormd meer. Door vervening en afspoeling van de oeverlanden heeft dit meer zich door de eeuwen heen wat weten uit te breiden, maar in beperkte mate. Een groep rijke kooplieden heeft het meer samen met de Aalsmeerse schout Gerrit van Rietveld, drooggelegd tussen 1650 en 1652. Na de droogleggingis de Stommeerpolder nog enkele malen onder water gelopen als de dijken het door slecht weer begaven. De overstroming van 1854 was hiervan de meest dramatische. In 1856 was de polder echter weer drooggelegd met behulp van molens en stoommachines.[iv]

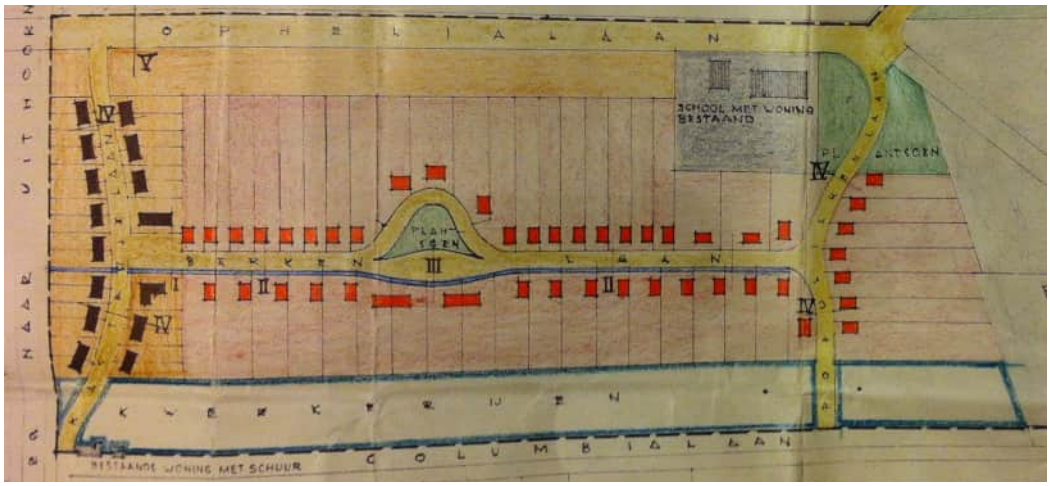
Links: Kaart van de Stommeer in 1650 met linksboven het dorp Aalsmeer; Rechts: Kaart van 1905

Vanaf 1908 werd de spoorlijn aangelegd die de polder in tweeën sneed. In het 'afgesneden' deel verschenen daarna de eerste kwekerijen. Er reden treinen naar Haarlem, Nieuwersluis-Loenen en Amsterdam. Die eerste twee lijnen werden in 1935 alweer gesloten; de tweede in 1950.
Intussen was het oude dorp Aalsmeer, dat op oude kaarten op enige afstand van de Stommeerpolder ligt, gegroeid. H.A.W. Lelieman had in 1908 een plan voor de uitbreiding van het dorp Aalsmeer gemaakt.[v] Op basis daarvan werden tot 1915 de wegen en bebouwing gerealiseerd ten zuiden van de Dorpsstraat, waaronder de Schoolstraat en de Weteringstraat. De tweede uitleg van het dorp vond plaats vanaf 1920 rond Weteringstraat, Chrysantenstraat en Dahliastraat.
Toen het dorp nagenoeg was volgebouwd, kwam de Stommeerpolder als woningbouwlocatie in beeld. Ingenieur A.H. Op ten Noort uit Utrecht stelde daartoe een uitbreidingsplan op. Hij creëerde langs de Ophelialaan een tweede winkelgebied binnen de gemeente Aalsmeer. Dit was nodig door de groei van de bevolking in een gebied dat door de spoorbaan van het oude dorp

was ‘afgesneden’. De woningen aan de Hadleystraat, Cyclamenstraat en Hortensialaan werden gebouwd in de jaren 1929 tot 1932. De Hadleystraat zou in dat plan doorlopen, maar werd later doorsneden door de Provinciale weg die in 1934 werd aangelegd. Ook de Sportlaan, Spoorlaan, Berkenlaan en de Wilgenlaan werden in het uitbreidingsplan van Op ten Noort in hoofdlijnen geschetst.
In de Stommeerpolder volgt de stedenbouwkundige structuur de verdeling van de droogmakerij op hoofdlijnen. Het stratenpatroon heeft een vergelijkbaar rationeel verloop en de blokvorm van de buurten en de oriëntatie van de buurten in het landschap passen in de bestaande indeling van de polder.[vi] n 1936 maakte de directeur van gemeentewerken, ingenieur W. Gijzen, een herziening op dit uitbreidingsplan om zijn plan voor de georganiseerde bouw van landarbeiderswoningen aan de Berkenlaan te realiseren.[vii] De woningen in de buurt van de Berkenlaan zijn in de dertiger jaren gebouwd.

Links: Kaart met de spoorlijnen, 1916. Rechts: Het uitbreidingsplan van 1928: ten noorden van de Ophelialaan is een buurtje getekend, ten zuiden daarvan is het nog open land.

Herziening van het Uitbreidingsplan ten zuiden van de Ophelialaan door Ir. Gijzen, 1936. Links de Kastanjelaan, rechts de Jac. P. Thijsselaan en daartussen loopt de Berkenlaan.

De Landarbeiderswet

Een groot deel van de bebouwing langs onder andere de Berkenlaan is het gevolg van een gemeentelijke interpretatie van de Landarbeiderswet uit 1918. In de memorie van toelichting bij het opheffen van de wet in 1963 lezen we: 'Met de in 1918 tot stand gekomen Landarbeiderswet werd beoogd de destijds nog zeer slechte economische positie van de landarbeiders te verbeteren door hen in de gelegenheid te stellen een woning met land, een zogenaamd plaatsje, in eigendom dan wel los in pacht te krijgen. Daarbij was het de bedoeling van de wetgever de landarbeider in staat te stellen zoveel grond te krijgen als nodig was om voor hem en zijn gezin gewassen te telen. Aldus en ook door het openstellen van de mogelijkheid voor landarbeiders om een woning in eigendom te verkrijgen vervulde de Landarbeiderswet een sociale functie.'[viii]
Landarbeiders die zo'n plaatsje konden krijgen, richtten zich voor de bouw van het huis doorgaans tot de lokale aannemer, met wisselend resultaat. Zoals een Adviescommissie der Noordhollandse Gemeenten eind jaren dertig schreef: de huisjes lieten vaak 'in 't bewonen practisch te wenschen over' en ze waren 'in hun verschijning verre van mooi en gaaf'.[ix] De landarbeiders bezuinigden vaak op het huis omdat ze eigenlijk een kwekerij op het plaatsje wilden beginnen om geld mee te verdienen. De woning was dan bijzaak.
De eerste landarbeiderswoningen in Aalsmeer die op deze manier tot stand kwamen hadden terreinen van 2000 vierkante meter of meer; die werden niet zelden als bloemkwekerij ingericht. Aanvankelijk zochten de landarbeiders zelf een terrein uit, waardoor de plaatsjes overal langs de wegen voorkwamen. Onder andere langs de Hornweg in de omgeving van de Machineweg en de Aalsmeerderweg staan nog dat soort landarbeidershuisjes.[x]
De directeur van gemeentewerken Gijzen wilde deze praktijk aanpakken door vanuit de gemeente prototypen landarbeidershuisjes aan te bieden, zowel enkele als dubbele, het liefst netjes gegroepeerd in een 'kolonie'. Hij ontwikkelde enkele verschillende woningtypen. Voor het verschaffen van bestek, tekeningen en details, alsmede het toezicht op de uitvoering, berekende de gemeente de landarbeider 25 gulden.[xi]
De woningen bevatten over het algemeen een huiskamer van zo'n 15 of 16 vierkante meter, een keuken annex eetkamer en doorgaans drie slaapkamers: voor jongens, meisjes en ouders. De aangebouwde schuur was meestal bescheiden van afmeting. 'Gewoonlijk zwaait de vrouw er haar scepter; er is een spoelbak en een stookplaats voor het waschfornuis. De man komt daardoor met zijn tuingereedschap en knutselarijen af en toe in 't gedrang, zoodat sommige mannen een vrijstaande schuur de voorkeur geven. Het privaat is in de schuur ondergebracht.'[xii]
Een deel van de tuin werd meestal gebruikt voor de teelt van aardappelen en groente voor het gezin, een deel werd door veel landarbeiders alsnog ingericht voor wat bloementeelt.
De Berkenlaan en de Populierenlaan (vanaf c. 1960 de Jac. P. Thijsselaan) werden in de herziening van het uitbreidingsplan van 1936 ontworpen voor de bouw van deze landarbeiderplaatsjes, al kwamen er ook andere woningtypen voor. Op de tekening zien we ook een plantsoentje halverwege de straat, die weliswaar een wat andere vorm had dan het huidige plantsoen maar in de basis aangeeft waar het terecht moest komen. Het Elzenlaantje komt op deze tekening nog niet voor, die is later aangelegd. De Lagere School (de huidige basisschool De Hoeksteen) aan de Ophelialaan 230, die in 1932 gebouwd was, staat op de tekening al aangeduid.

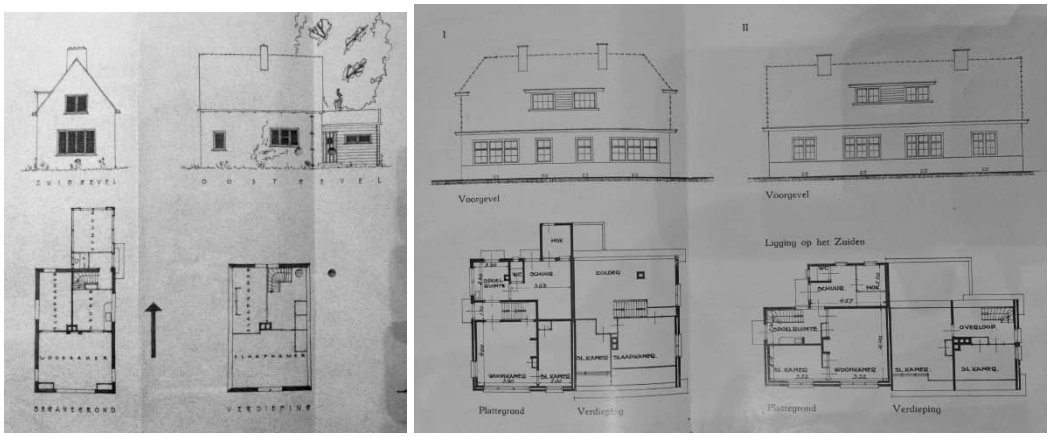
De wegen werden bescheiden gehouden, maar met brede bermen en veel bomen. Aan de zuidkant van de Berkenlaan lag een slootje, en bij het ontwerp van de gemeente voor de landarbeiderplaatsjes was de brug over die sloot, of aan de andere zijde een afscheiding, mee ontworpen (en dus in rekening gebracht).[xiii] De sloot is in de naoorlogse periode gedempt.

Foto uit 1948 vanuit Berkenlaan op Jac.P. Thijsselaan. Aan de rechterzijde is een brugje over de sloot zichtbaar

Foto in dezelfde richting anno 2012

Links: Tekening van een landarbeiderswoning, 1927. Rechts: Tekening van een prototype dubbele landarbeiderswoning met dakkapel, 1933

Foto en tekening van het voordakvlak met dakkapel die voorkomt op diverse huizen aan de Kastanjelaan, waaronder nr. 14-16

Gevarieerd en groen

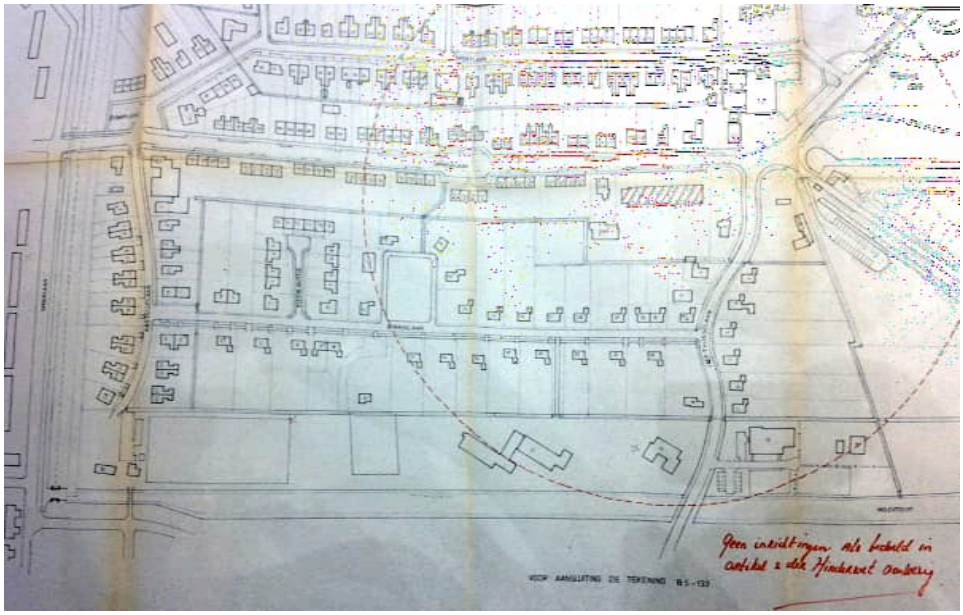
De uitgifte en bebouwing van de landarbeiderplaatsjes is voor de Berkenlaan, Jac.P. Thijsselaan en Kastanjelaan bepalend geweest. Maar er komen in dit buurtje ook andere, ‘gewone’, woningen voor met tuinen van meer gangbare afmetingen, en een school. De school aan de Ophelialaan was in 1932 reeds gebouwd als protestants-christelijke lagere school.
Wat alle bebouwing gemeen heeft is de sterke relatie tussen de fijnmazige, veelal vrijstaande bebouwing en de groene openbare ruimte daar omheen. Omdat een groot deel van de woningen omgeven wordt door een begroeide tuin van een behoorlijke maat en de openbare ruimte sober maar groen is vormgegeven, is het beeld ontstaan van een lommerrijke, ruim opgezette buurt. De berkenbomen en kastanjebomen die in de gelijknamige straten zijn aangeplant, hebben een beeldbepalende waarde in dit opzicht. Latere verbouwingen en de nieuwbouw in het buurtje hebben zich over het algemeen aan deze dominante karakteristiek aangepast. Al heeft een deel

van de verbouwde huizen daardoor wel een schaalvergroting ondergaan; ze hebben belangrijke karakteristieken niet verloren.
Het rijtje meer zakelijk vormgegeven woningen op de kop van de Elzenlaan is na de oorlog gerealiseerd en heeft een minder ruime opzet dan de woningen van voor de oorlog. Omdat de korrelgrootte, de architectuur, de relatie tot de openbare ruimte en de bebouwingskarakteristiek van deze woningen zo sterk afwijkt van de rest van het beschermd dorpsgezicht, wordt voorgesteld dit rijtje van de bescherming uit te sluiten.

Huidig ruimtelijk karakter

Bebouwing

De plaatsing van de woningen aan de wegen is gevarieerd, de rooilijn verspringt en ook de kaprichtingen verschillen. Sommige huizen staan met hun kopgevel aan de straat, andere met de langsgevel. De woningen zijn door een tuin omgeven en de erfscheidingen zijn meest als hagen uitgevoerd. De typologie van de woningen verschilt eveneens. Er zijn typische landarbeidershuisjes op een erf, maar er komen ook twee onder een kapwoningen (gekoppelde landarbeidershuisjes) en grotere woningen voor. Toch is de architectuur van de woningen in grote lijnen samenhangend te noemen; het is een ensemble van traditionele jaren dertig architectuur.
Meest voorkomend is één bouwlaag plus kap. De woningen hebben hellende daken, meest zadeldaken met pannen gedekt. Sommige woningen hadden van oorsprong al een kleine dakkapel. Bijgebouwen, zoals de oorspronkelijke kleine schuren, maar ook latere aanbouwen, zijn achter de voorgevelrooilijn geplaatst, vaak achter of schuin achter het hoofdgebouw. De meest toegepaste materialen zijn metselwerk, hout en keramische pannen.
In de loop der jaren is hier en daar nieuw gebouwd en woningen zijn vaak ingrijpend gerenoveerd of uitgebreid, maar wat betreft korrel en schaalgrootte zijn deze wijzigingen aangepast aan hun omgeving. Hoewel de oorspronkelijke materialisering van baksteen met pannendak bij de meeste panden gehandhaafd is, zijn er hier en daar andere materialen geïntroduceerd, zoals een rieten dak (bijvoorbeeld Berkelaan 2b) of een gestuukte gevel (bijvoorbeeld Berkenlaan 11) . Dit soort materialen is niet typerend voor dit buurtje maar dankzij de gevarieerde, levendige opzet, werkt het niet verstorend zo lang het incidenten blijven.

Situatietekening uit 1978

Groenstructuur en openbare ruimte

Het groene karakter van het buurtje is van belang voor de ruimtelijke kwaliteit. De aanwezigheid van zij- en voortuinen die door hagen van de openbare weg zijn gescheiden en de ruime beplanting met hoge en halfhoge bomen en struiken bepalen het beeld van het buurtje. Het sobere straatprofiel zonder markeringen is hierbij tevens van belang om het lommerrijke beeld te versterken, zonder grote verkeersremmende maatregelen en met zo min mogelijk bebording. De sloot aan de zuidkant van de weg is gedempt, maar de ruimtelijkheid hiervan is in het straatprofiel nog voelbaar. Belangrijk in het beschermde gezicht is ook het eenvoudige maar groene karakter van het plantsoentje ter hoogte van nummers 11-21. Ook de hoeken van de straten, zoals bij het Elselaantje, zijn groen en open. Deze hoeken versterken het groene, ruimtelijke karakter.

Historische foto van de Kastanjelaan

Straatbeeld van de huidige Kastanjelaan

Links: Straatbeeld van de Berkenlaan; Rechts: Hoek van de Berkenlaan en het Elsenlaantje

Relaties met omgeving

De Berkenlaan, Kastanjelaan en Jac. P. Thijsselaan vormen wat betreft ruimtelijke karakteristiek en bebouwing een eenheid. Het straatbeeld is lommerrijk, groen, informeel en open, hier en daar bijna landelijk. De bebouwing is van een fijne korrel, kleinschalig, met traditionele materialen en vormen.
De omringende straten zijn anders van karakter, stammen net uit een andere fase in de stedenbouw en architectuur. De woningblokjes in de Ophelialaan zijn formeler, en hoewel ook hier de rooilijn hier en daar verspringt, is het ritme van de blokken dwingender en het groen

minder overheersend. De architectuur is zakelijker en vooral door de clustering van woningen in blokjes, minder 'landelijk' van karakter.
De Berkenlaan, Jac.P. Thijsselaan en Kastanjelaan vormen een bijzonder 'eilandje' in de naoorlogse stedenbouwkundige omgeving, maar heeft architectonisch, stedenbouwkundig en cultuurhistorisch gezien een band met bebouwing op iets grotere afstand zoals de Wilgenlaan en de Cyclamenstraat.

Nadere typering van te beschermen waarden

Het dorpsgezicht Stommeer: de Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan is te karakteriseren als een lommerrijke, ruim opgezette, groene woonbuurt met kleinschalige traditionele architectuur. Het buurtje is bijzonder vanwege de historische achtergrond van de Landarbeiderswet, die in een periode in werking trad dat er veel meer sociale wetgeving in Nederland tot stand kwam, zoals de woningwet, ziektewet en de arbeidswet. De Landarbeidersplaatsjes in de gemeente Aalsmeer zijn een bijzondere vertaling van deze wet naar de lokale behoeften en prioriteiten.

Het ruime, groene karakter van de buurt doet denken aan een tuinwijk met allerlei historische raakvlakken, onder meer met de Engelse Garden City Movement. Tegelijk is het met de kleinschalige, individuele bebouwing en de wat informele opzet anders van karakter dan de meer planmatig opgezette tuinwijken. De bebouwing is, zoals gezegd, gevarieerd maar kent een sterke onderlinge architectonische samenhang door de traditionele architectonische middelen en materialen. Een opvallend bindend kenmerk van de buurt is de kapvorm en het (traditionele) materiaalgebruik: de goot begint vrijwel altijd direct na de begane grond verdieping, waarna een vrij steile kap met keramische dakpannen beeldbepalend is. Opvallend is de vaak "koude" (zonder boeiboord of dakoverstek) aansluiting tussen de kopgevel en het dakvlak, waardoor heldere, prismatische, volumes ontstaan. De relatie tussen de kleinschalige bebouwing en het relatief ruime erf is kenmerkend, een principe dat ook bij de school van toepassing is. Het buurtje kent een sterke interne structuur en samenhang. Het is een ensemble dat bepaald wordt door het samenstel van bebouwing op een ruim erf, openbare ruimte en groen.

Begrenzing

Het beschermde gedeelte bestaat uit drie straten: de Berkelaan die loopt tussen de Jac. P. Thijsselaan aan de noordoostelijke en de Kastanjelaan aan de zuidwestelijke zijde. Ongeveer in het midden van de Berkenlaan ligt aan de noordkant een plantsoentje en iets westelijker staat het doodlopende Elzenlaantje loodrecht op de Berkenlaan.
De basisschool De Hoeksteen aan de Ophelialaan 230 (de hoek Ophelialaan-Jac P. Thijsselaan) is bij het beschermde dorpsgezicht gerekend omdat het gebouw met de erfafscheiding en het naastgelegen huis (Ophelialaan 228) ruimtelijk, historisch en architectonisch gezien een geheel vormen met de rest van dit buurtje.

Het straatbeeld van de gehele Berkenlaan, Kastanjelaan en het noordelijke stuk van de Jac P. Thijsselaan zijn beschermd. Daartoe worden gerekend de beplanting, de erfafscheidingen, het straatprofiel, en de woningen op hun erf. Het erf, voor zover dat niet vanaf de openbare weg zichtbaar is, heeft een cultuurhistorische betekenis als landarbeiderplaatsje zoals deze mogelijk werd gemaakt door de Landarbeiderswet. Dat wil zeggen dat eventuele bijgebouwen en aanbouwen in principe direct aan of bij de woning staan. Daar achter is het erf in hoofdzaak vrij van bebouwing.
De Jac.P. Thijsselaan is beschermd tot de ingang van het kindercentrum ten noorden van de Linnaeuslaan.

Het Elzenlaantje hoort ook bij het beschermde gezicht, maar het blokje naoorlogse huisjes op de kop daarvan wijkt zodanig af wat betreft typologie en architectonische uitwerking en plaatsing aan de straat, dat dat blokje uitgesloten is van de bescherming.

De Kastanjelaan is beschermd tot aan de panden op de hoek met de Ophelialaan. De apotheek op de hoek met de Ophelialaan heeft een zeer atypische aanbouw en is wit geverfd. De aantasting is zo fundamenteel, dat dit pand van bescherming uitgesloten wordt. Het pand op de tegenoverliggende hoek is later gebouwd en van een afwijkende typologie met twee lagen en een kap. Ook deze behoort niet tot het beschermde gebied.

De exacte begrenzing is weergegeven op de begrenzingskaart (volgende pagina).

Het beschermde dorpsgezicht Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan (Stommeer)

Waardering

Cultuurhistorische waarde
Het dorpsgezicht Stommeer: de Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan heeft cultuurhistorische waarde vanwege de historische achtergrond van de Landarbeiderswet, die in een periode in werking trad dat er veel meer sociale wetgeving in Nederland tot stand kwam. De Landarbeidersplaatsjes in de gemeente Aalsmeer zijn een bijzondere vertaling van deze wet naar de lokale behoeften en prioriteiten.
Het gaat daarbij om het principe van een kleinschalig woonhuis, gebouwd in traditionele materialen als baksteen, dakpannen en hout, met een schuine kap, vrijstaand of als dubbele woning geplaatst op een ruim, groen erf, met eventuele bijgebouwen achter het hoofdhuis en een grotendeels groen ingerichte landarbeiderplaats.

Stedenbouwkundige waarde
Het dorpsgezicht Stommeer: de Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan kent een sterke stedenbouwkundige structuur en samenhang en heeft als ensemble stedenbouwkundige waarde. Het is een bijzonder tuinwijkje bij het dorp Aalsmeer, met een groen, informeel en lommerrijk karakter.

Openbare ruimte en groenstructuur
De belangrijkste waarden van de groenstructuur zijn gelegen in:
- de sobere inrichting van de lanen zonder veel markering en verkeersborden, maar met groenstroken en plantsoen
- de aanwezigheid van voortuinen die door beplanting van de openbare weg zijn gescheiden
- de beplanting met hoge en halfhoge bomen en struiken

Bebouwing
Langs de straten bevinden zich de kleinschalige, sobere woningen in een informele, traditionalistische jaren dertig architectuur.
Er komen van oorsprong zowel vrijstaande als dubbele landarbeidershuizen voor. Ook de vrijstaande school is karakteristiek voor de architectuur van de jaren dertig.
In de architectuur van de huizen is de geleding in hoofdvolume en aanbouw van belang, de opzet kent een duidelijke hiërarchie. De hoofdvorm van de huizen is eenduidig en helder. De toepassing van conventionele materialen, zorgvuldige traditionele detaillering en bijpassende stijlmiddelen zijn van belang.

Toekomstige ontwikkelingen

Het behoud van de ruimtelijke samenhang binnen het buurtje staat voorop. Daarbij gaat het om de beschreven bebouwingskarakteristieken, de architectonische stijl, de samenhang tussen huis en erf en de relatie tussen groen, openbare ruimte, erf en bebouwing. Het streven is om het groene beeld en de ruime opzet van de buurt te behouden.
De heldere ruimtelijke hiërarchie tussen hoofdvolume en eventuele aanbouwen is beeldbepalend. Dit betekent dat eventuele uitbreidingen van deze oorspronkelijk kleine huizen direct achter of bij de woning moet gebeuren, en niet opzij, zodat de korrelgrootte aan de straatkant behouden en beleefbaar blijft. De naar de straat gerichte gevel is de representatieve zijde.

Belangrijk voor toekomstige ontwikkelingen is het behoud van de ruimte rondom de woningen, in elk geval aan de voorzijde en tussen twee woningen. De erven van de in deze buurt gerealiseerde landarbeiderplaatsjes, voor zover deze niet vanaf de openbare weg zichtbaar zijn, hebben vooral een cultuurhistorische betekenis. Toch is het belang het principe van zo'n plaatsje te respecteren om die betekenis leesbaar te houden. Dat wil zeggen dat eventuele bijgebouwen en aanbouwen in principe direct aan of bij de woning staan. Daar achter is het erf in hoofdzaak vrij van bebouwing. Andere bescheiden bijgebouwen (schuurtjes en dergelijke) kunnen nog voorkomen helemaal aan de achterzijde van het erf. Bebouwing achter het hoofdvolume is altijd lager dan het hoofdvolume.
Bij de bebouwing is de samenhang binnen de architectuur van belang, die te maken heeft met eenvoud in architectuur en zorgvuldige maar eenvoudige detaillering. De opbouw van de woningen bestaat uit één laag met hellend dak, de gootlijn dient daarbij niet doorsneden te worden.

Het materiaalgebruik is overzichtelijk, het gaat met name om metselwerk, dakpannen en hout. Ook de terughoudende, traditionele kleuren van die materialen spelen bij het totaalbeeld een belangrijke rol. De detaillering wordt gekenmerkt door elegante aansluitingen en zorgvuldig ontworpen en uitgevoerde metselwerkverbanden, getuige bijvoorbeeld de gootconsoles en dak-kopgevelaansluitingen in de Jac. P. Thijsselaan en de Berkenlaan. De kracht van het ensemble zit hem in de éénheid in verscheidenheid en in de sobere maar zeer doordachte vormgeving. Grote contrasten worden vermeden.
In dit gebied zal de toetsing door de adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit en erfgoed bij uitstek maatwerk dienen te zijn. Elke aanvraag voor een omgevingsvergunning in dit gebied moet zorgvuldig beoordeeld worden op subtiliteit en fijnzinnigheid in de uitwerking van details en de materiaalkeuze.
Bij kleine aanpassingen en groot onderhoud van de bebouwing speelt detaillering een grote rol. De detaillering dient aan te sluiten bij de oorspronkelijke, ambachtelijke (jaren dertig) detaillering. Het gebruik van kunststof, aluminium en plaatmateriaal dient te worden voorkomen.

Vervangende nieuwbouw dient zich op vanzelfsprekende wijze te voegen in het geschetste beeld, zonder noodzakelijkerwijs historiserend te zijn. De eenvoud van hoofdvorm, aansluiting bij de schaal en de maatvoering van de bestaande bebouwing, alsmede een zeer zorgvuldige detaillering dienen daarbij leidraad te zijn.

De dakvlakken zijn voor deze buurt beeldbepalend. Door schaal, maatvoering en materiaalgebruik zijn de dakvlakken het bindende beeldkenmerk. Door de verscheidenheid van nolrichtingen is er echter geen eenduidige wetmatigheid aan te geven die het gewenste beeld zou waarborgen. In beginsel geldt echter dat nieuwe dakkapellen in het van de straat zichtbare dakvlak niet wenselijk zijn. Er komen wel dakkapellen in het voordakvlak voor op een deel van de huizen; sommige van oorsprong en sommige al toegevoegd kort na de bouw. Eventuele nieuwe dakkapellen zullen worden beoordeeld in hun specifieke context. Ze moeten wat betreft de detaillering, afmetingen en materiaal gelijk zijn aan de oorspronkelijke die bij een zelfde soort woning al voorkomen.
Dakkapellen in andere dakvlakken dienen qua maatvoering en expressie ondergeschikt te zijn aan het dakvlak en qua detaillering aan te sluiten bij de jaren dertig karakteristiek. In verband met moderne isolatie-eisen is daarom extra aandacht vereist voor de profilering van de dakkapellen.

Het karakter van de openbare ruimte moet gerespecteerd worden. De aangename en vanzelfsprekende eenvoud van het straatprofiel, de bestrating, de groene bermen en de boombeplanting dient te worden gekoesterd. Onderhoud is daarom gericht op behoud en herstel van de bestaande karakteristiek, waarbij de monumentale bomen indien dat noodzakelijk wordt vanwege ouderdom of ziekte, vervangen worden door nieuwe aanplant van dezelfde soort. Verkeersborden en verkeersremmende maatregelen zijn ongewenst. Veel percelen hebben geen erfscheiding. Erfscheidingen die op het voorerf worden aangebracht, zijn lager dan een meter en veelal groen (haag) om de openheid van de straat niet te verstoren.

Bronnen

Literatuur en rapporten

- C. Gras, R. Kersbergen, *Atlas van historische topografische kaarten Noord-Holland, 1894-1923*, Landsmeer, 2003
- M.J. 't Hart, *Aelsmeer, beknopte geschiedenis van een opmerkelijk dorp*, Aalsmeer, 1992
- Ad de Jonge, Piet van der Meulen, Wim Roodenburg, *Oud Aalsmeer in onbekende foto's, deel I,* Aalsmeer, 1997
- Ad de Jonge, Piet van der Meulen, Wim Roodenburg, *Oud Aalsmeer in onbekende foto's, deel II,* Aalsmeer, 1999
- Twan Jütte, Frederik Groos, Leo Kiep e.a., *Welstandsnota Aalsmeer*, Aalsmeer, 2009
- Sociografisch bureau, 'Moderne monumenten', *De Meerlanden, Aalsmeer, Haarlemmermeer, Uithoorn, 3e en 4e kwartaalbericht 1985*, Hoofddorp, 1985
- J.S. Visser, Bureau Landzij, *Gebroken landen, geheelde gronden. Globale cultuurhistorische analyse (CHA) Gemeente Aalsmeer. Landschapsgeschiedenis en aanzet voor deelgebieden en beschermde dorpsgezichten*, 17 november 2011

Archiefmateriaal

- Kamerstuk Tweede Kamer 1963-1964 kamerstuknummer 7517 ondernummer 3, Intrekking van de Landarbeiderswet, Memorie van toelichting (beschikbaar op Staten-Generaal Digitaal)
- Noord-Hollands Archief, toegang 1949, gemeentebestuur van Aalsmeer, invnr. 555, 'Verslag van de Adviescommissie der Noordhollandse Gemeenten voor de Bouw ontwerpen en uitbreidingsplannen over de jaren 1931-1936 betreffende de bouw en het gebruik van landarbeiderswoningen in de gemeente, uittreksel, gedrukt, 1937. 'De landarbeiderswoningen in Aalsmeer', p. 16-19
- Noord-Hollands Archief, Toegang 1949, gemeentebestuur van Aalsmeer, invnr. 554 (Stukken betreffende de bouw van het complex van 22 woningen aan de Polulieren-, Kastanje- en Berkenlaan ter uitvoering van de Landarbeiderswet, 1936-1937) en invnr. 555 (Wijziging uitbreidingsplan van de gemeente Aalsmeer, 1936)
- Noord-Hollands Archief, Toegang 2316, gemeentebestuur van Aalsmeer, invnr 2026 (Verlening van medewerking en financiële steun aan Vereniging tot Stichting en instandhouding van scholen Met den Bijbel te Aalsmeer ten behoeve van de uitbreiding en de verbouwing van protestants-christelijke lagere school De Hoeksteen aan de Ophelialaan 230, 1977-1981)

Colofon

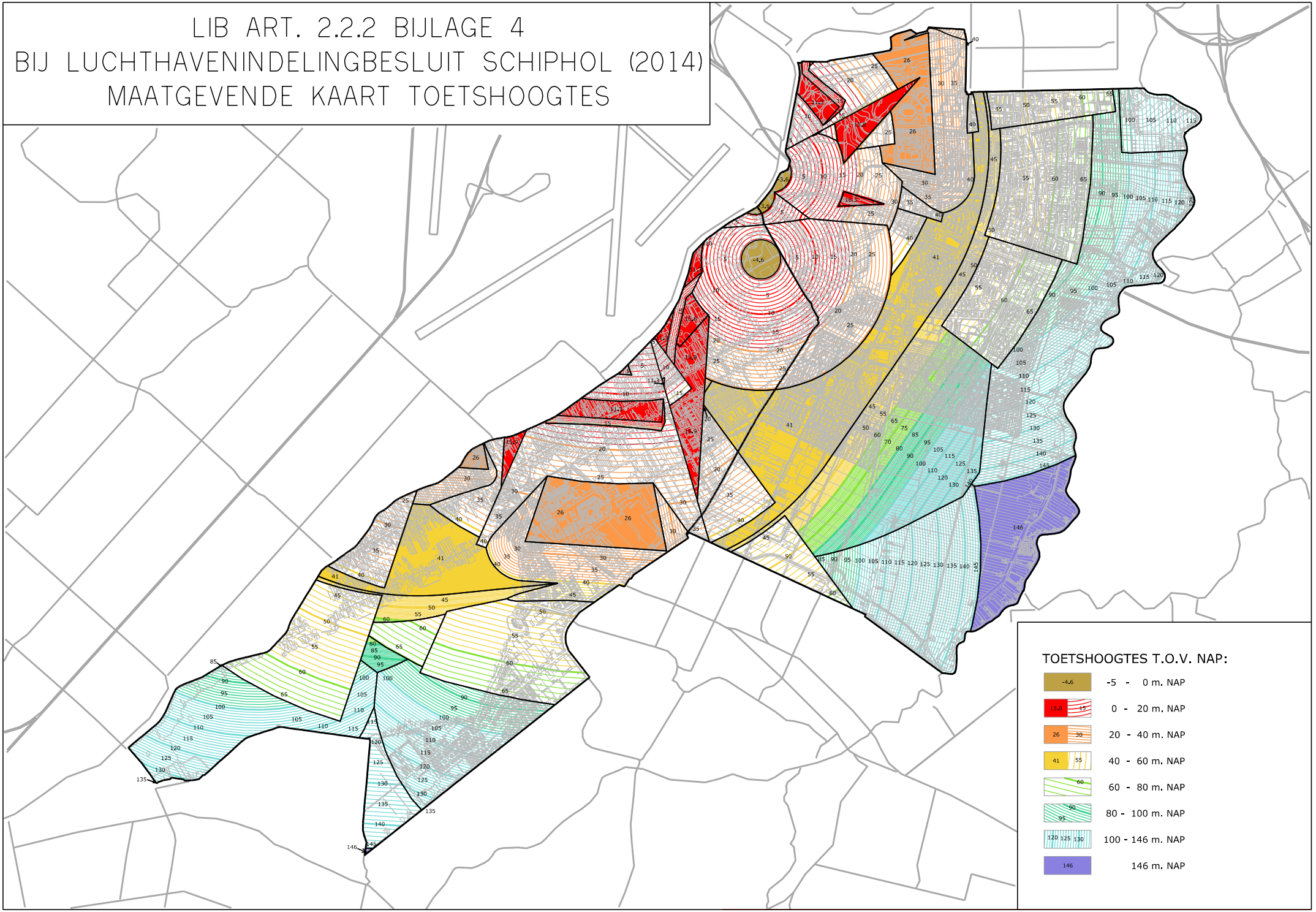
2013, WZNH adviescommissies voor ruimtelijke kwaliteit
Dorine van Hoogstraten en Frederik Groos

Noten bij de tekst

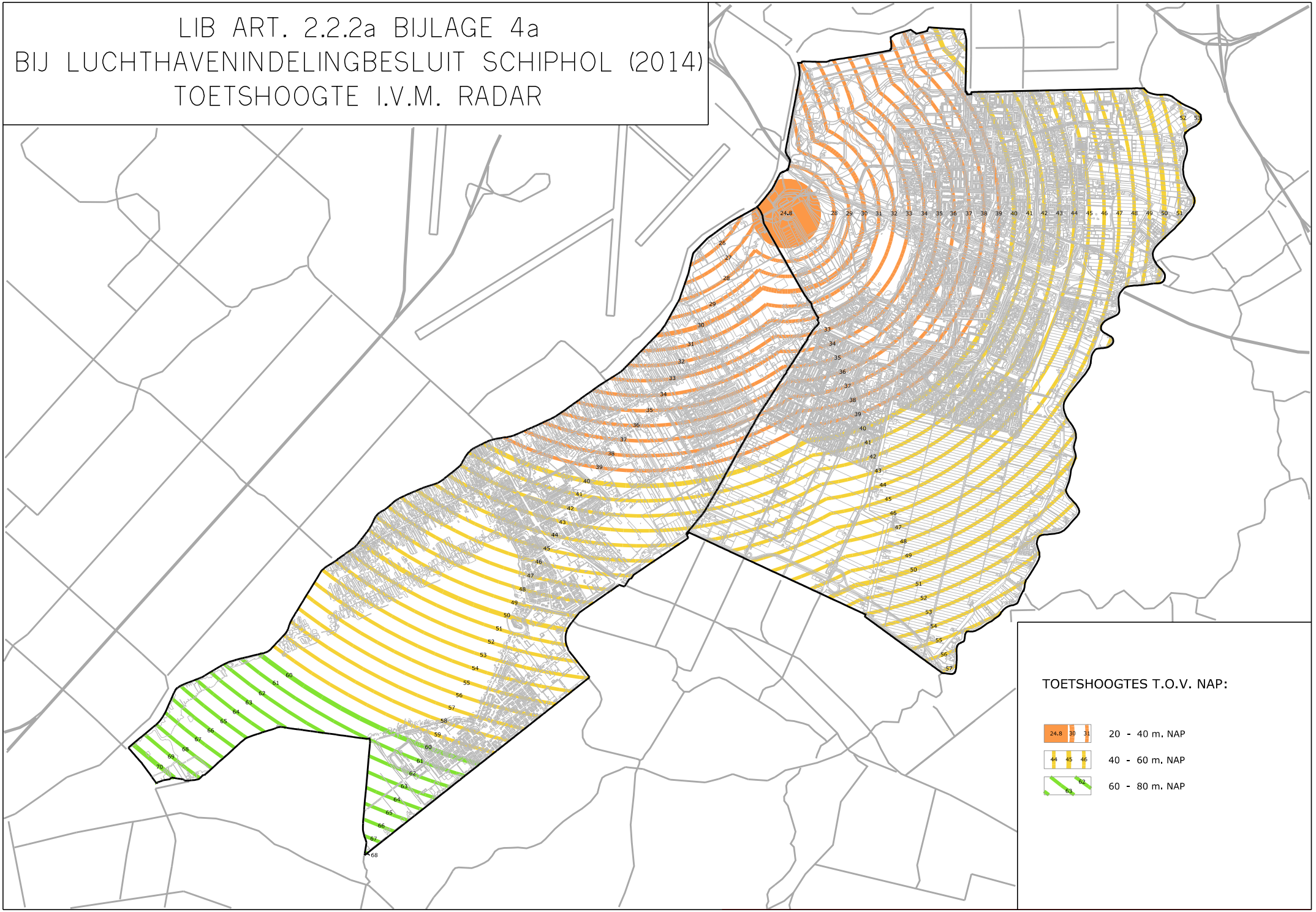
[i] Tekst Monumentenwet 1988, artikel 1f
[ii] Visser, Bureau Landzij, 2011, p. 81-90
[iii] De Jonge, Van der Meulen, Roodenburg, 1999, p. 102
[iv] 't Hart, 1992, p. 124-126 en Visser, Bureau Landzij, 2011: in deze publicaties wordt de landschapsgeschiedenis vrij uitgebreid uit de doeken gedaan.
[v] 't Hart, 1992, p. 339
[vi] Visser, Bureau Landzij, 2011, p. 53
[vii] Noord-Hollands Archief, toegang 1949, gemeentebestuur van Aalsmeer, invnr. 555, 'Verslag van de Adviescommissie der Noordhollandse Gemeenten voor de Bouw ontwerpen en uitbreidingsplannen over de jaren 1931-1936 betreffende de bouw en het gebruik van landarbeiderswoningen in de gemeente
[viii] Kamerstuk Tweede Kamer 1963-1964 kamerstuknummer 7517 ondernummer 3, Intrekking van de Landarbeiderswet, Memorie van toelichting (beschikbaar op Staten-Generaal Digitaal)
[ix] Noord-Hollands Archief, toegang 1949, gemeentebestuur van Aalsmeer, invnr. 555, 'Verslag van de Adviescommissie der Noordhollandse Gemeenten voor de bouwontwerpen en uitbreidingsplannen over de jaren 1931-1936 betreffende de bouw en het gebruik van landarbeiderswoningen in de gemeente'
[x] De Jonge, Van der Meulen, Roodenburg, 1997, p. 135
[xi] Noord-Hollands Archief, toegang 1949, gemeentebestuur van Aalsmeer, invnr. 555, 'Verslag van de Adviescommissie der Noordhollandse Gemeenten voor de bouwontwerpen en uitbreidingsplannen over de jaren 1931-1936 betreffende de bouw en het gebruik van landarbeiderswoningen in de gemeente'
[xii] Noord-Hollands Archief, toegang 1949, gemeentebestuur van Aalsmeer, invnr. 555, 'Verslag van de Adviescommissie der Noordhollandse Gemeenten voor de bouwontwerpen en uitbreidingsplannen over de jaren 1931-1936 betreffende de bouw en het gebruik van landarbeiderswoningen in de gemeente'
[xiii] Noord-Hollands Archief, Toegang 1949, invnr. 554, Stukken betreffende de bouw van het complex van 22 woningen aan de Polulieren-, Kastanje- en Berkenlaan ter uitvoering van de Landarbeiderswet, 1936-1937

Bijlage 2 van de regels

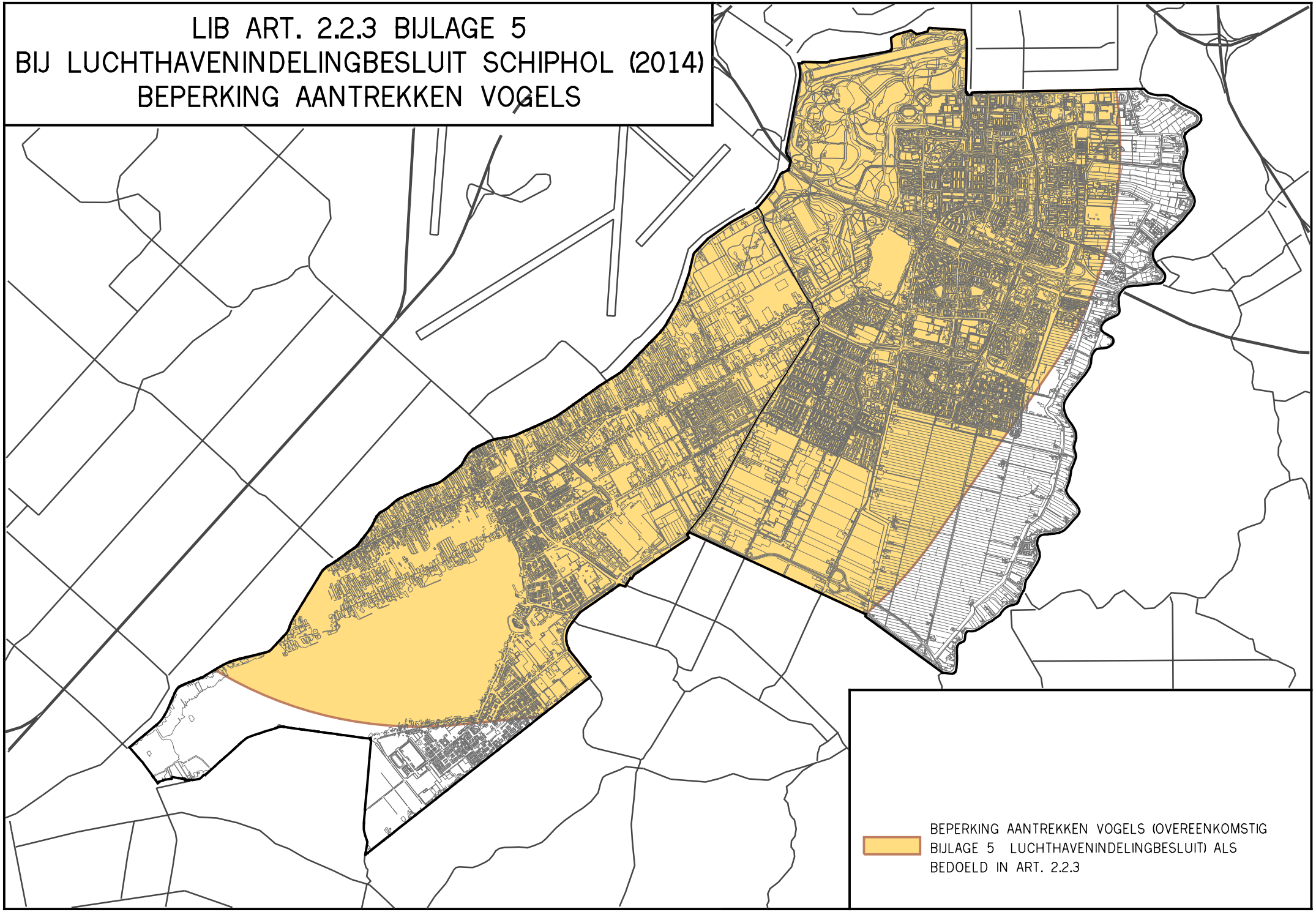
LIB ART. 2.2.2 BIJLAGE 4
BIJ LUCHTHAVENINDELINGBESLUIT SCHIPHOL (2014)
MAATGEVENDE KAART TOETSHOOGTES

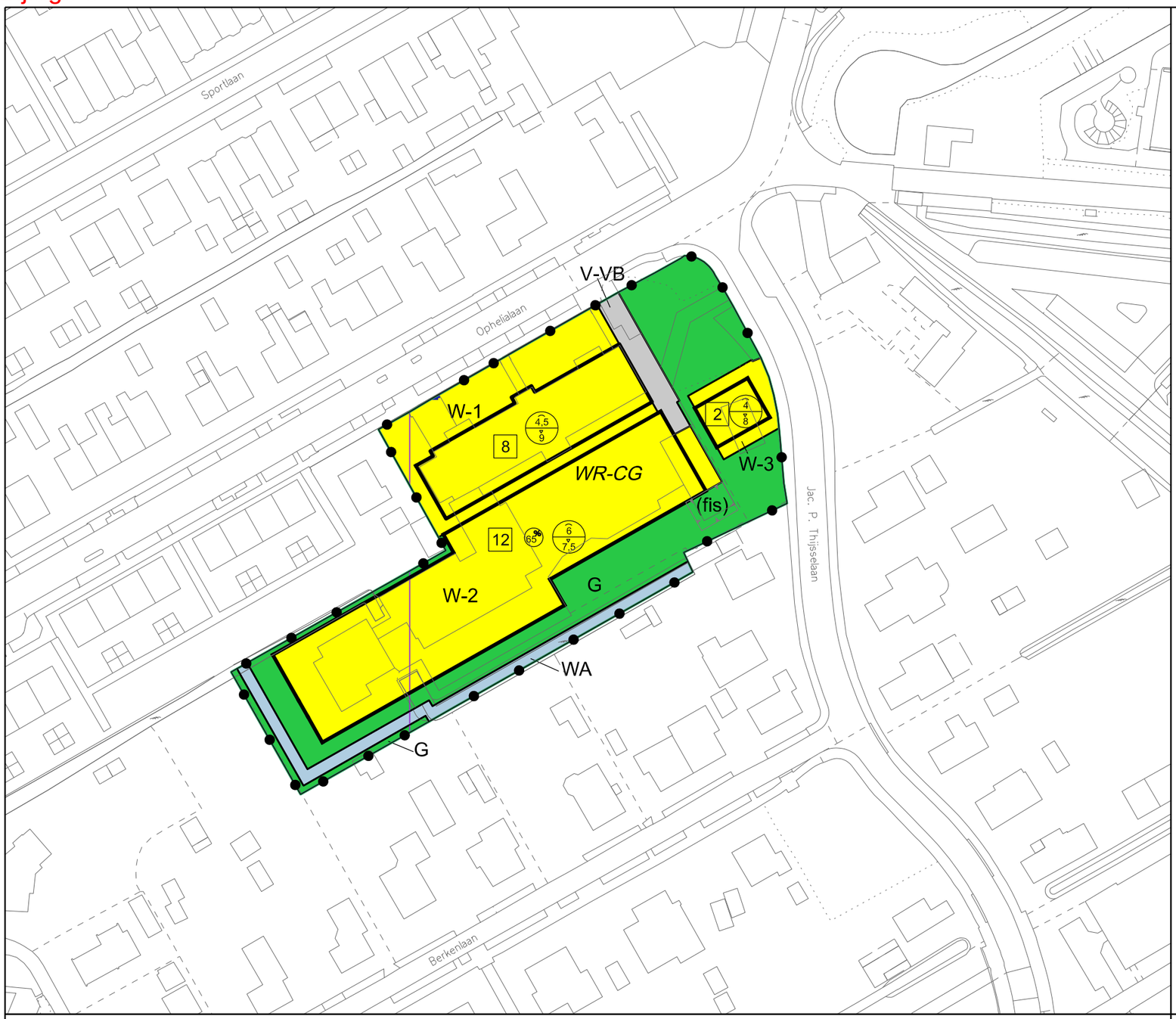
Bijlage 3 van de regels

Bijlage 4 van de regels

Bijlage 5

LEGENDA

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

- G — Groen
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- WA — Water
- W-1 — Wonen - 1
- W-2 — Wonen - 2
- W-2 — Wonen - 3

Dubbelbestemmingen

- WR-CG — Waarde - Cultuurhistorie Gemeente

Functieaanduiding

- (fis) — Fietsenstalling

Gebiedsaanduidingen

- luchtvaartverkeerzone - lib art 221 nr. 4
- luchtvaartverkeerzone - lib art 222 toetshoogtes
- luchtvaartverkeerzone - lib art 222A toetshoogtes radar
- luchtvaartverkeerzone - lib art 223

Bouwvlak

- bouwvlak

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- maximum bebouwingspercentage (%)
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- E — maximum aantal wooneenheden

VASTGESTELD DOOR DE RAAD
VAN DE GEMEENTE AAALSMEER OP ** ** 2023
DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

Stedelijke Ontwikkeling — Bestemmingsplannen
Gemeente Aalsmeer
Raadhuisplein 1, Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer, T 0297-38 75 75, F 020-540 45 59

BESTEMMINGSPLAN
OPHELIALAAN - JAC P THIJSSENLAAN

datum : 22 03 2022	gewijzigd : 14 03 2023 25 04 2023	formaat : A3	schaal : 1 : 1000
operator : S. Kho	26 07 2023		plcfg : imro-2012 v8i.tbl
gecontr. :		tek.nr. BP. A07. 14	
plan IDN : NL.IMRO.0358.07R-VG01			

LEGENDA

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

- G — Groen
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- WA — Water
- W-1 — Wonen - 1
- W-2 — Wonen - 2
- W-2 — Wonen - 3

Dubbelbestemmingen

- WR-CG — Waarde - Cultuurhistorie Gemeente

Functieaanduiding

- (fis) — Fietsenstalling

Gebiedsaanduidingen

- luchtvaartverkeerzone - lib art 221 nr. 4
- luchtvaartverkeerzone - lib art 222 toetshoogtes
- luchtvaartverkeerzone - lib art 222A toetshoogtes radar
- luchtvaartverkeerzone - lib art 223

Bouwvlak

- bouwvlak

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- maximum bebouwingspercentage (%)
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- E — maximum aantal wooneenheden

VASTGESTELD DOOR DE RAAD
VAN DE GEMEENTE AALSMEER OP ** ** 2023
DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

Stedelijke Ontwikkeling — Bestemmingsplannen
Gemeente Aalsmeer
Raadhuisplein 1, Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer, T 0297-38 75 75, F 020-540 45 59

BESTEMMINGSPLAN
OPHELIALAAN - JAC P THIJSSENLAAN

datum : 22 03 2022	gewijzigd : 14 03 2023 25 04 2023	formaat : A3	schaal : 1 : 1000
operator : S. Kho	26 07 2023		plcfg : imro-2012 v8i.tbl
gecontr. :		tek.nr. BP. A07. 14	
plan IDN : NL.IMRO.0358.07R-VG01			

Beeldkwaliteitsplan “De Hoeksteen”

10 Mei 2023

Gemeente Aalsmeer

Inleiding

1. Doel
   - o Beschermd dorpsgezicht
   - o Procedure

2. Het ontwerp van beeldkwaliteit

3. Voormalig schoolgebouw
   - o Situering
   - o Massa en vorm
   - o Architectuur
   - o Kapvorm
   - o Plasticiteit
   - o Gevelopbouw
   - o Raamopeningen
   - o Daken
   - o Dakkapellen
   - o Erfscheidingen
   - o Terrasschermen

4. Woonbebouwing Jac. P. Thijsselaan
   - o Situering
   - o Massa en vorm
   - o Architectuur
   - o Kapvorm
   - o Plasticiteit
   - o Gevelopbouw
   - o Raamopeningen
   - o Daken
   - o Dakkapellen
   - o Erfscheidingen
   - o Terrasschermen

5. Woonbebouwing achterterrein
   - o Situering
   - o Massa en vorm
   - o Architectuur
   - o Kapvorm
   - o Plasticiteit
   - o Gevelopbouw
   - o Raamopeningen
   - o Daken
   - o Dakkapellen
   - o Erfscheidingen
   - o Terrasschermen

6. Buitenruimte

7. Hardheidsclausule

Bijlage: bomeninventarisatie

1. Doel

De aanleiding voor het opstellen van dit Beeldkwaliteitsplan is de herontwikkeling van het terrein van het voormalig schoolgebouw “De Hoeksteen” gelegen aan de Ophelialaan 230 in Aalsmeer. De gemeente is eigenaar van de betreffende gronden en gebouwen. Dit biedt de mogelijkheid om het vrijkomende terrein te herontwikkelen.

In de huidige situatie worden de gebouwen gebruikt door maatschappelijke organisaties. Daarnaast heeft de gemeente ook de woning aan de Jac. P. Thijsselaan 2 in eigendom. De ambitie is om beide locaties samen te voegen tot één plangebied en dit te herontwikkelen.

Ligging plangebied

Beschermd dorpsgezicht

Het plangebied maakt onderdeel uit van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht “Berkenlaan, Jac. P. Thijsselaan en Kastanjelaan”. Het behoud van de ruimtelijke samenhang binnen het buurtje en de beleving van het straatbeeld staat voorop. Daarbij gaat het om de bebouwingskarakteristieken, architectonische stijl, de samenhang tussen huis en erf en de relatie tussen groen, openbare ruimte, erf en bebouwing. Het streven is om het groene beeld en de ruime opzet van de buurt te behouden. De heldere ruimtelijke hiërarchie tussen hoofdvolume en eventuele aanbouwen is beeldbepalend. Bij de herontwikkeling wordt gedacht aan transformatie van het voormalige schoolgebouw (met aandacht voor de historisch waardevolle kenmerken) en worden hierin 8 nieuwe grondgebonden woningen gerealiseerd. De aangebouwde delen uit 1978, 1995 en 2001 en de woning aan de Jac. P. Thijsselaan worden gesloopt. Op het vrijkomende terrein is ruimte voor maximaal 12 grondgebonden woningen en langs de Jac. P. Thijsselaan maximaal 2 grondgebonden woningen. Dit resulteert in realisatie van in totaal 22 nieuwe woningen binnen het project De Hoeksteen.

Procedure

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de procedurele rol van het beeldkwaliteitsplan. Burgemeester en wethouders hechten aan een goede beeldkwaliteit en duurzaamheid bij het herontwikkelen van deze locatie. Deze ambitie krijgt, met betrekking tot de uiterlijke verschijningsvorm een concrete vertaling in dit beeldkwaliteitsplan. Hierin wordt aangegeven op welke wijze een specifieke sfeer kan worden uitgewerkt met behulp van richtlijnen voor de stedenbouwkundige uitgangspunten en de architectuur en de inrichting van de buitenruimte. Dit document moet een inspiratie leveren aan iedereen die bij het ontwerpproces betrokken is.

2. Het ontwerp van beeldkwaliteit

De beeldkwaliteitsbeschrijving richt zich ten eerste op de verschijningsvorm, het beeld en de sfeer van de bebouwing en ten tweede op de inrichting van de buitenruimte. De samenhang tussen gebouw en buitenruimte bepaalt uiteindelijk de gemeenschappelijke beeldkwaliteit van dit gebied. Onder de regie van dit beeldkwaliteitsplan weet de initiatiefnemer (opdrachtgever/realisator en hun architect) op voorhand welke kwaliteitseisen worden gesteld aan de bebouwing. Toezicht in de vorm, beoordeling en advisering tijdens de bouwplanontwikkeling is vervolgens nodig om afstemming tussen bebouwing en inrichtingsplan tot het beste resultaat te laten leiden.

Bebouwingsvoorstel

3. Voormalig schoolgebouw

Situering
• Alzijdige bebouwing, primaire frontvorming gericht naar de Ophelialaan;
• Voorterrein met tuinmuren vormen een onlosmakelijk geheel.

Massa en vorm
• Behoud van de bouwmassa van het hoofdgebouw met nagenoeg een rechthoekige plattegrond;
• Behoud van de lager gelegen uitbouw aan de rechterzijde.

Architectuur
• Behoud van de uitstraling van het jaren 30 schoolgebouw.

Kapvorm
• Behoud van het schilddak met romaanse pannen aan voor- en achterzijde en aan de naar voren geplaatste (risalerende) entree.

Plasticiteit
• Handhaven eenvoudig hoofdvolume waarop ingrepen mogen plaatsvinden (loggia's, luifels etc.)

Gevelopbouw
• Behoud van de vensterindeling aan de voorzijde, waarbij de vensters zijn vervangen maar de indeling is behouden. Het kleurgebruik dient de architectuur te ondersteunen en te verrijken.

Raamopeningen
• Het terugbrengen van de authentiek raampartijen in de voorgevel die qua indeling lijken op de vensters uit de jaren '30. Het aanbrengen van openslaande tuindeuren aan de achterzijde die qua stijl aansluiten op de vormgeving van de bestaande raampartijen.

Daken
• Handhaven van het bestaande pannendak. Indien zonnecollectoren/panelen op het dak worden toegepast, moeten deze op een passende wijze in het dakvlak worden geïntegreerd.

Dakkapellen
• Geen nieuwe dakkapellen op het naar de straat gerichte dakvlak.

Erfscheidingen
• Behoud van de gemetselde erfafscheiding met laag hek aan de voorzijde;
• Maximale bouwhoogte gebouwde erfscheidingen 1 meter.

Terrasschermen
• Terrasschermen vormen een integraal onderdeel van de architectuur.
• Terrasschermen zijn uitsluitend aan de achterzijde toegestaan.

Gevelbeeld Ophelialaan. (Straatzijde met bestaande te handhaven dakkapellen)

Gevelbeeld binnenzijde. (Voorstel nieuwe dakkapellen)

4. Woonbebouwing Jac. P. Thijsselaan

Situering
- Frontvorming zowel aan de kant van de Jac. P. Thijsselaan als het binnenterrein;
- De woning(en) volgen de huidige verkavelingsstuctuur van de Jac. P. Thijsselaan;
- Losse bijgebouwen zijn niet toegestaan.

Massa en vorm
- Maximale goothoogte 4 meter, maximale bouwhoogte 8 meter;
- Uitsluitend vrijstaande of 2^1 kapwoningen (maximaal één bouwmassa);
- De woningen kennen een duidelijk heldere hoofdvorm.

Architectuur
- Nieuwbouw dient zich te voegen in de bestaande karakteristiek van het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht, hierbij dient te worden aangesloten bij het historisch materiaalgebruik, de maat en schaal van de woningen in de directe omgeving;
- Eigentijdse interpretatie van de bestaande woonbebouwing aan de Jac. P. Thijsselaan;
- De woning(en) hebben een zorgvuldige detaillering;
- Aan de architectonische uitwerking worden hoge eisen gesteld.

Kapvorm
- Geen plat dak, maar zadeldak, dan wel een samengesteld zadeldak;
- De woningen zijn voorzien van een nok, haaks op de weg gesitueerd.

Plasticiteit
- Eenvoudig hoofdvolume waarop ingrepen mogen plaatvinden.

Gevelopbouw
- Gevels bestaan uit hout of genuanceerde vormbaksteen metselwerk in oranje-, rood-, bruin- of donkere grijstinten of vergelijkbaar steenachtig materiaal;
- Gebruik van aluminium en plaatmateriaal aan de straatzijde is niet toegestaan;
- Het kleurgebruik dient de architectuur te ondersteunen of verrijken. Het gebruik van (combinaties van) heldere verzadigde kleuren en van fluorescerende kleuren is niet toegestaan;
- Felle contrasterende kleuren dienen voorkomen te worden.

Eigentijdse interpretatie

Bestaande woning Jac. P. Thijsselaan

Raamopeningen
- Raamopeningen zijn overwegend staand. De toepassing van houten kozijnen heeft de voorkeur, eventuele voorstellen voor kunststof kozijnen worden beoordeeld in hun specifieke context.

Daken
- Helende dakvlakken bestaan uit keramische dakpannen. Hoog verglaasde pannen worden niet toegepast. Indien zonnecollectoren/panelen op het dak worden toegepast moeten deze op een passende wijze (en kleur) in het dakvlak worden geïntegreerd.

Dakkapellen
- Dakkapellen zijn in beginsel niet gewenst; eventuele voorstellen voor dakkapellen worden beoordeeld in hun specifieke context.

Erfscheidingen
- Erfscheiding aan de kant van de Jac. P. Thijsselaan bestaat uit een groene haag;
- De erfscheiding tussen de woningen onderling is in het voorerf tot aan de gevellijn vrij aan de bewoners.

Terrasschermen
- Terrasschermen vormen een integraal onderdeel van de architectuur.

5. Woonbebouwing achterterrein

Situering
- De woningen zijn zodanig gesitueerd dat de geluidsbelasting tot een minimum wordt beperkt (geluid adaptief bouwen);
- De woningen zijn gepositioneerd op een binnenterrein in een groene setting.

Massa en vorm
- De woningen hebben een heldere hoofdvorm met een herkenbaar volume;
- Losse bijgebouwen zijn niet toegestaan.

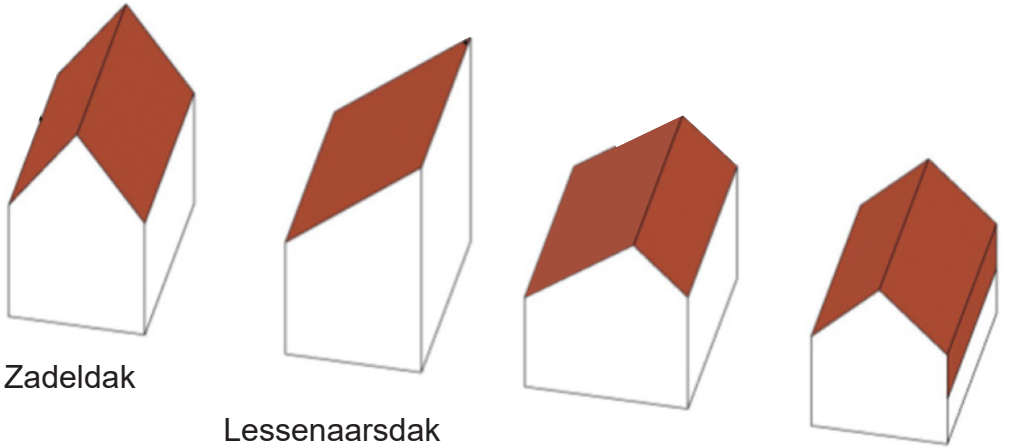
Architectuur
- De bebouwing heeft een traditioneel uiterlijk en bestaat uit een eenvoudige hoofdvorm. Moderne vertalingen van het “archetype” zijn zeker welkom, deze kunnen afwijken van genoemde kaders, mits correct invulling wordt gegeven aan de archetypische vorm en materialisatie zoals in dit plan bedoeld. Op het achterterrein is modulair bouwen een van de uitgangspunten.

Kapvorm

• De woningen hebben een lessenaarsdak of een zadeldak parallel of loodrecht op de kavelrichting, evt. Dakoverstekken zijn toegestaan mits, terughoudend en sober.

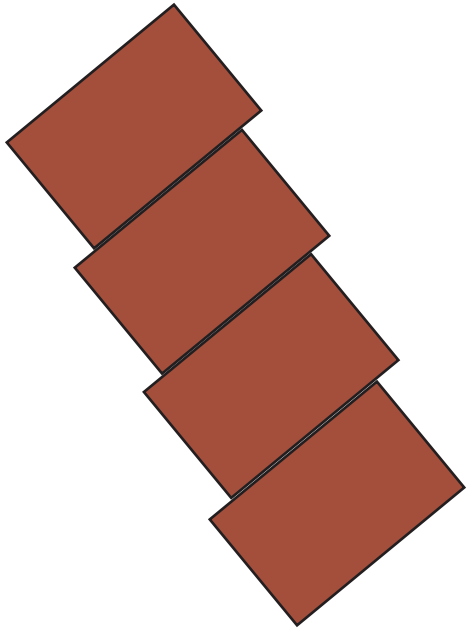

Zadeldak

Lessenaarsdak

Asymmetrische kap

Overgang dakgevel

Voorbeeld verkaveling
Woonbebouwing achterterrein

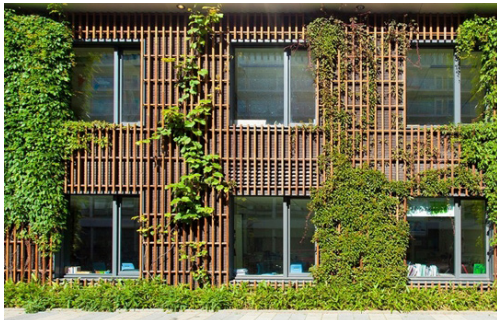
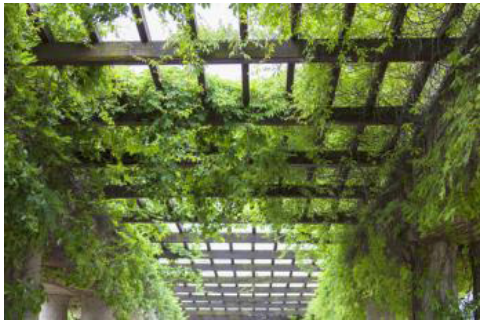

Voorbeeld zijgevels geheel
Als verticaal dak uitgevoerd

Plasticiteit
• Eenvoudig hoofdvolume waarop ingrepen mogelijk zijn;
• Onderscheid tussen langs- en kopgevels.

Gevelopbouw
• Sterke voorkeur voor natuurlijke en duurzame materialen (hout, steen etc.) Bij toepassing van gevelbekleding sterke voorkeur voor hout. In afwijking van het toepassing van natuurlijk hout, kan ook worden ingestemd met het toepassen van op hout gelijkende producten, mits deze zich t.a.v detaillering niet van hout zijn te onderscheiden, geen plaatmateriaal;
• Hemelwaterafvoer geïntregeerd vormgegeven;
• Groene uitstraling versterken door bijvoorbeeld verticaal groen en/of begroeide pergola constructie.

Raamopeningen
• Raamopeningen zijn overwegend staand. Uitgevoerd in hout of een op hout gelijkend materiaal.

Daken
- Keramische pannen (gebakken en sobere uitvoering), leien, zink of vegetatie. Zonnepanelen of pv-panelen (photo-voltaic panelen) zijn toegestaan, mits integraal vormgegeven;
- Sedemdaken verdienen de voorkeur.

Dakkapellen
- Dakkapellen zijn niet toegestaan.

Erfscheidingen
- Gebouwde erfscheidingen zijn niet toegestaan.

Terrasschermen
- Terrasschermen vormen een integraal onderdeel van de architectuur of afscherming door verspringende bebouwing.

6. Buitenruimte

Algemeen
- Eenheid in materiaalgebruik;
- Beperken verhard oppervlak tot een minimum;
- De bestaande volwassen en kwalitatief goede bomen worden indien mogelijk ingepast in het gebied;
- Het verharde oppervlak uitvoeren in natuurlijke materialen (gebakken klinkers);
- Ruimte voor ontmoeting binnen het openbaar gebied;
- Buitenruimte is een prettige plek om te verblijven en om te ontmoeten.

Groenstructuur
- Uitgangspunt is de gebieden zoveel mogelijk een groene uitstraling te geven en de bestaande bomen zoveel mogelijk te behouden. De goede bomen zijn belangrijk, en het handhaven van zoveel mogelijk goede bomen is daarom essentieel voor het behoud van het groene karakter van het gebied.

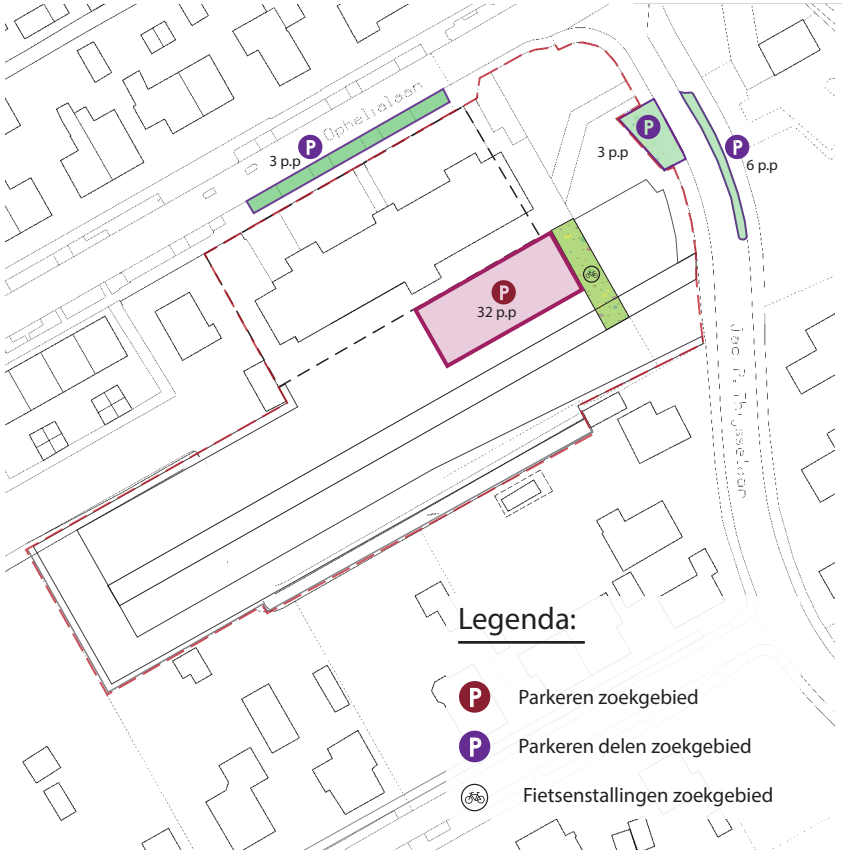
Inrichting openbare ruimte
- De openbare ruimte zal worden ingericht overeenkomstig de richtlijnen die hiervoor gelden binnen de gemeente Aalsmeer (LIOR).

Parkeren
- Parkeren in de openbare ruimte. Uitvoeren in natuurlijke materialen.

Vlakken, niet wenselijk

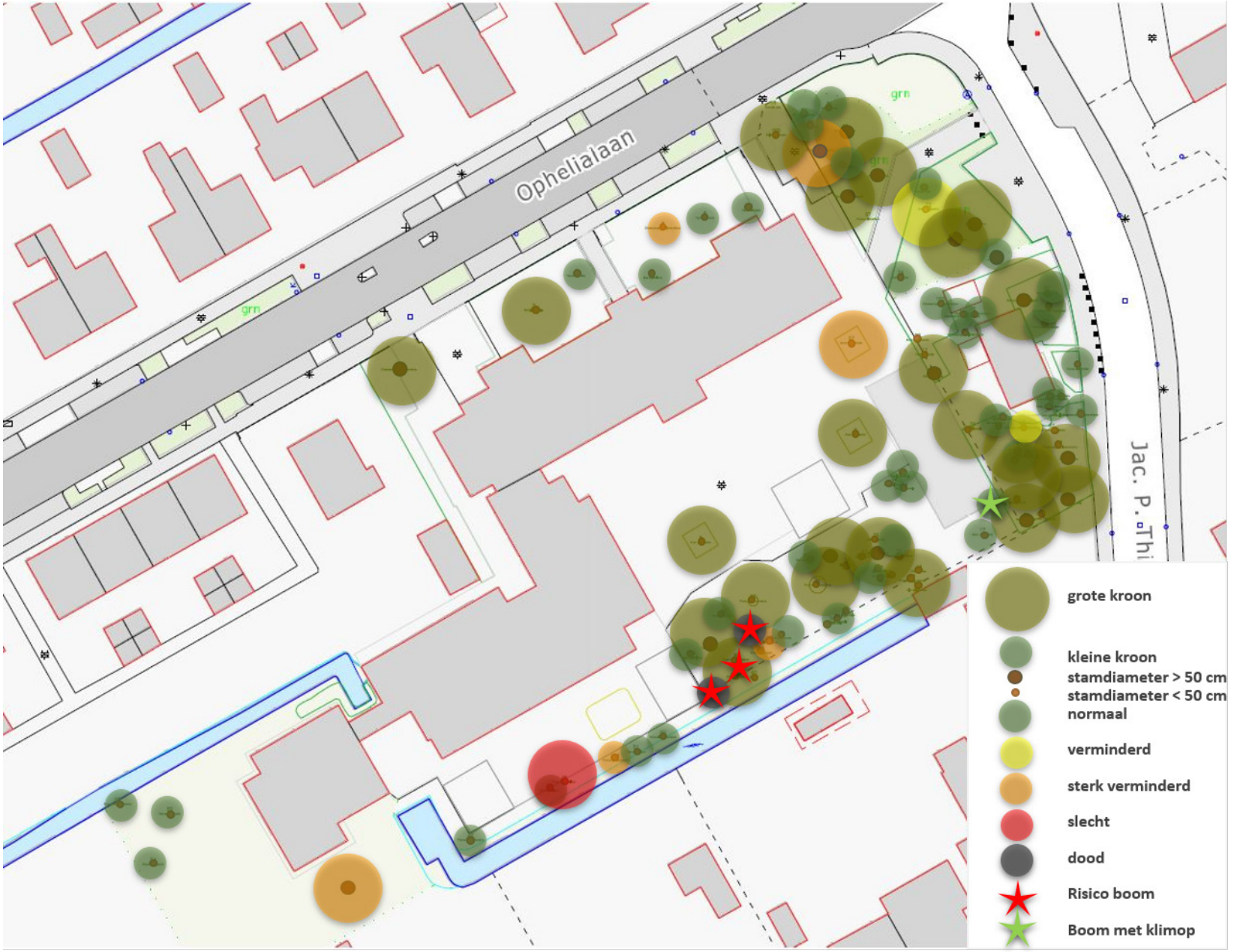

Massa, wenselijk

7. Hardheidsclausule

In dit Beeldkwaliteitsplan zijn richtlijnen voor de typologie van de bebouwing en richtlijnen van de openbare buitenruimte gegeven. Het kan voorkomen dat er een ontwerp voor de woningen wordt ingediend dat niet aan de in dit Beeldkwaliteitsplan genoemde beeldkwaliteitseisen voldoet maar wel van een positief welstandsadvies kan worden voorzien. In dat geval bestaat de mogelijkheid gemotiveerd van de richtlijnen uit dit Beeldkwaliteitsplan af te wijken.

Bijlage: Bomeninventarisatie

Gemeente Aalsmeer

MEMO RAAD

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl>
17/10/2023 18:56:42 CEST
ID: ead8e839-7a55-49ee-9ba2-65ea5ed1a323
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
17/10/2023 16:01:19 CEST
ID: ead8e839-7a55-49ee-9ba2-65ea5ed1a323
Auth: Scribble

Registratienr.	45454455
Aan	leden raad
Afkomstig van	Burgemeester en wethouders
Datum	17 oktober 2023
Afschrift aan	college, griffie, voorlichting

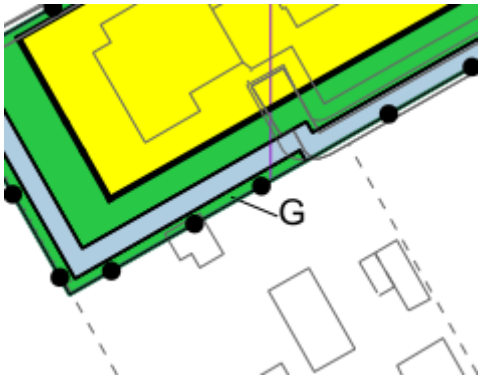
Betreft Toezegging beantwoording vraag uit de beeldvormende commissie Ruimte inzake bestemmingsplan De Hoeksteen of er afwijkende afmetingen zijn t.o.v. de startnotitie.

De portefeuillehouder L.B. Kabout heeft toegezegd om na te gaan of er afwijkende maten ten opzichte van de startnotitie zijn opgenomen in het bestemmingsplan, zoals genoemd door de inspreker. De startnotitie is een document waar uitgangspunten in opgenomen zijn. Het uitwerken van de uitgangspunten is maatwerk en dat kan betekenen dat bij het uitwerken van het plan (opstellen van het inrichtingsplan) wordt afgeweken van de maatvoering om praktische redenen. Dit is ook zo opgenomen voor bepaalde onderwerpen in de startnotitie.
Hieronder een uitleg per punt betreffende de door de inspreker genoemde maatvoering.

Breedte watergang
Op de verbeelding is voor de watergang een bestemming water opgenomen met een breedte van 2,5 meter conform de startnotitie.

Groenstrook van minimaal 5 meter
Het uitgangspunt is om overal een strook van minimaal 5 meter groen te creëren. Dit is niet gelukt ter hoogte van het perceel van de inspreker (Berkenlaan 27 en 29). Hier is de strook groen 3,5 meter geworden. De belangrijkste reden hiervoor is dat een eigenaar een stuk gemeentegrond bij zijn tuin heeft getrokken, waardoor de watergang 1,4 meter is opgeschoven.

Beschermingszone watergang
Aan de zijde van de inspreker is er een zone van 1,4 meter aangehouden in plaats van 2 meter. Het uitgangspunt van 2 meter aan beiden zijden was bij de uitwerking van het plan niet haalbaar. Dit uitgangspunt komt voort uit de Keur van het Waterschap. Voor het onderhoud aan de watergang is in dit geval een strook aan één zijde van tenminste 2 meter voldoende.
Hieronder een uitsnede van de verbeelding

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris, de burgemeester,
drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl>
20/09/2023 17:13:21 CEST
ID: 1dccba7c-3da0-40bb-9edb-cb7b23509b72
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
20/09/2023 14:54:54 CEST
ID: 1dccba7c-3da0-40bb-9edb-cb7b23509b72
Auth: Scribble

Zaaknummer: Z23-076936

Voorstel van: college van burgemeester en wethouders

Behandelend ambtenaar:
W. Paijmans
06-18061161
w.paijmans@amstelveen.nl

Datum: 16 november 2023

Portefeuillehouder: wethouder W. Kikkert

Onderwerp

Kerkenvisie Aalsmeer

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1) Het rapport 'Kerkenvisie Aalsmeer' vast te stellen;
2) Waardevolle kerkgebouwen te behouden, en de maatschappelijke functie van kerkgebouwen voor Aalsmeer te koesteren;
3) Het college de opdracht te geven om:
   - Een onderzoek uit te voeren naar kansen om maatschappelijke voorzieningen naar kerkgebouwen te verplaatsen;
   - Een 'Platform Toekomst Kerken Aalsmeer' op te richten waarin kerkeigenaren en de gemeente hun krachten bundelen om actief kansen voor kerken te creëren ter vergroting van het toekomstperspectief.

Samenvatting

Een inventarisatie van het toekomstperspectief van de kerkgebouwen in Aalsmeer en een visie op het toekomstbestendige behoud van kerkgebouwen en het koesteren van het maatschappelijk gebruik, in samenwerking met de kerkeigenaren. Door ontkerkelijking geven 8 van de 10 kerkbesturen aan te rekenen met een beperkt (religieus) toekomstperspectief van 5 tot 10 jaar.

Doel

Met de kerkenvisie is de mate van bedreiging van het waardevolle religieuze erfgoed in beeld gebracht en wordt beoogd het duurzaam toekomstperspectief van het religieus erfgoed proactief te vergroten, in samenwerking met de kerkeigenaren. Het behoud van de ontmoetingsfunctie door het toevoegen van maatschappelijk gebruik, lijkt kansrijk. Daarom wordt geadviseerd deze kansenverkenning verder te onderzoeken.

Prestatie

Door akkoord te gaan met alle besluitpunten, zal een vervolgtraject worden opgetuigd. Binnen de huidige collegeperiode zullen tenminste 5 bijeenkomsten worden georganiseerd met de kerkeigenaren, en samen worden gezocht naar passende acties die het gebruik van kerkgebouwen vergroten.

Daarnaast is het uitgangspunt om vast te houden aan behoud van waardevolle kerkgebouwen en aan de maatschappelijke bestemming van kerkgebouwen. Kerken die op de markt komen, zullen daardoor financieel minder aantrekkelijk zijn, wanneer een private bestemming als wonen in principe niet tot de mogelijkheden behoort.

Voorgeschiedenis en context

Landelijk is een trend van ontkerkelijking gaande. Ook in Aalsmeer neemt het aantal gelovigen en kerkgangers af, vergrijst de gemeenschap, nemen financiële middelen af en is het toekomstperspectief voor veel kerken onzeker. Hoewel de gemeente, met uitzondering van de toren van de dorpskerk, geen eigenaar is van de kerkgebouwen, hecht zij wel waarde aan deze gebouwen. Dit blijkt uit het feit dat meer dan de helft van de kerkgebouwen (6 van de 11) een monumentale status heeft, en daarmee een belangrijk onderdeel vormt van het Aalsmeerse lokale Erfgoed. Echter, wanneer het religieus gebruik eindigt, is het behoud van de kerkgebouwen en hun maatschappelijke functie niet meer vanzelfsprekend.

In het licht van deze ontkerkelijkingstrend, heeft de Lokale Erfgoedcommissie op 1 februari 2021 een schriftelijk verzoek verzonden aan het college, voor het opstellen van een kerkenvisie voor Aalsmeer in samenwerking met de kerkeigenaren en het aanvragen van de decentralisatie-uitkering bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het college heeft hierop positief geadviseerd en heeft de decentralisatie-uitkering ter hoogte van 25.000 euro aangevraagd. Deze uitkering is in juni 2021 verleend en uitgekeerd. Voor de coördinatie van dit project is bureau COUP, later overgegaan in bureau Kathedraaldenkers, in de arm genomen.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

In het najaar van 2021 is gestart met de inventarisatie (hoofdstuk 3 tm 6) en kennismaking met alle 11 kerkeigenaren. Van de 11 Aalsmeerse kerkgebouwen zijn op dit moment 10 gebouwen in religieus gebruik. Alleen de Zuiderkerk is herbestemd tot zorgcomplex. Uit de inventarisatie en gesprekken met kerkeigenaren over het toekomstperspectief, is gebleken dat de toekomst voor bijna alle kerkgemeenschappen onzeker is. De meeste gemeenschappen rekenen met een toekomstperspectief van 5 tot 10 jaar, bij voortzetting van het huidige gebruik. 9 van alle kerkgemeenschappen, in bezit van een kerkgebouw, kampen met krimp. De gemiddelde leeftijd van de dienstbezoekers is hoog, er is een tekort aan vrijwilligers en de kosten voor onderhoud van de gebouwen en de energierekening zullen op termijn problemen opleveren.

Het toekomstperspectief van kerkgebouwen kan worden vergroot, door samenwerkingen aan te gaan, extra bestemmingen te zoeken (naast de religieuze functie) of bij verkoop van het kerkgebouw, proactief aan de slag te gaan met het zoeken naar een passende herbestemming van het gebouw. De meeste kerkeigenaren hebben aangegeven graag het gebruik te willen verbreden, en de deuren te willen openzetten voor de samenleving.

Hoewel de gemeente geen privaatrechtelijk eigenaar is van kerkgebouwen (m.u.v. de toren van de Dorpskerk) heeft zij wel veel invloed op het gebruik en behoud van kerkgebouwen, met bijvoorbeeld monumentale beschermingen (sloopverbod) en de bestemming in het bestemmingsplan (mogelijkheden tot gebruik).

Enerzijds hecht de gemeente waarde aan de gebouwen, anderzijds hecht zij ook waarde aan de sociaal-maatschappelijke rol van kerkelijke gemeenten binnen de samenleving, in de vorm van diaconie, ontmoeting, bezinning en tegengaan van vereenzaming. Daarom wil de gemeente graag samen met de kerkeigenaren werken aan een passend en toekomstbestendige toekomst.

Het is daarom van belang om proactief samen met de kerkeigenaren de krachten te bundelen en de kansen te verkennen voor een duurzame toekomst van deze kerkgebouwen. Dit vergt een structurele investering in deze relaties en projecten over de komende jaren.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Het alternatief is om de besluitvormingspunten uit deze nota niet op te volgen, en het toekomstige gebruik van kerkgebouwen aan de kerkeigenaren zelf over te laten. De verwachting is dat binnen enkele jaren kerken leeg komen te staan, en te koop zullen worden aangeboden. Niet-monumentale kerken zullen naar verwachting worden gesloopt, en monumentale kerken in privaat gebruik komen en bijvoorbeeld worden verbouwd tot appartementen.

Participatie

Naast de inventarisatie van het toekomstperspectief is breed ingezet op participatie. De volgende acties zijn daarbij uitgevoerd:

- De samenleving is betrokken middels persberichten;
- Een filmpje is gemaakt en gedeeld via Social Media en de lokale media;
- Er een enquête uitgezet onder inwoners met vragen over de waarde van kerkgebouwen en het gewenste gebruik van deze gebouwen;
- Er zijn bijeenkomsten en workshops georganiseerd, voor kerkeigenaren, de ambtelijke organisatie, partijen uit de stad (wijkplatforms, erfgoedpartijen, maatschappelijke en culturele organisaties) en gemeenteraadsleden.

De uitkomsten van de participatie zijn verwerkt in de rapportage.
De concept-rapportage is gedeeld met alle kerkeigenaren. Zij hebben een maand de tijd gekregen om mee te lezen en feedback te geven. De opmerkingen zijn verwerkt in deze rapportage.

Na vaststelling wordt de rapportage gedeeld met de kerkeigenaren en andere betrokkenen. Ook zal er een persbericht gepubliceerd worden.

Kanttekeningen en risico's

Er worden geen risico's gezien in het vaststellen van deze visie.

Financiën

Voor het opzetten van het vervolgtraject, zoals het oprichten van het Platform Toekomst Kerken Aalsmeer en de hieruit voortkomende doelstellingen zijn financiële middelen (7.500 euro per jaar binnen deze collegeperiode) en ambtelijke capaciteit nodig. Deze kosten worden gedekt uit het jaarlijks budget voor participatie uit het college-uitvoeringsprogramma.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Om het toekomstperspectief van de kerken te vergroten, is het vaststellen van deze visie 'Kerkenvisie Aalsmeer' niet genoeg. Daarom is een actieplan opgenomen in de visie, dat bestaat uit twee belangrijke doelstellingen:

- Het oprichten van een 'Platform Toekomst Kerken Aalsmeer'. Dit platform bestaat uit de kerkeigenaren, een ambtelijk secretaris en een (extern) procesbegeleider, en zal periodiek (2 keer per jaar) samenkomen. Als opbrengst kan gedacht worden aan het stimuleren van nevenbestemmingen, het oprichten van een website waarop vraag en aanbod van kerkelijke ruimten samenkomen, en aan een matchingsplatform van internationale kerkgemeenschappen die ruimte zoeken.

- Het uitvoeren van een onderzoek naar kansen om maatschappelijke voorzieningen naar kerkgebouwen te verplaatsen. Vanuit de concept-nota Sociaal Domein zijn er aanknopingspunten om kerkgebouwen (en bijbehorende ruimten) mee te nemen in de inventarisatie van het maatschappelijke vastgoed en de zoektocht naar ontmoetingsruimten in de wijken en buurten.
  Met het verschuiven van door de gemeente gesubsidieerde maatschappelijke functies naar kerkgebouwen, kunnen deze financiële middelen 'dubbel' renderen. Ook het waardevolle religieuze erfgoed wordt zodoende van een duurzaam toekomstperspectief voorzien, en krijgt bovendien een hernieuwde rol binnen de samenleving.

Evaluatie

Na een jaar zal de werkwijze binnen het 'Platform Toekomst Kerken Aalsmeer' met de deelnemers geëvalueerd worden.

Duurzaamheidsaspecten

Het stimuleren van behoud en het eventueel bij- of herbestemmen van kerkgebouwen, is per definitie een duurzaam uitgangspunt.

Uit de gesprekken met de kerkeigenaren bleek dat de hoge energierekening voor veel kerkeigenaren een probleem was. Alle kerkeigenaren hebben de mogelijkheid gehad een energiescan op kosten van de gemeente uit te voeren. Zes kerkeigenaren hebben daar gebruik van gemaakt. Verduurzaming van kerkgebouwen blijft een aandachtspunt in het toekomstig gebruik, en zal op de agenda blijven staan van het Platform.

Bijlagen

Rapport 'Kerkenvisie Aalsmeer'

De secretaris,

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders, d.d. 19 september 2023, zaaknummer Z23-076936;

Besluit

1) Het rapport 'Kerkenvisie Aalsmeer' vast te stellen;
2) Zich in te spannen om monumentale kerkgebouwen te behouden;
3) De maatschappelijke functie van kerkgebouwen te koesteren;
4) Het college de opdracht te geven om:
    - Een onderzoek uit te voeren naar kansen om maatschappelijke voorzieningen naar kerkgebouwen te verplaatsen;
    - Een 'Platform Toekomst Kerken Aalsmeer' op te richten waarin kerkeigenaren en de gemeente hun krachten bundelen om actief kansen voor kerken te creëren ter vergroting van het toekomstperspectief.

Aldus besloten in de openbare vergadering van.

De griffier,

O. van Kolck

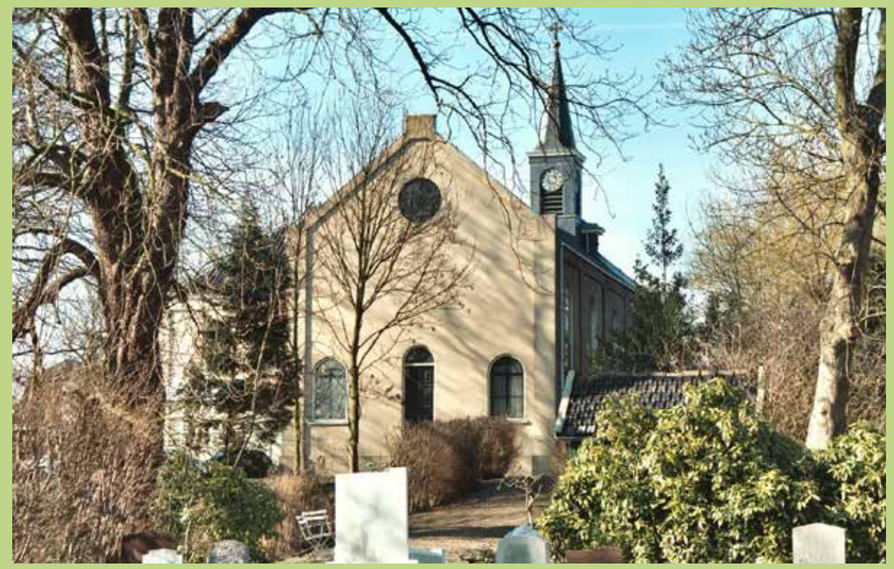
De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Kerkenvisie

Aalsmeer

In opdracht van: Gemeente Aalsmeer
September 2023

Gemeente Aalsmeer

KATHEDRAAL DENKERS

COUP

Colofon

Gemeente Aalsmeer

Titel	Kerkenvisie Aalsmeer
Datum	September 2023
Adviseur	Kathedraaldenkers (overgedragen vanuit COUP)
Door	Willemijn Paijmans (gemeente Aalsmeer/ COUP)
	Heleen Agterhuis (Kathedraaldenkers)
	Henk Jan Lekkerkerk (Kathedraaldenkers / COUP)
Vormgeving	YURR studio
Afbeeldingen	Gemeente Aalsmeer, Kathedraaldenkers / COUP, Reliwiki

Copyright © 2023 Kathedraaldenkers B.V.

De grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van dit rapport. Echter voor onvolledigheden met betrekking tot deze rapportage, op welke grond dan ook, kunnen Kathedraaldenkers B.V en COUP B.V. en/of de samenstellers daarvan op geen enkele wijze verantwoordelijk worden gesteld. De door u verstrekte persoonlijke gegevens in verband met de opdracht zullen niet aan derden verstrakt worden. Op de inhoud en de presentatie van deze rapportage berust een intellectueel eigendomsrecht van Kathedraaldenkers B.V. en COUP B.V. Gebruik van inhoud en presentatie is mogelijk in overleg met Kathedraaldenkers B.V. en COUP B.V.

Toelichting foto's voorpagina v.l.n.r. en van boven naar beneden

De Doopsgezinde kerk betrekt veel vrijwilligers bij Open Jongerencentrum 'De Binding'. Jaarlijks organiseert De Binding 7 kampen voor zo'n 280 jongeren van 11 tot 17 jaar.

Achter de Oud-Katholieke Kerk ligt de Oud-Katholieke begraafplaats van St. Josef van Nederland, de oudste Oud-Katholieke begraafplaats bij een kerk in Nederland. Ook is er een parkje dat toegankelijk is, maar weinig mensen kennen het.

De Dorpskerk is de oudste kerk van Aalsmeer (1549) en staat in het centrum van Aalsmeer. De kerktoren is eigendom van de gemeente Aalsmeer. Naast de kerk staat het wijkcentrum Irene, met een boekwinkel en zorgactiviteiten, in eigendom van de Hervormde Gemeente Aalsmeer. De Dorpskerk kan gebruik maken van de moderne faciliteiten van wijkcentrum Irene.

De gehechtheid van dorpsbewoners aan de 'eigen kerk', de RK Kerk Sint Jan Geboorte Kudelstaart, is groot. De kerkleden zijn allen Kudelstaarters.

De Spil in Kudelstaart is een moderne kerkzaal en onderdeel van een multifunctioneel centrum uit 2001 met seniorenwoningen (van Eigen Haard), Ons Tweede Thuis en (in onderhuur) kinderdagverblijf Snoopy. De drie functies versterken elkaar en maken gebruik van elkaars faciliteiten. Alle drie de instanties zijn voor een deel eigenaar van het complex.

De kerkgemeenschap van de Christelijke Gereformeerde Lijnbaankerk is vitaal en ondernemend.

Inhoud

Colofon	2
Inhoud	3
Voorwoord	4
1. Inleiding	5
2. Onderzoeksmethode	8
3. Feiten en cijfers	10
4. Onderzoeksresultaten: Cultuurhistorisch onderzoek	17
5. Onderzoeksresultaten: Toekomstverwachting	29
6. Onderzoeksresultaten: Sterkte - zwakteanalyse	32
7. Onderzoeksresultaten: Enquête onder bewoners	37
8. Onderzoeksresultaten: Maatwerkadviezen energieduurzaamheid	40
9. Onderzoeksresultaten: Beleidskader	41
10. Conclusies & aanbevelingen	45
Bijlage 1. Kerkenpaspoorten	57

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de Kerkenvisie Aalsmeer. Een document over de toekomst van de kerkgebouwen in Aalsmeer, dat tot stand is gekomen met input vanuit inwoners, kerkbesturen en de gemeente.

De gemeente Aalsmeer hecht veel waarde aan het behoud van onze kerken. Niet voor niets hebben we het overgrote deel aangewezen als monument. Maar ook het gebruik van de kerken, en de maatschappelijke en sociale rol die de kerkelijke gemeenten vertegenwoordigen, is van groot belang voor de Aalsmeerse samenleving.

De kerken hebben te maken met verschillende uitdagingen en veranderingen. Daarom willen we graag met de kerkeigenaren nadenken over de toekomst van de gebouwen. Ook al is de gemeente, op de toren van de Dorpskerk na, geen privaatrechtelijk eigenaar van de kerkgebouwen. Met elkaar kunnen we samenwerken om het toekomstperspectief van de kerken te verlengen, door bijvoorbeeld samen te zoeken naar nevenfuncties, naast het religieus gebruik.

Samen willen we zorg dragen voor de toekomst van deze bijzondere gebouwen in Aalsmeer. Dat is een hele opgave en vergt een lange adem. Deze visie geeft hiertoe een aanzet.

Willem Kikkert
Wethouder Erfgoed
Gemeente Aalsmeer

1. Inleiding

In ruim 500 jaar heeft Aalsmeer zich ontwikkeld van een klein dorpje met 80 woningen, waar de mensen leefden van het delven van turf, riet snijden en het houden van koeien, tot de gemeente die het nu is. Strategisch gelegen naast Schiphol, telt Aalsmeer in 2023 ruim 33.000 inwoners. Dit is voor een groot deel te danken aan de Bloemenveiling Aalsmeer, de grootste bloemenveiling ter wereld, als belangrijke economische pijler voor kwekers en anderen. In de tussenliggende tijd heeft Aalsmeer te maken gehad met ingrijpende veranderingen: oorlogen, economisch hoogtij tijdens de Gouden Eeuw, bedreigingen door het water als gevolg van een overmaat aan turfsteken en de daarop volgende droogleggingen van de meren en het noodgedwongen stoppen van de binnenvisserij (zie ook hoofdstuk 4). De rode draad door de geschiedenis lijkt te zijn dat de Aalsmeerders vindingrijk en ondernemend zijn en kansen weten te benutten. Het internationale succes van Aalsmeer in de wereldwijde fruit-, bloemen- en heestermarkt is daar het bewijs van, met als belangrijkste producten: aardbeien en snijseringen.

Een andere constante in deze woelige periode, is de oudste monumentale kerk die Aalsmeer rijk is, de Dorpskerk. Koor, transept en oostelijke schipstravee dateren uit de 16e eeuw. Aan en in deze kerk is in de loop van de tijd ook her en der wel iets veranderd. Maar in de kern heeft de Dorpskerk de tijd doorstaan en herinnert zij ons aan de rijke geschiedenis van Aalsmeer. Een half millenium lang zijn Aalsmeerders er gedoopt, getrouwd en is er gerouwd. De kerk is doorgegeven van generatie op generatie.

Echter, steeds minder Aalsmeerders gaan naar de kerk. Deze ontkerkelijkingstrend bedreigt het overgrote deel van de Aalsmeerse kerken in hun voorbestaan. Hoe kijken wij, onze generatie, aan tegen het vraagstuk of en hoe we een duurzaam toekomstperspectief kunnen vinden voor het waardevolle Aalsmeerse religieus erfgoed? Die vraag staat centraal bij het opstellen van een Kerkenvisie Aalsmeer met alle betrokkenen. Niet alleen voor de Dorpskerk, daar stopt de religieuze functie ook niet op korte termijn, maar voor al het religieuze erfgoed van Aalsmeer. De vindingrijkheid en het ondernemerschap van de Aalsmeerders kan bij het beantwoorden van deze vraag goed van pas komen.

Uit het inventariserende onderzoek blijkt dat de trend van ontkerkelijking en het leegkomen van kerkgebouwen ook in Aalsmeer van start is gegaan en de komende jaren nog niet ten einde is. Recent is een eerste kerk, de Zuiderkerk, herbestemd tot zorgcomplex met appartementen.

In 2037, over 15 jaar, geeft het overgrote deel van de kerkbesturen aan onzeker te zijn over het toekomstperspectief voor de religieuze functie van hun kerk. Dit geldt voor zowel monumentale als niet-monumentale kerken. Dit antwoord heeft simpelweg te maken met een hoge gemiddelde leeftijd van deze kerkgemeenschap en geen of nauwelijks jongeren en/of aanwas van jongeren, waardoor de kerkgemeenschap per saldo steeds meer slinkt. Kerkbesturen (of overkoepelende besturen) zijn eigenaar van de kerkgebouwen en verantwoordelijk voor onderhoud en het bepalen van de toekomst van deze gebouwen. Bij de meeste kerkbesturen is de wens om het tij te keren, of om nevenactiviteiten voor de bredere gemeenschap dan alleen de leden aan te bieden en om deze gebouwen te behouden.

Maar de inzet van vrijwilligers die hiervoor nodig is en de kosten voor instandhouding en verwarming worden steeds lastiger om op te brengen. Als kerken zowel onderling, als samen met de gemeente Aalsmeer, proactief nadenken over de toekomst, vergroot dat de kans dat mooie oplossingen worden gevonden om bijzonder religieus erfgoed een betekenisvol toekomstperspectief te geven.

Ontkerkelijking in Nederland

Aalsmeer staat hierin niet op zichzelf. De trend van ontkerkelijking is in vrijwel heel Nederland gaande. Van de ruim 7000 kerkgebouwen in Nederland zijn er nu ongeveer 1750 herbestemd (25%). De voorspelling is dat er tot 2030 nog zo'n 1700 kerken hun religieuze functie zullen verliezen (Colliers International, Verkoop van kerken in Nederland, februari 2021).
Om het bijzondere religieus erfgoed te behouden, tegen deze trend van ontkerkelijking in, heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) middelen beschikbaar gesteld voor het opstellen van kerkenvisies op gemeentelijk niveau. Het gaat daarbij niet alleen om een visie op (rijks)monumentale kerken, maar op alle gebouwen die voor de eredienst zijn gebouwd, van alle soorten gezindten.
Het gemeentebestuur van Aalsmeer heeft het besluit genomen een kerkenvisie op te stellen. Met de rijksbijdrage is een onafhankelijk adviesbureau ingehuurd om het traject te begeleiden.

Het doel van de kerkenvisie

Bij het maken van de kerkenvisie liggen de vragen voor:
Wat is het door kerkbesturen verwachte toekomstperspectief voor de kerkgemeenschappen en het religieuze erfgoed in de gemeente Aalsmeer?
En:
Waar zien we kansen om voor bedreigd waardevol religieus erfgoed een duurzaam toekomstperspectief te vinden?
Om hierop een goed antwoord te kunnen geven moeten ook andere vragen worden beantwoord:

- Hoe ziet het kerkenbestand van Aalsmeer eruit?
- Welke rol spelen de kerken nu in hun omgeving?
- Welke ambities hebben kerkgemeenten als organisatie en met hun gebouw?
- Willen kerkgemeenten in hun kerk een combinatie maken met andere functies: bijvoorbeeld cultureel of maatschappelijk?
- Is het onderhoud door kerkeigenaren te bekostigen en kunnen kerkbesturen deze taak aan?
- Hoe staat het met verduurzaming van de gebouwen en zijn de stookkosten op te brengen?
- Wat is de cultuurhistorische waarde van de kerken, individueel en in het geheel bezien?
- Welke geschiedenis van de dorpen binnen de gemeente Aalsmeer wordt door de gebouwen verteld?
- Welke sociale rol spelen de kerken in hun omgeving?
- Hoe kan een deels of geheel nieuwe invulling van een kerkgebouw betekenisvol bijdragen aan de toekomst van een kern of de gehele gemeente Aalsmeer?
- Welke maatschappelijke behoeften in 2040 kunnen kerken, gebouwd als ontmoetingsruimten, vervullen? Kunnen we sociaal-maatschappelijke functies verplaatsen naar kerkgebouwen? Krijgen we spijt als we kerken een woonfunctie geven? Met zo'n 'onomkeerbare' herbestemming zal een kerkgebouw nooit meer publiek 'beleefbaar' zijn. Weg is weg? Of is die afweging per kerk en situatie verschillend?
- Het initiatief voor het openstellen van kerkgebouwen voor evt. sociaal-maatschappelijke nevenfuncties naast

de religieuze functie en het daarmee mogelijk verbeteren van het toekomstperspectief van de kerk, ligt bij de kerkbesturen en hun gemeenschappen. In een goede samenwerking, tussen kerken onderling en tussen kerken en de burgerlijke gemeente kan krachtenbundeling plaatsvinden en kan samen proactief gekeken worden naar kansen verzilveren voor kerken en maatschappij in bredere zin.

Het opstellen van een kerkenvisie helpt bij het inventariseren van de problematiek en kansen. En bij het daadwerkelijk in actie komen. Immers:

- De gemeente Aalsmeer maakt beleid op allerlei terreinen die kerken kunnen raken. Denk aan: sociaal domein (zorg en welzijn), ruimtelijke ordening (leefbaarheid, parkeren), en economie (recreatie en toerisme). Ook heeft de gemeente een nuttig netwerk met overheids- en kennispartijen. Het is jammer als samenwerkingskansen onzichtbaar en onbenut blijven, omdat gemeente en kerken niet voldoende samenwerken.
- Een kerkenvisie biedt de kans om het geheel van problemen te overzien. Hierdoor ontstaat inzicht en bewustwording om overkoepelende thema's te onderzoeken en gezamenlijke acties op te pakken. Zo kan proactief actie worden ondernomen, niet pas als het te laat is.
- Herbestemmen of nevenbestemmen (het zoeken van andere activiteiten die naast de religieuze functie in de kerk plaatsvinden vanwege de welkome opbrengsten en/of om als kerk van betekenis te zijn voor de omgeving) kost tijd. Het is goed als meerdere partijen financiële uitdagingen met betrekking tot onderhoud van religieus erfgoed en dreigende leegstand op tijd zien aankomen en hierop kunnen anticiperen. Dan kunnen er eerder plannen gemaakt worden voor de volgende fase. En is er genoeg tijd om te onderzoeken of er bijvoorbeeld een maatschappelijke of andere publiekstoegankelijke functie gevonden kan worden, in afstemming met de betrokken omwonenden. Dit voorkomt dat langdurige leegstand tot verval en onnodige kosten of zelfs sloop leidt.
- De aantrekkingskracht van steden, dorpen en wijken, de economie en de waarden van vastgoed worden allen positief beïnvloed door de aanwezigheid van goed onderhouden waardevol erfgoed. Zo dragen kerken in een belangrijke mate bij aan een aantrekkelijk vestigingsmilieu voor nieuwe bewoners en zijn kerken in die zin een economische drager.

Het opstellen van een kerkenvisie draagt voor alle partijen in dit traject bij aan het oplossen van belangrijke vraagstukken. Daarbij zijn de rollen van de kerkeigenaren maar ook de inwoners van en organisaties in Aalsmeer, samen met de gemeente, van groot belang. Aan deze Kerkenvisie is een belangrijke bijdrage geleverd door de eigenaren van de Aalsmeerse kerken. Door hun bijdrage is er een goed beeld van de kerkenopgave in Aalsmeer ontstaan. Dit beeld legt de basis voor een gezamenlijk actieplan, waarmee de kans op een duurzaam toekomstperspectief voor de religieuze gebouwen wordt vergroot.

Gezamenlijke ambitie

De ambitie van dit kerkenvisietraject is om alle betrokkenen te inspireren en energie te geven om goed over de toekomst van de kerkgebouwen in Aalsmeer na te denken en om met elkaar in actie te komen. Zo kan de huidige generatie deze bijzondere gebouwen, die in belangrijke mate bijdragen aan de identiteit en leefomgeving van de dorpskernen en de gehele gemeente Aalsmeer, desgewenst, doorgeven aan volgende generaties.

2. Onderzoeksmethode

Het opstellen van een Kerkenvisie is vormvrij. Iedere gemeente is vrij om te kiezen voor een aanpak die past bij de plaatselijke context. Belangrijk bij het opstellen van een kerkenvisie is dat dit gebeurt in dialoog met de eigenaren van de kerkgebouwen en evt. andere gebedshuizen. Een kerkenvisie fungeert vaak als startpunt voor een veel langere dialoog tussen kerken en de gemeente.

In de gemeente Aalsmeer zijn verschillende stappen doorlopen. De eerste, inventariserende fase, bestond uit het inzichtelijk maken van welke religieuze gebouwen er binnen de gemeente zijn en het voeren van gesprekken met de kerkeigenaren. In fase 2 is op participatieve wijze een kansenverkenning voor nevengebruik of herbestemming van kerken uitgevoerd. Ook is aan alle kerken aangeboden om een verduurzamingsscan te laten uitvoeren.

Participatie met eigenaren/gebruikers

Er hebben eerst kennismakingsgesprekken plaatsgevonden met de vertegenwoordigers van de geloofsgemeenschappen. In totaal zijn 11 gesprekken gevoerd met de eigenaren van alle 11 kerkgebouwen. In die gesprekken is gevraagd naar feitelijke zaken rondom de geloofsgemeenschap en hun gebouwen. Er is ook gesproken over de toekomstverwachting van gebouw en gemeenschap. Deze input vormt een belangrijke bouwsteen voor het opstellen van de kerkenvisie. Naast de individuele gesprekken is er een afsluitende bijeenkomst gehouden met alle kerkeigenaren. Hierin zijn de eerste bevindingen voorgelegd en gemeenschappelijke thema's besproken.

Analyse van de opgave

Op basis van de individuele toekomstverwachtingen van kerken en geloofsgemeenschappen is een breder beeld geschetst voor de gehele gemeente Aalsmeer. Hiermee is de opgave rondom religieus erfgoed in de gemeente Aalsmeer in beeld gebracht. Deze toekomstverwachting is terug te vinden in hoofdstuk 5 van deze rapportage.

Foto's van de eindbijeenkomst met kerkeigenaren in de Oud-Katholieke Kerk in Aalsmeer

Participatie: enquête onder bewoners

Voor bewoners is een kort filmpje gemaakt met achtergrondinformatie over de ontkerkelijkingstrend en het kerkenvisieonderzoek. Bewoners zijn vervolgens uitgenodigd om mee te praten over hoe zij aankijken tegen de vraagstukken omtrent het zoeken naar een duurzaam toekomstperspectief voor kerken die bedreigd zijn in hun voortbestaan.

Participatie met ambtenaren van diverse beleidsvelden

Door middel van een workshop zijn ambtenaren van diverse beleidsterreinen binnen de gemeentelijke organisatie uitgenodigd om mee te denken over de kerkenvisie. Samen is gezocht naar raakvlakken en kansen tussen de betreffende beleidsterreinen en uitkomsten van het onderzoek. De uitkomsten zijn verwerkt in de Sterkte-Zwakteanalyse (hoofdstuk 7).

Participatie met maatschappelijke organisaties en raadsleden

Met wethouder, raadsleden en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties (Kunst en Cultuur Amstelveen (KCA), Flower Art Museum, Stichting Oud Aalsmeer en de lokale erfgoedcommissie) is eveneens van gedachten gewisseld over de opbrengsten van de inventarisatiefase van het kerkenvisieonderzoek. Ook deze inbreng is verwerkt in de Sterkte-Zwakteanalyse (hoofdstuk 6)

Foto van bijeenkomst met culturele organisaties en raadsleden ten behoeve van de kerkenvisie Aalsmeer

Kennisbijeenkomst en maatwerkadviezen energieduurzaamheid

Tijdens de gesprekken met de kerkeigenaren is de behoefte gepeild naar een Energieadvies ten behoeve van verduurzaming van het kerkgebouw. In hoofdstuk 8 wordt verslag gedaan van de interesse van kerkeigenaren hiervoor en de resultaten.

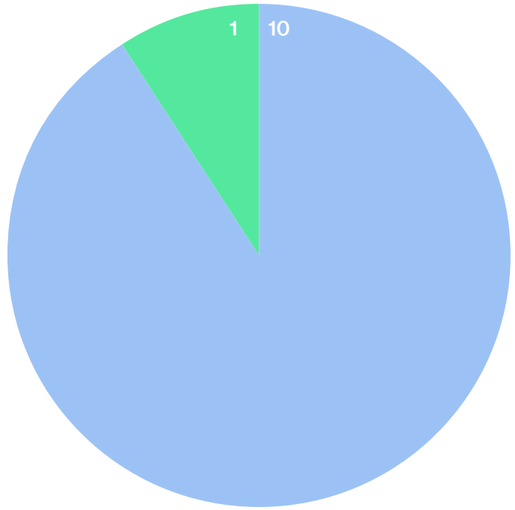
Paspoorten

Voor alle 11 gebouwen is een zogenaamd ‘kerkenpaspoort’ opgesteld en deze vormen tezamen een overzicht van de kerkencollectie van Aalsmeer. De kerkenpaspoorten zijn als bijlage 1 aan de rapportage toegevoegd.

3. Feiten en cijfers

Functioneel gebruik

Op het moment van onderzoek (eind 2021) waren er van de 11 religieuze gebouwen binnen de gemeente Aalsmeer 10 in religieus gebruik. 1 kerk is herbestemd. Dit is, in vergelijking met de rest van Nederland een relatief laag percentage. Over heel Nederland is ongeveer 25% van de kerken herbestemd. De herbestemde kerk, de voormalige Zuiderkerk, vormt nu het hart van een appartementencomplex met zorgfunctie voor senioren. Er zijn nauwelijks kerken met permanente nevenfuncties naast de religieuze functie.

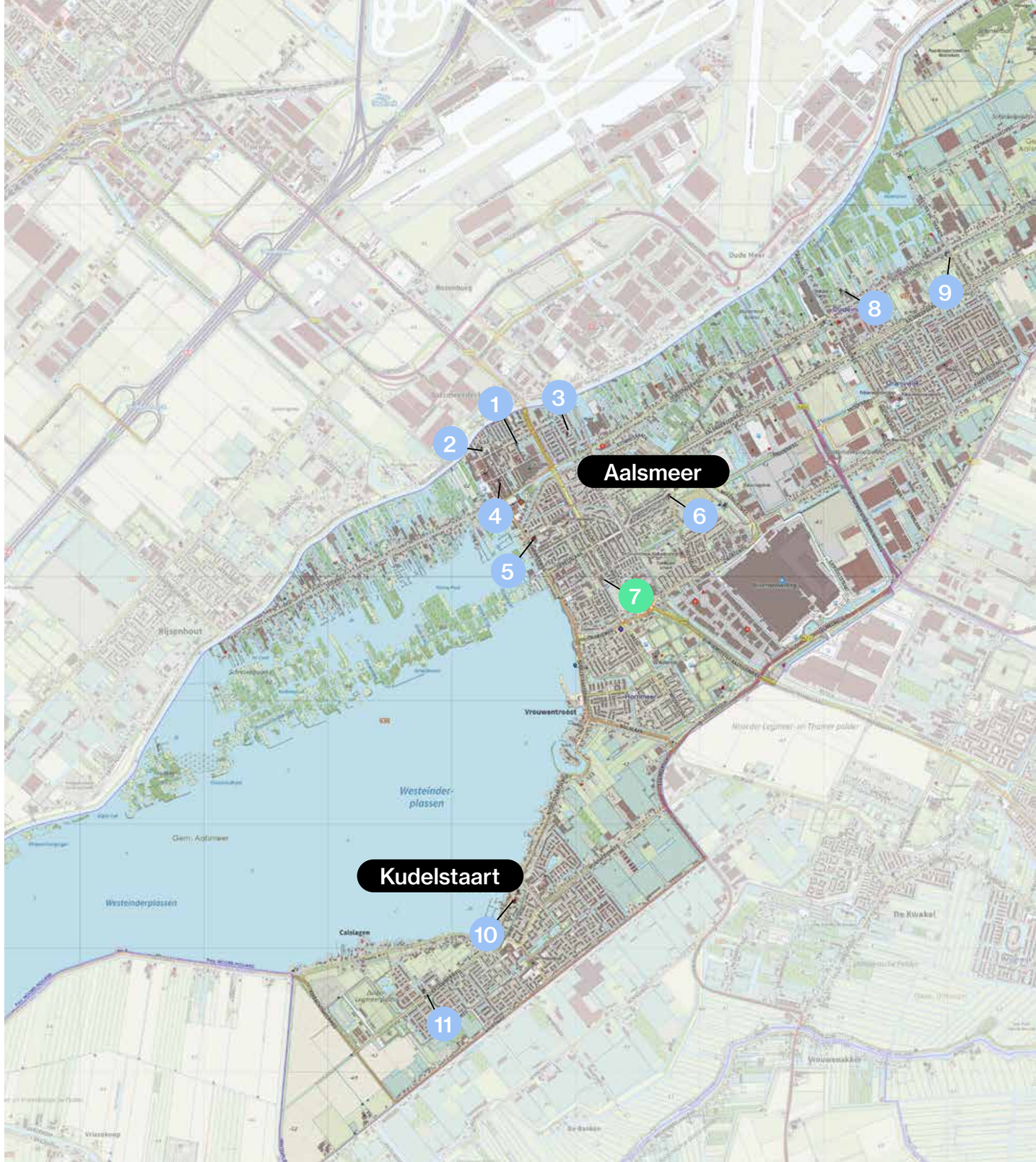

"Bij de Roemeens- en Russisch-Orthodoxe vieringen in onze kerk zijn wekelijks ongeveer 50 mensen aanwezig, waarvan ook een groot aantal kinderen. Bij deze vieringen worden regelmatig kinderen gedoopt."

Functies van kerken

- Religieus gebruik
- Herbestemd

1. Gereformeerde Gemeente in Nederland
2. Dorpskerk
3. Lijnbaankerk
4. Doopsgezinde kerk
5. Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel
6. Open Hof
7. Zuiderkerk
8. Oosterkerk
9. Heilige Petrus en Paulus
10. Heilige Johannes de Doper
11. De Spil

De herbestemde Zuiderkerk. Getransformeerd naar zorgcentrum.

Denominaties

De kerken binnen de gemeente behoren tot verschillende denominaties. Er zijn twee Rooms-Katholieke kerken. De Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel in Aalsmeer en de Sint Jan Geboorte in Kudelstaart.
De Dorpskerk van Aalsmeer werd oorspronkelijk ook gebouwd als Katholieke kerk, maar is sinds 1577 in gebruik voor protestantse diensten van de Hervormde Gemeente in Aalsmeer. Ook de Oosterkerk in Aalsmeer is van de Hervormde Gemeente. Tot 2008 was de Hervormde Gemeente ook eigenaar van de Zuiderkerk, deze kerk is sinds 2022 herbestemd. De Hervormde gemeente Aalsmeer behoort tot de Protestantse Kerk (PKN) in Nederland.

Ook de Open Hof behoort tot de PKN en is een zogenaamde Samen op Weg-kerk. De gemeenschap is ontstaan uit leden van de Gereformeerde Triumphatorkerk en de Hervormde Zuiderkerk. De Spil in Kudelstaart is ook een Samen op Weg-kerk behorend tot de PKN. Al sinds 1992 zijn de Hervormden en Gereformeerden hier gefuseerd tot één gemeenschap.

Naast deze PKN kerken is de Christelijke Gereformeerde Lijnbaankerk een protestantse gemeenschap die gerekend kan worden tot de Gereformeerde traditie. De Gereformeerde Gemeente in Nederland is een kerk die behoort tot de Bevindelijk Gereformeerde traditie. Hierin wordt nadruk gelegd op de persoonlijke beleving en doorwerking van het geloof.

De Doopsgezinde Kerk is een protestantse kerkstroming die in de 16e eeuw is ontstaan. In tegenstelling tot klassieke protestantse kerkgenootschappen worden in de doopsgezinde kerk volwassenen gedoopt in plaats van kinderen. Ook is er binnen de doopsgezinde kerk geen focus op vaststaande leerstellingen en belijdenissen, maar is er ruimte om geloofsbelijdenis en eloofsbeleving persoonlijk in te vullen.

Ook is er in Aalsmeer een Oud-Katholieke parochie. Zij beschouwt zich als de voortzetting van de katholieke kerk van vóór de Reformatie, die bij een later intern conflict buiten de gemeenschap met Rome kwam te staan. Ze wijst de onfeilbaarheid van de paus en diens oppergezag over andere bisschoppen af. De Oud-Katholieke kerk kent gehuwde geestelijken en heeft ook vrouwen als diaken, priester en bisschop. Ze viert een klassieke liturgie en stelt zich bij morele vraagstukken inclusief op.

De voormalige Gereformeerde kerk op de hoek van de Dorpsstraat en de N196 is rond de eeuwwisseling gesloopt. Op de locatie is nu het kantoor van een accountantsbureau gevestigd. (Foto: J. Sonneveld; Gereformeerdekerken.info)

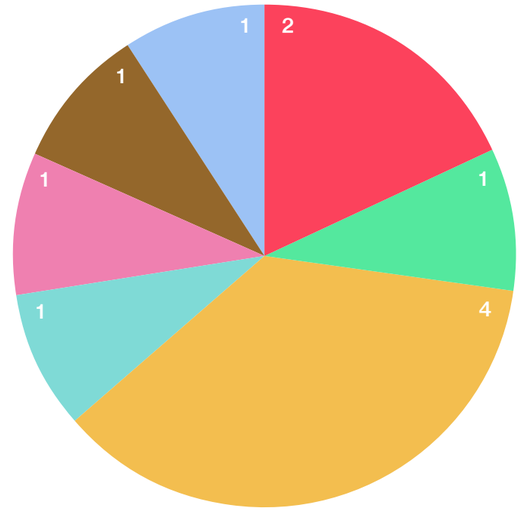

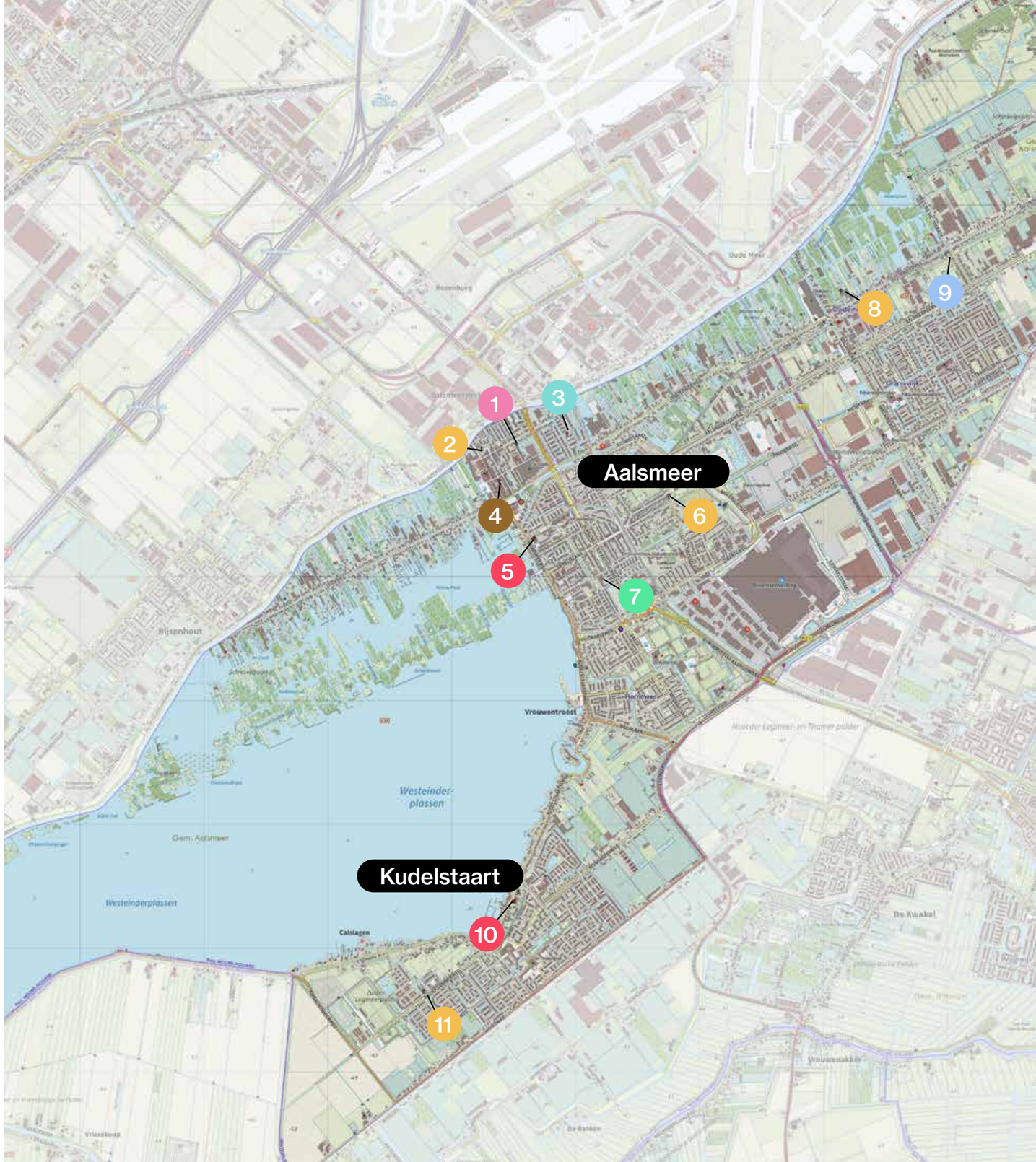
Denominaties

- Rooms-Katholiek
- Protestantse Kerk in Nederland
- Oud-Katholiek
- Christelijke Gereformeerde Kerk
- Gereformeerde Gemeente in Nederland
- Doopsgezinde kerk
- Herbestemd

Denominaties

- Rooms-Katholiek
- Protestantse Kerk in Nederland
- Oud-Katholiek
- Christelijke Gereformeerde Kerk
- Gereformeerde Gemeente in Nederland
- Doopsgezinde kerk
- Herbestemd

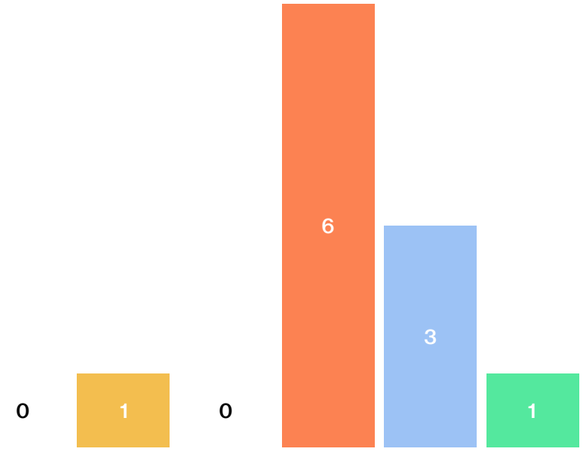
1. Gereformeerde Gemeente in Nederland
2. Dorpskerk
3. Lijnbaankerk
4. Doopsgezinde kerk
5. Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel
6. Open Hof
7. Zuiderkerk
8. Oosterkerk
9. Heilige Petrus en Paulus
10. Heilige Johannes de Doper
11. De Spil

Bouwperiode

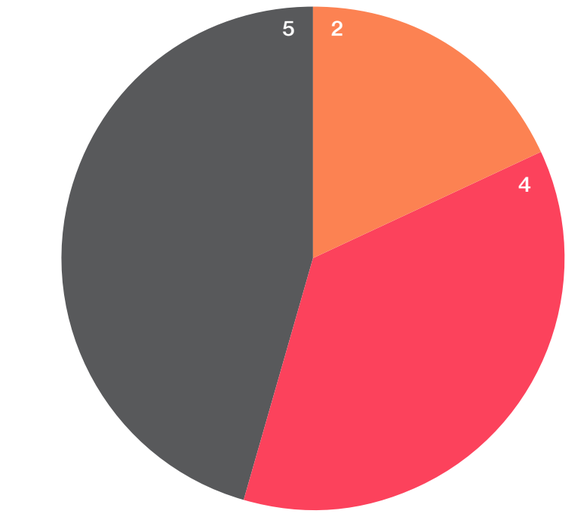
De kerken in Aalsmeer zijn in verschillende bouwtijden tot stand gekomen. Vaak hangt de bouwstijl samen met de bouwtijd.

De oudste kerk de Dorpskerk, dateert uit de 16e eeuw. Pas in 1861 wordt daarna de Oud-Katholieke H.H. Petrus en Paulus gebouwd, als opvolger van een twee eeuwen eerder gebouwde schuilkerk. Ook rond die tijd, in 1870 verrees de kerk Sint Jan Geboorte. Ruim 50 jaar later verschijnen vier nieuwe kerken: de Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer (1926/27), de O.L.V. van de Berg Karmel (1931), de Oosterkerk (1933) en de Christelijke Gereformeerde Lijnbaankerk (1936). In de 50-er jaren van de 20e eeuw zien drie kerken het licht: de Gereformeerde Gemeente in Nederland (1955), de Zuiderkerk (1953) en de Open Hof Kerk (1956). Als laatste kerk tot nu toe, werd in 2001 De Spil gebouwd, als onderdeel van een multifunctioneel complex, met seniorenwoningen, Ons Tweede Thuis en een kinderopvangorganisatie.

Monumentenstatus

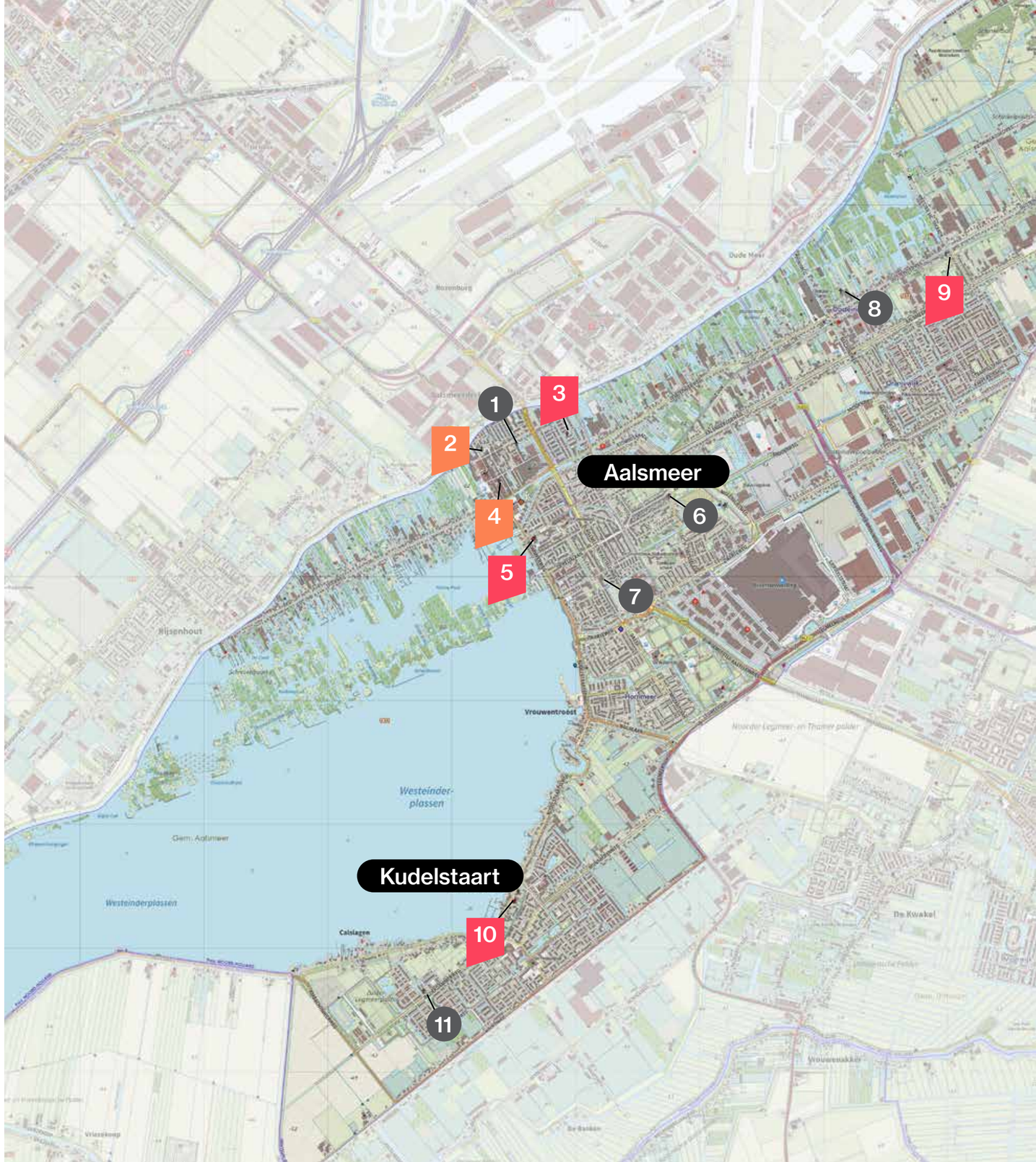
In de gemeente Aalsmeer zijn vier kerkgebouwen aangewezen als gemeentelijk monument, daarnaast zijn er ook twee rijksmonumenten. Op het kaartje hieronder is aangegeven welke gebouwen dit betreft.

Monumentenstatus

- Rijksmonument
- Gemeentelijk monument
- Geen status

1. Gereformeerde Gemeente in Nederland
2. Dorpskerk
3. Lijnbaankerk
4. Doopsgezinde kerk
5. Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel
6. Open Hof
7. Zuiderkerk
8. Oosterkerk
9. Heilige Petrus en Paulus
10. Heilige Johannes de Doper
11. De Spil

4. Onderzoeksresultaten: Cultuurhistorisch onderzoek

Historie van Aalsmeer

Aalsmeer werd onder de naam 'Alsmar' voor het eerst in 1133 genoemd, in een acte waarin is vastgelegd dat Aalsmeer in bezit komt van de Abdij van Rijnsburg. Voor de naam Alsmar zijn enkele verklaringen. De naam Aalsmeer is waarschijnlijk afgeleid van Alsmar, dat 'palingmeer' betekent. Maar ook Aelsmer - 'allesmeer' - els-er - ‘drassig land met elzen’ - zijn mogelijkheden. Het toenmalige gebied van Alsmar aan het Haarlemmermeer was een wildernis van lage elzen- en wilgenbossen.

Aalsmeer is ontstaan als een nederzetting van ontginners. Ze begonnen in de elfde en twaalfde eeuw met het ontwateren van de enorme veenvlakte tussen de strandwallen langs de kust (de oude duinen) en de zandgronden van het Gooi en de Utrechtse Heuvelrug. Door de daling van het maaiveld als gevolg van inklinking en oxidatie werd het echter steeds moeilijker gewassen te verbouwen en moesten de Aalsmeerders noodgedwongen overschakelen op veeteelt. Al vroeg begonnen de bewoners met het vervenen van hun weilanden.

Ter gelegenheid van een nieuw in te voeren belasting moesten in 1514 alle steden en dorpen in Holland informatie geven over hun financiële en economische situatie. Het dorpsbestuur van Aalsmeer verklaarde toen onder ede dat hun ambacht 80 woningen telde, waarvan er 25 werden bewoond door lieden die te arm waren om belasting te kunnen betalen. De belangrijkste bronnen van inkomsten waren het delven van turf, het snijden van riet en het houden van koeien.

Anna C. Brouwer. Gezicht op het dorp Aalsmeer, 1793

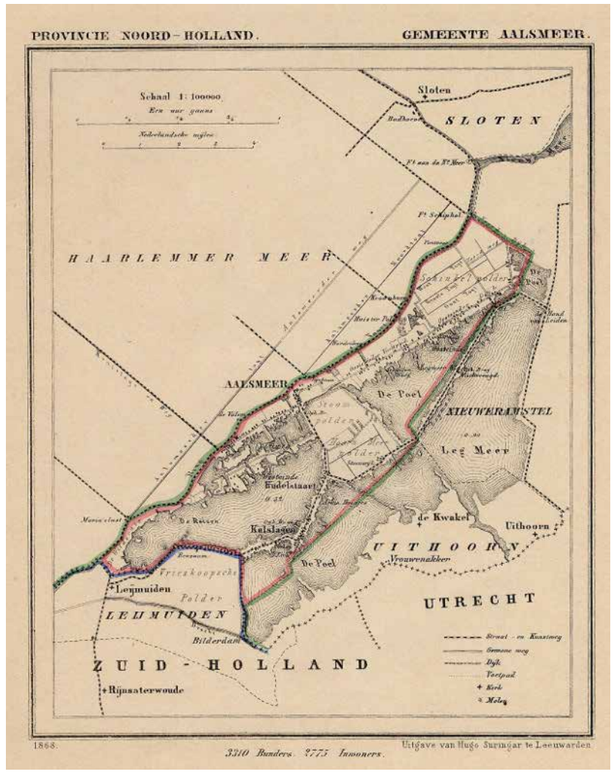
De Hervorming en de Tachtigjarige Oorlog zijn niet onopgemerkt aan Aalsmeer voorbijgegaan. Tijdens het beleg van Haarlem door de Spanjaarden tussen 1572 en 1573 probeerden de Aalsmeerders, die inmiddels de zijde van Willem van Oranje hadden gekozen, de Haarlemmers te bevoorraden met turf en vis. Het kwam hen duur te staan. Het Spaanse opperbevel stuurde een strafexpeditie naar Aalsmeer. Het dorp werd geplunderd en in brand gestoken.

De explosieve groei van Amsterdam tijdens de Gouden Eeuw had een gunstige uitwerking op de wijde omgeving. Dagelijks begaf zich vanuit Aalsmeer een sliert schuiten beladen met turf, vis, groenten en fruit richting Amsterdam, waar de lading werd uitgevent of op de markt verkocht. Tegelijkertijd ontdekten de Aalsmeerders een gat in de markt: het kweken van bomen en heesters voor de riante tuinen achter de Amsterdamse grachtenhuizen en voor de buitenplaatsen van deze gefortuneerde grachtenbewoners langs de Amstel, de Vecht en in Kennemerland. Enkele van deze kwekers specialiseerden zich in het knippen van buxus- en taxusstruiken in allerlei geometrische vormen en dierengestalten.

Hoewel veel Aalsmeerders in de 17de en 18de eeuw goed verdienden, werden zij ondertussen in hun voortbestaan bedreigd, enerzijds door het Haarlemmermeer, anderzijds door de desastreuze gevolgen van het turfsteken. In de 18de eeuw was het water van het Haarlemmermeer het dorp tot op 150 meter genaderd. Om te voorkomen dat Aalsmeer in het Haarlemmermeer zou verdwijnen, werd in 1767 besloten de vanwege de overheersende zuidwestelijke wind kwetsbare oostoever te bedijken tussen Oude Wetering en Rietwijkeroord.

Behalve door het Haarlemmermeer werd Aalsmeer ook bedreigd door talrijke andere meren en poelen, die ontstonden als gevolg van het ongebreideld turfsteken tot wel een diepte van vijf meter. De uitgeveende gronden vulden zich met water en door het voortdurend kabbelen, klotsen en beuken van het water tegen de grotendeels onbeschermde oevers ging veel land verloren. Er ontstonden grote meren als de Westeinderplassen, het Stommeer, het Hornmeer, de Oosteinderpoel en het Noorder- en Zuiderlegmeer.

Alleen grootschalige drooglegginggen konden voorkomen dat nog meer buurtschappen als Westeinde, Geilwijk, Rijshorn , Rijsdrecht en de Ruigenhoek door het water zouden worden verzwolgen. In 1650 al werd het Stommeer drooggelegd, in 1674 het Hornmeer, in 1858 de Schinkelpolder, in 1867 de Oosteinderpoel en tussen 1877 en 1883 de beide Legmeren.

Kuyper. Plattegrond gemeente Aalsmeer, 1867.

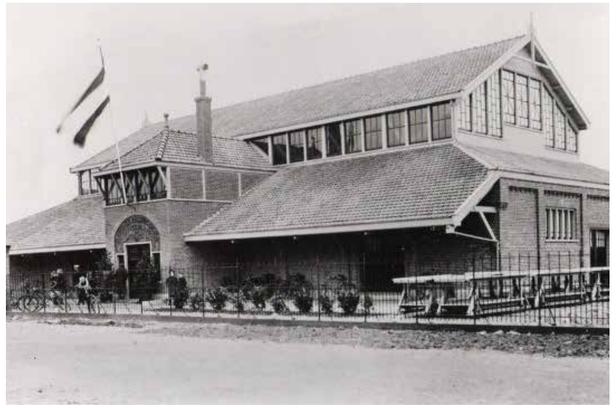
De droogmakerijen betekenden het einde van de binnenvisserij en het turfsteken. In plaats daarvan begon een groot deel van de Aalsmeerders zich toe te leggen op het kweken van bomen en heesters en het telen van groente en fruit, vooral aardbeien, die werden afgezet in Amsterdam. Een enkeling durfde het aan om ook bloemen te kweken. Wederom bleek dit een gat in de markt te zijn en schakelden de Aalsmeerders nu over op de bloemen- en plantenteelt. Eerst gewoon op de koude grond, vervolgens in kassen en ten slotte in verwarmde kassen. Honderden schoorstenen domineerden de horizon van Aalsmeer.

Kassenlandschap Schinkeldijk, 1960.

Sinds 1885 vindt seringenteelt plaats in Aalsmeer en sindsdien is Aalsmeer het wereldproductiegebied voor de snijseringen. Seringen zijn van oudsher gebonden aan het Aalsmeerse bovenland: de veenakkers in de Westeinderplassen. De grond is hier zo rijk aan mineralen en organisch materiaal, dat seringen hier optimaal kunnen groeien. Bovendien wordt de grond elke twee jaar aangevuld met verse bagger uit de Westeinderplassen. Deze succesformule maakt dat maar liefst 95% van de wereld-productie van snijseringen afkomstig is van de Aalsmeerse akkers op het bovenland.

Begin 20ste eeuw werden twee bloemenveilingen opgericht: De Centrale Aalsmeerse Veiling aan de Marktstraat (1912) en Bloemenlust aan de Oosteinderweg. De veiling aan de Marktstraat bleek na diverse verbouwingen en uitbreidingen definitief te klein en verhuisde in 1926 naar de Van Cleeffkade. de aan de Van Cleefkade en Bloemlust aan de Oosteinderweg. In 1968 fuseerden beide veilingen tot de Verenigde Bloemenveilingen Aalsmeer. Mede dankzij het snelgroeiende en nabijgelegen Schiphol, ontwikkelde Aalsmeer zich tot het epicentrum van de bloemenhandel.

Bloemenveiling aan de Marktstraat, 1912.

Het succes van Aalsmeer vertaalde zich in een groeiend inwonertal. In 1815 telde de gemeente - inmiddels verenigd met Kudelstaart en Kalslagen - 1760 inwoners, in 1900 bijna 5000 en in 1950 12.500. Tegenwoordig telt de gemeente meer dan 30.000 inwoners. Het water zijn de Aalsmeerders echter nog niet kwijt, want bijna een derde van de ruim 34 vierkante kilometer die de gemeente beslaat, bestaat uit water.

Ontwikkeling van religie in Aalsmeer

Katholieken

De eerste kerk van Aalsmeer was niet meer dan een houten hut. Deze stond mogelijk al in 1238 op of nabij de plek van de huidige Dorpskerk, over de exacte locatie bestaan verschillende theorieën. Deze kerk zou aan de apostelen Petrus en Paulus zijn toegewijd. Dit gold ook voor de latere middeleeuwse parochie, op dezelfde locatie. De oude, nu Nederlandse Hervormde, Dorpskerk was de parochiekerk. Tijdens de Reformatie (die begon in 1517) werd deze kerk toegewezen aan de protestanten en werd de katholieke eredienst verboden. Vanaf 1556 kwamen de Nederlanden in Spaanse handen en dit zou tot 1713 duren.

De Reformatie

Voor de Reformatie was de Aalsmeerse parochie een tamelijk grote parochie. In 1572 deden de Geuzen Aalsmeer aan om vanuit daar naar Amsterdam te kunnen doorstoten. De strijd tussen de Spanjaarden en de Geuzen ging aan Aalsmeer niet geruisloos voorbij. Toen op 26 mei 1573 de slag op het Haarlemmermeer plaats vond, deden daar ook Aalsmeerders aan mee. De Hollandse vloot werd op het meer verslagen, twee maanden later gaf Haarlem zich over.

Haarlemse belofte

In een acte die zes jaar later door Dirck Volkertsz Coortnher wordt getekend, wordt Aalsmeer bedankt voor zijn inzet. In de acte wordt ook gerefereerd aan de belofte die Haarlem tijdens de hulp van de Aalsmeerders had gedaan. Bij gunstig verloop van de oorlog was het dorp Aalsmeer belastingvrijheid op de handel in turf in het vooruitzicht gesteld. Aalsmeerders waren niet alleen strijders voor een goede zaak, maar ook goede kooplieden.

Spaanse wraakactie

Om vervolg te voorkomen en oproerlingen te demotiveren, werd een contingent Spaanse soldaten op strafexpeditie naar Aalsmeer gestuurd. Alles was toegestaan, als het maar afschrikwekkend was. Er werd geplunderd, verkracht, gemoord en brand gesticht. Ook de kerk moest het ontgelden. Daar bleef het niet bij, jarenlang mocht er niet meer op de Haarlemmermeer gevist worden en tijdens de vaart konden Aalsmeerse turfschippers gedwongen worden om het Spaanse leger van dienst te zijn.

Jan Abrahamz Beerstraten. Dorpskerk met raadhuis, 1650.

Van kruis- naar halkerk

Het zal niet verwonderlijk zijn dat de dorpelingen zich al vrij snel ‘bekeerden’. De eerste predikant van de gereformeerde religie betrok in 1586 de pastorie van Aalsmeer. Het na de brand weg willen wissen van roomse sentimenten zou wel eens een aanleiding hebben kunnen zijn om de in oorsprong op het koor gerichte kruiskerk te transformeren naar een halkerk gericht op het centrum met als middelpunt de Bijbel. Aan de Rooms-Katholieke zijde is het stil tot aan het einde van de 17de eeuw. Het verbieden van de Roomse religie en eredienst, betekende echter niet dat de inwoners van priesters verstoken bleven.

Aan het Oostereind kwamen katholieken vanaf het begin van de 17e eeuw bijeen in een schuur, die later als schuilkerk werd ingericht. Pas twee eeuwen later, rond 1860, werd deze kerk vervangen door de huidige Oud-Katholieke kerk van de HH. Petrus en Paulus. Van reformatorische zijde werd heftig geageerd tegen de schuilkerk aan het Oostereind en haar pastoor. Het patronaat leeft nog altijd voort in de Oud-Katholieke Parochie aan de Oosteinderweg.

Oud-Katholieke kerk

Sinds de Reformatie ontstond niet alleen spanning tussen katholieken en gereformeerden in de Republiek, maar tevens tussen katholieken onderling. In 1723 vond een scheuring plaats tussen de Oud-Katholieke kerk en de Rooms-Katholieke kerk. ‘Oud-Katholiek’ werd de benaming voor die autocefale kerken die hun ontstaan danken aan de afwijzing van het Romeinse kerkcentralisme en in een later tijdperk - vanaf 1870 - van het dogma van de pauselijke onfeilbaarheid. In de 20e eeuw hebben de Oud-Katholieke kerkgenootschappen zich ontwikkeld in de richting van een sterk oecumenisch engagement.

Progressieve opvattingen over de inzegening van gelijkgeslachtelijke huwelijken en de priesterwijding van de vrouw zijn wijdverbreid. De liturgische viering is nog altijd traditioneel.

Door de scheuring tussen de Oud-Katholieken en de katholieken ging de statie Aalsmeer verloren voor de Rooms-Katholieke kerk. De statie Aalsmeer werd de parochie van de Oud-Katholieke kerk van de Oud Bisschoppelijke Cleresie. Na 1723 waren het de pastoors van Bovenkerk en Kudelstaart, die de rooms gebleven Aalsmeerders verzorgden, nu er geen Rooms-Katholieke kerk meer was in het dorp Aalsmeer. De Oud-Katholieke schuilkerk kennen we uit een beschrijving uit 1653 en leek op een houten boerderij met een hoog rieten dak. Hoog opgaande iepen onttrokken het gebouw en de paden vanaf de Poel aan het zicht. Of dit gebouw de directe voorganger van het huidige kerkgebouw aan de Oosteinderweg is, is niet met zekerheid te zeggen. In 1860 begon de bouw van een nieuwe kerk en pastorie, welke in 1861 werd gewijd. De kerk kreeg de H.H. Petrus en Paulus tot patroonheiligen, net zoals de eerdere Dorpskerk en later de schuilkerk.

Achter de kerk is het Oud-Katholieke kerkhof van St. Joseph gelegen. Het is het oudste en enige Oud-Katholieke kerkhof in Nederland dat zich direct in de buurt van de kerk bevindt. Er bevindt zich ook een parkje bij, om te ‘brevieren’ (al lezend (uit religieus werk) wandelen).

Sint Jan Geboorte in Kudelstaart

In 1858 werd de statie van de Heilige Johannes de Doper Geboorte te Kudelstaart tot parochie verheven. De aftandse gebouwen aan het Robend werden afgestoten en plannen werden gemaakt voor een nieuwe kerk en pastorie in Kudelstaart, in 1870 werd het nieuwe kerkgebouw gewijd. Deze kerk werd nu de parochiekerk voor een groot gedeelte van de bevolking van Aalsmeer. Aalsmeer-oost bleef op Bovenkerk gericht.

Historische foto van de Sint Jan Geboorte

Onze Lieve Vrouwe van de Berg Karmel

In 1917 werd er in Aalsmeer toestemming gegeven voor de bouw van een klooster door de bisschop aan de orde van de Karmelieten. In 1921 werd het klooster ingezegend. Het plan om een kerk bij het klooster te bouwen, was te duur. Daarom werd besloten om een kerkgelegenheid in het klooster in te richten, die als bijkerk van de parochie Kudelstaart dienst zou doen. Pas in 1930, na een hoop gesteggel over de grens tussen de parochies Aalsmeer en Kudelstaart, werd uiteindelijk besloten een katholieke parochie in Aalsmeer op te richten. In 1931 werd het kerkgebouw ‘Onze Lieve Vrouw van de berg Karmel’ aan de Stommeerweg ingewijd.

Historische foto van de Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel

Opkomst humanisme en hervormingsbewegingen.

Al in de Middeleeuwen broeide er van alles op religieus gebied om de kerk van binnenuit te hervormen. Het was de opkomst van het humanisme dat aanzette tot het uiten van kritiek op het geloof. Tegenover de praktijk van de Rooms-Katholieke kerk waar alles op hiërarchie en het collectief is gericht, legde het humanisme het accent op de individuele mens. Daarnaast toonde het belangstelling voor klassieke teksten waaronder de Griekse bijbel. Het was Erasmus die in 1516 het Nieuwe Testament van de vroege kerkvaders in het Grieks uitgaf met een nieuwe Latijnse vertaling. Het was Luther die deze Bijbel in het Duits vertaalde. Dankzij de boekdrukkunst die Gutenberg rond 1445 introduceerde, kon deze in Europa worden verspreid; in twee maanden tijd was de eerste oplage van 3000 stuks uitverkocht.

Het waren hervormingsgezinden als Luther (95 stellingen 1517), Calvijn (de Institutie 1536) en tussen hen in Huldrich Zwingli, die met de bijbel in de hand, niet alleen een wapen hadden om de misstanden van de kerk, maar ook die van de staat aan de kaak te stellen.

De militante voorgeschiedenis van de doopsgezinden

In het begin van de 16e eeuw ontstond in Europa een ander geestelijk klimaat. Misstanden in de katholieke kerk werden aan de kaak gesteld. De hervormingsbeweging die Zwingli op gang bracht, was vooral in zijn beginjaren een nogal militante, apocalyptische en eschatologische beweging van anabaptisten (reformatorische beweging die stelt dat alleen gelovigen gedoopt mogen worden).

In 1525 ontstond het Doperdom, toen in Zürich door het stadsbestuur de benoeming van predikanten werd afgewezen en de herdoop van volwassenen werd aanvaard. Dit betekende een groot gevaar voor de gevestigde katholieke orde. Hoewel deze wederdopers zwaar werden vervolgd, viel de beweging niet meer uit te roeien en verspreidde zich snel, ook over Nederland. In februari 1534 werd Münster door dopers ingenomen en uitgeroepen tot het Nieuw Jeruzalem. Alle doopweigeraars werden uit de stad verdreven. Elders werden vanaf dat moment de Wederdopers extra in de gaten gehouden. In Aalsmeer werden er twee opgepakt en op 10 april 1534 door het Hof van Holland tot de brandstapel veroordeeld.

In mei 1535 volgde nog een aanval op het stadhuis van Amsterdam. Burgemeester Colijn sneuvelde, maar de aanslag mislukte. Münster, waar een gemeenschap van goederen en polygamie was ingevoerd, werd in de nacht van 24 juni 1535 ontzet. In de stad werd een bloedbad aangericht.

Ook in Aalsmeer vielen in de 16de eeuw slachtoffers onder de wederdopers. Wederdopers hielden diensten in zogeheten ‘vermaningen’. Kinderen werden niet gedoopt, maar volwassenen laten zich dopen na het schrijven van hun eigen belijdenis. In verborgen schuren werd door de voorganger gepreekt (‘vermaand’). In 1642 werd het achterste gedeelte van een woonhuis aan de Zijdstraat vermaand, de plek van de huidige Doopsgezinde kerk. Tussen 1700 en 1780 bestaan er in Aalsmeer twee Doopsgezinde gemeentes: de Friese op de Uiterweg en de Vlaams Waterlandse aan de Zijdstraat. Al gauw werd gesproken over de oude (Friese) en nieuwe (Vlaams-Waterlandse) vermaning in Aalsmeer. In 1844 gaat de vermaning aan de Zijstraat in vlammen op. De nieuwe vermaning wordt opnieuw opgebouwd in steen, en een stuk geriefelijker ingericht. Vanaf 1860 groeien de oude en de nieuwe vermaning naar elkaar toe, en in 1866 kwam een volledige samenwerking tot stand. De schuurkerk aan de Uiterweg werd afgestoten. De gemeenschap bestond nu uit 400 leden en was te groot voor het bestaande gebouw. In 1928 wordt de kerk aan de Zijdstraat naar ontwerp van architect Staal in de stijl van de Amsterdamse school, in gebruik genomen.

Van militant naar vredelievend

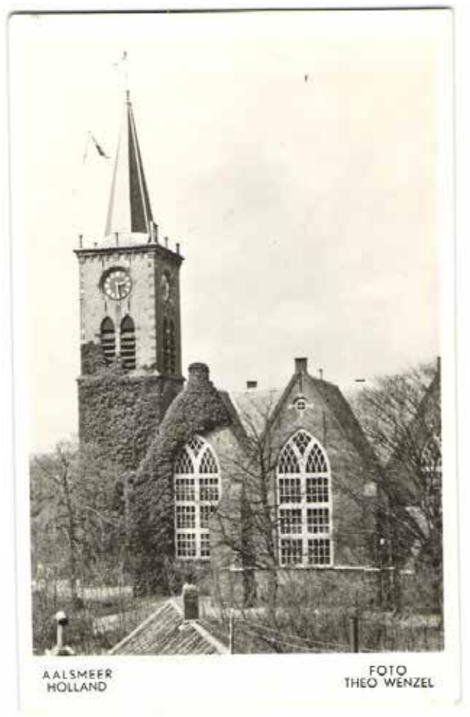
Na de gebeurtenissen in Münster zette Menno Simons, voormalig pastoor uit het Friese Witmarsum, de man die de ‘mennonieten’ wereldwijd beschouwen als stamvader, de doperse beweging om in een vredelievende groepering. Politiek werd in de ban gedaan. Het dragen van een wapen was taboe. Ethiek werd heel belangrijk, wanneer doopsgezinden ruzie hebben, dan gaat het om het leven. In Aalsmeer, zie je dat aan de vele vermaningen die op een gegeven moment naast elkaar bestonden. In 1641 constateert Ds. Van Kuik, predikant van de gereformeerde gemeente van Aalsmeer, dat de Vermaning van de Oude Vlamingen in de Zijdstraat nu al de vijfde Vermaning wordt. Naast de bestaande Waterlanders, Jonge en Oude Vlamingen moeten er dus ook Oude en Jonge Friezen geweest zijn. (1534-1984 Vermaningen en Vermaners, M.J. ‘t Hart).

Van Waterstaat tot Amsterdamse School

Na het samengaan van de Oude Friese, Nieuwe Friese en Vlaams-Waterlandse Vermaning in 1845 was het kerkgebouw aan de Zijdstraat (1845), met slechts 132 zitplaatsen, te klein. Besloten werd om het bestaande gebouw in de vorm van een kruiskerk uit te breiden in de toen heersende Waterstaatstijl. In 1867 werd de eerste kerkdienst gehouden. Even was er nog sprake van om op deze kerk de toren te plaatsen die eigenlijk bedoeld was voor het vervangen van de kerktoren van de Dorpskerk die wegens bouwvalligheid was gesloopt. Rond 1920 vertoonde de kerk wegens verzakking, duidelijke scheuren. Architectenbureau Maarse & Pool deed onderzoek en in 1925 werd hun restauratieplan goed gekeurd. Datzelfde jaar nog kwamen de architecten tot de conclusie dat door de slechte staat van de muren de restauratie meer zou kosten. Wegens geschonden vertrouwen deed een onafhankelijke commissie nogmaals onderzoek waaruit bleek dat de toestand nog veel erger was. Restauratie zou evenveel kosten als nieuwbouw. De kerkenraad besloot een prijsvraag uit te schrijven. Naast Maarse & Pool diende de architecten J.F. Staal, J.J. Meurs en student J.F. Berghoef, een ontwerp in, in de stijl van de Amsterdamse School. In het voorjaar van 1926 wordt het ontwerp van J.F Staal uit Amsterdam voor uitvoering gekozen. Het ontwerp behelsde niet alleen een kerk met 600 zitplaatsen, maar ook een kosterswoning en twee onder één kap middenstandswoningen (Noord-Hollands Archief).

De Nederlandse Hervormde gemeente

In Aalsmeer waren al vroeg Doperse geluiden te horen. Calvinistische geluiden daarentegen lieten vrij lang op zich wachten. Het eerste bericht van gereformeerden in Aalsmeer stamt uit 1586. Terwijl de beeldenstorm losbarst in 1566 en de Tachtigjarige Oorlog twee jaar later uitbreekt, zit in Aalsmeer de pastoor tot in 1576 op zijn post. Wanneer de Rooms-Katholieke eredienst is vervangen door de Gereformeerde dienst, is niet precies bekend. In 1586 komt de eerste predikant vanuit de Reformatie naar Aalsmeer. De invloed van de gereformeerde leer op het dagelijks leven werd in de 17de eeuw steeds groter, en de zondagsheiliging nam een aanvang. Regels hiervoor werden opgenomen in een verordening, opgesteld door een gereformeerde overheid. Er waren in Aalsmeer echter zoveel doopsgezinden, dat zij ook overheidsposten bekleden. De dominee klaagt dat er vijf vermaningen in Aalsmeer zijn en Roomse schuilkerken, maar de overheid laat het oogluikend toe. Zolang zij wat geld onder tafel doorschuiven, grijpen schout en baljuw niet in.

Historische foto van de Dorpskerk

Historische foto van de Zuiderkerk

De Hervormde Kerk in Aalsmeer bestond tot 1933 uit één kerk: de Dorpskerk. In Oost kerkte men in Veiling de Bloemenlust. Niet alleen de bevolking groeit, maar ook de behoefte aan kerken. Er is behoefte aan wijkgemeentes en de eerste ontstaat in Aalsmeer-Oost in 1933 aan de Oosteinderweg, de Oosterkerk. Architect J.F. Berghoef heeft in 1932 een studieontwerp gemaakt voor een nieuw te bouwen kerk en pastorie. Alleen de pastorie is destijds gerealiseerd. Het huidige kerkgebouw is een in oorsprong houten noodgebouw uit Schoonhoven dat in 1933 in gebruik is genomen. Het geld dat de wijkgemeente gespaard had voor een nieuwe kerk is in de jaren '50 besteed aan een nieuwe kerk in Aalsmeer Zuid: de Zuiderkerk. Een ontwerp van architect J.F. Berghoef, die tevens als commissielid had bijgedragen aan het opstellen van een rapport over de beginselen van de Nederlandse Hervormde Kerkbouw. (Beginselen van Kerkbouw, 1954).

Gereformeerde kerk

Na het ontstaan van de gereformeerde kerken in 1892 bepaalt de provinciale synode dat de leden uit Aalsmeer zullen behoren tot de kerk van Haarlemmermeer-Oostzij, of onder de kerk van Amstelveen. Mocht het aantal Aalsmeerse leden sterk stijgen, dan kan het kerkgebouw van Haarlemmermeer-Oostzij verplaatst worden naar de Ringdijk bij Aalsmeer. Zo ver komt het echter niet. Wel vinden reeds vergaderingen plaats van gereformeerden in Aalsmeerse woonhuizen. In 1906 wordt hiervoor een nieuw gebouw aan de Dorpsstraat in gebruik genomen. Vanuit Haarlemmermeer-Oostzij komen nog eens 60 leden over naar deze Aalsmeerse gemeenschap. In 1909 ontvangt men de eerste eigen predikant. De kerk groeit en in 1942 worden de diensten georganiseerd in de veilingzaal van bloemenveiling Bloemenlust, in Aalsmeer-Oost. Voor de inmiddels 900 leden tellende gemeenschap werd in 1956 een kerkgebouw (‘Open Hof’) aan de Ophelialaan in gebruik genomen.

Bij de totstandkoming van de gereformeerde kerken in 1892 gaan enkele gemeenten van de gereformeerde kerk niet mee. Er zijn bezwaren tegen de leer over de kerk, de doop en het genadeverbod. Dit kleine kerkverband wordt steeds groter, en in 1936 wordt door deze gemeenschap een nieuw kerkgebouw aan de Lijnbaan in gebruik genomen.
Ook binnen de Gereformeerde Gemeente vindt een scheuring plaats, waarbij naast de Gereformeerde Gemeente het nieuwe kerkverband ontstaat van de ‘Gereformeerde Gemeenten in Nederland’. Sinds 1958 heeft men een eigen kerkgebouw aan de Chrysantenstraat.

Historische foto van de Open Hof

Samen op Weg-kerken

In 1945 wordt het Algemeen Reglement van 1816 in de Hervormde Kerk afgeschaft en keert men terug naar de presbyteriaal-synode organisatie (dat betekent dat in de kerk de verantwoordelijkheden zijn verdeeld: over sommige zaken beslist de plaatselijke kerkenraad en over andere zaken beslissen de meerdere vergaderingen). Iedere gemeente binnen het verband weer autonoom wordt. Vanaf 1955 zijn er contacten tussen de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken. Men wil tot een hereniging van beide kerken komen en daarvoor is een werkgroep ‘Samen op Weg’ benoemd. Vanaf 1980 zijn de Nederlandse Hervormde gemeente en de Gereformeerde Kerk van Aalsmeer samen diensten gaan beleggen in Kudelstaart. Sinds 1992 is dit een zelfstandige ‘Samen op Weg’-gemeente geworden met een eigen kerkgebouw ‘De Spil’ aan de Spilstraat.

Gebruikte literatuur

- Aalsmeer, grepen en beelden uit 750 jaar werken en leven van kerk en volk. Herman van der Linde.
- Aelsmeer. Beknopte geschiedenis van een opmerkelijk dorp. Stichting Oud Aalsmeer. 1992.
- Gebroken landen, geheelde gronden. Globale Cultuurhistorische Analyse gemeente Aalsmeer. Landzij en Cultuurcompagnie. 2011.
- Kerken in Kudelstaart. Acht eeuwen middelpunt van een dorpsgemeenschap. Jan Willem de Wijn. 1995.
- Kroniek van gebeurtenissen betreffen de de Oud-Katholieken inzonderheid in Nederland (1845-1894). C.J. Rinkel, Ingeleid en geannoteerd door Dick Schoon. Nijmegen 2006.

Kernwaarden kerken Aalsmeer

1. Creatief en ondernemend
De inwoners van Aalsmeer hebben zich keer op keer aangepast aan de heersende omstandigheden. De belangrijkste bronnen van inkomsten wisselden zich in relatief hoog tempo af: van het verbouwen van gewassen, visserij en veenwinning, naar veeteelt, en later weer naar het kweken van bloemen, fruit, bomen en heesters, evenals het knippen van buxus- en taxusstruiken in allerlei geometrische vormen en dierengestalten.
Dat een klein dorp als Aalsmeer lange tijd het epicentrum van de wereld op gebied van de bloemenhandel was en de grootste bloemenveiling van de wereld heeft gehad, is bijzonder te noemen, en getuigt van een zeer ondernemende volksaard.

Deze eigengereidheid en ondernemerszin onder de Aalsmeerse samenleving blijkt ook uit het hoge aantal verschillende denominaties, afsplitsingen en de geschiedenis van schuilkerken die hieraan ten grondslag ligt. Dit komt tot uiting in de sprekende architectuur van de verschillende denominaties.

2. Verdwenen schuilkerken
De verschillende schuilkerken die Aalsmeer rijk is geweest (Friese vermaning in de schuurkerk aan de Uiterweg, de Rooms-Katholieke schuilkerk aan de Oosteinder en de Oud-Katholieke schuilkerk in de houten boerderij, verborgen achter een rij iepen), zijn inmiddels gesloopt en grotendeels vervangen door permanente kerkgebouwen. Deze verdwenen tijdslaag verklaart het ‘gat’ dat in het overzicht van bouwperioden van de Aalsmeerse kerken zichtbaar is. Tussen de 16e-eeuwse Dorpskerk en de bouw van de Oud-Katholieke kerk in 1861 lijkt de tijd stil te hebben gestaan op religieus gebied. Niets is echter minder waar, maar de tijdelijke schuilkerken zijn verdwenen. Het ontbreken van kerken in deze tijdslaag vertelt veel over de tijdsgeest in Aalsmeer na de Reformatie, waarin de gelovigen trouw bleven aan persoonlijke overtuigingen en een eigen weg zochten buiten de regels en eisen van de gevestigde orde om.

3. Netwerken binnen gemeenschappen
In de eerste helft van de 20ste eeuw werkte een groot gedeelte van de Aalsmeerse inwoners als kweker of teler. Dit was zwaar fysiek werk, waar samenwerking van groot belang was. De kerkelijke gemeenschap was een belangrijk sociaal vangnet in economisch slechte tijden en bovendien een belangrijk netwerk voor kwekers en telers, waar men contacten opdeed voor deze noodzakelijke samenwerking.

4. Doopsgezind bolwerk
De sterke aanwezigheid van doopsgezinden in geschiedenis (ruim 500 jaar) van Aalsmeer is bijzonder. Er zijn weinig plekken in Nederland waar deze gemeenschap zo sterk vertegenwoordigd is. Dit is terug te zien in de onder architectuur gebouwde vermaning.

Beleid gemeente Aalsmeer

Kerkinterieurs en roerend religieus erfgoed
Door Museum Catharijneconvent, het rijksmuseum en nationale kenniscentrum voor religieus erfgoed en christelijke kunst, is een waardestelling afgegeven van de kerkinterieurs en het roerend religieus erfgoed in de kerken binnen de gemeente Aalsmeer. Museum Catharijneconvent geeft aan dat in het verleden ongeveer zestig procent van de van de kerkinterieurs en kerkelijke collecties in Aalsmeer is vastgelegd. “Het is zorgelijk dat de actualiteit van de registraties zeer te wensen overlaat. De registratiegegevens die er zijn, zijn in een flink aantal van de gevallen oud. In kerkelijk Nederland geldt de ongeschreven regel dat het interieur de kerkelijke collecties van kerken eens in de vijftien tot twintig jaar uitvoerig geïnventariseerd moet worden. Drie locaties in Aalsmeer voldoen aan die norm. In een deel van de kerken in Aalsmeer is echter nog nooit een interieurregistratie uitgevoerd.”

Tot een topensemble wordt het interieur van de Doopsgezinde Kerk gerekend “als belangrijk en zeldzaam voorbeeld van kerkbouw en -inrichting in de stijl van de Amsterdamse School”.

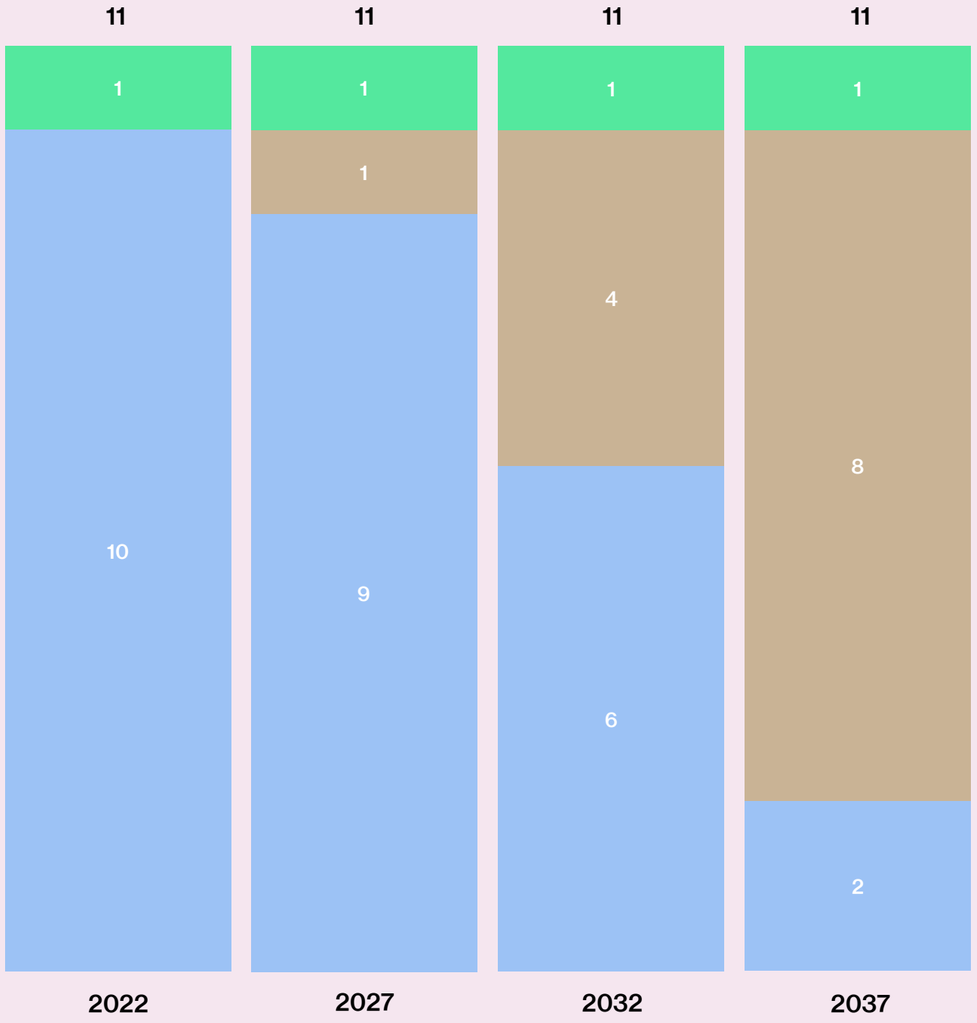
De volgende kerken “behoren niet tot de kerkelijke topensembles van Aalsmeer, maar verdienen vanwege hun oorspronkelijkheid en uitzonderlijke stukken aandacht in de kerkenvisie:

- Dorpskerk
- Heilige Petrus en Pauluskerk
- Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel
- Open Hof
- Sint Jan Geboorte

Van de overige kerken is in de database van Museum Catharijneconvent onvoldoende informatie beschikbaar om een waardestelling te kunnen geven. Bij kerkgebouwen die gebouwd werden na 1980 is het nog te vroeg om over erfgoedwaarde te spreken.

“De naastgelegen kloostertuin, daar wordt momenteel niets mee gedaan, en deze wordt ook niet onderhouden. Vroeger waren hier weelderige groentetuinen, eerst van de Karmelieten, later van verschillende parochianen.”

5. Onderzoeksresultaten: Toekomstverwachting

Van het huidige religieuze erfgoed is over 10-15 jaar nog slechts 20% met zekerheid in religieus gebruik

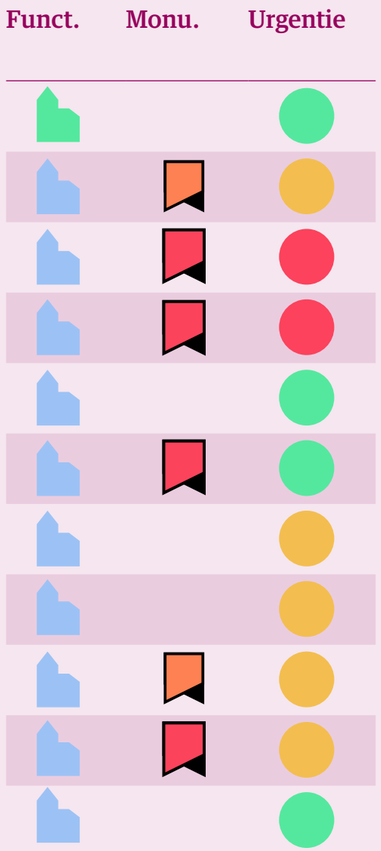
Door de ontkerkelijking is de toekomst voor veel kerken in Nederland onzeker. In Aalsmeer is dat ook het geval. De snelheid waarmee en de mate waarin deze trend zich manifesteert, lijkt in Aalsmeer hoger en sterker te zijn dan gemiddeld in Nederlandse gemeenten wordt verwacht. Dit wordt deels veroorzaakt door een ‘inhaaleffect’; bij de start van het onderzoek zijn er in Aalsmeer juist relatief minder kerken herbestemd in vergelijking met het gemiddelde van 25% van de kerken in heel Nederland. De eerstkomende vijf jaar verwachten alle kerken, op één na, in religieus gebruik te blijven. Vanaf 2027 verandert dit beeld. Drie kerkbesturen geven aan niet verder dan 5 jaar vooruit te kunnen kijken en bestempelen de toekomst daarna onzeker qua religieus gebruik van hun kerkgebouw. Nog eens vijf jaar later komen daar vijf kerkbesturen bij. Twee kerkbesturen verwachten over vijftien jaar met zekerheid dat hun kerk nog als kerk gebruikt zal worden.

Dit toekomstbeeld is het resultaat van de vraagstelling: Hoelang verwacht u dat uw kerk, binnen *het huidige gebruik,* voort zal gaan? Veel kerkbesturen stellen zich zelf ten doel het gebruik van het gebouw te vergroten, meer jongeren aan zich te binden en een hernieuwde rol voor de samenleving te gaan spelen. Deze ontwikkeling kan een positief effect hebben op het toekomstperspectief. De in de tabel getoonde factor ‘onzeker’ betekent dus niet dat deze kerken met zekerheid buiten religieus gebruik zullen zijn.

Er zullen de komende 5-15 jaar mogelijk 8 kerkgebouwen leeg of te koop komen of getransformeerd worden (naast de kerkgebouwen die nu al in transitie zijn), als er niets gebeurt (zoals bijvoorbeeld tijdig nevenbestemmingen aantrekken naast de religieuze functie). Voor deze kerkgebouwen is de toekomst onzeker door een krimpende kerkgemeenschap en oplopende onderhouds- en energiekosten.

Toekomstverwachting monumentale kerken in religieus gebruik

Twee kerken met de gemeentelijke monumentenstatus zijn onzeker over het op relatief korte termijn behouden van de religieuze functie of het onderhoud van het gebouw op het gewenste niveau kunnen bijhouden. Voor twee rijksmonumentale kerken en een derde kerk met de gemeentelijke monumentenstatus geldt dat kerkbesturen aangeven onzeker te zijn over de toekomst op middellange termijn. Slechts één kerk van de zes kerken met een monumentale status heeft een groen bolletje: niet bedreigd in het voortbestaan van de religieuze functie en in het onderhoud van het gebouw.

Urgentie naar aanleiding van de gesprekken met kerk kerkeigenaren

Functie:
- Herbestemd
- Religieus gebruik

Monument:
- Rijks
- Gemeentelijk

Urgentie:
- Instandhouding staat op korte termijn onder druk (0-5 jaar)
- Instandhouding komt op termijn onder druk te staan (5-15 jaar)
- Instandhouding op de langere termijn goed (15+ jaar)

Urgentie om actie te ondernemen

Of een kerk bedreigd wordt in het voortbestaan, hangt grotendeels af van de toekomstverwachting van de gebruiker. Dit geldt zowel voor een bestendige toekomst in het huidige religieuze gebruik, als voor ombuiging naar een combinatie- of nevengebruik en herbestemming. Niet alle kerken hebben een heldere toekomstverwachting.

Kerkgemeenschappen worstelen met het bepalen van beleid voor de toekomst van hun kerkgebouwen in het licht van afnemende ledenaantallen, vergrijzing en dalende inkomsten. Emoties voeren de boventoon en worden verschillend ervaren. Ook zijn er de afgelopen jaren allerlei onverwachte ontwikkelingen op de kerken en de maatschappij afgekomen, zoals corona en de hoge energieprijzen, die noodgedwongen al allerlei veranderingen in gang hebben gezet. Een daarvan is het fenomeen van streaming en vanuit huis de dienst volgen. In het merendeel van de kerken is daardoor de krimp van de gemeenschap en de afname van het kerkbezoek op zondag versneld. In andere kerken is de discussie gestart over ‘anders’ kerk zijn en zijn juist nieuwe toekomstperspectieven bedacht.

Zo is bijvoorbeeld een initiatief van de PKN kerken “de kliederkerk”, waarbij knutselactiviteiten voor kinderen worden georganiseerd en jonge ouders die vaak druk zijn, de dienst kunnen volgen of mee kunnen doen. Hiermee wordt een poging gedaan om jonge gezinnen weer meer bij de kerk te betrekken.
Nadenken over de toekomst van kerken en andere gebedshuizen verdient zorgvuldigheid. De gebouwen liggen mensen na aan het hart. Dat komt onder andere omdat mensen de gebouwen vanuit allerlei perspectieven van belang vinden: als huis van het Woord en gebed, als plaats van samenkomst, als baken in de buurt, als plek van ‘zijn’, economisch/ als vastgoed object en als kristallisatiepunt van cultuur (Kerkenvisies feiten en inzichten, programma Toekomst Religieus Erfgoed).

Hoe urgent het is om actie te ondernemen, vanuit een breder maatschappij-perspectief, hangt samen met de cultuurhistorische en maatschappelijke waarde van het kerkgebouw. Hoe hoger deze waarden, hoe hoger het algemeen belang om het kerkgebouw te behouden en hoe hoger de urgentie om langdurige leegstand tegen te gaan.

“Ons toekomstperspectief? Daarover is ons hart met zorg vervuld.”

“Op termijn is ons monumentale gebouw een punt van zorg. Het onderhoud is zeer kostbaar, voor een steeds kleiner wordende gemeente.”

6. Onderzoeksresultaten: Sterkte - zwakteanalyse

Deze SWOT analyse (Sterkte-Zwakten-Kansen- Bedreigingen) komt voort uit de gesprekken met gebedshuiseigenaren, de workshop met de ambtelijke collega's van relevante beleidsvelden en de bijeenkomst met kerkeigenaren. Aangevuld met de onderzoeksresultaten.

Sterkten	**Sterkten**
De meeste kerkgemeenschappen streamen hun diensten sinds de coronaperiode, hiermee bereiken ze meer mensen, o.a. ouderen die slecht ter been zijn.	Hoewel de meeste kerkgenoot-schappen worstelen met vergrijzing en een krimpend ledenaantal, geldt dat voor een enkele kerk niet. Deze kerk is nog vitaal.
Enkele kerkgenootschappen hebben, ondanks dalende inkomsten uit bijdragen van leden, structurele inkomsten uit verhuur van vastgoed en/of andere bezittingen, waardoor de financiële situatie goed is en voorlopig blijft.	Kerken waar nog financiële ruimte is om personeel in dienst te hebben, zijn i.h.a. actiever in het oppakken van nevenactiviteiten naast de religieuze functie. Denk aan ouderenzorg, buurtactiviteiten (bazar, koffie drinken) en het organiseren van kampen voor jongeren.
Vrijwel alle monumentale kerken zijn lid van de Monumentenwacht en hanteren een meerjaren-onderhoudsplan.	Sommige kerken zijn heel creatief in het bedenken van activiteiten naast de religieuze functie: de jongerenkampen van de Doopsgezinde kerk zijn sterk in trek bij jongeren breed in de gemeente Aalsmeer en de Dorpskerk organiseert al enige jaren een escape-room waarbij een thema uit de bijbel centraal staat, en heeft hiermee een flink aantal bezoekers ontvangen.

Sterkten	Sterkten
De oudste kerk in Aalsmeer, de Dorpskerk, heeft het er vlak naast gelegen wijkcentrum Irene, waar sociaal-maatschappelijke activiteiten plaatsvinden, voor o.a. ouderen. Tevens biedt het centrum de flexibiliteit van ondersteunende functies zoals moderne toiletgroepen, vergaderruimten en een keuken etc. als aanvulling op het oude kerkgebouw, dat op zichzelf beperkt is qua bijruimten.	De onderlinge samenwerking is goed, er zijn twee samenwerkingsverbanden tussen de kerkelijke gemeenten, de ene is 'Aalsmeer over Hoop': de Dorpskerk, de Oosterkerk, de Lijnbaankerk en drie kerkelijke gemeenten zonder eigen gebouw: de Levend Evangeliegemeente, de CAMA- en de Alfa-gemeente. De andere is die van de Spil, Open Hof, de Doopsgezinde gemeente, en de Katholieke parochies aan de Stommeerweg en aan de Kudelstaartseweg (De Passie-ronde/ Raad van Kerken).
Kerken organiseren allerlei maatschappelijke activiteiten: van een buurtcafé, tot verhuur aan de scouting, ouderenactiviteiten, taalcursussen voor allochtonen, peuter-stuif-in, koren, leeskring, crea-avonden, gym via Participe (welzijnsorganisatie), filmvertoningen, theater, concert, etentjes voor alleenstaanden, locaties voor corona vaccinaties en stemmen voor verkiezingen, bridgeavonden, huisvesting van Oekraïense vluchtelingen.	

Zwakten	Zwakten
Veel kerkgemeenschappen krimpen, de gemiddelde leeftijd is hoog. Het toekomstperspectief is vervolgens onzeker op de korte of middellange termijn.	De meeste kerkgebouwen en met name de monumentale, kampen met hoge onderhoudskosten bij slinkende inkomsten. Dat wordt steeds zwaarder om vol te houden.
Door het dalende ledenaantal dalen de jaarlijkse inkomsten uit bijdragen gestaag bij gelijkblijvende of stijgende kosten (zoals voor energie). Gaandeweg raken kerkgenootschappen in de rode cijfers als zij niet tijdig andere oplossingen bedenken (bijvoorbeeld extra inkomsten uit verhuur uit nevenactiviteiten in het kerkgebouw).	De meeste kerkbesturen krijgen steeds meer problemen met het opvullen van vrijwilligersposities. Met name vrijwilligers voor de zwaardere portefeuilles als bestuursposities, waarvoor zowel know-how als commitment en een vrij hoge tijdsinspanning is vereist, zijn steeds lastiger te vinden.
Voor het aantrekken van extra nevenactiviteiten voor extra inkomsten is een dagelijks beheerder noodzakelijk, omdat vrijwilligers dit niet aankunnen. De extra inkomsten wegen soms niet op tegen de kosten voor een beheerder, en eventuele stookkosten.	Enkele kerkgemeenschappen zijn erg kwetsbaar, hebben nog een zeer beperkt aantal leden en leunen sterk op enkele individuen. Ook de financiële situatie is zorgelijk.

Kansen	Kansen
De meeste kerkbesturen geven aan interesse te hebben in een jaarlijkse bijeenkomst met de andere kerken en georganiseerd door de gemeente Aalsmeer, om samen te werken, af te stemmen en kansen te spotten en benutten m.b.t. een breder gebruik van de kerkgebouwen.	Er is daarbij brede interesse om het kerkgebouw breder in te zetten voor de buurt, voor functies die passen bij de doelstellingen van het geloof. Maar kerkbesturen vinden het lastig hoe ze de verbinding met de buurt (weer) maken en hoe ze er achter komen waar behoefte aan is.
De meeste kerkgenootschappen zijn reeds gestart of hebben interesse in verduurzamen van het kerkgebouw.	Het centrum van Aalsmeer mist een bepaalde levendigheid. De Dorpskerk is een schitterend monument en ligt midden in het centrum. Deze kerk staat ook open voor meer (passend) nevengebruik. Hier ligt een kans, zowel om het centrum als de kerk een impuls te geven. Denk bijvoorbeeld aan: concerten, exposities, een beperkte horecafunctie wellicht.
Aalsmeer zou meer kunnen doen met het vergroten van recreatiemogelijkheden, mogelijk in relatie ook tot nevengebruik van kerkgebouwen. De watergebonden activiteiten zijn nu slecht verbonden aan activiteiten en voorzieningen in het dorp.	

Kansen	Kansen
Een klein aantal kerken verhuurt de kerk aan internationale geloofsgemeenschappen. De vraag van deze gemeenschappen in de omgeving is groot en velen zijn actief op zoek naar een geschikte kerkruimte voor hun vieringen en overige religieuze activiteiten.	Internationals in Aalsmeer, waaronder arbeidsmigranten, zoeken naar faciliteiten voor o.a. taallessen
Bij het klooster, achter de Karmelkerk, liggen de oude kloostertuinen, die ooit prachtig waren. Hier ligt een kans voor een buurtinitiatief, sociale ondernemer of een vrijwilligersactiviteit om de kloostertuinen in de oude luister te herstellen en er bijvoorbeeld pluktuinen van te maken. Op deze manier, door de buurt te betrekken, ontstaat de mogelijkheid om tegelijkertijd sociale cohesie te bevorderen, eenzaamheid te bestrijden etc.	Achter de Oosterkerk is een stuk grond met een agrarische bestemming. Er wordt georiënteerd op het plaatsen van tiny houses voor jongeren, mensen die net zijn gescheiden en andere urgente situaties waarin mensen snel tijdelijk een onderkomen nodig hebben. Dit is een interessante gedachte voor de gemeente Aalsmeer.

Kansen	Kansen
Achter de H.H. Petrus en Paulus ligt naast de begraafplaats een parkje dat openbaar toegankelijk is, maar dat bijna niemand kent.	Tot 2030 komen er 2000 woningen bij in Aalsmeer. Voor extra woningen zijn extra maatschappelijke voorzieningen nodig en middelen beschikbaar. Wellicht dat hiervoor ook gekeken kan worden naar inpassing in kerkgebouwen
Vanuit het sociaal domein van de gemeente Aalsmeer is de beleidswens naar meer ontmoetingsplekken en een betere clustering van maatschappelijke voorzieningen naar multifunctionele en centraal gelegen maatschappelijke voorzieningen. Ook inventarisatie van zalen en bijgebouwen in kerken naast kerkzalen voor kleinschalige wijkactiviteiten is van grote waarde.	Het is interessant om onder jongeren op scholen te polsen hoe zij naar de kerken kijken. Er zijn allerlei jeugdhonken en andere mogelijkheden wellicht om jongerenactiviteiten in kerken onder te brengen. Ook zijn jongeren de volgende generatie aan wie de kerken doorgegeven kunnen worden.
Aalsmeer heeft een stijgend aantal inwoners met migratieachtergrond. Deze groep heeft behoefte aan ontmoetingsruimten, waar naast de sociale functie ook taalcursussen en andere inburgeringsactiviteiten plaats kunnen vinden.	De stichting Kunst & Cultuur Aalsmeer zoekt inspirerende ruimtes voor exposities, concerten etc.

Kansen	Kansen
Kerken zijn ‘third’places (naast thuis en werk of school een plek waar je anderen ontmoet), maar nu wordt die rol meer overgenomen door bijvoorbeeld bibliotheken. Wellicht kunnen die plekken weer samenkomen als zoekrichting naar betekenisvolle invullingen voor kerken die meer ruimte krijgen en daar voor open staan.	De vrijwilligerscentrale ‘Aalsmeer voor Elkaar’ probeert door op vernieuwende manieren vrijwilligers te benaderen en het werk te organiseren, het vrijwilligerstekort in Aalsmeer terug te brengen. Kerken kampen hier ook mee en kunnen zich wellicht hierbij aansluiten.
Het kerkenvisietraject op zich en de gevoerde gesprekken tussen kerkgemeenschappen en de gemeente Aalsmeer is al winst. Het gesprek verder samen voeren, denken in kansen en op zoek gaan naar mogelijkheden om het toekomstperspectief van kerken te verlengen is heel kansrijk.	*“Wanneer de activiteiten zouden toenemen in de kerk, of voor groot onderhoud van park en begraafplaats zijn er onvoldoende vrijwilligers. De vrijwilligerscentrale zou wellicht interessant zijn. Ook bestaat er interesse voor stagiaires van een tuinbouwschool, voor het park.”*

Bedreigingen	Bedreigingen
Door de ontkerkelijkingstrend kampen de meeste kerkgenootschappen met krimp en een hoge gemiddelde leeftijd van de leden. Jonge aanwas is er niet of nauwelijks.	Door corona is het ritme om elke zondag naar de kerk te gaan verstoord en zijn minder mensen op zondag naar de dienst teruggekeerd, dan voor corona.
De hoge huizenprijzen drijven jonge gezinnen weg uit Aalsmeer en dat werkt ongunstig voor 'verjonging' van de kerkgemeenschappen.	Er is een tekort aan predikanten, waardoor het steeds lastiger wordt om voor leden een aantrekkelijke dienst te organiseren.
Niet alleen kerkgebouwen zijn bedreigd in hun voortbestaan. Ook andersoortig religieus erfgoed, soms uniek, is hiermee verbonden. Zoals bijvoorbeeld de enige - volledige - Oud-Katholieke begraafplaats van Nederland, uit 1855, er is nooit één graf geruimd.	

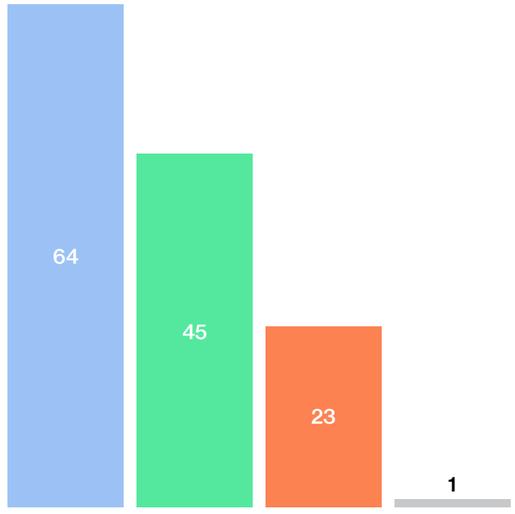
"Het is voor de (bestuurs)leden lastig om realiteit en emotie van elkaar los te zien. Binnen een periode van 5 jaar is het gebruik als kerk nog wel te garanderen. Maar daarna neemt de onzekerheidsfactor toe. Wanneer we op huidige basis doorgaan moeten we over 10 jaar zeker de deuren sluiten."

7. Onderzoeksresultaten: Enquête onder bewoners

De enquête over de Kerkenvisie Aalsmeer stond open tussen 6 maart en 17 april 2023.

In die periode hebben 133 mensen de enquête ingevuld.

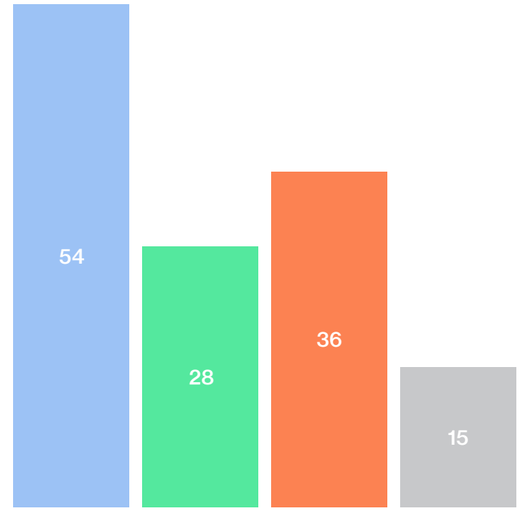
Opvallend was dat het grootste deel van alle deelnemers aan de enquête boven de 60 jaar is (48%), 34% van de deelnemers is tussen de 40 en 59 jaar oud, 17% van de deelnemers is tussen de 20 en de 39 jaar oud. Slechts 1 deelnemer van jonger dan 20 jaar heeft de enquête ingevuld. Waarschijnlijk komt dit doordat jongeren minder affiniteit hebben met het onderwerp van de enquête, of de oproep tot deelname aan de enquête hen in mindere mate heeft bereikt.

Wat is uw leeftijd?

- Ouder dan 60
- Tussen de 40 en 59 jaar
- Tussen de 20 en 39 jaar
- Jonger dan 20 jaar

Op de vraag hoe vaak u gemiddeld in een kerkgebouw komt, heeft de meerderheid ingevuld dat dit zeer regelmatig is (41%). 21% geeft aan af en toe in een kerkgebouw te komen, 27% komt zelden in een kerkgebouw. Slechts 11% van de deelnemers komt nooit in een kerk.

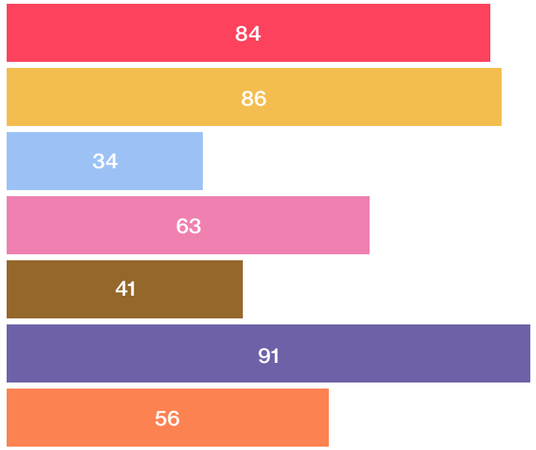
Hoe vaak komt u in de kerk?

- Zeer regelmatig
- Af en toe
- Zelden
- Nooit

“Er is minder jonge aanwas dan voorheen, jonge stellen en gezinnen trekken nu weg uit Aalsmeer, als gevolg van het niet beschikbaar zijn van passende woningen.”

Op de vraag waarvoor men in een kerkgebouw komt, geeft 63% van de deelnemers aan (onder andere, meerdere antwoorden waren mogelijk) voor de kerkdienst/het geloof in een kerkgebouw te komen. 65% van de deelnemers geeft aan voor uitvaart, huwelijk en doop in een kerkgebouw te komen. 68% van de deelnemers komt voor cultuur(historie) en geschiedenis in een kerkgebouw, en 26% van de deelnemers komt voor rust, stilte en meditatie in een kerkgebouw.

"De gemeenschap zou graag een bredere maatschappelijke rol vervullen, niet alleen voor de kerkelijke gemeente zelf. Zingeving aan het leven is daarbinnen een belangrijk thema, niet alleen vanuit religieus perspectief."

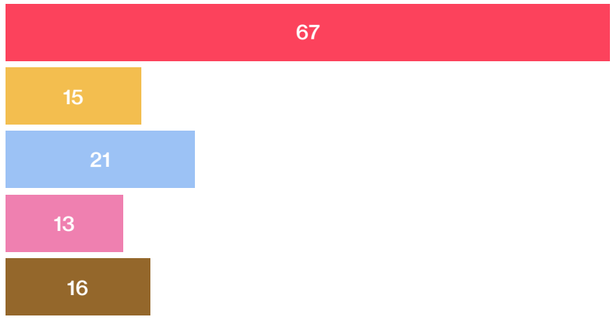
Op de vraag 'Hoe belangrijk vindt u het dat kerkgebouwen behouden blijven, en dus niet gesloopt mogen worden?' heeft de overgrote meerderheid (62%) geantwoord dat kerkgebouwen niet gesloopt mogen worden. 14% vind dit belangrijk, en 6% staat hier neutraal in. 18% van de deelnemers vindt het behoud van kerkgebouwen niet belangrijk.

Bij de open vraag 'Wat zou u het meeste missen in Aalsmeer, als er geen kerkgebouwen waren?' zijn diverse en uiteenlopende antwoorden gegeven. Het meest voorkomende antwoord is een plek voor samenkomst, ontmoeting, bezinning en het woord van God. De religieuze, sociale en maatschappelijke functie van kerken wordt door de meeste deelnemers als belangrijkste waarden genoemd. Daarnaast komen ook de cultuurhistorische waarde en architectonische waarde van kerkgebouwen in Aalsmeer hier sterk naar voren.

De kerk wordt gezien als belangrijk oriëntatiepunt van het dorp en als onderdeel van de lokale geschiedenis en identiteit. Slechts vier deelnemers hebben geantwoord dat hij/zij niets zouden missen als er geen kerkgebouwen waren in Aalsmeer.

Op de vraag ‘Stel dat een kerkgebouw een andere functie krijgt, vindt u het dan belangrijk dat deze toegankelijk blijft voor publiek en als plek voor ontmoetingen?’ is als volgt geantwoord:

Hoe belangrijk vindt u het dat een kerkgebouw toegankelijk blijft voor publiek en als ontmoetingsplek?

- Heel belangrijk
- Belangrijk
- Neutraal
- Niet belangrijk
- Helemaal niet belangrijk

Het overgrote deel vindt dit heel belangrijk of belangrijk (62%). 16% is over dit standpunt neutraal en 22% vindt dit niet belangrijk.

Deze standpunten komen ook voort uit de volgende vraag, waarin wordt gevraagd naar een passende herbestemming van een kerkgebouw dat de religieuze functie heeft verloren. Het overgrote deel van de deelnemers heeft voorkeur voor een maatschappelijke bestemming, zoals een dorpshuis, of een cultureel gebruik voor orkesten, concerten en lezingen. Commerciële maar publiekelijk toegankelijke bestemmingen zoals horeca en huisartsenposten, worden iets minder vaak genoemd. Een aanzienlijk kleiner deel van de deelnemers pleit voor private bestemmingen, zoals woningen/appartementen of kantoorruimte. Bij het antwoord ‘Anders’ konden door de deelnemers suggesties worden gedaan. Voorbeelden van suggesties zijn: een speelparadijs, ruimte voor jongeren en een Bed & Breakfast. Ook de optie om een klein deel van de kerkgebouwen, naast de herbestemde ruimte, open te houden als bezinningsplek wordt enkele keren geopperd.

“10 jaar geleden moest de kerktoren gerestaureerd worden. Er is toen een actie gevoerd in het dorp, en binnen enkele maanden was het benodigde bedrag binnen. De dorpsbewoners voelen zich zeer verbonden met het gebouw en de kerkelijke gemeenschap, ook al bezoeken zij zelf niet actief de diensten.”

8. Onderzoeksresultaten: Maatwerkadviezen energieduurzaamheid

Tijdens de gesprekken met de kerkeigenaren is de behoefte gepeild naar een Energieadvies ten behoeve van verduurzaming van het kerkgebouw. Acht kerken hebben hiervoor interesse getoond. Uiteindelijk is voor zes kerken een Maatwerkadvies Energieduurzaamheid in opdracht van de gemeente opgesteld. Bureau OOM advies heeft onderzoek naar verantwoorde duurzame maatregelen gedaan. Aansluitend is voor elke kerk een pakket samengesteld met maatregelen die verenigbaar zijn met de monumentale waarden (of karakteristieken) en bouwtechnische en bouwfysische condities. Ook sluiten de maatregelen aan bij het gebruik en de gebruiksintensiteit. Voorop staat dat de reductie van de energiekosten een gunstiger exploitatiemodel oplevert zodat de kerken meer toekomstbestendig worden.

In navolging van de opgeleverde rapporten heeft de gemeente Aalsmeer, in samenwerking met het Servicepunt Energieadvies, de kerkbesturen uit Amstelveen (waar eerder ook maatwerkadviezen voor kerkgebouwen zijn opgesteld in opdracht van de gemeente Amstelveen) en Aalsmeer uitgenodigd voor een kennisbijeenkomst over verduurzaming van (monumentale) kerkgebouwen, waar bureau OOM advies een presentatie heeft gegeven over de uitkomsten van de rapporten en gegeven adviezen. Ook hebben een aantal kerkeigenaren verteld welke maatregelen als gevolg van het advies zijn uitgevoerd, en wat de resultaten hiervan waren op de energierekening.

Locatie voor de kennisbijeenkomst over verduurzamen: de Lijnbaankerk.

De kennisbijeenkomst over verduurzamen was goed bezocht.

Warmtebeelden van specifieke kerkonderdelen.

9. Onderzoeksresultaten: Beleidskader

Beleid gemeente Aalsmeer

De gemeente Aalsmeer heeft haar erfgoedbeleid vastgelegd in de Erfgoedverordening gemeente Aalsmeer (vastgesteld in 2017). Daarnaast is in 2012 de cultuurhistorische analyse ‘Gebroken landen, geheelde gronden’, opgesteld door, vastgesteld door de gemeenteraad. Paragraaf 2.7.2. van deze analyse beschrijft de kerken door de tijd heen.

Voor gemeentelijke monumenten bestaat de mogelijkheid subsidie aan te vragen voor de instandhouding van de monumentale onderdelen (onderhoud en restauratie). Deze regeling is vastgelegd in bij de Algemene Subsidieverordening behorende bijlage ‘Nadere Regels subsidie voor Instandhouding gemeentelijke monumenten’. Vier kerken in Aalsmeer zijn als gemeentelijk monument aangewezen, en kunnen gebruik maken van deze subsidiemogelijkheid.

Voor meer informatie over de subsidie instandhouding gemeentelijk monumenten vanuit de gemeente Aalsmeer, zie:
Subsidie gemeentelijke monumenten (aalsmeer.nl)

De gemeente vraagt bij omgevings-vergunningaanvragen advies aan de deskundige en onafhankelijke commissie ruimtelijke kwaliteit, die zij inhuurt bij de regionale organisatie Mooi Noord-Holland. Deze commissie heeft expertise op gebied van bouwhistorie, architectuurgeschiedenis en restauratie. Wanneer plannen bestaan voor aanbouwen, verbouwingen, interieurwijzigingen of grootschalige restauraties, kan contact gezocht worden met de gemeente en de ambtelijk secretaris van deze commissie. Het is aan te raden om voorafgaand aan de formele vergunningaanvraag, een vrijblijvend vooroverleg in te plannen met deze commissie om van gedachte te wisselen over de beoogde ontwikkeling en de kans van slagen van een vergunning in te kunnen schatten.

Daarnaast heeft de gemeente ook een Lokale Erfgoedcommissie. Een commissie van inwoners met een brede kennis van de lokale historie en het lokale erfgoed, die het college gevraagd en ongevraagd kan adviseren ten aanzien van het lokale erfgoed. Voor beide adviescommissies bestaat een Reglement van Orde.

Instandhouding kerkgebouwen
In de Erfgoedwet (2016) is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Ook is in de wet vastgelegd dat eigenaren een plicht hebben om hun monument in stand te houden. Gemeenten zien hierop toe. Ook kan er voor de instandhouding van rijksmonumenten subsidie bij de rijksoverheid worden aangevraagd.

Beide rijksmonumentale kerkgebouwen in de gemeente Aalsmeer maken gebruik van de door het Rijk ingestelde Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim). Ondanks het in 2019 verhoogde subsidiepercentage (van 50% naar 60%) blijft het eigen aandeel (40% + eventuele niet-subsidiabele kosten) een knelpunt voor de eigenaren. Voor de onderhoudskosten van rijksmonumenten zijn bij de gemeente Aalsmeer geen middelen aanwezig.

Voor de subsidie vanuit de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voor rijksmonumenten, zie:
Subsidie instandhouding rijksmonumenten | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Indien er sprake is van een restauratie kan daarvoor subsidie worden aangevraagd bij de Provincie Noord-Holland. De provinciale regeling kent een subsidiepercentage van maximaal 50% van de te subsidiëren restauratiekosten tot maximaal € 500.000. Voor de provinciale subsidie voor de restauratie van rijksmonumenten, zie: Restauratie Rijksmonumenten Noord-Holland, subsidie - Provincie Noord-Holland

Vanuit de provincie Noord-Holland bestaat er ook een subsidie in de vorm van een laagrentedragende lening uit het Noord-Hollands Fonds voor Monumenten, ondergebracht bij het Nationaal Restauratiefonds. Deze subsidie is bedoeld ter stimulering van het behoud van onroerend cultureel erfgoed door middel van herbestemming en/of, restauratie en/of verduurzaming van monumenten Noord-Holland.

Voor meer informatie over deze regeling vanuit de Provincie Noord-Holland, zie: Herbestemming, restauratie en verduurzaming monumenten Noord-Holland, subsidie - Provincie Noord-Holland

Neven- en herbestemming kerkgebouwen

Voor zowel rijksmonumentale kerkgebouwen als voor cultuurhistorisch van belang zijnde kerkgebouwen kan een beroep worden gedaan op de subsidieregeling van het Rijk: de stimulering herbestemming monumenten. Op basis van deze regeling kan 70% subsidie worden aangevraagd voor een haalbaarheidsonderzoek voor de bij- en herbestemming van een kerkgebouw (en van andere monumenten). Deze regeling staat ook open voor een subsidie ten behoeve van een duurzaamheidsonderzoek.

Voor meer informatie over deze herbestemmingssubsidie vanuit de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, zie: Subsidie herbestemming | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Verduurzaming kerkgebouwen

De Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) komt eigenaren van bestaand maatschappelijk vastgoed tegemoet in de kosten om te verduurzamen. In 2023 (mogelijk vervroegd door de grote overtekening voor de eerste ronde in november 2022) of in het voorjaar van 2024 is een nieuwe ronde om hiervoor een aanvraag in te dienen.

Er zijn twee indieningsmogelijkheden. De subsidie is 30% van de projectkosten. Bij indiening van 1, 2 of 3 verduurzamings-maatregelen zijn de minimale projectkosten € 16.666. De minimale subsidiekosten zijn in dit geval € 5.000 en maximaal € 2,5 miljoen. Bij indiening van een integraal verduurzamingsproject zijn de minimale projectkosten € 83.333. De minimale subsidiekosten zijn hierbij € 25.000 en maximaal € 2,5 miljoen. De regeling zal waarschijnlijk in 2024 worden verlengd, maar het is nog niet duidelijk in welke vorm.

Dakisolatie van een historisch gebouw. Bron: RCE

Woonagenda

Huisvesting is een eerste levensbehoefte, een grondrecht van iedereen. De vraag overtreft ruimschoots het aanbod, in Nederland, maar ook in Aalsmeer. Zowel de Rijksoverheid als de lokale overheid is daardoor gedwongen om in te grijpen en actie te ondernemen. Binnen de gemeente Aalsmeer zijn er ruim 13.000 woningen. Omdat er een groot tekort is aan woningen zullen er in de periode tot en met 2030 ongeveer 2000 woningen worden toegevoegd. De realisatie van nieuwe woningen en het in stand houden van de bestaande woningvoorraad wordt beleidsmatig vastgelegd via de omgevingsvisie en de woonagenda. De huidige Woonagenda (2020) behoeft aanpassing op de inmiddels ruimere wettelijke mogelijkheden en opname van meer realistische huizenprijzen. Aan een herziene woonagenda wordt momenteel hard gewerkt. Hierin worden onderstaande punten meegenomen (volgens het Raadsprogramma 2022-2026):

- De Woonvisie bepaalt dat er altijd een percentage moet worden gebouwd in de lagere prijsklasse.
- Voor alle nieuwe koopwoningen gaat tijdelijk een zelfbewoningsplicht gelden.
- Het moet mogelijk zijn, wanneer daar op eigen perceel ruimte voor is, tijdelijke woningen voor familieleden of mantelzorgers te plaatsen. Dit kan in de vorm van 'tiny houses', aanleunwoningen of 'kangoeroe woningen'.
- Het is van belang om meer appartementen te realiseren in plaats van eengezinswoningen. Hierbij gaat het om een goede mix van woningen voor jongeren, alleenstaanden en ouderen die hiermee een alternatief krijgen voor het wonen in een eengezinswoning. Dit zorgt voor doorstroming op de woningmarkt.

Nota Sociaal Domein

De raad wil met de inzet op welzijn niet alleen een goede gezondheid bereiken, maar een algemeen welbevinden van inwoners. Welbevinden wordt niet alleen bereikt door een goede lichamelijke gezondheid. Ook een goede geestelijke gezondheid, het tegengaan van eenzaamheid en het bevorderen van sociale cohesie, zijn aandachtspunten.
Op 18 juli 2023 is de nota Sociaal Domein 2023-2026 met de titel 'Omzien naar elkaar, verbinden en versterken' in conceptversie vastgesteld door het college, en is uitgestuurd naar de maatschappelijke organisatie voor de consultatieronde, waaronder de kerkbesturen. Volgens planning wordt deze nota in het najaar van 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.
In de nota staan een aantal constateringen en ambities vanuit de gemeente die in het kader van de Kerkenvisie interessant kunnen zijn.

Gebrek aan woonruimte

- (Passende) woonruimte is schaars. Er is een gebrek aan (passende) woningen voor onder meer jongeren (starters), éénoudergezinnen, kwetsbare ouderen, dementerenden, arbeidsmigranten, mensen met GGZ-problematiek en statushouders.

Behoefte aan ontmoetingsplekken in de buurt of wijk

- Er is behoefte aan ontmoeting. Ontmoeten is de sleutel tot een sterke sociale basis. Meer ontmoeting stimuleren betekent dat inwoners gezien worden, het welbevinden toeneemt en eerder signalen opgevangen kunnen worden. Dit draagt ook bij voorkomen van eenzaamheid en betere zelfredzaamheid van inwoners. Ontmoeting kan plaatsvinden in een buurthuis, maar ook in een kerk of bij een sportvereniging. De gemeente wil de ontmoeting organiseren dicht bij de mensen, in wijken en buurten. Ook willen ze inzetten op samenwerking tussen verschillende initiatieven en

ontmoetingslocaties, zodat er ingespeeld kan worden op tekort aan vrijwilligers. Een betere spreiding van ontmoetingslocaties over de gemeente is van belang. De mogelijkheden van multifunctionele accommodaties worden onderzocht.

• Divers vastgoed dat wordt ingezet voor maatschappelijke doelen is verouderd (denk aan buurthuizen, ontmoetingsplaatsen en plekken voor welzijnswerk). De staat van het onderhoud van de verschillende voorzieningen wordt betrokken bij de inventarisatie.

• Het aandeel van inwoners met een migratieachtergrond stijgt in Aalsmeer. De zoektocht naar ontmoetingsruimte richt zich ook op voldoende ontmoetingsplekken voor de nieuwe inwoners zoals statushouders en de 'blijvende' arbeidsmigranten, zodat zij zich welkom voelen in Aalsmeer.

Tekorten aan vrijwilligers

• Er zijn te weinig vrijwilligers structureel beschikbaar. Waar voorheen inwoners zich verbonden aan een organisatie, instelling of vereniging als vrijwilliger, zien we dat inwoners steeds meer anders om gaan met 'anderen willen helpen'. Het aantal vrijwilligers daalt al jaren. Dit is een landelijke trend die door corona is versterkt.

• 'Aalsmeer voor Elkaar' is de vrijwilligerscentrale van Aalsmeer en helpt namens de gemeente om het potentieel aan vrijwilligers (aanbod) en de behoefte bij inwoners, verenigingen en organisaties (vraag) bij elkaar te brengen. De wens is om de komende periode een pilot te starten met inwoners die zich niet structureel willen inzetten als vrijwilliger, maar het leuk en haalbaar vinden op lossere basis informele ondersteuning te bieden. Ook wordt, in samenwerking met de welzijnsstichting en vrijwilligerscentrale onderzocht of vrijwillige inzet meer binnen de eigen wijk kan worden georganiseerd.

"Sommige vrijwilligersfuncties zijn lastig op te vullen. Mensen staan niet meer in de rij voor dergelijke functies, en de gemiddelde leeftijd van de gemeenschap is relatief hoog."

10. Conclusies & aanbevelingen

1. Religieus erfgoed Aalsmeer ernstig bedreigd

1a) Over 15 jaar 20% van het religieus erfgoed nog met zekerheid in religieus gebruik

De eerstkomende vijf jaar verwachten alle kerken, op één na, in religieus gebruik te blijven. Vanaf 2027 verandert dit beeld. Drie kerkbesturen geven aan niet verder dan 5 jaar vooruit te kunnen kijken en bestempelen de toekomst daarna onzeker qua religieus gebruik van hun kerkgebouw. Nog eens vijf jaar later komen daar vier kerkbesturen bij. Twee kerkbesturen verwachten over vijftien jaar met zekerheid dat hun kerk nog als kerk gebruikt zal worden.

Deze toekomstverwachting betekent in het worst case scenario bijna een omkering van de huidige situatie. Nu is 1 van de elf kerken herbestemd en de rest in religieus gebruik. Over 15 jaar zouden dat nog 2 kerken in religieus gebruik kunnen zijn en 9 herbestemd als er niks gebeurt.

Veel kerkbesturen stellen zich zelf ten doel het gebruik van het gebouw te vergroten, meer jongeren aan zich te binden en een hernieuwde rol voor de samenleving te gaan spelen. Deze ontwikkeling kan een positief effect hebben op het toekomstperspectief.

1b) Monumentale kerken in religieus gebruik zijn bedreigd

Ook monumentale kerkgebouwen, op 1 na, zijn op de kortere en middellange termijn bedreigd in het voortbestaan van de religieuze functie. Dit betreft drie gemeentelijke monumenten en twee rijksmonumenten.

Aanbeveling 1. Onderzoek kansen voor kerken in relatie tot de toekomst en leefbaarheid van kernen

Een duurzaam toekomstperspectief voor leegkomende kerken kan het beste gevonden worden als het kerkgebouw een oplossing kan bieden voor een duurzame behoefte van de buurt of kern waar de kerk staat. Tegelijkertijd is het belangrijk dat de nieuwe (neven)functie als passend wordt ervaren door de betreffende kerkgemeenschap. Bij een verkoop en herbestemming speelt dit in mindere mate.
De mogelijkheden om kerkgebouwen van nevenbestemmingen (naast de religieuze functie) te voorzien of om kerkgebouwen te herbestemmen, hangen ook nauw samen met de denominatie van een kerk. Zo is voor de katholieken het kerkgebouw een ‘gewijde’ ruimte, met als functie: de viering van het geloof. Andere functies zijn hier niet toegestaan, behalve bijvoorbeeld een concert van passende muziek of het kerkkoor dat oefent. In de protestantse kerken zijn nevenbestemmingen, mits niet strijdig met de waarden van de kerk, wel toegestaan. Denk hierbij aan: koffieochtenden voor ouderen, taallessen voor vluchtelingen, filmavonden. De Katholieke Kerk is geneigd om, als de religieuze functie voortzetten niet meer haalbaar is, het kerkgebouw te verkopen. Middels een kettingbeding wordt er meestal over gewaakt dat het kerkgebouw geen functie krijgt die echt als niet-passend wordt ervaren, zoals bijvoorbeeld een gokhal. Bij andere geloofsgemeenschappen, waaronder de Protestantse Kerk Nederland (PKN) vindt ook geregeld verkoop plaats. Maar steeds vaker wordt eerst gekeken naar nevenbestemming en een uiteindelijke herbestemming die van maatschappelijke betekenis is voor het dorp, de stad of wijk.

Denken in 'kerken als kansen'! De gemeente Aalsmeer kan integraal kijken of er vanuit het sociaal of cultureel domein ruimtevragen zijn, die wellicht een nieuwe invulling kunnen geven aan kerkgebouwen. Zo kunnen gezondheids- en/of welzijnsfuncties een mooie passende functie zijn voor een kerkgebouw, terwijl de kerk wellicht ook nog op zondag voor de religieuze functie beschikbaar kan blijven. De sociaal-maatschappelijke functies worden al gesubsidieerd door de gemeente Aalsmeer, inclusief een huisvestingscomponent. Door deze functies te verplaatsen naar een monumentale kerk, kunnen deze budgetten, die al opgenomen zijn in de gemeentelijke begroting, dubbel renderen. Letterlijk voor hetzelfde geld, kan het religieuze erfgoed beleefbaar blijven, een duurzame toekomst krijgen en doorgegeven worden aan volgende generaties. De oorspronkelijke ontmoetingsfunctie van het kerkgebouw keert terug en krijgt een nieuwe invulling. De gemeente Aalsmeer wil het versnipperde maatschappelijk vastgoed meer concentreren. Kerkgebouwen liggen centraal in buurten en dorpen en hebben van oudsher een ontmoetingsfunctie.

Uiteraard vergt zo'n soort 'gebouwenschuif' in het sociale domein nadere studie. In het geval sprake is van een gedateerd en niet heel bijzonder buurthuis bijvoorbeeld, dan kan door het verschuiven van de maatschappelijke functie, op de plek van het oude buurthuis wellicht woningbouw worden gerealiseerd. Dit is ook een belangrijke opgave voor Aalsmeer. Tegelijk is er sprake van een toename met 2000 woningen tot 2030. Meer inwoners betekent ook een toename van de behoefte aan maatschappelijke functies. De ruimtebehoefte voor deze toename kan, naast de gebouwenschuif, wellicht een plek krijgen in gunstig gelegen kerkgebouwen.

Soms is dit lastiger te overzien, als er een (nieuw) dorpshuis of andere voorziening staat, of als het het bestaande buurthuis ook een monumentaal pand is. Ook kan deze denkwijze gevoelsmatig voor kerkleden/gebruikers een grote stap zijn. Maar zelfs dan is het belangrijk de vraag te stellen of een dorp zonder toegankelijke kerk ook voor volgende generaties wenselijk is.

Aanbeveling 2. Onderzoek op provinciaal of regionaal niveau kansen voor kerken in relatie tot de toekomst en leefbaarheid van de provincie of regio.

Op provinciaal of regionaal niveau kunnen zich eveneens kansen voordoen voor subsidiemogelijkheden of neven- of herbestemming van kerkgebouwen. Zo is het orgel van de H.H. Paulus en Petruskerk recent gerestaureerd met subsidie van de Stichting Leefomgeving Schiphol. Maar ook voor bijvoorbeeld recreatieve of toeristische plannen met betrekking tot wandel- en fiets paden, culturele/ archeologische voorzieningen op provinciaal niveau kunnen aantrekkelijk zijn om bij aan te sluiten. Zo is in Katwijk een museum over de Romeinse limes ondergebracht in een kerktoren.

Aanbeveling 3. Koester de kerken en stap niet snel af van de maatschappelijke bestemming

(Monumentale) kerkgebouwen zorgen voor bezieling van dorpen en wijken. Mensen genieten in een steeds sneller veranderende wereld van de schoonheid van deze gebouwen en van het gevoel van verbinding met een bijzondere ontstaansgeschiedenis. Dit vertaalt zich niet alleen in emotionele, maar ook in financiële waarde. Woningen en andere gebouwen in een dorp of wijk worden aantrekkelijker gevonden, rondom dit monumentale erfgoed, en worden hoger gewaardeerd. Voor de aantrekkelijkheid van Aalsmeer

2. Kerkgebouwen met een hoge cultuurhistorische waarde zijn beschermd, maar er is meer aandacht gewenst voor de kerkinterieurs en roerend religieus erfgoed

in brede zin is het goed om kerkgebouwen te koesteren. Kerken zijn belangrijk cultureel erfgoed van Aalsmeer. Met hun beeldbepalende en karakteristieke aanwezigheid zijn het sterke identiteitsdragers en (buurt)bakens.

Het religieus erfgoed is van generatie op generatie doorgegeven. Kerken zijn altijd ontmoetingsplaatsen geweest. Waar eenzaamheid nu een groot maatschappelijk probleem is door voortschrijdende welvaart en individualisatie, en sociale cohesie in een tijd van polarisatie belangrijk is om te stimuleren en vast te houden, wordt gezocht naar het terugbrengen van zogenaamde ‘third places’. Als mensen hebben wij als first place ons huis waar we wonen. Onze second place is onze school of ons werk, waar we een belangrijk deel van onze dag doorbrengen. De kerk is/was vanouds een third place. Een sociale ontmoetingsplek, waar mensen zich ook thuis voelden en een sociaal netwerk en vangnet hebben. Juridisch gezien is de maatschappelijke functie vastgelegd in een maatschappelijke bestemming in het bestemmingsplan. Door in principe vast te houden aan deze bestemming bij het vinden van een nieuwe functie voor kerkgebouwen, als de religieuze functie stopt, wordt gestimuleerd dat deze ontmoetingsplekken dat ook blijven. Eenmaal onomkeerbaar herbestemd naar bijvoorbeeld woningen, komt de kans om deze ontmoetingsplaatsen opnieuw te creëren in de toekomst nooit meer terug, in onze volgebouwde dorpen en buurten. Weg is weg.

Betrek bij het nadenken over gewenste toekomstperspectieven voor kerken alle relevante stakeholders.

Aanbeveling 4. Onderzoek samen met kerkbesturen en wellicht Museum Catharijneconvent of en hoe kerkinterieurs en roerend religieus erfgoed beter beschreven en beschermd kunnen worden

Door aanpassingen in de tijd en interne verbouwingen kunnen kerkinterieurs ongemerkt zodanig aangetast worden dat cultuurhistorische waarden verloren gaan. Om dit te voorkomen kan als vervolgactie op het kerkenvisietraject gezamenlijk gekeken worden met kerkbesturen en de gemeente Aalsmeer of het updaten en het laten uitvoeren van goede interieurbeschrijvingen zoals Museum Catharijneconvent heeft geadviseerd wenselijk en mogelijk is.

“Omdat het kerkgebouw relatief nieuw is en modern is ingericht, is het onderhoud op orde en geen punt van zorg.”

3. Krimpende gemeenschappen zijn zoekende

Voor krimpende kerkgemeenschappen is nadenken over de toekomst vooral een zoekproces, met voor de meeste leden van de kerkgemeenschappen een emotionele lading. Zeker als het einde van de religieuze functie in zicht begint te komen. Immers, zij en hun (groot)ouders en kinderen, zijn veelal in de kerk gedoopt, getrouwd en hebben er afscheid genomen van geliefden.

Krimpende kerkgemeenschappen gaan verschillend om met de gestage afname van het aantal dienstbezoekers en activiteiten. Veelal worden geleidelijke veranderingen doorgevoerd. De kerkzaal wordt te groot voor een steeds kleinere groep kerkbezoekers en activiteiten voor de jeugd nemen af. Een steeds kleiner wordend team van vrijwilligers moet meer doen en kan lastig opvolgers vinden. Dit geldt met name voor de bestuursfuncties. Bestuurders voelen de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van een (monumentaal) kerkgebouw steeds zwaarder op de schouders drukken. Voor de instandhouding van de gebouwen is steeds meer behoefte aan specifieke expertise op het gebied van bouwkundige zaken, duurzaamheid en financiën.

De inkomsten uit collectes worden lager en het gebouw wordt minder gebruikt. Bij krimpende kerkgemeenschappen ontbreekt soms de energie en creativiteit om te komen tot passende nevenbestemmingen. De verschillende geloofsrichtingen gaan ook anders met krimp om. Veel van de (soms gefuseerde) kerkgemeenschappen beseffen wel dat er in de nabije toekomst keuzes gemaakt moeten worden met betrekking tot het afstoten van gebouwen.

Aanbeveling 5. Stimuleer kerken om proactief neven- of herbestemmingsmogelijkheden te onderzoeken en ondersteun deze onderzoeken actief als gemeente

Het is goed om proactief, tijdig een onderzoek te starten naar scenario's voor invullingen van (deels) leegkomende kerken en bijbehorende financiële onderleggers. Op die manier kan het kerkgebouw zo lang mogelijk worden gebruikt in de functie waarvoor het is gebouwd (dit is altijd de mooiste functie voor een monument). Ook beleven meer mensen van de huidige en toekomstige generaties, bij invulling met een sociaal-maatschappelijke of culturele functie, het kerkgebouw als bijzonder erfgoed. Dit is een verrijking die Aalsmeer aantrekkelijker maakt om te wonen of om op vakantie te zijn. Door proactief deze kansen voor kerkgebouwen te verkennen, voorkom je ook op tijd dat bijvoorbeeld een maatschappelijke voorziening nieuw wordt gebouwd, terwijl de kerk ernaast leeg staat of komt te staan. Eveneens is het onwenselijk dat een kerkgebouw leeg komt te staan en gaat verloederen. Tenslotte kun je als er tijd genoeg is, alle relevante partijen betrekken en maximaal creativiteit en kansen verkennen. De ervaring leert dat het hele proces om tot een goede herbestemming te komen ongeveer 5 jaar aan voorbereiding vergt.

Kerkbesturen kunnen een subsidie aanvragen om ondersteuning in te schakelen van experts bij het onderzoeken van neven- of herbestemmingsmogelijkheden.

Daarnaast zijn er allerlei andere interessante initiatieven die gezamenlijk onderzocht kunnen worden en waarvan kerkbesturen aangaven er enthousiast over te zijn, die de vitaliteit van kerken ondersteunen en die het (mede-) gebruik stimuleren.

Hierbij is ook geput uit goede ideeën voor vervolgacties uit andere gemeenten:

- Zet een projectgroep op met gemeente Aalsmeer en kerken en doe onderzoek doen naar de mogelijkheid om maatschappelijke nevenfuncties vanuit de huidige huisvesting die de gemeente huurt of bezit, naast de religieuze functie te verschuiven naar kerkgebouwen d.m.v. ‘gebouwenschuif’ (zie aanbeveling 1) Tot 2030 komen er 2000 woningen bij in Aalsmeer. Voor extra woningen zijn extra maatschappelijke voorzieningen nodig en middelen beschikbaar. Wellicht dat hiervoor ook gekeken kan worden naar inpassing in kerkgebouwen.
- Vanuit het sociaal domein van de gemeente Aalsmeer is een beleidswens naar meer ontmoetingsplekken en een betere clustering van maatschappelijke voorzieningen naar multifunctionele en centraal gelegen maatschappelijke voorzieningen in elke wijk. Te denken valt bijvoorbeeld aan een gezondheidscentrum/ huisartsenpraktijk, gezien de grote urgentie van zowel het landelijke probleem van opvolging alsook het vinden van een - geschikt te maken- en betaalbare locatie. Ook inventarisatie van zalen en bijgebouwen in kerken naast kerkzalen voor kleinschalige wijkactiviteiten is van grote waarde.
- Werk samen met de Stichting Kunst en Cultuur Aalsmeer om in kerken exposities, voorstellingen en concerten etc. te organiseren
- Werk samen met 'Aalsmeer voor Elkaar' om de inzet van vrijwilligers te optimaliseren.
- Onderzoek hoe een gezamenlijke website of een makelpunt (à la Arnhem) opgezet kan worden om ruimtes te verhuren.
- Betrek scholen en pols de behoeften van jongeren in relatie tot de mogelijkheden van kerkgebouwen. Zo zijn er in veel kerken speciale ‘jeugdhonken’ ingericht die vaak nauwelijks in gebruik zijn.
- Organiseer kennisbijeenkomsten over bijv. subsidiemogelijkheden en verduurzaming
- Ga samen op excursie naar succesvolle voorbeeldprojecten voor inspiratie en om te ervaren hoe bepaalde oplossingen in de praktijk uitpakken
- Nodig de mensen achter “Dorpsklooster Utrecht of Haarlem” uit. Dit zijn samenwerkingsvormen tussen kerken, waarbij nieuwe vormen worden aangeboden voor meditatieve en spirituele beleving van de kerk. Zo is in Haarlem iedere ochtend een kerk open voor een uurtje en zijn mensen welkom om te mediteren. Hier wordt steeds meer gebruik van gemaakt. Zo komen er bijvoorbeeld ook mensen met een depressie op af die structuur zoeken. Er zijn inloopzangavonden, schrijfmeditaties met groepen en allerlei andere activiteiten.

4. Hoge energiekosten vragen om verduurzamingsmaatregelen

Door de hoge energiekosten is het verduurzamingsvraagstuk actueler dan ooit. Kerkgebouwen worstelen met hoge stookkosten om de kerkzalen voor vaak een relatief kleine groep leden volledig te verwarmen. Er is een groot momentum om dit probleem versneld aan te pakken.

Met name de jongere kerkgebouwen beschikken over bouwsystemen die veelal makkelijker te isoleren zijn en de installatietechnische basis is veel geschikter voor verduurzaming. Voor oudere monumentale kerkgebouwen blijft het een vraagstuk wanneer welke investeringen in duurzaamheidsmaatregelen gaan renderen. Wanneer de intensiteit van het gebruik achter blijft, zal er geen aanleiding zijn om investeringen te doen voor het verlagen van de stookkosten. Dit is echter een kip-ei probleem. Als het onbetaalbaar is om het gebouw te verwarmen, zal het gebruik ook niet toenemen.

“We teren in op de liquide middelen. De inkomsten vanuit de kerkelijke bijdragen en van de verhuur zijn onvoldoende. Toch is de gemeenschap niet armlastig. Door een nalatenschap zijn er structurele inkomsten van de verhuur van vastgoed in het dorp.”

Aanbeveling 6 Voer duurzaamheidsscans uit i.c.m. onderzoek naar neven- of herbestemming

Om de cirkelredenering te doorbreken, wel of niet investeren in duurzaamheidsmaatregelen als voorwaarde voor een intensiever gebruik van een kerkgebouw, zullen stappen gezet moeten worden. Inventariserende duurzaamheidsscans kunnen daarin helpen. Voor zes kerken is binnen het kerkenvisie-traject reeds een Maatwerkadvies Energieduurzaamheid uitgevoerd. Bovendien heeft de gemeente Aalsmeer een Servicepunt Energieadvies, waar VvE’s, bewonersinitiatieven, maatschappelijke organisaties (waaronder kerken) en kleine particuliere verhuurders advies over het verduurzamen van gebouwen kunnen inwinnen. Daarnaast bestaat ook een subsidie voor her- en nevenbestemmingsonderzoek waaronder ook verduurzamingsonderzoek valt, die jaarlijks bij de RCE aangevraagd kan worden.

5. Matching van internationale kerkgemeenschappen die zoekend zijn naar passende huisvesting wellicht kansrijk

In zowel de Karmel Kerk als de H.H. Paulus en Petrus maken ook andere, internationale, geloofsgemeenschappen gebruik van de kerk. In de omgeving van Aalsmeer (Amsterdam, Amstelveen) is het bekend dat tientallen internationale kerkgemeenschappen zoekend zijn naar passende huisvesting. Ook is bijvoorbeeld de Poolse gemeenschap die kerkt in de Karmelkerk op zoek naar plekken om taallessen en andere gezamenlijke activiteiten te ontwikkelen. Daarnaast zijn er regelmatig andere religieuze gemeenschappen uit Nederland die geen eigen huisvesting hebben, waarvoor eveneens geldt dat ze daarnaar op zoek zijn.

Aanbeveling 7. Ga met kerkgemeenschappen op zoek naar matchingskansen

Het actief op zoek gaan naar deze partijen en kerkgemeenschappen die hier interesse in hebben en matchingskansen onderzoeken kan een kansrijke onderneming zijn om het gebruik van kerkgebouwen met een passende functie te verbeteren. Ook kunnen hierdoor meer inkomsten in het laatje komen voor onderhoud van het gebouw. Een andere religieuze gebruiker van een kerk is tenslotte de beste oplossing, omdat het kerkgebouw hiervoor is ontworpen en deze functie de minste aanpassingen vergt.

“Op zondagmiddag wordt de kerk verhuurd aan een Poolse Katholieke gemeenschap.”

6. Een aantal kerken heeft rond de kerk een begraafplaats met parkje, land of oude kloostertuinen die vergaan zijn, waar kansen liggen of waar aandacht voor gewenst is.

Aanbeveling 8. Onderzoek voor de verschillende ‘groene kansen’ de verwezenlijkingsopties

Zo kan de unieke begraafplaats met parkje bij de H.H. Petrus en Paulus aan de Oosteinderweg wellicht beter worden ingezet voor de buurt of voor vrijwilligersactiviteiten die tegelijkertijd eenzaamheid tegengaan of sociale cohesie bevorderen.

Hetzelfde geldt voor de oude kloostertuinen die van oorsprong bij de Karmelker aan de Stommeerweg lagen, waar mogelijkerwijs een transformatie naar bijvoorbeeld pluk- of moestuinen kan plaatsvinden.

De Oosterkerk orienteert zich op de mogelijkheden om het stuk land achter de kerk te bestemmen voor tiny houses. Dit is aantrekkelijk om te onderzoeken als (tijdelijke) oplossing voor nijpende huisvestingstekorten voor bepaalde doelgroepen.

“Er bestaat interesse voor het bouwen van woningen (tiny houses) op het terrein achter de kerk. Ofwel voor starters op de woningmarkt ofwel voor noodopvang.”

7. Onderhoud en intensiveer het goede contact tussen burgerlijke gemeente en kerken om kansen voor bedreigde kerken te vergroten

Tijdens de gesprekken en bijeenkomsten bleek dat korte lijnen tussen kerkeigenaren en de burgerlijke gemeente gewenst zijn. De ervaringen met de onderlinge samenwerking is in het algemeen goed. Dit is een belangrijke voorwaarde voor het succesvol proactief met elkaar optrekken om de kerkenopgave waar Aalsmeer de komende jaren voor staat, effectief op te pakken.

Er zijn verschillende mogelijkheden. Een mooie basis kan zijn om jaarlijks een vaste bijeenkomst te organiseren waarbij alle kerkbesturen worden uitgenodigd door de gemeente Aalsmeer, waarbij de wethouder aanwezig is. Tijdens deze bijeenkomst wordt gepolst met de kerkbesturen wat er leeft en waar evt gezamenlijke interesses liggen. In het eerste jaar na de kerkenvisie kunnen dat het opvolgen van de aanbevelingen zijn uit de kerkenvisie en is een intensiever vervolgtraject gewenst. Na een jaar wordt opnieuw gekeken wat wenselijk is. Door het kerkenvisietraject is het gelukt om in een proactieve stand te komen met elkaar. De kerkbesturen hebben aangegeven hoe ze naar de toekomst kijken en als gemeente hou je dan een beetje vinger aan de pols.

In eerste instantie wordt de energie van het kerkenvisietraject vastgehouden nu iedereen elkaar heeft leren kennen en enthousiast is geworden om gezamenlijk vervolgstappen te zetten.

Aanbeveling 9. Stel een contactpersoon voor kerken en collega's aan bij de gemeente Aalsmeer

Het opstellen van een kerkenvisie is een eerste stap. Nu de kerkenopgave in beeld is en kerkbesturen zich gesteund voelen om noodzakelijke vervolgstappen te zetten, is het belangrijk om binnen de gemeente Aalsmeer een contactpersoon, tevens structurele aanjager, beschikbaar te hebben. Op dit moment is hiervoor onvoldoende capaciteit beschikbaar. Kerkeigenaren zijn aan zet, maar uit voorliggend onderzoek blijkt dat het bundelen van krachten tussen de gemeente Aalsmeer en kerkbesturen van bedreigde kerken, de kansen voor deze kerken aanzienlijk groter maakt om passende functies te vinden.

"Er is in Aalsmeer geen structureel overleg tussen de kerkbesturen en de gemeente. Dat is jammer, daar is wel behoefte aan."

Aanbeveling 10. Bepaal een integrale werkwijze binnen de gemeente Aalsmeer

Oplossingsrichtingen om een duurzaam toekomstperspectief te vinden voor dit waardevolle erfgoed, vragen om samen op te trekken met kerkeigenaren, gemeente, en eventuele andere partijen. Kansen kunnen liggen in ‘domeinoverstijgend denken’ met de verschillende beleidsafdelingen van de burgerlijke gemeente of in combinatie met initiatieven van partijen van buiten de gemeente.

Het is hiervoor wenselijk dat de gemeente Aalsmeer de contacten met de kerkbesturen goed onderhoudt en op gewenste vragen en acties acteert. Hiervoor is een aanjager onmisbaar (zie aanbeveling 8). Vervolgens is een afwegingskader (hoe om te gaan met het religieus erfgoed vanuit gemeenteperspectief) en afgestemde werkwijze binnen de gemeente Aalsmeer, tussen de verschillende betrokken afdelingen, voorwaardelijk. Daarbij is een koppeling van de kerkenvisie met de omgevingsvisie wenselijk. De ‘contactpersoon of loods kerken’ regisseert deze procesketen en zorgt dat het kerkenvraagstuk voldoende bekend is bij relevante gemeentelijke vakgebieden.

Tenslotte is het raadzaam om samen met enthousiaste kerkbesturen de aanbevelingen verder uit te werken. Hiervoor is nader denk- en uitzoekwerk vereist en het met elkaar ontdekken waar realistische en wenselijke kansen liggen. Presenteer over een jaar de uitkomsten in een Uitvoeringsprogramma van de Kerkenvisie Aalsmeer, in overleg met de wethouder, aan het College van B7W en de gemeenteraad van Aalsmeer.

Kom in actie!

De kerkenvisie heeft als belangrijkste inzicht opgeleverd dat veel kerkbesturen aangeven dat hun kerkgemeenschap krimpt en dat de toekomst voor hun kerkgebouwen in meer of mindere mate onzeker is. ~~Ruim~~ 80% van het religieuze erfgoed in Aalsmeer heeft een onzeker toekomstperspectief. In de gevoerde gesprekken en in de kansenverkenning voor kerkgebouwen in Aalsmeer zijn wel kansrijke zoekrichtingen gedetecteerd. Het kost tijd om deze zoekrichtingen te verkennen en uit te werken.

Er is urgentie om actie te ondernemen voor het te laat is en (steeds meer) religieus erfgoed verloren gaat. Ofwel omdat de kosten niet meer op te brengen zijn door religieuze gemeenschappen en verloedering en op termijn leegstand en/of sloop dreigt. Ofwel omdat voor de hand liggende matches met kerkgemeenschappen die geen eigen gebouw bezitten, maar dat wel zoeken, niet makkelijk tot stand komen. Ofwel omdat het nadenken over een maatschappelijke her- of nevenbestemming en de realisatie hiervan al gauw 5 jaar kost.

Als die tijd niet wordt genomen, dan besluit een kerkgemeenschap vaak om een kerkgebouw te koop te zetten. Het risico is dan dat veel kerkgebouwen zogenaamde ‘onomkeerbare herbestemmingen’ ondergaan. Er komt bijvoorbeeld een woonfunctie in. Dat kan voor sommige kerkgebouwen ook wel een geschikte oplossing zijn, maar daarmee verdwijnt de ontmoetingsfunctie die een kerk van oorsprong heeft. Die behoefte aan elkaar ontmoeten en het genieten van de rijke geschiedenis en bijzondere architectuur van het religieus erfgoed verdient een zorgvuldigere afweging. Toekomstige generaties wordt, als dat niet gebeurt, de kans ontnomen om van deze bijzondere gebouwen gebruik te kunnen maken, net zoals generaties voor hen.

Nu de toekomstverwachtingen van het Aalsmeers religieus erfgoed in beeld zijn gebracht, biedt dit de kans om proactief te handelen. Uit de gesprekken en uit andere onderzoeken in Nederland blijkt dat zowel leden van kerkgemeenschappen als inwoners het liefst zien dat sociaal-maatschappelijke of culturele functies in leegkomende kerken worden ondergebracht. In hoofdstuk 9 is uitgewerkt hoe de betrokkenen in dit proces met elkaar in actie kunnen komen na vaststelling van de kerkenvisie *(Aanbeveling 11)*.

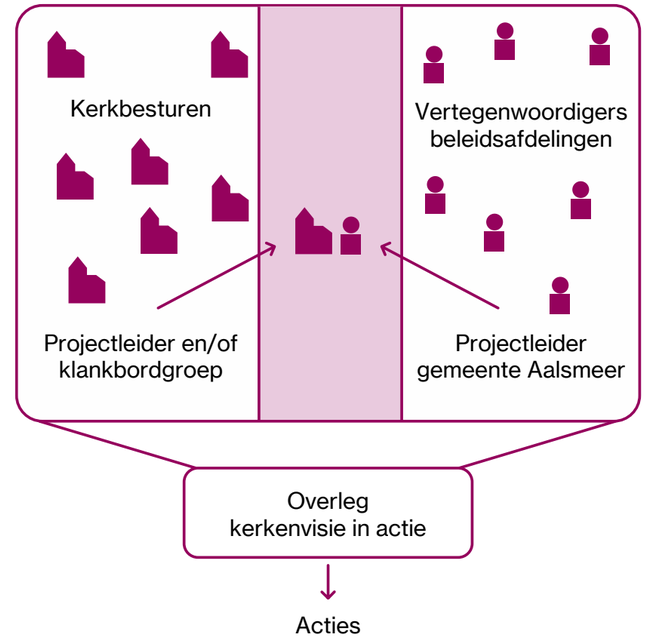
11. Kerkenvisie in actie!

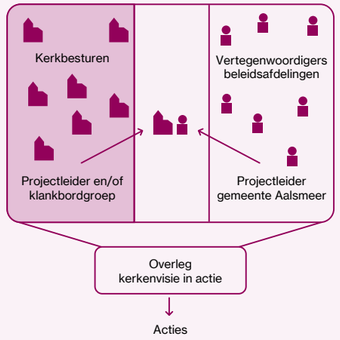
Hoe kom je met elkaar in actie na vaststelling van de kerkenvisie? De urgentie om proactief in actie te komen is hoog. Het met elkaar nadenken over neven- of herbestemmingen van kerkgebouwen kan een uitdaging zijn. Door het ondernemerschap en de vindingrijkheid die Aalsmeer karakteriseren breed in te zetten, maximaliseert de kans om het waardevolle religieuze erfgoed van Aalsmeer goed door te geven aan volgende generaties.

Voorstel is dat de gemeente Aalsmeer de rol pakt van initiator en inspirator en alle kerkbesturen uitnodigt die actief over de toekomst van hun kerkgebouw willen nadenken. Tijdens de afsluitende bijeenkomst met de eigenaren van de kerken, bleek hier veel enthousiasme voor te bestaan. In een gezamenlijke projectgroep “Toekomst kerken Aalsmeer" of “Kerkenvisie in actie” (of een andere nader te bepalen naam) vindt een verkenning plaats naar de meest urgente en kansrijke vervolgprojecten (niet alles kan en hoeft tegelijkertijd), met als uitgangspunt de aanbevelingen uit de kerkenvisie.

De projectgroep stelt vervolgens een uitvoeringsprogramma op en legt dit voor als volgende stap aan het college en de gemeenteraad. Parallel hieraan kunnen kerkeigenaren zelf met de gemeente Aalsmeer actie ondernemen. In hiernaast staande overzicht zijn de aanbevolen acties in beeld gebracht.

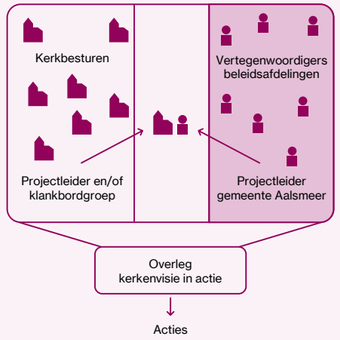
Aanbevolen acties voor eigenaren van kerken en andere gebedshuizen en de gemeente Aalsmeer in de volgende fase van het kerkenvisietraject:

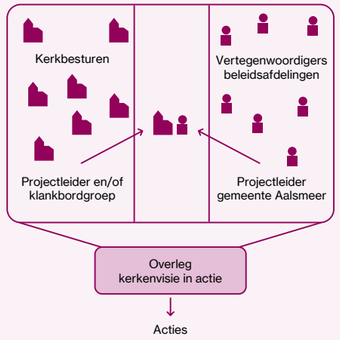
Kerkgenootschappen Aalsmeer

- Doe mee aan het platform Toekomst kerken Aalsmeer.
- Kerken met een onzeker toekomstperspectief: vraag subsidie aan om neven- of herbestemmingsmogelijkheden tijdig te onderzoeken en werk hierin samen met het platform en de gemeente Aalsmeer (aanbeveling 5) en voer (voor zover nog niet gedaan) duurzaamheidsscans uit i.c.m. onderzoek naar neven- of herbestemming (aanbeveling 6)
- Ga met kerkgemeenschappen op zoek naar matchingskansen (aanbeveling 7)
- Stap in bij gezamenlijke vervolgprojecten
- Grijp het momentum van de kerkenvisie (nu is er aandacht van de gemeente Aalsmeer en andere kerken)
- Gebruik de contacten die zijn opgebouwd, onderling en via de gemeente Aalsmeer

Gemeente Aalsmeer

- Wees initiërend en inspirerend
- Stimuleer bedreigde kerken om proactief neven- of herbestemmingsmogelijkheden te onderzoeken in relatie tot de toekomst en leefbaarheid van kernen en ondersteun deze onderzoeken actief als gemeente (aanbeveling 1). Betrek hierbij de gedachte van de ‘gebouwenschuif’ (het verplaatsen van maatschappelijke functies naar kerkgebouwen).
- Onderzoek, samen met de kerkeigenaren, of er met meer aandacht gekeken kan worden naar de interieurs en het roerende religieus erfgoed (aanbeveling 4).
- Stel een contactambtenaar aan bij de gemeente Aalsmeer als aanspreekpunt voor kerken, geloofsgemeenschappen zonder gebouw en collega’s, die als projectleider fungeert vanuit de gemeente voor het platform Toekomst kerken Aalsmeer (aanbeveling 9) . Betrek hierbij inspiratie en kennis reeds opgedaan door andere gemeenten en kerkgemeenschappen.
- Bepaal een integrale werkwijze met betrekking tot het koesteren van religieus erfgoed binnen de gemeente Aalsmeer en kom tot een uitvoeringsprogramma behorend bij de Kerkenvisie Aalsmeer (aanbeveling 10).

Platform Toekomst kerken Aalsmeer

- Leer elkaar beter kennen en bespreek uitdagingen samen.
- Doe inspiratie op van elkaar en anderen, ook buiten Aalsmeer. Organiseer bijvoorbeeld een excursie naar succesvolle voorbeeldprojecten voor inspiratie en om te ervaren hoe bepaalde oplossingen in de praktijk uitpakken
- Bepaal welke projecten het meest kansrijk en urgent zijn om samen op te pakken in groepjes.
- Onderzoek kansen voor kerken in relatie tot de toekomst en leefbaarheid van kernen en of de gemeente Aalsmeer sociaal-maatschappelijke functies kan onderbrengen in geheel of gedeeltelijk leegkomende kerkgebouwen (met vaste langjarige huur) (aanbeveling 1).
- Onderzoek op provinciaal of regionaal niveau kansen voor kerken in relatie tot de toekomst en leefbaarheid van de provincie of regio (aanbeveling 2).
- Koester de kerken en bedenk hoe, anderen, die hier belang bij hebben, te betrekken bij de toekomst van religieus erfgoed: buurtbewoners, ondernemers, historische verenigingen, dorpsraden (aanbeveling 3).
- Kijk met elkaar naar de kerkinterieurs (aanbeveling 4).
- Onderzoek losse ideeën als (aanbeveling 5):
  - Samenwerkingsmogelijkheden voor kerken met de SKA voor de organisatie van concerten, exposities en dergelijke
  - Hoe een gezamenlijke website of een makelpunt (à la Arnhem) opgezet kan worden om ruimtes te verhuren
- Betrek scholen en pols de behoeften van jongeren in relatie tot de mogelijkheden van kerkgebouwen. Zo zijn er in veel kerken speciale ‘jeugdhonken’ ingericht die vaak nauwelijks in gebruik zijn.
- Nodig de mensen achter “Dorpsklooster Utrecht of Haarlem” uit. Dit zijn samenwerkingsvormen tussen kerken, waarbij nieuwe vormen worden aangeboden voor meditatieve en spirituele beleving van de kerk. Zo is in Haarlem iedere ochtend een kerk open voor een uurtje en zijn mensen welkom om te mediteren. Hier wordt steeds meer gebruik van gemaakt. Zo komen er bijvoorbeeld ook mensen met een depressie op af die structuur zoeken. Er zijn inloopzangavonden, schrijfmeditaties met groepen en allerlei andere activiteiten.
- Organiseer kennisbijeenkomsten over verduurzamings- en subsidiemogelijkheden (o.a. aanbeveling 6).
- Ga met kerkgemeenschappen op zoek naar matchingskansen (aanbeveling 7).
- Onderzoek voor de verschillende ‘groene kansen’ verwezenlijkingsopties (aanbeveling 8).
- Kom tot een gezamenlijk uitvoeringsprogramma (aanbeveling 10).

Bijlage 2

Kerkenpaspoorten

1

Geen monumentenstatus
93m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Gereformeerde Gemeente in Nederland

Adres	Chrysantenstraat 1a Aalsmeer
Bouwjaar	1956
Architect	Architectenbureau M.E. Hartman
Bouwstijl	
Denominatie	Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Gebruik	Religieus

Historie

In 1955 wordt door de Gereformeerde Gemeente Aalsmeer de aanvraag gedaan voor het oprichten van een ‘hulpkerkje’ aan de Chrysantenstraat 1a in Aalsmeer. In 1956 wordt hiervoor de vergunning verleend. Het kerkje is ontworpen door architectenbureau M.E. Hartman uit Hilversum, en zou voor 1956 reeds in een andere gemeente hebben gestaan. Het is daar afgebroken en opnieuw opgebouwd in Aalsmeer. De houten klokkentoren boven de entree, welke nog te zien is op de bouwtekeningen en ook op oude foto’s, is waarschijnlijk in de jaren ‘80 verwijderd.

Exterieur

Het kerkgebouw van gering oppervlakte bestaat uit een rechthoekige plattegrond met een zadeldak. Het staat, iets terugliggend in de rooilijn, aan de het einde van de straat, en valt nauwelijks op. De nok van het dak ligt dwars op de straat, het entreeportaal in de voorgevel aan de straat, steekt iets naar voren. Daarboven is een staand raam aangebracht. Het achterste gedeelte van de kerk, is iets verlaagd ten opzichte van de kerkzaal.
De van oorsprong houten kerk is enkele jaren geleden voorzien van witte, kunststof rabatdelen. De kap is gedekt met grijze pannen. Aan beide zijden van de kerk zijn drie dakkapellen in de kap aangebracht, waaronder staande vensters doorsteken in de zijgevels.
Het exterieur van het, van oorsprong als hulp- of noodkerk gerealiseerde, gebouw, oogt bescheiden en ingetogen.

Interieur

Het interieur van de kerk is, net als het exterieur, zeer eenvoudig en sober. Aan weerszijden van het middenpad staan rijen met losse stoelen. Het kansel staat tegen de oostelijke gevel, met daarop een met hout betimmerde preekstoel met luifel. Tegen de westgevel is een trap met balkon gerealiseerd waarop de organist plaatsneemt. Hier staat een eenvoudig, elektronisch orgel.
De houtconstructie van de kap is in het zicht gelaten.

Waarde

Architectonisch en stedenbouwkundig heeft het zeer sobere en weinig opvallende kerkgebouw weinig waarde. Vanwege de relatief jonge (her)bouwtijd en kleine gemeenschap met een regionaal karakter heeft het gebouw ook historisch een geringe lokale cultuurhistorische betekenis.

2

Rijksmonument
560m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Dorpskerk

Adres	Dorpsstraat 11 Aalsmeer
Bouwjaar	1549
Architect	Onbekend
Bouwstijl	Gotisch / Neogotisch (toren)
Denominatie	Protestantse Kerk in Nederland
Gebruik	religieus

Historie

De Dorpskerk is het oudste kerkgebouw van Aalsmeer, en is in opdracht van de Rooms-Katholieke kerk gebouwd als een driebeukige kerk met ca. 350 zitplaatsen, in laatgotische stijl met tongewelven. Deze kerk kreeg toen de naam: St. Petrus en Pauluskerk. Na het vertrek van de Spaanse troepen in 1577 en een wraakactie van de hervormingsgezinden, moesten de katholieken hun kerk afstaan. Vanaf dat moment waren zij aangewezen op een houten schuilkerk aan de Oosteinderweg. De Dorpskerk kwam in handen van de hervormden.

Exterieur

Het kerkgebouw is vermoedelijk gebouwd op de plek, waar al vele eeuwen een kerkgebouw heeft gestaan. Dit kerkgebouw is in gedeelten gebouwd, en kwam gereed in 1549 met een hoge spitse toren.

Het betreft een centraliserende, geheel in hout overwelfde laatgotische kruishallenkerk, waarvan schip en koor zijn voorzien van zijbeuken met dwarstongewelven en topgevels.
Het koor, transept en oostelijke schipstravee dateren uit de 16de eeuw, de westelijke schipstravee werd in 1850 in de oude vorm herbouwd naar ontwerp van H.H. Dansdorp. De oorspronkelijke toren werd bij die gelegenheid afgebroken. De huidige toren dateert uit 1868 en is ontworpen door B. de Vries.
De kerk ligt op en centrale plek, in het noorden van het centrum van het dorp Aalsmeer. De kerk staat op het kruispunt van de Dorpsstraat en de Kanaalstraat. Bijzonder is dat de kerk op een rond, omgracht terrein staat en via een brug is verbonden met het dorp.

2

Interieur

De Dorpskerk in Aalsmeer werd voor de Rooms-Katholieke eredienst gebouwd. Vanaf het eind van de zestiende eeuw werd het interieur geschikt gemaakt voor de hervormde eredienst. Het interieur is een zogenaamd historisch gegroeid ensemble, waarvan vooral de zeventiende-eeuwse basis van preekstoel, katheder, lezenaar, doopbekken en doopboog een aanzienlijke waarde vertegenwoordigt. In 1868 is ook het orgel in de kerk gebouwd door de firma Knipscheer. Om deze te kunnen betalen, werden de negen mooie koperen kaarskronen helaas verkocht en zijn hoogstwaarschijnlijk in de smeltkroes terecht gekomen. Deze zijn vervangen door petroleumlampen en later, weer door koperen kronen.

Waarde

Het rijksmonumentale kerkgebouw speelt zowel historisch, stedenbouwkundig als architectonisch een zeer belangrijke rol voor het dorp Aalsmeer. Het kerkgebouw wordt alleen voor de eredienst gebruikt, en heeft geen andere gebruiksruimten dan de kerkzaal. Ook is er geen begraafplaats, kosterswoning of pastorie op het perceel van de kerk gelegen.

3

Gemeentelijk monument
661m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Christelijke Gereformeerde Lijnbaankerk

Adres	Lijnbaan 5 Aalsmeer
Bouwjaar	1936
Architect	J.F. Berghoef
Bouwstijl	Traditionalisme
Denominatie	Christelijke Gereformeerde Kerken
Gebruik	Religieus

Historie

Sobere, vroegmoderne zaalkerk zonder toren, die een eerder gereformeerde kerkgebouw elders in Aalsmeer verving. De Christelijke Gereformeerde kerk aan de Lijnbaan is in 1935 gebouwd door de Aalsmeerse architect Johannes Fake Berghoef (1903-1994). Berghoef bouwde veel in Aalsmeer, waaronder een aantal kerkgebouwen (Triomphatorkerk, Zuiderkerk) en het raadhuis van Aalsmeer.
Tot ongeveer 2010 lag de Lijnbaankerk landelijk, te midden van landerijen. Daarna is gestart met de bouw van een woonwijk, die de Lijnbaankerk momenteel volledig omringt.

Exterieur

De Lijnbaankerk staat tezamen met de bijbehorende gebouwen vrijstaand op een terrein dat aan de voor- en rechterzijde wordt begrensd door een sloot en bereikbaar is via een eenvoudige brug vanaf de Lijnbaan en een brug aan de achterzijde.
Het complex bestaat uit meerdere gebouwen van verschillende hoogten en volumes: het hoofdgebouw (kerkzaal), de voormalige consistorie en de kosterswoning. Deze gebouwen zijn onderling met elkaar verbonden. In de jaren zeventig is achter de kerkzaal een uitbreiding gemaakt, waarin extra zalen en een toiletgroep zijn ondergebracht.
Het hoofdgebouw staat op een rechthoekige plattegrond, bestaat uit één bouwlaag en is afgedekt met een zadeldak. De gevels zijn opgetrokken in roodbruine bakstenen, de dakschilden zijn bedekt met zwart verglaasde Oud-Hollandse pannen. Uiterst links in de voorgevel op de begane grond bevindt zich de entree tot de kerkzaal, in lijn met de brug die het terrein ontsluit.

Interieur

Ondanks ondergeschikte wijzigingen in het interieur is met name de ruimtelijke structuur van de kerkzaal met zijn open houten kapconstructie van belang. Deze houten constructie en de eveneens houten lambrisering van de wanden en de kerkbanken zijn representatief voor de ambachtelijke wijze waarop de architect werkte.

Waarde

De Christelijke Gereformeerde kerk met consistorie en kosterswoning is een redelijk zeldzaam en gaaf bewaard voorbeeld van religieuze bouwkunst uit de jaren 1930, in traditionalistische stijl. De kerk is een vroeg voorbeeld binnen het oeuvre van de architect J.F. Berghoef die er bekend om staat geen standaard typen te ontwerpen maar gebouwen in te passen in hun omgeving. Zowel het exterieur als het interieur van het kerkgebouw is grotendeels oorspronkelijk.
Het kerkgebouw is in 2013 aangewezen als gemeentelijk monument.

4

Rijksmonument
311m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Adres	Zijdstraat 53-55 Aalsmeer
Bouwjaar	1926-1927
Architect	J.F. Staal
Bouwstijl	Amsterdamse school
Denominatie	Doopsgezinde Kerk
Gebruik	Religieus

Historie

De Doopsgezinde kerk ligt in het centrum van het dorp Aalsmeer, aan de Zijdstraat. Het kerkgebouw van de Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer dateert uit 1927 en is gebouwd naar een ontwerp van J.F. Staal. De kerk is van oorsprong gebouwd als schuilkerk met een schuurvorm, naar achteren geplaatst in de rooilijn. In 2002 is het naburige pand Zijdstraat 51 bij de Doopsgezinde Gemeente betrokken. Hierin huist het kantoor van Stichting de Binding (Jeugd- en Jongerenwerk voor Aalsmeer) en er is ruimte voor Gemeenteactiviteiten. Een deel van de locatie heeft een woon- en winkelfunctie.

Exterieur

De kerk heeft een rechthoekige plattegrond, afgesloten door een hoog opgaand asymmetrisch zadeldak met de noklijn haaks op de weg. Aan de zuidoostzijde is de kap doorgetrokken over een fietsenstalling. In de dakschilden zijn dakkapellen opgenomen. Het rechthoekige volume met de hoofdentree aan de noordwestzijde telt twee bouwlagen en wordt afgesloten door een steekkap met de noklijn evenwijdig aan de weg. De kerk is gebouwd in de stijl van de Amsterdamse school. Dit uit zich in de combinatie van hout met baksteen, de rijk bewerkte bakstenen muur, het uitspringen van de gevels en de onderverdeling van de vensters door middel van roeden. Ook het kleurgebruik - zie bijvoorbeeld het spreekgestoelte en de kerkenraadsbanken - van groen, grijs, geel en rood, is een duidelijk kenmerk.

Interieur

De kerk heeft een hoogte van 19,5 meter en bood oorspronkelijk plaats aan zeshonderd personen.
Het interieur van de vermaning in Aalsmeer is zeker niet helemaal gaaf behouden gebleven. Desalniettemin is het gebouw met het interieur een belangrijk en zeldzaam voorbeeld van kerkbouw en -inrichting in de stijl van de Amsterdamse School. De preekstoel, het stucwerk, het orgel, de bankenblokken, de hoeksculpturen en de verlichtingsarmaturen dragen alle in hoge mate bij aan het belang van dit interieur.

In 1987 is de kerkzaal opnieuw geschilderd in de oorspronkelijke kleuren. In de kerkzaal is een rondgaande lambrisering met gele broederschapsband.

Waarde

De Doopsgezinde kerk met voormalige kosterswoning is van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorisch waarde. Het complex is een zeldzaam en gaaf bewaard gebleven voorbeeld van religieuze bouwkunst uit de eerste helft van de 20ste eeuw in de stijl van de Amsterdamse School met elementen uit de Nieuwe Zakelijkheid, en als onderdeel uit het oeuvre van architect J.F. Staal.

In 1987 heeft de provincie Noord-Holland het gehele complex, te weten kerk, voormalige kosterswoning en twee woningen op de provinciale monumentenlijst geplaatst. In 2002 heeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de kerk met kosterswoning aangewezen als rijksmonument.

5

Gemeentelijk monument
410m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel

Adres	Stommeerweg 13 Aalsmeer
Bouwjaar	1931
Architect	J. Hendriks
Bouwstijl	Romaans, Traditionalisme
Denominatie	Rooms-Katholiek
Gebruik	Religieus

Historie

In 1920 hebben de paters van de Orde van de Karmelieten een klooster gevestigd in Aalsmeer. Het klooster is 10 jaar ouder dan de naastgelegen kerk en ontworpen door de architect P.J.S. Pieters uit de Watergraafsmeer. In de daarop volgende 10 jaar hebben zij, na de nodige weerstand vanuit de omliggende katholieke parochies, Bovenkerk, Hoofddorp en Kudelstaart, een parochie gevestigd in Aalsmeer. Na de reformatie eind 16e eeuw waren er veel geloofsgemeenschappen in Aalsmeer actief, behalve de rooms-katholieken. Pas in 1930 werd de katholieke kerk ‘Onze Lieve Vrouw van de Berg Karmel’ gebouwd, naar ontwerp van de architect J.P.L. Hendriks uit Rotterdam.
De bisschop van Haarlem vertrouwde de Karmelorde de zorg toe van de katholieken in een nieuwe parochie in en deels rondom Aalsmeer.

Exterieur

Deze zaalkerk bestaat uit één bouwlaag met een flauw zadeldak, dat bestaat uit zes traveeën. Tegen de oostgevel staat een smaller koor, bestaande uit een kelder, een bouwlaag en een zadeldak. De rechthoekige toren met een zadeldak staat tegen de eerste travee van de noordgevel. De toegangen bevinden zich in de drie rondboogpoorten. De kerk is via een tussenlid verbonden met het klooster.

Interieur

Deze Rooms-Katholieke kerk in Aalsmeer, is een sober interbellumgebouw. De zaalkerk is rechthoekig van vorm, met enerzijds het altaar, en anderzijds een balkon met orgel. Het interieur is ingetogen. In het interieur is met name in de bouwdelen het interbellum zichtbaar: baksteendecoraties, vloerbekleding.

De oorspronkelijke banken zijn aanwezig, de kruiswegstaties die direct op het baksteen geschilderd werden zijn noemenswaardig. Helaas is de rest van het interieur gedurende de decennia liturgisch aangepast dan wel gemoderniseerd. De kruiswegstaties op de muur zijn van de kunstschilder J. van Geffen in 1955. De meeste beelden zijn van hout en komen uit Oberammergau. Het marmeren beeld de H. Theresia, geplaatst in een aparte kapel, is gemaakt in Lisieux. Het altaar werd naar voren geplaatst in 1965 als gevolg van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965). Het schilderij van Titus Brandsma werd vervaardigd door mevr. Snoek-Ruiterman in 2005. Het orgel is gebouwd door de Gebroeders Pels te Alkmaar en ingewijd in 1949.

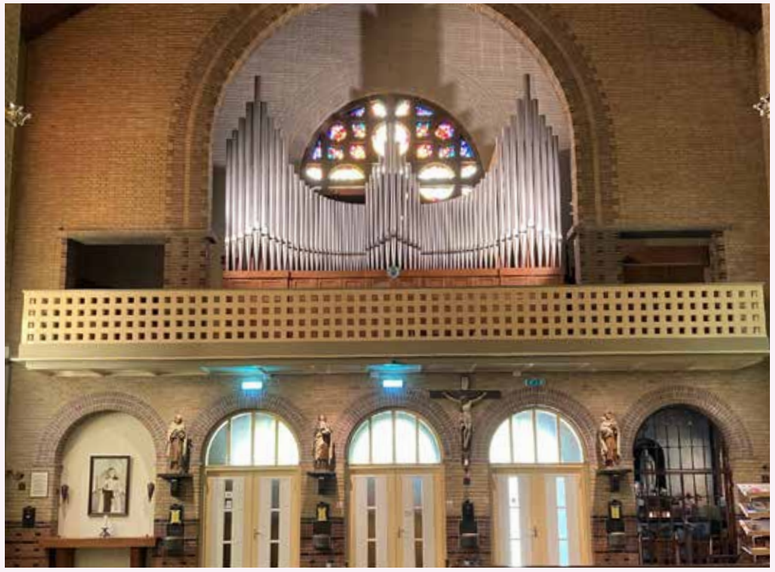
Waardering

Zowel het kerkgebouw als het naastgelegen klooster is aangewezen als gemeentelijk monument.

6

Geen monumentenstatus
893m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Open Hof Kerk

Adres	Ophelialaan 247 Aalsmeer
Bouwjaar	1956
Architect	J.F. Berghoef & H. Klarenbeek
Bouwstijl	Traditionalisme, Wederopbouw
Denominatie	Protestantse Kerk in Nederland
Gebruik	Religieus

Historie

Van 15 februari 1956 tot 6 juli 2008 hield de Gereformeerde Kerk van Aalsmeer haar diensten in het kerkgebouw aan de Ophelialaan. Aanvankelijk werd dit gebouw aangeduid met “Gereformeerde Kerk”. Van het voorjaar van 1986 tot juli 2008 droeg het de naam “Triumphatorkerk”. Sinds 6 juli 2008 is de naam van het gebouw gewijzigd in “Open Hof Kerk”, en sinds die dag is het gebouw eigendom van de Protestantse Gemeente te Aalsmeer. Deze gemeente is ontstaan door een fusie tussen de Gereformeerde Kerk Aalsmeer en de Zuiderkerk.
De Open Hof Kerk is fraai gelegen aan de oostzijde van de wijk Stommeer. Aan de Oostzijde van de kerk grenst het Seringenpark. Direct ten zuiden van het park, en ten zuidoosten van de kerk, bevindt zich de algemene begraafplaats Aalsmeer.

Exterieur

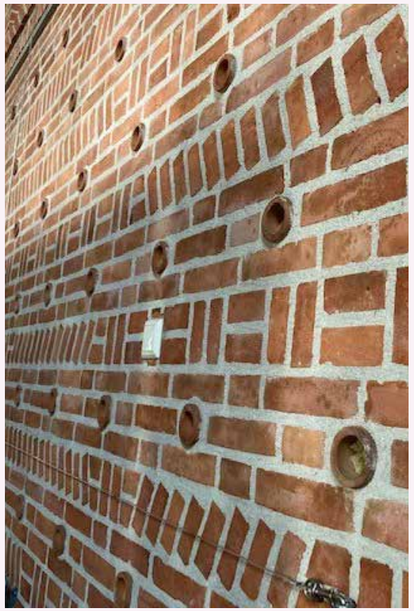
De Open Hof Kerk betreft een zaalkerk van brede afmetingen, gebouwd in 1956 naar ontwerp van architectenbureau Berghoef en Klarenbeek. De kerk heeft een rechthoekige plattegrond en een zadeldak met een flauwe helling. De nok staat haaks op de Ophelialaan. De entree van de kerk aan de Ophelialaan wordt gemarkeerd door een grote luifel, waarboven een groot houten kruis aan de gevel hangt. Er zijn verder weinig architectonische verbijzonderingen aanwezig. Het geheel is sober en ingetogen vormgegeven. In 1968 is het wijkgebouw gebouwd bij de gereformeerde kerk, tevens door Architectenbureau ir. Klarenbeek. In 2010 is het kerkgebouw nog eens uitgebreid.

Interieur

In de Open Hofkerk in Aalsmeer zijn de afgelopen decennia flinke aanpassingen gedaan. De kerkbanken werden vervangen door stoelen, het hout van de kerkenraadsbanken werd hergebruikt voor een liturgische tafel, zetel en lezenaar. Het interieur is daarmee slechts zeer beperkt origineel. De preekstoel uit het bouwjaar en het orgel (ca. 1880), zijn bijzondere elementen. Het oorspronkelijke orgel (C. Verweys) stamde uit 1956, en is in de jaren ‘90 vervangen. Het huidige orgel is oorspronkelijk afkomstig uit Duitsland en vermoedelijk rond 1880 vervaardigd, wellicht door Randebrock uit Paderborn. In 1990 werd het gekocht van de Gereformeerde Westerkerk te Groningen die, na buitengebruikstelling midden jaren 1980, in 1995 is gesloopt.

Waarde

De architectonische en stedenbouwkundige waarde van het kerkgebouw is gering, en heeft derhalve geen monumentale status.

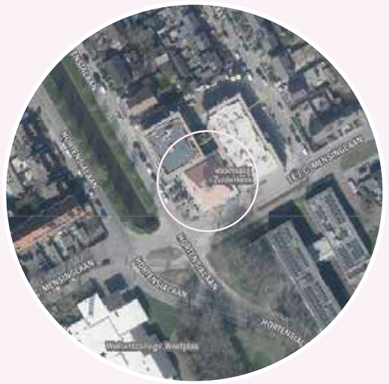

7

Geen monumentenstatus
282m²
Herbestemd

Kerkenpaspoort

Zuiderkerk

Adres	Hortensialaan 55 Aalsmeer
Bouwjaar	1953
Architect	J.F. Berghoef & H. Klarenbeek
Bouwstijl	Wederopbouw, Traditionalisme
Denominatie	n.v.t.
Gebruik	Zorgcentrum en woningen

Historie

De Zuiderkerk werd in 1952 gebouwd als derde Hervormde kerk in Aalsmeer, en staat op de hoek van de Hortensialaan en de Eerste J.C. Mensinghlaan, in de wijk Stommeer. De kerk is gebouwd naar ontwerp van architectenbureau Berghoef en Klarenbeek.

Historisch gezien vormde de kerk een onlosmakelijk geheel met de naastgelegen pastorie (reeds gesloopt) en achtergelegen verenigingsgebouw De Schakel (reeds gesloopt). De kerk was in eigendom van de Hervormde Gemeente Aalsmeer en tot 2008 in religieus gebruik. Na de sluiting in 2008, is de gemeenschap overgegaan naar de Open Hofkerk. In 2021/2022 is De Schakel gesloopt, het kerkgebouw herbestemd tot zorgcomplex en is aan weerszijde van de kerk nieuwbouw met zorgwoningen gerealiseerd.

Exterieur

De Zuiderkerk is een vierkante zaalkerk van ongeveer 20 bij 20 meter. Het robuuste gebouw is opgemetseld met een roodbruine baksteen, en gedekt met een tentdak voorzien van zwart gesmoorde pannen. Centraal op het dak staat een houten klokkenstoel met waarin een bronzen klok en daarop een windvaan.

De klok en windvaan zijn niet meer aanwezig. In het voor- en achterdakvlak zijn opvallende ronde dakkapellen aangebracht.
De overige gevels hebben een vaste ritmiek van gevelopeningen. In de zijgevels zijn reeksen van 24 raampjes aangebracht, verdeeld in vier blokjes van zes. Aan de voorgevel zijn twee, asymmetrisch geplaatste, houten portalen aangebracht, waarvan één als hoofdentree van de kerk dienst doet.

Interieur
Als gevolg van de gerealiseerde herbestemming als zorgcentrum is het oorspronkelijke interieur verwijderd en volledig opnieuw ingedeeld.

Waarde
De kerk vormt op architectuurhistorisch gebied een kwalitatief hoogstaand voorbeeld van jaren vijftig wederopbouwarchitectuur van de Aalsmeerse architect J.F. Berghoef. Ook stedenbouwkundig heeft de kerk een beeldbepalende positie binnen de wijk Stommeer. Door een onafhankelijk erfgoed-bureau is de kerk beoordeeld als ‘monumentwaardig’. Vanwege de voorgenomen ontwikkeling en herbestemming is besloten de kerk niet aan te wijzen als monument.

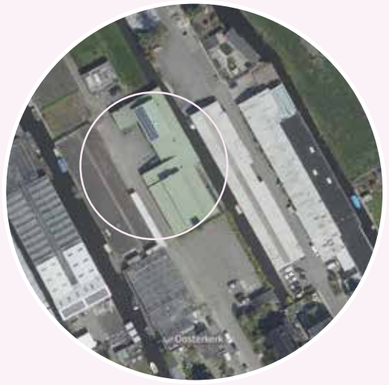

8

Geen monumentenstatus
886m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Oosterkerk

Adres	Oosteinderweg 273a Aalsmeer
Bouwjaar	1933
Architect	J.F. Berghoef
Bouwstijl	Traditionalisme / Delftse School
Denominatie	Protestantse Kerk in Nederland
Gebruik	Religieus

Historie

De Oosterkerk is gebouwd als tweede Hervormde Kerk in Aalsmeer, na de Dorpskerk. De voorganger van deze kerk op deze plek bestond in de dertiger jaren uit een tijdelijk houten gebouwtje dat was overgenomen vanuit Schoonhoven. Het huidige kerkgebouw is in 1933 in gebruik genomen als noodkerk. De definitieve Oosterkerk, waarvan wel een ontwerp bestaat, is nooit gebouwd. De hiervoor destijds gereserveerde financiële middelen zijn later grotendeels be-steedt aan de bouw van de derde Nederlandse Hervormde Kerk aan de Ophelialaan, de Zuiderkerk. Zodoende heeft de Oosterkerk met enkele verbouwingen qua uiterlijk altijd de eenvoudige uitstraling van een noodkerk gehouden.

Exterieur

In 1931 is aan de Oosteinderweg de pastorie gebouwd naar ontwerp van de Aalsmeerse archi-tect J.F. Berghoef. Het kerkgebouw is 2 jaar later, in 1933 gebouwd. Tussen de pastorie, gelegen aan de Oosteinderweg en het kerkgebouw, terugliggend op het perceel, ligt een groot parkeerterrein. Het kerkgebouw is zowel van buiten als van binnen sober vormgegeven. In het aanzicht van het kerkgebouw is de grote, open klokkentoren in het midden van de voorgevel, dominant. De entree van het kerkgebouw ligt temidden van deze klokkentoren. De gemetselde kerkzaal daarachter is symmetrisch vormgegeven met een getrapt volume, groen geschilderde dakranden en aan weerszijde slechts twee kleine raampartijen.

De langgerekte gesloten zijgevels van metselwerk, worden aan weerszijden slechts onderbroken door een reeks van achthoekige ramen. In 1951 is het dak van de kerk verhoogd, is de entree aangepast en zijn de kozijnen gewijzigd door architectenbureau Berghoef & Klarenbeek.

In de jaren zestig, zeventig en tachtig werd het kerkgebouw aan de achterzijde verschillende malen uitgebreid ten behoeve van de realisatie van jeugdcentrum ‘t Anker. In deze bijgebouwen bevinden zich diverse kleine zalen en één grote zaal met podium.

Interieur

De kerkzaal is in 2012 grootschalig gerenoveerd. Er zijn geen oorspronkelijke interieurelementen bewaard gebleven. De kerkzaal is functioneel en modern ingericht.

Het huidige orgel van de Oosterkerk is begin jaren zestig in de kerk geplaatst, maar werd in 1905 al gebouwd. Het was het eerste orgel, de ‘Opus 1’, van de in 1903 opgerichte orgelmakerij Pels in Alkmaar en werd gebouwd voor de voormalig Nederlandse Hervormde Kerk in het Noord-Hollandse Graft. Het orgel kwam in de jaren vijftig naar de Oosterkerk. Het binnenwerk van het orgel is nog steeds origineel, uit 1905.

Waarde

Het kerkgebouw heeft geen beschermde status.

9

Gemeentelijk monument
275m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

H.H. Petrus en Paulus

Adres	Oosteinderweg 394 Aalsmeer
Bouwjaar	1861
Architect	onbekend
Bouwstijl	Neoclassicisme
Denominatie	Oud-Katholiek
Gebruik	Religieus

Historie

De Oud-Katholieke kerk in Aalsmeer is momenteel qua ledental van bescheiden omvang, maar kent wel een belangrijke en bewogen geschiedenis, geworteld in met name Aalsmeer-Oost. Nadat de hervormingsgezinden de katholieke kerk aan de Dorpsstraat hadden ingenomen, kwamen de katholieken in een houten schuilkerk aan het Oostereind bijeen, gewijd aan de HH. Petrus en Paulus. Bij de splitsing van de katholieken in de 18de eeuw koos deze parochie voor de Oud-Katholieke richting en bouwde rond 1860 het huidige kerkgebouw. Dat behield de naam van de heiligen en werd op 27 augustus 1861 door de toenmalige bisschop van Haarlem, de Aalsmeerder Casparus Johannes Rinkel, gewijd. Vijf jaar eerder had hij dat al gedaan met het kerkhof achter de oude schuilkerk, de enige Oud-Katholieke begraafplaats naast een parochiekerk in Nederland. Tegenwoordig wordt de kerk intensief gebruikt door Oud-Katholieken, Roemeens- en Russisch-orthodoxen. Ook wordt het gebouw verhuurd als trouwlocatie of voor passende evenementen zoals concerten.

Exterieur

De kerk is een neoclassistische zaalkerk van zes traveeën zonder koor. De voorgevel heeft een resiliet, die wordt bekroond door een vierkant torentje met een ingesnoerde spitsnaald. Tegen de westgevel van de kerk staat de pastorie. Dit is een rechthoekig gebouw van twee bouwlagen en een schilddak. De voorgevel wordt geleed door twee grote velden, waardoor de middenas wordt benadrukt.

Interieur

De Oud-Katholieke Kerk in Aalsmeer heeft een interessant samengesteld interieur met zeventiende-eeuwse communiebanken langs weerszijden van de kerkzaal, en losse stoelen in het middeldeel. Waardevol zijn het tabernakel, de achttiende-eeuwse preekstoel en uit de bouwtijd stammende, vroeg-neogotische beelden en de oorspronkelijke kerkbanken. Al met al heerst de herinnering aan de periode van de schuurkerk, de voorganger van dit kerkgebouw. Omdat de e Kerk in Nederland geen golf van vernieuwingsdrang heeft gekend, is veelal het oude liturgische materiaal bewaard gebleven; in Aalsmeer geldt dat ook voor enkele stukken liturgisch textiel en vaatwerk. De kerk bezit een bescheiden Knipscheerorgel uit 1864, dat onlangs nog gerestaureerd werd.

Waarde

Het Oud-Katholieke ensemble aan de Oosteinderweg bestaat uit het kerkgebouw, pastorie en begraafplaats. Het ensemble is zowel historisch als architectonisch van grote waarde voor Aalsmeer. De pastorie is momenteel verhuurd als woonruimte aan internationale studenten.
De kerk wordt maandelijks gebruikt voor de Oud-Katholieke eredienst en wordt wekelijks verhuurd aan een Roemeense- en Russisch-orthodoxe gemeenschap. Omdat er weinig activiteiten worden georganiseerd buiten het religieus gebruik is de kerk en het achtergelegen park en begraafplaats voor veel inwoners van Aalsmeer onbekend.

10

Gemeentelijk monument
612m²
Christelijk gebruik

Kerkenpaspoort

Heilige Johannes de Doper / Kerk Sint Jan Geboorte

Adres	Kudelstaartseweg 245, Kudelstaart
Bouwjaar	1870
Architect	Th. Asseler
Bouwstijl	Neoclassicistisch/Romaans
Denominatie	Rooms-Katholiek
Gebruik	Religieus

Historie

De statie Kudelstaart is opgericht in 1661. Men kerkte in een houten loods aan het Robend. In 1822 werd een driebeukig neoclassicistisch kerkje gebouwd, dat in 1837 na een overstroming werd hersteld. In 1868-1870 werd de westzijde voorzien van een neoromaanse voorgevel met ingebouwde toren door Th. Asseler. De kerk staat in het centrum van het dorp Kudelstaart, aan de doorgaande Kudelstaartseweg. Ten zuidwesten van de kerk staat de pastorie, welke middels een eenlaags tussenlid is verbonden met de kerk. Achter de kerk bevindt zich de begraafplaats.

Exterieur

R.K. kerk St. Jan Geboorte met neoromaanse elementen. Het is een zaalkerk van vijf traveeën met een smaller driezijdig koor. Ter weerszijden van het koor staan oorspronkelijke rechthoekige aanbouwen van een bouwlaag en plat dak. Aan de westzijde staat een vierkante toren, die half in de kerk en half voor de kerk staat. De bovenste geleding van de toren is achtzijdig en wordt beëindigd met een achtzijdig tentdak. De toren is in 2011 gerestaureerd. Onderin de kerktoren bevindt zich de entree van de kerk. In deze voorgevel zijn drie staande, getoogde ramen met kleurrijk glas-in-lood aangebracht.

Interieur

De Johan de Doperkerk in Kudelstaart werd aan het eind van de negentiende eeuw ingericht met meubilair van vermaarde firma's als Stracké en Maas. Helaas zijn de bepalingen van het Tweede Vaticaans Concilie in deze kerk zeer nauwgezet doorgevoerd. In 1968-1969 vond een ingrijpende modernisering van het interieur plaats. De complete historische inventaris verdween daarbij. Noemenswaardig zijn in dit gebouw wel de acht glas-in-loodramen uit 1905 met heiligenfiguren.

Waarde

De kerk is aangewezen als gemeentelijk monument, vanwege de stedenbouwkundige en architectuurhistorische waarden.

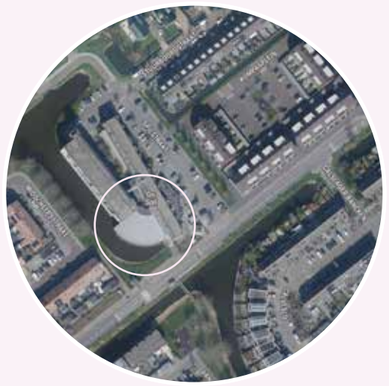

11

Geen monumentenstatus
458m²
Christelijk gebruik

De Spil

Adres	Spilstraat 5, Kudelstaart
Bouwjaar	2001
Architect	A. Oosterhuis
Bouwstijl	Eigentijds
Denominatie	Protestantse Kerk in Nederland
Gebruik	Religieus

Historie

De Samen op weg-gemeente heeft de beschikking over een eigen gebouw ‘De Spil’ met een grote kerkzaal met daarnaast ruimtes van verschillende afmetingen. De Spil is onderdeel van het combinatiegebouw in de Spilstraat en is in gebruik sinds september 2001. De protestantse gemeente, woonzorgorganisatie Ons Tweede Thuis en woningbouwvereniging Eigen Haard stonden samen aan de wieg van dit combinatiegebouw. In het gebouw wordt nu gewoond, gezorgd en geloofd. De gemeente is ruim veertig jaar geleden ontstaan uit een samenwerking tussen de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken. In 1992 is uit die samenwerking een zelfstandige gemeente ontstaan, de Samen op Weg-gemeente van Kudelstaart.

Exterieur

De drie organisaties gaven destijds de Hoofddorpse architect André Oosterhuis de opdracht om een ontwerp te maken. Zijn bureau heeft als motto dat schoonheid de adem van de ziel is, dat schoonheid stilte is en dat stilte ruimte geeft. Hoe toepasselijk voor een gebouw waar ook een kerk plaats in moest krijgen.
Het kerkgebouw ligt in het zuiden van het dorp Kudelstaart, en heeft een ronde vorm, waaraan aan de noordwest zijde twee gemetselde vleugels van drie en vier bouwlagen hoog met zorgwoningen en appartementen zijn aangetakt. Aan de zuidwestelijke zijde grenst het complex direct aan het water. Aan deze zijde ligt de kerkzaal. Deze is opgetrokken uit lichte gele baksteen, een omlopende witte dakrand en een plat dak. In daglichttoetreding wordt voorzien

door verticale banen langs de volledige ronde gevel van de kerkzaal. De entree van de kerk ligt enigszins verscholen aan de Spilstraat, in de oksel tussen de woonvleugel en het geïntegreerde gebouw van kinderdagverblijf Snoopy.

Interieur

De kerkzaal is een moderne, lichte ruimte in een waaiervorm. Het liturgisch centrum ligt in het smalste deel van de waaier. Opvallend is de blankhouten balkenconstructie, die het dak draagt. Op de blauwe stoelen na, zijn de overige interieurelementen (kansel, altaar, tafel, vleugel en kruis) ook uitgevoerd in blank hout. Boven de ingang van de kerk hangt een smeedwerk dat van meet af aan het symbool voor de SOW gemeente is.

Aan de wand hangen twee levensgrote abstracte kleurrijke schilderijen van Aalsmeers beroemdste corso-ontwerper Frits Vogel en een groot werk van Karin Borgman waarin het laatste avondmaal gezien kan worden.

Waarde

Het complex, evenals het kerkgebouw, heeft geen beschermde status en geen cultuurhistorische of architectuurhistorische waarde.

Kerkenvisie

Aalsmeer

In opdracht van: Gemeente Aalsmeer
september 2023

Gemeente Aalsmeer

KATHEDRAAL DENKERS

COUP

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl
26/09/2023 18:50:25 CEST
ID: 34030767-f192-44f3-bcda-c8e857919104
Auth: Scribble

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
26/09/2023 18:37:24 CEST
ID: 34030767-f192-44f3-bcda-c8e857919104
Auth: Scribble

Zaaknummer:

Voorstel van: college van burgemeester en wethouders

Behandelend ambtenaar:
mevr. Inge Harmsen
0297-387575
inge.harmsen@aalsmeer.nl

Datum: 26 september 2023

Portefeuillehouder: wethouder ing. S.A.S. Spaargaren

Onderwerp

Programmabegroting 2024 gemeente Aalsmeer

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

a. De programmabegroting 2024 vast te stellen;
b. De in de programmabegroting 2024 opgenomen budgetten 2024 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo per programma.
c. Voor de voorgestelde investeringen 2024 conform paragraaf 4.2 van de programmabegroting 2024 de benodigde kredieten beschikbaar te stellen;
d. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2027.

Samenvatting

De Gemeentewet schrijft voor dat gemeenten een begroting (voor het eerstvolgende boekjaar) en meerjarenraming (voor de drie jaren daarop volgend) maken.
De programmabegroting 2024 is een nadere uitwerking van de in de kadernota 2024 opgenomen uitgangspunten en nadien bekend geworden autonome ontwikkelingen.
Het voorstel aan de raad is de programmabegroting 2024 vast te stellen, alsmede voor de daarin opgenomen investeringen een krediet beschikbaar te stellen.
Na vaststelling door de gemeenteraad dient de vastgestelde begroting vóór 15 november te worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten.

Doel

Uitvoering geven aan de artikel 191 lid 1 Gemeentewet: de gemeenteraad stelt een programmabegroting 2024 vast, waarin de bestuurlijke en financiële kaders voor het komende begrotingsjaar zijn opgenomen.

Prestatie

In de programmabegroting zijn de doelstellingen voor 2024 opgenomen, datgene wat we daarvoor gaan doen en welke budgetten we daarvoor beschikbaar hebben.
Na vaststelling van de programmabegroting vormt deze de opdrachtformulering aan de AA organisatie die als gevolg van de afgesloten centrum regeling Amstelveen Aalsmeer de opdracht heeft de dienstverlening aan het bestuur van Aalsmeer te verzorgen.

Voorgeschiedenis en context

Vertrekpunt voor de begroting is het laatst door de raad vastgestelde meerjarenperspectief.
De raad heeft de vrijheid ten aanzien van de voorgestelde ontwikkelingen een eigen afweging te maken. Voorwaarde is dat de begroting structureel en reëel sluitend is.
Daarnaast dient de gemeente een positieve algemene reserve te hebben.
De wettelijke basis voor de begroting bestaat uit:

- Artikel 189 tot en met 195 en artikel 203 Gemeentewet;
- Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer
- Kaderbrief Financieel toezicht 2024 Provincie Noord Holland

---

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

De programmabegroting 2024 is om die reden gebaseerd op het raadsprogramma 2022 - 2026 'Aan de slag voor Aalsmeer' en het collegeprogramma 2022 - 2026 'Samenwerken aan Aalsmeer'. Voor de in deze programmabegroting 2024 opgenomen budgetten is het budget voor nieuw beleid, gebaseerd op het voorstel bij de programmabegroting 2023 (raad 3 november 2022) vooralsnog het uitgangspunt geweest.

In het voorstel over de meicirculaire 2023 is ingegaan op de financiële gevolgen van het Rijksbeleid als gevolg van de (eenzijdige) indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026, koppeling van de indexering aan het BBP vanaf 2027, opschalingskorting en additionele middelen Jeugdzorg in relatie tot de Hervormingsagenda, waarvan de gevolgen inmiddels bekend zijn als het 'ravijnjaar' 2026 door de korting van € 3 miljard die door de Rijksoverheid op het gemeentefonds is doorgevoerd.
Inmiddels heeft de Tweede Kamer het onderwerp 'Financiën decentrale overheden' controversieel verklaard. Het debat in de Tweede Kamercommissie van Binnenlandse Zaken dat voor 4 oktober hierover gepland stond gaat als gevolg hiervan niet door. Een oplossing voor 'het ravijn' zal er daarom voorlopig niet komen.
Uiterlijk in het voorjaar 2024 wordt door het Rijk wel een besluit wordt genomen over de opschalingskorting. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden om incidentele middelen en overschotten in te zetten als structureel dekkingsmiddel om daarmee tijdelijk de financiële tekorten te kunnen overbruggen. In het laatste geval zouden we een gedeelte van onze weerstandscapaciteit tijdelijk kunnen inzetten.

In lijn met de resolutie van de VNG van 6 juni staan wij voor een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief. Wij volgen daarbij het begrotingsadvies van de VNG van afgelopen zomer dat bestaat uit twee onderdelen:

- Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting;
- Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit de coalitieakkoorden en geschatte mee- en tegenvallers.

Deels in lijn met dit begrotingsadvies laten wij in deze begroting zien wat de impact is van de aangekondigde bezuiniging is zonder daarbij nu al maatregelen in de begroting op te nemen die de Aalsmeerse samenleving gaan raken. Gedeeltelijk omdat de financiële effecten van een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP niet in deze programmabegroting zijn opgenomen. Dat geldt ook voor de mogelijk hogere lasten van het beheer en onderhoud van de openbare buitenruimte.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Zie ook onder overwegingen/ Financiën
In deze programmabegroting zijn de investeringsambities zoals deze in de Kadernota 2024 zijn benoemd nog niet opgenomen (o.a. de kazerne, meerjarenplan buitensportaccommodaties en het zwembad). In het kader van de integrale besluitvorming over de inzet van de beschikbare middelen vindt hierover op een later moment besluitvorming plaats.

Het merendeel van de gemeenten heeft daarnaast in de meerjarenraming 2024-2026 van de begroting 2023 een stelpost Jeugd opgenomen. Dit was mogelijk op basis van een afspraak tussen

het Rijk, IPO en VNG. De door de gemeenten gehanteerde bedragen konden worden berekend op basis van financiële reeks de uitspraak van de zogenaamde Commissie van Wijzen.
De stelposten bedragen maximaal het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen, rekening houdend met de aanvullende besparing van € 511 miljoen voor rekening en risico van het Rijk. Het opnemen van de stelpost is voor eigen risico en geeft geen budgettaire garantie dat het geld ook daadwerkelijk beschikbaar komt. Onderdeel van de toezegging van de gelden uit de Commissie van Wijzen is de hervormingsagenda. Aalsmeer heeft in haar begroting en meerjarenraming geen rekening gehouden met deze stelpost.

Participatie

Niet van toepassing

Kantekeningen en risico's

Taakstelling AA-organisatie 'oud voor nieuw'
In deze programmabegroting is conform de met u gemaakte afspraken over een stabiele dienstverleningsbijdrage een taakstelling 'oud voor nieuw' opgenomen. Ombuigingsvoorstellen ter grootte van € 2,5 miljoen onder andere ter dekking van de door Amstelveen ingediende AA-claims moeten invulling geven aan deze taakstelling. Hiervoor is dit voorjaar een verzoek gedaan aan de AA-organisatie.
Kort voor het zomerreces zijn de ombuigingsvoorstellen ontvangen van de AA-organisatie. Daarvan is geconcludeerd dat deze nog niet de fase van besluitvorming hebben bereikt. Over de invulling van de taakstellingen vindt binnenkort een bestuurlijk overleg plaats.
Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat indien de in de begroting opgenomen taakstellingen niet worden ingevuld dit nadelige impact heeft op het gepresenteerde begrotingsresultaat. Het is dan ook van groot belang dat de AA-organisatie hiervoor snel met aanvullende voorstellen komt waaruit u vervolgens een voor Aalsmeer verantwoorde keuze kunt maken.

Beheer en onderhoud openbare buitenruimte
In de tweede helft van 2023 is een nieuw beheersysteem voor de openbare buitenruimte gevuld met actuele gegevens over het areaal van de openbare ruimte. Of dit leidt tot een aanvraag voor aanvullende beheerbudgetten bij de Kadernota 2025 is ten tijde van het opstellen van de programmabegroting nog niet te zeggen.

Financiën

Het voorliggende concept van de programmabegroting 2024 laat het onderstaande perspectief zien.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Perspectief volgens Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**-1.033**
Totaal autonome ontwikkelingen	-592	-897	-1.237	-1.543
Totaal dekkingsvoorstellen	592	897	0	0
Saldo Programmabegroting 2024	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.576**

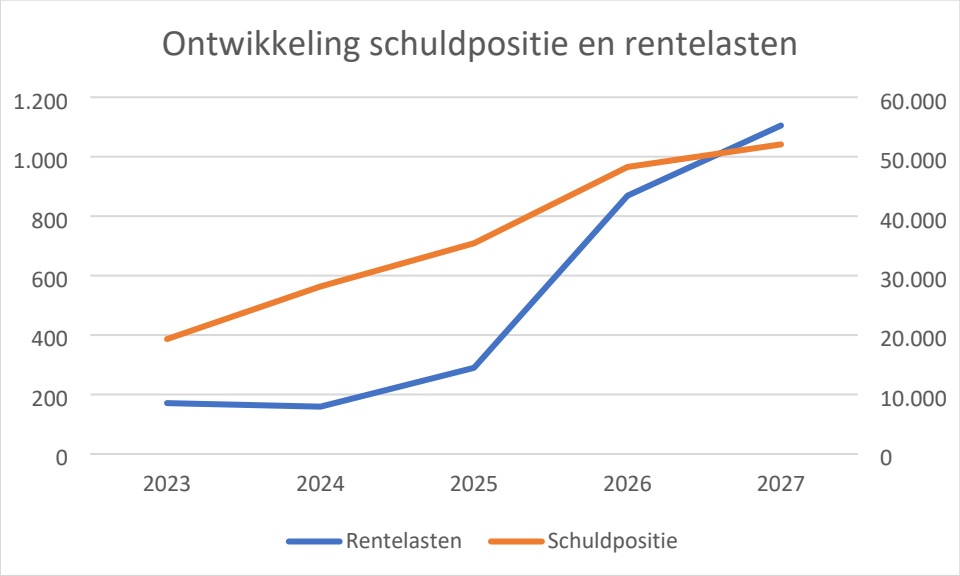
Ten opzichte van de Kadernota 2024 is nog een aantal nieuwe mutaties opgevoerd. Deze wijzigen het perspectief na besluitvorming Kadernota 2024. De afzonderlijke mutaties worden onder de tabel met het verloop van het (meerjaren)perspectief uit de programmabegroting 2024 nader toegelicht.
Daarnaast is om de programmabegroting 2024 sluitend te maken een aantal voorstellen in voorliggende begroting verwerkt.

Een toelichting op de afzonderlijke mutaties die in deze begroting 2024 zijn opgenomen vindt u terug in de Financiële begroting 2024 vanaf pagina 138 van het document.

Uit voorliggend meerjarenperspectief blijkt de consequentie van de korting op de algemene uitkering van € 3 miljard vanaf 2026. Voor Aalsmeer heeft dit een impact van ca. € 2,4 miljoen euro.
Om naar de toekomst toe een sluitende begroting te kunnen blijven presenteren is het noodzakelijk dat:

- De in de programmabegroting 2024 opgenomen taakstellingen worden ingevuld;
- Het Rijk met aanvullende middelen komt (Opschalingskorting, Jeugd, "Ravijn");
- Er keuzes moeten worden gemaakt in ambities.

Schuldpositie
Aalsmeer staat voor grote opgaven de komende jaren. Dat heeft consequenties voor de schuldpositie en de rentelasten van de gemeente. In onderstaande tabel maken wij dat inzichtelijk.

Bij de ontwikkeling van schuldpositie in bovenstaande tabel wordt opgemerkt dat door de wijze waarop besluitvorming over het MPP plaatsvindt de benodigde financiering voor de jaarschijf 2027 nog niet is opgenomen. Dit geldt ook voor de besluitvorming over een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP.
Onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen zijn de kengetallen. Eén van de kengetallen is de netto-schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Uit daar opgenomen tabel blijkt dat deze zich binnen deze raadsperiode nog binnen de normen blijft, maar dat deze wel snel oploopt.

Ontwikkeling weerstandsratio
De weerstandsratio in voorliggende concept programmabegroting is 1,7. Dat is 0,2 beter dan in de jaarstukken 2022 en het gevolg van enerzijds een verlaging van de benodigde weerstandscapaciteit en anderzijds een toename van het beschikbaar weerstandsvermogen door een hogere onbenutte belastingcapaciteit en een hogere reserve voorlopige winsten grondexploitaties na actualisatie van de MPG 2023.
De verlaging van de benodigde weerstandscapaciteit is het gevolg van :

- Het risico in het kader van deelgebied deel 2 West GPAG BV is verlaagd van 85% naar 20% omdat besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden. Restrisico heeft betrekking op vergelijkbare zaken waarover de raad nog wel een besluit moet nemen.
- In 2023 wordt binnen GPAG een aantal uitgiftes voorzien waardoor de financieringsbehoefte van GPAG BV afneemt en daarmee de garantstelling door aandeelhoudende gemeenten.

Lokale heffingen
In de paragraaf lokale heffingen van de voorliggende begroting zijn de tariefvoorstellen voor 2024 opgenomen. Basis voor deze tariefvoorstellen zijn primair de uitgangspunten geweest zoals die met het de besluitvorming over de Kadernota 2024 zijn vastgesteld. Als gevolg van een hogere stijging van de tarieven van de Meerlanden in 2024 zijn wij echter genoodzaakt om u een gewijzigd tariefvoorstel voor te leggen voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van de lokale woonlasten die in onderstaande tabel is opgenomen:

Soort lokale heffing	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
OZB aanslag woning eigenaar	414	425	505	529	550
Rioolheffing eigenaar	174	174	177	181	188
Afvalstoffenheffing gebruiker	291	299	237	330	370
Woonlasten	879	898	919	1.040	1.104
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022			-96		
Woonlasten na belastingkorting	**879**	**898**	**823**	**1.040**	**1.104**
% toename t.o.v. vorig jaar	2,8%	2,2%	2,3%	n.v.t.	6,5%

Ook voor de stijging van de legestarieven willen wij u een afwijkend voorstel doen. Dit heeft te maken met procentueel grotere stijging van de dienstverleningsbijdrage van de AA-organisatie als gevolg van het effect van de nacalculatie 2023. Omdat het verstrekken van leges een directe relatie heeft met de uitvoeringskosten van de AA-organisatie is het voorstel om deze met 8,7% te verhogen conform de doorberekende stijging.

De belastingverordeningen 2024 stelt u vast in de raadsvergadering van 21 december a.s.

Investeringen
In de paragraaf investeringen is een overzicht opgenomen van het meerjaren investeringsprogramma (MIP) voor de jaren 2024 tot en met 2027 per programma. U stelt met het vaststellen van de programmabegroting 2024 de kredieten 2024 vast, de overige jaren zijn voor nu ter kennisname. In dit overzicht zijn de investeringsambities zoals deze in de Kadernota 2024 zijn benoemd nog niet opgenomen (o.a. de kazerne, meerjarenplan buitensportaccommodaties en het zwembad). In het kader van de integrale besluitvorming over de inzet van de beschikbare middelen vindt hierover op een later moment besluitvorming plaats.
In aanvulling daarop zijn in de programmabegroting 2024 twee additionele investeringen opgenomen. Het betreft:
1. LED verlichting sportverenigingen, afschrijvingstermijn 25 jaar, investeringsbedrag € 150.000
2. Handbalveld naast RKDES, afschrijvingstermijn 15 jaar, investeringsbedrag € 65.000

Ad. 1. Voorafgaand aan de investering in de LED verlichting bij de sportverenigingen wordt een business case opgesteld. Daarbij wordt in lijn met de nota vaste activa 2023 van de gemeente beoordeeld.
Ad. 2. Het handbalveld naast RKDES is afgekeurd.
De bond geeft verschillende mogelijkheden voor buiten handbal. De vereniging oriënteert zich momenteel op de toekomst voor wat betreft de verschillende vormen van buiten handbal (beach, gras of asfalt). De vormen van beach en gras zullen in overleg met de ESA besproken worden.

Septembercirculaire 2023
Op het moment van het aanbieden van deze begroting is de septembercirculaire van het Rijk net binnen. Het ontvangstmoment is echter te laat om de uitwerking van deze circulaire nog in deze begroting te kunnen verwerken. Daarom wordt er een apart raadsvoorstel opgesteld zodat u de

ontwikkelingen uit de septembercirculaire bij de voorbereiding van de beraadslagingen over de begroting 2024 kan betrekken.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Ingevolge artikel 191 lid 2 Gemeentewet dient de door de gemeenteraad vastgestelde begroting vóór 15 november te worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten. Voorafgaand aan de raadsbehandeling heeft de begroting ter inzage gelegen en is hier bekendheid aan gegeven.

Evaluatie

De verantwoording over de programmabegroting 2024 vindt plaats in de 1e en 2e bestuursrapportage 2024 en de jaarstukken 2024. Onderdeel van die documenten is zowel een beleidsmatige als een financiële verantwoording.

Duurzaamheidsaspecten

Onderdeel van de programmabegroting 2024 is een paragraaf duurzaamheid.

Bijlagen

Programmabegroting 2024 gemeente Aalsmeer

De secretaris,

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders, d.d. 26 september 2023, zaaknummer ;

gelet op artikel 189 tot en met 191 van de Gemeentewet;

Besluit

a. De programmabegroting 2024 vast te stellen;
b. De in de programmabegroting 2024 opgenomen budgetten 2024 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo per programma.
c. Voor de voorgestelde investeringen 2024 conform paragraaf 4.2 van de programmabegroting 2024 de benodigde kredieten beschikbaar te stellen;
d. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2027.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 november 2023

De griffier, De voorzitter,

O. van Kolck mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

Programmabegroting 2024

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief **4**

1. Leeswijzer **9**

2. Programmaplan **11**

2.1 Sociaal domein 12
2.2 Onderwijs en ontplooiing 22
2.3 Economie en duurzaamheid 33
2.4 Openbare ruimte 41
2.5 Ruimtelijke ontwikkeling 47
2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid 56
2.7 Overhead 63
2.8 Algemene dekkingsmiddelen 66

3. Paragrafen **71**

3.1 Lokale heffingen 72
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 86
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen 93
3.4 Financiering 98
3.5 Bedrijfsvoering 103
3.6 Verbonden Partijen 109
3.7 Grondbeleid 128
3.8 Duurzaamheid 133
3.9 Wet Open Overheid 134

4. Financiële begroting **137**

4.1 Financieel meerjarenbeeld 2024 - 2027 138
4.2 Investeringen 145
4.3 Reserves en voorzieningen 147
4.4 Meerjarenraming per programma 151

5. Bijlagen **153**

5.1 Verplichte beleidsindicatoren BBV inclusief toelichting 155
5.2 Kaderstellende nota's 161
5.3 Subsidieoverzicht 163
5.4 Geraamde baten en lasten per taakveld 171

Aanbiedingsbrief

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de begroting 2024 en meerjarenraming 2025 – 2027 aan.
In de kadernota 2024 zijn de relevante beleidsontwikkelingen in beeld gebracht en financieel vertaald.
De programmabegroting 2024 is een nadere uitwerking van de in de kadernota 2024 opgenomen uitgangspunten en nadien bekend geworden autonome ontwikkelingen.

Ambities
De programmabegroting 2024 is om reden gebaseerd op het raadsprogramma 2022 - 2026 'Aan de slag voor Aalsmeer' en het collegeprogramma 2022 - 2026 'Samenwerken aan Aalsmeer'.
Voor de in deze programmabegroting 2024 opgenomen budgetten is het budget voor nieuw beleid, gebaseerd op het voorstel bij de programmabegroting 2023 (raad 3 november 2022) het uitgangspunt geweest.
Naast de voorstellen voor nieuw beleid die daarin zijn opgenomen loopt er een aantal onderzoeken. Het betreft het onderzoek naar de buitensportaccommodaties, meerjaren onderhoud van de openbare buitenruimte, de toekomst van het zwembad, het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs, alsmede de nieuwbouw van een kazerne door de Veiligheidsregio. Deze bevinden zich in verschillende stadia van onderzoek. Om een integrale afweging van de inzet van de beschikbare middelen mogelijk te maken doen wij u hiervoor bij deze programmabegroting nu geen aanvullende voorstellen.
Een belemmerende factor is daarnaast de continuerende onzekerheid over de bijdrage van de Rijksoverheid in de ontwikkeling van de gemeentefinanciën.

Ontwikkelingen
Het beleid en de financiën van de gemeente wordt nog steeds beïnvloed door de continu veranderende maatschappelijke ontwikkelingen. Waar eerst de coronacrisis een beroep deed op de uitvoering hebben we nu al ruim 1 ½ jaar te maken met een oorlog in Oekraïne. Afgelopen zomer heeft het Sociaal Cultureel Planbureau de Rijksoverheid geadviseerd om naast financieel-economische overwegingen ook oog te hebben voor sociaal-maatschappelijke aspecten. De opgaven waar Nederland voor staat zijn omvangrijk en vragen om keuzes voor (her)verdeling en investeringen. De woningnood, de stikstofcrisis, de houdbaarheid van de zorg of krapte op de arbeidsmarkt zijn thema's die ook in de Aalsmeerse samenleving hun impact hebben en vragen om keuzes ook op Rijksniveau.

In het voorstel over de meicirculaire 2023 is ingegaan op de financiële gevolgen van het Rijksbeleid als gevolg van de (eenzijdige) indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026, koppeling van de indexering aan het BBP vanaf 2027, opschalingskorting en additionele middelen Jeugdzorg in relatie tot de Hervormingsagenda, waarvan de gevolgen inmiddels bekend zijn als het 'ravijnjaar' 2026 door de korting van € 3 miljard die door de Rijksoverheid op het gemeentefonds is doorgevoerd.
De VNG heeft direct na de val van het kabinet op 7 juli al uitgesproken dat de maatschappelijke problemen te urgent zijn om als overheden een jaar of langer stil te staan. Dezelfde uitspraak heeft zij ook gedaan voor het gesprek over de juiste financiële randvoorwaarden van de decentrale overheden.

Onderzoeksbureau BMC heeft in opdracht van de VNG de gevolgen van de tekortschietende rijksmiddelen in kaart gebracht. Het VNG bestuur heeft zich voltallig achter de conclusie uit het hierover uitgebrachte rapport geschaard: een structurele korting van € 3 miljard vanaf 2026 legt gemeenten een zeer ingrijpende en zeer zichtbare bezuinigingsoperatie op, met substantiële gevolgen voor hun betrokkenheid bij de grote maatschappelijke opgaven van dit moment. Deze zijn:

- Er dreigt grote vertraging voor het bouwen van woningen en het behalen van de doelstellingen van het Klimaatakkoord;
- In het sociaal domein zal de inzet op preventie afnemen en zullen de wachtlijsten groeien;
- Minder capaciteit voor handhaving leidt tot afwezigheid van gemeenten in de openbare ruimte;
- Gebrek aan investeringen leidt niet alleen tot achteruitgang in het ‘eigen’ domein, maar werkt vanwege de onderlinge verwevenheid ook hard door in andere domeinen.

Gemeenten kunnen in geval het Rijk de korting op het gemeentefonds handhaaft onvoldoende of zelfs niet mee doen in maatschappelijke opgaven wat leidt tot stagnatie van noodzakelijke transities, terwijl de rol van gemeenten in deze transities groot is en in veel gevallen zelfs cruciaal. Waarbij daarnaast in het algemeen geldt dat bezuinigingen nu in veel gevallen resulteert in hogere maatschappelijke kosten op een later moment. Ook heeft dit consequenties voor de uitvoering van de medebewindstaken die wij als gemeenten voor het Rijk uitvoeren. Naar verwachting betekent dit dat de uitvoering van deze taken drastisch afgeschaald worden. De recente uitspraak van de rijks topambtenaren dat ook het Rijk de komende jaren € 17 miljard moet bezuinigen maken een discussie over aanvullende middelen er in ieder geval niet eenvoudiger op.
Uit het recent gevoerde bestuurlijk overleg van de VNG met de Rijksoverheid is naar voren gekomen dat uiterlijk in het voorjaar 2024 wel een besluit wordt genomen over de opschalingskorting. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden om incidentele middelen en overschotten in te zetten als structureel dekkingsmiddel om daarmee tijdelijk de financiële tekorten te kunnen overbruggen. In het laatste geval zouden we een gedeelte van onze weerstandscapaciteit tijdelijk kunnen inzetten.

Het merendeel van de gemeenten heeft daarnaast in de meerjarenraming 2024-2026 van de begroting 2023 een stelpost Jeugd opgenomen. Dit was mogelijk op basis van een afspraak tussen het Rijk, IPO en VNG. De door de gemeenten gehanteerde bedragen konden worden berekend op basis van financiële reeks de uitspraak van de zogenaamde Commissie van Wijzen.
De stelposten bedragen maximaal het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen, rekening houdend met de aanvullende besparing van € 511 miljoen voor rekening en risico van het Rijk. Het opnemen van de stelpost is voor eigen risico en geeft geen budgettaire garantie dat het geld ook daadwerkelijk beschikbaar komt. Onderdeel van de toezegging van de gelden uit de Commissie van Wijzen is de hervormingsagenda. Aalsmeer heeft in haar begroting en meerjarenraming geen rekening gehouden met deze stelpost.

Duidelijkheid over de ontwikkeling van de gemeentefinanciën is noodzakelijk. Indien structurele uitgaven opengebroken moeten worden waaraan bijvoorbeeld contracten ten grondslag liggen is tijd nodig.
De verwachting is echter dat er voorlopig voor ‘het financiële ravijn 2026’ vanuit het Rijk geen oplossing zal komen.

Financiële ontwikkeling
Het meerjarenbeeld dat in de begroting 2024 wordt gepresenteerd is als volgt:

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Perspectief volgens Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**-1.033**
Totaal autonome ontwikkelingen	-592	-897	-1.237	-1.538
Totaal dekkingsvoorstellen	592	897	0	0
Saldo Programmabegroting 2024	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

Uit dit overzicht blijkt dat de begroting 2024 meerjarig financieel niet sluitend is.

Een toelichting op de afzonderlijke mutaties die in deze begroting 2024 zijn opgenomen vindt u terug in de Financiële begroting 2024 vanaf pagina 138 van dit document.

Voor de bepaling van de vorm van het financieel toezicht is het structureel in evenwicht zijn van de begroting bepalend. Uit onderstaande tabel blijkt dat de begroting 2024 structureel in evenwicht is.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Structureel	1.376	460	-893	-2.561
Incidenteel	-1.376	-460	-343	-8
Saldo begroting	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

Bij het opstellen van de programmabegroting 2024 is voor de indexatie van de budgetten uitgegaan van de ramingen zoals deze eerder dit jaar door het Centraal Economische Planbureau zijn afgegeven. Gelet op de ervaringen van afgelopen jaar betekent dat niet dat we niet met onverwachte mee- of tegenvallers geconfronteerd kunnen worden. Bij het opstellen van deze programmabegroting is hierop geanticipeerd door het opnemen van een stelpost loon-prijs, een stelpost behoedzaamheid (structureel) en als onderdeel van de noodzakelijke weerstandscapaciteit (incidenteel).

In lijn met de resolutie van de VNG van 6 juni staan wij voor een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief. Wij volgen daarbij het begrotingsadvies van de VNG van afgelopen zomer dat bestaat uit twee onderdelen:

- Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting;
- Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit de coalitieakkoorden en geschatte mee- en tegenvallers.

Deels in lijn met dit begrotingsadvies laten wij in deze begroting zien wat de impact is van de aangekondigde bezuiniging is zonder daarbij nu al maatregelen in de begroting op te nemen die de Aalsmeerse samenleving gaan raken. Gedeeltelijk omdat de financiële effecten van een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP niet in deze programmabegroting zijn opgenomen. Dat geldt ook voor de mogelijk hogere lasten van het beheer en onderhoud van de openbare buitenruimte.

Uit voorliggend meerjarenperspectief blijkt de consequentie van de korting op de algemene uitkering van € 3 miljard vanaf 2026. Voor Aalsmeer heeft dit een impact van ca. € 2,4 miljoen euro.

Om naar de toekomst toe een sluitende begroting te kunnen blijven presenteren is het noodzakelijk dat:

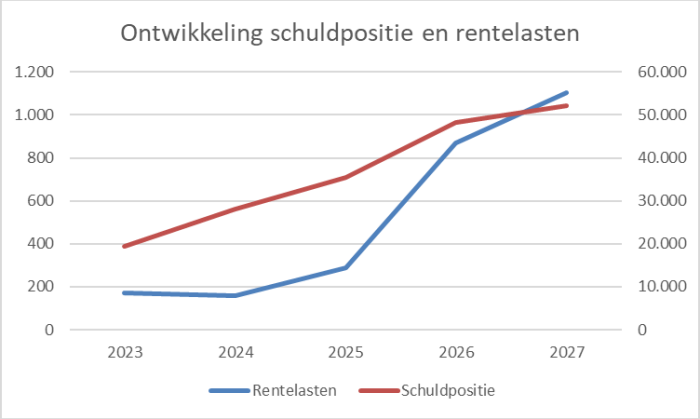
- De in de programmabegroting 2024 opgenomen taakstellingen worden ingevuld;
- Het Rijk met aanvullende middelen komt;
- Er keuzes moeten worden gemaakt in ambities.

Ontwikkeling weerstandsratio

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van deze programmabegroting is de ontwikkeling van de weerstandsratio opgenomen. Deze bedraagt 1,7. Dat is 0,2 beter dan in de jaarstukken 2022 en het gevolg van enerzijds een verlaging van de benodigde weerstandscapaciteit en anderzijds een toename van het beschikbaar weerstandsvermogen door een hogere onbenutte belastingcapaciteit en een hogere reserve voorlopige winsten grondexploitaties na actualisatie van de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2023.

Schuldpositie

Aalsmeer staat voor grote opgaven de komende jaren. Dat heeft consequenties voor de schuldpositie en de rentelasten van de gemeente. In onderstaande tabel maken wij dat inzichtelijk.

Bij de ontwikkeling van schuldpositie in bovenstaande tabel wordt opgemerkt dat door de wijze waarop besluitvorming over het MPP plaatsvindt de benodigde financiering voor de jaarschijf 2027 nog niet is opgenomen. Dit geldt ook voor de besluitvorming over een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP.

Ontwikkeling lokale heffingen

In de paragraaf lokale heffingen van de voorliggende begroting zijn de tariefvoorstellen voor 2024 opgenomen. Basis voor deze tariefvoorstellen zijn primair de uitgangspunten geweest zoals die met het de besluitvorming over de Kadernota 2024 zijn vastgesteld. Als gevolg van een hogere stijging van de tarieven van de Meerlanden in 2024 zijn wij echter genoodzaakt om u een gewijzigd tariefvoorstel voor te leggen voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van de lokale woonlasten die in onderstaande tabel is opgenomen:

Soort lokale heffing	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
OZB aanslag woning eigenaar	414	425	505	529	550
Rioolheffing eigenaar	174	174	177	181	188
Afvalstoffenheffing gebruiker	291	299	237	330	366
Woonlasten	879	898	919	1.040	1.104
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022			-96		
Woonlasten na belastingkorting	**879**	**898**	**823**	**1.040**	**1.104**
% toename t.o.v. vorig jaar	2,8%	2,2%	2,3%	n.v.t.	6,1%

Ook voor de stijging van de legestarieven willen wij u een afwijkend voorstel doen. Dit heeft te maken met procentueel grotere stijging van de dienstverleningsbijdrage van de AA-organisatie als gevolg van het effect van de nacalculatie 2023. Omdat het verstrekken van leges een directe relatie heeft met de uitvoeringskosten van de AA-organisatie is het voorstel om deze met 8,7% te verhogen conform de doorberekende stijging.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2024 worden door de raad vastgesteld in de vergadering van 21 december 2023.

Ook voor de stijging van de legestarieven willen wij u een afwijkend voorstel doen. Dit heeft te maken met procentueel grotere stijging van de dienstverleningsbijdrage van de AA-organisatie als gevolg van het effect van de nacalculatie 2023. Omdat het verstrekken van leges een directe relatie heeft met de uitvoeringskosten van de AA-organisatie is het voorstel om deze met 8,7% te verhogen conform de doorberekende stijging.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2024 worden door de raad vastgesteld in de vergadering van 21 december 2023.

Taakstelling AA-claims

In deze programmabegroting is conform de met u gemaakte afspraken over een stabiele dienstverleningsbijdrage een taakstelling ‘oud voor nieuw’ opgenomen. Ombuigingsvoorstellen ter grootte van € 2,5 miljoen onder andere ter dekking van de door Amstelveen ingediende AA-claims moeten invulling geven aan deze taakstelling.
Het college heeft kort voor het zomerreces de ombuigingsvoorstellen ontvangen. Daarvan is geconcludeerd dat deze nog niet de fase van besluitvorming hebben bereikt. In het eerstvolgende bestuurlijk overleg gaan wij hierover met AA-organisatie in overleg.
Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat indien de in de begroting opgenomen taakstellingen niet worden ingevuld dit nadelige impact heeft op het gepresenteerde begrotingsresultaat. Het is dan ook van groot belang dat de AA-organisatie hiervoor snel met aanvullende voorstellen komt waaruit u vervolgens een voor Aalsmeer verantwoorde keuze kunt maken.

Septembercirculaire 2023

Op het moment van het aanbieden van deze begroting is de septembercirculaire van het Rijk net binnen. Het ontvangstmoment is echter te laat om de uitwerking van deze circulaire nog in deze begroting te kunnen verwerken. U ontvangt daarom van ons op korte termijn een apart raadsvoorstel waarin een toelichting op de ontwikkelingen uit de septembercirculaire is gegeven en de financiële effecten ervan zijn toegelicht. Zodat u de gevolgen van de septembercirculaire bij de voorbereiding van de beraadslagingen over de begroting 2024 kunt betrekken. Overigens verwachten wij, gelet op de val van het kabinet, dat de septembercirculaire niet heel veel nieuws zal brengen.

Burgemeester en wethouders van Aalsmeer

1. Leeswijzer

Algemeen

De programmabegroting 2024 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de programmabegroting stelt de raad de beleidsmatige en financiële kaders vast. De raad stelt de (financiële) uitgangspunten voor het beleid vast in de programmabegroting en het college voert deze uit.

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de indeling van de programmabegroting.

Leeswijzer

De programmabegroting bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een algemeen deel, bestaande uit de aanbiedingsbrief en de leeswijzer;
- De beleidsbegroting, bestaande uit
    - het programmaplan met daarin opgenomen de te realiseren programma's, overzicht van de kosten van de overhead, het bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien; en
    - de paragrafen. Naast de acht verplichte paragrafen heeft Aalsmeer een paragraaf duurzaamheid.
- De financiële begroting, bestaande uit
    - het overzicht van baten en lasten inclusief de toelichting;
    - de financiële positie (waaronder begrepen de meerjarenraming), inclusief een geprognosticeerde balans, investeringen en het verloop van de reserves en voorzieningen;
- Bijlagen 1 t/m 4: (de door het BBV verplichte) beleidsindicatoren inclusief toelichting, kaderstellende nota's, overzicht van subsidies en het overzicht van baten en lasten per taakveld.

Programmaplan

Algemeen deel per programma (missie)

Ieder programma begint met een beknopt geformuleerde missie 2022-2026, gevolgd door de thema's behorende bij de programma's. Bij de verschillende thema's staan de acties uit het uitvoeringsprogramma 2022-2026 benoemd alsmede inzicht in wat we daar in 2024 voor gaan doen. Als de actie "uitvoering" betreft vindt de uitvoering doorlopend gedurende het jaar plaats. Daar waar sprake is van vaststelling door college of raad staat in de kolom planning vermeld wanneer dit verwacht wordt.

Thema's

De programma's omvatten meerdere beleidsterreinen. Na het algemeen deel is de verdere inhoudelijke uitwerking gesplitst in verschillende thema's. Per thema komen achtereenvolgens aan de orde:

- (indien van toepassing) Uitvoeringsprogramma 2022-2026;
- (indien van toepassing) Actuele bestuurlijke actiepunten;
- Actuele beleidsontwikkelingen.

Financiën

Na de beleidsinhoudelijke informatie volgt de financiële uitwerking. Dit geeft invulling aan het budgetrecht van de raad. De door de raad te autoriseren budgetten per programma op het niveau van lasten, baten en saldo zijn opgenomen in een totaaloverzicht. Het overzicht per programma is opgebouwd uit taakvelden.
Het subtotaal per programma omvat de volle omvang van verwachte uitgaven en inkomsten en sluit aan op de door de raad te autoriseren budgetten. Daarna wordt zichtbaar gemaakt welke bedragen aan de reserves worden toegevoegd of onttrokken.

Naast de ramingen 2024, gesplitst naar lasten, baten en saldo, staan de saldi vermeld van de jaarrekening 2022, de bijgestelde begroting 2023, en van het meerjarig perspectief 2025-2027.
Onder het financieel overzicht staat een toelichting op de ontwikkeling van het programmasaldo van jaar op jaar.

In deze programmabegroting 2024 vindt o.a. de financieel-technische uitwerking plaats van bijvoorbeeld de loon- en prijscompensatie (verschuiving van de stelpost op programma 8 naar de budgetten op de overige programma's). Ook zijn de kapitaallasten geactualiseerd naar aanleiding van actualisatie van het investeringsprogramma.

Verbonden partijen
Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Het BBV schrijft voor dat de verbonden partij, die betrokken is bij het realiseren van de beleidsdoelstellingen, wordt opgenomen bij het programma.

Overhead en algemene dekkingsmiddelen
Het BBV schrijft voor dat baten en lasten van overhead centraal worden geraamd en verantwoord op een eigen taakveld overhead. Dit taakveld is opgenomen in hoofdstuk 2.7.
Bij de programma’s worden de desbetreffende lasten en baten aangegeven. Van veel programma’s zijn de baten lager dan de lasten. Het totaalsaldo van de programma’s wordt bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de algemene uitkering één van de belangrijkste is. Dit is opgenomen in hoofdstuk 2.8.

Paragrafen
In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen.
Op deze manier worden onderwerpen die versnipperd in de begroting staan gebundeld. De paragrafen geven daarnaast extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Nagenoeg alle tabellen zijn afgerond op duizendtallen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

2. Programmaplan

2.1 Sociaal domein

Inleiding

Aalsmeer, Kudelstaart en Aalsmeer-Oost zijn krachtige kernen die samen een gemeenschap vormen waarvan de inwoners bereid zijn veel voor elkaar te doen en te betekenen. Een gemeenschap
met veel enthousiaste vrijwilligers en mantelzorgers. Aalsmeerders zijn doeners en aanpakkers. We zoeken meer aansluiting bij deze kracht. De inzet van Aalsmeerders en het Aalsmeerse verenigingsleven is hierbij van groot belang.

Tegelijkertijd kent ook Aalsmeer uitdagingen: de Aalsmeerse samenleving is de laatste jaren meer divers geworden, met toenemende verschillen tussen onze inwoners. Daarnaast hebben veel inwoners het druk, er zijn steeds meer regels, er is meer kritiek en we eisen allemaal steeds meer van onszelf en elkaar. Dit maakt dat met elkaar samenleven soms best ingewikkeld is. Als gemeente willen we daar graag aan bijdragen door contacten tussen inwoners te bevorderen. Al onze voorzieningen, waaronder die voor sport, cultuur en welzijn helpen daarbij. We willen ontmoeting versterken en sporten en bewegen stimuleren door het zo makkelijk en vanzelfsprekend mogelijk te maken. Voor de inwoners waarmee het aanzienlijk minder goed gaat en die ons om hulp vragen willen we waar nodig en mogelijk zorg en ondersteuning bieden.

Wij willen dat ieder kind in Aalsmeer veilig, gezond én kansrijk kan opgroeien en zich kan ontwikkelen. Met veel kinderen, jongeren en hun ouder(s)/verzorger(s) gaat het goed. Een aantal jeugdigen heeft echter extra hulp nodig. Aalsmeer wil er vooral zijn voor die jeugdigen en hun ouder(s)/verzorger(s) die ons het meest nodig hebben. Het vraagt om goede afspraken met onze partners. Bijvoorbeeld over ondersteuning van kinderen en gezinnen, het normaliseren van problemen en voortijdig schoolverlaten. Wegens schaarste aan personeel bij aanbieders en om de kosten te kunnen blijven opbrengen zetten we binnen de mogelijkheden die we hebben in op doelmatige jeugdhulp. We zetten vooral in op die kinderen en hun ouders/verzorgers die onze hulp het meest nodig hebben. Daarnaast is het Rijk voornemens in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd de reikwijdte van de Jeugdwet af te bakenen.

Voor inwoners met schulden, werkeloosheid, of andere geldzorgen fungeert de gemeente als vangnet: we dragen bij aan de bestaanszekerheid en zorgen dat mensen op ons kunnen terugvallen wanneer het even tegen zit. Dit kan via een uitkering, een minimaregeling om de effecten van armoede te dempen, een schuldenregeling of andere vorm van ondersteuning. Inburgering en taalbeheersing zijn hierbij tevens van belang. Aalsmeer wil hierbij vooruitkijken naar de toekomst. Zodat werken loont, werkgeverschap en ondernemerschap aantrekkelijk blijft en personeelstekorten in vitale sectoren opgevangen kunnen worden.

2.1.1 Zorg en welzijn

Doelstellingen

- Alle inwoners met of zonder beperkingen kunnen meedoen in de samenleving en kunnen tevens zo lang mogelijk en zo zelfredzaam mogelijk thuis blijven wonen;
- Inwoners zijn in staat om gezond te leven;
- Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en helpen elkaar.

Actuele beleidsontwikkelingen

Wmo maatwerkvoorzieningen

Het beroep op de Wmo zal verder toenemen door toename van het aantal ouderen en omdat van steeds meer mensen met een psychische of verstandelijke beperking wordt verwacht dat zij zelfstandig blijven wonen. Dit heeft gevolgen voor de uitgaven voor individuele Wmo maatwerkvoorzieningen, terwijl de inkomsten niet in gelijke mate meegroeien. De komende jaren staan we voor de uitdaging wonen en gemeenschapsvorming te koppelen (nieuwe woonvormen) en keuzes te maken in de mate van dienstverlening onze Wmo-dienstverlening. We realiseren ons dat dit laatste effect op onze inwoners zal hebben. We informeren de gemeenteraad separaat over (eventuele) inhoudelijke uitvoeringskeuzes die gemaakt moeten worden en houden rekening met reële overgangstermijnen.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Om de zorg op termijn voor iedereen toegankelijk, kwalitatief goed en betaalbaar te houden is landelijk het Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2023-2026 gesloten, waarin oplossingsrichtingen worden geschetst. Belangrijke speerpunten die aan de gemeenten raken zijn onder andere:

1. Regionale samenwerking
2. Samenwerking sociaal domein, eerstelijnszorg en GGZ
3. Gezond leven en preventie.

Onderdeel van het Integraal Zorgakkoord (IZA) is dat mensen geholpen worden met een gezonde manier van leven. Dit is uitgewerkt in het Gezond en Actief Leven Akkoord. Gemeenten (GALA) ontvangen per 2023 een brede specifieke uitkering (SPUK) voor programma's op het terrein van bewegen, gezondheid en sociale basis. De thema's die in GALA centraal staan, komen sterk overeen met de thema's die benoemd worden in de nota sociaal domein.

De SPUK IZA is een regionale uitkering, waarvoor Amstelveen namens de Amstelland gemeenten mandaathouder is. Regionaal wordt samengewerkt tussen de gemeenten, zorgverzekeraar en zorg- en welzijnsaanbieders aan thema’s preventie, GGZ en ouderen.

Doordecentralisatie Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW)

Gemeenten, rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie ‘van beschermd wonen naar een beschermd thuis’. Deze wending moet het mogelijk maken dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. Door de inzet van ambulante ondersteuning (Begeleid Thuis) zal verhuizing naar een instelling voor beschermd wonen minder vaak nodig zijn. Om dit te realiseren zijn het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectief verdeelmodel voor gemeenten twee belangrijke instrumenten, die per 2025 worden ingevoerd.

Aanpak economische dakloosheid

Gemeenten staan sinds 2021 aan de lat om inwoners die economisch dakloos zijn geworden te ondersteunen. De aanpak economische dakloosheid is een preventieve aanpak waarbij voorkomen wordt dat inwoners die dakloos raken (door bijvoorbeeld echtscheiding, faillissement of huiselijke conflicten) direct in een neerwaartse spiraal terecht komen. De ondersteuning aan deze groep bestaat met name uit begeleiding, eventueel in combinatie met opvang in een tijdelijke woonvoorziening.

Mantelzorg

Om mantelzorgers op termijn goed te ondersteunen herijken we in 2024 onze inzet. We kijken daarbij naar wat nodig is om mantelzorgers effectiever te kunnen ondersteunen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoering van het plan Brede SPUK	Uitvoering	
Uitvoeringsplan Diversiteit en Inclusie	College	2e kwartaal
Uitvoeringsplan herijking mantelzorgbeleid	College	4e kwartaal
Blijvend inzetten op een zo adequaat mogelijke ondersteuning vanuit de Wmo, daarbij rekening houdend met de taakstellingen.	Uitvoering	
Blijvend inzetten op een brede intake en goede doorlooptijd van de afhandeling van aanvragen.	Uitvoering	
Uitbreiding Welzijn op recept uitgebreid (als pilot).	Uitvoering	
Inzetten op het tegengaan van personeelstekorten in de zorg en Wmo-vervoer.	Uitvoering	
Inzet op ‘losse informele ondersteuning’ en vrijwillige inzet in de buurt.	Uitvoering	
(Sport)verenigingen vernieuwend, creatief en effectief ondersteunen.	Uitvoering	
Publiekscampagne over het sociaal domein maken.	Uitvoering	
Opstellen en uitvoeren Aalsmeerse WoonWelzijnZorgvisie.	Raad	1e kwartaal
Uitwerken Nieuwe woonconcepten in bouwprogramma’s en maken afspraken hierover met ontwikkelaars.	Uitvoering	
Uitvoeren Doordecentralisatie Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW).	Uitvoering	
Uitvoeren Aanpak economische dakloosheid.	Uitvoering	

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
6.71a Hulp bij de huishouding (WMO)
6.71b Begeleiding (WMO),
6.71c Dagbesteding (WMO)
6.71d Overige maatwerkarrangementen WMO
6.81a Beschermd wonen (WMO)
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
7.1 Volksgezondheid
6.2 Wijkteams.

2.1.2 Werk en inkomen

Doelstellingen

- Werk is een belangrijke voorwaarde bij de verdere vergroting van het mee doen in de samenleving. Het gaat om gezien worden en kansen krijgen om bij te dragen naar vermogen. Naast re-integratie is het verlenen van bijstand een belangrijk onderdeel van de Participatiewet. Als de basis (bestaanszekerheid) op orde is kunnen mensen zich verder ontwikkelen, participeren, leren waardoor de kansen op de arbeidsmarkt toenemen.
- Wij doen het als Werk & Inkomen goed als inwoners worden gezien, gehoord en geholpen.
- Armoede is een actueel thema door de hoge inflatie en energiekosten. Een laag inkomen kan diverse negatieve gevolgen hebben, zoals minder mogelijkheden om mee te doen in de samenleving. We

bevorderen de maatschappelijke participatie met minimaregelingen waardoor inwoners beter kunnen participeren. We willen bij voorkeur ook sporten, bewegen, kunst en cultuur beter bereikbaar maken voor alle inwoners in Aalsmeer, ook als zij een laag inkomen hebben.
- Het bieden van extra inkomensondersteuning aan inwoners die door hoge energieprijzen en de hoge inflatie in het algemeen, in financiële problemen zijn gekomen (minimabeleid).
- De gemeente voert de wet gemeentelijke schuldhulpverlening uit (Wgs). Balans schuldhulpverlening heeft als doel problematische schulden zo veel mogelijk te voorkomen en zo vroeg mogelijk te signaleren. Inwoners met problematische schulden krijgen ondersteuning met een integraal aanbod op maat. Landelijk is het “actieplan geldzorgen, armoede en schulden” van kracht dat moet leiden tot een halvering van het aantal mensen met problematische schulden in 2030.
- De nieuwe Wet Inburgering 2021 is in werking getreden op 1 januari 2022 en geldt voor iedereen die vanaf 1 januari 2022 inburgeringsplichtig is. Het beleid is er op gericht te stimuleren dat inburgeraars zo veel als mogelijk zelfredzaam, duurzaam aan het werk en maatschappelijk betrokken zijn. Daarnaast hebben wij als doel dat inburgeraars een zo hoog mogelijk taalniveau leren.

Actuele beleidsontwikkelingen

Werk

Op dit moment is er sprake van een krappe arbeidsmarkt waardoor de kansen (op zo regulier mogelijk) werk groot zijn. In Aalsmeer is op dit moment sprake van een lichte toename van het aantal uitkeringsgerechtigden. Dit wordt veroorzaakt door een inhaalslag bij de plaatsing van statushouders. Voor deze inwoners staat in eerste instantie het inburgeren in de samenleving centraal en daarna de stap naar betaald werk.

“Nederland is onmiskenbaar een welvarend land. Uit onderzoeken komt steeds naar voren dat de meeste mensen gelukkig zijn met hun leven, maar dat er tegelijkertijd sprake is van groeiende onzekerheid, toenemende ongelijkheid, verschillen in de mate waarin mensen meedelen in de economische groei en een onderhuids maatschappelijk ongenoegen.” Zo schrijft de Sociaal Economische Raad in haar rapport 'Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving.’(2021)
De coronacrisis heeft enkele problemen bloot gelegd, zoals de onzekerheid op de arbeidsmarkt, tekorten in maatschappelijke sectoren en achterstallig onderhoud in de uitvoering van publieke diensten. De actuele beleidsvoorstellen vanuit het Rijk gaan daarom over investering gericht op brede welvaart zoals onder meer (bestaans-)zekerheid van werk en inkomen, kansengelijkheid en toekomstig verdienvermogen. Het vraagt om sterke publieke diensten en een integrale dienstverlening op het terrein van werk en inkomen waarbij de menselijke maat het uitgangspunt is.

De Rijksoverheid ambieert in het kader van het zogenoemde 'breed offensief ' een verdere vergroting van de arbeidskansen voor inwoners met een arbeidsbeperking. In 2024 wordt de re-integratie uitgevoerd conform de gewijzigde Participatiewet en de gewijzigde re-integratieverordening. Werk & Inkomen participeert op deze ontwikkelingen door middel van het opstellen van een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

De problemen op de arbeidsmarkt zijn groot en acuut en de oplossing van die problemen zijn cruciaal om op andere belangrijke dossiers vooruitgang te kunnen boeken. Adviezen van de Commissie Borstlap, de SER (Leven Lang Ontwikkelen), nieuwe wet- en regelgeving. Onze ervaringen opgedaan in coronatijd maken dat de afdeling Werk & Inkomen wendbaar moet zijn en focus moet aanbrengen. De menselijke maat, kansengelijkheid en goede dienstverlening zijn leidende beginselen.

Minimabeleid
Met de inzet van de eenmalige energietoeslag hebben we een groot bereik gerealiseerd. Deze huishoudens zijn ook geïnformeerd over de overige gemeentelijke regelingen. We zetten in op een groter bereik van de regelingen en een brede aanpak van armoede.

We willen sporten, bewegen, kunst en cultuur beter bereikbaar maken voor alle inwoners in Aalsmeer, ook als zij een laag inkomen hebben. We onderzoeken of (uitbreiding van) de Aalsmeerpas hiervoor de optimale wijze is, dan wel er andere passende wijze zijn die voor minima in Aalsmeer een beter ondersteuning zijn.

Inburgering
Door extra instroom van asielzoekers stijgt het aantal inwoners dat moet inburgeren en uiteindelijk een plaats moet verwerven op de arbeidsmarkt en verder in de samenleving.

Schuldhulpverlening
Sinds 1 juli 2023 is de looptijd van het wettelijke schuldsaneringstraject (WSNP) en de gemeentelijke schuldenregelingen (schuldbemiddeling en saneringstrajecten) terug gebracht van 36 naar 18 maanden. Een adequate inzet op nazorg wordt extra belangrijk om terugval na afloop van het traject te voorkomen. Dat geldt ook voor de begeleiding bij de voorbereiding van schuldenregelingen.

In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is een verplichting opgenomen dat de gemeenteraad minimaal één keer per vier jaar een beleidsplan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners. Het huidige beleidsplan “De kracht van balans” loopt tot en met 2024. In 2024 wordt een beleidsplan schuldhulpverlening voorgelegd aan de gemeenteraad voor de periode vanaf 2025. Hierin wordt onder andere de structurele financiering van de wettelijke taken op het gebied van vroegsignalering van schuldhulpverlening opgenomen. Dit is nu nog niet toereikend belegd in de programmabegroting. Deze wettelijke verplichting is ingevoerd in 2021. Sindsdien is het aantal vroegsignaleringsmeldingen sterk gegroeid.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Het Werkplein blijft alle inwoners van Aalsmeer ondersteunen terug naar werk en/of opleiding.	Uitvoering	
Beleidsplan Schuldhulpverlening	Raad	4e kwartaal
Opstellen en uitvoeren van een koersdocument Werk en Inkomen: van belang daarbij is de kernopgaven in onderlinge samenhang te bezien (integrale benadering met oog voor de menselijke maat).	College	2e kwartaal
Sporten, bewegen, kunst en cultuur beter bereikbaar maken voor alle inwoners in Aalsmeer, ook als zij een laag inkomen hebben. Uitvoeren pilot en onderzoeken of (uitbreiding van) de Aalsmeerpas hiervoor de optimale wijze is.	College	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
6.3 Inkomensregelingen
6.4 WSW en beschut werk; en
6.5 Arbeidsparticipatie.

2.1.3 Jeugd

Doelstellingen

- Ieder kind en iedere jongere kan veilig, gezond en kansrijk opgroeien.
- We bevorderen een goede samenwerking tussen gezinnen, scholen, verenigingen, professionals en andere betrokkenen en we zorgen voor een passend hulpaanbod dat aansluit op de behoefte van het kind.

Actuele beleidsontwikkelingen

Preventie jeugd

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Sportakkoord II en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) zijn sinds 2023 voor gemeenten in één Brede-SPUK ondergebracht (regeling voor de specifieke uitkering). Op basis van deze akkoorden is er in september 2023 een samenhangende lokale aanpak ontwikkeld op het gebied van gezondheid, sport en bewegen én sociale basis. Ook een deel van het preventieve jeugdbeleid is daarin opgenomen.

Met de landelijke IZA regeling (n.a.v. zorgakkoord) zijn meer middelen beschikbaar gekomen om gericht activiteiten te ontplooien met maatschappelijke en zorgpartners, andere gemeenten en landelijke instellingen als het Zorgkantoor om te zorgen dat meer kinderen zonder specialistische zorg veilig en gezond opgroeien.

Hervormingsagenda Jeugd

De Rijksoverheid, VNG, aanbieders jeugdhulp, professionals en cliëntenorganisaties hebben gewerkt aan de Hervormingsagenda Jeugd, die inmiddels is vastgesteld door alle deelnemende partijen. Nu het kabinet is gevallen, is de voortgang evenwel nog niet helemaal duidelijk. De doelstellingen van de Hervormingsagenda zijn: (1) betere en tijdige hulp en ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen, op de juiste plek en wanneer dit nodig is, en (2) hulp en ondersteuning worden aangeboden binnen een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

We verwachten wettelijke wijzigingen rondom de Jeugdwet zoals verplichte regionale samenwerking in bijzonder ten aanzien van inkoop hoog-specialistische jeugdhulp, regionale expertisecentra en ook het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Verplichte intergemeentelijke samenwerking en verandering van bekostiging voor (een deel van) het zorgaanbod zijn ingrijpende aanpassingen op de huidige lokale werkwijze die om een intensieve voorbereiding zullen vragen. Op dit moment is niet duidelijk in welk tempo de wet verandert en evenmin hoe verstrekkend de veranderingen zijn. In diverse regionale samenwerkingen volgen wij de ontwikkelingen op het vlak van jeugdhulp en jeugdbescherming.

Nieuwe jeugdstelsel

In 2022 zijn door Aalsmeer en Amstelveen gezamenlijk nieuwe contracten specialistische Jeugdhulp gesloten met een groot aantal aanbieders. De nieuwe contracten kennen een nieuwe bekostigingsstructuur en werkwijze. De implementatie van dit stelsel is op alle essentiële punten en in de basis gereed en werkzaam, maar vraagt ook in 2024 onze aandacht. In 2023 is een eerste operationele evaluatie uitgevoerd. Onderdeel van ons stelsel is ook een ontwikkelagenda met aanbieders van specialistische Jeugdhulp. De eerste ervaringen zijn positief.

Wachtlijsten, tekorten aan personeel versus inhoudelijke ontwikkelingen in de zorgvraag

De vraag naar zorg voor kinderen/jongeren is onverminderd groot. In het bijzonder bestaan er zorgen over de (mentale) gezondheid van pubers en meer specifiek pubermeiden. Verder kunnen zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen niet altijd tijdig hulp bieden die wel nodig is. Dat is vooral het geval bij kinderen en gezinnen die juist geconfronteerd worden met de grootste problemen (als onveiligheid, eetstoornissen, suïcidaliteit). Voor zulke hulp is sprake van wachtlijsten mede als gevolg van onvoldoende personeel bij

zorgaanbieders. Voor de jeugdbeschermingsketen hebben wij onder andere met het project IHV13w (Intensieve Hulpverlening op vrijwillige basis met in week 13 een ijkmoment) een toegespitste aanpak. Met zorgpartijen, ketenpartners en andere gemeenten werken wij - bijvoorbeeld via Thuis voor Noordje - aan andere verbeteringen in het zorgaanbod.

Problemen bij grote jeugdzorg aanbieders
Zorgaanbieders van complexe jeugdhulp en verblijfszorg kampen in Nederland veelal met problemen in hun bedrijfsvoering. Dat geldt ook voor aanbieders die aan (inwoners van) de gemeente Aalsmeer zorg leveren. Ons contractmanagement is met de aanbieders zelf en met andere gemeenten en zo nodig de Zorgautoriteit actief om te voorkomen dat levering van cruciale zorg in gevaar komt.

Praktijkondersteuner Jeugd
De gemeentelijke Praktijkondersteuner Jeugd vervuld in Aalsmeer een belangrijke rol: als ondersteuning van de huisarts bij jeugdhulp casussen, verbinder richting (de rest van) onze jeugdhulpverlening en om jeugdigen en hun ouders/verzorgers direct van advies te kunnen voorzien. De Praktijkondersteuner Jeugd wordt door alle betrokkenen als zeer waardevol ervaren. We zetten de pilot van deze functie daarom voort.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Voortzetten pilot praktijkondersteuner jeugd.	Uitvoering	
Doorontwikkelen monitor jeugd (BVR).	Uitvoering	
Voorbereiden op veranderingen voortvloeiend uit hervormingsagenda	Uitvoering	
Doorontwikkelen aanpak IHV13w gericht op bevorderen van veiligheid in gezinnen.	Uitvoering	
Uitvoeren samenhangende lokale aanpak op het gebied van gezondheid, sport en bewegen en sociale basis.	Uitvoering	
Uitvoeringsplan inzet ervaringsdeskundigheid jeugd via pilot.	College	2e kwartaal
Implementeren innovatieve oplossingen jeugd (moet leiden tot structurele besparing).	Uitvoering	
Brede SPUK (inclusief combinatiefunctionarissen).	Uitvoering	
Het jongerenwerk wordt kwalitatief en kwantitatief doorgelicht en waar nodig vinden aanpassingen plaats: oppakken o.b.v. jaarverslag 2022 en gemeenteraad hierover informeren.	College	4e kwartaal
Uitvoering van het plan Brede SPUK (inclusief combinatiefunctionarissen).	Uitvoering	
Praktische (regionale en) lokale invulling Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming.	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
6.72a Jeugdzorg begeleiding
6.72b Jeugdzorg behandeling
6.72c Jeugdhulp dagbesteding
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig

6.73a Pleegzorg
6.73b Gezinsgericht
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
6.74c Gesloten plaatsing

2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstellingen

- Stimuleren betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid, plannen en projecten;
- Het opstellen van een participatienota op basis van de resultaten van de participatie 0-meting;
- Evaluatie participatiebeleid fysieke leefomgeving.

Actuele beleidsontwikkelingen

Ontmoeten

Begin 2024 ligt het Uitvoeringsplan Ontmoeten voor, waarin gekeken gaat worden wat een wijk/buurt nodig heeft en hoe ontmoeten hier aan kan bijdragen. Het ‘organiseren van ontmoeten’ is eigenlijk een vorm van maatwerk. Hierbij staat de wens en de behoefte van de inwoner centraal.

Participatie

Op basis van de resultaten van de participatie nulmeting die in 2023 is uitgevoerd wordt een nieuwe Participatienota opgesteld.

In het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving, dat naar verwachting in oktober 2023 door de raad wordt vastgesteld, is benoemd dat één jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet geëvalueerd wordt. Voorbereidingen voor deze evaluatie vinden plaats in het laatste kwartaal van 2024.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Opstellen Participatienota op basis van de resultaten van de participatie 0-meting.	Raad	1e kwartaal
Voorbereiden evaluatie participatiebeleid bij Omgevingswet (participatiebeleid fysieke leefomgeving).	Uitvoering	
Uitvoeringsplan Ontmoeten (inclusief aanpak eenzaamheid).	College	1e kwartaal
Nieuwe vormen van participatie (ontwikkelen en) uitvoeren voor het fysieke en sociale domein.	Uitvoering	
Voortzetten Pilot gemeentelijke wijkregisseur.	Uitvoering	
Voortzetten ‘Lief- en Leedstraten’.	Uitvoering	
Kansrijke initiatieven (sociale samenhang) tijdelijk ondersteunen.	Uitvoering	
Uitvoeringsplan ontmoeten.	College	1e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.920	-2.924	4.219	356	-3.863	-3.814	-3.409	-3.409
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.810	-2.365	3.028	0	-3.028	-2.983	-2.595	-2.594
6.3 Inkomensregelingen	-3.021	-1.101	6.584	5.054	-1.530	-1.530	-1.500	-1.500
6.4 WSW en beschut werk	-725	-714	734	0	-734	-674	-666	-671
6.5 Arbeidsparticipatie	-490	-495	578	0	-578	-578	-578	-578
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.149	-1.222	1.481	0	-1.481	-1.473	-1.468	-1.458
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	-426	0	0	0	0	0	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	-1.873	-2.053	2.094	0	-2.094	-2.055	-2.029	-1.977
6.71b Begeleiding (WMO)	-1.863	-675	1.331	164	-1.167	-1.152	-1.142	-1.122
6.71c Dagbesteding (WMO)	0	-741	757	0	-757	-743	-734	-717
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-6.660	0	0	0	0	0	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-35	-6.033	6.105	0	-6.105	-6.378	-6.237	-6.212
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	0	-1.000	1.039	0	-1.039	-1.039	-1.039	-1.039
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	-440	457	0	-457	-457	-457	-457
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-98	0	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-401	0	0	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	0	-593	570	0	-570	-570	-570	-570
7.1 Volksgezondheid	-1.243	-1.272	1.417	0	-1.417	-1.413	-1.413	-1.413
Totaal saldo van baten en lasten	**-24.712**	**-21.628**	**30.393**	**5.574**	**-24.819**	**-24.859**	**-23.838**	**-23.717**
Reservemutatie	-1.908	0	0	184	184	150	150	0
Resultaat	**-26.621**	**-21.628**	**30.393**	**5.757**	**-24.635**	**-24.709**	**-23.688**	**-23.717**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-21.062	-20.551	-20.100	-20.100
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-622	-642	-57	
Kadernota 2024	-1.864	-2.196	-1.951	-1.987
Begroting 2024				
WMO aframen stelpost	-75	-300	-550	-600
Indexering	-715	-716	-725	-726
Kostentoerekening	-298	-304	-304	-304
Saldo Programmabegroting 2024	**-24.635**	**-24.709**	**-23.688**	**-23.717**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

WMO aframen stelpost

In de programmabegroting 2023 is een taakstelling opgenomen vanaf 2024 van € 150.000 in 2024 oplopend tot € 900.000 in 2027. Een inventarisatie van de mogelijke besparingsvoorstellen is in de afgelopen periode uitgewerkt. Bij deze inschatting is onvoldoende rekening gehouden met een toename van de populatie. Geconcludeerd is dat de in de programmabegroting 2024 opgenomen bedragen niet volledig gerealiseerd kunnen worden. Om die reden is de stelpost afgeraamd naar een realistisch niveau. Ten tijde van de afronding van de programmabegroting hebben wij aanvullende voorstellen geformuleerd om toch te komen tot invulling van deze taakstelling. Een en ander conform de met de raad gemaakte afspraken met mogelijke voorstellen om dit tekort dat hierdoor ontstaat (incidenteel) op te lossen. De uitkomst ervan is dat wij in 2024 en 2025 voorstellen doen waardoor wij het niet ingevulde gedeelte van de taakstelling dat onttrokken is aan de stelpost behoedzaamheid kunnen aanzuiveren en voor 2026 en 2027 het gepresenteerde tekort met € 250.000 verminderd. In de eerste begrotingswijziging zullen wij deze aanvullende voorstellen financieel vertalen.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Sociaal domein zijn betrokken:

- Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland;
- GGD Amsterdam-Amstelland en Amstelland;
- Veilig Thuis; en
- Meerlanden Werkorganisatie (werknaam: AM-match).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Inleiding

Elk kind heeft recht op goed onderwijs, net zo als elk kind gezond en veilig moet kunnen opgroeien en de kans moet krijgen zich te ontplooien. Daarom zijn naast onderwijs ook sport en cultuur belangrijk. In Aalsmeer willen wij zo veel mogelijk een gelijke start en gelijke kansen voor iedereen.
Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen, passend onderwijs voor ieder kind en goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse educatie en het basisonderwijs en daarna het middelbaar onderwijs. Met elkaar gaan wij voor hetzelfde doel: kwalitatief goed onderwijs voor elk kind in Aalsmeer.
Kenmerkend voor Aalsmeer is het rijke verenigingsleven. De vele sportclubs, verenigingen en culturele instellingen zijn niet alleen belangrijk voor de individuele ontwikkeling, maar vervullen ook een belangrijke sociale rol in onze samenleving. Ze zorgen voor verbinding. Mensen leggen nieuwe contacten en voor nieuwkomers is het een manier om te integreren in de gemeenschap. Vrijwilligers zijn belangrijk voor onze samenleving en voor het verenigingsleven.
Aalsmeer heeft een goed voorzieningenniveau. Wij vinden het van belang dat die voorzieningen zoveel mogelijk bereikbaar en toegankelijk voor iedereen zijn. Wij faciliteren clubs, verenigingen en culturele instellingen en moedigen hen aan om een aanbod te bieden waar onze Aalsmeerders behoefte aan hebben.

2.2.1 Onderwijs

Doelstellingen
Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen, passend onderwijs voor ieder kind en goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse educatie en het basisonderwijs en daarna het middelbaar onderwijs.

Actuele beleidsontwikkelingen
Samenwerken
Goed onderwijs is primair de taak van de scholen. Aalsmeer respecteert dit en wil goed samenwerken met de scholen om gemeentelijke taken als jeugdhulp, leerlingenvervoer, peuterarrangementen, voor en vroegschoolse educatie en de taalklas goed te laten aansluiten op het onderwijs. Daarnaast investeren we op de samenwerking tussen scholen en bedrijven, zodat jongeren ontdekken waar hun talenten liggen en welke opleiding en beroep bij hen past. Zo zetten we bijvoorbeeld in op projecten als Technet (bevorderen techniekonderwijs).

NPO middelen
De huidige generatie leerlingen en studenten verdient, ondanks de Coronacrisis, alle kansen op volwaardig onderwijs en een goede toekomst. Hiervoor is door het Rijk in totaal € 8,5 miljard geïnvesteerd (voor gemeenten in totaal € 346 miljoen). Aalsmeer ontvangt € 465.927. In eerste instantie tot 31 juli 2023, dit is door het Rijk verlengd tot 31 juli 2025. De bijdrage is niet verhoogd bij het verlengen van de termijn, maar mag over een langere periode besteed worden. In 2022 zijn de eerste activiteiten gestart. In 2024 wordt (met partners) bezien hoe we de resterende tijdelijke middelen kunnen inzetten.

Voorschoolse Educatie
De pilot vroegsignalering en vroeginterventie wordt eind 2023 geëvalueerd. Dit is leidend voor de structurele invulling van het beleid in 2024 en verder. Structurele voortzetting van het aanbod is ook afhankelijk van financiële middelen.

Onderwijsagenda
Uit de 'Strategienota sociaal domein' en het 'Integraal HuisvestingsPlan' vloeit in 2024 een 'Onderwijsagenda' voort, als zijnde een uitvoeringsagenda. Deze onderwijsagenda wordt in gezamenlijkheid met het onderwijs en de kinderopvang vormgegeven. De onderwijsagenda wordt een opsomming en bekrachtiging van waar we gezamenlijk al aan werken en waar we een visie met elkaar over ontwikkeld hebben.

Nieuwkomersonderwijs
Aalsmeer heeft het nieuwkomers onderwijs primair onderwijs ondergebracht bij Stichting Jong Leren; 'Taalsmeer'. In het voorgezet onderwijs stromen de nieuwkomers kinderen door in de internationale schakelklassen. In het nieuwkomersonderwijs fluctueren de leerlingenaantallen sterk. Dit heeft consequenties voor de bekostiging en huisvesting.

Daarnaast zal de Spreidingswet er waarschijnlijk voor zorgen dat gemeenten in Nederland verplicht opvang moeten bieden aan asielzoekers en dat er een meer evenwichtige spreiding komt over het land. Het is niet bekend of deze wet er ook echt komt en wanneer. Als de Spreidingswet er komt, dan zal dat naar alle waarschijnlijkheid ook gevolgen hebben voor het nieuwkomersonderwijs.

Laaggeletterdheid
De aanpak Laaggeletterdheid is in 2023 vastgesteld door het college. De gezinsaanpak laaggeletterdheid is een van de onderdelen. Dit wordt vanaf 2024 een taak van de gemeenten. Begin 2024 zal hiervoor een plan uitgewerkt worden, in samenwerking met de partners. De gemeente voert hierbij de regie.

Van 'School naar Werk' en uitbreiden van de doelgroep van kwalificatieplichtigen
Onderwijs beter passend maken, leerlingen ondersteunen om school af te maken en adequate bemiddeling naar werk voor de jongeren die daarbij ondersteuning nodig hebben, is van belang. Het nieuwe wetsvoorstel 'Van School naar Werk' speelt hier op in. Ook het uitbreiden van de doelgroep van kwalificatieplichtigen, waarvoor gemeenten de school-/werkloopbaan volgt, wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar vanaf 2025. Aalsmeer zal vanuit de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) de lokale invoering van deze wet vormgeven.

Leerlingenvervoer
Personele problemen bij aanbieders en kinderen die lange ritten moeten maken om op school te komen zijn geen optimale en lang houdbare situatie. Daarbij spelen ook de kosten voor de gemeente. We gaan na of de druk op het leerlingenvervoer kan worden verminderd. We benutten hiervoor de contacten met het onderwijs en volgen de landelijke ontwikkelingen rondom het leerlingenvervoer. Bij de actualisering van de Verordening Leerlingenvervoer die dit jaar plaats vindt betrekken we deze elementen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Vormgeven Onderwijsagenda	Uitvoering	2e kwartaal

Wat gaan we doen?	type	planning
In 2024 wordt (met partners) bezien hoe we de resterende tijdelijke NPO-middelen kunnen inzetten.	Uitvoering	1e kwartaal
Uitvoeringsplan gemeentelijke Gezinsaanpak Laaggeletterdheid	College	2e kwartaal
Beleid invulling zorgaanbod in de voorschoolse educatie.	College	2e kwartaal
Lokale invoering van de wet 'Van School naar Werk'	College	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken.

2.2.2 Onderwijshuisvesting

Doelstellingen
Goed onderwijs vraagt om goede schoolgebouwen. Aalsmeer voorziet in duurzame schoolgebouwen waarin het gezond en fijn is om in te leren en te werken.

Actuele beleidsontwikkelingen
Scholenbouw Oosteindedriehoek
In het te realiseren kindcentrum in de ontwikkellocatie Oosteindedriehoek komen het basisonderwijs, kinderopvang, een sportvoorziening en maatschappelijke ruimte in één gebouw. De verwachte oplevering is 2027.
De gemeente is een anterieure overeenkomst aangegaan met het Consortium. De grond wordt afgenomen nadat het bestemmingsplan Oosteindedriehoek onherroepelijk is en op het moment dat de grond bouwrijp wordt opgeleverd. Uitgangspunt is 1 januari 2025.

Gymlokalen De Rozen en De Baccara
Uit een haalbaarheidsonderzoek naar het al dan niet in standhouden, verduurzamen, vervangen van twee gymnastieklokalen of vervangende nieuwbouw door één sportzaal (=dubbele gymzalen) in de kern Aalsmeer-Dorp, is geconcludeerd dat vervangende nieuwbouw een goede optie zou kunnen zijn. Verder onderzoek is noodzakelijk. Hiervoor is een krediet van € 160.000 noodzakelijk. In het onderzoek wordt, samen met de scholen, gekeken waar de gymzaal(en) dan moeten gerealiseerd worden. Daarbij zal ook de ESA worden meegenomen in het onderzoek aangezien zij verantwoordelijk zijn voor de avond- en weekend verhuur van de gymzalen. In het onderzoek zal tevens de toekomstbestendigheid van deze gymzalen een rol spelen.

Huisvesting Taalsmeer
Vanwege het toenemend aantal leerlingen op IKC Triade zijn de twee klassen van Taalsmeer in het voorjaar van 2023 verhuisd naar de daklokalen van De Mikado in Aalsmeer-Oost. Voor zowel de gemeente als de schoolbesturen is het de wens Taalsmeer in de nabijheid van IKC Triade te vestigen. Een optie tot vervanging en het plaatsen van tijdelijke huisvesting is onderzocht. Hieraan blijkt een flink kostenplaatje te zitten. In de komende periode worden er andere opties onderzocht hoe nieuwkomersonderwijs georganiseerd kan worden passend bij de doelgroep.

Integraal Huisvestingsplan Aalsmeer
In 2022 is een start gemaakt met de schoolbesturen, passend onderwijs en kinderopvangorganisaties om gezamenlijk te komen tot een Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2039. Dit plan is eind 2023 gereed en wordt in het 1e kwartaal 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Selectiecriteria verhuur maatschappelijke ruimtes kinderopvang
Vanuit de wettelijke huisvestingsverplichting voor scholen, faciliteert Aalsmeer in de behoefte aan goede schoolgebouwen. In deze schoolgebouwen zijn in een aantal gevallen maatschappelijke ruimtes beschikbaar die verhuurd kunnen worden aan bijvoorbeeld kinderopvangaanbieders. Conform de uitspraak van de Hoge Raad van 26 november 2021 (Didam-arrest, ECLI:NL:HR:2021:1778) heeft de gemeente selectiecriteria opgesteld waaraan kinderopvangorganisaties dienen te voldoen om via een selectieprocedure in aanmerking te komen voor het huren van deze ruimtes.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Integraal Huisvestingsplan Aalsmeer	Raad	1e kwartaal
Gymlokalen De Rozen en De Baccara	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting.

2.2.3 Sport

Doelstellingen
1. Sportparticipatie:
   - Het continueren en/of verhogen van de sport- en beweegdeelname bij verschillende doelgroepen. Met de focus op jeugd, ouderen en kwetsbare groepen.
   - Structurelere samenwerking om sport in te zetten als middel. Verbinding van de beleidsterreinen sport met onderwijs, zorg, welzijn, gezondheid, werk & inkomen om onder andere sociale contacten en ontmoeting te ondersteunen en stimuleren.
   - Stimuleren van de doelgroep sport & bewegen met een beperking via het regionaal verband "Aangepast Sporten Amstelland".
   - Advisering aan de sportverenigingen.
   - Ondersteunen, faciliteren en participeren in het lokaal Aalsmeers Sportakkoord Aalsmeer.
2. Sport en beweegaccommodaties:
   - Uitnodigend bewegingsklimaat.
   - Passend en toereikend aanbod van sport- en beweegvoorzieningen.
   - Het zo veel mogelijk realiseren van een up-to-date basisinfrastructuur voor de sportverenigingen.
3. Subsidies:
   - Ondersteunen schoolsporttoernooien *(Nadere regels subsidiëring schoolsporttoernooien voor sportverenigingen in de gemeente Aalsmeer 2018).*
   - Ondersteunen topsportevenementen *(Nadere regels topsportfonds Aalsmeer 2018).*
   - Versterken van sportparticipatie onder de inwoners *(Algemene subsidieverordening).*

Actuele beleidsontwikkelingen
Corona
De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de sportsector. Tijdens de coronaperiode is zichtbaar geworden dat een van de pijlers in onze maatschappij "de sportverenigingen" een grote bijdrage levert aan ontspanning, ontmoeting en sociale contacten van de inwoners. De toegevoegde waarde van de sportverenigingen is duidelijk geworden tijdens de verschillende lockdowns. De vrijwilligersorganisaties stonden onder enorme druk maar zorgden gezamenlijk voor de mogelijkheden om de inwoners te laten sporten & bewegen.

Verenigingsleven onder druk
Door de terugtrekkende vrijwilligersbeweging in het land staat het vrijwilligersbestand onder druk. 34,4% van de inwoners (meer dan 11.000 inwoners) is lid van een sportvereniging. Landelijk is dit 24%. Vooral bij de leeftijdscategorie 10-24 jaar heeft Aalsmeer bijna 20% meer leden dan landelijk. De sportverenigingen hebben door het verlies aan leden, de misgelopen inkomsten/omzet in de coronaperiode, stijgende kosten (CPI) van het afgelopen jaar en de onrust op de energiemarkt te maken gekregen met een behoorlijk aantal (onverwachtse) bedreigingen. De komende tijd staat in het teken van herstellen, waarderen en ondersteunen van de verenigingen op de verschillende gebieden. Op het gebied van verenigingsadvisering heeft Team Sportservice de opdracht gekregen om dit in 2024 te gaan opzetten en uit te voeren.

ESA
In 2023 zijn de aanbevelingen uit het onderzoek naar een mogelijke verbreding van het takenpakket uitgewerkt. De ESA heeft een nieuwe directie. In gezamenlijk overleg met de gemeente is besloten dat de focus voor het komende jaar op de exploitatie en onderhoud van de sportaccommodaties ligt. De intentie bestaat ook om het groot onderhoud buitensport (inclusief nieuw meerjarenonderhoudsplan) aan de ESA over te dragen. Onder de gezamenlijke vlag van Aalsmeer actief blijft de ESA actief binnen het lokaal Sportakkoord.

Lokaal Sportakkoord
Het Sportakkoord Aalsmeer 2.0 is in juli 2023 gepresenteerd. De stuurgroep heeft de kartrekkers rol ingevuld (genaamd Sport & Preventie coördinator). Team Sportservice gaat deze rol vervullen. Het nieuwe sportakkoord richt zich op de verbreding, participatie en communicatie. Door het verbinden van meerdere beleidsterreinen aan het sportakkoord komt een bredere beweging op gang. Participatie van organisatie in en rondom sport & bewegen (ook de ondernemende sport) is een andere belangrijke uitdaging. Elke inwoner of organisatie (participatie) heeft de mogelijkheid om te participeren in het sportakkoord en zelfs een aanvraag te doen voor een bijdrage. De bekendheid van het lokaal Sportakkoord moet omhoog onder zowel de inwoners als maatschappelijke organisaties.

Buurtsportcoaches
De bestuurlijke afspraken in het kader van de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties zijn ondergebracht binnen de 15 regelingen van de BREDE SPUK regeling. De gemeente heeft voor de periode 2023 tot en met 2026 een aanvraag ingediend en deze is toegekend door ministerie van VWS. Komende jaren is er extra budget vanuit het rijk beschikbaar (ten opzichte van 2022 en eerdere jaren) om regeling lokaal uit te voeren. De lokale bijdrage van de gemeente komt vanuit het college uitvoeringsprogramma. Team Sportservice Aalsmeer heeft vanaf 2024 de opdracht gekregen om te gaan werken met sportregisseurs (verbinders- en makelaarsfunctie alsmede eerste aanspreekpunt sport voor zowel Aalsmeer als Kudelstaart).

Accommodatiebeheer buitensport
In 2023 wordt gewerkt aan een Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de buitensport verenigingen. Het op orde brengen van de basisinfrastructuur buitensport, LED-verlichting bij de buitensportvereniging, uitvoering van MJOP, het onderzoek naar de ontstane situatie rondom eigendomsrechten / huurrechten (enkele verenigingen hebben kleedkamers in eigendom, andere huren) zijn de volgende stappen in dit proces. Uiteindelijk met als slotstuk een herijking van de tarieven voor huur van de buitensport (in 2025). Alle stappen worden in samenwerking met de sportverenigingen doorlopen. Dit proces neemt hoogstwaarschijnlijk meerdere jaren in beslag.

Accommodatiebeheer binnensport
De komende periode staan voor zowel het zwembad de Waterlelie als de Proosdijhal een onderzoek naar de toekomstbestendigheid gepland. Met een duidelijk toekomstperspectief voor beide accommodaties kunnen gerichte besluiten genomen worden door college en raad.

Sport als Middel
In het vernieuwde Aalsmeers Sportakkoord 2.0 is brede aandacht voor de inzet van Sport als Middel.
Ook de BREDE SPUK regeling geeft meer mogelijkheden om Sport & Bewegen een prominentere rol te geven in het leven van de inwoners. Sport & bewegen is gezond, voorkomt klachten en zorgt dat klachten mogelijk minder aanwezig zijn in het dagelijks leven. Sociale contacten en ontmoeting dragen hier ook aan bij. Een aantal bewezen sport- en beweeginterventies uit het land kunnen door de BREDE SPUK mogelijk ook in Aalsmeer worden ingezet. Sportservice Aalsmeer gaat in Kudelstaart samen met de partners een pilot starten in de vorm van meer bewegen voor ouderen (MBVO). Op twee ochtenden laagdrempelige beweegactiviteiten voor doelgroep waarbij ontmoeting en sociale contacten belangrijke pijlers zijn.

Sport & cultuurevenement
In het kader van leggen van verbindingen door sport en cultuur wordt er wederom een Sport & Cultuurevenement georganiseerd voor inwoners met een rol voor de maatschappelijke organisaties (onder andere sportverenigingen, cultuurorganisaties en breder buiten de sport en cultuur). Dit evenement wordt georganiseerd in een coproductie door de ESA en Cultuurpunt.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Onderzoek toekomstbestendigheid zwembad de Waterlelie.	Uitvoering	
Onderzoek toekomstbestendigheid Sporthal Proosdijhal.	Uitvoering	
Mede op basis van onderzoek toekomstbestendigheid, MJOP buitensport en ledverlichting buitensport.	Raad	2e kwartaal
Ondersteunen verenigingen, Lokaal sportakkoord, Sport als Middel en topsport.	Uitvoering	
Brede SPUK (inclusief buurtsportcoaches)	Uitvoering	
Onderzoek naar de situatie rondom eigendomsrechten/ huurrechten (accommodatiebeheer buitensport).	Raad	4e kwartaal
Sportstimulering en verhogen sportparticipatie.	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
5.1 Sportbeleid en activering; en
5.2 Sportaccommodaties.

2.2.4 Kunst en cultuur

Doelstellingen
1. Cultuurparticipatie:
    - Het continueren en/of verhogen van de deelname aan cultuur bij verschillende doelgroepen. Met de focus op jeugd;
    - Structurelere samenwerking om kunst & cultuur in te zetten als middel. Verbinding van de beleidsterreinen kunst & cultuur met sport, onderwijs, zorg, welzijn, gezondheid, werk & inkomen om onder andere sociale contacten en ontmoeting te ondersteunen en stimuleren;
    - Advisering van amateurkunstverenigingen uit Aalsmeer;
    - Regie voeren binnen het werkveld cultuur. Duurzame verbindingen en samenwerkingen op gang brengen en behouden binnen de culturele sector in Aalsmeer.
2. Cultuureducatie
    - Het continueren van verschillende vormen van cultuureducatie voor het Primair en Voortgezet onderwijs onder schooltijd;
    - Het stimuleren van aanbod cultuureducatie (onder andere naschools) via het onderwijs.
3. Accommodatiebeheer
    - Cultuurorganisaties ondersteunen in de zoektocht naar een geschikte ruimte die, binnen de bestaande mogelijkheden, voldoet aan de vraag;
    - De Oude Veiling een bruisend centrum van cultuur te laten worden.
4. Subsidies:
    - Versterken van cultuurparticipatie, cultuureducatie, festivals en evenementen, podiumkunst, amateurkunst, beeldende kunst, innovatie in kunst en cultuur, bibliotheek en musea, voor en door inwoners en maatschappelijke organisaties binnen de kunst en cultuur sector (Algemene subsidieverordening en beleidsregels jaarlijkse en eenmalige culturele activiteiten 2022).

Actuele beleidsontwikkelingen
Coronacrisis
De cultuurorganisaties hebben het zwaar gehad in de corona periode. Komende periode staat in het teken van herstel voor het culturele veld. Dit vergt de nodige aandacht op vlakken als samenwerking, ondersteuning en advisering vanuit de gemeente. Het is van belang om flexibel in te spelen op wat er leeft binnen het culturele veld om hen hierin te ondersteunen en verbindingen te realiseren. Cultuurpunt Aalsmeer krijgt hier een belangrijke rol in.

Versterken en verbreden rol Cultuurpunt Aalsmeer
In 2013 heeft de gemeente aan het Cultuurpunt een verbindings- en aanjaagrol gegeven binnen het maatschappelijke cultuurveld. Van belang blijkt deze rol steviger neer te zetten. Hierin werkt het Cultuurpunt samen met andere belangrijke dragers van gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid zoals de bibliotheek, de Oude Veiling, Kunst en Cultuur Aalsmeer (KCA), het Flower Art museum, de Historische tuin, erfgoed locaties en Radio Aalsmeer. Versterking van ambulant kennismakingsonderwijs, vernieuwing van het culturele aanbod, versterken cultuurdeelname ouderen en versterken verbindingen amateurkunst worden enkele van haar taken.

Kunst & Cultuur inzetten als Middel
De BREDE SPUK geeft meer mogelijkheden om Kunst & Cultuur een prominentere rol te geven in het leven van de inwoners. Sociale contacten, ontmoeting en een vorm van vrijetijdsbesteding krijgen door de budgetten van de BREDE SPUK betere kans in de maatschappij. Aalsmeer zet via vernieuwende kunst- en cultuurprojecten hierop in.
Verenigingsleven staat onder druk
De gemeente heeft oog voor de maatschappelijke organisaties in de amateurkunst. Deze groep krijgt extra aandacht in de vorm van advisering/ondersteuning. Het Cultuurpunt gaat dit samen de betrokken partijen vanaf 2024 (opnieuw) vormgeven in een intensievere vorm dan voorheen.

Brede Regeling Combinatiefuncties
De bestuurlijke afspraken in het kader van de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties zijn ondergebracht binnen de 15 regelingen van de BREDE SPUK. De gemeente heeft voor de periode 2023 tot en met 2026 een aanvraag ingediend en deze is toegekend door ministerie van VWS. Komende jaren is er extra budget vanuit het rijk beschikbaar (ten opzichte van 2022 en eerdere jaren) om regeling lokaal uit te voeren. De lokale bijdrage van de gemeente komt vanuit het college uitvoeringsprogramma.

Bibliotheekvisie
De bibliotheekfunctie wordt steeds breder. Digitalisering (ook van leesproducten) neemt toe en de bibliotheek krijgt steeds meer een rol in digitale inclusie/digitaal burgerschap, als ontmoetingsplaats en in de taalondersteuning. Vanaf 2025 krijgen gemeenten een wettelijke zorgplicht voor openbare bibliotheekvoorzieningen. Bibliotheken ontwikkelen zich tot lokale knooppunten van kennis, contact en cultuur in de samenleving. In 2024 maakt Aalsmeer een nieuwe bibliotheekvisie, waarin we alle ontwikkelingen opnemen en wat we willen bereiken.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instandhouding (en uitbreiding) van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO). De financiering van het IDO aan bibliotheken hiervoor is via een specifieke uitkering overgeheveld van het rijk naar de gemeente. De gemeente geeft hier in samenwerking met de bibliotheek Amstelland uitvoering aan.

Lokale Media
Stichting Lokale Omroep Aalsmeer / Radio Aalsmeer is voor de periode 15 juni 2019 tot 15 juni 2024 aangewezen als lokale omroep. Het Commissariaat van de Media is gestart met de aanwijsprocedure voor de periode 2024-2029. Op grond van de Mediawet 2008 brengt de gemeenteraad advies aan het Commissariaat voor de Media uit over de vraag of de aanvrager aan de media wettelijke vereisten voldoet.

Een “boost” voor kunst in de openbare ruimte
Het college uitvoeringsprogramma geeft een boost aan de kunst in de openbare ruimte. Het afgelopen jaar is een inventarisatie gemaakt van de stand van zaken van alle kunstwerken in de openbare ruimte. Hierop volgend is een Meerjarenonderhoudsplan gemaakt, waaraan in 2024 al gedeeltelijk uitvoering gegeven kan worden.
Reserve kunstzinnige verfraaiing
We versterken de positie van beeldende kunst in buitenruimte ter verbetering van de leefomgeving. Beeldende kunst kan een rol van betekenis spelen in het versterken van welzijn/ de sociale samenhang en natuurbeleving. Dit geven we vorm, samen met de nieuw aangestelde Adviescommissie Beeldende Kunst.

We onderzoeken daarbij hoe we de Reserve Kunstzinnige Verfraaiing weer structureel vanuit projecten of op andere wijze kunnen aanvullen.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Stimuleren cultuurparticipatie en educatie, inclusief cultuur inzetten.	Uitvoering	
Brede regeling combinatiefuncties.	Uitvoering	
Versterken en verbreden rol Cultuurpunt.	Uitvoering	
Vernieuwende kunst- en cultuurprojecten.	Uitvoering	
Bibliotheekvisie	Raad	4e kwartaal
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).	Uitvoering	
Advies aanwijsprocedure lokale omroep.	Raad	2e kwartaal
Onderhoud Kunst in de buitenruimte.	Uitvoering	
Uitvoeringsplan beeldende kunst (buitenruimte, inclusief visie op reserve beeldende kunst buitenruimte).	Raad	3e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie
5.4 Musea
5.5 Cultureel erfgoed; en
5.6 Media.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.272	-1.167	1.463	395	-1.067	-967	-968	-974
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.138	-1.080	1.577	255	-1.322	-1.322	-1.322	-1.322
5.1 Sportbeleid en activering	-1.575	-1.613	1.832	0	-1.832	-1.819	-1.807	-1.687
5.2 Sportaccommodaties	-431	-40	1.210	940	-270	-278	-246	-218
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-307	-347	582	0	-582	-460	-422	-374
5.4 Musea	-145	-150	158	0	-158	-158	-158	-158
5.5 Cultureel erfgoed	-76	-88	86	0	-86	-86	-86	-86
5.6 Media	-500	-532	589	0	-589	-589	-559	-559
Totaal saldo van baten en lasten	**-5.444**	**-5.017**	**7.496**	**1.590**	**-5.906**	**-5.679**	**-5.568**	**-5.378**
Reservemutatie	14	25	0	25	25	25	25	25
Resultaat	**-5.430**	**-4.992**	**7.496**	**1.615**	**-5.881**	**-5.654**	**-5.543**	**-5.353**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-4.900	-5.071	-5.035	-5.006
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-358	-248	-168	
Kadernota 2024	-157	139	139	139
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-11	-8	-14	-21
Indexering	-171	-171	-171	-171
Kostentoerekening	-43	-43	-43	-43
LED verlichting en handbalveld		-10	-10	-10
Begroting vastgoed 2024	-241	-241	-241	-241
Saldo Programmabegroting 2024	**-5.881**	**-5.654**	**-5.543**	**-5.353**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’

Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Aanvulling LED en handbalvereniging

Dit betreffen de kapitaallasten van de in deze programmabegroting aanvullend op de Kadernota 2024 opgenomen investeringen. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 4.2 van deze programmabegroting.

Begroting Vastgoed 2024

Bij de Kadernota 2022 is de bijdrage aan de ESA structureel verhoogd met € 241.000 voor onderhoud binnensport accommodaties. De dekking hiervoor is volledig gehaald uit de jaarlijkse dotatie voor de

voorziening groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud is naast sport echter ook voor alle andere gebouwen, zowel onderwijs, sport (programma 2) als overige gebouwen (programma 5).
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsvoorziening gebouwen bij de jaarrekening 2022 is het mogelijk om de jaarlijkse dotatie met € 100.000 te verlagen in plaats van de eerdere verlaging van € 241.000.
Doordat de onderhoudsvoorziening met een jaarlijkse lagere dotatie van € 100.000 wel meerjarig voldoende saldo in de voorziening behoudt voor het uitvoeren van benodigde onderhoud aan gebouwen.
In programma 5 staat de vrijval uit de voorziening geraamd, waardoor het per saldo nadelig effect € 141.000 is.
Daarnaast is tot op heden geen meerjarig onderhoudsprogramma voor Oosteinderweg 247 (Bloemenlust) opgenomen. Bij de aankoop is een krediet beschikbaar gesteld voor het wegwerken van achterstallig onderhoud. De verwachting is dat vanaf 2025 het achterstallig onderhoud is weggewerkt en dan kan dit gebouw vanaf 2025 in het reguliere onderhoudsprogramma wordt opgenomen. Op het moment van opstellen van deze programmabegroting is het meerjaren onderhoudsplan in concept gereed. Eind 2023 zijn de financiële uitkomsten bekend, zodat deze in de Kadernota 2025 opgenomen kunnen worden.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Onderwijs en ontplooiing is Exploitatie Sportaccommodatie Aalsmeer (ESA) BV betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.3 Economie en duurzaamheid

Inleiding

Het versterken van de economische en toeristisch-recreatieve structuur in Aalsmeer is in de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme als hoofddoel voor de lange termijn neergelegd.
We streven naar een gezonde en duurzame leefomgeving. Duurzaamheid is een thema waarop in alle plannen en werkwijzen wordt ingezet.

2.3.1 Economie, toerisme en recreatie

Doelstellingen

- 'Ruimte voor werken': voldoende kwalitatief passende en toekomstbestendige ruimte om te ondernemen (Economie);
- Aalsmeer verder ontwikkelen en in de etalage zetten als aantrekkelijke bloem- en waterrijke leisure bestemming in balans met de omgeving (recreatie en toerisme);
- Behoud en versterking van de groenblauwe en recreatieve functie in en naar het gebied Westeinderscheg (recreatie en toerisme);
- Behoud en versterking van de identiteit van het landelijk gebied van Aalsmeer in de Metropoolregio Amsterdam en het Groene Hart (recreatie en toerisme);
- Versterking en ontwikkeling van verblijfsaccommodaties in Aalsmeer (recreatie en toerisme).

Actuele beleidsontwikkelingen

In de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme is het versterken van de economische en toeristisch-recreatieve structuur in Aalsmeer als hoofddoel voor de lange termijn neergelegd. Voor de uitwerking daarvan zijn in de Agenda vier speerpunten opgenomen: 1. het versterken van het lokaal en regionaal vestigingsklimaat voor bedrijven, 2. het stimuleren van sterk, toekomstbestendig en duurzaam ondernemerschap, 3. het werken aan een wendbare en inclusieve arbeidsmarkt en 4. het promoten van Aalsmeer als bloem- en waterrijke bestemming. Het op de Agenda gebaseerde Uitvoeringsprogramma Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer wordt dit jaar opnieuw herzien en in 2024 uitgevoerd.

Het wordt voor de ontwikkeling van de lokale economie steeds belangrijker dat het lokale ondernemerschap goed georganiseerd is. Bedrijven staan in toenemende mate voor de opgave om een gezamenlijke verantwoordelijkheid te dragen voor een veilige, schone en goed onderhouden omgeving, voor mobiliteit en bereikbaarheid, voor goede promotie, voor een goed acquisitieklimaat, goede relaties met het onderwijs en voor talloze andere zaken. Alleen dan is het lokale ondernemersklimaat voldoende concurrentie- en conjunctuurbestendig.

De ruimte voor bedrijventerreinen is krap

Er lijkt onvoldoende uitgeefbare bedrijfsterreinen te zijn om te voorzien in de toekomstige vraag. Zo is Greenpark Aalsmeer vrijwel volledig uitgegeven. Door geplande transformaties van bedrijventerreinen in de MRA, toenemende geopolitieke spanningen, een reshoring-trend (nieuwe en terugkerende maakindustrie) en het vervullen van duurzaamheidsopgaven (klimaatadaptatie, circulaire economie, energietransitie) neemt de druk op de bedrijventerreinen verder toe. Op korte termijn is er in de regio nauwelijks meer ruimte voor bedrijven beschikbaar. In 2021 is tegen deze achtergrond de Strategie werklocaties Aalsmeer vastgesteld. De Strategie Werklocaties Aalsmeer dient als uitvoeringskader voor lokale projecten en als toetsingskader

voor aanvragen die de gemeente ontvangt. Het vormt daarnaast de strategische inzet voor de regionale uitvoeringsstrategie van Plabeka. Plabeka richt zich op afspraken binnen de kantoren- en bedrijvenmarkt, welke noodzakelijk zijn om de internationale concurrentiepositie van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) te versterken.

Detailhandel
In de afgelopen jaren zijn de bestedingen voor de dagelijkse goederen (o.a. supermarkt) en de doelgerichte goederen (bouwmarkten, tuincentra en woonwinkels) in Aalsmeer gestegen. Consumenten kopen deze goederen het liefst nog fysiek. De bestedingen in winkels in de recreatieve sector (mode & vrije tijd) zijn de afgelopen jaren in Aalsmeer wel sterk afgenomen. Winkels in deze sector hebben erg veel last van online concurrentie. Voor Aalsmeer betekent dat vooral de Zijdstraat kwetsbaar is. Hier zitten de meeste winkels in mode & vrije tijd. Als gemeente zetten we daarom vol in op uitvoering van de Centrum Visie. Het huidige detailhandelsbeleid voldoet. Het blijft noodzakelijk om in te zetten op concentratie en het uitvoeren van de centrumvisie.

Horeca
Voor de coronapandemie steeg het aantal horecazaken flink in heel Nederland. Dit komt omdat mensen steeds meer zijn gaan uitgeven in de horeca. Ook in Aalsmeer was deze trend waar te nemen. In 2018 waren er 59 horecazaken en in 2023 69 zaken. De groei van het aantal horecazaken is de afgelopen twee jaar gestabiliseerd. De sector heeft het op het moment zwaar. Veel horecazaken hebben nog corona schulden, personeel is lastig te krijgen en de kosten zijn sterk gestegen. Vanuit de gemeente is het belangrijk om te kijken of het horecabeleid nog passend is voor de huidige situatie.

Evenementenbeleid
Evenementenorganisatoren moeten omgaan met veel verschillende ontwikkelingen. Door corona konden evenementen niet doorgaan. Dit heeft sterke financiële gevolgen gehad. Daarnaast zijn de eisen op het gebied van veiligheid toegenomen. Tenslotte neemt het aantal vrijwilligers af. Als gemeente vinden wij de evenementen die worden georganiseerd erg belangrijk. Ze dragen bij aan de levendigheid van Aalsmeer. Deze ontwikkelingen willen we een plaats geven in de herziening van het huidige evenementenbeleid.

Recreatie en toerisme
Het toerisme in Nederland groeit flink evenals het aantal binnenlandse als ook buitenlandse bezoekers. Naast inkomsten zorgen bezoekers ook voor levendigheid en het in stand houden van bestaande voorzieningen. In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) komen tot 2030 naar verwachting circa 266.000 inwoners erbij. Voor recreatie en dagtoerisme betekent dit een toename van circa 60 miljoen vrijetijdsactiviteiten per jaar voor onder meer buitenrecreatie, sport en sportieve recreatie en uitgaan.

Aalsmeer heeft veel kwaliteiten, waaronder prachtige plassen, mooie natuur, de trekheestercultuur, veel jachthavens, een internationale bloemenveiling, molens en het Seringenpark. Daarnaast heeft Aalsmeer een aantal regionaal en nationaal bekende evenementen en festivals, zoals het Flower Festival, en de Feestweek Aalsmeer. Aalsmeer ontwikkelt zich steeds verder als aantrekkelijke toeristisch-recreatieve bestemming. Het beleid, zoals vastgelegd in de Agenda Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer (2019), is gericht op het ontvangen van bezoekers die waarde toevoegen aan Aalsmeer, die aansluit op de behoeften van de bewoners, die duurzaam is, de leefbaarheid versterkt en aantrekkelijk is voor bezoekers. De uitvoering hiervan vindt plaats op basis van het Uitvoeringsprogramma Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer (2019).

Op basis van het vastgestelde Promotieplan Aalsmeer wordt Aalsmeer beter op de kaart gezet als aantrekkelijke bestemming voor zowel nationale en regionale bezoekers als ook voor internationale bezoekers. Doel is meer bezoekers en publiciteit genereren voor Aalsmeer en de betrokken ondernemers en organisaties die actief zijn op het gebied van recreatie en toerisme in Aalsmeer. Dit vertaalt zich in meer bezoekers, overnachtingen en bestedingen in Aalsmeer. Aalsmeer richt zich op kwaliteitstoerisme, waarbij de positieve effecten van toerisme worden gemaximaliseerd en eventuele negatieve effecten worden geminimaliseerd. Het gaat daarbij om waardevolle bezoekers, die duurzaam willen recreëren en uitgaan en het vinden van een optimale balans tussen toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving.

De waterrecreatiesector is volop in ontwikkeling. Waar het bootbezit daalt, neemt de populariteit van waterrecreatie in het algemeen juist toe. Dit uit zich onder andere in een stijgende vraag naar huursloepen. Ook ontwikkelen zich steeds meer verschillende vormen van watersport, waaronder durfsporten zoals windsurfen, suppen, waterskiën en flyboarden. De ambitie is om de komende jaren kansen te benutten en opgaven aan te pakken, zodat de Westeinderplassen verder kunnen worden ontwikkeld tot een onderscheidend en veelzijdig waterrecreatiegebied waar het zowel voor bewoners als bezoekers prettig recreëren is.

Het programma en het gebied Westeinderscheg biedt kansen voor de ontwikkeling daarvan tot een samenhangend groenblauw en recreatief gebied. Een versterking van onder andere de groenblauwe en recreatieve functie in en naar het gebied kan de leefbaarheid en beleefbaarheid daarvan vergroten. Het realiseren en stimuleren van de versterking van het landschap en verbetering van de toegankelijkheid voor bewoners en recreanten van de Westeinderscheg en daarmee ook voor Aalsmeer. Het in 2023 bestuurlijk vastgestelde Werkprogramma Westeinderscheg biedt de basis voor het uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Aalsmeer.

Aalsmeer heeft op 19 mei 2022 met betrokken medeoverheden de bestuursovereenkomst NOVEX-gebied Groene Hart ondertekend. Er is toen uitgesproken om samen te werken aan het behoud en de versterking van het Groene Hart en de komende jaren gezamenlijk uitvoering te geven aan de verschillende grote transitieopgaven zoals wonen, energie, klimaat, landbouw, natuur en bodemdaling. Ook Aalsmeer is hieraan verbonden en wil als partner meewerken aan de kernopgaven in het Groene Hart. Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is de regiehouder van dit proces. Deelname aan deze samenwerking biedt de mogelijkheid om projecten en/of gebiedsprocessen in te brengen en om knelpunten samen met de andere medeoverheden op en aan te pakken.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Promoten van Aalsmeer als aantrekkelijke dag- en verblijfsbestemming op het gebied water, bloemen, wandelen en fietsen via Visit Aalsmeer en bijbehorende sociale media.	Uitvoering	
Verdere verbetering van de bereikbaarheid en vindbaarheid van toeristisch-recreatieve voorzieningen door onder meer bewegwijzering op het water en de aanleg fiets- en wandelpaden.	Uitvoering	
De economische en toeristische waarde van waterrecreatie in Aalsmeer versterken en de Westeinderplassen verder ontwikkelen tot een onderscheidend en veelzijdig waterrecreatiegebied voor bewoners en bezoekers.	Uitvoering	
Het landschap en de toegankelijkheid van de Westeinderscheg voor bewoners en recreanten verbeteren en deelnemen aan het uitwerken en uitvoeren van acties en projecten in en voor Aalsmeer op basis van het vastgestelde Werkprogramma Westeinderscheg.	Uitvoering	
Met medeoverheden uitvoeren kernopgaven in het Groene Hart (wonen, energie, klimaat, landbouw, natuur en bodemdaling); projecten/gebiedsprocessen en knelpunten inbrengen en knelpunten met andere medeoverheden op- en aanpakken.	Uitvoering	
Opstellen van een accommodatiebeleid en van tevoren eerst in beeld brengen wat de bestaande ontwikkelingsmogelijkheden zijn o.g.v. de geldende bestemmingsplannen.	Raad	3e kwartaal
Herzien en uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Economie, Recreatie en Toerisme Aalsmeer.	Uitvoering	
Herzien en opstellen evenementenbeleid.	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
3.1 Economische ontwikkeling
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen; en
3.4 Economische promotie.

2.3.2 Greenport

Doelstellingen

Toekomstbestendig houden van het tuinbouwcluster in Aalsmeer en de regio.

Actuele beleidsontwikkelingen

De tuinbouw is een zeer belangrijk economisch cluster binnen de gemeente Aalsmeer. Het gaat hierbij om de handel, logistiek en productie van tuinbouwproducten. Het cluster kent verschillende uitdagingen. De grootste uitdaging is het cluster toekomstbestendig houden. De hierbij behorende vraag is hoe het cluster zich moet ontwikkelen om toekomstbestendig te blijven. Een herwaardering van de concentratiegebieden is een belangrijk thema van die vraag. Dit zal worden meegenomen in de Omgevingsvisie. Daarnaast zijn er twee vraagstukken waar onze aandacht de komende jaren vooral naar uitgaat; de hoge kosten van energie en de huisvesting van internationale medewerkers. Er zijn al projecten opgezet om invulling te geven aan

deze vraagstukken. Die projectenportefeuille zal komende tijd toenemen. Het toekomstbestendig maken zal ook betekenen dat de samenwerking tussen de relevante partijen intensiever wordt.
Om die samenwerking te versterken en te versnellen is een aanvraag in voorbereiding voor een zogenaamde RegioDeal. De Greenport Duin-en Bollenstreek, Boskoop en Aalsmeer werken hierin samen. Voor 1 november 2023 dient een aanvraag bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken te liggen.

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 3.1 Economisch ontwikkeling.

2.3.3 Duurzaamheid

Doelstellingen
- Inclusieve Stad: iedereen moet zo goed mogelijk mee kunnen doen, ongeacht verschillen en of beperkingen.
- Circulaire Economie: het verminderen van afval, het stimuleren van het gebruik van duurzame hernieuwbare grondstoffen en hergebruik van grondstoffen.
- Fossiel Onafhankelijk Aalsmeer: het verminderen van de energievraag en de resterende energievraag duurzaam invullen.

Actuele beleidsontwikkelingen
In 2016 is de aanpak duurzaamheid Aalsmeer vastgesteld. Deze aanpak richt zich op het integreren van duurzaamheid in al het gemeentelijk beleid en handelen. Hierdoor worden keuzes en financiële consequenties op gebied van duurzaamheid per beleidsveld zichtbaar. Deze integrale duurzaamheidsaanpak bestaat uit drie duurzaamheidsthema's: inclusieve stad, circulaire economie en een fossiel onafhankelijk Aalsmeer.

De belangrijkste ontwikkelingen binnen deze thema's voor 2024 worden hieronder beschreven. In het Sociaal Domein (programma 2.1) wordt integraal uitwerking gegeven aan het thema Inclusief: het principe dat iedereen zo goed mogelijk kan meedoen, ongeacht verschillen en of beperkingen. Het onderwerp klimaatadaptatie wordt beschreven in programma 2.4 Openbare ruimte.

Klimaatakkoord, beleid en ambities
Het Klimaatakkoord omvat afspraken om de nationale broeikasgasuitstoot in 2030 met 55 tot 60% terug te dringen ten opzichte van 1990. In 2050 moet dit 95% minder CO2-uitstoot zijn ten opzichte van 1990. Om de taken uit het Klimaatakkoord uit te voeren, ontvangen gemeenten sinds 2022 een rijksbijdrage. Invulling van de gemeentelijke taken vanuit het Klimaatakkoord, zoals de Warmtevisie en de Regionale Energiestrategie, werken we verder uit in het Masterplan Energie.

Landelijke ontwikkelingen energiebeleid
Het Rijk heeft twee belangrijke programma's opgesteld om de energietransitie te versnellen. Dit zijn het beleidsprogramma Klimaat en het beleidsprogramma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving. De programma's betrekken we bij verdere lokale beleidsontwikkeling (Masterplan Energie) en de uitvoering.
Sinds 2022 ondersteunt het Rijk gemeenten bij de uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord. Dit maakt het mogelijk extra formatie aan te trekken voor beleidsontwikkeling en uitvoering in Aalsmeer. Daarnaast biedt het Rijk gemeenten verschillende incidentele uitkeringen voor bijvoorbeeld het tegengaan van energiearmoede of de nationale isolatie aanpak, waar gemeente Aalsmeer gebruik van maakt.

Ook wordt de wettelijke context ten aanzien van de energietransitie verbeterd. Dit betreft bijvoorbeeld de Wet collectieve warmte, de Energiewet en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie. Deze laatste wet geeft gemeenten de bevoegdheid om te bepalen wanneer en hoe een wijk van het aardgas af gaat en welk alternatief wordt geboden. Keuzevrijheid en kosteneffectiviteit zijn daarbij belangrijke ingrediënten.

Masterplan Energie
Het Masterplan Energie wordt (naar verwachting) in het derde kwartaal van 2024 voor besluitvorming aan de raad aangeboden. Het Masterplan Energie ontwikkelen we in samenwerking met de samenleving en uitvoerende partijen. Het plan geeft de ambities, uitgangspunten, kaders en het handelingsperspectief om de energietransitie uit te voeren. Het plan bevat ook een uitvoerings- en investeringsagenda met de financiële en organisatorische consequenties.

Ondersteuningsaanpak samenleving
De energieprijsontwikkeling en inflatie hebben gevolgen voor de koopkracht van inwoners. Daarom werken we aan energiebesparing en het tegengaan van energiearmoede. Denk aan voorlichting over gemeentelijke regelingen, het inzetten van energiecoaches, een klusteam voor mensen die hulp kunnen gebruiken bij uitvoering van kleine maatregelen of wijkgerichte acties. We trekken hierin op met organisaties uit het sociaal domein en Eigen Haard.
Door de energieprijsontwikkeling komen steeds meer inwoners en bedrijven in actie om energie te besparen en/of op te wekken. Daarom is het ondersteunen en ontzorgen van de samenleving nu belangrijker dan ooit. Dit doen we in samenwerking met onder andere het Regionaal Energieloket. Via het Servicepunt Energieadvies ondersteunen we inwoner initiatieven, VvE's en maatschappelijke organisaties en werken we verder aan het stimuleren van zonne-energie op (grote) daken.

Netcapaciteit
Door de prijsontwikkeling groeit het aantal zonne-energie installaties verder en maken aardgasketels steeds sneller plaats voor (hybride) warmtepompen. Daarnaast rijden er steeds meer mensen elektrisch. Deze ontwikkelingen versnellen de problematiek rondom netcapaciteit. In samenwerking met Liander werken wij aan het zoveel mogelijk voorkomen en verminderen van deze problematiek. Daarnaast bereiden de gemeente en Liander een aanpak voor om het elektriciteitsnet in meerdere buurten in Aalsmeer toekomstbestendig te maken.

Ruimtelijk beleid
In het kader van de Omgevingswet werken we aan het borgen van de energietransitie in Omgevingsvisie, -plannen en mogelijke programma’s. Thema’s zoals netverzwaring, ruimte en kaders voor energie-infra zijn daarbij belangrijk.

Samenwerking
De gemeente Aalsmeer continueert verschillende regionale samenwerkingsverbanden gericht op het verduurzamen van de gebouwde omgeving, zowel op het gebied van beleidsontwikkeling als uitvoering. Denk hierbij aan Energieregio Noord-Holland Zuid, Programma Versnellen Aardwarmte MRA, Greenport Aalsmeer, Metropoolregio Amsterdam en Servicepunt Duurzame Energie.

Circulaire economie
Het rijk werkt aan een hernieuwd programma circulaire economie (CE). Daarin komt aandacht voor CO2 reductie, klimaatneutraliteit in 2050 en de volhoudbaarheid van de energietransitie. Ook wordt de bijdrage van CE aan biodiversiteit, milieu en leveringszekerheid van grondstoffen aangegeven. De voorbeeldrol van

de overheid blijft belangrijk om de CE aan te jagen en helpen realiseren. In 2024 werkt gemeente Aalsmeer aan het opstellen van een Duurzaamheidsagenda. Circulaire economie is daarin een belangrijk thema.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Het organiseren van gezamenlijke inkoop, wijk-en buurtacties en de inzet van energiecoaches.	Uitvoering	
Opstellen duurzaamheidsagenda	Raad	4e kwartaal
Voorbereiden aanpak verzwaren elektriciteitsnetwerk (in samenwerking met Liander)	Uitvoering	
Ondersteuningsaanpak samenleving	Uitvoering	
Masterplan Energie	Raad	3e kwartaal

Taakvelden per thema

Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 7.4 Milieubeheer op programma 2.4 Openbare Ruimte.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
3.1 Economische ontwikkeling	-443	-224	343	0	-343	-243	-243	-243
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-284	-4	185	73	-112	-112	-112	-112
3.4 Economische promotie	480	414	510	1.105	595	645	645	720
Totaal saldo van baten en lasten	**-248**	**187**	**1.038**	**1.178**	**140**	**290**	**290**	**365**
Resultaat	**-248**	**187**	**1.038**	**1.178**	**140**	**290**	**290**	**365**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	437	437	437	437
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-325	-75	-75	
Kadernota 2024	-62	-62	-62	-62
Begroting 2024				
Opstellen Deltaplan van pr3 naar pr4	100			
Indexering	27	27	27	27
Kostentoerekening	-36	-36	-36	-36
Saldo Programmabegroting 2024	**140**	**290**	**290**	**365**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Opstellen Deltaplan

Dit betreft een budgetneutrale bijstelling van het budget ten behoeve van het opstellen van het Deltaplan van programma 4 Openbare ruimte naar Programma 3 Economie en duurzaamheid.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Economie en duurzaamheid is Stichting Greenport Aalsmeer betrokken. Voor aanvullende informatie over deze partij wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

2.4 Openbare ruimte

Inleiding

Er wordt ingezet op een buitenruimte waarvan het kwalitatieve beheer op orde is. Het streven naar een vergroening van de openbare ruimte biedt meer leefkwaliteit, ondersteunt de natuur en leidt tot meer tevredenheid bij inwoners, bezoekers en ondernemers. Het levert ook een bijdrage aan het door velen gewenste beeld van Aalsmeer als groen bloemendorp.

2.4.1 Groen

Doelstellingen

- Het openbaar groen op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau brengen en houden;
- Kwalitatief goed aanbod speelruimte.

Actuele beleidsontwikkelingen

Het (groen)onderhoud vindt plaats op basis van het ‘Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud Aalsmeer’. Het dagelijks onderhoud van de openbare buitenruimte wordt verzorgd via een dienstverleningsovereenkomst (DVO2) met Meerlanden.
Bomen zijn van groot belang voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving. Het beleid is vastgelegd in het bomenplan. Een belangrijk aspect van dit plan is het versterken en behouden van de waarde en kwaliteit van de bomen.
De renovaties van de openbare ruimte, waaronder de jaarlijkse bomen- en heesterrenovatie, verlopen via budgetten uit het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer, dat jaarlijks in het voorjaar wordt geactualiseerd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Voorbereiden aanbesteding Meerlanden.	College	2e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema is het taakveld 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie gekoppeld.

2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Doelstellingen

- Onderhouden en verbeteren van de openbare ruimte op een efficiënte, planmatige, doelmatige, klimaatbestendige en duurzame wijze;
- Voldoen aan de zorgplicht voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater en hemelwater;
- Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling.

Actuele beleidsontwikkelingen

Infrastructurele ontwikkelingen en bereikbaarheid

Er gebeurt in deze jaren van alles aan de hoofdinfrastructuur van Aalsmeer en Kudelstaart. De nieuwe N201 is aangelegd, de Burgemeester Kasteleinweg is afgewaardeerd en heringericht, nieuwe infrastructuur in en om Greenpark wordt aangelegd en de woningbouwprojecten zorgen voor extra verkeersvraag waardoor bestaande routes onder druk komen te staan. Ondertussen zoekt het lokale en het doorgaande verkeer naar nieuwe routes. Deze infrastructurele ontwikkelingen zullen ook in 2024 de gemoederen bezig houden.

De nieuwe verkeerssituatie op de Burgemeester Kasteleinweg wordt gemonitord en geëvalueerd. Mede als gevolg van een aantal ongevallen worden de rotondes kleinschalig en misschien grootschaliger aangepast. Hierover vindt overleg plaats met de Vervoerregio en de Provincie. Daarnaast heeft de afwaardering van de Burgemeester Kasteleinweg geleid tot een verschuiving van de verkeersstromen naar andere wegen inclusief bijbehorende problematiek. In 2024 wordt een nieuw verkeerscirculatieplan opgesteld om aan deze problematiek zo goed mogelijk het hoofd te kunnen bieden.

De Burgemeester Hoffscholteweg en de verlengde Molenvlietweg worden aangelegd, de Middenweg en de Machineweg worden gereconstrueerd en in de tussentijd dient ook de bestaande infrastructuur op een aantal locaties opgeknapt te worden. Daarnaast wil de provincie groot onderhoud gaan plegen aan de N231-zuid. Deze werkzaamheden moeten goed op elkaar worden afgestemd.

In de tweede helft van 2023 is een nieuw beheersysteem gevuld met actuele gegevens over het areaal van de openbare ruimte. Of dit leidt tot een aanvraag voor aanvullende beheerbudgetten bij de Kadernota 2025 is ten tijde van het opstellen van de programmabegroting nog niet te zeggen.

Meerjarenprojectenplan Buitenruimte

Voor de uitvoering van openbareruimteprojecten is het Meerjarenprojectenplan (MPP) Buitenruimte leidend. Het MPP wordt jaarlijks gelijktijdig met de Kadernota vastgesteld. In 2022 is het MPP volledig herzien en geïntegreerd met het bestedingsplan bovenwijkse voorzieningen. Er is daarbij gekozen voor een nieuwe financieringssystematiek, waarbij meer onderscheid is gemaakt tussen onderhoud en investeringsprojecten. Daarbij is financiële ruimte gevonden voor vervanging van en onderhoud aan civieltechnische kunstwerken en voor aanvullende investeringen in het wegennet. Zo wordt naast de hierboven al genoemde grote infraprojecten onder andere geïnvesteerd in de Aalsmeerderweg-zuid, de Hoofdweg, de Hornweg, diverse hoofdfietsroutes en de Meester Jac. Takkade.

In 2023 en 2024 zijn en worden de meest urgente delen van de Uiterweg aangepakt. Bij vaststelling van het MPP heeft de raad het college opgeroepen om ook de aanpak van de rest van de Uiterweg te gaan programmeren, mede op basis van de evaluatie van de uitgevoerde trajecten. Dit zal gebeuren bij de actualisatie van het MPP in het voorjaar van 2024.

Bij de jaarrekening 2022 is besloten om een bedrag van € 1,3 miljoen van het resultaat van 2022 in de reserve buitenruimte te storten, ter dekking van nieuwe maatregelen en projecten op het gebied van verkeer en vervoer en groen. Naar verwachting kan dit budget onder andere ingezet worden voor maatregelen voortvloeiend uit het nieuwe verkeerscirculatieplan. Deze maatregelen worden dan geïntegreerd in het MPP.

Marktsituatie

De situatie op de grondstoffen-, energie-, aannemers- en personeelsmarkt en de nijpende situatie bij Liander blijven zorgwekkend. De prijzen voor materialen, energie en arbeid zijn flink gestegen, er ligt veel werk en er is weinig gekwalificeerd personeel te vinden. Dat zorgt voor een spanningsveld tussen ambitie / werkvoorraad enerzijds en mogelijkheden om deze waar te maken anderzijds. Daarbij is het zoeken naar combinatiewerken ook lastiger te worden, omdat partijen bij combinatiewerk afhankelijk zijn van elkaar, maar de planningen niet altijd meer goed op elkaar af te stemmen zijn. Op voorhand is niet te voorspellen hoe deze situatie zich zal

ontwikkelen en binnen welke projecten de genoemde risicofactoren tot uitdrukking komen in budgetoverschrijdingen of het optreden van vertragingen.

Klimaatadaptatie
Het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, een gezamenlijk plan van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen heeft als doel om Nederland in 2050 volledig klimaatbestendig en waterrobuust te hebben ingericht. De aanpak in het Deltaplan is gericht op vier thema's: wateroverlast, droogte, hitte(stress) en het beperken van de gevolgen van overstromingen (waterveiligheid). Aalsmeer heeft hiertoe een beleidsplan klimaatadaptatie opgesteld en vastgesteld. Op basis hiervan worden klimaatadaptieve maatregelen in de openbare ruimte toegepast. Klimaatadaptieve maatregelen raken alle disciplines van de openbare ruimte.
Bij nieuwbouwontwikkelingen en bij reconstructie van de buitenruimte (zoals bij het vervangen van de riolering) worden zo veel mogelijk klimaatadaptieve maatregelen meegenomen en worden bewoners geïnformeerd over de maatregelen die zij zelf kunnen nemen. De grondwaterzorg als onderdeel van klimaatadaptieve inrichting wordt onder meer ingevuld met de uitwerking van een gemeentebreed grondwaterrekenmodel, waarmee het grondwatergedrag in de gemeente kan worden voorspeld en op basis waarvan maatregelen kunnen worden bedacht om grondwateroverlast en grondwateronderlast beter te beheersen.

Riolering en water
Via het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2026 (GRP) is bepaald hoeveel er de komende jaren geïnvesteerd moet worden in vervanging en verbetering van de riolering. Ook wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw ontwerp voor het totale rioleringsstelsel (nieuwe basisrioleringsplannen), op grond waarvan prioriteiten kunnen worden bepaald voor het oplossen van knelpunten en het verbeteren van systemen. Vervangen van verouderde rioleringen, het oplossen van knelpunten en het nemen van de watergerelateerde klimaatadaptieve maatregelen worden verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte en worden gefinancierd vanuit de rioolheffing.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Planvorming 3e fase Uiterweg integreren in MPP	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer en 7.2 Riolering.

2.4.3 Afvalinzameling

Doelstellingen
Het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen, waarbij de hoeveelheid (rest)afval van huishoudens beperkt wordt. De gemeente streeft naar 75% afvalscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar.

Actuele beleidsontwikkelingen
Het ‘Van afval naar grondstofbeleid 2021-2025’ is in 2022 fasegewijs in nauwe samenwerking met afvalinzamelaar Meerlanden geïmplementeerd. De communicatie met de inwoners is hierbij een belangrijk aspect geweest. Het PMD-rijke restafval wordt sinds december 2022 afgevoerd en nagescheiden bij Omrin. Door te kiezen voor nascheiding van het PMD afval uit het restafval is het eenvoudiger voor de inwoners om afval aan te bieden, omdat ze daarmee één fractie (PMD) minder hoeven te scheiden dan voorheen.

De doelstelling uit dit plan is afgestemd met de doelstellingen van het landelijke beleid. Het Landelijk Afvalbeheerplan III (LAP III) is gericht op de transitie naar een circulaire economie. Een circulaire economie is een economisch systeem dat de herbruikbaarheid van producten en grondstoffen en het behoud van natuurlijke hulpbronnen als uitgangspunt neemt. Het meegaan met de transitie naar een circulaire economie in de afvalinzameling betekent dat afval grondstof wordt. De kosten voor het verwerken/verbranden van restafval zijn in de afgelopen jaren hoger geworden, nadat de landelijke overheid de restafvalverbrandingsbelasting sinds 2019 meer dan verdubbeld heeft om de recycling van afval (grondstoffen) te stimuleren.

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
7.3 Afval; en
7.4 Milieubeheer.

2.4.4 Begraafplaats

Doelstellingen
Duurzaam onderhouden en toekomstbestendig maken van de gemeentelijke begraafplaats Aalsmeer.

Actuele beleidsontwikkelingen
Er wordt gewerkt aan een notitie rondom de toekomst van de begraafplaats Aalsmeer vanwege de actuele beleidsontwikkelingen rondom begraven en cremeren. In deze notitie wordt onder andere de betaalbaarheid en het toekomstbestendig maken van de begraafplaats opgenomen.

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 7.5 Begraafplaatsen.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
2.1 Verkeer en vervoer	-5.039	-6.008	7.325	256	-7.069	-6.812	-7.100	-7.228
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	-3.546	-3.771	4.325	86	-4.238	-4.003	-3.950	-3.928
7.2 Riolering	676	630	2.491	3.142	651	652	652	652
7.3 Afval	821	937	4.164	5.112	948	948	948	948
7.4 Milieubeheer	-868	-1.040	1.982	415	-1.567	-1.519	-1.511	-1.150
7.5 Begraafplaatsen	-49	-27	576	538	-38	-38	-38	-38
Totaal saldo van baten en lasten	**-8.004**	**-9.279**	**20.862**	**9.548**	**-11.314**	**-10.772**	**-10.999**	**-10.745**
Reservemutatie	-1.059	977	3.314	3.923	609	364	519	514
Resultaat	**-9.063**	**-8.302**	**24.176**	**13.471**	**-10.705**	**-10.408**	**-10.480**	**-10.231**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-9.620	-9.678	-9.710	-9.808
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-463	-443	-443	
Kadernota 2024	-375	65	153	170
MPG 2023	50	18		
Begroting 2024				
Kapitaallasten	284	154	84	-65
Opstellen Deltaplan van pr3 naar pr4	-100			
Actualisatie beheerslasten MPP	-45	-90	-130	-95
Indexering	-203	-202	-202	-201
Kostentoerekening	-232	-232	-232	-232
Saldo Programmabegroting 2024	**-10.705**	**-10.408**	**-10.480**	**-10.231**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

MPG 2023

Op 6 juli 2023 heeft de raad de geactualiseerde Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2023 vastgesteld en besloten de bijbehorende mutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Kapitaallasten
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’
Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Opstellen Deltaplan
Dit betreft een budgetneutrale bijstelling van het budget ten behoeve van het opstellen van het Deltaplan van programma 4 Openbare ruimte naar Programma 3 Economie en duurzaamheid.

Loon- en prijscompensatie (indexering)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Naast de uitvoeringsorganisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Bij de realisering van de doelstellingen van programma Openbare ruimte zijn betrokken

- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied;
- De Meerlanden Holding NV; en
- Afvalsturing Friesland NV (OMRIN).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Inleiding

Aalsmeer wil zich op een gebalanceerde manier ontwikkelen. Wonen, werken en voorzieningen zijn met elkaar in evenwicht en passen binnen het karakter van Aalsmeer. Bij het tot in ontwikkeling brengen van initiatieven kan aan de hand van gebiedsvisies integraal sturing plaatsvinden op behoud en versterking van de leefbaarheid en kwaliteit van Aalsmeer.

Met behoud van de ruimtelijke kernkwaliteiten van Aalsmeer, optimaal gebruik makend van de bijzondere positie in de MRA, een gemeente in evenwicht creëren. Waar het prettig wonen, werken en recreëren is voor iedereen. Een gemeente die ruimte biedt aan bewoners en ondernemers om zich te kunnen ontplooien. Dat betekent dat we als overheid een duidelijk beeld hebben van de gemeente nu en waar we heen gaan. Dit vraagt om een visie die enerzijds sturend is en anderzijds flexibiliteit geeft.

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer. De opbrengsten van grondexploitaties dragen bij aan diverse maatschappelijke doelen van de gemeente.

2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Doelstellingen

- Faciliteren en regievoeren op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente;

Actuele beleidsontwikkelingen

Omgevingsvisie

De gemeente moet uiterlijk op 1 januari 2027 beschikken over een gebiedsdekkende omgevingsvisie. In de raadsvergadering van 13 juli 2023 is hierover een procesnotitie vastgesteld. Eind 2023 / begin 2024 vindt de participatie met belanghebbenden plaats op basis van door de raad vastgestelde vraagstukken en kaders. Vervolgens zal de visie in december 2024 door de raad worden vastgesteld.

Gebiedsvisies

Faciliteren en regie voeren op de ruimtelijke ontwikkeling van het dorp gebeurt onder andere door het ontwikkelen en actueel houden van gebiedsvisies en beleidskaders. De komende jaren wordt gewerkt aan de uitvoering van een aantal vastgestelde visies, namelijk:

1. Structuurvisie Uiterweg
2. Structuurvisie Greenpark
3. Ruimtelijk kader Aalsmeer Oost (2019)
4. Centrumvisie Dorp Aalsmeer (maart 2020)
5. Structuurvisie Bovenlanden Oosteinderweg (dec 2020)
6. Structuurvisie Tussen de Linten (dec 2020)

Deze uitwerking zal plaatsvinden door het faciliteren van projecten, realiseren van voorzieningen en het actualiseren van het planologisch- juridisch regime. Voor de laatste twee visies zal daarnaast ook in

samenspraak met de provincie worden uitgewerkt onder welke randvoorwaarden deze 'hybride' gebieden ontwikkeld of getransformeerd kunnen worden.

Gebiedsontwikkeling Westeinderscheg en uitvoering visies Aalsmeer
Het regionale programma Westeinderscheg beoogt de leefbaarheid en beleefbaarheid van de groene zone tussen Amsterdamse Bos en Westeinderplassen te versterken. Aalsmeer zal de komende jaren meewerken aan planvorming en uitvoering van projecten in het kader van de Westeinderscheg. Gedacht kan worden aan cofinanciering. Op basis van het concept Westeinderscheg wordt bij het rijk gelobbyd om fondsen te het verkrijgen voor de transformatie van oude glastuinbouwgebieden in de lastig gelegen LIB gebieden naar groen / recreatieve functies. Dat betekent dat er voor de structuurvisies Uiterweg, Bovenlanden Oosteinderweg en Tussen de Linten kansen ontstaan om projecten die zonder publieke middelen niet tot uitvoering kunnen komen, toch tot uitvoering te brengen. Ook de kwaliteitsslag in Stommeer (zie hierna) maakt onderdeel uit van de Westeinderscheg. Een en ander vergt een actieve inzet van Aalsmeer bij de ontwikkeling van projecten en ramingen van investeringen voor de uitvoering van de visies. Medio 2024 zal tussen gemeenten en provincie een uitvoeringsovereenkomst worden afgesloten.

Wijkaanpak Stommeer
Met de wijkaanpak wordt ingezet op het bevorderen van een gezonde leefomgeving. Op basis van participatie op de thema's verduurzaming bestaande woningvoorraad, groen en klimaatadaptatie, is in 2023 een aanpak ontwikkeld, die in de jaren 2024-2030 wordt uitgevoerd. Financiële consequenties worden meegenomen in de Kadernota 2025.
Op basis van de wijkaanpak wordt in de komende jaren het gesprek met het rijk en provincie gevoerd over het belang van versterking van de leefkwaliteit door inzet op gecombineerde isolatie (energie en geluid) en de versterking van het wijkgroen.

Schinkelpolder
Voor de Schinkelpolder is een gebiedsproces gestart. Het gebied vormt een belangrijke schakel in de Westeinderscheg. Dat betekent dat groen en water ook belangrijke thema’s zijn bij de ontwikkeling van een visie voor de Schinkelpolder. Woningbouw in dit gebied ligt vanwege industrielawaai (proefdraaiplaats Schiphol) niet in de rede. Naar verwachting wordt in 2024 een ruimtelijk raamwerk ter besluitvorming aangeboden.

Kudelstaart
Het college gaat een gebiedsvisie voor Kudelstaart opstellen. Stakeholders worden hierbij betrokken. Onderwerpen die aan de orde komen zijn ontwikkeling van de bevolking, de hierbij benodigde en gewenste voorzieningen en de plek waar deze voorzieningen gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast komen ontwikkeling van landschap, glastuinbouw en transformatie van glastuinbouw aan de orde.

Projecten en grondexploitaties:
De focus ligt op de uitvoering van de prioritaire woningbouwprojecten. Dit zijn:
- Oosteindedriehoek: totaal circa 850 woningen; Startnotitie in 2021 vastgesteld; Bestemmingsplan is in 2023 vastgesteld (nog niet onherroepelijk);
- Westeinderhage: totaal 267 woningen; Startnotitie in 2019 vastgesteld; Bestemmingsplan in 2023 vastgesteld (nog niet onherroepelijk); Start bouw naar verwachting in 2024;
- Zwarteweg: totaal circa 160 woningen; Bestemmingsplan en Exploitatieplan vaststelling in 2023;
- De Hoeksteen: totaal 22 woningen; Bestemmingsplan in procedure, vaststelling in 2023.

Greenpark

- Voor de ontwikkeling van Green Park Aalsmeer is in 2023 het bestemmingsplan GPA deelgebied 2-west vastgesteld en worden in de 2024 bouwrijpe kavels geleverd en bebouwd;
- Na het zomerreces van 2023 wordt het bestemmingsplan GPA deelgebied 2-Oost in procedure gebracht en in het 1e kwartaal van 2024 ter vaststelling aan de raad voorgelegd;
- Het bestemmingsplan GPA deelgebied 4 wordt eind 2023 in procedure gebracht en in het 2e kwartaal van 2024 ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
uitvoeringsprogramma Westeinderscheg	College	4e kwartaal
ruimtelijk raamwerk Schinkelpolder/concept visie	Raad	4e kwartaal
visie Kudelstaart	Raad	4e kwartaal
Omgevingsvisie	Raad	4e kwartaal

Taakvelden per thema

Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
8.1 Ruimtelijke ordening; en
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen).

2.5.2 Vergunningverlening

Doelstellingen

- Uitvoering geven aan de Omgevingswet en de Wet kwaliteitborging voor het bouwen;
- Correcte en tijdige vergunningverlening.

Actuele beleidsontwikkelingen

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging Bouw (Wkb)

Het doel van de Wkb is om de kwaliteit van bouwwerken en de kwaliteit van het toezicht te verbeteren. Nu is het nog de taak van de gemeente om toe te zien op de kwaliteit van bouwwerken. Na invoering van de wet gaat deze taak, stapsgewijs, verschuiven naar zogenoemde kwaliteitborgers (‘private kwaliteitborgers’.) Hiermee wordt de positie van de particuliere en de zakelijke bouwconsument versterkt.

De Omgevingswet kent meerdere doelstellingen. Ten aanzien van de vergunningverlening beoogt de wet een transparanter en meer voorspelbaar proces. In de overgangsperiode (vanaf januari 2024) zal door de complexiteit van de regels en de nog niet optimaal functionerende (landelijke) ICT oplossingen deze verbeterslag nog niet verwezenlijkt kunnen worden. Het streven is de gemeentelijke dienstverlening zoveel als mogelijk op ten minste het huidige niveau te houden.

Taakvelden per thema

Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

2.5.3 Schiphol

Doelstellingen
Het doel is het verminderen van de overlast (gezondheid en geluid) van Schiphol tot een nader te bepalen markeringspunt. Dit markeringspunt wordt nader uitgewerkt en kan ingezet worden om aan te tonen welke verbeteringen op het gebied van woningbouw en leefbaarheid kunnen worden gerealiseerd.

Actuele beleidsontwikkelingen
Het aantal vluchten van en naar Schiphol wordt door het Rijk naar beneden bijgesteld. Ook Schiphol heeft aangegeven de leefomgeving te willen verbeteren. Aalsmeer heeft hiervoor gepleit omwille van de bescherming van haar inwoners en het streven naar een gezonde leefomgeving. Gelet op de koerswijziging van het Rijk en Schiphol zullen wij in samenspraak met de gemeenteraad ons gemeentelijk standpunt actualiseren. Dit standpunt draagt het college zelfstandig en via de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) uit en vormt de basis van het gemeenschappelijk handelen in de verschillende (planologische) processen.

2.5.4 Wonen en volkshuisvesting

Doelstellingen
Huisvesting is een eerste levensbehoefte, een grondrecht van iedereen. De vraag overtreft ruimschoots het aanbod wat in heel Nederland tot forse problemen op de woningmarkt heeft geleid. De overheid is daardoor gedwongen om in te grijpen en actie te ondernemen, ook in Aalsmeer. Het belangrijkste overkoepelende instrument voor een gemeente is de Woonagenda. De Woonagenda Aalsmeer 2020 is eind 2019 vastgesteld en in 2022 geactualiseerd. De Woonagenda schetst drie opgaven:

- Passende woningvoorraad;
- Toekomstbestendige woningen;
- Leefbare buurten.

Actuele beleidsontwikkelingen
In het voorjaar van 2022 heeft het Rijk haar Nationale Woon- en Bouwagenda gepresenteerd. Hierin worden de oorzaken van de wooncrisis, de doelstellingen en de programmatische aanpak voor de komende jaren geschetst. Het doel van de Nationale Woon- en Bouwagenda is het bevorderen van de beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het woningaanbod in Nederland.

De Nationale Woon- en Bouwagenda is uitgewerkt in zes programma's. Elk programma kondigt verschillende beleidswijzigingen en maatregelen aan die de komende jaren ook op het gemeenteniveau invloed kunnen gaan hebben.
Het gaat om de volgende programma's:

- Woningbouw
- Een thuis voor iedereen (huisvesting aandachtsgroepen)
- Betaalbaar wonen
- Leefbaarheid en veiligheid
- Verduurzaming gebouwde omgeving
- Wonen en ouderen

Door de demissionaire status van het kabinet zullen beleidsvoornemens en wetgevingstrajecten vertraging oplopen. De details hierover zijn nog niet bekend.

In 2023 zijn we gestart met het actualiseren van de woonagenda in Aalsmeer met de raad. We vervolgen dit traject met onder andere met participatie van onze inwoners en de betrokkenheid van onze partners. In 2024 wordt de nieuwe woonagenda ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitvoeringsplan woonzorg(welzijns)visie.	College	2e kwartaal
Woonagenda	Raad	4e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

2.5.5 Verkeer en vervoer

Doelstellingen
Waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersafwikkeling.

Actuele beleidsontwikkelingen
Er wordt ingezet op een verdere verbetering van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in Aalsmeer en Kudelstaart voor alle vormen van verkeer.
Hiertoe wordt onder andere een verkeerscirculatieplan opgesteld. Hierin komt een uitwerking van een plan voor de (wegen)infrastructuur voor fietsers, voetgangers, auto's, verkeer te water en het openbaar vervoer. Ook parkeren en deelmobiliteit worden daarin meegenomen. De uitgangspunten uit de Mobiliteitsagenda zijn leidend, Er wordt ook gekeken naar de ontwikkelingen op het vlak van mobiliteit: opkomst van de e-bike, elektrische auto's, schone logistiek en deelmobiliteit.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Opstellen verkeerscirculatieplan	Raad	2e kwartaal
Bij de Vervoersregio Amsterdam blijven aandringen op een verbetering van de verbinding met Schiphol en een algemene verbetering van de Openbaar Vervoerverbindingen.	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld
2.2 Parkeren; en
2.5 Openbaar vervoer

2.5.6 Maatschappelijk Vastgoed

Doelstellingen

Vastgoed is een belangrijk element voor het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van zorg, welzijn, onderwijs, sport en cultuur. Deze voorzieningen zijn niet alleen noodzakelijk, maar geven ook kwaliteit aan Aalsmeer.
Er zijn onderstaande redenen te noemen waarom de gemeente eigenaar is van vastgoed:

- Ter uitvoering van wettelijke taken. Een belangrijke in omvang betreft de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting op grond van de Wet op het Primair en Voortgezet onderwijs. In overleg met schoolbesturen kan de eigendom van het vastgoed bij de schoolbesturen of bij de gemeente worden ondergebracht.
- Ten behoeve van de huisvesting van de gemeente zelf. Hierin wordt zowel het bestuur, de ambtenaren alsook diverse gemeentelijke uitvoerende onderdelen gehuisvest.
- Voor het bereiken van gemeentelijke beleidsdoelen, zoals die een door de gemeenteraad aangewezen algemeen belang dienen. Dit zijn bijvoorbeeld beleidsdoelen op het gebied van cultuur (inclusief erfgoed), sport, welzijn en recreatie. Vastgoed kan ook worden aangehouden om andere gemeentelijke beleidsdoelen te ondersteunen, zoals in het geval van de kinderopvang. Ook kan de gemeente de toegankelijkheid voor een breed publiek willen borgen, zoals dat bijvoorbeeld bij zwembaden het geval is.
- Strategisch (tijdelijk) vastgoed dat aangehouden wordt of verworven is om ruimtelijke (her)ontwikkeling mogelijk te maken, als tijdelijke huisvesting te kunnen dienen of in kleine omvang om op toekomstige vragen te kunnen inspelen.

Actuele beleidsontwikkelingen
Fort Kudelstaart
Sinds 2016 is het Fort in eigendom van de gemeente en heeft er nauwelijks onderhoud plaatsgevonden. De toekomstige kosten lopen op omdat het Fort verder verslechtert qua staat van onderhoud. De gemeente heeft de wettelijke verplichting tot onderhoud. In 2024 vindt onderhoud plaats en wordt het nieuwe bestemmingsplan in procedure aangepast waardoor de exploitatie van het Fort mogelijk wordt, met behoud van de monumentale waarde.

ESA
Voor de buitensportlocaties van ESA wordt in 2024 een definitief meerjaren onderhoudsprognose opgesteld (MOJP). In 2024 zal de definitieve versie worden vastgesteld.

Molenvlietweg 22
Dit perceel wordt verkocht in 2024. De verkoop heeft vertraging opgelopen vanwege de mogelijke bodemverontreiniging. Dit moet eerst verder onderzocht worden.

Bloemenlust (Oosteinderweg 247)
Het geconstateerde achterstallig onderhoud bij de koop in 2021 wordt in 2024 opgelost en afgerond. Na afronding wordt het meerjaren onderhoudsplan geactualiseerd.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed op orde brengen.	Raad	2e kwartaal

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-545	-1.001	2.360	1.454	-906	-307	-248	-247
2.2 Parkeren	15	17	3	20	18	18	18	18
2.5 Openbaar vervoer	-4	0	36	0	-36	-37	-37	-37
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.491	0	8.457	8.456	-1	-1	-1	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	-1.747	-531	3.056	2.103	-953	-830	-1.193	-1.193
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.454	5.320	3.854	5.511	1.657	1.101	-109	-136
8.3 Wonen en bouwen	-28	-877	2.205	1.006	-1.198	-1.118	-1.083	-1.066
Totaal saldo van baten en lasten	**-2.346**	**2.929**	**19.970**	**18.550**	**-1.420**	**-1.175**	**-2.653**	**-2.662**
Reservemutatie	-1.073	-5.237	1.844	430	-1.415	-975	402	430
Resultaat	**-3.419**	**-2.308**	**21.814**	**18.979**	**-2.835**	**-2.149**	**-2.251**	**-2.232**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-2.308	-2.481	-2.520	-2.519
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-235	-35		
Kadernota 2024	-107	287	168	413
MPG 2023	-73	-42	-23	-136

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-1	-57	-57	-57
Formatie omgevingswet	82	82	82	82
Aanpassing voorziening de Tuinen				-114
Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid		295	295	295
Indexering	32	20	22	22
Kostentoerekening	-325	-318	-318	-318
Begroting vastgoed 2024	100	100	100	100
Saldo Programmabegroting 2024	**-2.835**	**-2.149**	**-2.251**	**-2.232**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

MPG 2023

Op 6 juli 2023 heeft de raad de geactualiseerde Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2023 vastgesteld en besloten de bijbehorende mutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’

Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Formatie Omgevingswet

Dit betreft de budgetneutrale verschuiving van het budget voor de formatie van de Omgevingswet van programma 7 Overhead naar programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling.

Aanpassing voorziening de Tuinen

Bij het opstellen van de begroting 2024 is geconstateerd dat de bijstelling van de voorziening voor de Tuinen naar aanleiding van het MPG 2023 en de 2e bestuursrapportage 2022 onjuist in de begroting was opgenomen. Dat is met deze mutatie gecorrigeerd.

Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid

In de programmabegroting 2023 is een structurele stelpost opgenomen om de hogere energielasten op te kunnen vangen. In de 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024 is op deze stelpost voor de jaren 2023 en 2024 een beroep gedaan. Voor het opvangen van de risico’s en onzekerheden is in de programmabegroting 2023 een stelpost behoedzaamheid gevormd binnen programma 8. Deze middelen worden overgeheveld naar die stelpost om in geval dat het noodzakelijk is een beroep te kunnen doen.

Loon- en prijscompensatie (indexering)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Begroting vastgoed 2024
Bij de Kadernota 2022 is de bijdrage aan de ESA structureel verhoogd met € 241.000 voor onderhoud binnensport accommodaties. De dekking hiervoor is volledig gehaald uit de jaarlijkse dotatie voor de voorziening groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud is naast sport echter ook voor alle andere gebouwen, zowel onderwijs, sport (programma 2) als overige gebouwen (programma 5).
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsvoorziening gebouwen bij de jaarrekening 2022 is het mogelijk om de jaarlijkse dotatie met € 100.000 te verlagen.
Doordat de onderhoudsvoorziening met een jaarlijkse lagere dotatie van € 100.000 wel meerjarig voldoende saldo in de voorziening behoudt voor het uitvoeren van benodigde onderhoud aan gebouwen.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Ruimtelijke ontwikkeling zijn betrokken:

- Green Park gebiedsontwikkeling BV; en
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Inleiding

Inwoners en ondernemers mogen een open en transparante houding van de gemeente verwachten. Een organisatie die denkt in oplossingen en oog heeft voor de menselijke maat. Een professionele organisatie die gericht is op goede, eigentijdse dienstverlening aan inwoners en ondernemers en tijdig, helder en via relevante kanalen communiceert met de verschillende doelgroepen in de samenleving.
Veiligheid staat in Aalsmeer hoog op de agenda. Inwoners voelen zich veilig in hun buurt, kinderen kunnen hier veilig opgroeien, ondernemers veilig ondernemen. De gemeente werkt samen met de veiligheidspartners aan de veiligheid in onze gemeente. Prioriteiten in ons veiligheidsbeleid zullen altijd actueel moeten zijn. Daarom stelt het bestuur van de gemeente naast de aandachtspunten in het Integraal Veiligheidsplan, zoals woonfraude, hennepteelt, inbraken, jeugdoverlast en verwarde personen, zaken zoals ondermijning, mensenhandel, arbeidsmigranten overlast en waterveiligheid hoog op de (veiligheids)agenda.

2.6.1 Veiligheid, handhaving en crisisbeheersing

Doelstellingen
In het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2024 hebben we de lokale focus aangebracht naast de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in het Regionaal Veiligheidsplan (RVP).
Onderstaand de lokale doelstellingen:

Ondermijning:
- Programma ‘Weerbare sierteelt’; voorkomen en bestrijden van georganiseerde criminaliteit in de sierteeltsector;
- Handhavingsknooppunt Aalsmeer; opsporing van (georganiseerde) criminaliteit op voornamelijk bedrijventerreinen;
- Mensenhandel; aanpak op criminele uitbuiting, seksuele uitbuiting en arbeidsuitbuiting;.
- Facilitators; aanpak faciliteren malafide vastgoed, witwasconstructies, en dergelijke.

Arbeidsmigranten:
- Aanpak diverse problematiek zoals overbewoning, dakloosheid en alcoholmisbruik.
- Arbeidsuitbuiting c.q. malafide loon- / uitzendbedrijven.

Jeugdaanpak:
- De jeugd in de wijk (JOP’s);
- Jeugdoverlast op en rond het water (Westeinder);
- Gebruik alcohol, lachgas en dergelijke door jeugd.

Waterveiligheid en evenementen:
- Handhaving varend verkeer;
- Recreatie / veiligheid op en rond het water;
- Overlast c.q. criminaliteit op de Westeinder eilanden;
- Inzet Openbare orde en veiligheid (OOV) bij evenementen.

Lokaal uit RVP:

- Woonfraude;
- Hennepteelt;
- Inbraken / High Impact Crimes (HIC);
- Preventie cybercrime;
- Personen met verward gedrag.

Actuele beleidsontwikkelingen

Aanpak

De aanpak richt zich op het handhaven van de openbare orde en veiligheid in het algemeen en de specifieke aanpak van ondermijning, woonfraude, het terugdringen van overlast door verwarde personen, de diverse problematiek rondom (arbeids)migranten en waterveiligheid. Naast de bovengenoemde prioriteiten is het veiligheidsbeleid ook incident gestuurd. Daarom houden we rekening met plotseling opkomende actuele ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de ontheemden uit Oekraïne of elders.

Wij werken vanuit een integrale aanpak met alle veiligheidspartners. Dit is met name van belang bij de regionale aanpak van het thema ondermijning dat op regionaal niveau gecoördineerd wordt vanuit het Regionaal informatie en expertisecentrum (RIEC). Voor de veiligheidsthema's die meer in het sociale domein liggen werken partners samen binnen het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ). Ook de stroom Detentie en terugkeer wordt via het AcVZ nu op een meer preventieve en intensievere wijze regionaal ingezet.

Wijk-BOA

Een veilige gemeente is niet goed voorstelbaar zonder het Team Handhaving openbare orde (HOR). De handhavers van HOR zijn de ogen en oren van de gemeente op land én water. Zij vormen het contact tussen ‘binnen’ en ‘buiten’ de gemeentelijke organisatie. De invoering van de Wijk-BOA en de nauwe samenwerking met de wijkagenten is een belangrijke stap in het wijkgerichter werken.

Brede ketenaanpak

Waar in Aalsmeer de aanpak van ondermijning wordt geïntensiveerd door de inzet in het (RIEC) programma ‘Weerbare sierteelt’ en het ‘Handhavingsknooppunt ondermijnende criminaliteit Aalsmeer’ en tevens de coördinatie van inzet door de ‘regionale mensenhandeltafel’ waarvan de gemeente Aalsmeer de regionale trekker is, is het de intentie deze vormen van brede ketenaanpak door te zetten de komende jaren. Dit zal naast een brede inzet van ketenpartners zoals OM, politie en belastingdienst ook een verhoogde inzet, actief en ondersteunend, betekenen van de gemeente. Een goed voorbeeld in deze is het in gebruik nemen van het landelijk eerste ‘Centrum Weerbare Sierteelt’ waar op het veilingterrein van Royal Flora Holland de diverse ketenpartners samenwerken en hierdoor de keten is uitgebreid met organisaties als Arbeidsinspectie, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en douane.

Met het RIEC zal de aanpak op ‘facilitators’ sterker worden ingezet. Of dit nu (malafide) uitzendbureaus, transportbedrijven, banken of vastgoedbeheerders zijn. Ook zal preventie hierin een grote rol spelen richting ondernemers die bewust of onbewust worden ge-/misbruikt voor ondermijnende criminaliteit.

Specifiek zal er met de ketenpartners ook meer worden ingezet op cybercrime (babbeltrucs, phishing, et cetera), met name de preventie hierop.

Veiligheid op en rond het water

De ‘problematiek’ op en rond het water in Aalsmeer heeft een structureler karakter gekregen in de afgelopen jaren. De toename van recreatie, evenementen op/rond het water, ‘partyboten’ en parlevinkers vereisen een intensievere inzet. Structureler zal ingezet moeten worden in het handhaven van de openbare orde en veiligheid op en rond het water door, naast politie, de gemeentelijke afdelingen zoals Handhaving Openbare Ruimte. De reeds ingezette handhaving en het verzwaren van de inzet op preventie door bijvoorbeeld het

'waterconvenant' heeft reeds in het zomerseizoen van 2022 geleid tot een zichtbare daling van (ervaren) overlast op het water. Deels wordt hier ook flexibel op ingezet door inzet van particuliere beveiliging bij strand- en recreatie locaties. De toename van drukte op het water en de recreatieplaatsen rondom de Westeinderplassen én tevens de gerealiseerde uitbreiding van water-/strandrecreatie (waterfront) rechtvaardigen een structurele verhoogde inzet op het gebied van veiligheid van recreant en burger.
Ook vormt inzet en coördinatie vanuit het veiligheidsdomein bij evenementen een integraal onderdeel van OOV in Aalsmeer. Deze zijn vaak nauw verbonden met waterveiligheid of in de periferie daarvan. Met dit doel zal op korte termijn dan ook de samenwerking en inzet worden beklonken met de Reddingsbrigade Nederland, welke nu al inzet plegen bij diverse evenementen op het water dit seizoen.

Onzekere factor voor de toekomst blijft de problematiek van personen met verward gedrag. Ernstige voorvallen blijven gelukkig schaars, maar merkbaar is wel een toename van (buurt)overlast door personen met psychische problemen. Naast de inzet van de zorgsector zal dit ook leiden tot een toename van inzet van medewerkers met betrekking tot overlast en veiligheid. Maar ook onzekere regionale, landelijke en globale factoren zoals de ontheemden uit Oekraïne en vluchtelingen uit andere gebieden zullen van invloed zijn op het veiligheidsdomein.
We werken samen met de politie informatie gestuurd en gebiedsgericht om de gemeentelijke handhaving op het veiligheidsterrein, vooral de openbare ruimte, te versterken. Naast repressie zal er steviger worden ingezet op preventie.
Bij crisisbeheersing is het beleidsplan van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland leidend.
De bluswatervoorzieningen houden hierbij ook regionaal specifieke aandacht.

Taakvelden per thema
Aan dit thema zijn gekoppeld de taakvelden
1.1 Crisisbeheersing en brandweer; en
1.2 Openbare orde en veiligheid.

2.6.2 Dienstverlening burger

Doelstellingen
- Wet Open Overheid (Woo): vergroten van de bestuurlijke transparantie door meer vanzelfsprekend informatie beschikbaar te stellen en sneller en efficiënter behandelen van Woo verzoeken en adequater inrichten van de informatiehuishouding; binnen gestelde termijnen voldoen aan de eisen van de Wet open overheid.
- Digitale dienstverlening: doorontwikkelen en uitbreiden digitale dienstverlening die voldoet aan wet- en regelgeving, toegankelijk voor iedereen is en toekomstbestendig;

Digitale dienstverlening
Met behulp van externe consultancy ontwikkelen wij een visie en een strategie op digitale dienstverlening.

Actuele beleidsontwikkelingen
Wet open overheid (Woo)
Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is een belangrijke stap in de ontwikkeling naar een open overheid en onderdeel van het continu verbeteren van de dienstverlening en informatiehuishouding. In paragraaf 3.9 wordt nader ingegaan op de Woo en de uitvoering.
In 2024 ligt de focus op het sneller en beter afhandelen van de Woo-verzoeken en het zetten van verdere stappen op het gebied van actieve openbaarmaking en archivering.

Digitale dienstverlening
Het doorontwikkelen en uitbreiden van onze digitale dienstverlening is een continu aandachtspunt. Nieuwe ontwikkelingen en wet- en regelgeving vergen extra tijd en aandacht. We werken aan een nieuwe gebruikersvriendelijke gemeentelijke website zodat we kunnen voldoen aan wettelijke vereisten op onder andere gebied van digi-toegankelijkheid en beter kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. Dit project is onderdeel van de vervanging van het zaaksysteem.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Strategie ontwikkelen voor doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.		

Taakvelden per thema
Aan dit thema is gekoppeld het taakveld 0.2 Burgerzaken.

2.6.3 Communicatie

Doelstellingen
- Heldere, betrouwbare (digitale) communicatie met inwoners en andere doelgroepen, zodat zij tijdig en juist geïnformeerd worden en betrokken voelen bij zaken die in hun directe leefomgeving en in het dorp spelen;
- Aansluiten bij de behoefte van inwoners en belanghebbenden bij participatie trajecten.

Actuele beleidsontwikkelingen
Aalsmeer staat voor diverse opgaven op gebied van ruimtelijke ontwikkeling, zoals woningbouw, en maatschappelijke opgaven, zoals de energietransitie en de opvang van spoedzoekers/ontheemden.

Daarbij treedt in 2024 de Omgevingswet in werking die ingrijpende gevolgen heeft voor onze werkwijzen en dienstverlening. Bij deze ontwikkelingen hebben we draagvlak en betrokkenheid van de samenleving nodig. Een flinke uitdaging voor communicatie, participatie en digitale dienstverlening.

In het kader van het doorontwikkelen en uitbreiden van onze digitale dienstverlening werken we aan een nieuwe gebruikersvriendelijke gemeentelijke website, digi-toegankelijk en toekomstbestendig. Zie verder thema 6.2 Dienstverlening burger.

Bestuurlijke actiepunten

Wat gaan we doen?	type	planning
Uitbreiding van digitale dienstverlening in het Engels	Uitvoering	

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 0.4 Overhead onder programma 2.7 Overhead.

2.6.4 Regionale samenwerking

Doelstellingen
Door regionale en landelijke netwerken:
- kunnen we samenwerken aan een toekomstbestendige metropool (MRA, AM);
- worden onze belangen behartigd en kunnen we kennisdelen (VNG).

Actuele beleidsontwikkelingen
De Metropoolregio Amsterdam (MRA)
De MRA is een bestuurlijk netwerk van 30 gemeenten (7 deelregio's), twee provincies en de Vervoersregio Amsterdam. De overkoepelende ambitie van de MRA is werken aan een internationale topregio met hoge leefkwaliteit door te investeren in een toekomstbestendige en evenwichtige metropool. De MRA Agenda is de inhoudelijke basis van de bestuurlijke netwerk samenwerking. Wethouders van de deelregio's werken in drie inhoudelijke platforms samen; Economie, Ruimte en Mobiliteit. Er zijn geen bevoegdheden overgedragen, alle bevoegdheden blijven bij de individuele raden.
Er zijn vier bestuurlijke opdrachten geformuleerd. In de jaarlijkse werkplannen van de MRA worden deze uitgewerkt in concrete acties en resultaten.
1. Verdere versterking van de samenwerking tussen de deelnemers, met het Rijk en de EU;
2. Werken aan een veerkrachtige, inclusieve en schone economie;
3. Bouwen voor de woningbehoefte;
4. Versterken mobiliteitssysteem.

De bijdrage aan de MRA is in 2024 € 1,63 euro per inwoner. De hoogte van de bijdrage per inwoner wordt telkens voor vier jaar vastgesteld in een MRA meerjarenbegroting, gelijktijdig bij het vaststellen van de MRA Agenda.

Nieuwe MRA agenda
De MRA is het proces gestart dat moet leiden tot een nieuwe MRA agenda voor de periode 2024- 2028.
In het positioneringsdocument Amstelland-Meerlanden (juni 2023) hebben de Amstelland Meerlanden gemeenten aangegeven voor de thema's Ruimte, Economie en Mobiliteit en met aandacht voor wonen, landschap en duurzaamheid wat de bestuurlijke inzet is bij afspraken met het Rijk, de Provincie en in de

Metropoolregio Amsterdam. Het betreft onderwerpen die gemeentegrens overstijgend zijn en waarop de AM gemeenten hun krachten willen bundelen.
Gemeenteraden en staten worden op twee momenten betrokken bij de concept MRA agenda, in februari 2024 en in juni 2024 bij de definitieve vaststelling van de agenda.

Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden overleg (AM)
In AM verband vindt de voorbereiding plaats op de samenwerking in de MRA via de AM Regiegroep en het AM raadsledenplatform.
Regiosecretarissen AM voor Algemeen bestuurlijke taken, Economie, Wonen en Vervoer zorgen voor een goede ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding en het aanhaken op de MRA.
De bijdrage aan de AM is € 1,37 per inwoner.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
Alle Nederlandse gemeenten zijn lid van de VNG. De koers wordt bepaald door de leden, vertegenwoordigd in het bestuur en 15 commissies. De VNG is gericht op kennisdeling, belangenbehartiging en ondersteuning/dienstverlening bij de uitvoering.

Taakvelden per thema
Dit thema maakt onderdeel uit van taakveld 0.1 Bestuur.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.1 Bestuur	-2.323	-2.229	2.463	0	-2.463	-2.463	-2.503	-2.436
0.2 Burgerzaken	-535	-518	1.182	686	-496	-496	-495	-517
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.424	-1.484	1.647	0	-1.647	-1.673	-1.708	-1.707
1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.686	-1.848	2.084	35	-2.049	-2.049	-2.049	-1.994
Totaal saldo van baten en lasten	**-5.968**	**-6.078**	**7.376**	**721**	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**
Resultaat	**-5.968**	**-6.078**	**7.376**	**721**	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-6.133	-6.090	-6.137	-5.787
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-75	-75	-75	
Kadernota 2024	-147	-215	-241	-567
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-7	-7	-8	-11
Bijstellen collegebudget	85	85	85	85
Indexering	-165	-166	-166	-160
Kostentoerekening	-214	-214	-214	-214
Saldo Programmabegroting 2024	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’

Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Bijstellen collegebudget

Doordat het college nu bestaat uit drie wethouders kunnen de geraamde salariskosten voor een 4e wethouder vrijvallen.

Bij het opstellen van de programmabegroting 2024 is eveneens gebleken dat voor de uitvoering van de pensioen en wachtgeldadministratie van de (ex)wethouders uitvoeringskosten in rekening worden gebracht. Hiervoor was nog geen budget in de programmabegroting opgenomen. In de Kadernota 2024 is een representatiebudget opgenomen voor een 4e wethouder. Dit budget is afgeraamd en een even groot budget voor de uitvoeringskosten is in de programmabegroting 2024 opgenomen.

Verbonden partijen

Naast de uitvoeringsorganisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen.

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Bestuur, bevolking en veiligheid zijn betrokken:

- Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland,
- Vervoerregio Amsterdam;
- Amstelland- en Meerlandenoverleg; en
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.7 Overhead

Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de overhead op een separaat programma wordt begroot, verantwoord en in een apart overzicht wordt opgenomen. De programma's bevatten daarmee alleen de baten en lasten van het primaire proces. Dat wil zeggen alleen die onderdelen van de bedrijfsvoering die alleen c.q. direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Ter wille van een uniforme verantwoording in alle gemeenten is een eenduidige afbakening van belang van enerzijds de kosten die verband houden met het primaire proces en anderzijds de kosten die gerekend worden tot de overhead. Daartoe geeft de regelgeving een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van wat er valt onder het taakveld "0.4 Ondersteuning" binnen dit programma.

Taakvelden per thema
Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken:

- leidinggevenden en managementondersteuning in het primair proces;
- financiën;
- P&O/HRM;
- inkoop;
- communicatie;
- juridische zaken;
- ICT;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- facilitaire zaken en huisvesting.

In de uitwerking van toerekening van overhead is conform onze financiële verordening gekozen deze te bepalen als percentage van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert. Het percentage wordt op begrotingsbasis berekend en gedurende het jaar niet aangepast.

Er vindt toerekening van overhead plaats naar de grondexploitaties. Ook bij het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen wordt extracomptabel overhead toegerekend.
Daartoe worden de structurele netto-overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale structurele directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 77% conform de volgende berekening:

Saldo taakveld Overhead (0.4)	€ 10,676 miljoen (a)
Totale (netto toegerekende) overheadkosten	€ 13,921 miljoen (b)
Opslagpercentage:	77% (b/a)

De kosten van de overhead bestaan voor circa 74% uit de dienstverleningsbijdrage aan de centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer Amstelveen.
In de paragraaf bedrijfsvoering wordt de dienstverleningsbijdrage nader toegelicht.

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.4 Ondersteuning organisatie	-9.288	-9.159	11.364	0	-11.364	-11.257	-11.179	-10.676
Totaal saldo van baten en lasten	**-9.288**	**-9.159**	**11.364**	**0**	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**
Reservemutatie	157	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-9.131**	**-9.159**	**11.364**	**0**	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**

De toename van de kosten van de overhead in vergelijking met 2023 heeft een aantal redenen. De drie belangrijkste zijn:

- indexatie van de dienstverleningsbijdrage van de samenwerkingsorganisatie;
- indexatie van de lonen van de kernorganisatie;
- AA-claims.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	-9.209	-9.209	-9.177	-9.177
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	-100	-100	-100	
Kadernota 2024	-1.335	-1.223	-1.174	-771
Begroting 2024				
Formatie omgevingswet	-82	-82	-82	-82
Indexering	-238	-238	-238	-238
Kostentoerekening	-401	-405	-408	-408
Saldo Programmabegroting 2024	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Formatie Omgevingswet

Dit betreft de budgetneutrale verschuiving van het budget voor de formatie van de Omgevingswet van programma 7 Overhead naar programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling.

Loon- en prijscompensatie (indexering)

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Overhead is betrokken:

- Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico’s en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partij is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de inkomsten waarvan de besteding niet gebonden is aan een bepaald programma. Niet vrij besteedbare middelen, zoals bijvoorbeeld specifieke uitkeringen en riool- en afvalstoffenheffing (retributies) worden rechtstreeks verantwoord op de programma's ter dekking van de betreffende kosten.
Algemene dekkingsmiddelen bestaan voor het grootste deel uit de uitkering gemeentefonds en uit de algemene belastingen, zoals de onroerende zaak belastingen. Naast deze inkomenscomponenten ontvangt de gemeente uit haar deelnemingen en uitgezette middelen dividend en rente.

Hieronder volgt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Daarna worden de onderdelen kort toegelicht.

Taakvelden per thema
Aan dit programma zijn gekoppeld de taakvelden:
0.5 Treasury
0.61 OZB Woningen,
0.62 OZB Niet-woningen,
0.64 Belastingen overig,
0.7 Algemene uitkering uit het gemeentefonds en overige uitkeringen
0.8 Overige baten en lasten; en
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb).

Financiën

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
0.5 Treasury	184	324	6	563	557	90	-482	-703
0.61 OZB Woningen	4.305	5.605	482	6.472	5.990	5.990	5.990	5.990
0.62 OZB Niet woningen	5.054	5.225	154	7.358	7.204	7.628	7.628	7.628
0.64 Belastingen overig	231	661	32	301	269	269	269	269
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	46.535	44.551	0	49.060	49.060	51.560	49.123	50.331
0.8 Overige baten en lasten	3.045	-4.301	748	0	-748	-2.768	-4.647	-7.614
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-11	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	**59.343**	**52.065**	**1.422**	**63.755**	**62.333**	**62.770**	**57.882**	**55.901**
Reservemutatie	4.380	216	839	442	-398	-2.202	487	25
Resultaat	**63.723**	**52.281**	**2.261**	**64.196**	**61.935**	**60.568**	**58.368**	**55.926**

Treasury
Op het taakveld treasury worden de lasten en baten van de verschillende deelnemingen en de rekening bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN) opgenomen, evenals de lasten en baten van de financieringsfunctie (rente aangetrokken geldleningen, ontvangen rente).

Dividenden
Aalsmeer ontvangt dividend van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Afvalsturing Friesland NV (Omrin), Stedin en De Meerlanden Holding NV. Daarnaast ontvangt de gemeente een rentevergoeding van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN).

Saldo financieringsfunctie
Dit saldo bevat het renteresultaat van de financieringsfunctie. Dit is het verschil tussen onze interne rentetoerekening (0,1%) en de werkelijke rentekosten. Het renteresultaat is voor 2024 afgerond € 0,1 miljoen negatief.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op de financieringsfunctie.

OZB woningen en niet-woningen
Onder de lasten zijn de kosten opgenomen die te maken hebben met de invordering van belastingen, het opleggen van aanslagen en de kosten voor de waardering van Wet waardering onroerende zaken (WOZ) objecten. Een deel van de invorderingskosten wordt terugontvangen door deze te verhalen.
De baten bestaan uit de onroerende zaak belastingen.

In de paragraaf lokale heffingen staat een nadere onderbouwing van de opbrengsten belastingen en heffingen en de verschillende tarieven.

Belastingen overig
Dit betreffen de opbrengsten hondenbelasting, reclamebelasting en roerende zaakbelasting.

De opbrengsten forensen- en (water)toeristenbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing en begraafrechten zijn geen onderdeel van dit programma, maar worden op de respectievelijke programma's (3. Economie en duurzaamheid en 4. Openbare ruimte) verantwoord.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds
In de raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is rekening gehouden met de financiële effecten uit de Kadernota 2024. Verder is ook de meicirculaire 2023 verwerkt in de ramingen voor 2024 tot en met 2027.
In bovenstaande cijfers is de impact van het zogenaamde ravijnjaar 2026 zichtbaar door een daling van de algemene uitkering met € 2,4 miljoen.

Overige baten en lasten
Onder de overige baten en lasten zijn bedragen opgenomen die niet verwerkt zijn in de programma's, omdat deze vrijwel niet toe te delen zijn. Het meerjarig oplopende saldo hiervan wordt voornamelijk veroorzaakt door de reservering voor loon- en prijsstijgingen, de stelpost behoedzaamheid en de stelpost knelpunten.

Voor de structurele ontwikkeling van lonen en prijzen is een stelpost opgenomen. De stelpost nominaal gaat uit van een trendmatige loonontwikkeling en een prijsontwikkeling voor de jaren 2025 en verder. Met deze

trendmatige handelswijze wordt voorkomen dat jaarlijkse fluctuaties in de nominale ontwikkeling direct noodzaken tot begrotingsbijstellingen.
Met het besluit over de Kadernota 2024 en de meicirculaire 2023 is de stelpost nominaal weer aangevuld om de loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen.

Onderdeel van de overige lasten is de stelpost onvoorzien. Deze bedraagt € 31.900.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Programmabegroting 2023	52.795	52.643	52.242	51.793
1e Wijziging programmabegroting - CUP 2023	2.178	1.618	918	
Kadernota 2024	4.036	3.195	2.958	1.903
Begroting 2024				
Kapitaallasten	-265	-81	-10	4
Actualisatie beheerslasten MPP	-300	-345	-390	-435
Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid		-295	-295	-295
Verhoging rentebaten schatkistbankieren	350			
Inzet stelpost behoedzaamheid	242	897		
Indexering	1.434	1.445	1.452	1.446
Kadernota 2024	-82	-72	-72	-55
Kostentoerekening	1.548	1.552	1.555	1.555
LED verlichting en handbalveld		10	10	10
Saldo Programmabegroting 2024	**61.935**	**60.568**	**58.368**	**55.926**

Toelichting op financiële ontwikkelingen

CUP 2023

Het raadsprogramma 2022-2026 is vertaald in een College-agenda. De budgetten die nodig zijn voor de uitvoering ervan zijn gealloceerd binnen de programmabegroting. Hiervoor heeft de raad op 3 november 2022 een begrotingswijziging vastgesteld.

Kadernota 2024

Op 6 juli 2023 heeft de raad de Kadernota 2024 vastgesteld en besloten de daarin opgenomen mutaties overeenkomstig te verwerken in de programmabegroting 2024.

Kapitaallasten

Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’
Dit betreft de mutatie als gevolg van het actualiseren van de kapitaallasten.

Budget energielasten naar stelpost behoedzaamheid

In de programmabegroting 2023 is een structurele stelpost opgenomen om de hogere energielasten op te kunnen vangen. In de 1e bestuursrapportage 2023 en Kadernota 2024 is op deze stelpost voor de jaren 2023 en 2024 een beroep gedaan. Voor het opvangen van de risico’s en onzekerheden is in de programmabegroting 2023 een stelpost behoedzaamheid gevormd binnen programma 8. Deze middelen worden overgeheveld naar die stelpost om in geval dat het noodzakelijk is een beroep te kunnen doen.

Rentebaten schatkistbankieren
Als gevolg van de verwachting dat het saldo in de schatkist in 2024 positief is en de thesaurie weer rente vergoed worden rentebaten opgenomen in de begroting over het saldo in de schatkist. Over de eerste acht maanden van 2023 bedroeg het rentepercentage 2,88%, waarbij sinds januari sprake is van een oplopend percentage. Voor de rentebaten schatkistbankieren 2024 is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 2,5% dagrente.

Stelpost loon- en prijs en behoedzaamheid
Zoals in hoofdstuk 4 Financieel meerjarenbeeld is toegelicht is het voorstel om het nog niet gedekte gedeelte van de begroting te dekken uit de stelpost behoedzaamheid.

Loon- en prijscompensatie (indexering)
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’ Dit betreft een per saldo budgetneutrale mutatie over de verschillende programma’s van deze programmabegroting. De dekking van de indexatie van de programmabudgetten binnen de diverse programma’s wordt gedekt uit de stelpost loon-prijs.

Kostentoerekening
Zie voor een toelichting op deze mutatie: hoofdstuk 4.1, onderdeel: ‘Gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2024’. Dit betreft de per saldo budgetneutrale verdeling van de dienstverleningsbijdrage over de programmabudgetten binnen de diverse programma’s.

Diverse correcties Kadernota 2024
Bij de aansluiting van de mutaties in de 1e BURAP 2023 en de Kadernota 2024 is een tweetal mutaties in de Kadernota 2024 onjuist opgenomen. Het betreft de kostenverhogende BTW van de dienstverleningsbijdrage en de geraamde OZB opbrengsten. Beide worden met deze mutatie gecorrigeerd.

Diverse correcties Kadernota 2024
Bij de aansluiting van de mutaties in de 1e BURAP 2023 en de Kadernota 2024 is een tweetal mutaties in de Kadernota 2024 onjuist opgenomen. Het betreft de kostenverhogende BTW van de dienstverleningsbijdrage en de geraamde OZB opbrengsten. Beide worden met deze mutatie gecorrigeerd.

LED verlichting en handbalveld
In hoofdstuk 4.2 zijn onder de investeringen het aanbrengen van LED verlichting bij de sportverenigingen en de vervanging van het handbalveld naast RKDES opgenomen. De kapitaallasten worden gedekt uit de stelpost kapitaallasten binnen dit programma.

Verbonden partijen

Bij de realisering van de doelstellingen van programma Algemene dekkingsmiddelen zijn betrokken:
- De Meerlanden Holding NV
- Afvalsturing Friesland NV (Omrin)
- Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
- Bank Nederlandse Gemeenten; en
- Stedin Groep (Netwerkbedrijf).

Een nadere toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, financiële positie, risico's en de financiële bijdrage 2024 van bovenstaande partijen is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen van deze begroting.

3. Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De raad bepaalt de invoering, wijziging of intrekking van een gemeentelijke belastingverordening.

Belastingen
Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Aalsmeer kent de volgende belastingen:

- onroerende zaakbelastingen
- roerende zaakbelasting
- forensenbelasting
- (water)toeristenbelasting
- hondenbelasting
- reclamebelasting; en
- precariobelasting.

Retributies
Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst. De geraamde opbrengsten van een retributie mogen niet hoger zijn dan de geraamde kosten.
Aalsmeer kent de volgende retributies:

- afvalstoffenheffing
- rioolheffing
- leges (algemene dienstverlening, dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning en dienstverlening vallend onder dienstverleningsrichtlijn)
- marktgeld; en
- grafrechten.
  De grafrechten zijn onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten, zoals inkopen eigen graf, begraving, gebruik aula en dergelijke en onderhoudsrechten begraafplaats.

Voor Aalsmeer wordt de belastingheffing uitgevoerd door de samenwerking Gemeentebelastingen Amstelland. Deze voert de belastingheffing eveneens uit voor de gemeenten Amstelveen, Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel en De Ronde Venen.

De paragraaf lokale heffingen bevat een overzicht van de geraamde inkomsten lokale heffingen 2024. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het beleid dat de gemeente hanteert voor de bepaling van de hoogte van de heffingen 2024, wordt een uiteenzetting per belasting en heffing gegeven en worden de belangrijkste gegevens vergeleken met die van omliggende gemeenten.

De verordeningen met daarin de tarieven voor de lokale heffingen 2024 worden door de raad vastgesteld in de vergadering van 21 december 2023.

Inkomsten lokale heffingen

In de volgende tabel zijn de geraamde inkomsten voor de belastingen en retributies opgenomen uit de primitieve begroting 2024, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar (2023) na wijziging en het gerealiseerde bedrag van het voorvorig begrotingsjaar (2022) opgenomen. Bij het bepalen van de opbrengsten 2024 is rekening gehouden met de in deze paragraaf opgenomen uitgangspunten.

Soort lokale heffing bedrag (x € 1.000)	**Werkelijk 2022**	**Begroting na wijziging 2023**	**Begroting 2024**
Belastingen			
OZB-eigenaren woningen	5.905	6.140	6.424
Compensatie woonlasten	-1.243		
OZB-eigenaren niet -woningen	2.946	3.838	4.277
OZB gebruikers niet - woningen	2.240	2.767	3.120
Roerende zaak belasting	72	74	77
Forensenbelasting	94	88	91
Verblijfsbelasting	404	590	612
Waterverblijfsbelasting	138	136	401
Hondenbelasting	109	109	113
Reclamebelasting	107	107	111
Precariobelasting	3	0	0
	10.775	**13.849**	**15.226**
Retributies			
Afvalstoffenheffing	4.227	4.119	4.572
Rioolheffing	2.796	2.975	3.142
Marktgeld	15	22	23
Lijkbezorgingsrechten	219	265	275
Onderhoudsrechten begraafplaats	201	235	244
Leges	3.093	3.598	1.663
	10.551	**11.214**	**9.919**
Totaal inkomsten lokale heffingen	**21.326**	**25.063**	**25.145**

De toename van de opbrengsten waterverblijfsbelasting is het gevolg van het eerdere besluit van de raad om de watertoeristenbelasting met € 250.000 te verhogen.
De daling van de legesinkomsten is met name het gevolg van lagere inkomsten leges omgevingsvergunningen. Zowel in 2022 als 2023 was er sprake van een aantal grote vergunningen.

In de onderstaande grafiek is de verdeling van de belastingopbrengsten naar belastingsoort voor 2024 opgenomen.

De onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing vormen met 85% procent de opbrengst lokale heffingen.

Belastingdruk

Uit de COELO-atlas 2023 blijkt dat de woonlasten van Aalsmeer, in verhouding met de overige gemeenten in Nederland, is gestegen. Dit is het gevolg van het vervallen van de "Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022" ad € 96 per huishouden. Met plek 277 1) in de ranglijst van de COELO-atlas zijn de woonlasten weer op een vergelijkbaar niveau als in 2021. In de ranglijst van de COELO-atlas (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) heeft nummer 1 de laagste woonlasten.
Het streven van het college is om, ondanks de sterk toegenomen inflatie, de woonlasten zo laag mogelijk te houden en een gezonde financieel beleid voor de toekomst te voeren.

Jaar	Plaats	Aantal gemeenten (deelnemers COELO)
2023	277	352
2022	190	349
2021	273	370
2020	305	377

1) voor een woningeigenaar met een meerpersoonshuishouding. Voor een huurder met een meerpersoonshuishouden staat Aalsmeer op nr. 63.

De hoogte van de OZB (woningen), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk”. De lokale lastendruk wordt in Nederland door het COELO bijgehouden.
In onderstaande tabel is opgenomen hoe de lokale lastendruk zich in de periode 2020 tot en met 2024 ontwikkelen. Hierbij wordt uitgegaan van de cijfers zoals deze in de laatste overzichten van het COELO staan vermeld.
Ook is de historische ontwikkeling van de woonlasten in de regio (voor een woningeigenaar) in totaal en voor de drie belangrijkste heffingen in beeld gebracht.

Soort lokale heffing	2020	2021	2022	2023	2024
OZB aanslag woning eigenaar	414	425	505	529	550
Rioolheffing eigenaar	174	174	177	181	188
Afvalstoffenheffing gebruiker	291	299	237	330	370
Woonlasten	879	898	919	1.040	1.108
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022			-96		
Woonlasten na belastingkorting	**879**	**898**	**823**	**1.040**	**1.108**
% toename t.o.v. vorig jaar	2,8%	2,2%	2,3%	n.v.t.	6,5%

Beleid van de lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk bron van inkomsten en zijn onderdeel van de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in heffingen waarbij de besteding van de opbrengsten vrij is (de zogenaamde belastingen) en heffingen waarvan de opbrengst gebonden is (zogenaamde heffingen en retributies).

In de begroting wordt een raming afgegeven van de verwachte opbrengst aan belastingen en heffingen, die berekend is op basis van de kadernota 2024 (uitgangspunten voor de tariefontwikkeling) en de begroting 2023 (bedragen). De definitieve vaststelling van de tarieven gebeurt echter niet bij de begroting, maar separaat bij raadsbesluit eind 2023, waar de belastingverordeningen 2024 worden vastgesteld.

De belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:
- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling, voor zover wettelijk toegestaan;
- Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van verhoging lokale lastendruk.

Indexering
De definitieve tarieven worden in de raadsvergadering van december, tegelijk met de belastingverordeningen 2024, vastgesteld. De uitgangspunten, zoals vastgelegd in hoofdstuk 3 van de Kadernota 2024, zijn

Indexatie (in percentage)	2024	2025	2026	2027
Heffingen (80% loon/ 20% prijs)	4,94	4,96	4,16	3,68
Inkomsten (belastingen, huren et cetera)	3,9	1,6	1,6	1,6

Besluitvorming over bovenstaande uitgangspunten heeft plaatsgevonden in de raadsvergadering van 6 juli 2023. Na besluitvorming over de Kadernota 2024 is het definitieve percentage waarmee de dienstverleningsbijdrage van de AA organisatie wordt verhoogd bekend geworden (8,7%). Omdat het merendeel van de activiteiten die resulteren in leges worden uitgevoerd door de AA-organisatie doen wij een

gewijzigd tariefvoorstel: de legestarieven worden verhoogd met 8,7% met uitzondering van die waarvoor een wettelijk gemaximeerd tarief geldt.

Voor de retributies zoals bouwleges, grafrechten, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt uitgegaan van kostendekkendheid.
Om de begrote opbrengsten te realiseren kunnen als gevolg van nadere preciseringen/ontwikkelingen nog kleine afwijkingen ontstaan in de nu vermelde tarieven.

Kostendekkende tarieven retributies
Uitgangspunt bij de retributies is maximaal 100% kostendekkendheid. Daarbij geldt dat voor alle kosten die we kunnen toerekenen dat ook doen.
In 2023 wordt daarnaast een nader onderzoek uitgevoerd naar de kostendekkendheid van de leges. Door de invoering van de Omgevingswet in 2024 moeten er veel inhoudelijke keuzes worden gemaakt en zijn de structurele financiële gevolgen in deze fase nog moeilijk in te schatten. Ook op landelijk niveau zijn nog niet alle financiële effecten van de stelselwijziging volledig in beeld. De uitkomsten van de keuzes die zijn gemaakt worden in de loop van 2024 gepresenteerd.

Toerekening van kosten straatvegen en baggeren
Voor wat betreft de kosten van straatvegen en baggeren is een matrix opgesteld ter onderbouwing van het deel van de toe te rekenen kosten aan de rioolheffing en de afvalstoffenheffing.
Deze matrix is een handreiking van de VNG waarbij een beredeneerde inschatting is gemaakt van de toe te rekenen kosten in de Aalsmeerse situatie. Naar aanleiding van een extern onderzoek in 2021 naar de kostendekkendheid van tarieven (voortvloeiend uit de motie RAP-raad) is de matrix geactualiseerd en verder verfijnd.

Straatvegen:					
Activiteiten/doelen:	Schone Stad	Verkeersveilig	meer huishoudelijk afval	Minder verstopping riool	Totaal
zwerfvuil op verharding en in t groen	50%		40%	10%	100%
beheer afvalbakken	25%		75%		100%
mechanisch vegen (blad en zand)	10%	10%		80%	100%
onkruidbestrijding verharding	50%	50%			100%
meerkosten milieuvriendelijke onkruidbestrijding	100%				100%
hondenpoep	100%				100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	

Baggeren:					
Activiteiten/doelen:	Bevaarbaarheid	Milieu cq waterkwaliteit	betere doorstroming oppervlaktewater, peiling	effect op overstort, hemelwatertaak	Totaal
Baggerverwerking	10%	20%	30%	40%	100%
Sloot- en drijfvuil	20%	40%	40%	0%	100%
Schouwwerk watergangen	20%	40%	40%	0%	100%
Krooswerk	20%	40%	40%	0%	100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Rioolheffing	Rioolheffing	

Overhead
Voor het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen moet extracomptabel overhead worden toegerekend. Conform de financiële verordening vindt toerekening van overhead plaats op basis van directe ambtelijke capaciteitsinzet. In programma 7 Overhead is de berekening van het overheadpercentage (2024: 77%) opgenomen.
Dit overheadpercentage wordt in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen gehanteerd.

Ontwikkelingen
In 2023 zijn in heel Nederland substantieel meer WOZ-bezwaarschriften ingediend tegen de vastgestelde WOZ-waarde. Met name door zogenaamde “No Cure No Pay” bedrijven die handig gebruik maken van de wettelijke proceskostenvergoedingen die substantieel ruimer zijn dan hun gemiddelde kosten die aan een bezwaarschrift hangen.
Staatssecretaris Van Rij (Fiscaliteit en Belastingdienst) is bezig met reparatiewetgeving om dit oneigenlijke gebruik van de proceskostenvergoeding in te perken. Indien het echter niet lukt, om dit voor belastingjaar 2024, vastgesteld te krijgen zal het aantal WOZ-bezwaarschriften voor 2024 naar verwachting niet dalen.

Door de ontstane situatie is er het risico dat de afhandeling van WOZ-bezwaarschriften niet met de beschikbare capaciteit is te realiseren binnen de wettelijke termijn. Het financiële risico is dat hiervoor extra inhuur noodzakelijk is, de te betalen proceskosten stijgen en mogelijke extra kosten van immateriële schadevergoeding.

Uitwerking financiële kaders per belasting/heffing

Per belasting of heffing worden de volgende onderwerpen toegelicht:

- het gemeentelijk beleid voor de heffing;
- een tarievenvoorstel voor 2024;
- een overzicht tariefontwikkeling van de laatste jaren (indien relevant);
- een vergelijking van tarieven in de regio (indien relevant);
- de mate van kostendekkendheid (indien van toepassing).

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De onroerende zaakbelastingen betreffen een drietal belastingen, te weten;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor gebruikers van niet-woningen.

Voorstel tarieven 2024
In de kadernota 2024 is besloten de OZB-opbrengst 2024 conform inflatieverwachting met 3,9% te verhogen ten opzichte van de opbrengst 2023.
De OZB wordt berekend als percentage van de waarde die voor de Wet Waardering onroerende zaakbelastingen (WOZ) is vastgesteld voor dat jaar.
De WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld op basis van transacties rond de waardepeildatum 1 januari van het jaar voorafgaand aan het betreffende belastingjaar. De taxaties voor belastingjaar 2024 zijn nog in volle gang.

Uit de eerste geprognosticeerde taxaties blijken de woningen en niet-woningen, bedrijven, redelijk in lijn te liggen met de landelijke waardestijging. Landelijk wordt rekening gehouden met waardestijgingen van 3% voor woningen en 2% voor niet-woningen, zoals vermeld in de meicirculaire 2023.
De inschatting voor Aalsmeer ligt hieraan, zoals het er nu naar uitziet, ongeveer gelijk.
De markt is op dit moment nogal onduidelijk is. Het schiet nog steeds alle kanten op. Het is daardoor uiterst speculatief om nu een enigszins verantwoorde in schatting op de maken.

De werkelijke waardestijging 2023/2024 is in december bij het vaststellen van de OZB-tarieven 2024 bekend. Voor de bepaling van het OZB-tarief 2024 wordt dan rekening gehouden met de laatste gegevens. De vastgestelde WOZ-waarde is voor de opbrengst 2024 niet meer dan een verdeelmaatstaf om tot de geraamde OZB-opbrengst te komen. Door de herrekening van het tarief op het laatste moment wordt zo nauwgezet mogelijk aangesloten op de vastgestelde opbrengst in de begroting 2024.

In de begroting 2022 is op basis van de motie RAP voor het tarief van de OZB Niet-woningen nader uitgewerkt om stapsgewijs tot een regionaal gemiddelde te komen. Voor belastingjaar 2024 betekent dit dat de opbrengst naast de inflatiecorrectie van 3,9% dient te worden verhoogd met circa 8%. Bij de vaststelling van het tarief 2024 wordt vanzelfsprekend wel gecorrigeerd voor de gestegen WOZ-waarde.

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting

Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RZB) is een gemeentelijke belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten. Voorbeelden hiervan zijn woonschepen.
De roerende zaakbelasting bestaat uit twee soorten belasting: een eigenaren- en een gebruikersbelasting.
Het tarief is gelijk aan de onroerende zaakbelasting.

Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft de verplichting huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Om de kosten voor de inzameling en de verwerking van de afvalstoffen te dekken wordt afvalstoffenheffing geheven.
Het gemeentelijk beleid is een tarief dat maximaal 100% kostendekkend is.

Op basis van het raadsbesluit "Van afval naar grondstoffenbeleid" is vanaf 2022 de grondslag voor de tariefstelling gewijzigd van inhoud van de rolemmer naar een tarief voor één- en meerpersoons-huishoudens.

De kostenopbouw, gekoppeld aan 100% kostendekkendheid leidt tot een tarief stijging van het tarief met 11% in 2024.
Deze tariefstijging is noodzakelijk om de aangekondigde stijging van de tarieven van de Meerlanden in 2024 op te kunnen vangen. Deze stijgen in 2024 met 14,5% als gevolg van een door de Meerlanden gehanteerde systematiek waarbij de in de begroting opgenomen indexatie achter is gebleven bij de werkelijke indexatie. Dat wordt nu gecorrigeerd. Om dit effect en het effect van overige stijgingen volledig te kunnen opvangen zou een tariefstijging van 22% noodzakelijk zijn. Het verschil wordt onttrokken aan de egalisatievoorziening die hierna uitgeput is. In 2025 is een aanvullende tariefsverhoging daarom noodzakelijk.

In onderstaande tabel zijn de voorgestelde tarieven voor 2024 opgenomen.

Afvalstoffenheffing	2020	2021	2022	2023	2024
80 liter bak	237	243,52	nvt	nvt	nvt
120 liter bak	250	256,88	nvt	nvt	nvt
240 liter bak	291	299	nvt	nvt	nvt
Eén persoonshuishouden	nvt	nvt	267	267	296
Meerpersoons huishouden	nvt	nvt	333	333	370

De mate waarin de afvalstoffenheffing kostendekkendheid is, is opgenomen in onderstaand overzicht.

x € 1.000

Kostendekking afval	**2024**
Saldo taakveld	4.134
Mutatie voorziening	-423
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	177
Straatvegen	224
Compensabele BTW	915
Handhaving	66
Kwijtschelding	72
Totaal kostenbasis	**5.165**
Afvalstoffenheffing	**4.572**
Kostendekking	*89%*

Rioolheffing

De kosten van het beheer en het in stand houden van het gemeentelijk rioolstelsel zijn de basis voor de berekening van het tarief van de rioolheffing.
De heffing wordt geheven in de vorm van een aansluitrecht waarbij de eigenaar de belastingplichtige is. Als meer dan 400 m^3 water wordt afgenomen, wordt daarboven per 10 m^3 door de gebruiker een bedrag betaald.

Uitgangspunt is dat met het vastgestelde tarief het rioolstelsel in meerjarenperspectief kostendekkend beheerd en in stand gehouden kan worden. De uitvoering hiervan is gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2026. Er wordt buiten de indexatie van 2% een aanvullende tariefswijziging van nogmaals 2% verwacht. Dit is het gevolg van de stijging van de kosten van Meerlanden waardoor overige toegerekende kosten stijgen. Daarnaast stijgt de toevoeging aan de voorziening conform de uitgangspunten in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP 2021-2026). Met deze aanvullende indexatie van 2% volgt de tariefontwikkeling de eerder vastgestelde uitgangspunten voor de tariefsontwikkeling uit het GRP.

Rioolheffing					
	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Tarief	173,62	173,62	177,09	180,63	187,93

De mate waarin de rioolheffing kostendekkendheid is, is opgenomen in onderstaand overzicht.

x € 1.000

Kostendekking riool	**2024**
Saldo taakveld	1.861
Dotatie voorziening	630
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	260
Straatvegen / Baggeren	166
Compensabele BTW	418
Totaal kostenbasis	**3.335**
Rioolrecht	**3.142**
Kostendekking	*94%*

Hondenbelasting

Iedereen, die één of meer honden heeft, moet hondenbelasting betalen.
Voor 2024 worden de tarieven verhoogd met het indexcijfer van 3,9%.

In de volgende tabel is de tariefontwikkeling hondenbelasting 2020 - 2024 opgenomen.

Hondenbelasting	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1 hond	79,68	81,87	83,51	85,18	88,50
Tweede (en volgende) hond	96,30	98,95	100,93	102,95	106,97
Kennel	316,55	325,26	331,77	338,41	351,61
Totaal aantal honden	1.400	1.350	1.350	1.320	1.200

Leges

Leges wordt geheven op basis van de legesverordening en worden geheven als vergoeding van de kosten die een gemeente maakt voor dienstverlening aan individuele burgers en bedrijven. De verordening bestaat uit drie onderdelen:

- Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Dit betreft vooral de leges die wordt geheven voor de burgerlijke stand, reisdocumenten en identiteitskaarten en rijbewijzen. Voor een aantal van de producten stelt het Rijk jaarlijks het maximum tarief vast.

- Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de Omgevingswet

Dit betreft de leges die wordt geheven voor onder andere bouwvergunningen.
Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking.
Zoals onder het kopje beleid al eveneens staat vermeld moeten er door invoering van de Omgevingswet in 2024 veel inhoudelijke keuzes worden gemaakt en zijn de structurele financiële gevolgen in deze fase nog moeilijk in te schatten. De uitkomsten van de keuzes die zijn gemaakt worden in de loop van 2024 gepresenteerd.

- Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2.

De hoogte van de legestarieven wordt begrensd door 100% kostendekkendheid.
Uitgangspunt is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen leges.
Een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt hierbij gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Dit principe wordt aangeduid als kruissubsidiëring.
De gemeente is hierbij vrij te bepalen hoe dit toe te passen binnen de verordening.

In afwijking van de uitgangspunten in de Kadernota 2024 worden de legestarieven in 2024 met 8,7% verhoogd. Dit geldt uiteraard niet voor de producten waarvoor een wettelijk tarief geldt. Een toelichting hierop is opgenomen onder beleid van de lokale heffingen.

BOUWLEGES	2024	
1. Taakveld Bouwen en Wonen; omgevingsvergunningen		
1a. lasten	826	
1b. baten, exclusief heffingen		
1c. netto kosten taakveld bouwvergunningen	**826**	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	628	
2b. BTW	188	
2c. vergoedingen welstandscommissie	69	
2d. overige toe te rekenen kosten	**885**	
3. Totaal voor bouwleges relevante kosten	**1.711**	**N**
4. Opbrengst bouwleges		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-890	
4b. evt. tariefvoorstel 2024	-35	
4c. totale opbrengst bouwleges	**-924**	**V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**787**	**N**
6. Dekkingspercentage	***54,0%***	

BURGERZAKEN	2024	
1. Taakveld Burgerzaken		
1a. lasten	1.121	
1b. baten, exclusief heffingen		
1c. netto kosten taakveld Burgerzaken	1.121	
2. Overige toe te rekenen kosten		
2a. overhead	579	
2b. BTW	173	
2c. overige toe te rekenen kosten	752	
3. Totaal voor Burgerzaken relevante kosten	**1.874**	**N**
4. Opbrengst Burgerzaken		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-594	
4b. evt. tariefvoorstel 2024		
4c. totale opbrengst Burgerzaken	**-594**	**V**

BURGERZAKEN	2024
5. Saldo kosten -/- heffing	**1.279 N**
6. Dekkingspercentage	***31,7%***

APV	2024
1. Taakveld Openbare orde en Veiligheid	
1a. lasten	314
1b. baten, exclusief heffingen	
1c. netto kosten taakveld OOV, APV	314
2. Overige toe te rekenen kosten	
2a. overhead	238
2b. BTW	67
2c preventie	3
2d. overige toe te rekenen kosten	308
3. Totaal voor APV relevante kosten	**622 N**
4. Opbrengst APV	
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-35
4b. evt. tariefvoorstel 2024	
4c. totale opbrengst APV	**-35 V**
5. Saldo kosten -/- heffing	**587 N**
6. Dekkingspercentage	***5,6%***

Grafrechten

Het beheer en onderhoud van de begraafplaats wordt gefinancierd uit de inkomsten van de grafrechten en onderverdeeld in lijkbezorgingsrechten en onderhoudsrechten begraafplaats.
In beginsel zullen de tarieven worden verhoogd met de prijsinflatie van 3,9%.
De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten zijn opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingsrechten.

In de volgende tabel is de ontwikkeling van het grafrecht 2020-2024 opgenomen.
Bij het opstellen van de programmabegroting 2023 is geconstateerd dat de vrijval uit de voorziening afkoopsommen begraven € 20.000 te hoog was. Daarbij is geconstateerd dat het nadelig effect hiervan effect heeft op de tarieven. In 2023 zijn deze hierop niet bijgesteld. Om de weggevallen dekking te compenseren dienen de tarieven in 2024 alsnog worden bijgesteld. De tariefstijging wordt daarmee 8,2%.

Grafrechten	2020	2021	2022	2023	2024
Algemeen	1.193	955	974	995	1.077

De mate waarin de grafrechten kostendekkendheid zijn is opgenomen in onderstaand overzicht.

x € 1.000

Kostendekking begraven	**2024**
Saldo taakveld	547
Mutatie voorziening	-1
Overige toe te rekenen kosten	
Overheadtoerekening	159
Totaal kostenbasis	**705**
Begraafrechten	**520**
Kostendekking	*74%*

Precariobelasting

Precario wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.
De tarieven voor precariobelasting zijn conform de uitgangspunten verhoogd met de prijsindexatie (3,9%).

Water-/toeristenbelasting

De verblijfsbelasting betreft de watertoeristen- en de toeristenbelasting. De belastingen worden geheven voor het betaald verblijf binnen de gemeente door personen die geen ingezetene zijn van Aalsmeer. Het gaat daarbij dus niet alleen om toeristen. De opbrengst hiervan komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente.

Verblijfbelasting/Toeristenbelasting
Toeristenbelasting wordt geheven bij overnachtingen binnen de Aalsmeer door personen die niet in de basisadministratie van de gemeente staan ingeschreven. Omdat het voor deze belastingen niet alleen om toeristen gaat wordt deze heffing in Aalsmeer in de verordening aangeduid als verblijfsbelasting. De hoogte ervan betreft een vast bedrag per persoon per overnachting. De verblijf- /toeristenbelasting stijgt in 2024 met 3,9% tot € 3,65. Voor een nacht op de camping wordt 50% van het tarief betaald.

Waterverblijfsbelasting/ watertoeristenbelasting
Waterverblijfsbelasting is een belasting voor niet-inwoners van de gemeente voor het betaald gebruik van gemeentelijke voorzieningen en faciliteiten. Het gaat hierbij om iedereen die niet staat ingeschreven in de gemeente en betaalt voor een verblijf op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren van de gemeente. Er kan geen waterverblijfsbelasting worden geheven van passerende bootjes en dagjes mensen die geen betaalde diensten afnemen.

In de programmabegroting is vanaf 2024 een verhoging opgenomen van de waterverblijfsbelasting.
Het tarief voor de watertoeristenbelasting wordt conform de uitgangspunten van de begroting 2023 verhoogd. Het tarief voor de watertoeristenbelasting 2023 bedraagt € 1,53 per persoon per etmaal en zal met ingang van 1 januari 2024 worden verhoogd naar € 2,85 per persoon per etmaal.

De ontwikkeling van de tarieven is opgenomen in onderstaande tabel:

Verblijfsbelasting	2020	2021	2022	2023	2024
Toeristenbelasting	3,50	3,50	3,50	3,50	3,65
Watertoeristenbelasting	1,42	1,46	1,50	1,53	2,85

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt geheven in twee winkelgebieden: winkelgebied Ophelialaan en het winkelgebied centrum Aalsmeer.

Deze belasting wordt geheven op reclameobjecten zichtbaar vanaf de openbare weg. De opbrengsten uit de reclamebelasting worden, na aftrek van de administratieve kosten, als subsidie uitgekeerd aan de door ondernemers opgerichte uitvoeringsorganisatie. De besteding van de gelden wordt door de ondernemers zelf bepaald.

Het tarief reclamebelasting bedraagt in 2024 met € 885,07. Dit is een vast bedrag, ongeacht het aantal reclameobjecten.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die geen hoofdverblijf hebben in de gemeente Aalsmeer en voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woonruimte beschikbaar houden.
De opbrengsten forensenbelasting nemen in 2024 met 3,9% toe. Bij de bepaling van het tarief wordt rekening gehouden met de waardeontwikkeling van de woonruimte.

Marktgeld

Met het marktgeld worden de kosten gedekt die moeten worden gemaakt om de wekelijkse markt mogelijk te maken. Voor 2024 worden de tarieven met 3,9% verhoogd.
De kostendekkendheid voor 2024 ligt op circa 80%. Zie onderstaande tabel.

Kostendekking leges marktgelden	2024
Saldo taakveld	28
Overige toe te rekenen kosten - straatvegen	0
Overige toe te rekenen kosten - btw	1
Overheadtoerekening	
Totaal kostenbasis	**29**
Leges marktgelden	**23**
Kostendekking	*80,56%*

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland mogen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verlenen. Geheel of gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend indien een belastingschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de belastingaanslag te betalen.

Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en hondenbelasting (alleen voor de eerste hond). Bij de beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm.

Uitgaande van het werkelijk aantal kwijtscheldingen voor 2022 en de prognose voor 2023 wordt voor 2024 uitgegaan van 360 kwijtscheldingsverzoeken. Ongeveer 70% van de kwijtscheldingen wordt, na toestemming van belanghebbende, verleent door bevraging van het Inlichtingenbureau. Inwoners hoeven dan geen kwijtscheldingsaanvraag formulier in te vullen maar krijgen direct kwijtschelding. Van de zogenaamde handmatige papieren aanvragen wordt circa 50% toegewezen. De overige worden hoofdzakelijk afgewezen op gronden zoals te hoog banksaldo en/of inkomen.

Ten behoeve van kwijtschelding is een budget geraamd van € 71.700 (2023: € 69.000).

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen van een gemeente is “het vermogen van de gemeente om financiële risico’s op te vangen zonder dat het gevolgen heeft voor de uitvoering van de dagelijkse taken”. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door een relatie te leggen tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (financiële buffer) en de financiële gevolgen van risico’s die de gemeente loopt (en waarvoor geen andere, specifieke voorzieningen zijn gevormd).

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan:

- het beleid van de gemeente Aalsmeer voor wat betreft de weerstandscapaciteit en de risico’s;
- het benodigd weerstandsvermogen;
- het beschikbaar weerstandsvermogen;
- de weerstandscapaciteit; en
- de financiële kengetallen.

Het beleidskader is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing gemeente Aalsmeer 2023, dat vastgesteld is op 8 juni 2023.
Aan de hand van de risicoanalyse (kans x gevolg = financieel gevolg) is het totaal van alle risico’s in geld uitgedrukt. Omdat niet alle risico’s zich op hetzelfde moment voordoen wordt een zekerheidspercentage van 90% aangehouden voor de bepaling van de benodigde hoeveelheid weerstandscapaciteit om de financiële gevolgen van de benoemde risico’s af te dekken.

Risicobeleid

De risico’s die in deze begroting worden genoemd zijn een herijking van de risico’s die in de jaarstukken 2022 zijn opgenomen. De eerder opgenomen risico’s zijn beoordeeld op het nog steeds van toepassing zijn en of het opgenomen risicobedrag nog valide is. Daar waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd en zijn nieuwe risico’s opgevoerd en niet meer van toepassing zijnde risico’s verwijderd.

Evenals bij de jaarstukken zijn de risico’s inzichtelijk gemaakt aan de hand van een globale kansberekening. Daarbij is per risico aangeven wat de kans is dat het risico zich voordoet en wat het mogelijke financieel gevolg is. Uit de risico-inventarisatie volgen 78 risico’s.
De risico’s met de grootste financiële impact zijn in onderstaande tabel opgenomen. Wanneer de 10 grootste risico’s zich tegelijkertijd en in hun volle omvang voordoen, leidt dat tot € 85.140.000 aan kosten.
Voor de overige 68 kleinere risico’s gaat het om een aanvullend bedrag van € 89.286.000.
Met de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt uitgevoerd, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 174.426.000) ongewenst is. De risico's treden niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. Uit de simulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 18.221.115. Dit bedrag is onderdeel van het “benodigde weerstandsvermogen”.

#	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg
1	Onvoorziene omstandigheden met een niet kwantificeerbare kans of impact	Financieel - Reservering van bedrag van € 1.000 per huishouden (13.712 huishoudens per 2023) afgerond op hele miljoenen	15%	max.€ 14.000.000
2	Niet realiseren van (afgesproken) taakstellingen	Financieel - Tekorten op de begroting	50%	max.€ 4.000.000
3	Garantstelling GPAG BV	Financieel - GPAG heeft ten behoeve van het realiseren van de grondexploitatie een leningfaciliteit tot een maximum van € 90 miljoen. In geval de BV niet aan de betalingsverplichtingen kan voldoen worden de aandeelhoudende gemeenten (Ulthoorn en Aalsmeer) hierop aangesproken.	5%	max.€ 30.000.000
4	Fouten in belastingverordeningen	Financieel - Bij ernstige fouten kan verordening ontbindend verklaard worden, waardoor belastingaanslagen niet opgelegd kunnen worden. Imago - Foutieve belastingaanslagen en bij onbindendheid wordt de landelijke pers gehaald.	10%	max.€ 12.500.000
5	Raad neemt besluiten in afwijking van eerdere besluitvorming die leidt tot schade bij derde partijen	Financieel - Schadevergoeding aan derde partijen. Waarvan € 3 miljoen verminderde grondopbrengsten GPAG die volledig aan Aalsmeer worden toegerekend. Daarnaast € 3 miljoen niet nader gespecificeerde schade van bedrijven die op basis van eerdere planvorming contracten hebben gesloten en in dat geval een claim neer gaan leggen bij GPAG en daarmee bij Aalmeer. Imago - Betrouwbaarheid gemeente Aalsmeer als strategische partner in de ontwikkeling staat ter discussie.	20%	max.€ 6.000.000
6	Extra financiële bijdrage aan deelneming/gesubsidieerde instelling/verbonden partij	Financieel - Niet sluitende exploitatie bij verbonden partijen waardoor deelnemers aanvullende bijdrage moeten doen.	70%	max.€ 1.640.000
7	Uitkomsten van CAO afspraken zijn onvoorspelbaar	Financieel - Extra kosten	70%	max.€ 1.500.000
8	Tegenvallende verkoop GPAG	Financieel - Exploitatieverlies	30%	max.€ 3.500.000
9	Virussen en/of hacking	Financieel - Stagnatie van werkzaamheden, Performance verlies en/of verlies gegevens, mogelijk betalen van losgeld om gegevens weer beschikbaar te krijgen. Imago - Uitlekken van vertrouwelijke gegevens.	30%	max.€ 3.000.000
10	Fouten in verordeningen retributies (kostendekkende leges)	Financieel - Onverbindend verklaren van de verordeningen betekent geen heffing kunnen opleggen voor een bepaalde periode. Imago - Onverbindend verklaren van de verordeningen haalt de landelijke pers.	10%	max.€ 9.000.000

In de top 10 zijn de volgende risico's ten opzichte van de paragraaf weerstandsvermogen in de jaarrekening 2022 (dit is de laatst opgestelde paragraaf weerstandsvermogen) gewijzigd:

- Het risico in het kader van deelgebied deel 2 West GPAG BV is verlaagd van 85% naar 20% omdat besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden. Restrisico heeft betrekking op vergelijkbare zaken waarover de raad nog wel een besluit moet nemen.
- In 2023 wordt binnen GPAG een aantal uitgiftes voorzien waardoor de financieringsbehoefte van GPAG BV afneemt en daarmee de garantstelling door aandeelhoudende gemeenten.

Bouw- / projectgerelateerde risico's

De hoogte en de beheersing van risico's van grote projecten en grondexploitaties is een belangrijk speerpunt. Door middel van risicoanalyse met behulp van de Monte Carlo methode is de benodigde weerstandscapaciteit in beeld gebracht. Mede op basis hiervan kan besluitvorming plaatsvinden over de te nemen beheermaatregelen en het moment waarop deze genomen kunnen worden.
Voor de dekking van de bekende tekorten in lopende gemeentelijke exploitaties is een voorziening getroffen. Dat geldt ook voor verliesgevende projecten faciliterend grondbeleid. Zie voor nadere toelichting de paragraaf grondbeleid. Basis voor het risicoprofiel is de laatste actualisatie van de Meerjarenprognose grondexploitaties. De raad heeft op 6 juli 2023 de actualisatie van de meerjarenprognose grondexploitaties Aalsmeer 2023 vastgesteld.

Resumé risicoprofiel

Bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit (A) van de gemeente Aalsmeer is rekening gehouden met de maximale financiële gevolgen van de risico's en een weging op basis van de verwachte frequentie dat het risico zich voordoet. Dit leidt tot het volgende risicoprofiel:

Bedragen x € 1.000	Risicoprofiel
Bouw- / project gerelateerde risico's	6.802
Overige geïnvesteerde risico's	18.221
Totaal	**25.023**

Weerstandscapaciteit

In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit.
Bij het beschikbaar weerstandsvermogen gaat het om vrij besteedbare middelen die eenmalig ingezet kunnen worden om de financiële gevolgen van de risico's die zich voordoen te kunnen opvangen.
Het beschikbaar weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.

Algemene reserve
De geprognosticeerde stand van de algemene reserve op 31 december 2023, na verwerking van de resultaatbestemming 2022 en de onttrekkingen 2023 waarover door de raad reeds een besluit is genomen, is € 29.796.000.

Stille reserves
Stille reserves zijn de meerwaarden van activa die te laag of op nul zijn gewaardeerd doch die direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen. Een stille reserve kan alleen maar deel uitmaken van de beschikbare weerstandscapaciteit als deze activa snel te verkopen zijn, of dat besluit (expliciet) al is genomen. Gezien de geringe verhandelbaarheid van de meeste gemeentelijke eigendommen van Aalsmeer of wenselijkheid van het bezit daarvan is eerder al besloten deze niet mee te nemen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves die met een raadsbesluit een specifieke aanwending/bestemming hebben gekregen. Om deze reserves daadwerkelijk in te kunnen zetten om tegenvallers/calamiteiten op te

vangen, is een raadsbesluit nodig om de bestemming te wijzigen. De mate van “hardheid” (ingezet beleid, aangegane verplichtingen) kan ook per reserve verschillen. Om deze reden worden bestemmingsreserves in principe niet gerekend tot de weerstandscapaciteit. Dit is conform het uitgangspunt in de gemeentelijke nota weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Aalsmeer heeft een bestemmingsreserve sociaal domein. Deze reserve is bedoeld om tekorten binnen het sociaal domein binnen het programma op te lossen, vanwege een aantal open einde regelingen die binnen dat programma zijn opgenomen met de bijbehorende risico’s. Deze risico's maken onderdeel uit van de 78 risico's uit onze risico-inventarisatie. Om die reden mag de bestemmingsreserve sociaal domein worden meegeteld voor het beschikbaar weerstandsvermogen.
Hetzelfde geldt voor de bestemmingsreserve voorlopige winsten grondexploitaties. Ook hiervoor geldt dat de risico's onderdeel zijn van de risico-inventarisatie en daarmee de benodigde weerstandscapaciteit. Dat valideert het opnemen van deze bestemmingsreserve als onderdeel van het beschikbare weerstandsvermogen.

Onbenutte belastingcapaciteit
Een belangrijke inkomstenbron voor gemeenten is de Onroerende zaakbelasting (OZB). Het is de individuele gemeente die de hoogte hiervan vaststelt. Er is geen limiet aan de OZB gesteld, een gemeente mag deze verhogen (of verlagen) naar eigen inzicht. Op het moment dat een gemeente in de financiële problemen komt en beroep doet op de artikel 12 status, eist het Rijk dat de OZB op een bepaald niveau wordt gebracht. Het verschil tussen het daadwerkelijke OZB-tarieven van een gemeente en het artikel 12 niveau, wordt de onbenutte belastingcapaciteit genoemd. De onbenutte belastingcapaciteit van Aalsmeer bedraagt € 3.535.944.

Post onvoorzien
Iedere gemeente moet in de begroting een budget voor onverwachte tegenvallers opnemen, de stelpost onvoorzien. Deze post kan worden ingezet als dekking voor kleine onvoorziene kosten. In Aalsmeer bedraagt deze post € 31.900.

Samengevat bedraagt het geprognosticeerd beschikbaar weerstandsvermogen in deze begroting 2024:

Algemene reserve (per 1 januari 2024)	29.796.000
Onbenutte belastingcapaciteit	3.536.000
Bestemmingsreserves	
- sociaal domein	2.541.000
- voorlopige winsten grondexploitaties	5.914.000
Onvoorzien	31.900
Beschikbaar weerstandsvermogen (B)	41.818.900

Het beschikbaar weerstandsvermogen is ten opzichte van dat opgenomen in de jaarstukken 2022 toegenomen door enerzijds een uitname van de algemene reserve ter dekking van nieuw beleid 2023 (€ 1.291.000), maar anderzijds een toevoeging aan de reserve voorlopige winsten grondexploitaties op basis van de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2023. In 2024 en 2025 vindt conform besluitvorming door de raad op 3 november 2022 aanvulling van de onttrekking voor nieuw beleid uit de algemene reserve vanuit de stelpost nieuw beleid plaats.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen het beschikbare en benodigde weerstandsvermogen op basis van de gekwantificeerde risico's. In onderstaande tabel wordt weergegeven welke kwalificatie aan de verschillende waarden van de ratio's wordt toegekend:

Ratio	Oordeel
> 2.0	Uitstekend
> 1.4 - < 2.0	Ruim voldoende
> 1.0 - < 1.4	Voldoende
> 0.8 - < 1.0	Matig
> 0.6 - < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

In de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen van Aalsmeer is opgenomen dat de gemeente streeft naar een weerstandsratio die ruim voldoende is en daarom 1,5 dient te zijn. Op basis van het geïnventariseerde benodigd weerstandsvermogen en het berekende beschikbare weerstandsvermogen is de weerstandsratio:

Bepaling weerstandsratio		***1.000 euro**
A	Benodigde weerstandscapaciteit	25.023
B	Beschikbaar weerstandsvermogen	41.819
B/A=C	**Ratio weerstandscapaciteit**	**1,7**

Met een weerstandsratio van 1,7 heeft Aalsmeer nog steeds de kwalificatie "ruim voldoende" en wordt voldaan aan de eigen norm.

Kengetallen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) schrijft voor dat gemeenten een aantal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en de jaarstukken opnemen. Dat zijn: de netto schuldquote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maakt het de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

In het BBV zijn geen te behalen minimum of maximum waarden opgenomen. Wel heeft de provincie Noord Holland, als financieel toezichthouder, zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten. De provincie onderscheidt drie categorieën, namelijk A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt in het kengetal inclusief en exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.
De wijze van berekening van de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

De toelichting die is gegeven bij de netto schuldquote is ook van toepassing op de netto-schuldquote voor alle verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Aalsmeer in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
Net als in de begroting 2022 en de jaarstukken 2021 is deze ratio positief.

Grondexploitatie
Het financiële kengetal “grondexploitatie” geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten.
De boekwaarde van de gronden geeft weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitaties. Dit geld moet namelijk nog terugverdiend te worden.

Lokale woonlasten (belastingcapaciteit)
Dit kengetal geeft inzicht in hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% betekent dat de belastingdruk van Aalsmeer lager is dan het landelijk gemiddelde. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.
Door een relatieve daling van de gemiddelde woonlasten 2023 van een gezin ten opzichte van het landelijk gemiddelde is de uitkomst van deze ratio verbeterd. Een toelichting op de ontwikkeling van de lokale woonlasten is opgenomen in de paragraaf lokale heffingen (lokale lastendruk) van deze jaarstukken.

In de onderstaande tabel worden de kengetallen en de bijbehorende signaleringswaarden getoond. Aalsmeer scoort op het kengetal solvabiliteit en belastingcapaciteit een score B. Op alle andere kentallen scoort Aalsmeer een score A. Door het actualiseren van de liquiditeitsprognose loopt de netto schuldquote op, maar deze blijft deze raadsperiode nog binnen categorie A.

Kengetallen in percentages	A	B	C	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%	12	57	43	49	68	77
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%	8	55	41	47	66	75
Solvabiliteitsrisico	> 50%	20-50%	< 20%	51	44	47	49	44	41
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%	5,4	0,2	2,5%	1,1%	0,0%	-1,8%
Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%	7	0	4	-1	-1	0
Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%	102	104	100	100	100	100

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met investeringen in de openbare buitenruimte wordt een optimale leefomgeving ingericht met als doel de basisfuncties wonen, werken, verkeer en recreatie te waarborgen voor nu en in de toekomst. Van belang is daarbij dat beschikbare middelen optimaal worden ingezet voor de duurzame instandhouding (onderhoud en vervanging) van deze kapitaalgoederen. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het veranderen van functies in de openbare buitenruimte en de veranderende eisen die aan de openbare buitenruimte worden gesteld.

Het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte (MPP) wordt elk jaar geactualiseerd en voor vier jaar vastgesteld. Het plan bevat het integraal afgestemde planmatig onderhoud voor wegen, verkeer, riolering, groen, water, spelen en verlichting, in relatie tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Het MPP vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën. De vakdisciplines stellen ieder voor zich prioriteiten aan noodzakelijke (renovatie)werken en stemmen dit onderling op elkaar af zodat evenwichtig wordt omgegaan met de beschikbare middelen.

In deze paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt van de belangrijkste duurzame kapitaalgoederen een beschrijving gegeven en wordt het beleidskader aangegeven, voorafgegaan door een totaaloverzicht van de hiervoor beschikbare middelen.

Beleidskader en kwaliteit
Het dagelijks onderhoud in de openbare buitenruimte en de daarbij behorende middelen zijn afgestemd op een beheerniveau B van de CROW-werkwijze. Een uitzondering is gemaakt voor de parken, recreatiegebieden en winkelcentra. Deze worden op A-niveau onderhouden. Dit is benoemd in het ‘Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud gemeente Aalsmeer’ (2015) en de bijbehorende beeldcatalogus. De catalogus bevat foto’s van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten:

	Winkel-centrum	Woon-wijk	Hoofdinfra-structuur	Park	Recreatie-gebied	Bedrijven-terrein	Buiten-gebied
Groen	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Verharding	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Reiniging	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Meubilair	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**
Civiele kunstwerken	**A**	**B**	**B**	**A**	**A**	**B**	**B**

Totaaloverzicht van kosten ten behoeve van bestaande kapitaalgoederen
Op de programma’s treft u de totaal te verantwoorden budgetten per programma aan. In onderstaande tabel wordt een dwarsdoorsnede van de programma’s gepresenteerd voor zover het de kapitaalgoederen betreft.

In de tabel zijn voor de kapitaalgoederen afzonderlijk zowel de kosten van jaarlijks onderhoud als van groot onderhoud en vervanging opgenomen. Onderdeel van deze uitgaven zijn de uitgaven zoals vastgesteld in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 (juli 2023). Het jaar 2027 maakt nog geen onderdeel uit van dit plan en is dan ook niet meegenomen in onderstaande tabel. De kosten van projecten die betrekking hebben op de vervanging van duurzame kapitaalgoederen zijn niet in deze paragraaf opgenomen. Deze worden geactiveerd en afgeschreven conform regelgeving.

bedrag x € 1.000

Omschrijving kapitaalgoederen	2024	2025	2026	2027
Wegen	3.301	3.086	3.086	3.086
Civieltechnische kunstwerken	310	310	310	310
Riolering	865	857	857	857
Water	190	190	190	190
Openbaar groen	3.131	2.786	2.714	2.714
Openbare verlichting	160	160	160	160
Speelplaatsen	50	50	50	50
Gebouwen & binnensportaccommodaties	518	518	518	518
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	**8.524**	**7.956**	**7.884**	**7.884**

Op elk van de vakspecialistische onderdelen volgt onderstaand een korte toelichting.

Wegen en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader
Het vigerend beleidskader bestaat uit *de Nota Wegen (2019), de Nota Civieltechnische Kunstwerken (2022), de Mobiliteitsagenda Aalsmeer* en het *Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026*.

In de Nota Wegen is de investeringsbehoefte voor een periode van vier jaar vastgelegd. Naast een vierjarenplanning wordt ook een doorkijk gegeven van de investeringsbehoefte voor de komende decennia. Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie. Dit wordt vastgelegd in een jaarlijks geactualiseerd Meerjarenprojectenplan Buitenruimte.

Alle kunstwerken zijn recent geïnspecteerd. De resultaten zijn verwerkt in de Nota Civieltechnische Kunstwerken en de benodigde investeringsruimte en onderhoudsbudgetten zijn opgenomen in het MPP Buitenruimte. Daarmee kan de komende jaren geïnvesteerd worden in behoud en vervanging van het Aalsmeerse areaal.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit wegen, voetpaden, fietspaden, trottoirs, parkeervakken en overige verharding in de openbare ruimte. In de Nota Civieltechnische Kunstwerken zijn de kapitaalgoederen bruggen, duikers, viaducten, tunnels, steigers, geluidsschermen, kademuren en beschoeiingen opgenomen. Kademuren en beschoeiingen vallen onder de noemer Water.

Riolering

Beleidskader
In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) wordt aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan haar zorgplichten voor de riolering- en grondwaterzorg. De beleidskaders zijn het gemeentelijk rioleringsplan 2021-2026 (beleidsplan GRP) en het actieplan en agenda klimaatadaptatie 2021-2026.
De gemeente heeft de volgende wettelijke verplichte watertaken:
- zorgen voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater,
- zorgen voor de verwerking van afvloeiend hemelwater,
- zorgen voor het beperken van de nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie geeft aan dat Nederland in 2050 zo goed mogelijk klimaatbestendig en waterrobuust moet zijn ingericht. De aanpak in het Deltaplan is gericht op vier thema's: wateroverlast, droogte, hitte(stress) en het beperken van de gevolgen van overstromingen (waterveiligheid). Bij herinrichtingsprojecten van de openbare ruimte neemt de gemeente zo veel mogelijk klimaatadaptieve maatregelen mee in het ontwerp, om ervoor te zorgen dat de gevolgen van de klimaatverandering - door bijvoorbeeld extreme regenbuien of hittegolven - voor de openbare ruimte beperkt blijven. Om invulling te geven aan de klimaatadaptatieopgave is inmiddels beleid vastgesteld (Agenda en actieplan klimaatadaptatie Aalsmeer 2021-2026).

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit vrij verval riolen, kolken, persleidingen, drainages, minigemalen, rioolgemalen, overstorten, uitstroomconstructies voor hemelwater en een grondwatermeetnet. Er liggen drainages en drainage-infiltratieriolen om grondwaterproblemen te voorkomen. Om een goed beeld te houden van de staat van het rioolstelsel vindt er éénmaal per 10 jaar een reiniging en inspectieronde van de rioolleidingen plaats. De (elektro)technische installaties worden jaarlijks geïnspecteerd.

Water

Beleidskader
Om voor de toekomst het watersysteem robuust genoeg te houden en invulling te geven aan de ambities en eisen van zowel waterschap als de gemeente zijn de nieuwe afspraken vastgelegd met Rijnland in de vorm van een bestuurlijke strategische agenda. In deze agenda geven de gemeente en het waterschap aan op welke onderwerpen en op welke wijze zal worden samengewerkt. Het gaat nadrukkelijk om een bestuurlijke agenda. De uitwerking van hetgeen bestuurlijk is geagendeerd wordt vervolgens uitgewerkt in bijvoorbeeld gezamenlijke onderzoeks- of uitvoeringsprojecten met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Met Waterschap AGV/Waternet wordt regionaal binnen BOWA/Izariz samengewerkt. Ook voor het thema water zijn de beleidsnota's Civieltechnische Kunstwerken, Klimaatadaptatie, GRP en MPP Buitenruimte leidend.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit watergangen, beschoeiingen, kademuren en oevers.

Openbaar groen

Beleidskader
Het kwaliteitsniveau van het groenonderhoud is vastgelegd is het beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud Aalsmeer. Beleid voor de bomen is vastgelegd in het Bomenplan Aalsmeer.

Renovaties van het groen zijn verwerkt in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer 2023-2026 via onder andere de projecten Bomenrenovaties en Heesterrenovaties. Andere relevante beleidsplannen voor het groen zijn het Bomenplan en het Klimaatadaptatieplan.

Soort kapitaalgoederen
Onder groen wordt verstaan: bomen, bosplantsoen, heesters, gazon, hagen en vaste planten.

Openbare verlichting

Beleidskader
In het Beleidsplan Openbare Verlichting (2020) zijn de uitgangspunten voor het plaatsen of renoveren van openbare verlichting vastgelegd. Grotere renovaties worden indien mogelijk gecombineerd met groot wegonderhoud. Deze projecten zijn opgenomen in het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte Aalsmeer.

Soort kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen bestaan uit lichtmasten, armaturen, voedingspunten en bekabeling.

Open lucht- en spelrecreatie

Speelplaatsen
Beleidskader
Via het MPP Buitenruimte 2023-2026 worden renovaties en herinrichting van speelplaatsen in Aalsmeer geprogrammeerd.

Soort kapitaalgoederen
Op de speelplaatsen staan traditionele speeltoestellen zoals veerelementen en klimrekken, maar ook de trapveldjes maken onderdeel uit van de speelplaatsen.

De overige recreatieterreinen zijn opgenomen onder wegen en groen.

Verkeersregelinstallaties

Soort kapitaalgoederen
Verkeersregelinstallatie is de verzamelnaam voor alle materialen die samen de verkeerslichten op een kruising(encomplex) aansturen en bestaat uit een regelautomaat, detectielussen, masten/portalen, lampen/armaturen, kabels en software.
Ook de panelen van het Dynamisch ReizigersInformatieSysteem (DRIS-panelen) vallen onder verkeersinstallaties. Dit zijn de reizigersinformatiepanelen die op bushaltes staan en de werkelijke vertrektijden en actuele onregelmatigheden aangeven van de bussen op de betreffende halte.
De levensduur van verschillende elementen van verkeersregelinstallaties verschillen, maar er wordt een gemiddelde levensduur van 25 jaar aangehouden.

Gebouwen

Voor gebouwen waarvan een voortgezet gebruik is voorzien, worden jaarlijks de in het meerjaren-onderhoudsplan (MOP) opgenomen onderhoudsmaatregelen, mits deze ook bij nadere beoordeling onuitstelbaar blijken, uitgevoerd.

Een bedrag ter hoogte van de 20-jaars gemiddelde MOP wordt jaarlijks gedoteerd aan de Voorziening onderhoud gebouwen. Uitgaven komen ten laste van de voorziening. De toereikendheid van de voorziening wordt jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening aan de dan bekende gegevens getoetst.

Beheer en onderhoud door derden
Beheer en onderhoud van een deel van de gemeentelijke gebouwen is belegd bij andere organisaties:

- Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van alle binnen- en buitensportaccommodaties.
- Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling is verantwoordelijk voor het beheer van gronden en gebouwen binnen het eigen exploitatiegebied.
- Brede school De Mikado wordt beheerd door de beheerstichting De Mikado.

Leegstand en verhuur
Met betrekking tot de gebouwen ondervinden wij eigenlijk alleen nog enige leegstand in het kader van aankoop/leegmaken van panden vooruitlopend op herontwikkeling. Ter bestrijding van deze frictieleegstand worden een aantal panden tijdelijk door leegstandsbeheerders beheerd. Verder worden alle gebouwen verhuurd. Met uitzondering van de Molenvlietweg 22 worden er geen gebouwen of gronden verkocht in 2024.

In 2022 is de Nota Vastgoed vastgesteld door de gemeenteraad waarin het vastgoed beleid en de wijze van verhuurd zijn vastgelegd.

3.4 Financiering

Inleiding

Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.
In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's.

Wettelijk kader
De treasuryfunctie kent de volgende kaders:

- Wet financiering decentrale overheden (Fido);
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer; en
- Treasurystatuut 2023 gemeente Aalsmeer.

Schatkistbankieren
Gemeenten hebben de plicht eventuele tegoeden aan te houden in de Nederlandse schatkist. Dit heeft een positief effect op de omvang van de staatsschuld, maar beperkt ook de gemeentelijke vrijheid om zelf een optimaal rendement na te streven op haar eigen liquiditeiten.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)
Het totale financieringstekort van de Nederlandse overheid (Economische en Monetaire Unie (EMU-saldo)) mag niet meer bedragen dan 3%. Daar tellen ook gemeenten in mee. Lidstaten moeten deze afspraken omzetten in nationale wetgeving. Hiervoor is in Nederland de Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF) in 2013 vastgesteld.

EMU-saldo
Het EMU-saldo is in 1992 door de Economische en Monetaire Unie ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden mogelijk te maken. Het EMU-saldo (ook wel begrotingssaldo genoemd) is de optelsom van alle inkomsten en uitgaven van de rijksoverheid en de decentrale overheden.
Volgens de regels van de EMU, zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht, mag het vorderingentekort (het EMU-saldo) van een land niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de eurolanden behouden. Het EMU-saldo wordt dus vooral op landelijk niveau gebruikt.
In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zijn de gemeenten verplicht in hun begroting ramingen van het EMU-saldo te verstrekken. Het EMU-saldo is voor de individuele gemeente echter geen sturingsvariabele. Dat komt omdat bij het EMU-saldo wordt gekeken naar het saldo van de begroting volgens het kasstelsel, naar welke geldstromen er in een jaar binnen komen en welke er uitgaan. De gemeente werkt echter met een baten-lasten stelsel, waarbij gestuurd wordt op een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Door het verschil in gehanteerde stelsel kan het voorkomen dat bij een sluitende begroting, een gemeente toch een negatief EMU-saldo heeft.

In de volgende tabel is het geraamde EMU saldo 2024 opgenomen. Het EMU saldo komt voor 2024 uit op -/- € 6,0 miljoen. Dit betekent dat in EMU termen de uitgaven € 6,0 miljoen hoger zijn dan de inkomsten.

	2024	2025	2026	2027
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3.088	4.693	-791	-1.587
Mutatie (im)materiële vaste activa	12.814	11.724	10.748	2.487
Mutatie voorzieningen	-508	-124	701	745
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.213	-4.947	-62	1.219
Berekend EMU-saldo	**-6.021**	**-2.209**	**-10.776**	**-4.549**

Rente-exploitatie

In het hoofdstuk uitgangspunten van de Kadernota 2024 zijn de volgende uitgangspunten voor het toerekening van de werkelijke rentelasten aan de grondexploitaties en de taakvelden opgenomen:

Toegerekende rente	2024	2025	2026	2027
Rente grondexploitaties	0,20%	0,50%	0,50%	0,50%
Omslagrente	0,20%	0,20%	0,20%	0,20%

Aalsmeer hanteert het systeem van integrale financiering. Dat wil zeggen dat er niet noodzakelijk een direct verband bestaat tussen individuele investeringen en de financiering van deze investeringen.
Na het vaststellen van de Kadernota 2024 is de Staat rente gaan vergoeden op het saldo van de schatkist. In de programmabegroting 2024 is om die reden net als in de programmabegroting 2023 een omslagrente gehanteerd van 0,1%.

De rente-exploitatie ziet er als volgt uit:

Renteschema volgens BBV notitie (bedrag x€ 1.000)	Begroot
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	153
b. -/- de externe rentebaten	350
Totaal door te rekenen externe rente	-197
c1. -/- De rente die aan de grex moet worden doorberekend	74
c2. -/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden doorberekend	0
Totaal doorberekende rente (c1 + c2)	74
Aan taakvelden toe te rekenen EXTERNE rente (a t/m c)	-271
d1. Rente over eigen vermogen	0
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (a t/m d)	-271
e. De aan taakvelden toegerekende rente	-86
Renteresultaat op het taakveld treasury	**-357**

Risicobeheer

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico: kasgeldlimiet en renterisiconorm

Kasgeldlimiet
De gemeente kan een financieringsbehoefte invullen met een langlopende- of een kortlopende lening. Een kortlopende lening heeft een looptijd korter dan één jaar. In het algemeen is de te betalen rente op een kortlopende lening lager dan die op een langlopende. Hierdoor zou een gemeente in de verleiding kunnen komen om een groot deel van de financieringsbehoefte met kort geld te financieren. Daaraan kleeft een risico: wanneer de rente op de kapitaalmarkt snel oploopt stijgen de financieringslasten van een gemeente snel die zij dan mogelijk binnen de begroting niet kan opvangen. Daarom is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet is de wettelijk bepaalde limiet voor de toegestane omvang van de netto vlottende (kortlopende) schuld per kwartaal.
Als deze limiet wordt overschreden kan de gemeente verplicht worden om een langlopende lening aan te trekken. Wanneer er sprake is van een structurele overschrijding van de limiet (een overschrijding van drie achtereenvolgende kwartalen) dient de provincie op de hoogte te worden gebracht en een herstelplan te worden opgestuurd.

De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal van de lasten. Het begrotingstotaal van Aalsmeer bedraagt € 105.918.000 Hiermee komt de kasgeldlimiet voor 2024 uit op € 9.003.030.

Renterisiconorm
Het renterisico is het risico dat de gemeente loopt in verband met contractueel overeengekomen wijzigingen van rentepercentages van aangetrokken en uitgezette langlopende leningen. Wettelijk is bepaald dat het renterisico dat op de vaste schuld wordt gelopen, de zogenoemde renterisiconorm, niet mag worden overschreden. De norm is ingesteld om te voorkomen dat in een jaar teveel langlopende leningen moeten worden afgelost waardoor grootschalige herfinanciering aan de orde is (met alle financiële risico's van dien). De aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar.
De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal van de lasten. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.
De renterisiconorm over 2024 bedraagt € 21.183.600.

Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Aalsmeer niet van toepassing. Dit betreft leningen waarbij op basis van de leningsvoorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden herzien. De leningenportefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

Financiering

Financieringsbehoefte
Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt bepaald of in de meerjarige financieringsbehoefte wordt voorzien.

Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt bepaald of in de meerjarige financieringsbehoefte wordt voorzien.

De verwachting is dat in 2024 naast de reeds aangetrokken financieringsmiddelen, in 2024 geen nieuwe financiering hoeft te worden aangetrokken op basis van de huidige liquiditeitsprognose.
Het schatkistbankieren leidt er toe dat overtollige liquiditeiten slechts bij het Rijk mogen worden uitgezet.

De totale financieringsbehoefte in deze raadsperiode bedraagt € 30 miljoen. In de Kadernota 2024 werd met € 37 miljoen rekening gehouden. Dit was inclusief een bedrag van € 10,0 miljoen voor nieuwe ambities. Deze zijn in onderstaande liquiditeitsprognose geen onderdeel.

Het verloop van de financieringsbehoefte is opgenomen in onderstaande tabel. Een min bedrag betekent dat we externe financiering moeten aantrekken.

Jaar	2024	2025	2026	2027
Saldo schatkist begin	20.341	7.658	-7.440	-23.105
Kortlopend financieringssaldo	5.943	6.103	-19	-1.331
Langlopend financieringssaldo	-14.792	-13.368	-12.812	-2.469
Aflossing geldleningen	-3.833	-7.833	-2.833	-2.833
Herfinanciering geldleningen	0	0	0	0
BCF uitgaven	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
BCF inkomsten	12.000	12.000	12.000	12.000
Saldo schatkist eind	**7.658**	**-7.440**	**-23.105**	**-29.738**

Rentevisie
De inflatie blijft naar verwachting ook in 2024 boven de doelstelling van de Europese Centrale Bank. Dat betekent dat de centrale bank het monetaire beleid verder zal verkrappen. De rentetarieven zullen met name in de kortere looptijden nog wat oplopen.
In de Kadernota 2024 werd voor de langere termijn uitgegaan voor nog aan te trekken leningen rentepercentages van 3,5% respectievelijk 3,75%. De afgelopen maanden is de rente opgelopen. Voorzichtigheidshalve zijn de geprognosticeerde rentelasten in deze programmabegroting daarom bijgesteld naar 4%. Dit is ca. 0,5% hoger dan de verwachting van de BNG bank voor een lening van 10 jaar over een jaar.

Langlopende leningen
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de huidige leningenportefeuille per 1 januari 2024.

Lening	Oorspron-kelijk bedrag	Aflossings-wijze	Afloopdatum	Rente percentage	Rente- bedrag	Schuld- restant	Weging in portefeuille
BNG leningnr.40.111.029	5.000	Lineair	24-1-2027	0,57	14,3	2.500	6%
BNG leningnr.40.111.945	10.000	Lineair	12-6-2028	0,725	39,5	5.000	12%
BNG leningnr.40.113.452	5.000	Lineair	16-12-2024	-0,175	-3,4	1.000	2%
BNG leningnr.40.113.453	10.000	Fixe	16-12-2029	0,25	25,0	10.000	25%
BNG leningnr.40.113.454	5.000	Fixe	31-1-2025	-0,06	-3,0	5.000	12%
BNG leningnr.40.113.455	10.000	Lineair	31-1-2030	0,05	3,5	7.000	17%
Prov Noord-Brabant	10.000	Lineair	28-2-2052	1,01	98,2	9.667	24%
Totaal vaste schuld	**55.000**				**174**	**40.167**	**100%**

Langlopende uitzettingen en garantstellingen
Aalsmeer heeft uitsluitend langlopende uitzettingen die vallen onder de publieke taak. Een gedeelte van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Bouwfonds staat uit bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN). Deze gelden worden specifiek aangewend voor projecten voor volkshuisvesting. Daarnaast heeft de gemeente nog een bedrag uitstaan bij het SVN voor duurzaamheidsleningen.

Ook heeft de gemeente garantstellingen verleend. Een actueel overzicht van de garantstellingen is onderdeel van de jaarstukken 2022 (zie Borg- en garantstellingen | Jaarstukken 2022 (jaarverslag-2022.nl)).

Treasuryfunctie

Aalsmeer heeft aandelen in bezit van Bank Nederlandse Gemeenten, Stedin, Meerlanden Holding NV, Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV, Afvalsturing Friesland NV en Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV. Een toelichting op deze partijen is onderdeel van de paragraaf Verbonden Partijen van deze begroting.

3.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de voornemens inzake de bedrijfsvoering van de organisatie. Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende en moderne bedrijfsvoering is van groot belang om een goed evenwicht tussen een goed financieel resultaat en een goed werkklimaat waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen en beide componenten elkaar kunnen versterken.

Ambtelijke samenwerking met Amstelveen

Sinds 1 januari 2013 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Amstelveen en Aalsmeer samengevoegd. Dit met het oog op het borgen van de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening tegen zo laag mogelijke kosten. Essentie van de samenwerkingsconstructie is dat er twee zelfstandige gemeentebesturen zijn die hun eigen bestuurlijke kaders bepalen: financieel en inhoudelijk. Beide besturen worden hierin tegelijkertijd vanuit één ambtelijke organisatie gefaciliteerd, zowel qua voorbereiding, uitvoering als verantwoording.
In de samenwerkingsconstructie is Amstelveen de rol als centrumgemeente toebedeeld; de medewerkers in de samenwerkingsconstructie zijn in dienst bij de gemeente Amstelveen. De gemeentesecretaris Amstelveen is verantwoordelijk voor de aansturing van de ambtelijke organisatie en is opdrachtnemer van de samenwerking. De gemeentesecretaris van Aalsmeer fungeert als opdrachtgever.

In 2022 is de vernieuwde samenwerking tussen Amstelveen en Aalsmeer en is de kernorganisatie Aalsmeer (per 1 april) gestart. Aalsmeer heeft een aantal taken en bevoegdheden teruggenomen die overgedragen waren aan Amstelveen.

De basisdienstverlening is vastgelegd voor de periode 2022-2026. De inhoudelijke opdracht wordt jaarlijks vastgelegd in de programmabegroting van Aalsmeer en het uitvoeringsplan.

Periodiek wordt de werking van de ambtelijke samenwerking geëvalueerd en eventueel bijgestuurd.

Ambtelijke Organisatie Aalsmeer

In 2024 wordt de advisering aan het gemeentebestuur vanuit de kernorganisatie Aalsmeer verder vormgegeven. De wens van de raad en het college om meer ambtelijke ondersteuning nabij te hebben is hierbij leidend. In 2024 zet de kernorganisatie zich specifiek in op het ondersteunen en versterken van het besluitvormingsprocessen behoeve van de het college door in verschillende fasen van het proces, in de totstandkoming van het strategische beleid en in de communicatie naar de samenleving van Aalsmeer een bijdrage te leveren. De medewerkers van de kernorganisatie hebben passie voor de publieke zaak en "snappen Aalsmeer".

De kernorganisatie beschikt over een budget beschikbaar van € 4,2 miljoen (excl. doorbelasting dienstverleningsbijdrage).

In onderstaande tabel zijn de budgetten van de kernorganisatie opgenomen.

Budget kernorganisatie Aalsmeer	2022	2023	2024
Raad	587.617	560.800	605.500
Griffie	433.859	372.100	424.900
waarvan inhuur	14.554	23.000	7.700
doorbelasting dienstverleningsbijdrage AA	80.200	0	0
Rekenkamer	21.595	21.200	36.600
Accountant	104.905	99.700	103.600
College	1.079.568	982.700	991.200
Kernorganisatie	8.393.028	11.765.400	10.507.600
waarvan:			
Loonkosten	1.887.624	2.558.800	2.692.900
Inhuur derden	699.710	0	26.000
doorbelasting dienstverleningsbijdrage AA	6.379.143	7.869.500	8.514.800
doorbelasting naar taakvelden	-1.196.605	-1.097.500	-1.200.000
Totaal	**10.620.572**	**13.801.900**	**12.669.400**
excl. doorbelasting dienstverleningsbijdrage	4.161.229	5.932.400	4.154.600
2023: incl. transitiebudget € 1,95 miljoen			

Huisvestingkosten

De geraamde huisvestingskosten bedragen in 2024 € 413.000 (2023: € 412.000, realisatie 2022 € 440.000). De grootste component van de kosten bestaat uit de afschrijvingskosten, reservering meerjaren onderhoud, jaarlijks onderhoud, heffingen, verzekeringen en beheerkosten.

(Bestuurlijke) Integriteit

In het kader van de Ambtenarenwet waarin de wetgever de organisatie verplicht heeft gesteld om een integriteitsbeleid te voeren dient de organisatie met enige regelmaat aandacht te besteden aan integriteit en maatregelen te nemen om (de schijn van) het schenden van integriteit te voorkomen.
Dit betekent dat de kernorganisatie een aantal basismaatregelen heeft genomen, zoals het afleggen van de eed/ belofte, het overleggen van een verklaring omtrent het gedrag en de referentiecheck bij aanname van nieuwe personeelsleden. Daarnaast heeft de organisatie een integriteitsbeleid.
Ook is er een frauderisicoanalyse (zie ook onder rechtmatigheidsverantwoording verderop in deze paragraaf). die als een basis dient voor de uit te voeren verantwoordelijkheden en werkzaamheden in het kader van interne controle.
Verder werken wij aan integriteit door continu te werken aan een cultuur waarin aanspreekbaarheid van grote waarde wordt geacht.

Naar aanleiding van de gebeurtenissen in het voorjaar van 2023 heeft de raad in de raadsvergadering van 20 juli 2023 procesafspraken gemaakt om de weerbaarheid van de gemeenteraad en het college van B&W te versterken bij vraagstukken over integriteit en vertrouwen. Deze luiden:

- Het instellen van een stuurgroep onder leiding van de burgemeester om werkconferenties met de gemeenteraad en het college te organiseren over het onderwerp integriteit en deze te borgen, daarnaast zorg dragen voor vernieuwing van de gedragscodes voor bestuurders, burgemeester en gemeenteraad en aanscherping van de pre-benoemingstoets voor kandidaat-wethouders (te laten) voorbereiden;
- Het opstellen van een geactualiseerd ‘levend’ protocol Integriteit ten behoeve van de gemeenteraad;

- Het opstellen van een raadsbreed convenant “Zo Gaan We Met Elkaar Om in Politiek Aalsmeer en daarbuiten’;
- In de toegezegde nota Integriteit een plan van aanpak te beschrijven voor de bovengenoemde stappen. Onderdeel van deze nota is ook hoe verantwoording af te leggen in de P&C cyclus over het onderwerp integriteit.

Dienstverleningsbijdrage

In de begroting 2024 is een dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen opgenomen van afgerond € 19,4 miljoen. Wijzigingen worden, binnen de kaders van het budgetrecht, vastgelegd in opdrachtbrieven.
Voor dit bedrag realiseert de AA-organisatie de producten en diensten zoals opgenomen in de programmabegroting. Hierover vindt periodiek afstemming plaats, waarbij extra aandacht is voor sturing op de belangrijkste te realiseren producten en diensten. De programmabudgetten zijn niet overgedragen aan de AA-organisatie.

In onderstaand overzicht is het verloop van de dienstverleningsbijdrage weergegeven.
Naast de dienstverleningsbijdrage worden de ambtelijke kosten voor projecten, woningbouw en buitenruimte separaat in rekening gebracht en toegerekend aan deze projecten.

Dienstverleningsbijdrage van de Gemeente Aalsmeer aan de Gemeente Amstelveen				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Dienstverleningsbijdrage Begroting 2023	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**	**16.963.500**
Mutaties na programmabegroting 2023				
Extra inzet waterveiligheid 2 x BOA	-190.200	-190.200	-190.200	-190.200
Besparingen Publiekszaken receptie en vrijdagmiddag	-55.200	-55.200	-55.200	-55.200
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper/kwaliteitsmedewerker	37.600	37.600	37.600	37.600
Inzet op praktijkondersteuning huisartsen	79.200	79.200	79.200	79.200
Grip op schoolverzuim	15.000	15.000	15.000	15.000
Contractmanagement jeugd bijdrage Aalsmeer/herwaardering	73.000	73.000	73.000	73.000
Digitale dienstverlening	78.000	78.000	78.000	78.000
Teamleider vergunningen aandeel Aalsmeer	37.000	37.000	37.000	37.000
ICT bijdrage aan Amstelveen strucureel	185.000	235.000	265.000	265.000
Dienstverleningsbijdrage conform opdrachtbrief 21-02-2023	**17.222.900**	**17.272.900**	**17.302.900**	**17.302.900**
Mutaties dienstverleningsbijdrage 1e Burap 2023				
Inzet GGZ expertise in sociaal team	15.000	15.000	15.000	15.000
0,22 fte procesregisseur & 0,14 fte gedragswetenschapper	44.300	44.300	44.300	44.300
Aanvulling CAO 2023	0	0	0	0
Porto	9.000	9.000	9.000	9.000
Dienstverleningsbijdrage conform 1e burap 2023	**17.291.200**	**17.341.200**	**17.371.200**	**17.371.200**
Mutaties dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024				
Inzet 0,33 vte gedragswetenschapper (naar limitatieve lijst in 2024/2025)	-37.600	-37.600	-37.600	-37.600
Werkmakelaar 2 vte Bijdrage Aalsmeer	38.000	38.000	38.000	38.000
Amstelveen-loket/Sociaal loket bijdrage Aalsmeer	26.400	26.400	26.400	26.400
Indicaties WMO en 1 vte adm ondersteuning bijdrage Aalsmeer	24.100	24.100	24.100	24.100
Indicaties WMO 1,5 vte indicatieadviseurs Aalsmeer	39.600	39.600	39.600	39.600
Omgevingsmanagement en dienstverlening bijdrage Aalsmeer	24.000	24.000	24.000	24.000
Ambtelijke capaciteit wonen bijdrage Aalsmeer	26.000	26.000	26.000	26.000
Wet Open Overheid gerelateerde kosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Structurele inzet ondermijning	160.000	160.000	160.000	160.000

Dienstverleningsbijdrage van de Gemeente Aalsmeer aan de Gemeente Amstelveen				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bijgestelde dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024	**17.691.700**	**17.741.700**	**17.771.700**	**17.771.700**
Aanvullingen dienstverleningsbijdrage Kadernota 2024				
Ontwikkeling reisdocumenten	112.100	112.100	112.100	112.100
Uitbreiding griffie	9.000	9.000	9.000	9.000
Opkoopbescherming vergunningverlening	5.800	5.800	5.800	5.800
Opkoopbescherming handhaving	9.800	9.800	9.800	9.800
Indexering 2024	1.545.200	1.549.600	1.552.200	1.552.200
Bijgestelde dienstverleningsbijdrage Programmabegroting 2024	**19.373.600**	**19.428.000**	**19.460.600**	**19.460.600**

Limitatieve lijst

Limitatieve lijst				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestuurlijke en directiebesluiten				
Ondermijning	390.000	300.000	300.000	
Uitvoering Woo	32.000	32.000		
Mutaties na programmabegroting 2023, 2e burap 2022				
Budgetoverheveling POK 2022	45.000			
Taakmutatie invoering WKB 2022 t/m 2026	17.000	17.000	17.000	0
Budgetovh Ondermijning jaarrek 2021 naar 2024	55.000	0	0	0
Mutaties na programmabegroting 2023, bijlage 4.4 2e burap 2022				
ICT bijdrage aan Amstelveen incidenteel	552.500	430.000	380.000	0
Mutaties na programmabegroting 2023, 1e burap 2023				
Ondermijning deels naar KOA	-140.000	-140.000	-140.000	
Limtatieve lijst conform opdrachtbrief 21-02-203	**951.500**	**639.000**	**557.000**	**0**
Mutaties Kadernota 2024				
RB 03-11-2022 Capaciteit wonen	50.000	0	0	0
Jeugdhulp beleid en project inzet	68.400	0	0	0
Project inzet jhv	51.400	0	0	0
Accountmanager Servicepunt Energieadvies Aalsmeer	40.000	40.000	0	0
Adviseur energietransitie Aalsmeer	194.000	194.000	0	0
Medewerker communicatie proces en participatie energie	67.000	67.000	0	0
Onderzoeks en uitvoeringskosten energietransitie	47.000	47.000	0	0
Projectleider energiebesparing woningen	67.000	67.000	0	0
Capaciteit huisvesting doelgroepen	65.000			
Fort Kudelstaart instandhouding fee	70.000	0	0	0
Capaciteit verplaatsen brandweerkazerne	44.000	0	0	0
Registratie tijdelijk verblijfadres, 0,9 VTE schaal 8 tm 2026	86.600	86.600	86.600	0
Functioneel beheer jeugd	28.600	0	0	0
Teamleider jeugd	35.100	0	0	0
Ondermijningsbudget 2027 (besloten in Kaderbrief 2023)				160.000
Budgetoverhevelingen 2021 ondermijning (ten onrechte)	-145.000			
Structureel ondermijningsbudget naar dienstverleningsbijdrage	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Kwaliteitsadvies (sturing op jeugdhulp)	57.200	57.200		
Registratie, dossiervorming en inzicht in de jhv (frontoffice/ aanmeldteam)	117.400	117.400		
Continueren inzet jeugdhulpverlening op peil	52.800	52.800		

Limitatieve lijst				
Omschrijving	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bestendiging inzet grip op jeugdhulp (gedragswetenschapper)	38.100	38.100		
project inzet jeugdhulpverlening	35.100	35.100		
Functioneel applicatiebeheer jeugd		28.600		
Primaire proces jeugdhulpverlener		51.400		
Vroegsignalering	35.100	35.100		
Mutaties aanvuling kadernota 2024				
Capaciteit huisvesting doelgroepen		65.000	65.000	65.000
Sub-totaal bestuurlijke en directie besluiten	**1.896.300**	**1.461.300**	**548.600**	**65.000**
Projecten (o.b.v. nacalculatie)				
Grondexploitaties en facilitair grondbeleid	pm	pm	pm	pm
Meerjarig onderhoud gebouwen, fee MOP	20.800	20.800	20.800	20.800
Meerjarig onderhoud gebouwen, overhead MOP	14.100	14.100	14.100	14.100
Meerjarenprojectenplan Buitenruimte	pm	pm	pm	pm
Kosten grondbank voor levering grond aan projecten	pm	pm	pm	pm
Grote projecten met kredietaanvraag	pm	pm	pm	pm
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil SO SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
RB 15-12-2022 Aanpassing flexibele schil VH SO bouwleges 17 stuks	0	0	0	0
Toezicht door omgevingsdienst -uitbesteed bouwleges (1e burap 2023)	0	0	0	0
Sub-totaal projecten	**34.900**	**34.900**	**34.900**	**34.900**
Regiotaken				
Regiosecretariaat schoolmaatschappelijk werk	39.500	39.500	39.500	39.500
Leerplichtadministratie	8.000	8.000	8.000	8.000
Internationale schakelklas	10.000	10.000	10.000	10.000
Burgernet	3.600	3.600	3.600	3.600
Huisverbod, declaratie op urenbasis (€ 3.600 per jaar)	pm	pm	pm	pm
Gemeentebelastingen Amstelland(GBA) - uitvoeringskosten	808.800	808.800	808.800	808.800
GBA - proces en gerechtskosten	pm	pm	pm	pm
Sub-totaal regiotaken	**869.900**	**869.900**	**869.900**	**869.900**
Totaal Limitatieve lijst Programmabegroting 2024	**2.801.100**	**2.366.100**	**1.453.400**	**969.800**

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van 2023 legt het college rechtstreeks verantwoording af aan de raad over de rechtmatigheid. Het oordeel van de accountant betreft vanaf dat moment alleen nog de getrouwheid van de jaarstukken.
De gemeentelijke financiële verordening (ex artikel 212 gemeentewet) is hierop medio 2023 aangepast. De bepalingen omtrent de rechtmatigheidsverantwoording zijn vastgelegd in paragraaf 3 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer.
In deze paragraaf wordt vanaf de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college een toelichting opgenomen op alle afwijkingen, in de rechtmatigheid voor zover deze de rapportagegrens overschrijden, en eventueel welke maatregelen worden getroffen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Frauderisicoanalyse
In 2023 is op basis van de analyse zoals die is uitgevoerd door de AA organisatie en ook gebruikt wordt als onderdeel van de risk based benadering van de interne audit een frauderisicoanalyse voor de gemeente Aalsmeer opgesteld.
Deze frauderisicoanalyse is besproken met de gemeentesecretaris. In 2023 wordt deze nog besproken met het college en de auditcommissie. De frauderisicoanalyse wordt jaarlijks herzien. Op het moment van stellen van deze paragraaf zijn geen fraudes bekend.

Accountant
Sinds 2020 was Bakertilly de accountant voor de gemeente Aalsmeer. Het laatste controlejaar zijn de jaarstukken 2023. Een aanbestedingstraject voor de accountant is gestart. Eind 2023 wordt besloten wie de controlerend accountant vanaf 2024 is.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

Op grond van artikel 213a van de Gemeentewet onderzoekt het college periodiek de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur en deelt de resultaten hiervan met uw raad.
Waar mogelijk stemmen Aalsmeer en Amstelveen de doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken op elkaar af.
Op het moment van stellen van deze paragraaf zijn de onderzoeken voor 2024 nog niet in beeld. Uiterlijk in de commissie van december 2023 informeert het college u over het onderzoeksplan 2024.

Speerpunten bedrijfsvoering Ambtelijke AA-organisatie

Een belangrijk deel van de bedrijfsvoering van Aalsmeer wordt uitgevoerd door de gemeente Amstelveen. De belangrijkste punten uit de paragraaf bedrijfsvoering uit de programmabegroting 2024 zijn:

- ICT ontwikkelingen
- Informatiebeveiliging en privacy
- HRM en eigentijds werkgeverschap
- Informatieveiligheid
- Doorontwikkeling Financiën (ontwikkeling dashboards et cetera).

De integrale versie van de paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van de programmabegroting 2024 van de gemeente Amstelveen. Een link naar dat document vindt u hier: amstelveen.pcportal.nl

3.6 Verbonden Partijen

Inleiding

Gemeenten voeren taken uit die direct in het belang van hun inwoners zijn. Een gemeente kan daarbij grotendeels zelf bepalen of zij de taken zelf uitvoert of laat uitvoeren, bijvoorbeeld via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten.

Wanneer een gemeente de taken door een andere partij laat uitvoeren en er sprake is van een bestuurlijk en financieel belang in een organisatie, dan is er sprake van een Verbonden partij. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente op één of andere manier zeggenschap heeft. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een zetel in het bestuur of stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij, of dat financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Als gemeentebestuur is het belangrijk om daar aandacht voor te hebben, omdat ook bij het laten uitvoeren van taken door andere partijen het gemeentebestuur eindverantwoordelijk blijft voor de uitvoering. Daarom is het belangrijk om aandacht te hebben voor de wijze waarop invloed wordt uitgeoefend voor wat betreft sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoording afleggen (= governance) en de gemeentelijke doelen die worden nagestreefd. Daarom heeft de raad Aalsmeer op 6 juli 2017 de nota Verbonden partijen vastgesteld. In deze nota wordt ingegaan op de wettelijke kaders, algemene beginselen van de governance, scheiding van de eigenaar/ en opdrachtgeverrol en het gemeentelijk beleid dat per verbonden partij wordt nagestreefd.

Met het vaststellen van de nota Verbonden partijen in de raad van 6 juli 2017, is per verbonden partij vastgelegd wat de visie en beleidsvoornemens zijn. Eind 2023 wordt deze nota geactualiseerd aan de gemeenteraad aangeboden.

In deze paragraaf benoemen we allereerst (indien van toepassing) de relevante ontwikkelingen voor het jaar 2024. Daarna volgt een opsomming van de verbonden partijen waar de gemeente Aalsmeer in deelneemt.

Ontwikkelingen 2024
In 2023 heeft de raad ten aanzien van verbonden partijen afspraken gemaakt hoe ze willen omgaan met deze verbonden partijen. De raad heeft hierbij een keuze gemaakt om op basis van prioriteit de behandeling van verbonden partijen te bepalen. Daarnaast is een woordvoerdersoverleg verbonden partijen (de commissie buitenland) in het leven geroepen die als doel heeft informatie uit te wisselen tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie met betrekking tot actuele ontwikkelingen bij verbonden partijen. Deze handelswijze is ook geïncorporeerd in de nieuwe nota verbonden partijen die eind 2023 door de raad zal worden vastgesteld.

Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of een privaatrechtelijke organisatie. De meest voorkomende vorm van een publiekrechtelijke verbonden partij is een gemeenschappelijke regeling (GR). Bij privaatrechtelijke participaties gaat het om de deelname van de gemeente in private rechtspersonen zoals stichtingen en verenigingen en vennootschappen (NV’s en BV’s) en coöperaties.

Hieronder wordt geïnventariseerd met welke partijen Aalsmeer verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats, het bestuurlijk en het financieel belang en de risico's.

De financiële gegevens in deze paragraaf zijn afkomstig uit de programmabegrotingen 2024 van de verbonden partijen.

1. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	**Vervoerregio Amsterdam**
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Vanuit Aalsmeer zitten twee gemeenteraadsleden in de Regioraad.
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's. * Per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam.
Risico's	In haar paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft de vervoerregio aan dat zij risico's onderkent rond de thema's OV governance, grote opgaven, financiën, bestuur en organisatie. De benodigde weerstandscapaciteit die noodzakelijk is om het totaal aan risico's af te dekken bedraagt € 41 miljoen. Het weerstandsvermogen van de Vervoerregio bestaat uit het saldo Brede Doeluitkering (BDU). De Vervoerregio heeft geen Algemene Reserve. In haar paragraaf weerstandsvermogen geeft zij aan dat deze BDU voldoende groot is om de risico's af te dekken

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	222	0	333.131	399.452

Naam	**Gemeenschappelijke regeling Amstelland-Meerlanden Overleg**
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. De deelregio Amstelland Meerlanden is aangesloten bij en vertegenwoordigd in de MRA Regiegroep en Platforms van de MRA via de gemeenschappelijke regeling Amstelland Meerlanden Overleg. Een compact AM team faciliteert de aansluiting bij de MRA.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg is er een AM Regiegroep en zijn er portefeuille-overleggen.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners en € 1,37 per inwoner.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	6	60	66	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen. De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer: - de brandweerzorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Het bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2024 bedraagt euro € 1.398.000.

Risico's	In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft VrAA aan dat de ratio ultimo 2023 is gedaald naar 1,1. VrAA geeft aan dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van compensatie voor loon- en prijsstijgingen. De ratio voldoet aan de norm van VrAA.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	1.737	24.227	24.140	62.933	82.036

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland draagt zorg voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg) voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. In de GR is opgenomen dat de GGD Amsterdam-Amstelland de taken uitvoert. Deze taken zijn zowel gericht op bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, als op het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond. Taken zijn o.a. uitvoering van de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, hygiëneadvisering aan instellingen, monitoring van de gezondheidssituatie in de stad, medische milieukunde, forensische geneeskunde, inspectie kinderopvang, vangnet en advies bij GGZ problematiek, en preventieve cursussen en trainingen.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende colleges.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De begrote bijdrage voor Aalsmeer voor 2024 bedraagt € 1.418.374. De meerjarenbegroting is als volgt: 2025: € 1.414.454 2026: € 1.414.454 2027: € 1.414.454 De kosten van de GR OGZ nemen toe door stijging van (met name) personele kosten. In de meerjarenbegroting is slechts voor 2025 een indexering berekend. De inschatting van de indexering voor de verdere toekomst wordt nog niet opgenomen.
Risico's	Er zijn geen bijzondere ontwikkelingen of risico’s te melden.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	49	1.031	1.071	159	133

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het zorg dragen voor een advies en meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis), met als doel: geweld en de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen; zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel goede hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio; en per 1-1-2024 zorgdragen voor het Steunpunt Seksueel Geweld (SSG) met als doel het verzamelen en verspreiden van informatie, het organiseren van deskundigheidsbevordering en het geven van advies op het gebied van seksueel geweld.
Deelnemers	De colleges en gemeenteraden van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit de portefeuillehouders zorg of jeugd van de deelnemende colleges.
Financieel belang	Alle kosten voor de begroting van de gemeenschappelijke regeling die niet uit de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang gedekt kunnen worden, worden gezamenlijk door de gemeenten gedeeld. De bijdrage van Aalsmeer voor 2024 bedraagt € 162.244. De meerjarenbegroting is als volgt: 2025: € 162.244 2026: € 162.244 2027: € 193.037
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	2.065	7.500	9.368	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	AM match is een uitvoeringsorganisatie van het college. Het gemeentelijke beleidskader is leidend. Ook de financiële doelstellingen van de gemeenten behoren tot dit kader. Met de komst van de Participatiewet is de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt verder toegenomen. Door AM match wordt gewerkt aan de uitvoering van: - de sociale werkvoorziening ingevolge de Wsw; - de arbeidsinschakeling ingevolge de Participatiewet, elk voor zover de colleges conform artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie, bevoegdheden hebben overgedragen of taken hebben opgedragen aan het bestuur van AM match. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering.
Deelnemers	Aan deze gemeenschappelijke regeling wordt deelgenomen door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein.
Bestuurlijk belang	Eén lid van het college van burgemeester en wethouders maakt deel uit van het bestuur. De dagelijkse werkzaamheden vinden plaats onder de verantwoordelijkheid van de directeur van AM Match. In de eerste helft van 2024 wordt aan de gemeenteraad een gewijzigde gemeenschappelijke regeling voorgelegd. Deze wijzigingen vloeien grotendeels voort uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Het doel van de gewijzigde Wgr is het versterken van de democratische legitimatie. Met de introductie van enkele nieuwe instrumenten wordt de gemeenteraad meer in positie gebracht.
Financieel belang	Voor de arbeidsinschakeling op grond van de Participatiewet wordt door elke gemeente betaald op basis van het aantal aangemelde kandidaten. Dit zijn kandidaten met een verminderde verdiencapaciteit die door AM match worden getraind en voor een deel wordt begeleid naar zo regulier mogelijk werk. In 2024 zijn de verwachte kosten van deze dienstverlening € 141.000. Voor 2025 is dit € 150.000, voor 2026: € 159.000 en 2027: € 168.000.
Risico's	Geen bijzonderheden

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000	2022
	713

Eigen vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
2.934	3.517

Vreemd vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
1.976	1.393

Naam	**Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren, zowel financieel als kwalitatief, door samen te werken op het gebied van de wet WOZ, heffingen en invordering van gemeentelijke belastingen
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	De bijdrage voor 2024 bedraagt € 0,81 miljoen.
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	**Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen**
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's.
Bestuurlijk belang	Beide colleges van burgemeester en wethouders vormen het bestuurlijk overleg; zij kunnen zich in het bestuurlijk overleg laten vertegenwoordigen door een of meerdere leden.
Financieel belang	De bijdrage voor 2024 is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van de programmabegroting 2024 en is - Dienstverleningsbijdrage € 19,4 miljoen - Limitatieve lijst € 2,8 miljoen Totaal € 22,2 miljoen
Risico's	Niet van toepassing.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit).
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2023 bedraagt afgerond € 519.284, dit is nog exclusief de effecten van invoering Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) per 1 januari 2024, maar inclusief de effecten van de hoge inflatie (oa. uurtarief van €104,57 naar €107,02) en voorbereidingskosten. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente (verplicht, maar ook extra) afzonderlijk inkoopt. In 2024 is de begrote bijdrage € 915.000, in 2025 € 907.000 en in 2026 € 899.000.
Risico's	Met de komst van de Ow zal er een verschuiving van provinciale bodemtaken naar gemeenten plaatsvinden. Daarnaast komen er bij de invoer van de Ow overige taken naar de gemeenten zoals de Gesloten Bodemenergiesystemen (GBES) welke als verplichte taken ingebracht moeten worden bij de Omgevingsdienst. Vooralsnog is de beoogde financiële compensatie door het Rijk en de Provincie voor deze verplichte taken nog niet geregeld. Hierdoor is er een financieel risico voor 2024 en verder.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-909	4.010	2.634	18.535	28.100

2. Stichtingen en verenigingen

Naam	**Stichting Greenport Aalsmeer**
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Greenport Aalsmeer is een community waarin ondernemers, overheden, onderzoek- en onderwijsinstellingen vertegenwoordigd zijn. Samen werken ze aan sierteeltvraagstukken die niemand van ons alleen kan oplossen, zoals schaarste op de arbeidsmarkt, het gebrek aan ruimte en de noodzakelijke versnelling van de circulaire economie.
Deelnemers	N.v.t.
Relatie met	Programma 3 Economie en duurzaamheid
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het bestuur en een lid in de Stuurgroep.
Financieel belang	De bijdrage voor 2022 bedroeg op € 30.000.
Risico's	N.v.t.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	0	118	116	68	101

3. Vennootschappen en coöperaties

Naam	**Afvalsturing Friesland NV (OMRIN)**
Vestigingsplaats	
Doelstelling	Omrin is een door overheden gehouden afvalverwerker die als doel heeft om zoveel mogelijk van ons huishoudelijk afval om te zetten naar hernieuwbare grondstoffen en om de restfractie te benutten voor warmte, energie en groen gas.
Deelnemers	De NV kent zowel 3001 aandelen A (Friese Gemeenten) als 1.350 aandelen B (niet Friese gemeenten. De niet Friese deelnemers betreffen de gemeenten Putten, Ermelo, Oldenbroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Eemsdelta, Westerwolde, Groningen, Het Hogeland, Westerkwartier en de NV Irado en vanaf 2022 de gemeente Aalsmeer.
Relatie met	
Bestuurlijk belang	De algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	De gemeente Aalsmeer houdt 45 aandelen tegen een waardering van € 212.000, daarnaast heeft Omrin het laatste tarief voor huishoudelijk afval in de markt ten opzichte van andere door overheden gehouden afvalverwerkers.
Risico's	De belangrijkste risico’s zijn de sterk muterende energieprijzen die van grote invloed kunnen zijn op het resultaat. Daarnaast is het van belang dat Omrin voldoende aanbod van afval houdt om de REC efficiënt te kunnen laten draaien. Omrin is een kapitaal intensieve onderneming en ook de steeds strenger worden duurzaamheidseisen vereisen ook nieuwe investering. Om dit te kunnen financieren dient ook het aandelenkapitaal van Omrin uitgebreid te worden om nieuwe gemeenten aan te trekken. Zou dit niet lukken dan kan dit gevolgen hebben voor de positie van Omrin op de markt. Risico voor de gemeente Aalsmeer is dat de tarieven naar de toekomst gaan stijgen omdat de tariefbeperking die nu nog van toepassing is naar de toekomst mogelijk niet houdbaar is.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	7,9	65	70	128	119

Naam	**Stedin Groep (Netwerkbedrijf)**
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energiebedrijf). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. In tegenstelling tot het energiebedrijf blijft dit voor Stedin gehandhaafd. De aandelen van Stedin zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Aalsmeer bezit 5.730 aandelen (0,12%), waarvan de nominale waarde € 573.000 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend in 2022 (over 2021) bedraagt € 3.159.
Risico's	Door de wettelijk voorgeschreven splitsing van Eneco per 31 januari 2017 zijn twee bedrijven ontstaan: Stedin (netwerkbedrijf) en Eneco groep (energie, opwekking, levering c.a.). Tot de splitsing bestond de wettelijke verplichting dat de aandelen in Eneco in handen waren van lokale overheden. Voor Stedin blijft dit de situatie. Dit heeft gevolgen voor de mate waarin Stedin kapitaal kan aantrekken. In het kader van de energietransitie, de elektrificatie van onder andere vervoer en residentiële verwarming, de energieopwekking middels zon en wind stelt steeds hogere eisen aan het netwerk. Om dit op de toekomst voor te bereiden heeft Stedin een intensieve investeringsagenda voor de komende jaren. Dit betekent dat Stedin ook nieuw kapitaal moet gaan aantrekken. Wettelijk is nu nog bepaald dat alleen overheden aandeelhouder kunnen zijn van een netwerkbedrijf. Hierdoor moet het kapitaal opgehaald worden bij het Rijk alsmede gemeenten en provincies die binnen het dekkingsgebied vallen van Stedin. Het risico bestaan dat niet voldoende eigen vermogen kan worden aangetrokken waardoor de financieringsvoorwaarden van het vreemd vermogen negatiever worden en de kosten hiervan stijgen. Daarnaast ziet Stedin ook het tekort aan gekwalificeerd personeel, de kosten van materialen etc als belangrijke risico’s voor de bedrijfsvoering.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	44	3.270	3.342	4.892	5.178

Naam	**BNG Bank**
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders. Aalsmeer bezit 25.587 aandelen BNG.
Financieel belang	Het uitgekeerde dividend in 2022 (over 2021) bedraagt € 58.954
Risico's	Niet van toepassing

Financiële informatie	Resultaat
x € 1.000.000	2022
	300

Eigen vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
5.062	4.615

Vreemd vermogen	
01-01-2022	31-12-2022
143.995	107.459

Naam	**De Meerlanden Holding N.V.**
Vestigingsplaats	Rijsenhout
Doelstelling	De Meerlanden wil voortrekker zijn in de circulaire transitie in de regio. Voor de gemeente Aalsmeer betekent dit dat De Meerlanden wordt ingezet om ons huisvuil in te zamelen, en na te scheiden. Dit doet Meerlanden onder meer via het programma Van Afvalstoffen Naar Grondstoffen (VANG). Daarnaast voert de Meerlanden voor ons het buitenonderhoud en de gladheidbestrijding uit.
Deelnemers	Naast de gemeente Aalsmeer (8,42%), zijn ook de gemeenten Bloemendaal (6,22%), Diemen (10,07%), Haarlemmermeer (42,23%), Heemstede (7,7%), Hillegom (6,27%), Lisse (6,5%) en Noordwijk (12,59%) aandeelhouder in de Meerlanden NV. Het aantal aandelen wordt bepaald op basis van het aantal aansluitingen. Dit wordt dus jaarlijks herijkt.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	De Meerlanden Holding NV is een belangrijke partner van de gemeente Aalsmeer op het gebied van het ophalen van afval, reiniging van de openbare ruimte, onderhoud van de openbare ruimte en gladheidsbestrijding. De gemeente Aalsmeer oefent haar belang als aandeelhouder uit via de AvA.
Financieel belang	Het financieel belang van de gemeente Aalsmeer bestaat uit een aantal onderdelen Geïnvesteerd kapitaal bedraagt € 797.000. Dividend: Naar verwachting wordt er over 2023 geen dividend uitgekeerd Omvang van de DVO's € 7,2 miljoen.
Risico's	

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	534	31.265	33.276	29.976	28.862

Naam	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	• Het stichten, beheren, onderhouden, schoonmaken, beveiligen en/of exploiteren van onroerende zaken gelegen in de gemeente Aalsmeer, waaronder sport en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed. Inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken. • Het verlenen van diensten aan scholen. • Het ter beschikking stellen van attributen die noodzakelijk zijn voor sportbeoefening. • Het stimuleren van sport, beweging en gezondheid. • Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van andere ondernemingen met welke rechtsvorm dan ook • Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn
Deelnemers	De gemeente Aalsmeer is enige deelnemer en enig aandeelhouder van ESA BV
Relatie met	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing.
Bestuurlijk belang	De gemeente is 100% aandeelhouder. Het volgestort kapitaal bedraagt € 45.000. De belangen van de gemeente als aandeelhouder worden behartigd door een bezoldigde raad van commissarissen die toezicht houden op de directie. Deze RvC heeft een reguliere vergadercyclus van 5 keer per jaar. De RvC bestaat uit de volgende personen: 1. Dhr. A. Mak van Waay (Voorzitter) 2. Mw. E. Stienstra (Lid) 3. Mw. S. Munsterman (Lid) 4. Mw. P.M. Langezaal (Lid)
Financieel belang	De ESA is een belangrijke subsidierelatie van de gemeente Aalsmeer en ontvangt over 2024 € 1,964 mln. aan subsidie. Deze subsidie bestaat voor ruim € 419.000 aan een bijdrage in verband met groot onderhoud. Daarnaast is de subsidie voor een aanzienlijk deel bedoeld om het verschil te dekken tussen de huur die ESA aan de gemeente betaalt en de huur die zij bij de sportverenigingen in rekening kan brengen.
Risico's	ESA BV is nog in belangrijke mate voor haar continuïteit afhankelijk van de gemeente Aalsmeer om de financiering te blijven continueren. De accountant ziet daardoor een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van de onderneming.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-394	587	192	1.390	1.769

Naam	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V.
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Doelstelling	Met Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Green Park Aalsmeer langs de verlengde N201.
Deelnemers	Gemeente Uithoorn (mede aandeelhouder). Aalsmeer is voor 50 % aandeelhouder van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV. De gemeente heeft jegens de BNG een garantstelling van € 50 miljoen ten behoeve van de financiering van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV.
Relatie met	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkelingen.
Bestuurlijk belang	50% aandeelhouder.
Financieel belang	50% van een eventueel saldo op de grondexploitatie na het gereed komen van de ontwikkeling van het exploitatiegebied.
Risico's	Op pagina 193 van deze jaarstukken is ingegaan op de verliesvoorziening die we voor Greenpark Aalsmeer gebiedsontwikkeling B.V. (GPAG B.V.) hebben moeten treffen. De risico’s die we verder bij GPAG B.V. als aandeelhouder signaleren zijn onderdeel van onze gemeentelijke paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De belangrijkste risico’s die GPAG BV zelf benoemt zijn de hoge inflatie als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen, vertraging van gronduitgiftes door vertraging in planvorming, tegenvallende uitkomsten uit bodemonderzoek en daardoor hoge saneringskosten en de langere doorlooptijd van de grondexploitatie en daardoor hogere plankosten.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	2022	01-01-2022	31-12-2022	01-01-2022	31-12-2022
	-2.827	6.542	-2.821	86.607	95.419

3.7 Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf grondbeleid is een -op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)- verplicht onderdeel van de gemeentelijke begroting. Deze paragraaf bevat de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van grondzaken en een korte beschrijving van de instrumenten van grondbeleid en de wijze waarop de instrumenten door de gemeente zijn ingezet.

Artikel 16 van het BBV bepaalt dat deze paragraaf in ieder geval het volgende moet bevatten:
1. Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's
2. Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd
3. Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming
5. Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken

Visie

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten gedekt door de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten.

De gemeentelijke doelstellingen van en werkwijzen binnen het grondbeleid, inclusief het te voeren grondprijsbeleid, zijn geborgd in de Nota Grondbeleid Aalsmeer 2020, vastgesteld door de raad op 29 oktober 2020.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijke maatregel. Indien de ruimtelijke maatregel een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ook in de Omgevingswet zijn hier voorschriften voor opgenomen. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dan dient dit te

worden gemotiveerd. Het gemeentebestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit dekking voor de grondexploitatiekosten te hebben geregeld.

Uitvoering grondbeleid

Hoofddoelstelling van het gemeentelijk grondbeleid Aalsmeer is:
“Het bevorderen van gewenst ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, waarbij een rechtmatige verdeling van de kosten en opbrengsten wordt gerealiseerd door een tijdige en economisch verantwoorde ontwikkeling onder de regie van de gemeente Aalsmeer.”

Uit de hoofddoelstelling zijn een drietal subdoelstellingen afgeleid:
- Het voeren van regie bij ruimtelijke ontwikkelingen door het actief toepassen van de beschikbare beleidsinstrumenten.
- Verhogen van transparantie en eenduidigheid van het beleid voor alle doelgroepen.
- Verhoging van de eenduidigheid van de wijze van uitvoering van het grondbeleid door de ambtelijke organisatie.

De gemeente kiest bij het voeren van haar grondbeleid voor faciliterend grondbeleid. Indien er aanleiding is van het principe van faciliterend grondbeleid af te wijken zal een afweging plaatsvinden ten aanzien van de gewenste vorm van grondbeleid, rekening houdend met grondposities, winstpotentie en risico’s.

Ontwikkelingen in 2024
In 2024 worden de projecten die genoemd worden onder Actuele prognose van de (grond)exploitaties van de bouwprojecten, verder tot ontwikkeling gebracht.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

De gemeente Aalsmeer heeft bij het opstellen van deze programmabegroting zeven actieve grondexploitaties. Daarnaast zijn er twee actieve grondexploitaties in voorbereiding. De overige projecten zijn facilitair en worden door derden geëxploiteerd.

In onderstaand overzicht wordt per project de stand van zaken weergegeven van wat op 6 juli 2023 is vastgesteld in de actualisatie grondexploitaties (MPG) ultimo 2022.

Er zijn drie projectcategorieën:
- Actieve grondexploitaties in uitvoering, Bouwgronden In Exploitatie genoemd (BIE)
- Actieve grondexploitaties in voorbereiding (AGIV)
- Faciliterende grondexploitaties (FAC)

Actieve grondexploitaties in uitvoering, Bouwgronden In Exploitatie genoemd (BIE)
Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met uitgifte / verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden.

De Tuinen van Aalsmeer (Woningbouw)
In de MPG 2023 is de grondexploitatie voor de Tuinen van Aalsmeer geactualiseerd. Dit betreft zowel de deelontwikkelingen op basis van actief als facilitair grondbeleid. Het resultaat van de grondexploitatie (totaal, actief en facilitair samen) is bepaald op € 8,5 miljoen negatief op eindwaarde (Actief op netto contante waarde

per 1 januari 2023; € 6,5 miljoen negatief en facilitair: € 1,3 miljoen negatief op eindwaarde) en vertegenwoordigt de totale huidige omvang van de verliesvoorziening voor het project. Het project kent een forse boekwaarde. De verwachting is dat er de komende jaren jaarlijks een positieve cashflow wordt gegenereerd en de boekwaarde terugloopt.

Project Bedrijventerrein Green Park Aalsmeer omvat de ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein langs de omgelegde provinciale weg N201. Voor deze gebiedsontwikkeling is een samenwerkingsverband gesloten met de gemeente Uithoorn, waarbij beide partijen voor 50% risico dragen. Voor de uitvoering van de realisatie van het bedrijventerrein is GPAG BV opgericht, waarvan beide gemeenten de aandeelhouders zijn.
Eind 2021 was de financiële positie € 100.000 negatief. Hiervoor was bij de gemeente Aalsmeer een voorziening van € 50.000 (50%) aangehouden. Bij de jaarrekening 2022 is de voorziening € 1,4 miljoen verhoogd. Deze bedraagt € 1,45 miljoen.

Door de ontwikkeling van de fusieschool op het huidige VVA-terrein is de locatie Meervalstraat/ Roerdomplaan beschikbaar voor woningbouwontwikkeling. Het bestemmingsplan is op 31 mei 2018 vastgesteld. Het verwachte projectsaldo is € 8,3 miljoen (positief). De gronden aan de Meervalstraat zijn in 2022 uitgegeven. Daarnaast worden nog opbrengsten verwacht uit de verkoop van de grond aan de Roerdomplaan.

De doelstelling van het project Hornmeer VVA-woningbouw is de realisatie van woningen op het huidige VVA-terrein aan de Zwarteweg. Het bestemmingsplan is op 31 mei 2018 vastgesteld en inmiddels zijn alle gronden uitgegeven. Het projectsaldo is ongeveer neutraal. In 2023 worden de laatste werkzaamheden afgerond en kan de grondexploitatie gesloten worden.
Daarnaast is er een aantal kleinere actieve grondexploitaties. Voor de gronduitgifte voor de bouw van twee vrijstaande woningen aan de Herenweg 61/99 loopt de ruimtelijke procedure. Nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is, kunnen deze gronden worden uitgegeven. De projecten Vrouwentroost Vink en Westeinderhage zijn in basis facilitaire projecten voor woningbouw. In beide projecten wordt naar verwachting in 2023 grond uitgegeven. Hierover wordt via BIE's gerapporteerd.

Grondexploitaties in voorbereiding
Twee ontwikkelingen op eigen grond hebben nog geen vastgestelde grondexploitatie. Voor deze ontwikkelingen worden al wel voorbereidingskosten gemaakt. Voor de voorbereidingskosten wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd voor de kosten tot en met de vaststelling van het bestemmingsplan. Voor de actieve ontwikkelingen zijn de uiteindelijke eindresultaten afhankelijk van de te realiseren (grond)opbrengsten.

Het betreft de volgende ontwikkelingen:

<u>Ophelialaan/Thijsselaan (de Hoeksteen)</u>
Het plan gaat uit van herontwikkeling van de school en nieuwbouw van woningen in het goedkope en middensegment op het achterliggende terrein. In 2023 is het ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd.

<u>Bilderdammerweg 6-30</u>
Dit project betreft een woningbouwontwikkeling met de woningcorporatie. De gronden zijn momenteel in erfpacht uitgegeven. Nadat het plan is goedgekeurd en de bestemmingswijziging gerealiseerd kan het erfpacht contract worden omgezet c.q. de gronden in volle eigendom worden uitgegeven.

Faciliterende projecten
Bij particuliere projecten dient de gemeente per ontwikkeling na te gaan welke kosten er zullen ontstaan om deze vervolgens te verhalen op de ontwikkelaar. Het is niet toegestaan hiertoe leges of tarieven vast te stellen. Indien een volledig kostenverhaal wordt gerealiseerd ontstaat een voorcalculatorisch nulresultaat. Afspraken over het verhaal van de kosten (ambtelijk en civieltechnisch of anderszins) zijn van te voren in overeenkomsten vastgelegd en de nacalculatie kan afwijken van de voorcalculatie.

Van een aantal faciliterende projecten wordt vanaf 2023 nog een te nemen negatief resultaat verwacht. De Tuinen van Aalsmeer facilitair is in de jaarrekening 2021 verwerkt met een (nog te nemen) tekort op contante waarde van € 1,3 miljoen, conform de opgestelde grondexploitatie 2023. Voor het project Westeinderhage is in 2021 een anterieure overeenkomst gesloten. In januari 2023 is de grondexploitatie geactualiseerd. Deze laat een tekort zien van € 281.000 voor het facilitaire deel en een positief saldo van € 96.000 voor het actieve deel. Ook voor Zuiderkerk en Nieuw Calslagen zijn voorzieningen getroffen in verband met de verwachte negatieve projectresultaten.

Kleine bouwinitiatieven
Voor de kleine bouwinitiatieven wordt het kostenverhaal geregeld in anterieure overeenkomsten.

Actuele prognose resultaat van de (grond)exploitaties van bouwprojecten
Onderstaand overzicht maakt onderdeel uit van de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022.

Projectnaam		Boekwaarde saldo 1jan23	Prospectie Kosten	Prospectie Opbrengst	Totaal resultaat	Reeds genomen resultaat	Resultaat nog te nemen
Herenweg 61/99 (bie)	BIE	524	105	1.109	480	-	480
De Tuinen van Aalsmeer (bie)	BIE	12.701	9.850	15.410	-7.141	-	-7.141
Green Park Aalsmeer (bie)	BIE	7.359	24.122	31.418	-63	-	-63
Hornmeer Meervalstraat-Roerdomplaan (bie)	BIE	-7.400	3.847	2.676	8.280	2.051	6.230
Hornmeer VVA-terrein woningbouw (bie)	BIE	22	106	129	29	28	2
Westeinderhage (bie) x	BIE	19	55	170	96	-	96
Vrouwentroost Vink (bie) x	BIE	8	27	122	87	-	87
TOTAAL BOUWGRONDEN IN EXPLOITATIE		**13.233**	**38.112**	**51.034**	**1.767**	**2.078**	**-311**
Hornmeer Ophelialaan Thijsselaan/Hoeksteen (agiv)	AGIV	274	256	-	-531	-	-531
Bilderdammerweg 6-30 (agiv)	AGIV	26	31	-	-58	-	-58
TOTAAL ACTIEF IN VOORBEREIDING		**301**	**288**	**-**	**-589**	**-**	**-589**
Aalsmeerderweg 55-57 (fac)	Facilitair	0	9	-	-16	-6	-9
Aalsmeerderweg 237-239 (fac)	Facilitair	1	22	29	7	-	7
Hornweg 240 - 244 (fac)	Facilitair	3	59	45	-17	-	-17
Machineweg 17A (fac)	Facilitair	8	8	15	0	-	0
Uiterweg 59 - 63 (fac)	Facilitair	-15	12	4	7	-	7
Dorpsstraat 133 (fac)	Facilitair	6	25	31	0	-	0
De Tuinen van Aalsmeer (fac)	Facilitair	750	3.493	2.902	-1.340	-	-1.340
Hoofdweg Zuid (fac)	Facilitair	0	30	-	-175	-145	-30
Nieuw Calslagen (fac)	Facilitair	0	27	-	-155	-128	-27

Projectnaam		Boekwaarde saldo 1jan23	Prospectie Kosten	Prospectie Opbrengst	Totaal resultaat	Reeds genomen resultaat	Resultaat nog te nemen
Stationsweg 17 (fac)	Facilitair	-37	46	2	-11	-4	-7
Uiterweg 116 Marinapark (fac)	Facilitair	8	281	287	-2	0	-2
Westeinderhage (fac)	Facilitair	95	740	571	-281	-16	-264
Zuiderkerk (fac)	Facilitair	-85	303	-	-220	-2	-218
Oosteindedriehoek (fac)	Facilitair	-99	4.654	4.560	5	-	5
Parkmeer (fac)	Facilitair	-39	32	-	7	-	7
Nautisch centrum Uiterweg 42-46 (fac)	Facilitair	0	55	-	-58	-3	-55
TOTAAL FACILITERENDE PROJECTEN		**595**	**9.796**	**8.445**	**-2.249**	**-304**	**-1.945**
TOTAAL PORTFOLIO		**14.129**	**48.195**	**59.479**	**-1.071**	**1.774**	**-2.845**

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Conform uitgangspunten van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project en moet daarom ook zo worden verantwoord. Voor het bepalen van de tussentijdse winst wordt de ‘Percentage of completion’ (Poc) methode gehanteerd, waarbij naar rato van de voortgang van het project tussentijds winst wordt verantwoord.

Bij facilitair grondbeleid ontstane tekorten worden verantwoord in het jaar waarin ze zich voordoen. Voor verwachte verliezen wordt een voorziening getroffen.

Zoals in de actualisering 2023 is opgenomen, is in de jaren 2023 tot en met 2025 een winstneming voorzien van respectievelijk € 3.837.000, € 1.793.000 en € 1.237.000. In 2026 wordt geen winstneming voorzien.

Beleidsuitgangspunten omtrent reserves

Overeenkomstig de bepalingen van het BBV worden voor negatieve grondexploitaties verliesvoorzieningen gevormd.

Om negatieve eindsaldi van actieve grondexploitaties (Bouwgronden in Exploitatie) af te dekken is er de Voorziening Grondexploitaties en Bouwprojecten, berekend op de netto contante waarde. Of de voorziening toereikend is, wordt ieder jaar bij de jaarrekening beoordeeld op basis van de meest actuele ramingen. Momenteel betreft de getroffen voorziening alleen het project De Tuinen van Aalsmeer. De stand van de voorziening per 1 januari 2023 is begroot op € 6,47 miljoen.

Voor negatieve resultaten van facilitaire projecten is er een voorziening, berekend op de nominale waarde van het voorziene verlies. De stand van de voorziening per 1 januari 2023 is begroot op € 1,89 miljoen en betreft hoofdzakelijke het project De Tuinen van Aalsmeer (€ 1,34 miljoen).

Alle toekomstige winstnemingen waarmee rekening is gehouden in het meerjarenbeeld worden gestort in de bestemmingsreserve "voorlopige winsten grondexploitaties".

3.8 Duurzaamheid

Inleiding

In 2016 is de aanpak duurzaamheid Aalsmeer vastgesteld. Deze aanpak richt zich op het integreren van duurzaamheid in al het gemeentelijk beleid en handelen. In het Sociaal Domein (zie 2.1 van de programmabegroting) wordt integraal uitwerking gegeven aan het principe dat iedereen zo goed mogelijk kan meedoen, ongeacht verschillen en of beperkingen. Het onderwerp klimaatadaptatie wordt beschreven in Programma 2.4 Openbare ruimte.

Masterplan Energie
Op basis van het Raadsprogramma 2022 -2026 ontwikkelen we het Masterplan Energieontwikkeld dat naar verwachting in (kwartaal 3) 2024 ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Op 8 juni 2023 is het Plan van aanpak voor het opstellen van het Masterplan vastgesteld door de gemeenteraad. Het Masterplan Energie ontwikkelen we in samenwerking met de samenleving en uitvoerende partijen.

Servicepunt Energieadvies
In 2021 is de nieuwe werkwijze van het Duurzaamheidsfonds Aalsmeer van start gegaan onder de naam Servicepunt Energieadvies. We continueren het Servicepunt Energieadvies dat VvE's, bewonersinitiatieven (zoals energie coöperaties) en maatschappelijke organisaties ondersteunt bij het verduurzamen van gebouwen en lokale energie opwek.

Duurzame Mobiliteit
Het verder verduurzamen van de mobiliteit is een flinke opgave. Bij de ontwikkeling van het Masterplan Energie is het verduurzamen van de mobiliteit, mede op basis van de taken uit het klimaatakkoord, een belangrijk thema. De duurzame mobiliteit is dan ook onderdeel voor het op te stellen Deltaplan Mobiliteit. Dat wordt naar verwachting in de 2e helft van 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad.

Energy Hub Aalsmeer
In 2019 is de Energy Hub Aalsmeer in gebruik genomen waarbij restwarmte van een Datacentrum wordt gebruikt voor het verwarmen van Sportcentrum Waterlelie, IKC Triade en Fertiplant. Besprekingen over de randvoorwaarden van het overdragen en borgen van het netbeheer liggen stil. Eventuele mogelijkheden voor uitbreiding van het energie uitwisselsysteem kunnen worden onderzocht in kader van de warmtetransitie.

Circulaire Economie
Binnen de Greenport worden initiatieven ontwikkeld om afvalstromen circulair te benaderen. De gemeente zal -waar nodig- deze initiatieven ondersteunen.

MVO Platform
Het MVO Platform is een maatschappelijk initiatief van ondernemers en Yuverta. Het MVO Platform stimuleert maatschappelijk verantwoord ondernemen en richt zich op overheid, ondernemers, onderwijs en organisaties. Het MVO platform werkt aan een MVO Monitor waarmee ondernemers doelen kunnen stellen, voortgang kunnen meten en ervaringen kunnen uitwisselen met andere bedrijven. Het doel is de ontwikkelingen in de verduurzaming van de lokale economie zichtbaar te maken. De MVO monitor is een samenwerking tussen MVO Platform Aalsmeer, Yuverta (Wellant College Westplas Mavo), Nieuw Ondernemend Aalsmeer, Aalsmeer Lokaal, VU Amsterdam Sustainability Institute en gemeente Aalsmeer.

3.9 Wet Open Overheid

Deze openbaarheidsparagraaf komt voort uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

In deze paragraaf wordt ingegaan op drie aspecten uit de Woo: de passieve openbaarmaking van informatie, de actieve openbaarmaking van informatie en de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding.

Vanuit het motto ‘Vanzelfsprekend openbaar’ willen wij openbare informatie juist, volledig en netjes beschikbaar stellen. Daarvoor is het belangrijk dat op een bewuste en zorgvuldige wijze wordt om-gegaan met overheidsinformatie en dat sprake is van een adequate informatiehuishouding.
Er worden continu stappen gezet om binnen de gestelde termijnen aan de vereisten van de Woo te voldoen. Aan de hand van het programmaplan 2022 zijn belangrijke stappen gezet om conform de uitgangspunten van de Woo te werken. Nu het programma de opstartfase heeft doorlopen, is het tijd voor de volgende fase in de implementatie. Een fase die gericht is op het geven van een variëteit aan praktische handvatten aan de organisatie.

Om de bewustwording te vergroten zijn kennissessies voor leidinggevenden gehouden. Van 12 tot 16 juni 2023 heeft de Week van de Woo plaatsgevonden, waarbij diverse trainingen, workshops en koffietuinsessies zijn georganiseerd voor alle medewerkers. Dergelijke activiteiten worden ook komend jaar georganiseerd.

Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, een Woo-verzoek. In 2022 heeft de AA-organisatie 112 Wob- en Woo-verzoeken ontvangen. Het aantal verzoeken toont een stijgende lijn en eveneens een toename in omvang en / of complexiteit. De verwachting is dat deze stijging de komende jaren doorzet.

In 2021 heeft de AA-organisatie een Woo-coördinator aangenomen om het proces rondom het afhandelen van Woo-verzoeken centraal te beleggen. Hiermee is er een beter beeld van de ingekomen verzoeken ontstaan en meer grip op de afhandeling. In 2023 is er een tweede Woo-jurist aan-genomen om dit proces te ondersteunen.

Hiernaast is er in 2023 een anonimiseringsrichtlijn opgesteld om de organisatie te kunnen ondersteunen bij de behandeling van Woo-verzoeken.

In 2024 trekken we de lijn van het sneller en beter afhandelen van Woo-verzoeken door. Hiervoor wordt ook gewerkt aan een rapportage zodat jaarlijks in beeld gebracht kan worden waar het Woo-proces nog geoptimaliseerd kan worden.

Actieve openbaarmaking
Belangrijk onderdeel van de Woo is de verplichting tot actieve openbaarmaking van zeventien in-formatiecategorieën, waarvan er elf relevant zijn voor de gemeente. Dat moet plaatsvinden via een digitale infrastructuur die door de minister van Binnenlandse Zaken Koninkrijksrelaties (BZK) in stand wordt gehouden. Het doel is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Bij de ontwikkeling van de verplichte digitale infrastructuur is uitgegaan van een oplossing waarbij de informatie centraal zou worden opgeslagen. Op advies van het Adviescollege ICT-toetsing heeft de minister van BZK eind 2022 gekozen voor een

eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijsindex (de 'Woo-index') met zoekfunctie. In juni 2023 is de gemeente aangesloten op deze ‘Woo-index’ en is de redactierol belegd.

De volgende categorieën maakt de gemeente inmiddels al actief openbaar:
- besluiten, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften;
- overige besluiten van algemene strekking;
- beleidsregels;
- bereikbaarheidsgegevens;
- vergaderstukken en verslagen van de raad;
- agenda’s en besluitenlijsten van het bestuur;
- vergaderstukken en verslagen van het bestuur.

In 2024 wordt voor het actief publiceren van de categorie Convenanten een proces uitgewerkt en ingericht.

Informatiehuishouding
Er is een beleid Formele en informele informatie ontwikkeld. Met dit beleid geven we binnen het kader van de Woo, de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer en de Archiefwet uitwerking aan de verplichting om relevante informatie te archiveren. Het beleid geeft de organisatie uitgangspunten en handvatten wat formele en informele informatie is en op welke wijze we deze archiveren. In het verlengde daarvan worden diverse instructies opgesteld, bijvoorbeeld op het gebied van e-mail archivering.

In de weg naar een adequate informatiehuishouding maakt ook de overgang van netwerkschijf naar Teams het werken in relatie tot de Woo makkelijker, simpeler en het zoeken sneller. De realisatie van deze verandering van werken vraagt om richtlijnen en instructies toegespitst op werkzaamheden en ingerichte werkprocessen om de informatie adequater en Woo-proof te maken, waarbij de informatieveiligheid gewaarborgd blijft. Het programmateam werkt daarin samen met de betreffende vakafdeling om de organisatie ook vanuit deze invalshoek verder Woo-proof te werken en blijvend te kunnen sturen op correcte en complete dossiervorming.

In 2024 worden de nodige instructies opgesteld, werkwijzen verbeterd en trainingen gegeven. De uitrol van de overgang van netwerkschijf naar werken in Teams wordt voortgezet en afgerond, waarbij ook de monitoring op de dossiervorming wordt ingericht. Verder wordt ook de implementatie van de selectielijst e-mail bewaring die in 2023 is voorbereid in 2024 afgerond.

4. Financiële begroting

4.1 Financieel meerjarenbeeld 2024 - 2027

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de financiële positie van de gemeente Aalsmeer en de meerjarige ontwikkelingen.

Financieel meerjarenbeeld

Hieronder vindt u een overzicht van de meerjarenraming per programma.

Bedrag x € 1.000	Rekening	Begroting	Begroting 2024			Begroting	Begroting	Begroting
Programma	2022	2023	Lasten	Baten	Saldo	2025	2026	2027
01 Sociaal domein	-24.712	-21.628	30.393	5.574	-24.819	-24.859	-23.838	-23.717
02 Onderwijs en ontplooiing	-5.444	-5.017	7.496	1.590	-5.906	-5.679	-5.568	-5.378
03 Economie en duurzaamheid	-248	187	1.038	1.178	140	290	290	365
04 Openbare ruimte	-8.004	-9.279	20.862	9.548	-11.314	-10.772	-10.999	-10.745
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-2.346	2.929	19.970	18.550	-1.420	-1.175	-2.653	-2.662
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	-5.968	-6.078	7.376	721	-6.655	-6.681	-6.755	-6.654
07 Overhead	-9.288	-9.159	11.364	0	-11.364	-11.257	-11.179	-10.676
08 Algemene dekkingsmiddelen	59.343	52.065	1.422	63.755	62.333	62.770	57.882	55.901
Totaal saldo van baten en lasten	**3.331**	**4.019**	**99.920**	**100.915**	**994**	**2.638**	**-2.820**	**-3.564**
Reservemutatie	512	-4.019	5.997	5.002	-994	-2.638	1.583	993
Resultaat	**3.843**	**0**	**105.917**	**105.917**	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

De gehanteerde uitgangspunten en toelichting op het meerjarenbeeld
De vertrekpositie is de meerjarenbegroting 2023-2026 overeenkomstig het boekwerk programmabegroting 2023. Aangevuld met de besluitvorming in de begrotingsraad en verdere besluitvorming tot en met de vastgestelde afdelingsplannen 2023 en de overige bestuurlijke besluitvorming, inclusief de Kadernota 2024. Daarnaast zijn de gevolgen van de meicirculaire verwerkt op basis van het daarover op 6 juli 2023 genomen raadsbesluit.

In de begroting 2024 zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- Actualisatie van de kapitaallasten;
- Nominale ontwikkelingen loon- en prijs;
- Kostentoerekening;
- Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen;
- Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties.

Actualisatie van de kapitaallasten
Bij de actualisatie van de kapitaallasten is uitgegaan van de interne rekenrente van 0,1%.

Nominale ontwikkelingen
Voor de nominale ontwikkelingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Loonontwikkeling 2024 5,2% en prijsontwikkeling 3,9% en subsidies 2024 5%
- Inflatiecorrectie voor tariefvoorstellen van 3,9% en 4,94%.
  Voor de kostendekkende heffingen is het uitgangspunt maximaal kostendekkend.
- Indexering van de bijdrage Aalsmeer aan Amstelveen, inclusief nacalculatie 2023, van 8,7% conform dienstverleningsovereenkomst (betreft nacalculatie 2023 3,71%, index 2024 4,78%).
- Huuraanpassing van 3,9%
- Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen cf. aangeleverde concept-begrotingen. Wanneer er geen afspraken zijn gemaakt, dan is een indexeringspercentage van 4,94% toegepast voor 2024.

Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties
De mutaties als gevolg van het jaarlijks bepalen van de kostendekkendheid van de exploitaties zijn verwerkt in de begroting 2024. In de paragraaf lokale heffingen zijn deze overzichten opgenomen.

Kostentoerekening
Jaarlijks vindt bij de afdelingsplannen een actualisering plaats van de toedeling van directe ambtelijke capaciteit aan taakvelden. De capaciteitstoedeling in de afdelingsplannen 2023 geldt ook als basis voor de opstelling van de programmabegroting 2024. De budgettaire kaders volgens de Kadernota bevatten ook het totaalbedrag van de Aalsmeerse dienstverleningsbijdrage aan Amstelveen. Dit bepaalt taakstellend de toegestane productbelasting vanuit de AA-organisatie aan de Aalsmeerse begroting.

Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen
Besluitvorming over nieuw beslag op de reserves en herbestemming van bestaande reserves heeft plaatsgevonden bij de Kadernota 2024.
De stand en ontwikkeling van de voorzieningen zijn getoetst bij het opmaken van de jaarrekening 2022. De geactualiseerde opgave op van de verwachte mutaties 2024-2027 zijn opgesteld op basis van bestaand beleid met inachtneming van de gegevens uit de jaarrekening 2022 en de bestaande meerjarenplanning 2024-2027.

De vertrekpositie is de meerjarenbegroting 2023-2026 overeenkomstig het boekwerk programmabegroting 2023. Aangevuld met de besluitvorming in de begrotingsraad en verdere besluitvorming tot en met de vastgestelde afdelingsplannen 2023 en de overige bestuurlijke besluitvorming, inclusief de Kadernota 2024. Daarnaast zijn de gevolgen van de meicirculaire verwerkt op basis van het daarover op 6 juli 2023 genomen raadsbesluit.

In de begroting 2024 zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- Actualisatie van de kapitaallasten;
- Nominale ontwikkelingen loon- en prijs;
- Kostentoerekening;
- Meerjarige mutaties reserves en voorzieningen;
- Bepaling van de kostendekkendheid van de exploitaties.

De mutaties staan in onderstaande tabel puntsgewijs opgenomen. In het programmaplan is per programma bij het onderdeel financiën, ontwikkeling programmasaldo een soortgelijke tabel met een detaillering van het betreffende programma opgenomen.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Kadernota	**0**	**0**	**0**	**-1.033**
Begroting 2024				
Autonome ontwikkelingen				
Meerjarenprognose grondexploitaties 2023	-23	-23	-23	-136
Mutatie kapitaallasten programmabegroting 2024				-65
Onjuiste dekking bijdrage ESA onderhoud binnensportaccommodaties	-141	-141	-141	-141
Vrijval salariskosten 4e wethouder	85	85	85	85
Correcties mutaties Kadernota 2024	-93	-83	-83	-71
Stelpost kapitaallasten MPP	-300	-300	-300	-300
Indexatie beheerslasten MPP		-45	-90	-135
Ingroeipad beheerslasten MPP naar structureel sluitend	-45	-90	-135	-180
Taakstelling WMO	-75	-300	-550	-600
Totaal autonome ontwikkelingen	***-592***	***-897***	***-1.237***	***-1.543***
Dekkingsvoorstellen				
Rentebaten schatkistbankieren	350			
Stelpost behoedzaamheid	242	897		
Totaal dekkingsvoorstellen	***592***	***897***		
Saldo Programmabegroting 2024	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

Hieronder is een korte toelichting per mutatie opgenomen:

Meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) 2023
Op 6 juli 2023 heeft de raad de geactualiseerde Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) 2023 vastgesteld en besloten de bijbehorende mutaties en fiscale consequenties te verwerken in de begroting 2023 en verder.

Mutatie kapitaallasten
Conform de besluitvorming over het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte op 7 juli 2022 wordt de stelpost kapitaallasten jaarlijks verhoogd. Voor de jaarschijf 2027 was dat besluit nog niet geëffectueerd.

Correctie dekking hogere bijdrage ESA kadernota 2022
Bij de Kadernota 2022 is de bijdrage aan de ESA structureel verhoogd met € 241.000 voor onderhoud binnensport accommodaties. De dekking hiervoor is volledig gehaald uit de jaarlijkse dotatie voor de voorziening groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud is naast sport echter ook voor alle andere gebouwen, zowel onderwijs, sport (programma 2) als overige gebouwen (programma 5).
Op basis van de geactualiseerde onderhoudsvoorziening gebouwen bij de jaarrekening 2022 is het mogelijk om de jaarlijkse dotatie met € 100.000 te verlagen in plaats van de eerdere verlaging van € 241.000.
Doordat de onderhoudsvoorziening met een jaarlijkse lagere dotatie van € 100.000 wel meerjarig voldoende saldo in de voorziening behoudt voor het uitvoeren van benodigde onderhoud aan gebouwen.
In programma 5 staat de vrijval uit de voorziening geraamd, waardoor het per saldo nadelig effect € 141.000 is.

Vrijval loonkosten 4e wethouder
Doordat het college nu bestaat uit drie wethouders kunnen de geraamde salariskosten voor een 4e wethouder vrijvallen.

Diverse correcties Kadernota 2024
Bij de aansluiting van de mutaties in de 1e BURAP 2023 en de Kadernota 2024 is een tweetal mutaties in de Kadernota 2024 onjuist opgenomen. Het betreft de kostenverhogende BTW van de dienstverleningsbijdrage en de geraamde OZB opbrengsten. Beide worden met deze mutatie gecorrigeerd.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten MPP
In de programmabegroting 2023 is een structurele stelpost kapitaallasten opgenomen van € 300.000. Omdat verschillen in kapitaallasten volgend uit het Meerjarenplan Buitenruimte conform besluitvorming egaliseren met de daartoe gevormde bestemmingsreserve kan deze onderuitputting alleen gerealiseerd worden op de kapitaallasten van investeringen met een economisch nut. Het hiermee samenhangende investeringsbedrag is meer dan aan investeringen met een economisch nut per jaarschijf is opgenomen. Deze stelpost wordt daarom niet meer opgenomen.

Indexatie beheerslasten Meerjarenplan Buitenruimte
Op 7 juli 2022 is door de raad het Meerjarenplan Buitenruimte vastgesteld. Naast financiële ruimte voor investeringen in de openbare buitenruimte zijn ook de beheerslasten onderdeel van dat plan. Geconstateerd is dat in de meerjarige doorrekening geen rekening is gehouden met de indexatie van de beheerbudgetten. Uitgaande van een indexcijfer van 1,6% dienen de beheerslasten met cumulatief € 45.000 per jaar te worden verhoogd.
Verder is geconstateerd dat, zonder rekening te houden met deze indexatie, er structureel € 180.000 meer aan beheerslasten is opgenomen dan aan dekking (toevoeging reserve MPP) beschikbaar. In het voorstel uit 2022 werd dit (structurele) tekort gedekt uit een “onderuitputting” op het gedeelte van het MPP dat wordt ingezet ter dekking van kapitaallasten uit de in het MPP opgenomen investeringen.
Het voorstel is voor deze lasten een ingroeipad te hanteren en ieder jaar € 45.000 in de exploitatie op te nemen tot de dekking structureel geborgd is. Tot het moment dat de beheerslasten op niveau zijn worden deze kosten uit de reserve gedekt.
In de komende periode wordt het MPP geactualiseerd. Mede in relatie tot de motie van de raad over de 3e fase Uiterweg. In dat kader wordt het verloop van de reserve MPP rekening houdend met bovenstaande ontwikkeling opnieuw tegen het licht gehouden.

Taakstelling WMO
In de programmabegroting 2023 is een taakstelling opgenomen vanaf 2024 van € 150.000 in 2024 oplopend tot € 900.000 in 2027. Een inventarisatie van de mogelijke besparingsvoorstellen is in de afgelopen periode uitgewerkt. Bij deze inschatting is onvoldoende rekening gehouden met een toename van de populatie. Geconcludeerd is dat de in de programmabegroting 2024 opgenomen bedragen niet volledig gerealiseerd kunnen worden. Om die reden is de stelpost afgeraamd naar een realistisch niveau. Ten tijde van de afronding van de programmabegroting hebben wij aanvullende voorstellen geformuleerd om toch te komen tot invulling van deze taakstelling. E.e.a. conform de met de raad gemaakte afspraken met mogelijke voorstellen om dit tekort dat hierdoor ontstaat (incidenteel) op te lossen. De uitkomst ervan is dat wij in 2024 en 2025 voorstellen doen waardoor wij het niet ingevulde gedeelte van de taakstelling dat onttrokken is aan de stelpost behoedzaamheid kunnen aanzuiveren en voor 2026 en 2027 het gepresenteerde tekort met € 250.000 verminderd. In de eerste begrotingswijziging bij deze programmabegroting zullen wij deze aanvullende voorstellen financieel vertalen.

Rentebaten schatkistbankieren
Als gevolg van de verwachting dat het saldo in de schatkist in 2024 positief is en de thesaurie weer rente vergoed worden rentebaten opgenomen in de begroting over het saldo in de schatkist. Over de eerste acht maanden van 2023 bedroeg het rentepercentage 2,88%, waarbij sinds januari sprake is van een oplopend

percentage. Voor de rentebaten schatkistbankieren 2024 is voorzichtigheidshalve uitgegaan van 2,5% dagrente.

Stelpost loon- en prijs en behoedzaamheid
Het voorstel is het nog niet gedekte gedeelte van de begroting te dekken uit de stelpost behoedzaamheid.

Het saldo van de begroting bestaat uit structurele en incidentele posten. In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in het structurele en incidentele deel van het begrotingssaldo.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In de volgende tabel worden de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma en per reserve weergegeven.

Incidentele baten en lasten

In overeenstemming met het BBV zijn in de volgende tabel de incidentele baten en lasten per programma en incidentele mutaties op reserves weergegeven.

Bedrag x € 1.000

Omschrijving lasten	2024	2025	2026	2027
1. Sociaal domein				
POK	98	8	8	8
Ondersteuning kwetsbare groepen	319	260		
Stelpost taakstelling Wmo dekking reserve sociaal domein	150	150	150	
Overige posten < € 40.000				
2. Onderwijs en ontplooiing				
Kunst en cultuur	383	248	168	
03 Economie en duurzaamheid				
Cofinanciering Westeinderscheg				
Integrale aanpak Schinkelpolder	100			
Opstellen Deltaplan				
Uitvoering Village dressing	50			
Overige posten < € 40.000	25	25	25	
4. Openbare ruimte				
Westeinderscheg gebiedsmakelaar	72	72		
De Tuinen Polderzoom fase 2	-50	50	50	
Herstelplan knelpunten openbare ruimte/groen	200			
Energietransitie	415	415		
Overige posten < € 40.000	20			
5. Ruimtelijke ontwikkeling				
Grondexploitaties	28.105	17.475	7.337	2.112
Wonen en bouwen en vastgoed	1.130	52	17	
6. Bestuur, bevolking en veiligheid				
Evenementenbeveiliging	50	50	50	
Overige posten < € 40.000	25	25	25	
7. Overhead				
Overige posten < € 40.000	0	0	0	
Totaal incidentele lasten voor bestemming	31.093	18.830	7.830	2.120
Incidentele toevoegingen aan reserves	35			
Totaal incidentele lasten	**31.128**	**18.830**	**7.830**	**2.120**

Bedrag x € 1.000

Omschrijving baten	2024	2025	2026	2027
1. Sociaal domein				
Stelpost taakstelling Wmo dekking reserve sociaal domein	-150	-150	-150	
4. Openbare ruimte				
De Tuinen Zwarteweg en Polderzoomfase 2	-732	-330		
Energietransitie	-415	-415		
5. Ruimtelijke ontwikkeling				
Grondexploitaties	-28.105	-17.475	-7.337	-2.112
8. Algemene dekkingsmiddelen				
Ophogen renteresultaat	-350			
Totaal incidentele baten	**-29.752**	**-18.370**	**-7.487**	**-2.112**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In overeenstemming met het BBV zijn in de volgende tabel de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves weergegeven.

Bedrag x € 1.000

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Structurele toevoeging aan reserves in samenhang met				
4 Openbare ruimte	3.365	3.150	2.827	2.792
Structurele onttrekking aan reserves in samenhang met				
4 Openbare ruimte	-3.771	-3.307	-3.307	-3.307
5 Ruimtelijke ontwikkeling	-430	-430	-430	-430
Per saldo structurele toevoeging aan reserves	**-835**	**-586**	**-909**	**-944**

Geprognosticeerde balans

Bedrag x € 1 miljoen

Geprognosticeerde balans 2023	Eind 2023	Eind 2024	Eind 2025	Eind 2026
ACTIVA				
Vaste activa:				
- (im) Materiële vaste activa	113,3	125,0	135,7	138,2
- Financiële VA: Kapitaalverstrekkingen	1,7	1,7	1,7	1,7
- Financiële VA: Leningen	3,1	3,1	3,1	3,1
Totaal vaste activa	**118,1**	**129,8**	**140,6**	**143,1**
Vlottende activa:				
- Voorraden	3,8	-1,2	-1,2	0,0
- Uitzettingen <1 jaar	10,7	3,0	3,0	3,0
- Liquide middelen	0,0	0,0	0,0	0,0
- Overlopende activa	29,0	29,0	29,0	29,0
Totaal Vlottende activa	**43,5**	**30,8**	**30,8**	**32,0**
Totaal Activa	**161,6**	**160,7**	**171,3**	**175,1**
PASSIVA				
Vaste passiva:				
- Eigen vermogen	75,8	78,2	76,3	73,7
- Voorzieningen	7,5	7,5	8,2	8,9
- Vaste schuld	35,8	35,4	48,3	52,1
Totaal vaste passiva	**119,2**	**121,1**	**132,8**	**134,6**
Vlottende activa:				
- Vlottende schuld	29,4	26,6	25,6	27,5
- Overlopende passiva	13,0	13,0	13,0	13,0
Totaal Vlottende passiva	**42,4**	**39,6**	**38,6**	**40,5**
Totaal Passiva	**161,6**	**160,7**	**171,4**	**175,1**
Saldo	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

4.2 Investeringen

In dit onderdeel wordt ingegaan op de investeringen die de komende jaren nodig zijn. Te denken valt hierbij aan infrastructuur, scholen en andere welzijnsvoorzieningen.

Het is verplicht om de activa en investeringen in te delen in de categorieën economisch nut en maatschappelijk nut. Activa en investeringen met een economisch nut zijn alle zaken die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen en/of doordat deze verhandelbaar zijn. Activa met een economisch nut moeten worden geactiveerd. Reserves mogen niet meer in mindering worden gebracht op deze investeringen en er dient op consistente wijze op te worden afgeschreven.

In onderstaand is een recapitulerend overzicht opgenomen van de meerjarige investeringen.
De investeringen in programma 2, 5 en 6 zijn investeringen met een economisch nut, de investeringen in programma 4 zijn investeringen met een maatschappelijk nut.

Programma 2				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Gymlokalen De Rozen en Baccara	160			
Nieuwbouw IKC Oosteindedriehoek	668	5.063	6.834	4.550
LED verlichting sportverenigingen	150			
Handbalveld naast RKDES	65			
Totaal investeringen	1.043	5.063	6.834	4.550

Programma 4*				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Meerjarenprojectenprogramma buitenruimte				
- Verkeer en vervoer 25 jaar	2.280	2.603	708	
- Verkeer en vervoer 50 jaar	6.786	4.693	4.728	
- Kunstwerken	2.446	1.897	155	
- Water	123	520	78	
- Groen	50			
- Spelen	345	230	230	
- Riolering	2.321	566	2.247	
Waterfront	233			
Inrichting buitenruimte facilitaire projecten	338	196		
Beschikbare investeringsplafond voor vervanging en renovatie				
- Riolering				2.662
- Gemalen	398	366	387	387
Elektrische shovel begraafplaats	110			
Totaal investeringen uitgaven	15.430	11.070	8.532	3.049

* bedragen zijn exclusief subsidies en bijdragen van derden

Programma 5				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Verbouwing Oosteindeweg 247a, Bloemenlust	500			
Totaal investeringen	500			

Programma 6				
Investeringen (x 1.000 euro)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bluswatervoorziening	285	285	285	
Ipads gemeenteraad 2026			80	
Totaal investeringen	285	285	365	

Voorafgaand aan de investering in de LED verlichting bij de sportverenigingen wordt een business case opgesteld. Daarbij wordt in lijn met de nota vaste activa 2023 van de gemeente beoordeeld.

4.3 Reserves en voorzieningen

Het beleid is erop gericht om reserves en voorzieningen op een toereikend niveau te houden.
Het beleidskader is de nota reserves en voorzieningen gemeente Aalsmeer 2023, die vastgesteld is op 8 juni 2023.

Reservepositie
De totale reservepositie wordt per 1 januari 2024 geraamd op € 75 miljoen. Deze is te onderscheiden in algemene reserves van € 29,8 miljoen en bestemmingsreserves van € 45,2 miljoen. Aan het eind van dit hoofdstuk is het verloop van de reserve positie 2024 - 2027 weergegeven.

Algemene reserves
Reserves waaraan geen bestemming is toegekend vormen de algemene reserve.

Bestemmingsreserves
Reserves met een bepaalde bestemming zijn bestemmingsreserves. Motieven voor het instellen van bestemmingsreserves zijn onder andere een risicomotief, egalisatiemotief of spaarmotief.

De grootste reserves qua omvang per 1 januari 2024 zijn:

- Reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte € 17,2 miljoen
- Reserves dekking kapitaallasten UP groen, water en recreatie en verkeer en vervoer € 12,3 miljoen
- Reserve kapitaallasten gebouwen € 6 miljoen

De *reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte* is ingesteld om schommelingen en faseringen in de besteding van de beschikbare middelen voor het Meerjarenprojectplan Buitenruimte op te vangen. Er vindt een structurele dotatie plaats.

De *reserve dekking kapitaallasten UP groen, water en recreatie en verkeer en vervoer* zijn bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen met maatschappelijk nut van het oude meerjarenprojectenplan buitenruimte (verkeer en vervoer en groen, water, recreatie).

De *reserve kapitaallasten gebouwen* is bestemd voor dekking van afschrijvingslasten van investeringen in gemeentelijke gebouwen (raadhuis Aalsmeer).

Voorzieningen
Voorzieningen zijn afgesplitste delen van het vermogen in verband met verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten, maar ook voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is.

De grootste voorzieningen qua omvang zijn:

- Voorziening vervanging riolering € 1,9 miljoen
- Voorziening Greenpark € 1,5 miljoen
- Voorziening facilitaire projecten € 0,8 miljoen
- Voorziening uitgifte graven € 0,7 miljoen

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 31december 2024
Algemene reserve	29.796	839	0	30.635
Algemene vrije reserve	0	0	0	0
Begrotingssaldo	0	0	0	0
A1. Algemene reserve	**29.796**	**839**	**0**	**30.635**
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**29.796**	**839**	**0**	**30.635**
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	5.407	233	172	5.468
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	6.855	0	281	6.574
Kapitaallasten Gebouwen	6.023	0	430	5.594
B1. Dekking kapitaallasten	**18.285**	**233**	**882**	**17.636**
Duurzaamheidsfonds	171	0	0	171
Kunstzinnige verfraaiing	115	0	25	90
Monumentenfonds	29	0	0	29
Onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	17.156	3.132	3.318	16.970
Uiterweg	245	0	0	245
Veilig te stellen budgetten	519	0	442	78
Voorlopige winsten grondexploitaties	5.914	1.793	0	7.707
Reserve Klimaatadaptatie	232	0	152	80
Egalisatie Sociaal Domein	2.539	0	184	2.355
B2. Overige bestemmingsreserves	**26.920**	**4.925**	**4.120**	**27.724**
B. TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**45.205**	**5.158**	**5.002**	**45.360**
Eigen vermogen (A+B)	**75.001**	**5.997**	**5.002**	**75.995**

bedrag x € 1.000	Boekwaarde 1 januari 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Boekwaarde 31december 2024
Beheer gebouwen	25	268	147	147
A. Egalisatievoorziening	25	268	147	147
Facilitaire projecten	802	0	343	459
Greenpark BV	1.453	0	0	1.453
Voorziening Spaarverlof	11	0	0	11
Voorziening wachtgeld politieke ambtsdragers	460	0	122	338
Voorziening pensioen ex wethouders	666	120	113	673
B. Voorziening voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico	3.392	120	578	2.934
Afkoop onderhoud begraafplaats	606	141	77	671
Afvalstoffenheffing	563	0	423	140
Begraafplaats Aalsmeer	9	0	0	9
Rioolheffing	496	110	0	606
Uitgifte graven	723	144	87	780
Voorziening vervanging riolen	1.908	521	500	1.929
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	4.305	916	1.087	4.134
Voorzieningen passiva (A+B+C)	**7.722**	**1.304**	**1.811**	**7.214**

Totaal generaal	**82.723**	**7.300**	**6.814**	**83.209**

bedrag x € 1.000	Saldo begin 2024	Saldo begin 2025	saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028
Algemene reserve	29.796	30.635	32.863	31.166	28.596
Algemene vrije reserve	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo	0	0	0	0	0
A1. Algemene reserve	**29.796**	**30.635**	**32.863**	**31.166**	**28.596**
A. TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**29.796**	**30.635**	**32.863**	**31.166**	**28.596**
Dekking kapitaallasten groen, water en recreatie	5.407	5.468	5.218	4.967	4.716
Dekking kapitaallasten verkeer en vervoer	6.855	6.574	6.293	6.012	5.731
Kapitaallasten Gebouwen	6.023	5.594	5.164	4.735	4.305
B1. Dekking kapitaallasten	**18.285**	**17.636**	**16.675**	**15.714**	**14.752**
Duurzaamheidsfonds	171	171	171	171	171
Kunstzinnige verfraaiing	115	90	65	40	15
Monumentenfonds	29	29	29	29	29
Onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte	17.156	16.970	17.345	17.398	17.415
Uiterweg	245	245	245	245	245
Veilig te stellen budgetten	519	78	51	25	0
Voorlopige winsten grondexploitaties	5.914	7.707	8.944	8.971	8.971
Reserve Klimaatadaptatie	232	80	40	0	0
Egalisatie Sociaal Domein	2.539	2.355	2.205	2.055	2.055
B2. Overige bestemmingsreserves	**26.920**	**27.724**	**29.095**	**28.933**	**28.901**
B. TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**45.205**	**45.360**	**45.770**	**44.646**	**43.653**
Eigen vermogen (A+B)	**75.001**	**75.995**	**78.633**	**75.813**	**72.249**

bedrag x € 1.000	Saldo begin 2024	Saldo begin 2025	saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028
Beheer gebouwen	25	147	308	469	506
A. Egalisatievoorziening	25	147	308	469	506
Facilitaire projecten	802	459	69	0	0
Greenpark BV	1.453	1.453	1.453	1.453	1.453
Voorziening spaarverlof	11	11	11	11	11
Voorziening wachtgeld politieke ambtsdragers	460	338	216	143	143
Voorziening pensioen ex wethouders	666	673	679	686	693
B. Voorziening voor verplichtingen en verliezen met onzekere omvang en risico	3.392	2.934	2.428	2.293	2.300
Afkoop onderhoud begraafplaats	606	671	736	800	865
Afvalstoffenheffing	563	140	130	92	92
Begraafplaats Aalsmeer	9	9	9	12	22
Rioolheffing	496	606	686	746	788
Uitgifte graven	723	780	837	894	951
Voorziening vervanging riolen	1.908	1.929	1.956	2.484	3.012
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	4.305	4.134	4.354	5.029	5.730
Voorzieningen passiva (A+B+C)	**7.722**	**7.214**	**7.090**	**7.791**	**8.536**

Totaal generaal	**82.723**	**83.209**	**85.723**	**83.604**	**80.785**

Toelichting ontwikkeling meerjarig saldo van de reserves en voorzieningen

Op basis van uitvoeringsplannen en beleidsnota's is een raming gemaakt van het verloop van de bestemmingsreserves en voorzieningen. Hierna worden de grootste mutaties in de reserves toegelicht.

Algemene reserve
Het meerjarig begrotingssaldo wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve.

Reserve onderhoud/instandhouding onbebouwde buitenruimte
Aan de reserve wordt in 2024 een bedrag van € 3,1 miljoen toegevoegd en als gevolg van het Meerjarenprojectenplan Buitenruimte € 3,3 miljoen onttrokken

Reserve dekking kapitaallasten UP verkeer en vervoer en Reserve dekking kapitaallasten UP Groen, water en recreatie
De afschrijvingslasten van investeringen in de openbare ruimte inzake UP verkeer en vervoer, groen, water en recreaties worden gedekt door de onttrekking uit de reserve.

Voorlopige winsten grondexploitaties
Uit de notitie van de commissie BBV van maart 2018 volgt dat het verplicht is om winst te nemen op grondexploitaties op basis van de POC-methode (Percentage Of Completion). Hierdoor wordt er al winst genomen op nog niet afgesloten grondexploitaties. Aangezien het hierbij om inschattingen gaat die ook anders kunnen uitpakken, worden voorgeschreven tussentijdse winstnemingen vanuit het voorzichtigheidsbeginsel gestort in de reserve voorlopige winsten grondexploitaties. Nadat een grondexploitatie is afgerond, worden eerder gestorte winstnemingen overgeheveld van de reserve voorlopige winsten grondexploitaties naar de algemene reserve.

4.4 Meerjarenraming per programma

In onderstaand overzicht zijn per programma de lasten, baten en het saldo voor de jaren 2024 tot en met 2027 opgenomen.

- is een nadeel *x € 1.000*

Programma		2024	2025	2026	2027
01 Sociaal domein	lasten	30.393	30.433	29.412	29.291
	baten	5.574	5.574	5.574	5.574
	saldo	**-24.819**	**-24.859**	**-23.838**	**-23.717**
02 Onderwijs en ontplooiing	lasten	7.496	7.268	7.158	6.967
	baten	1.590	1.590	1.590	1.590
	saldo	**-5.906**	**-5.678**	**-5.568**	**-5.377**
03 Economie en duurzaamheid	lasten	1038	888	888	813
	baten	1178	1178	1178	1178
	saldo	**140**	**290**	**290**	**365**
04 Openbare ruimte	lasten	20.862	20.366	20.175	19.915
	baten	9.548	9.594	9.176	9.170
	saldo	**-11.314**	**-10.772**	**-10.999**	**-10.745**
05 Ruimtelijke ontwikkeling	lasten	19.970	13.628	9.126	7.123
	baten	18.550	12.453	6.473	4.462
	saldo	**-1.420**	**-1.175**	**-2.653**	**-2.661**
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	lasten	7.376	7.402	7.476	7.283
	baten	721	721	721	629
	saldo	**-6.655**	**-6.681**	**-6.755**	**-6.654**
Saldo van de programma's	lasten	87.135	79.985	74.235	71.392
	baten	37.161	31.110	24.712	22.603
	saldo	**-49.974**	**-48.875**	**-49.523**	**-48.789**
07 Overhead	lasten	11.364	11.257	11.179	10.676
	baten	0	0	0	0
	saldo	**-11.364**	**-11.257**	**-11.179**	**-10.676**
08 Algemene dekkingsmiddelen	lasten	1.422	3.559	6.010	9.198
	baten	63.755	66.329	63.892	65.100
	saldo	**62.333**	**62.770**	**57.882**	**55.902**
Saldo voor bestemming	lasten	99.921	94.801	91.424	91.266
	baten	100.916	97.439	88.604	87.703
	saldo	**995**	**2.638**	**-2.820**	**-3.563**
Mutaties reserves	lasten	5.997	6.615	2.854	2.792
	baten	5.002	3.978	4.438	3.786
	saldo	**-995**	**-2.637**	**1.584**	**994**
Saldo na bestemming	lasten	105.918	101.416	94.278	94.058
	baten	105.918	101.417	93.042	91.489
	saldo	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.571**

5. Bijlagen

5.1 Verplichte beleidsindicatoren BBV inclusief toelichting

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programma's in de begroting en in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Indien gemeenten daarnaast nog gebruik willen maken van andere indicatoren staat het hen vrij die naast de verplichte indicatoren in de programma's en programmaverantwoording op te nemen.

Ontbrekende gegevens
In de overzichten per programma staan de gegevens ingevoerd die bij opmaak van de begroting beschikbaar zijn.

Programma 1 Sociaal domein

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo per 10.000 inwoners				
Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	121,5	320,6	184,4	
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jr	84,3	88,4	87,6	81,3
% Kinderen (tot 18 jaar) in uitkeringsgezin	3%	3%	3%	
% Werkloze jongeren (16-22 jr)	1%	1%	1%	
% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)			12,2%	12,5%
% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)			0,7%	0,6%

Indicator: **Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo per 10.000 inwoners**
Toelichting: Een maatwerk-arrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 321 deelnemende gemeenten.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners 15-64 jr**
Toelichting: Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **% Kinderen (tot 18 jaar) in uitkeringsgezin**
Toelichting: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Werkloze jongeren (16-22 jr)**
Toelichting: Het percentage werkloze jongeren van 16 tot en met 22 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)**
Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)**
Toelichting: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Bron: CBS Jeugd

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
% Niet-sporters		41,2%		
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	-	0,0	0,0	0,0
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen	28	19	12	18
% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal	1,5%	1,3%	1,2%	

Indicator: **% Niet-sporters**
Toelichting: Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen GGD, CBS en RIVM

Indicator: **Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen**
Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Bron: DUO/Ingrado

Indicator: **Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen**
Toelichting: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
Bron: DUO/Ingrado

Indicator: **% Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) totaal**
Toelichting: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. Het betreft zowel deelnemers aan VO als MBO onderwijs.
Bron: DUO/Ingrado

Programma 3 Economie en duurzaamheid

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar	797,3	777,5	792,9	807,3
% Netto arbeidsparticipatie	73,6%	74,6%	75,1%	77,1%
% Functiemenging	55,1%	54,5%	55,1%	55,8%
% Hernieuwbare elektriciteit	4,1%	6,6%	10,6%	
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar	153,8	162,1	168,4	179,5

Indicator: **Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar**
Toelichting: Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Bron: LISA Vestigingenregister

Indicator: **% Netto arbeidsparticipatie**
Toelichting: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **% Functiemenging**
Toelichting: De functiemenging weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Bron: LISA Vestigingenregister

Indicator: **% Hernieuwbare elektriciteit**
Toelichting: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Indicator: **Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-64 jaar**
Toelichting: Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar
Bron: LISA Vestigingenregister

Programma 4 Openbare ruimte

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)	344	361	383	427
Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	171	182	182	
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	9,5	5,5	6,4	7,0

Indicator: **Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)**
Toelichting: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)**
Toelichting: De hoeveelheid niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg) per inwoner per jaar.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen**
Toelichting: Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.
Bron: ABF Research Syswov

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1,6	1,3	1,1	0,8
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,8	1,1	0,9	0,9
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,5	3,8	3,4	3,5
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	3,9	4,9	4,4	4,2
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar	8	7	3	3
% Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter	1%	1%	1%	
% Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering van alle jongeren	-	0,2%	0,2%	0,2
% Demografische druk	75%	74,8%	74,1%	73,5%
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens (in euro's)	751	826	835	854
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (in euro's)	815	880	891	920

Indicator: **Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners**
Toelichting: Het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners.
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar**
Toelichting: Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar.
Bron: Stichting Halt

Indicator: **% Jongeren (12-21 jaar) met een delict voor de rechter**
Toelichting: Het percentage jongeren 12 tot en met 21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Jongeren (12-22 jaar) met jeugdreclassering van alle jongeren**

Toelichting: Het percentage jongeren (12 tot en met 22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 tot en met 22 jaar).

Bron: CBS Jeugd

Indicator: **% Demografische druk**

Toelichting: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot het aantal personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Indicator: **Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens (in euro's)**

Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag per jaar in euro's dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Indicator: **Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (in euro's)**

Toelichting: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Programma 7 Overhead

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Formatie (FTE) per 1.000 inwoners				0,0007
Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners				0,0007
Apparaatskosten per inwoner (€)				286
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.				12
Overhead (% van de totale lasten)				8,2
Aantal inwoners per 1 januari	31.726	31.865	31.989	32.451

Indicator: **Formatie (FTE) per 1.000 inwoners**

Toelichting: Uitgangspunt is het vastgestelde/toegestane formatieplan per 1 januari. 1 FTE is het equivalent van een 36-urige werkweek. *Cijfers betreffen alleen kernorganisatie Aalsmeer. Het weergeven van cijfer over de AA-organisatie (de centrumregeling) geeft een vertekend beeld.

Bron: Eigen gegevens (afdelingen HRM en Financiën)

Indicator: **Bezetting (FTE) per 1.000 inwoners**

Toelichting: Voor de begroting is het uitgangspunt de werkelijke bezetting per 1 januari van het vorige jaar. Voor het jaarverslag wordt het gemiddelde van de werkelijke bezetting op 1 januari en 31 december berekend. *Cijfers betreffen alleen kernorganisatie Aalsmeer. Het weergeven van cijfer over de AA-organisatie (de centrumregeling) geeft een vertekend beeld.

Bron: Eigen gegevens (afdeling HRM en Financiën)

Indicator: **Apparaatskosten per inwoner (€)**

Toelichting: Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Bron: Eigen begroting/rekening: totale lasten minus totale baten taakveld 0.4 (inclusief reservemutaties)

Indicator:	**Kosten inhuur externen als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur externen.**
Toelichting:	Het betreft onder andere inzet van uitzendkrachten, zzp'ers of detachering. Dit kan inhuur zijn voor tijdelijke vervanging of specialistische kennis. Kenmerkend is dat de inhuurkracht een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie.
Bron:	Eigen begroting/rekening: loonsom taakveld 0.4 / inhuur externen en de paragraaf bedrijfsvoering
Indicator:	**Overhead (% van de totale lasten)**
Toelichting:	Dit betreft de begrote/verantwoorde overheadkosten (exclusief reservemutaties). Deze kosten moeten worden gedeeld door het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).
Bron:	Eigen begroting/rekening: overheadkosten taakveld 0.4 (exclusief reservemutaties),
Indicator:	**Aantal inwoners per 1 januari**
Toelichting:	Aantal inwoners per 1 januari
Bron:	Basisregistratie Personen (BRP)

5.2 Kaderstellende nota's

(geen verordeningen, specifieke beleidsregels, financiële stukken en bestemmingsplannen)

Thema	Programma/titel nota	jaar vaststelling
	Programma 1 Sociaal Domein	
1.1	Kadernota Veranderopgave inburgering (VOI) Aalsmeer	2021
1.1	Strategie Sociaal Domein 2019-2023. De kracht van Aalsmeer	2020
1.1	Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid 2021-2025 Een nieuwe start - samen op weg naar perspectief	2022
1.2	Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024. De kracht van balans.	2020
	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing	
2.4	Beleidsnota Archeologie 2016	2016
2.4	Cultuurnota Aalsmeer, “Beweging maakt Ruimte”	2012
2.4	Bibliotheekvisie Aalsmeer "De bibliotheek van nu naar 2025"	2016
2.4	Kadernota Aalsmeerse lokale omroep	2016
	Programma 3 Economie en Duurzaamheid	
3.1	Agenda Economie en Recreatie en Toerisme Aalsmeer	2019
3.1	Standplaatsenbeleid Aalsmeer	2021
3.1	Strategie Werklocaties Aalsmeer	2021
3.1	Kadernota Horecabeleid Aalsmeer 2016-2020	2016
3.1	Detailhandelsnota Aalsmeer	2017
3.4	Duurzaamheidsbeleid Aalsmeer: keuze voor een ondernemende en duurzame gemeente	2016
3.4	Regionale Nota bodembeheer regio Amstelland en Meerlanden	2020
3.4	Regionale energie strategie Noord-Holland Zuid	2020
3.4	Nota Bodembeheer AA DUO	2020
	Programma 4 Openbare ruimte	
4.1	Beeldkwaliteitsplan Beheer en Onderhoud 2015	2015
4.2	Kadernota Uitvoeringsprogramma verkeer Aalsmeer-Kudelstaart 2017-2019	2017
4.2	Verlichtingsplan Aalsmeer 2015	2014
4.2	Textielbeleidsplan, 2013	2013
4.2	Kadernota Parkeernormen Aalsmeer 2016	2016
4.1	Bomenplan Aalsmeer 2021	2021
4.2	Nota Wegen Aalsmeer 2019-2022	2019
4.2	Gemeentelijk Rioleringsplan Aalsmeer 2021-2026	2021
4.2	Agenda en actieplan klimaatadaptatie Aalsmeer	2021
4.3	Van afval naar grondstoffenbeleid 2021-2025	2021
	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling	
5.1	Kadernota Gebiedsvisie	2009
5.1	Structuurvisie Green Park Aalsmeer	2016

5.1	Uitvoeringsprogramma Groene As Aalsmeer	2011
5.1	Beeldkwaliteitsplan Aalsmeer dorp	2019
5.1	Ruimtelijk raamwerk Aalsmeer Oost	2019
5.1	Centrumvisie Aalsmeer	2019
5.1	Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen Aalsmeer 2020	2021
5.1	Welstandsnota 2021	2021
5.5	Nota grondbeleid Aalsmeer	2020
5.1	Structuurvisie tussen de linten	2020
5.1	Structuurvisie Bovenlanden - Oosteinderweg	2020
5.1	Ontwikkelvisie Tuinieren buiten de kaders	2020
5.1	Ruimtelijke kaders zonne-energie Aalsmeer	2020
5.1	Kadernota Huisvesting arbeidsmigranten 2018	2018
5.1	MRA Verstedelijkingsconcept versie 3	2022
5.3	Woonagenda Aalsmeer 2020	2019
5.4	Mobiliteitsagenda Aalsmeer	2022
5.5	Nota gemeentelijk Vastgoed Aalsmeer 2022	2022

Programma 6 Bestuur bevolking en veiligheid

6.1	Integraal veiligheidsbeleid 2023-2026	2023
6.1	Evenementenbeleid Aalsmeer	2016
6.1	Horecanota en uitvoeringskader horeca	2016
6.1	Kadernota tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten	2018

Programma 7 Bedrijfsvoering

7.1	Nota Reserves en voorzieningen gemeente Aalsmeer 2023	2023
7.2	Nota vaste activa gemeente Aalsmeer 2023	2023
7.3	Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing gemeente Aalsmeer 2023	2023

Programma 8 Algemene dekkingsmiddelen

8.1	Treasurystatuut gemeente Aalsmeer 2023	2023

5.3 Subsidieoverzicht

Het subsidieoverzicht geeft inzicht welke budgetten voor gesubsidieerde activiteiten in de begroting zijn gereserveerd. De daadwerkelijke subsidie wordt bepaald in de subsidieverordening op basis van de aanvraag van de gesubsidieerde instelling. Aan dit overzicht kunnen in die zin geen rechten worden ontleend. Er kan gedurende het jaar besloten worden de activiteit op andere wijze dan met het verstrekken van een subsidie tot stand te brengen.

Subsidies programma 1 Sociaal domein

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
1	**6.1 Samenkracht en burgerparticipatie**			
	Adviesraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, Wmo, jeugd en jeugdhulpverlening.	Uitvoering geven aan de Verordening Adviesraad Sociaal Domein gemeente Aalsmeer 2017.	34
	Diverse wijkoverleggen	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	17
	Mantelzorg & Meer	Ondersteuning mantelzorgers.	Mantelzorgers krijgen waar nodig en gewenst op tijd voldoende ondersteuning.	102
	Diverse instellingen	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Bieden van dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor kwetsbare inwoners.	178
	Diverse instellingen	Activiteiten op het gebied van bemoeizorg en depressie-preventie, aanpak alcohol en drugsgebruik.	Verminderen alcohol en drugsgebruik en het toewerken naar een sluitende aanpak voor inwoners met onbegrepen gedrag.	156
	Zorggroep Aelsmeer	De subsidie wordt verleend voor de kosten van de coördinatie van de maaltijdvoorziening.	Door deze subsidie beschikken kwetsbare inwoners van Aalsmeer over een kwalitatief hoogwaardige maaltijdvoorziening.	24
	Stichting Participe Amstelland	Preventieve zorg en ondersteuning.	Algemene voorzieningen advies en activerend aanbod voor ouderen en kwetsbare in het algemeen maatschappelijk werk.	602
	Paramedisch Adviescentrum Aalsmeer	Het geven van cursussen i.v.m. valpreventie.	Bijdragen aan het voorkomen van valincidenten.	14

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	De Schakel Vrijetijdsvereniging, Stichting De Aanloop, Stichting De Vrijbuiter en Stichting SAM	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	11
	Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	137
	Bewonersinitiatieven	Bewonersinitiatieven in het kader van het versterken sociale samenhang.	Versterken van de sociale samenhang.	13
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	82
	De Binding	D.m.v. een beroepskracht uitvoering geven aan de ondersteuning van vrijwilligers welke de kindervakantieweek, de Bindingkampen en het Bindings Eigen Activiteiten Unit (BEAU) organiseren.	Activiteiten dragen bij aan zelfredzaamheid en zelfontplooiing van kinderen en jeugdigen doordat zij meedoen aan de activiteiten en/of zelf vrijwilliger zijn. Hiernaast dragen de activiteiten bij aan de sociale samenhang in de gemeente.	11
	Gro-up Buurtwerk	Uitvoering geven aan het tiener- en jongerenwerk en de combinatiefunctie Welzijn	Talent- en krachtgericht jongerenwerk om bij te dragen aan een veerkrachtige buurt, waar het goed opgroeien is en iedereen participeert op zijn of haar eigen manier. Het zelf organiserend vermogen van jongeren wordt versterkt, gericht op het verbeteren van de sociaal maatschappelijke positie (school/werk/toekomst) en hun persoonlijke positie.	535
	Cultuurpunt Aalsmeer en Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering geven aan de Buurtsportcoach en Combinatiefunctie Cultuur en Sport.	Kennismaking met diverse sporten, kunst en cultuur. Talentontwikkeling van kinderen en jongeren. Stimuleren van een gezonde leefstijl (zowel fysiek als psychische gesteldheid).	195
	Stichting Kinderboerderij Aalsmeer	Natuur- en Milieueducatie op Kinderboerderij Boerenvreugd.	Het aanbieden van onderwijslessen en tentoonstellingen op de kinderboerderij.	5
	Aalsmeerse scoutingverenigingen.	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Aalsmeerse jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	4

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Maatschappelijke integratie.	47
	6.2 Wijkteams			
	Stichting Humanitas	Home-Start biedt ouders/ verzorgers ondersteuning bij de opvoeding van hun kinderen. Getrainde vrijwilligers bieden een luisterend oor of praktische hulp, bijvoorbeeld bij het ondernemen van activiteiten met de kinderen. Home-Start is er voor gezinnen met kinderen van 0 t/m 14 jaar.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	17
	Opvoedadvies	Opvoedspreekuur voor ouders/verzorgers met vragen en problemen rondom de opvoeding van kinderen van 0-18 jaar.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	21
	Stichting Cultureel Jongerencentrum Aalsmeer	Tienerdisco N201.	Het aanbieden van tienerdisco`s in de N201.	9
	Team Sportservice Aalsmeer	Uitvoering JOGG-Aalsmeer.	Uitvoering geven aan het plan van aanpak JOGG-Aalsmeer.	19
	Stichting Buurtgezinnen	Gezinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen).	Zorgt ervoor dat ouders weer op adem kunnen komen en kinderen zich positief kunnen blijven ontwikkelen.	44
	6.3 Minimaregelingen			
	Humanitas	Betaalde coördinator voor de thuisadministratie.	Adequate begeleiding van de vrijwilligers.	48
	totaal programma 1 Sociaal domein			**2.324**

Subsidies programma 2 Onderwijs en ontplooiing

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
2	**4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken**			
	Vrijwilligerscentrale Amstelland	Faciliteren Taalpunt, Communicatie, en ondersteuning vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en vrijwilligers behouden door waardering te laten blijken.	7
	Wereldbuur	Voorlees Expres.	Bevordering van de taalontwikkeling van jonge kinderen.	10
	Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	21

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Technet Amstel en Venen	Techniek Driedaagse.	Versterken techniekonderwijs.	12
	Stichting 1801 (voorheen OnderwijsAdvies)	Preventieve logopedie op Aalsmeerse kinderopvanginstellingen en bij de spreekuren JGZ.	Vroegtijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	38
	Partou BV , FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe, Stichting 1801	Kwaliteitskader / ouderbetrokkenheid.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	23
	Partou BV , FloreoKids, Stichting Kinderopvang Solidoe, Kindkoers BV	Kindplaatsen voor peuterarrangementen / voorschoolse educatie, inzet op verstreking kwaliteit van het aanbod en ouderbetrokkenheid.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	324
	5.1 Sportbeleid en activering			
	Diverse (sport) organisaties	Vormen van Sportstimulering in Aalsmeer.	Sportstimulering van diverse doelgroepen, verenigingsadvisering, regiefunctie Sport..	160
	Team Sportservice Aalsmeer / Samenwerkingsverband aangepast sporten regio Amstelland.	Activiteiten ter ondersteuning van individuele sporters met een beperking en sportverenigingen in een regionaal samenwerkingsverband.	Blijven voldoen aan de vraag naar informatie, advies, (persoonlijke) begeleiding en ondersteuning van (potentiële) sporters met een beperking en (valide) sportverenigingen die een aangepast sportaanbod (willen) bieden.	7
	Diverse (sport)organisaties	Bijdrage in de organisatie van een topsportevenement en talentontwikkeling	Stimuleren dat er topsportevenementen in Aalsmeer worden georganiseerd en talentontwikkeling van sporttalenten in de middelbare schoolperiode.	17
	Sportparticipatie algemeen	Activiteiten ter ondersteuning van inwoners.	Inwoners en maatschappelijke organisatie stimuleren om extra activiteiten te organiseren binnen het domein sport en bewegen	12
	Aalsmeerse sportverenigingen	Schoolsporttoernooien.	Brede sportdeelname voor de Aalsmeerse schooljeugd.	12
	ESA BV	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties en bijdrage in verlaagde zaalhuur voor Aalsmeerse sportverenigingen.	Op een efficiënte, effectieve en duurzaam, kwalitatief goede wijze uitvoeren van het beheer en de exploitatie van de binnen- en buitensportaccommodaties.	1.520
	ESA & Cultuurpunt in een co-productie met andere maatschappelijke organisaties uit Aalsmeer	Evenement	Inwoners kennis laten maken met Sport, Cultuur, Kunst en andere vormen van vrijetijdbesteding in de breedste zin van het woord.	25
	5.2 Sportaccomodaties			

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	ESA BV	Onderhoudsbijdrage.	Benodigde bijdrage om het minimale streefniveau onderhoud sportaccommodaties te behalen.	419
	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie			
	Diverse aanvragers	Verzorgen van oriënterend muziek- en dansonderwijs voor de jeugd en ondersteuning van het culturele veld.	Bevorderen cultuurdeelname en educatie en het versterken van het culturele klimaat.	100
	Diverse aanvragers	Cultuureducatie.	Bevorderen cultuureducatie en (toegankelijk maken) cultuurdeelname.	52
	Diverse (cultuur) organisaties	Vormen van Cultuurstimulering in Aalsmeer	Cultuurstimulering van diverse doelgroepen, verenigingsadvisering, regiefunctie Cultuur.	48
	Stichting 4 en 5 mei Aalsmeer	Activiteiten gericht op herdenken van de oorlog en vieren vrijheid.	Bevorderen van erkenning en waardering van veteranen en het bevorderen van historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	12
	ESA & Cultuurpunt in een co-productie met andere maatschappelijke organisaties uit Aalsmeer	Evenement	Inwoners kennis laten maken met Sport, Cultuur, Kunst en andere vormen van vrijetijdbesteding in de breedste zin van het woord.	25
	Diverse aanvragers	Culturele aanbod bestaande o.a. podiumkunsten en beeldende kunst en talentontwikkeling.	Bevorderen van actieve en passieve cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat.	66
	Aalsmeerse aanvragers o.b.v. beleidsregels jaarlijkse en eenmalige subsidie culturele activiteiten Aalsmeer	Eenmalige culturele activiteiten.	Versterken van het culturele klimaat en bevorderen cultuurdeelname.	23
	Werkschuit en amateurkunst	Activiteiten gericht op amateurkunstbeoefening.	Bevorderen actieve en passieve cultuurdeelname.	28
	5.4 Musea			
	Stichting Historische Tuin Aalsmeer	Personele kosten tbv beheer en exploitatie van de Historische Tuin.	Behoud van het cultureel erfgoed en openstelling voor publiek.	158
	5.5 Cultureel erfgoed			
	Aanvragen ten behoeve van beheer en onderhoud van Aalsmeerse monumenten, in opdracht van de gemeente, obv de Erfgoedverordening.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Monumentenzorg.	29
	Eigenaren van gemeentelijke monumenten.	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het gemeentelijk monument.	Financiële compensatie in de instandhouding van de kosten voor monumenten.	35
	5.6 Media			

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en literatuur, stimuleren educatieve ontmoetingen op het gebied van taal en mediawijsheid en bijdrage aan zelfredzaamheid van burgers in deze informatiemaatschappij.	532
	Stichting Lokale Omroep Aalsmeer	Uitzendingen op radio.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet en bevorderen vernieuwing bij de lokale omroep om relevantie te behouden.	27
	totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			**3.741**

Subsidies programma 3 Economie en duurzaamheid

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
3	**3.1 Economische ontwikkelingen**			
	Stichting Ophelialaan Vooruit	Feestdagenacties, boodschappen actie en andere promotionele activiteiten.	Aantrekkelijker maken van het winkelgebied Ophelialaan.	22
	Stichting Ondernemingsfonds Meer Aalsmeer	Sinterklaas, kerstactie e.a. feestdagenacties, geraniums, verlichting, bandjesavond, diverse markten en festivals.	Behouden en versterken van het centrum van Aalsmeer als winkelgebied.	76
	3.4 Economische promotie			
	Diverse instellingen en organisaties	Evenementen en activiteiten, waarbij de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen nadrukkelijk een rol spelen.	Het promoten van Aalsmeer op basis van de thema's bloemen, water, wandelen en fietsen (Visit Aalsmeer en social media), waardoor meer naamsbekendheid wordt gegenereerd voor Aalsmeer en de voorkeurspositie van Aalsmeer op het gebied van toerisme en recreatie toeneemt en het aantal bezoekers aan Aalsmeer stijgt.	22
	Totaal programma 3 Economie en Duurzaamheid			**120**

Subsidies programma 4 Openbare ruimte

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
4	**5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie**			
	Stichting de Bovenlanden Aalsmeer	Ondersteuning in de huisvestingskosten.	Behoud en verbetering van natuur en cultuur waarden in de Bovenlanden. Hiermee wordt een bijdrage verleend uit de doelen van de Groenvisie.	5
	totaal programma 4 Openbare ruimte			**5**

Subsidies programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
5	**2.5 Openbaar vervoer**			
	Participe Amstelland	Bekostigd wordt primair de planning en coördinatie van de aangevraagde ritten met ANWB AutoMaatje door Participe.	OV fijnmazigheid in de gehele gemeente Aalsmeer op een voor de gemeente én reizigers goed betaalbare wijze + tegengaan sociaal isolement inwoners	36
	totaal programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling			**36**

Subsidies programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
6	**0.1 Bestuur**			
	Stichting Ontwikkelingssamenwerking Aalsmeer	Aan de stichting is door de gemeente mandaat verleend inzake de uitvoering van het subsidiebeleid op het gebied van ontwikkelings-samenwerking.	Ontwikkelingsprojecten te ondersteunen die vanuit de Aalsmeerse samenleving worden geïnitieerd.	36
	1.2 Openbare orde en veiligheid			
	Slachtofferhulp Nederland	Emotionele steun, hulp in het strafproces en ondersteuning bij het vergoed krijgen van schade.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	9
	Stichting Reanimatie Aalsmeer Kudelstaart	Onderhoud van de AED's en een opleidingsbudget voor de vrijwillige burgerhulpverleners.	De overlevingskans bij een circulatietoestand te vergroten door het opzetten van 6 minuten zones waarbij AED's worden ingezet door de daartoe opgeleide burgerhulpverleners.	6

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen buren.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	19
	Diverse Organisaties	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	30
	Stichting Participe Amstelland	Ten behoeve van de buurtverbinder welzijn.	Sterke wijken waarin bewoners zelfredzaam zijn.	10
	totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			**109**

Subsidies Totaal

				bedrag x € 1.000
pr.	**Instelling**	**Gesubsidieerde activiteit**	**Doelstelling**	**2024**
	Totaal			**6.336**

5.4 Geraamde baten en lasten per taakveld

bedrag x € 1.000 Omschrijving taakveld	Te vinden op progr./thema	Geraamde lasten	Geraamde baten
0.1 Bestuur	6.4	2.463	0
0.10 Mutatie reserves P1	P1	0	184
0.10 Mutatie reserves P2	P2	0	25
0.10 Mutatie reserves P4	P4	3.314	3.923
0.10 Mutatie reserves P5	P5	1.844	430
0.10 Mutatie reserves P7	P7	0	0
0.10 Mutatie reserves P8	P8	839	442
0.2 Burgerzaken	6.2	1.182	686
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.5	2.360	1.454
0.4 Ondersteuning organisatie	7.1	11.364	0
0.5 Treasury	8.1	6	563
0.61 OZB Woningen	8.1	482	6.472
0.62 OZB Niet woningen	8.1	154	7.358
0.64 Belastingen overig	8.1	32	301
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	8.1	0	49.060
0.8 Overige baten en lasten	8.1	748	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	8.1	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.1	1.647	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	6.1	2.084	35
2.1 Verkeer en vervoer	4.2	7.325	256
2.2 Parkeren	5.4	3	20
2.5 Openbaar vervoer	5.4	36	0
3.1 Economische ontwikkeling	3.1	343	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.1	8.457	8.456
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	3.1	185	73
3.4 Economische promotie	3.1	510	1.105
4.2 Onderwijshuisvesting	2.2	1.463	395
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.1	1.577	255
5.1 Sportbeleid en activering	2.3	1.832	0
5.2 Sportaccommodaties	2.3	1.210	940
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	2.4	582	0
5.4 Musea	2.4	158	0
5.5 Cultureel erfgoed	2.4	86	0
5.6 Media	2.4	589	0
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	4.1	4.325	86
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.4	4.219	356
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.1	3.028	0

bedrag x € 1.000 Omschrijving taakveld	Te vinden op progr./thema	Geraamde lasten	Geraamde baten
6.3 Inkomensregelingen	1.2	6.584	5.054
6.4 WSW en beschut werk	1.2	734	0
6.5 Arbeidsparticipatie	1.2	578	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.1	1.481	0
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	1.1	0	0
6.71 Hulp bij het huishouden (WMO)	1.1	2.094	0
6.71b Begeleiding (WMO)	1.1	1.331	164
6.71c Dagbesteding (WMO)	1.1	757	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.3	0	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.3	6.105	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	1.3	1.039	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.3	457	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	1.1	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.3	0	0
6.82a Jeugdbescherming	1.3	570	0
7.1 Volksgezondheid	1.1	1.417	0
7.2 Riolering	4.2	2.491	3.142
7.3 Afval	4.3	4.164	5.112
7.4 Milieubeheer	4.3	1.982	415
7.5 Begraafplaatsen	4.4	576	538
8.1 Ruimte en leefomgeving	8.1	3.056	2.103
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.1	3.854	5.511
8.3 Wonen en bouwen	5.2	2.205	1.006
Totaal-generaal		105.917	105.917

Motie: Stimuleren van Alternatieve Woonvormen voor Doelgroepen in Aalsmeer

De Gemeenteraad van Aalsmeer in vergadering bijeen d.d. 9 november 2023,

Overwegende dat:

- er in Aalsmeer een groeiende behoefte is aan betaalbare en passende huisvesting voor verschillende doelgroepen, waaronder 1- en 2-persoonshuishoudens, jongeren, ouderen, en anderen;
- er in Aalsmeer verschillende geschikte (kleinschalige) locaties beschikbaar zijn voor het ontwikkelen van alternatieve woonvormen zoals tijdelijke huisvesting, tiny houses, microwoningen en andere innovatieve woonconcepten;
- het van essentieel belang is om de belangen van de inwoners van Aalsmeer die op zoek zijn naar betaalbare huisvesting te prioriteren boven de belangen van projectontwikkelaars;
- de gemeente Aalsmeer een actieve rol moet spelen in het faciliteren en stimuleren van initiatieven die leiden tot de realisatie van dergelijke alternatieve woonvormen;
- de gemeente Aalsmeer de verantwoordelijkheid kan nemen om binnen vier jaar minimaal 500 1- tot 2-persoonshuishoudens te voorzien van geschikte woonruimte.

Verzoekt het College van Burgemeester en Wethouders:

- actief te streven naar het realiseren van alternatieve woonvormen voor diverse doelgroepen in Aalsmeer, zoals tijdelijke huisvesting, tiny houses, microwoningen en andere innovatieve woonconcepten op geschikte locaties in de gemeente;
- bij het stimuleren van deze woonvormen de belangen van de inwoners van Aalsmeer die behoefte hebben aan betaalbare en passende huisvesting voorop te stellen;
- de gemeente Aalsmeer zelf initiatieven te nemen en te faciliteren om deze doelstelling te bereiken, in samenwerking met lokale belanghebbenden, woningcorporaties en andere relevante partijen;
- een concreet plan van aanpak te ontwikkelen, inclusief duidelijke doelstellingen en tijdlijnen, om binnen vier jaar minimaal 500 1- tot 2-persoonshuishoudens van geschikte woonruimte te voorzien;

En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie benadrukt de noodzaak om actief in te zetten op alternatieve woonvormen om tegemoet te komen aan de behoeften van de Aalsmeerse bevolking en geeft de gemeente de opdracht om proactief te handelen in dit kader.

Fractie GroenLinks

R.P. Fransen

Fractie PvdA

J.H. Buisma

Motie: In Kaart Brengen van Bestaanszekerheid en Kansenongelijkheid voor Inwoners van Aalsmeer

De Gemeenteraad van Aalsmeer in vergadering bijeen d.d. 9 november 2023,

Overwegende dat:

- de bestaanszekerheid van inwoners van Aalsmeer van groot belang is voor een welvarende en rechtvaardige samenleving;
- er in onze gemeente diverse uitdagingen en problemen zijn die de bestaanszekerheid van inwoners onder druk kunnen zetten, zoals energiearmoede, financiële obstakels voor kinderen om volledig deel te nemen aan de samenleving, ongelijke startkansen voor kinderen, en andere vormen van uitsluiting die belemmerend zijn om volwaardig deel te nemen aan de samenleving;
- het van essentieel belang is om een gedetailleerd inzicht te krijgen in de gebieden waar bestaanszekerheid onder druk staat en kansenongelijkheid voorkomt;
- dit inzicht de basis vormt voor gericht beleid en maatregelen om de bestaanszekerheid te versterken en kansenongelijkheid te verminderen.

Verzoekt het College van Burgemeester en Wethouders:

- een gedegen en inclusief onderzoek uit te voeren om in kaart te brengen op welke gebieden inwoners van Aalsmeer hun bestaanszekerheid onder druk voelen staan, met specifieke aandacht voor de volgende aspecten:

a. Energiearmoede
b. Financiële obstakels voor kinderen om deel te nemen aan de samenleving
c. Ongelijke startkansen voor kinderen
d. Andere vormen van uitsluiting die belemmerend zijn om volwaardig deel te nemen aan de samenleving;

- de resultaten van dit onderzoek te presenteren aan de Gemeenteraad en de inwoners van Aalsmeer, en samen te werken met relevante maatschappelijke partners om gezamenlijk oplossingen te ontwikkelen;
- op basis van de onderzoeksresultaten een plan van aanpak te formuleren dat gericht is op het versterken van de bestaanszekerheid en het verminderen van kansenongelijkheid voor alle inwoners van Aalsmeer;

En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie heeft als doel een grondige analyse uit te voeren van de uitdagingen op het gebied van bestaanszekerheid en kansenongelijkheid in Aalsmeer en dient als basis voor effectief beleid om deze kwesties aan te pakken.

GROEN LINKS AALSMEER

PvdA Aalsmeer/Kudelstaart

Fractie GroenLinks

Fractie PvdA

R.P. Fransen

J.H. Buisma

Motie: Oprichting van een Klimaatportefeuille voor Integrale Aanpak in Aalsmeer

De Gemeenteraad van Aalsmeer in vergadering bijeen d.d. 9 november 2023,

Overwegende dat:

- de klimaatcrisis wereldwijd en nationaal steeds meer wetenschappelijk wordt erkend en dat de gevolgen van klimaatverandering in onze gemeente steeds duidelijker merkbaar worden.
- hoewel er al verschillende losse beleidsmaatregelen zijn genomen in Aalsmeer met betrekking tot klimaat, ontbreekt het aan een geïntegreerde aanpak en een gevoel van urgentie om de klimaatverandering effectief aan te pakken.
- de klimaatkwesties, zoals biodiversiteit, klimaatadaptatie, energietransitie en andere gerelateerde zaken, van groot belang zijn voor de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van onze gemeente.
- het van belang is om een aparte portefeuille en begroting voor klimaatbeleid in te stellen om de focus op deze kwesties te versterken en daarmee de aanpak te intensiveren.

Verzoekt het College van Burgemeester en Wethouders:

- een aparte portefeuille voor klimaatbeleid in te stellen met daaraan gekoppeld een specifieke begroting om de integrale aanpak van klimaatkwesties in Aalsmeer te waarborgen;
- in deze klimaatportefeuille de volgende klimaatkwesties te behandelen:

a. Biodiversiteit
b. Klimaatadaptatie
c. Energietransitie
d. Andere relevante klimaatgerelateerde beleidsmaatregelen;

- een concreet plan van aanpak te formuleren om de urgentie van de klimaatverandering lokaal aan te pakken en in samenwerking met relevante partners en stakeholders;

En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie heeft als doel een geïntegreerde en urgente aanpak van de klimaatverandering in Aalsmeer te waarborgen, en een specifieke focus te leggen op de genoemde klimaatkwesties via de oprichting van een klimaatportefeuille.

GROEN LINKS AALSMEER

PvdA Aalsmeer/Kudelstaart

Fractie GroenLinks

R.P. Fransen

Fractie PvdA

J.H. Buisma

Amendement: Staken van het onderzoek naar de Drechtdoorsteek.

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 9 november 2023 voor de bespreking van de begroting 2024, gezien artikel 34 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad,

Overwegende dat:

- Het college voornemens is het haalbaarheidsonderzoek naar de Drechtdoorsteek voor te zetten en dit onderzoek een verspilling van gemeentegeld is.

Besluit:

1. het haalbaarheidsonderzoek naar de Drechtdoorsteek in de Programmabegroting 2024 te schrappen;
2. een bedrag van € 50.000 van de kosten van het onderzoek van de Drechtdoorsteek toe te voegen aan investeringen in het groen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie FlorAalsmeer
Judith Keessen

Gemeente Aalsmeer

MEMO RAAD

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl>
31/10/2023 15:04:59 CET
ID: d94e22ac-6125-4b61-922f-e73f695b409e
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
31/10/2023 12:52:41 CET
ID: d94e22ac-6125-4b61-922f-e73f695b409e
Auth: Scribble

Registratienr.
Aan leden raad
Afkomstig van Burgemeester en wethouders
Datum 31 oktober 2023
Afschrift aan college, griffie, voorlichting

Betreft Beantwoording schriftelijke vragen fracties CDA, FlorAalsmeer en Absoluut Aalsmeer inzake de Programmabegroting 2024.

Medio oktober zijn er vragen ingediend door de fracties CDA, FlorAalsmeer en Absoluut Aalsmeer inzake de Programmabegroting 2024.
Onderstaand treft u in de tabellen, per fractie, de vragen en (cursief) de beantwoording aan.

CDA

	Wie wordt de eigenaar van de brandweerkazerne? De gemeente of de veiligheidsregio. Wanneer wordt de gemeenteraad hierin betrokken? *De Veiligheidsregio wordt eigenaar van de brandweerkazerne en de kosten ervan worden 1 op 1 doorbelast via de maatwerkbijdrage aan de gemeente Aalsmeer.* *Gelet op de onzekerheid van het financieel meerjarenperspectief brengt het college eerst de financiële gevolgen van alle ambities in beeld zodat de raad een integrale afweging over de inzet van de beschikbare middelen kan maken. Naar verwachting is dat bij de Kadernota 2025.*
15	**Hoe wordt het taalniveau bevordert bij inburgeraars?** *Aan de hand van de Taalstart wordt vastgesteld welke leerroute het beste past bij de statushouder. De Taalstart biedt, naast de leerbaarheidstoets, inzicht in de snelheid waarmee de statushouder de Nederlandse taal kan leren. De Taalstart voert de gemeente uit om een breder inzicht te krijgen in de mogelijkheden van de statushouder. Denk hierbij aan de ambities van de statushouder, de mate van alfabetisering en zijn kansen op de arbeidsmarkt. Daarmee kan de meest passende leerroute worden bepaald. Er wordt altijd gestreefd naar een zo hoog mogelijk taalniveau. Er zijn verschillende soorten routes die gevolgd kunnen worden:* *1. De B1-route* *In de B1-route leren deelnemers de Nederlandse taal op een voor hen zo hoog mogelijk niveau. De B1-route is een praktijkgericht participatietraject. Het doel van de B1-route is dat statushouders binnen drie jaar de examenonderdelen lezen, schrijven, luisteren en spreken hebben behaald op taalniveau B1 én dat zij zijn voorbereid op de arbeidsmarkt.* *2. De O-route (onderwijs)* *Een route (vooral) voor jongeren. Zij leren de Nederlandse taal (versneld) op B1-niveau of hoger. Ook worden zij voorbereid op het volgen van een mbo-, hbo- of universitaire opleiding.* *3. De Z-route (zelfredzaamheid)* *Een route voor inburgeraars waarvoor de andere routes te moeilijk zijn. Zij leren de Nederlandse taal op een lager niveau (niveau A1) én nemen deel aan de maatschappij/leren de taal door middel van vrijwilligerswerk of regulier werk. Zij worden voorbereid om mee te doen in de Nederlandse samenleving.* *De gemeente Aalsmeer biedt een breed palet aan inburgeringsvoorzieningen (taalscholen) aan. We kunnen namelijk gebruik maken van de inburgeringsproducten die de gemeente Amsterdam*

	heeft ingekocht middels een zogenoemde mee-liftregeling. Op deze manier kunnen wij een passend aanbod doen aan iedere statushouder.
16	**Hoeveel mensen hebben een Aalsmeerpas en hoeveel wordt hier gebruik van gemaakt?** *In 2023 hebben 855 inwoners een actieve Aalsmeerpas. Hiervan zijn 311 kinderen met een pas en 544 volwassenen. In 2023 hebben de pashouders 129 transacties gedaan bij organisaties die de pas scannen. Dit is geen accurate weergave van het gebruik van de pas, omdat aangesloten organisaties niet verplicht zijn om de pas te scannen/registreren. Sommige organisaties geven korting 'op zicht', zonder de pas te scannen. Wij hebben daarom geen volledig zicht op het gebruik. Van de registraties die we wel zien, zien we dat de pas vooral gebruikt wordt bij het zwembad en de Kledingbank Amstelland.*
	In veel planningen staat vermeld het 4e kwartaal. Is het mogelijk om deze planningen nog aan te passen? Dit ter voorkoming van overvolle agenda's aan het einde van het jaar. *Dat is een terechte opmerking. Op dit moment wordt het uitvoeringsprogramma programmabegroting 2024 nog voorgelegd aan en afgestemd met de AA-organisatie. De planning is daarbij een expliciet aandachtspunt.*
	Inburgering. **1.Voldoet de gemeente Aalsmeer aan de norm voor het huisvesten van statushouders?** *Op 1 juli 2023 had de gemeente Aalsmeer 14 statushouders meer gehuisvest dan de taakstelling van de eerste helft van het jaar was, namelijk 39 statushouders. Voor de tweede helft van het jaar is de taakstelling 51 statushouders. Volgens de laatste gegevens (1 oktober 2023) dient de gemeente dit jaar nog 30 statushouders te huisvesten.* *(bron: overzicht huisvesting vergunninghouders, overzicht gemeenten provincie Noord-Holland).* **2.Zou het invoeren van de spreidingswet gevolgen hebben voor Aalsmeer of voldoen wij aan de opvang van asielzoekers?** *Ja, dat kan gevolgen hebben voor Aalsmeer. Doel van de wet is om asielzoekers beter over het land te spreiden. Het aannemen van de wet zal leiden tot een herverdeling over gemeenten. Wat de exacte gevolgen zijn voor de gemeente Aalsmeer is niet aan te geven en is vooral afhankelijk van de stroom asielzoekers en eventuele regionale afspraken over huisvesting van asielzoekers en huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne.*
18	**Het jongerenwerk wordt doorgelicht in het 4e kwartaal 2024 op basis van het jaarverslag 2022. Zijn deze gegevens dan niet verouderd?** *Per abuis is in de programmabegroting Q4 2024 opgenomen. Dit moet zijn (begin) Q1 2024.*
24	**Wat is de reden dat Taalsmeer teruggaat naar de Triade?** *Het nieuwkomersonderwijs wordt aangeboden door Taalsmeer, dat onderdeel uitmaakt van IKC Triade. Taalsmeer was gehuisvest met één groep in het schoolgebouw van IKC Triade en mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne uitgebreid met nog één groep.* *Door de uitbreiding van het aantal leerlingen in het regulier onderwijs zijn beide groepen van Taalsmeer tijdelijk verhuisd naar De Mikado.* *Het nieuwkomersonderwijs is niet meer weg te denken uit het bestaande onderwijsaanbod in Aalsmeer. Het belang van een permanente locatie verbonden en in de buurt van IKC Triade is groot. De Hornmeer, waar IKC Triade is gehuisvest, is een centrale locatie in Aalsmeer, die vanuit de andere kernen goed bereikbaar is. Daarbij maakt het personeel van deze onderwijsvoorziening onderdeel uit van het team IKC Triade en kan gebruik maken van de aanwezig expertise (gedragsspecialist).* *Het leren zwemmen is heel belangrijk voor de zelfredzaamheid van deze kinderen. De nabijheid van zwembad De Waterlelie is daarom een pré.*
24	**Wat is de stand van zaken over de gymzaal Thijsselaan? Wat gebeurt er met deze gymzaal? Wie is de eigenaar**?

	De gymzaal is eigendom van de gemeente. Op dit moment wordt deze verhuurd aan een leegstandsbeheerder nadat het kernteam heeft besloten dat de gymzaal niet voor vluchtelingen uit Oekraïne wordt gebruikt. Conform de nota vastgoed zal voordat tot afstoten van vrijgevallen gemeentelijk vastgoed wordt overgegaan, het gebouw eerst gedurende 12 maanden intern aan de andere gemeentelijke (beleids-) afdelingen worden aangeboden.
24	**Onderzoekskosten voor de gymzalen worden begroot op 160.000 euro. Hoe is dit onderzoek opgebouwd?** *Voor de twee gymzalen De Rozen en De Baccara is een onderzoek afgerond naar de mogelijkheid om enerzijds te renoveren/verduurzamen of anderzijds te vernieuwen. De conclusie van het onderzoek is dat vervangende nieuwbouw een goede optie kan zijn.* *Het schoolgebouw van OBS Samen Een aan Schoolstraat 15 is bijna 50 jaar oud en er dient een beslissing genomen te worden om bij een gebouw ouder dan 40 jaar deze te vernieuwen of te renoveren.* *Het is aan te bevelen de toekomst van het schoolgebouw breder te trekken en te koppelen aan het onderzoek voor beide gymzalen.* *In het onderzoek worden de mogelijkheden verkend met name op stedenbouwkundig en financieel vlak. Tijdens het onderzoek worden momenten van participatie met direct belanghebbenden en inwoners ingepland. Ook worden verkeers-, flora&fauna-, geluids- en bodemonderzoeken meegenomen. Voor de verschillende panden worden asbestonderzoeken gedaan. Het onderzoeksresultaat wordt in een Nota van Uitgangspunten aan de raad voorgelegd. In de Nota van Uitgangspunten wordt de begrenzing van het plangebied aangegeven. De ruimtelijke en functionele kenmerken van het plangebied komen aan de orde. De thema's duurzaamheid en energietransitie worden onderzocht naar haalbaarheid. De planning op hoofdlijnen wordt geschetst en tot slot wordt aan de hand van kengetallen de financiële consequenties berekend.*
35	**Waarom zijn de toiletten niet meegenomen bij de bewegwijzering van Visit Aalsmeer?** *Bij de plaatsing van toeristische en recreatieve bewegwijzering in Aalsmeer is uitgegaan van enkele criteria om te voorkomen dat een discussie ontstaat over de bewegwijzering en welke bestemmingen wel en niet bewegwijzerd worden. Daarnaast is het van belang om niet te veel locaties te bewegwijzeren. Het is namelijk gebleken dat te veel informatie juist averechts werkt en voor verwarring zorgt bij bezoekers. Er is nadrukkelijk voor gekozen om alleen die objecten van bewegwijzering te voorzien die veel toeristen en recreatieve bezoekers trekken (zoals bezienswaardigheden en attracties) en objecten met een belangrijke cultuurhistorische waarde (zoals monumenten). Om die reden zijn de locaties van toiletten niet meegenomen in de toeristische en recreatieve bewegwijzering in Aalsmeer. Daarnaast zijn er meerdere apps en is er een website in de lucht waarmee de bezoeker in geval toiletbezoek noodzakelijk of gewenst is het dichtstbijzijnde openbaar toilet kan vinden. Deze zijn veelal meer actueel dan fysieke bordjes.*
	Hoe staat het met de verwijdering van de (niet meer gebruikte) bushaltes? *De voormalig wegbeheerder heeft een inventarisatie op laten maken met de vraag welke bushaltes er weg gehaald kunnen worden in Aalsmeer.* *Deze lijst kan voorgelegd worden aan de vakafdeling met de vraag of de vakafdeling deze haltes kan laten verwijderen door een raamcontract met een aannemer.* *Dat dit nog niet is gebeurd heeft te maken hebben met herverdeling van werkzaamheden door het uit dienst treden van de betreffende wegbeheerder.*
	Is er aandacht voor bewegwijzeringen en informatie bij het nieuwe busstation? *In maart 2023 is het project voor de plaatsing van recreatieve en toeristische bewegwijzering in Aalsmeer afgerond. In totaal zijn 43 nieuwe palen met bewegwijzeringsborden geplaatst. Op de nieuwe bewegwijzering worden alle toeristische en recreatieve locaties in Aalsmeer*

	aangegeven. De nieuwe bewegwijzeringsborden zijn herkenbaar aan de blauwe kleur en het logo van Visit Aalsmeer bovenop de paal. *Voor wat betreft de bewegwijzering en informatie bij het nieuwe busstation is het zeker mogelijk om daar een paal met recreatieve en toeristische bewegwijzering te plaatsen naar voor bezoekers van Aalsmeer interessante toeristische en recreatieve locaties. Dit zal verder worden opgepakt en uitgevoerd.*
37	**Doelstellingen: Inclusieve stad …. Wat wordt hiermee bedoeld?** *In 2016 is het Duurzaamheidsbeleid Aalsmeer vastgesteld. Een van de duurzaamheidsthema's binnen dit beleid is, naast fossielonafhankelijk en circulaire economie, de inclusieve stad. Een inclusieve stad draagt er aan bij dat iedereen mee kan komen en doen in de maatschappij ongeacht verschillen of beperkingen. Een voorbeeld vanuit de energietransitie is dat mensen met een laag inkomen onvoldoende middelen hebben om te investeren in energiebesparingsmaatregelen of zonnepanelen, en mensen met een grotere beurs kunnen profiteren van beschikbare subsidies. Of huurders die afhankelijk zijn van de verhuurder voor het nemen van energiemaatregelen terwijl ze wel de energierekening moeten betalen. De gemeente levert bijvoorbeeld ondersteuning door de inzet van energiecoaches die inwoners in staat stellen zelf laagdrempelige energiebesparende maatregelen te nemen.* *Daar waar hierboven het woord stad staat dient natuurlijk voor Aalsmeer dorp te worden gelezen.*
37	**Gemeente ontvangen een rijksbijdrage om de gemeentelijke taken uit te voeren vanuit o.a. de warmtevisie. Welke consequenties heeft dit voor Aalsmeer nu de Warmtevisie hier niet is vastgesteld?** *De gemeente Aalsmeer ontvangt verschillende bijdragen van het Rijk in kader van de energietransitie. Dit zijn middelen voor de extra en geïntensiveerde gemeentelijke taken vanuit het Klimaatakkoord. Deze middelen kunnen voor 90% ingezet worden voor extra ambtelijke formatie en 10% voor uitvoeringskosten zoals onderzoek. Daarnaast ontvangt gemeente Aalsmeer incidentele rijksmiddelen voor specifieke thema's zoals energiearmoede of de nationale isolatie aanpak. Het Rijk heeft vooralsnog geen financiële consequenties verbonden aan gemeenten die geen warmtevisie (transitievisie warmte) hebben vastgesteld.* *Op 8 juni heeft de raad het plan van aanpak 'Masterplan Energie' vastgesteld. Dit plan van aanpak schetst de tijdlijn die moet leiden tot een Masterplan Energie. Besluitvorming over het Masterplan Energie wordt voorzien uiterlijk in het 2e kwartaal 2024 waarna het in uitvoering wordt gebracht.*
	Aan de N231 gaat onderhoud worden gepleegd door de Provincie. Hoe staat het met de verbreding van de N231? *De provincie Noord-Holland bereidt groot onderhoud aan de N231-zuid voor. Aangezien de weg momenteel overbelast is, heeft de gemeente Aalsmeer een aantal voorstellen gedaan voor capaciteitsverruimende maatregelen, die als meerwerk kunnen worden meegenomen. Binnen de door de provincie meegegeven randvoorwaarden kan geen toekomst vaste robuuste inrichting van de gehele N231-zuid worden ontworpen en wordt het huidige capaciteitsprobleem niet geheel opgelost, maar kunnen wel substantiële verbeteringen voor de korte termijn worden doorgevoerd. Deze zullen vooral effect hebben voor de avondspits. Provincie, Vervoerregio en Aalsmeer hebben overeenstemming bereikt over maatregelen bij de kruising met de Bachlaan en het toevoegen van een rijstrook tussen Bachlaan en Mijnsherenweg in zuidelijke richting. De provincie werkt de maatregelen nu uit tot definitief ontwerp. Daarnaast blijven de partijen in overleg over toekomstige aanpassingen.*
44	**Begraafplaats. Er wordt gewerkt aan een notitie over de toekomst van de begraafplaats. Wanneer kunnen wij deze notitie verwachten?** *Wij verwachten uiterlijk Q2 2024 de notitie over de toekomst van de begraafplaats Aalsmeer met uw raad te delen.*
49	**Bestuurlijk actiepunten. Ook deze visies staan op het 4e kwartaal. Is er geen betere verdeling over het jaar mogelijk?**

	Dat is een terechte opmerking. Op dit moment wordt het uitvoeringsprogramma programmabegroting 2024 nog voorgelegd aan en afgestemd met de AA-organisatie. De planning is daarbij een expliciet aandachtspunt.
94	**Voor het onderhoud van de speelplaatsen staat nu weer 50.000 begroot. Betekent dit dat de achterstand in het onderhoud is ingelopen?** *De € 50.000 die in de exploitatiebegroting is opgenomen wordt gebruikt voor het vervangen van losse toestellen of valondergronden. Naast dit budget is in het MPP ook een investeringskrediet van € 345.000 (2024) en € 230.000 (2025 en 2026) opgenomen waarmee meerdere speelplaatsen geheel gerenoveerd worden. Deze renovaties zijn nodig, want de achterstand is nog niet ingelopen.*
97	**Er staat in de begroting dat er geen gronden of gebouwen worden verkocht. Hoe staat het met de verkoop van Herenweg 61 en 99?** *De kavel aan de Herenweg 61 gaat eind 2023 in verkoop. De levering van de kavel (de grondopbrengsten) vindt plaats nadat de omgevingsvergunning (door de koper) is aangevraagd en de vergunning is verleend. Op de kavel aan de Herenweg 99 rust een recht van overpad waarvoor eerst nog gekeken wordt naar een oplossing voordat een beslissing tot verkoop wordt genomen.*

FlorAalsmeer

	Vraag:
	Wij hebben over één onderwerp vragen; Het woord ‘groen’ komt veelvuldig voor in de begroting, waarbij het dan slechts éénmaal gaat over de investering in groen. Veelvuldig gaat het over onderhoud icm wegen, plannen vanuit de provincie, regio of MRA. Ondanks het feit dat er veel groen moet wijken voor woningbouw (voorbeeld bomenkap Hornmeer) wordt er in de begroting slechts 50k gereserveerd voor investeringen in groen. Zeker gezien de landelijke opdracht inzake de klimaat- en wateradaptatie speelt groen een cruciale rol.
145	**Waarom is ervoor gekozen slechts 50k te reserveren voor *investeringen* in groen? Waarop is de hoogte van dit bedrag gebaseerd?** *Dit vloeit voort uit het door de raad in juli vastgestelde MPP Buitenruimte. Bij groenprojecten wordt onderscheid gemaakt in investeringsprojecten en beheerprojecten. Er wordt alleen gekozen voor investeringsprojecten als het om de integrale aanpak van een groengebied, park of vergelijkbare opgave gaat, omdat de investering in zo'n gebied dan wordt afgeschreven over 25 jaar. In de afgelopen jaren is wel flink geïnvesteerd in o.a. het Hornmeerpark/VVA-terrein, Groene Lint en het Seringenpark. Op dit moment zijn we volop bezig zijn met de aanleg van het Jac. Stammespark.* *Er gaat de komende jaren wel veel budget naar groenprojecten, maar vrijwel allemaal via exploitatiebudgetten, omdat het om een allerlei losse maatregelen gaat op verschillende plekken. Hiervoor is in de periode 2024-2026 via het MPP ruim een miljoen euro gereserveerd. Dit gaat niet om het dagelijks onderhoud, maar in de regel om beheer en renovaties.*
	Wat zijn de totale kosten van het groenonderhoud in Aalsmeer/Kudelstaart? *In de begroting 2024 is voor het groenonderhoud een bedrag van € 2.264.800 opgenomen.*
	Wat is de lange termijnvisie om het gewenste beeld van Aalsmeer/Kudelstaart als groen bloemendorp te bewerkstelligen? *Naar de mening van het college betreft dit een politieke vraag. Wij willen u daarom vragen om deze vraag tijdens de politieke beraadslagingen over de programmabegroting 2024 te stellen.*

Absoluut Aalsmeer

Vraag:

Hoe verhouden de stijgingen in heffingen OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing en woonlasten en legestarieven zich tot de stijgingen in de regio en landelijk?

In heel Nederland hebben gemeenten moeite de begroting 2024 en verder enigszins sluitend te krijgen. Op dit moment is er geen overzicht beschikbaar van de stijgingen 2024. De landelijke ontwikkeling van de woonlasten van iedere gemeente in Nederland worden jaarlijks rond april gepubliceerd door het COELO (zie: Atlas_2023_rapport.pdf (coelo.nl)). Een overzicht van de stand van zaken wordt jaarlijks bij de rekening vermeld.

Vrijwel alle gemeenten proberen de leges zo kostendekkend mogelijk te maken. Leges zoals voor paspoorten, rijbewijzen en uittreksels uit de BRP worden begrenst door een landelijk maximum.

Uit een beperkt onderzoek op internet via de diverse begrotingen 2024 blijken ook bij omliggende gemeente de tarieven te stijgen.

Tariefvoorstellen 2024	OZB	Afval	Riool	Leges
Aalsmeer	3,90%	370	188	8,70%
Amstelveen	16,00%	306	221	8,00%
Amsterdam	nnb	nnb	nnb	5,60%
Diemen	3,90%	473	236	
Haarlemmermeer	13,70%	419	140	13,70%
Ouder-Amstel	3,90%	Diftar	159	nnb
Uithoorn	3,9%	368	251	nnb
Kaag en Braassem	5,2%	305	303	nnb
Nieuwkoop	10,10%	360	227	3,10%

In onderstaande tabel zijn de woonlasten 2023 van de regio opgenomen.

Woonlasten 2023	OZB	Riool	Afval	Totaal
Aalsmeer	529	181	330	1.040
Amstelveen	386	208	306	900
Amsterdam	301	160	440	901
Diemen	358	222	390	970
Haarlemmermeer	340	138	382	860
Ouder-Amstel	534	153	312	999
Uithoorn	420	235	337	992
Kaag en Braassem	454	288	340	1.082
Nieuwkoop	517	220	349	1.086

De landelijke ontwikkeling van de woonlasten 2023 van iedere gemeente in Nederland kunt u terugvinden op Atlas lokale lasten - COELO

De gemiddelde woonlasten voor een eigenaar-bewoner van een woning zijn over 2023 € 944 (laagste € 652, hoogste € 1.874).

Een vergelijking van de verschillende legestarieven is vanwege het grote aantal verschillende soorten tarieven niet 1-2-3 in beeld te brengen. In onderstaande tabel hebben wij wel voor de regio een aantal tarieven in beeld gebracht. Ook hiervoor geldt dat u meer uitgebreide informatie voor iedere gemeente in Nederland kunt vinden op Atlas lokale lasten - COELO

	Gegevens gemeenten 2023 © COELO, Groningen **Leges** / **Omgevingsvergunning** Gemeentenaam / Uittreksel BRP / Omgevingsvergunning klein bouwproject / Omgevingsvergunning middelgroot bouwproject woni. / Omgevingsvergunning groot bouwproject euro / euro / euro / euro Aalsmeer 12,90 332 1.482 4.617 Amstelveen 13,15 Afwijkend t Afwijkend tarie Afwijkend tariefsysteem Amsterdam 22,40 325 1.449 5.244 Diemen 14,75 576 2.339 6.866 Haarlemmermeer 16,25 391 1.927 6.328 Ouder-Amstel 14,50 446 2.081 6.441 Uithoorn 14,50 338 1.510 4.703 Kaag en Braassem 11,55 590 1.702 4.617 Nieuwkoop 9,85 554 2.125 5.729
78 t/m 84	Vanuit de raad is altijd aangegeven dat er een aantal zaken kostendekkend moeten zijn. Wij constateren dat dit bij Afval 89%, bij Rioolheffing 94%, Bouwleges 54%, Burgerzaken 31,7 %, de APV 5,6% , begraven 74% en Marktgelden 80,5 % is. (pag. 78 tot 84) Er wordt nog een (ook landelijk) onderzoek uitgevoerd naar de dekking van de leges. Uitkomsten 2024. **Waarom toch deze verhoging doorvoeren en waarop is dat gebaseerd?** *Voor alle bovenstaande heffingen geldt dat het doel is kosten-dekkendheid. In de praktijk zijn deze niet kostendekkend, maar komt een gedeelte van de kostendekking vanuit de algemene middelen.* *Een toelichting op de verhogingen die het college voorstelt op de verschillende tarieven toe te passen is toegelicht in de paragraaf lokale heffingen. Zie daarvoor Uitwerking financiële kaders per belasting/heffing | Begroting 2024 (begroting-2024.nl)* *Een gemeente mag wel minder dan 100% kostendekkend zijn, maar niet meer.* **Wat is het standpunt van de college hierin?** *Dit is een politieke vraag en geen technische. Naar het standpunt van het college kunt u vragen tijdens de politieke beschouwingen over de programmabegroting 2024 tijdens de beeldvormende commissie.*
17	In 2022 zijn door Aalsmeer en Amstelveen gezamenlijk nieuwe contracten specialistische jeugdhulpverlening gesloten. In 2023 is een eerste operationele evaluatie uitgevoerd. (pag. 17) **Is deze evaluatie al beschikbaar? Wat zijn de uitkomsten en heeft dit nog consequenties voor de begroting 2024?** *De uitkomsten zijn nu nog niet beschikbaar omdat deze nog geverifieerd en geduid zullen worden.* *De operationele evaluatie richtte zich op de operationele kanten van het stelsel, bijv. op vragen als: hoe verloopt de communicatie met aanbieders, hoe ervaren aanbieders en gemeente de werking van het signaalbudget en het maatwerkbudget, zijn de gebruikte formulieren/formats functioneel?* *Deze evaluatie heeft geen directe raakvlakken met de (verwachte) uitgaven voor jeugdhulp.*

24	Nieuwbouw gymlokaal. De gemeente investeert in de nieuwbouw en ESA is verantwoordelijk voor de verhuur. (pag. 24) **Naar wie gaan de inkomsten voor verhuur?** *De gemeente brengt (een marktconforme) huur in rekening bij de ESA en de ESA brengt (maatschappelijke) huur in rekening bij de gebruikers van het Gymlokaal. Het verschil tussen de marktconforme huur die aanzienlijk hoger is dan de maatschappelijke huur wordt via subsidie vergoed aan de ESA.*
26	De sportverenigingen hebben te maken gekregen met een behoorlijk aantal (onverwachte) bedreigingen. (pag. 26) **Zijn de verenigingen gecompenseerd voor de energiekosten?** *Dit is eigenlijk geen vraag die betrekking heeft op de programmabegroting 2024, maar op de bestuursrapportage 2023 die nog niet verschenen is.* *Het compenseren van de hogere energiekosten is niet de standaard. Veel sportverenigingen en sommige sportaccommodaties hebben een kleinverbruikaansluiting. Voor deze clubs is het prijsplafond voor energie in 2023 van toepassing. Dit betekent dat zij tot een bepaald gebruik een maximale prijs betalen voor gas en stroom.* *In de 2e bestuursrapportage 2023 zult u teruglezen dat de rijksoverheid gemeenten de mogelijkheid heeft gegeven om een aanvraag in te dienen om openbare zwembaden te compenseren voor energiekosten (SPUK MEOZ). Het betreft de energiekosten uit 2022 alsmede een voorschot voor 2023. Zwembad de Waterlelie en het Oosterbad hebben hier gebruik van gemaakt.*
	De intentie bestaat om het groot onderhoud buitensport aan de ESA over te dragen. **Is dit begroot? Zit dit in de subsidies?** *Nee, omdat dit nog slechts een plan is en nog geen besluit is genomen is dit nog niet verwerkt in de programmabegroting 2024.*
79	**De Afvalstoffenheffing stijgt tot 2025 met 11% (pag. 79).** **Is dit wel op te brengen door de inwoners?** *Dit is een politieke vraag.*
	De verplichte BBV beleidsindicatoren, daar is een aantal indicatoren niet ingevoerd, te weten: Sociaal Domein 2022/2023, onderwijs en ontplooiing 2021/2022/2023, economie en duurzaamheid elektriciteit 2022, openbare ruimte de omvang huishoudelijke restafval 2022. **Wat is de reden en wanneer zijn deze verplichte beleidsindicatoren wel ingevoerd?** *De informatie uit deze tabel zijn afkomstig van Dashboard - Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) - Aalsmeer (waarstaatjegemeente.nl). Op het moment dat wij de begroting opmaken zijn nog niet alle cijfers uit de dataset geactualiseerd. Afhankelijk van de beleidsindicator gebeurt dat niet meer, eens per jaar of met een nog andere frequentie, zoals ééns per twee jaar of zelfs nog minder vaak. Voor bepaalde cijfers maakt het CBS (één van de gebruikte bronnen) ook weer gebruik van andere instanties, zoals het UWV.* *Daardoor zijn wij afhankelijk van het moment waarop deze informatie weer wordt bij gewerkt. Bij het opstellen van de jaarstukken 2023 zullen wij deze cijfers opnieuw updaten. Tussentijds kunt u de beschikbare informatie zelf volgen via bovenstaande link. Daar kunt u ook terugvinden met welke frequentie de cijfers worden geactualiseerd.* *De cijfers over 2023 zijn er per definitie nog niet, omdat deze pas na afloop van het begrotingsjaar worden toegevoegd en niet tussentijds.*

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. Sj. Vellenga	mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Motie Uitbreiding Babbelbankjes

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 9 november 2023, gelet op artikel 35 van het Reglement van orde van de raad;

Contstaterende dat:

- Eenzaamheid een lastig onderwerp is om te bespreken en te herkennen.
- In 2022 onderzoek is gedaan naar eenzaamheid en hierbij 48,6% van de volwassen aangeeft zich eenzaam te voelen. (Bron: https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/eenzaamheid)
- De gemeente raad in 2020 de 'motie Babbelbank' heeft aangenomen;
- Er in de motie Babbelbank gevraagd is naar ongeveer 15 babbelbankjes
- Er vanuit de wijken vraag is naar babbelbankjes.
- Er op dit moment nog niet in elke dorpskern en of wijk een Babbelbank staat.

Overwegende dat:

- Begin oktober 'de week van de ontmoeting' is geweest en de Babbelbankjes heropend zijn met ondersteuning vanuit Participe.
- Er vanuit Participe meerdere activiteiten worden georganiseerd die vanaf de babbelbankjes zouden kunnen starten. (Denk hierbij aan de vrouwencirkel, de dorpsdichter, overige activiteiten en ontmoetingen);
- Het bijdraagt aan de sociale interactie tussen inwoners in Aalsmeer en Kudelstaart;
- Het een laagdrempelige manier is om mensen te ontmoeten;
- Het plaatsnemen op een Babbelbank uitnodigt tot een gesprek;
- Door het vermeerderen in elke kern van Babbelbanken het 'ontmoeten' ook beschikbaar wordt voor mensen die minder mobiel zijn.

Verzoekt het college:

- In overleg met Participe binnen 3 maanden tot 10 locaties te komen voor extra Babbelbankjes in Aalsmeer en Kudelstaart zodat met deze extra babbelbankjes deze evenwichtig verspreid zijn in onze gemeente;
- Deze extra babbelbankjes z.s.m. te plaatsen, bij voorkeur vóór de zomervakantie 2024
- De kosten voor deze banken te dekken uit de vrije reserve en de onderhoudskosten te dekken uit het onderhoudsbudget buitenruimte.

En gaat over tot de orde van de dag.

Marlon van Diemen

Motie Budget Kinderraad

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 9 november 2023, gelet op artikel 35 van het Reglement van orde van de raad;

Constaterende dat:

- tijdens het gesprek met de kinderraad, door de kinderraad voorstellen zijn voorgelegd aan de raad met een financieel verzoek;
- er geen vast jaarlijks budget beschikbaar is voor de kinderraad.

Overwegende dat:

- Wij de kinderraad ondersteunen en het belangrijk vinden dat zij een stem hebben in de gemeente.
- Zij vanuit een verfrissende bril kijken naar deze gemeente en hier ideeën over hebben.
- Wij de kinderraad de vrijheid en verantwoordelijkheid willen geven om zelf te kijken waar het budget naar toe zou moeten gaan.

Verzoekt het college:

- een vast jaarlijks bedrag beschikbaar te stellen van € 2.000,- waarin de kinderraad met elkaar mag bekijken welke voorstellen zij hiermee willen uitvoeren;
- de gemeenteraad per halfjaar op de hoogte te houden van de werkzaamheden van de kinderraad.
- De kosten voor dit budget de komende 3 jaar in de begroting op te nemen door geld hiervoor op te nemen uit de vrije reserve;
- Na die 3 jaar met de raad te evalueren of het jaarlijkse bedrag structureel kan worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Marlon van Diemen

Motie Instellen evenementenfonds

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 9 november 2023, gelet op artikel 35 van het Reglement van orde van de raad;

Overwegende dat;

- Aalsmeer een rijke evenemententraditie heeft
- Deze traditie in stand gehouden dient te worden gezien het grote belang voor de Aalsmeerse en Kudelstaartse gemeenschap
- De (veiligheids) regels voor evenementen steeds verder worden aangescherpt wat aanzienlijke invloed heeft op de kosten van een evenement
- De raad van mening is dat de (veiligheids) kosten welke gemaakt moeten worden voor de evenementen een algemeen belang dienen
- De huidige beschikbare kosten voor evenementen volledig opgaan aan Vuur en Licht, de Pramenrace en de feestweek in Aalsmeer
- Er naast deze evenementen ook veel andere (kleinschalige) evenementen zijn zoals buurtbarbeques, intocht Sinterklaas, feestweek Kudelstaart en andere evenementen waar steeds meer voorwaarden worden gesteld aan veiligheidsmaatregelen.

Verzoekt het college

- Tot het oprichten van een evenementenfonds waar organisatoren van andere (kleinschalige) evenementen dan de drie hierboven genoemde evenementen, de kosten, welke gemaakt moeten worden voor de veiligheid in brede zin, (gedeeltelijk) vergoed kunnen krijgen vanuit het fonds
- Dit evenementenfonds onderdeel te laten worden van de nieuwe evenementennota welke voor Q2 2024 in de planning staat
- Voor dit fonds een bedrag van € 50.000 op te nemen in de begroting 2025
- Dit fonds alleen beschikbaar te stellen voor organisatoren van evenementen woonachtig in Aalsmeer en Kudelstaart
- Het evenement volledig dient plaats te vinden binnen de gemeentegrens van Aalsmeer
- Het evenement geen commerciële doelstellingen nastreeft
- Aanvullende regels en voorwaarden op te nemen in de evenementen nota 2024 waaraan aanvragen te dienen te voldoen

En gaat over tot de orde van de dag.

Peter van den Nouland

MOTIE: Onderhoud openbaar groen

De raad van de gemeente Aalsmeer in vergadering bijeen op 9 november 2023, gelet op artikel 35 van het reglement van orde van de gemeente Aalsmeer.

Overwegende dat:

*het onderhoud van het openbaar groen in Aalsmeer en Kudelstaart reeds langere tijd beneden peil is;

*dat dit ook door de inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart keer op keer wordt aangegeven (o.a. grote aantallen Fixi-meldingen);

*dat de Raad en het College deze slechte staat van onderhoud kan controleren aan de hand van een beeldkwaliteitsplan dat de Raad zelf heeft vastgesteld;

*dat de het bedrijf dat het groenonderhoud uitvoert zich aan dit beeldkwaliteitsplan verbonden heeft;

*dat dit bedrijf op dit moment kennelijk de financiële uitvoeringsmethode (zg. bestekken) belangrijker dan de kwaliteit van het onderhoudswerk van het openbaar groen.

Verzoekt het College van Burgemeester en Wethouders:

Op korte termijn in overleg te treden met het uitvoerende bedrijf om te komen tot aanzienlijke verbeteringen in de beeldkwaliteit van het openbaar groen voor het jaar 2024.

En dit raad van de uitkomsten op de hoogte te stellen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens het CDA, fractie Aalsmeer-Kudelstaart,

Gerard Winkels
Eppo Buskermolen

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl>
10/10/2023 20:03:48 CEST
ID: df78219a-f45a-42a4-afaa-d28bac993235
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
10/10/2023 19:58:30 CEST
ID: df78219a-f45a-42a4-afaa-d28bac993235
Auth: Scribble

Zaaknummer:

Voorstel van: college van burgemeester en wethouders

Behandelend ambtenaar:
Inge Harmsen
06-34559876
inge.harmsen@aalsmeer.nl
Kernorganisatie Aalsmeer

Datum: 10 oktober 2023

Portefeuillehouder: wethouder ing. S.A.S. Spaargaren

Onderwerp
Septembercirculaire 2023

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2023.
2. Het positieve effect 2023 ad € 2,218 miljoen ten gunste van het begrotingsresultaat 2023 te brengen en de begroting 2023 overeenkomstig te wijzigen.
3. Aan de stelpost loon-prijs in 2027 een bedrag toe te voegen van € 1,5 miljoen op basis van de bijgestelde loon- en prijscijfers uit de macro economische verkenning van september 2023.
4. Aan de stelpost loon-prijs een structureel bedrag van € 0,2 miljoen toe te voegen ten behoeve van budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
5. Het restant structureel voordeel zoals opgenomen in de tabel onder Financiën van dit voorstel vanaf 2024 toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid;
6. De begroting te wijzigen voor de toegekende middelen en hiermee samenhangende uitgaven voor de energietoelage ad. € 882.000 onder voorbehoud van positieve besluitvorming door de Eerste Kamer.
7. De taakmutaties met samenhangende uitgaven in de begroting te verwerken.

Samenvatting

Dit raadsvoorstel gaat over de uitkomsten van de septembercirculaire 2023 over de uitkering gemeentefonds.
Gemeenten ontvangen van het rijk een algemene uitkering uit het gemeentefonds. Het rijk informeert gemeenten over mutaties in de algemene uitkering via circulaires gemeentefonds. Deze septembercirculaire is de tweede circulaire van het jaar.
Per saldo heeft de septembercirculaire 2023 een positief effect op de gemeentefinanciën van Aalsmeer. In dit raadsvoorstel doen wij u een voorstel over de verwerking daarvan.

Doel

De ontwikkelingen van de septembercirculaire 2023 worden in dit raadsvoorstel vertaald naar hun betekenis voor de programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024 - 2027 van Aalsmeer.

Prestatie

De raad informeren over de financiële mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de septembercirculaire 2023 en de wijzigingen daarvan op de begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2027 en dit voorstel als addendum toe te voegen aan de programmabegroting 2024 (raadsvergadering 9 november 2023).

Voorgeschiedenis en context

Op 19 september is de septembercirculaire 2023 gepubliceerd. De septembercirculaire 2023 geeft een actualisatie van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2023 en is gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk. Door het moment van publicatie kon de uitkomst van deze circulaire niet meer in de programmabegroting 2024 worden verwerkt. Dit aanvullende raadsvoorstel is daarom in de aanbiedingsbrief van de programmabegroting 2024 al aangekondigd.
Een link naar de septembercirculaire 2023 vindt u hier: Septembercirculaire gemeentefonds 2023 | Circulaire | Rijksoverheid.nl

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de septembercirculaire 2023. Na dit overzicht volgt per post een toelichting en de overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit.

	Uitkomsten septembercirculaire 2023	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
	Budgettair effect septembercirculaire 2023 ev.	***2.218***	***1.562***	***1.459***	***1.384***	***1.504***
1.a.	Mutaties/ afrekeningen oude jaren (2021/2022)	6				
1.b.	Onderuitputting BCF	516				
1.c.	Energietoelage 2023 (2e tranche)	882				
	beschikbaarstelling tbv uitkering/ uitvoering	-882				
1.d.	Aanvulling incidentele jeugdgelden 2024/2025		58	35		
1.e.	Nominale bijstelling accres		660	580	540	1.500
	reservering stelpost nominaal		0	0	0	-1.500
	reservering stelpost behoedzaamheid		-660	-660	-660	0
1.f.	Bijstelling areaal (volumeontwikkeling, maatstaven c.a.)	196	204	204	204	204
	reservering stelpost areaal		-200	-200	-200	-200
1.g.	Aftopping aftrekpost WOZ niet-woningen	1.500	1.787	1.787	1.787	1.787
	reservering stelpost behoedzaamheid		-287	-287	-287	-287
	Budgettair effect taakmutaties	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
2.a.	Toegekende taakmutaties	18	61	24	24	17
2.b.	Aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten	-18	-61	-24	-24	-17
	Effect septembercirculaire 2023	**2.218**	**1.562**	**1.459**	**1.384**	**1.504**
	waarvan:					
c.1.	Structureel	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
c.2.	Incidenteel	718	62	-41	-116	4
	Totaal	**2.218**	**1.562**	**1.459**	**1.384**	**1.504**

+ = voordelig effect, bedragen in duizenden euro

1a. mutaties/afrekeningen "oude jaren"(2021/2022)

Aanpassingen op verdeelmaatstaven[1] in *oude uitkeringsjaren* door actuelere CBS-statistieken zorgen deze keer voor een incidenteel voordeel van per saldo € 6.000 in 2023.

1b. onderuitputting BCF (BTW compensatiefonds)

De septembercirculaire bevat een toevoeging aan het gemeentefonds van € 359 miljoen (incidenteel 2023) op basis van een verwachte onderuitputting van het BCF over 2023. Voor Aalsmeer betekent dit een incidenteel voordeel van afgerond € 516.000.
Gemeenten kunnen hun betaalde BTW (met inachtneming van de nodige nuanceringen) declareren bij het BCF. In het kader van het Regeerakkoord Rutte II was het voornemen

[1] Het gaat om wijzigingen in de gehanteerde aantallen op lokale en landelijke volumes, inclusief doorwerking daarvan in de uitkeringsfactor.

om dit fonds af te schaffen. In nader overleg met de VNG is hiervan afgezien, maar is wel het budgettaire risico afgewenteld op de gemeenten. Als gemeenten in totaliteit meer declareren dan beschikbaar in het BCF wordt dit bedrag gekort op het gemeentefonds. Als gemeenten minder declareren komt het niet benutte deel van het fonds (onderuitputting) ten gunste van het gemeentefonds. De nu conform de circulaire verwerkte mutatie is een voorlopige afrekening. De definitieve vaststelling volgt in de meicirculaire 2024.

1c. energietoelage 2023 (2e tranche)
Gemeenten zijn nog in afwachting van de toekenning van de middelen voor de tweede tranche van de energietoelage 2023 (€ 800 per huishouden binnen de doelgroep)[2]. Deze middelen zijn nog niet uitgekeerd aangezien de noodzakelijke wijziging van de Participatiewet nog niet is goedgekeurd door de Eerste Kamer.
De hoogte van het bedrag was tot voor kort ook nog onzeker, omdat het Rijk voor deze tranche kiest voor een andere verdeelwijze. Recent zijn de nieuwe verdeelwijze en de bijbehorende bedragen per gemeente wel al naar buiten gebracht. Blijkens deze informatie ontvangt Aalsmeer € 882.000. Ter wille van een goede voortgang na besluitvorming door de Eerste Kamer is de raming van dit inkomstenbedrag met een bijbehorend (gelijk) uitgavenbudget al wel in de besluitvormingsvoorstellen van deze notitie verwerkt. De uiteindelijke kosten kunnen afwijken van dit budget. In dat geval zal dit in de jaarrekening worden verwerkt.

1d. aanvulling incidentele Jeugdgelden '24/'25 (index 2022)
Via de meicirculaire 2023 heeft het Rijk eenmalige middelen voor Jeugd toegekend voor 2024/2025 (respectievelijk € 5,4 miljoen en € 3,7 miljoen). Hierop volgt nu nog een kleine nabetaling van € 58.000 in 2024 en € 35.000 in 2025 doordat in de Rijksbegroting nog een stukje indexering 2022 "was blijven hangen".

1e. bijstelling accres[3] in samenhang met nominale ontwikkeling
De septembercirculaire bevat geactualiseerde aannames voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van de Macro Economische Verkenningen (MEV, september 2023). De vorige aannames waren nog gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (CEP, maart 2022). Het voorstel is om de gemeentelijke grondslagen voor loon- en prijs te actualiseren in samenhang met deze circulaire. Dit resulteert in de jaren 2024 tot en met 2026 in een kleine bijstelling. Gelet op het nog resterende saldo op de stelpost loon-prijs en het gegeven dat de correctie voor loon- en prijsinflatie in de programmabegroting 2024 heeft plaatsgevonden is het voorstel om dit positieve effect toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid.

Nieuw element in deze circulaire is, dat voor het accres 2027 het Rijk voor het eerst concreet uitwerking geeft aan de (eenzijdig) doorgevoerde nieuwe accressystematiek (zie ook het raadsvoorstel over de meicirculaire 2023). In de nieuwe systematiek is de ontwikkeling van het bruto binnenlands product maatgevend voor het accres gemeentefonds.
De nominale component van het accres volgt de actualiteit, de reële component is gebaseerd op een historisch gemiddelde over de achterliggende jaren (t-2 t/m t-9). Hoe dit gaat uitpakken zal de komende jaren moeten blijken.
In 2027 bedraagt het accres € 1,50 miljoen door de concrete uitwerking van de nieuwe accressystematiek en het voorstel is dit toe te voegen aan de stelpost loon-prijs ter dekking van de trendmatige loon- en prijsontwikkeling. Bij het opstellen van de Kadernota

[2] De eerste tranche (€ 500 per huishouden binnen de doelgroep) is reeds toegekend via de decembercirculaire 2022.
[3] "Accres" is de gemeentefondsterm voor groei. Dit accres, c.q. deze groei kan ook negatief zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen nominaal accres (de totale mutatie inclusief inflatie) en reëel accres (de totale mutatie geschoond voor inflatie). Tenzij anders vermeld wordt met accres het nominaal accres bedoeld.

2025 zal de benodigde omvang van deze stelpost afgezet worden tegen de verwachte loon- en prijsontwikkelingen.

1f. bijstelling areaal (volume ontwikkelingen maatstaven c.a.)
Samen met het accres worden ook overige algemene mutaties verwerkt, zoals de ontwikkeling van de uitkeringsbasis in samenhang met volumemutaties op maatstaven, landelijk en lokaal. Een groot aantal uiteenlopende mutaties in lokale aantallen en in landelijke statistieken zorgt per saldo voor een positief areaaleffect van € 0,2 miljoen vanaf 2023. Via de stelpost areaal worden tussentijdse schommelingen door volume-effecten opgevangen.
Deze stelpost is bijvoorbeeld bedoeld ter dekking van de hogere beheer- en onderhoudslasten van de openbare ruimte waarvoor in de programmabegroting 2024 een winstwaarschuwing is afgegeven en waarover in het voorjaar 2024 meer bekend wordt.

De stelposten areaal en loon-prijs zijn belangrijke stabilisatoren in het gemeentelijk begrotingsbeleid.

1g. aftopping aftrekpost WOZ niet woningen
Ingaande 2023 is voor de maatstaf aftrekpost WOZ niet-woningen in de algemene uitkering een maximumbedrag ingevoerd. Als volume voor de WOZ-waarde geldt een maximum van € 35.000 x het aantal inwoners (afgerond 33.000). Door aftopping op dit maximum is de aftrekpost in het gemeentefonds € 1,787 miljoen lager dan volgens de oude berekeningsmethode. Dit betekent een structureel voordeel vanaf 2023 van € 1.787.000.
In het raadsvoorstel naar aanleiding van de meicirculaire 2023 is reeds toegelicht dat vanwege onzekerheid over de wijze waarop deze aftopping berekend moet worden op dat moment rekening is gehouden met de voor Aalsmeer minst positieve berekening.
Doel van deze aftopping door het ministerie is geweest dat gemeenten met veel niet-woningen er disproportioneel op achteruit zouden gaan bij aanpassing van het vereveningspercentage. Ook omdat bij de nieuwe verdeling van de uitgavenclusters er minder rekening wordt gehouden met uitgaven die samenhangen met dit soort activiteiten, zoals bijvoorbeeld op het gebied van de openbare orde en veiligheid.

Taakmutaties
Onder de noemer taakmutaties zijn in deze paragraaf nieuwe toevoegingen aan de algemene uitkering vanwege specifieke maatregelen (taakmutaties) toegelicht.
De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Afhankelijk van de aard en omvang van de maatregel kan nadere besluitvorming plaatsvinden aan de hand van aparte advisering.
Onderstaand overzicht zet deze mutaties op een rij, waarna een postgewijze toelichting volgt.

		2023	2024	2025	2026	2027
a) Veillig wonen (Weerbaar Bestuur)	*incid. '23-'26*	7	7	7	7	
b) Bijzondere bijstand & vroegsignalering irt hoge inflatie	*incidenteel*		37			
c) Compensatie WSW voor WML-verhoging	*structureel*	11	11	11	11	11
d) Rijksvaccinatieprogramma - kinkhoest	*structureel*		6	6	6	6
e) Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPD III)	*structureel*	4	4	4	4	4
Totaal toekenning taakmutaties		**22**	**65**	**28**	**28**	**21**

Ad a) Veilig wonen (Weerbaar bestuur)

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Aalsmeer ontvangt hiervoor vanuit het programma Weerbaar Bestuur € 7.000 per jaar voor de periode 2023-2026.

De circulaire spreekt over "…. Een tegemoetkoming…", terwijl sprake is van een wettelijke taakuitbreiding met een "harde" bekostigingsverplichting voor gemeenten die al snel hoger kan uitpakken dan € 7.000 per jaar. Verder lijkt dit ook een structurele taakverzwaring, waarbij een incidentele vergoeding voor 4 jaar niet ideaal is. Kortom, dit onderdeel lijkt een financieel risico in zich te bergen.

Ad b) Bijzondere bijstand en vroegsignalering
Het kabinet maakt middelen vrij om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Onderdeel daarvan is een bedrag via het gemeentefonds aan gemeenten voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. We zetten de middelen in met de doelen uit het landelijke implementatieplan Aanpak geldzorgen, armoede en schulden 2022 – 2025. Het rijk streeft naar een halvering van het aantal mensen met problematische schulden en armoede in 2030 en wil het aantal kinderen in armoede per 2025 halveren. Aalsmeer ontvangt in 2024 een eenmalig bedrag van € 37.000.

Ad c) Compensatie WSW voor WML-verhoging
Het kabinet heeft besloten (Voorjaarsnota 2023) om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw). Uitvoering vindt plaats via AM-Match. Aalsmeer ontvangt € 11.000 (structureel met ingang van 2023). Aangezien de nominale indexering van de bijdrage van AM-Match zit verdisconteerd in de periodieke bijstelling van de Rijksbijdrage die wordt "doorgesluisd", legt dit geen apart beslag op de algemene stelpost nominaal van de gemeente. In de Kadernota is de indexering verrekend met de stelpost nominaal. Dat wordt via dit voorstel teruggedraaid. De neutrale verrekening tussen WSW budget en de stelpost loon-prijs vanaf 2024 is daarmee budgettair neutraal.

Ad. d) Rijksvaccinatieprogramma - Kinkhoest
Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Bij deze septembercirculaire worden de bijbehorende middelen, aan het gemeentefonds toegevoegd. Aalsmeer ontvangt € 6.000 (structureel met ingang van 2024). Uitvoering vindt plaats door de Jeugdgezondheidzorg van de GGD Amsterdam-Amstelland, onderdeel van de GR OGZ.

Ad. e) Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)
De algemene uitkering wordt vanaf 2023 structureel verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op 10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van

technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Aalsmeer ontvangt € 4.000 (structureel met ingang van 2023). Uitvoering vindt plaats via de Omgevingsdienst. Omdat deze taken onderdeel zijn van de begroting van de Omgevingsdienst vallen deze middelen nu vrij.

BUIG
Het Ministerie van SZW heeft 30 september 2023 opgaven verstrekt voor de bijstandsgelden 2023/2024. Dit betreft het definitieve budget 2023 en het voorlopige budget 2024. Deze gelden worden aangeduid als BUIG-gelden (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten). Het gaat om een budget dat gemeenten ontvangen voor het verstrekken van bijstand en loonkostensubsidie.

Buig 2023
Het Aalsmeerse BUIG-budget 2023 is definitief vastgesteld op € 4.722.000. Dit is € 488.000 meer dan het voor de zomer bekend gemaakte nader voorlopige budget ad. € 4.234.000. In onze begroting is op deze compensatie reeds geanticipeerd voor een bedrag van € 454.000.

Op dit moment wordt ingeschat dat we € 4.617.000 uitgeven aan uitkeringen in het kader van de Participatiewet, een overschrijding van € 380.000. Dit wordt veroorzaakt door de ontwikkeling van het bestand uitkeringsgerechtigden. Aan het begin van het jaar lag het aantal uitkeringsgerechtigden nog rond het aantal van 233. Inmiddels is dit gestegen naar een aantal van rond de 250. De belangrijkste reden hiervan is dat dit jaar al 50 statushouders zijn ingeplaatst hetgeen heeft geleid tot 27 extra bijstandsuitkeringen. Op een naar verhouding laag bijstandsbestand heeft dit aantal inplaatsingen een flinke impact. Voor deze Aalsmeerders ligt de primaire focus op het inburgeren en is het volledig aan het werk komen op korte termijn nog een stap te ver.

De nu opgenomen uitgavengroei van € 380.000 resulteert ten opzichte van de begroting tot een structureel nadeel van € 346.000. Het bedrag van € 346.000 ontstaat doordat het BUIG-budget van het Rijk € 34.000 hoger uitvalt dan we voor de zomer hadden verwacht.

BUIG 2024
Voor 2024 is nu een eerste voorlopige opgave verstrekt. Aan de inkomstenkant neemt het Aalsmeerse BUIG-budget toe met € 888.000 van € 4.722.000 naar € 5.610.000. Aan de uitgavenkant houden we rekening met stijging van € 542.000 ten opzichte van 2023 (van € 4.617.000 naar € 5.159.000). De nu opgenomen uitgavengroei van € 542.000 leidt ten opzichte van de begroting tot een structureel voordeel van € 346.000.

De voorlopige toekenning 2024 is nog op prijspeil 2023. De LPO-correctie voor 2024 volgt pas in het najaar

Per saldo is het structurele effect BUIG nihil (2023 nadeel, 2024 voordeel)

Deze uitkomsten worden verwerkt in de 2e bestuursrapportage 2023 die wordt geagendeerd voor de raadsvergadering van 21 december.

Keuzemogelijkheden/alternatieven
BTW compensatiefonds

Hiervoor is onder 1b ingegaan op onderuitputting BCF (BTW compensatiefonds. De huidige systematiek van de gemeente is dat de onderuitputting BCF wordt verantwoord in het jaar dat deze door het Rijk verrekend wordt.
De provinciaal toezichthouder staat gemeenten toe om een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse over- of onderschrijding van het plafond. Dit op basis van de laatst bekende afrekening. In dit geval is dat € 318 miljoen in 2022. In geval Aalsmeer hiervoor zou opteren betekent dat ca. € 0,45 miljoen per jaar aan aanvullende inkomsten.

Hervormingsagenda Jeugd
In de meicirculaire 2023 is voor de jeugdzorg, onder voorbehoud van de omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda voor het jaar 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen beschikbaar gesteld. Hierna heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 20 juni 2023 de definitieve Hervormingsagenda Jeugd aangeboden. In de Kaderbrief Financieel Toezicht 2024 door de Provincies is opgenomen dat gemeenten de middelen na 2025 voor eigen rekening en risico de middelen voor de Hervormingsagenda jeugd alsmede de besparingen van de rijksmaatregelen volledig in hun begroting mogen opnemen. Aalsmeer heeft dat vooralsnog niet gedaan. Voor 2026 en 2027 gaat het om respectievelijk € 360.000 en € 265.000 aan extra inkomsten uit het gemeentefonds en € 600.000 lager te ramen uitgaven jeugdzorg waarvan de verantwoordelijkheid voor de realisatie ligt bij het Rijk. Het Rijk draagt in het laatste geval het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

Areaaleffect
Ten behoeve van de berekening van de algemene uitkering van het gemeentefonds is (meerjarig) uitgegaan van het aantal inwoners (33.063) zoals dat in de paragraaf Uitgangspunten van de Kadernota 2024 opgenomen. Voor iedere inwoner die op 1 januari 2024 in de gemeente woont ontvangt Aalsmeer € 529 extra aan algemene uitkering. Bij een toename van het aantal inwoners per 1 januari 2024 met bijvoorbeeld 400 betekent een structurele toename van de algemene uitkering met € 211.600. Met deze groei is in deze berekening nog geen rekening gehouden.

Participatie
Geen

Kantekeningen en risico's
In het raadsvoorstel naar aanleiding van de meicirculaire 2023 en de aanbiedingsbrief bij de programmabegroting 2024 is ingegaan op de financiële gevolgen van het Rijksbeleid als gevolg van de (eenzijdige) indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026, de opschalingskorting en de korting van € 3 miljard die door de Rijksoverheid op het gemeentefonds is doorgevoerd en waarvan de gevolgen inmiddels bekend zijn als het 'ravijnjaar' 2026.
Voor de structurele gemeentelijke bestaanszekerheid is vooral van belang dat er een goede structurele bekostiging sociaal domein komt, dat de opschalingskorting van tafel gaat en dat gemeenten niet steeds worden verrast door nieuw "grepen uit de kas" buiten de reguliere systematiek om.

Financiën
De belangrijkste uitkomsten van deze circulaire staan hieronder vermeld. Onder overwegingen zijn nadere details hierover opgenomen.

1. De algemene uitkering uit het gemeentefonds neemt op basis van de septembercirculaire voor de jaren 2023 tot en met 2027 toe.
2. De circulaire levert over de 2023 een incidenteel voordeel op van € 2,218 miljoen;

3. De septembercirculaire bevat geactualiseerde aannames voor de loon- en prijsontwikkeling op basis van de Macro Economische Verkenningen (MEV, september 2023). Ook de bijstelling van een aantal verdeelmaatstaven zorgt voor een positieve ontwikkeling van de algemene uitkering.
4. Door een aangepaste rekenmethode voor de aftrekpost "WOZ niet-woningen" sprake van een structureel voordeel van € 1,787 miljoen vanaf 2024;
5. In deze circulaire zijn nog niet de middelen voor de energietoelage 2023 toegekend doordat de benodigde wijziging van de wet nog niet door de Eerste Kamer is goedgekeurd. De bedragen zijn al wel bekend en ter wille van een goede voortgang na besluitvorming door de Eerste Kamer is het inkomstenbedrag en het gelijke uitgavenbudget in de besluitvorming van deze notitie opgenomen. Verwacht wordt dat de bedragen voor de energietoelage onderdeel zijn van de decembercirculaire.
   Voor Aalsmeer betreft dit € 882.000.
6. De circulaire bevat verder enkele specifieke taakmutaties. Dit zijn toevoegingen en onttrekkingen in verband met specifieke maatregelen. De algemene beleidslijn is, dat het in deze gevallen gaat om wijzigingen in taken/werkzaamheden en dat er een directe relatie is met samenhangende uitgavenbudgetten waarmee verrekening plaatsvindt. Deze mutaties worden als regel budgettair neutraal verwerkt.

Onder overwegingen is tevens een aantal voorstellen gedaan hoe met het voordelig effect uit deze circulaire om te gaan. De belangrijkste zijn de toevoegingen aan de stelpost loon-prijs en de stelpost behoedzaamheid.
In onderstaande tabellen is het voorstel voor de afwikkeling van het positieve saldo uit de septembercirculaire alsmede de ontwikkeling van de saldi van deze stelposten op basis van de voorliggende voorstellen opgenomen.

	2023	2024	2025	2026	2027
Mutatie Algemene uitkering obv septembercirculaire	2.236.000	2.768.000	2.628.000	2.553.000	3.506.000
Reservering taakmutaties	18.000	61.000	24.000	24.000	17.000
Te verdelen	2.218.000	2.707.000	2.604.000	2.529.000	3.489.000
Stelpost behoedzaamheid		2.507.000	2.404.000	2.329.000	1.789.000
Stelpost areaal		200.000	200.000	200.000	200.000
Stelpost loon-prijs					1.500.000
Begrotingsresultaat	2.218.000				
Totaal voorgestelde verdeling	2.218.000	2.707.000	2.604.000	2.529.000	3.489.000

De stelpost loon-prijs en areaal is bedoeld om de budgetten bij te stellen op basis van loon- en prijsontwikkelingen en voor ontwikkelingen die het gevolg zijn van vergroting van het areaal van de gemeente (aantal inwoners, aantal woningen et cetera).
Bijstelling van de volgende jaarschijf voor de programmabudgetten voor loon- en prijsindexatie vindt plaats bij het opstellen van de eerstvolgende programmabegroting.

	2024	2025	2026	2027
Stelpost loon-prijs/ areaal	575.500	2.719.500	5.257.000	6.936.400
Toevoeging obv septembercirculaire 2023				
Loon-prijs				1.500.000
Areaal	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal stelpost na septembercirculaire	775.500	2.919.500	5.457.000	8.636.400

De stelpost behoedzaamheid is in de programmabegroting 2023 gevormd ter afdekking van risico's en onzekerheden.

	2024	2025	2026	2027
Stelpost behoedzaamheid	739.000	832.000	335.000	1.054.000
Toevoeging obv septembercirculaire 2023	2.507.000	2.404.000	2.329.000	1.789.000
Totaal stelpost na septembercirculaire	3.246.000	3.236.000	2.664.000	2.843.000

In de programmabegroting 2024 is daarnaast een aantal taakstellingen opgenomen. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Taakstellingen	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Oud voor nieuw AA-claims	1.487.000	1.330.000	1.031.000	708.000
Jeugd		278.000	192.000	592.000
WMO	75.000	150.000	200.000	300.000
Samenkracht en burgerparticipatie	100.000	100.000	100.000	100.000
Arbeidsparticipatie	70.000	70.000	70.000	70.000
Milieubeleid	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal taakstellingen	**1.832.000**	**2.028.000**	**1.693.000**	**1.870.000**

Hoewel het niet reëel is om te veronderstellen dat deze taakstellingen volledig niet worden ingevuld gelet op de reeds gestarte trajecten voor ombuigingen is in onderstaande tabel het meerjarenperspectief opgenomen indien dat onverhoopt niet het geval mocht blijken te zijn. Op 3 oktober heeft een informeel overleg plaatsgevonden met de bestuurders in Amstelveen. Hierin zijn afspraken gemaakt over het vervolgtraject voor de invulling van de oud voor nieuw AA-claims.

	2024	2025	2026	2027
Perspectief programmabegroting 2024	0	0	-1.237.000	-2.576.000
Taakstellingen	-1.832.000	-2.028.000	-1.693.000	-1.870.000
Tekort bij volledig niet invullen taakstellingen	**-1.832.000**	**-2.028.000**	**-2.930.000**	**-4.446.000**
Stelpost behoedzaamheid	2.586.000	2.576.000	2.004.000	2.843.000
Tekort bij volledig inzetten stelpost behoedzaamheid en niet realiseren van taakstellingen	**754.000**	**548.000**	**-926.000**	**-1.603.000**

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na de raadsvergadering van 9 november sturen wij dit voorstel samen met de programmabegroting 2024 ter informatie aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing

Bijlagen

Septembercirculaire 2023

De secretaris, De voorzitter,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Gemeente Aalsmeer

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders, d.d. 10 oktober 2023, zaaknummer ;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

Besluit

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2023.
2. Het positieve effect 2023 ad € 2,218 miljoen ten gunste van het begrotingsresultaat 2023 te brengen en de begroting 2023 overeenkomstig te wijzigen.
3. Aan de stelpost loon-prijs in 2027 een bedrag toe te voegen van € 1,5 miljoen op basis van de bijgestelde loon- en prijscijfers uit de macro economische verkenning van september 2023.
4. Aan de stelpost loon-prijs een structureel bedrag van € 0,2 miljoen toe te voegen ten behoeve van budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
5. Het restant structureel voordeel zoals opgenomen in het raadsvoorstel in de tabel onder Financiën vanaf 2024 toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid;
6. De begroting te wijzigen voor de toegekende middelen en hiermee samenhangende uitgaven voor de energietoelage ad. € 882.000 onder voorbehoud van positieve besluitvorming door de Eerste Kamer.
7. De taakmutaties met samenhangende uitgaven in de begroting te verwerken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 november 2023.

De griffier,	De voorzitter,
O. van Kolck	mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Septembercirculaire 2023

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

DGBRW/ Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

Datum
19 september 2023

Kenmerk
2023-0000570821

circulaire

Onderwerp	septembercirculaire gemeentefonds 2023
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaires	meicirculaire 2023 (2023-0000285703); decembercirculaire 2022 (2022-0000678404); septembercirculaire 2022 (2022-0000522394); meicirculaire 2022 (2022-0000259109)
Ingangsdatum	19 september 2023
Geldig tot	1 juli 2024

Voorwoord

Voor u ligt de septembercirculaire gemeentefonds 2023.

Via de meicirculaire 2023 zijn gemeenten over de financiële kaders voor hun begrotingen geïnformeerd. De septembercirculaire 2023 geeft zoals gebruikelijk een geactualiseerd beeld, gebaseerd op de Miljoenennota 2024 van het Rijk.

In het algemeen geldt voor de informatie uit de circulaires het voorbehoud van parlementaire besluitvorming. Dat geldt dit jaar uiteraard ook.

De politiek-bestuurlijke zaken worden in hoofdstuk 1 belicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. Vooral de latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken.

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hugo de Jonge

Inhoud

1 Hoofdpunten 7
1.1 Inleiding 7
1.2 Algemene uitkering 7
1.3 Belangrijkste mutaties 8
1.4 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 8
2 Algemene uitkering 9
2.1 Inleiding 9
2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering 9
1. Accres 2024 10
2. Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023 13
3. Financieringssystematiek 14
4. Knelpunten verdeelproblematiek 14
5. Re-integratie 14
6. Wet Visueel beperkten 15
7. Bijzondere bijstand en vroegsignalering 15
8. Hulpmiddelen thuis laten staan 15
9. Rijksvaccinatieprogramma 15
10. Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg 16
11. Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III) 16
2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering 16
2.4 Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactoren en overige uitkeringsonderdelen 17
3 Decentralisatie- en integratie- uitkeringen 21
3.1 Inleiding 21
3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 21
1. Faciliteitenbesluit opvangcentra 22
2. Knelpunten verdeelproblematiek 23
3. Vrouwenopvang i.v.m. Wet Seksuele Misdrijven (a) en Specialistische functies (b) 23
4. Indexatie voogdij bijzondere functies 23
5. Outreachend werken 24
6. Regionale Energie Strategieën 24
7. Compensatie Wsw voor bijzondere WML-verhoging 24
8. Begeleiding jongeren naar werk 24
9. Veilig wonen 25
10. A58 Goes 26
11. Versterken arbeidsmarktregio's 26
12. Regionale doelgroepen specifieke aanpak 27
13. Verkeersveiligheid 27
14. Veilige steden 27
15. LHBTI beleid Regenboogsteden 28

3.3 Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen 28
3.3.1 Beschermd wonen ... 28
4 Overige mededelingen ... 29
4.1 Inleiding ... 29
4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen ... 29
4.3 Energietoelage ... 30
4.4 Actualisatie decentralisatie-uitkeringen Vrouwenopvang en Maatschappelijke Opvang ... 30
4.5 Intensivering beschut werk ... 30
4.6 Wegbeheer ... 31
4.7 Aanpak laaggeletterdheid ... 31
4.8 Stand van zaken onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering ... 31
4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten ... 32
4.10 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl ... 32
4.11 Jaarlijkse weging decentralisatie- en integratie-uitkeringen ... 32
Bijlagen ... 34
Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2023 ... 35
Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2023 per cluster ... 37
Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024 ... 39
Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2024 per cluster ... 41
Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2023-2028 ... 43
Bijlage 2.4.1 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten ... 44
Bijlage 2.4.2 Aanvullende informatie uitkeringsfactor ... 52
Bijlage 2.4.3 Volumina maatstaven 2023-2028 ... 54
3.2-2 Decentralisatie-uitkering Knelpuntenverdeelproblematiek ... 57
3.2-6 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën ... 58
3.2-8 Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk ... 59
3.2-9 Decentralisatie-uitkering Veilig Wonen ... 60
3.2-11 Decentralisatie-uitkering Versterken arbeidsmarktregio's ... 68
3.2-12 Decentralisatie-uitkering Regionale doelgroepen specifieke aanpak ... 69
3.2-13 Decentralisatie-uitkering Verkeersveiligheid ... 70
3.2-14 Decentralisatie-uitkering Veilige steden ... 71
3.2-15 Decentralisatie-uitkering LHBTI-beleid Regenboogsteden ... 72
4.4 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang ... 73
4.7 Decentralisatie-uitkering Aanpak Laaggeletterdheid ... 74

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Daarnaast bepalen factoren als belastingopbrengsten, gemeentelijke rentelasten, dividendopbrengsten en grondexploitatie mede de financiële ruimte van gemeenten. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering en de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU). Volgens de reguliere normeringssystematiek (trap-op-trap-af) hebben wijzigingen in de ARU direct invloed op de ontwikkeling van de algemene uitkering en daarmee op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd.

Het kabinet heeft vorig jaar de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) het voorstel gedaan om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten op stand Voorjaarsnota 2022. De VNG heeft met dit voorstel ingestemd. Het IPO heeft niet met dit voorstel ingestemd. Het accres voor het provinciefonds wordt daarom tot en met 2025 op de reguliere wijze berekend. De accresraming voor het jaar 2023 en verder is in deze circulaire opgenomen.

Het kabinet heeft, als uitwerking van het coalitieakkoord, besloten dat het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op het 8-jarig historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt de prijs van het bbp van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel ‘op niveau’ blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend.

Een toelichting op de accresontwikkelingen is opgenomen in paragraaf 2.2.1 en meer in detail in bijlage 11 van de Miljoenennota 2024.

Plafond BTW-compensatiefonds
Verder informeert deze circulaire over de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF). Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 is de ruimte onder het plafond van gemeenten voor het jaar 2023 gestegen met € 38,45 miljoen. De totale ruimte onder het plafond voor gemeenten in 2023 bedraagt € 359,367 miljoen wat bij deze circulaire aan de algemene uitkering van het gemeentefonds is toegevoegd. Ten opzichte van de septembercirculaire 2022 is ook voor 2024 tot en met 2028 de verwachte ruimte onder het plafond gestegen met name door het hoger totaal plafond als gevolg van de intensiveringen uit het Coalitieakkoord die doorwerken op een hoger accres.

1.3 Belangrijkste mutaties

Bijzondere bijstand en vroegsignalering
Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld. In 2024 zal eveneens € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar worden gesteld.

Loon- en prijsbijstelling Jeugd
In deze circulaire worden de middelen voor de loon- en prijsbijstelling 2022 over de reserveringen jeugdzorg op de Aanvullende Post (AP) toegekend. Deze overboeking heeft betrekking op 2024 (€ 45,2 miljoen) en 2025 (€ 27,1 miljoen), omdat voor die jaren de middelen van de AP zijn vrijgegeven.

Rijksvaccinatieprogramma
Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Bij deze septembercirculaire worden de bijbehorende middelen, circa € 4 miljoen per jaar, voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie aan het gemeentefonds toegevoegd.

1.4 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Hoofdstuk 3 van deze circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2023 en verder ook een aantal andere wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat zowel om de aanpassing van bestaande als om nieuwe uitkeringen.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. Paragraaf 2.4 informeert de gemeenten over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren. Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. Eventuele opmerkingen over de algemene uitkering die in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2023 tot en met 2028 ten opzichte van de meicirculaire 2023. Het betreft achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties
   Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
2. Taakmutaties
   Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar gelijksoortige gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. Het staat gemeenten vrij de indeling al dan niet voor eigen doeleinden te hanteren. De clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. De mutaties hebben betrekking op 2023 en verder en worden onder de tabel toegelicht. In bijlage 2.2.1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaires. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2023 (in duizenden euro's)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
	stand meicirculaire 2023	**35.180.736**	**37.858.978**	**39.944.720**	**38.018.899**	**39.142.390**	**40.314.906**
	algemene mutaties						
1)	Accres 2024		433.854	370.846	338.789	1.057.937	1.448.097
2)	Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023	359.367					
3)	Financieringssystematiek					-76.000	-76.000
4)	Knelpunten verdeelproblematiek						-100
	taakmutaties						
	cluster Participatie						
5)	Re-integratie						-20.000
6)	Wet Visueel beperkten		-900	-940	-980	-1.010	-1.050
7)	Bijzondere bijstand en vroegsignalering		50.000				
	cluster Individuele voorzieningen Wmo						
8)	Hulpmiddelen thuis laten staan	200	500	700	800	800	1.000
	cluster Sociale basisvoorzieningen						
9)	Rijksvaccinatieprogramma		4.427	4.427	4.162	4.162	4.162
	cluster Individuele voorzieningen Jeugd						
10)	Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg		45.174	27.092			
	cluster Infrastructuur, ruimte en milieu						
11)	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	1.797	1.797	1.797	1.797	1.797	1.797
	stand deze circulaire	**35.542.100**	**38.393.830**	**40.348.642**	**38.363.467**	**40.130.076**	**41.672.812**

Toelichting tabel 2.2.1

1. *Accres 2024*

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2024 en verder.

In de Startnota 2022 van het kabinet Rutte IV zijn twee belangrijke wijzigingen in de indexering van de algemene uitkering van de fondsen toegelicht. Ten eerste is in het coalitieakkoord besloten dat de fondsen vanaf 2026 niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Daarmee vervalt de koppeling aan de rijksuitgaven. Het gereserveerde accres vanaf 2026 wordt wel bijgesteld als gevolg van de jaarlijkse loon- en prijsontwikkeling zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) wordt geraamd. Ten tweede is er besloten dat tot en met 2025 het accres op basis van de bestaande koppeling aan de rijksuitgaven wordt berekend. Nieuw daarbij waren de uitzondering op de ARU voor een aantal investeringsfondsen.

Daarnaast heeft het kabinet aangegeven om nader te bezien of het wenselijk is om het accres stabieler te maken. Het kabinet heeft vorig jaar daarom het voorstel aan de VNG en het IPO gedaan om het volumedeel van het accres voor 2022–2025 vast te zetten op de stand van de Voorjaarsnota 2022. De VNG heeft met dit voorstel ingestemd. Het IPO heeft laten weten niet met dit voorstel in te stemmen. Het volumedeel van het accres is voor de periode 2022-2025 dan ook alleen voor de gemeenten vastgezet. Dit betekent dat de accresstanden voor de jaren 2022 tot en met 2025 voor gemeenten slechts nog wijzigen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen. Door het vastzetten van het volumedeel van het accres voor gemeenten zijn bij zowel het Rijk als de gemeenten veel minder budgettaire schommelingen dan voorheen. Voor een uitgebreide uitleg van de berekening van het accres wordt verwezen naar bijlage 11 (Accres Gemeentefonds en Provinciefonds) van de Miljoenennota 2024.

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten om het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgen. De indexatie wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. In de Miljoenennota 2024 is deze indexering uitgewerkt. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend. Ten slotte wordt de tranche van het lopend jaar bij Voorjaarsnota definitief. De bbp groei (zowel voor volume als prijs) is daarbij gebaseerd op de CEP-raming (Centraal Economisch Plan) van het CPB.

Tabel 2.2.2 toont de indices voor het accres van het gemeentefonds. Tot en met 2026 is het volume accres vastgezet en vindt bijstelling plaats op basis van loon- en prijsontwikkeling (LPO) zoals deze door het CPB wordt geraamd. De loon- en prijsontwikkeling in het accres wordt bijgesteld met een gecombineerde index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiele overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Hierbij wordt een verdeling van 60/20/20 tussen loon, consumptie en investeringen aangehouden. De individuele indexen worden in procenten met één cijfer achter de komma bijgehouden, de gecombineerde index wordt bijgehouden met twee cijfers achter de komma. De indices worden bijgesteld op basis van het CEP-raming van het CPB in het voorjaar en op basis van de MEV-raming (Macro Economische Verkenning) in september.

Bij de meicirculaire is ook voor 2027 en 2028 LPO-bijstelling toegepast in afwachting op de bbp-indexatie. Daarnaast was er een reservering voor de bbp-indexatie gemaakt, deze was nog niet in het accres verwerkt. In deze septembercirculaire zijn de indices van de nieuwe bbp-systematiek opgenomen, wat leidt tot meer accres.

Tabel 2.2.2 Indices LPO en bbp MEV-raming

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Loonvoet sector overheid (60%)	6,7%	5,3%	4,7%	n.v.t	n.v.t
Index prijs materiele overheidsconsumptie (IMOC, 20%)	3,5%	2,0%	2,0%	n.v.t	n.v.t
Index prijs overheidsinvesteringen (IBOI, 20%)	3,0%	1,9%	1,9%	n.v.t	n.v.t
8-jaars historisch gemiddelde bbp (t-2 t/m t-9)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1,8%	1,6%
Prijs bbp	n.v.t.	n.v.t	n.v.t	2,8%	2,4%
Gecombineerde index	**5,3%**	**4,0%**	**3,6%**	**4,7%**	**4,1%**
CPB-raming meicirculaire (LPO)	4,2%	4,2%	3,6%	3,2%	3,2%
Mutatie	**1,1%**	**-0,2%**	**0,0%**	**1,5%**	**0,9%**

De onderstaande tabellen tonen de tranches van de loon- en prijsontwikkeling en volumeontwikkeling op basis van de Miljoenennotastand en de MEV-raming (tabel 2.2.3). Daaronder is de raming uit de Voorjaarsnota weergegeven (tabel 2.2.4) en de mutaties als gevolg van de verschillen tussen de twee ramingen (tabel 2.2.5). Door de uitwerking van de bbp-indexatie verschuift een deel van het accres van de prijs-tranches naar de volume-tranches in 2027 en 2028, per saldo is het accres hoger ten opzichte van LPO.

Tabel 2.2.3 Accres Miljoenennota 2024 (bedragen in miljoenen)

	2024	2025	2026	2027	2028
tranche 2024 volume	1.135	1.135			
tranche 2024 prijs	2.026	2.026	1.842	1.838	1.832
tranche 2025 volume		920			
tranche 2025 prijs		1.557	1.444	1.441	1.436
tranche 2026 volume			1.464	1.464	1.464
tranche 2026 prijs			1.365	1.362	1.358
tranche 2027 volume				706	703
tranche 2027 prijs				1.117	1.114
tranche 2028 volume					670
tranche 2028 prijs					997
Totaal accres	**3.161**	**5.639**	**6.114**	**7.928**	**9.575**

Tabel 2.2.4 Accres Voorjaarsnota 2023 (bedragen in miljoenen)

	2024	2025	2026	2027	2028
tranche 2024 volume	1.135	1.135			
tranche 2024 prijs	1.592	1.592	1.460	1.418	1.418
tranche 2025 volume		920			
tranche 2025 prijs		1.620	1.507	1.464	1.464
tranche 2026 volume			1.464	1.464	1.464
tranche 2026 prijs			1.345	1.306	1.306
tranche 2027 volume (reservering)				150	150
tranche 2027 prijs				1.217	1.217
tranche 2028 volume (reservering)					150
tranche 2028 prijs					1.256
Totaal accres	**2.727**	**5.268**	**5.775**	**7.020**	**8.427**

Tabel 2.2.5 Mutatie sinds Voorjaarsnota

	2024	2025	2026	2027	2028
tranche 2024 volume					
tranche 2024 prijs	434	434	382	420	414
tranche 2025 volume					
tranche 2025 prijs		-63	-63	-23	-28
tranche 2026 volume					
tranche 2026 prijs			20	56	51

tranche 2027 volume				556	553
tranche 2027 prijs				-100	-104
tranche 2028 volume					520
tranche 2028 prijs					-259
Totaal accres	**434**	**371**	**339**	**908**	**1.148**

2. *Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023*

Het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. Hierdoor zijn het BCF en het gemeente- en provinciefonds communicerende vaten.

Tot en met de meicirculaire 2022 werd de toevoeging of uitname over het gemeente- en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF. Echter doordat de VNG heeft ingestemd met het voorstel van het kabinet om het volumedeel van het accres voor de periode 2022-2025 vast te zetten en het IPO niet, worden het gemeente- en provinciefonds per 2022 op verschillende wijze geïndexeerd. Het volume-accres 2022-2025 voor het gemeentefonds is vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2022 en wordt alleen nog gewijzigd naar aanleiding van de LPO-ontwikkeling, terwijl het accres voor het provinciefonds meebeweegt met de Rijksuitgaven.

Door de verschillende wijze van indexering van het gemeente- en provinciefonds zal de indexering van het gemeentefondsdeel van het BCF-plafond verschillen van de indexering van het provinciefonds-deel van het BCF-plafond. Daarom wordt de afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond apart verrekend met respectievelijk het gemeente- en provinciefonds.
Daartoe zullen de taakmutaties vanuit het Rijk naar het gemeente- en provinciefonds apart worden bijgehouden.

In deze circulaire is een geactualiseerde raming voor de jaren 2023 tot en met 2028 opgenomen. De ruimte onder het plafond voor gemeenten is voor 2023 geraamd op € 359 miljoen. Dit is € 211 miljoen lager dan geraamd bij de septembercirculaire 2022.

De ontwikkeling van de uitgaven wordt vlak doorgetrokken. Hierbij is rekening gehouden met de jaarlijkse toevoegingen (taakmutaties) aan het BCF. Bij deze aanname blijft voor alle jaren sprake van ruimte onder het BCF-plafond. De ruimte onder het plafond is in alle jaren, behalve 2027, afgenomen ten opzichte van de ramingen bij de septembercirculaire 2022.

Tabel 2.2.6 Geraamd plafond BCF (bedragen in miljoenen euro)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BCF Plafond totaal	**4.458**	**4.815**	**5.124**	**5.156**	**5.391**	**5.612**
Plafond aandeel gemeenten VJN23	3.944	4.241	4.528	4.513	4.566	4.714
Taakmutaties	13	2	2	1	76	76
Toevoeging accres sinds voorjaarsnota	-	24	16	39	118	165
Plafond aandeel gemeenten MN24	3.957	4.268	4.547	4.553	4.760	4.955
Uitputting gemeenten	3.598	3.598	3.598	3.598	3.598	3.598
Ruimte onder plafond gemeenten	**359**	**671**	**949**	**955**	**1.163**	**1.358**

3. *Financieringssystematiek*

Bij Voorjaarsnota 2023 heeft het kabinet vanaf 2027 structureel € 1 miljard beschikbaar gesteld aan gemeenten. Zoals reeds in de meicirculaire 2023 (paragraaf 2.2.3) aangekondigd dient van dit bedrag een deel te worden afgestort in het BCF. Die afstorting wordt in deze circulaire verwerkt. Het gaat concreet om een bedrag van € 76 miljoen per jaar.

4. *Knelpunten verdeelproblematiek*

Dit betreft een mutatie die samenhangt met de decentralisatie-uitkering Knelpunten verdeelsystematiek. Deze decentralisatie-uitkering houdt verband met btw-aspecten ten aanzien van wegen die in beheer zijn van waterschappen. Gemeenten zijn op grond van de Wet herverdeling wegenbeheer verplicht om het onderhoud aan hun wegen te bekostigen. Doorgaans kunnen gemeenten de voor het onderhoud van de wegen afgedragen btw declareren bij het BCF. Als het beheer van de wegen is uitbesteed aan de waterschappen is dat echter niet mogelijk. De hogere kosten voor de gemeenten waar het onderhoud aan de wegen wordt verricht door waterschappen, worden met deze uitkering gecompenseerd (zie ook paragraaf 3.2-2 van deze circulaire). De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2028. Daardoor wordt in de tabel het onderwerp Knelpunten verdeelsystematiek voor het jaar 2028 zichtbaar met een bedrag van structureel € 0,1 miljoen. Deze middelen worden binnen de gemeentefondsbegroting overgeheveld naar het onderdeel Decentralisatie-uitkeringen.

5. *Re-integratie*

Met de Voorjaarsnota 2023[1] heeft het kabinet besloten om vanaf 2028 het re-integratiebudget voor gemeenten structureel met € 20 miljoen te verlagen (cluster Participatie). Deze maatregel is onderdeel van de ombuigingen die de Rijksbegroting op orde houden. Het Rijk realiseert zich dat gemeenten hierdoor mogelijk minder bijstandsgerechtigden kunnen ondersteunen.

[1] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 350, nr. 1, p.127

6. *Wet Visueel beperkten*

De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel aangenomen dat tot doel heeft om de uitvoering van technische werkvoorzieningen voor mensen uit de doelgroep Participatiewet met een visuele beperking over te dragen aan het UWV. Op dit moment ligt het wetsvoorstel bij de Eerste Kamer. Als het wetsvoorstel ook door de Eerste Kamer wordt aangenomen is het de bedoeling dat de middelen voor de werkvoorzieningen en de structurele uitvoeringskosten budgettair neutraal worden overgeheveld van het cluster Participatie in het gemeentefonds naar de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Voor 2024 gaat het om € 0,9 miljoen, oplopend naar circa € 1,05 miljoen in 2028. De structurele hoogte bedraagt € 2,3 miljoen per jaar. De incidentele uitvoeringskosten zullen worden opgevangen binnen de begroting van het ministerie van SZW.

7. *Bijzondere bijstand en vroegsignalering*

Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.[2] Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (zie ook paragraaf 2.2-5 van de meicirculaire 2023). Voor 2024 wordt ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (cluster Participatie).[3]

8. *Hulpmiddelen thuis laten staan*

De motie Westerveld (GroenLinks) en Bikker (Christen-Unie)[4] verzoekt de regering om met betrokken partijen landelijke afspraken te maken over het behoud van hulpmiddelen thuis voor cliënten die verhuizen naar een instelling in de zin van de Wet langdurige zorg (Wlz) en aangeven thuis te willen logeren. Naar aanleiding van deze motie heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) bestuurlijke afspraken gemaakt met de VNG, Ieder(in), Firevaned (brancheorganisatie van leveranciers van deze hulpmiddelen) en de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN). Onderdeel van deze bestuurlijke afspraken is dat de hulpmiddelen die vanuit de Wmo zijn verstrekt thuis blijven staan en gemeenten de financiering daarvan voortzetten. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd. Vanaf 2023 wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd aan de algemene uitkering (cluster Individuele voorzieningen Wmo), oplopend tot € 1 miljoen per 2028.[5]

9. *Rijksvaccinatieprogramma*

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. De maternale kinkhoestvaccinatie wordt dan toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) zoals genoemd in artikel 11, tweede lid, in het Besluit publieke gezondheid. Bij deze septembercirculaire worden de

[2] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 200 XV, nr. 2, p.68
[3] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 24 515, nr. 654
[4] *Kamerstukken II*, 2021-2022, 24 170, nr. 255
[5] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 24 170, nr 286

bijbehorende middelen, circa € 4 miljoen per jaar, voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie aan het gemeentefonds toegevoegd aan het cluster Sociale basisvoorzieningen.

10. *Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg*

In de meicirculaire 2023 (zie paragraaf 2.2.8) is de loon- en prijsbijstelling 2023 voor jeugdzorg, voor zover deze betrekking heeft op de reserveringen voor jeugdzorg op de AP, aan het gemeentefonds toegevoegd voor de jaren 2024 en 2025. In deze circulaire worden de middelen voor de loon- en prijsbijstelling 2022 over de reserveringen jeugdzorg op de AP toegekend. Ook deze overboeking heeft nu betrekking op 2024 (€ 45,2 miljoen) en 2025 (€ 27,1 miljoen), omdat voor die jaren de middelen van de AP zijn vrijgegeven (zie paragraaf 2.2.7 van de meicirculaire 2023). De middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen Jeugd.

11. *Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)*

De algemene uitkering wordt vanaf 2023 structureel met circa € 1,8 miljoen verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op 10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Meer informatie over EPBD III is beschikbaar via de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. De middelen worden uitgekeerd via het cluster Infrastructuur, ruimte en milieu.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in de uitkeringsfactor of het gewicht (bedrag per eenheid) van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.4.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Nummer	Mutatie	Verdeelwijze
	algemene mutaties	
1)	Accres 2024	uitkeringsfactor
2)	Afrekening ruimte onder plafond BCF 2023	uitkeringsfactor
3)	Financieringssystematiek	uitkeringsfactor
4)	Knelpunten verdeelproblematiek	uitkeringsfactor
	taakmutaties	
	cluster Participatie	
5)	Re-integratie	via maatstaven cluster
6)	Wet Visueel beperkten	via maatstaven cluster
7)	Bijzondere bijstand en vroegsignalering	via maatstaven cluster
	cluster Individuele voorzieningen Wmo	
8)	Hulpmiddelen thuis laten staan	via maatstaven cluster
	cluster Sociale basisvoorzieningen	
9)	Rijksvaccinatieprogramma	via maatstaven cluster
	cluster Individuele voorzieningen Jeugd	
10)	Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg	via maatstaven cluster
	cluster Infrastructuur, ruimte en milieu	
11)	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	via maatstaven cluster

2.4 Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactoren en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop in deze paragraaf). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Er is in deze circulaire geen sprake van wijzigingen in de definities van de verdeelmaatstaven. Meer informatie over de berekeningswijze van de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering kunt u vinden in de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2023[6].

Begin juli 2023 zijn de actuele gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) ontvangen over twee onderdelen van de maatstaf woonruimten, te weten het aantal uitwonende studenten en het aantal personen in zorginstellingen (onderdeel van het aantal personen in institutionele huishoudens). Deze zijn opgenomen in bijlage 2.4.1 en zullen voor uitkeringsjaar 2022 en 2023 worden toegepast. Het aantal uitwonende studenten blijft voor 2023 een voorlopig cijfer, het aantal personen in zorginstellingen is definitief en wijzigt niet meer.

[6] 'Toelichting op de berekening van de uitkeringen uit het gemeentefonds', Rijksoverheid.nl.

Bedragen per eenheid

De informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt. Hierdoor is een aantal bedragen per eenheid voor 2023-2028 ten opzichte van de meicirculaire 2023 gewijzigd.

Uitkeringsfactor

De uitkeringsfactor is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor die wordt berekend door de som van de algemene uitkering, de ozb-maatstaven en de overige uitkeringsonderdelen (circa € 40 miljard) te delen door de uitkeringsbasis (circa € 29,5 miljard). De – landelijke - uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente (het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor verschilt per uitkeringsjaar. Zie voor meer toelichting op het begrip uitkeringsfactor bijlage 2.4.2 van deze circulaire.

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 met betrekking tot de mutaties in het gemeentefonds en de verdeling van deze mutaties;
- de ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van nieuwe aantallen. Bijlage 2.4.3 bevat informatie over de raming van de maatstaven met een groot aandeel in de uitkeringsbasis.

Ten opzichte van de meicirculaire 2023 zijn er geen wijzigingen in de uitkeringsfactoren voor 2021 en 2022. Deze blijven ongewijzigd, respectievelijk 1,689 en 1,824. De ontwikkeling van de uitkeringsfactor voor 2023 en verder is hieronder onder de verticale toelichting nader toegelicht.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2023-2028 is opgenomen in tabel 2.4.1.

Tabel 2.4.1 Uitkeringsfactor 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkeringsfactor	1,311	1,406	1,480	1,441	1,489	1,532
één punt uitkeringsfactor (in miljoenen)	29.749	29.968	29.873	29.324	29.584	29.778

De uitkeringsfactoren in tabel 2.4.1 zijn in lopende prijzen.[7] Gemeenten die in constante prijzen ramen dienen zelf de loon- prijsontwikkeling te verwerken. Om gemeenten hierbij te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt. Op basis van de MEV 2024 zijn in het rekenmodel en in paragraaf 4.2 ook de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren volgt hieronder een

[7] De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (ARU) waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen.

tabel waarin de ontwikkeling is opgenomen ten opzichte van de meicirculaire 2023 (verticale toelichting).

Verticale ontwikkeling uitkeringsfactor
Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand meicirculaire 2023.

Tabel 2.4.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
stand meicirculaire 2023	**1,304**	**1,395**	**1,471**	**1,433**	**1,460**	**1,490**
mutaties deze circulaire						
algemene mutaties	0,012	0,014	0,012	0,011	0,033	0,046
uitkeringsbasis/OZB	-0,005	-0,003	-0,003	-0,003	-0,004	-0,004
overig	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
uitkeringsfactor stand deze circulaire	**1,311**	**1,406**	**1,480**	**1,441**	**1,489**	**1,532**

De uitkeringsfactoren vallen voor de jaren 2023–2028 hoger uit ten opzichte van de meicirculaire 2023. Deze stijgingen worden voornamelijk veroorzaakt door de algemene mutaties die in deze circulaire zijn verwerkt. Het betreft de nieuwe accresstanden in 2024-2028 (met name de indexaties in 2027 en 2028) en de ruimte onder het BCF-plafond in 2023. Verder zijn de uitkeringsfactoren ook gewijzigd als gevolg van aanpassingen in de ramingen van de volumina van de verdeelmaatstaven en de belastingcapaciteit (OZB-maatstaven). Hier spelen onder andere de actualisatie van het aantal bijstandsontvangers, inwoners 75+ met drempel, regionale en landelijke centrumfunctie, leerlingen voortgezet onderwijs en de omvang van de OZB-maatstaven een rol. Per saldo is in alle jaren sprake een neerwaartse invloed op de uitkeringsfactoren.

Op basis van de MEV 2024 zijn de prognoses van het aantal bijstandsontvangers in deze circulaire geactualiseerd. Hieronder staat een overzicht van de ramingen van de maatstaf bijstandsontvangers stand meicirculaire 2023 en de stand van deze circulaire.

Bijstandsontvangers

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand meicirculaire 2023	405.675	401.992	408.094	416.907	423.517	430.912
Stand septembercirculaire 2023	405.786	400.647	406.297	416.586	425.111	433.252

Overige uitkeringsonderdelen
Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Eveneens ontvangt een beperkt aantal gemeenten een suppletie-uitkering Bommenregeling vanwege de kosten die zij hebben gemaakt met betrekking tot het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog.
- Vanaf 2023 geldt voor gemeenten een ingroeipad als gevolg van de invoering van

het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering. Dit ingroeipad is verwerkt in een suppletie-uitkering (zie paragraaf 2.5-2 van de meicirculaire 2022).

- Vòòr 2023 hadden alle gemeenten te maken met de suppletie-uitkering IUSD (integratie-uitkering Sociaal domein). In verband met de invoering van de nieuwe verdeling van de algemene uitkering is deze suppletie-uitkering komen te vervallen. In de decembercirculaire 2020 paragraaf 2.4.1 is de suppletie-uitkering doorgetrokken naar 2022 in verband met de uitgestelde invoering van de nieuwe verdeling gemeentefonds (zie septembercirculaire 2021 paragraaf 2.4). De suppletie-uitkering voor 2022 is in deze circulaire nagecalculeerd en daarmee eveneens definitief geworden. De definitieve bedragen van de suppletie-uitkering 2022 zijn opgenomen in de internetbijlage bij deze circulaire.

3 Decentralisatie- en integratie- uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeenten.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie- en integratie-uitkeringen gemaakt worden in deze circulaire, zijn dan ook niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan. Paragraaf 3.3 bevat overige mededelingen over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de meicirculaire 2023 over de periode 2023 tot en met 2028. De mutaties hebben betrekking op 2023 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Tabel 3.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2023-2028 (bedragen in duizenden euro's)*

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
	stand meicirculaire 2023	**4.796.011**	**4.421.367**	**4.344.513**	**4.262.571**	**4.190.071**	**4.117.359**
1	Faciliteitenbesluit opvangcentra	144					
2	Knelpunten verdeelproblematiek						100
3a	Vrouwenopvang ivm Wet Seksuele Misdrijven		882	896	1.023	990	990
3b	Vrouwenopvang ivm Specialistische functies	-1.003	-781	-781	-781	-781	-781
4	Indexatie voogdij bijzondere functies	-381	-381	-381	-381	-381	-381
5	Outreachend werken	143					
6	Regionale Energie Strategieen		8.781	8.781	8.781	8.781	8.781
7	Compensatie Wsw voor bijzondere WML-verhoging	26.584	25.076	23.420	21.793	20.197	19.235
8	Begeleiding jongeren naar werk		14.895				
9	Veilig wonen	2.415	2.415	2.415	2.415		
10	A58 Goes	1.243					
11	Versterken arbeidsmarkt regio		42	631	631	631	631
12	Regionale doelgroepen specifieke aanpak	2.392					
13	Verkeersveiligheid	95	95	95	95	95	95
14	Veilige steden	360	360	360	360		
15	LHBTI beleid Regenboogsteden	679	679	679	679		
	stand deze circulaire	**4.828.682**	**4.473.430**	**4.380.628**	**4.297.186**	**4.219.603**	**4.146.029**

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Tabel 3.2.2 Decentralisatie-en integratie-uitkeringen 2023-2028 (in duizenden euro's)*

Uitkeringsjaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vindplaats
- IU Participatie	1.933.969	1.870.593	1.805.402	1.741.146	1.676.953	1.613.279	september 2023, § 3.2-7
- IU Beschermd wonen	1.641.470	1.642.005	1.642.644	1.643.312	1.643.312	1.643.312	mei 2023, § 3.2-18
- IU Voogdij/18+	61.642	32.124	32.124	32.124	32.124	32.124	september 2023, § 3.2-4
- Maatschappelijke opvang	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	december 2022, § 3.2-21 en 23
- Vrouwenopvang	229.725	230.829	230.843	210.970	210.937	210.937	september 2023, § 3.2-3
- Inkomstenderving 2021 (covid-19)	132.526						mei 2023, § 3.2-14
- Armoedebestrijding kinderen	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	mei 2020, § 3.3.8
- Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000						mei 2023, § 3.2-10a
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	mei 2017, § 4.2
- Voorschoolse voorziening peuters	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	september 2022, § 3.2-4
- Jeugd	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	juni 2012, § 6.9
- Leerlingenvervoer Oekraine	21.400						mei 2023, § 3.2-8
- Taal voor ontheemden uit oekraine	15.000						mei 2023, § 3.2-4
- Versterking arbeidsmarktregio's	14.541	14.583	14.582	14.582	14.582	14.582	september 2023, § 3.2-11
- Beeldende kunst en vormgeving	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	september 2015, § 4.2-1
- Extra capaciteit BOA's	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	mei 2022, § 3.2-11
- Maatschappelijke begeleiding	12.855						mei 2023, § 3.2-15
- Wet kwaliteitsborging bouw	10.068	10.076	10.076	10.000			september 2022, § 3.2-3
- Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verwa	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	0	mei 2023, § 3.2-19
- Wet goed verhuurderschap	9.188						mei 2023, § 3.2-1
- RES regio's	8.781	8.781	8.781	8.781	8.781	8.781	september 2023, § 3.2-6
- Bodembescherming	8.583						mei 2023, § 3.2-9
- Begeleiding jongeren naar werk	7.895	14.895					september 2023, § 3.2-8
- Veiligheidshuizen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	juni 2012, § 6.11
- Pilot EU burgers	7.000						mei 2023, § 3.2-10b
- Aanpak laaggeletterdheid	6.650	7.300					september 2019, § 3.2-7
- Uitstapprogramma prostituees	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	september 2022, § 3.2-6
- Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	december 2019, § 3.3.1
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	mei 2020, § 3.3.7
- Aanpak lerarentekort G4	4.000						mei 2023, § 3.2-6
- Knelpunten verdeelproblematiek	3.956	4.047	4.140	4.235	4.332	4.432	september 2023, § 3.2-2
- Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	3.825	3.825					september 2020, § 3.2-15
- Veilig wonen	2.415	2.415	2.415	2.415			september 2023, § 3.2-9
- Regionale doelgroepen specifieke aanpak	2.392						september 2023, § 3.2-12
- Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	1.649						mei 2023, § 3.2-2
- Experiment gesloten coffeeshopketen	1.378	1.378					mei 2022, § 3.2-20
- A58 Goes	1.243						september 2023, § 3.2-10
- Slavernijverleden	958	958					mei 2021, §3.2-15
- LHBTI beleid Regenboogsteden	679	679	679	679			september 2023, § 3.2-15
- Veilige steden	360	360	360	360			september 2023, § 3.2-14
- Outreachend werken	353						mei 2023, § 3.2-3
- Jeugdcontributie bibliotheken	312						mei 2023, § 3.2-7
- Faciliteitenbesluit opvangcentra	144						september 2023, § 3.2-1
- Outreachend werken	143						september 2023, § 3.2-5
- Verkeersveiligheid	95	95	95	95	95	95	september 2023, § 3.2-13
Totaal	**4.828.682**	**4.473.430**	**4.380.628**	**4.297.186**	**4.219.603**	**4.146.029**	

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Toelichting

1. *Faciliteitenbesluit opvangcentra*

In het faciliteitenbesluit is geregeld dat aan gemeenten die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben jaarlijks door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) een uitkering wordt verstrekt. De uitkering wordt gebaseerd op het aantal door asielzoekers permanent te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het op 1 januari van het uitkeringsjaar aantal in de basisregistratie personen ingeschreven bewoners van het opvangcentrum (zie paragraaf 3.2-3 van de decembercirculaire 2022). Het bedrag van € 143.925 voor 2023 betreft een nabetaling aan de gemeenten Harderwijk (€ 138.630) en Eijsden-Margraten (€ 5.925 ten behoeve van het opvangcentrum in Cadier en Keer) over 2021 om hun werkzaamheden in en voor de opvangcentra te kunnen vergoeden.

2. *Knelpunten verdeelproblematiek*

Dit betreft een overheveling van € 0,1 miljoen vanuit het onderdeel algemene uitkering van de gemeentefondsbegroting. Deze decentralisatie-uitkering houdt verband met btw-aspecten ten aanzien van wegen die in beheer zijn van waterschappen. Gemeenten zijn op grond van de Wet herverdeling wegenbeheer verplicht om het onderhoud aan hun wegen te bekostigen. Doorgaans kunnen gemeenten de voor het onderhoud van de wegen afgedragen btw declareren bij het BCF. Als het beheer van de wegen is uitbesteed aan de waterschappen is dat echter niet mogelijk. De hogere kosten voor de gemeenten waar het onderhoud aan de wegen wordt verricht door waterschappen, worden met deze uitkering gecompenseerd (zie ook paragraaf 2.2-4 van deze circulaire). De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2028. De middelen voor 2028 worden binnen de gemeentefondsbegroting overgeheveld en toegevoegd aan deze decentralisatie-uitkering. De middelen worden verdeeld op basis van een historisch verdeelmodel. Het budget en de verdeling worden jaarlijks naar rato geïndexeerd.

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-2 van deze circulaire.

3. *Vrouwenopvang i.v.m. Wet Seksuele Misdrijven (a) en Specialistische functies (b)*

a. *Wet Seksuele Misdrijven*

In de meicirculaire 2023 (paragraaf 3.3.6) is gecommuniceerd dat de invoering van de Wet Seksuele Misdrijven (a), naar verwachting, zal leiden tot een verhoogde instroom bij de Centra voor Seksueel Geweld (CSG). De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel aangenomen. Op dit moment ligt het wetsvoorstel bij de Eerste Kamer. Als het wetsvoorstel ook door de Eerste Kamer wordt aangenomen zullen gemeenten vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet gecompenseerd worden via de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Voor 2024 en 2025 gaat het om circa € 0,89 miljoen, voor 2026 om circa € 1,02 miljoen en voor 2027 en 2028 om € 0,99 miljoen.

b. Specialistische functies

Op verzoek van de VNG, na consultering van de betrokken wethouders van de centrumgemeenten vrouwenopvang, wordt met ingang van 2023 een structureel bedrag van € 781.000 uitgenomen uit de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Daarnaast wordt in 2023 een incidenteel bedrag uitgenomen van € 222.000. Het betreft een voortzetting van de uitname in voorgaande jaren. Het genoemde bedrag wordt overgeboekt naar de begroting van het ministerie van VWS. Het bedrag wordt gebruikt voor het ophogen van de specifieke uitkering Specialistische functies aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in 2023 en verder voor een drietal onderdelen:

- Hulp aan slachtoffers eergerelateerd geweld seksuele uitbuiting
- Het Landelijk Centrum Seksueel Geweld
- Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating

4. *Indexatie voogdij bijzondere functies*

In de meicirculaire 2023 (paragraaf 3.2-13) is structureel € 5,4 miljoen overgeheveld naar de

begroting van het ministerie van VWS. Het betrof de middelen vanuit de integratie-uitkering Voogdij/18+ voor 'PC Gesloten jeugdzorg' en 'Academische component Kinder- en Jeugdpsychiatrie'. Besloten is om deze twee onderwerpen landelijke functies in het vervolg te financieren via een specifieke uitkering. Voor deze twee onderwerpen is nog een bedrag van € 381.000 aan loon- en prijsontwikkeling toegekend. Dit bedrag wordt nu ook structureel overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS.

5. *Outreachend werken*

Het ministerie van SZW draagt bij aan het preventieve deel van het 'breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit' en het 'Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)'. Beide richten zich op de gestapelde problematiek in dezelfde 20 focusgebieden. Naar aanleiding van een werkbezoek in 2022 is gebleken dat de gemeente Schiedam slecht(er) scoort op een aantal sociaal-economische indicatoren. Via deze decentralisatie-uitkering ontvangt de gemeente Schiedam in 2023 een bedrag van € 143.000 om een extra inspanning te kunnen doen voor de kwetsbare gebieden in de gemeente.

6. *Regionale Energie Strategieën*

Een belangrijke mijlpaal in het Klimaatakkoord op weg naar 2030 is het opstellen, beleidsmatig verankeren en uitvoeren van de Regionale Energie Strategieën (RES). Voor de ondersteuning van dit belangrijke proces zijn destijds door het Rijk middelen beschikbaar gesteld aan de RES-regio's voor drie jaar tot eind 2021 (zie paragraaf 3.2-4 van septembercirculaire 2019). Voor 2022 is afgelopen jaar een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld (zie paragraaf 3.2-12 van de meicirculaire 2022). Voor 2023 heeft het kabinet eerder voor de gemeenten eenmalig € 8,8 miljoen aanvullend beschikbaar gesteld (zie paragraaf 3.2-11 van de meicirculaire 2023). Aangezien het RES-traject nog een doorlooptijd kent tot 2030 is er ook voor de komende jaren geld gereserveerd voor de ondersteuning van dit proces. Vanaf 2024 wordt er structureel € 8,8 miljoen beschikbaar worden gesteld. De middelen zijn op basis van een aantal criteria (aantal deelnemende overheden, landoppervlak en inwoners) verdeeld over de regio's.

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-6 van deze circulaire.

7. *Compensatie Wsw voor bijzondere WML-verhoging*

Bij Voorjaarsnota[8] heeft het kabinet besloten om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw). Dit betreft een meerjarige reeks die toegevoegd wordt aan het Wsw-onderdeel in deze integratie-uitkering. De bedragen in de reeks lopen af met de afbouw van de Wsw tot 2048 en worden naar rato verdeeld via het verdeelmodel IU Participatie.

8. *Begeleiding jongeren naar werk*

Met de Aanpak Jeugdwerkloosheid zetten gemeenten, scholen en hun partners zich in om

[8] Zie voetnoot 1

kwetsbare jongeren te ondersteunen naar vervolgonderwijs of werk. Hiervoor waren in het kader van het corona steun- en herstelpakket en het Nationaal Programma Onderwijs tot en met 2022 extra financiële middelen beschikbaar (zie paragraaf 3.2-2 van de decembercirculaire 2020). De jongeren op wie de Aanpak Jeugdwerkloosheid zich primair richt hebben echter een structurele achterstand op de arbeidsmarkt. Het kabinet heeft derhalve besloten de tijdelijke maatregelen om te zetten in structurele wet- en regelgeving. Totdat het wetsvoorstel in werking is getreden (naar verwachting in 2025) worden de middelen, net als voorgaande jaren, gelijkelijk verdeeld over de arbeidsmarktregio's en verstrekt via een decentralisatie-uitkering (zie ook paragraaf 3.2-5 van de meicirculaire 2023). In 2024 zijn de middelen (€ 14,9 miljoen) als volgt onderverdeeld:

Coördinatie van regionale aanpak jeugdwerkloosheid (€ 2.520.000)
De centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's ontvangen middelen voor het coördineren van de aanpak in de regio. Hierbij kunnen centrumgemeenten partners betrekken, zoals regiogemeenten, (contact)scholen, Regionale Meld- en Coördinatiepunten (RMC), Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), het regionale mobiliteitsteam, het regionale werkgeversservicepunt. Elke centrumgemeente van de arbeidsmarktregio's ontvangt voor dit onderdeel € 72.000.

Ondersteunen naar werk van kwetsbare aankomend mbo-gediplomeerden (*€ 5.252.044)*
Daarnaast ontvangen centrumgemeenten middelen voor het ondersteunen naar werk van aankomend mbo-gediplomeerden die naar verwachting een moeilijke start zullen hebben op de arbeidsmarkt. Aangezien mbo-studenten uit de beroepsopleidende leerweg niveau 2 en mbo-studenten met een niet-westerse migratieachtergrond het meest kwetsbaar zijn, is 80 procent van de verdeling van deze middelen over de centrumgemeenten gebaseerd op het relatieve aantal studenten met deze achtergrondkenmerken die in de betreffende arbeidsmarktregio wonen. Omdat ook andere studenten kwetsbaar kunnen zijn voor jeugdwerkloosheid, is de overige 20 procent van de middelen verdeeld op basis van op het totale aantal mbo-studenten dat in de arbeidsmarktregio woont.

Ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters (€ 7.122.956)
Ook ontvangen centrumgemeenten middelen voor het ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters. Het gaat om jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar van wie het Regionale Meld- en Coördinatie (RMC) heeft vastgesteld dat terugkeer naar het initieel onderwijs geen optie meer is. Elke centrumgemeente ontvangt een budget op basis van de in de afgelopen jaren gehanteerde verdeelsleutel van de RMC-functie. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het aantal volwassen inwoners van de gemeente, het relatieve aandeel volwassenen met ten hoogste een vmbo-diploma en het aantal volwassen inwoners met een migratieachtergrond.

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-8 van deze circulaire.

9. *Veilig wonen*

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het

openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Ten behoeve van een veilige woonplek krijgen decentrale bestuurders een beveiligingsadvies op maat aangeboden. Bij de advisering zal een breder pakket van preventieve maatregelen worden gehanteerd, waaronder fysieke, elektronische en digitale maatregelen. Gemeenten dienen op basis van de nieuwe regeling het beveiligingsadvies altijd over te nemen en de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen te bekostigen. Vanuit het programma Weerbaar Bestuur wordt hier een tegemoetkoming van € 2,4 miljoen per jaar tegenover gesteld voor de periode 2023-2026.

De verdeling van de middelen (vast bedrag per gemeente circa € 7.000 per gemeente) is opgenomen in bijlage 3.2-9.

10. *A58 Goes*

Aan de gemeente Goes wordt in 2023 éénmalig een bedrag verstrekt van € 1,2 miljoen vanwege een correctie op de btw-component en het BTW-compensatiefonds voor de eerder verstrekte decentralisatie-uitkering Aansluiting A58 (zie paragraaf 4.2-6 van de decembercirculaire 2016).

11. *Versterken arbeidsmarktregio's*

Per 1 januari 2021 heeft deze decentralisatie-uitkering als doel om de regiefunctie van de centrumgemeente voor de samenwerking en de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's structureel te ondersteunen en te versterken. Deze middelen worden deels ingezet voor de landelijke ondersteuning van de arbeidsmarktregio's die is ondergebracht bij de gemeente Den Bosch en worden deels via de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's uitgekeerd (zie ook paragraaf 3.2-9 van de meicirculaire 2020). De landelijke ondersteuning betreft:
1) de dienstverlening aan landelijke werkgevers voor de gemeentelijke doelgroepen;
2) het beter toegankelijk maken van matchingsgegevens;
3) het beter ontsluiten van regionale arbeidsmarkt- en sturingsinformatie.

De decentralisatie-uitkering is in 2023 geëvalueerd door het ministerie van SZW en de VNG met als doel of voor een vervolg de doelomschrijving en uitkeringsvorm nog volstaat. Beide partijen stellen vast dat de regierol van de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's per 1 januari 2021 is versterkt, en hebben besloten de huidige uitkeringsvorm en de huidige verdeelwijze (elke centrumgemeente ontvangt hetzelfde budget) in 2024 en verder te continueren[9]. Voor 2024 is aanvullend op de reeds beschikbare middelen € 42.000 beschikbaar gesteld (gelijkelijk verdeeld over alle centrumgemeenten). Vanaf 2025 gaat het jaarlijks aanvullend om circa € 0,63 miljoen structureel, waarvan € 0,59 miljoen voor Den Bosch in verband met de landelijke ondersteuningstaken en € 42.000 gelijkelijk verdeeld over alle centrumgemeenten. De afspraken worden eind 2024 verder geëvalueerd in het kader van de hervorming arbeidsmarktinfrastructuur.

[9] Brief '*Toelichting decentralisatie-uitkering Versterken Arbeidsmarktregio's*', Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (2020).

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-11.

12. *Regionale doelgroepen specifieke aanpak*

Het plan van aanpak 'Statushouders aan het werk' en de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur van het ministerie van SZW beogen om de doelgroep statushouders en andere kwetsbare doelgroepen extra te ondersteunen om kansen die de arbeidsmarkt biedt te benutten. Doelstelling van de decentralisatie-uitkering is om de doelgroep statushouders te ondersteunen door middel van de aanstelling van regionale verbinders in elke arbeidsmarkregio. Beoogde effecten zijn onder meer opschaling en nieuwe inzet van (start)banen en leerwerktrajecten/duale trajecten waarin (vak)taal, werk en opleiding gecombineerd worden, mogelijkheden van Praktijkleren in het mbo (gecombineerd met jobcarving) verbeteren en meer inzet van jobcoaching voor statushouders.
Voor de andere kwetsbare doelgroepen kan binnen de arbeidsmarktregio's ingezet worden op coördinatie en verbinding tussen partijen waar extra actie op nodig is om deze kwetsbare groepen te begeleiden naar werk.

De decentralisatie-uitkering wordt verstrekt aan de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's, waarbij elke centrumgemeente in 2023 éénmalig een gelijk bedrag ontvangt. Het totale bedrag bedraagt € 2,4 miljoen, waarvan € 108.471 wordt toegevoegd aan het BCF. Per centrumgemeente wordt circa € 68.300 uitgekeerd.

De verdeling is opgenomen in bijlage 3.2-12.

13. *Verkeersveiligheid*

De Wet tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 is in 2023 in werking getreden. De wet bepaalt dat lidstaten procedures moeten uitvoeren op autosnelwegen en autowegen ter verbetering van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur. Een aantal gemeenten hebben wegen in beheer die onder deze scope vallen. Met deze decentralisatie-uitkering worden deze gemeenten in staat gesteld tot het uitvoeren van deze verkeersveiligheidsprocedures ter bevordering van de verkeersveiligheid op auto(snel)wegen. Zij ontvangen hiervoor vanaf 2023 structureel circa € 95.000. De verdeling van de decentralisatie-uitkering vindt plaats op basis van het areaal in aantal kilometers autosnelweg en autoweg in beheer bij een gemeente.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-13.

14. *Veilige steden*

De negen gemeenten die participeren in het programma Veilige Steden van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) ontvangen voor de periode 2023-2026 een bijdrage van circa € 0,36 miljoen. Het programma heeft als doel de sociale veiligheid van vrouwen en meisjes in de publieke ruimte te vergroten. De middelen worden volgens bestaande afspraken met de deelnemende gemeenten verdeeld. De G4 ontvangt jaarlijks € 50.000 en de overige gemeenten € 30.000.

Een overzicht met de totaalbedragen per gemeente voor 2023 tot en met 2026 is opgenomen in bijlage 3.2-14.

15. *LHBTI beleid Regenboogsteden*

Regenboogsteden zetten zich in voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en intersekse personen (LHBTI) verder te bevorderen (zie ook paragraaf 3.2-5 van de decembercirculaire 2022). In totaal ontvangen 32 gemeenten een bijdrage van € 0,68 miljoen voor de samenhangende aanpak van de Regenboogsteden voor lokaal LHBTI-beleid voor de periode 2023 tot en met 2026.
Als onderdeel van het Programma Regenboogsteden is er naar aanleiding van de motie Bergkamp een speciaal traject binnen Regenboogsteden dat zich richt op veiligheid in wijken voor LHBTI personen. De middelen worden volgens bestaande afspraken met de deelnemende gemeenten verdeeld. De G4 ontvangt jaarlijks € 50.000 en de overige gemeenten € 20.000.

Een overzicht met de totaalbedragen per gemeente voor 2023 tot en met 2026 is opgenomen in bijlage 3.2-15.

3.3 Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen

Deze paragraaf licht de wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen toe die niet gepaard gaan met een wijziging in het macrobudget van de betreffende uitkering. Daarnaast bevat de paragraaf overige mededelingen die betrekking hebben op de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.3.1 Beschermd wonen

De gemeente Bergen op Zoom ontvangt in 2024 net als in de periode 2018 tot en met 2023 een maximale aanvullende bijdrage van € 4,24 miljoen (zie voor meer informatie paragraaf 3.3.2 van de decembercirculaire 2018 en paragraaf 3.3.4 van de septembercirculaire 2022). In paragraaf 3.3.4 van de septembercirculaire 2022 is aan de gemeente Bergen op Zoom eerder een maximale aanvullende bijdrage van € 4,24 miljoen toegekend voor 2023. Op basis van de jaarrekeningcijfers over 2022 is deze bijdrage voor 2023 definitief vastgesteld op € 0,86 miljoen. De gewijzigde verdeling over de gemeenten voor de integratie-uitkering Beschermd wonen is gepubliceerd in de gemeentefondsrubriek op internet.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2023-2028. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Gemeentefondstotalen 2023-2028 (in duizenden euro's)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	35.542.100	38.393.830	40.348.642	38.363.467	40.130.076	41.672.812
DU/IU	4.828.682	4.473.430	4.380.628	4.297.186	4.219.603	4.146.029
Totaal	**40.370.782**	**42.867.260**	**44.729.270**	**42.660.653**	**44.349.679**	**45.818.841**

Bevoorschotting

De bedragen 2023 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf 3 oktober 2023. Op 3 oktober zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er voor 2023 te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over het uitkeringsjaar 2022 worden ook in oktober uitgevoerd.

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2024 zullen in beginsel gebaseerd worden op de uitkeringsfactor en de bedragen per eenheid die in deze circulaire zijn vermeld. Daarnaast worden de meeste basisgegevens overgenomen van het jaar 2023. Gemeenten worden over de voorschotbetalingen geïnformeerd via de maandelijkse specificatieoverzichten.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale ARU waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen kennen geen correctie voor loon- en prijsontwikkelingen en betreffen nominale bedragen. De decentralisatie-uitkeringen tellen wel mee in de grondslag voor de berekening van het accres. De integratie-uitkeringen worden wel ieder jaar opnieuw geïndexeerd volgens de voor dat jaar van toepassing zijnde loon- en prijsontwikkeling (constante prijzen).

Het is van belang dat gemeenten in hun ramingen rekening houden met de loon- en prijsontwikkelingen. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te

faciliteren bij het omgaan met loon- en prijsontwikkelingen is tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2024 en CEP 2023**

mutaties per jaar in %	2023	2024	2025	2026	2027	2028***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	6,2	3,3	2,8	2,7	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	6,1	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,0	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	4,0	6,7	5,8	4,8	4,2	4,2
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	3,5	6,3	5,4	4,5	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	4,8	3,0	1,9	1,9	1,9	1,9
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	5,9	3,5	1,6	1,6	1,6	1,6

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** 2024 is op basis van de MEV 2024, 2023 en 2025 - 2027 is op basis van de CEP 2023
*** cijfers 2027 zijn doorgetrokken naar 2028

4.3 Energietoelage

De resterende middelen voor de energietoelage 2023 (€ 900 miljoen) kunnen nog niet worden uitgekeerd doordat de noodzakelijke wijziging van de Participatiewet nog niet is goedgekeurd door de Tweede en Eerste Kamer.

4.4 Actualisatie decentralisatie-uitkeringen Vrouwenopvang en Maatschappelijke Opvang

De verdeelmodellen decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO) en decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang (DUMO) maken gebruik van maatstaven uit het oude verdeelmodel voor de algemene uitkering van het gemeentefonds. Met de herijking van het verdeelmodel voor de algemene uitkering is een aantal maatstaven gewijzigd. In deze circulaire worden de maatstaven in de verdeelmodellen van DUVO en DUMO in lijn gebracht met de maatstaven zoals deze nu in het herijkte verdeelmodel voor de algemene uitkering worden gebruikt. Concreet gaat het om de maatstaf ‘klantenpotentieel regionaal’ die wordt vervangen door ‘regionale centrumfunctie’ en de maatstaf ‘minderheden’ die wordt vervangen door ‘inwoners met een migratieachtergrond’.

De actualisatie heeft een technisch en beleidsarm karakter. Als uitgangspunt bij de actualisatie van de modellen is dan ook uitgegaan van het constant houden van de onderlinge verhoudingen tussen de maatstaven.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 4.4 De geactualiseerde rekenmodellen voor de DUVO en DUMO worden als internetbijlage bij deze circulaire gepubliceerd.

4.5 Intensivering beschut werk

In de kamerbrief van 6 juli jl. heeft de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen (APP) aangekondigd voornemens te zijn per extra middelen beschikbaar te stellen voor de financiering van beschut werk.[10] Aanleiding hiervoor is een recent onderzoek[11] waaruit blijkt dat

[10] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 34 352, nr. 300
[11] De kosten en uitvoering van beschut werkplekken in Nederland, Rijksoverheid.nl

gemeenten per beschutte werkplek geld moeten bijleggen wegens de lage netto toegevoegde waarde van medewerkers. De extra middelen zijn onderdeel van een breder pakket aan maatregelen en bestuurlijke afspraken om beschut werk te stimuleren.

Het gaat in 2024 om een intensivering van € 23,1 miljoen (het is de bedoeling dat het bedrag per plek structureel wordt verhoogd met € 2.157 (prijzen 2023)). Deze intensivering stijgt vervolgens mee met het aantal plekken tot € 64,7 miljoen in de structurele situatie. Het is de verwachting dat de bedragen zullen worden verwerkt bij de eerste suppletoire begroting voor het gemeentefonds van 2024 en in de meicirculaire 2024.

4.6 Wegbeheer

Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2023 en 2024 respectievelijk 4,65% en 4,73%.

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet herverdeling wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegenzorg. Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het CPB.

Voor het jaar 2023 wordt het groeipercentage definitief vastgesteld op 3,3% (niet afgerond: 3,32 %). Dit is het saldo van de raming voor 2023 (naar huidig inzicht 4,65%) en de nacalculatie over 2022 (-1,33%). Voor het jaar 2024 wordt het groeipercentage voorlopig vastgesteld op 4,73 %. Dit komt overeen met de huidige raming van de prijsstijging van de overheidsconsumptie in het jaar 2023.

4.7 Aanpak laaggeletterdheid

In bijlage 4.7 is de verdeling voor de decentralisatie-uitkering aanpak laaggeletterdheid opgenomen voor 2024.

4.8 Stand van zaken onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering

De verdeling van de middelen uit het gemeentefonds dient rekening te houden met de objectieve kenmerken van gemeenten. Om te bekijken of dat goed gebeurt, wordt in het Periodiek Onderhoudsrapport (POR) geanalyseerd of de uitkomsten van het verdeelmodel van het gemeentefonds aansluiten bij het actuele uitgavenpatroon van gemeenten. Het POR is opgenomen als bijlage in de Ontwerpbegroting 2024 van het gemeentefonds. Bij de invoering van het nieuwe verdeelmodel deelden de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en VNG in hun adviezen de visie dat het nieuwe model een verbetering is ten opzichte van het oude model, maar benadrukten dat verder onderzoek nodig is. De ROB heeft daartoe een onderzoeksagenda voorgesteld, die door de fondsbeheerders is onderschreven. Het model is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen. De onderzoeksagenda bevat onderzoeken naar de maatstaf centrumfunctie (stapeling problematiek sociaal domein), naar de Overige Eigen Middelen (OEM) en naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens.

- De eerste twee onderzoeken (centrumfunctie/stapeling problematiek sociaal domein en de

Overige Eigen Middelen) zijn inmiddels opgestart en de uitkomsten worden in 2024 verwacht. Bij het onderzoek naar de stapeling van de problematiek in het sociaal domein zal expliciet aandacht zijn voor het feit dat deze stapeling ook in niet-stedelijke gebieden voorkomt. In het onderzoek naar de overige eigen middelen wordt onderzocht of een meer gedifferentieerde benadering van de overige eigen middelen meer recht doet aan de diverse aard van de eigen inkomsten.

- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK) heeft op 27 juni 2023 in de antwoorden op de schriftelijke Kamervragen bij de eerste suppletoire begroting gemeentefonds 2023 aangegeven dat het onderzoek naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens door de fondsbeheerders zelf wordt onderzocht en dat de resultaten daarvan in het POR opgenomen worden. De analyse naar de maatstaf eenpersoonshuishoudens is opgenomen in paragraaf 4.1 van het POR (opgenomen in bijlage 5 van de Ontwerpbegroting van het gemeentefonds 2024).

Tot slot loopt er nog een onderzoek naar de grootstedelijkheid. Tijdens het traject is gezamenlijk met de G4 en de 100.000+ gemeenten besloten om het onderzoek niet te baseren op de gegevens van één jaar maar uit te breiden met gegevens van andere jaren om een zo'n goed mogelijk en betrouwbaar mogelijk beeld te krijgen.

4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten

In oktober zal de minister van BZK het jaarlijkse Integraal Overzicht Financiën Gemeenten naar beide Kamers sturen. Het overzicht zal ingaan op de financiële positie, inkomsten, uitgaven en de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording van gemeenten over 2022.

4.10 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl

De gegevens in de online database met informatie over de financiën van decentrale overheden (www.findo.nl) worden op regelmatige basis geactualiseerd.

De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het CBS, en informatie over de financiële kengetallen zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2023 en de jaarrekening van 2022. De originele begrotingen en jaarstukken van gemeenten en provincies tot en met 2021 (jaarrekeningen) en 2023 (begrotingen) zijn aan de website toegevoegd. In het najaar worden de originele jaarrekeningen over 2022 toegevoegd. Door deze informatie en openbare documenten op één plaats beschikbaar te stellen, wil het ministerie van BZK bijdragen aan de transparantie en openbaarheid van de financiën van decentrale overheden.

Het Iv3-informatievoorschrift 2023 voor gemeenten is hier te downloaden.

4.11 Jaarlijkse weging decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In artikel 13, lid 5, van de Financiële-verhoudingswet wordt bepaald dat jaarlijks, in overleg met de ministers die het aangaat, wordt bezien of een decentralisatie- en/of integratie-uitkering kan worden overgeheveld naar de algemene uitkering.

Het gemeentefonds kent nog enkele integratie-uitkeringen.

Binnen de IU Voogdij 18+ resteert nog de reservering voor de compensatieregeling. In overleg met het ministerie van VWS zal gekeken worden hoe hiermee in de toekomst wordt omgegaan.
De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectieve verdeelmodel beschermd wonen (BW), eerder voorzien voor 1 januari 2023, is uitgesteld (zie paragraaf 4.4 van de meicirculaire 2023).
Van de IU participatie blijven de onderdelen WSW en Nieuw begeleiding beschut werk vooralsnog bestaan. In overleg met het ministerie van SZW zal gekeken worden hoe hiermee in de toekomst wordt omgegaan.

Voor de decentralisatie-uitkeringen is in tabel 3.2.2 te zien dat de meeste niet structureel zijn. Omzetting naar integratie-uitkering of algemene uitkering is voor die uitkeringen dan ook niet aan de orde.
Voor de overige (structurele) decentralisatie-uitkeringen geldt dat deze niet aan alle gemeenten worden uitgekeerd en/of nu nog niet kunnen worden verdeeld via de maatstaven van de algemene uitkering. Van de nog niet eerder in een begroting opgenomen decentralisatie-uitkeringen wordt bij ontwerpbegroting 2025 bezien of ze kunnen worden omgezet naar een integratie-uitkering of algemene uitkering.

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2023

Verdeeltabel 2023 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2023 stand mei 2023	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2023 stand september 2023
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.168,82	-	5.168,82
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.045,55	-	1.045,55
éénpersoonshuishoudens	166,53	0,01	166,54
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.792,90	0,02	3.792,92
inwoners	375,94	-	375,94
inwoners 75+ met drempel	1.329,35	0,06	1.329,41
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	566,90	-	566,90
kernen	114.582,95	1,02	114.583,97
laag opleidingsniveau met drempel	264,37	0,01	264,38
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.168,82	-	5.168,82
migratieachtergrond	386,50	-	386,50
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,44	-	155,44
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,41	-	86,41
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied *	7.900,96	24,14	7.925,10
oppervlak bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.810,69	7,82	6.818,51
oppervlak bebouwing woonkern * bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,280%	-	-0,280%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,213%	-	-0,213%
ozb woningen eigenaren	-0,086%	-	-0,086%
vast bedrag	980.357,93	-	980.357,93
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	1.508.703,68	-	1.508.703,68
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten *	11,81	-	11,81
woonruimten * bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,304	0,007	1,311

Mutaties 2023 ten opzichte van stand mei 2023 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	Wmo	Infrastructuur, ruimte en milieu
éénpersoonshuishoudens	0,01	0,01	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	0,02	0,02	-
inwoners 75+ met drempel	0,06	0,06	-
kernen	1,02	1,02	-
laag opleidingsniveau met drempel	0,01	0,01	-
oppervlak bebouwing buitengebied	24,14	-	24,14
oppervlak bebouwing woonkern	7,82	-	7,82

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2023 per cluster

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2023 uitkeringsjaar 2023

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.168,82	-	5.168,82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.045,55	-	1.045,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	166,54	-	-	166,54	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.792,92	-	355,17	524,59	2.607,35	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	375,94	130,86	-	-	-	205,28	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.329,41	-	-	1.329,41	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	566,90	-	-	-	306,55	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	114.583,97	5.579,71	-	23.670,91	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	264,38	-	-	264,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.168,82	-	5.168,82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,50	151,91	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	155,44	29,08	-	49,99	45,77	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,41	17,54	-	-	-26,30	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-	-	-	-	-	-	-	-	7.925,10	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2023 uitkeringsjaar 2023

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-	-	-	-	-	-	-	-	6.818,51	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,2796%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2796%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2127%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2127%
ozb woningen eigenaren	-0,0857%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0857%
vast bedrag	980.357,93	-	-	-	-	529.200,02	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.508.703,68	-	-	-	-	1.508.703,68	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,81	-	-	-	-	82,83	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024

Verdeeltabel 2024 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2023 stand september 2023	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2024 stand september 2023
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.168,82	-40,82	5.128,00
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.045,55	-8,25	1.037,30
éénpersoonshuishoudens	166,54	-0,50	166,04
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.792,92	-13,92	3.779,00
inwoners	375,94	0,04	375,98
inwoners 75+ met drempel	1.329,41	-3,98	1.325,43
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	566,90	-1,13	565,77
kernen	114.583,97	-71,68	114.512,29
laag opleidingsniveau met drempel	264,38	-0,79	263,59
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.168,82	-40,82	5.128,00
migratieachtergrond	386,50	-0,26	386,24
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,44	-0,32	155,12
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,41	0,11	86,52
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied *	7.925,10	-	7.925,10
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern *	6.818,51	-	6.818,51
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,2796%	-0,0137%	-0,2933%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2127%	-0,0104%	-0,2231%
ozb woningen eigenaren	-0,0857%	-0,0033%	-0,0890%
vast bedrag	980.357,93	-	980.357,93
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	1.508.703,68	-181.798,24	1.326.905,44
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten *	11,81	-	11,81
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,311	0,095	1,406

Mutaties 2024 ten opzichte van uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	OZB
bijstandsontvangers	-40,82	-	-40,82	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	-8,25	-	-8,25	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	-0,50	-	-	-0,50	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	-13,92	-	-2,82	-1,56	-9,55	-	-
inwoners	0,04	-0,55	-	-	-	0,59	-
inwoners 75+ met drempel	-3,98	-	-	-3,98	-	-	-
jongeren	-1,13	-	-	-	-1,13	-	-
kernen	-71,68	-0,84	-	-70,84	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	-0,79	-	-	-0,79	-	-	-
loonkostensubsidie	-40,82	-	-40,82	-	-	-	-
migratieachtergrond	-0,26	-0,26	-	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	-0,32	-	-	-0,15	-0,17	-	-
omgevingsadressendichtheid	0,11	0,01	-	-	0,10	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,014%	-	-	-	-	-	-0,014%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,010%	-	-	-	-	-	-0,010%
ozb woningen eigenaren	-0,003%	-	-	-	-	-	-0,003%
verkiezingen Den Haag	-181.798,24	-	-	-	-	-181.798,24	-

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2024 per cluster

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2023 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.128,00	-	5.128,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.037,30	-	1.037,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	166,04	-	-	166,04	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.779,00	-	352,35	523,03	2.597,80	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	375,98	130,31	-	-	-	205,87	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.325,43	-	-	1.325,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	565,77	-	-	-	305,42	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	114.512,29	5.578,87	-	23.600,07	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	263,59	-	-	263,59	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.128,00	-	5.128,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,24	151,65	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	155,12	29,08	-	49,84	45,60	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,52	17,55	-	-	-26,20	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.925,10	-	-	-	-	-	-	-	-	7.925,10	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2023 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.818,51	-	-	-	-	-	-	-	-	6.818,51	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,293%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,293%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,223%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,223%
ozb woningen eigenaren	-0,089%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,089%
vast bedrag	980.357,93	-	-	-	-	529.200,02	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.326.905,44	-	-	-	-	1.326.905,44	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,81	-	-	-	-	82,83	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2023-2028

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkering 2023-2028 (in duizenden euro's)

clusterindeling van het nieuwe verdeelmodel	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	34.126.138	35.542.100	38.393.830	40.348.642	38.363.467	40.130.076	
algemene mutaties							
- accres	2.412.629	2.410.752	2.115.747	-2.301.476	1.081.885		mei 2022, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2022 en verder	-701	-111.257	-30.695	916.022	-3.366		mei 2023, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2023 en verder	533.963	861.587	392.416	115.600	687.275	1.646.519	mei 2023, § 2.2-1
- opschalingskorting (coalitieakkoord)				-675.000			mei 2022, § 2.2-2
- plafond BTW-compensatiefonds	-440.407						september 2022, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds (afrekening 2022)	-2.929	2.929					mei 2023, § 2.2-2
- plafond BTW-compensatiefonds 2023	359.367	-359.367					september 2023, § 2.2-2
- Eenmalige rijksbijdrage				924.000	-924.000		september 2022, § 2.2-4
- Financieringssystematiek					924.000		september 2023, § 2.2-3
- knelpunten verdeelproblematiek	-89	-91	-93	-95	-97	-100	september 2023, § 2.2-4
- bevolkingsdaling	11.245						september 2022, § 2.2-3
- kennisscentrum explosieven WOII			908				mei 2021, § 2.2-5
- volkshuisvestingsfonds	-150.000			150.000			mei 2022, § 2.2-4
- woningbouwimpuls	-100.000			100.000			mei 2022, § 2.2-5
cluster Participatie							
- Participatie: Wajong overheveling vanuit IU	56.175	1.152	1.047	1.518	11.084		mei 2022, § 2.2-13
- Participatie: Regulier werk overheveling vanuit IU	53.384	2.987	4.857	4.172	14.936		mei 2022, § 2.2-13
- loon- en prijsbijstelling	6.464	2	361	-7.316			mei 2023, § 2.2-4
- IPS-trajecten	-10.750	10.750					september 2022, § 2.2-10
- energietoeslag	-1.904.000						december 2022, § 2.2-1
- aanvullende pakket re-integratie	-14.740						september 2021, § 2.2-9
- gemeentelijk schuldenbeleid	-30.000						september 2021, § 2.2-10
- bijzondere bijstand	-50.000						december 2022, § 2.2-2
- Breed Offensief	-9.138						december 2022, § 2.23
- Uitvoeringskosten bijzondere bijstand zelfstandigen	-4.613						december 2022, § 2.2-4
- impuls re-integratie	-43.438						september 2021, § 2.2-9
- Flankerend armoedebeleid	50.000		-50.000				september 2023, § 2.2-7
- Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	40.000	-40.000					mei 2023, § 2.2-6
- Re-integratie						-20.000	september 2023, § 2.2-5
- Wet Visueel beperkten		-900	-40	-40	-30	-40	september 2023, § 2.2-6
cluster Individuele voorzieningen Wmo							
- wmo 2015 m.u.v. Beschermd Wonen	-3.343						mei 2019, § 2.2-7
- abonnementstarief Wmo	-3.000						maart 2018, § 2.2-7
- loon- en prijsbijstelling	-185	-261					september 2019, § 2.2-8
- uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-21						september 2022, § 2.2-11
- geen aanspraak op begeleiding		-9.000	-9.000	-9.000			mei 2021, § 2.2-11
- overgangsrecht levenslang		1.157	1.157	1.157	1.158	1.157	mei 2023, § 2.2-14
- mobiliteitshulpmiddelen	-1.500	-1.000					december 2020, § 2.2-4
- continuiteit van zorg: meerkosten wmo	-10.900						december 2022, § 2.2-7
- nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	1.500	1.000					september 2021, § 2.2-7
- eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)			-95.000				mei 2022, § 2.2-14
- Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)			95.000				mei 2023, § 2.2-13a
- Herinvoering eigen bijdrage Wmo				-225.000			mei 2023, § 2.2-13b
- Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)			110.000				mei 2023, § 2.2-12
- Hulpmiddelen thuis laten staan	200	300	200	100	-	200	september 2023, § 2.2-8
cluster Sociale basisvoorzieningen							
- toezicht voorschoolse educatie	1.909	-1.020					mei 2023, § 2.2-15
- landelijke vreemdelingenvoorzieningen	4.400						september 2022, § 2.2-6
- Asiel (inburgering)	20.000	-10.000	-30.000				september 2022, § 2.2-7
- versterking ondersteuning wijkteams				5.000		-50.000	mei 2023, § 2.2-16
- impuls integraal werken	-3.000	-3.000					december 2021, § 2.2-3
- Inburgering: overheveling vanuit IU	76.571	-2.134	-2.370	-1.077	-423		mei 2022, § 2.2-18
- valpreventie bij ouderen (coalitieakkoord)	-10.000	-5.000		-833	-834		mei 2022, § 2.2-19
- rijksvaccinatieprogramma meningokokken en informed consent	42	42					september 2018, § 2.2-7
- prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	2.252						mei 2021, § 2.2-14
- Rijksvaccinatieprogramma		4.427		-265			september 2023, § 2.2-9
cluster Individuele voorzieningen Jeugd							
- jeugdzorg	137.200	-82.000	-504.000	-859.000			mei 2023, § 2.2-7
- loon- en prijsbijstelling jeugdzorg		126.806	-50.941	-75.865			september 2023, § 2.2-10
- loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	50.638			-50.684			mei 2023, § 2.2-9
- Voogdij 18+: overheveling vanuit IU	736.676						mei 2022, § 2.2-17
- Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-10.000	10.000					mei 2023, § 2.2-11
- ketensystemen jeugd		338					mei 2018, § 2.2-10
- uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-37						september 2022, § 2.2-11
- jeugdhulp	-291.100						mei 2022, § 2.2-9
- verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	1.900						mei 2019, § 2.2-16
- compensatieregeling Voogdij/18+	-59.518	29.518					mei 2023, § 2.2-10
- continuïteit van zorg: meerkosten jeugd	-8.200						december 2022, § 2.2-7
cluster Sport, cultuur en recreatie							
-							
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu							
- Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-						september 2023, § 2.2-11
- handhaving energielabel C kantoren	504			-2.351			mei 2023, § 2.2-21
- Wet Goed Verhuurderschap	12.404						december 2022, § 2.2-12
cluster Bestuur en ondersteuning							
- GDI voorzieningen 2022	-7.993	7.993					mei 2023, § 2.2-20
- Bijdrage centrale financiering GDI	-7.583						september 2022, § 2.2-9
- handelsregister	806						mei 2018, § 2.2-15
- Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	3.300						mei 2023, § 2.2-17
- permanente registratie en briefstembureau kiezers buitenland	-						mei 2023, § 2.2-18
- extra bijdragen BRP	1.540						september 2022, § 2.2-8
- robuust rechtsbeschermingssysteem	2.000					-25.000	mei 2023, § 2.2-13
- Wet Open Overheid (structureel)	5.258	5.257	5.258	5.258			mei 2021, § 2.2-18
- Wet Open Overheid (incidenteel)					-24.979		mei 2021, § 2.2-18
- raadsledenvergoeding kleine gemeenten	9.776						mei 2022, § 2.2-6
- Toegankelijkheid verkiezingen	-2.700						december 2022, § 2.2-8
- Aanpassing software burgerlijke stand	-95						december 2022, § 2.2-9
- Opstartkosten kiescollege	-450						december 2022, § 2.2-10
- Kiescollege verkiezingskosten	-948						december 2022, § 2.2-11
- Kiescollege niet ingezetenen	237	-237					mei 2023, § 2.2-19
- systeemleren monitoring	5.000					-10.000	mei 2023, § 2.2-16
Algemene uitkering	35.542.100	38.393.830	40.348.642	38.363.467	40.130.076	41.672.812	

Bijlage 2.4.1 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Aa en Hunze	536	21	164	122	202	213
Aalsmeer	373	11	157	165	39	41
Aalten	452	17	123	111	132	105
Achtkarspelen	250	9	165	149	41	37
Alblasserdam	158	8	95	93	24	23
Albrandswaard	678	26	134	131	361	348
Alkmaar	1.140	10	1.180	1.051	295	263
Almelo	1.059	14	605	563	249	181
Almere	1.904	9	2.455	2.310	614	578
Alphen aan den Rijn	1.481	13	877	800	219	200
Alphen-Chaam	104	10	32	31	8	8
Altena	747	13	207	211	52	53
Ameland	38	10	24	23	6	6
Amersfoort	2.112	13	2.355	2.216	589	554
Amstelveen	784	8	3.599	3.400	900	850
Amsterdam	10.402	11	50.133	46.856	12.533	11.714
Apeldoorn	3.768	23	1.589	1.406	1.753	1.816
Arnhem	2.978	18	6.403	5.998	2.330	2.194
Assen	1.638	24	872	793	922	879
Asten	257	15	70	69	18	36
Baarle-Nassau	153	22	23	23	68	62
Baarn	1.163	47	175	151	820	856
Barendrecht	422	9	315	298	79	75
Barneveld	891	14	377	304	115	117
Beek	157	10	95	92	24	23
Beekdaelen	408	11	190	195	48	49
Beesel	97	7	47	39	12	10
Berg en Dal	863	24	331	309	489	452
Bergeijk	156	8	88	68	22	17
Bergen L	136	10	52	46	13	12
Bergen NH	763	25	112	112	409	376
Bergen op Zoom	1.430	21	413	422	596	587
Berkelland	698	16	222	204	112	142
Bernheze	503	16	150	140	87	93
Best	85	3	183	149	46	37
Beuningen	189	7	165	143	41	36
Beverwijk	549	13	314	306	79	77
Bladel	254	12	89	84	22	21
Blaricum	108	9	44	41	11	10
Bloemendaal	697	29	115	109	270	394
Bodegraven-Reeuwijk	276	8	200	204	50	51
Boekel	286	26	44	39	168	142
Borger-Odoorn	248	10	151	133	38	33
Borne	287	12	159	159	40	40
Borsele	251	11	88	94	22	24

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Boxtel	699	21	258	241	220	294
Breda	2.513	13	7.076	6.691	1.769	1.673
Brielle			94		86	
Bronckhorst	544	15	138	114	35	73
Brummen	395	19	110	93	132	127
Brunssum	422	15	163	129	99	73
Bunnik	126	8	180	181	45	45
Bunschoten	324	14	129	111	37	42
Buren	161	6	91	90	23	23
Capelle aan den IJssel	651	10	864	846	216	212
Castricum	461	13	244	203	74	51
Coevorden	467	13	152	157	38	39
Cranendonck	265	13	80	67	20	17
Culemborg	244	8	253	223	63	56
Dalfsen	234	8	147	127	37	32
Dantumadiel	374	19	121	135	140	143
De Bilt	695	16	545	494	242	214
De Fryske Marren	679	13	313	278	78	70
De Ronde Venen	286	6	249	219	62	55
De Wolden	449	18	129	112	118	138
Delft	1.184	11	15.842	15.630	3.961	3.908
Den Helder	1.413	25	345	328	619	716
Deurne	677	21	155	149	231	260
Deventer	1.425	14	1.968	1.823	492	465
Diemen	259	8	2.456	2.076	614	519
Dijk en Waard	1.051	12	511	539	128	135
Dinkelland	446	17	105	98	79	102
Doesburg	92	8	78	61	20	15
Doetinchem	1.354	23	456	392	608	636
Dongen	416	15	136	128	123	73
Dordrecht	1.945	16	1.187	1.132	532	555
Drechterland	197	10	88	76	22	19
Drimmelen	505	18	95	105	160	145
Dronten	304	7	626	573	157	143
Druten	475	24	98	77	252	225
Duiven	192	8	160	147	40	37
Echt-Susteren	647	20	147	129	281	238
Edam-Volendam	299	8	153	147	38	37
Ede	1.899	16	1.985	1.898	665	693
Eemnes	80	8	45	47	11	12
Eemsdelta	712	16	260	253	155	149
Eersel	430	21	81	78	184	174
Eijsden-Margraten	346	13	163	156	41	39
Eindhoven	3.010	12	13.725	12.818	3.431	3.205
Elburg	414	17	154	136	105	117

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Emmen	1.520	14	818	826	307	228
Enkhuizen	261	14	115	112	44	29
Enschede	2.879	18	11.121	10.595	3.298	3.306
Epe	498	15	140	123	93	70
Ermelo	1.310	48	164	168	990	973
Etten-Leur	465	10	231	244	58	61
Geertruidenberg	341	15	131	105	88	62
Geldrop-Mierlo	312	8	292	289	73	72
Gemert-Bakel	235	7	133	109	33	27
Gennep	733	41	66	74	501	507
Gilze en Rijen	278	10	156	131	39	33
Goeree-Overflakkee	1.048	20	232	213	412	390
Goes	913	23	270	256	375	434
Goirle	324	13	135	128	72	32
Gooise Meren	657	11	479	437	120	109
Gorinchem	564	15	321	307	80	111
Gouda	1.173	16	1.040	1.002	375	386
Groningen	2.547	11	36.776	34.064	9.194	8.516
Gulpen-Wittem	269	19	65	68	96	90
Haaksbergen	388	16	130	138	82	85
Haarlem	2.230	13	3.082	2.784	771	696
Haarlemmermeer	1.425	9	1.252	1.205	313	301
Halderberge	472	15	136	126	101	76
Hardenberg	930	15	375	363	144	160
Harderwijk	602	12	373	316	93	79
Hardinxveld-Giessendam	218	12	98	106	25	27
Harlingen	277	17	130	112	69	82
Hattem	166	13	88	75	22	19
Heemskerk	639	16	219	221	134	151
Heemstede	595	21	157	145	264	248
Heerde	292	15	97	90	24	50
Heerenveen	777	15	516	470	157	183
Heerlen	1.314	15	970	894	377	337
Heeze-Leende	355	21	79	63	154	142
Heiloo	267	11	130	118	33	30
Hellendoorn	806	22	200	178	197	351
Hellevoetsluis			201		50	
Helmond	637	7	627	583	157	146
Hendrik-Ido-Ambacht	296	9	177	156	44	39
Hengelo	877	11	1.415	1.360	354	340
Het Hogeland	734	15	372	309	193	145
Heumen	237	14	156	150	39	43
Heusden	442	10	229	188	57	47
Hillegom	310	14	120	116	40	30
Hilvarenbeek	176	11	72	53	18	13

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Hilversum	1.161	12	1.213	1.175	303	294
Hoeksche Waard	1.016	11	368	335	92	84
Hof van Twente	482	14	195	176	63	44
Hollands Kroon	530	11	202	184	51	46
Hoogeveen	1.102	20	332	347	383	411
Hoorn	797	11	537	496	134	124
Horst aan de Maas	594	14	177	154	46	39
Houten	425	8	393	395	98	99
Huizen	677	16	208	201	162	159
Hulst	599	22	73	70	198	237
IJsselstein	301	9	245	219	61	55
Kaag en Braassem	193	7	169	153	42	38
Kampen	858	15	526	498	246	217
Kapelle	116	9	46	53	12	13
Katwijk	930	14	416	370	104	105
Kerkrade	925	20	274	244	340	357
Koggenland	302	13	79	73	20	18
Krimpen aan den IJssel	293	10	174	163	44	41
Krimpenerwaard	608	11	319	288	80	72
Laarbeek	254	11	102	98	26	25
Land van Cuijk	1.517	17	544	504	373	383
Landgraaf	825	22	214	201	382	363
Landsmeer	70	6	72	60	18	15
Lansingerland	511	8	381	366	95	92
Laren	488	42	36	37	339	336
Leeuwarden	1.779	14	7.091	6.636	1.828	1.687
Leiden	1.153	9	14.217	13.882	3.554	3.471
Leiderdorp	228	8	379	337	95	84
Leidschendam-Voorburg	898	12	972	937	243	234
Lelystad	851	10	693	694	173	174
Leudal	616	17	117	142	142	154
Leusden	405	13	203	185	51	46
Lingewaard	606	13	291	223	73	56
Lisse	133	6	109	116	27	29
Lochem	628	18	158	143	242	191
Loon op Zand	333	14	89	94	22	29
Lopik	123	8	50	58	13	15
Losser	497	21	143	128	226	207
Maasdriel	241	9	79	75	20	19
Maasgouw	937	39	105	94	543	626
Maashorst	786	13	274	258	69	65
Maassluis	257	7	234	233	59	58
Maastricht	1.720	14	14.565	13.673	3.669	3.447
Medemblik	777	17	171	159	137	183
Meerssen	313	17	131	132	88	90

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Meierijstad	887	11	342	344	86	86
Meppel	614	17	624	558	324	265
Middelburg	664	13	979	1.146	245	287
Midden Drenthe	516	15	187	197	105	97
Midden-Delfland	105	5	162	156	41	39
Midden-Groningen	1.171	19	447	440	444	433
Moerdijk	346	9	153	164	38	41
Molenlanden	397	9	202	170	51	43
Montferland	455	12	177	173	44	43
Montfoort U	53	4	65	65	16	16
Mook en Middelaar	69	9	65	61	16	15
Neder-Betuwe	264	10	87	94	22	24
Nederweert	198	11	69	65	17	16
Nieuwegein	414	6	710	651	178	163
Nieuwkoop	583	20	115	107	230	204
Nijkerk	382	8	242	239	61	60
Nijmegen	2.460	13	17.501	17.278	4.375	4.320
Nissewaard	838	10	584	532	146	133
Noardeast-Fryslân	648	14	304	294	94	91
Noord-Beveland	108	14	32	26	8	7
Noordenveld	352	11	171	177	43	44
Noordoostpolder	703	14	267	258	102	83
Noordwijk	990	22	289	272	466	435
Nuenen c.a.	125	5	151	126	38	32
Nunspeet	644	22	152	146	284	285
Oegstgeest	380	15	432	419	201	130
Oirschot	254	13	64	65	35	16
Oisterwijk	663	20	178	152	273	247
Oldambt	652	17	232	210	161	167
Oldebroek	236	10	111	115	28	29
Oldenzaal	442	14	244	186	65	49
Olst-Wijhe	394	21	109	95	174	161
Ommen	356	19	108	90	104	118
Oost Gelre	877	29	148	140	334	501
Oosterhout	484	8	364	344	91	86
Ooststellingwerf	633	24	112	121	318	307
Oostzaan	77	8	42	34	11	9
Opmeer	94	8	34	35	9	9
Opsterland	656	22	197	166	294	284
Oss	923	10	615	583	154	146
Oude IJsselstreek	864	22	196	176	330	362
Ouder-Amstel	133	9	236	187	59	47
Oudewater	125	12	38	40	10	10
Overbetuwe	622	13	310	313	78	78
Papendrecht	194	6	180	185	45	46

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Peel en Maas	712	16	154	152	89	126
Pekela	118	10	67	60	17	15
Pijnacker-Nootdorp	704	12	594	566	149	142
Purmerend	1.449	15	585	600	332	304
Putten	304	12	117	124	29	31
Raalte	734	19	181	183	163	249
Reimerswaal	187	8	76	84	19	21
Renkum	876	28	265	242	565	503
Renswoude	6	1	36	36	9	9
Reusel-De Mierden	73	5	45	53	11	13
Rheden	944	22	706	653	484	507
Rhenen	356	18	149	133	130	109
Ridderkerk	539	11	293	292	73	73
Rijssen-Holten	481	12	168	168	42	42
Rijswijk	643	11	946	881	237	220
Roerdalen	282	14	78	77	20	19
Roermond	771	13	535	467	134	117
Roosendaal	1.318	17	490	459	186	363
Rotterdam	10.110	15	30.525	29.242	8.248	8.272
Rozendaal	9	5	15	18	4	5
Rucphen	201	9	60	75	15	19
Schagen	601	13	225	230	56	58
Scherpenzeel	131	13	52	45	13	11
Schiedam	960	12	1.064	1.011	266	253
Schiermonnikoog	0	0	6	4	2	1
Schouwen-Duiveland	401	12	139	144	35	36
's-Gravenhage	8.692	15	19.772	18.507	5.921	5.563
's-Hertogenbosch	2.252	14	3.306	3.055	930	828
Simpelveld	79	8	77	60	19	15
Sint-Michielsgestel	412	14	157	143	40	36
Sittard-Geleen	1.412	15	930	942	361	377
Sliedrecht	954	36	166	169	609	635
Sluis	293	13	65	55	16	14
Smallingerland	1.023	18	466	423	401	356
Soest	556	12	335	330	84	83
Someren	251	13	90	85	23	21
Son en Breugel	256	14	107	100	33	33
Stadskanaal	549	17	137	128	116	138
Staphorst	108	6	76	83	19	21
Stede Broec	255	12	101	103	25	26
Steenbergen	261	11	98	105	25	26
Steenwijkerland	563	12	281	248	70	62
Stein	194	8	125	112	31	28
Stichtse Vecht	543	8	444	432	111	108
Sudwest Fryslan	1.286	14	650	588	285	181

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Terneuzen	680	12	195	195	49	49
Terschelling	49	10	384	343	96	86
Texel	265	19	50	55	119	86
Teylingen	395	10	278	273	70	68
Tholen	306	11	104	104	26	26
Tiel	683	16	287	262	209	162
Tilburg	3.806	17	12.956	12.333	4.030	3.751
Tubbergen	213	10	83	78	21	20
Twenterand	373	11	122	126	31	32
Tynaarlo	930	27	207	190	512	501
Tytsjerksteradiel	622	19	237	205	180	226
Uitgeest	54	4	98	90	25	23
Uithoorn	255	8	190	189	48	47
Urk	292	13	105	115	26	29
Utrecht	3.437	9	29.397	27.897	7.349	6.974
Utrechtse Heuvelrug	1.455	29	363	321	785	840
Vaals	132	13	101	94	25	24
Valkenburg aan de Geul	408	25	121	126	108	214
Valkenswaard	370	12	158	151	40	38
Veendam	314	11	178	173	45	43
Veenendaal	843	12	559	538	140	135
Veere	295	13	72	83	18	21
Veldhoven	704	15	291	260	168	129
Velsen	741	11	415	369	104	92
Venlo	1.149	11	1.216	1.171	304	293
Venray	955	21	199	191	390	388
Vijfheerenlanden	834	14	348	344	87	92
Vlaardingen	1.138	15	687	679	251	273
Vlieland	10	8	26	20	7	5
Vlissingen	679	15	834	736	209	241
Voerendaal	131	11	67	79	17	20
Voorne aan Zee	747	10		350		88
Voorschoten	248	10	319	274	80	69
Voorst	739	29	115	117	418	421
Vught	866	27	204	196	444	472
Waadhoeke	738	16	313	299	121	169
Waalre	126	7	94	91	24	23
Waalwijk	528	11	254	242	64	61
Waddinxveen	261	8	207	188	52	47
Wageningen	794	19	7.407	7.123	2.026	2.011
Wassenaar	378	14	181	151	45	43
Waterland	118	7	100	97	25	24
Weert	756	15	334	304	128	131
West Betuwe	618	12	191	177	48	44
West Maas en Waal	268	13	93	79	24	20

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2023**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2023***	**Aantal uitwonende studenten 2022****	**Aantal uitwonende studenten 2023 *****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2022********	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2023**
Westerkwartier	1.064	16	481	424	326	275
Westerveld	564	28	89	73	295	308
Westervoort	152	10	100	101	25	25
Westerwolde	388	15	81	70	20	40
Westland	1.399	12	507	491	127	123
Weststellingwerf	506	19	153	141	180	176
Westvoorne			60		15	
Wierden	194	8	119	111	30	28
Wijchen	453	11	273	247	68	62
Wijdemeren	212	9	103	116	26	29
Wijk bij Duurstede	163	7	121	129	30	32
Winterswijk	544	19	157	154	167	180
Woensdrecht	267	12	54	53	14	13
Woerden	595	11	410	354	103	89
Wormerland	100	6	97	91	24	23
Woudenberg	310	22	88	91	121	135
Zaanstad	1.529	10	1.356	1.363	339	341
Zaltbommel	292	10	134	128	34	32
Zandvoort	398	23	120	114	135	185
Zeewolde	119	5	140	140	35	35
Zeist	2.001	30	1.726	1.617	1.576	1.487
Zevenaar	475	11	272	258	68	65
Zoetermeer	709	6	1.170	1.107	293	277
Zoeterwoude	418	44	78	77	300	307
Zuidplas	524	11	295	255	74	64
Zundert	409	18	83	75	147	118
Zutphen	926	19	437	402	410	359
Zwartewaterland	295	13	99	101	25	25
Zwijndrecht	453	10	295	280	74	70
Zwolle	2.057	16	4.232	3.999	1.203	1.232

* het landelijk gemiddelde per 1000 inwoners is 13,780416. Per gemeente dient het meerdere boven het landelijke gemiddelde te

** Het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2020, afgerond op

*** het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2021, afgerond op

**** inclusief de ophoging aantal personen in zorginstellingen bevoorschotting uitkeringsjaar 2022, stand september 2022 (zie

Bijlage 2.4.2 Aanvullende informatie uitkeringsfactor

Het begrip uitkeringsfactor
Op diverse plaatsen in deze circulaire wordt de term uitkeringsfactor genoemd, de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor. De berekening van de uitkeringsfactor is gebaseerd op twee grootheden. De eerste is globaal genomen de som van de algemene uitkering en de ozb-maatstaf, een bedrag van ongeveer € 40 miljard[12]. De tweede is de zogenaamde uitkeringsbasis, ongeveer € 29,5 miljard[13]. Dat bedrag wordt verkregen door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid (de uitkomst hiervan heet de - landelijke – uitkeringsbasis; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente: het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). Beide grootheden worden op elkaar gedeeld om uit te komen op de uitkeringsfactor, die nu ongeveer 1,300 à 1,490 bedraagt[14]. Afronding op drie decimalen is gebruikelijk. Bij definitieve vaststelling van de uitkeringsfactor wordt afgerond op vier decimalen.

De uitkeringsfactor speelt bij de verdeling van bedragen steeds een rol en is daardoor aan veranderingen onderhevig. Die ontstaan – meer bijzondere oorzaken als veranderingen in het verdeelstelsel buiten beschouwing latend - door twee oorzaken:

1. Mutaties in de algemene uitkering
Sommige mutaties in de algemene uitkering worden over de gemeenten verdeeld naar rato van de gemeentelijke uitkeringsbasis. Dit gebeurt door de uitkeringsfactor te verhogen (bij een toevoeging) of te verlagen (bij een uitname). Deze verdeelwijze illustreert ook het praktische nut van de uitkeringsfactor. Het alternatief om hetzelfde effect voor de verdeling te bereiken zou zijn om alle bedragen per eenheid met een gelijk percentage te verhogen of te verlagen.

2. Veranderingen in het aantal eenheden van de maatstaven
Door de groei van bijvoorbeeld het aantal inwoners neemt de uitkeringsbasis toe. Door een verlaging van de uitkeringsfactor wordt ervoor gezorgd dat niet meer algemene uitkering wordt uitgekeerd dan beschikbaar is. Opnieuw geldt dat zonder uitkeringsfactor alle bedragen per eenheid zouden moeten worden verlaagd om hetzelfde effect te bereiken. Verlaging van het bedrag per inwoner zou even eenvoudig zijn als verlaging van de uitkeringsfactor, maar die verdeelwijze doet geen recht aan de beoogde dynamiek van de verdeling.

Berekening uitkeringsfactoren in constante prijzen
Om gemeenten die hun begroting in constante prijzen willen opstellen te faciliteren, is in de

[12] Voor uitkeringsjaar 2023 stand septembercirculaire 2023.
[13] Voor uitkeringsjaar 2023 stand septembercirculaire 2023.
[14] Uitkeringsfactor 2023-2028 stand septembercirculaire 2023.

gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt. Op basis van de CEP of de MEV worden in het rekenmodel en in hoofdstuk 4 van de circulaires, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen

Bijlage 2.4.3 Volumina maatstaven 2023-2028

Volumina maatstaven 2023-2028 (ramingen september 2023)

maatstaven	2023	2024	2025
bedrijven	2.358.580	2.478.658	2.617.999
bijstandsontvangers	405.786	400.647	406.297
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	121.243	128.214	137.452
éénpersoonshuishoudens	3.266.042	3.254.301	3.291.369
extra groei jongeren	8.101	8.148	8.160
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.471.525	1.486.369	1.498.609
inwoners	17.811.291	17.998.922	18.130.127
inwoners 75+ met drempel	587.831	612.422	634.691
jongeren	3.313.102	3.332.329	3.336.887
laag opleidingsniveau met drempel	1.757.911	1.752.371	1.745.007
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	379.277	381.527	383.706
leerlingen voortgezet onderwijs	695.552	690.655	689.724
loonkostensubsidie	29.488	34.307	39.126
migratieachtergrond	2.640.225	2.654.107	2.725.648
landelijke centrumfunctie	17.811.280	17.998.911	18.130.116
lokale centrumfunctie	17.811.240	17.998.870	18.130.075
regionale centrumfunctie	17.811.200	17.998.830	18.130.034
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	14.972.055	14.972.055	14.972.055
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.156.634	1.156.634	1.156.634
omgevingsadressendichtheid	17.427.416	17.603.878	17.978.857
onderwijsachterstand	941.959	939.333	938.613
oppervlak bebouwing buitengebied	28.380	28.483	28.546
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.028	30.137	30.205
oppervlak bebouwing woonkern	87.634	88.555	89.460
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	95.435	96.410	97.396
oppervlak binnenwater	196.961	196.961	196.961
oppervlak buitenwater	308.557	308.557	308.557
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.579.452	3.579.452	3.579.452
oppervlak land	3.363.129	3.363.129	3.363.129
ozb niet-woningen eigenaren	309.717.100.000	319.066.018.411	331.299.570.508
ozb niet-woningen gebruikers	298.761.750.000	307.779.977.360	319.580.802.801
ozb woningen eigenaren	2.392.878.000.000	2.489.275.578.959	2.568.811.580.705
woonruimten	8.389.748	8.474.699	8.655.218
woonruimten bodemfactor woonkern	9.277.706	9.371.647	9.571.273

(voortzetting op volgende bladzijde)

Volumina maatstaven 2023-2028 (ramingen september 2023)

maatstaven	2026	2027	2028
bedrijven	2.743.435	2.885.216	3.035.063
bijstandsontvangers	416.586	425.111	433.252
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	148.192	158.451	170.040
éénpersoonshuishoudens	3.327.862	3.363.591	3.398.734
extra groei jongeren	8.177	8.183	8.196
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.510.304	1.521.409	1.531.946
inwoners	18.240.737	18.330.378	18.418.013
inwoners 75+ met drempel	655.437	674.802	695.378
jongeren	3.344.195	3.346.617	3.351.677
laag opleidingsniveau met drempel	1.729.847	1.720.598	1.710.138
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	385.311	387.344	389.302
leerlingen voortgezet onderwijs	689.582	687.607	686.594
loonkostensubsidie	41.716	44.307	46.959
migratieachtergrond	2.795.616	2.863.691	2.929.889
landelijke centrumfunctie	18.240.726	18.330.367	18.418.002
lokale centrumfunctie	18.240.685	18.330.326	18.417.960
regionale centrumfunctie	18.240.644	18.330.284	18.417.919
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor			
	14.972.055	14.972.055	14.972.055
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.156.634	1.156.634	1.156.634
omgevingsadressendichtheid	18.106.021	18.234.113	18.363.140
onderwijsachterstand	934.860	932.507	930.243
oppervlak bebouwing buitengebied *	28.603	28.678	28.743
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied			
	30.265	30.344	30.413
oppervlak bebouwing woonkern *	90.375	91.284	92.226
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern			
	98.375	99.391	100.401
oppervlak binnenwater	196.961	196.961	196.961
oppervlak buitenwater	308.557	308.557	308.557
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.579.452	3.579.452	3.579.452
oppervlak land	3.363.129	3.363.129	3.363.129
ozb niet-woningen eigenaren	335.517.462.874	339.790.001.532	344.117.899.792
ozb niet-woningen gebruikers	323.649.499.378	327.770.909.291	331.945.720.621
ozb woningen eigenaren	2.596.065.290.339	2.623.614.252.115	2.651.461.686.084
woonruimten	8.716.436	8.778.101	8.840.216
woonruimten bodemfactor woonkern	9.638.970	9.707.161	9.775.850

Gewijzigde volumina 2023 ten opzichte van stand meicirculaire 2023

bedrijven	oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor
bijstandsontvangers	omgevingsadressendichtheid
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	onderwijsachterstand
éénpersoonshuishoudens	oppervlak binnenwater
extra groei jongeren	oppervlak land
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	oppervlak land * bodemfactor gemeente
huishoudens met een laag inkomen met drempel	inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)
inwoners	inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)
inwoners 75+ met drempel	inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)
jongeren	woonruimten *
kernen	woonruimten bodemfactor woonkern
laag opleidingsniveau met drempel	ozb niet-woningen eigenaren
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	ozb niet-woningen gebruikers
leerlingen voortgezet onderwijs	ozb woningen eigenaren
loonkostensubsidie	
migratieachtergrond	
landelijke centrumfunctie	
lokale centrumfunctie	
regionale centrumfunctie	

Raming groeifactoren: inwoners en woonruimten 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
inwoners	1,013	1,011	1,007	1,006	1,005	1,005
woonruimten	1,010	1,010	1,021	1,007	1,007	1,007

3.2-2 Decentralisatie-uitkering Knelpuntenverdeelproblematiek

Decentralisatie-uitkering Knelpuntenverdeelproblematiek			
Gemeente	**Bedrag 2028**	**Gemeente**	**Bedrag 2028**
Alblasserdam	5.637	Middelburg	50.900
Albrandswaard	19.057	Molenlanden	190.605
Alkmaar	86.884	Nissewaard	82.392
Amsterdam	60.219	Noord-Beveland	91.874
Barendrecht	12.801	Oostzaan	16.156
Bergen (NH.)	49.058	Opmeer	38.801
Borsele	143.501	Papendrecht	2.805
Castricum	22.821	Purmerend	87.361
Den Helder	47.872	Reimerswaal	105.490
Drechterland	56.532	Ridderkerk	21.979
Edam-Volendam	56.739	Rotterdam	5.488
Enkhuizen	12.481	Schagen	111.161
Goeree-Overflakkee	330.021	Schouwen-Duiveland	263.173
Goes	92.111	Sliedrecht	12.992
Gorinchem	12.350	Sluis	278.378
Hardinxveld-Giessendam	11.851	Stede Broec	15.655
Hendrik-Ido-Ambacht	6.093	Terneuzen	256.945
Hoeksche Waard	322.439	Tholen	160.818
Hollands Kroon	59.580	Uitgeest	20.927
Hoorn	15.921	Veere	150.685
Hulst	196.060	Vijfheerenlanden	148.962
Kapelle	36.475	Vlissingen	37.355
Koggenland	74.852	Voorne aan Zee	130.576
Krimpen aan den IJssel	4.728	Waterland	55.153
Krimpenerwaard	140.137	Wormerland	45.241
Landsmeer	27.902	Zwijndrecht	20.296
Medemblik	125.723	**Totaal**	**4.432.013**

3.2-6 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën

Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën	
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**
Alphen aan den Rijn	423.374
Amersfoort	276.667
Barendrecht	570.000
Bernheze	406.434
Breda	490.082
Brummen	297.737
Cranendonck	574.671
Culemborg	281.176
Doetinchem	303.978
Dordrecht	274.187
Goeree-Overflakkee	146.634
Goes	376.059
Gorinchem	159.769
Heerlen	454.883
Het Hogeland	397.208
Hoeksche Waard	153.189
Leeuwarden	493.820
Nijkerk	330.169
Nijmegen	510.387
Oldebroek	256.127
Tilburg	347.526
Utrecht	562.946
Venlo	428.487
Zuidplas	265.721
Totaal	**8.781.231**

3.2-8 Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk

Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk	
Gemeente	**Bedrag 2024**
Alkmaar	479.205
Almere	465.504
Amersfoort	275.088
Amsterdam	1.104.923
Apeldoorn	474.696
Arnhem	384.383
Breda	530.202
Doetinchem	262.211
Dordrecht	281.903
Ede	267.579
Eindhoven	401.215
Emmen	266.701
Enschede	567.020
Goes	313.002
Gorinchem	170.081
Gouda	208.570
Groningen	595.530
Haarlem	313.979
Heerlen	444.233
Helmond	247.909
Hilversum	222.005
Leeuwarden	499.676
Leiden	368.946
Nijmegen	288.625
Roermond	222.492
Rotterdam	1.466.163
's-Gravenhage	820.624
's-Hertogenbosch	459.546
Tiel	233.579
Tilburg	402.742
Utrecht	582.831
Venlo	276.748
Zaanstad	319.823
Zoetermeer	293.113
Zwolle	384.151
Totaal	**14.894.998**

3.2-9 Decentralisatie-uitkering Veilig Wonen

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Aa en Hunze	7.062	7.062	7.062	7.062
Aalsmeer	7.062	7.062	7.062	7.062
Aalten	7.062	7.062	7.062	7.062
Achtkarspelen	7.062	7.062	7.062	7.062
Alblasserdam	7.062	7.062	7.062	7.062
Albrandswaard	7.062	7.062	7.062	7.062
Alkmaar	7.062	7.062	7.062	7.062
Almelo	7.062	7.062	7.062	7.062
Almere	7.062	7.062	7.062	7.062
Alphen aan den Rijn	7.062	7.062	7.062	7.062
Alphen-Chaam	7.062	7.062	7.062	7.062
Altena	7.062	7.062	7.062	7.062
Ameland	7.062	7.062	7.062	7.062
Amersfoort	7.062	7.062	7.062	7.062
Amstelveen	7.062	7.062	7.062	7.062
Amsterdam	7.062	7.062	7.062	7.062
Apeldoorn	7.062	7.062	7.062	7.062
Arnhem	7.062	7.062	7.062	7.062
Assen	7.062	7.062	7.062	7.062
Asten	7.062	7.062	7.062	7.062
Baarle-Nassau	7.062	7.062	7.062	7.062
Baarn	7.062	7.062	7.062	7.062
Barendrecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Barneveld	7.062	7.062	7.062	7.062
Beek	7.062	7.062	7.062	7.062
Beekdaelen	7.062	7.062	7.062	7.062
Beesel	7.062	7.062	7.062	7.062
Berg en Dal	7.062	7.062	7.062	7.062
Bergeijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Bergen (L.)	7.062	7.062	7.062	7.062
Bergen (NH.)	7.062	7.062	7.062	7.062
Bergen op Zoom	7.062	7.062	7.062	7.062
Berkelland	7.062	7.062	7.062	7.062
Bernheze	7.062	7.062	7.062	7.062
Best	7.062	7.062	7.062	7.062
Beuningen	7.062	7.062	7.062	7.062
Beverwijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Bladel	7.062	7.062	7.062	7.062
Blaricum	7.062	7.062	7.062	7.062
Bloemendaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Bodegraven-Reeuwijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Boekel	7.062	7.062	7.062	7.062
Borger-Odoorn	7.062	7.062	7.062	7.062
Borne	7.062	7.062	7.062	7.062
Borsele	7.062	7.062	7.062	7.062

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Boxtel	7.062	7.062	7.062	7.062
Breda	7.062	7.062	7.062	7.062
Bronckhorst	7.062	7.062	7.062	7.062
Brummen	7.062	7.062	7.062	7.062
Brunssum	7.062	7.062	7.062	7.062
Bunnik	7.062	7.062	7.062	7.062
Bunschoten	7.062	7.062	7.062	7.062
Buren	7.062	7.062	7.062	7.062
Capelle aan den IJssel	7.062	7.062	7.062	7.062
Castricum	7.062	7.062	7.062	7.062
Coevorden	7.062	7.062	7.062	7.062
Cranendonck	7.062	7.062	7.062	7.062
Culemborg	7.062	7.062	7.062	7.062
Dalfsen	7.062	7.062	7.062	7.062
Dantumadiel	7.062	7.062	7.062	7.062
De Bilt	7.062	7.062	7.062	7.062
De Fryske Marren	7.062	7.062	7.062	7.062
De Ronde Venen	7.062	7.062	7.062	7.062
De Wolden	7.062	7.062	7.062	7.062
Delft	7.062	7.062	7.062	7.062
Den Helder	7.062	7.062	7.062	7.062
Deurne	7.062	7.062	7.062	7.062
Deventer	7.062	7.062	7.062	7.062
Diemen	7.062	7.062	7.062	7.062
Dijk en Waard	7.062	7.062	7.062	7.062
Dinkelland	7.062	7.062	7.062	7.062
Doesburg	7.062	7.062	7.062	7.062
Doetinchem	7.062	7.062	7.062	7.062
Dongen	7.062	7.062	7.062	7.062
Dordrecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Drechterland	7.062	7.062	7.062	7.062
Drimmelen	7.062	7.062	7.062	7.062
Dronten	7.062	7.062	7.062	7.062
Druten	7.062	7.062	7.062	7.062
Duiven	7.062	7.062	7.062	7.062
Echt-Susteren	7.062	7.062	7.062	7.062
Edam-Volendam	7.062	7.062	7.062	7.062
Ede	7.062	7.062	7.062	7.062
Eemnes	7.062	7.062	7.062	7.062
Eemsdelta	7.062	7.062	7.062	7.062
Eersel	7.062	7.062	7.062	7.062
Eijsden-Margraten	7.062	7.062	7.062	7.062
Eindhoven	7.062	7.062	7.062	7.062
Elburg	7.062	7.062	7.062	7.062
Emmen	7.062	7.062	7.062	7.062

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Enkhuizen	7.062	7.062	7.062	7.062
Enschede	7.062	7.062	7.062	7.062
Epe	7.062	7.062	7.062	7.062
Ermelo	7.062	7.062	7.062	7.062
Etten-Leur	7.062	7.062	7.062	7.062
Geertruidenberg	7.062	7.062	7.062	7.062
Geldrop-Mierlo	7.062	7.062	7.062	7.062
Gemert-Bakel	7.062	7.062	7.062	7.062
Gennep	7.062	7.062	7.062	7.062
Gilze en Rijen	7.062	7.062	7.062	7.062
Goeree-Overflakkee	7.062	7.062	7.062	7.062
Goes	7.062	7.062	7.062	7.062
Goirle	7.062	7.062	7.062	7.062
Gooise Meren	7.062	7.062	7.062	7.062
Gorinchem	7.062	7.062	7.062	7.062
Gouda	7.062	7.062	7.062	7.062
Groningen	7.062	7.062	7.062	7.062
Gulpen-Wittem	7.062	7.062	7.062	7.062
Haaksbergen	7.062	7.062	7.062	7.062
Haarlem	7.062	7.062	7.062	7.062
Haarlemmermeer	7.062	7.062	7.062	7.062
Halderberge	7.062	7.062	7.062	7.062
Hardenberg	7.062	7.062	7.062	7.062
Harderwijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Hardinxveld-Giessenda	7.062	7.062	7.062	7.062
Harlingen	7.062	7.062	7.062	7.062
Hattem	7.062	7.062	7.062	7.062
Heemskerk	7.062	7.062	7.062	7.062
Heemstede	7.062	7.062	7.062	7.062
Heerde	7.062	7.062	7.062	7.062
Heerenveen	7.062	7.062	7.062	7.062
Heerlen	7.062	7.062	7.062	7.062
Heeze-Leende	7.062	7.062	7.062	7.062
Heiloo	7.062	7.062	7.062	7.062
Hellendoorn	7.062	7.062	7.062	7.062
Helmond	7.062	7.062	7.062	7.062
Hendrik-Ido-Ambacht	7.062	7.062	7.062	7.062
Hengelo	7.062	7.062	7.062	7.062
Het Hogeland	7.062	7.062	7.062	7.062
Heumen	7.062	7.062	7.062	7.062
Heusden	7.062	7.062	7.062	7.062
Hillegom	7.062	7.062	7.062	7.062
Hilvarenbeek	7.062	7.062	7.062	7.062
Hilversum	7.062	7.062	7.062	7.062
Hoeksche Waard	7.062	7.062	7.062	7.062

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Hof van Twente	7.062	7.062	7.062	7.062
Hollands Kroon	7.062	7.062	7.062	7.062
Hoogeveen	7.062	7.062	7.062	7.062
Hoorn	7.062	7.062	7.062	7.062
Horst aan de Maas	7.062	7.062	7.062	7.062
Houten	7.062	7.062	7.062	7.062
Huizen	7.062	7.062	7.062	7.062
Hulst	7.062	7.062	7.062	7.062
IJsselstein	7.062	7.062	7.062	7.062
Kaag en Braassem	7.062	7.062	7.062	7.062
Kampen	7.062	7.062	7.062	7.062
Kapelle	7.062	7.062	7.062	7.062
Katwijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Kerkrade	7.062	7.062	7.062	7.062
Koggenland	7.062	7.062	7.062	7.062
Krimpen aan den IJssel	7.062	7.062	7.062	7.062
Krimpenerwaard	7.062	7.062	7.062	7.062
Laarbeek	7.062	7.062	7.062	7.062
Land van Cuijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Landgraaf	7.062	7.062	7.062	7.062
Landsmeer	7.062	7.062	7.062	7.062
Lansingerland	7.062	7.062	7.062	7.062
Laren	7.062	7.062	7.062	7.062
Leeuwarden	7.062	7.062	7.062	7.062
Leiden	7.062	7.062	7.062	7.062
Leiderdorp	7.062	7.062	7.062	7.062
Leidschendam-Voorbu	7.062	7.062	7.062	7.062
Lelystad	7.062	7.062	7.062	7.062
Leudal	7.062	7.062	7.062	7.062
Leusden	7.062	7.062	7.062	7.062
Lingewaard	7.062	7.062	7.062	7.062
Lisse	7.062	7.062	7.062	7.062
Lochem	7.062	7.062	7.062	7.062
Loon op Zand	7.062	7.062	7.062	7.062
Lopik	7.062	7.062	7.062	7.062
Losser	7.062	7.062	7.062	7.062
Maasdriel	7.062	7.062	7.062	7.062
Maasgouw	7.062	7.062	7.062	7.062
Maashorst	7.062	7.062	7.062	7.062
Maassluis	7.062	7.062	7.062	7.062
Maastricht	7.062	7.062	7.062	7.062
Medemblik	7.062	7.062	7.062	7.062
Meerssen	7.062	7.062	7.062	7.062
Meierijstad	7.062	7.062	7.062	7.062
Meppel	7.062	7.062	7.062	7.062

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Middelburg	7.062	7.062	7.062	7.062
Midden-Delfland	7.062	7.062	7.062	7.062
Midden-Drenthe	7.062	7.062	7.062	7.062
Midden-Groningen	7.062	7.062	7.062	7.062
Moerdijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Molenlanden	7.062	7.062	7.062	7.062
Montferland	7.062	7.062	7.062	7.062
Montfoort	7.062	7.062	7.062	7.062
Mook en Middelaar	7.062	7.062	7.062	7.062
Neder-Betuwe	7.062	7.062	7.062	7.062
Nederweert	7.062	7.062	7.062	7.062
Nieuwegein	7.062	7.062	7.062	7.062
Nieuwkoop	7.062	7.062	7.062	7.062
Nijkerk	7.062	7.062	7.062	7.062
Nijmegen	7.062	7.062	7.062	7.062
Nissewaard	7.062	7.062	7.062	7.062
Noardeast-Fryslân	7.062	7.062	7.062	7.062
Noord-Beveland	7.062	7.062	7.062	7.062
Noordenveld	7.062	7.062	7.062	7.062
Noordoostpolder	7.062	7.062	7.062	7.062
Noordwijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Nuenen, Gerwen en Ne	7.062	7.062	7.062	7.062
Nunspeet	7.062	7.062	7.062	7.062
Oegstgeest	7.062	7.062	7.062	7.062
Oirschot	7.062	7.062	7.062	7.062
Oisterwijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Oldambt	7.062	7.062	7.062	7.062
Oldebroek	7.062	7.062	7.062	7.062
Oldenzaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Olst-Wijhe	7.062	7.062	7.062	7.062
Ommen	7.062	7.062	7.062	7.062
Oost Gelre	7.062	7.062	7.062	7.062
Oosterhout	7.062	7.062	7.062	7.062
Ooststellingwerf	7.062	7.062	7.062	7.062
Oostzaan	7.062	7.062	7.062	7.062
Opmeer	7.062	7.062	7.062	7.062
Opsterland	7.062	7.062	7.062	7.062
Oss	7.062	7.062	7.062	7.062
Oude IJsselstreek	7.062	7.062	7.062	7.062
Ouder-Amstel	7.062	7.062	7.062	7.062
Oudewater	7.062	7.062	7.062	7.062
Overbetuwe	7.062	7.062	7.062	7.062
Papendrecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Peel en Maas	7.062	7.062	7.062	7.062
Pekela	7.062	7.062	7.062	7.062

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Pijnacker-Nootdorp	7.062	7.062	7.062	7.062
Purmerend	7.062	7.062	7.062	7.062
Putten	7.062	7.062	7.062	7.062
Raalte	7.062	7.062	7.062	7.062
Reimerswaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Renkum	7.062	7.062	7.062	7.062
Renswoude	7.062	7.062	7.062	7.062
Reusel-De Mierden	7.062	7.062	7.062	7.062
Rheden	7.062	7.062	7.062	7.062
Rhenen	7.062	7.062	7.062	7.062
Ridderkerk	7.062	7.062	7.062	7.062
Rijssen-Holten	7.062	7.062	7.062	7.062
Rijswijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Roerdalen	7.062	7.062	7.062	7.062
Roermond	7.062	7.062	7.062	7.062
Roosendaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Rotterdam	7.062	7.062	7.062	7.062
Rozendaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Rucphen	7.062	7.062	7.062	7.062
Schagen	7.062	7.062	7.062	7.062
Scherpenzeel	7.062	7.062	7.062	7.062
Schiedam	7.062	7.062	7.062	7.062
Schiermonnikoog	7.062	7.062	7.062	7.062
Schouwen-Duiveland	7.062	7.062	7.062	7.062
's-Gravenhage	7.062	7.062	7.062	7.062
's-Hertogenbosch	7.062	7.062	7.062	7.062
Simpelveld	7.062	7.062	7.062	7.062
Sint-Michielsgestel	7.062	7.062	7.062	7.062
Sittard-Geleen	7.062	7.062	7.062	7.062
Sliedrecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Sluis	7.062	7.062	7.062	7.062
Smallingerland	7.062	7.062	7.062	7.062
Soest	7.062	7.062	7.062	7.062
Someren	7.062	7.062	7.062	7.062
Son en Breugel	7.062	7.062	7.062	7.062
Stadskanaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Staphorst	7.062	7.062	7.062	7.062
Stede Broec	7.062	7.062	7.062	7.062
Steenbergen	7.062	7.062	7.062	7.062
Steenwijkerland	7.062	7.062	7.062	7.062
Stein	7.062	7.062	7.062	7.062
Stichtse Vecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Súdwest-Fryslân	7.062	7.062	7.062	7.062
Terneuzen	7.062	7.062	7.062	7.062
Terschelling	7.062	7.062	7.062	7.062

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Texel	7.062	7.062	7.062	7.062
Teylingen	7.062	7.062	7.062	7.062
Tholen	7.062	7.062	7.062	7.062
Tiel	7.062	7.062	7.062	7.062
Tilburg	7.062	7.062	7.062	7.062
Tubbergen	7.062	7.062	7.062	7.062
Twenterand	7.062	7.062	7.062	7.062
Tynaarlo	7.062	7.062	7.062	7.062
Tytsjerksteradiel	7.062	7.062	7.062	7.062
Uitgeest	7.062	7.062	7.062	7.062
Uithoorn	7.062	7.062	7.062	7.062
Urk	7.062	7.062	7.062	7.062
Utrecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Utrechtse Heuvelrug	7.062	7.062	7.062	7.062
Vaals	7.062	7.062	7.062	7.062
Valkenburg aan de Geu	7.062	7.062	7.062	7.062
Valkenswaard	7.062	7.062	7.062	7.062
Veendam	7.062	7.062	7.062	7.062
Veenendaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Veere	7.062	7.062	7.062	7.062
Veldhoven	7.062	7.062	7.062	7.062
Velsen	7.062	7.062	7.062	7.062
Venlo	7.062	7.062	7.062	7.062
Venray	7.062	7.062	7.062	7.062
Vijfheerenlanden	7.062	7.062	7.062	7.062
Vlaardingen	7.062	7.062	7.062	7.062
Vlieland	7.062	7.062	7.062	7.062
Vlissingen	7.062	7.062	7.062	7.062
Voerendaal	7.062	7.062	7.062	7.062
Voorne aan Zee	7.062	7.062	7.062	7.062
Voorschoten	7.062	7.062	7.062	7.062
Voorst	7.062	7.062	7.062	7.062
Vught	7.062	7.062	7.062	7.062
Waadhoeke	7.062	7.062	7.062	7.062
Waalre	7.062	7.062	7.062	7.062
Waalwijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Waddinxveen	7.062	7.062	7.062	7.062
Wageningen	7.062	7.062	7.062	7.062
Wassenaar	7.062	7.062	7.062	7.062
Waterland	7.062	7.062	7.062	7.062
Weert	7.062	7.062	7.062	7.062
West Betuwe	7.062	7.062	7.062	7.062
West Maas en Waal	7.062	7.062	7.062	7.062
Westerkwartier	7.062	7.062	7.062	7.062
Westerveld	7.062	7.062	7.062	7.062

Decentralisatie-uitkering Veilig wonen				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Westervoort	7.062	7.062	7.062	7.062
Westerwolde	7.062	7.062	7.062	7.062
Westland	7.062	7.062	7.062	7.062
Weststellingwerf	7.062	7.062	7.062	7.062
Wierden	7.062	7.062	7.062	7.062
Wijchen	7.062	7.062	7.062	7.062
Wijdemeren	7.062	7.062	7.062	7.062
Wijk bij Duurstede	7.062	7.062	7.062	7.062
Winterswijk	7.062	7.062	7.062	7.062
Woensdrecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Woerden	7.062	7.062	7.062	7.062
Wormerland	7.062	7.062	7.062	7.062
Woudenberg	7.062	7.062	7.062	7.062
Zaanstad	7.062	7.062	7.062	7.062
Zaltbommel	7.062	7.062	7.062	7.062
Zandvoort	7.062	7.062	7.062	7.062
Zeewolde	7.062	7.062	7.062	7.062
Zeist	7.062	7.062	7.062	7.062
Zevenaar	7.062	7.062	7.062	7.062
Zoetermeer	7.062	7.062	7.062	7.062
Zoeterwoude	7.062	7.062	7.062	7.062
Zuidplas	7.062	7.062	7.062	7.062
Zundert	7.062	7.062	7.062	7.062
Zutphen	7.062	7.062	7.062	7.062
Zwartewaterland	7.062	7.062	7.062	7.062
Zwijndrecht	7.062	7.062	7.062	7.062
Zwolle	7.062	7.062	7.062	7.062
Totaal	**2.415.204**	**2.415.204**	**2.415.204**	**2.415.204**

3.2-11 Decentralisatie-uitkering Versterken arbeidsmarktregio's

Decentralisatie-uitkering Versterking arbeidsmarktregio's	
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**
Alkmaar	400.077
Amersfoort	400.077
Amsterdam	400.077
Apeldoorn	400.077
Arnhem	400.077
Breda	400.077
Doetinchem	400.077
Dordrecht	400.077
Ede	400.077
Eindhoven	400.077
Emmen	400.077
Enschede	400.077
Goes	400.077
Gorinchem	400.077
Gouda	400.077
Groningen	400.077
Haarlem	400.077
Heerlen	400.077
Helmond	400.077
Hilversum	400.077
Leeuwarden	400.077
Leiden	400.077
Lelystad	400.077
Nijmegen	400.077
Roermond	400.077
Rotterdam	400.077
's-Gravenhage	400.077
's-Hertogenbosch	989.664
Tiel	400.077
Tilburg	400.077
Utrecht	400.077
Venlo	400.077
Zaanstad	400.077
Zoetermeer	400.077
Zwolle	400.077
Totaal	**14.592.282**

3.2-12 Decentralisatie-uitkering Regionale doelgroepen specifieke aanpak

Decentralisatie-uitkering Regionale doelgroepen specifieke aanpak	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alkmaar	68.329
Amersfoort	68.329
Amsterdam	68.329
Apeldoorn	68.329
Arnhem	68.329
Breda	68.329
Doetinchem	68.329
Dordrecht	68.329
Ede	68.329
Eindhoven	68.329
Emmen	68.329
Enschede	68.329
Goes	68.329
Gorinchem	68.329
Gouda	68.329
Groningen	68.329
Haarlem	68.329
Heerlen	68.329
Helmond	68.329
Hilversum	68.329
Leeuwarden	68.329
Leiden	68.329
Lelystad	68.329
Nijmegen	68.329
Roermond	68.329
Rotterdam	68.329
's-Gravenhage	68.329
's-Hertogenbosch	68.329
Tiel	68.329
Tilburg	68.329
Utrecht	68.329
Venlo	68.329
Zaanstad	68.329
Zoetermeer	68.329
Zwolle	68.329
Totaal	**2.391.515**

3.2-13 Decentralisatie-uitkering Verkeersveiligheid

Decentralisatie-uitkering Verkeersveiligheid	
Gemeente	**Bedrag 2023 en verder**
Alkmaar	5.610
Almelo	2.404
Amsterdam	15.228
Capelle aan den IJssel	4.809
Diemen	3.206
Eindhoven	3.206
Enschede	6.412
Groningen	7.213
Helmond	2.404
Nijmegen	1.603
Rotterdam	30.456
's-Gravenhage	4.007
Tilburg	4.007
Utrecht	4.809
Totaal	**95.374**

3.2-14 Decentralisatie-uitkering Veilige steden

Decentralisatie-uitkering Veilige steden				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Almelo	30.000	30.000	30.000	30.000
Almere	30.000	30.000	30.000	30.000
Amsterdam	50.000	50.000	50.000	50.000
Arnhem	30.000	30.000	30.000	30.000
Dordrecht	30.000	30.000	30.000	30.000
Enschede	30.000	30.000	30.000	30.000
Groningen	30.000	30.000	30.000	30.000
's-Gravenhage	50.000	50.000	50.000	50.000
Utrecht	50.000	50.000	50.000	50.000
Zaanstad	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal	**360.000**	**360.000**	**360.000**	**360.000**

3.2-15 Decentralisatie-uitkering LHBTI-beleid Regenboogsteden

Decentralisatie-uitkering LHBTI-beleid Regenboogsteden				
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Bedrag 2024**	**Bedrag 2025**	**Bedrag 2026**
Amstelveen	18.700	18.700	18.700	18.700
Breda	20.000	20.000	20.000	20.000
Dordrecht	20.000	20.000	20.000	20.000
Ede	20.000	20.000	20.000	20.000
Eindhoven	20.000	20.000	20.000	20.000
Enschede	20.000	20.000	20.000	20.000
Goes	20.000	20.000	20.000	20.000
Gouda	20.000	20.000	20.000	20.000
Groningen	20.000	20.000	20.000	20.000
Haarlemmermeer	20.000	20.000	20.000	20.000
Heerlen	20.000	20.000	20.000	20.000
Helmond	20.000	20.000	20.000	20.000
Hengelo	20.000	20.000	20.000	20.000
Hilversum	20.000	20.000	20.000	20.000
Hoorn	20.000	20.000	20.000	20.000
Leidschendam-Voorburg	20.000	20.000	20.000	20.000
Lelystad	20.000	20.000	20.000	20.000
Middelburg	20.000	20.000	20.000	20.000
Nijmegen	20.000	20.000	20.000	20.000
Nissewaard	20.000	20.000	20.000	20.000
Oss	20.000	20.000	20.000	20.000
Roermond	20.000	20.000	20.000	20.000
Roosendaal	20.000	20.000	20.000	20.000
Rotterdam	50.000	50.000	50.000	50.000
's-Gravenhage	50.000	50.000	50.000	50.000
Sittard-Geleen	20.000	20.000	20.000	20.000
Velsen	20.000	20.000	20.000	20.000
Venlo	20.000	20.000	20.000	20.000
Zaanstad	20.000	20.000	20.000	20.000
Zoetermeer	20.000	20.000	20.000	20.000
Zwolle	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal	**678.700**	**678.700**	**678.700**	**678.700**

4.4 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang		
Gemeente	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023**
Alkmaar	3.858.664	3.597.871
Almelo	3.218.745	3.018.261
Almere	9.134.380	8.580.906
Amersfoort	4.718.814	4.383.662
Amsterdam	73.284.005	64.893.204
Apeldoorn	4.514.506	4.230.876
Arnhem	9.135.131	8.477.724
Assen	4.904.945	4.623.130
Bergen op Zoom	3.216.189	3.051.283
Breda	6.650.111	6.204.361
Delft	2.766.625	2.653.716
Den Helder	1.925.687	1.786.882
Deventer	4.111.565	3.845.636
Doetinchem	4.058.217	3.913.503
Dordrecht	5.763.708	5.427.247
Ede	3.752.276	3.631.978
Eindhoven	12.247.864	11.610.051
Emmen	3.384.159	3.200.999
Enschede	9.692.176	9.038.842
Gouda	2.321.313	2.178.246
Groningen	18.932.097	17.593.234
Haarlem	8.129.986	7.745.734
Heerlen	6.327.003	5.846.853
Helmond	3.202.923	3.042.290
Hilversum	2.408.938	2.287.298
Hoorn	2.454.460	2.259.991
Leeuwarden	15.327.987	14.758.097
Leiden	8.378.042	8.042.702
Maastricht	6.538.489	6.057.283
Nijmegen	11.034.376	10.431.739
Nissewaard	2.834.267	2.639.974
Oss	3.375.879	3.183.745
Purmerend	1.610.691	1.499.859
Rotterdam	47.003.426	40.912.356
's-Gravenhage	34.171.881	29.810.221
's-Hertogenbosch	5.479.214	5.177.801
Tilburg	9.126.932	8.885.938
Utrecht	27.619.988	25.858.716
Venlo	8.677.086	8.199.426
Vlaardingen	2.500.793	2.271.543
Vlissingen	7.010.395	6.990.649
Zaanstad	2.772.180	2.548.339
Zwolle	10.811.236	10.665.180
Totaal	**418.387.349**	**385.057.346**

4.7 Decentralisatie-uitkering Aanpak Laaggeletterdheid

Decentralisatie-uitkering Aanpak laaggeletterdheid	
Gemeente	**Bedrag 2024**
Almere	209.102
Amersfoort	158.461
Amsterdam	521.777
Apeldoorn	209.407
Arnhem	193.490
Breda	231.951
Doetinchem	145.493
Dordrecht	166.099
Ede	151.666
Eindhoven	207.521
Emmen	149.573
Enschede	227.505
Goes	177.693
Gorinchem	124.986
Gouda	142.732
Groningen	249.703
Haarlem	173.174
Heerlen	224.564
Helmond	146.222
Hilversum	141.457
Leeuwarden	220.610
Leiden	190.119
Nijmegen	167.233
Roermond	142.145
Rotterdam	550.185
's-Gravenhage	378.014
's-Hertogenbosch	201.908
Tiel	140.518
Tilburg	195.306
Utrecht	270.060
Venlo	150.637
Zaanstad	176.222
Zoetermeer	174.997
Zwolle	178.695
Totaal	**7.300.000**

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

September 2023

Format onderwerp agenderen onderwerpen commissie

Datum: 17 oktober 2023

Onderwerp: Inbreng Amstelland-Meerlanden voor de MRA-agenda 2024-2028

Doel van het agenderen: uitspraak te doen over het position paper Amstelland-Meerlanden (voldoet dit als input voor de MRA-agenda)

Inleiding

In de bestuurlijke Regiegroep Amstelland-Meerlanden is de wens uitgesproken om een AM position paper op te stellen. Dit position paper is opgesteld op basis van bestaande documenten en afspraken en gericht op het bundelen van de kracht van de regio en met een focus op de belangrijkste thema's. Hiermee is het tevens onze bestuurlijke inzet voor de komende jaren op de regionale thema's Ruimte, Economie en Mobiliteit.
Ook dient dit document als de deelregionale input voor het opstellen van de nieuwe MRA agenda voor de periode 2024-2028. Deze agenda wordt op 12 januari 2024 in het MRA-bestuur besproken. De thema's uit dit document zijn daarmee de onderwerpen waarop we binnen MRA verband de samenwerking zoeken

Het positioneringsdocument AM 2023 is 'ter kennisname' gepasseerd in de laatste raadsvergadering. In een aantal buurtgemeenten is dit document in de raad besproken. In het kader van het grip krijgen op wat er in de regio gebeurt en wat van invloed is op de gemeente Aalsmeer, is het goed om het stuk ook te bespreken.

Over welke zaken dienen de fracties zich in de commissie uit te spreken?

- Of ze akkoord kunnen gaan met de inhoud van het position paper;
- Of ze akkoord kunnen gaan om dit als input te leveren voor de MRA-agenda;
- Of er een toevoeging opgenomen dient te worden van het doortrekken van de tramlijn Amstellijn van Uithoorn naar Schiphol;
- Of er andere wensen of toevoegingen opgenomen dienen te worden.

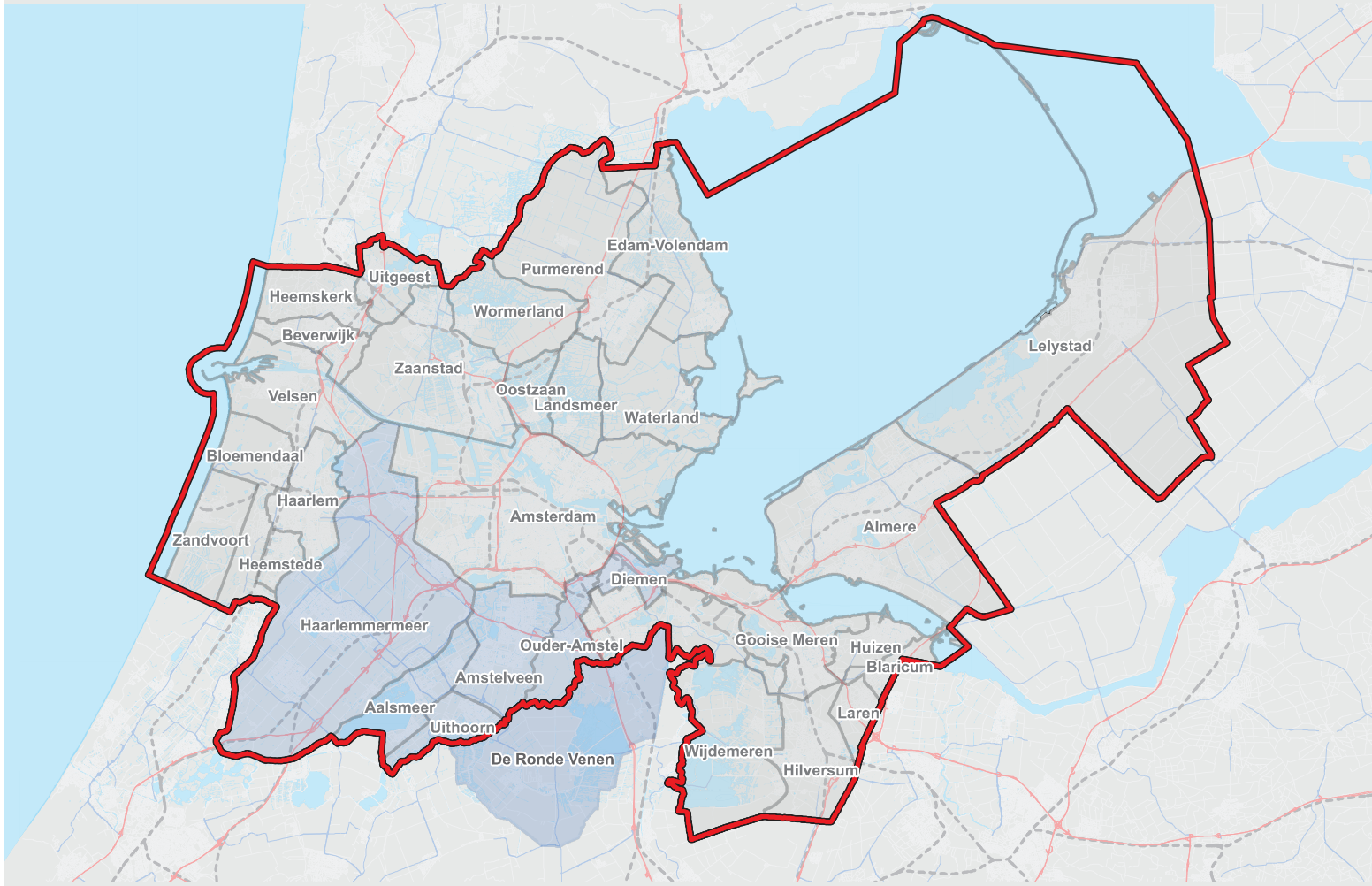
Welke stukken dienen er bij dit onderwerp meegezonden te worden aan de commissie?

- Postioneringsdocument Amstelland-Meerlanden

Werner Koster

Sybrand de Vries

Peter van den Nouland

Positioneringsdocument

Na afstemming in Regiegroep AM 21 juni 2023

AMSTELLAND-MEERLANDEN

Aalsmeer • Amstelveen • De Ronde Venen • Diemen Haarlemmermeer • Ouder-Amstel • Uithoorn

Context

De regio Amstelland-Meerlanden (hierna; AM) kenmerkt zich van oudsher door veel bedrijvigheid, een gunstig woon- en leefklimaat en een goede bereikbaarheid. Nieuwe ruimteclaims, zoals voor opwek van energie en klimaatadaptatie, vragen in combinatie met groei van inwoners, bedrijvigheid, woningen en infrastructuur en daarmee druk op natuur en landschap, op verschillende niveaus (rijk, provincie, gemeente) om nieuwe afwegingen en keuzes.
De aanwezigheid van een internationale luchthaven biedt de regio economisch veel voordelen, maar maakt door de grote claim die het legt op de ruimte en de leefbaarheid, de opgaven in dit gebied extra uitdagend.
De regio ligt, als enige in Nederland, in maar liefst vier door het Rijk aangewezen NOVEX gebieden: NOVEX MRA, NOVEX Groene Hart, NOVEX Schiphol en NOVEX Noordzeekanaalgebied. Deze Rijksaandacht biedt kansen voor de regio om tot integrale keuzes een investeringen voor een duurzame toekomst te komen.

Wat

- In de bestuurlijke Regiegroep AM van 9 november 2022 is de wens uitgesproken om een AM position paper op te stellen. Dit in navolging van het initiatief van de wethouders Economie die een ‘Bouwsteen Positionering economisch vestigingsklimaat’ hebben opgesteld. In dit position paper is deze economische bouwsteen verrijkt met de thema’s Ruimte en Mobiliteit met daarin ook aandacht voor wonen, landschap en duurzaamheid.
- Dit position paper is opgesteld op basis van bestaande documenten en afspraken, en gericht op het bundelen van de kracht van de regio en met een focus op de belangrijkste regionale thema’s. Hiermee is het tevens onze bestuurlijke inzet voor de komende jaren op de regionale thema’s Ruimte, Economie en Mobiliteit.
- Tot slot dient dit document als de deelregionale input voor het opstellen van de nieuwe MRA agenda 2024-2028. De thema’s uit dit document zijn daarmee de onderwerpen waarop we binnen MRA verband de samenwerking zoeken.

Doel

Dit document dient als input voor:

- Rijks-Regio afspraken in het kader van de NOVEX gebieden en verdere uitwerking van de Woondeal
- De ‘ruimtelijke puzzel’ van provincie als regisseur om de nationale opgaven te verbinden met de decentrale opgaven
- de MRA Agenda 2024-2028

Karakteristiek

De regio Amstelland-Meerlanden neemt een stevige economische positie in binnen de Metropoolregio Amsterdam. De mainports **Schiphol** en **Greenport Aalsmeer** zijn belangrijke motoren van de regio èn van onze nationale economie; bronnen van internationale werkgelegenheid en brandpunten van internationaal transport. Ook de nabijheid van een van de grootste internetknooppunten ter wereld (AMS-IX), een digitale mainport, maakt de regio tot een aantrekkelijke vestigingslocatie voor (internationale) bedrijven.

Vervoer en opslag, groothandel, detailhandel en overige zakelijke diensten zijn de grootste economische sectoren. Vanwege deze **sterke concentratie van economische activiteit** heeft de regio een grote aantrekkingskracht op arbeid vanuit de aangrenzende gebieden van de MRA en zelfs vanuit heel Nederland. Het aantal werkzame personen is dan ook groter dan de werkzame beroepsbevolking. Deze aantrekkende werking heeft ook zijn weerslag op de woningbehoefte. De **plancapaciteit voor woningen** is (met ruim 70.000 woningen tot 2050 en ruim 40.000 t/m 2030) na Amsterdam en Almere/Lelystad de grootste in de MRA. De aanwezigheid van Schiphol legt daarbij een forse claim op de ruimte. Door geluids- en stikstofnormen is het bouwen van nieuwe woningen in dit gebied een uitdaging.

De regio biedt diverse hoog gewaardeerde woonmilieus: van stedelijke appartementen tot historische kernen en landelijk wonen, aangevuld met hoogwaardige culturele voorzieningen in een **rijk geschakeerd landschap**. Van buitenplaatsen langs de Amstel, recreatie bij de Westeinderplassen, Ouderkerkerplas, in de Diemerscheg en in het Amsterdamse Bos, natuurschoon in de Ronde Hoep, de weidsheid van de Bovenkerkerpolder tot nieuwe landschappen als Park 21. Ook de gemeente De Ronde Venen maakt onderdeel uit van de regio omdat onder andere op het gebied van het rijk geschakeerde landschap een nadrukkelijke relatie en verbondenheid ligt met bijvoorbeeld de recreatieve voorziening van de Vinkeveense Plassen.

Toekomstbestendig en evenwichtig als leidende principes

Met een toekomstbestendige regionale samenwerking dragen we bij aan een circulaire economie, de energietransitie, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Het gaat daarbij om de omslag van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen. Dit vraagt om inzetten op innovatie en de juiste randvoorwaarden om de genoemde transities te versnellen – zowel in de ruimtelijke ordening als op het gebied van mobiliteit en economie – en dat we werken aan een arbeidsmarkt die in staat is de transitieopgaven te verwezenlijken.

Ruimte

Context

Dankzij de hoge leefkwaliteit en de gunstige economische positie oefent de regio een enorme aantrekkingskracht uit, in binnen- en buitenland. Tot 2050 wordt in de Metropoolregio Amsterdam een groei van bijna 700.000 inwoners en 270.000 banen verwacht. De komende tien jaar zal die groei het sterkst zijn, ook in de regio AM. De uitdaging is om deze verwachte groei (van inwoners en bedrijvigheid) in combinatie met de transitie naar de opwek van hernieuwbare energie en de klimaatopgaven, op zo'n manier te accommoderen dat we de leefkwaliteit èn de economische kracht van de regio bestendigen.

Inzet

- Integrale aanpak Zuidflank: waaronder leefkwaliteit rondom Schiphol en verrommeld glastuinbouwgebied (via 'NOVEX Schiphol' en aanpak 'Westeinderscheg')
- Meer mogelijkheden voor ruimtelijke mogelijkheden zoals woningbouw in Luchthavenindelingbesluit-gebieden (LIB), onder andere ter versterking van de leefkwaliteit en vitaliteit in de kleine kernen.
  - Stimuleren van geluidadaptief bouwen
  - De hinder van Schiphol verminderen
  - Een oplossing vinden voor de ruim 800 hectare verrommeld glastuinbouwgebied
- Versnelling van grootschalige woningbouw op locaties: westflank Haarlemmeer, Hoofddorp-centrum, Nieuw Legmeer en De Nieuwe Kern en de ontwikkeling Kronenburg/ Uilenstede, naast transformatie en kleinere ontwikkelingen.
- Het open en groene karakter van de Houtrakpolder behouden door in te zetten op beheersing van de waterproblematiek onder andere door de Houtrakpolder aan te (laten) wijzen als de locatie voor waterpiekberging. Daarbij ook te kijken naar een mogelijke combinatie van goed ingepaste voorzieningen die nodig zijn voor de energietransitie/het op peil brengen van het energienetwerk.
- Versterking van wonen, werken en recreëren in de Stadsharten Hoofddorp en Amstelveen (onderdeel van het programma 'Bereikbare Steden').
- Naast de meerkernige ontwikkeling, ook een perspectief ontwikkelen voor de kleinere kernen.
- Inzetten op multimodale bereikbaarheid, met onder andere: OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer (voorheen: Noord-Zuidlijn), MRA fietsnetwerk en het versterken en behouden van OV-knooppunten. Deze inzet is gericht op de bereikbaarheid en verbindingen binnen de MRA-regio, maar óók op de verbindingen aan de zuidgrens: het belang van goede bereikbaarheid en verbindingen gaat juist ook over de grens van de MRA regio heen.

- Versterking en verbeteren van de toegankelijkheid, van uitloop- en groengebieden voor recreatie. Dit vraagt naast ruimte ook om voldoende middelen voor inrichting en beheer.
- Aandacht voor achteruitgang van de natuur, zowel in gebieden als in verbindingen tussen gebieden, waaronder de NatuurNetwerkNederland-verbindingen (provinciaal beleid).
- Behoud en versterking van de Amstelscheg en het ontwikkelen van de Westeinderscheg, ten behoeve van de toenemende recreatiebehoefte en versterking van de natuurwaarden. Inclusief ecologische verbindingszones Groene Hart (via PARK21) en de Westeinderplassen. En Diemerscheg gericht op natuur, recreatie, klimaatadaptatie en hernieuwbare energieopwekking. Benutten aantrekkelijkheid van Recreatiegebied Vinkeveense Plassen voor de regio.
- Zorg voor een robuuster watersysteem in relatie tot ruimtelijk economische, recreatieve en landschapsontwikkelingen (bv doorspoelproblematiek, verzilting).
- Werkstad OverAmstel: bedrijventerrein transformeren tot een dynamisch woon-werkgebied
- Realisatie van 30.550 woningen t/m 2030; met daarbij het streven om toe te groeien naar 30% sociale huur in de bestaande voorraad en 2/3 betaalbaar in de woningbouwprogrammering (onder voorbehoud van randvoorwaarden)
- Inzet op extra middelen vanuit het Rijk om voldoende betaalbare woningen te bouwen en voor het wegnemen van verschillende knelpunten (stikstof, infra, voorzieningen, geluidsoverlast).
- Integraal aanpakken van huisvesting en ondersteuning/zorg voor mensen die extra aandacht behoeven: opstellen woonzorgvisie. (Programma huisvesting aandachtsgroepen MRA)
- Alle ontwikkelingen vinden plaats in het licht van CO2 reductie. Dat betekent rekening houden met voldoende ruimte voor:

  – Energietransitie: opwek en opslag hernieuwbare energie (zie Regionale Energie Strategie) warmtetransport, elektra knooppunten etc.
  – Ruimte voor lokale circulaire bedrijvigheid, recycle- en maakcapaciteit. We willen meer in de regio kunnen produceren.
  – Klimaatadaptieve inrichting, naast water betekent dat ook aandacht voor droogte en hittestress bestrijding.
  – Natuurinclusief ontwikkelen

Economie

Context

Door de uitstekende ligging en goede verbondenheid is de regio een krachtige economische motor binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Met een aandeel van 19,3 procent in het bruto regionaal product en 19,3 procent in de totale werkgelegenheid van de MRA is de AM regio na de gemeente Amsterdam de sterkste motor in de MRA. De regio ligt gunstig ten opzichte van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en de regio's Utrecht en Leiden. Ook Europese economische kerngebieden als Londen, Antwerpen, het Ruhrgebied en het overige Duitse achterland, zijn uitstekend te bereiken. Daarnaast zijn ook de digitale verbindingen zeer goed, met onder andere de nabijheid van de drie hyperconnectiviteitshubs Amsterdam Zuidoost, Schiphol-Rijk en Amsterdam Science Park.
De vraag naar bedrijventerreinen is op dit moment groter dan het aanbod en staat onder ruimtelijke druk van woningbouw, gecombineerd met toenemende vraag naar ruimte voor circulaire bedrijvigheid, energietransitie en klimaatadaptieve wijze van inrichten.

Twee economische ecosystemen kenmerken de huidige economische structuur van de Amstelland-Meerlanden regio:

- Transport, logistiek en handel (inclusief sierteelt/Greenport)
- Zakelijke, financiële en ICT-dienstverlening

De AM regio zet, binnen deze twee ecosystemen, in op drie vestigingsfactoren:

VESTIGINGSFACTOR 1: FYSIEKE BEDRIJFSOMGEVING

- Voldoende en een kwalitatief passend aanbod van toekomstbestendige en duurzame werklocaties: gemengde kantoorgebieden, informele werkmilieus en monofunctionele bedrijventerreinen met voldoende beschikbare (lokaal opgewekte hernieuwbare) energie.
- Aansluiting bij de actuele marktvraag – en aandacht voor de connectie tussen wonen en werken.

VESTIGINGSFACTOR 2: WERKGELEGENHEID EN ARBEIDSMARKT

- Aandacht voor kwalitatieve en toekomstbestendige arbeidsmarkt
- Verbindingen leggen tussen (internationale) werknemers en opleidingsinstituten
- Aandacht voor huisvesting internationale medewerkers

VESTIGINGSFACTOR 3: FYSIEKE EN DIGITALE BEREIKBAARHEID

- Verbeteren van de fysieke bereikbaarheid van werklocaties met OV, auto en fiets met daarbij ook aandacht voor alle verbindingen van en naar de MRA regio voor aangrenzende regio's: toekomstbestendig & duurzaam mobiliteitssysteem
  - OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer (voorheen: Noord-Zuidlijn), & behoud van NS stations Diemen-Zuid en Duivendrecht
  - Aanleg Amsteltram met haltes bij bedrijventerreinen Amstelveen Zuid (BTAZ) en Uithoorn
- Digitaal goed ontsloten regio; duurzame connectiviteit.
- Sturing op de vestiging van datacenters; selectief op een aantal plekken

Circulaire economie en duurzame bedrijventerreinen zijn daarbij onderdeel van het vestigingsklimaat. De ambities worden bepaald bij de uitwerking van deze vraagstukken.

Naast bovengenoemde twee economische ecosystemen kunnen gemeenten zich richten op specifieke focussectoren. Zo focust Haarlemmermeer zich, naast onder andere ICT & Tech, op Life, Science & Health.

Mobiliteit

Context

De regio kenmerkt zich door een grote mate van diversiteit; van stedelijke omgevingen zoals Amstelveen en Diemen tot meer landelijke gebieden in Uithoorn, Ouder-Amstel en grote delen van Haarlemmermeer. Dit betekent dat de opgaven op het gebied van mobiliteit ook divers zijn. De vele werklocaties en daarmee beschikbaarheid van werk in combinatie met de relatief goede bereikbaarheid van de regio brengt een sterke inkomende pendel van woon-werk verkeer met zich mee. Groei van inwoners, bedrijvigheid en woningen zal de komende jaren ook tot een toenemende druk op het mobiliteitssyteem leiden. De multimodale ontwikkeling van gebieden maakt de woon-werk afstanden voor inwoners relatief kort en biedt mogelijkheden voor meer gebruik van de fiets.

Inzet

VERBETEREN EN VERDUURZAMEN VAN DE BEREIKBAARHEID

- STOMP* (passende inzet van lopen, fietsen, OV en (uitstootvrije) auto) toepassen op de bereikbaarheid van regio, op een manier die aansluit op de diversiteit van het gebied en de leefbaarheid in het gebied vergroot.
  - Stimuleren van duurzame energiebronnen voor mobiliteit (o.a. waterstofnetwerk voor zware mobiliteit).
  - Behoud en versterking van OV bereikbaarheid. De fijnmazige en inclusieve bereikbaarheid van met name landelijke gebieden blijft een punt van aandacht. Invoering van het concept publieke mobiliteit* biedt mogelijk kansen om dit te verbeteren.
  - Aandacht voor de extra druk op het landelijk gebied door inktvlekwerking vanuit de verdichte gebieden.
  - Aandacht voor N-wegen. Voor veel (toekomstige) ruimtelijke projecten zijn provinciale N-wegen belangrijke (regionale) ontsluitingen. Inzichtelijk moet worden wat de effecten van deze ontwikkelingen zijn op de N-wegen.

INTEGRALE EN MULTIMODALE AANPAK

- De woningbouwopgave vraagt om integratie van wonen, werken en mobiliteit in gebiedsontwikkelingen zoals Spoorzone Hoofddorp, Lisserbroek, Nieuw-Vennep West, Cruquius-Zwaanshoek, Amstelveen Legmeer, Oosteindedriehoek en woonwijk de Scheg en Ouder-Amstel De Nieuwe Kern en Diemen Holland Park. Zo ontstaan (hoog)stedelijke gemengde woonwerkmilieus die direct bereikbaar zijn met trein en/of HOV (o.a. OV Amsterdam-Haarlemmermeer).
- Fiets als uitgangspunt: verbeteren stedelijke en regionale fietsnetwerken, binnen de MRA regio en de verbindingen met aangrenzende regio's.
- Inzet op deelmobiliteit, flexvervoer, hubs en ketenmobiliteit (inclusief MaaS*)

VERBETEREN VAN DE VERKEERSVEILIGHEID

- Vergroten van de inzet op verkeersveiligheid, om zo het aantal verkeersslachtoffers terug te brengen. Zwaar vrachtverkeer en landbouwverkeer dat samengaat met andere vervoersmiddelen vraagt in dit gebied extra aandacht, zowel in kernen als op wegen in het landelijke gebied.

> STOMP staat voor Stappen, Trappen, OV, MaaS en Privé-auto. Bij het STOMP-principe geven we de S de meeste prioriteit, gevolgd door de T, de O, de M en dan de P.

> Publieke Mobiliteit: een overgang van openbaar vervoer naar publieke mobiliteit waarbij OV nadrukkelijk wordt verbonden aan deelmobiliteit, flexvervoer etc.

> MaaS richt zich op het gecombineerd aanbieden van multimodale (vraaggestuurde) mobiliteitsdiensten aan reizigers via een digitaal platform, bijvoorbeeld een mobiele app. Dit gebeurt dmv op maat gemaakte reismogelijkheden, realtime informatie en de mogelijkheid tot betaling en afhandeling van transacties.

Bronnen

- Economisch Vestigingsklimaat AM Regio: Bouwsteen positionering en Handelingsperspectief (2022)
- Mobiliteitskader 2.0 Vervoerregio Amsterdam
- Verstedelijkingsconcept MRA 2022 en AM Redeneerlijn 2021
- Multimodaal toekomstbeeld MRA 2040
- Bereikbaarheidsagenda Zuidlob 2040 (gemeenten Amstelveen, Aalsmeer, Uithoorn en Ouder-Amstel, VRA en Provincie Noord-Holland) (2022)
- Netwerkstudie 2040 en Adaptieve Agenda (gemeente Haarlemmermeer)
- Rijks-regio Woondeal MRA 2023

Motie: Focus op Bewonerswelzijn en Gezondheid bij Schipholbeleid

De Gemeenteraad van Aalsmeer in vergadering bijeen d.d. 9 november 2023,

Overwegende dat:

- Schiphol, als belangrijke nationale luchthaven, een aanzienlijke invloed heeft op het welzijn en de gezondheid van de bewoners van Aalsmeer en omliggende gemeenten;
- bewoners in de regio Aalsmeer, waaronder Aalsmeer zelf, al lange tijd worden blootgesteld aan diverse vormen van overlast als gevolg van de luchthavenactiviteiten, waaronder geluidshinder, uitstoot van schadelijke stoffen en slaapverstoring;
- het gemeenschappelijke welzijn en de gezondheid van onze burgers van het grootste belang zijn en dienen te worden beschermd;
- uit een in opdracht van Aalsmeer uitgevoerde Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse (MKBA) is gebleken dat krimp van Schiphol per saldo positieve economische effecten voor Nederland met zich meebrengt.

Spreekt uit:

- bij het formuleren en ondersteunen van het Schipholbeleid voor Aalsmeer prioriteit te geven aan de veiligheid, bescherming van bewoners tegen uitstoot van diverse schadelijke stoffen, beperking van (te)veel geluid en preventie van slaapverstoring als centrale doelstellingen.
- het belang van het welzijn en de gezondheid van de bewoners boven eventuele economische gevolgen van krimp van Schiphol te stellen;
- de resultaten en bevindingen van de MKBA-analyse die aantonen dat krimp van Schiphol per saldo winst voor Nederland oplevert, als referentiepunt te hanteren bij het Schipholbeleid voor Aalsmeer;
- actief samen te werken met relevante partijen, waaronder het Rijk en omliggende gemeenten, om de belangen van onze inwoners te behartigen en te streven naar een evenwichtig Schipholbeleid dat de gezondheid en welzijn van de bewoners beschermt;
- actief samen te werken met RBV

En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie spoort aan tot het nemen van maatregelen ter bescherming van de bewoners van Aalsmeer en onderstreept het belang van hun welzijn boven economische overwegingen met betrekking tot Schiphol.

GROEN LINKS AALSMEER

PvdA Aalsmeer/Kudelstaart

Fractie GroenLinks

R.P. Fransen

Fractie PvdA

J.H. Buisma

MOTIE: Bezwaar vergunning groei Schiphol

De raad van de gemeente Aalsmeer in vergadering bijeen op 2 november 2023, gelet op artikel 35 van het reglement van orde van de gemeente Aalsmeer.

Overwegende dat:

- In de brandbrief (zienswijze Aalsmeer van 21 februari 2023, gericht aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) de Gemeente Aalsmeer het Ministerie erop wijst 'nog niet zo lang geleden' te hebben beloofd dat het aantal vliegbewegingen wordt verlaagd naar 440.000 per jaar, zij desondanks inzet op een verhoging naar 460.000 vliegbewegingen per jaar. De gemeente Aalsmeer heeft aangegeven dat het Ministerie hiermee niet het signaal afgeeft van een betrouwbare landelijke overheid;
- Schiphol op 26 september jongstleden een natuurvergunning heeft verkregen van de demissionair minister voor Natuur en Stikstof Christianne van der Wal, voor een zelfs nog hoger aantal van 500.000 vluchten per jaar;
- Schiphol op afstand de grootste uitstoter van stikstofoxiden is in Nederland met een geschatte uitstoot van 55 kiloton per jaar, wat neerkomt op negen maal de uitstoot van de tweede grootste uitstoter (Tata Steel);
- Schiphol boeren uitkocht voor stikstofruimte in verband met de vergunning, welke uitruil van ammoniak voor stikstofoxiden van de luchtvaart zeer dubieus is;
- In de Tweede Kamer een (inmiddels controversieel verklaarde) motie is aangenomen om de natuurvergunning te verstrekken zodra 'de luchtvaart op een eerlijke manier bijdraagt aan het oplossen van het stikstofprobleem en aan alle nationale en internationale voorwaarden is voldaan';
- In de buurtgemeente Amsterdam de motie 'Toon politieke moed en vecht de natuurvergunning van Schiphol aan' op 12 oktober is aangenomen met een positief advies van de betreffende portefeuillehouder die heeft toegezegd bezwaar aan te zullen gaan tekenen;
- Het aantekenen van bezwaar (geen rechterlijke procedure) kan tot uiterlijk 7 november 2023, waardoor onderhavige motie in een commissievergadering op 2 november ingediend en behandeld zou dienen te worden.

Voorts overwegende dat:

- Schiphol het aantal vluchten moet laten krimpen om zodoende de overlast van Schiphol voor de gezondheid en leefbaarheid van de omwonenden te verminderen;
- we ons in een stikstof- en klimaatcrisis bevinden en dat het daarom onverantwoordelijk is dat er een ruimere natuurvergunning is verleend.

Roept het college van B&W op om:

- als gemeente formeel en openbaar bezwaar aan te tekenen tegen de verleende natuurvergunning van Schiphol.

En gaat over tot de orde van de dag.

Daniëlle Prent Bouten
Greta Holtrop

Absoluut Aalsmeer

MOTIE: Schiphol belasten voor vliegverkeer boven Aalsmeer/Kudelstaart

De gemeenteraad van Aalsmeer, in vergadering bijeen op 9 november 2023 voor de bespreking van de begroting 2024, gezien artikel 35 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad,

Overwegende dat:

- Schiphol heeft een nieuwe natuurvergunning gekregen waarin staat dat de luchthaven moet meewerken aan een reductie van tenminste 11.500 verkeersbewegingen per etmaal;
- Schiphol voornemens is halers en brengers per auto te belasten om de luchtkwaliteit te verbeteren;
- Schiphol volgens het plan voor halen of brengen € 5,= per auto gaat rekenen.

Spreekt uit:

- dat de gemeente dit een uitstekend idee vindt voor het verbeteren van de luchtkwaliteit;
- minder verkeersbewegingen voor minder stikstof zorgen;
- vrijgekomen ruimte qua uitstoot door de gemeente gebruikt kan worden om extra woningen voor onze inwoners te bouwen.

Roept het college op:

- Schiphol te belasten voor elke vliegbeweging van en naar de luchthaven;
- Schiphol per vliegbeweging € 5,= in rekening te brengen.

Middels diverse apps en data zijn alle vliegbewegingen van en naar de luchthaven te monitoren, hiervoor hoeven geen extra kosten te worden gemaakt. Kosten welke hieruit eventueel voortkomen kunnen gedekt worden uit de opbrengsten waarna per saldo de gemeente niet alleen meer inkomsten genereert maar tevens meer ruimte krijgt voor ontwikkelingen op eigen grondgebied.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie FlorAalsmeer

Judith Keessen